Bundel - Raadsvergaderingen 2022-2026 van 24 september 2025

Agenda bijlagen

1270665 - Agenda raadsvergadering 24 september 2025

1 Opening

2 Vaststellen agenda
Het ordevoorstel van de VVD om agendapunt 8b aan te merken als hamerstuk wordt verworpen. Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

3 Afscheid en installatie kinderburgemeester

3.a Afscheid kinderburgemeester schooljaar 2024-2025
Er wordt afscheid genomen van kinderburgemeester Lot Kelderman.

3.b Z/25/496503 Benoeming Kinderburgemeester schooljaar 2025-2026
Portefuillehouder: Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel en -besluit 1261030 - Benoeming kinderburgemeester schooljaar 2025-2026

4 Benoemingen en ontheffingen

4.b Z/25/500525 Benoemen van een lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven
Portefuillehouder: Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel en -besluit 1269228 - Benoemen van een lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven

5 Mededelingen

5.a Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse gemeenschappelijke doelen

5.b Mededelingen college

6 Mondelinge vragen aan het college
De fractie van ONS Zevenaar heeft schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording ingediend over misbruik- en geweldssituaties opvang Oekraïners.

25-1066 250915 SVMBR ONS Zevenaar Misbruik- en geweldssituaties opvang Oekraïners

7 Hamerstukken

7.a Z/25/498197 Verklaring van geen bedenkingen voor het vestigen van een metaalrecyclingsbedrijf met 2 bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk
Portefuillehouder: Aad van Orden

Raadsvoorstel en -besluit 1264844 - Verklaring van geen bedenkingen voor het vestigen van een metaalrecyclingsbedrijf met 2 bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk
Bijlage 1. 1264857 - Ontwerpbesluit omgevingsvergunning (geanonimiseerd)
Bijlage 2. 1264786 - Nota zienswijze, Copera 2, 4 en 10 Spijk
Bijlage 3. 1264784 - D - Toelichting Obm en Melding Activiteitenbesl Spijk nieuwe terrein versie 10 januari 2024 (geanonimiseerd)
Bijlage 4. 1264781 - T - S01_situatie_10-01-2024 (geanonimiseerd)
Bijlage 5. 1264777 - D - Afb_ligging_in_omgeving_pdf (geanonimiseerd)
Bijlage 6. 1264776 - D - MER aanmeldingsnotitie v 10 januari 2024 (geanonimiseerd)
Bijlage 7. 1264772 - D - AO-IC Spijk nieuwe locatie 10 januari 2024 (geanonimiseerd)

7.b Z/24/468629 Verklaring van geen bedenkingen omgevingsvergunning realisatie woning aan de Eltenseweg 1A te Babberich
Portefuillehouder: Aad van Orden

Raadsvoorstel en -besluit 1263172 - Verklaring van geen bedenkingen omgevingsvergunning realisatie woning aan de Eltenseweg 1A te Babberich
Bijlage 1. 1204132 - T - situatie.2
Bijlage 2. 1204130 - T - situatie (bestaand).1
Bijlage 3. 1204129 - T - plattegronden (1)
Bijlage 4. 1204128 - T - gevels en doorsneden.1
Bijlage 5. 1204124 - D - aanvraagformulier
Bijlage 6. 1265659 - Ruimtelijke Onderbouwing Eltenseweg 1A Babberich
Bijlage 7. 1204133 - tekening situatie landschappelijke inpassing
Bijlage 8. 1263153 - Nota zienswijzen Eltenseweg 1a Babberich

7.c Z/24/477506 Verklaring van geen bedenkingen Dorpsplein 1 in Pannerden
Portefuillehouder: Aad van Orden

Raadsvoorstel en -besluit 1258880 - Verklaring van geen bedenkingen Dorpsplein 1 in Pannerden
Bijlage 1. 1222451 - Ruimtelijke onderbouwing Dorpsplein 1 Pannerden

Bijlage 2. 1222452 - Verkennend bodemonderzoek
Bijlage 3. 1222453 - Stikstofonderzoek
Bijlage 4. 1222454 - Quickscan flora en fauna
Bijlage 5. 1222455 - bomeneffectanalyse
Bijlage 6. 1222456 - archeologisch onderzoek
Bijlage 7. 1222457 - watertoets
Bijlage 8. 1222461 - Nader onderzoek vleermuizen Dorpsplein 1 Pannerden
Bijlage 9. 1222462 - Tekening bestaande situatie Dorpsplein 1 Pannerden
Bijlage 10. 1222463 - Tekening nieuwe situatie Dorpsplein 1 Pannerden
Bijlage 11. 1261742 - Nota zienswijzen Dorpsplein 1, Pannerden
Bijlage 12 1241515 - Aanvulling zienswijze Boskamp & Willems
Bijlage 13. 1222277 - Ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden

7.d Z/25/495500 Jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de RDL
Portefeuillehouder: Bart Kagei
Raadsvoorstel en -besluit 1259104 - Jaarrekening 2024 en meerjarenbegroting 2026-2029 RDL
Bijlage 1. 1259114 - Jaarrekening 2024 Reinigingsdienst de Liemers
Bijlage 2. 1259120 - Accountantsverslag 2024
Bijlage 3. 1259121 - Meerjarenbegroting Reinigingsdienst de Liemers 2026-2029

7.e Z/24/476670 Actualisatie Reglement van orde en Verordening op de raadscommissies
Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
Raadsvoorstel en -besluit 1220713 - Actualisatie Reglement van orde en Verordening op de raadscommissies
Bijlage 1. 1220784 Was-wordt-tabel Reglement van orde 2025
Bijlage 2. 1220858 Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025 (geconsolideerde versie)
Bijlage 3. 1268357 Toelichting Reglement van orde 2025
Bijlage 4. 1268388 Was-wordt-tabel Verordening op de raadscommissies 2025
Bijlage 5. 1268394 Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025 (geconsolideerde versie)
Bijlage 6. 1268396 Toelichting Verordening op de raadscommissies 2025

7.f Z/25/493371 Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025
Portefeuillehouder: Werkgeverscommissie
Raadsvoorstel en -besluit 1254610 - Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025
Bijlage 1. 1263207 - Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025 (geconsolideerde versie)
Bijlage 2. 1254637 - Modelinstructie voor de griffier (nieuw model februari 2025)
Bijlage 3. 1254638 - Ledenbrief VNG Modelinstructie voor de griffier 2025
Bijlage 4. 1254894 - Implementatiehandleiding instructie voor de griffier 2025

8 Bespreekpunten

8.a Z/25/498300 Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
Portefeuillehouder: Rekenkamer
Door de fracties van D66, WijZZ, Sociaal Zevenaar en CDA is een amendement ingediend over "Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo" (agendapunt 8.a.1).
Raadsvoorstel en -besluit 1264540 - Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
1264540 Geamendeerd raadsbesluit Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
Bijlage 1. 1267346 - Eindrapport Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
Bijlage 2. 1267362 - Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek

8.a.1 Amendement D66, WijZZ, Sociaal Zevenaar en CDA - Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
AANVAARD Amendement D66, WijZZ, Sociaal Zevenaar en CDA Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo

8.b Z/25/488911 Vaststellen subsidieplafond regeling "slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025 Zevenaar"
Portefeuillehouder: Bart Kagei
Raadsvoorstel en -besluit 1245091 - Vaststellen subsidieplafond regeling "slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025 Zevenaar"
Bijlage 1. 1247291 - Onderzoek TNO over emissies brommers
Bijlage 2. 1245096 - Subsidieregeling

8.c Z/25/487030 Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen

Portefeuillehouder: Bart Kagei
Door de fracties van PvdA en VVD is een motie ingediend over "Kwaliteit en toegankelijkheid bij fusie ODRA en ODRN" (agendapunt 8.c.1). (ter vergadering ingetrokken)
Door de fracties van PvdA en VVD is ter vergadering een amendement "Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen" (aanpassen zienswijze) ingediend (agendapunt 8.c.2.)

Raadsvoorstel en -besluit 1253630 - Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen
1253630 Geamendeerd raadsbesluit Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen
Bijlage 1. 1255882 - Ontwerp-Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 2. 1255977 - Toelichting ontwerp-GR Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 3. 1255979 - Ontwerp-bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool
Bijlage 4. 1255980 - Due Diligence rapportage
Bijlage 5. 1255988 - Zienswijze ontwerp-Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

8.c.1 INGETROKKEN Motie PvdA en VVD - Kwaliteit en toegankelijkheid bij fusie ODRA en ODRN

INGETROKKEN Motie PvdA en VVD Kwaliteit en toegankelijkheid bij fusie ODRA en ODRN

8.c.2 Amendement PvdA en VVD Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen

AANVAARD Amendement VVD en PvdA Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen

9 Moties vreemd aan de orde van dag
Door de fracties van Lokaal Belang en VVD is een motie vreemd ingediend over "Zorgvuldige omgang met grondwateronttrekking en communicatie bij project Via15" (agendapunt 9.a.)

9.a Motie vreemd Lokaal Belang en VVD - Zorgvuldige omgang met grondwateronttrekking en communicatie bij project Via15

AANVAARD Motie vreemd Lokaal Belang en VVD Zorgvuldige omgang met grondwateronttrekking en communicatie bij project Via15

10 Vaststellen besluitenlijsten van de vorige raadsvergaderingen
De raad wordt gevraagd de besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 25 juni 2025 en 2 juli 2025 vast te stellen.

496766- Besluitenlijst raadsvergadering 25 juni 2025 (concept)
497151-Besluitenlijst raadsvergadering 2 juli 2025 (concept)

11 Raadsinformatiebrieven (RIB) ter kennisname

12 Ingekomen stukken afdoen conform advies
De raad wordt gevraagd de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 24 september 2025 vast te stellen.

1270898 - Lijst ingekomen stukken raadsvergadering 24 september 2025

13 Sluiting

GEMEENTE ZEVENAAR

Agenda raadsvergadering 24 september 2025

Tijd	19:30 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	L.J.E.M. van Riswijk

1	**Opening**
2	**Vaststellen agenda**
3	**Afscheid en installatie kinderburgemeester**
3.a	**Afscheid kinderburgemeester schooljaar 2024-2025** Er wordt afscheid genomen van kinderburgemeester Lot Kelderman.
3.b	**Benoeming Kinderburgemeester schooljaar 2025-2026** Portefuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld om te benoemen tot kinderburgemeester van de gemeente Zevenaar voor het schooljaar 2025-2026: Nina Leeuwestein.
4	**Benoemingen en ontheffingen**
4.b	**Z/25/500525 Benoemen van een lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld te benoemen als lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven: raadslid Lotte van der Velden.
5	**Mededelingen** a. Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse gemeenschappelijke doelen b. Mededelingen college

6	**Mondelinge vragen aan het college** De fractie van ONS Zevenaar heeft schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording ingediend over misbruik- en geweldssituaties opvang Oekraïners.
7	**Hamerstukken**
7.a	**Z/25/498197 Verklaring van geen bedenkingen voor het vestigen van een metaalrecyclingsbedrijf met 2 bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. De Nota van zienswijzen genaamd 'Nota zienswijze, Copera 2, 4 en 10 Spijk' vast te stellen en daarmee de zienswijze ongegrond te verklaren; 2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de realisatie van een bedrijf met twee bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk.
7.b	**Z/24/468629 Verklaring van geen bedenkingen omgevingsvergunning realisatie woning aan de Eltenseweg 1A te Babberich** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. De nota van zienswijzen genaamd 'Eltenseweg 1A Babberich' vast te stellen; 2. Voor de locatie Eltenseweg 1A te Babberich een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een woning.
7.c	**Z/24/477506 Verklaring van geen bedenkingen Dorpsplein 1 in Pannerden** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden.
7.d	**Z/25/495500 Jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de RDL** Portefeuillehouder: Bart Kagei *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. kennis te nemen van de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers;

	2. kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers; 3. kenbaar maken aan de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst dat er geen zienswijze zal worden ingediend op de ontwerpbegroting 2026-2029.
7.e	**Z/24/476670 Actualisatie Reglement van orde en Verordening op de raadscommissies** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld om de volgende verordeningen vast te stellen: 1. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025 2. Verordening op de raadscommissies van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.
7.f	**Z/25/493371 Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025** Portefeuillehouder: Werkgeverscommissie *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld de volgende instructie vast te stellen:| Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025.
8	**Bespreekpunten**
8.a	**Z/25/498300 Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo** Portefeuillehouder: Rekenkamer • Door de fracties van D66, WijZZ, Sociaal Zevenaar en CDA is een amendement ingediend over "Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo" (agendapunt 8.a.1). *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld om: 1. Het college de opdracht te geven om de wachtlijsten aan te pakken door middel van een eenmalige inhaalslag. 2. Het college de opdracht te geven om de huidige bureaucratische werkwijzen te verbeteren en te vereenvoudigen. 3. Het college de opdracht te geven om te heroverwegen of de huidige centrale aanpak van Jeugdwet en Wmo in de gemeente Zevenaar qua organisatiestructuur past bij de gestelde beleidsdoelen.

	4. Het college de opdracht te geven om de samenwerking tussen gemeentelijke organisatie en ketenpartners te versterken door gezamenlijk structurele overleg-, uitwissel-, en leer-en-verbeter-processen in te richten. 5. Het college de opdracht te geven om in de eigen gemeentelijke organisatie en samen met ketenpartners te streven naar een beter evenwicht tussen enerzijds laagdrempeligheid en fijnmazigheid van de toegang en anderzijds een stevige, duidelijke, maar toch menselijke centrale organisatie. 6. Het college de opdracht te geven om in te zetten op een voorliggend veld dat niet alleen signalerend werkt, maar ook drempelverlagend op de toegang, en dat escalatie van problematiek kan voorkomen. 7. Het college de opdracht te geven om het vastleggen en deelbaar maken van '*outcome*' informatie structureel te verankeren in de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners. 8. Als raad actief te sturen op het vaststellen van SMART geformuleerde beleidskaders. 9. Het college te vragen om informatie waarmee de doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering beter te beoordelen zijn. 10. Budget beschikbaar te stellen om het wegwerken van de wachtlijsten en wellicht andere organisatorische verbeteringen mogelijk te maken.
8.a.1	**Amendement D66, WijZZ, Sociaal Zevenaar en CDA - Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo**
8.b	**Z/25/488911 Vaststellen subsidieplafond regeling "slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025 Zevenaar"** Portefeuillehouder: Bart Kagei *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld voor de subsidieregeling 'Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar' het subsidieplafond vast te stellen op het bedrag van € 113.756
8.c	**Z/25/487030 Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen** Portefeuillehouder: Bart Kagei • Door de fracties van PvdA en VVD is een motie ingediend over "Kwaliteit en toegankelijkheid bij fusie ODRA en ODRN" (agendapunt 8.c.1). *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen;

	2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen.
8.c.1	**Motie PvdA en VVD - Kwaliteit en toegankelijkheid bij fusie ODRA en ODRN**
9	**Moties vreemd aan de orde van dag** • Door de fracties van Lokaal Belang en VVD is een motie vreemd ingediend over "Zorgvuldige omgang met grondwateronttrekking en communicatie bij project Via15" (agendapunt 9.a.)
9.a	**Motie vreemd Lokaal Belang en VVD - Zorgvuldige omgang met grondwater-onttrekking en communicatie bij project Via15**
10	**Vaststellen besluitenlijsten van de vorige raadsvergaderingen** De raad wordt gevraagd de besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 25 juni 2025 en 2 juli 2025 vast te stellen.
11	**Raadsinformatiebrieven (RIB) ter kennisname**
12	**Ingekomen stukken afdoen conform advies** De raad wordt gevraagd de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 24 september 2025 vast te stellen.
13	**Sluiting**

Zevenaar, 11 september 2025.

De burgemeester van Zevenaar,
Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel

onderwerp	Benoeming kinderburgemeester schooljaar 2025-2026
zaaknummer	Z/25/496503
documentnummer	INT/25/1261030
portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
portefeuille	Bestuur en ondersteuning

1. Samenvatting

Elk schooljaar kiest de gemeente Zevenaar een nieuwe kinderburgemeester. Nu kinderburgemeester Lot Kelderman haar jaar heeft volgemaakt, is het tijd voor een nieuwe kinderburgemeester. Alle kinderen uit de gemeente Zevenaar die wilden, konden in mei laten weten waarom ze kinderburgemeester wilden worden. Ze hebben daar veel werk ingestoken. Een speciale selectiecommissie, waarin de burgemeester, de kinderburgemeester en twee raadsleden in vertegenwoordigd zijn, heeft alle aanmeldingen bekeken en een keuze gemaakt. Ze stellen voor om Nina Leeuwestein tot de nieuwe kinderburgemeester te benoemen.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. te benoemen tot kinderburgemeester van de gemeente Zevenaar voor het schooljaar 2025-2026: Nina Leeuwestein.

3. Waarom naar de raad

De gemeenteraad kiest een kinderburgemeester. Het is een goede manier om kinderen te laten meedoen in de gemeente en ze te laten zien hoe ze kunnen helpen. Hiermee laat uw raad zien het belangrijk te vinden om naar kinderen te luisteren. Kinderen krijgen daarmee de mogelijkheid hun mening geven.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De gemeenteraad wil graag dat iedereen meedoet, ook kinderen. Kinderen mogen zeggen wat ze denken en wat ze belangrijk vinden. De kinderburgemeester is er voor de kinderen en zorgt dat er naar hen geluisterd wordt. Zij kan aan de gemeenteraad en de burgemeester en wethouders uitleggen wat kinderen nodig hebben om goed en veilig groot te worden. Iedere nieuwe kinderburgemeester voegt een nieuwe schakel met het onderwerp dat zij belangrijk vinden, toe aan de ambtsketen van de kinderburgemeester.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1. *Vertegenwoordiging*
   De benoeming van een kinderburgemeester geeft kinderen een stem in de gemeente en laat zien dat hun meningen en ideeën belangrijk zijn.

2. *Betrokkenheid*
   Het betrekt kinderen bij de lokale democratie en leert hen hoe beslissingen worden genomen in hun stad of dorp.

3. *Educatie*
   Het is een educatieve ervaring voor de kinderburgemeester zelf, maar ook voor andere kinderen die leren over de rol en het belang van lokale overheid.

4. *Brugfunctie*
   De kinderburgemeester kan als brug dienen tussen de gemeenteraad en de jongere inwoners, waardoor de raad beter begrijpt wat er leeft onder kinderen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Als het schooljaar klaar is, gaan we samen met de kinderburgemeester beoordelen hoe het werk van de kinderburgemeester was. We denken na over wat goed ging en we zoeken dan uit hoe we dingen kunnen verbeteren.

7. Communicatie
De gemeente Zevenaar heeft op 23 juni 2025 bekendgemaakt dat Nina de nieuwe kinderburgemeester wordt voor het schooljaar 2025-2026. Dit nieuws stond ook op de website en sociale media van de gemeente. Over de activiteiten van de kinderburgemeester zal proactief gecommuniceerd worden, zodat iedereen weet wat er gaat gebeuren en wat de kinderburgemeester zoal bezighoudt

8. Kosten, baten en dekking
Er is structureel budget beschikbaar voor jongerenparticipatie waaruit de activiteiten van de Kinderburgemeester worden betaald.

De burgemeester en griffier van de gemeente Zevenaar,

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Benoeming kinderburgemeester 2025-2026 schooljaar 2025-2026
zaaknummer	Z/25/496503
documentnummer	INT/25/1261030

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de burgemeester en griffier van de gemeente Zevenaar;

besluit:

1. te benoemen tot kinderburgemeester van de gemeente Zevenaar voor het schooljaar 2025-2026: Nina Leeuwestein.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 september 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel

onderwerp	Benoemen van een lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven
zaaknummer	Z/25/500525
documentnummer	INT/25/1269228
portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
portefeuille	Bestuur en ondersteuning

1. Samenvatting

Met het vertrek van raadslid Ben van Bindsbergen is er een vacature ontstaan voor een lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven. Deze commissie bestaat uit drie raadsleden. Op dit moment zijn de raadsleden Maaike Jansen en Harry Staring lid van de commissie. De commissie heeft als taak het onderzoeken van de geloofsbrieven van nieuw benoemde raadsleden. De commissie brengt vervolgens advies uit over de toelating van nieuwe raadsleden, zowel bij reguliere verkiezingen als bij tussentijdse benoemingen. Voorgesteld wordt om raadslid Lotte van der Velden te benoemen als lid van de commissie.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. te benoemen als lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven: raadslid Lotte van der Velden.

3. Waarom naar de raad

In artikel 4 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar is vastgelegd dat de raad de leden van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven benoemt.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het doel is het benoemen van één raadslid tot lid van de commissie, zodat deze haar wettelijke en reglementaire taak kan uitvoeren. De commissie blijft in deze samenstelling actief tot en met de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026. Na deze verkiezingen heeft de commissie een aanvullende taak. Zij onderzoekt het proces-verbaal van het centraal stembureau en adviseert de raad over het verloop van de verkiezingen en de vaststelling van de uitslag.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

De commissie moet uit drie raadsleden bestaan. Het voorgestelde raadslid is beschikbaar en bereid om zitting te nemen in de commissie. Hiermee wordt voldaan aan de vereiste samenstelling van drie leden.

Alternatieven

De raad kan besluiten een ander raadslid te benoemen. Dit vraagt om een nieuwe voordracht en kan het proces vertragen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Niet van toepassing.

7. Klimaat en duurzaamheid
Niet van toepassing.

8. Communicatie
Na besluitvorming wordt het benoemde raadslid geïnformeerd. De samenstelling van de commissie wordt opgenomen in de besluitenlijst.

9. Kosten, baten en dekking
Aan deze benoeming zijn geen kosten verbonden. De werkzaamheden van de commissie vallen binnen de reguliere taken van raadsleden en worden niet afzonderlijk vergoed.

10. Bijlagen
Niet van toepassing.

Het presidium van de gemeenteraad van Zevenaar,

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Benoemen van een lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven
zaaknummer	Z/25/500525
documentnummer	INT/25/1269228

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het presidium van 2 september 2025 met kenmerk INT/25/1269228;

gelet op artikel V 4 van de Kieswet en artikel 4 van het Reglement van orde voor de vergadering en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Zevenaar;

besluit:

1. te benoemen als lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven: raadslid Lotte van der Velden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Vragen vanuit de raad aan het college:

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

Categorie: B

Onderwerp: Misbruik- en geweldssituaties opvang Oekraïners

Naam en fractie: M.H.A.G. Witjes – ONS Zevenaar

Datum indienen: 15 september 2025

Inleiding/Aanleiding:
Nieuws en actualiteiten

Vraag/Vragen:

- Is er bekend of er in een opvanglocatie voor Oekraïners in de gemeente Zevenaar (ook) sprake is van (seksueel) geweld tegen vrouwen en/ of kinderen zoals beschreven in het volgende artikel?

  https://www.geenstijl.nl/5185707/oekraine-opvang

- Wat is momenteel het aandeel mannen, vrouwen en kinderen in procenten in onze opvanglocaties voor Oekraïners? Waarbij kinderen moeten worden geteld tot en met de leeftijd van 12 jaar.

Raadsvoorstel

onderwerp	Verklaring van geen bedenkingen voor het vestigen van een metaalrecyclingsbedrijf met 2 bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk
zaaknummer	Z/25/498197
documentnummer	INT/25/1264844
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Vergunning, Toezicht en Handhaving

1. Samenvatting

U heeft in januari 2025 een ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven voor de realisatie van een metaalrecyclingsbedrijf aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk. Het bedrijf is nu gevestigd op bedrijventerrein Halve Maan in Lobith. De locatie is daar te klein geworden voor de bedrijfsactiviteiten. Het bedrijf wil daarom verhuizen naar de nieuwe locatie aan de Copera in Spijk.

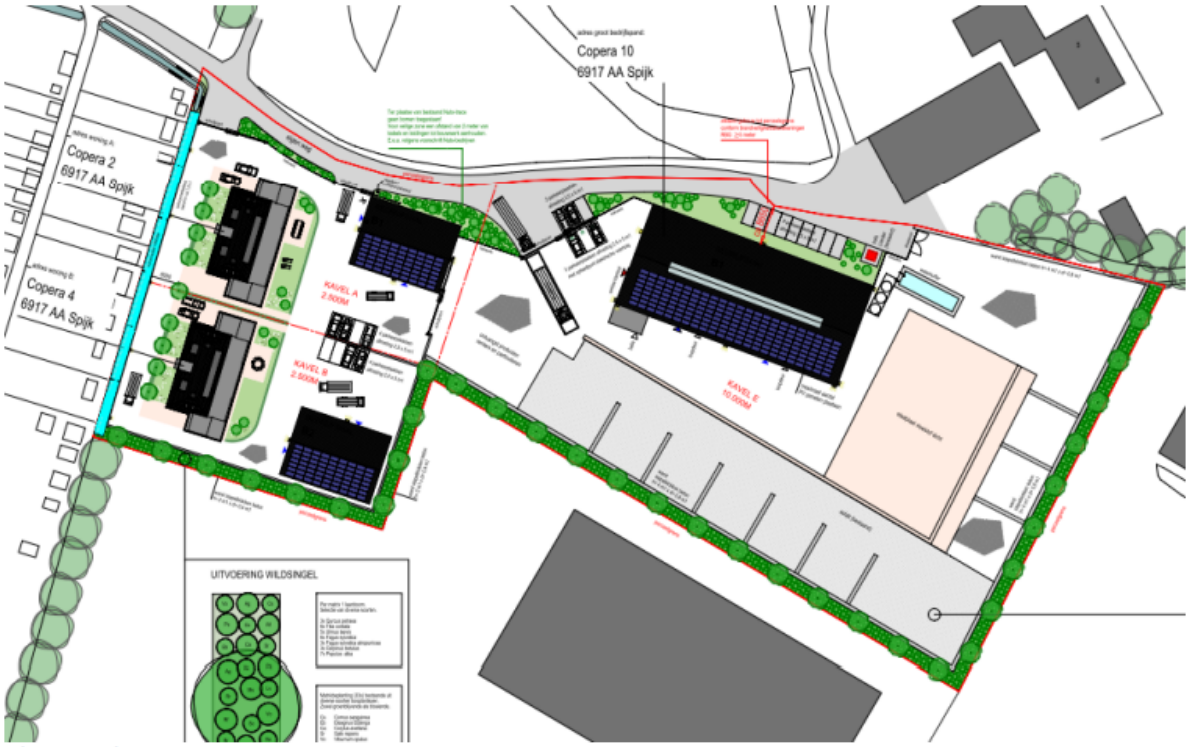

Plattegrond nieuwe situatie

De ontwerp-vergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen (vvgb) zijn van 13 februari 2025 tot en met 27 maart 2025 voor 6 weken ter inzage gelegd. Tegen de vergunning is een zienswijze ingediend. De zienswijze geeft geen aanleiding tot extra onderzoek of aanpassing of weigering van de vergunning.

Nadat u een besluit over de zienswijzennota en over de vvgb heeft genomen, kan het college van burgemeester en wethouders een besluit nemen op de aanvraag voor vergunning. Betrokkenen zijn hierover geïnformeerd en worden geïnformeerd over de beroepstermijn.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De Nota van zienswijzen genaamd 'Nota zienswijze, Copera 2, 4 en 10 Spijk' vast te stellen en daarmee de zienswijze ongegrond te verklaren;
2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de realisatie van een bedrijf met twee bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk.

3. Waarom naar de raad

In de oude wet- en regelgeving (Wro/Wabo) is geregeld dat voor een omgevingsvergunning die in strijd is met de regels van het bestemmingsplan, een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) van de gemeenteraad nodig is. De oude wetgeving is nog van toepassing, omdat de aanvraag voor de vergunning is ingediend voor 1 januari 2024 (vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet). Daarom geldt overgangsrecht. Een gemeente kan een lijst met categorieën aanwijzen waarvoor geen vvgb nodig is. De gemeenteraad van Zevenaar heeft op 21 februari 2018 een lijst vastgesteld. De realisatie van een bedrijf met twee bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk valt hier niet onder. Daarom moet u een vvgb afgeven specifiek voor deze ontwikkeling. Zonder deze verklaring kan het college de vergunning niet verlenen.

Omdat uit de aanvraag blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, wordt u voorgesteld om de gevraagde verklaring af te geven. Dit is eerst in ontwerp gebeurd. Omdat er een zienswijze is ingediend wordt u nu gevraagd om een definitieve vvgb af te geven. Na het afgeven van de definitieve vvgb kan het college de vergunning verlenen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het realiseren van een metaalrecyclingsbedrijf met twee bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De ingediende zienswijze is ongegrond en geeft geen reden tot aanpassing of weigering van de vergunning

De ingediende zienswijze is behandeld in de bijgevoegde nota zienswijzen en gaat over milieuzonering, externe veiligheid, woon- en leefklimaat, geluid, ondermijning, trillingen, verkeer, landschappelijke inpassing, stikstof en handhaving. De realisatie van het bedrijf met bedrijfswoningen zal zorgen voor intensiever gebruik van het perceel. De gevolgen hiervan worden niet als onevenredig of onaanvaardbaar beoordeeld. De zienswijze geeft dus geen aanleiding tot aanpassing of weigering van de vergunning.

1.2 Uit de aanvraag blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening

Om medewerking te kunnen verlenen mag het initiatief niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. In het kader hiervan is tijdens de procedure onderzocht of de ontwikkeling passend en aanvaardbaar is. Er is onderzoek gedaan naar onder meer luchtkwaliteit, geur, geluid, gevaar, flora en fauna, bodem, water en trillingen. De resultaten zijn onder andere beschreven in de bij de aanvraag horende 'Toelichting bij Omgevingsvergunning beperkte Milieutoets (Obm)', die gezien kan worden als ruimtelijke onderbouwing. Deze toelichting is ook beoordeeld door de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) als adviseur op het gebied van milieu. Er wordt geen onevenredige aantasting verwacht van het

woon- en leefklimaat, het straat- en bebouwingsbeeld, de milieusituatie, aanwezige waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden. De voorschriften waaraan voldaan moet worden zijn opgenomen in de ontwerp-omgevingsvergunning. In de ontwerp-omgevingsvergunning is onderbouwd waarom afgeweken kan worden van de maximale milieucategorie en het uitsluiten van activiteiten die in onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage worden genoemd.

1.3 Het bouwplan voldoet aan de kaders vanuit ruimtelijke kwaliteit
Op het terrein wordt in voldoende mate voorzien in parkeergelegenheid en het wordt aan de randen voorzien van een groenstrook. In de omgevingsvergunning is onderbouwd waarom afgeweken kan worden van het maximum oppervlak van de bedrijfswoning en de onderlinge afstand tussen de bedrijfswoningen en de bedrijfsbebouwing. Deze afwijkingen hebben beperkt effect op de omgeving en passen daarmee binnen de gewenste kaders vanuit ruimtelijke kwaliteit.

1.4 Zonder de verklaring van geen bedenkingen kan de omgevingsvergunning niet worden verleend
U kunt de vvgb alleen gemotiveerd weigeren in verband met een goede ruimtelijke ordening. Als u de verklaring niet afgeeft, mag het college de gevraagde vergunning ook niet verlenen. Dit is dus een cruciaal onderdeel van de procedure. Zoals hiervoor is aangegeven, is er wel sprake van een goede ruimtelijke ordening en wordt u geadviseerd de verklaring af te geven.

Alternatieven
Het college moet uiteindelijk een besluit nemen op de aanvraag. Als een aanvraag voldoet aan het criterium van 'goede ruimtelijke ordening', is er geen reden de aanvraag te weigeren of om alternatieven te overwegen. Alternatieven zijn er ook niet (anders dan het niet vestigen van het bedrijf).

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De aanvraag wordt in overeenstemming met de wettelijk voorgeschreven procedure afgehandeld. Er is geen evaluatie nodig.

7. Klimaat en duurzaamheid
Uit de milieutoets van de voorgenomen activiteiten volgt dat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn. De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd. De locatie wordt groen ingepast.

8. Communicatie
Aanvrager en indieners van zienswijzen worden geïnformeerd over het besluit. De beroepstermijn van het besluit wordt op de voorgeschreven wijze bekendgemaakt op overheid.nl en in de Zevenaar Post.

9. Kosten, baten en dekking
Het opstellen van de bij de aanvraag horende documenten is voor rekening van de aanvrager. De gemeentelijke kosten worden in rekening gebracht op grond van de legesverordening.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/25/1264857	Onwerpbesluit omgevingsvergunning
2.	INT/25/1264786	Nota zienswijze, Copera 2, 4 en 10 Spijk

3.	INT/25/1264784	D - Toelichting Obm en Melding Activiteitenbesl Spijk nieuwe terrein versie 10 januari 2024 (geanonimiseerd)
4.	INT/25/1264781	T - S01_situatie_10-01-2024 (geanonimiseerd)
5.	INT/25/1264777	D - Afb_ligging_in_omgeving_pdf (geanonimiseerd)
6.	INT/25/1264776	D - MER aanmeldingsnotitie v 10 januari 2024 (geanonimiseerd)
7.	INT/25/1264772	D - AO-IC Spijk nieuwe locatie 10 januari 2024 (geanonimiseerd)

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Verklaring van geen bedenkingen voor het vestigen van een metaalrecyclingsbedrijf met 2 bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk
zaaknummer	Z/25/498197
documentnummer	INT/25/1264844

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht (Bor);

overwegende dat de aanvraag niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Spijksedijk 2012';

medewerking aan dit plan kan worden verleend op basis van artikel 2.12, eerste lid, aanhef onder a. onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar deze vergunning pas kunnen verlenen nadat de gemeenteraad hiervoor een verklaring van geen bedenkingen heeft afgegeven;

de verklaring van geen bedenkingen alleen geweigerd kan worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening;

uit de bij de aanvraag overlegde ruimtelijke onderbouwing en overige bescheiden blijkt dat het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening;

er hiermee geen reden is de verklaring van geen bedenkingen te weigeren;

besluit:
1. De Nota zienswijze genaamd 'Nota zienswijze, Copera 2, 4 en 10 Spijk' vast te stellen en daarmee de zienswijze ongegrond te verklaren;
2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de realisatie van een bedrijf met twee bedrijfswoningen aan de Copera 2, 4 en 10 in Spijk

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025.

De griffier	De burgemeester
drs. L.F. Sluis	drs. L.J.E.M. van Riswijk

GEMEENTE
ZEVENAAR

[redacted]

datum 2 december 2024
zaaknummer Z2023-00001850
onderwerp Ontwerp omgevingsvergunning
contactpersoon [redacted]

Beste [redacted]

Op 7 december 2022 heb ik uw aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen voor het realiseren van 2 bedrijfswoningen en bedrijfsruimten, een blokkenwand, hekwerken, weegbrug en een opslaghal met kantoor met de activiteit(en):

- het bouwen van een bouwwerk
- Handelen in strijd met regels RO
- een beperkte milieutoets voor het oprichten, veranderen of in werking hebben van een meldingsplichtige milieu-inrichting

De aanvraag gaat over Copera 2, 4 en 10 te Spijk en is geregistreerd onder nummer Z2023-00001850. In deze brief informeer ik u over de voortgang van de behandeling van uw aanvraag.

Kennisgeving ontwerp beschikking
Uw aanvraag en de ontwerpbeschikking met bijbehorende stukken worden op grond van de Algemene wet bestuursrecht ter inzage gelegd vanaf XXXXXX. U kunt tijdens de periode dat uw aanvraag en de ontwerpbeschikking ter inzage liggen eventuele zienswijzen tegen de ontwerpbeschikking indienen.

Overige toestemmingen
U heeft mogelijk toestemming van het waterschap nodig om uw bouwplan uit te voeren. Neem hiervoor contact op met Waterschap Rijn en IJssel.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders van Zevenaar,

[redacted]

[redacted]
Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving

ONTWERP

Ontwerp Omgevingsvergunning

Burgemeester en wethouders hebben op 7 december 2022 een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen voor het realiseren van 2 bedrijfswoningen en bedrijfsruimten, een blokkenwand, hekwerken, weegbrug en een opslaghal met kantoor. De aanvraag gaat over Copera 2, 4 en 10 te Spijk en heeft registratienummer Z2023-00001850.

Besluit
Burgemeester en wethouders besluiten, gelet op artikel 2.1, 2.10, 2.12 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en artikel 2.2a lid 1 onder b en lid 2 van het Besluit omgevingsrecht de omgevingsvergunning te verlenen aan Spijk Metaalrecycling onder vaststelling van de bouwkosten op [redacted]. De omgevingsvergunning wordt verleend onder de bepaling dat de hieronder genoemde stukken deel uitmaken van de vergunning:

- D - AO-IC [redacted] nieuwe locatie 10 januari 2024, ontvangen op 11 januari 2024;
- D - MER aanmeldingsnotitie v 10 januari 2024 (1), ontvangen op 11 januari 2024;
- D - rapport gebruiksfase AERIUS_projectberekening_20240110153637_aangevraagdesituatieexploitatiefaseRi3byR1BJkss (1), ontvangen op 11 januari 2024;
- D - referentie situatie stikstofonderzoek 2016 Spijksedijk-VG01_tb10 (1), ontvangen op 11 januari 2024;
- D - Aanvraagformulier publiceerbaar, ontvangen op 07 december 2022;
- D - aanvullingen_gemeente_23-02-2023_pdf, ontvangen op 24 februari 2023;
- D - Afb_ligging_in_omgeving_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- D - bouwbesluitberekeningen_Kantoor_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- D - Checklist_veilig_onderh_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- D - masterplan_brandveiligheid_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- D - MPG_berekening_W_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- D - rapport bouwfase AERIUS_projectberekening_20240110115403_bouwfaseS5AdgWLNM7xE (1), ontvangen op 11 januari 2024;
- D - Toelichting bestemmingsplan, ontvangen op 07 december 2022;
- D - Toelichting Obm en Melding Activiteitenbesl [redacted] nieuwe terrein versie 10 januari 2024 (1), ontvangen op 11 januari 2024;
- D - voorstel trillingonderzoek NXDS 2024.02.00.N01r0, ontvangen op 11 januari 2024;
- R - Akoestisch OZ 1804901 versie 0, ontvangen op 07 december 2022;
- R - BENG_woning_A_pdf, ontvangen op 24 februari 2023;
- R - BENG_woning_B_pdf, ontvangen op 24 februari 2023;
- R - bouwbesluitberekeningen_Woning_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- R - constr_ber_deel-A_GR_bedrijfsr_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- R - constr_ber_deel-B_KL_bedrijfsr_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- R - constr_ber_deel-C_Woningen_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- R - sonderingen_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- R - Tekeningen en berekeningen weegbrug, ontvangen op 07 december 2022;
- R - Verkennend Bodemonderzoek 208136, ontvangen op 07 december 2022;

CONCEPT

- R - Verkennend bodemonderzoek nulsituatie, ontvangen op 07 december 2022;
- T - constr_U-03a_KL_bedrijfsr_kavel-A_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- T - tekening waterbassin 11 januari 2024-30001-100 REV0.1, ontvangen op 11 januari 2024;
- T - 3D impressies, ontvangen op 07 december 2022;
- T - constr_U-01a_W_kavel-A_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- T - constr_U-02a_W_kavel-B_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- T - constr_U-04a_KL_bedrijfsr_kavel-B_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- T - constr_W-02_W_wap_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- T - constr_W-03_KL_bedrijfsr_Wap_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- T - constr_W-05_GR_bedrijfsr_Wap_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Details bedrijfshal 1, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Doorsnede uitbouw en kapplan woning, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Doorsnede woning en technische plattegronden, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Doorsneden bedrijfshal 1, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Gevels, doorsnede en plattegronden bedrijfshal met kantoor, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Gevels, doorsneden en plattegronden woningen, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Gevels, plattegronden en doorsnede bedrijfshal bij woningen, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Plattegronden en gevels bedrijfshal, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Principedetails bedrijfshallen bij woningen, ontvangen op 07 december 2022;
- T - Principedetails woning, ontvangen op 07 december 2022;
- T - S01_situatie_10-01-2024, ontvangen op 11 januari 2024;
- T - T01_terreininrichting_10-01-2024, ontvangen op 11 januari 2024;
- T - Technische plattegronden bedrijfshal met kantoor, ontvangen op 07 december 2022;
- T -constr_U-05a_GR_bedrijfsr_pdf, ontvangen op 07 december 2022;
- Advies ruimtelijke kwaliteit d.d. 29 oktober 2024

De omgevingsvergunning wordt verleend voor de volgende activiteiten:

- het bouwen van een bouwwerk
- Handelen in strijd met regels RO
- een beperkte milieutoets voor het oprichten, veranderen of in werking hebben van een meldingsplichtige milieu-inrichting

Procedure
De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd in overeenkomst met het bepaalde in artikel 3.4 van de Wabo. De aanvraag is getoetst aan de Wabo. Verder is de aanvraag getoetst aan het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Regeling omgevingsrecht (Mor). Gebleken is dat uw aanvraag voldoet en daarom verlenen wij u de omgevingsvergunning waar u om heeft gevraagd.

Voor een nadere procedurele en inhoudelijke motivering van het besluit en eventuele voorschriften of voorwaarden op dit besluit, verwijzen wij u naar de bij dit besluit behorende bijlage.

ONTWERP

Leges
Volgens de legesverordening bent u voor het in behandeling nemen van uw aanvraag voor een omgevingsvergunning leges verschuldigd. In dit geval bedragen de leges € [redacted]
Voor de betaling van deze factuur wordt u binnenkort een gespecificeerde factuur toegezonden. Bij deze factuur wordt vermeld op welke manier u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de grondslagen die gehanteerd worden.

Zienswijzen en adviezen
De aanvraag, het ontwerpbesluit en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen met de bijbehorende stukken lagen op grond van de Algemene wet bestuursrecht vanaf XX XX 2025 gedurende 6 weken ter inzage. Gedurende deze termijn konden eventuele zienswijzen ingediend worden tegen het ontwerpbesluit bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar, Postbus 10, 6900 AA Zevenaar. Er zijn wel/geen zienswijzen ingediend.

Beroepsclausule
Belanghebbenden die het niet eens zijn met het definitieve besluit kunnen in beroep gaan. Dat kan door een gemotiveerde en ondertekend beroepschrift te sturen naar:
Rechtbank Gelderland
Afdeling bestuursrecht
Postbus 9030
6800 EM ARNHEM

Vermeld in ieder geval tegen welk besluit het beroepschrift is gericht. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit zijn ingediend. Daarmee wordt voorkomen dat de rechtbank het beroep niet meer in behandeling mag nemen.

Het besluit treedt in werking nadat de termijn voor het indienen van een beroepschrift is verstreken. Het indienen van een beroepschrift schorst de werking van het besluit niet. Als een beroepschrift is ingediend en de zaak spoedeisend is, kan bij de Voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank een voorlopige voorziening worden gevraagd. Er kan ook digitaal beroep worden ingesteld bij genoemde rechtbank via http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor moet belanghebbende wel beschikken over een digitale handtekening (DigiD). Kijk op genoemde site voor de precieze voorwaarden. Wanneer een voorlopige voorziening wordt aangevraagd, treedt de beschikking pas in werking nadat hierover een beslissing is genomen.

Inwerkingtreding
De beschikking treedt overeenkomstig artikel 6.1 lid 2 onder b Wabo, in werking met ingang van de dag na afloop van de beroepstermijn

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders van Zevenaar,

CONTROLE

[redacted]
casemanager omgevingsvergunning
Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving

ONTWERP

Bijlage bij de omgevingsvergunning Z2023-00001850

De volgende onderdelen horen bij en maken deel uit van de omgevingsvergunning aan [redacted] voor het realiseren van 2 bedrijfswoningen en bedrijfsruimten, een blokkenwand, hekwerken, weegbrug en een opslaghal met kantoor op het perceel Copera 2, 4 en 10 te [redacted]

Het bouwen van een bouwwerk

Overwegingen

Bestemmingsplan
De aanvraag is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Spijksedijk 2012'. Hierbinnen heeft het perceel de bestemming 'Bedrijventerrein' met de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage: 80% maximum bouwhoogte: 20 m'. Voor gedeelten van het perceel gelden een bouwvlak en de aanduidingen 'bedrijf tot en met categorie 3.1', 'bedrijf tot en met categorie 4', 'bedrijfswoning' en 'maximum aantal wooneenheden: 4'. Ook gelden de paraplubestemmingsplannen 'Wonen' en 'Parkeren gemeente Zevenaar'. De aanvraag is op de volgende onderdelen strijdig met het bestemmingsplan:

- Artikel 3.1 onder b.: de beoogde activiteit valt op de Staat van Bedrijfsactiviteiten onder een hogere categorie dan 3.1 en de bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.
- Artikel 3.1 onder c: de bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.
- Artikel 3.2.1 onder f.: het oppervlak van de bedrijfswoningen is groter dan 150 m2.
- Artikel 3.4 sub k.: de bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.

Welstand
Het bouwplan voldoet aan redelijke eisen van welstand zoals vastgesteld in artikel 12 van de Woningwet en akkoord bevonden in de welstandsvergadering van 24 oktober 2024.

Bouwverordening
Het bouwplan is tevens in overeenstemming met de voorschriften van de Bouwverordening 2019.

Bodem
Uit het overgelegde bodemonderzoeksrapport blijkt dat gebouwd wordt op een terrein dat niet zodanig verontreinigd is dat schade of gevaar is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers of het milieu.

Bouwbesluit
Het bouwplan voldoet aan de van toepassing zijnde voorschriften uit het Bouwbesluit.

Stikstof

ONTWERP

Met de aangeleverde Aerius-berekening is aangetoond dat het bouwplan geen negatieve gevolgen zal hebben met betrekking tot de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura2000 gebieden.

Voorschriften

- Uiterlijk 3 weken voor de start van de bouw dienen de volgende constructieve gegevens ter goedkeuring worden aangeboden bij de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving van de gemeente Zevenaar:
    - Kalenderstaten of resultaten met conclusies van akoestische doormetingen van palen (afhankelijk van het type palen);
    - Specificaties funderingspalen (leverancier);
    - Verwerking in tekening en berekening van eventuele paalmisstanden;
    - Wapeningsberekeningen en - tekeningen van in het werk gestorte en geprefabriceerde betonconstructies (bijvoorbeeld vloeren, kolommen, wanden en lateien);
    - Detailberekeningen en -tekeningen van verbindingen en verankeringen van beton-, staal-, hout- en glasconstructies;
    - Detailberekeningen en werktekeningen staalconstructie inclusief verbindingen en verankeringen;
    - Detailberekeningen en tekeningen van stalen dak-/wandplaten en sandwichpanelen;

    Er mag niet met de bouw worden gestart voordat deze gegevens zijn goedgekeurd.

- de houder van een omgevingsvergunning moet ervoor zorgen dat de vergunning op de bouwplaats aanwezig is, en op eerste verzoek ter inzage wordt gegeven aan de toezichthoudende medewerkers van Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving;

- het werk moet worden uitgevoerd conform de in de vergunning genoemde tekeningen en gegevens;

- de aanvang van de werkzaamheden (ook de eventuele ontgravingswerkzaamheden) moet uiterlijk 7 dagen voor datum van aanvang aan Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving worden gemeld via de mail.

- de voltooiing van het werk moet uiterlijk 7 dagen na voltooiing worden gemeld aan Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving via de mail. U mag het gebouwde **niet** in gebruik nemen of geven als het bouwwerk niet gereed is gemeld.

Algemene toelichting

- burgemeester en wethouders kunnen, in bepaalde gevallen, een omgevingsvergunning (geheel of gedeeltelijk) intrekken wanneer niet binnen zes maanden na verzending van het besluit een begin met de werkzaamheden is

ONTWERP

gemaakt, wanneer blijkt dat de vergunning is verleend op basis van een onjuiste of onvolledige opgave of wanneer niet binnen de in de omgevingsvergunning voorgeschreven termijn de gevraagde gegevens worden ingediend.

- met inachtneming van de bepalingen van de Legesverordening wordt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om omgevingsvergunning een legesbedrag in rekening gebracht. Als men het niet eens is met de hoogte van dit bedrag dan kan daartegen bezwaar worden gemaakt bij de heffingsambtenaar.

- wanneer men de openbare weg of gemeentegrond wil gebruiken voor het opslaan van bouwmaterialen, het plaatsen van containers en dergelijke, dan moet de bouwer hiervoor eerst toestemming vragen aan burgemeester en wethouders. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving (0316) 595 111 of kunt u kijken op onze website www.zevenaar.nl. Bouwmaterialen en dergelijke die op de openbare weg of gemeentegrond zijn geplaatst, kunnen door de gemeente worden verwijderd.

- het bouwen en alles wat hiermee verband houdt, moet op veilige wijze gebeuren. Zo nodig moeten veiligheidsmaatregelen ter bescherming van de omgeving worden getroffen. De bouwer is aansprakelijk voor de schade die aan de gemeente of aan derden wordt toegebracht bij de uitvoering van de werkzaamheden.

- voor het verkrijgen van een aansluitvergunning op de gemeentelijke riolering moet een afzonderlijke aanvraag worden ingediend. Hiervoor kunt u contact opnemen met Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving, (0316) 595 111.

- tegen het besluit kan binnen zes weken na bekendmaking bezwaar worden aangetekend. Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van het besluit niet. Hebben u of anderen er veel belang bij dat dit besluit niet in werking treedt, dan kan een voorlopige voorziening worden gevraagd. Wanneer een voorlopige voorziening wordt aangevraagd treedt de beschikking pas in werking nadat hierover een beslissing is genomen.

Wijzigingen in het bouwplan
Als u het plan wilt wijzigen, is een gewijzigde aanvraag omgevingsvergunning nodig. Deze vergunning geldt immers precies voor het plan dat er nu ligt. Als er zich een situatie voordoet dat u een wijziging moet aanbrengen, raden wij u aan tijdig contact op te nemen met één van de medewerkers van Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving. Het doorkiesnummer is (0316) 595 111.
Het is niet toegestaan om in afwijking van de verleende vergunning activiteiten uit te voeren.

CONCEPT

Handelen in strijd met regels Ruimtelijke Ordening
Het is verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met de daar geldende regels vanuit ruimtelijke ordening. Hieronder wordt onder andere verstaan een bestemmingsplan, een beheersverordening en een voorbereidingsbesluit. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Overwegingen

Geldende ruimtelijke plannen
Het ter plaatse geldende planologisch regime is het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Spijksedijk 2012' en de paraplubestemmingsplannen 'Wonen' en 'Parkeren gemeente Zevenaar'. Het perceel heeft de bestemming 'Bedrijventerrein'. De strijdigheden met het vigerende bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Spijksedijk 2012' zijn benoemd in deze omgevingsvergunning bij de overwegingen van de activiteit 'het bouwen van een bouwwerk'.

Afwijken van de geldende ruimtelijke plannen
Via een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de geldende ruimtelijke plannen (handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening). Voor het afwijken van de hierboven benoemde strijdigheden met de geldende ruimtelijke plannen kan medewerking worden verleend door toepassing van artikel 2.22 lid 1 sub a onder 3 van de Wabo.

Om medewerking te kunnen verlenen mag het initiatief niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening en moet de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevatten. In het kader hiervan is tijdens de procedure onderzocht of de ontwikkeling passend en aanvaardbaar is. Er is onderzoek gedaan naar onder meer luchtkwaliteit, geur, geluid, gevaar, flora en fauna, bodem, water en trillingen. De resultaten zijn onder andere beschreven in de bij de aanvraag horende 'Toelichting bij
Omgevingsvergunning beperkte Milieutoets (Obm)', die gezien kan worden als ruimtelijke onderbouwing. Ten aanzien van de aspecten bodem, trillingen, geluid en Natura 2000-gebieden is door middel van nader onderzoek gemotiveerd waarom er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Inhoudelijke beoordeling
Voor de beoordeling van de diverse aspecten verwezen naar het onderdeel 'beperkte milieutoets' in deze omgevingsvergunning. Uit de bij de aanvraag gevoegde documenten blijkt dat de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden niet onevenredig worden geschaad.

De motivering waarom afgeweken kan worden van de maximale milieucategorie in het bestemmingsplan, is opgenomen in het document 'Toelichting bij Omgevingsvergunning beperkte Milieutoets (Obm)'. Hierin is voor de aspecten geur, stof, geluid en gevaar beoordeeld wat de effecten zijn van de volgende bedrijfsactiviteiten die liggen in de aanduiding 'bedrijf tot en met categorie 3.1':

CONCEPT

- De op- overslag en sortering van metalen (nieuwe en gebruikt), handelsvoorraad machines/materieel voertuigen/gereedschap/onderdelen alsmede onderhoud en reparatie daarvan.
- Lichte metaalbewerking (snijden, slijpen, lassen, boren, zagen).

Conclusie is dat deze effecten van deze activiteiten naar aard en omvang gelijk zijn te stellen aan een bedrijf in milieucategorie 3.1 (en daarmee passend in de omgeving).

De strijdigheden met het bestemmingsplan zien niet op aspecten waarbij rijks-, provinciale, of waterschapsbelangen in het geding zijn en passen binnen de gemeentelijke beleidskaders.

Uit de m.e.r.-beoordeling volgt dat de uitvoering van de voorgenomen activiteiten geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben. De kenmerken van het project, de locatie van het project en de kenmerken van het potentiële effect zijn voldoende inzichtelijk gemaakt. Conclusie is dat het opstellen van een milieueffectrapport niet nodig is.

Om te borgen dat er voldoende parkeerplaatsen worden aangelegd en in stand worden gehouden, wordt de uitvoering van de inrichtingstekening via een voorschrift als voorwaardelijke verplichting opgenomen in de omgevingsvergunning.

Op grond van het bestemmingsplan bedraagt het maximum oppervlak voor een bedrijfswoning 150 m2. Het bestemmingsplan biedt, in afwijking van andere bestemmingsplannen in de gemeente Zevenaar, geen ruimte voor bijbehorende bouwwerken bij een woning. De aanvraag ziet op bebouwing voor de bedrijfswoningen van elk 300 m2. Dit oppervlak sluit aan bij de reguliere systematiek van maximaal 150 m2 aan hoofdgebouw en maximaal 150 m2 aan bijbehorende bouwwerken. De bedrijfswoningen blijven binnen de aanduiding voor bedrijfswoningen en de maximale maatvoering (goot- en houwhoogte, bebouwingspercentage) wordt niet overschreden. Daarmee is er geen verschil in ruimtelijke uitstraling met de al toegestane situatie. Het verschil zit er alleen in dat het bouwwerk als bijbehorend bouwwerk wordt gebruikt voor de bedrijfswoningen, in plaats van als bedrijfsruimte. Daarmee is er met een oppervlak van 300 m2 per bedrijfswoning sprake van een goede ruimtelijke ordening.

Doorlopen processtappen

Participatie
Omdat de aanvraag van voor 1 januari 2024 is, geldt er geen verplichte participatie.

Algemene verklaring van geen bedenkingen (VVGB)
De gemeenteraad heeft op 21 februari 2018 een algemene verklaring van geen bedenkingen afgegeven waarbij de gemeenteraad heeft bepaald geen bedenkingen te hebben tegen projecten die in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad aanvaard gemeentelijk beleid. De beoogde ontwikkeling valt vanwege het aantal woningen niet onder deze VVGB. De gemeenteraad heeft op XX 2024 daarom specifiek voor de ontwikkeling op het perceel aan Copera 2 in Spijk een ontwerp-VVGB afgegeven. De ontwerp-VVGB wordt samen met de ontwerp-omgevingsvergunning

ONTWERP

voor zienswijzen ter inzage gelegd. Als er geen zienswijzen worden ingediend dan is er op grond van de op 21 februari 2018 vastgestelde algemene verklaring van geen bedenkingen, geen definitieve VVGB benodigd.

Vooroverleg
Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is overlegd met bestuurlijke instanties waarvan mogelijk een belang in het geding is. De uitkomsten van dit overleg zijn waar van toepassing verwerkt in de ruimtelijke onderbouwing.

Conclusie en voorschriften
Conclusie is dat de aangevraagde activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat, waarbij de volgende voorschriften van toepassing zijn:

- Er zijn maximaal 2 bedrijfswoningen toegestaan, waarbij een woning een complex van intern met elkaar in verbinding staande ruimten in een (gedeelte van een) gebouw is, uitsluitend bedoeld voor de permanente huisvesting van een afzonderlijk (gemeenschappelijk) huishouden. Een huishouden is een persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan (daaronder niet begrepen kamerverhuur). Tot een strijdig gebruik wordt in ieder geval gerekend het gebruik van een woning voor de huisvesting van meer dan één huishouden.
- De aanvraag ziet op één bedrijf met twee bedrijfswoningen. Het is niet toegestaan om het terrein in losse bedrijfsactiviteiten op te knippen, waardoor de bedrijfswoningen niet meer tot het metaalrecyclingbedrijf behoren.
- Gebruik als bedrijf is alleen toegestaan indien er de parkeerplaatsen worden aangelegd, onderhouden en in stand gehouden overeenkomstig de inrichtingstekening zoals opgenomen op het bij de vergunning horende stuk ‘T - S01_situatie_10-01-2024.pdf’ (ontvangen op 11 januari 2024).
- Gebruik als bedrijf is alleen toegestaan indien de stapelblokken betonwanden worden aangelegd, onderhouden en in stand gehouden overeenkomstig de inrichtingstekening zoals opgenomen op het bij de vergunning horende stuk ‘T - S01_situatie_10-01-2024.pdf’ (ontvangen op 11 januari 2024).
- Indien bij het laden en lossen, het transport en/of de opslag van stuifgevoelige goederen hinder wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt voor de omgeving, dan dienen alle maatregelen getroffen te worden die redelijkerwijs gevraagd kunnen worden om die overlast of hinder te voorkomen of niet te laten voortduren.
- Binnen de aanduiding ‘bedrijf tot en met categorie 3.1’ in het bestemmingsplan ‘Bedrijventerrein Spijksedijk 2012’ zijn uitsluitend de volgende bedrijfsactiviteiten toegestaan:
    - De op- overslag en sortering van metalen (nieuwe en gebruikt), handelsvoorraad machines/materieel voertuigen/gereedschap/onderdelen alsmede onderhoud en reparatie daarvan.
    - Lichte metaalbewerking (snijden, slijpen, lassen, boren, zagen) in de bedrijfshallen B1 en B2 zoals opgenomen op het bij de vergunning horende stuk ‘T - S01_situatie_10-01-2024.pdf’ (ontvangen op 11 januari 2024).
- Het werk moet worden uitgevoerd conform de in de vergunning genoemde tekeningen en gegevens (waaronder situering en maatvoering van de bouwwerken).

CONCEPT

Algemene toelichting

- burgemeester en wethouders kunnen, in bepaalde gevallen, een omgevingsvergunning (geheel of gedeeltelijk) intrekken wanneer niet binnen zes maanden na verzending van het besluit een begin met de werkzaamheden is gemaakt, wanneer blijkt dat de vergunning is verleend op basis van een onjuiste of onvolledige opgave of wanneer niet binnen de in de omgevingsvergunning voorgeschreven termijn de gevraagde gegevens worden ingediend.

- met inachtneming van de bepalingen van de Legesverordening wordt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om omgevingsvergunning een legesbedrag in rekening gebracht. Als men het niet eens is met de hoogte van dit bedrag dan kan daartegen bezwaar worden gemaakt bij de heffingsambtenaar.

- wanneer men de openbare weg of gemeentegrond wil gebruiken voor het opslaan van bouwmaterialen, het plaatsen van containers en dergelijke, dan moet de bouwer hiervoor eerst toestemming vragen aan burgemeester en wethouders. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving (0316) 595 111 of kunt u kijken op onze website www.zevenaar.nl. Bouwmaterialen en dergelijke die op de openbare weg of gemeentegrond zijn geplaatst, kunnen door de gemeente worden verwijderd.

- het bouwen en alles wat hiermee verband houdt, moet op veilige wijze gebeuren. Zo nodig moeten veiligheidsmaatregelen ter bescherming van de omgeving worden getroffen. De bouwer is aansprakelijk voor de schade die aan de gemeente of aan derden wordt toegebracht bij de uitvoering van de werkzaamheden.

- voor het verkrijgen van een aansluitvergunning op de gemeentelijke riolering moet een afzonderlijke aanvraag worden ingediend. Hiervoor kunt u contact opnemen met Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving, (0316) 595 111.

Wijzigingen in het bouwplan

Als u het plan wilt wijzigen, is een gewijzigde aanvraag omgevingsvergunning nodig. Deze vergunning geldt immers precies voor het plan dat er nu ligt. Als er zich een situatie voordoet dat u een wijziging moet aanbrengen, raden wij u aan tijdig contact op te nemen met één van de medewerkers van Afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving. Het doorkiesnummer is (0316) 595 111.
Het is niet toegestaan om in afwijking van de verleende vergunning activiteiten uit te voeren.

CONCEPT

Een beperkte milieutoets voor het oprichten, veranderen of in werking hebben van een meldingsplichtige milieu-inrichting

Projectbeschrijving
De OBM wordt aangevraagd voor het aspect op- en overslaan en bewerken van schroot behorende bij een metaalrecyclingbedrijf. De initiatiefnemer wil in de beoogde situatie een inrichting voor de opslag van schroot starten, waarbij de drempelwaarde zoals genoemd in bijlage 1, onderdeel D 18.8 van het Besluit milieueffectrapportage, te weten een opslagcapaciteit van 10.000 ton of meer, niet wordt overschreden. Er geldt dan geen m.e.r.-beoordelingsplicht maar er kan worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. In deze vormvrije m.e.r.- beoordeling kan worden gemotiveerd dat:
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu worden uitgesloten, dan wel;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu niet worden uitgesloten.

Wijziging procedurevereisten
Per 1 januari 2021 is de Verzamelwet I en W 2019 ingevoerd. Met de verzamelwet zijn de procedurevereisten van de vormvrije m.e.r.- beoordeling gewijzigd. Het m.e.r.-beoordelingsbesluit hoeft voor de activiteiten die onder de hiervoor genoemde D-drempel blijven niet al bij de aanvraag voor de OBM te worden aangeleverd.Met de wijziging van art. 7.28 Wm:
- kan de initiatiefnemer een aanmeldnotitie tegelijk met de vergunningaanvraag indienen;
- moet het bevoegd gezag binnen 6 weken een m.e.r. beoordelingsbesluit nemen;
- kan de procedure voor een vormvrije m.e.r.- beoordeling tegelijk met de procedure vergunningaanvraag lopen.

Als gevolg hiervan is op grond van artikel 7.17 van de Wet milieubeheer en op grond van artikel 5.13b van het Besluit omgevingsrecht beoordeeld of het opstellen van een milieueffectrapport noodzakelijk is.

Vergunde situatie (milieu)
[redacted] is momenteel gevestigd aan de [redacted] te [redacted]
Het bedrijf verhuist naar de nieuwe locatie aan de Copera 10 te Spijk. De inrichting betreft een nieuwe inrichting op deze locatie. Er zijn nog geen omgevingsvergunning of meldingen of informatieplichten milieu ingediend voor de betreffende locatie. Wel is op 19 november 2018 een besluit genomen op grond artikel 7.19 van de Wet milieubeheer (vorm-vrije mer-beoordeling).

Bevoegd gezag
Burgemeester en wethouders van gemeente Zevenaar zijn bevoegd gezag. Dit volgt uit artikel 2.4 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in samenhang met artikel 3.3 en bijlage I van het Bor.

Volledigheid van de aanvraag en opschorting procedure
Wij hebben de aanvraag getoetst op volledigheid. Op 24 februari, 15 maart en 9 oktober 2023 hebben wij verzocht om aanvullende gegevens in te dienen. De

CONCEPT

aanvrager heeft op 10 oktober 2023 verzocht om de indieningstermijn voor het indienen van de aanvullingen te verlengen. Alle indieningsvereisten zijn op 7 februari 2024 door ons ontvangen. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen.

ONTWERP

Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM)
Deze aanvraag is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure van de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Tevens is de aanvraag getoetst aan het Bor, het Mor en artikel 8.41a Wet Milieubeheer.

De activiteit is getoetst aan het Bor, artikel 5.13b, lid 1 (Milieueffectrapportage). Daarnaast is getoetst op grond van artikel 5.13b, lid 4 van het Bor (toets aan de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur)

Oude recht
Een metaalbedrijf had onder het oude recht (Wabo) een omgevingsvergunning beperkte milieutoets voor de milieueffectrapportage (OBM-mer) nodig voor de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het innemen, op- en overslaan en het bewerken van metalen (schroot) behorende bij een metaalrecyclingbedrijf. De OBM was alleen nodig als er voor het bedrijf geen omgevingsvergunning milieu goldt. De OBM-mer bevat geen voorschriften. Voor het metaalbedrijf golden voorschriften uit hoofdstuk 3 en 4 van het Activiteiten besluit, waaronder voorschriften voor het verwerken van metaal.

Nieuwe recht
Een metaalbedrijf heeft onder de Omgevingswet een vergunning nodig. De milieubelastende activiteit (mba) die van toepassing is valt onder paragraaf 3.5.4. ‘Metaalrecyclingbedrijf’ van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De inhoudelijke regels voor deze activiteit(en) vindt u terug in hoofdstuk 4 van het Bal. Delen van het metaalbedrijf die technisch en milieuhygiënisch niets met de installatie te maken hebben, zoals een kantine of bedrijfswoning, vallen buiten de vergunning. De vergunning kan alleen voorschriften bevatten voor de installatie(s) voor de specifieke metaalactiviteit. Naast de vergunning gelden voorschriften uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en uit het omgevingsplan. Hierbij heeft het bevoegd gezag ruimte om maatwerkvoorschriften te stellen. Een metaalbedrijf kan toestemming vragen een gelijkwaardige maatregel toe te passen.

Overwegingen

1. M.e.r.-beoordeling
Op grond van artikel 2.2a lid 1 onder a van het Besluit omgevingsrecht is een omgevingsvergunning beperkte milieutoets nodig voor het aspect m.e.r.-beoordeling. Overeenkomstig artikel 7.17 van de Wm en het Besluit milieueffectrapportage hebben wij getoetst of voor de voorgenomen activiteiten, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kunnen hebben, een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Wij hebben hierbij rekening gehouden met de in bijlage III bij de EU-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria. Deze criteria hebben betrekking op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect. De toetsing is hieronder uitgewerkt. Wij overwegen het volgende.

1.1 De kenmerken van het project
Bij de kenmerken van het project hebben wij de volgende criteria in ogenschouw genomen:
- de omvang van het project;

ONTWERP

- cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico van zware ongevallen en/of rampen, waaronder rampen door klimaatverandering;
- risico's voor de menselijke gezondheid.

1.1.1 De omvang van het project

[redacted] gaat verhuizen van de bestaande locatie aan de [redacted] te [redacted] naar de nieuwe locatie aan de Copera 10 te Spijk. Het betreft een deel van het bedrijfsterrein van de voormalige steenfabriek Wienerberger / Daams. Het bedrijventerrein ligt ten oosten van de kern Tolkamer en is gelegen aan de Spijksedijk te Spijk en beslaat in totaal 66 hectare.

Het nieuwe bedrijfsterrein bestaat uit een groot bedrijfsperceel van circa 13.000 m 2 . Het bedrijfsterrein wordt verdeeld in 3 gedeelten;

- Hoofdterrein; waarop een grote bedrijfshal wordt gerealiseerd. De activiteiten op het hoofdterrein betreffen de op- en overslag, sortering en be-/verwerking van metalen en metaalhoudende afval-/reststoffen;
- 2 bedrijfswoningen met daarbij 2 kleinere bedrijfshallen. De activiteiten in de 2 kleinere bedrijfshallen betreft de op- en overslag en sortering van metalen. Hier vindt geen be- of verwerking van afvalstoffen plaats.

Het bedrijfsterrein is verhard en er is een weegbrug aanwezig. Op het buitenterrein worden sorteervakken gemaakt met betonelementen waarin het materiaal wordt opgeslagen en tevens vindt opslag plaats incontainers. Rondom het buitenterrein is een geluidscherm in de vorm van blokkenwanden aanwezig.

1.1.2 Cumulatie met andere projecten

Cumulatie met andere projecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hier beschreven effecten die in dezelfde periode worden uitgevoerd. Er zijn ten tijde van deze aanvraag geen andere ontwikkelingen of ontwerpbestemmingsplannen in de omgeving, die de milieueffecten vanuit het projectgebied beïnvloeden en omgekeerd.

1.1.3 Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen blijft beperkt tot fossiele brandstoffen (diesel) voor transportmiddelen en werktuigen en leidingwater. Grondwater wordt niet gebruikt.

1.1.4 De productie van afvalstoffen

Binnen de inrichting worden verschillende afvalstoffen opgeslagen. Zo wordt het ingekochte metaalafval naar aard, soort en kwaliteit gesorteerd en afgevoerd naar erkende verwerkers. De metalen (schroot, oud-ijzer, et cetera) en metaalhoudende reststoffen (elektromotoren en dergelijke) worden zowel op het buitenterrein van de inrichting als binnen in de aanwezige bedrijfshal, op- en overgeslagen/gesorteerd. Het hemelwater dat op de vloeren valt, wordt door het aanwezige bedrijfsriool opgevangen en behandeld in een slibvangput, olie- en benzine-afscheider. Naast de

CONCEPT

afvalstoffen afkomstig van het recyclen van metalen komen ook andere kleine hoeveelheden afval vrij zoals kantoor- en kantineafval.

1.1.5 Verontreiniging en hinder
De voorgenomen activiteiten hebben gevolgen voor verschillende milieuaspecten. Deze zijn voldoende beschreven en uitgewerkt in de aanvraag. De belangrijkste milieuaspecten worden hieronder nader toegelicht.

Geluid
Bij het ontwerp van de nieuwe inrichting zijn diverse maatregelen genomen om geluidsemissie vanuit de inrichting te voorkomen en/of te beperken. Zo is er nagedacht over een zo gunstig mogelijke indeling van het bedrijfsterrein. Deze bestaan uit bedrijfsgebouwen (hal) en een keerwand/geluidswand rondom het gehele buitenterrein. Als gevolg van de maatregelen en voorzieningen is het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau als gevolg van de activiteiten lager dan 50 dB(A) op de dichtstbijzijnde burgerwoning van derden, gelegen op een afstand van circa 200 meter. De piekbelasting (maximale geluidniveau) is lager dan 70 dB(A) bij burgerwoningen van derden. Geluidbelasting vanwege het komen en gaan van verkeer op de openbare weg voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) voor indirecte hinder ter plaatse van alle woningen. Het effect van de ontwikkeling op het vlak van ‘geluid’ wordt, met inachtneming van de te treffen geluidwerende voorzieningen, ingeschat op neutraal.

Stof
Stofemissies kunnen worden veroorzaakt door zowel de buitenopslag als overslaglocaties van stuifgevoelige stoffen. De meeste metaalafvalstoffen die binnen de locatie worden op- en overgeslagen betreffen grove delen. Deze veroorzaken geen stofvorming. Daarnaast worden er maatregelen getroffen om stofvorming te voorkomen en te beperken. Dit betreft onder meer afscherming van de opslagen tegen windinvloeden middels keerwanden, vegen, het beperken van de rijsnelheid en het beperken van de overslaghoogte van fijn materiaal. Stofemissie naar de omgeving zal dan verwaarloosbaar zijn.

NO x en fijnstof
De stikstofdioxides (NO 2) en fijnstof (PM 10) zijn met name afkomstig van de verkeersbewegingen en de machines/het materieel die benodigd zijn voor de op-overslag en sortering van metalen en lichte metaalbewerking (snijden, slijpen, lassen, boren, zagen). De aantrekkende werking van het verkeer wordt in een worst-case scenario geraamd op maximaal 175 voertuigen waarvan 50% vrachtwagens per dag. Op basis hiervan is de NIBM-tool gebruikt om vast te stellen dat het aantal voertuigbewegingen niet zal leiden tot een concentratietoename die groter is dan de NIBM-grens van 1,2 µg/m 3 .Hiermee kan worden geconcludeerd dat het verkeer niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van NO 2 en PM 10 in de buitenlucht. Gelet op de beperkte uitstoot en de getroffen maatregelen wordt verwacht dat de luchtemissie ten gevolge van de voorgenomen activiteit geen belangrijke bijdrage aan de luchtkwaliteit in de omgeving levert.

Geur

In de inrichting worden geen sterk geurende, organische of rottende afvalstoffen op- en/of overgeslagen, gesorteerd, be- en/of verwerkt. Het betreft voornamelijk droge metalen en metaalhoudende reststoffen. Deze staan niet bekend als ‘sterk geurend’ en/of ‘potentiële bron van geuremissie’. Eventueel bij sortering vrijkomende verontreinigingen, worden opgeslagen in daarvoor geschikte emballage (afsluitbare-containers) en regelmatig afgevoerd. Van langdurige opslag van geurende afvalstoffen is dus eveneens geen sprake. Van de voorgenomen activiteiten valt geen noemenswaardige geuremissie te verwachten.

Bodem
Binnen de inrichting vinden activiteiten plaats waarbij bodembeschermende voorzieningen benodigd zijn. Maatregelen die getroffen worden zijn vloeistofdichte vloeren en een bedrijfsriolering voor de opvang en behandeling van hemelwater. Om deze redenen is er sprake van een verwaarloosbaar bodemrisico.

1.1.6 Risico’s voor de menselijke gezondheid
De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico’s voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd. Vanuit de activiteiten binnen de inrichting is er voor de omgeving geen verhoogd risico op zware ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën.

1.1.7 Afweging
Ten aanzien van de relevante milieuaspecten menen wij dat er om deze reden geen bijzondere omstandigheden zijn te verwachten die noodzaken tot het maken van een milieueffectrapport ten behoeve van een omgevingsvergunning.

1.2 De plaats van het project
Bij de plaats van het project wordt het volgende in overweging genomen:
- het bestaande grondgebruik;
- de relatieve rijkdom aan alsmede de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, waar in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:

a. wetlands;
b. kustgebieden;
c. berg- en bosgebieden;
d. reservaten en natuurparken;
e. gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn;
f. gebieden waarbij de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
g. gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
h. landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

1.2.1 Algemene kenmerken van het gebied
De inrichting bevindt zich op het bedrijventerrein dat ligt ten oosten van de kern Tolkamer en is gelegen aan de Spijksedijk te Spijk (gemeente Zevenaar). Voor een

CONCEPT

beschrijving van het bedrijventerrein wordt verwezen naar de beschrijving over de omvang van het project hierboven.

1.2.2 Werken en infrastructuur
Ter plaatse van het bedrijf is bedrijvigheid in milieucategorie 3.1, 3.2, 4.1 en 4.2 bestemd volgens het bestemmingsplan. De voorgenomen activiteiten op dit terreindeel zijn op zichzelf niet strijdig met het toegestane gebruik op grond van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Evenwel is het oppervlak van dit terreindeel net iets meer dan 1.000 m 2 , namelijk ca. 1.250 m 2 . Op grond van de regels van het bestemmingsplan valt overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1.000 m 2 onder milieucategorie 3.2 en valt een b.o. kleiner dan 1.000 m 2 onder milieucategorie 3.1. Dit betekent dat er enkel op grond van het bruto vloeroppervlak sprake is van een zwaardere milieucategorie dan ter plaatse is toegestaan.

In het vigerende bestemmingsplan zijn op grond van de planregels geen bedrijven en activiteiten toegestaan zoals opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. In het ontwerp-bestemmingsplan waren bedrijfsactiviteiten die voorkwamen in deze bijlage van het besluit Mer niet uitgesloten. Bij het definitieve bestemmingsplan zijn dergelijke activiteiten alsnog geschrapt. Aangezien de activiteiten van [redacted] worden genoemd in onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage, dient door het bevoegd gezag een omgevingsvergunning ten behoeve van het afwijken van het bestemmingsplan te worden verleend.

1.2.3 Natuur en recreatie
Op het bedrijventerrein en in de directe omgeving zijn geen recreatieve voorzieningen gelegen.
1.2.4 Natuurlijke hulpbronnen in het gebied
In het gebied zijn geen bijzondere natuurlijke hulpbronnen aanwezig die beïnvloed kunnen worden door het initiatief.

1.2.5 Natuurlijk milieu in het gebied
Natura 2000-gebieden zijn de verzamelnaam voor het netwerk van Europese natuurgebieden. Natura 2000-gebieden vallen onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en zijn in nationale wetgeving verankerd in de Wet Natuurbescherming. De soortenrijkdom in Europa gaat al jaren achteruit. De Europese Unie heeft zich daarom als doel gesteld om bedreigde soorten en habitats te beschermen. Een lijst van de meest kwetsbare soorten die voor Europa een belangrijke rol spelen is in dit kader opgesteld. Aan de hand van deze lijst zijn opgaven opgelegd aan de landen binnen de Europese Unie. Nederland heeft deze opgaven voor de Natura 2000-gebieden geformuleerd als ‘instandhoudings- doelstellingen’ voor bedreigde soorten dieren, planten en habitats. Deze zijn aan de EU gemeld. De toewijzing van de landelijke opgaven naar gebieden vindt plaats in aanwijzingsbesluiten. Het bevoegd gezag stelt aan de hand van het aanwijzingsbesluit een beheerplan op, waarin de gebiedsdoelen in ruimte en tijd voor het aangewezen gebied worden uitgewerkt. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ‘Rijntakken’ ligt op zeer korte afstand van het plangebied, namelijk circa 240 meter.

1.2.6 Landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang Cultuurhistorie

CONCEPT

De bescherming van cultuurhistorische elementen is vastgelegd in de Erfgoedwet. Deze wet is vooral gericht op het behouden van historische elementen voor latere generaties. Er bevinden zich in en rondom het plangebied geen rijks- of gemeentelijke monumenten en overige cultuurhistorische waarden. Van aantasting van monumentale en cultuurhistorische waarden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling is dan ook geen sprake.

Archeologie
Op de locatie geldt geen hoge archeologische verwachtingswaarde. De kans op aantasting van archeologische waarden als gevolg van de uitvoering van het bouwplan is dan ook laag. Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'Cultuurhistorie en archeologie' wordt inschat op neutraal. Gelet op de conclusies zoals hierboven verwoord, worden er geen belangrijke nadelige effecten op historische dan wel culturele waarden verwacht als gevolg van het initiatief van [redacted]

1.2.7 Natura 2000 gebieden
Dit deel van Natura 2000-gebied is genaamd de Gelderse Poort en vormt het meest dynamische traject van de Rijntakken. In het aanwijzingsbesluit (bijlage 13 en 14) zijn voor de Rijntakken 56 Natura 2000-doelen benoemd. Gezien de mogelijke externe werking van de beoogde ontwikkeling op het nabijgelegen Natura 2000-gebied, is het van belang om te toetsen of de realisatie van de beoogde ontwikkeling conflicteert met de waarden waarvoor dit gebied is aangewezen. Hiervoor is in elk geval een toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Gezien de afstand is directe hinder (bijv. geluid, verstrooiing van licht etc.) niet aan de orde. Ten aanzien van het aspect verstoring van de natuur door 'geluid' kan worden opgemerkt dat de geluidemissie vanuit de inrichting van [redacted] gering is. Daarnaast is het niet onwaarschijnlijk dat het wegverkeerslawaai (van o.a. de Spijksedijk) voor een dermate hoog achtergrond geluidsniveau zorgt, dat de gemiddelde geluidsbelasting van de inrichting nauwelijks merkbaar is ter plaatse van Natura 2000-gebied Rijntakken. Naast directe hinder dient tevens te worden gekeken naar de mogelijke toename van stikstofdepositie op kwetsbare habitattypen binnen Natura 2000-gebieden.
Uit de AERIUS-berekening met betrekking tot de aanlegfase blijkt dat in de aanlegfase van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden.
De berekende stikstofemissie in de gebruiksfase is 125 kg/j. Wanneer de emissie als gevolg van de gebruiksfase van [redacted] (125 kg/j) tegenover de emissie van de referentiesituatie wordt gezet (562 kg) is er sprake van een afname . Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd. [redacted] wordt gevestigd op een bedrijventerrein dat in het (recente) verleden intensief gebruikt is. Uit de inventarisatie (Flora en Fauna Quickscan) uit 2016 (die in het kader van het bestemmingsplan is opgesteld) is gebleken dat er geen in de Flora- en Faunawet opgenomen (beschermde) planten- en diersoorten aanwezig zijn op het terreindeel waar [redacted] wordt gevestigd. Het terrein is sinds 2018 in gebruik en sindsdien zijn er geen waarnemingen bekend van aanwezige bijzondere planten of

dieren op het terrein. Op grond hiervan kan worden geconcludeerd dat voor de ontwikkeling van het terrein geen ontheffing van de Wnb is vereist.

1.2.8 Afweging
De gevolgen van de activiteiten op de plaats van het project leiden niet tot zodanige (significante) effecten op de genoemde gebieden. Het opstellen van een milieueffectrapport is daarom niet noodzakelijk.

1.3 Kenmerken van het potentiële effect
Bij de kenmerken van het potentiële effect moet, ingevolge de Richtlijn 97/11, in het bijzonder het volgende in overweging genomen worden:
- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdend karakter van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Deze moeten in samenhang met de criteria uit de hoofdstukken 1 en 2 van het besluit in het bijzonder in overweging worden genomen.

1.3.1 Het bereik van het effect
Het bereik van de effecten blijft beperkt tot de directe omgeving van het bedrijf. Dit hebben wij al uitgewerkt in paragraaf 1 en 2 van deze bijlage. Het bereik is voldoende inzichtelijk. Het is daarom niet nodig dat dit verder wordt onderzocht door een milieueffectrapport.

1.3.2 Het grensoverschrijdend karakter van het effect
Gezien de afstand van circa 415 meter van het bedrijf tot de dichtstbijzijnde grens (met Duitsland), verwachten wij dat de grensoverschrijdende effecten als gevolg van de voorgenomen activiteiten tot een verwaarloosbaar niveau beperkt zullen blijven.

1.3.3 De waarschijnlijkheid van het effect
De beschreven effecten zullen optreden bij het verrichten van de milieubelastende activiteiten. Doordat het bedrijf moet voldoen aan de Omgevingswet (specifiek Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)) en het Omgevingsplan van de gemeente Zevenaar wordt eventuele optredende hinder tot een aanvaardbaar niveau beperkt.

1.3.4 De duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect
De voorgenomen activiteiten vinden plaats tijdens de dagperiode (07:00- 19:00). De activiteiten worden voor onbepaalde tijd aangevraagd. De eerdergenoemde milieueffecten zijn omkeerbaar in die zin dat het effect verdwijnt zodra de activiteit ophoudt. De effecten kunnen afdoende worden beperkt door het treffen van maatregelen en voorzieningen op grond van het Bal (zorgplicht) en overige wet- en regelgeving. Voor onomkeerbare gevolgen die blijvend van invloed zijn op het milieu hoeft dan ook niet te worden gevreesd.

1.3.5 Afweging
Van potentiële aanzienlijke effecten is als gevolg van de voorgenomen activiteit geen sprake. In dit kader hoeft geen milieueffectrapportage te worden gemaakt.

CONCEPT

Conclusie m.e.r.-beoordeling
Wij menen dat de uitvoering van de voorgenomen activiteiten geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben. De kenmerken van het project, de locatie van het project en de kenmerken van het potentiële effect zijn voldoende inzichtelijk. Het opstellen van een milieueffectrapport is daarom niet nodig.

Wet Bibob

2.1 Algemeen
Op grond van artikel 5.13b, lid 4 van het Bor zou de onderhavige aanvraag voor een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.1, lid 1 sub i, van de Wabo kunnen worden geweigerd. Dit kan echter alleen in geval er niet wordt voldaan aan de voorwaarden bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur (verder: Wet Bibob). Bij de aanvraag zijn geen gegevens ingediend die nodig zijn voor een beoordeling in het kader van de Wet Bibob.

2.2 Beoordeling en conclusie
Voor de beoordeling van de aanvraag voor het aspect Bibob is er gebruik gemaakt van de 'Beleidsregels Wet Bibob gemeente Zevenaar 2021', vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar op 12 oktober 2021. In deze regeling is vermeld bij welke aanvragen om een omgevingsvergunning er een toets wordt uitgevoerd op grond van de Wet Bibob. Op grond van artikel 2.1, derde lid aanhef en onder j, van deze beleidsregels vindt uitvoering van de Bibob-toets voor een aanvraag omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i en artikel 2.17 Wabo) uitsluitend plaats indien er sprake is van ambtelijke informatie en/of informatie afkomstig van het Bureau en/of informatie afkomstig van één van de partners uit het samenwerkingsverband RIEC en/of informatie afkomstig van het OM als bedoeld in artikel 26 jo. artikel 11 van de Wet Bibob, die een aanleiding vormen om te vermoeden dat bij de aanvraag sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob. Van ernstig gevaar in de zin van de Wet Bibob is naar het oordeel van burgemeester en wethouders hier geen sprake. Daarbij is tevens in overweging meegenomen dat er in het verleden voor een vergelijkbaar bedrijf in Zevenaar om dezelfde redenen geen Bibob-toets noodzakelijk werd geacht.

2.3 Conclusie Bibob
Wij menen dat met de uitvoering van de voorgenomen activiteiten er geen ernstig gevaar bestaat in de zin van de Wet Bibob. Wij hebben dan ook geen formeel onderzoek laten uitvoeren in het kader van de Wet Bibob.

3 Conclusie OBM
Op basis van artikel 5.13b lid 1 van het Bor moet de omgevingsvergunning worden geweigerd, wanneer het bevoegd gezag besluit dat er een milieueffectrapport moet worden opgesteld. Omdat wij besluiten dat een milieueffectrapport niet nodig is en er tevens geen formele Bibob-procedure noodzakelijk is, wordt de aangevraagde omgevingsvergunning verleend.

Een exemplaar van dit besluit met bijbehorende stukken is verzonden op:

CONCEPT

Aan:
- Toezichthouders
- Gemachtigde [redacted]

ONTWERP

Nota zienswijzen omgevingsvergunning “Spijk, Copera 2, 4 en 10”

NL.IMRO.0196.BPSpijksedijk-VG02

Gemeente Zevenaar

afdeling	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
datum	24 juli 2025
status	Definitief

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Doorlopen procedure 4
Ingediende zienswijze 5

Inleiding

In deze nota geeft het college van B&W van de gemeente Zevenaar (hierna: 'het college') zijn standpunt op de ingekomen zienswijze op de ontwerp-omgevingsvergunning 'Spijk, Copera 2, 4 en 10'.

De ontwerp-omgevingsvergunning 'Spijk, Copera 2, 4 en 10' is opgesteld voor het realiseren van 2 bedrijfswoningen en bedrijfsruimten, een blokkenwand, hekwerken, weegbrug
en een opslaghal met kantoor.

De aanvraag is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Spijksedijk 2012'. Hierbinnen heeft het perceel de bestemming 'Bedrijventerrein' met de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage: 80% maximum bouwhoogte: 20 m'. Voor gedeelten van het perceel gelden een bouwvlak en de aanduidingen 'specifieke vorm van bedrijf - bedrijf tot en met categorie 3.1', 'specifieke vorm van bedrijf - bedrijf tot en met categorie 4', 'bedrijfswoning' en 'maximum aantal wooneenheden: 4'. Ook gelden de paraplubestemmingsplannen 'Wonen' en 'Parkeren gemeente Zevenaar'. De aanvraag is op de volgende onderdelen strijdig met het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Spijksedijk 2012':
- Artikel 3.1 onder b.: de beoogde activiteit valt in de Staat van Bedrijfsactiviteiten onder een hogere categorie dan 3.1 en de bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.
- Artikel 3.1 onder c: de bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.
- Artikel 3.2.1 onder f.: het oppervlak van de bedrijfswoningen is groter dan 150 m2.
- Artikel 3.4 sub k.: de bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.

Om medewerking te kunnen verlenen moet worden afgeweken van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Spijksedijk 2012'.

De ontwerp-omgevingsvergunning heeft met ingang van 13 februari 2025 tot en met 27 maart 2025 ter inzage gelegen. Binnen deze periode is één zienswijze ontvangen.

Deze nota bevat de volgende onderdelen:
- een weergave van de gevolgde procedure;
- de ingediende zienswijze met daarop de gemeentelijke reactie en een conclusie of de zienswijze aanleiding geeft om de omgevingsvergunning aan te passen.

Deze nota hoort bij de definitieve beschikking voor de omgevingsvergunning. Als het college de omgevingsvergunning heeft verleend, ontvangt de indiener van de zienswijze na het besluit een brief met daarbij de zienswijzennota, de beschikking en de bekendmaking in het Gemeenteblad.

Zichtbaarheid persoonsgegevens

Volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mag de gemeente NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aanbieden. Een uitzondering geldt voor gegevens van:

- ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een bv of een vof);
- personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden.

In de digitale versie van deze nota zienswijzen zijn daarom NAW-gegevens die niet onder de uitzonderingen vallen, geanonimiseerd.

Doorlopen procedure

Zienswijzentermijn

In het Gemeenteblad van Zevenaar en in de Zevenaar Post is bekend gemaakt dat het college van B&W het ontwerp van de omgevingsvergunning 'Spijk, Copera 2, 4 en 10' voor zienswijzen ter inzage heeft gelegd. In de bekendmakingen is aangegeven dat iedereen van 13 februari 2025 tot en met 27 maart 2025 een zienswijze kenbaar kon maken bij het college van B&W van de gemeente Zevenaar over de ontwerp-omgevingsvergunning. Daarnaast is in de bekendmaking aangegeven waar de digitale en papieren versies van de ontwerp-omgevingsvergunning te raadplegen waren.

Ingediende zienswijze

Tijdens de termijn is er één zienswijze ingediend tegen de omgevingsvergunning. In onderstaand overzicht is aangegeven door wie de zienswijze is ingediend, op welke datum en onder welk nummer de zienswijze bij de gemeente is geregistreerd.

Ontvangstdatum	*Registratiekenmerk*
Pro forma 26 maart 2025 per post, aanvullingen ontvangen op 17 april 2025 per post	Pro forma: INK/25/1250370 Aanvullingen: INK/25/1253656

De zienswijze is binnen de termijn ingediend en daarmee ontvankelijk.

Op de volgende pagina's wordt de zienswijze samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. De zienswijze wordt afgerond met een conclusie waarin wordt aangegeven of de zienswijze heeft geleid tot een aanpassing van het hetgeen in de ontwerp-omgevingsvergunning is opgenomen.

De ingediende zienswijze is niet letterlijk overgenomen. Vanwege de leesbaarheid zijn de teksten samengevat en worden punten eventueel samengevoegd die over hetzelfde onderwerp gaan. Dit betekent niet dat er delen van een zienswijze buiten beschouwing zijn gelaten, bij de beoordeling is met de gehele inhoud van een zienswijze rekening gehouden.

Als het college vindt dat de indiener op één van de punten van de zienswijze gelijk heeft, dan wordt de zienswijze voor dat punt gegrond verklaard. Als de indiener volgens het college bij een punt geen gelijk heeft, dan wordt de zienswijze ongegrond verklaard voor dat punt.

Zienswijze

1. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

De onverharde toegangsweg van het metaalrecyclingbedrijf valt onder een erfdienstbaarheid ten gunste van het aangrenzende perceel. De leidende schets komt niet overeen met de kadastrale ligging van de weg en de ingetekende parkeerplaatsen gaan hinder veroorzaken voor het recht van overpad. Uit de ontwerpbeschikking blijkt onvoldoende welke eisen er gelden voor onderhoud van de weg en de bereikbaarheid voor brandweervoertuigen.

Reactie gemeente

Er is geen sprake van evident privaatrechtelijke belemmeringen die de uitvoering van de vergunning in de weg staan. Een bestaande erfdienstbaarheid tussen percelen blijft van kracht, ongeacht de vergunningsverlening en dient te worden gerespecteerd door de initiatiefnemer. Mocht er sprake zijn van strijd met de erfdienstbaarheid, dan staat het belanghebbenden vrij om dit civielrechtelijk aan de orde te stellen.

De situering van de toegangsweg en de parkeerplaatsen, zoals weergegeven op de leidende schets, is beoordeeld op ruimtelijke inpasbaarheid, verkeersveiligheid en functionele ontsluiting. Hierbij is gebleken dat de opzet ruimtelijk aanvaardbaar is. De locatie van de parkeerplaatsen belemmert de doorgang over de toegangsweg niet op zodanige wijze dat vergunning zou moeten worden geweigerd. Het gebruik van de toegangsweg door derden in verband met een recht van overpad wordt hiermee niet uitgesloten of belemmerd.

Wat betreft de bereikbaarheid van het gebouw voor hulpdiensten geldt dat in het bij de aanvraag gevoegde brandveiligheidsrapport is aangetoond dat het gebouw op voldoende wijze bereikbaar is, mede in relatie tot brandveiligheidseisen. Eventuele beperkingen door perceelsgrenzen zijn daarin meegenomen, waarbij uit de toetsing is gebleken dat de bereikbaarheid op eigen terrein voldoende is gewaarborgd.

Het onderhoud en eventuele verharding van de toegangsweg valt buiten de reikwijdte van de omgevingsvergunning.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de omgevingsvergunning.

2. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**

Het aangrenzende agrarische perceel past milieutechnisch niet met de voorgenomen bedrijfsactiviteit, omdat activiteiten met milieucategorie 4.1 te groot zijn. Daarom wordt een duidelijke afscherming met een betonnen wand noodzakelijk geacht.

De functie en situering van de blokkenwand is onjuist weergegeven: de wand is niet als geluidsscherm aan te merken en staat bovendien niet rondom het gehele terrein. Met name aan de westelijke en noordelijke zijde ontbreekt de muur, waarmee de omvang van de muur niet overeenkomt met wat in het ontwerpbesluit wordt gesuggereerd.

Er was eerder sprake van een landschappelijke inpassing in de vorm van een groenwal aan de noordzijde, die inmiddels door de initiatiefnemer is verwijderd. Dit zou hebben plaatsgevonden zonder gemeentelijk toezicht. De afwezigheid van groeninpassing leidt tot visuele hinder.

Er moeten maatwerkvoorschriften opgesteld worden voor de situering en uitvoering van de muur. Dit is een gangbare praktijk bij gemeenten, en er is geen reden om daarvan af te wijken.

Reactie gemeente

Bestemming aangrenzend perceel

Er is nog steeds sprake van goede ruimtelijke ordening. De beoogde bedrijfsactiviteiten passen naast agrarische percelen. Deze ondervinden hiervan geen hinder.

Functie en situering van de blokkenwand

De blokkenwand heeft primair de functie van geluidsscherm, en is ook als zodanig aangeduid op de bij de aanvraag behorende tekening. Het betreft geen erfafscheiding. De stelling dat de muur "ten onrechte" als geluidsscherm wordt benoemd is dus niet juist. De plaatsing is afgestemd op akoestische effectiviteit en voldoet aan de eisen die daaraan vanuit milieuwetgeving worden gesteld.

Omvang van de blokkenwand

Het ontwerp voorziet niet in een volledige ommuring van het perceel. Op basis van akoestisch onderzoek is beoordeeld op welke locaties de plaatsing van de muur noodzakelijk is om geluidhinder voor de omgeving te beperken. Ook is de bedrijfshal zodanig gesitueerd dat een zo gunstig mogelijke geluidswerende werking is naar woningen van derden. Uit deze beoordeling volgt dat een wand aan het westelijke en noordelijke deel van het terrein niet noodzakelijk is, aangezien daar geen gevoelige functies worden geraakt en het geluidniveau binnen de normen blijft.

Landschappelijke inpassing en groenwal

In het verleden sprake is er geweest van een groenwal aan de noordzijde van het perceel. Voor de verwijdering daarvan bestond echter geen instandhoudingsplicht. Er zijn op dat punt geen vergunningsvoorschriften overtreden. De opmerking over het gemeentelijk toezicht is daarom niet gegrond. De groenwal is geen onderdeel van een voorgeschreven landschappelijke inpassing en kon daarom worden verwijderd.

Maatwerkvoorschriften
Voor de beoogde activiteit is een omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (OBM) aangevraagd op basis van artikel 2.2a lid 1 onder b van het Besluit omgevingsrecht in samenhang met artikel 5.13 a van het Besluit omgevingsrecht. De OBM betreft dus uitsluitend een toets of de beoogde activiteit inpasbaar is binnen de randvoorwaarden van het Activiteitenbesluit, met name ten aanzien van mogelijke nadelige milieugevolgen. Het gaat hierbij dus om een ja/nee-besluit: de activiteit mag al dan niet worden uitgevoerd, maar er kunnen aan de OBM zelf geen voorschriften worden verbonden.

Anders dan de indiener van de zienswijze stelt, is er wel degelijk een voorschrift opgenomen over het oprichten en in stand houden van de blokkenwand.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de omgevingsvergunning.

3. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

Het adres van Copera 5 ontbreekt in het akoestisch rapport. De toegangsweg is de Batavenweg en de Krib in Tolkamer. Dit betreft een verharde, openbare weg die overgaat in een eigen weg, onverharde weg, behorende tot de inrichting. Deze eigen weg ligt in Spijk. Hier is sprake van directe geluidshinder. Alles wat bij een bedrijf en de bedrijfsactiviteiten hoort moet worden getoetst aan Representatieve bedrijfssituatie (RBS) en moet worden toegekend aan directe geluidshinder. Hier had dus moeten worden getoetst aan directe hinder in de representatieve bedrijfssituatie. In het
akoestisch onderzoek is onterecht indirecte geluidshinder met betrekking tot de eigen weg toegepast.

Reactie gemeente
Copera 5 is in het akoestisch onderzoek opgenomen als rekenpunt 5 (ook genoemd Batavenweg 5), waarmee expliciet rekening is gehouden met de geluidbelasting op dit perceel.

In dit geval is sprake van een openbare (deels onverharde) weg, waarbij de verkeersbewegingen beperkt zijn tot aan- en afrijden van bestemmingsverkeer. De openbare weg maakt daarom geen integraal deel uit van de inrichting. Dat deze weg eigendom is van de aanvrager doet niet ter zake. Daarom is het terecht dat in het akoestisch onderzoek sprake is van indirecte hinder.

Daarnaast is het akoestisch onderzoek gebaseerd op de RBS. Alle relevante bronnen en activiteiten die onder de RBS vallen, inclusief geluidbronnen binnen de inrichting, zijn meegenomen in de berekeningen. Verkeer van en naar het terrein valt hier volgens het Activiteitenbesluit niet onder wanneer het buiten de inrichting plaatsvindt.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de omgevingsvergunning zoals hierboven beschreven.

4. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**

Gezien de geringe afstand tot Copera 5 had hier een volledig trillingsonderzoek moeten plaatsvinden. Werkzaamheden en verkeersbewegingen ten noorden en oosten van de inrichting zorgen wel voor trillingen, gezien de geringe afstand tussen de inrichting en Copera 5. Het werkmaterieel is oud, stug en luidruchtig. Dit onderzoek is onvolledig.

Reactie gemeente

Voor trillingen geldt dat er in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de daaraan gekoppelde beoordelingskaders geen landelijke normen zijn opgenomen. Er is slechts sprake van een zorgplicht voor het beperken van trillingshinder. Op basis van de aard en omvang van de activiteiten, alsmede de aanwezigheid van het gebruikelijke werkmaterieel, is er op voorhand geen aanleiding om aan te nemen dat sprake is van zodanige trillingshinder dat een aanvullend onderzoek noodzakelijk zou zijn op basis van de Ministeriële regeling Omgevingsrecht (MOR).

Het opvragen van een trillingsonderzoek vóórdat de inrichting in werking is, is niet gebruikelijk. Trillingen die kunnen worden veroorzaakt door bepaalde werkzaamheden kunnen voordat de werkzaamheden zijn begonnen uiteraard nog niet worden gemeten. De vergunninghouder dient trillingshinder zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel de trillinghinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Zou de vergunninghouder daar niet of niet voldoende in slagen, dan zal het College daar handhavend tegen optreden.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de omgevingsvergunning.

5. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**

In de stukken geldt een beoordelingsplicht van een vormvrije m.e.r. voor de aanvraag. Overschrijding van >50 ton afvalverwerking per dag betekent een m.e.r. plicht. Tot nu toe heeft de gemeente een gedoogbeleid gevoerd, bewoning en activiteiten op de locatie van de aangevraagde inrichting toegelaten. De gemeente dient hierop te controleren en handhaven.

Reactie gemeente

De omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) maakt onderdeel uit van de totale vergunningaanvraag voor het project. Deze is aangevraagd voor het aspect op- en overslaan en bewerken van schroot behorende bij een metaalrecyclingbedrijf. De aangevraagde situatie betreft een opslagcapaciteit van hoogstens 10.000 ton schroot. Er geldt dan geen m.e.r.-beoordelingsplicht maar er kan worden volstaan met een vormvrije m.e.r.- beoordeling zoals in de OBM is verwoord.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de projectomgevingsvergunning.

6. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**

Er is geen Bibob toets uitgevoerd, ondanks een schietincident in januari 2023.

Reactie gemeente

Het college heeft in 2021 de Beleidsregels Wet bibob gemeente Zevenaar 2021 vastgesteld. Daarin is vastgelegd hoe de wet wordt toegepast bij aanvragen om beschikkingen. Voor een aanvraag omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) wordt bepaald dat uitvoering van de bibob-toets alleen plaatsvindt bij een aanvraag OBM als er sprake is van ambtelijke informatie en/of informatie afkomstig van het Landelijk Bureau Bibob en/of informatie afkomstig van één van de partners uit het samenwerkingsverband RIEC en/of informatie afkomstig van het OM als bedoeld in artikel 26 jo. artikel 11 van de wet bibob, die een aanleiding vormen om te vermoeden dat bij de aanvraag sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet bibob. Daarvan is hier geen sprake. Om die reden heeft het college bij onderhavige aanvraag geen bibob-toets uitgevoerd.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de projectomgevingsvergunning.

7. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**

De woningen zijn gesplitst zodat er mogelijk 4 huishoudens gebruik van kunnen maken. Dit is in strijd met het vigerende bestemmingsplan Spijksedijk. Hoe denkt de gemeente woningsplitsing na realisatie, te controleren. Opmerkelijk is dat nergens in de stukken een verbod voor woonwagens of mobiele woningen is opgenomen. Dit moet worden opgenomen omdat het in strijd is met het vigerende bestemmingsplan Spijksedijk. Tevens is onacceptabel dat de gemeente bewoning in deze verpauperde en onhygiënische staat heeft gedoogd vanaf 2018 tot heden.

Reactie gemeente

De ontwerpbeschikking voorziet in de permanente huisvesting van 1 huishouden per bedrijfswoning. Het is dan ook, na definitieve verlening van de vergunning, niet toegestaan méér dan 1 huishouden per bedrijfswoning te huisvesten. Tijdelijke c.q. mobiele woonwagens zijn niet zonder meer toegestaan binnen het plangebied van 'Bedrijventerrein Spijksedijk 2012'. Bij overtreding daarvan kan daartegen handhavend worden opgetreden. Een dergelijk verbod hoeft om die reden dan ook niet in de vergunning opgenomen te worden.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de projectomgevingsvergunning.

8. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**

Er is wel een begintermijn genoemd in de vergunning, maar geen einddatum.

Reactie gemeente

Er is geen verplichting voor een einddatum in de omgevingsvergunning. Een omgevingsvergunning blijft gelden totdat deze wordt ingetrokken. Onder de Wabo geldt dat het college de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk kan intrekken, indien er gedurende drie jaar voor de OBM, en 26 weken voor de activiteit bouwen onderscheidenlijk de in de vergunning bepaalde termijn, geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning. Dit is een bevoegdheid en geen verplichting. Een einddatum is dan ook niet nodig.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de projectomgevingsvergunning.

9. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**

De bedrijfsactiviteiten vallen onder een hogere categorie dan 3.1. op basis van de richtafstanden van de VNG. Dit is in strijd met het vigerende bestemmingsplan Spijksedijk en geeft overlast aan de omliggende woonkernen. Categorie 3.1 is te hoog nabij een woonkern! Doordat er werkzaamheden plaatsvinden, is er overlast en stofemissie, dit mag niet worden overschreden en in dit geval zou er zeker geen sprake mogen zijn van een ontheffing voor een hogere categorie. De bedrijfsactiviteiten met betrekking tot bebouwing: twee woningen worden gebouwd maar zijn groter dan 150 m2. Dit betekent dat er ook meerdere mensen gebruik maken van bijbehorende hallen en de overschrijdende activiteiten hoger zullen zijn. Dat is niet acceptabel.

Het toestaan van activiteiten die in een hogere milieucategorie vallen dan 3.1 veroorzaken te veel hinder in de omgeving.

Reactie gemeente

Op het westelijk deel van de beoogde bedrijfslocatie zijn op basis van het bestemmingsplan "Bedrijventerrein Spijksedijk 2012' activiteiten toegestaan tot en met milieucategorie 3.1. Uit de toetsing blijkt dat de beoogde activiteiten op het westelijk deel van de locatie naar aard en omvang gelijk te stellen zijn aan een activiteit uit milieucategorie 3.1. en daarmee passend in de omgeving. Uit de m.e.r.-beoordeling volgt dat de uitvoering van de voorgenomen activiteiten geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben. Er is getoetst op en er zijn voorschriften opgenomen ten aanzien van de toegestane bedrijfsactiviteiten.
De omgevingsvergunning laat dus geen activiteiten toe die in een hogere milieucategorie vallen dan al bij rechte is toegestaan.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de projectomgevingsvergunning.

10. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**

De percelen Copera 5 en de Krib liggen binnen 50 meter van de beoogde bedrijfslocatie. Voor activiteiten die vallen onder milieucategorie 3.2 is de richtafstand vanuit de VNG richtafstanden 100 meter en is daarom strijd met het bestemmingplan dat alleen bedrijfsactiviteiten tot en met milieucategorie 3.1 toestaat.
Het is niet te verwachten dat de gemeente Zevenaar hierop gaat handhaven.

Reactie gemeente
Uit de toetsing blijkt dat de beoogde activiteiten op het westelijk deel van de locatie naar aard en omvang gelijk te stellen zijn aan een activiteit uit milieucategorie 3.1. Er is getoetst op, en er zijn voorschriften opgenomen op de relevante milieuaspecten om te kunnen voldoen aan de richtafstanden. Er is daarmee sprake van een goede ruimtelijke ordening.
Eventuele afwijkingen van de vergunde situatie in de praktijk zijn een handhavingskwestie, waarvoor het bevoegd gezag instrumenten beschikbaar heeft om op te treden. Dat betekent echter niet dat op voorhand moet worden uitgegaan van overschrijding of misbruik van de vergunning. Zolang wordt gehandeld binnen de vergunde voorwaarden, is er geen sprake van strijd met de regels of een ongewenste druk op het bevoegd gezag.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de projectomgevingsvergunning.

11. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

De stikstofberekeningen op basis van het AERIUS-programma zijn onjuist. Er is een verkeerde referentiesituatie gebruikt. De beoogde activiteiten zullen een negatieve impact hebben op de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden.

Reactie gemeente
Naar aanleiding van de uitspraken van de Raad van State van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923 en ECLI:NL:RVS:2024:4909) waarbij intern salderen van stikstofruimte voor een nieuw project altijd vergunningplichtig is, heeft de initiatiefnemer op 22 januari 2025 separaat een vergunning aangevraagd voor de Natura-2000 activiteit bij de provincie Gelderland waardoor de aangehaakte Wet natuurbescherming toestemming ontkoppeld wordt en geen onderdeel meer uitmaakt van deze omgevingsvergunningprocedure. Dat het ontkoppelen van de natuurtoestemming mogelijk is, is tevens bevestigd door de Raad van State in (onder andere) een uitspraak van 29 april 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1160) met betrekking tot een andere omgevingsvergunning.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de omgevingsvergunning.

12. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

De aanvraag schetst een ideaalbeeld van de waarden en capaciteit van de activiteiten. Dit zou betekenen dat in de praktijk snel sprake zal zijn van overschrijding van de vergunde situatie waardoor het bevoegd gezag van de gemeente Zevenaar onder druk zal komen te staan.

Reactie gemeente

Het bevoegd gezag toetst niet aan verwachtingen over mogelijk toekomstig gedrag, maar aan de vergunde én aangevraagde activiteiten en de wettelijke kaders.
Eventuele afwijkingen van de vergunde situatie in de praktijk zijn een handhavingskwestie, waarvoor het bevoegd gezag instrumenten beschikbaar heeft om op te treden. Dat betekent echter niet dat op voorhand moet worden uitgegaan van overschrijding of misbruik van de vergunning. Zolang wordt gehandeld binnen de vergunde voorwaarden, is er geen sprake van strijd met de regels of een ongewenste druk op het bevoegd gezag.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de omgevingsvergunning.

13. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

De waterbuffer ten oosten van perceel is niet volgens de ontwerpvergunning gebouwd, zoals opgenomen in de tekening van de huidige aanvraag. De waterbuffer moet daarom worden afgebroken.

Reactie gemeente

De realisatie van de waterbuffer is nog niet afgerond en vindt plaats vooruitlopend op de definitieve vergunningverlening. De waterbuffer maakt onderdeel uit van de aanvraag en is opgenomen op de bij de aanvraag behorende tekening.
Zolang de uitvoering nog niet is voltooid, kan niet worden vastgesteld of het eindresultaat zal afwijken van hetgeen is aangevraagd. Er is op dit moment geen grond om aan te nemen dat de realisatie structureel strijdig zal zijn met de aangevraagde en – bij verlening – te vergunnen situatie.
Vooruitlopend op definitieve vergunningverlening bestaat daarom geen aanleiding om over te gaan tot verwijdering van de in aanbouw zijnde waterbuffer.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de omgevingsvergunning.

14. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

Voor de gevraagde activiteiten geldt dat er maximaal 5 autowrakken opgeslagen mogen zijn. We verwachten dat er in werkelijkheid meer autowrakken worden opgeslagen dan toegestaan. We verwachten dat hierop onvoldoende of niet op gehandhaafd gaat worden door de gemeente Zevenaar.

Reactie gemeente
Eventuele afwijkingen van de vergunde situatie in de praktijk zijn een handhavingskwestie waarvoor het bevoegd gezag instrumenten beschikbaar heeft om op te treden. Dat betekent echter niet dat op voorhand moet worden uitgegaan van overschrijding of misbruik van de vergunning. Zolang wordt gehandeld binnen de vergunde voorwaarden, is er geen sprake van strijd met de regels of een ongewenste druk op het bevoegd gezag.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de projectomgevingsvergunning.

15. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

De vestiging van een metaalrecyclingbedrijf is in strijd met het vigerende bestemmingsplan 'Spijksedijk 2012'. In de toelichting van dit bestemmingsplan wordt aangevoerd dat het bestemmingsplan de ontwikkeling van watergebonden bedrijvigheid beoogt en dat door het terrein op te delen in kleinere kavels, dit doel wordt ondermijnd. Tevens is een metaalrecyclingsbedrijf in strijd met gemeentelijk beleid en de structuurvisie voor riviergebonden bedrijvigheid en landschapsinpassing. De locatie zou beter benut kunnen worden door een naastgelegen watergebonden bedrijf, wat ook positieve effecten zou hebben op overlast en stikstofemissie.

Reactie gemeente
De omgevingsvergunning wordt verleend om af te kunnen wijken van het bestemmingplan. In de overwegingen is bepaald dat sprake van een goede ruimtelijke ordening met inachtneming van de voorschriften.

Wat betreft de suggestie dat het perceel beter benut zou kunnen worden door een naastgelegen watergebonden bedrijf, merken wij op dat dit een alternatieve invulling betreft, maar geen grond vormt voor afwijzing van de onderhavige aanvraag. De goede ruimtelijke ordening van het huidige initiatief staat los van eventuele andere invullingen.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de omgevingsvergunning.

16. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

In de aanvraag zijn oude stukken hergebruikt. Deze documenten dienen aangepast te worden aan de eisen zoals gesteld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en/of de Omgevingswet 2024.

Reactie gemeente

Bij het indienen van een aanvraag is het toegestaan bestaande stukken te hergebruiken, mits deze nog actueel, volledig en relevant zijn voor de beoordeling van het aangevraagde plan. In deze aanvraag is beoordeeld of de overgenomen stukken voldoen aan de inhoudelijke eisen die voortvloeien uit de vigerende wet- en regelgeving.

Nu de aanvraag onder overgangsrecht reeds is ingediend voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, blijven de regels van de Wabo van toepassing.

Uit toetsing blijkt dat de ingediende stukken voldoende informatie bevatten om een zorgvuldige beoordeling van de aanvraag mogelijk te maken. Er is dan ook geen juridische grond om de aanvraag af te wijzen op basis van hergebruik van eerder ingediende documenten, zolang deze aan de inhoudelijke eisen voldoen.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt ongegrond en leidt niet tot aanpassing of weigering van de omgevingsvergunning.

[redacted]

Bonekamp
Advies
Twello

landelijk gebied, bedrijfshuisvesting, woningbouw, stedelijk gebied

Toelichting bij
Omgevingsvergunning beperkte Milieutoets (Obm) van
[redacted]
Voor de vestiging aan de
Copera 10 te Spijk

.

Gemeente Zevenaar
Team vergunningen en handhaving
Afdeling vergunningen
Stempel datum van ontvangst:

Datum: Twello, 15 november 2022 (aangevuld 10 januari 2024)
Auteur: [redacted]
Telefoon:
Opdrachtgever:

Projectnummer: *150817HL*

1.	Administratieve gegevens
1.1.	**Gegevens melder**
Naam	[redacted]
Postadres	
Postcode/plaats	
Telefoonnummer	
E-mailadres	
KvK-nummer	64765850
1.2.	**Gegevens bedrijf**
Naam bedrijf	[redacted]
Vestigingsadres	
plaats	
Telefoonnummer	
E-mailadres	
1.3.	**Gegevens contactpersoon van het bedrijf t.b.v. de melding**
Naam	[redacted]
Functie	
Telefoonnummer	
E-mailadres	
Inhoudelijke vrager	
Naam:	
Postadres	
Postcode/plaats	
Functie	
Telefoonnummer	
E-mailadres	

1.4 Ligging bedrijf

[redacted] is al vele jaren gevestigd aan de [redacted] te [redacted] Het bedrijfsterrein daar is te klein geworden. Het bedrijf verhuist daarom naar een nieuwe locatie aan de Copera 10 (2 en 4) te Spijk. Deze melding heeft betrekking op de nieuwe locatie aan de Copera te Spijk. Op deze locatie is een verhard sorteer- en opslagterrein aanwezig. In de toekomst zal een nieuwe bedrijfshal en bedrijfswoningen worden gerealiseerd. Het grote bedrijfsterrein heeft adres Copera 10 en de twee kleinere percelen waar de bedrijfswoningen worden gerealiseerd, hebben adres Copera 2 en 4.
Zie voor de ligging afbeeldingen op de volgende pagina.

Copera

Eltenseweg
Geerlingshofstraat
Graaf Reinaldstraat
Lobith
Damstraat
Skippymeer
Komstraat
Dorpsdijk
Graaf Ottoweg
Middelweert
Schipperspoort
Zwarteweg
Tuindorp
Hinkemaat
Tolkamer
Copera
Europakade
Tengnagelwaard
Vossegat

Afbeelding: indicatieve aanduiding terrein aan de Copera, 2, 4 en 10, noordgericht

Afbeelding: ligging inrichting in omgeving

Het bedrijf is gelegen in:
- O centrum
- O woonwijk
- ✓ bedrijfsterrein
- O woon-/werkgebied
- O buitengebied
- O grondwaterbeschermingsgebied
- O boringsvrije zone
- O anders, nl._____

Het betreft:

1) 2 bouwkavels (kavel A en kavel B), met bestemming wonen/werken, gelegen te Rijnwaarden, aan Copera 2 en 4, kadastraal bekend gemeente Lobith en Spijk, sectie A nummers 2192 en 2193, gezamenlijk oppervlakte circa 5.000 vierkante meter;

2) de industriekavel (kavel E), met bestemming industrieel gebruik, gelegen te Rijnwaarden, aan de Copera 10, kadastraal bekend gemeente Lobith en Spijk, sectie A, nummer 2194 afmeting circa 10.000 vierkante meter;

3) de toegangsweg, dienend ter ontsluiting van voornoemde percelen, gelegen te Rijnwaarden, aan de Spijksedijk, kadastraal bekend gemeente Lobith en Spijk, sectie A, nummer 2191 oppervlakte circa 500 vierkante meter.

2. Beschrijving van het bedrijf

2.1. Algemene beschrijving van het bedrijf

[redacted] is al vele jaren actief in regio Lobith - Spijk met de inzameling en scheiding van oud ijzer en metalen en handel in machines en voertuigen. Het bedrijf is gevestigd aan de [redacted] te [redacted] Omdat dit terrein te klein geworden is, is gezocht naar een nieuwe locatie waar het bedrijf naartoe verhuizen kan. Deze locatie is gevonden aan de Copera te Spijk (Tolkamer). Het betreft een deel van het voormalige bedrijfsterrein van steenfabriek Wienerberger / Daams. Hiervan heeft [redacted] een deel van gekocht. Het is de bedoeling de activiteiten in verschillende fasen, over te huizen naar deze nieuwe locatie.
Deze toelichting heeft betrekking op de nieuwe locatie aan de Copera.

Het nieuwe bedrijfsterrein bestaat uit een groot bedrijfsperceel van circa 13.000 m2. Het bedrijfsterrein wordt verdeeld in 3 gedeelten;

- Hoofdterrein; waarop een grote bedrijfshal wordt gerealiseerd. De activiteiten op het hoofdterrein betreffen de op- overslag, sortering en be-verwerking van metalen en metaalhoudende afval-/reststoffen.
- 2 bedrijfswoningen met daarbij 2 kleinere bedrijfshallen. De activiteiten in de 2 kleinere bedrijfshallen betreft de op- overslag en sortering van metalen. Hier vindt geen be-verwerking van afvalstoffen plaats. De bedrijfswoningen zullen worden bewoond door familie [redacted] allen werkzaam binnen de inrichting.

Het bedrijfsterrein is verhard en er is een weegbrug aanwezig. Op het buitenterrein worden sorteervakken gemaakt met betonelementen waarin het materiaal wordt opgeslagen en tevens vindt opslag plaats in containers. Rondom het buitenterrein is een geluidscherm in de vorm van blokkenwanden aanwezig. Dit scherm wordt aan de buitenzijde landschappelijk ingepast. Op onderstaande afbeeldingen is dit verduidelijkt.

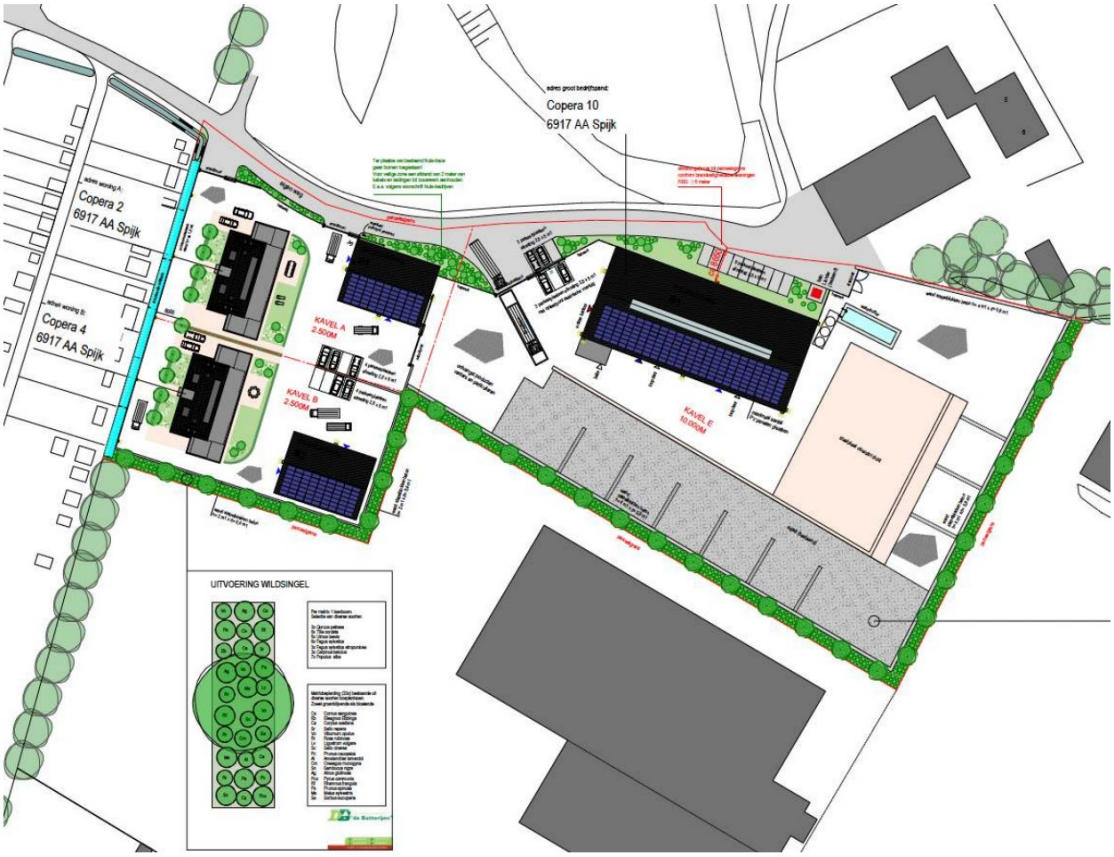

Afbeelding: boven plattegrondtekening bouwplan, onder uitsnede uit bestemmingsplan kaart met in het linkervlak bedrijven tm milieucategorie 3.1 en in het rechtergedeelte bedrijven tm milieucategorie 4.2

1.3 Nadere toelichting activiteiten en toets aan de regels van het bestemmingsplan

a) Hoofdterrein en grote hal

Ter plaatse van het hoofdterrein, op de gronden waar volgens het bestemmingsplan "bedrijven tot en met categorie 4" zijn toegestaan, worden de volgende activiteiten verricht:

- de handel in - en het op- overslaan, sorteren en be- verwerken van metaalafvalstoffen en metaalhoudende reststoffen. Binnen de inrichting van [redacted] wordt het ingekochte metaalafval naar aard, soort en kwaliteit gescheiden / gesorteerd en verkocht/afgevoerd aan metaalhandelaren / verwerkers.
  De metalen (schroot, oud-ijzer,etc) en metaalhoudende reststoffen (elektromotoren en dergelijke) worden zowel op het buitenterrein van de inrichting als binnen in de aanwezige bedrijfshal, op- & overgeslagen / gesorteerd.
  Een klein gedeelte van het 'hoofdterrein' ligt op gronden waarvoor op grond van het bestemmingsplan een lagere milieucategorie geldt (namelijk 3.1). Dit betreft het gedeelte bij de entree van het hoofdterrein. Op dit terreindeel is de weegbrug gesitueerd en vindt de ontvangst van particulieren (die metalen komen brengen) plaats. Tevens zijn daar wat parkeerplaatsen aanwezig en vindt er in beperkte mate op- overslag plaats van metalen / metaalafvalstoffen. Op dit terreindeel (met milieucategorie 3.1) vindt geen afvalverwerking plaats.

b) Twee kleinere bedrijfshallen

Ter plaatse van het terreindeel waarop de 2 bedrijfswoningen en 2 kleinere hallen worden gerealiseerd, in het bestemmingsplan bestemd als "bedrijven tot en met categorie 3.1", worden de volgende activiteiten verricht:

- De op- overslag en sortering van metalen (nieuwe en gebruikt), handelsvoorraad machines/materieel voertuigen/gereedschap/onderdelen alsmede onderhoud en reparatie daarvan.
- Lichte metaalbewerking (snijden, slijpen, lassen, boren, zagen).

c) ***Nevenactiviteiten***

De nevenactiviteiten bestaan uit kantoor activiteiten en personeelsvoorzieningen (toiletten, pauzeruimten, kleedruimte e.d.).
Tevens zijn 2 bedrijfswoningen voorzien met het daarbij behorende gebruik en voorzieningen (tuin, parkeren e.d.)
De nevenactiviteiten zijn niet strijdig met het bestemmingsplan

Alle in deze aanvraag/toelichting genoemde activiteiten en terreindelen maken tezamen onderdeel uit van een en dezelfde inrichting; die van [redacted]

Tijden:

- De inrichting is in werking van 7.00 tot 19.00 uur.

Voor de exacte tijden wordt verwezen naar het akoestisch onderzoek

Overzicht van de aanwezige apparatuur, hulpsystemen / transportsystemen en installaties;

- *Voor opslag en transport van afvalstoffen wordt gebruik gemaakt van containers. De afmetingen van deze containers variëren tussen de 200L en 40 m^3.*
- *Voor registratie van ingaande en uitgaande afvalstoffen wordt gebruik gemaakt van een geautomatiseerde weegbrug op het terrein en een weegschaal in de bedrijfshal.*
- *Voor handling / overslag wordt gebruik gemaakt van hydraulische kranen (met sorteergrijper), heftrucks, vrachtwagens etc. Dit zijn geen vast opgestelde machines.*
- *Het bedrijfsterrein wordt voorzien van een bodembeschermende voorziening.*
- *Op het bedrijfsterrein worden metalen na uitsortering, zoveel mogelijk gescheiden van elkaar (soort bij soort) opgeslagen. Partijen worden van elkaar gescheiden gehouden door gebruik te maken van containers. Bij los gestorte partijen kan gebruik gemaakt worden van zijdelingse afscherming door middel van containers of verplaatsbare betonelementen.*

2.2. IPPC, GPVB, BREF & MER-TOETS

Is de inrichting IPPC / RIE en MER-beoordelings plichtig ?
IPPC / GPVB

- *De inrichting blijft met de door haar aangevraagde capaciteiten onder de grenzen van de IPPC plicht.*
- *De aangevraagde activiteiten worden niet genoemd in bijlage I van de EG-richtlijn inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (richtlijn nr. 2008/1/EG). De onderhavige inrichting bevat dus geen zogenaamde 'gpbv-installatie'.*

Richtlijn Industriële Emissies (RIE)

- *De IPPC-richtlijn is opgegaan in de Richtlijn Industriële Emissies (RIE). Per 1 januari 2013 staan de IPPC-installaties in bijlage I van de RIE. Deze lijst wijkt af van de aangewezen activiteiten in de IPPC-richtlijn. Relevante IPPC-installaties zijn per 1 januari 2013 installaties voor:*

- *de verwijdering van metaalafval door behandeling in shredders, met inbegrip van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur en autowrakken en de onder- delen daarvan met een capaciteit van meer dan 50 ton per dag;*
- *de nuttige toepassing, of een combinatie van nuttige toepassing en verwijdering van metaalafval door behandeling in shredders, met inbegrip van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur en autowrakken en de onderdelen daarvan met een capaciteit van meer dan 75 ton per dag.*

*De activiteiten van [redacted] behoren **niet** tot dergelijke installaties.*

- *Evenmin worden de in de Richtlijn Industriële Emissies opgenomen grenzen voor opslag van (gevaarlijke) afvalstoffen door [redacted] overschreden.*

De RIE is derhalve niet van toepassing op de inrichting van [redacted]

Toepassing BBT-conclusie

- *De BBT-conclusies worden opgenomen in de BREF's en vormen de referentie voor de vergunningen (artikel 14, lid 3, RIE). De BBT-conclusies zijn vooralsnog alleen van toepassing voor IPPC-installaties. Aangezien de activiteiten van [redacted] niet beschouwd worden als IPPC installatie behoeft de inrichting ook niet te worden getoetst aan de deze nieuwe BBT-conclusies.*

MER plicht

- *De activiteiten van [redacted] betreffen de activiteiten die genoemd staan onder D18.8 uit het besluit mer, de 'oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor de opslag van schroot, met inbegrip van autowrakken'. De bijbehorende drempelwaarde van 10.000 ton opslagcapaciteit wordt niet gehaald.*
- *Voor het be- verwerken van afvalstoffen binnen categorie D18.1 van onderdeel D van het Besluit m.e.r., kan eveneens sprake zijn van een mer-plicht. Indien de inrichting een verwerkingscapaciteit heeft van meer dan 50 ton per dag, geldt voor de verandering van de inrichting een m.e.r.-beoordelingsplicht. Indien capaciteit kleiner is dan 50 ton per dag, dan geldt een vormvrije-m.e.r beoordeling.*
  Aangezien de verwerkingscapaciteit bij [redacted] kleiner is dan 50 ton per dag, geldt een vormvrije m.e.r.- beoordelingsplicht voor de vergunningaanvraag (en het daarop te nemen besluit).

3. Juridische gegevens

3.1 Eerder verleende vergunningen en ingediende meldingen in het kader van de Wet milieubeheer

Op de locatie aan de Spijksedijk / Copera hebben wel eerdere bedrijfsactiviteiten plaatsgevonden. Er was voorheen een steenfabriek gevestigd. [redacted] heeft slechts een deel van dat bedrijfsterrein aangekocht. De in het verleden verleende vergunning voor de steenfabriek is niet relevant.
Voor [redacted] is eerder een vergunning verleend voor onderhavige locatie. Deze vergunning is van 21 november 2018. Tegen deze vergunning is beroep ingesteld. Bij uitspraak van 7 april 2022 heeft de rechtbank van Gelderland het beroep gegrond verklaart en de vergunning vernietigt.
De vergunningaanvraag wordt om die reden opnieuw ingediend, waarbij de uitspraak van de rechtbank van Gelderland is verwerkt in de stukken.

3.2. Soort melding / aanvraag

De aanvraag / melding betreft:
⊗ een aanvraag / melding voor het oprichten en in werking hebben van de inrichting middels een Omgevingsvergunningbeperkte Milieutoets;
O een aanvraag /melding voor het veranderen van de inrichting en het in werking hebben van die verandering *(veranderingsvergunning)*;
O een aanvraag / melding voor een nieuwe, de <u>gehele</u> inrichting omvattende vergunning, in verband met een verandering van de inrichting, waarvoor al eerder een vergunning is verleend *(revisievergunning);*
O een aanvraag / melding voor het veranderen van een gedeelte van de inrichting waarvoor al eerder een vergunning is verleend *(deelrevisievergunning)*
O een aanvraag /melding voor een beperkte tijdsduur, namelijk voor de duur van : … jaar (max. 5 jaar)

3.3. Coördinatie en afstemming overige vergunningen

3.3.1. Vindt nieuwbouw of vinden bouwkundige wijzigingen plaats? O Nee ⊗ Ja

- *Bouwkundige activiteiten vinden plaats in verband met de inrichting van het terrein. Het betreft de realisatie van diverse bouwwerken. Hiervoor is opnieuw een omgevingsvergunning bouwen aangevraagd. Deze bouwvergunningaanvraag wijkt niet af van de aanvraag die ten grondslag heeft gelegen aan de in 2018 verleende bouwvergunning (omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen) .*

3.3.2 Wordt afvalwater geloosd op het oppervlaktewater waarvoor een vergunning ingevolge de Waterwet noodzakelijk is? ⊗ Nee O Ja

- *De hoeveelheid afvalwater is beperkt; Het water afkomstig van verharde terreindelen en van sanitaire voorzieningen (toilet) wordt geloosd op het vuilwaterriool.*
- *Over de terreinafwatering, het rioolontwerp, de buffermogelijkheden, zuiveringstechnische voorzieningen en de aansluiting op het riool heeft op 4 oktober 2018 een overleg plaatsgevonden met waterschap, gemeente en omgevingsdienst. Naar aanleiding van dat*

overleg is de vergunning in november 2018 verstrekt. De lozingsituatie in deze OBM aanvraag wijkt niet af van het plan waarop is beschikt in 2018.

- *Lozingen op het oppervlaktewater zijn niet aan de orde, een Waterwetvergunning van het Waterschap is dan ook niet nodig.*

3.3.3 Zijn de bouwwerken uitgevoerd conform het geldende bestemmingsplan ?

O Nee ⊗ Ja

- *De bouwwerken worden uitgevoerd conform het bestemmingsplan*

3.3.4 Is het gebruik conform het ter plaatse geldende bestemmingsplan?

⊗ Nee O Ja

- *De inrichting is gelegen binnen het bestemmingsplan "Bedrijventerrein Spijksedijk" (vastgesteld 7 november 2016) en heeft daarin de een gesplitste bestemming:*
    - *Mogelijkheid voor 2 wooneenheden / bedrijfswoningen*
    - *Westelijk deel bedrijfsterrein: "bedrijven tm categorie 3.1".*
    - *Oostelijk deel bedrijfsterrein: "bedrijven tm categorie 4".*

Toets westelijk deel:

- *De voorgenomen activiteiten op dit terreindeel zijn op zichzelf niet strijdig met het toegestane gebruik op grond van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan staat een handel in afval en schroot toe. Evenwel is het oppervlak van dit terreindeel net iets meer dan 1.000 m^2, namelijk ca 1.250 m^2. Op grond van de regels van het bestemmingsplan valt overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1.000 m^2 onder milieucategorie 3.2 en kleiner dan 1.000 m^2 onder milieucategorie 3.1. Dit betekent dat er enkel op grond van het bruto vloeroppervlak, sprake is van een zwaardere milieucategorie dan ter plaatse is toegestaan.*

Toets oostelijk deel:

- *De voorgenomen activiteiten op dit terreindeel zijn toegestaan op grond van de gebruiksregels van het bestemmingsplan. Echter, op grond van de regels van het bestemmingsplan valt overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1.000 m^2 onder milieucategorie 3.2 en kleiner dan 1.000 m^2 onder milieucategorie 3.1.*
  Het gezamenlijk oppervlak van deze sub-terreindelen (buitenterrein incl. de 2 kleinere bedrijfshallen) waar opslag van metalen plaats kan vinden, is ca 1.750 m^2 groot. Dit betekent eveneens dat er enkel op grond van het bruto vloeroppervlak, sprake is van een zwaardere milieucategorie dan ter plaatse is toegestaan.

Uitsluitingsgronden in verband met onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage:

- *In het vigerende bestemmingsplan zijn op grond van de planregels geen bedrijven en activiteiten toegestaan zoals opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. In het ontwerp-bestemmingsplan waren*

bedrijfsactiviteiten die voorkwamen in deze bijlage van het besluit Mer niet uitgesloten. Bij het definitieve bestemmingsplan zijn dergelijke activiteiten evenwel geschrapt.

- *Aangezien de activiteiten van [redacted] worden genoemd in onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage, dient door bevoegd gezag een ontheffing/afwijking van het bestemmingsplan te worden verleend*

Overwegingen met betrekking tot benodigde ontheffing / afwijking van het bestemmingsplan
Wat betreft de beoordeling van de invloed van [redacted] op de omgeving dient te worden getoetst aan de hand van de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering". Omdat ter plaatse van de huidige bedrijfsbestemming aan Copera 2,4 en 10 reeds een metaalrecyclingbedrijf (respectievelijk maximaal milieucategorie 3.1 en 4.0) is toegestaan, behoeft uitsluitend te worden ingegaan op de benodigde ontheffing in verband met de toegestane milieucategorie (3.2) en het besluit mer.

Specifiek ten aanzien van groothandel in afval en schroot > 1.000m2 zoals opgenomen in de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering", wordt uitgaan van milieucategorie 3.2.
Voor afvalscheidingsinstallaties wordt uitgegaan van milieucategorie 4.2.

In onderstaande tabel zijn de geldende richtafstanden opgenomen uitgaande van een gemengd gebied:

Functie	**Geur**	**Stof**	**Geluid**	**Gevaar**
groothandel in afval en schroot > 1.000m^2 (milieucategorie 3.2)	*10*	*30*	*100*	*10*
Afvalscheidingsinstallaties (milieucategorie 4.2)	*200*	*200*	*300*	*50*

De meest nabijgelegen milieugevoelige objecten zijn de bedrijfswoningen aan Copera 5 en de Krib 1. Deze zijn gelegen op <50 meter van de inrichting. De afstand tot burgerwoningen bedraagt ongeveer 200 meter.
Er kan niet worden voldaan aan de in de VNG brochure genoemde richtafstanden.

Hieronder zijn de genoemde milieuaspecten nader beschouwd:
Stof
Mogelijke stofemissies bij [redacted] kan worden veroorzaakt door de buitenopslag van stuifgevoelige stoffen en overslaglocaties van stuifgevoelige stoffen. De meeste metaalafvalstoffen die bij [redacted] worden op- en overgeslagen betreffen grove delen. Deze veroorzaken nauwelijks of geen stof.
Het fijne metaalgruis, zou bij roestvorming stof kunnen veroorzaken indien het wordt overgeslagen. Roestvorming doet zich voor als het fijne gruis lange tijd ligt opgeslagen. Bij [redacted] is de omzetsnelheid van metalen hoog. Daardoor zal fijn

metaalgruis niet dermate lang worden opgeslagen dat roetsvorming ontstaat. De kans op stofemissie afkomstig van overslag van fijn metaalgruis is dan ook niet te verwachten.

Bovendien heeft [redacted] maatregelen getroffen om stofvorming te voorkomen en te beperken. Dit betreft ondermeer afscherming van de opslagen tegen windinvloeden middels keerwanden, vegen, het beperken van de rijsnelheid en het beperken van de overslaghoogte van fijn materiaal. Aanvullend zou bij aanhoudend droge weersomstandigheden het materiaal en het terrein nog kunnen worden bevochtigd.

Bovengenoemde (BBT-)maatregelen zijn over het algemeen voldoende ter voorkoming van stofhinder. Stofemissie naar de omgeving is dan ook niet te verwachten.
Voorts zijn in het activiteitenbesluit maatregelen voorgeschreven om stofvorming en stofverspreiding te voorkomen. Het is te verwachten dat deze voorschriften zullen worden gekoppeld aan de nieuwe vergunning van [redacted] Kortom er zal geen sprake zijn van noemenswaardige stofemissie waardoor het woon- en leefklimaat ter plaatse van de omliggende woningen kan worden aangetast..

Geur
Bij [redacted] worden geen sterk geurende, organische of rottende afvalstoffen op- overgeslagen, gesorteerd, be-verwerkt. Het betreft voornamelijk droge metalen en metaalhoudende reststoffen. Deze staan niet bekend als 'sterk geurend' en/of 'potentiële bron van geuremissie'. Eventueel bij sortering vrijkomende verontreinigingen, worden opgeslagen in daarvoor geschikte emballage (-afsluitbare-containers) en regelmatig afgevoerd. Van langdurige opslag van geurende afvalstoffen is dus eveneens geen sprake. Van de voorgenomen activiteiten is dus geen noemenswaardige geuremissie te verwachten.

Geluid
Met betrekking tot het aspect geluid wordt niet voldaan aan de richtafstand. Daarom is in het kader van de voorgenomen ontwikkeling een akoestisch onderzoek uitgevoerd door Akoestisch Buro Tideman. Hierna wordt ingegaan op de belangrijkste resultaten en conclusies.

In het geluidsonderzoek (Tideman, sept 2018) zijn de mogelijke geluideffecten van alle voorgenomen activiteiten binnen de inrichting van [redacted] op de omgeving onderzocht. Het akoestisch onderzoek is opgesteld om te bepalen wat de gevolgen zijn van de bedrijfsactiviteiten voor de geluidgevoelige functies in de omgeving.
De aanvaarbaarheid van verhuizing / oprichtingen van [redacted] voor wat betreft het aspect geluid volgt uit een beoordeling van:

- *Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau:*
- *Hoe verhoudt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (geluidsniveau) vanwege de activiteiten van [redacted], zich tot de omgeving?*

– *Maximale geluidsniveau:*

- *Hoe verhoudt het maximale geluidsniveau zich tot de grenswaarden die volgen uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening?.*

Conclusies geluid:

[redacted] *heeft reeds bij het ontwerp van de nieuwe inrichting diverse maatregelen opgenomen om geluidsemissie vanuit de inrichting te voorkomen en te beperken. Er is ondermeer nagedacht over een zo gunstig mogelijke indeling van het bedrijfsterrein, waarbij in de richting van woningen van derden geluidafschermende bouwwerken worden gerealiseerd. Deze bestaan uit bedrijfsgebouwen (hal) en een keerwand/geluidswand rondom het gehele buitenterrein. Door deze maatregelen neemt de geluidsbelasting richting de woningen af. De voorgenomen maatregelen zijn effectief.*

Als gevolg van de maatregelen en voorzieningen is het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau als gevolg van de activiteiten van [redacted]*, lager dan 50 dbA op de dichtstbijzijnde burgerwoning van derden. De piekbelasting (maximale geluidniveau) is lager dan 70 dB(A) bij burgerwoningen van derden.*
Geluidbelasting vanwege het komen en gaan van verkeer op de openbare weg voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) voor indirecte hinder ter plaatse van alle woningen.
Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'geluid' wordt, met inachtneming van de te treffen geluidwerende voorzieningen, ingeschat op neutraal.

Gevaar:
De activiteiten van [redacted] *zorgen niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd. Vanuit de activiteiten binnen de inrichting is er voor de omgeving geen verhoogd risico op zware ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën.*

Verder treft [redacted] *zelf preventieve en repressieve maatregelen.*

- [redacted] *hanteert strikte acceptatievoorwaarden; Er mogen geen licht ontvlambare of snel brandbare (afval)stoffen worden geaccepteerd. De kans op het ontstaan van brand als gevolg van ontbranding van ander afval, is dus nagenoeg uitgesloten.*
- *De afvalstoffen worden veelal opgeslagen in containers of in 'stortvakken' die aan 3 zijden zijn omsloten door een betonwanden. De betonblokwanden hebben een bewezen brandwerendheid van minimaal 2 uur.*
- [redacted] *installeert een camera bewakingssysteem, waarmee ook buiten de inrichting de bedrijfsterreinen in de gaten gehouden worden.*
- *Op het terrein geldt een algeheel rookverbod.*
- *De medewerkers hebben een BHV opleiding gehad inclusief brandbestrijding. De medewerkers weten dus hoe te handelen bij een brand*

- *Het bedrijf beschikt over brandbestrijdingsapparatuur in de vorm van brandblussers (haspels, poederblussers, schuimblussers). Deze zijn verdeeld over het terrein aanwezig. Er zijn BHV'ers aanwezig die weten hoe zij een beginnende brand moeten blussen. Onderhoud van blusmiddelen vindt jaarlijks plaats door de leverancier van de blusmiddelen.*

Ten aanzien van de in de VNG brochure genoemde richtafstanden voor het aspect 'gevaar' wordt opgemerkt dat de genoemde richtafstanden (respectievelijk 10 en 50 meter) ten opzichte van woningen van derden, hoewel gelet op de bedrijfsactiviteiten van [redacted] nauwelijks relevant, worden behaald.

Conclusie externe veiligheid (gevaar) :
Vanuit het aspect externe veiligheid bestaan er geen belemmeringen en is er geen kans op het optreden van onaanvaardbare risico's voor het milieu en de omgeving.

Conclusie op grond van de beoordeling van de milieuaspecten
Op grond van de beoordeling van de relevante milieuaspecten kan gesteld worden dat er op 50 meter van de inrichting voldaan kan worden aan de normen voor de specten geluid, gevaar stof- en geur die van toepassing zijn voor een ter plaatse toegestane milieucategorie 3.1 activiteit en er verder geen andere significante nadelige gevolgen voor het milieu en de omgeving zijn om medewerking te verlenen aan de gevraagde ontheffingen/vrijstelling /afwijking van het bestemmingsplan.

3.3.5 Worden activiteiten verricht waarvoor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is? ⊗ Nee O Ja

- *Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, 'Rijntakken' ligt op zeer korte afstand van het plangebied, namelijk circa 240 meter. De verhuizing van [redacted] naar dit bedrijfsterrein zorgt niet voor aantasting of areaalverkleining van het betreffende Natura 2000 gebied. Gezien de mogelijke externe werking van de beoogde ontwikkeling op het nabijgelegen Natura 2000-gebied, is het van belang om te toetsen of de inrichting van [redacted] conflicteert met de waarden waarvoor dit gebied is aangewezen. Gelet op de onderlinge afstand is directe hinder (bijv. geluid, verstrooiing van licht etc.) niet aan de orde.*

stikstof

- *Naast directe hinder dient tevens te worden gekeken naar de mogelijke toename van stikstofdepositie op kwetsbare habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Hieronder wordt daar nader op ingegaan.*
- *Bij de totstandkoming van het bestemmingsplan in 2015 – 2016 is een onderzoek uitgevoerd naar stikstofdepositie als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan. Het onderzoek van destijds heeft uitgewezen dat er als gevolg van het bestemmingsplan*

'Spijksedijk Spijk' sprake is van een netto afname van de stikstofdepositie ten opzichte van de tot dan toe geldende bestemmingen. Met andere woorden de depositiebijdrage van het voormalige gebruik (o.a. steenfabrieken) is hoger dan de bedrijvigheid die op grond van het bestemmingsplan mogelijk werd gemaakt. Concluderend volgde daar destijds uit, dat er een verbetering van de stikstofdepositie optreedt.

- *Er is in 2018 een Aerius berekening opgesteld in het kader van de destijds ingediende Melding Activiteitenbesluit en Obm. Deze Aeriusberekening is opgesteld op basis van het verwachte aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting, de inzet van machines op het terrein en enkele puntbronnen waaronder verwarmingstoestellen. Die Aeriusberekening is door bevoegd gezag beoordeeld. De omgevingsdienst regio Arnhem heeft bij brief van 21 november 2018 (kenmerk 195280265) bevestigd dat er geen Wnb vergunning nodig is.*

- *Gelet op de nu voorliggende vergunningaanvraag zijn de emissies van [redacted] specifiek in beeld gebracht met behulp van de AERIUS Calculator. Hierbij is gekeken naar de aanlegfase en gebruiksfase van de ontwikkeling. Tevens is een vergelijk gemaakt met de referentiesituatie. Hieronder worden de conclusies van het onderzoek weergegeven.*

  Onderzoeksresultaten stikstofonderzoek:
- *Aanlegfase*
  Uit de AERIUS-berekening met betrekking tot de aanlegfase blijkt dat in de aanlegfase van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden.

- *Gebruiksfase*
  De berekende stikstofemissie in de gebruiksfase is 125 kg/j. Uit de AERIUS-berekening blijkt dat in de gebruiksfase van de voorgenomen ontwikkeling sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Daar staat echter tegenover dat vanwege de voormalige activiteiten (o.a. steenfabriek) en de geprojecteerde stikstof emissie in het bestemmingsplan van 2016, sprake is van een aanzienlijke stikstofdepositie in de referentiesituatie.
  In de referentiesituatie is in het stikstofonderzoek van LBP Sight d.d. 13 mei 2016 (kenmerk V085097av.00001.djs) valt de locatie waar [redacted] wordt gevestigd in deelgebied 7 en 9.
  In het onderzoek van LBP Sight van 2016 is aangegeven dat voor deelgebied 7 en 9 rekening is gehouden met een stikstofemissie van 181 kg NOx/ha/jaar voor milieucategorie 3 bedrijvigheid en 498 kg NOx/ha/jaar voor milieucategorie 4 bedrijvigheid.

Dit heeft geresulteerd in een berekende stikstofdepositie van 3.386,00 kg per jaar voor deelgebied 7 en 271,50 kg per jaar voor deelgebied 9.

Afbeeldingen: selectie uit het stikstofonderzoek van LBP Sight d.d. 13 mei 2016 voor deelgebied 7 en 9

Naam	Deelgebied 7 - Cat. 4
Locatie (X,Y)	205019, 429432
Uitstoothoogte	5,0 m
Oppervlakte	6,8 ha
Spreiding	5,0 m
Warmteinhoud	1,0 mw
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	3.386,00 kg/j

Naam	Deelgebied 9 - Cat. 3
Locatie (X,Y)	204819, 429428
Uitstoothoogte	5,0 m
Oppervlakte	1,5 ha
Spreiding	5,0 m
Warmteinhoud	1,0 mw
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	271,50 kg/j

Omrekening locatie [redacted]
Het bedrijfsterrein van [redacted] beslaat ca 6.630m2 in milieucategorie 3 en ca. 8.880 m2 in milieucategorie 4. Dat betekent dat er voor het terreindeel met milieucategorie 3 een berekende stikstofemissie in de referentiesituatie is van 120 kg per jaar en voor milieucategorie 4 een berekende stikstofemissie in de referentiesituatie van 442 kg per jaar. Totaal is voor de locatie van 562 kg stikstof berekend voor de referentiesituatie.

Afbeeldingen: selectie uit het plankaart van bestemmingsplan milieucategorie 4 en 3

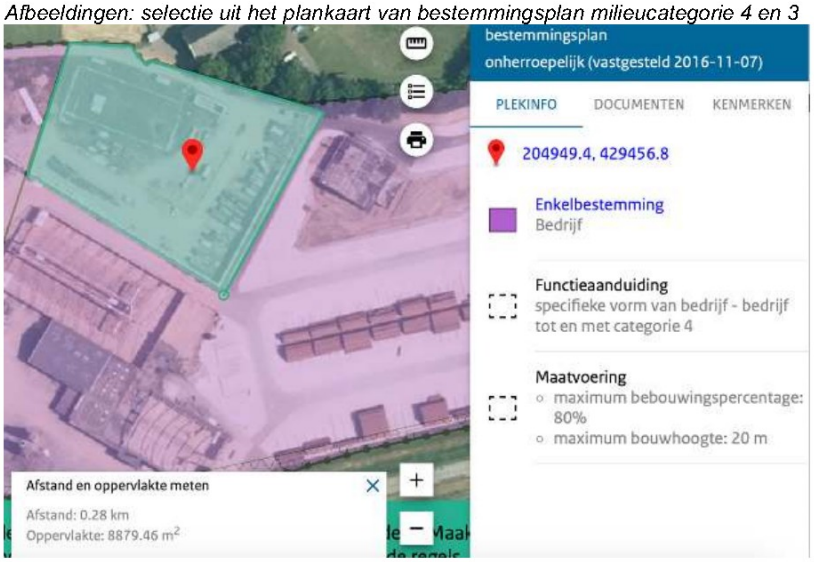

De berekende stikstofemissie in de gebruiksfase is 125 kg/j.
Wanneer de depositie als gevolg van de gebruiksfase van [redacted] (125 kg/j) tegenover de depositie van de referentiesituatie wordt gezet (562 kg) is er sprake van minder stikstofemissie dan in de referentiesituatie. Op grond van de afwegingen in het kader van interne saldering kan geconcludeerd worden dat emissie in de gebruiksfase, ten opzichte van de referentie situatie geen sprake van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j.

Er is geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden.
De voortoets voldoet, ten aanzien van de effecten van de stikstofdepositie op Natura 2000- gebieden aan artikel 2.7, lid 1 van de Wet natuurbescherming.

- *Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland*
  Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) de kern van het Nederlands natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.
  Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN. Gezien de aard en omvang van de ontwikkeling en afstand tot de NNN, is geen sprake van een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN.

- *Soortenbescherming*
  Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.
  [redacted] wordt gevestigd op een bedrijventerrein dat in het (recente) verleden intensief gebruikt is en door [redacted] ook intensief gebruikt zal worden.
  Het bedrijfsterrein is/wordt nagenoeg volledig verhard.

Uit de inventarisatie (Flora en Fauna Quickscan) uit 2016 (die in het kader van het bestemmingsplan is opgesteld) is gebleken dat er geen in de Flora- en faunawet opgenomen (beschermde) planten- en diersoorten aanwezig zijn op het terreindeel waar [redacted] wordt gevestigd. [redacted] heeft het terrein sinds 2018 in gebruik en sedertdien zijn geen waarnemingen bekend van aanwezige bijzondere planten of dieren op het terrein.
Op grond hiervan kan worden geconcludeerd dat voor de ontwikkeling van het terrein geen ontheffing van de Wnb is vereist

3.3.6 Erfdienstbaarheden

Is er sprake van erfdienstbaarheden waarmee rekening moet worden gehouden?

O Nee ⊗ Ja

- *De locatie is gelegen aan de Copera. Deze weg vormt de toegangsweg tot het bedrijfsterrein van [redacted] en de bedrijfswoningen van [redacted] De weg is deels eigendom van [redacted]*
- *De toegangsweg 'Copera' vormt eveneens de toegangsweg voor de bedrijfswoning van derden aan Copera 5. Er is een erfdienstbaarheid met betrekking tot de ontsluiting van de woning aan Copera 5 (recht van overpad).*
- *Verder zijn er erfdienstbaarheden gevestigd ten behoeve van de instandhouding van aanwezige nutsvoorzieningen (kabels en leidingen).*
- *Er bestaat ten behoeve van het perceel Spijksedijk 2 (perceel gemeente Lobith en [redacted], sectie A, nummer 2226) een erfdienstbaarheid ten laste van het perceel van [redacted] (het perceel gemeente Lobith en [redacted], sectie A, nummer 2194). Het heersend erf heeft daarbij het recht om gebruik te maken van een deel van het dienend erf.*
- *Eventuele privaatrechtelijke belemmeringen zijn uiteraard ook beoordeeld in de procedure waarbij het planologisch regime – het bestemmingsplan Bedrijventerrein Spijksedijk 2016 – is vastgesteld.*
- *Het recht van overpad en erfdienstbaarheden mbt de nutsvoorzieningen staat het nu aangevraagde gebruik <u>niet</u> in de weg.*

4. Milieu-aspecten

4.1. Bodem

4.1.1. Is voor de inrichting een bodemrisico-analyse overeenkomstig de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB) uitgevoerd? O Nee ⊗ Ja

- *Zie tabel na vraag 4.1.2*

4.1.2. Vinden er bodembedreigende activiteiten plaats? O Nee ⊗ Ja,

er vinden (beperkt) bodembedreigende activiteiten plaats, deze worden hieronder nader toegelicht.

- *Op het gehele bedrijfsterrein en in de bedrijfshal is minimaal een vloeistofkerende vloer aanwezig.*
- *De vloeren voldoen aan de eisen van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming voor bedrijfsmatige activiteiten, categorie A.*
- *De kans op bodemverontreiniging is dan ook verwaarloosbaar.*

bodembedreigende activiteiten	Frequentie van activiteit	voorziening / opslagwijze	contact met hemelwater mogelijk?	bodemrisicocategorie NRB
Lossen en inspectie van nog niet geaccepteerde partijen BRCL: 3.1.1.+ 3.1.2. ; CVM: I	*Dagelijks enkele uren*	*Buiten op de losvloer die bestaat uit een vloeistofdichte vloer*	*Ja, maar wordt opgevangen en afgevoerd op riool*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*
Opslag en sortering van geaccepteerde schone niet uitlogende ferro metalen / metaalhoudende reststoffen BRCL: 3.1.1.+ 3.1.2. ; CVM: I	*Dagelijks doorlopend*	*In stortvak of containers op vloeistofdichte vloer op buitenterrein.*	*Ja, maar wordt opgevangen en afgevoerd op riool*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*
Opslag en sortering van geaccepteerde schone niet uitlogende non-ferro metalen / metaalhoudende reststoffen BRCL: 3.1.1.+ 3.1.2. ; CVM: I	*Dagelijks doorlopend*	*In stortvak of containers op vloeistofdichte vloer buiten*	*ja alleen bij lossen, bij opslag niet meer*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*

bodembedreigende activiteiten	Frequentie van activiteit	voorziening / opslagwijze	contact met hemelwater mogelijk?	bodemrisicocategorie NRB
Stalling machines, materieel en voertuigen *BRCL: 3.1.1.+ 3.1.2. ; CVM: I*	*Dagelijks*	*Buiten en in bedrijfshal boven vloeistofdichte vloer*	*Nee in hal* *Ja op buitenterrein, maar wordt opgevangen en afgevoerd op riool*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*
Opslag en sortering van geaccepteerde schone mogelijk uitlogende non-ferro metalen / metaalhoudende reststoffen *BRCL: 3.1.1.+ 3.1.2. ; CVM: I*	*Dagelijks doorlopend*	*In containers op vloeistofdichte vloer buiten of overdekt in de hal*	*ja alleen bij lossen, bij opslag niet meer*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*
onderhoud van machines en voertuigen en onderdelen + tanken voertuigen *BRCL: 3.1.1.+ 3.1.2. + 3.1.3; CVM: I*	*doorlopend*	*Boven vloeistofdichte vloer.*	*Ja, maar wordt separaat opgevangen, gefilterd in een OBAS en afgevoerd op riool*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*
Opslag van • *draaisels met eventueel aanhangende olie-emulsie,* • *opslag van accu's* *BRCL: 3.1.1.+ 3.1.2. ; CVM: I*	*Dagelijks doorlopend*	*Binnen in bedrijfshal op vloeistofdichte vloer.* *Accu's tevens in zuurbestendige bak*	*nee*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*
Opslag onverhoopt aangetroffen verontreinigingen *BRCL: 3.1.1.+ 3.1.2. ; CVM: I*	*incidenteel*	*In hal, in afsluitbare vloeistofdichte bak, op vloeistofdichte vloer*	*nee*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*
Bedrijfsriolering voor afvoer verontreinigd afvalwater (gedeelte tot slibvangput en olieafscheider) *BRCL: 5.2.; CVM: III*	*Na (regen)bui*	*Vloeistofdicht rioolstelsel*	*Ja, maar wordt gezamenlijk afgevoerd in vloeistofdicht rioolstelsel*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*
slibvangput en olieafscheider *BRCL: 5.1.2.; CVM: III*	*Na (regen)bui*	*Vloeistofdicht uitgevoerd en regelmatig onderhouden / gecontroleerd*	*Ja, maar wordt gezamenlijk afgevoerd in rioolstelsel*	*A, verwaarloosbaar bodemrisico*

Toelichting: Ter beperking van het bodemrisico van de bedrijfsactiviteiten geldt als uitgangspunt dat - onder reguliere bedrijfscondities - preventieve bodembeschermende voorzieningen en beheermaatregelen moeten zijn getroffen die in combinatie leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico (A) zoals omschreven in de NRB. [redacted] heeft maatregelen getroffen

die zijn geclassificeerd als "vloeistofkerende en vloeistofdichte vloeren met een minimum aan gedragsvoorschriften". Uit de in bovenstaande tabel beschreven activiteiten blijkt dat met de te treffen voorzieningen en beheermaatregelen een verwaarloosbaar bodemrisico wordt bereikt. Het verwaarloosbare bodemrisico wordt o.a. bereikt door

- *de aanwezigheid van een systeem van visueel toezicht en instructies door het personeel met betrekking tot het voorkomen, signaleren en hoe te handelen bij calamiteiten.*
- *Door een goed onderhoud wordt voorkomen dat eigen machines en voertuigen (olie) lekken. Eventuele lekkages worden terstond opgeruimd met absorptiemiddel.*
- *Doordat er op daarvoor noodzakelijke plekken, bodembeschermende voorzieningen zijn getroffen, kunnen eventueel potentieel bodembedreigende stoffen niet gemakkelijk uitstromen naar de bodem (door invloed van hemelwater).*

4.1.3. Is een nulsituatiebodemonderzoek uitgevoerd? O Nee ⊗ Ja

- [redacted] *een verkennend en nader bodemonderzoek laten uitvoeren. Het betreft*
  - *een verkennend bodemonderzoek NEN 5740 en NEN 5707 van Ortageo van april 2018*
  - *een verkennend nulsituatie bodemonderzoek NEN 5740 en NEN 5707 en nader asbestonderzoek van De Klinker van november 2018*
- *De conclusie van beide rapporten is dat er voor het aspect bodem geen belemmeringen zijn voor de realisatie van de plannen. Er zijn geen (ernstige) verontreinigingen geconstateerd die aanleiding geven voor een nader onderzoek en/of grond(water)sanering. De grond is geschikt voor het beoogd gebruik.*
- *De 2 rapporten daarvan zijn als bijlage toegevoegd (reeds beoordeeld door de Odra in 2018 en akkoord bevonden)*

4.2. Afvalwater

4.2.1. Wordt vanuit het bedrijf afvalwater geloosd? O Nee ⊗ Ja

Indien ja, waar wordt het afvalwater op geloosd?
⊗ gemeentelijk riool (vuilwater)
O oppervlaktewater (schoonwater)
O bodem

4.2.2. Is het afvalwater uitsluitend afkomstig van de aanwezige sanitaire voorzieningen en derhalve vergelijkbaar met 'huishoudelijk afvalwater'? ⊗ Nee O Ja

Binnen de inrichting ontstaan op de volgende plaatsen waterstromen:

nr	Soort afvalwater	Eigenschappen en samenstelling	Wijze van afvoer
1	*Hemelwater dat valt op verhard terrein waar op-overslag van metalen plaatsvindt*	*Het water kan door contact met de opgeslagen stoffen enigszins vervuild raken met olie/vet en zand/slib. Na opvang in het bedrijfsrioolsysteem (putten) wordt het verzameld in een bovengrondse bufferbak en zal het na passage in slibvangput en olie en benzineafscheider worden geloosd op het vuilwaterriool (de meeste verontreinigingen zijn dan dus uit het water verwijderd).*	*wordt na passage in slibvangputten en olie en benzineafscheder afgevoerd op het gemeentelijk vuilwaterriool*
2	*Hemelwater daken(schoon) Bedrijfshallen en bedrijfswoningen*	*schoon hemelwater,*	*kan zonder voorzieningen geloosd worden op zaksloot / bodemlozing*
3	*Huishoudelijk afvalwater bedrijfswoningen en kantoor (sanitaire ruimte / keuken)*	*regulier huishoudelijk afvalwater*	*wordt afgevoerd via gemeentelijk vuilwaterriool*

Er wordt een bedrijfsriolering aangelegd met slibvangputten en een olie en benzine-afscheider. Het stelsel zal worden aangelegd met in achtneming van CUR/PBV aanbeveling 51.

4.3. Lucht & Geur

4.3.1. Komen vanuit het bedrijf luchtemissies vrij? O Nee ⊗ Ja

(beperkt) zie hieronder. *Indien nee, ga verder met vraag 4.3.2.*

Indien ja, is een luchtemissie- of geuronderzoek uitgevoerd? ⊗ Nee O Ja

Indien ja, voeg het rapport van het onderzoek als bijlage bij de aanvraag en ga verder met vraag 4.3.2.

- *Emissies van stookinstallaties zijn niet aan de orde.*
- *De emissies van logistieke handelingen worden veroorzaakt door de uitlaatgassen van de af- en aanrijdende vrachtwagens ten behoeve van het goederen transport en interne transportmiddelen (heftruck). De emissies ontstaan bij het verbranden van fossiele brandstoffen en bevatten restgassen van verbranding van dieselolie. Elke verbrandingsmotor is optimaal afgesteld voor een zo hoog mogelijk rendement voor een zo laag mogelijk energieverbruik. De samenstelling van de uitlaatgassen wordt tenminste 1 maal per jaar getoetst bij de APK-keuring.*

Overige emissies

Stoffen	*Hoogte afvoer (m)*	*Maximale bedrijfsduur*	*Komt voor bij*	*Voorzieningen*
Rookgassen vorkheftruck	*2*	*Zie akoestisch onderzoek*	*Laden / lossen / transport*	*Juiste afstelling verbrandingsmotor*
Rookgassen kraan	*2*	*Zie akoestisch onderzoek*	*Laden / lossen / transport*	*Juiste afstelling verbrandingsmotor*
Vrachtwagen eigen en derden	*0,5*	*Zie akoestisch onderzoek*	*Laden / lossen / transport*	*Juiste afstelling verbrandingsmotor*
Personenauto's en overige transportmiddelen van derden	*0,5 - 2 mtr*	*Zie akoestisch onderzoek*	*Laden / lossen / transport*	*Geen invloed op*

Beschrijf de voorgenomen emissiebeperkende maatregelen en voorzieningen.
good-housekeeping, te weten:
- *Schoon houden terrein*
- *motoren (vrachtauto's heftruck, kraan) niet onnodig laten draaien*
- *preventief onderhoud*

4.3.2. Vinden binnen het bedrijf laswerkzaamheden plaats? ⊗ Nee O Ja

4.3.3. Vinden binnen het bedrijf spuitwerkzaamheden plaats? ⊗ Nee O Ja

4.3.4. Worden binnen het bedrijf vluchtige organische stoffen (VOS) gebruikt? ⊗ Nee O Ja

4.3.5. Zijn koelinstallaties en/of vriesinstallaties aanwezig? ⊗ Nee O Ja

4.3.6. Geuremissie

- *Er vindt geen opslag van geurende afvalstoffen plaats. Geuroverlast van de inrichting naar de omgeving is dan ook niet te verwachten.*

4.3.7. Beoordeling in het kader van de Wet milieubeheer

Projecten die niet in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging voor zover ze geen gevoelige bestemming bevatten binnen onderzoekszones van provinciale- en rijkswegen hoeven niet individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden.

Gevoelige bestemming in onderzoekszone

In het kader van de melding van [redacted] wordt geen mogelijkheid geboden om een school, kinderdagverblijf of bejaarden-, verpleeg- of verzorgingstehuis te realiseren. Alleen deze bestemmingen zijn in de AMvB gevoelige Bestemmingen aangemerkt als 'gevoelige bestemming'.

Beoordeling (niet) in betekende mate bijdrage op grond van ministeriële regeling NIBM

Een project draagt niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging als de toename van de concentraties stikstofdioxide of fijn stof door het project beperkt blijft tot 1,2 ug/m3. Bij bedrijven is hier volgens de ministeriële regeling NIBM sprake bij onder andere sprake van bij maximaal 10 hectare kantooroppervlak en bij sommige vormen van akkerbouw of tuinbouw. De activiteiten van [redacted] worden in ministeriële regeling NIBM niet gekwantificeerd.

Door middel van een berekening wordt inzichtelijk gemaakt of de activiteiten (niet) in betekenende mate bijdraagt. De luchtverontreiniging ten gevolge van de activiteiten wordt veroorzaakt door verkeersbewegingen van en naar het plangebied en procesemissies door industriële activiteiten. De bijdrage van deze bronnen worden afzonderlijk toegelicht.

Procesemissies door industriële activiteiten

Tauw heeft in onderzoek gedaan naar de procesemissies op een fictief bedrijventerrein van 18 hectare waar bedrijven tot en met categorie 5 zijn toegestaan. In het onderzoek is uitgegaan van een situatie waarbij 100% van het terrein is gerealiseerd. De lokale bijdrage van de bedrijven (de procesemissies) in en om het bedrijventerrein is berekend met het Kema Stacks model. De emissies van het bedrijventerrein zijn berekend door vier rechthoekige oppervlakte bronnen voor categorie B4 en B5 bedrijven te definiëren.

De emissies van bedrijfsbronnen zijn geschat op basis van algemene emissiegegevens van het CBS (categorie: overige industrie). Er is gerekend met een zeer fijnmazig grid (50x50 meter). De luchtverontreiniging door de procesemissies bedroeg maximaal 0,8 µg/m3 voor stikstofdioxide (NO2) en maximaal 1,1 µg/m3 voor fijn stof (PM10). Deze maximale emissie vond plaats op het terrein. Het is niet aannemelijk dat de concentratiebijdrage van de procesemissies van [redacted] ten gevolge van activiteiten op het terrein aan de Spijksedijk, hoger is dan die van het onderzochte bedrijventerrein. De fictieve situatie betrof een veel groter terrein waar veel zwaardere milieubelastende bedrijven waren toegelaten dan voor de aangevraagde situatie van [redacted] het geval is. De berekende maximale concentratiebijdragen van de procesemissies in en om het onderzochte bedrijventerrein zijn gehanteerd als maximale concentratiebijdragen van de procesemissies door industriële activiteiten op en in de omgeving van het bedrijfsterrein van [redacted] In dit onderzoek worden deze procesemissies toegerekend aan het onderhavige project. Dit is een overschatting van de planbijdrage (worstcase situatie).

De berekende procesemissies vinden plaats op het bedrijfsterrein. De immissie op een plek buiten de inrichtingsgrenzen waar de blootstelling significant is, zal lager zijn dan de berekende emissies. Ook dit is een overschatting van de planbijdrage.

Verkeersemissies

De invloed van het wegverkeer is ingeschat met behulp van de NIBM-tool. Er is uitgegaan van een representatieve dag (gegevens van het akoestisch onderzoek) waarbij de verkeersbewegingen bij elkaar zijn opgeteld, totaal 126, waarvan 39% zwaar verkeer.
Vervolgens is een worst case berekening uitgevoerd door het aantal verkeersbewegingen op 175 te stellen met 50% zwaar verkeer.
Het resultaat van de beoordeling is dat als wordt uitgegaan van de representatieve dag en een worstcase situatie, de toename van de concentraties stikstofdioxide en fijn stof kleiner is dan 1,2 µg/m3. Zelfs indien de voertuigwegingen op 200 worden gesteld met 50% zwaar verkeer is er nog geen sprake van overschrijding van NIBM.

Tabel/afbeelding: NIBM berekening situatie [redacted] Metaalrecycling; representatieve dag

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2024
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	126
	Aandeel vrachtverkeer	39,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,59**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,05**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Tabel/afbeelding: NIBM berekening situatie [redacted] Metaalrecycling; worst-case

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2024
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	175
	Aandeel vrachtverkeer	50,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**1,03**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,08**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Toets aan Wet milieubeheer inzake luchtkwaliteitseisen

Op basis van het voorgaande kan op grond van de Wet milieubeheer het volgende worden geconcludeerd:

- *Het project betreft geen 'gevoelige bestemming';*

' Het project leidt niet in betekenende mate' tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Er wordt voldaan aan de luchtkwaliteitseisen op grond van de Wet milieubeheer. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit is niet nodig. Verder merken wij op dat Het RIVM verwacht dat de emissiefactoren van wegverkeer en de concentraties stikstofdioxide en fijn stof nog zullen afnemen.

<u>Overige maatregelen luchtkwaliteit & stikstofemissie</u>
Hoewel veel machines bij [redacted] slechts op een bepekt deel van het vermogen worden gebruikt en benut, probeert [redacted] zo min mogelijk fossiele brandstoffen te gebruiken.
[redacted] hanteert good house keeping maatregelen om de emissie te voorkomen en te beperken. Voorbeelden daarvan het niet onnodig (stationair) laten draaien van motoren, indien de machines niet gebruikt worden.
Daarnaast beschikt [redacted] over een modern machinepark met schone (emissie–arme) motoren en filterinstallaties / katalysatoren en/of additieven om emissie te reduceren (ad-blue).
In het nieuwbouwplan is het initiatief genomen om het dakoppervlak te voorzien van zonnepanelen tbv energie opwekking, daardoor kunnen op termijn machines met een verbrandingsmotor wellicht worden vervangen door elektrisch aangedreven machines.

4.4. Afvalstoffen

4.4.1. Komen in het bedrijf afvalstoffen vrij? O Nee ⊗ Ja

Afvalstof (1)	Maximaal opgeslagen hoeveelheid (kg/l)	wijze van opslag (3)	Afgevoerde hoeveelheid (kg/l/m3/jaar	Afvoer-Frequentie
Papier	*20* Kg	*Zakken*	*300 kg*	*1 X per maand*
Bedrijfsafval (gemengd)	*200 liter*	*rolcontainer*	*2000 kg*	*1 X per 2 weken*
Kantoor-, kantine & huishoudelijk afval	*200 liter*	*rolcontainer*	*1000 kg*	*1 X per 2 weken*

4.5. Geluid

4.5.1. Zijn binnen het bedrijf geluids- en trillingsbronnen aanwezig? O Nee ⊗ Ja
Indien ja, is een akoestisch onderzoek uitgevoerd? O Nee ⊗ Ja
Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd. Deze is als bijlage bij de aanvraag gevoegd..
4.5.2. Te verwachten verkeersbewegingen van en naar het bedrijf?

Aard voertuig	Maximaal aantal per etmaal		
	Dagperiode 07.00-19.00	Avondperiode 19.00-23.00	Nachtperiode 23.00-07.00
Personenauto's	*Zie ako**	*geen*	*geen*
Bestelauto's / busjes (kleine vrachtauto's)	*Zie ako*	*geen*	*geen*
Vrachtwagen	*Zie ako*	*geen*	*geen*

4.5.3. Worden er interne transportmiddelen en andere bronnen gebruikt? O Nee ⊗ Ja

Transportmiddel	Brandstof	Aantal	Aantal uren in gebruik tijdens		
			Dagperiode 07.00-19.00	Avondperiode 19.00-23.00	Nachtperiode 23.00-07.00
Heftruck			*Zie ako*	*geen*	*geen*
Andere geluidbronnen					
kraan			*Zie ako*	*geen*	*geen*
Overige bronnen Zie akoestisch onderzoek					

** Zie ako= zie akoestisch onderzoek*

Trillingen

4.5.4. Geef inzicht in de trillinghinder vanwege de aangevraagde activiteiten.

- *Beperkte trillingen kunnen ontstaan bij het afzetten van een container van een vrachtauto en het schuiven van containerbakken over het terrein. [redacted] tracht trillingshinder te voorkomen en te beperken door de afzethoogte van containerbakken zo laag mogelijk te houden. Bovendien wordt er niet 'gesleept' met containers over het terrein. Hierdoor kan het materiaal worden behouden en zijn trillingen niet te verwachten. Er wordt geprobeerd zo rustig mogelijk te werken, immers is dat ook in het belang van [redacted] vanwege het behoud van het materiaal / materieel / machines.*
- *In het vigerende bestemmingsplan is aangegeven dat ter plaatse geen sprake is van omgevingstype 'rustige woonwijk'. In casu gaat het om een reeds lang bestaand industrieterrein met bedrijfswoningen en woonbebouwing (burgerwoningen) op meer dan 200 meter afstand.*
- *Op grond van de richtafstanden uit de VNG Handreiking bedrijven en milieuzonering, bedraagt de grootste richtafstand voor de activiteiten van [redacted] 100 meter (en deze richtafstand geldt voor het aspect 'geluid'). Trillingshinder wordt niet genoemd als bijzonder aandachtspunt of milieuaspect bij vergunningverlening of planologisch / ruimtelijke beoordelingen voor dit type bedrijvigheid.*
- *Het op- overslaan en sorteren van schroot/metalen, het rijden met heftrucks en vrachtauto's en gebruik van sorteerkranen zijn geen activiteiten die bijzonder veel trillingen veroorzaken, althans zeker niet in die mate dat daarvoor op voorhand gevreesd hoeft te worden voor overschrijding van de trillingsnormen ter plaatse van woningen in de omgeving.*
- *De locatie bevindt zich niet in een gebied met een veenbodem of andere trillings- of zettingsgevoelige grondlagen. Dit blijkt ook uit de uitgevoerde sonderingen en bodemonderzoeken. Er is terplaatse aan stabiele bodem aanwezig waarin veel puin (van de voormalige steenfabriek) aanwezig is. Het is niet aannemelijk dat deze ondergrond trillingen tot in de ruime omtrek doorgeeft.*
- *Een trillingsonderzoek behoort niet tot de standaard indieningsvereisten op grond van de MOR bij een vergunning-aanvraag voor een dergelijke inrichting. Een trillingsonderzoek mag slechts gevraagd worden indien daar specifieke aanleiding toe bestaat, bijvoorbeeld het plaatsen van een permanente zware metaalpers.*

Desondanks is op verzoek van bevoegd gezag een voorstel voor uitvoering van een trillingsonderzoek conform de SBR richtlijn B opgesteld voor het geval een onderzoek noodzakelijk mocht zijn om een besluit te kunnen nemen op de aanvraag. Het voorstel is ingediend als bijlage van de aanvraag.

5. Opslag en gebruik stoffen

5.1. Vindt er opslag en/of gebruik plaats van grond- en hulpstoffen? O Nee ⊗ Ja

technische gassen

De technische gassen zijn genoemd in de onderstaande tabel. Gassen worden conform de voorschriften en veiligheidsrichtlijnen opgeslagen.

Soort gas (1)	ADR-klasse (2)	Gebruik conform VIB Ja/nee (3)	Maximaal aantal aanwezige gasflessen	Inhoud gasfles (in liters)	Wijze van opstelling (4)
Sagox K20 /C50	*2*	*Ja*	*10*	*50 ltr*	*Open opstel plaats (buiten) conform PGS 15*
Zuurstof 50 ltr	*2*	*Ja*	*10*	*50 ltr*	*Open opstel plaats (buiten) conform PGS 15*
Propaan gas 50 ltr	*2*	*Ja*	*10*	*50 ltr*	*Open opstel plaats (buiten) conform PGS 15*

Toelichting:
(1) Bijvoorbeeld: zuurstof, propaan, acetyleen, stikstof, koolstof, argon, etc.
(2) Op het veiligheidsinformatieblad of veiligheidsetiket van het betreffende gas is aangegeven tot welke ADR-klasse deze behoort, bijvoorbeeld: klasse 2.1 brandbaar, klasse 2.2. niet brandbaar/niet giftig, klasse 2.3 giftig , etc
(3) VIB= veiligheidsinformatieblad. Indien het gebruik niet conform het VIB is, dient in een bijlage te worden aangegeven op welke wijze de gevaarlijke stof wordt gebruikt. Tevens dient u in deze kolom aan te geven of voor de stof al dan niet een autorisatieplicht (a) of beperkende maat2regelen (b) geldt in het kader van REACH.
(4) Bijvoorbeeld: laskar, gasflessenbatterij, gasflessenkast, open opstel- of opslagplaats, opslagkluis, opslaggebouw

oliën en brandstoffen

De opgeslagen en verbruikte hoeveelheden oliën en brandstoffen zijn vermeld in de onderstaande tabel. De voorraad overige hulpstoffen is beperkt.

Naam grondstof	ADR klasse	Wijze overslag	max. in opslag (kg of liter)	jaarverbruik (kg of liter)
Smeermiddelen en vetten tbv noodzakelijk onderhoud: *- Smeerolie* *- Koelvloeistof* *- vetpatronen*	*Hele groep 3*	*Jerrycan's / drums op vatenrek met lekbak boven vloeistofdichte vloer in hal* *Vetpatronen / tubes in kast in hal*	*10 L* *20 L* *5 L*	*50 L* *50 L* *25 L*
schoonmaakmiddelen	*6.1*	*Flessen*	*30 L*	*150 Liter*
Wasmiddel (zeep)	*2*	*Jerrycan*	*25 L*	*250 L*
Absorptiemiddelen (korrels)	*-*	*zakken*	*200 kg*	*1000 kg*

De middelen die geclassificeerd zijn als 'gevaarlijke stoffen' zijn opgeslagen in een afsluitbare brandvertragende kast, die geschikt en bedoeld is voor opslag van gevaarlijke stoffen in emballage. Oliën worden inpandig opgeslagen in een vatenrek boven een lekbak/vloeistofdichte vloer.

5.2. Geaccepteerde op-/overgeslagen afvalstoffen

Overzicht van de binnen de inrichting aanwezige afvalstoffen:
Voor de afvalstoffen zijn geen wetenschappelijke namen vastgesteld, anders dan de benamingen volgens de Eural. Omdat de afvalstoffen divers van aard en samenstelling zijn is er geen informatie voorhanden over de fysisch chemische eigenschappen van de afvalstoffen.
De afvalstoffen worden alleen afgegeven aan/door de drijver van de inrichting volgens vaststaande acceptatiecriteria (waarin ondermeer is beschreven waaraan de afvalstoffen qua aard, samenstelling en beschrijving moeten voldoen, hoe visuele inspectie plaatsvindt en hoe een en ander administratief wordt gecontroleerd en vastgelegd). Het acceptatiereglement is als bijlage bij de melding / Obm gevoegd.

Een overzicht van de ingezamelde, gesorteerde, be-verwerkte, op/overgeslagen en afgevoerde afvalstoffen is weergegeven in de onderstaande tabel.

Naam (afval)stof	Euralcode	Herkomst *	Handelingen	Op welke wijze	Maximaal opgeslagen (ton)	Opslagwijze	Jaarcapaciteit (ton)
IJzer/ schroot /Gemengde metalen /Gemengd schroot	02 01 10, 12 01 01, 12 01 02, 12 01 03, 12 01 04 12 01 13 15 01 04 16.01.06 16 01 16 16 01 17 16 01 18 17 04 01 17 04 02 17 04 03 17 04 04 17 04 05 17 04 06 17 04 07 19 10 01 19 12 02 19 12 03 20 01 40	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig + shovel	4.000	Gestort en in containers buiten	40.000
	15 01 11*				2		25

Naam (afval)stof	Euralcode	Herkomst *	Handelingen	Op welke wijze	Maximaal opgeslagen (ton)	Opslagwijze	Jaarcapaciteit (ton)
Non ferro	12.01 03 12.01.04 12.01.13 16.01.18 17.04.01 t/m 17.04.06 19.10.02 19.12.03 20.01.40	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig + shovel	1500	Gestort en in containers buiten (deels in hal)	20.000
katalysatoren	16.08.01 16.08.03	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan	Handmatig	30	In hal in bakken	500
Kabel (stroomgeleidend) kunststof geïsoleerd	16.02.16 17.04.11	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	500	Gestort en in containers buiten	2.500
Kabel met koolteer, lood omhulsel	17.04.10* 17.04.09*				25		100
Koelkasten / vriezers	20 01 23 *	P	☒ overslaan ☒ opslaan	met kraan	2	Tijdelijk opslaan in container in afwachting van afvoer naar erkende	50
afgedankte elektrische en elektronische apparatuur	16 02 14 16.02.16 20.01.36	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	1000	containers binnen en buiten (apparatuur dat gevaarlijke stoffen kan bevatten wordt uitsluitend binnen opgeslagen)	5.000
	16.02.13* 20.01.35*				2		50
Metalen afkomstig van elders gedemonteerde voertuigen	16.01.17 16.01.18	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	200	buitenopslag	2.000
Metalen met aanhangende olie of emulsie	17.04.09*	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	5	Opslag in container in hal	2.500

Naam (afval)stof	Euralcode	Herkomst *	Handelingen	Op welke wijze	Maximaal opgeslagen (ton)	Opslagwijze	Jaarcapaciteit (ton)
Accu's,	16 06 01* 20 01 33 *	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	10	In bakken in hal	100
	20 01 34				30		1.150
afgedankte voertuigen / autowrakken (tijdelijke opslag in afwachting van afvoer naar shredder)	16 01 04* 16 01 06	BI	☒ overslaan ☒ opslaan	met kraan	<5 stuks	Buiten Voertuigen die niet door zijn / nog vloeistoffen bevatten worden opgeslagen op de vloeistofdichte vloer.	50 stuks
Totaal: circa					**7.300**		**74.000**
Waarvan gevaarlijk afval:					**46**		**275**

* = *gevaarlijk afvalstof*

- *De kolom 'maximaal opgeslagen hoeveelheid' geeft een indicatie weer van de op enig moment maximaal aanwezige hoeveelheid van de betreffende afvalstroom. De voorraden wisselen (vraag/aanbod). Het is uitgesloten dat van elke afvalstof de genoemde maximale hoeveelheid tegelijk in de inrichting aanwezig zal zijn.*
- *De totaal opgeslagen hoeveelheid gevaarlijk afval is op enig moment nooit meer dan 50 ton.*
- *Er vinden geen activiteiten plaats zoals bedoeld in BOR bijlage 1 onderdeel C onder categorie 28.4*
- *Bij de genoemde euralcode's uit groep 16, kan het gaan om afvalstoffen afkomstig van de sloop van afgedankte voertuigen en het onderhoud van voertuigen (bijvoorbeeld van autodemontagebedrijven) of om onderdelen / apparatuur / installaties afkomstig van (demontage door) machinehandelaren / installatiebedrijven e.d.*

5..2.1. Toelichting bij sorteerhandelingen

In de tabel is aangeven dat afvalstoffen kunnen worden op- overgeslagen en kunnen worden gesorteerd.

Vooreerst wordt opgemerkt dat niet alle aangevoerde partijen hoeven te worden gesorteerd aangezien een groot deel van de aangevoerde partijen reeds voorgesorteerd materiaal betreft, die [redacted] als bulkpartij inkoopt, op- / overslaat en weer verkoopt. Voor deze 'handelspartijen' is meestal geen, of hooguit een zeer beperkte sorteerhandeling, nodig.

De overige inkomende gemengde vrachten betreffen in alle gevallen voorgesorteerde monostromen metaalhoudende (afval)stoffen. Gemengd bedrijfsafval of gemengd bouw- en sloopafval (waarin zich bijvoorbeeld ook hout, kunststoffen en/of puin of -huishoudelijk-restafval aanwezig kan zijn, is niet aan de orde). Het betreft dus altijd uitsluitend acceptatie van partijen van enkelvoudige samenstelling namelijk; metaalhoudend afval.

Bij [redacted] vindt (dus binnen de monostroom 'metaalhoudend afval') nog een uitsortering / nasortering[1] plaats op het vlak van materiaalsoort en samenstelling. Deze sorteerhandeling geschied deels tijdens op- / overslag van het materiaal maar kan ook afzonderlijk worden uitgevoerd als er veel metaalsoorten / kwaliteiten door elkaar zitten. Ook in dergelijke gevallen is er geen sprake van een afvalscheidingsinstallatie, maar betreft het enkel een nasortering op basis van materiaalsamenstelling en kwaliteit (binnen de monostroom 'metaalhoudend afval')
Het resultaat van de sorteerhandeling zijn metaalsoorten die vervolgens buiten de inrichting verder geschikt kunnen worden gemaakt voor hergebruik / nuttige toepassing (recycling).
In onderhavige situatie is er in geen sprake van een afvalsorteer- en/of afvalverwijderingsinstallatie, bovendien is er geen sprake van verwijdering en/of nuttige toepassing binnen de inrichting. Geschikt maken voor hergebruik, hergebruik/recycling en/of nuttige toepassing alsmede verwijderingshandelingen vinden allemaal plaats buiten de inrichting. Van een afvalverwijderings-inrichting is dan ook geen sprake.

6. Brandveiligheid en externe veiligheid

6.1. Geef hieronder aan welke veiligheidsmaatregelen binnen het bedrijf zijn genomen.

Maatregelen	Toelichting
⊗ Brandblusmiddelen	*poederblussers, schuimblussers.*
O Sprinklerinstallatie	
O Brandmeldsysteem	
O Noodplan	
O Veiligheidsbeheerssysteem	
O Overige, namelijk	

7. Energie

7.1. Wordt binnen het bedrijf elektriciteit verbruikt? O Nee ⊗ Ja

Het gebruik is beperkt, aangezien er niet veel grote installaties aanwezig zijn.
Binnen de inrichting van [redacted] wordt een geringe hoeveelheid elektriciteit gebruikt voor:

Verlichting gebouwen en buitenterrein (dmv armaturen aan de gevel van de hal). ca 4.000 kWh

De inrichting zal grotendeels zelfvoorzienend worden in elektriciteit aangezien een groot deel van het dakoppervlak zal worden voorzien van zonnepanelen.

7.2. Wordt binnen het bedrijf aardgas verbruikt? ⊗ Nee O Ja

Ca 0 m^3

[1] ten aanzien van de begrippen op- en overslaan, sorteren en uitsorteren; wordt aangesloten bij de omschrijving zoals gedefinieerd in deel B5 van het Landelijk afvalbeheerplan 2017 – 2029

7.5. Zijn binnen het bedrijf stookinstallaties of verwarmingsinstallaties aanwezig? ⊗ Nee O Ja

- *Verwarming geschied dmv opgewekte zonne-energie en warmtepompen*

8. Water

8.1. Wordt binnen het bedrijf water verbruikt? O Nee ⊗ Ja

Water wordt verbruikt voor sanitaire en beperkte huishoudelijke doeleinden (toilet, handen wassen, pantry)

Bron	**Jaarverbruik in m3**
⊗ Leidingwater	*350 m³*
O Grondwater	
O Oppervlaktewater	
Totaal (zie toelichting)	

8.2. Zijn / worden binnen de inrichting waterbesparingsmaatregelen getroffen? ⊗ Nee O Ja

9. Toekomstige ontwikkelingen

9.1 Zijn in de toekomst veranderingen van uw bedrijf te verwachten? O Nee ⊗ Ja

Het terrein wordt gefaseerd ontwikkeld.

De voorgenomen activiteiten voor fase 2 worden op een later moment aangevraagd en zijn nu niet aan de orde.

Ondertekening

Plaats	[redacted]
Datum	*14 november 2022 (aangevuld 10 januari 2024)*
Naam	[redacted]
Functie	*Directeur* [redacted]
Handtekening	

----------einde----------

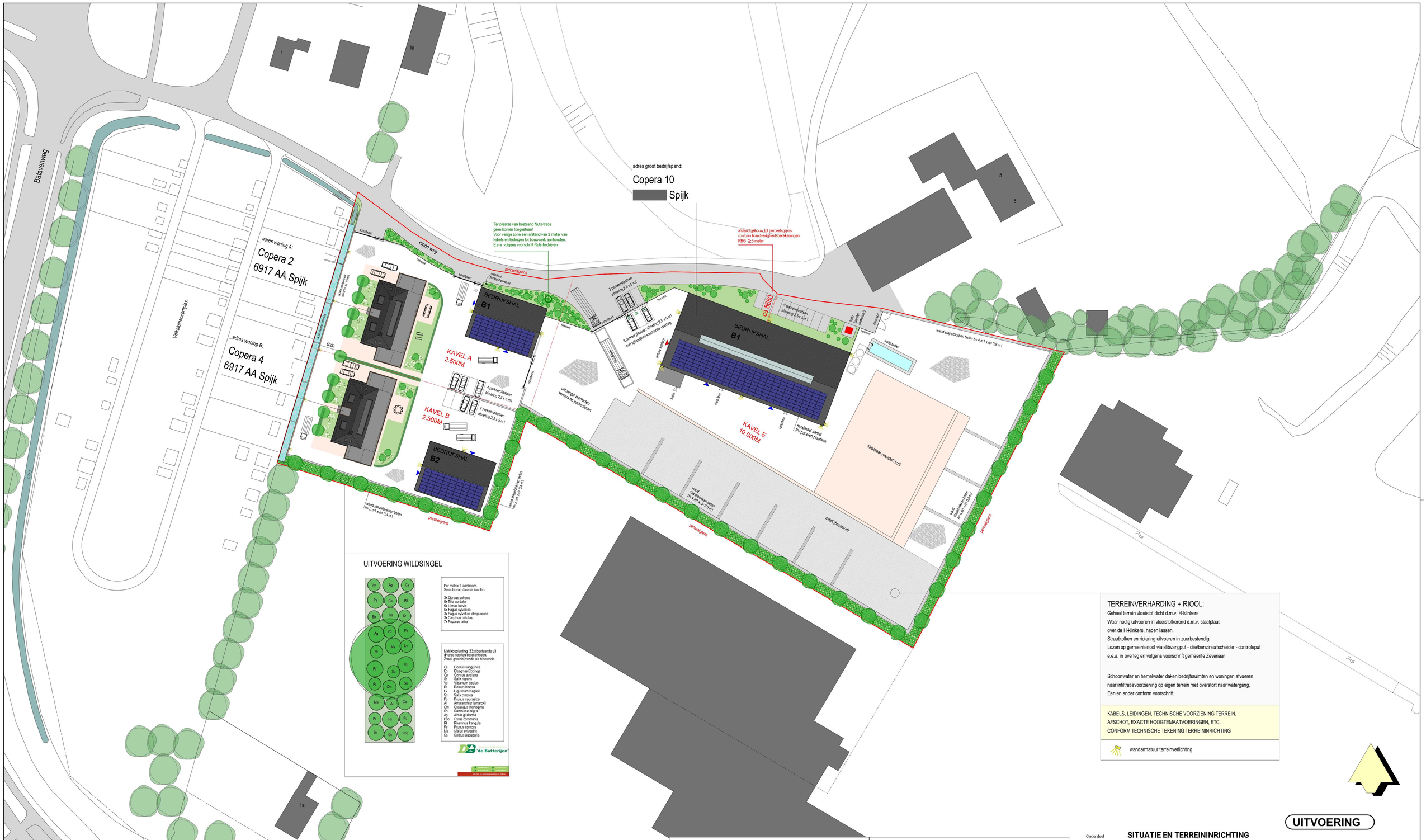

UITVOERING WILDSINGEL

Per matrix 1 laanboom.
Selectie van diverse soorten.

3x Quercus petraea
6x Tilia cordata
5x Ulmus laevis
6x Fagus sylvatica
3x Fagus sylvatica atropunicea
3x Carpinus betulus
7x Populus alba

Matrixbeplanting (33x) bestaande uit
diverse soorten bosplanteiken.
Zowel groenblijvende als bloeiende.

Cs	Cornus sanguinea
Eb	Elaagnus Ebbonga
Qa	Corylus avellana
Sr	Salix repens
Vo	Viburnum opulus
Ri	Rosa rubinosa
Lv	Ligustrum vulgare
Sc	Salix cinerea
Pc	Prunus cauceasica
Ai	Amalanchier lamarckii
Cm	Crataegus monogyna
Sn	Sambucus nigra
Ag	Alnus glutinosa
Pcc	Pyrus communis
Rf	Rhamnus frangula
Ps	Prunus spinosa
Ms	Malus sylvestris
Sa	Sorbus aucuparia

"de Batterijen"

TERREINVERHARDING + RIOOL:

Geheel terrein vloeistof dicht d.m.v. H-klinkers
Waar nodig uitvoeren in vloeistofkerend d.m.v. staalplaat
over de H-klinkers, naden lassen.
Straafkolken en riolering uitvoeren in zuurbestendig.
Lozen op gemeenteriool via slibvangput - olie/benzineafscheider - controleput
e.e.a. in overleg en volgens voorschrift gemeente Zevenaar

Schoonwater en hemelwater daken bedrijfsruimten en woningen afvoeren
naar infiltratievoorziening op eigen terrein met overstort naar watergang.
Een en ander conform voorschrift.

KABELS, LEIDINGEN, TECHNISCHE VOORZIENING TERREIN,
AFSCHOT, EXACTE HOOGTEMAATVOERINGEN, ETC.
CONFORM TECHNISCHE TEKENING TERREININRICHTING

wandarmatuur terreinverlichting

Parkeren (kleine bedrijfsruimten)

Parkeernorm Zevenaar:
Aantal parkeerplaatsen op eigen terrein conform de parkeernorm van de gemeente Zevenaar.

zone: 'rest bebouwde kom':
Bedrijf arbeidsextensief bezoekersextensief (loods, opslag, transportbedrijf):
1,05 parkeerplaatsen per 100 m² bvo

BVO bedrijfsruimte = 306 m2

306 m2 BVO / 100 = 3,06 x 1,05 = 3,2 = 4 parkeerplaatsen benodigd
4 parkeerplaatsen aanwezig per kleine bedrijfsruimte > voldoet

Bouwbesluit:
Afdeling 5.4. Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, nieuwbouw en bestaande bouw
Een te bouwen gebouw, anders dan een woongebouw, met een parkeergelegenheid
met meer dan ten parkeervakken in het gebouw of buiten het gebouw op hetzelfde perceel
heeft ten minste een oplaadpunt en leidingdoorvoeren voor oplaadpunten voor ten minste een
op de vijf parkeervakken.

4 parkeerplaatsen per bedrijfsruimte benodigd.
= minder dan 10 parkeerplaatsen = geen elektrisch oplaadpunt benodigd

Parkeren (grote bedrijfsruimte)

Parkeernorm Zevenaar:
Aantal parkeerplaatsen op eigen terrein conform de parkeernorm van de gemeente Zevenaar.

zone: 'rest bebouwde kom':
Bedrijf arbeidsextensief bezoekersextensief (loods, opslag, transportbedrijf):
1,05 parkeerplaatsen per 100 m² bvo

BVO bedrijfsruimte inclusief kantoren = 1423 m2

1423 m2 BVO / 100 = 14,23 x 1,05 = 15 parkeerplaatsen benodigd
15 parkeerplaatsen aanwezig > voldoet

Bouwbesluit:
Afdeling 5.4. Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, nieuwbouw en bestaande bouw
Een te bouwen gebouw, anders dan een woongebouw, met een parkeergelegenheid
met meer dan ten parkeervakken in het gebouw of buiten het gebouw op hetzelfde perceel
heeft ten minste een oplaadpunt en leidingdoorvoeren voor oplaadpunten voor ten minste een
op de vijf parkeervakken.

15 parkeerplaatsen benodigd en aanwezig / 5 = minimaal 3 parkeerplaatsen voorzien van oplaadpunt
3 oplaadpunten aanwezig > voldoet.

UITVOERING

Onderdeel: **SITUATIE EN TERREININRICHTING**

Project: Nieuwbouw twee bedrijfswoningen met bedrijfsruimten en een bedrijfshal aan de Copera te Tolkamer

Opdrachtgever: Fam. [redacted]

Projectnummer	17-198
Status	Definitief ontwerp
Schaal	1:500
Formaat	A1
Datum	28 september 2017
Gewijzigd	g)21-09-2018 h)23-02-2023 i)10-01-2024
Bladnummer	**S-01**

RONALD MILDER
BUREAU VOOR BOUWKUNDE EN ARCHITECTUUR

Tel: 0316-371172
Mob: 06-30171156
Email: info@ronaldmilder.nl
Web: www.ronaldmilder.nl

Afbeelding: ligging inrichting in omgeving

Mer aanmeldingsnotitie – vormvrije Mer

t.b.v. het oprichten van de inrichting van

[redacted]

Voor de vestiging aan de
Copera 2, 4 en 10
te Spijk

.
.

Gemeente Zevenaar
afdeling Vergunningen
Stempel datum van ontvangst:

Datum:	Twello, 30 december 2023
Auteur:	[redacted]
Telefoon:	
Opdrachtgever:	
Projectnummer:	*150817HL*

1. Mer Plicht

1.1 Inleiding

[redacted] gaat verhuizen van de bestaande locatie aan de [redacted] te [redacted] naar een nieuwe locatie aan de Copera 2, 4 en 10 te Spijk. Hiervoor dient een omgevingsvergunning te worden verleend]. Onderdeel van de vergunningprocedure is het bepalen of er een plicht tot een m.e.r.- beoordeling en/of m.e.r. is op basis van het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage 1994 (Besluit m.e.r. genoemd).

Hoewel het geldende bestemmingsplan indertijd is opgesteld om de bedrijfsverplaatsing te faciliteren is de bedrijfsopzet niet geheel in overeenstemming met het ter plaatse geldend bestemmingsplan, waardoor een bestemmingsplanherziening is vereist.
Ook vanuit het ruimtelijke spoor is een vormvrije toets aan het Besluit Milieueffectrapportage noodzakelijk.
In deze notitie wordt daar op ingegaan.

Initiatiefnemer en Locatie:

Naam	[redacted]
Adres	Copera 2,4, 10
plaats	Spijk

Copera

Afbeelding: indicatieve aanduiding terrein aan de Copera te Spijk, noordgericht

Afbeelding: ligging inrichting in omgeving

1.2 beschrijving van het initiatief / voorgenomen activiteiten

[redacted] is al vele jaren actief in regio Lobith - Spijk met de inzameling en sortering van oud ijzer en metalen en handel in machines en voertuigen. Omdat het huidige bedrijfsterrein te klein geworden is, wordt het bedrijf verplaatst naar Copera 2, 4 en 10 te Spijk.
Het betreft een deel van het bedrijfsterrein van de voormalige steenfabriek Wienerberger / Daams. Van dit bedrijfsterrein heeft [redacted] een deel aangekocht. Het is de bedoeling de activiteiten [redacted] te verhuizen naar deze nieuwe locatie.

Het nieuwe bedrijfsterrein bestaat uit een groot bedrijfsperceel van circa 13.000 m2. Het bedrijfsterrein wordt verdeeld in 3 gedeelten;

- Hoofdterrein; waarop een grote bedrijfshal wordt gerealiseerd. De activiteiten op het hoofdterrein betreffen de op- overslag, sortering en be-verwerking van metalen en metaalhoudende afval-/reststoffen.
- 2 bedrijfswoningen met daarbij 2 kleinere bedrijfshallen. De activiteiten in de 2 kleinere bedrijfshallen betreft de op- overslag en sortering van metalen. Hier vindt geen be-verwerking van afvalstoffen plaats.

Het bedrijfsterrein is verhard en er is een weegbrug aanwezig. Op het buitenterrein worden sorteervakken gemaakt met betonelementen waarin het materiaal wordt opgeslagen en tevens vindt opslag plaats in containers. Rondom het buitenterrein is een geluidscherm in de vorm van blokkenwanden aanwezig. Dit scherm wordt aan de buitenzijde landschappelijk ingepast. Op onderstaande afbeeldingen is dit verduidelijkt.

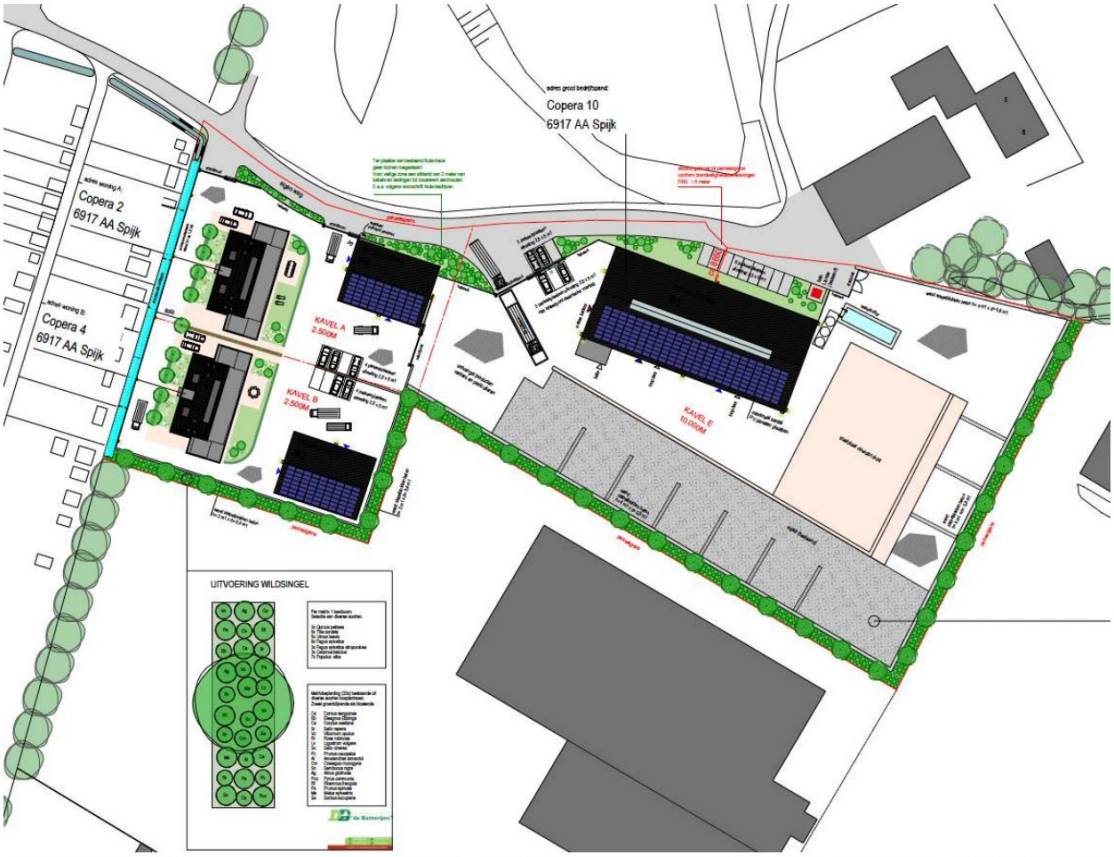

Afbeelding: boven plattegrondtekening bouwplan, onder uitsnede uit bestemmingsplan kaart met in het linkervlak bedrijven tm milieucategorie 3.1 en in het rechtergedeelte bedrijven tm milieucategorie 4.2

1.3 Nadere toelichting activiteiten en toets aan de regels van het bestemmingsplan

a) Hoofdterrein en grote hal

Ter plaatse van het hoofdterrein, op de gronden waar volgens het bestemmingsplan "bedrijven tot en met categorie 4" zijn toegestaan, worden de volgende activiteiten verricht:

- de handel in - en het op- overslaan, sorteren en be- verwerken van metaalafvalstoffen en metaalhoudende reststoffen. Binnen de inrichting van [redacted] wordt het ingekochte metaalafval naar aard, soort en kwaliteit gescheiden / gesorteerd en verkocht/afgevoerd aan metaalhandelaren / verwerkers.
  De metalen (schroot, oud-ijzer,etc) en metaalhoudende reststoffen (elektromotoren en dergelijke) worden zowel op het buitenterrein van de inrichting als binnen in de aanwezige bedrijfshal, op- & overgeslagen / gesorteerd.
  Een klein gedeelte van het 'hoofdterrein' ligt op gronden waarvoor op grond van het bestemmingsplan een lagere milieucategorie geldt (namelijk 3.1). Dit betreft het gedeelte bij de entree van het hoofdterrein. Op dit terreindeel is de weegbrug gesitueerd en vindt de ontvangst van particulieren (die metalen komen brengen) plaats. Tevens zijn daar wat parkeerplaatsen aanwezig en vindt er in beperkte mate op- overslag plaats van metalen / metaalafvalstoffen. Op dit terreindeel (met milieucategorie 3.1) vindt geen afvalverwerking plaats.

  Conclusie:
  De voorgenomen activiteiten op dit terreindeel zijn op zichzelf niet strijdig met het toegestane gebruik op grond van het bestemmingsplan. Evenwel is het oppervlak van dit terreindeel net iets meer dan 1.000 m^2, namelijk ca 1.250 m^2. Op grond van de regels van het bestemmingsplan valt overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1.000 m^2 onder milieucategorie 3.2 en kleiner dan 1.000 m^2 onder milieucategorie 3.1. Dit betekent dat er enkel op grond van het bruto vloeroppervlak, sprake is van een zwaardere milieucategorie dan ter plaatse is toegestaan.

b) Twee kleinere bedrijfshallen

Ter plaatse van het terreindeel waarop de 2 bedrijfswoningen en 2 kleinere hallen worden gerealiseerd, in het bestemmingsplan bestemd als "bedrijven tot en met categorie 3.1", worden de volgende activiteiten verricht:

- De op- overslag en sortering van metalen (nieuwe en gebruikt), handelsvoorraad machines/materieel voertuigen/gereedschap/onderdelen alsmede onderhoud en reparatie daarvan.
- Lichte metaalbewerking (snijden, slijpen, lassen, boren, zagen).

Conclusie:
De voorgenomen activiteiten op dit terreindeel zijn toegestaan op grond van de gebruiksregels van het bestemmingsplan. Echter, op grond van de regels van het bestemmingsplan valt overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1.000 m^2 onder milieucategorie 3.2 en kleiner dan 1.000 m^2 onder milieucategorie 3.1.
Het gezamenlijk oppervlak van deze sub-terreindelen (buitenterrein incl. de 2 kleinere bedrijfshallen) waar opslag van metalen plaats kan vinden, is ca 1.750 m^2 groot. Dit betekent eveneens dat er enkel op grond van het bruto vloeroppervlak, sprake is van een zwaardere milieucategorie dan ter plaatse is toegestaan.

c) Nevenactiviteiten

De nevenactiviteiten bestaan uit kantoor activiteiten en personeelsvoorzieningen (toiletten, pauzeruimten, kleedruimte e.d.).
Tevens zijn 2 bedrijfswoningen voorzien met het daarbij behorende gebruik en voorzieningen (tuin, parkeren e.d.)
De nevenactiviteiten zijn niet strijdig met het bestemmingsplan.

1.4 Wanneer is een activiteit m.e.r.-(beoordelings)plichtig?

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in de integrale ruimtelijke afweging te geven. Een initiatief kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
  Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (plan in kolom 3);
  Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het plan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (plan in kolom 4);
  Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het plan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het

bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r.. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.
Voorliggende ontwikkeling is niet als activiteit opgenomen in de C-lijst van het Besluit MER. In de D-lijst zijn de volgende activiteit opgenomen:

- De activiteiten van [redacted] betreffen de activiteiten die genoemd staan onder D18.8 uit het besluit mer, de *'oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor de opslag van schroot, met inbegrip van autowrakken'.* De bijbehorende drempelwaarde van 10.000 ton opslagcapaciteit wordt niet gehaald.
- Voor het be- verwerken van afvalstoffen binnen categorie D18.1 van onderdeel D van het Besluit m.e.r., kan eveneens sprake zijn van een mer-plicht. Indien de inrichting een verwerkingscapaciteit heeft van <u>meer</u> dan 50 ton per dag, geldt voor de verandering van de inrichting een m.e.r.-beoordelingsplicht. Indien capaciteit <u>kleiner</u> is dan 50 ton per dag, dan geldt een vormvrije-m.e.r beoordeling.
  Aangezien de verwerkingscapaciteit bij [redacted] kleiner is dan 50 ton per dag, geldt een vormvrije m.e.r.- beoordelingsplicht voor de vergunningaanvraag (en het daarop te nemen besluit).

In het vigerende bestemmingsplan zijn op grond van de planregels geen bedrijven en activiteiten toegestaan zoals opgenomen in kolom 1 van onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. In het ontwerp-bestemmingsplan waren bedrijfsactiviteiten die voorkwamen in deze bijlage van het besluit Mer niet uitgesloten. Bij het definitieve bestemmingsplan zijn dergelijke activiteiten evenwel geschrapt.
Aangezien de activiteiten van [redacted] worden genoemd in onderdeel C of D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage, dient door bevoegd gezag een ontheffing/afwijking van het bestemmingsplan te worden verleend.

2.0 Inhoudelijke beoordeling ten behoeve van beoordeling vormvrije m.e.r.-plicht

2.1 Inleiding

Voor een vormvrije m.e.r. aanmelding geldt, evenals voor de 'gewone' m.e.r.-beoordeling, dat deze inhoudelijk in moet gaan op de criteria zoals genoemd in bijlage III van de Europese M.e.r.-richtlijn:

a) de kenmerken van het project: omvang, cumulatie met andere projecten, gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen (m.n. door gebruikte stoffen of technologieën);
b) de plaats van het project (kwetsbaarheid van het omliggende milieu): bestaande grondgebruik, rijkdom, kwaliteit en regeneratievermogen van natuurlijke hulpbronnen, opnamevermogen van het natuurlijke milieu (met name aandacht voor gebieden als wetlands, reservaten en natuurparken, speciale beschermingszones, gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid en landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang);
c) de kenmerken van de potentiële effecten in samenhang met de kenmerken en plaats van het project: het bereik/grootte van het effect (afstand en getroffen bevolking), grensoverschrijdende effecten, complexiteit, waarschijnlijkheid, duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect.

In het navolgende wordt voor de verhuizing / oprichting van [redacted] ingegaan op deze criteria. Op basis daarvan wordt vervolgens bepaald of belangrijke nadelige milieugevolgen uit zijn te sluiten. Daarbij worden de milieueffecten kort beschouwd.
Voor het opstellen van deze notitie is gebruik gemaakt van de documenten en rapporten die reeds waren opgesteld in het kader van de aanvraag om een omgevingsvergunning. Hiertoe behoren in ieder geval de volgende stukken;

- plattegrondtekening;
- toelichting aanvraag;
- acceptatiereglement;
- akoestisch onderzoek;
- Aerius berekening

Deze Mer aanmeldingsnotitie dient dan ook in samenhang met de bovengenoemde documenten te worden beschouwd. Die documenten zijn voor een ieder beschikbaar als onderdeel van de ingediende aanvraag om een omgevingsvergunning.

Ad a) Kenmerken van het project
Zoals eerder aangegeven betreffen de bedrijfsverplaatsing (oprichting) van [redacted] <u>geen</u> grootschalige inrichting waardoor de plafonds zoals weergegeven in de kolommen van bijlage C en D van het besluit Mer worden overschreden. Er vloeit dus geen rechtstreekse mer-plicht voort op grond van de bedrijfsomvang en productiecapaciteit

- Er is <u>geen</u> sprake van milieurelevante cumulatieve effecten. Dit wordt nader toegelicht onder 'kenmerken van de potentiële effecten'.

- De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Het terrein was in industrieel gebruik en dat wordt voortgezet.
- Bij de bedrijfsactiviteiten zal elektriciteit en fossiele brandstoffen verbruikt worden. Daar staat tegenover dat [redacted] zelf een groot deel van het dakoppervlak zal voorzien van zonnepanelen waarmee ze zo veel mogelijk zelf in haar energiebehoefte kan voorzien.
- Daarnaast wordt opgemerkt dat [redacted] een belangrijke bijdrage levert aan recycling c.q. hergebruik van nuttig toepasbare grondstoffen. De beoogde activiteiten dragen ertoe bij dat afvalstoffen op een verantwoorde wijze kunnen worden verwerkt tot bruikbare stoffen waardoor de totale hoeveelheid afvalstoffen afneemt en het grondstoffenverbuik afneemt.
- Voor de te verwachten milieueffecten zal het bedrijf maatregelen nemen om het milieu en de omgeving te beschermen. Deze aspecten worden nader beschreven onder 'kenmerken van de potentiële effecten'. SEP
- De verhuizing / oprichting van [redacted] vormt geen bijzonder risico voor de omgeving. Er worden geen grote hoeveelheden licht ontvlambare, explosieve-, corrosieve - of anderszins zeer giftige stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd. Voor de gevaarlijke stoffen die wel worden op-overgeslagen binnen de inrichting zijn dermate maatregelen en voorzieningen getroffen, dat deze geen bijzondere gevaren opleveren voor de omgeving.

Ad b) Plaats van het project

Voor de ligging, situering en gebiedskenmerken wordt verwezen naar hetgeen daarover is aangegeven in hoofdstuk 1. In aanvulling daarop hetvolgende;
Het plangebied ligt ten oosten van de kern Tolkamer en is gelegen aan de Spijksedijk te Spijk en bestaat uit een bedrijventerrein van in totaal 66 hectare. De locatie waar het initiatief van [redacted] is voorzien is gesitueerd op dat bedrijventerrein. Het vastgestelde bestemmingsplan van 2016 voorziet in de bestemming bedrijvigheid tot en met milieucategorie 5.2. Ter plaatse van de locatie van [redacted] is bedrijvigheid in milieucategorie 3.1 en 4 bestemd.
Bij de planologisch juridische kaderstelling voor het bedrijventerrein heeft destijds reeds een analyse en weging plaatsgevonden van de inpasbaarheid van de bedrijvigheid in de omgeving. Het resultaat van de ruimtelijke, bestuurlijke en juridische afweging is destijds geweest dat de activiteiten kunnen worden toegestaan zonder ontoelaatbare negatieve gevolgen voor het milieu en de omgeving.

Ad c) Kenmerken van de potentiële effecten

Per onderwerp wordt in samenhang met de kenmerken en de locatie van [redacted] bezien of zich bijzondere omstandigheden voordoen met betrekking tot potentiële milieueffecten. Bij de beoordeling van de effecten is gebruik gemaakt van de uitgevoerde milieuonderzoeken in het kader van de vergunningaanvraag.

Luchtkwaliteit en stof

Luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit is afhankelijk van de mate van verontreiniging door diverse luchtverontreinigende stoffen waarbij de voornaamste bronnen van luchtverontreiniging het wegverkeer, industriële bedrijven en de landbouw zijn. De verhuizing / oprichting van [redacted] en de daarbinnen voorziene activiteiten zijn getoetst aan de geldende wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit. Vanuit Europese richtlijnen wordt aangegeven welke luchtkwaliteitsnormen voor luchtverontreinigende stoffen gelden. In Nederland zijn deze richtlijnen sinds 15 november 2007 geïmplementeerd in de Wet milieubeheer door middel van een wetswijziging van hoofdstuk 5 (milieukwaliteitseisen) titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen. Artikel, 5.16 lid 1 en 2 van de Wet milieubeheer geven aan dat bestuursorganen bevoegdheden of wettelijke voorschriften, waarvan de uitoefening of toepassing gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit uit kunnen oefenen dan wel toepassen, tenzij:

- het aannemelijk is gemaakt dat het niet leidt tot het overschrijden, of tot het op of na het tijdstip van ingang waarschijnlijk overschrijden, van de wettelijke grenswaarde;
- het aannemelijk is gemaakt dat de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van die uitoefening of toepassing per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft of bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met die uitoefening of toepassing samenhangende maatregel of een door die uitoefening of toepassing optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert;
- het aannemelijk is gemaakt dat die uitoefening of toepassing niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen;
- indien een uitoefening dan wel toepassing is genoemd of beschreven in, dan wel betrekking heeft op, een ontwikkeling of voorgenomen besluit welke is genoemd of beschreven in, dan wel past binnen of in elk geval niet in strijd is met een op grond van artikel 5.12 lid 1 of artikel 5.13 lid 1 vastgesteld programma.

Bij de toetsing van de luchtkwaliteit is bepaald in hoeverre de voorgenomen ontwikkelingen bij [redacted] al dan niet 'in betekenende mate' (nibm) bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. De luchtkwaliteit in de directe omgeving wordt beïnvloed door de bij de [redacted] aanwezige bronnen voor met name (fijn)stof (PM10) en stikstofdioxides (NOx). Er is uitgegaan van een representatieve dag (gegevens van het akoestisch onderzoek) waarbij de verkeersbewegingen bij elkaar zijn opgeteld, totaal 126, waarvan 39% zwaar verkeer. Vervolgens is een worst case berekening uitgevoerd door het aantal verkeersbewegingen op 175 te stellen met 50% zwaar verkeer. Het resultaat van de beoordeling is dat als wordt uitgegaan van de representatieve dag en een worstcase situatie, de toename van de concentraties stikstofdioxide en fijn stof kleiner is dan 1,2 µg/m3. Zelfs indien de voertuigwegingen op 200 worden gesteld met 50% zwaar verkeer is er nog geen sprake van overschrijding van NIBM.

Hieruit blijkt dat in de nieuwe situatie, rekening houdend met de bijdrage vanuit [redacted], voldaan wordt aan de van toepassing zijnde luchtkwaliteitseisen. Dit betekent dat met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit geen beperkingen aanwezig zijn voor de verhuizing / oprichting van [redacted]

Tabel/afbeelding: NIBM berekening situatie Spijk Metaalrecycling; representatieve dag

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2024
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	126
	Aandeel vrachtverkeer	39,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,59**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,05**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Tabel/afbeelding: NIBM berekening situatie Spijk Metaalrecycling; worst-case

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2024
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	175
	Aandeel vrachtverkeer	50,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**1,03**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,08**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Stof

In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke hinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. Het gaat dan om stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het projectgebied. Dit kan eenvoudig worden voorkomen / beperkt door het bevochtigen van het oppervlak (sproeien). Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen. Het aspect tijdelijke hinder leidt niet tot mogelijk belangrijke milieugevolgen.

In de gebruiksfase zullen ten gevolge van de bedrijfsfunctie geen nadelige effecten op het milieu en de omgeving plaatsvinden en is er geen sprake van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse.
Mogelijke stofemissies bij [redacted] kan worden veroorzaakt door de buitenopslag van stuifgevoelige stoffen, overslaglocaties van stuifgevoelige stoffen. De meeste metaalafvalstoffen die bij [redacted] worden op- en overgeslagen betreffen grove delen. Deze veroorzaken geen stofvorming.

Het fijne metaalgruis, zou bij roestvorming stof kunnen veroorzaken indien het wordt overgeslagen. Roestvorming doet zich voor als het fijne gruis lange tijd ligt opgeslagen. Bij [redacted] is de omzetsnelheid van metalen hoog. Daardoor zal fijn metaalgruis niet dermate lang worden opgeslagen dat roetsvorming ontstaat. De kans op stofemissie afkomstig van overslag van fijn metaalgruis is dan ook niet te verwachten.

Bovendien heeft [redacted] maatregelen getroffen om stofvorming te voorkomen en te beperken. Dit betreft ondermeer afscherming van de opslagen tegen windinvloeden middels keerwanden, vegen, het beperken van de rijsnelheid en het beperken van de overslaghoogte van fijn materiaal.
Deze (BBT-)maatregelen zijn over het algemeen voldoende ter voorkoming van stofhinder, zoals reeds ook in de huidige bedrijfsvoering is gebleken. Stofemissie naar de omgeving is dan ook niet te verwachten.
Voorts zijn in het activiteitenbesluit maatregelen voorgeschreven om stofvorming en stofverspreiding te voorkomen. Het is te verwachten dat deze voorschriften zullen worden gekoppeld aan de nieuwe vergunning van [redacted]

Geur
Bij [redacted] worden geen sterk geurende, organische of rottende afvalstoffen op-overgeslagen, gesorteerd, be-verwerkt. Het betreft voornamelijk droge metalen en metaalhoudende reststoffen. Deze staan niet bekend als 'sterk geurend' en/of 'potentiële bron van geuremissie'. Eventueel bij sortering vrijkomende verontreinigingen, worden opgeslagen in daarvoor geschikte emballage (-afsluitbare-containers) en regelmatig afgevoerd. Van langdurige opslag van geurende afvalstoffen is dus eveneens geen sprake. Van de voorgenomen activiteiten is dus geen noemenswaardige geuremissie te verwachten.

Geluidhinder
Binnen het projectgebied worden geen nieuwe geluidgevoelige objecten en/of terreinen mogelijk gemaakt. Daarnaast is er geen sprake van een gezoneerd bedrijventerrein zoals bedoeld in de Wgh. Wat betreft de invloed van [redacted] op de omgeving wordt getoetst aan de hand van de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering". Omdat ter plaatse van de huidige bedrijfsbestemming aan Copera 2,4 en 10 reeds een metaalrecyclingbedrijf (respectievelijk maximaal milieucategorie 3.1 en 4.0) is toegestaan, wordt uitsluitend ingegaan op de benodigde ontheffing in verband met de toegestane milieucategorie (3.2) en het besluit mer.

Specifiek ten aanzien van groothandel in afval en schroot > 1.000m^2 zoals opgenomen in de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering", wordt uitgaan van milieucategorie 3.2.
Voor afvalscheidingsinstallaties wordt uitgegaan van milieucategorie 4.2.

In onderstaande tabel zijn de geldende richtafstanden opgenomen uitgaande van een gemengd gebied:

Functie	Geur	Stof	Geluid	Gevaar
groothandel in afval en schroot > 1.000m^2	10	30	100	10
afvalscheidingsinstallaties	200	200	300	50

De meest nabijgelegen milieugevoelige objecten zijn de bedrijfswoningen aan Copera 5 en de Krib 1. Deze zijn gelegen op <50 meter van de inrichting. De afstand tot burgerwoningen bedraagt ongeveer 200 meter.

Er kan niet worden voldaan aan de in de VNG brochure genoemde richtafstanden. Voor de aspecten geur en stof is in de hierboven beschreven paragrafen reeds aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten. Voor het onderdeel 'gevaar' zal verderop in deze notitie nog aandacht worden besteed.
Met betrekking tot het aspect geluid wordt niet voldaan aan de richtafstand. Daarom is in het kader van de voorgenomen ontwikkeling een akoestisch onderzoek uitgevoerd door Akoestisch Buro [redacted] Hierna wordt ingegaan op de belangrijkste resultaten en conclusies.

In het geluidsonderzoek [redacted], sept 2018) zijn de mogelijke geluideffecten van alle voorgenomen activiteiten binnen de inrichting van [redacted] op de omgeving onderzocht. Het akoestisch onderzoek is opgesteld om te bepalen wat de gevolgen zijn van de bedrijfsactiviteiten voor de geluidgevoelige functies in de omgeving.
De aanvaarbaarheid van verhuizing / oprichtingen van [redacted] voor wat betreft het aspect geluid volgt uit een beoordeling van:

- Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau:
  - Hoe verhoudt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (geluidsniveau) vanwege de activiteiten van [redacted], zich tot de omgeving?
- Maximale geluidsniveau:
  - Hoe verhoudt het maximale geluidsniveau zich tot de grenswaarden die volgen uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening?.

Conclusies geluid:
[redacted] heeft reeds bij het ontwerp van de nieuwe inrichting diverse maatregelen opgenomen om geluidsemissie vanuit de inrichting te voorkomen en te beperken. Er is ondermeer nagedacht over een zo gunstig mogelijke indeling van het bedrijfsterrein, waarbij in de richting van woningen van derden geluidafschermende bouwwerken worden gerealiseerd. Deze bestaan uit bedrijfsgebouwen (hal) en een keerwand/geluidswand rondom het gehele buitenterrein. Door deze maatregelen neemt de geluidsbelasting richting de woningen af. De voorgenomen maatregelen zijn effectief.

Als gevolg van de maatregelen en voorzieningen is het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau als gevolg van de activiteiten van [redacted], lager dan 50 dbA op de dichtstbijzijnde burgerwoning van derden. De piekbelasting (maximale geluidniveau) is lager dan 70 dB(A) bij burgerwoningen van derden.
Geluidbelasting vanwege het komen en gaan van verkeer op de openbare weg voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) voor indirecte hinder ter plaatse van alle woningen.
Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'geluid' wordt, met inachtneming van de te treffen geluidwerende voorzieningen, ingeschat op neutraal.

Externe veiligheid
Bij externe veiligheid gaat het om het beheersen van de veiligheid van personen in de omgeving van een risico-opleverende activiteit met gevaarlijke stoffen. Het kan daarbij gaan om industriële activiteiten, transportroutes of buisleidingen. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de hierin opgenomen Regeling externe veiligheid inrichtingen (REVI), geeft aan welke activiteiten/bedrijven risicocontouren kennen, waarmee rekening dient te worden gehouden bij het verlenen van vergunningen in het kader van de Wabo (wet milieubeheer).
Het BEVI heeft tot doel de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen in bedrijven tot het aanvaarde maximum te beperken. Het gaat daarbij om het beperken van de kans op en effect van een ernstig ongeval vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen binnen inrichtingen. Het doel wordt in het BEVI vertaald naar de begrippen plaatsgebonden risico en groepsrisico:

- Plaatsgebonden risico (PR): risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als een kans per jaar dat een persoon onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.
- Groepsrisico (GR): cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen de inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. In het BEVI zijn de risiconormen wettelijk vastgelegd.

Beoordeling:
<u>Invloed vanuit de omgeving op planlocatie:</u>
In de omgeving van [redacted] zijn geen risicobedrijven gelegen waarvan de risicocontouren de perceelsgrens van [redacted] overschrijden. Er bestaan derhalve geen belemmeringen vanuit de normering voor het plaatsgebonden risico (artikel 5 van het BEVI).

De wegen rondom [redacted] zijn niet aangewezen als voorkeursroute's voor transport van gevaarlijke stoffen. Dit wil echter niet zeggen dat daarover geen gevaarlijke stoffen zullen worden vervoerd. Voor de beschouwing van het externe veiligheidsrisico is de het Basisnet Vervoer gevaarlijke stoffen van toepassing. Het basisnet geeft een veiligheidszone aan rond de aangewezen rijkswegen waarbinnen de contour voor het PR dient te blijven. Deze moet als de plaatsgebonden risico 10-6

contour worden gehanteerd. Voor de omliggende wegen zijn veiligheidszones vastgesteld die ver buiten de perceelsgrenzen van [redacted] vallen.

Voor het vervoer over het water (de Rijn) geldt dat daar veelvuldig vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. In het basisnet is dit ook zo aangegeven. Het brandaandachtsgebied ligt binnendijks en raakt de planlocatie niet. Het explosie-aandachtsgebied van het basisnet water (Rijn) overlapt de locatie van [redacted] aan de zuidzijde maximaal 20 meter, ter hoogte van de voorgenomen kleine zuidelijke bedrijfshal en een gedeelte van de zuidelijke bedrijfswoning. Hetbetreft slechts een indicatieve aanduiding 'aandachtsgebied', bedoeld om in geval van explosies op de Rijn personen binnen het invloedgebied te kunnen waarschuwen. Het aandachtsgebied vormt geen beletsel voor realisatie van de plannen van [redacted]
Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat geen relevante veranderingen plaatsvinden in het plaatsgebonden risico of het groepsrisico.

<u>Invloed van [redacted] op de omgeving:</u>
De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd. Vanuit de activiteiten binnen de inrichting is er voor de omgeving geen verhoogd risico op zware ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën.

Verder treft [redacted] zelf preventieve en repressieve maatregelen.

- [redacted] hanteert strikte acceptatievoorwaarden; Er mogen geen licht ontvlambare of snel brandbare (afval)stoffen worden geaccepteerd. De kans op het ontstaan van brand als gevolg van ontbranding van ander afval, is dus nagenoeg uitgesloten.
- De afvalstoffen worden veelal opgeslagen in containers of in 'stortvakken' die aan 3 zijden zijn omsloten door een betonwanden. De betonblokwanden hebben een bewezen brandwerendheid van minimaal 2 uur.
- [redacted] installeert een camera bewakingssysteem, waarmee ook buiten de inrichting de bedrijfsterreinen in de gaten gehouden worden.
- Op het terrein geldt een algeheel rookverbod.
- De medewerkers hebben een BHV opleiding gehad inclusief brandbestrijding. De medewerkers weten dus hoe te handelen bij een brand.
- Het bedrijf beschikt over brandbestrijdingsapparatuur in de vorm van brandblussers (haspels, poederblussers, schuimblussers). Deze zijn verdeeld over het terrein aanwezig. Er zijn BHV'ers aanwezig die weten hoe zij een beginnende brand moeten blussen. Onderhoud van blusmiddelen vindt jaarlijks plaats door de leverancier van de blusmiddelen.

Ten aanzien van de in de VNG brochure genoemde richtafstanden voor het aspect 'gevaar' (zie tabel op pagina 17) wordt opgemerkt dat de genoemde richtafstanden (respectievelijk 10 en 50 meter) ten opzichte van woningen van derden, hoewel gelet op de bedrijfsactiviteiten van [redacted] nauwelijks relevant, worden behaald.

Conclusie:
Vanuit het aspect externe veiligheid bestaan er geen belemmeringen en is er geen kans op het optreden van onaanvaardbare risico's voor het milieu en de omgeving.

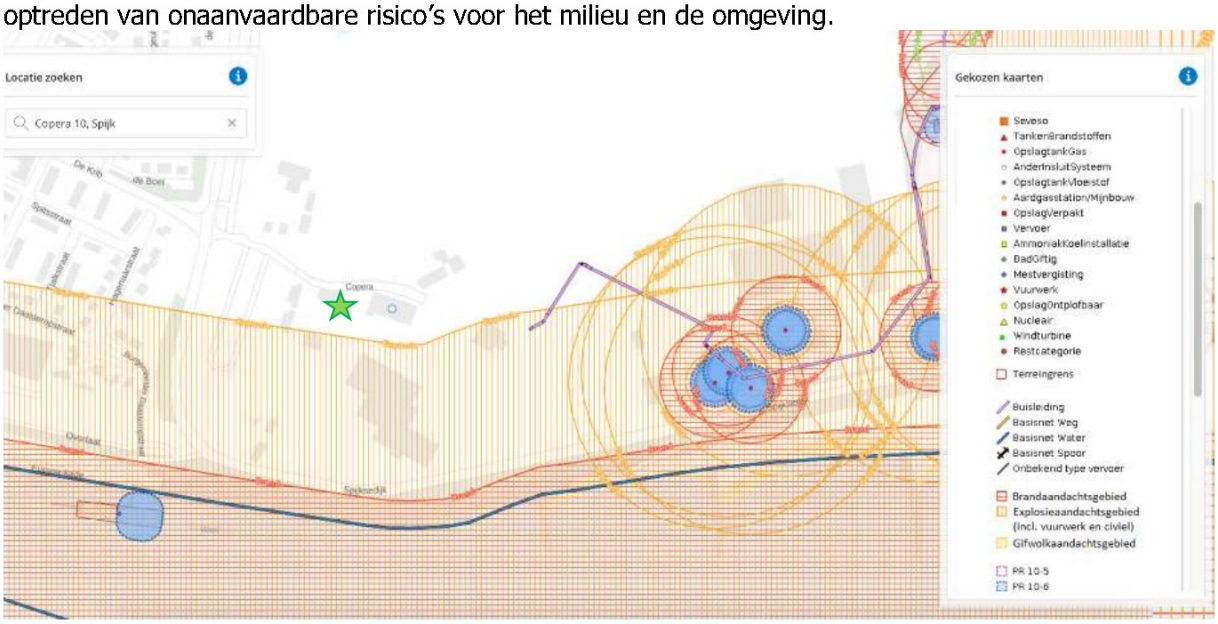

Afbeelding: uitsnede uit risicokaart, groene ster = locatie Spijk VOF [atlas leefomgeving.nl]

Ecologie
Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming.
Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en het Nederlands Natuurnetwerk. Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming Natura 2000
Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet Natuurbescherming beschermd.
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, 'Rijntakken' ligt op zeer korte afstand van het plangebied, namelijk circa 240 meter. Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor alle beschermde soorten en habitats die daar aanwezig zijn. Per soort of habitat is aangegeven of behoud van de huidige aantallen/arealen voldoende is, dan wel of uitbreiding of een verbetering nodig is.

Dit deel van Natura 2000 gebied is genaamd de Gelderse Poort en vormt het meest dynamische traject van de Rijntakken. In de Gelderse Poort vormt de rivier een dynamisch systeem, een samenspel tussen natuurlijke processen en menselijk ingrijpen.

In het aanwijzingsbesluit (bijlage 13 en 14) zijn voor de Rijntakken 56 Natura 2000 doelen benoemd. In onderstaande tabel zijn deze instandhoudingsdoelstellingen t.a.v. verspreiding, oppervlakte, kwaliteit en omvang populatie weergegeven.
De doelen voor de Rijntakken zijn zeer uiteenlopend maar hebben ook duidelijke overlap. De aangewezen soorten maken vaak gebruik van dezelfde habitattypen. Om de veelheid aan doelen beter hanteerbaar te maken zijn de Natura 2000 doelen in volgende 'clusters' ondergebracht:

Tabel: Clustering van instandhoudingsdoelen

Natura 2000 doel Cluster	Habitatrichtlijn habitattypen	habitatsoorten	Vogelrichtlijn broedvogels	niet-broedvogels	
Vochtige ooibossen (Vochtige alluviale bossen)	– zachthoutooi- bossen (subtype A) – essen-iepenbossen (subtype B)	– bever – kam- salamander	– aalscholver		
Droge ooibossen	• – hardhoutooi- bossen • – ruigte en zomen subtype C (droge bosranden)				
Droge graslanden	• – stroomdal- graslanden • – glanshaver- en vossenstaarthooi- landen subtype A (glanshaver)		– kwartelkoning	Steltlopers: – scholekster – goudplevier – kievit – kemphaan – grutto – wulp – tureluur	Grasetende watervogels: • – kleine zwaan • – wilde zwaan • – kolgans • – grauwe gans • – brandgans • – smient • – meerkoet
Vochtige graslanden	– glanshaver- en vossenstaarthooi-landen subtype B (vossenstaart)		– porseleinhoen – kwartelkoning – watersnip	Steltlopers: – scholekster – goudplevier – kievit – kemphaan – grutto – wulp – tureluur – watersnip	Grasetende watervogels: • – kleine zwaan • – wilde zwaan • – toendrariet- gans • – kolgans • – grauwe gans • – brandgans • – smient • – meerkoet

Natura 2000 doel	Habitatrichtlijn		Vogelrichtlijn		
Cluster	habitattypen	habitatsoorten	broedvogels	niet-broedvogels	
Aangetakte nevengeulen	• – beken en rivieren met waterplanten • – ruigte en zomen subtype A (moerasspirea) • – ruigte en zomen subtype B (harig wilgenroosje) • – slikkige rivieroevers	• – zeeprik • – rivierprik • – elft • – zalm • – rivierdonder-pad	– ijsvogel – oeverzwaluw	Steltlopers: – scholekster – goudplevier – kievit – kemphaan – grutto – wulp – tureluur Benthivore eenden: – tafeleend – kuifeend	Visetende vogels: – nonnetje – aalscholver – fuut Omnivore eenden: • – wintertaling • – wilde eend • – pijlstaart • – slobeend • – bergeend • – krakeend • – meerkoet
Stilstaande wateren	– meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	• – meervleermuis • – kam-salamander • – bittervoorn • – grote modderkruiper • – kleine modderkruiper	– dodaars – zwarte stern	Benthivore eenden: – tafeleend – kuifeend Visetende vogels: – nonnetje – aalscholver – fuut	Omnivore eenden: • – wintertaling • – wilde eend • – pijlstaart • – slobeend • – bergeend • – krakeend • – meerkoet
Plas-drassituaties		– Kam- salamander – grote modderkruiper	– porseleinhoen – watersnip	Steltlopers: – scholekster – goudplevier – kievit – kemphaan – grutto – wulp – tureluur – watersnip Omnivore eenden: • – wintertaling • – wilde eend • – pijlstaart • – slobeend	– bergeend – krakeend – meerkoet Grasetende watervogels: • – kleine zwaan • – wilde zwaan • – toendrariet-gans • – kolgans • – grauwe gans • – brandgans • – smient • – meerkoet

Natura 2000 doel	Habitatrichtlijn		Vogelrichtlijn		
Cluster	habitattypen	habitatsoorten	broedvogels	niet-broedvogels	
Rietmoeras	– meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	• – meervleermuis • – kam-salamander • – bittervoorn • – grote modderkruiper • – kleine modderkruiper	• – dodaars • – zwarte stern • – roerdomp • – woudaapje • – grote karekiet • – blauwborst	Visetende vogels: – nonnetje – aalscholver – fuut Omnivore eenden: – wintertaling	• – wilde eend • – pijlstaart • – slobeend • – bergeend • – krakeend • – meerkoe

De instandhoudingsdoelstellingen richten zich vooral op behoud van areaal, habitattype, bescherming van de habitatsoorten en uitbreiding daarvan. De invloed van verzuring en vermesting (stikstofdepositie) op het Natura 2000 gebied Rijntakken is van minder belang voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen en ontwikkelingsdoelstellingen van Rijntakken.

De locatie van [redacted] is gelegen op een bestaand bedrijventerrein waarmee in het beheersplan voor dit Natura 2000 gebied reeds rekening is gehouden. De verhuizing van [redacted] naar dit bedrijfsterrein zorgt niet voor aantasting of areaalverkleining van het betreffende Natura 2000 gebied.

Niet alleen activiteiten binnen een Natura 2000-gebied, maar ook activiteiten buiten een Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar brengen. Dit wordt externe werking genoemd. Gezien de mogelijke externe werking van de beoogde ontwikkeling op het nabijgelegen Natura 2000-gebied, is het van belang om te toetsen of de realisatie van de beoogde ontwikkeling conflicteert met de waarden waarvoor dit gebied is aangewezen. Hiervoor is in elk geval een toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Gelet op de onderlinge afstand is directe hinder (bijv. geluid, verstrooiing van licht etc.) niet aan de orde. Ten aanzien van het aspect verstoring van de natuur door 'geluid' wordt opgemerkt dat de geluidemissie vanuit de inrichting van [redacted] gering is.
De geluidnormering voor woningen in de omgeving vormen reeds een bepalende factor voor de geluidsemissie vanuit de inrichting. Immers dient ter plaatse van de woningen voldaan te worden aan de geluidnormen om een acceptabel woon- en leefklimaat te waarborgen..
Het Natura 2000 gebied is op een grotere afstand gelegen dan de dichtstbijzijnde woningen, waardoor het gemiddelde geluidsniveau afkomstig van [redacted] bij het Natura 2000 gebied lager zal zijn.
Bovendien is het zeer waarschijnlijk dat het wegverkeerslawaai (van o.a. de Spijksedijk) voor een dermate hoog achtergrond geluidsniveau zorgt, dat de gemiddelde geluidsbelasting van Spijk

Metaalrecycling VOF waarschijnlijk niet eens merkbaar is ter plaatse van Natura 2000 gebied Rijntakken.

stikstof
Naast directe hinder dient tevens te worden gekeken naar de mogelijke toename van stikstofdepositie op kwetsbare habitattypen binnen Natura 2000-gebieden.

Bij de totstandkoming van het bestemmingsplan in 2015 – 2016 is een onderzoek uitgevoerd naar stikstofdepositie als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan. Het onderzoek van destijds heeft uitgewezen dat er als gevolg van het bestemmingsplan 'Spijksedijk Spijk' sprake is van een netto afname van de stikstofdepositie ten opzichte van de tot dan toe geldende bestemmingen. Met andere woorden de depositiebijdrage van het voormalige gebruik (o.a. steenfabrieken) is hoger dan de bedrijvigheid die op grond van het bestemmingsplan mogelijk werd gemaakt. Concluderend volgde daar destijds uit, dat er een verbetering van de stikstofdepositie optreedt.

Er is in 2018 een Aerius berekening opgesteld in het kader van de destijds ingediende Melding Activiteitenbesluit en Obm. Deze Aeriusberekening is opgesteld op basis van het verwachte aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting, de inzet van machines op het terrein en enkele puntbronnen waaronder verwarmingstoestellen. Die Aeriusberekening is door bevoegd gezag beoordeeld. De omgevingsdienst regio Arnhem heeft bij brief van 21 november 2018 (kenmerk 195280265) bevestigd dat er geen Wnb vergunning nodig is.

Gelet op de nu voorliggende vergunningaanvraag zijn de emissies van [redacted] specifiek in beeld gebracht met behulp van de AERIUS Calculator. Hierbij is gekeken naar de aanlegfase en gebruiksfase van de ontwikkeling. Tevens is een vergelijk gemaakt met de referentiesituatie. Hieronder worden de conclusies van het onderzoek weergegeven.

Onderzoeksresultaten stikstofonderzoek:
Aanlegfase
Uit de AERIUS-berekening met betrekking tot de aanlegfase blijkt dat in de aanlegfase van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden.

Gebruiksfase
De berekende stikstofemissie in de gebruiksfase is 125 kg/j. Uit de AERIUS-berekening blijkt dat in de gebruiksfase van de voorgenomen ontwikkeling sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Daar staat echter tegenover dat vanwege de voormalige activiteiten (o.a. steenfabriek) en de geprojecteerde stikstof emissie in het bestemmingsplan van 2016, sprake is van een aanzienlijke stikstofdepositie in de referentiesituatie.

In de referentiesituatie is in het stikstofonderzoek van LBP Sight d.d. 13 mei 2016 (kenmerk V085097av.00001.djs) valt de locatie waar [redacted] wordt gevestigd in deelgebied 7 en 9.
In het onderzoek van LBP Sight van 2016 is aangegeven dat voor deelgebied 7 en 9 rekening is gehouden met een stikstofemissie van 181 kg NOx/ha/jaar voor milieucategorie 3 bedrijvigheid en 498 kg NOx/ha/jaar voor milieucategorie 4 bedrijvigheid.
Dit heeft geresulteerd in een berekende stikstofdepositie van 3.386,00 kg per jaar voor deelgebied 7 en 271,50 kg per jaar voor deelgebied 9.

Afbeeldingen: selectie uit het stikstofonderzoek van LBP Sight d.d. 13 mei 2016 voor deelgebied 7 en 9

Naam	Deelgebied 7 - Cat. 4
Locatie (X,Y)	205019, 429432
Uitstoothoogte	5,0 m
Oppervlakte	6,8 ha
Spreiding	5,0 m
Warmteinhoud	1,0 mw
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	3.386,00 kg/j

Naam	Deelgebied 9 - Cat. 3
Locatie (X,Y)	204819, 429428
Uitstoothoogte	5,0 m
Oppervlakte	1,5 ha
Spreiding	5,0 m
Warmteinhoud	1,0 mw
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	271,50 kg/j

Omrekening locatie [redacted]

Het bedrijfsterrein van [redacted] beslaat ca 6.630m^2 in milieucategorie 3 en ca. 8.880 m^2 in milieucategorie 4. Dat betekent dat er voor het terreindeel met milieucategorie 3 een berekende stikstofemissie in de referentiesituatie is van 120 kg per jaar en voor milieucategorie 4 een berekende stikstofemissie in de referentiesituatie van 442 kg per jaar. Totaal is voor de locatie van 562 kg stikstof berekend voor de referentiesituatie.

Afbeeldingen: selectie uit het plankaart van bestemmingsplan milieucategorie 4 en 3

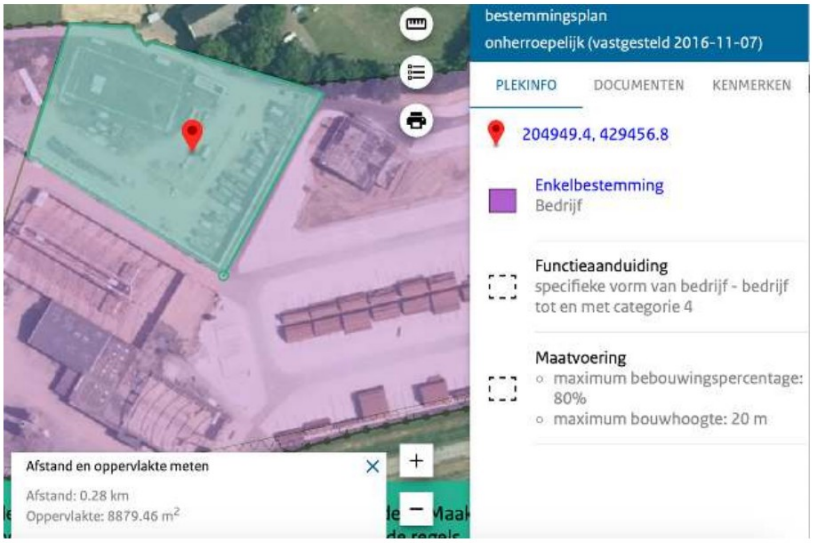

De berekende stikstofemissie in de gebruiksfase is 125 kg/j.
Wanneer de depositie als gevolg van de gebruiksfase van [redacted] (125 kg/j) tegenover de depositie van de referentiesituatie wordt gezet (562 kg) is er sprake van minder stikstofemissie dan in de referentiesituatie. Op grond van de afwegingen in het kader van interne saldering kan geconcludeerd worden dat emissie in de gebruiksfase, ten opzichte van de referentie situatie geen sprake van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j.

Er is geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. De voortoets voor het plan voldoet, ten aanzien van de effecten van de stikstofdepositie op Natura 2000- gebieden aan artikel 2.7, lid 1 van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming Natuurnetwerk Nederland
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) de kern van het Nederlands natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN. Gezien de aard en omvang van de ontwikkeling en afstand tot de NNN, is geen sprake van een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN.

Soortenbescherming
Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.
[redacted] wordt gevestigd op een bedrijventerrein dat in het (recente) verleden intensief gebruikt is en door [redacted] ook intensief gebruikt zal worden.
Het bedrijfsterrein is/wordt nagenoeg volledig verhard.
Uit de inventarisatie (Flora en Fauna Quickscan) uit 2016 (die in het kader van het bestemmingsplan is opgesteld) is gebleken dat er geen in de Flora- en faunawet opgenomen (beschermde) planten- en diersoorten aanwezig zijn op het terreindeel waar [redacted] wordt gevestigd. Spijk heeft het terrein sinds 2018 in gebruik en sedertdien zijn geen waarnemingen bekend van aanwezige bijzondere planten of dieren op het terrein.
Op grond hiervan kan worden geconcludeerd dat voor de ontwikkeling van het terrein geen ontheffing van de Wnb is vereist
Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'ecologie' wordt inschat op neutraal.

Bodemkwaliteit
Van de locatie van [redacted] is de actuele bodemkwaliteit en de grondwaterkwaliteit bekend. [redacted] heeft een verkennend en nader bodemonderzoek laten uitvoeren.

- *een verkennend bodemonderzoek NEN 5740 en NEN 5707 van Ortageo van april 2018*
- *een verkennend nulsituatie bodemonderzoek NEN 5740 en NEN 5707 en nader asbestonderzoek van De Klinker van november 2018*

De bovengenoemde onderzoeksrapporten geven aan dat de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem voldoet aan de normen voor industrieel gebruik. Ter plaatse van de 2 geplande bedrijfswoningen voldoet de bodemkwaliteit eveneens voor het voorgenomen gebruik. De bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van de beoogde werkzaamheden.

[redacted] heeft bodembeschermende maatregelen getroffen in de zin van vloeistofdichte vloeren en een bedrijfsriolering voor de opvang en behandeling van hemelwater. Daardoor kunnen geen verontreinigingen in de ondergrond en in het grondwater terecht raken. De beoogde verhuizing / oprichting hebben geen negatieve invloed op de bodemkwaliteit.

Landschap
Het betreft voortgezet bestaand gebruik van een bedrijfslocatie op een bedrijventerrein. Het bedrijfsterrein is rondom afgeschermd door een blokkenwand. De voorgenomen ontwikkeling gaat gepaard met een goede landschappelijke inpassing van het bedrijfsperceel.
Er is een groenplan gemaakt voor de locatie. Hierbij wordt de langs de buitenzijde van het bedrijfsterrein een groene zoom gelegd. Daardoor wordt het terrein aan het zicht onttrokken.

Daarmee is sprake van een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit ten opzichte van de huidige situatie.
Effect: Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'Landschap' wordt inschat op neutraal.

Water
Algemeen
Het plangebied bevindt zich niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied, -intrek of waterwingebied.

Grondwater
Binnen het plangebied zijn geen gevallen van grondwateroverlast bekend.

Oppervlaktewater
Naar aanleiding van het plan zal geen extra oppervlaktewater gecreëerd worden. Ook is er geen sprake van lozingen op het oppervlaktewater. Er kan gesteld worden dat het plan geen nadelige gevolgen veroorzaakt voor het oppervlaktewatersysteem in de omgeving.

Afvalwater
Het hemelwater dat op de vloeren valt, wordt door het aanwezige bedrijfsriool opgevangen en behandelt in een slibvangput, olie- en benzineafscheider.
Met het treffen van de genoemde maatregelen worden (negatieve) effecten op het watersysteem uitgesloten.

Hemelwater
Hemelwater kan eventueel gebruikt worden voor stofbestrijding en/of waswater. Hiervoor is een waterbassin / tank aanwezig.
Overtollig hemelwater van daken (schoon) wordt geloosd in bestaande afwateringssloten of bodemlozing.

Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'water' wordt ingeschat op neutraal.

Cultuurhistorie en archeologie
Cultuurhistorie
Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. De bescherming van cultuurhistorische elementen is vastgelegd in de Erfgoedwet. Deze wet is vooral gericht op het behouden van historische elementen voor latere generaties.
Er bevinden zich in en rondom het plangebied geen rijks- of gemeentelijke monumenten en overige

cultuurhistorische waarden. Van aantasting van monumentale en cultuurhistorische waarden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling is dan ook geen sprake.

Archeologie
Op de locatie geldt geen hoge archeologische verwachtingswaarde. De kans op aantasting van archeologische waarden als gevolg van de uitvoering van het bouwplan is dan ook laag
Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'Cultuurhistorie en archeologie' wordt inschat op neutraal.

Verkeer en parkeren
De voorgenomen ontwikkeling ziet toe op het bedrijfsmatig gebruik van het bedrijfsperceel aan de Copera 2,4 en 10.
Vanwege de ontsluiting via de Copera is sprake van een toename van de verkeersgeneratie ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. In het kader van het bestemmingsplan is evenwel reeds rekening gehouden met ontsluiting van de bedrijfspercelen en nieuw te bouwen bedrijfswoningen via de Copera. De Copera en het aansluitende bedrijfsterrein van [redacted] wordt zodanig ingericht dat de verkeerbewegingen eenvoudig en veilig af te wikkelen zijn.
Er wordt een afdoende goede en verkeersveilige ontsluiting gerealiseerd.

Het initiatief van [redacted] heeft geen aantrekkende werking op bezoekers waarvoor extra parkeervoorzieningen noodzakelijk zijn. Voor eventuele bezoekers zijn afdoende parkeervoorzieningen op eigen terrein aanwezig.
Binnen de inrichting zijn totaal ongeveer 5 medewerkers werkzaam, het betreft dus een arbeidsextensief bedrijf. Er zijn voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein voor het huidige personeel en kan zo nodig uitgebreid worden. Van parkeer- en verkeersoverlast is derhalve geen sprake.

Het bedrijfsterrein van [redacted] heeft een groot verhard buitenterrein waar vrachtwagens en personenauto's gemakkelijk kunnen parkeren / laden en lossen. Daardoor hoeven vrachtwagens niet op de openbare weg te wachten. De omvang van de inrichting (verkeersbewegingen per dag) geeft ook voor de toekomst geen aanleiding te veronderstellen dat verkeersopstoppingen zullen plaatsvinden.

Cumulatieve effecten
Cumulatie van effecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hierboven beschreven effecten en in dezelfde periode worden uitgevoerd.
In voorliggend zijn in de directe omliggende gebieden geen ontwikkelingen bekend waarbij sprake is van vergelijkbare effecten. Cumulatie is daarom niet aan de orde.

3.0 Conclusie

Dit hoofdstuk dient als samenvatting van de conclusies beschreven in voorgaande paragrafen. In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen activiteit aan onderstaande criteria getoetst en een eindafweging gemaakt.

1. De kenmerken van de activiteit;
2. De plaats van de activiteit;
3. De samenhang met andere activiteiten (cumulatie);
4. De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Kenmerken van de activiteit

Het voornemen heeft betrekking op verhuizing / oprichting van het bedrijf van [redacted] op een bedrijfsperceel aan de Copera 2,4 en 10 te Spijk met een oppervlakte van circa 13.000 m2. Om de verhuizing / oprichting mogelijk te maken is een vergunning in gevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht nodig voor de activiteit, bouwen en milieu (omgevingsvergunning beperkte milieutoets), alsmede een planologische ontheffing / afwijking op grond van de planregels van het bestemmingsplan in verband met de ter plaatse toegestane milieucategorie.

Plaats van de activiteit

Het projectgebied ligt geheel binnen grondgebied van gemeente Zevenaar aan de Copera 2, 4 en 10 te Spijk. De voorgenomen activiteit is niet gelegen in beschermd gebied in het kader van waterhuishouding of natuur.

Samenhang met andere activiteiten ter plaatse

Er vinden in de directe omgeving van het projectgebied geen andere (grootschalige) ontwikkelingen plaats met vergelijkbare milieueffecten waarmee rekening dient te worden gehouden.

Kenmerken van de belangrijke nadelige milieugevolgen

Voor de beoordeling van eventuele belangrijke nadelige milieugevolgen van de voorgenomen activiteit moet, daar waar opportuun, rekenschap worden gegeven aan de volgende zaken:

- Het bereik van het effect (geografische zone en de grootte van de getroffen bevolking);
- Het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- De waarschijnlijkheid van het effect;
- De duur, frequentie en de onomkeerbaarheid van het effect.

Uit hoofdstuk 2 is gebleken dat de ontwikkeling op de relevante milieuaspecten verkeer, geluid, luchtkwaliteit, water en stikstof geen belangrijke structurele nadelige en onomkeerbare milieugevolgen met zich meebrengt.

De ontwikkeling gaat wel gepaard met mogelijke tijdelijke hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden, maar deze zullen na afronding volledig vervallen.

Conclusie vormvrije m.e.r.-beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een plan-m.e.r. noodzakelijk maakt.

----------einde----------

© Bonekamp Advies B.V. 30 december 2023

Acceptatie- & verwerkingsbeleid en

Administratieve Organisatie/ Interne Controles (A&V en AO/IC)

[redacted]

Gevestigd aan de
Copera 10 te Tolkamer / Spijk

.

Datum: Twello, 14 november 2022 (aangevuld 10 januari 2024)
Auteur: [redacted]

Telefoon:
Opdrachtgever:

Projectnummer: *150817HL*

INHOUDSOPGAVE:

Inleiding. 3
(wettelijk) Kader 3
1.0 Informatie over het bedrijf 4
1.2 organisatie 4
1.3 Wegen/ Gewichtbepaling 4
2 Acceptatie- en verwerkingsbeleid 5
2.1 Onvrijwillig verkregen afval 5
2.1.1 Omgang met complementaire categorieën 5
2.1.2 samenvoegen partijen 5
2.2 Overzicht van geweigerde afvalstoffen 7
2.3 Te accepteren afvalstoffen 8
2.4 Het acceptatieproces 10
2.4.1 Vooracceptatie 10
2.4.2 Particulieren 12
2.4.3 Eindacceptatie 12
3.0 Acceptatievoorschriften 14
3.1 Algemene acceptatie criteria 14
3.2 Acceptatie per deelstroom (definitiebladen). 15
3.3 Omgang met complementaire stoffen 23
4 Toetsing verwerkingsmethoden aan het LAPIIII 23
5. Beschrijving registraties 26
5.1 Gevoerde registraties 26
5.2 Informatie over geautomatiseerd beheers- en informatiesysteem 26
5.3 Ingaande vrachten; 26
5.4 Uitgaande vrachten. 27
5.5 Koppeling goederenadministratie en financiële administratie. 27
5.6 Wijzigingen 27
5.7 Ongewone voorvallen 27

Inleiding.

Voor u ligt het acceptatie- & verwerkingsbeleid voor [redacted]. Het A&V en AO/IC maakt onderdeel uit van de melding activiteitenbesluit & Obm van [redacted]. De beschrijving van de acceptatieprocedure omvat het traject van de vooraanmelding door de primaire ontdoener tot en met het moment dat de aangeboden afvalstoffen in ontvangst zijn genomen dan wel be-/verwerkt. Tevens is beschreven hoe de procedure verloopt indien de afvalstroom niet wordt geaccepteerd. Daarnaast is beschreven hoe de administratieve verwerking plaatsvindt.
Doelstelling van deze acceptatieprocedure is om via vastlegging van de werkwijze met betrekking tot acceptatie van afvalstoffen, een eenduidige, efficiënte, transparante en consequente werkwijze te verkrijgen bij acceptatie van afvalstoffen. Hiermee wordt gewaarborgd dat de ingaande stromen conform wet- en regelgeving worden op- en overgeslagen en dat ongewenste afvalstoffen niet binnen de inrichting kunnen komen.

(wettelijk) Kader

[redacted] betreft een type B-inrichting als bedoeld in het Activiteitenbesluit. Type B-inrichtingen vallen onder de reikwijdte van het Activiteitenbesluit (AB). Bij een melding AB moet volgens artikel 1.16 van het besluit indien sprake is van het opslaan, overslaan, of verwerken van afvalstoffen die van buiten de inrichting afkomstig zijn de volgende gegevens worden gemeld/verstrekt:

1. de afvalstoffen en de activiteiten met afvalstoffen, bedoeld in onderdeel 28.10, onder 1° tot en met 34° van onderdeel C, bijlage 1, bij het Besluit omgevingsrecht (Bor), en

b. per handeling per afvalstof de maximale opslagcapaciteit en de verwerkingscapaciteit per jaar.

2. indien de afvalstoffen, bedoeld in het eerste lid, worden ingezameld bij of worden afgegeven door een andere persoon dan degene die de inrichting drijft, wordt bij de melding een beschrijving gevoegd van de procedures van acceptatie en controle van de ontvangen afvalstoffen als bedoeld in artikel 2.14b.

Op grond van artikel 4.7 van de Regeling omgevingsrecht en artikel 10 van het BIA moeten bedrijven die afvalstoffen accepteren, op- overslaan en/of be- verwerken informatie aanleveren over de acceptatie, controle en registratie van afvalstoffen. Daarnaast biedt artikel 10.5 van de Wet milieubeheer (Wm) een grondslag voor het van toepassing verklaren van de minimale elementen voor het A&V-beleid en AO/IC.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 28 november 2017 het nieuwe Landelijk afvalbeheerplan (LAP3) vastgesteld. In dit plan is het afvalbeleid voor de periode 2017 tot en met 2023 vastgelegd, met een doorkijk tot 2029. LAP3 is vanaf 28 december 2017 in werking en vervangt het afvalbeheerplan LAP2.
Volgens het LAP dienen bedrijven die afvalstoffen accepteren het acceptatie- & behandelingsbeleid (A&V-beleid) te beschrijven. Tevens dienen in bepaalde gevallen de procedures met betrekking tot de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) te worden vastgelegd.

Vereiste informatie

In paragraaf D.3.3.2 en paragraaf D.3.4.2 van het LAP3 is uitgewerkt welke onderdelen van het A&V-beleid en de AO/IC van belang zijn en moeten worden opgenomen in een vergunningaanvraag of een melding Activiteitenbesluit milieubeheer.

1.0 Informatie over het bedrijf

De activiteiten welke binnen de inrichting van [redacted] worden uitgevoerd hebben betrekking op de inzameling, op- en overslag en grove sortering van ijzer en metalen (ferro / non ferro).

1.1 locatie

Het bedrijf wordt gevestigd op een nieuwe locatie aan de Copera 10 te Tolkamer / Spijk. Op deze locatie worden de metalen geaccepteerd, gesorteerd, op- overgeslagen en afgevoerd.

1.2 organisatie

De inrichting [redacted] kent een platte organisatiestructuur . De bedrijfsleiding bestaat uit 2 personen die alle voorkomende werkzaamheden uitvoeren. De administratieve afhandeling (financieel) is uitbesteed aan een administratiekantoor. Mede gelet op de aard van de activiteiten met afvalstoffen en de aard en omvang van het bedrijf, is er geen aanleiding voor het toepassen van een strikte functiescheiding. Tot de 2 leden van de bedrijfsleiding behoren ook alle taken die te maken hebben met de acceptatie van afvalstoffen.

De goederenadministratie verzorgt het bedrijf zelf. Hiertoe behoort het invullen / bijhouden van de begeleidingsbrieven, de weegadministratie, het voorraadbeheer en de registers van ontdoeners en ontvangers. Het administratiekantoor zorgt voor de boekhouding, facturatie, betalingen, financiële overzichten en meldingen/rapportages. De bedrijfsleiding van [redacted] en het administratiekantoor zorgen er gezamenlijk voor dat de gevoerde administraties juist en volledig zijn.

vervangingsregeling

De medewerkers van [redacted] vervangen elkaar over en weer. Indien een van beiden afwezig is, zal de ander de taken waarnemen waardoor er altijd iemand is met voldoende kennis van zaken en die inhoudelijk op de hoogte is van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en dit AO/IC beleid. De bedrijfsleiding heeft zijn kennis mbt visuele controle van afvalstoffen door ervaring verkregen.

1.3 Wegen/ Gewichtbepaling

[redacted] beschikt op de nieuwe locatie, zelf over een weegbrug en weegschaal. Aan de hand van deze weeginstallaties kan het gewicht van binnenkomende en afgevoerde (afval)stoffen worden bepaald. De weegbonnen worden gebruikt voor de eigen administratie.

2 Acceptatie- en verwerkingsbeleid

In paragraaf 2.2 is een overzicht opgenomen van afvalstoffen die worden geaccepteerd. In dit hoofdstuk vindt een beschrijving plaats van het acceptatie- & verwerkingsbeleid. In de beschrijving van het A&V- beleid wordt verwezen naar de definitiebladen.

2.1 Onvrijwillig verkregen afval

Ondanks het in dit document beschreven acceptatiebeleid en de visuele inspecties kan toch voorkomen dat geaccepteerd afval ongewenste verontreinigingen bevat. Wanneer deze stoffen worden aangetroffen worden ze onmiddellijk verwijderd en gescheiden opgeslagen in een afsluitbare kast / container. Deze onvrijwillig verkregen afvalstoffen / onverhoopt aangetroffen afvalstoffen worden afgevoerd naar een erkende inzamelaar/verwerker.

2.1.1 Omgang met complementaire categorieën

Een aantal afvalstromen die binnen de inrichting worden geaccepteerd vallen in een zogenoemde complementaire categorie (zie afvalstoffenregister in hoofdstuk 2). Door [redacted] wordt alleen de niet-gevaarlijke variant geaccepteerd. Hoe daarmee omgegaan wordt is beschreven in paragraaf 3.3.

2.1.2 samenvoegen partijen

Ferro en non ferro metalen welke niet als monostroom worden geaccepteerd, worden als gemengde metalen of als gemengd schroot geaccepteerd. Partijen van dezelfde aard & samenstelling wordt in afwachting van afvoer naar een verwerker bij elkaar opgebulkt.

2.1.3 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Hoofdstuk B.14 van het derde Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) besteedt aandacht aan zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in afvalstoffen en de (on)mogelijkheden die dat biedt voor het nuttige toepassen van afvalstoffen, voor typering van reststoffen als bijproduct of voor het typeren van teruggewonnen materialen of voorwerpen als einde-afvalstof. Als een bedrijf een ZZS-houdende afvalstof wil verwerken t.b.v. nuttige toepassing, of als een houder van een ZZS-houdend materiaal van mening is dat het geen afvalstof betreft, zal dit bedrijf of deze houder aan moeten tonen dat er geen onaanvaardbare risico's verbonden zijn aan de beoogde inzet van dat materiaal.

Naar aanleiding van een analyse van de aangevraagde afvalstoffen is het SGS Intron rapport "inventarisatie ZZS in afval' (13 juni 2018) geraadpleegd. Uit beschouwing van het rapport zijn de volgende aandachtpunten gebleken.
In de definitiebladen is aangegeven op welke wijze [redacted] hiermee om zal gaan.

- Sectorplan 12 Metalen In metaalafval kunnen "zeer zorgwekkende stoffen" (ZZS) voorkomen door de samenstelling van het metaal (of legeringselementen), coatings en verontreinigingen zoals de afzetting van kwik in aardgasleidingen en -installaties.
  Bij de metalen die bij [redacted] worden gesorteerd, op overgeslagen en be-verwerkt kan het gaan om lood en chroomVI verbindingen die in de oppervlaktecoating van metalen zijn toegepast .
  Daarnaast kunnen radio-actief veronreinigde metalen voorkomen. In de praktijk van de metaalrecycling kan dit materiaal diverse verschijningsvormen hebben zoals:
  - schroot waarin zich (resten van) radioactieve bronnen bevinden. De radioactieve bronnen zijn oorspronkelijk gebruikt als meet- of regelinstrument;
  - schroot afkomstig uit fabrieksinstallaties waaraan, door het gebezigde proces, radioactieve stoffen zijn gehecht;

- schroot waarin slakkenwol (een soort steenwol) aanwezig is. Slakkenwol is gebruikt als isolatiemateriaal voor brandwerende deuren, pijpleidingen enz.;
- tubings waaraan radioactieve stoffen zijn gehecht. Tubings zijn stalen buizen, meestal circa tien meter lang en 5 tot 25 centimeter in diameter, die gebruikt worden bij de winning van aardolie en aardgas. Afgedankte tubings worden soms toegepast als verstevigingrand op open-top containerbakken;
- metaal waarin radioactieve stoffen zijn meegesmolten;
- metaal afkomstig uit de nucleaire industrie;
- slakmateriaal dat vrijkomt bij de winning van metaal uit ertsen.

Het is belangrijk dat de ontvangende partij maatregelen neemt om het kopen van met radioactieve stoffen besmet metaal of schroot zo veel mogelijk te voorkomen. Bij [redacted] is de kans op het ontvangen van radio-actief besmette materialen niet groot omdat [redacted] nauwelijks te maken heeft met aanbod van partijen van hierboven genoemde herkomst en samenstelling. Partijen waarover twijfel is worden vooraf geïnspecteerd met meetapparatuur (handdetector). Verder wordt de 'Handreiking metaal en schroot met radioactieve stoffen' van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming door [redacted] gevolgd.
De kans op andere vormen van aanwezigheid van ZZS in partijen metalen is klein. Spijk [redacted] volgt hetgeen is voorgeschreven in het sectorplan.

- Sectorplan 41, Verpakkingen Algemeen,
- Sectorplan 42. Verpakkingen met verf, lijm, kit of hars,
- Sectorplan 43. Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen

In verpakking is door menging van soorten de kans zeer klein dat ingezamelde partijen een gehalte aan ZZS bevat dat de relevante concentratiegrenswaarde uit het LAP overschrijdt. Voor partijen afkomstig van bijvoorbeeld één industriële ontdoener of één specifieke bedrijfstak kan dit wel het geval zijn. In partijen verpakkingsafval die afkomstig zijn uit industriële sectoren die gelijkaardige producten maken, danwel afkomstig zijn van bedrijven die zich ontdoen van verpakkingsafval van gelijke samenstelling, kunnen afhankelijk van de aard van het afval bepaalde ZZS in concentraties hoger dan de genoemde concentratiegrenswaarde uit het LAP worden aangetroffen. Het kan o.a. gaan om;

- verf
- lijmen
- vlam-& brandvertragers
- weekmakers
- resten overige gevaarlijke stoffen, zoals bestrijdingsmiddelen, halogeenhoudende chemicaliën en laboratoriumchemicaliën
- etc

[redacted] hanteert voor alle verpakkingen een stringent acceptatiebeleid. Alle verpakkingen moeten schud-, schrap- of schraapleeg zijn.
Lege/schone verpakkingen worden ingezet voor hergebruik / recycling en/of nuttige toepassing. [redacted] volgt verder hetgeen is voorgeschreven in het sectorplan.

2.1.3.1 Maatregelen ter voorkoming van verspreiding van zeer zorgwekkende stoffen
Voor de vaste stoffen die mogelijk zzs houdend zijn (zoals metalen vaten, can's) geldt dat daaraan geen werkzaamheden worden worden verricht waarbij zzs stoffen in het milieu terrecht kunnen komen. De werkzaamheden vinden immers plaats boven een vloeistofdichte vloer zonder kans op indringing van hemelwater (dus onder een overkapping of inpandig).
Uitloging naar de bodem en/of verspreiding naar oppervlaktewater vanuit de bedrijfsprocessen is dus niet aan de orde.

Emissies naar lucht, water of bodem wordt verder voorkomen door een samenspel van de volgende maatregelen:

- Goede instructie en kennis van zzs stoffen bij de medewerkers.
- Uitspoelen naar de bodem dmv getroffen maatregelen zoals o.a. aangegeven bij hoofdstuk 'bodem' en NRB toets in de toelichting op de aanvraag
- Uitspoelen naar de water dmv getroffen maatregelen zoals o.a. aangegeven bij hoofdstuk 'bodem' en 'water' in de toelichting op de aanvraag
- Blootstelling van medewerkers aan zzs stoffen door de getroffen maatregel op grond van de risico-inventarisatie en evaluatie in het kader van de arbeidsomstandigheden (arbo)
- De continue zorg en aandacht voor het milieu en gezondheid op grond van geldende protocollen en certificeringen (BRL normen e.d.)
- Maatregelen op te nemen in een calamiteitenplan

Mengbeleid van het LAP i.v.m. ZZS
Met het oog op verspreiding van ZZS dient ook stilgestaan te worden bij het mengbeleid van het LAP. Het is immers niet de bedoeling dat ZZS bij het verwerken worden "weggemengd".
Stoffen die voorkomen beneden de concentratiegrenswaarde, zullen indien deze als monostroom (dat wil zeggen niet vermengd met 'schone' afvalstoffen) zijn aangevoerd, ook als monostroom separaat worden gehouden en afgevoerd.

2.2 Overzicht van geweigerde afvalstoffen

De volgende afvalstoffen worden **NIET** binnen de inrichting geaccepteerd en zullen in alle gevallen leiden tot een weigering van de aangeboden partij:

- Klein chemisch afval en klein gevaarlijk afval zoals medicijnen, verfresten, inkt/toners, batterijen, make-up restanten, gasontladingslampen en dergelijke
- oliedrukhoudende kabels
- Verpakkingen emballage waarin zich nog restanten van gevaarlijke vloeistoffen bevinden (niet schraap, schud schoon /droog)
- Productieafval afkomstig van chemische processen dat als gevaarlijk afval moet worden beschouwd.
- Afval van machines waarin zich pcb- houdende olie heeft bevonden (zonder spoel of reinigingscertificaat)
- Andere afvalstromen waarvan twijfel is over de herkomst en aard/samenstelling van de partij

Niet actief geaccepteerde afvalstoffen
Er is geen specifiek afzetcontract voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur. Toch is het niet uitgesloten dat tussen een aangeboden partij metaal een oude elektrische oven of iets dergelijk aanwezig is. [redacted] zal dergelijke afgedankte elektrische en elektronische apparatuur alleen uitsorteren en vervolgens afvoeren naar een erkende verwerker.

2.3 Te accepteren afvalstoffen

Binnen de inrichting zullen afvalstoffen in het hierna vermelde overzicht worden geaccepteerd.

Naam (afval)stof	Euralcode	Herkomst *	Handelingen	Op welke wijze	Maximaal opgeslagen (ton)	Opslagwijze	Jaarcapaciteit (ton)
IJzer/ schroot /Gemengde metalen /Gemengd schroot	02 01 10, 12 01 01, 12 01 02, 12 01 03, 12 01 04 12 01 13 15 01 04 16.01.06 16 01 16 16 01 17 16 01 18 17 04 01 17 04 02 17 04 03 17 04 04 17 04 05 17 04 06 17 04 07 19 10 01 19 12 02 19 12 03 20 01 40	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig + shovel	4.000	Gestort en in containers buiten	40.000
	15 01 11*				2		25
Non ferro	12.01 03 12.01.04 12.01.13 16.01.18 17.04.01 t/m 17.04.06 19.10.02 19.12.03 20.01.40	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig + shovel	1500	Gestort en in containers buiten (deels in hal)	20.000
katalysatoren	16.08.01 16.08.03	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig	30	In hal in bakken	500
Kabel (stroomgeleidend) kunststof geïsoleerd	16.02.16 17.04.11	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	500	Gestort en in containers buiten	2.500
Kabel met koolteer, lood omhulsel	17.04.10* 17.04.09*				25		100
Koelkasten / vriezers	20 01 23 *	P	☒ overslaan ☒ opslaan	met kraan	2	Tijdelijk opslaan in container in afwachting van afvoer naar erkende verwerker	50

Naam (afval)stof	Euralcode	Herkomst *	Handelingen	Op welke wijze	Maximaal opgeslagen (ton)	Opslagwijze	Jaarcapaciteit (ton)
afgedankte elektrische en elektronische apparatuur	16 02 14 16.02.16 20.01.36	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	1000	containers binnen en buiten (apparatuur dat gevaarlijke stoffen kan bevatten wordt uitsluitend binnen opgeslagen)	5.000
	16.02.13* 20.01.35*				2		50
Metalen afkomstig van elders gedemonteerde voertuigen	16.01.17 16.01.18	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	200	buitenopslag	2.000
Metalen met aanhangende olie of emulsie	17.04.09*	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	5	Opslag in container in hal	2.500
Accu's,	16 06 01* 20 01 33 *	PBI	☒ overslaan ☒ opslaan ☒ sorteren	Handmatig en met kraan	10	In bakken in hal	100
	20 01 34				30		1.150
afgedankte voertuigen / autowrakken (tijdelijke opslag in afwachting van afvoer naar shredder)	16 01 04* 16 01 06	BI	☒ overslaan ☒ opslaan	met kraan	<5 stuks	Buiten Voertuigen die niet door zijn / nog vloeistoffen bevatten worden opgeslagen op de vloeistofdichte vloer.	50 stuks
Totaal: circa **Waarvan gevaarlijk afval:**					**7.300** **46**		**74.000** **275**

* = *gevaarlijk afvalstof*

- *De kolom 'maximaal opgeslagen hoeveelheid' geeft een indicatie weer van de op enig moment maximaal aanwezige hoeveelheid van de betreffende afvalstroom. De voorraden wisselen (vraag/aanbod). Het is uitgesloten dat van elke afvalstof de genoemde maximale hoeveelheid tegelijk in de inrichting aanwezig zal zijn.*
- *De totaal opgeslagen hoeveelheid gevaarlijk afval is op enig moment nooit meer dan 50 ton.*
- *Er vinden geen activiteiten plaats zoals bedoeld in BOR bijlage 1 onderdeel C onder categorie 28.4*
- *Bij de genoemde euralcode's uit groep 16, kan het gaan om afvalstoffen afkomstig van de sloop van afgedankte voertuigen en het onderhoud van voertuigen (bijvoorbeeld van autodemontagebedrijven) of om onderdelen / apparatuur / installaties afkomstig van (demontage door) machinehandelaren / installatiebedrijven e.d.*

2.4 Het acceptatieproces

Alle aangeboden partijen afvalstoffen die binnen de inrichting worden geaccepteerd doorlopen de acceptatieprocedure. De acceptatieprocedure bestaat uit de vooracceptatie en de eindacceptatie.

2.4.1 Vooracceptatie

De vooracceptatie betreft een administratief proces waarbij wordt gekeken of partijen volgens het acceptatiereglement en de 'plafonds' van de Melding Activiteitenbesluit, OBM en bijlagen inzake afvalstoffen mogen worden geaccepteerd en of deze niet verontreinigd zijn.

De vooracceptatie start wanneer door een aanbieder van afvalstoffen contact wordt gezocht met betrekking tot een aankondiging of verzoek voor het (laten) afvoeren van afvalstoffen. Doelstelling is om in een zo vroeg mogelijk stadium te voorkomen dat er afvalstoffen worden geaccepteerd die op basis van de Melding Activiteitenbesluit, niet geaccepteerd mogen worden en dat voor afvalstoffen die wel geaccepteerd mogen worden de juiste be- en/of verwerkingsroute wordt bepaald. De vooracceptatie mondt uit in een beslissing omtrent het al dan niet overgaan tot ontvangst van de afvalstof. Het eindpunt van de vooracceptatie is de mededeling van dit besluit aan de aanbieder. Dit besluit kan mondeling, telefonisch, schriftelijk of per e-mail plaatsvinden.

Bij de vooracceptatie wordt aan de aanbieder gevraagd om de onderstaande informatie te verstrekken:
- de herkomst van de partij;
- de aard, eigenschappen en samenstelling van de partij;
- zijn er mogelijk verontreinigingen aanwezig en zo ja met welke stoffen in welke mate;
- de hoeveelheid (partij omvang grootte);
- de wijze van aanlevering;
- de frequentie van aanlevering;
- eventuele bijzonderheden.

Vervolgens worden deze gegevens beoordeeld door de bedrijfsleiding. Hierbij worden ook eventuele eerdere ervaringen met de aanbieder meegewogen. De aanbieder ontvangt van [redacted] een bericht (whatsapp, email, tekstmessage, telefonisch) of de betreffende aangeboden afvalstoffen door [redacted] kunnen worden ontvangen.

Bij vervolgafgiftes van vrachten van dezelfde partij, zoals overeengekomen tijdens de vooracceptatie, wordt deze niet opnieuw doorlopen. Wanneer eenzelfde aanbieder een nieuwe partij aanbiedt, wordt wel de gehele vooracceptatie doorlopen. Bij vervolgafgiften van een bekende afvalstroom (aard, samenstelling gelijkwaardig aan voorgaande partij) van reeds bekende klanten (vaste klanten), volgt geen nieuwe uitgebreide schriftelijke bevestiging, maar wordt gerefereerd aan de eerder opgestelde bevestiging.

Na het doorlopen van de vooracceptatie wordt besloten of kan worden overgegaan tot de eindacceptatie. Hierover wordt de aanbieder geïnformeerd door [redacted]. Dit kan mondeling, telefonisch, schriftelijk of per e-mail plaatsvinden.

De vooracceptatie is schematisch weergegeven in onderstaande figuur

Schema: vooracceptatie

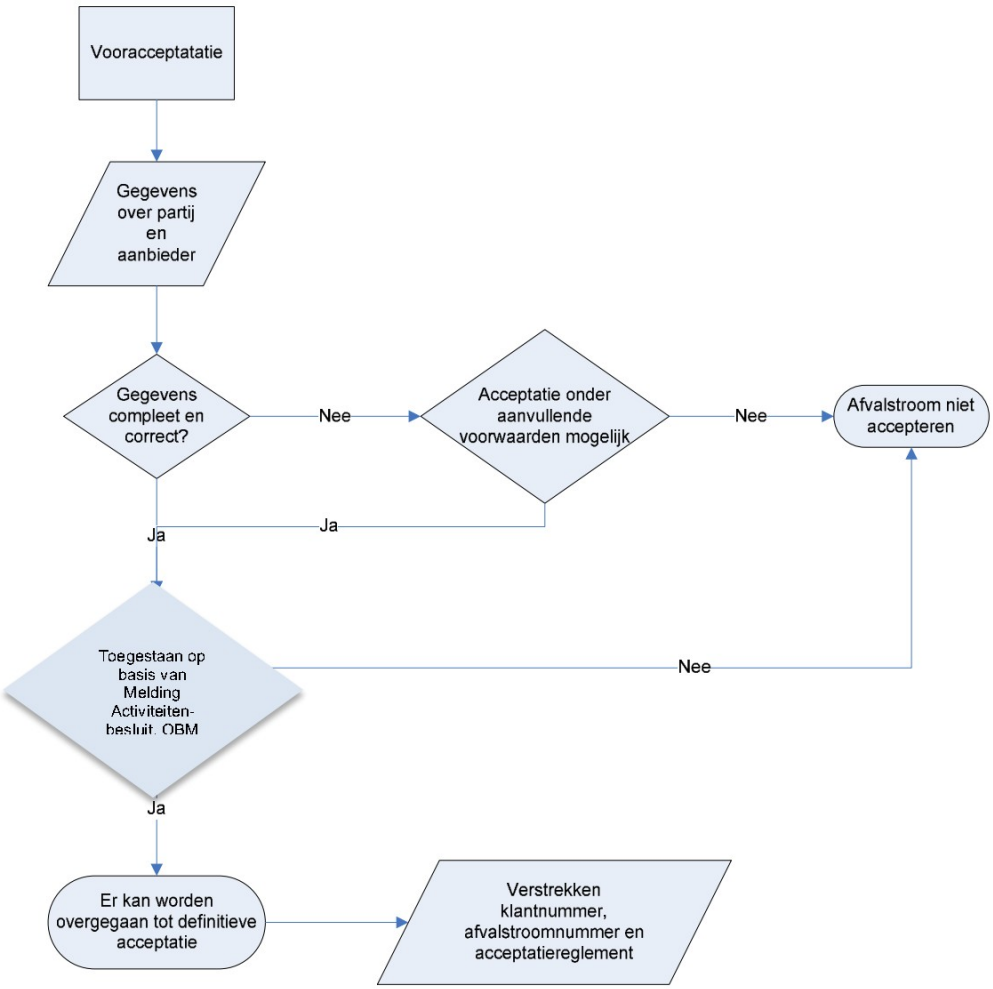

2.4.2 Particulieren

Geaccepteerd afval van particulieren zal voornamelijk bestaan uit gemengde metalen. Voor binnenkomst bij de inrichting staat een bord opgesteld waarop de acceptatievoorwaarden zijn vermeld. Tevens is aangegeven welke afvalstoffen worden geweigerd. Bij binnenkomst wordt het particuliere afval eerst globaal visueel beoordeeld door de bedrijfsleiding. Het gaat er in deze fase vooral om vast te stellen of van buitenaf geen verontreinigingen worden waargenomen die onacceptabel zijn.

Als op grond van deze globale inspectie geen onregelmatigheden worden geconstateerd, wordt het totale gewicht gewogen op de weegbrug. Een belangrijk kenmerk van particulier afval is, dat het veelal een mengsel betreft van verschillende soorten metaalhoudende afvalstoffen. Particulier afval is tevens niet te controleren in een vooracceptatie traject. Om deze redenen bestaat voor afval afkomstig van particulieren een hoger risico op verontreinigingen. Voordat particulier afval feitelijk geaccepteerd wordt, zal het dan ook in alle gevallen uitgebreid visueel beoordeeld worden. Dit wordt gedaan door de partij onder toeziend oog van de acceptant / bedrijfsleiding te lossen en de partij uitgebreid visueel te inspecteren. Indien een niet acceptabele verontreiniging wordt vastgesteld wordt de verontreiniging afgevoerd naar een erkende verwerker. Indien geen verontreinigingen worden aangetroffen, wordt de partij gesorteerd op soort en kwaliteit en wordt een sorteerrapport opgesteld. Het sorteerrapport bevat een overzicht van de uitgesorteerde metalen (aard en gewicht) en acceptabele verontreinigingen (zoals bijvoorbeeld een beperkte hoeveelheid hout of kunststof bijmenging).

2.4.3 Eindacceptatie

De eindacceptatie (ook aangeduid als feitelijke acceptatie) vindt plaats tijdens fysieke aanlevering van de partij (of deelvracht) bij de inrichting van [redacted] .

In het kader van de eindacceptatie worden de volgende gegevens gecontroleerd:

- voldoet de afvalstroom aan de informatie die tijdens de vooracceptatie is verkregen;
- controle van aard, eigenschappen en samenstelling van de afvalstof;
- controle van begeleidingsbrief;
- visuele inspectie (zowel bij ophalen containers als bij storten binnen de inrichting);
- de hoeveelheid aangeboden afval.

Wanneer de vracht (of partij) reeds is gestort binnen de inrichting en blijkt dat deze moet worden geweigerd, dan vindt teruglevering aan de aanbieder alleen plaats indien deze op grond van artikel 10.37 Wm hiertoe bevoegd is. Wanneer de aanbieder niet bevoegd is de vracht (of partij) terug te nemen, wordt in overleg met de aanbieder de vracht (of partij) naar een derde afgevoerd die volgens artikel 10.37 Wm wel bevoegd is om de vracht / partij te ontvangen. Indien onverhoopt verontreinigende materialen worden aangetroffen, na het doorlopen van de eindacceptatie (als er bijvoorbeeld een ongewenste verontreiniging 'verstopt' zit tussen het afval), dan wordt deze verontreiniging direct gescheiden en gescheiden gehouden en afgevoerd naar een erkende verwerker.

Afgescheiden gevaarlijke verontreinigingen worden inpandig opgeslagen in een vloeistofdichte afsluitbare daartoe geschikte opslagvoorziening, boven een bodembeschermende voorziening. Hierbij kan gedacht worden aan een dekselcontainer of opslagkast. Niet gevaarlijke verontreiniging (restafval) wordt opgeslagen in een afsluitbare container buiten.

Het proces van de feitelijke acceptatie is schematisch weergegeven in onderstaande figuur.

Schema: eindacceptatie

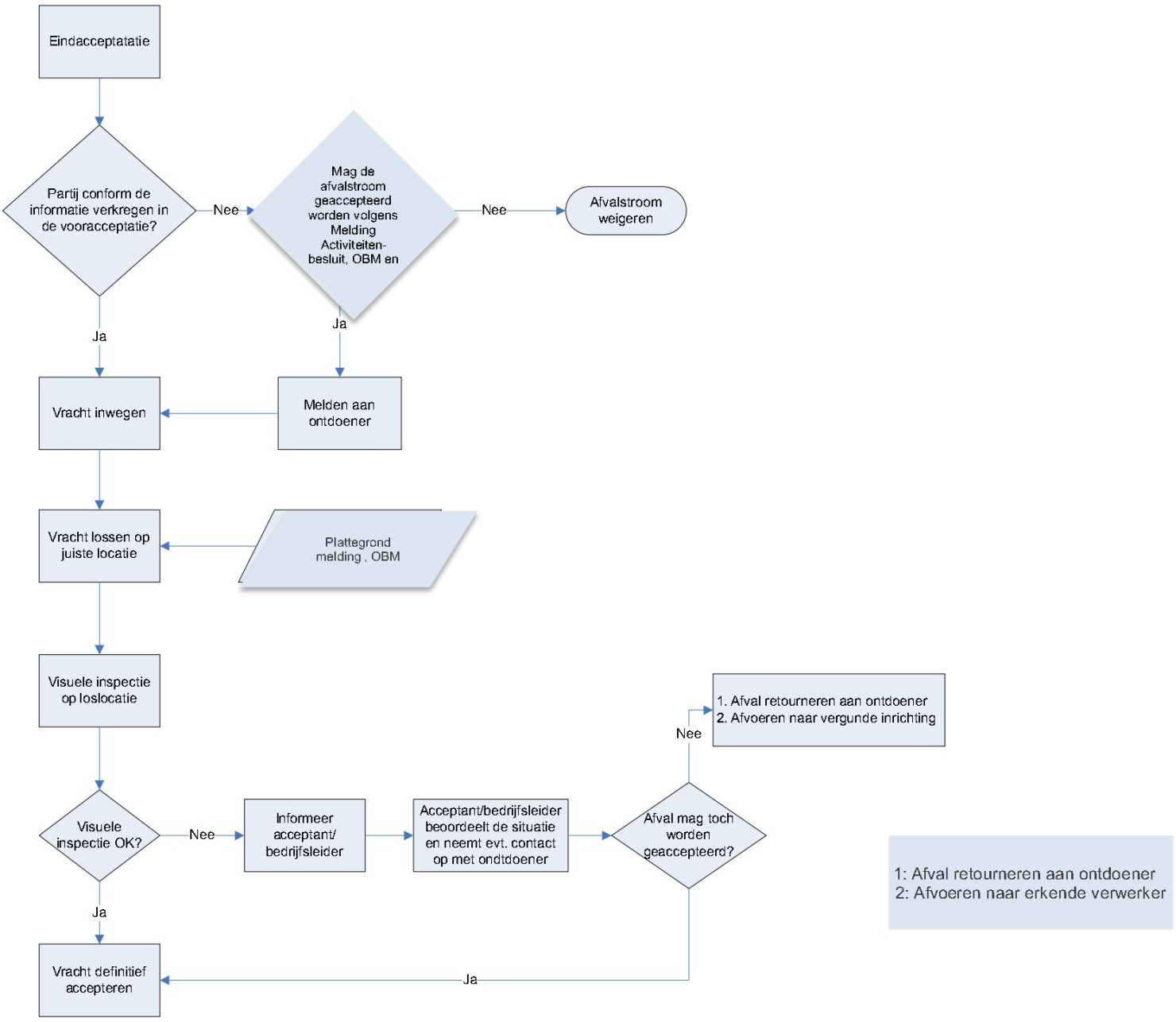

3.0 Acceptatievoorschriften

In deze paragraaf zal worden beschreven hoe de acceptatie per deelstroom zal worden uitgevoerd. Aandacht wordt geschonken aan de administratieve- en de visuele/organoleptische controle van de ingaande afvalstromen. Per afvalstroom zal worden aangegeven welke aanvullende onderdelen gecontroleerd moeten worden en hoe e.e.a. uitgevoerd dient te worden.

3.1 Algemene acceptatie criteria

Binnen de inrichting worden afvalstoffen geaccepteerd, die goed visueel inspecteerbaar zijn.

Indien twijfel is over de samenstelling zal [redacted] van de aanbieder een analyserapport verlangen waaruit de samenstelling van het materiaal blijkt. Indien dit analyserapport niet kan worden overlegd door de aanbieder volgt weigering.

Tijdens de visuele/organoleptische inspecties van een partij afvalstoffen wordt gekeken naar de aanwezigheid van onderstaande verontreinigingen.
Indien onderstaande verontreinigingen aanwezig zijn in een partij, dan wordt de partij in alle gevallen geweigerd:

- Explosieve- en ontvlambare stoffen. Het is mogelijk dat dergelijke stoffen voorzien zijn van de volgende etiketten:

- Munitie en springstoffen incl lege hulzen;
- Mogelijke aanwezigheid van een verontreiniging met radioactieve stoffen of de aanwezigheid van radioactief afval. Hierbij dient gelet te worden op de aanwezigheid van:
  - voorwerpen met het waarschuwingsteken voor radioactiviteit;

  - tubings met aanslag aan de binnenkant, van herkomst circa 10 meter lange stalen buizen met een diameter van ongeveer 5 tot 15 cm afkomstig uit de olie- en aardgaswinning;
- Als asbest herkenbare stoffen
- Sterk geurende en rottende stoffen

Partijen worden tevens geweigerd indien deze meer dan 1,5% (massa/massa of volume/volume) aan onderstaande verontreinigingen bevatten en niet gemakkelijk te verwijderen zijn:

- Ongereinigde, niet uitgeharde verpakkingen welke zijn gebruikt voor de opslag van olie, verf, houtverduurzamingsmiddelen, zuren, basen, kitten, PUR en lijmen, bestrijdingsmiddelen en overige chemicalien. Hierbij dient specifieke aandacht te worden geschonken aan vaatwerk met de volgende etiketten:

- Overige stoffen die als KCA/ KGA (klein chemisch afval) herkenbaar zijn, bijvoorbeeld:
  - Ongereinigde olie- en brandstoffilters;
  - Oliehoudende afvalstoffen;
  - Toner/Cartridges van printers/copiers;

Omgang met Radioactiviteit

De bij de inrichting aangeboden schoot, ferro- en non-ferrometalen kunnen (onverhoopt) verontreinigd zijn met radioactieve stoffen. De doorzet (capaciteit) van de inrichting is te gering om zogenaamde 'poortmonitoren' aan te schaffen. [redacted] gebruikt een handscanner om verdachte partijen te controleren op mogelijke straling.

[redacted] volgt daarbij hetgeen vermeld is in het Besluit detectie radioactief besmet schroot en de Regeling detectie radioactief besmet schroot.

Indien na herhaalde metingen blijkt dat een lading schroot hoogstwaarschijnlijk splijtstoffen, ertsen of radioactieve stoffen boven de toegestane drempelwaarden bevat, dan wordt hiervan onmiddelijk aangifte gedaan conform de Kernenergiewet bij de daartoe bevoegde instanties.
De partij wordt zeker gesteld en de container blijft gesloten in afwachting van verdere instructies van IL&T. Vervolgens wordt een gespecialiseerd erkend bedrijf ingeschakeld om de verontreiniging op te sporen, af te scheiden en af te voeren.

3.2 Acceptatie per deelstroom (definitiebladen).

In deze paragraaf zijn per deelstroom definitiebladen opgenomen zoals deze bij [redacted] worden gehanteerd. Deze definitiebladen dienen als aanvulling op de algemene acceptatiecriteria. Indien er niet acceptabele verontreinigingen aanwezig zijn dan wordt de partij geweigerd. Om enig houvast te hebben aan de mate waarin verontreinigingen zijn toegestaan en wanneer deze leiden tot een (deel)weigering, zijn hieronder percentages aangegeven. De genoemde percentages worden op basis van een visuele inschatting van de bedrijfsleiding bepaald. Er worden dus geen uitvoerige analyses uitgevoerd om de percentages te bepalen. De inschatting geschied door bedrijfsleidingen die op basis van kennis en ervaring hebben geleerd 'waar de grens ligt'.

Uit de hierna vermelde percentages blijkt dat [redacted] stringente acceptatiecriteria hanteert en verontreinigingen maar zeer beperkt worden toegestaan.

Doel van de definitiebladen

De definitiebladen zijn een hulpmiddel voor de bedrijfsleiding bij de inname van afvalstoffen. Het geeft aan waaraan de aangeboden afvalstoffen moeten voldoen en waar op gelet moet worden bij acceptatie en inspectie. De aangeboden afvalstromen worden zoveel mogelijk gedefinieerd aan de hand van de bijgaande definitiebladen. Voor transito vrachten wordt geen definitieblad aangemaakt. [redacted] zal er ten allen tijde voor zorgen dat de aangeboden afvalstoffen conform de minimumstandaard van het LAPIII worden verwerkt.

Voorbeeld definitieblad met uitleg

Verwerkingsroute: **Opslaglocatie:**	**<hier staat de naam van de verwerkingsroute>**	
Omschrijving:	Hier worden de meest gebruikelijke ingrediënten van de afvalstroom als voorbeeld weergegeven, ten einde de afvalstroom herkenbaar te maken voor de bedrijfsleiding. Het betreft geen uitputtende lijst.	
Acceptabele verontreiniging:	Dit percentage geeft de verontreiniging weer die in de partij mag zitten, zonder dat deze eerst uitgesorteerd moet worden. Inclusief de verontreiniging kan de afvalstof direct opgebulkt worden bij de aanwezige voorraad. Het kan goed voorkomen dat er meerdere soorten verontreinigingen mogen voorkomen in de partij. De verschillende criteria grenzen dienen afzonderlijk van elkaar gelezen te worden en niet bij elkaar opgeteld te worden. De percentages gelden afzonderlijk van elkaar ten opzichte van de gehele partij.	
Beoordelingswijze:	Visueel, organoleptisch, analytisch of een combinatie daarvan	
Verwerkingsroute:	De verwerkingsroute geeft de naam van de afvalstroom weer en komt meteen ook overeen met de opslagplaats voor die afvalstof.	
Andere verwerkingsroute bij:	Hier worden andere verwerkingsroutes beschreven die mogelijk zijn indien de aangeleverde partij blijkt af te wijken van de vooraf geplande verwerkingsroute. Daarbij moet voldaan worden aan de criteria van de nieuwe verwerkingsroute.	
Eural: Hier worden alle Eural codes vermeldt die gebruikt kunnen worden voor dit definitieblad.	**Herkomst:** Beschrijving van de herkomst voor deze Eural code	**Samenstelling:** Niet uitputtende lijst van voorbeelden van de samenstelling van de afvalstof.
Administratieve criteria	Hier wordt opgesomd welke informatie verstrekt moet worden bij of voorafgaand aan aanlevering van de afvalstroom. Het betreft in ieder geval altijd een volledig ingevulde begeleidingsbrief. Voor sommige afvalstromen dient aanvullende informatie verstrekt te worden.	
Andere Definitiebladen: Hier worden alternatieve informatiebladen voorgesteld, indien de aangeboden partij niet voldoet aan dit definitieblad.	**Volumegrens (v/v & m/m):** Hier wordt per voorgesteld definitieblad, de criteria kort samengevat, zodat snel beoordeeld kan worden of de afvalstof onder een ander definitieblad geaccepteerd kan worden.	
Weigering partij bij:	Indien afvalstoffen voorkomen die hier genoemd worden, dan wordt de partij in alle gevallen geweigerd.	
Deelweigering:	Hier worden verontreinigingen beschreven die altijd geweigerd worden, maar die eenvoudig uit de partij te verwijderen zijn, zodat de rest van de partij wel geaccepteerd kan worden. Dit voorkomt dat de gehele partij geweigerd moet worden, wat tot onnodige extra transportbewegingen zou leiden.	
Speciale aandacht voor:	Hier worden vaak voorkomende verontreinigingen in deze afvalstroom beschreven, als aandachtspunt voor de bedrijfsleiding.	
Verpakking:	Hier wordt beschreven welke verpakkingseisen er zijn voor deze afvalstroom.	
Verwerkingroute	Hier wordt in een schema weergegeven wat ermee gedaan wordt	

Definitieblad: Accu's (monostroom)

Verwerkingsroute: afvoer naar erkende verwerker, geen eigen be- verwerkingshandelingen **Sectorplan: 13** **Opslaglocatie: in vloeistofdichte zuurbestendige kunststof bakken (in hal)**		
Omschrijving:	Accu's afkomstig uit voer- en vaartuigen en installaties, sloop/ontmanteling van voer-/vaartuigen en installaties. Accu's kunnen tevens afkomstig zijn van een door derden separaat ingezamelde monostroom.	
Acceptabele verontreiniging:	< 1% fysische verontreinigingen (zand etc)	
Beoordelingswijze:	Visueel, organoleptisch (geur)	
Verwerkingsroute:	Separate opslag in zuurbestendige accubakken, inpandig boven vloeistofdichte vloer. Bij voldoende hoeveelheid, afvoer naar erkende verwerker tbv herwinning / nuttig toepassing conform sectorplan 13	
Andere verwerkingsroute bij:	geen	
Eural: 16 06 01* 20.01.33* 20 01 34	**Herkomst:** sloop/ revisie /ontmanteling en onderhoud van machines, materieel, vaar- en voertuigen van bedrijven, instellingen en particulieren	**Samenstelling:** Accu's
Administratieve criteria	• Datum en tijdstip van aanlevering • Een volledig ingevulde begeleidingsbrief aanwezig (kan deze anders worden aangemaakt?=acceptabel maken); • Is er op dit document een afvalstroomnummer dat door [redacted] is aangemaakt aanwezig (kan deze worden aangemaakt?=acceptabel maken);	
Andere Definitiebladen: n.v.t.	**Volumegrens (v/v & m/m):** n.v.t.	
Weigering partij bij:	Accu's die vloeistoffen lekken worden niet geaccepteerd. > 0% Klein Chemisch Afval / Klein Gevaarlijk Afval of gelijkende materialen. > 0 % §3.1 materialen	
Deelweigering:		
Speciale aandacht voor:		
Verpakking:		

Definitieblad: Gemengd schroot / Gemengde metalen

Verwerkingsroute: afvoer naar erkende verwerker/handelaar
Sectorplan: 12 metalen
41 verpakkingen algemeen
Opslaglocatie: buitenterrein los gestort en/of containers (droog en schoon materiaal)
Metalen met uitlogende stoffen, worden in afgesloten container opgeslagen

Omschrijving:	Gemengd schroot > 60% ferro < 40% non ferro metalen
Acceptabele verontreiniging:	< 2% fysische verontreinigingen
Beoordelingswijze:	Visueel, organoleptisch (geur), handscanner voor radioactieve straling
Verwerkingsroute:	Gemengde metalen uitsorteren in diverse monostromen op soort en kwaliteit (bijvoorbeeld aluminium bij aluminium, koper bij koper etc), daarna opgeslagen en vervolgens afgevoerd naar erkende verwerkers tbv nuttige toepassing. Metalen verpakkingen zoals vaten, containers, drums, blikken, flacons worden alleen geaccepteerd als deze schud-, schrap- en schraapleeg zijn. Vervolgens worden deze geaccepteerd en naar aard en samenstelling gesorteerd opgeslagen bij de verschillende metalen (bijvoorbeeld blik, aluminium etc). Daarna worden deze afgevoerd naar een erkende verwerker met het oog op materiaalhergebruik / nuttige toepassing bijvoorbeeld als grondstof voor smelterijen
Andere verwerkingsroute bij:	nvt

Eural:		**Herkomst:**	**Samenstelling:**
02 01 10, 12 01 01 tm 12 01 04 15 01 04 15 01 11 16 01 06 16 01 17 16 01 18	17 04 01 tm 17 04 07 19 10 01 19 12 02 19 12 03 20 01 40	Landbouw en visserij (zoals oude werktuigen, vishaken) metaal bewerking (zoals snijafval, droge metaalkrullen) emballage en metalen verpakkingen (zoals lege vaten, blikjes, cilinders) autosloop/ revisie (zoals wrakken van demontage bedrijven en schoon plaatwerk/chassis delen) Bouw- Sloop Afval (zoals stalen balken/kozijnen, plaatmateriaal) Inzamel, Sorteer- en recyclingbedrijven (zoals gemeentelijk afvalbrengpunt, metaalinzamelaars) Particulieren (zoals 'schuuropruiming', sloop etc)	Gemengd schroot / metalen

Administratieve criteria	• Datum en tijdstip van aanlevering • Een volledig ingevulde begeleidingsbrief aanwezig (kan deze anders worden aangemaakt?=acceptabel maken); • Is er op dit document een afvalstroomnummer dat door [redacted] is aangemaakt aanwezig (kan deze worden aangemaakt?=acceptabel maken);
Andere Definitiebladen: • Non ferro	**Volumegrens (v/v & m/m):**
Weigering partij bij:	Klein Chemisch Afval / Klein Gevaarlijk Afval of gelijkende materialen. > 0 % §3.1 materialen
Deelweigering:	< 1% Klein Chemisch Afval / Klein Gevaarlijk Afval of gelijkende materialen.
Speciale aandacht voor:	Gevulde, ongereinigde of niet uitgeharde emballage, banden, olie en emulsies, geur. Metalen verpakkingen zoals vaten, containers, drums, blikken, flacons worden alleen geaccepteerd als deze droog/uitgeharde en/of schoon/gespoeld zijn. woorden of aanduidingen van radio activiteit
Verpakking:	-

Definitieblad: Drukhouders / gasflessen (onklaar gemaakt en ontgast !)

Verwerkingsroute: afvoer naar erkende verwerker/handelaar **Sectorplan: 44 Gasflessen en overige drukhouders** **Opslaglocatie: buitenterrein,**		
Omschrijving:	Drukhouders, gasflessen, tanks; uitsluitend die ontdaan zijn van inhoud en afsluiters !	
Acceptabele verontreiniging:	< 1% fysische verontreinigingen	
Beoordelingswijze:	Visueel, organoleptisch (geur),	
Verwerkingsroute:	Drukhouders worden op soort uitgesorteert, daarna opgeslagen en vervolgens afgevoerd naar erkende verwerkers tbv nuttige toepassing.	
Andere verwerkingsroute bij:	nvt	
Eural: 16 01 16, 15.01.04	**Herkomst:** Autosloop / demontage bedrijven Gasvulstations / gasdistributie bedrijven, campings	**Samenstelling:** Gemengd schroot / metalen
Administratieve criteria	• Datum en tijdstip van aanlevering • Een volledig ingevulde begeleidingsbrief aanwezig (kan deze anders worden aangemaakt?=acceptabel maken); • Is er op dit document een afvalstroomnummer dat door [redacted] is aangemaakt aanwezig (kan deze worden aangemaakt?=acceptabel maken);	
Andere Definitiebladen: • nvt	**Volumegrens (v/v & m/m):**	
Weigering partij bij:	- Niet ontgaste / niet lege drukhouders - Drukhouders waarvan de afsluiter / kop niet is verwijderd	
Verpakking:	-	

Definitieblad: Non ferro

Verwerkingsroute: sorteren in monostromen op soort en kwaliteit en daarna afvoer naar verwerker/handelaar **Sectorplan: 12 metalen** **Opslaglocatie: buitenterrein (gestort en in containers), uitloogbare en waardevolle stoffen worden in hal opgeslagen**		
Omschrijving:	Non ferro metalen zonder ijzer/schoot.	
Acceptabele verontreiniging:	Niet eenvoudig te verwijderen fysische verontreinigingen (bijv. garnituren)	
Beoordelingswijze:	Visueel, organoleptisch (geur), handscanner voor radioactieve straling	
Verwerkingsroute:	Non ferro metalen; gemengde non-ferro stromen worden uitgesorteerd naar aard, soort/kwalteit (koper bij koper, lood bij lood, zink bij zink etc) , daarna opgeslagen en vervolgens afgevoerd naar erkende verwerkers tbv nuttige toepassing.	
Andere verwerkingsroute bij:	Nv.t	
Eural: 12.01 03 12.01.04 12.01.13 16.01.18 17.04.01 t/m 17.04.06 19.10.02 19.12.03 20.01.40	**Herkomst:** Landbouw en visserij (zoals oude werktuigen, vishaken) metaal bewerking (zoals snijafval, metaalkrullen, draaisel) emballage en metalen verpakkingen (zoals lege vaten, blikjes, cilinders) autosloop/ revisie (zoals wrakken van demontage bedrijven en schoon plaatwerk/chassis delen) Bouw- Sloop Afval (zoals stalen balken/kozijnen, plaatmateriaal) Inzamel, Sorteer- en recyclingbedrijven (zoals gemeentelijk afvalbrengpunt, metaalinzamelaars) Particulieren (zoals 'schuuropruiming', sloop etc)	**Samenstelling:** Krullen, slijpsel (uitsluitend droog) Plaatwerk/ carrosserie Koper, brons en messen (en legeringen) Lood en loodlegeringen Aluminium en legeringen Zink en legeringen Staal, RVS en legeringen Tin en legeringen 100% non ferro stroom
Administratieve criteria	• Datum en tijdstip van aanlevering • Een volledig ingevulde begeleidingsbrief aanwezig (kan deze anders worden aangemaakt?=acceptabel maken); • Is er op dit document een afvalstroomnummer dat door [redacted] is aangemaakt aanwezig (kan deze worden aangemaakt?=acceptabel maken);	
Andere Definitiebladen: • Gemengd schroot ⇒	**Volumegrens (v/v & m/m):** > 60% ferro	
Weigering partij bij:	Klein Chemisch Afval / Klein Gevaarlijk Afval of gelijkende materialen. §3.1 materialen	
Deelweigering:		
Verpakking:	-	

Definitieblad: Kabels en draad

Verwerkingsroute: strippen/pellen tbv scheiding metalen en kunststoffen + afvoer naar een verwerker/handelaar **Sectorplan 14: Papier- of kunststofgeïsoleerde kabels en restanten daarvan** **Opslaglocatie: in container en gestort op buitenterrein**		
Omschrijving:	Kabels(nieuw afgekeurd product, kabel afkomstig van sloop en vervangingsprojecten), voor transport van elektriciteit of dataverzending (zoals telefoondraad, utp kabels). De Euralcode voor kunststofgeïsoleerd en/of voorzien van een kabelmantel waarin zich geen gevaarlijke stoffen bevinden is 17.04.11 en 16.02.16	
Acceptabele verontreiniging:	Zand (5%) Hout - kunststof (haspels) Stekkers, kabelmoffen	
Beoordelingswijze:	Visueel, organoleptisch (geur)	
Verwerkingsroute:	Kabels; gemengde stromen worden gesorteerd op aard/soort en kwaliteit, zodat gescheiden 'monostromen' ontstaan. Daarna worden de kabels afgevoerd naar erkende verwerkers tbv nuttige toepassing.	
Andere verwerkingsroute bij:	- nvt	
Eural: 16.02.16 17.04.11	**Herkomst:** - Electronica afval (winkels) - bouw- en sloopafval zoals kabels afkomstig van vervanging van het elektriciteitsnetwerk, - restanten van installatiebedrijven - particulieren - afgekeurd productieafval (kabelbreuk)	**Samenstelling:** Alle kabels en kabelmantelresten met en zonder stekker zoals snoeren, draad
Administratieve criteria	• Datum en tijdstip van aanlevering • Een volledig ingevulde begeleidingsbrief aanwezig (kan deze anders worden aangemaakt?=acceptabel maken); • Is er op dit document een afvalstroomnummer dat door [redacted] is aangemaakt aanwezig (kan deze worden aangemaakt?=acceptabel maken);	
Andere Definitiebladen: • N.v.t	**Volumegrens (v/v & m/m):**	
Weigering partij bij:	Klein Chemisch Afval / Klein Gevaarlijk Afval of gelijkende materialen. §3.1 materialen ➢ 0 % oliedrukhoudende kabels ➢ 5% zand ➢ 0% GPLK kabel	
Deelweigering:		
Verpakking:	-	

Definitieblad: Wit & bruingoed (zoals gasfornuizen, oven's, wasmachines, magnetrons elektromotoren, draadspoelen, shredderankers, koelkastpotten en transformatoren)

Verwerkingsroute: Afvoer naar erkende verwerker/handelaar **Sectorplan: 71 Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur.** **Opslaglocatie: In container op buitenterrein, uitlogende en waardevolle stoffen, binnen in hal.**		
Omschrijving: **Acceptabele verontreiniging**:	Ingezameld bruingoed zoals gasfornuizen, oven's, wasmachines, magnetrons. Koelkasten, vriezers, airco-installaties, radios/TV's, keukenapparatuur worden geaccepteerd indien deze droog zijn. Elektromotoren, draadspoelen, shredderankers, koelkastpotten en transformatoren worden alleen geaccepteerd als deze droog zijn. Indien er bij het voormalig gebruik wel olie in heeft gezeten, wordt bij acceptatie een certificaat van reiniging en een verklaring van 'gegarandeerd PCB-vrij' vereist van de aanbieder. Zonder deze documenten wordt de partij geweigerd. < 2% verpakkingsafval (pallets, plastic)	
Verwerkingsroute:	Bruingoed; zoals gasfornuizen, oven's, wasmachines, magnetrons worden als gemengde metalen behandeld. Er vindt sortering plaats naar aar/soort/kwaliteit vervolgens wordt het opgeslagen en afgevoerd naar een erkende verwerker. Witgoed: Koelkasten, vriezers, airco-installaties, radios/TV's, keukenapparatuur en ander klein huishoudelijk elektrische apparatuur worden apart opgeslagen geaccepteerd Elektromotoren, draadspoelen, shredderankers, koelkastpotten en transformatoren worden gesorteerd op soort en kwaliteit. Deze stromen worden vervolgens afgezet bij handelaren/erkende verwerkers met het oog op hergebruik als secundaire grondstof / nuttige toepassing.	
Beoordelingswijze:	Visueel, organoleptisch,	
Andere verwerkingsroute:	Niet van toepassing	
Eural: 16.02.13* 16.02.14 16.02.16 20.01.35* 20.01.36	**Herkomst**: -Stedelijk afval (zoals ovens, gasfornuizen etc dat bij afvalbrengpunt wordt ingezameld) -Afval van elektr. en elektronische apparatuur. - Separaat ingezamelde stromen bij metaal inzamelaars en recyclingbedrijven - Particulieren	**Samenstelling**: - ingezameld bruingoed zoals gasfornuizen, oven's, TV's Radio,s wasmachines, magnetrons etc - Elektromotoren, draadspoelen, shredderankers, koelkastpotten en transformatoren
Administratieve criteria	Verklaring van gespoeld/gereinigde en PCB-vrije transformatoren, spoelen etc waarin zich bij voormalig gebruik olie heeft gezeten.	
Andere Definitiebladen: • Gemengde metalen ⇒ • Ferro metalen ⇒ **Weigering partij bij**:	**Volumegrens (v/v & m/m)**: Gemengde metalen < 95% monostroom Ferro metalen 100% ferro. (klein huishoudelijk) elektrische apparatuur die in hoofdzaak bestaan uit plastic (kunststof) worden **NIET** geaccepteerd Indien er bij het voormalig gebruik wel olie in de elektromotoren, draadspoelen, shredderankers, koelkastpotten of transformatoren gezeten, wordt bij acceptatie een certificaat van reiniging en een verklaring van 'gegarandeerd PCB-vrij' vereist van de aanbieder. Zonder deze documenten wordt de partij geweigerd. Van particulieren worden deze reinigingscertificaten NIET geëist.	
Speciale aandacht voor:	- koel en vrieskasten en airco's die HFK of CFK houdende materialen bevatten of kunnen bevatten. - Apparatuur dat voornamelijk bestaat uit kunststof = weigeren - Spoelcertificaat + verklaring 'PCB' vrij bij transformatoren, spoelen etc waarin zich ooit olie heeft bevonden.	
Verpakking:	Geen	

3.3 Omgang met complementaire stoffen

In de inrichting worden de onderstaande complementaire afvalstoffen geaccepteerd. Hierbij worden uitsluitend de niet gevaarlijke varianten geaccepteerd. De ontdoener dient daarvoor de bewijslast te leveren. Indien [redacted] twijfelt aan de door de potentiële ontdoener aangeleverde informatie, zal [redacted] de ontdoener om nadere gegevens verzoeken om hierover uitsluitsel te bieden.

Acceptatie	EURAL	Herkomst	Gevaarlijk	Niet gevaarlijk
Koper, brons en messing	17.04.01c	sloop	Altijd geaccepteerd als niet gevaarlijk, op basis van bewijslast ontdoener	
Aluminium	17.04.02c	sloop		
Lood	17.04.03c	sloop		
Zink	17.04.04c	sloop		
Schroot (ijzer/staal) inclusief RVS	17 04 05c	sloop		
	17 04 07c	sloop		
Tin	17 04 06c	sloop	Altijd geaccepteerd als niet gevaarlijk op basis van bewijslast ontdoener	
Kabels / draad (alle niet kunststof geïsoleerde kabels)	17.04.11c	Sloop	Altijd geaccepteerd als niet gevaarlijk afval op basis van bewijslast ontdoener	

4 Toetsing verwerkingsmethoden aan het LAPIII

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 28 november 2017 het nieuwe Landelijk afvalbeheerplan (LAP3) vastgesteld. In dit plan is het afvalbeleid voor de periode 2017 tot en met 2023 vastgelegd, met een doorkijk tot 2029. LAP3 is vanaf 28 december 2017 in werking en vervangt het
In deel E van het LAP het is per specifieke afvalstroom vastgelegd wat de minimumstandaard is voor die afvalstroom. Er zijn 80 sectorplannen opgesteld voor de meest voorkomende afvalstoffen.

De minimumstandaard geeft de meest laagwaardige wijze van be- en behandeling van de betreffende afvalstoffen, waarvoor nog een vergunning verleend mag worden. Als de minimumstandaard bestaat uit verschillende behandelingen bij diverse inrichtingen kan voor de afzonderlijke bewerkingsstappen een vergunning worden verleend.

Voor de geaccepteerde afvalstoffen zijn een aantal sectorplannen uit deel E van het LAP van toepassing. De van toepassing zijnde sectorplannen betreffen:

12 Metalen
14 Kabels
41 Verpakkingen algemeen
44 gasflessen
62 metalen met aanhangende olie
71 afgedankte apparatuur
deze worden hierna besproken.

12 Metalen

Metaalafval bestaat uit ferro en non-ferro metaalafvalstoffen. Het zijn metalen in het afvalstadium en (grotendeels uit metalen bestaande) vaste afvalstoffen, zoals (metaal)schroot, roestvast staal, restanten zink, aluminium, koper, lood en legeringen, metaalstof, en edele metalen. Ook metaalafval dat ontstaan is na sorteren of scheiden valt onder dit sectorplan. De minimumstandaard voor het be- en verwerken van metaalafval is nuttige toepassing door materiaalhergebruik. Bij [redacted] worden deze stroom afval gesorteerd op soort/samenstelling en kwaliteit met het oog op terugwinning van nuttig toepasbare stoffen en een zo hoog mogelijke toepassing van materiaalhergebruik. Na sortering worden de deelstromen afgevoerd naar gespecialiseerde metaalrecycling bedrijven die het op hun beurt verder gereed maken voor hergebruik als secundaire grondstof. Deze activiteit is toegestaan in sectorplan 12.

14 Papier- of kunststofgeisoleerde kabels en restanten daarvan

Papier- of kunststofgeïsoleerde kabels (GPLK-kabel) en restanten daarvan komen vrij bij het aanleggen, onderhouden, vervangen en verwijderen van deze kabels, of bij het ontmantelen/scheiden van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur. Bij [redacted] kan dit ontstaan bij demontage en sorteren, maar ook separaat worden ingekocht van handelaren en/of sloopbedrijven. Deze afvalstroom wordt bij [redacted] gesorteerd. Het zorgdragen voor een verantwoorde inzameling en verwerking is derhalve toegestaan.

41 Verpakkingen algemeen

Verpakkingen bestaan uit gescheiden ingezameld verpakkingsafval. Voorbeelden daarvan zijn metalen vaten, containers, drums, blikken, flacons etc. De minimumstandaard voor de be- en verwerking van verpakkingsafval is nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik. Bij [redacted] worden deze (droge/uitgeharde en/of schone/gespoelde verpakkingen) geaccepteerd en naar aard en samenstelling gesorteerd opgeslagen bij de verschillende metalen (bijvoorbeeld blik, aluminium etc). Daarna worden deze afgevoerd naar een erkende verwerker met het oog op materiaalhergebruik / nuttige toepassing bijvoorbeeld als grondstof voor smelterijen bij de productie van nieuwe metalen. Omdat hoogwaardige secundaire grondstoffen uit deze handelingen worden verkregen, kan deze activiteit worden beschouwd als doelmatig.

44 Gasflessen en overige drukhouders

Gasflessen en (overige) drukhouders, in het afvalstadium, komen vooral vrij in de voedingsmiddelenindustrie, de farmaceutische industrie, de chemische industrie en de metaalverwerkende industrie, recreatie bedrijven (campings) onderhoudsbedrijven voor kampeermiddelen (caravans/campers), gasvulstations/distributiebedrijven, particulieren, sloop-ontmantelingbedrijven van motorvoertuigen.
De minimumstandaard voor het be- en verwerken van gasflessen en overige drukhouders is nuttige toepassing. Bij [redacted] worden uitsluitend lege onklaargemaakte drukhouders geaccepteerd. Deze worden naar aard en samenstelling gesorteerd opgeslagen bij de verschillende metalen. Daarna worden deze afgevoerd naar een erkende verwerker met het oog op materiaalhergebruik / nuttige toepassing bijvoorbeeld als grondstof voor smelterijen bij de productie van nieuwe metalen. Omdat hoogwaardige secundaire grondstoffen uit deze handelingen worden verkregen, kan deze activiteit worden beschouwd als doelmatig.

62 Metalen met aanhangende olie of emulsie

Metalen met aanhangende olie of emulsie zijn verspaningen (zoals draaisels en boorsels) van verschillende metalen met aanhangende vloeistoffen zoals boor-, snij-, slijp-, walsolie of koelemulsies, maar ook fijn metaalbewerkingsafval zoals hamerslagslib en oliehoudend fijn slijpafval. Dit metaalafval komt voornamelijk vrij bij de metaalbewerkende industrie.
De minimumstandaard voor het be- en verwerken van metaalafvalstoffen met aanhangende olie of emulsie, met uitzondering van fijn metaalbewerkingsafval, is scheiden van metaal en de olie of emulsie. De scheiding van het metaal en de olie of emulsie kan plaatsvinden door deze metaalafvalstoffen minimaal 48 uur te laten uitlekken en de olie of emulsie apart op te vangen.
Binnen [redacted] worden deze metaalafvalstoffen inpandig opgeslagen op een vloeistofdichte vloer of een zogenaamde uitlek-container. De eventueel aanwezige emulsie kan uitlekken en wordt separaat opgevangen. De emulsie (niet milieugevaarlijk) en absorptiemiddelen die gebruikt zijn om de emulsie op te vangen worden separaat afgevoerd naar een erkende verwerker. De droge metaaldraaisels en krullen worden naar aard en soort/kwaliteit gesorteerd opgeslagen en afgevoerd naar erkende verwerkers tbv hergebruik bijvoorbeeld als grondstof voor smelterijen bij de productie van nieuwe metalen. Omdat hoogwaardige secundaire grondstoffen uit deze handelingen worden verkregen en de verontreiniging op een nette wijze eveneens milieuverantwoord wordt verwerkt, kan deze activiteit worden beschouwd als doelmatig. Daarmee voldoet de werkwijze van [redacted] aan de minimum standaard.

71 Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

Een elektrisch of elektronisch apparaat is een apparaat dat valt onder het Besluit beheer elektrische en elektronische apparatuur. Het gaat hierbij in feite om alle apparaten waar een stekker aan zit of die op batterijen werken. Hierbij worden niet alleen consumentenapparaten zoals wasmachines, koelkasten en stofzuigers bedoeld, maar ook professioneel gebruikte apparaten zoals medische apparatuur.
De minimumstandaard voor het be- en verwerken van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur is hergebruik van onderdelen of materiaalhergebruik. Voor bij demontage vrijkomende delen, materialen, stoffen of onderdelen die niet als onderdeel of materiaal kunnen worden hergebruikt is de minimumstandaard verbranden als vorm van nuttige toepassing. Voor fracties die niet nuttig toegepast kunnen worden, is de minimumstandaard verbranden als vorm van verwijdering. Deze fracties mogen worden gestort indien verbranden als vorm van verwijdering niet mogelijk is.
Bij [redacted] wordt huishoudelijke apparatuur waarin zich koelvloeistoffen kunnen bevinden en het percentage kunststoffen in verhouding erg groot is (meer dan 70%) ten opzicht van de metaalhoudende onderdelen, zoveel mogelijk geweigerd. Echter is een beperkte acceptatie niet geheel uit te sluiten ivm aanbod van oud ijzer (tussen een partij)

[redacted] accepteert bij voorkeur alleen huishoudelijke apparatuur (bruin en witgoed) die interessant genoeg is voor demontage vanwege het aandeel metalen. [redacted] zorgt ervoor dat de behandeling aansluit bij sectorplan 71.
Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur waarin een hoog percentage metalen voorkomen (zoals bijvoorbeeld ovens, gasfornuizen) worden op soort en samenstelling gesorteerd. Daarna worden deze afgevoerd naar een erkende verwerker (weelabex) die zorgt voor de demontage.
De daarbij vrijkomende metalen worden conform sectorplan 12, afgevoerd naar een erkende verwerker met het oog op materiaalhergebruik / nuttige toepassing.

Elektromotoren, draadspoelen, shredderankers, koelkastpotten en transformatoren worden gesorteerd op soort en kwaliteit. Daarna worden deze elders verwerkt waarbij wordt getracht zo zuiver mogelijke monostromen (non)ferro te herwinnen. Deze monostromen worden vervolgens afgezet bij handelaren/erkende verwerkers met het oog op hergebruik als secundaire grondstof / nuttige toepassing.

Koelkasten / vriezers worden separaat bewaard en afgevoerd naar een erkende verwerker met het oog op materiaalhergebruik / nuttige toepassing.

Omdat hoogwaardige secundaire grondstoffen uit deze handelingen worden verkregen en de verontreiniging op een nette wijze eveneens milieuverantwoord wordt verwerkt, kan deze activiteit worden beschouwd als doelmatig. Daarmee voldoet de werkwijze van [redacted] aan de minimum standaard.

Conclusie/ Beoordeling LAPIIIII-toets

Voor alle voorgenoemde afvalstoffen geldt dat in principe voldaan wordt aan de minimumstandaard.

5. Beschrijving registraties

5.1 Gevoerde registraties

Binnen [redacted] worden een aantal registraties gevoerd ten behoeve van de goederenadministratie en financiële administratie.
Via de weegsoftware worden alle ontvangen afvalstoffen geregistreerd. Periodiek worden via de Amice meldingsmodule van het ministerie alle afgegeven afvalstoffen geregistreerd/gemaild op basis van art. 10.38 Wm.

Daarnaast wordt in het logboek "verdachte partij", alsmede toeleveranciers met (herhaaldelijke) afwijkingen en weigeringen geregistreerd. Partijen waarvan na het doorlopen van de acceptatieprocedure, onverhoopt verontreinigingen worden aangetroffen, worden eveneens bijgehouden in het logboek.

5.2 Informatie over geautomatiseerd beheers- en informatiesysteem

Automatische weegsofware
Het computerprogramma waarmee wegingen worden verricht dient ter ondersteuning van de in- en uitweging en registratie van de afvalstoffen.

De gegevens uit het softwarepakket worden wekelijks gebackupt aan de hand van de hiervoor opgestelde procedure. De acceptatiegegevens met betrekking tot aangeboden vrachten, ontdoeners en transporteurs worden conform de wettelijk voorgeschreven termijnen gearchiveerd. De bedrijfsleiding draagt zorg voor de bewaartijd en het actueel en ordelijk houden van registraties en het archief.

Externe Administratie
De administratie en financiële afhandeling van de bij [redacted] vindt extern plaats. De doordrukken van de begeleidingsformulieren behorende bij de inkomende vrachten, weegbonnen en contactgegevens van de ontdoeners en afnemers worden op het eind van elke werkweek verzameld door de bedrijfsleiding van [redacted] en extern administratief (facturering) afgehandeld.

De acceptatiegegevens met betrekking tot aangeboden vrachten, ontdoeners en transporteurs worden gearchiveerd. De geregistreerde gegevens worden minimaal 5 jaar bewaard.
Er wordt wekelijks een back-up gemaakt van de administratie.

5.3 Ingaande vrachten;

Voordat afvalstoffen geaccepteerd kunnen worden, moet eerst het vooracceptatie onderzoek zijn afgerond. Indien bij een vaste (bedrijfsmatige) toeleverancier van [redacted] een partij afvalstoffen / moet worden opgehaald, dan zal die klant vaak zelf contact opnemen met [redacted] .
Vervolgens wordt het transport ingepland en een begeleidingsbrief aangemaakt. Bij binnenkomst van een partij afvalstoffen wordt de ingevulde begeleidingsbrief opgeborgen in de administratie. Voor particulieren geldt geen verplichting voor een begeleidingsbrief.
De medewerker van [redacted] zorgt voor de in-weging. Indien er op- en aanmerkingen zijn op de partij dan worden deze door de bedrijfsleiding op het formulier geplaatst. Nadat de afvalstoffen zijn gelost en goed bevonden, wordt de begeleidingsbrief afgetekend door de bedrijfsleiding. De bedrijfsleiding zal het netto gewicht vermelden op de begeleidingsbrief. Van de ingaande stromen worden in ieder geval de volgende zaken geregistreerd

- datum
- aanbieder
- herkomst adres/locatie
- transporteur/vervoerder
- bestemming

- euralcode
- hoeveelheid
- omschrijving van de afvalstof
- eventuele gevaarseigenschappen, instructies voor op-overslag

5.4 Uitgaande vrachten.

Wanneer [redacted] voor de eerste keer afvalstoffen afvoert naar een be-/verwerker binnen Nederland wordt hieraan voorafgaand, de vooraanmeldingsprocedure van de afnemer doorlopen. [redacted] zal een voorbedrukte begeleidingsbrief meegeven aan de transporteur (chauffeur). Bij de afnemer wordt het gewicht van de vrachtwagen gewogen. De vrachtauto wordt vervolgens gelost en daarna leeg gewogen.
Van de uitgaande stromen worden dezelfde gegevens op de begeleidingsbrief ingevuld die hierboven bij 'ingaand' zijn vermeld.

5.5 Koppeling goederenadministratie en financiële administratie.

De koppeling tussen gewicht en factuur blijkt uit het vermelden van het weegbonnummer, begeleidingsbriefnummer en het gewicht op de factuur. Bij de begeleidingsbrief wordt immers ook de weegbon gevoegd. Omdat de klant in het bezit is van een doorslag van de begeleidingsbrief en de weegbon, kan hij aan de hand daarvan het vermelde gewicht en de aard van de afvalstof op de facturen controleren.

5.6 Wijzigingen

De wijzigingen kunnen noodzakelijk zijn als gevolg van invloeden van buitenaf (bijvoorbeeld wijzigingen in de Eural-lijst of wet-/regelgeving) maar kunnen ook noodzakelijk zijn omdat werkprocessen bij [redacted] veranderen. De wijzigingen worden beheerd door de milieuadviseur en kunnen tevens op aanraden van bijvoorbeeld toezichthouders worden gecommuniceerd. Minimaal 1x per jaar wordt nagegaan of deze procedure nog actueel is. Wijzigingen in deze acceptatieprocedure en/of die gevolgen hebben voor deze acceptatieprocedure worden vooraf afgestemd met het bevoegd gezag door deze ter goedkeuring voor te leggen. Kleine wijzigingen, waaronder bijvoorbeeld de wijze van registratie, gebruikte formulieren en dergelijke, worden op papier vastgelegd en vooraan in het document opgeborgen. Voor een ieder die de acceptatieprocedure wil raadplegen is dan in een oogopslag duidelijk welke wijzigingen er zijn doorgevoerd. De wijzigingen worden mondeling door de directie gecommuniceerd naar de medewerkers. Eventueel volgt nog een schriftelijke instructie. De directie is verantwoordelijk voor het bijhouden van het register met wijzigingen en zorgt ervoor dat deze tijdens de openingstijden inzichtelijk is op de werf voor medewerkers van [redacted] en bevoegde toezichthouders.

5.7 Ongewone voorvallen

Het productieproces van [redacted] is zeer overzichtelijk. Dit geldt tevens voor de geaccepteerde afvalstoffen. De geaccepteerde afvalstoffen zijn over het algemeen goed visueel te beoordelen. Bovendien wordt gewerkt met een aantal vaste aanbieders en afnemers, waardoor continuïteit, gegarandeerde kwaliteit en een vertrouwensbasis goed geborgd is. Ongewone voorvallen zijn dan ook eigenlijk uitgesloten. Als toch een scenario moet worden beschreven, is het enig denkbare de aanwezigheid van een mogelijke gevaarlijke (afval)stof in een partij aangevoerd materiaal. Indien dit onverhoopt binnen de inrichting van [redacted] wordt aangetroffen, zullen maatregelen worden genomen om de veiligheid van de medewerkers en het milieu te beschermen. Daarbij zal eerst in de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen worden voorzien. Indien medewerkers zelf de onverhoopte verontreiniging mogen / kunnen verwijderen / veiligstellen, zullen zij dit doen. De verontreiniging wordt afgevoerd naar een erkende verwerker. Indien men onwetend is over de gevaarsaspecten ervan, zal de partij waarin de verontreiniging zich bevindt worden zeker gesteld op een vloeistofdichte tijdelijke opslaglocatie. Daarna wordt een deskundige verwerker ingeschakeld om de verontreiniging te saneren. Van de ongewone voorval wordt indien noodzakelijk melding gemaakt bij de betrokken instanties (gemeente, waterschap, provincie) en een registratie gedaan.

einde

---------- *aangevuld 10 januari 2024* ----------

Raadsvoorstel

onderwerp	Verklaring van geen bedenkingen omgevingsvergunning realisatie woning aan de Eltenseweg 1A te Babberich
zaaknummer	Z/24/468629
documentnummer	INT/25/1263172
portefeuillehouder	A. van Orden
portefeuille	Vergunning, Toezicht en Handhaving

1. Samenvatting

De raad heeft in mei 2024 een ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven voor de vergunning voor het realiseren van een woning aan de Eltenseweg 1A in Babberich en bijbehorend besluit hogere grenswaarde. Hierna zijn de ontwerp-vergunning en het ontwerpbesluit hogere grenswaarde tussen 16 juni 2024 tot en met 31 juli 2024 voor 6 weken ter inzage gelegd. Tegen de ontwerpvergunning zijn zienswijzen ingediend. De zienswijzen geven geen aanleiding tot extra onderzoek of weigering van de vergunning. Wel is er een kleine tekstuele aanpassing gedaan in de ruimtelijke onderbouwing naar aanleiding van de zienswijzen (zie bijlagen 6 en 9).

De aanvraag ziet op een omgevingsvergunning en besluit hogere grenswaarde voor realisatie van een woning ter plaatse van de Eltenseweg 1A te Babberich. De aanvrager is voornemens een woning te realiseren op het huidige braakliggende noordwestelijke gedeelte op de kavel. Het plangebied bevindt zich ten oosten van de kern Babberich, gelegen op de hoek Eltenseweg-Beekseweg (N812) tussen Babberich en de A12. De omgeving wordt gekenmerkt door lintbebouwing dat overgaat in de dorpskern Babberich. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich de camping Campschroer 'Steernebosch', de camping wordt gekenmerkt door stacaravans en chalets. Daaronder ten oosten bevindt zich de spoorlijn Zevenaar-Emmerich (D). Het perceel is braakliggend, er heeft een schuur gestaan die recent is gesloopt. In de oude wet- en regelgeving (Wro/Wabo) is geregeld dat voor een omgevingsvergunning die in strijd is met de regels van het bestemmingsplan, een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van de gemeenteraad nodig is. De raad moet een VVGB afgeven specifiek voor deze ontwikkeling. Zonder deze verklaring kan het college de vergunning niet verlenen.

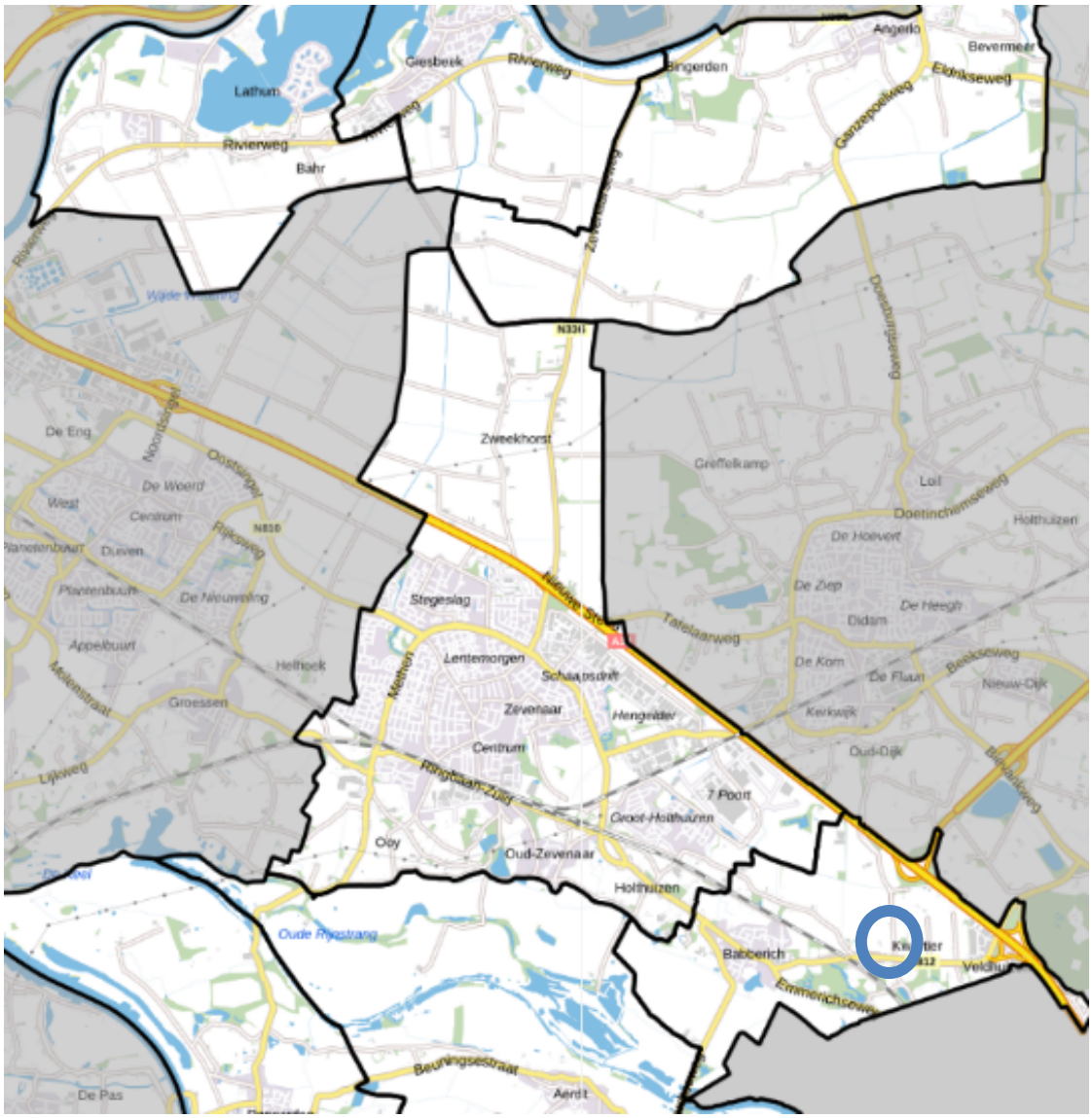

Afbeelding 1. Ligging plangebied in Babberich.

Afbeelding 2. Ligging plangebied in Babberich.

Afbeelding 3. Huidige situatie.

Gewenste situatie
De aanvrager is voornemens om op het huidige braakliggende noordwestelijke gedeelte op de kavel een woning te realiseren. De inrit van de woning komt ter hoogte van de Eltenseweg. De woning zal naar twee zijden worden georiënteerd zodat ook vanaf de Beekseweg de woning kan worden bereikt en een open uitstraling heeft. Er is genoeg ruimte om op het perceel te parkeren door bewoners en bezoekers. De woning wordt onderdeel van de lintbebouwing, waardoor ook het zicht naar de camping vanaf de Eltenseweg af zal nemen. De bomen op het perceel blijven behouden. Er is eerder al positief besloten ten aanzien van een conceptaanvraag voor deze ontwikkeling. De definitieve aanvraag komt inhoudelijk overeen met de conceptaanvraag.

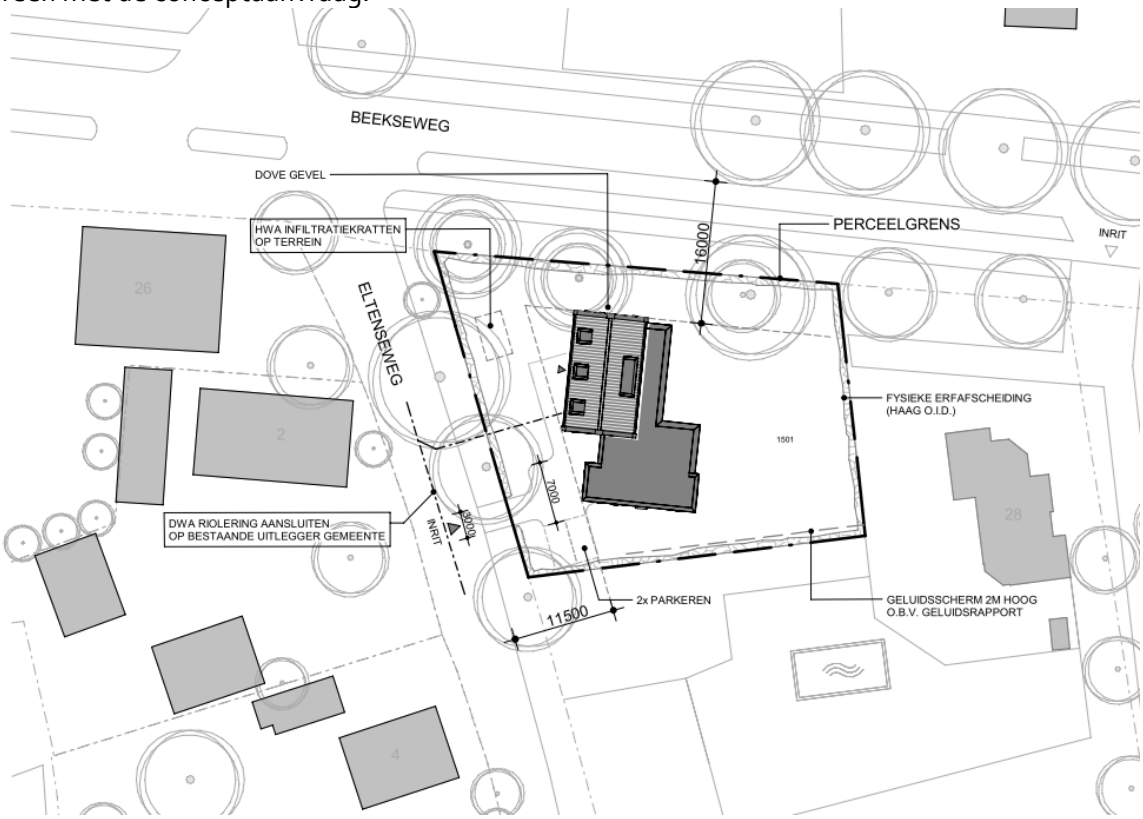

Afbeelding 4. Gewenste situatie

Bestemmingsplan
De aanvraag omgevingsvergunning is voor 1 januari 2024 ingediend, daarom is de oude wetgeving nog van toepassing. Het perceel is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Zevenaar Noord 2018' en kent de enkelbestemming 'Recreatie - Verblijfsrecreatie' met de functie-aanduiding specifieke vorm van recreatie. Tevens geldt de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie hoge verwachting'. De voorgenomen ontwikkeling voorziet in het toevoegen van een woning op het perceel. Het plan is in strijd met het bestemmingsplan 'Buitengebied Zevenaar Noord 2018'. Om medewerking te kunnen verlenen aan dit plan moet via een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bestemmingsplan.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De nota van zienswijzen genaamd 'Eltenseweg 1A Babberich' vast te stellen;
2. Voor de locatie Eltenseweg 1A te Babberich een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een woning.

3. Waarom naar de raad

In de oude wet- en regelgeving (Wro/Wabo) is geregeld dat voor een omgevingsvergunning die in strijd is met de regels van het bestemmingsplan, een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van de gemeenteraad nodig is. Een gemeente kan een lijst met categorieën aanwijzen waarvoor geen VVGB nodig is. De gemeenteraad van Zevenaar heeft op 21 februari 2018 een lijst vastgesteld. De realisatie van de woning aan de Eltenseweg 1A te Babberich valt hier niet onder. Daarom moet de raad een VVGB afgeven specifiek voor deze ontwikkeling. Zonder deze verklaring kan het college de vergunning niet verlenen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het realiseren van een woning op het perceel Eltenseweg 1A te Babberich.

5. Argumenten en alternatieven

5.1 *Uit de ruimtelijke onderbouwing volgt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening*

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning geldt als voorwaarde dat sprake moet zijn van een goede ruimtelijke ordening. In de bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing is per strijdigheid de wenselijkheid beoordeeld. Er zijn maatregelen nodig om een goed woon- en leefklimaat ten aanzien van de camping en wegverkeerslawaai te waarborgen. Deze maatregelen zijn:

- aangepaste openingstijden van het zwembad, het zwembad is alleen overdag geopend;
- het plaatsen van een 2 meter hoog geluidsscherm;
- de plaatsing van een scherm onder de veranda vanwege wegverkeerslawaai.

Door de genoemde maatregelen is de conclusie dat de aanvraag voldoet aan de verschillende aspecten van een goede ruimtelijke ordening. Er vindt geen onevenredige aantasting plaats van het woon- en leefklimaat, het straat- en bebouwingsbeeld, de milieusituatie, aanwezige waarden (waaronder cultuurhistorisch) en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.
Vanwege de ligging in het buitengebied is er voor de locatie een landschapsplan opgesteld. De uitvoering van dit landschapsplan geldt als voorwaarde voor realisatie van de nieuwe woning. Daarmee is een groene overgang naar het buitengebied gewaarborgd.

5.2 Er kan worden voldaan aan de geluidsnormen met een besluit hogere grenswaarde

Voor de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan is akoestisch onderzoek uitgevoerd. Uit dat onderzoek blijkt dat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden voor wegverkeerslawaai. Dit wordt opgelost door het nemen van een besluit voor een hogere grenswaarde op grond van de Wet geluidhinder (Wgh). Het college van B&W is bevoegd om de procedure voor dit besluit te doorlopen.

In de ruimtelijke onderbouwing is ook gekeken naar de cumulatie van de verschillende geluidsbronnen in de omgeving. Conclusie daarvan is dat (doordat de geluidsbronnen allemaal aan verschillende kanten liggen) de cumulatie niet leidt tot een slecht woon- en leefklimaat.

5.3 De nieuwe woning voldoet aan de kaders vanuit ruimtelijke kwaliteit

Vanuit ruimtelijke kwaliteit zijn bij de conceptaanvraag de volgende kaders voor de nieuwe woning meegegeven:

- de nieuwe woning dient aan te sluiten bij de massa en architectuur van de omliggende woningen;
- de maximale goothoogte is 3 meter, de maximale bouwhoogte is 8,5 meter;
- de richting van het bouwvlak dient parallel te komen aan de naastgelegen woning;
- het perceel dient landschappelijk ingepast te worden.

De definitieve aanvraag voldoet aan de bovenstaande kaders. Daarnaast heeft de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) ingestemd met de bouwplannen.
De mogelijkheden voor realisatie van een woning in het buitengebied zijn op dit moment beleidsmatig beperkt tot nieuwbouw van woningen na sloop van voormalige agrarische bebouwing (VAB) op een agrarisch bouwperceel en splitsing van monumentale panden. De gesloopte schuur is geen voormalige agrarische bebouwing en het gaat niet om splitsing van een monumentaal pand. Er is nieuw beleid voor wonen in het buitengebied in voorbereiding, maar de inhoud hiervan is op dit moment nog niet bekend. Voorstel is om vooruitlopend op het nieuwe beleid toch al medewerking te verlenen als het gaat om invulling van locaties:

- midden in lintbebouwing in het buitengebied;
- waarbij de locatie landschappelijk wordt ingepast;
- waarbij behoud van het doorzicht op het achterliggende landschap vanuit ruimtelijke kwaliteit niet noodzakelijk is.

De beoogde ontwikkeling voldoet aan deze kaders. Aan weerszijden van de locatie liggen al woningen, vanwege de bestaande bebouwing op de camping is er geen zicht op het achterliggende landschap en het perceel wordt landschappelijk ingepast.

5.4 Zonder de verklaring van geen bedenkingen kan de omgevingsvergunning niet worden verleend
De raad kan de gevraagde verklaring van geen bedenkingen alleen gemotiveerd weigeren in verband met een goede ruimtelijke ordening. Indien de raad de gevraagde verklaring niet afgeeft, mag het college de gevraagde vergunning ook niet verlenen. Dit is dus een cruciaal onderdeel van de procedure. Zoals hiervoor is aangegeven, is er echter sprake van een goede ruimtelijke ordening en wordt de raad geadviseerd de verklaring af te geven.

Alternatieven
Het college moet uiteindelijk een besluit nemen op de aanvraag zoals deze is ingediend. Wanneer er sprake is van een aanvraag die voldoet aan het criterium van 'goede ruimtelijke ordening', is er geen reden de aanvraag te weigeren of om alternatieven te overwegen. Er zijn echter ook geen alternatieven (anders dan het niet realiseren van de woning).

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De aanvraag wordt in overeenstemming met de wettelijk voorgeschreven procedure afgehandeld.
Er is geen evaluatie nodig.

7. Klimaat en duurzaamheid
De woning wordt aardgasloos gebouwd en voorzien van een warmtepomp en HR++-beglazing. Daarnaast wordt de locatie landschappelijk ingepast.

8. Communicatie

De initiatiefnemer heeft ter voorbereiding op het indienen van de definitieve aanvraag omwonenden geïnformeerd over de plannen. Omdat de aanvraag van voor 1 januari 2024 is, geldt er geen verplichte participatie.

9. Kosten, baten en dekking

Het opstellen van de ruimtelijke onderbouwing en het uitvoeren van de onderzoeken is voor rekening van de aanvrager. De gemeentelijke procedurekosten worden op grond van de legesverordening in rekening gebracht. Voor het verhalen van eventuele planschade wordt met de initiatiefnemer een overeenkomst afgesloten.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1. INK/23/1204132 T - situatie.2
2. INK/23/1204130 situatie (bestaand).1.pdf
3. INK/23/1204129 T - plattegronden (1).pdf
4. INK/23/1204128 gevels en doorsneden.1
5. INK/23/1204124 D - aanvraagformulier.pdf
6. INK/25/1265659 Ruimtelijke Onderbouwing Eltenseweg 1A Babberich
7. INK/24/1204133 tekening situatie landschappelijke inpassing.pdf
8. ADV/25/1263163 Collegevoorstel Besluit omgevingsvergunning en hogere grenswaarde voor realisatie van een woning ter plaatse van de Eltenseweg 1A te Babberich
9. INT/25/1263153 Nota zienswijzen Eltenseweg 1a Babberich

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Verklaring van geen bedenkingen omgevingsvergunning realisatie woning aan de Eltenseweg 1A te Babberich
zaaknummer	Z/24/468629
documentnummer	INT/25/1263172

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de aanvraag niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan 'buitengebied Zevenaar Noord 2018';

medewerking aan dit plan kan worden verleend op basis van artikel 2.12, eerste lid, aanhef onder a. onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar deze vergunning pas kunnen verlenen nadat de gemeenteraad hiervoor een verklaring van geen bedenkingen heeft afgegeven;

de verklaring van geen bedenkingen alleen geweigerd kan worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening;

uit de bij de aanvraag overlegde ruimtelijke onderbouwing en overige bescheiden blijkt dat het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening;

er hiermee geen reden is de verklaring van geen bedenkingen te weigeren;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel van de Gemeentewet en artikel van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

besluit:

1. De nota van zienswijzen genaamd 'Eltenseweg 1A Babberich' vast te stellen;
2. Voor de locatie Eltenseweg 1A te Babberich een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een woning.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

RENVOOI Situatie

KADASTRAAL BEKEND:

Gemeente: Zevenaar
Sectie:
Nr.: 1501

- HWA, hemelwaterafvoer, riolering
- DWA, vuilwaterafvoer, buitenriolering
- Perceelgrens

project:
NIEUWBOUW WOONHUIS BABBERICH

projectlocatie:
Eltenseweg 1a
6909 DG Babberich

opdrachtgever:

T

architect:	hd
projectleider:	vvv
modelleur:	jw
maateenheid:	mm
schaal:	1:500
formaat:	A2.L
datum:	08-09-2021
wijz.: A	19-12-2023

projectfase:
OMGEVINGSVERGUNNING

tekeningnummer: HA_OV_001_

projectnummer: 18093

onderwerp:
Situatie

Hurenkamp
Architecten & Adviseurs

Hurenkamp Architecten & Adviseurs bv
Kerkallee 43 6882 AM Velp
T 026 361 38 12
Email architecten@hurenkamp.nl
Website www.hurenkamp.nl

SITUATIE BESTAAND (schaal 1:500)

18093_DO_NIEUWBOUW WOONHUIS ELTENSEWEG 1A TE BABBERICH_A3_d.d. 15-07-2021

schaalbalk

0 5 10 15 20m

Hurenkamp
Architecten & Adviseurs

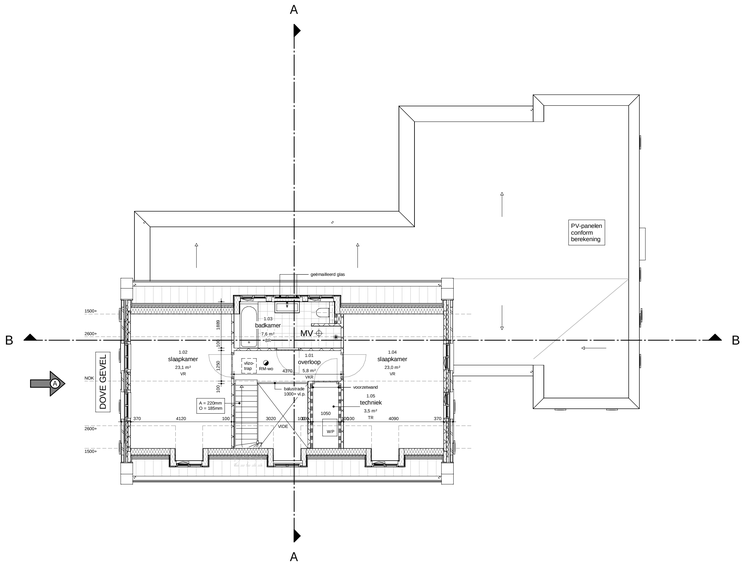

1e VERDIEPING

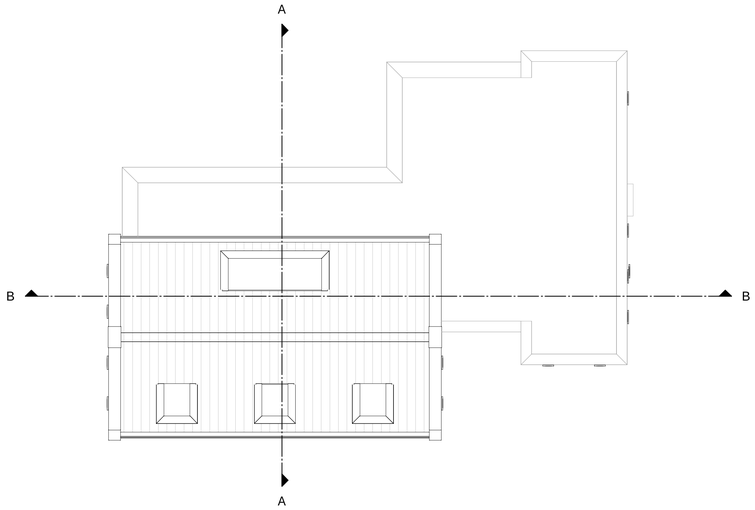

DAKOVERZICHT

BVO PLATTEGRONDEN	
Bouwlaag	oppervlakte
00	216,8 m²
01	93,7 m²
	310,6 m²

GO PLATTEGRONDEN	
Bouwlaag	oppervlakte
00	188,2 m²
01	65,1 m²
	253,3 m²

N

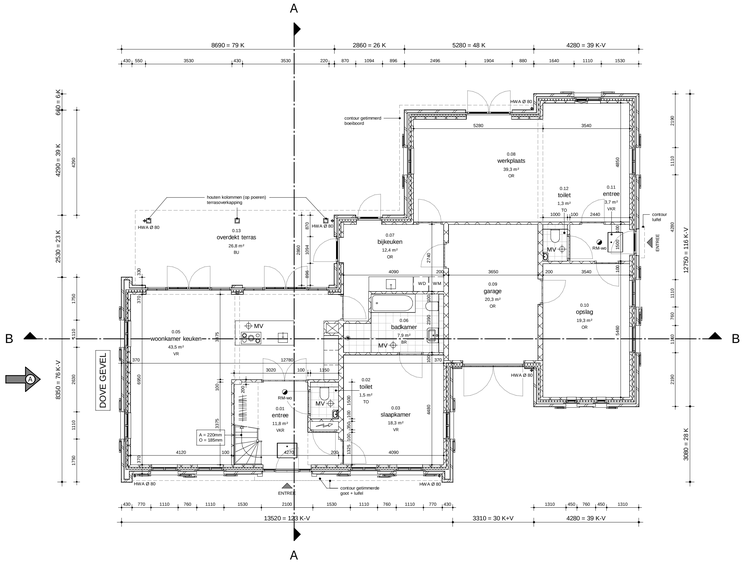

BEGANE GROND

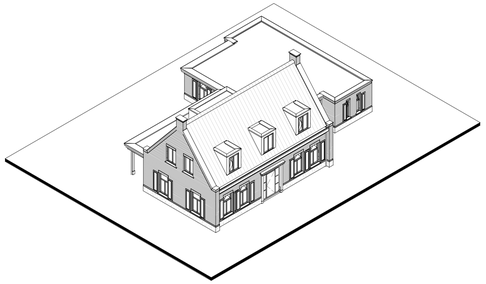

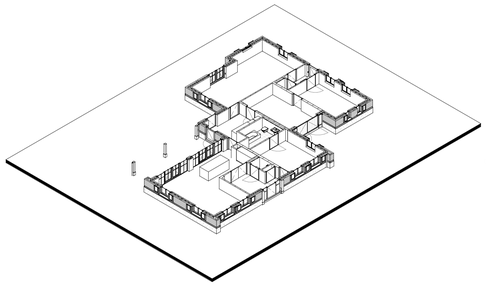

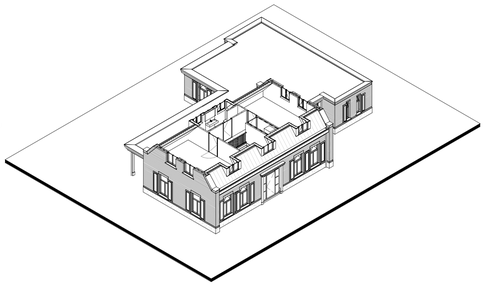

RENVOOI Particulier eigendom

Toetsing op basis van art. 1.12a (woonfunctie voor particulier eigendom) van het Bouwbesluit 2012 toegestaan. De afdelingen 4.3, 4.4, 4.5 & 4.6 en artikel 6.10 zijn niet van toepassing. Wat betreft de afdelingen 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3.11, 4.1, 4.2 en 4.7 zijn de voorschriften voor een bestaand bouwwerk van toepassing.

RENVOOI NEN

- Electra installatie volgens : NEN 1010
- Waterinstallatie volgens : NEN 1006
- C.V. installatie volgens : NEN 3028
- Gasinstallatie volgens : NEN 1078
- Meterkast inrichting volgens: NEN 2768 (m.b.t. woonfunctie)
- Binnenriolering volgens (aansluiten op bestaand) : NTR 3216

RENVOOI Isolatie

Rc-waarde begane grond vloer	: ≥ 3,7 m² K/W
Rc-waarde wanden	: ≥ 4,7 m² K/W
Rc-waarde daken	: ≥ 6,3 m² K/W
U-waarde ramen, deuren en kozijnen	: ≤ 1,2 W/m²K
Gemiddelde u-waarde ramen, deuren en kozijnen	: ≤ 1,65 W/m²K

RENVOOI Ruimtebenamingen

BR	= Badruimte	TO	= Toiletruimte
BU	= Buitenruimte	TR	= Technische ruimte
FR	= Functie ruimte	VKR	= Verkeersruimte
GVR	= Gemeenschappelijke verkeersruimte	VR	= Verblijfsruimte
OR	= Onbenoemde ruimte		

RENVOOI Algemeen

- Toilet- en badruimten waterdicht afwerken conform art. 3.23 van het Bouwbesluit 2012.
- Daglicht volgens daglichtberekening.
- Ventilatie volgens ventilatieberekening.
- Constructie volgens opgave constructeur.
- Alle constructieve onderdelen, benodigd voor het instandhouden van de brandwerende scheidingen, brandwerend afwerken op bezwijken overeenkomendebrandwerendheid brandwerende scheiding.
- Inbraakwering woning:
  Inbraakwering constructieve onderdelen, bereikbaar voor inbraak volgens NEN 5087 dienen te voldoen aan weerstandsklasse 2 volgens NEN 5096.
- Wering van ratten en muizen in woningen volgens artikel 3.68 t/m 3.70.
- Nieuwe trappen voldoen minimaal aan artikel 2.33 t/m 2.36 van het Bouwbesluit 2012 (nieuwbouw).
- Vloer- en trapscheidingen voldoen minimaal aan artikel 2.17 t/m 2.20 van het Bouwbesluit 2012 (nieuwbouw).
- Hoogteverschil t.p.v. toegang gebouw max. 20 mm, volgens artikel 6.49 van het Bouwbesluit 2012.
- Vrije doorgang deuren min. 850 x 2300mm, tenzij anders aangegeven.

- PRINCIPE TRAP

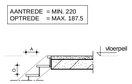

- PRINCIPE TRAPHEK

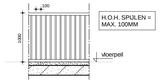

RENVOOI Bouwkundig

- Metselwerk - baksteen.
- Metselwerk - keramische bouwsteen
- Niet dragende binnenwand.
- Prefab beton.
- Isolatiemateriaal.
- Verticale gevelbekleding + geisoleerd HSB.
- Hwa, hemelwaterafvoer.
- Dwa, vuilwaterafvoer, buitenriolering.
- HWA Hemelwaterafvoer.
- MV Ruimte voorzien van mechanische ventilatie.

Nieuw aan te brengen rioleringen en afvoeren aansluiten op bestaande uitleggers gemeente.

project:
NIEUWBOUW WOONHUIS BABBERICH

projectlocatie:
Eltenseweg 1a
6909 DG Babberich

opdrachtgever:

T

architect:	hd
projectleider:	vvv
modelleur:	jw
maateenheid:	mm
schaal:	1:100
formaat:	A1 L+
datum:	08-09-2021
wijz.: A	19-12-2023

projectfase:
OMGEVINGSVERGUNNING

tekeningnummer: projectnummer:
HA_OV_100_ 18093

onderwerp:
Plattegronden

Hurenkamp Architecten & Adviseurs

Hurenkamp Architecten & Adviseurs bv
Kerkallee 43 6882 AM Velp
T 026 361 38 12
Email architecten@hurenkamp.nl
Website www.hurenkamp.nl

OOST GEVEL

NOORD GEVEL

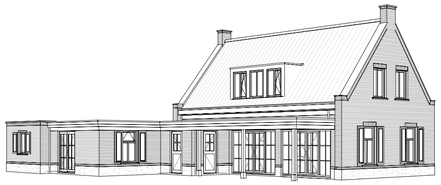

WEST GEVEL

ZUID GEVEL

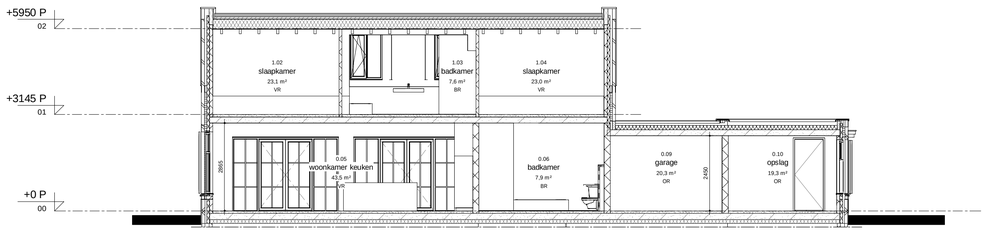

DOORSNEDE B-B

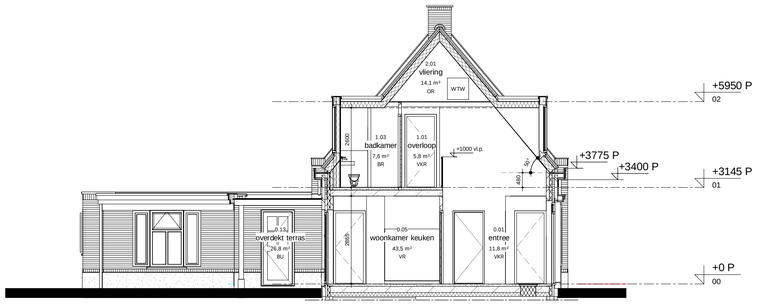

DOORSNEDE A-A

RENVOOI Gevel

- Metselwerk - baksteen, halfsteens verband
- Gevelplint - stucwerk
- Verticale gevelbekleding

RENVOOI Kleuren & materialen

- Gevels	- metselwerk	- roodbruin genuanceerd, halfsteens verband
- Gevelplint	- stucwerk	- RAL 7037, stofgrijs
- Gevel garage + dubbele deuren	- verticale geveldelen hout, deuren v.v. gg-delen	- Heerengracht groen (Evert de Koning 2031)
- Boeiboord garage	- Accoya	- Heerengracht groen (Evert de Koning 2031)
- Kozijnen	- kunststof	- RAL 9010, zuiver wit
- Ramen en deuren	- kunststof	- Heerengracht groen (Evert de Koning 2031)
- Raamdorpels	- hardsteen	- naturel
- Luiken	- hout	- Heerengracht groen (Evert de Koning 2031)
- Luifel (2x entree)	- Accoya	- RAL 9010, zuiver wit
- Kader zijkanten hoofdentree	- Accoya	- RAL 9010, zuiver wit
- Geprofileerde gootlijst	- Accoya	- RAL 9010, zuiver wit
- Geprofileerde daklijst	- Accoya	- RAL 9010, zuiver wit
- Afdekkappen	- zink	- naturel
- Afdekplaat schoorsteen	- hardsteen	- naturel
- Dakpannen	- OVH pannen	- blauw gesmoord
- HWA	- zink	- naturel
- Dakkapellen / afdekkappen kopgevels	- quartz-zinc met felsnaad	- naturel

project:
NIEUWBOUW WOONHUIS — BABBERICH

projectlocatie:
Eltenseweg 1a
6909 DG Babberich

opdrachtgever:
T

architect:	hd
projectleider:	vvv
modelleur:	jw
maateenheid:	mm
schaal:	1:100
formaat:	A1.L
datum:	08-09-2021
wijz.: A	19-12-2023

projectfase:
OMGEVINGSVERGUNNING

tekeningnummer: HA_OV_200_
projectnummer: 18093

onderwerp:
Gevels en doorsneden

Hurenkamp
Architecten & Adviseurs

Hurenkamp Architecten & Adviseurs bv
Kerkallee 43 6882 AM Velp
T 026 361 38 12
Email architecten@hurenkamp.nl
Website www.hurenkamp.nl

Ingediende aanvraag/melding omgevingsvergunning

Formulierversie
2020.01

Aanvraaggegevens

Algemeen

Aanvraagnummer	6356477
Aanvraagnaam	Nieuwbouw woonhuis Eltenseweg 1A Babberich
Uw referentiecode	18093
Ingediend op	09-09-2021
Soort procedure	Reguliere procedure
Projectomschrijving	Nieuwbouw van een woonhuis aan de Eltenseweg 1A te Babberich,
Opmerking	-
Gefaseerd	Nee
Gerelateerde aanvraag/melding:	6359141
Blokkerende onderdelen weglaten	Nee
Persoonsgegevens openbaar maken	Nee
Kosten openbaar maken	Nee
Bijlagen die later komen	- BENG-berekening (ivm landelijke drukte/lange levertijd) - Geotechnisch onderzoek & funderingsberekening
Bijlagen n.v.t. of al bekend	-

Bevoegd gezag

Naam:	Gemeente Zevenaar
Bezoekadres:	Kerkstraat 27 6901 AA Zevenaar
Postadres:	Postbus 10 6900 AA Zevenaar
Telefoonnummer:	0316 595111
E-mailadres:	gemeente@zevenaar.nl
Website:	www.zevenaar.nl
Contactpersoon:	de heer G. de Reus

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Aanvragergegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Woning bouwen

- Bouwen

Bijlagen

Kosten

Aanvrager

1 Persoonsgegevens aanvrager/melder

Geslacht	☐ Man ☑ Vrouw ☐ Niet bekend
Voorletters	S.J.M.
Voorvoegsels	-
Achternaam	Campschroer

2 Verblijfsadres

Postcode	6909DT
Huisnummer	28
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Beekseweg
Woonplaats	Babberich

3 Correspondentieadres

Adres	Beekseweg 28 6909DT Babberich

4 Contactgegevens

Telefoonnummer	0610255009
E-mailadres	info@campingcampschroer.nl

Gemachtigde bedrijf

1 Bedrijf

KvK-nummer	09090353
Vestigingsnummer	000018768598
(Statutaire) naam	B.V. Hennie Hurenkamp Architectenburo BNA
Handelsnaam	Hurenkamp Architecten & Adviseurs

2 Contactpersoon

Geslacht	☑ Man ☐ Vrouw
Voorletters	E.
Voorvoegsels	-
Achternaam	Kant
Functie	Adviseur bouwregelgeving

3 Vestigingsadres bedrijf

Postcode	6882AM
Huisnummer	43
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Kerkallee
Woonplaats	Velp

4 Correspondentieadres

Adres	Kerkallee 43 6882AM Velp

5 Contactgegevens

Telefoonnummer	026 - 361 38 12
Faxnummer	-
E-mailadres	edwin@hurenkamp.nl

6 Akkoordverklaring

Akkoordverklaring

☑ Hierbij verklaar ik dat ik de aanvraag/melding naar waarheid heb ingevuld, dat ik correspondentie over mijn aanvraag/melding wil ontvangen op het door mij opgegeven e-mailadres of op het door mij opgegeven adres van de berichtenbox en dat ik weet dat er kosten verbonden kunnen zijn aan het indienen van een aanvraag.

Locatie

1 Adres

Postcode	6909DG
Huisnummer	1
Huisletter	A
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Eltenseweg
Plaatsnaam	Babberich
Gelden de werkzaamheden in deze aanvraag/melding voor meerdere adressen of percelen?	☐ Ja ☑ Nee

2 Eigendomssituatie

Eigendomssituatie van het perceel	☑ U bent eigenaar van het perceel ☐ U bent erfpachter van het perceel ☐ U bent huurder van het perceel ☐ Anders

Bouwen

Woning bouwen

1 Woonboten en drijvende objecten

Betreft de woning een woonboot of ander drijvend object met een woonfunctie?	☐ Ja ☑ Nee

2 Woning

Gaat het om de bouw van één of meer woningen?	☑ Ja ☐ Nee
Voor welke functie wordt de woning gebouwd?	☑ Eigen bewoning ☐ Zorgwoning ☐ Anders
Is er sprake van particulier opdrachtgeverschap?	☑ Ja ☐ Nee

3 De bouwwerkzaamheden

Wat is er op het bouwwerk van toepassing?	☐ Het wordt geheel vervangen ☐ Het wordt gedeeltelijk vervangen ☑ Het wordt nieuw geplaatst
Eventuele toelichting	Nieuwbouw van het woonhuis. E.e.a. reeds voorbesproken met de gemeente.
Hebt u voor deze bouwwerkzaamheden al eerder een vergunning aangevraagd?	☐ Ja ☑ Nee

4 Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?	Terrein

5 Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

Verandert de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?	☑ Ja ☐ Nee
Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	0
Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	310

6 Bruto inhoud bouwwerk

Verandert de bruto inhoud van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?	☑ Ja ☐ Nee
Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	0
Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	1000

7 Oppervlakte bebouwd terrein

Verandert de bebouwde oppervlakte van het terrein na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	☑ Ja ☐ Nee
Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	0
Wat is de bebouwde oppervlakte van het terrein in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	217

8 Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om een seizoensgebonden bouwwerk?	☐ Ja ☑ Nee
Gaat het om een tijdelijk bouwwerk?	☐ Ja ☑ Nee

9 Gebruik

Waar gebruikt u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor?	☐ Wonen ☑ Overige gebruiksfuncties
Geef aan waar u het bouwwerk en/of terrein momenteel voor gebruikt.	Schuur / opslag
Waar gaat u het bouwwerk voor gebruiken?	☑ Wonen ☐ Overige gebruiksfuncties
Wat wordt de gebruiksoppervlakte van de woning in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	250
Wat wordt de vloeroppervlakte van het verblijfsgebied van de woning in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?	108

10 Huurwoningen

Wat is het aantal huurwoningen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?	0
Wat is het aantal huurwooneenheden waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?	0

11 Koopwoningen

Wat is het aantal koopwoningen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?	1

Wat is het aantal koopwooneenheden waarvoor een vergunning wordt aangevraagd?	0

12 Algemeen

Bent u na voltooiing van de werkzaamheden bewoner van het bouwwerk?	☑ Ja ☐ Nee

13 Uiterlijk bouwwerk/welstand

Beschrijf van de onderstaande onderdelen de materialen en kleuren die u voor het bouwwerk gebruikt. U mag het veld leeg laten als u materialen en kleuren in de bijlagen vermeldt

Onderdelen	Materiaal	Kleur
Gevels	-	-
- Plint gebouw	-	-
- Gevelbekleding	-	-
- Borstweringen	-	-
- Voegwerk	-	-
Kozijnen	-	-
- Ramen	-	-
- Deuren	-	-
- Luiken	-	-
Dakgoten en boeidelen	-	-
Dakbedekking	-	-

Vul hier overige onderdelen en bijbehorende materialen en kleuren in.	Zie blad HA_OV_200

14 Mondeling toelichten

Ik wil mijn bouwplan mondeling toelichten voor de welstandscommissie/ stadsbouwmeester.	☐ Ja ☑ Nee

Bijlagen

Formele bijlagen

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
18093_BS_bestaande_-situatie_Eltenseweg1a	18093_BS_bestaande situatie_Eltenseweg1a.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	09-09-2021	In behandeling
18093_HA_OV_TEK_Tekeningenlijst_pdf	18093_HA_OV_TEK_Tekeningenlijst.pdf	Anders	09-09-2021	In behandeling
18093_HA_OV_001_Situatie_pdf	18093_HA_OV_001_Situatie-.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	09-09-2021	In behandeling
18093_HA_OV_100_Plattegronden_pdf	18093_HA_OV_100_Plattegronden-.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	09-09-2021	In behandeling
18093_HA_OV_200_Gevels_en_doorsneden_pdf	18093_HA_OV_200_Gevels en doorsneden.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	09-09-2021	In behandeling
18093_HA_OV_400_Principedetails_pdf	18093_HA_OV_400_Principedetails.pdf	Plattegronden, doorsneden en detailtekeningen bouwen complexere bouwwerken	09-09-2021	In behandeling
18093_HA_OV_800_Bouwbesluittoetsing_pdf	18093_HA_OV_800_Bouwbesluittoetsing.pdf	Gezondheid	09-09-2021	In behandeling
MPG-berekening_Eltenseweg_1a_Babberich	18093_MPG-berekening_Eltenseweg 1a Babberich.pdf	Energiezuinigheid en milieu	09-09-2021	In behandeling
1a_Babberich_-_Berekening_bovenbouw	21124 Nieuwbouw woonh. Eltenseweg 1a Babberich - Berekening bovenbouw.pdf	Constructieve veiligheid complexere bouwwerken	09-09-2021	In behandeling

Kosten

Bouwen

Woning bouwen

Wat zijn de geschatte kosten in euro's (exclusief BTW)?	350000

Projectkosten

Wat zijn de geschatte kosten voor het totale project in euro's (exclusief BTW)?	350000

Gemeente Zevenaar

Ruimtelijke Onderbouwing
Projectafwijkingsbesluit
Eltenseweg 1a te Babberich

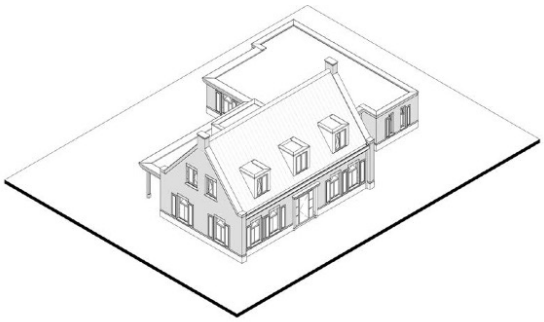

19 mei 2025
www.paulstaats.com

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1 Aanleiding en procedure 3
1.2 Ligging plangebied 3
1.3 Leeswijzer 4
2. Het voorliggende plan 4
2.1 Bestaande situatie 4
2.2 Toekomstige situatie 4
3. Beleidskader 6
3.1 Rijksbeleid 6
3.2 Provinciaal beleid 6
3.3 Gemeentelijk beleid 6
3.3.1. Structuurvisie Zevenaar 6
3.3.2. Vigerend bestemmingsplan 7
4. Uitvoerbaarheid 8
4.1 Milieu 8
4.1.1. Bodem 8
4.1.2. Lucht 9
4.1.3. Geluid 10
4.1.4. Geur 12
4.1.5. Externe veiligheid 12
4.1.6. Milieuzonering 19
4.2 Water 19
4.3 Ecologie 21
4.4 Verkeer 22
4.5 Cultuurhistorie en archeologie 22
4.6 Uitvoerbaarheid 23
4.6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 23
4.6.2 Economische uitvoerbaarheid 24
Bijlagen 25

1. Rapportage verkennend bodemonderzoek en onderzoek asbest in bodem en puin Eltenseweg 1a te Babberich; Econsultancy, 7 juli 2022.
2. Akoestisch onderzoek verkeerslawaai bouwplan Eltenseweg 1a te Babberich; Buijvoets bouw- en geluidsadvisering, 6 december 2023.
3. Akoestisch onderzoek industrielawaai bouwplan Eltenseweg 1a te Babberich; Buijvoets bouw- en geluidsadvisering, 14 juni 2022.
4. Nieuwbouw woning Eltenseweg 1a Babberich, Rapport karakteristieke geluidswering; Hurenkamp Architecten & Adviseurs, 11 december 2023.
5. Quickscan Wet natuurbescherming, Eltenseweg 1a te Babberich; Econsultancy, 22 juni 2022.
6. Rapportage Stikstofdepositie Nieuwbouw woonhuis Eltenseweg 1a te Babberich; S&W Bouwkundig Ingenieurs, 11 januari 2024.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en procedure

De initiatiefnemer is voornemens om in de noordwestelijke hoek het perceel van de Eltenseweg 1a een nieuwe woning te realiseren. In de huidige situatie is het perceel braakliggend. Op het perceel is recent een schuur afgebroken. Het initiatief is niet mogelijk binnen het vigerende bestemmingsplan 'buitengebied Zevenaar Noord 2018'. Daarin kent het perceel de bestemming 'recreatie'. Om de ontwikkeling van de woning mogelijk te maken wordt een concreet bouwplan vergezeld door deze ruimtelijke onderbouwing.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen op de hoek Eltenseweg-Beekseweg (N812), ten oosten van de kern Babberich en de spoorlijn Zevenaar-Emmerich (D). De directe omgeving van het perceel wordt gekenmerkt door open lintbebouwing aan de Beekseweg en Camping Campschroer "Steernebosch". Onderstaande luchtfoto geeft de ligging van het plangebied in zijn omgeving weer. Het plangebied is kadastraal bekend binnen kadastrale gemeente Oud-Zevenaar sectie D, nummer 1501 en 2669. De oppervlakte meet circa 1.460 m^2.

Globale ligging plangebied

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het plan beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het relevante rijks-, provinciale- en gemeentelijk beleid weer, alsmede de van toepassing zijnde wetgeving. In hoofdstuk 4 wordt het project op haalbaarheid getoetst aan de hand van het geldende beleid en de van toepassing zijnde milieuregelgeving; ook de economische haalbaarheid komt hier aan de orde. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de maatschappelijke uitvoerbaarheid; hierbij zullen te zijner tijd de uitkomsten van het voorgeschreven overleg en de ingekomen zienswijzen worden opgenomen.

2. Het voorliggende plan

In dit hoofdstuk komt het voorliggende plan aan de orde; daarbij wordt eerst ingegaan op de bestaande functie en de bestaande bebouwing, ook in relatie tot de omgeving. Vervolgens wordt het nieuwe plan toegelicht in dezelfde context.

2.1 Bestaande situatie

De identiteit van de Beekseweg werd lange tijd gekenmerkt door lintbebouwing en vergezichten over het landschap. Eind jaren ’70 verschenen de eerste recreatieparken in de omgeving, en steeds meer wordt het landschap hierdoor gedomineerd.

Het plangebied is gelegen op de hoek van de Beekseweg en de Eltenseweg in Babberich. Ten oosten en zuiden van het plangebied is Camping Campschroer "Steernebosch" gelegen. De camping wordt grotendeels gekenmerkt door stacaravans en chalets. Ten westen zijn voornamelijk vrijstaande woningen aanwezig. De Beekseweg is de doorgaande weg N812 tussen Babberich en A12.
Het perceel is nu braakliggend. In het verleden heeft op het perceel een schuur gestaan. Deze is recent gesloopt. Aan de Eltenseweg zijn enkele volwassen laanbomen aanwezig, welke behouden blijven. Ook de bomen aan de Beekseweg blijven de behouden.

2.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens om op het perceel een woning te realiseren. De inrit van de woning komt aan de Eltenseweg. De woning wordt aan twee zijden georiënteerd zodat het ook naar de Beekseweg een uitnodigende uitstraling heeft. De situering van de woning past in het historische beeld van de lintbebouwing lang de Beekseweg. De woning neemt op deze manier het zicht weg van de achtergelegen camping. Het plangebied is nu nog onderdeel van het perceel van de camping. Een groene

erfafscheiding zorgt voor privacy voor de nieuwe woning. Op het ruime, nieuwe erf komt voldoende ruimte voor parkeren voor bewoners en bezoekers.

Bestaande situatie,
nog inclusief met reeds gesloopte schuur.

Beoogde toekomstige situatie

3. Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) schetst het nieuwe ruimtelijke en mobiliteitsbeleid van het rijk in het perspectief van 2028 en 2040. In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden.

Onderhavig plan maakt één nieuwe woning mogelijk. De SVIR laat zich niet specifiek uit over dergelijke lokale ontwikkelingen. Het voornemen raakt dan ook geen rijksbelangen zoals opgenomen in de SVIR.

3.2 Provinciaal beleid

De provincie Gelderland heeft een integraal provinciaal beleidsplan, de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland. Provinciale Staten van Gelderland heeft de Omgevingsvisie op 19 december 2018 vastgesteld. De laatste Omgevingsverordening is van 2021.
De omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' bevat de hoofdlijnen van het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie Gaaf Gelderland beschrijft de strategische hoofdopgaven voor de lange termijn. Deze zijn onderverdeeld in zeven thema's, te weten energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving.

Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik
De provincie en partners bezien nieuwe ontwikkelingen in samenhang met de bestaande voorraad. Als leidend principe wordt de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik gehanteerd. De juridische basis hiervoor is de ladder voor duurzame verstedelijking die het Rijk heeft vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Met de toevoeging van één woning in het bestaande lint van de Beekseweg is het plan niet strijdig met provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1. Structuurvisie Zevenaar

In februari 2013 heeft de gemeenteraad de aangepaste Structuurvisie 'Samen kijken naar de toekomst 2012- 2030' vastgesteld. De visie is opgesteld als kader voor het ruimtelijk beleid tot het jaar 2030 en betreft het gehele grondgebied van Zevenaar. In de Structuurvisie wordt ingezet op een vijftal hoofdopgaven:

1. Versterken van de identiteit van Zevenaar met aandacht voor de diversiteit in landschappen, kernen en functies;
2. Voldoende plek voor stedelijke ontwikkelingen tot 2030;
3. Behoud van kwalitatief goede woon- en werkgebieden en goede voorzieningen;
4. Tegengaan van versnippering van de leefomgeving inclusief het leefbaar houden van de kernen;
5. Nadrukkelijker inzetten op een duurzame ontwikkeling.
   De opgaven worden benaderd vanuit de drie kernwaarden: 'verbinden', 'diversiteit' en 'kwaliteit'.

Deze kernwaarden vormen de rode draad van waaruit de gemeente de komende jaren werkt.
Op het gebied van wonen zijn de volgende hoofddoelen geformuleerd:

- Voldoende passende woonruimte, aansluitend op de bevolkingsontwikkeling en inzetten op vergroten van het aandeel vestigers ter ondersteuning van het behoud van de streekfunctie van het voorzieningenapparaat.
- Het behouden en realiseren van goed bereikbare woongebieden.
- Het behouden en waar noodzakelijk versterken van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving.
- Het bieden van de juiste condities voor levensloopbestendige wijken en dorpen.
- Inspelen op veranderende vragen.
- Aansluiten bij de vraag naar diverse woonmilieus.

3.3.2. Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan Buitengebied Zevenaar Noord 2018 vastgesteld op 10 juni 2020. Daarmee werden de verschillende bestemmingsplannen voor het hele buitengebied, na de gemeentelijke herindeling, met elkaar gesynchroniseerd. Het plan kent een conserverende instelling en neemt weinig ontwikkelingen mee. Het plangebied heeft hier de enkelbestemming ‘Recreatie – Verblijfsrecreatie’, met de functie aanduiding specifieke vorm van recreatie - 2. Tevens geldt de dubbelbestemming ‘Waarde-Archeologie hoge verwachting’.

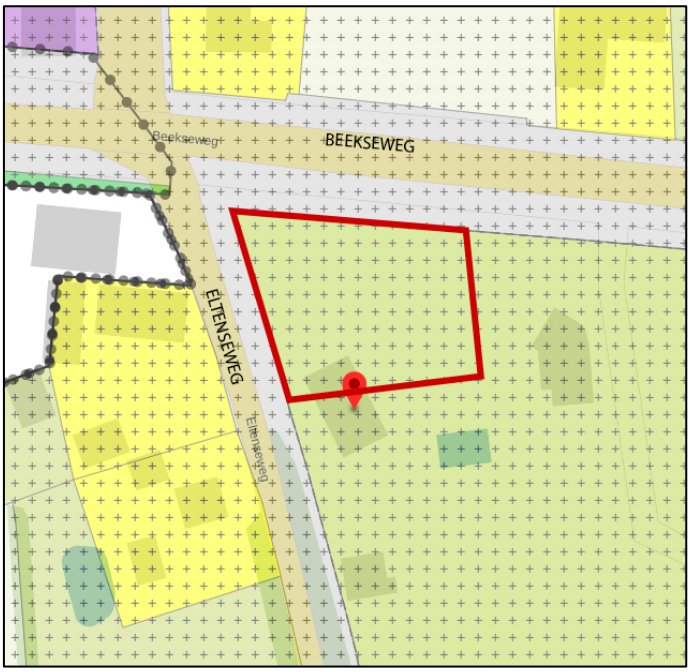

Vigerend bestemmingsplan en aanduiding van nieuw woonperceel (rood kader).

De beoogde woning is strijdig met de bestaande bestemming en reden voor deze ruimtelijke onderbouwing. De Onderbouwing maakt onderdeel uit van het 'Projectafwijkingsbesluit' en maakt de woning mogelijk.

4. Uitvoerbaarheid

4.1 Milieu

4.1.1. Bodem

De Wet Bodembescherming (Wbb) vereist dat wordt aangetoond dat de kwaliteit van bodem en grondwater voldoet aan de normen voor wonen; hiertoe is door Econsultancy een bodemonderzoek uitgevoerd (zie bijlage 1) met volgende conclusies:

- De bodem bestaat voornamelijk uit zwak siltig, zeer fijn tot matig grof zand. De boven- en ondergrond zijn plaatselijk bovendien zwak tot matig humeus. De ondergrond is plaatselijk zwak grindig.
- De bovengrond ter plaatse van de parkeerplaats bestaat volledig uit puingranulaat. Het puingranulaat is samengesteld uit bakstenen, beton, aardewerk en plastic. Verder zijn er zintuiglijk geen verontreinigingen en bijzonderheden waargenomen.

- Op basis van het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem is geconcludeerd dat de onderzoekslocatie met betrekking tot de chemische parameters onderzocht dient te worden

volgens de strategie “Onverdacht” (ONV). Bij onverdachte locaties luidt de onderzoekshypothese dat de bodem niet verontreinigd is.

- Uit de resultaten is gebleken dat in de bodem geen verontreinigingen zijn geconstateerd. Het grondwater is licht verontreinigd met barium. Deze metaalverontreiniging is hoogstwaarschijnlijk te relateren aan regionaal verhoogde achtergrondconcentraties in het grondwater.
- Gelet op het regionale karakter van de lichte metaalverontreinigingen in het grondwater en het ontbreken van verontreinigingen in de grond kan de onderzoekslocatie als "onverdacht" ten opzichte van haar omgeving worden beschouwd. Er bestaan met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem dan ook géén belemmeringen voor de nieuwbouw op de onderzoekslocatie.

- Er zijn op basis van het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem, tijdens de terreininspectie en bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden aanwijzingen gevonden die aanleiding geven een asbestverontreiniging op de locatie te verwachten.
- In de bodem zijn zintuiglijk in de fractie > 20 mm geen asbestverdachte materialen aangetroffen. Analytisch is in de fractie < 20 mm eveneens geen asbest aangetoond.
- De vooraf gestelde hypothese, dat de onderzoekslocatie als "verdacht" dient te worden beschouwd wordt, op basis van de onderzoeksresultaten, verworpen. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt gesteld dat er geen aanleiding bestaat tot het uitvoeren van een nader onderzoek asbest in bodem en puin. In geval van grondwerkzaamheden op de locatie behoeven er ten aanzien van asbest geen specifieke maatregelen te worden getroffen.

- Indien er bij werkzaamheden grond vrijkomt die niet op de locatie kan worden hergebruikt, zijn de regels van het Besluit bodemkwaliteit, het “Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie” of de regionale bodemkwaliteitskaart van toepassing.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect bodem.

4.1.2. Lucht

Ten aanzien van de luchtkwaliteit gaat het om twee aspecten. Ten eerste moet de kwaliteit ter plaatse geen belemmering zijn voor de nieuwe functie en ten tweede mag de nieuwe functie zelf de bestaande luchtkwaliteit niet boven de geldende normen beïnvloeden.
De Wet milieubeheer geeft aan dat ter plaatse de belangrijkste stoffen PM10 (fijnstof) en NO_2 (stikstofdioxide) niet meer mogen bedragen dan 40 ug/m^3.
De Wet milieubeheer maakt voor luchtkwaliteitseisen een verschil tussen kleine en grote projecten; kleine projecten dragen niet in betekenende mate (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit.

Volgens de kaarten van de Atlas Leefomgeving bedragen de waarden voor luchtkwaliteit 18-20 ug/m^3 voor NO_2 en 16-17 m^3 voor PM10; beide dus ruim onder de grenswaarden. De bijdrage van één woning aan de verslechtering van de luchtkwaliteit kan als verwaarloosbaar worden beschouwd en valt in elk geval onder het begrip NIBM.

Tevens zijn door S&W Bouwkundig Ingenieurs in januari '24 voor de realisatie (aanleg)- en gebruiksfase van de woning, met behulp van de AERIUS Calculator, berekeningen gemaakt om te kunnen bepalen of er sprake is van een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden (zie bijlage 6).

De nieuw te bouwen woning wordt niet voorzien van een gasaansluiting maar zal worden verwarmd d.m.v. een warmtepomp. Voor het berekenen van de stikstofdepositie in de gebruiksfase zijn dan ook alleen de voertuigbewegingen van belang. Hierbij is uitgegaan van totaal 8,2 ritten per etmaal. Naast de gebruiksfase is ook de realisatiefase berekend.
Met behulp van de AERIUS Calculator zijn berekeningen opgesteld voor de realisatie- en de toekomstige gebruiksfase. Uit de berekeningen volgt voor beide fasen geen bijdrage van stikstofdepositie. Er is gebruik gemaakt van de AERIUS-Calculator versie 2023.1.
Hieruit kan worden geconcludeerd dat geen vergunningsplicht geldt op grond van de Wet natuurbescherming.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit.

4.1.3. Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) regelt in welke mate geluid het woonmilieu mag belasten. Met name geluidgevoelige objecten als woningen worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. Voor deze bescherming worden zoneringen opgesteld waarbinnen het bevoegd gezag grenswaarden bepaald. De belangrijkste bronnen van geluidhinder zijn wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai.

Wegverkeerslawaai
De voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder voor woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen binnen een geluidszone bedraagt 48 dB. Een geluidsbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde is uitsluitend mogelijk indien een hogere waarde wordt vastgesteld.
Door Buijvoets is akoestisch onderzoek verricht naar verkeerslawaai (zie bijlage 2). Hieruit volgen deze conclusies:

- De geluidbelasting t.g.v. de N812 en Ravenstraat incl. aftrek bedraagt maximaal 57 respectievelijk 41 dB.
- Voor de Ravenstraat wordt de ambitie- en plafondwaarde van het beleid en de voorkeursgrenswaarde van 48 dB van de Wet geluidhinder niet overschreden.

- Voor de N812 wordt de ambitie- en plafondwaarde van het beleid en de voorkeursgrenswaarde van 48 dB van de Wet geluidhinder overschreden. De maximaal toelaatbare hogere grenswaarde van 53 dB conform de Wet geluidhinder voor een nieuwe woning wordt ook overschreden.
  Een oplossing is :
  - de woning wordt 20 graden verdraaid zodat de voorgevel nagenoeg evenwijdig aan de N812 ligt en de oostgevel minder wordt belast;
  - de voorgevel wordt uitgevoerd als een "dove gevel" (geen bewegende delen).

  Onder deze voorwaarden is de geluidbelasting in de overige rekenpunten maximaal 53 dB.

In artikel 110a lid 5 van de Wet geluidhinder is bepaald dat een hogere waarde alleen kan worden verleend indien:
"Toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidsbelasting vanwege het industrieterrein, de weg of spoorweg, van de gevel van de betrokken woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen onderscheidenlijk aan de grens van de betrokken geluidsgevoelige terreinen tot de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting onvoldoende doeltreffend zal zijn dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard."

De maatregelen die voor de woning getroffen dienen te worden om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen, ontmoeten overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke of financiële aard. De maatregelen aan de gevels zijn het meest doelmatig.

Door Hurenkamp Architecten & Adviseurs is een akoestisch rapport uitgevoerd naar de karakteristieke geluidwering van de gevels van de nieuwbouwwoning aan de Eltenseweg 1a te Babberich. Metingen hebben uitgewezen dat er een hogere geluidbelasting op de noord- en oostgevels aanwezig is als gevolg van wegverkeer (N812).
De berekeningen in dit onderzoek wijzen uit dat met de aangehouden bouwkundige uitgangspunten wordt voldaan aan de nieuwbouweisen van het Bouwbesluit 2012. Conform het geluidsrapport van Buijvoets wordt de noordgevel (voorzijde) uitgevoerd als dove gevel.

Industrielawaai
Tevens is door Buijvoets akoestisch onderzoek verricht naar de geluidbelasting t.g.v. de camping "Campschroer Steernebosch" op de gevels van de nieuwe woning (zie bijlage 3). Het doel van dit onderzoek is na te gaan of de inrichting geen geluidoverlast zal veroorzaken bij de geplande woning van derden om aan de geluidnormen van het gemeentelijk geluidbeleid te kunnen voldoen en welke maatregelen eventueel mogelijk zijn.
Het onderzoek brengt de geluidssituatie in beeld zodat kan worden bepaald of in dit geval wordt voldaan aan het principe van een goede ruimtelijke ordening voor de bestemmingswijziging.

Tevens heeft het onderzoek tot doel om na te gaan in hoeverre de inrichting kan voldoen aan de voorschriften uit het Activiteitenbesluit.

Uit het onderzoek volgen deze conclusies:

- In het kader van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij de geplande woning moet de laagbouw worden aangeduid als "niet wonen" of een geluidsscherm worden geplaatst. De initiatiefnemer kiest voor een 2 m hoog scherm. Het zwembad is alleen overdag geopend.
- Omdat conform art 2.18 lid 1a van het Activiteitenbesluit stemgeluid van de camping niet wordt getoetst zal de geluidbelasting LAr,LT nog aanzienlijk lager zijn waarmee de camping zeer ruim aan de normen kan voldoen. Het betreft dan alleen het rijden van voertuigen en grasmaaien op de camping. De camping wordt dus door de geplande woning niet extra beperkt in de activiteiten.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geluid.

4.1.4. Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt in eerste instantie het wettelijk kader bij de beoordeling van een milieuvergunning voor dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv geeft hiervoor normen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van een geprojecteerde veehouderij.
De Wgv heeft hierbij betrekking op twee aspecten. Ten eerste speelt de geurbelasting een rol bij de beoordeling of er in het kader van een goede ruimtelijke ordening een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Ten tweede moet bij de belangenafweging worden nagegaan of een in de omgeving gelegen veehouderij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.
Het vaststellen van de bestemming wonen betekent het realiseren van een geurgevoelige functie; om te bezien of er sprake is van een aanvaardbaar woon-en leefklimaat moet worden gekeken naar de invloed van het dichtstbijzijnde veehouderijbedrijf. Aangezien in de omgeving geen intensieve veehouderij voorkomt zijn alleen de vaste afstandsnormen voor melkrundvee van toepassing. Deze afstandsnorm bedraagt 50 m in een situatie buiten de bebouwde kom.

De voorgenomen woonbestemming ligt in het buitengebied. De afstand tot een melkrundveebedrijf beslaat veel meer 50 m.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geur.

4.1.5. Externe veiligheid

Bij een ruimtelijk plan bestaat de verplichting in te gaan op het beperken en beheersen van de risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Deze verplichting komt voort uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid

transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). De wetgeving richt zich op het beschermen van kwetsbare objecten waaronder woningen.

De externe veiligheid wordt bepaald door de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in en rond het plangebied. Veiligheidsafstanden tussen activiteiten met gevaarlijke stoffen en kwetsbare objecten, zoals woningen moeten ervoor zorgen dat bij een eventuele calamiteit het aantal slachtoffers beperkt blijft. De wet maakt hierbij onderscheid in plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR) ; het plaatsgebonden risico is gebonden aan de kans op een dodelijk ongeluk; het groepsrisico slaat op het mogelijk aantal slachtoffers. Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Binnen de 10-6-contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Op basis van de EV-signaleringskaart is een beoordeling gemaakt van de EV- situatie. In de omgeving van het plangebied zijn de volgende risicobronnen geïnventariseerd:
- in oostelijke richting twee hogedruk aardgastransportleidingen van Gasunie;
- in zuidwestelijke richting de Betuwespoorlijn;
- in oostelijke richting de Rijksweg A12;
- in zuidelijke richting het aardgasexportstation A-181 van Gasunie.

In de volgende figuur worden de geïnventariseerde risicobronnen getoond.

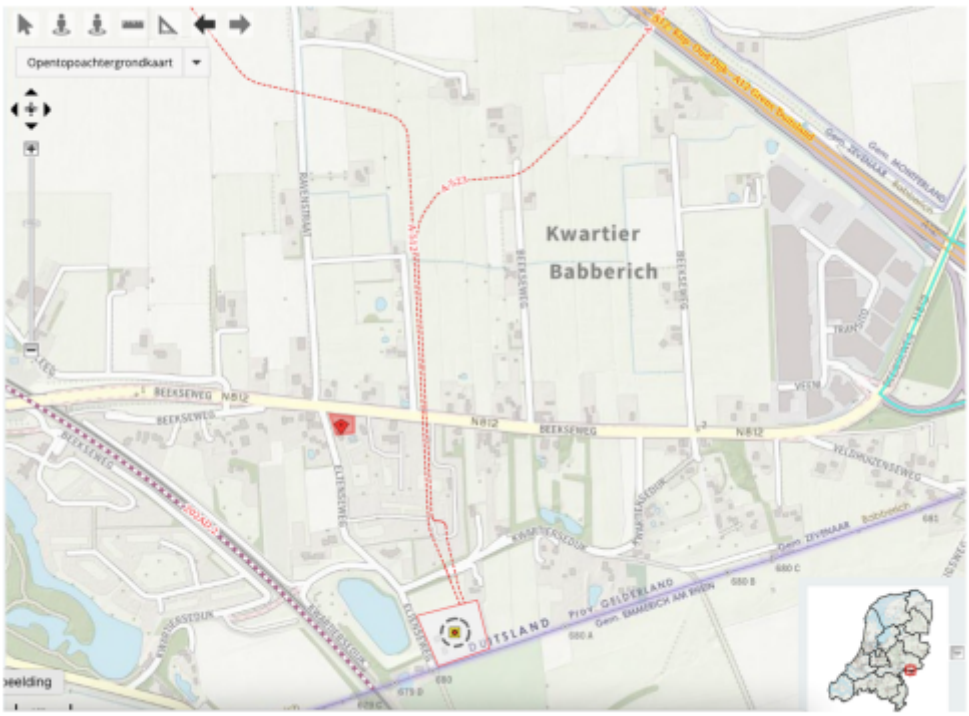

Figuur: Ligging plangebied ten opzichte van risicobronnen (12-10-2022)

De nieuw te realiseren woning wordt conform artikel 1, eerste lid letter l, sub a van het Bevi als een kwetsbaar object aangemerkt. Voor kwetsbare objecten geldt een grenswaarde voor het PR10 -6 per jaar.

Op basis van de uitgevoerde risico-inventarisatie komen dus in de omgeving van de planlocatie risicovolle inrichtingen, buisleidingen en of risicovolle transportroutes voor. Er wordt verder ingegaan op de geïnventariseerde risicobronnen.

Hogedruk aardgastransportleiding (Bevb)

De planlocatie ligt op ruim 120 meter vanaf twee hogedruk aardgastransportleidingen met de volgende kenmerken:

Kenmerk	Druk	Diameter	100% Letaliteitzone	Invloedsgebied
A-512	66,2 bar	914 mm	175 m	430 m
A-523	66,2 bar	1220 mm	205 m	545 m

Tabel: kenmerken hogedruk aardgastransportleidingen

In de volgende afbeelding is de ligging van de ruimtelijke ontwikkeling ten opzichte van het invloedsgebied en de 100% letaliteitszone getoond.

Figuur: Hogedruk aardgastransportleidingen en het invloedsgebied en 100% letaliteitszone

De planlocatie ligt zowel binnen het invloedsgebied, het rood gearceerde gebied dat begrensd wordt door de blauwe lijn in de figuur hierboven, als binnen de 100% letaliteitszone, begrensd door de blauwe onderbroken lijn, van de twee hogedruk aardgastransportleidingen. Als een ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied van een hogedruk aardgastransportleiding plaatsvindt moet deze aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) worden getoetst.

Op grond van het Bevb moet worden getoetst aan het plaatsgebonden risico 10 -6 per jaar, de ligging van het plangebied ten opzichte van de belemmeringenstrook en het groepsrisico moet worden beoordeeld en verantwoord.

Plaatsgebonden risico
Op een afstand van 5 meter vanaf het hart van de twee hogedruk aardgastransportleidingen bedraagt het plaatsgebonden risico minder dan 10 -6 per jaar. Dit houdt in dat de ruimtelijke ontwikkeling voldoet aan de grenswaarde van het PR10 -6 per jaar.

Belemmeringenstrook
De hogedruk aardgastransportleidingen hebben een werkdruk van maximaal 66,2 bar. Voor buisleidingen met een druk groter dan 40 bar bedraagt de belemmeringenstrook 5 meter aan weerszijden van de leiding. De planlocatie ligt hier ruimschoots buiten en is de belemmeringenstrook verder niet relevant voor het ruimtelijk plan.

Groepsrisico

Van ruimtelijke ontwikkelingen die binnen het invloedsgebied van een hogedruk aardgastransportleiding plaatsvinden moet het groepsrisico worden beoordeeld en moet worden verantwoord. Het ruimtelijk plan heeft betrekking op het mogelijk maken van een nieuwe woning. Voor een woning wordt gerekend met een populatiegrootte van 2,4 personen die overdag 50% van de tijd aanwezig is en 's nachts 100%.

Het ruimtelijk plan ligt in een omgeving waarvan het berekende groepsrisico lager is dan 10% van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. De toename van het groepsrisico van 1 woning is voor de berekening van de hoogte van het groepsrisico verwaarloosbaar en levert geen toename op.

De vrijstaande hoekwoning aan twee wegen kan weinig problemen geven ten aanzien van de zelfredzaamheid en de bestrijdbaarheid en bereikbaarheid van hulpdiensten.
De verantwoording groepsrisico is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag waarin zij het restrisico accepteert. Eventueel kan hier de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), in samenspraak met de VGGM desgevraagd, nog in adviseren.

<u>Betuwespoorlijn en A12 (Bevt)</u>

De planlocatie ligt op ruim 250 meter vanaf de Betuwespoorlijn en circa 900 meter vanaf de Rijksweg A12, beide zijn transportroutes voor gevaarlijke stoffen die onderdeel vormen van respectievelijk het Basisnet spoor en het Basisnet weg.

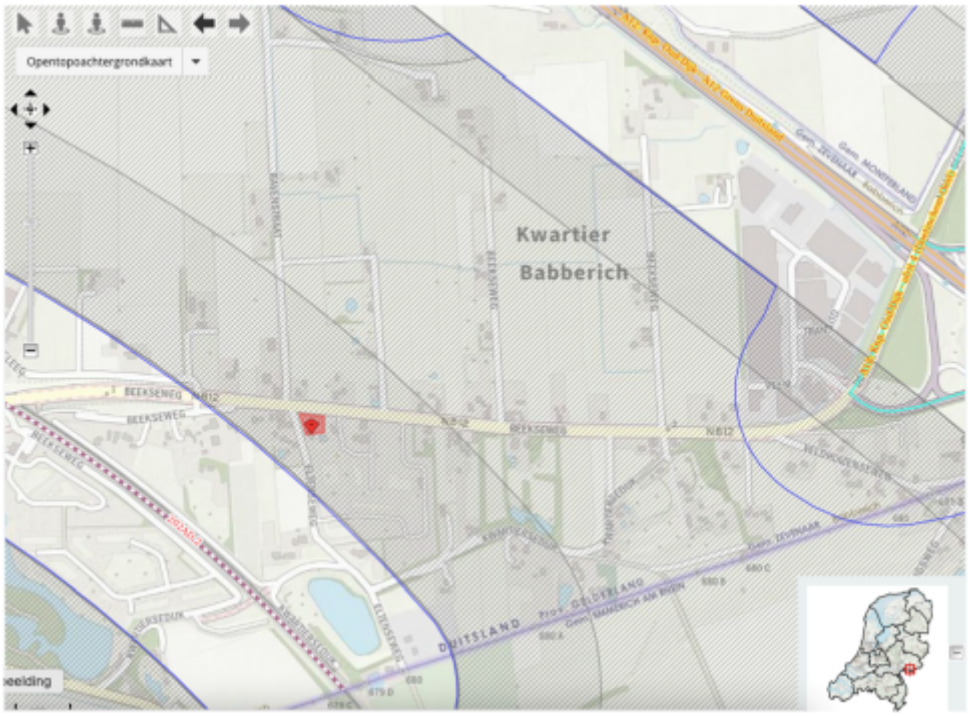

Figuur: Ligging plangebied ten opzichte van het Basisnet spoor en weg

De planlocatie ligt buiten de toetsingsafstand van 200 meter (blauwe lijn), zoals is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Dit betekent dat de hoogte van het groepsrisico niet hoeft te worden beoordeeld. Ook het plaatsgebonden risico 10 -6 per jaar is in verband met de grote afstand tussen de planlocatie en de A12 niet relevant.

Daarentegen ligt de planlocatie wel binnen het invloedsgebied van de Betuweroute ter grootte van 460 meter vanwege het transport van zeer brandbare gassen en tevens binnen het invloedsgebied ter grootte van circa 4 km ten gevolge van het transport van zeer toxische gassen en vloeistoffen. De planlocatie ligt tevens binnen het invloedsgebied van de A12 ter grootte van 4 km ten gevolge van het transport van toxische gassen en vloeistoffen. De invloedsgebieden zijn grijs gearceerd weergegeven.

Omdat de planlocatie binnen het invloedsgebied van de Betuwespoorlijn en de A12 ligt, dient het groepsrisico te worden verantwoord. Door de toename van 2,4 personen levert dit geen toename op van het groepsrisico, derhalve kan op grond van artikel 7 en 9 worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.
De vrijstaande hoekwoning aan twee wegen kan weinig problemen geven ten aanzien van de zelfredzaamheid en de bestrijdbaarheid en bereikbaarheid van hulpdiensten.
De verantwoording groepsrisico is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag waarin zij het restrisico accepteert. Eventueel kan hier de ODRA, in samenspraak met de VGGM desgevraagd, nog in adviseren.

In verband met de ligging binnen het invloedsgebied veroorzaakt door het transport van toxische gassen en vloeistoffen kunnen de volgende maatregel worden voorgeschreven: Ramen, deuren en ventilatieopeningen moeten afsluitbaar zijn en de mechanische ventilatie moet uitgeschakeld kunnen worden. Het plan houdt hier rekening mee.

<u>Aardgasexportstation (Bevi)</u>
De planlocatie op circa 400 meter vanaf het aardgasexportstation van Gasunie. Het gasexportstation is een inrichting die onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) valt. Voor deze inrichting is in 2019 een QRA opgesteld, waarin de ligging van het PR10 -6 is berekend en de hoogte van het groepsrisico is bepaald. Op grond van het Bevi dient een ruimtelijk plan te worden getoetst aan de grenswaarde van het PR10 -6 per jaar en dient de hoogte van het groepsrisico te worden bepaald en dient het groepsrisico te worden verantwoord.
De ligging van het exportstation met de bijbehorende veiligheidszones is hieronder getoond.

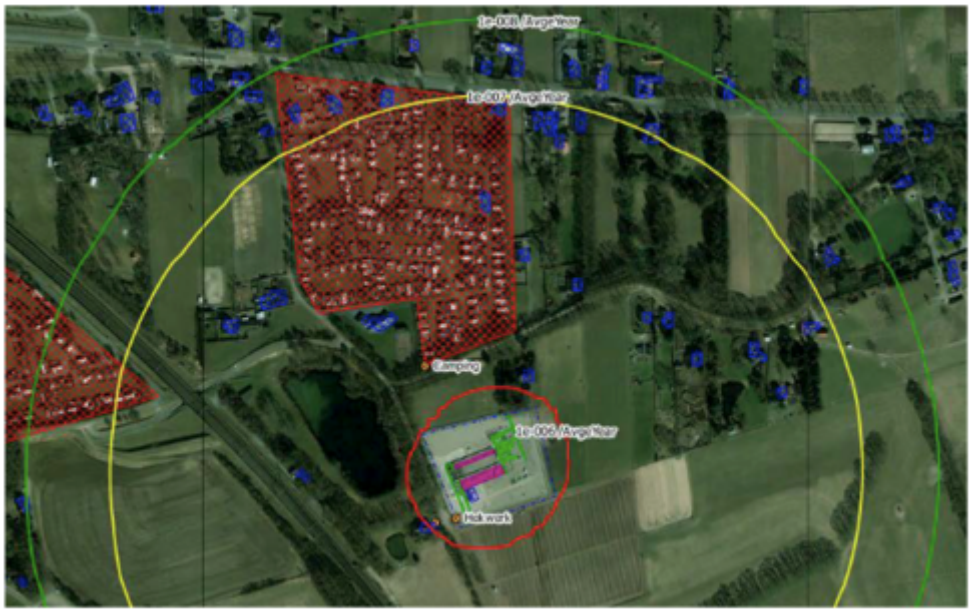

Figuur: Ligging plangebied ten opzichte van het exportstation

Plaatsgebonden risico

De ligging van het PR10 -6 wordt met de rode lijn weergegeven. De planlocatie ligt ruimschoots buiten het PR10 -6 per jaar. Het ruimtelijk plan voldoet hiermee aan de grenswaarde van het plaatsgebonden risico.

Groepsrisico

Het plangebied ligt daarentegen wel binnen het PR10 -8, het invloedsgebied van het exportstation. Dit houdt in dat de hoogte van het groepsrisico moet worden bepaald en dient te worden verantwoord.

Het in de QRA berekende groepsrisico ligt onder de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Door toevoeging van slechts 1 woning met 2,4 personen aan de rand van het invloedsgebied zal dit niet leiden tot een toename van het groepsrisico.

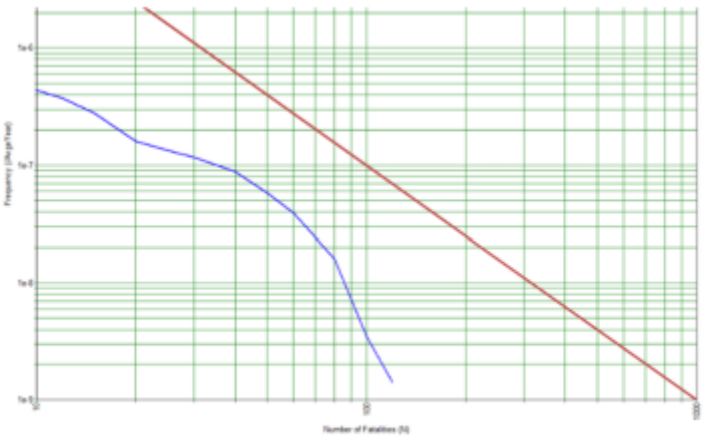

Figuur: Groepsrisicocurve exportstation

De verantwoording groepsrisico is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag waarin zij het restrisico accepteert. Eventueel kan hier de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), in samenspraak met de VGGM desgevraagd, nog in adviseren.

Geconcludeerd kan worden dat het plan uitvoerbaar is met betrekking tot het aspect externe veiligheid.

4.1.6. Milieuzonering

In de naaste omgeving van de planlocatie zijn geen inrichtingen aanwezig waarvoor een toetsing noodzakelijk is voor het aspect milieuzonering, afgezien van de bestaande camping. De camping met zwembad gaat niet meer behoren bij de woonlocatie en hiervoor geldt dan een grootste richtafstand van 50 meter voor geluid. Aan deze afstand wordt niet voldaan.
Voor de camping is akoestisch onderzoek gedaan, zie paragraaf 4.1.3. Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geluid en dus ook ten aanzien van de milieuzonering.

4.2 Water

Ruimtelijke ordening en water zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en worden sterk beïnvloed door de klimaatverandering. Er is meer ruimte nodig voor water, omdat klimaatverandering zorgt voor hoge piekafvoeren in de zomer en een gemiddeld hogere waterafvoer in de winter. Het gaat ook om langduriger periodes van droogte en om extreem warm weer, waar vooral stedelijk gebied last van kan hebben. Ook veranderingen in ruimtegebruik hebben gevolgen voor het waterbeheer. Het waterschap wil vroegtijdig meedenken over plannen en ontwikkelingen om samen met de gemeente en andere partners te zoeken naar de bijdrage die water kan leveren aan de verbetering van de leefomgeving. Waterschap Rijn en IJssel werkt hierbij vanuit het Waterbeheerplan 2016-2021 waarin het taakgebied, de doelen en de maatregelen die het waterschap t/m 2021 voor ogen heeft, staan beschreven. Een kompas voor de langere termijn biedt de Watervisie 2030. Beide documenten bieden een samenwerkingsagenda voor ieder die op het gebied van water een belang of betrokkenheid heeft.
Het waterschap laat in het waterbeheerplan zien welke ontwikkelingen voor het waterbeheer van belang zijn en welke accenten in de samenwerking met de partners belangrijk zijn. Vanuit die verkenning is er beleid gemaakt voor de periode 2016-2021, voor de volgende taakgebieden:

- Veilig water - Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid;
- Voldoende water - Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen;
- Schoon water - Zorgen voor een goede waterkwaliteit voor mens, plant en dier;
- Afvalwater - Verwerken van afvalwater en het daaruit benutten van energie en grondstoffen;
- Vaarwegbeheer - Zorgen voor goede randvoorwaarden voor beroepsvaart op de Oude IJssel.

Beheer en onderhoud
De voorgenomen ontwikkelingen vormen geen belemmering voor het reguliere beheer en onderhoud van het watersysteem. Het oppervlaktewaterpeil wordt binnen gewenste of vastgestelde marges gehandhaafd. Wijzigingen aan het watersysteem en werkzaamheden in de keurzone dienen met een watervergunning te worden uitgevoerd.

Waterveiligheid en waterkeringen
Het winterbed van rivieren en waterkeringen met bijbehorende beschermingszones hebben als primaire functie het bieden van veiligheid tegen overstromingen. De ontwikkeling belemmert het functioneren van de waterkering niet. Voor werkzaamheden in de keurzone van de waterkering wordt in overleg met het waterschap een watervergunning aangevraagd.

Klimaatadaptatie
Een toename in het verharde oppervlak resulteert in een versnelde afvoer van hemelwater. Als dit hemelwater niet vertraagd wordt afgevoerd wordt het watersysteem zwaarder belast en het waterbezwaar naar benedenstroomse gebieden afgewenteld. Ook is er geen aanvulling van het grondwater. Uitgangspunt is dat (nieuwe) ontwikkelingen minimaal hydrologisch neutraal zijn of een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.
Door de ontwikkelingen in het plangebied neemt het verhard oppervlak toe met circa 200 m2. Daarnaast is het mogelijk om ook bestaand verhard oppervlak af te koppelen van het rioolstelsel zodat de kans op wateroverlast door toekomstige regenbuien wordt verminderd. Het gaat hierbij om maximaal 100 m2. Om wateroverlast te voorkomen wordt het hemelwater niet afgevoerd naar het rioolstelsel maar volgens de trits vasthouden - bergen – afvoeren behandeld. Het hemelwater wordt ter plaatse geborgen in infiltratie- of waterbergende voorzieningen. Op deze wijze kan regenbui T=100+10% worden opgevangen in het plangebied tot aan maaiveld of op maaiveld geborgen worden zonder dat waterschade optreedt, en vertraagd worden afgevoerd.
Bij voorkeur worden natte en laaggelegen gebieden, beekdalen, regionale bergingsgebieden en overstromingsvlaktes niet bebouwd. Het plangebied beoogt geen kapitaalintensieve bouwwerken in deze gebieden.

Waterkwaliteit
Het plan maakt geen functies mogelijk die tot verslechtering van de waterkwaliteit leiden. Om de kwaliteit van het water te waarborgen, worden de volgende maatregelen getroffen: een bodempassage middels een wadi.

Riolering en Afvalwaterketen

Een toename van het afvalwater heeft effect op het functioneren van de afvalwaterketen. Het (gemeentelijk) rioolstelsel, de gemalen (overnamepunten) en de rioolwaterzuiveringsinstallatie kunnen de toename van afvalwater van verwerken zonder daarmee het milieu zwaarder te belasten. Het hemelwater wordt niet aangesloten op het rioolstelsel en zal ter plaatse infiltreren/geborgen worden. Tot slot worden in de milieuzone van de RWZI of rioolgemaal geen hindergevoelige functies opgenomen, die het functioneren van de installatie nu of in de toekomst kunnen belemmeren.

Grondwaterbeheer
De ontwikkeling leidt niet tot wijziging van de grondwaterstand. Er wordt niet gebouwd in een gebied met een hoge grondwaterstand of kwel. De bouwwijze is aangepast aan de grondwaterstand en zettingsgevoeligheid van de bodem door ophoging van het maaiveld, kruipruimteloos bouwen, waterdicht bouwen, passende fundering, etc. Om de bestaande grondwaterstanden op peil te houden worden maatregelen genomen om neerslag in de bodem te infiltreren of in andere voorzieningen vast te houden of te bergen.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect water.

4.3 Ecologie

Bij ruimtelijke plannen moet rekening worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse en in de omgeving van het plangebied. De Wet natuurbescherming beschermt natuurgebieden, inheemse soorten en bosopstanden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in Gebiedsbescherming en Soortenbescherming. De gebiedsbescherming betreft de Natura 2000 gebieden, waarbij ook de negatieve effecten van invloeden van buiten deze gebieden moeten worden betrokken.
Bij de soortenbescherming gaat het om inheemse planten en diersoorten in en rond het plangebied, waarvan de populaties bescherming nodig hebben, wat mogelijk met mitigerende of compenserende maatregelen kan worden bereikt. Daarnaast geldt een algemene zorgplicht bij het uitvoeren van werkzaamheden.

Door Econsultancy is in juni '22 een ecologische quickscan gemaakt (zie bijlage 5). Hierin is het volgende geconcludeerd:

Gebiedsbescherming
Het meest nabije natuurgebied (Natura 2000, Rijntakken) ligt op circa 1.300 meter van het plangebied; de nieuwe woning zal geen invloed hebben.

Soortenbescherming
Ten aanzien van de algemene broedvogels geldt dat er geen overtredingen zullen plaats vinden als de beukenhaag aan de Beekse weg buiten het broedseizoen wordt verwijderd. De zorgplicht is van toepassing ten aanzien van algemene soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren.
Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect ecologie.

4.4 Verkeer

Voor een goede ruimtelijke ordening dienen bij een functiewijziging ook de effecten van verkeer en parkeren te worden beoordeeld.

De ontsluiting van de woning vindt plaats via de Eltenseweg. Dit is voor gemotoriseerd verkeer geen doorgaande route en kent een zeer lage intensiteit. De nieuwe woning aan het begin van deze weg, nabij de Beekseweg, zal amper een toename betekenen voor de route.
Het erf met een oppervlakte van ongeveer 1.460 m^2 biedt voldoende ruimte voor het parkeren van enkele auto's voor de bewoners en bezoekers.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect verkeer.

4.5 Cultuurhistorie en archeologie

In elk bestemmingsplan moet worden aangegeven hoe met cultuurhistorische waarden en in het bijzonder archeologie is omgegaan. Het belang van cultuurhistorie is vastgelegd in het Besluit Ruimtelijke ordening. De bescherming van archeologische waarden is geregeld in de Erfgoedwet.

Cultuurhistorie
Het plangebied maakt volgens de Cultuurhistorische Waardenkaart van de gemeente deel uit van 'Het Kwartier'. Het landschap werd grotendeels gekenmerkt door noord-zuid georiënteerde, overwegend smalle, strookvormige percelen, die in westelijke richting breder werden. De verkaveling is in het zuidelijke deel sterk beïnvloed door de aanwezigheid van de buitenplaats Babberich, waardoor de strookvormige verkaveling doorbroken wordt. Door de aanwezigheid van groene perceelsgrenzen en

bosjes heeft het gebied een kleinschalig karakter. Het gebied was afwisselend in gebruik als bouwland, grasland en bos met in het zuidwestelijke deel de buitenplaats Babberich.
De bebouwing concentreerde zich voornamelijk in verspreide bebouwingslinten langs de Beekseweg en de Steeg en in het oostelijke, hogere deel van het landschap als verspreide bebouwing op enige afstand van de doorgaande wegen. In het langere, westelijke deel bevond de bebouwing zich overwegend op terpen.

De kenmerkende beplanting op perceelsgrenzen en langs de infrastructuur is plaatselijk nog aanwezig. Ook het bebouwingspatroon heeft zijn karakteristiek grotendeels behouden.
Dit geldt niet voor de omgeving van het plangebied, waar de aanleg van een bedrijventerrein, een knooppunt van de A3, de aanleg van de N812 (met op- en afritten) en de aanwezigheid van campingterreinen de oorspronkelijke historische structuur in meer of mindere mate heeft gewijzigd.

Archeologie
Op basis van het geldende bestemmingsplan is sprake van een hoge archeologische verwachting. Daarom geldt een onderzoeksplicht voor bodemingrepen groter dan 200 m2 en dieper dan 50 cm. Het voorliggende plan voorziet niet in dergelijke bodemingrepen. Daarbij is het perceel in het verleden lange tijd in gebruik geweest als landbouwgrond met, inmiddels gesloopte, schuren. Aanwezige archeologische resten in de bovengrond zijn dan niet meer aannemelijk.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot de aspecten cultuurhistorie en archeologie.

4.6 Uitvoerbaarheid

4.6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De initiatiefnemer hecht waarde aan een goede communicatie met de omwonenden. Voordat sprake was van een formele aanvraag omgevingsvergunning voor de bouw van de woning is overleg geweest met omwonenden.
De eigenaar van de camping, tevens zoon van initiatiefnemer en toekomstige bewoner, is vanaf de start van de planvorming betrokken geweest. In gezamenlijk overleg wordt een muur op de erfgrens geplaatst.

Op initiatief van de initiatiefnemer heeft op maandag 11april 2022 met omwonenden een informatief gesprek plaatsgevonden. Hier is het concept-bouwplan van Hurenkamp Architecten & Adviseurs toegelicht. Daarna zijn vier direct omwonenden nog eens persoonlijk bezocht.

4.6.2 Economische uitvoerbaarheid

De ontwikkeling is een initiatief van de eigenaar en toekomstige bewoner van de betreffende locatie. Met deze eigenaar is een anterieure overeenkomst gesloten waardoor de gemeentelijke kosten anderszins verzekerd zijn.

Bijlagen

1. Rapportage verkennend bodemonderzoek en onderzoek asbest in bodem en puin Eltenseweg 1a te Babberich; Econsultancy, 7 juli 2022.
2. Akoestisch onderzoek verkeerslawaai bouwplan Eltenseweg 1a te Babberich; Buijvoets bouw- en geluidsadvisering, 6 december 2023.
3. Akoestisch onderzoek industrielawaai bouwplan Eltenseweg 1a te Babberich; Buijvoets bouw- en geluidsadvisering, 14 juni 2022.
4. Nieuwbouw woning Eltenseweg 1a Babberich, Rapport karakteristieke geluidswering; Hurenkamp Architecten & Adviseurs, 11 december 2023.
5. Quickscan Wet natuurbescherming, Eltenseweg 1a te Babberich; Econsultancy, 22 juni 2022.
6. Rapportage Stikstofdepositie Nieuwbouw woonhuis Eltenseweg 1a te Babberich; S&W Bouwkundig Ingenieurs, 11 januari 2024.

Bijlage 1

VERKENNEND BODEMONDERZOEK EN
ONDERZOEK ASBEST IN BODEM EN PUIN

ELTENSEWEG 1A

TE BABBERICH

Bodem

Rapportage verkennend bodemonderzoek en onderzoek asbest in bodem en puin

Eltenseweg 1a te Babberich

Opdrachtgever	De heer Staats Sabastraat 13 7556 TH Hengelo
Rapportnummer	19011.001
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	7 juli 2022
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	De heer R. Beij, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer ing. R.J.E. Kok
Paraaf	

Kwaliteitszorg
Econsultancy is lid van de Vereniging Kwaliteitsborging Bodembeheer (VKB). De VKB is een vereniging van bodemadvies- en -onderzoeksbureaus en heeft als doel kwaliteitsborging en continue verbetering van de dienstverlening van haar leden op het gebied van bodembeheer. Het VKB keurmerk geeft opdrachtgevers de zekerheid dat het uitvoerend bureau werkt conform de eisen die de VKB aan haar leden stelt op het gebied van competenties en integriteit van medewerkers en het toepassen van vigerende normen en onderzoeksprotocollen.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid
Dit bodemonderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving. Een bodemonderzoek wordt in zijn algemeenheid echter uitgevoerd door het steekproefsgewijs bemonsteren van de bodem, waardoor het, op basis van de resultaten van een bodemonderzoek, onmogelijk is garanties af te geven ten aanzien van de milieuhygiënische bodemkwaliteit. Daarnaast betreft het bodemonderzoek een momentopname. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde bodemonderzoek neemt.

In dit kader dient ook opgemerkt te worden dat geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Daar Econsultancy voor het verkrijgen van historische informatie afhankelijk is van deze bronnen, kan Econsultancy niet instaan voor de juistheid en volledigheid van deze informatie.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 AFBAKENING ONDERZOEKSLOCATIE 1

3 MILIEUHYGIËNISCH VOORONDERZOEK BODEM 2

3.1 Geraadpleegde bronnen 2
3.2 Historisch en huidig gebruik onderzoekslocatie 2
3.3 Toekomstige situatie 3
3.4 Calamiteiten 3
3.5 Uitgevoerd(e) bodemonderzoek(en) op de onderzoekslocatie 3
3.6 Aangrenzende terreindelen/percelen 3
3.7 Terreininspectie 3
3.8 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten 4
3.9 Bodemopbouw en geohydrologie 4

4 CONCLUSIES MILIEUHYGIËNISCH VOORONDERZOEK BODEM (ONDERZOEKSOPZET) 4

5 VELDWERK 5

5.1 Algemeen 5
5.2 Grondonderzoek 5
5.2.1 Visuele inspectie toplaag/maaiveld op asbest 5
5.2.2 Uitvoering veldwerk 6
5.2.3 Algemene bodemopbouw en visuele inspectie opgegraven materiaal 6
5.3 Grondwateronderzoek 7
5.3.1 Uitvoering veldwerk 7
5.3.2 Bemonstering 7

6 LABORATORIUMONDERZOEK 7

6.1 Uitvoering analyses 7
6.2 Toetsingskader 9
6.3 Resultaten grond- en grondwatermonsters verkennend bodemonderzoek 10
6.4 Resultaten verkennend onderzoek asbest 11
6.5 Interpretatie analyseresultaten 12

7 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN ADVIES 13

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
2a. - Locatieschets
2b. - Foto's onderzoekslocatie
3a. - Bodemprofielen
3b. - Foto's asbestinspectiegaten, opgegraven en opgeboorde materiaal
4a. - Analysecertificaten
4b. - Getoetste analyseresultaten Circulaire bodemsanering
4c. - Getoetste analyseresultaten Regeling bodemkwaliteit (indicatief)
5a. - Toetsingskader Circulaire bodemsanering
5b. - Toetsingskader Regeling bodemkwaliteit

1 INLEIDING

De heer Staats heeft Econsultancy opdracht verleend voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek en onderzoek asbest in bodem en puin op de locatie Eltenseweg 1a te Babberich.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de ruimtelijke onderbouwing voor een nieuwbouwwoning.

Het onderzoek heeft tot doel met een relatief geringe onderzoeksinspanning vast te stellen of op de onderzoekslocatie bodemverontreiniging aanwezig is. Tevens heeft het onderzoek tot doel na te gaan of de verdenking van verontreiniging met asbest van het terrein terecht is en (zo nodig) een indicatieve uitspraak te doen over het asbestgehalte in de bodem en het puin. Op basis van de resultaten wordt bepaald of er milieuhygiënische belemmeringen zijn voor de voorgenomen nieuw te bouwen woning.

Het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem is verricht conform de NEN 5725:2017 "Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek". Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5740+A1:2016 "Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond". Het verkennend onderzoek asbest in bodem en puin is uitgevoerd conform de NEN 5707+C1:2016/C2:2017 "Bodem - Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond" en conform de NEN 5897+C1:2016/C2:2017 "Inspectie en monsterneming van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat".

Het veldwerk en de bemonstering zijn verricht onder certificaat op grond van de BRL SIKB 2000 "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek", protocollen 2001, 2002 en 2018. Voor het veldwerk en bemonstering van asbest in puin is geen certificering van toepassing. De visuele inspectie is uitgevoerd door medewerkers, die gekwalificeerd zijn voor het protocol 2018 van de BRL SIKB 2000.

De analyseresultaten met betrekking tot de bodem zijn getoetst aan het toetsingskader uit de Circulaire bodemsanering, aan de achtergrondwaarden voor grond. De resultaten met betrekking tot het puin zijn getoetst aan de hergebruikswaarde uit de Regeling Bodemkwaliteit (bijlage A). Voor de specifieke toetsing wordt verwezen naar paragraaf 6.2.

De analyseresultaten zijn aanvullend indicatief getoetst aan de normwaarden voor toepassen van grond of baggerspecie op of in de bodem uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage B, tabel 1).

Econsultancy is onder meer gecertificeerd voor de protocollen 2001, 2002 en 2018 van de BRL SIKB 2000. In dat kader verklaart Econsultancy geen eigenaar van de onderzoekslocatie te zijn of te worden.

2 AFBAKENING ONDERZOEKSLOCATIE

Het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem omvat de onderzoekslocatie en de direct hieraan grenzende percelen en/of terreindelen binnen een afstand van 25 meter.

De onderzoekslocatie (± 2.000 m²) is gelegen aan de Eltenseweg 1a te Babberich (zie bijlage 1).

De onderzoekslocatie is kadastraal bekend als gemeente Oud-Zevenaar, sectie D, nummers 2669 en 1501 (deels).

Volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland bevindt het maaiveld zich op een hoogte van circa 12,5 m +NAP en zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 206.592, Y = 435.495.

3 MILIEUHYGIËNISCH VOORONDERZOEK BODEM

3.1 Geraadpleegde bronnen

Voorafgaand aan de uitvoering van de veldwerkzaamheden is een milieuhygiënisch vooronderzoek bodem uitgevoerd op basis van de NEN 5725. In tabel 1 zijn de in het kader van het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem geraadpleegde bronnen weergegeven. Van de locatie en de directe omgeving zijn uit verschillende informatiebronnen gegevens verzameld over het historische, huidige en toekomstige gebruik, eventuele calamiteiten, eventueel eerder uitgevoerde bodemonderzoeken, de bodemopbouw en geohydrologie, verhardingen, kabels en leidingen.

Tabel 1. Geraadpleegde bronnen

Onderdeel	Bron
Historisch, huidig en toekomstig gebruik	Opdrachtgever (contactpersoon: de heer Staats), d.d. 6 mei 2022
Locatiegegevens van internet: - Ondergrondse tanks, calamiteiten, eerder uitgevoerd bodemonderzoek - historisch topografisch kaartmateriaal - basisregistratie grootschalige topografie - kadastrale gegevens - hoogtekaart - luchtfoto's - Google streetview - provinciale bodeminformatie - bodemopbouw - geo(hydro)logie - kabels en leidingen	 gelderland.omgevingsrapportage.nl, d.d. 15 mei 2022 www.topotijdreis.nl www.pdok.nl www.kadaster.nl www.ahn.nl webservices.gbo-provincies.nl/lufo/services/wms maps.google.nl www.bodemloket.nl maps.bodemdata.nl www.dinoloket.nl www.kadaster.nl/klic-wion
Terreininspectie	Uitgevoerd door medewerker Econsultancy, d.d. 3 juni 2022

3.2 Historisch en huidig gebruik onderzoekslocatie

Uit historisch kaartmateriaal uit de periode 1900 - 2019 blijkt, dat de onderzoekslocatie tot 1955 deel uit maakte van een natuur en agrarisch gebied. Op de kaart van 1962 is de eerste bebouwing op de onderzoekslocatie zichtbaar. Op de kaart van 1970 lijkt de bebouwing gesloopt en elders op het terrein gebouwd te zijn. Op de kaart van 1988 is te zien dat de reeds aanwezige bebouwing is uitgebreid. Op de kaart van 2006 is te zien dat aan de zuidwestzijde van de onderzoekslocatie twee kleine gebouwen zijn gerealiseerd welke in 2011 niet meer zichtbaar zijn. Sindsdien hebben ter plaatse van de onderzoekslocatie geen noemenswaardige ruimtelijke veranderingen plaatsgevonden.

De onderzoekslocatie betreft een onbebouwd terrein dat gedeeltelijk is ingericht als parkeerplaats. Ter plaatse van de parkeerplaats zijn in het verleden stacaravans gestald. Aan de zuidzijde is een deel van een woning aanwezig geweest.

Volgens de opdrachtgever en de Omgevingsrapportage van de provincie Gelderland heeft tot zover bekend op de onderzoekslocatie nimmer opslag van oliehoudende producten in ondergrondse of bovengrondse tanks plaatsgevonden. Ook zijn er geen gegevens bekend omtrent overige potentieel bodembedreigende activiteiten op de onderzoekslocatie.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.3 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens een woonhuis op de locatie te bouwen.

3.4 Calamiteiten

Voor zover bij de opdrachtgever bekend hebben zich op de onderzoekslocatie in het verleden geen calamiteiten met een bodembedreigend karakter voorgedaan. Ook uit informatie van de Omgevingsrapportage van de provincie Gelderland blijkt, niet dat er zich in het verleden bodembedreigende calamiteiten hebben voorgedaan.

3.5 Uitgevoerd(e) bodemonderzoek(en) op de onderzoekslocatie

Op de onderzoekslocatie zijn, voor zover bekend, geen bodemonderzoeken uitgevoerd.

3.6 Aangrenzende terreindelen/percelen

In paragraaf 3.1 zijn de geraadpleegde informatiebronnen voor de omliggende terreindelen en aangrenzende percelen binnen 25 meter van de onderzoekslocatie opgenomen.

Aan de noord- en westzijde grenst de onderzoekslocatie aan woonhuizen en bijbehorende siertuinen. Aan de oost- en zuidzijde grenst de onderzoekslocatie aan een caravanplaats.

Van de aangrenzende percelen zijn geen bodemonderzoeksgegevens bekend.

Uit de verzamelde informatie blijkt, dat er vanuit de omliggende percelen geen grensoverschrijdende verontreinigingen zijn te verwachten.

3.7 Terreininspectie

Voorafgaand aan het bodemonderzoek is er een terreininspectie uitgevoerd. Deze is gericht op de identificatie van bronnen, die mogelijk hebben geleid of kunnen leiden tot een grond- en/of grondwaterverontreiniging.

Tijdens de terreininspectie is gebleken dat de parkeerplaats voorzien is van puinverharding is aangetroffen. Aangezien het een potentiële bron voor een verontreiniging met asbest betreft, is in overleg met de opdrachtgever dit deel van de onderzoekslocatie aanvullend onderzocht conform de NEN 5898.

3.8 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten

Volgens de Bodemkwaliteitskaart van de Regio Arnhem (Witteveen en Bos, kenmerk: 109993/18-013.498) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied met functieklassen ‘Wonen’. In dit gebied voldoet de bovengrond aan kwaliteitsklasse ‘Wonen’ en de ondergrond aan kwaliteitsklasse ‘AW2000’.

3.9 Bodemopbouw en geohydrologie

De originele bodem bestaat volgens de bodemkaart van Nederland uit laarpodzolgronden, die volgens de Stichting voor Bodemkartering voornamelijk is opgebouwd uit midden en grof zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei en veen. De afzettingen, waarin deze bodem is ontstaan, behoren geologisch gezien tot de Formatie van Boxtel.

De gemiddelde stand van het freatisch grondwater bedraagt ± 12,0 m +NAP, waardoor het grondwater zich op ± 0,5 m -mv zou bevinden. Het water van het eerste watervoerend pakket stroomt volgens de isohypsenkaart van de Dienst Grondwaterverkenning van TNO in noordwestelijke richting.

De onderzoekslocatie ligt niet in een grondwaterbeschermings- en/of grondwaterwingebied.

4 CONCLUSIES MILIEUHYGIËNISCH VOORONDERZOEK BODEM (ONDERZOEKSOPZET)

Uit het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem blijkt dat er met betrekking tot de chemische parameters geen sprake is van bodembelasting, anders dan een regionale of landelijke diffuse achtergrondbelasting in de grond en het grondwater. Op de locatie worden geen verontreinigende stoffen verwacht in gehalten boven de landelijk of regionaal geldende achtergrondwaarde voor grond en/of de streefwaarde voor grondwater. Dit geldt zowel voor natuurlijke achtergrondgehalten als voor "antropogene" achtergrondgehalten, waarvan de oorzaak niet eenduidig is aan te wijzen. Uit het milieuhygienisch vooronderzoek bodem blijkt verder dat op de locatie voor asbest geen gehaltes worden verwacht boven de interventiewaarde.

Op basis van het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem is geconcludeerd dat de onderzoekslocatie met betrekking tot de chemische parameters onderzocht dient te worden volgens de strategie "onverdacht, niet lijnvormig" (ONV-NL). Bij onverdachte locaties luidt de onderzoekshypothese dat de bodem niet verontreinigd is.

Uit het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem blijkt verder dat met betrekking tot asbest sprake is van voormalige en/of huidige bodembelasting op de locatie, waardoor het vermoeden van bodemverontreiniging aanwezig is. Dit in verband met geconstateerde bouw- en sloopactiviteiten tijdens de asbestverdachte periode en de aanwezigheid van puinverharding. Verwacht wordt, dat er verspreid over de locatie wisselende gehalten aan verontreinigende stoffen voorkomen. De verwachte verontreinigende stoffen voor deze situatie is asbest.

Op basis van het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem is geconcludeerd, dat de onderzoekslocatie met betrekking tot asbest onderzocht dient te worden volgens de strategie voor een "verdachte locatie met diffuse bodembelasting en een heterogene verontreiniging op schaal van monsterneming, niet lijnvormig" (VED-HE-NL). Het doel van het verkennend bodemonderzoek in deze situatie is het bepalen van de aard van de heterogeen verdeelde verontreinigende stof op schaal van monsterneming. Tevens wordt vastgesteld of de vermoede verontreinigende stof de achtergrondwaarde, de interventiewaarde voor asbest of het geldend achtergrondgehalte overschrijdt.

Op basis van het “Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecies” blijkt dat vooralsnog heel Nederland (voornamelijk de bovengrond) als “verdacht” wordt aangemerkt met betrekking tot de parametergroep PFAS. Dit betekent echter niet dat alle locaties per definitie verdacht zijn op PFAS bóven de toetsnorm. Verwacht wordt, dat er verspreid over de onderzoekslocatie gelijke gehalten aan PFAS voorkomen.

Op basis van de resultaten van het milieuhygiënisch vooronderzoek concludeert Econsultancy dat atmosferische depositie naar verwachting de enige (beperkte) bron van PFAS-verontreiniging op de locatie is. Atmosferische depositie kan leiden tot beperkt verhoogde PFAS-gehalten in bodem en water.

Indien bij het ontgraven of saneren sprake is van afvoer van de grond naar elders, is het voor de toepassing elders of de acceptatie bij een grondbank, verwerker of stortplaats noodzakelijk om onderzoek te doen naar PFAS. Op aangeven van de opdrachtgever maakt PFAS geen deel uit van onderhavig onderzoek.

Verkennend onderzoek asbest in puin (NEN 5897)
Op basis van de huidige informatie is geconcludeerd dat de onderzoekslocatie onderzocht dient te worden volgens de strategie voor “halfverhardingslagen”. De doelstelling van het onderzoek is om na te gaan of de verdenking van verontreiniging met asbest terecht is.

5 VELDWERK

5.1 Algemeen

Tijdens het opstellen van het boorplan is rekening gehouden met de doelstellingen en de richtlijnen, die geformuleerd zijn in de inleiding. Daarnaast is rekening gehouden met de gegevens voortvloeiend uit het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem en de ligging van kabels en leidingen. Bijlage 2a bevat de locatieschets met daarop aangegeven de situering van de boorpunten, gaten en de peilbuis. In bijlage 3a zijn de bodemprofielen van de asbestinspectiegaten en de boringen opgenomen. Bijlage 3b bevat enkele foto’s van de asbestinspectiegaten en het opgegraven en opgeboorde bodemmateriaal.

Het veldwerk is op 3 juni 2022 en 27 juni 2022 uitgevoerd onder kwaliteitsverantwoordelijkheid van de heer A.G.C. Rondeel. Deze medewerker van Econsultancy staat geregistreerd als ervaren veldwerker voor de protocollen 2001 en 2018 van de BRL SIKB 2000 "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek".

5.2 Grondonderzoek

5.2.1 Visuele inspectie toplaag/maaiveld op asbest

Er zijn op het maaiveld geen asbestverdachte materialen aangetroffen. In tabel 2 zijn enkele algemene gegevens met betrekking tot de visuele inspectie van de toplaag opgenomen.

Tabel 2. Visuele inspectie toplaag

Aandachtsgebied	Opmerking
Oppervlakte van geïnspecteerde locatie	2000 m²
Conditie toplaag	Droog
Beperkingen van de inspectie	Geen
Weersomstandigheden	Zicht > 50 m
Zand, klei/leem en/of veen	Zand
Los of (deels) vastgereden	Los
Geen/matige vegetatie	Geen
Geschatte inspectie-efficiëntie (tabel 2 NEN 5707)	90-100 %
Asbestverdacht materiaal op maaiveld aangetroffen?	Nee

5.2.2 Uitvoering veldwerk

Aan de hand van de geldende onderzoeksstrategieën zijn de werkzaamheden uitgevoerd zoals die in tabel 3 zijn vermeld.

Tabel 3. Uitgevoerde werkzaamheden

Onderzoekslocatie	Veldwerk		Analyses	
	Boringen/gaten/peilbuizen	Verharding	Grond	Grondwater
Onverhard terrein en parkeerplaats	10 boringen (0,5 m -mv) 2 boringen (2,0 m -mv) 1 peilbuis 17 (gaten) (*A)	Onverhard, puinverhar-ding	standaardpakket (3x) (*B) asbest (kwantitatief) (3x)	standaardpakket (1x)
(*A) De gaten hebben een afmeting van 0,3 x 0,3 x 0,5 m. (*B) Inclusief organische stof en lutum (1x)				

Van het opgeboorde en opgegraven materiaal is een boorbeschrijving conform de NEN 5104 gemaakt en zijn er grondmonsters genomen over trajecten van ten hoogste 0,5 m, waarbij bodemlagen met verontreinigingskenmerken of een afwijkende textuur separaat bemonsterd zijn.

Ten behoeve van het verkennend onderzoek asbest zijn met behulp van een schep 17 gaten gegraven met een afmeting van 30x30 cm tot een diepte van 0,5 m -mv. De boorpunten en gaten zijn gecombineerd. Van het opgeboorde en opgegraven materiaal is een boorbeschrijving conform de NEN 5104 gemaakt en zijn er grondmonsters genomen over trajecten van ten hoogste 0,5 m, waarbij bodemlagen met verontreinigingskenmerken of een afwijkende textuur separaat bemonsterd zijn. Ten behoeve van het verkennend onderzoek asbest is het opgegraven materiaal gezeefd over een 20 mm zeef en zintuiglijk beoordeeld.

5.2.3 Algemene bodemopbouw en visuele inspectie opgegraven materiaal

De bodem bestaat voornamelijk uit zwak siltig, zeer fijn tot matig grof zand. De boven- en ondergrond zijn plaatselijk bovendien zwak tot matig humeus. De ondergrond is plaatselijk zwak grindig.

De bovengrond ter plaatse van de parkeerplaats bestaat volledig uit puingranulaat. Het puingranulaat is samengesteld uit bakstenen, beton, aardewerk en plastic. Verder zijn er zintuiglijk geen verontreinigingen en bijzonderheden waargenomen.

Tijdens de werkzaamheden zijn er zintuiglijk geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

Tabel 4 geeft een overzicht van de in het veld samengestelde (meng)monsters.

Tabel 4. Overzicht van de samenstelling van de (meng)monsters

(Meng)-monster	Meetpunt en trajecten (in m -mv)	Bijzonderheden
ASB-MM1	01 (0,00-0,50) 02 (0,00-0,50) 06 (0,00-0,50) 07 (0,00-0,50) 11 (0,00-0,50) 09 (0,00-0,50)	verdachte bovengrond (zintuiglijk schoon)
ASB-MM2	03 (0,20-0,50) 05 (0,20-0,50) 08 (0,00-0,50) 10 (0,00-0,50) 12 (0,00-0,50) 13 (0,00-0,50)	verdachte bovengrond (zintuiglijk schoon)
ASB-MM3	14 (0,00-0,28) 16 (0,00-0,19) 15 (0,00-0,29) 17 (0,00-0,25)	verdachte bovengrond (volledig puingranulaat; bakstenen, beton, aardewerk en plastic)

5.3 Grondwateronderzoek

5.3.1 Uitvoering veldwerk

Centraal op de onderzoekslocatie is een peilbuis (filterstelling 2,1 - 3,1 m -mv) geplaatst. De filterstelling is bepaald op basis van de grondwaterstand, zoals deze tijdens de veldwerkzaamheden op3 juni 2022 is ingeschat. De peilbuis is direct na plaatsing afgepompt en na een wachttijd van minimaal een week is het grondwater bemonsterd.

5.3.2 Bemonstering

De grondwaterbemonstering is op 10 juni 2022 uitgevoerd door de heer J.H.L. Vermorken. Deze medewerker van Econsultancy in staat geregistreerd als ervaren veldwerker voor het protocol 2002 van de BRL SIKB 2000 "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek".

De bemonstering is uitgevoerd conform de eisen uit het protocol 2002 van de BRL SIKB 2000 en de NEN 5744:2011. Tabel 5 geeft een overzicht van de peilbuisgegevens en de resultaten van de veldmetingen.

Tabel 5. Overzicht gegevens peilbuis en veldmetingen grondwater

Peilbuis-nummer	Situering peilbuis	Filterstelling (m -mv)	Grondwaterstand (m -mv)	Elektrisch Geleidingsvermogen (µS/cm)	Troebelheid (NTU)	Zuurgraad (pH)
07	centraal op onderzoekslocatie	2,1-3,1	1,4	610	14	5.9

6 LABORATORIUMONDERZOEK

6.1 Uitvoering analyses

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
Alle grond- en grondwatermonsters zijn aangeboden aan een laboratorium dat is erkend door de Raad voor Accreditatie en AS3000-geaccrediteerd is voor milieuhygiënisch bodemonderzoek. In het laboratorium zijn in totaal 3 grondmengmonsters samengesteld (2 grondmengmonsters van de bovengrond en 1 grondmengmonster van de ondergrond). De 3 grondmengmonsters en het grondwatermonsters zijn geanalyseerd op de volgende pakketten:

- *standaardpakket grond:*
  droge stof, lutum en organische stof, metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), polychloorbifenylen (PCB), polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en minerale olie;

- *standaardpakket grondwater:*
  metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), vluchtige aromaten (BTEX), styreen, naftaleen, gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOX) en minerale

Tabel 6 geeft een overzicht van de samenstelling van de grond(meng)monsters en de analysepakketten.

Tabel 6. Overzicht van de samenstelling van de grond(meng)monsters en de analysepakketten

Grond(meng)-monster	Meetpunt en traject (m -mv)	Analysepakket	Bijzonderheden
MM1	01 (0,00 - 0,50) 02 (0,00 - 0,50) 03 (0,30 - 0,80) 04 (0,00 - 0,50) 05 (0,20 - 0,70) 06 (0,00 - 0,30) 07 (0,00 - 0,40)	standaardpakket grond	bovengrond (zintuiglijk schoon)
MM2	08 (0,00 - 0,50) 09 (0,00 - 0,50) 10 (0,00 - 0,50) 11 (0,00 - 0,50) 12 (0,00 - 0,50) 13 (0,00 - 0,50)	standaardpakket grond	bovengrond (zintuiglijk schoon)
MM03	03 (0,80 - 1,30) 07 (0,80 - 1,10) 11 (1,00 - 1,50)	standaardpakket grond	ondergrond (zintuiglijk schoon)

Verkennend onderzoek asbest in bodem/puin NEN 5707/NEN 5897
Ten aanzien van de parameter asbest zijn in het laboratorium in totaal 3 (meng)monsters geanalyseerd op het volgende analysepakket:

- *asbest (kwantitatief):*
  droge stof, serpentijn asbest (chrysotiel), amfibool asbest (amosiet, crocidoliet, anthophylliet, tremoliet en actinoliet).

Tabel 7 geeft een overzicht van de samenstelling de (meng)monsters en het analysepakket.

Tabel 7. Overzicht van de samenstelling van de (meng)monsters en het analysepakket

(Meng)-monster	Meetpunten en traject (in m -mv)	Analysepakket	Bijzonderheden
ASB-MM1	01 (0,00-0,50) 02 (0,00-0,50) 06 (0,00-0,50) 07 (0,00-0,50) 11 (0,00-0,50) 09 (0,00-0,50)	asbest in bodem (NEN 5898 -2016)	verdachte bovengrond (zintuiglijk schoon)
ASB-MM2	03 (0,20-0,50) 05 (0,20-0,50) 08 (0,00-0,50) 10 (0,00-0,50) 12 (0,00-0,50) 13 (0,00-0,50)	asbest in bodem (NEN 5898 -2016)	verdachte bovengrond (zintuiglijk schoon)
ASB-MM3	14 (0,00-0,28) 16 (0,00-0,19) 15 (0,00-0,29) 17 (0,00-0,25)	asbest in puin (NEN 5898 - 2016)	verdachte bovengrond (volledig puingranulaat; bakstenen, beton, aardewerk en plastic)

6.2 Toetsingskader

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
De analyseresultaten zijn getoetst aan het toetsingskader uit de Circulaire bodemsanering en aan de achtergrondwaarden voor grond uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage B, tabel 1). Het toetsingskader voor de beoordeling van de gehalten en/of concentraties van verontreinigingen is gegeven in de toetsingstabel en bevat voor grond en grondwater elk drie te onderscheiden waarden met de verschillende niveaus:

- *achtergrondwaarde:*
  deze waarde ("AW") geeft de gehalten aan zoals die op dit moment voorkomen in de bodem van natuur- en landbouwgronden, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen;

- *streefwaarde:*
  deze waarde ("S") geeft het milieukwaliteitsniveau aan voor grondwater, waarbij als nadelig te waarderen effecten verwaarloosbaar worden geacht;

- *tussenwaarde:*
  deze waarde ("T") is de helft van de som van de achtergrondwaarde (of in het geval van grondwater de streefwaarde) en de interventiewaarde. De tussenwaarde is de concentratiegrens waarboven in beginsel nader onderzoek moet worden uitgevoerd, omdat het vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bestaat;

- *interventiewaarde:*
  deze waarde ("I") geeft het niveau voor verontreinigingen in grond en grondwater aan waarboven ernstige vermindering of dreigende vermindering optreedt van de functionele eigenschappen, die de bodem heeft voor mens, plant of dier. Bij gehalten en/of concentraties boven de interventiewaarde is er sprake van een sterke verontreiniging. Bij overschrijding van de interventiewaarde wordt vaak een nader onderzoek uitgevoerd om de ernst van de verontreiniging en de saneringsurgentie te bepalen. Wanneer het boven de tussenwaarde of interventiewaarde gelegen gehalte een natuurlijke oorsprong heeft, is uitvoering van vervolgonderzoek meestal niet noodzakelijk.

In bijlage 5 is de toetsingstabel opgenomen uit de eerder genoemde circulaires. Deze bijlage bevat de achtergrondwaarden en de interventiewaarden voor een standaardbodem (10% organische stof en 25% lutum). De gemeten gehalten zijn door middel van een BoToVa-toetsing, met behulp van de door het laboratorium bepaalde waarden voor het organische stof- en lutumgehalte, omgerekend naar gehalten in een standaardbodem en vervolgens getoetst.

De gebruikte analysetechnieken zijn weergegeven op de certificaten in bijlage 4a. Om de mate van verontreiniging aan te geven wordt de volgende terminologie gebruikt:

Grond:
- niet verontreinigd: gehalte ≤ achtergrondwaarde en/of detectielimiet;
- licht verontreinigd: gehalte > achtergrondwaarde en ≤ tussenwaarde;
- matig verontreinigd: gehalte > tussenwaarde ≤ interventiewaarde;
- sterk verontreinigd: gehalte > interventiewaarde.

Grondwater:

- niet verontreinigd: concentratie ≤ streefwaarde en/of detectielimiet;
- licht verontreinigd: concentratie > streefwaarde en ≤ tussenwaarde;
- matig verontreinigd: concentratie > tussenwaarde ≤ interventiewaarde;
- sterk verontreinigd: concentratie > interventiewaarde.

De omgerekende gehalten naar gehalten in een standaardbodem zijn tevens indicatief getoetst aan de Regeling bodemkwaliteit. Dit opgenomen resultaat geeft een *indicatie* van de kwaliteit van de grond met betrekking tot grondverzet en/of (indien van toepassing) terugsaneerwaarden. Hierbij wordt grond ingedeeld in de klassen Achtergrondwaarde, Wonen, Industrie en Niet Toepasbaar.

Verkennend bodemonderzoek asbest in bodem NEN 5707 en puin NEN 5897
De analyseresultaten met betrekking tot de bodem zijn getoetst aan het toetsingskader uit de Circulaire bodemsanering. De resultaten met betrekking tot het puin zijn getoetst aan de hergebruikswaarde uit de Regeling Bodemkwaliteit (bijlage A), VROM, 2007. Het toetsingskader voor de beoordeling met betrekking tot asbest is als volgt omschreven.

De interventiewaarde voor asbest is gelijk aan de maximale hergebruikswaarde uit de Regeling bodemkwaliteit, welke de hergebruiksmogelijkheden van grond en puin bepaalt en is vastgesteld op 100 mg/kg d.s. Indien sprake is van een overschrijding van de hergebruikswaarde voor asbest in bodem (“interventiewaarde”) is tevens sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging zoals bedoeld in de Wet bodembescherming, onafhankelijk van het bodemvolume waarin deze asbestgehalten zijn aangetoond. Indien sprake is van een overschrijding van de hergebruikswaarde voor asbest in puin is sprake van een verontreiniging met asbest in puin en is mogelijk het Besluit asbestwegen Wms van toepassing.

Indien het asbestgehalte kleiner is dan de helft van de hergebruikswaarde (50 mg/kg d.s.) is het statistisch aannemelijk dat ook in een nader onderzoekstraject de hergebruikswaarde niet zal worden overschreden. In deze gevallen geldt er geen noodzaak tot het uitvoeren van een nader onderzoek asbest. Bij een asbestgehalte groter dan de helft van de hergebruikswaarde is een nader onderzoek asbest verplicht. De hoogste bepaalde waarde binnen een (deel)locatie is hiervoor bepalend.

6.3 Resultaten grond- en grondwatermonsters verkennend bodemonderzoek

Tabel 8 geeft een overzicht van de parameters in de grond die de geldende toetsingskaders overschrijden. Tevens is het resultaat van de indicatieve toetsing aan het Besluit bodemkwaliteit weergegeven.

Tabel 8. Overschrijdingen toetsingskaders grond

Grond(meng)-monster	Meetpnt en traject (m -mv)	Gehalte > AW (licht verontreinigd)	Gehalte > T (matig verontreinigd)	Gehalte > I (sterk verontreinigd)	Indicatieve toetsing Rbk
MM1	01 (0,00 - 0,50) 02 (0,00 - 0,50) 03 (0,30 - 0,80) 04 (0,00 - 0,50) 05 (0,20 - 0,70) 06 (0,00 - 0,30) 07 (0,00 - 0,40)	-	-	-	Altijd Toepasbaar
MM2	08 (0,00 - 0,50) 09 (0,00 - 0,50) 10 (0,00 - 0,50) 11 (0,00 - 0,50) 12 (0,00 - 0,50) 13 (0,00 - 0,50)	-	-	-	Altijd Toepasbaar
MM03	03 (0,80 - 1,30) 07 (0,80 - 1,10) 11 (1,00 - 1,50)	-	-	-	Altijd Toepasbaar

Tabel 9 geeft een overzicht van de parameters in het grondwater die het geldende toetsingskader overschrijden.

Tabel 9. Overschrijdingen toetsingskader grondwater

Grondwater-monster	Situering peilbuis	Concentratie > S (licht verontreinigd)	Concentratie > T (matig verontreinigd)	Concentratie > I (sterk verontreinigd)
07	Centraal op onderzoekslocatie	barium	-	-

Bijlage 4a bevat de door het laboratorium aangeleverde analysecertificaten. Bijlage 4b bevat de getoetste analyseresultaten aan de Circulaire bodemsanering. Bijlage 4c bevat de getoetste analyseresultaten aan de Regeling bodemkwaliteit (indicatief).

6.4 Resultaten verkennend onderzoek asbest

Tabel 10 geeft een overzicht van de analytisch vastgestelde asbestgehalten (fractie < 20 mm).

Tabel 10. Vastgestelde asbestgehalten fijne fractie (< 20 mm)

(Meng)-monster	Traject (m -mv)	Asbestgehalte (< 20 mm)
ASB-MM1	01 (0,00-0,50) 02 (0,00-0,50) 06 (0,00-0,50) 07 (0,00-0,50) 11 (0,00-0,50) 09 (0,00-0,50)	< 0,3 mg/kg d.s.
ASB-MM2	03 (0,20-0,50) 05 (0,20-0,50) 08 (0,00-0,50) 10 (0,00-0,50) 12 (0,00-0,50) 13 (0,00-0,50)	< 0,6 mg/kg d.s.
ASB-MM3	14 (0,00-0,28) 16 (0,00-0,19) 15 (0,00-0,29) 17 (0,00-0,25)	< 0,7 mg/kg d.s.

Bijlage 4a bevat de door het laboratorium aangeleverde analysecertificaten.

6.5 Interpretatie analyseresultaten

Uit de analyseresultaten van het verkennend bodemonderzoek blijkt dat geen van de geanalyseerde parameters verhoogd is aangetoond in de bodem. In het grondwater is een licht verhoogde concentratie van barium aangetoond. Deze metaalverontreiniging is hoogstwaarschijnlijk te relateren aan regionaal verhoogde achtergrondconcentraties in het grondwater.

Uit de analyseresultaten van het verkennend onderzoek asbest in bodem en puin blijkt dat zintuiglijk (fractie > 20 mm) en analytisch (fractie < 20 mm) geen asbest is aangetoond.

7 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN ADVIES

Econsultancy heeft in opdracht van De heer Staats een verkennend bodemonderzoek en onderzoek asbest in bodem en puin uitgevoerd aan de Eltenseweg 1a te Babberich.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen nieuwbouw van een woonhuis op de onderzoekslocatie.

De bodem bestaat voornamelijk uit zwak siltig, zeer fijn tot matig grof zand. De boven- en ondergrond zijn plaatselijk bovendien zwak tot matig humeus. De ondergrond is plaatselijk zwak grindig.

De bovengrond ter plaatse van de parkeerplaats bestaat volledig uit puingranulaat. Het puingranulaat is samengesteld uit bakstenen, beton, aardewerk en plastic. Verder zijn er zintuiglijk geen verontreinigingen en bijzonderheden waargenomen.

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
Op basis van het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem is geconcludeerd dat de onderzoekslocatie met betrekking tot de chemische parameters onderzocht dient te worden volgens de strategie “Onverdacht” (ONV). Bij onverdachte locaties luidt de onderzoekshypothese dat de bodem niet verontreinigd is.

Uit de resultaten is gebleken dat in de bodem geen verontreinigingen zijn geconstateerd. Het grondwater is licht verontreinigd met barium. Deze metaalverontreiniging is hoogstwaarschijnlijk te relateren aan regionaal verhoogde achtergrondconcentraties in het grondwater.

Gelet op het regionale karakter van de lichte metaalverontreinigingen in het grondwater en het ontbreken van verontreinigingen in de grond kan de onderzoekslocatie als "onverdacht" ten opzichte van haar omgeving worden beschouwd. Er bestaan volgens Econsultancy met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem dan ook géén belemmeringen voor de nieuwbouw op de onderzoekslocatie.

Verkennend onderzoek asbest in bodem (NEN 5707) en puin (NEN 5898)
Er zijn op basis van het milieuhygiënisch vooronderzoek bodem, tijdens de terreininspectie en bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden aanwijzingen gevonden die aanleiding geven een asbestverontreiniging op de locatie te verwachten.

In de bodem zijn zintuiglijk in de fractie > 20 mm geen asbestverdachte materialen aangetroffen. Analytisch is in de fractie < 20 mm eveneens geen asbest aangetoond.

De vooraf gestelde hypothese, dat de onderzoekslocatie als "verdacht" dient te worden beschouwd wordt, op basis van de onderzoeksresultaten, verworpen. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt gesteld dat er geen aanleiding bestaat tot het uitvoeren van een nader onderzoek asbest in bodem en puin. In geval van grondwerkzaamheden op de locatie behoeven er ten aanzien van asbest geen specifieke maatregelen te worden getroffen.

Algemeen
Indien er bij werkzaamheden grond vrijkomt die niet op de locatie kan worden hergebruikt, zijn de regels van het Besluit bodemkwaliteit, het “Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie” of de regionale bodemkwaliteitskaart van toepassing.

Econsultancy
Doetinchem, 7 juli 2022

Bijlage 1 Topografische ligging van de locatie

Schaal 1:25.000
Deze kaart is noordgericht

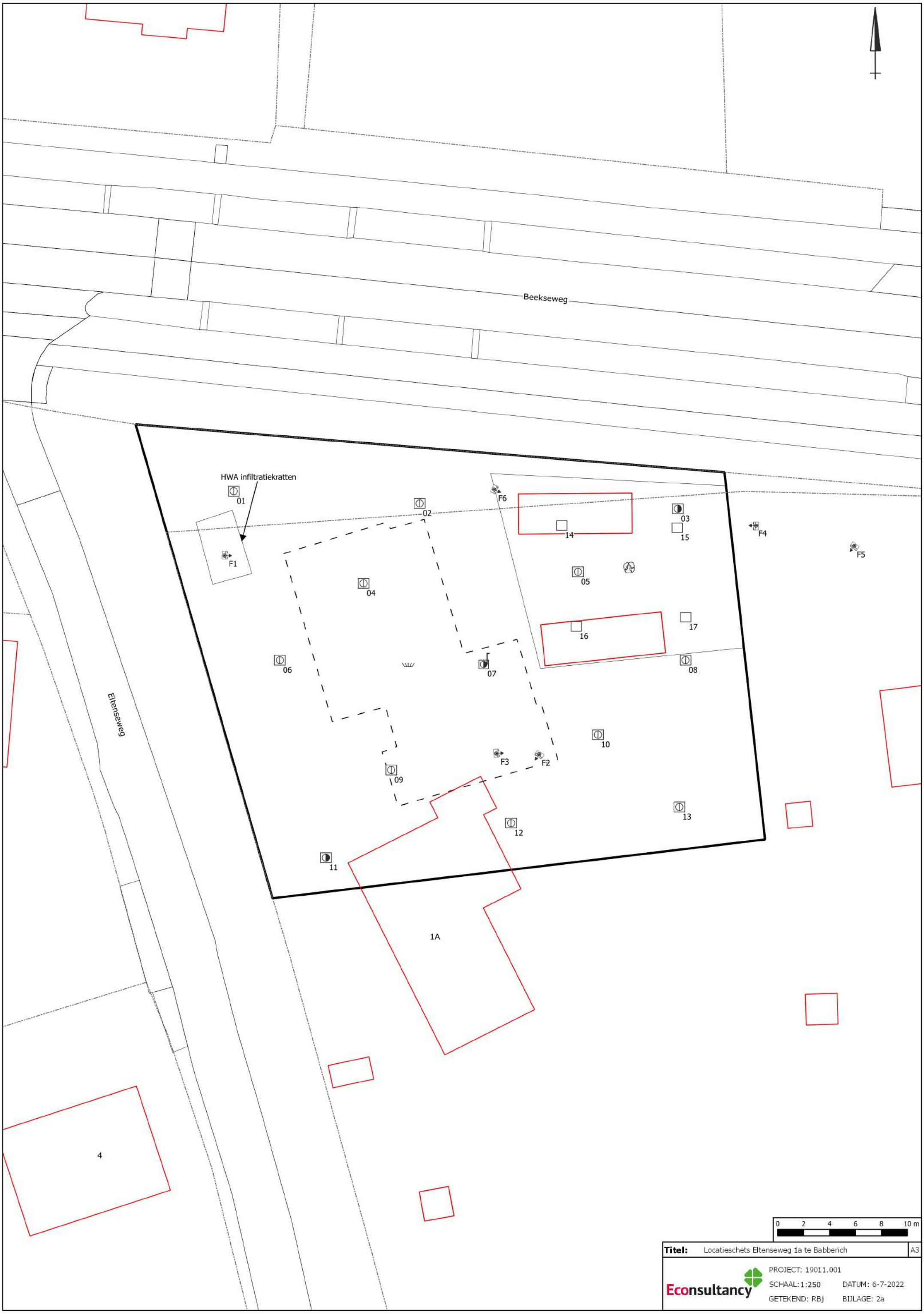

Titel: Locatieschets Eltenseweg 1a te Babberich | A3

Econsultancy

PROJECT: 19011.001
SCHAAL: 1:250 DATUM: 6-7-2022
GETEKEND: RBj BIJLAGE: 2a

Legenda

Symbolen:

- Asfalt
- Klinker
- Beton
- Ontgravingsdiepte (m -mv)
- Partijhoogte (m +mv)
- Opnamerichting foto
- Vloeistofdichte vloer
- Prefab betonnen vloerplaat
- Tegels
- Golfplaat (asbest verdacht)
- Boom
- Bos
- Struiken
- Gras
- Water
- Braak
- Grind
- Onverhard
- Puinverharding
- Talud
- Spoorbaan
- Fietspad
- Parkeerplaats
- Duiker
- Voormalige duiker
- Trafo
- Pomp
- Olie/vetafscheider
- Mangat
- Riool inspectieput
- Zinkput
- Ontluchting
- Vulpunt
- Sleuf asbestonderzoek 200x40x50cm

Polygonen:

- Ontgravingsvak
- Saneringslocatie
- Partij ontgraven grond
- Toekomstige bebouwing
- Voormalige bebouwing
- Asfaltverharding
- Reparatievak asfalt
- Opslagtank (bovengronds)
- Opslagtank (bovengronds in lekbak)
- Opslagtank (ondergronds)
- Struweel
- Haag

Lijnen:

- Bebouwing
- Grens onderzoekslocatie
- Toekomstige bebouwing
- Voormalige bebouwing
- Beschoeiing
- Hekwerk
- Spoorlijn
- Wandmonster

Verontreiniging:

- Niet verontreinigd
- Gehalte >AW/S-waarde
- Gehalte >T-waarde
- Gehalte >I-waarde
- Niet verontreinigd
- AW/S-waarde contour
- T-waarde contour
- I-waarde contour
- Niet verontreinigd
- AW/S-waarde contour
- T-waarde contour
- I-waarde contour
- Niet verontreinigd
- Licht verontreinigd
- Matig verontreinigd
- Sterk verontreinigd
- ? Verontreinigingsgraad onbekend
- ✕ Vindplaats asbestverdacht materiaal op maaiveld

Boringen:

- Boring tot 0,5 m -mv
- Boring tot 1,0 m -mv
- Boring tot 1,5 m -mv
- Boring tot 2,0 m -mv
- Boring tot 2,5 m -mv
- Boring tot 3,0 m -mv
- Boring tot 3,5 m -mv
- Boring tot 4,0 m -mv
- Boring tot 4,5 m -mv
- Boring tot 5,0 m -mv
- Peilbuis (diep)
- Peilbuis
- Boring voorgaand onderzoek tot 0,5 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 1,0 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 1,5 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 2,0 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 2,5 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 3,0 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 3,5 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 4,0 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 4,5 m -mv
- Boring voorgaand onderzoek tot 5,0 m -mv
- Peilbuis voorgaand onderzoek (diep)
- Peilbuis voorgaand onderzoek
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 0,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 1,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 1,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 2,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 2,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 3,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 3,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 4,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 4,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + boring tot 5,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + peilbuis (diep)
- Gat asbestonderzoek 30x30x50 cm + peilbuis
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 0,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 1,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 1,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 2,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 2,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 3,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 3,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 4,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 4,5 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + boring tot 5,0 m -mv
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + peilbuis (diep)
- Gat asbestonderzoek 100x100x50 cm + peilbuis
- Kernboring 80 mm
- Kernboring 120 mm
- Kernboring 120 mm + boring tot 0,5 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 1,0 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 1,5 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 2,0 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 2,5 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 3,0 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 3,5 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 4,0 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 4,5 m -mv
- Kernboring 120 mm + boring tot 5,0 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 0,5 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 1,0 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 1,5 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 2,0 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 2,5 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 3,0 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 3,5 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 4,0 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 4,5 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + boring tot 5,0 m -mv
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + peilbuis (diep)
- Kernboring + gat asbestonderzoek 30x30x50 + peilbuis
- Boring tot 0,5 m -waterbodem
- Boring tot 1,0 m -waterbodem

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1.

Foto 2.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3.

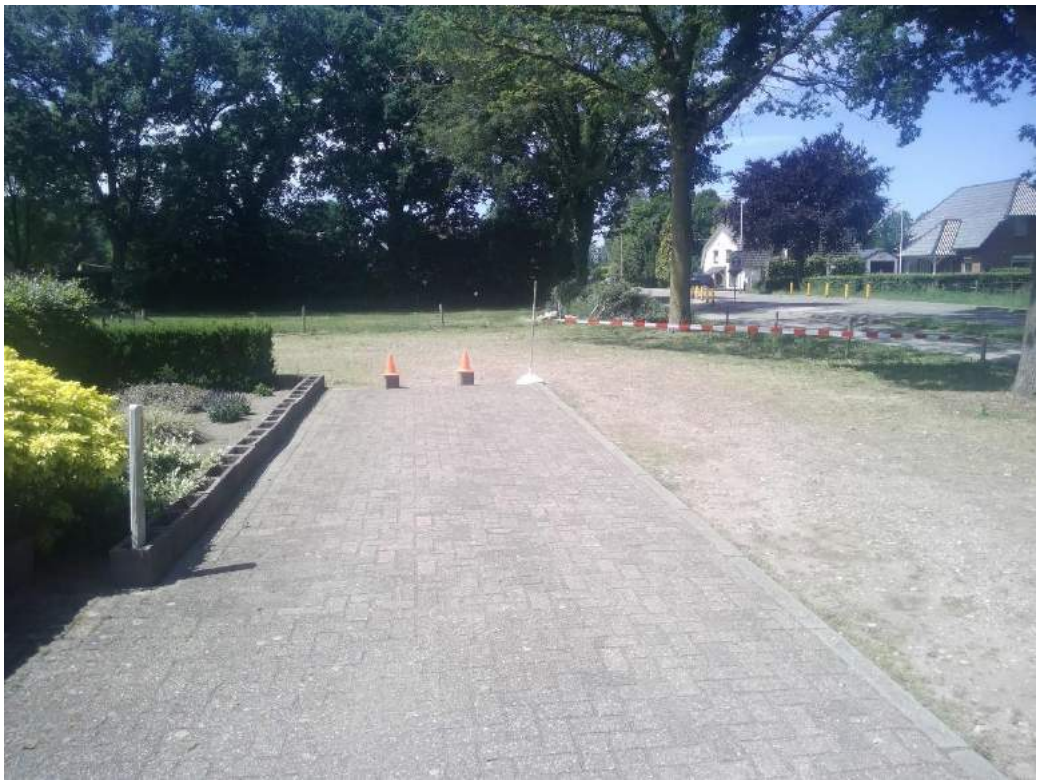

Foto 4.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5.

Foto 6.

Bijlage 3 Boorprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand (tijdens veldwerk)
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

peilbuis

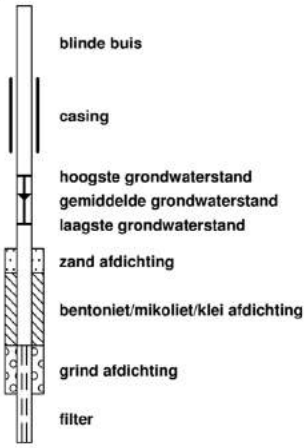

Profielen boringen

Boring: 01

Datum veldwerk: 3-6-2022

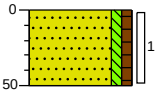

0	gras
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
50	

Boring: 02

Datum veldwerk: 3-6-2022

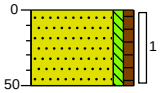

0	gras
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
50	

Boring: 03

Datum veldwerk: 3-6-2022

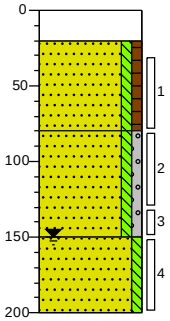

0	puin
20	Volledig puingranulaat, matig zandhoudend, Schep, baksteen, beton aardewerk grind
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
80	
	Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, donkerbeige, River
150	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraalgrijs, Edelmanboor
200	

Boring: 04

Datum veldwerk: 3-6-2022

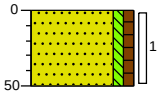

0	gras
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
50	

Boring: 05

Datum veldwerk: 3-6-2022

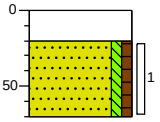

0	puin
20	Volledig puingranulaat, matig zandhoudend, Schep, baksteen, beton aardewerk grind
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
70	

Boring: 06

Datum veldwerk: 3-6-2022

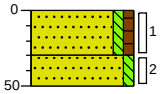

0	gras
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
30	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraalbruin, Edelmanboor
50	

Boring: 07

Datum veldwerk: 3-6-2022

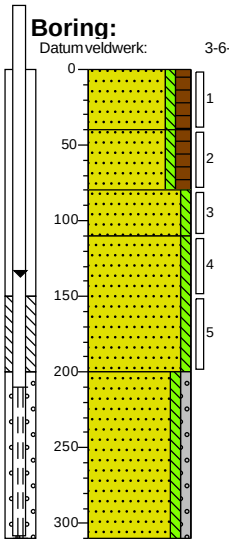

0	gras
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor
40	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, neutraalbruin, Edelmanboor
80	
	Zand, matig grof, zwak siltig, donkerbeige, Edelmanboor
110	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, neutraalgrijs, Edelmanboor
200	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, neutraalgrijs, Zuigerboor
310	

Boring: 08

Datum veldwerk: 3-6-2022

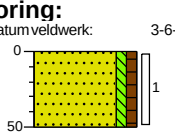

0	gras
	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
50	

Getekend volgens NEN 5104

Profielen boringen

Boring: 09

Datum veldwerk: 3-6-2022

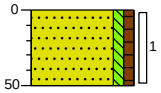

0 braak

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: 10

Datum veldwerk: 3-6-2022

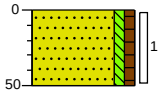

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: 11

Datum veldwerk: 3-6-2022

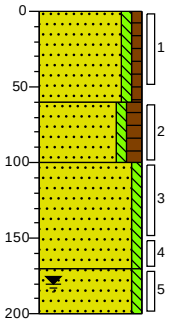

0 braak

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak wortelhoudend, grijsbruin, Edelmanboor

60

Zand, matig fijn, zwak siltig, matig humeus, neutraalbruin, Edelmanboor

100

Zand, matig grof, zwak siltig, donkerbeige, Edelmanboor

170

Zand, matig fijn, zwak siltig, beigegrijs, Edelmanboor

200

Boring: 12

Datum veldwerk: 3-6-2022

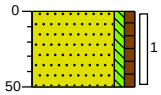

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: 13

Datum veldwerk: 3-6-2022

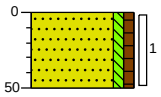

0 gras

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor

50

Boring: 14

Datum veldwerk: 27-6-2022

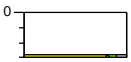

0 puin

30 Volledig puingranulaat, sterk baksteenhoudend, matig betonhoudend, zwak aardewerkhoudend, zwak plastichoudend, zwak zandhoudend, Schep

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, beigebruin, Edelmanboor

Boring: 15

Datum veldwerk: 27-6-2022

0 puin

29 35 Volledig puingranulaat, sterk baksteenhoudend, matig betonhoudend, zwak aardewerkhoudend, zwak plastichoudend, zwak zandhoudend, Schep

Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak grindig, beigebruin, Edelmanboor

Boring: 16

Datum veldwerk: 27-6-2022

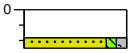

0 puin

19 25 Volledig puingranulaat, sterk baksteenhoudend, matig betonhoudend, zwak aardewerkhoudend, zwak plastichoudend, zwak zandhoudend, Schep

Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak grindig, beigebruin, Edelmanboor

Boring: 17

Datum veldwerk: 27-6-2022

0 puin

25 30 Volledig puingranulaat, sterk baksteenhoudend, matig betonhoudend, zwak aardewerkhoudend, zwak plastichoudend, zwak zandhoudend, Schep

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, beigebruin, Edelmanboor

Getekend volgens NEN 5104

Bijlage 3b. Foto’s opgegraven materiaal inspectiegaten

Foto: Inspectiegat 01

Foto: Inspectiegat 02

Foto: Inspectiegat 03

Foto: Inspectiegat 04

Foto: Inspectiegat 05

Foto: Inspectiegat 06

Bijlage 3b. Foto’s opgegraven materiaal inspectiegaten

Foto: Inspectiegat 07

Foto: Inspectiegat 08

Foto: Inspectiegat 09

Foto: Inspectiegat 10

Foto: Inspectiegat 11

Foto: Inspectiegat 12

Bijlage 3b. Foto’s opgegraven materiaal inspectiegaten

Foto: Inspectiegat 13

Foto: Inspectiegat 14

Foto: Inspectiegat 15

Foto: Inspectiegat 16

Foto: Inspectiegat 17

Bijlage 4a Analysecertificaten

Econsultancy
T.a.v. Maayke Koevoets
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 16-Jun-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022090236/1
Uw project/verslagnummer	19011.001
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	03-Jun-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19011.001	Certificaatnummer/Versie	2022090236/1
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich	Startdatum analyse	03-Jun-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	16-Jun-2022
Uw monsternemer	Arthur Rondeel	Rapportagedatum	16-Jun-2022/15:37
		Bijlage	A,B,C,D
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	93.0	94.2	93.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.8	2.9	
	Gloeirest	% (m/m) ds	97	97	
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2.2	<2.0	
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	<20	<20
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.20	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	6.7	5.0	<5.0
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	5.4	6.0	6.6
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	16	17	<10
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	37	39	24
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6.6	6.6	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (30-80) 04 (0-50) 05 (20-70) 06 (0-30) 07 (0-40)	Grond (AS3000)	12799726
2	MM02 08 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 13 (0-50)	Grond (AS3000)	12799727
3	MM03 03 (80-130) 07 (80-110) 11 (100-150)	Grond (AS3000)	12799728

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19011.001	Certificaatnummer/Versie	2022090236/1
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich	Startdatum analyse	03-Jun-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	16-Jun-2022
Uw monsternemer	Arthur Rondeel	Rapportagedatum	16-Jun-2022/15:37
		Bijlage	A,B,C,D
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	0.0011 [2]	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1]	0.0056	0.0049 [1]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.11	0.098	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.060	0.064	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.066	0.073	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.063	0.074	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.053	0.059	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.055	0.068	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.55	0.58	0.35 [1]

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (30-80) 04 (0-50) 05 (20-70) 06 (0-30) 07 (0-40)	Grond (AS3000)	12799726
2	MM02 08 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 13 (0-50)	Grond (AS3000)	12799727
3	MM03 03 (80-130) 07 (80-110) 11 (100-150)	Grond (AS3000)	12799728

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
MC

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022090236/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12799726	MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (30-80) 04 (0-50) 05 (20-70) 06 (0-30) 07 (0				
0539547802	07	0	40	03-Jun-2022	1
0539547419	06	0	30	03-Jun-2022	1
0539547415	01	0	50	03-Jun-2022	1
0539547414	02	0	50	03-Jun-2022	1
0539547421	04	0	50	03-Jun-2022	1
0539547823	03	30	80	03-Jun-2022	1
0539547631	05	20	70	03-Jun-2022	1
12799727	MM02 08 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0 -50) 13 (0-50)				
0539547393	12	0	50	03-Jun-2022	1
0539547622	13	0	50	03-Jun-2022	1
0539547413	08	0	50	03-Jun-2022	1
0539547411	10	0	50	03-Jun-2022	1
0539547412	11	0	50	03-Jun-2022	1
0539547407	09	0	50	03-Jun-2022	1
12799728	MM03 03 (80-130) 07 (80-110) 11 (100-150)				
0539547811	07	80	110	03-Jun-2022	3
0539547408	11	100	150	03-Jun-2022	3
0539547814	03	80	130	03-Jun-2022	2

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022090236/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Opmerking 2)

PCB 153 kan positief beïnvloed worden door PCB 132.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022090236/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (D) opmerkingen aangaande de monstername en conserveringstermijn 2022090236/1

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die de betrouwbaarheid van de resultaten van onderstaande monsters of analyses mogelijk hebben beinvloed.

Analyse	Monster nr.
De conserveringstermijn is voor de betreffende analyse overschreden.	
Minerale Olie (GC) (Voorbehandeling)	12799726
	12799727
	12799728

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Econsultancy
T.a.v. Maayke Koevoets
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 14-Jun-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022090237/1
Uw project/verslagnummer	19011.001
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	03-Jun-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19011.001	Certificaatnummer/Versie	2022090237/1
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich	Startdatum analyse	03-Jun-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	14-Jun-2022
Uw monsternemer	Arthur Rondeel	Rapportagedatum	14-Jun-2022/22:53
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	2
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (Extern)	% (m/m)	95.8 [1)]	93.3 [1)]
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	13.3 [2)]	13.3 [2)]
Droge massa aangeleverd monster	g	12741 [1)]	12418 [1)]
Asbest fractie <0,5mm	mg	N.v.t. [1)]	N.v.t. [1)]
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest fractie >20mm	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Asbest (som)	mg	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest (ondergrens)	mg/kg ds	0.0 [1)]	0.0 [1)]
Totaal asbest (bovengrens)	mg/kg ds	0.5 [1)]	1.0 [1)]
Serpentijn ondergrens	mg/kg ds	0.0 [1)]	0.0 [1)]
Serpentijn bovengrens	mg/kg ds	0.3 [1)]	0.5 [1)]
Amfibool ondergrens	mg/kg ds	0.0 [1)]	0.0 [1)]
Amfibool bovengrens	mg/kg ds	0.3 [1)]	0.5 [1)]
Asbest in grond	mg/kg ds	<0.3 [2)]	<0.5 [2)]
Totaal gehalte asbest	mg/kg ds	<0.3 [2)]	<0.5 [2)]
Serpentijn concentratie	mg/kg ds	<0.3 [2)]	<0.5 [2)]
Amfibool concentratie	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0 [2)]	0.0 [2)]

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	ASB-MM1-1 ASB-MM1 (0-50)	Asbestverdachte grond	12799729
2	ASB-MM2-1 ASB-MM2 (0-50)	Asbestverdachte grond	12799730

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022090237/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12799729	ASB-MM1-1 ASB-MM1 (0-50)				
1743807MG	ASB-MM1	0	50	03-Jun-2022	1
12799730	ASB-MM2-1 ASB-MM2 (0-50)				
1743805MG	ASB-MM2	0	50	03-Jun-2022	1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022090237/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022090237/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest NEN5898 (2016) ext	W0004	Microscopie	NEN 5898
Asbest Grond NEN5898 2016 ext	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1364127**
Uw project omschrijving	:	**2022090237-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**7206025**
Uw referentie	:	**ASB-MM1-1 ASB-MM1 (0-50)**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**03/06/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist	:	D.v.G.
Analysedatum	:	14-06-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster	:	13300	g
Droge massa aangeleverde monster	:	12741	g
Percentage droogrest	:	95,8	m/m %
Type zeving	:	nat	

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10655,9	85,8	12,8	0,12	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	345,2	2,8	99,8	28,91	0	0,0
1-2 mm	523,0	4,2	226,4	43,29	0	0,0
2-4 mm	523,0	4,2	523,0	100,00	0	0,0
4-8 mm	139,0	1,1	139,0	100,00	0	0,0
8-20 mm	138,9	1,1	138,9	100,00	0	0,0
>20 mm	100,3	0,8	100,3	100,00	0	0,0
Totaal	**12425,3**	**100,0**	**1240,2**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
1-2 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,3**	**0,0**	**0,5**	**<0,3**	**0,0**	**0,3**	**0,0**	**0,0**	**0,3**

Aangetroffen type asbest	:	Geen
Bijzonderheden waargenomen	:	Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,3 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1364127**
Uw project omschrijving	:	**2022090237-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**7206026**
Uw referentie	:	**ASB-MM2-1 ASB-MM2 (0-50)**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**03/06/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist	:	N.A.
Analysedatum	:	14-06-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**S**).

Massa aangeleverde monster	:	13310	g
Droge massa aangeleverde monster	:	12418	g
Percentage droogrest	:	93,3	m/m %
Type zeving	:	nat	

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	9855,2	81,2	11,8	0,12	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	1642,2	13,5	197,8	12,04	0	0,0
1-2 mm	181,9	1,5	66,8	36,72	0	0,0
2-4 mm	156,6	1,3	156,6	100,00	0	0,0
4-8 mm	156,3	1,3	156,3	100,00	0	0,0
8-20 mm	146,1	1,2	146,1	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**12138,3**	**100,0**	**735,4**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
1-2 mm	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,5**	**0,0**	**1,0**	**<0,5**	**0,0**	**0,5**	**0,0**	**0,0**	**0,5**

Aangetroffen type asbest	:	Geen
Bijzonderheden waargenomen	:	Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,5 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1364127**
Uw project omschrijving	:	**2022090237-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	- Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1364127**
Uw project omschrijving	:	**2022090237-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7206025	ASB-MM1-1 ASB-MM1 (0-50)	ASB-MM1	0-.5	1743807MG
7206026	ASB-MM2-1 ASB-MM2 (0-50)	ASB-MM2	0-.5	1743805MG

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1364127**
Uw project omschrijving	:	**2022090237-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek	:	Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

eurofins | analytico®

Econsultancy
T.a.v. Maayke Koevoets
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 16-Jun-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022093796/1
Uw project/verslagnummer	19011.001
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	10-Jun-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19011.001	Certificaatnummer/Versie	2022093796/1
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich	Startdatum analyse	10-Jun-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	16-Jun-2022
Uw monsternemer	Joris Vermorken	Rapportagedatum	16-Jun-2022/14:07
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	
	Metalen			
S	Barium (Ba)	µg/L	83	
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	
S	Kobalt (Co)	µg/L	2.1	
S	Koper (Cu)	µg/L	9.5	
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	
S	Nikkel (Ni)	µg/L	14	
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0	
S	Zink (Zn)	µg/L	<10	
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
S	Benzeen	µg/L	<0.20	
S	Tolueen	µg/L	<0.20	
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21	1)
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	
S	Styreen	µg/L	<0.20	
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	07(07-1-1)	Water (AS3000)	12811577

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19011.001	Certificaatnummer/Versie	2022093796/1
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich	Startdatum analyse	10-Jun-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	16-Jun-2022
Uw monsternemer	Joris Vermorken	Rapportagedatum	16-Jun-2022/14:07
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 1)
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	07(07-1-1)	Water (AS3000)	12811577

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
MC

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

eurofins | analytico®

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022093796/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12811577	07(07-1-1)				
0801012830	07	210	310	10-Jun-2022	1
0680589439	07	210	310	10-Jun-2022	2
0680600440	07	210	310	10-Jun-2022	3

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022093796/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022093796/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Econsultancy
T.a.v. Ryan Beij
Fabriekstraat 19c
7005 AP DOETINCHEM

Analysecertificaat

Datum: 04-Jul-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022103084/1
Uw project/verslagnummer	19011.001
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	27-Jun-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	19011.001	Certificaatnummer/Versie	2022103084/1
Uw projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich	Startdatum analyse	28-Jun-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	04-Jul-2022
Uw monsternemer	Andre Bruil	Rapportagedatum	04-Jul-2022/21:03
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/1

Analyse	Eenheid	1	
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (Extern)	% (m/m)	94.3	1)
Droge massa aangeleverd monster	g	28158	1)
Asbest fractie <0,5mm	mg	N.v.t.	1)
Totaal asbest (ondergrens)	mg/kg ds	0.0	1)
Totaal asbest (bovengrens)	mg/kg ds	1.3	1)
Serpentijn ondergrens	mg/kg ds	0.0	1)
Serpentijn bovengrens	mg/kg ds	0.7	1)
Amfibool ondergrens	mg/kg ds	0.0	1)
Amfibool bovengrens	mg/kg ds	0.7	1)
In behandeling genomen hoeveelheid	kg	29.9	2)
Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0	2)
Asbest fractie 1-2mm	mg	0.0	2)
Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0	2)
Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0	2)
Asbest fractie 8-20mm	mg	0.0	2)
Asbest fractie >20mm	mg	0.0	2)
Asbest (som)	mg	0.0	2)
Asbest in puin	mg/kg ds	<0.7	2)
Totaal gehalte asbest	mg/kg ds	<0.7	2)
Serpentijn concentratie	mg/kg ds	<0.7	2)
Amfibool concentratie	mg/kg ds	0.0	2)
Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	0.0	2)
Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0.0	2)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	ASB-MM3 ASB-MM3 (0-29) ASB-MM3 (0-29)	Asbestverdachte grond	12843230

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022103084/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	**Boornr**	**Van**	**Tot**	**Uw datum monstername**	**Monsteromsch./Monstername ID**
12843230	ASB-MM3 ASB-MM3 (0-29) ASB-MM3 (0-29)				
1739064MG	ASB-MM3	0	29	27-Jun-2022	1
1739067MG	ASB-MM3	0	29	27-Jun-2022	2

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022103084/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd bij Eurofins Omegam (L086).

Opmerking 2)

Deze bepaling is uitbesteed en uitgevoerd onder accreditatie L086.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV.

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022103084/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Extern / Overig onderzoek			
Droge stof (uitbesteed)	W0004	Extern	Uitbesteding
Asbest NEN5898 (2016) ext	W0004	Microscopie	NEN 5898
Asbest Puin NEN5898 2016 ext	W0004	Microscopie	NEN 5898

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1375618**
Uw project omschrijving	:	**2022103084-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Monstercode	:	**7235482**
Uw referentie	:	**ASB-MM3 ASB-MM3 (0-29) ASB-MM3 (0-29)**
Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**27/06/2022**

Asbestonderzoek

Initialen analist	:	G.N.
Analysedatum	:	04-07-2022

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (**Q**).

Massa aangeleverde monster	:	29860	g
Droge massa aangeleverde monster	:	28158	g
Percentage droogrest	:	94,3	m/m %
Type zeving	:	nat	

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	17793,7	63,9	14,0	0,08	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	2942,4	10,6	192,4	6,54	0	0,0
1-2 mm	1471,7	5,3	488,5	33,19	0	0,0
2-4 mm	1147,7	4,1	583,4	50,83	0	0,0
4-8 mm	2203,7	7,9	2203,7	100,00	0	0,0
8-20 mm	2306,5	8,3	2306,5	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	**27865,7**	**100,0**	**5788,5**		**0**	**0,0**

	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
zeeffractie (mm)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
1-2 mm	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
2-4 mm	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**<0,7**	**0,0**	**1,3**	**<0,7**	**0,0**	**0,7**	**0,0**	**0,0**	**0,7**

Aangetroffen type asbest	:	Geen
Bijzonderheden waargenomen	:	Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.
Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

Gebondenheid	Serpentijn asbest	Amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,7 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
- : geen asbest waargenomen

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1375618**
Uw project omschrijving	:	**2022103084-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Asbest
Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project:	-	Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1375618**
Uw project omschrijving	:	**2022103084-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7235482	ASB-MM3 ASB-MM3 (0-29) ASB-MM3 (0-29)	ASB-MM3	0-.29	1739064MG
		ASB-MM3	0-.29	1739067MG

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1375618**
Uw project omschrijving	:	**2022103084-19011.001**
Opdrachtgever	:	**Eurofins Analytico B.V.**

Analysemethoden Puin

In dit analysecertificaat zijn de met 'Q' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. De matrix puin is representatief voor bouw- en sloopafval, puin en granulaat. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek	:	Conform NEN 5898

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

Bijlage 4b Toetsingstabellen grond (circulaire bodemsanering)

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	19011.001
Projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Ordernummer	
Datum monstername	03-06-2022
Monsternemer	Arthur Rondeel
Certificaatnummer	2022090236
Startdatum	03-06-2022
Rapportagedatum	16-06-2022

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		2,8						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,2						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	93	93					
Organische stof	% (m/m) ds	2,8	2,8					
Gloeirest	% (m/m) ds	97						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,2	2,2					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	52,93		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,2	0,3311	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	7,225	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	6,7	13,4	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0498	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	5,4	15,49	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	16	24,73	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	37	85,2	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	27,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6,6	23,57					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	15					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	87,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0025					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0175	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,11	0,11					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,06	0,06					
Chryseen	mg/kg ds	0,066	0,066					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,063	0,063					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,053	0,053					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,055	0,055					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,55	0,547	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12799726	MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (30-80) 04 (0-50) 05 (20-70) 06 (0-30) 07 (0-40)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	19011.001
Projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Ordernummer	
Datum monstername	03-06-2022
Monsternemer	Arthur Rondeel
Certificaatnummer	2022090236
Startdatum	03-06-2022
Rapportagedatum	16-06-2022

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		2,9						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	94,2	94,2					
Organische stof	% (m/m) ds	2,9	2,9					
Gloeirest	% (m/m) ds	97						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2,0	1,4					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	54,25		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2314	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	7,383	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	5	10,03	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0499	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6	17,5	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	17	26,32	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	39	90,47	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,241					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,07					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,07					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	26,55					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6,6	22,76					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	14,48					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	84,48	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0024					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0024					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0024					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0024					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0024					
PCB 153	mg/kg ds	0,0011	0,0037					
PCB 180	mg/kg ds	0,001	0,0034					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0056	0,0193	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,098	0,098					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,064	0,064					
Chryseen	mg/kg ds	0,073	0,073					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,074	0,074					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,059	0,059					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,068	0,068					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,58	0,576	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12799727	MM02 08 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 13 (0-50)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Projectnummer	19011.001
Projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Ordernummer	
Datum monstername	03-06-2022
Monsternemer	Arthur Rondeel
Certificaatnummer	2022090236
Startdatum	03-06-2022
Rapportagedatum	16-06-2022

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie								
Organische stof		10						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		25						
Voorbehandeling								
Cryogeen malen		Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses								
Droge stof	% (m/m)	93,4	93,4					
Metalen								
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	14		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,14	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	2,1	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	3,5	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,035	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6,6	6,6	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	7	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	24	24	-	20	140	430	720
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	2,1					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	3,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	3,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	7,7					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	3,5					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	4,2					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	24,5	-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen, PCB								
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0007					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0007					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0007					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0007					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0007					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0007					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0007					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0049	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAI								
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12799728	MM03 03 (80-130) 07 (80-110) 11 (100-150)

Eindoordeel: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
AW	Achtergrondwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	19011.001
Projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Ordernummer	
Datum monstername	10-06-2022
Monsternemer	Joris Vermorken
Certificaatnummer	2022093796
Startdatum	10-06-2022
Rapportagedatum	16-06-2022

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	83	83	*	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	2,1	2,1	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	9,5	9,5	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	14	14	-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	<10	7	-	10	65	433	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,77	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12811577	07(07-1-1)

Eindoordeel: Overschrijding Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Bijlage 4c Getoetste analyseresultaten (Regeling bodemkwaliteit; indicatief)

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lan

Projectnummer	19011.001
Projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Ordernummer	
Datum monstername	03-06-2022
Monsternemer	Arthur Rondeel
Certificaatnummer	2022090236
Startdatum	03-06-2022
Rapportagedatum	16-06-2022

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		2,8							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2,2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	93	93						
Organische stof	% (m/m) ds	2,8	2,8						
Gloeirest	% (m/m) ds	97							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	2,2	2,2						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	52,93		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,2	0,3311	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	7,225	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	6,7	13,4	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0498	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	5,4	15,49	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	16	24,73	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	37	85,2	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,5						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	27,5						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6,6	23,57						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	15						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	87,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0025						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0175	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,11	0,11						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,06	0,06						
Chryseen	mg/kg ds	0,066	0,066						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,063	0,063						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,053	0,053						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,055	0,055						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,55	0,547	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	12799726	MM01 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (30-80) 04 (0-50) 05 (20-70) 06 (0-30) 07 (0-40)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lan

Projectnummer	19011.001
Projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Ordernummer	
Datum monstername	03-06-2022
Monsternemer	Arthur Rondeel
Certificaatnummer	2022090236
Startdatum	03-06-2022
Rapportagedatum	16-06-2022

Analyse	Eenheid	2	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		2,9							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	94,2	94,2						
Organische stof	% (m/m) ds	2,9	2,9						
Gloeirest	% (m/m) ds	97							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	<2,0	1,4						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	54,25		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,2314	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	7,383	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	5	10,03	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,0499	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6	17,5	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	17	26,32	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	39	90,47	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	7,241						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	12,07						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	12,07						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	26,55						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	6,6	22,76						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	14,48						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	84,48	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0024						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0024						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0024						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0024						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0024						
PCB 153	mg/kg ds	0,0011	0,0037						
PCB 180	mg/kg ds	0,001	0,0034						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0056	0,0193	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	0,098	0,098						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,064	0,064						
Chryseen	mg/kg ds	0,073	0,073						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,074	0,074						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,059	0,059						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0,068	0,068						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,58	0,576	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
2	12799727	MM02 08 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 12 (0-50) 13 (0-50)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de lan

Projectnummer	19011.001
Projectnaam	Eltenseweg 1a Babberich
Ordernummer	
Datum monstername	03-06-2022
Monsternemer	Arthur Rondeel
Certificaatnummer	2022090236
Startdatum	03-06-2022
Rapportagedatum	16-06-2022

Analyse	Eenheid	3	GSSD	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie									
Organische stof		10		#					
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		25		#					
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	93,4	93,4						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg ds	<20	14		20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0,20	0,14	<=AW	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	2,1	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5,0	3,5	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0,050	0,035	<=AW	0,05	0,15	0,83	4,8	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	<=AW	1,5	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6,6	6,6	<=AW	4	35		100	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	7	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	24	24	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	2,1						
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	3,5						
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	3,5						
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<11	7,7						
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5,0	3,5						
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	4,2						
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	24,5	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB									
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0007						
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0007						
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0007						
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0007						
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0007						
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0007						
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0007						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0049	<=AW	0,0049	0,02	0,04	0,5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAH									
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,35	0,35	<=AW	0,5	1,5	6,8	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
3	12799728	MM03 03 (80-130) 07 (80-110) 11 (100-150)

Eindoordeel: Altijd toepasbaar

Gebruikte afkortingen

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
AW	Achtergrondwaarde
<= AW	kleiner dan of gelijk aan Achtergrondwaarde
RG Eis	Vereiste rapportagegrens
IW	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Bijlage 5a Toetsingskader Circulaire bodemsanering

AW = achtergrondwaarde
S = streefwaarde
I = interventiewaarde t.b.v. sanering(-sonderzoek)

voorkomen in: / Stof/niveau		Grond/sediment (mg/kg droge stof)		Grondwater (µg/l opgelost, tenzij anders vermeld)	
		AW	**I**	**S**	**I**
I.	**Metalen**				
	antimoon (Sb)	4,0	22	-	20
	arseen (As)	20	76	10	60
	barium (Ba)	-	920*	50	625
	cadmium (Cd)	0,60	13	0,4	6
	chroom (Cr)	55	-	1	30
	chroom III	-	180	-	-
	chroom VI	-	78	-	-
	cobalt (Co)	15	190	20	100
	koper (Cu	40	190	15	75
	kwik (Hg)	0,15	-	0,05	0,3
	kwik (anorganisch)	-	36	-	-
	kwik (organisch)	-	4	-	-
	lood (Pb)	50	530	15	75
	molybdeen (Mo)	1,5	190	5	300
	nikkel (Ni)	35	100	15	75
	tin (Sn)	6,5	-	-	-
	vanadium (V)	80	-	-	-
	zink (Zn)	140	720	65	800
II.	**Anorganische verbindingen**				
	chloride	-	-	100 (Cl/l)	-
	cyaniden-vrij	3	20	5	1500
	cyaniden-complex	5,5	50	10	1500
	thiocyanaat	6,0	20	-	1500
III.	**Aromatische verbindingen**				
	benzeen	0,20	1,1	0,2	30
	ethylbenzeen	0,20	110	4	150
	tolueen	0,20	32	7	1000
	xylenen	0,45	17	0,2	70
	styreen (vinylbenzeen)	0,25	86	6	300
	fenol	0,25	14	0,2	2000
	cresolen (som)	0,30	13	0,2	200
	dodecylbenzeen	0,35	-	-	-
	aromatische oplosmiddelen (som)	2,5	-	-	-
IV.	**Polycyclische aromatische kool-waterstoffen (PAK's)**				
	naftaleen			0,01	70
	antraceen			0,0007	5
	fenantreen			0,003	5
	fluoranteen			0,003	1
	benzo(a)antraceen			0,0001	0,5
	chryseen			0,003	0,2
	benzo(a)pyreen			0,0005	0,05
	benzo(ghi)peryleen			0,0003	0,05
	benzo(k)fluoranteen			0,0004	0,05
	indeno(1,2,3cd)pyreen			0,0004	0,05
	PAK (som 10)	1,5	40	-	-
V.	**Gechloreerde koolwaterstoffen**				
	vinylchloride	0,10	0,1	0,01	5
	dichloormethaan	0,10	3,9	0,01	1000
	1,1-dichloorethaan	0,20	15	7	900
	1,2-dichloorethaan	0,20	6,4	7	400
	1,1-dichlooretheen	0,30	0,3	0,01	10
	1,2-dichlooretheen (cis- en trans-)	0,30	1	0,01	20
	dichloorpropanen	0,80	2	0,8	80
	trichloormethaan (chloroform)	0,25	5,6	6	400
	1,1,1-trichloorethaan	0,25	15	0,01	300
	1,1,2-trichloorethaan	0,3	10	0,01	130
	trichlooretheen (Tri)	0,25	2,5	24	500
	tetrachloormethaan (Tetra)	0,30	0,7	0,01	10
	tetrachlooretheen (Per)	0,15	8,8	0,01	40
	monochloorbenzeen	0,20	15	7	180
	dichloorbenzenen	2,0	19	3	50
	trichloorbenzenen	0,015	11	0,01	10
	tetrachloorbenzenen	0,0090	2,2	0,01	2,5
	pentachloorbenzeen	0,0025	6,7	0,003	1
	hexachloorbenzeen	0,0085	2,0	0,0009	0,5
	monochloorfenolen(som)	0,045	54	0,3	100
	dichloorfenolen (som)	0,20	22	0,2	30
	trichloorfenolen (som)	0,0030	22	0,03	10
	tetrachloorfenolen (som)	0,015	21	0,01	10
	pentachloorfenol	0,0030	12	0,04	3
	PCB's (som 7)	0,020	1	0,01	0,01
	chloornaftaleen (som)	0,070	23	-	6
	monochlooranilinen (som)	0,20	50	-	30
	dioxine (som I-TEQ)	0,000055	0,00018	-	-
	pentachlooraniline	0,15	-	-	-

* De norm voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene bodemverontreiniging. Voor overige situaties is de norm voor barium tijdelijk buiten werking gesteld.

Bijlage 5a Toetsingskader Circulaire bodemsanering

voorkomen in: / Stof/niveau		Grond/sediment (mg/kg droge stof)		Grondwater (µg/l opgelost, tenzij anders vermeld)	
		AW	**I**	**S**	**I**
VI.	**Bestrijdingsmiddelen**				
	chloordaan	0,0200	4	0,02 ng/l	0,2
	DDT (som)	0,20	1,7	-	
	DDE (som)	0,10	2,3	-	
	DDD (som)	0,020	34	-	
	DDT/DDE/DDD (som)	-	-	0,004 ng/l	0,01
	aldrin	-	0,32	0,009 ng/l	-
	dieldrin	-	-	0,1 ng/l	-
	endrin	-	-	0,04 ng/l	-
	drins (som)	0,015	4	-	0,1
	α-endosulfan	0,00090	4	0,2 ng/l	5
	α-HCH	0,0010	17	33 ng/l	-
	β-HCH	0,0020	1,6	8 ng/l	-
	χ-HCH (lindaan)	0,0030	1,2	9 ng/l	-
	HCH-verbindingen (som)	-	-	0,05	1
	heptachloor	0,00070	4	0,005 ng/l	0,3
	heptachloorepoxide (som)	0,0020	4	0,005 ng/l	3
	hexachloorbutadieen	0,003	-	-	-
	organochloorhoudende bestrijdingsmiddelen(som landbodem)	0,40	-	-	-
	azinfos-methyl	0,0075	-	-	-
	organotin verbindingen (som)	0,15	2,5	0,05-16 ng/l	0,7
	tributyltin (TBT)	0,065	-	-	-
	MCPA	0,55	4	0,02	50
	atracine	0,035	0,71	29 ng/l	150
	carburyl	0,15	0,45	2 ng/l	50
	carbofuran	0,017	0,017	9 ng/l	100
	4-chloormethylfenolen (som)	0,60	-	-	-
	niet-chloorhoudende bestr.mid. (som)	0,090	-	-	-
VII.	**Overige verontreinigingen**				
	asbest	-	100	-	-
	cyclohexanon	2,0	150	0,5	15000
	dimethyl ftalaat	0,045	82	-	-
	diethyl ftalaat	0,045	53	-	-
	di-isobutylftalaat	0,045	17	-	-
	dibutyl ftalaat	0,070	36	-	-
	butyl benzylftalaat	0,070	48	-	-
	dihexyl ftalaat	0,070	220	-	-
	di(2-ethylhexyl)ftalaat	0,045	60	-	-
	ftalaten (som)	-	-	0,5	5
	minerale olie	190	5000	50	600
	pyridine	0,15	11	0,5	30
	tetrahydrofuran	0,45	7	0,5	300
	tetrahydrothiofeen	1,5	8,8	0,5	5000
	tribroommethaan	0,20	75	-	630
	ethyleenglycol	5,0	-	-	-
	diethyleenglycol	8,0	-	-	-
	acrylonitril	2,0	-	-	-
	formaldehyde	2,5	-	-	-
	isopropanol (2-propanol)	0,75	-	-	-
	methanol	3,0	-	-	-
	butanol (1-butanol)	2,0	-	-	-
	butylacetaat	2,0	-	-	-
	ethylacetaat	2,0	-	-	-
	methyl-tert-butyl ether (MTBE)	0,20	-	-	-
	methylethylketon	2,0	-	-	-

Bodemtypecorrectie

Anorganische verbindingen

$$Lb = Lst * \frac{a + b * \% lut. + c * \% org.st.}{a + b * 25 + c * 10}$$

Lb is interventiewaarden geldend voor de te beoordelen bodem (mg/kg); **Lst** is interventiewaarde voor de standaardbodem (mg/kg);**% lut.** is gemeten percentage lutum in de te beoordelen bodem; **% org. st.** is gemeten percentage organisch stof in de te beoordelen bodem;
A, B en **C** zijn constantenafhankelijk van de stof; Voor toepassing van de bodemtypecorrectie bij streefwaarden wordt in de bovenstaande formule de interventiewaarde vervangen door streefwaarde.

Bijlage 5a Toetsingskader Circulaire bodemsanering

STOF	a	b	c
arseen	15	0,4	0,4
barium	30	5	0
beryllium	8	0,9	0
cadmium	0,4	0,007	0,021
chroom	50	2	0
cobalt	2	0,28	0
koper	15	0,6	0,6
kwik	0,2	0,0034	0,0017
lood	50	1	1
nikkel	10	1	0
tin	4	0,6	0
vanadium	12	1,2	0
zink	50	3	1,5

Organische verbindingen

$$Lb = Lst * \frac{\%\ org.st.}{10}$$

Lb is interventiewaarden geldend voor de te beoordelen bodem (mg/kg); **Lst** is interventiewaarde voor de standaardbodem (mg/kg); **% org. st.** is gemeten percentage organisch stof in de te beoordelen bodem; Voor bodems met gemeten organisch stofgehalten van meer dan 30% respectievelijk minder dan 2%, worden gehalten van respectievelijk 30% en 2% aangehouden.
Voor toepassing van de bodemtypecorrectie bij streefwaarden wordt in de bovenstaande formule de interventiewaarde vervangen door streefwaarde.

Nader onderzoek

De tussenwaarde (Tw) is het toetsingscriterium ten behoeve van een nader onderzoek.
Wordt de tussenwaarde overschreden, dan is een nader onderzoek, op korte termijn, noodzakelijk

$$Tw = 0,5 * (S + I)$$

Tw is de tussenwaarde; **S** is de streefwaarde en **I** is de interventiewaarde.

Bijlage 5b Toetsingskader Regeling bodemkwaliteit (grond en baggerspecie)

Normwaarden voor toepassen van grond of baggerspecie op of in de bodem, voor de bodem waarop grond of bagger wordt toegepast en voor verspreiden van baggerspecie over het aangrenzende perceel (voor standaardbodem, in mg kg/ds).

	stofniveau	Achtergrondwaarden	Maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie	Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen	Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie	Maximale waarden grootschalige toepassingen op of in de bodem	
		(mg/kg ds)	over aangrenzend perceel (2) (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse wonen (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse industrie (mg/kg ds)	Maximale emissiewaarden (mg/kg L/S 10)	Emissietoetswaarden (mg/kg ds)
I.	**Metalen**						
	antimoon (Sb)	4,0 *)		15	22	0,070	9
	arseen (As)	20	x	27	76	0,61	42
	barium (Ba)	-	(*B)	-	-	-	-
	cadmium (Cd)	0,60	x en 7,5	1,2	4,3	0,051	4,3
	chroom (Cr)	55	x	62	180	0,17	180
	kobalt (Co)	15	(*B)	35	190	0,24	130
	koper (Cu)	40	x	54	190	1,0	113
	kwik (Hg)	0,15	x	0,83	4,8	0,49	4,8
	lood (Pb)	50	x	210	530	15	308
	molybdeen (Mo)	1,5 *)	(*B)	88	190	0,48	105
	nikkel (Ni)	35	x	-	100	0,21	100
	tin (Sn)	6,5		180	900	0,093	450
	vanadium (V)	80		97	250	1,9	146
	zink (Zn)	140	x	200	720	2,1	430
II.	**Overige anorganische stoffen**					-	
	chloride 3)	3,0		3,0	20	nvt	nvt
	cyanide (vrij) 4)	5,5		5,5	50	nvt	nvt
	cyanide (complex)	6,0		6,0	20	nvt	nvt
	thiocyanaten (som)						
III.	**Aromatische stoffen**						
	benzeen	0,20 *)		0,20	1	nvt	nvt
	ethylbenzeen	0,20 *)		0,20	1,25	nvt	nvt
	tolueen	0,20 *)		0,20	1,25	nvt	nvt
	xylenen (som)	0,45 *)		0,45	1,25	nvt	nvt
	styreen (vinylbenzeen	0,25 *)		0,25	86	nvt	nvt
	fenol	0,25		0,25	1,25	nvt	nvt
	cresolen (som)	0,30 *)		0,30	5	nvt	nvt
	dodecylbenzeen	0,35 *)		0,35	0,35	nvt	nvt
	aromatische oplosmiddelen (som) 6)	2,5 *)		2,5	2,5	nvt	nvt
IV.	**Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's)**						
	naftaleen		x			nvt	nvt
	fenantreen		x			nvt	nvt
	antraceen		x			nvt	nvt
	fluorantheen		x			nvt	nvt
	chryseen		x			nvt	nvt
	benzo(a)antraceen		x			nvt	nvt
	benzo(a)pyreen		x			nvt	nvt
	benzo(k)fluorantheen		x			nvt	nvt
	indeno(1,2,3cd)pyreen		x			nvt	nvt
	benzo(ghi)peryleen		x			nvt	nvt
	PAK's totaal (som 10)	1,5		6,8	40	nvt	nvt
V.	**Gechloreerde koolwaterstoffen**						
	a. (vluchtige) chloorkoolwaterstoffen	0,10 *)		0,10	0,1	nvt	nvt
	monochloorethen	0,10		0,10	3,9	nvt	nvt
	(vinylchloride) 7)	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	dichloormethaan	0,20 *)		0,20	4	nvt	nvt
	1,1-dichloorethaan	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,2-dichloorethaan	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,1-dichlooretheen 7)	0,80 *)		0,80	0,80	nvt	nvt
	1,2-dichlooretheen (som)	0,25 *)		0,25	3	nvt	nvt
	dichloorpropanen (som)	0,25 *)		0,25	0,25	nvt	nvt
	trichloormethaan (chloroform)	0,30 *)		0,30	0,30	nvt	nvt
	1,1,1-trichloorethaan	0,25 *)		0,25	2,5	nvt	nvt
	1,1,2-trichloorethaan	0,30 *)		0,30	0,7	nvt	nvt
	trichlooretheen (Tri)	0,15		0,15	4	nvt	nvt
	tetrachloormethaan (Tetra						
	tetrachlooretheen (Per)						
	b. chloorbenzenen						
	monochloorbenzeen	0,20 *)		0,20	5	nvt	nvt
	dichloorbenzenen (som)	2,0 *)		2,0	5	nvt	nvt
	trichloorbenzenen (som)	0,015 *)		0,015	5	nvt	nvt
	tetrachloorbenzenen (som)	0,0090 *)		0,0090	2,2	nvt	nvt
	pentachloorbenzeen	0,0025		0,0025	5	nvt	nvt
	hexachloorbenzeen	0,0085		0,027	1,4	nvt	nvt
	chloorbenzenen (som)		x				
	c. chloorfenolen						
	monochloorfenolen (som)	0,045		0,045	5,4	nvt	nvt
	dichloorfenolen (som)	0,20 *)		0,20	6	nvt	nvt
	trichloorfenolen (som)	0,0030 *)		0,0030	6	nvt	nvt
	tetrachloorfenolen (som)	0,015 *)	x	1	6	nvt	nvt
	pentachloorfenol	0,0030 *)		1,4	5	nvt	nvt
	chloorfenolen (som)	-					

Bijlage 5b Toetsingskader Regeling bodemkwaliteit (grond en baggerspecie)

	stofniveau	Achtergrondwaarden	Maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie	Maximale waarden bodemfunctieklasse wonen	Maximale waarden bodemfunctieklasse industrie	Maximale waarden grootschalige toepassingen op of in de bodem	
		(mg/kg ds)	over aangrenzend perceel (2) (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse wonen (mg/kg ds)	Maximale waarden kwaliteitsklasse industrie (mg/kg ds)	Maximale emissiewaarden (mg/kg L/S 10)	Emissietoetswaarden (mg/kg ds)
	d. polychloorbifenylen (PCB's)		x			nvt	nvt
	PCB 28		x			nvt	nvt
	PCB 52		x			nvt	nvt
	PCB 101		x			nvt	nvt
	PCB 118		x			nvt	nvt
	PCB 138		x			nvt	nvt
	PCB 153		x			nvt	nvt
	PCB 180	0,020		0,020	0,5	nvt	nvt
	PCB's (som 7)						
	e. overige gechloreerde koolwaterstoffen						
	monochlooranilinen (som)	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	pentachlooraniline	0,15 *)		0,15	0,15	nvt	nvt
	dioxine (som I-TEQ)	0,000055 *)		0,000055	0,000055	nvt	nvt
	chloornaftaleen (som)	0,070 *)		0,070	10	nvt	nvt
VI.	**Bestrijdingsmiddelen**						
	a. organochloor bestrijdings-middelen chloordaan (som)	0,0020	x	0,0020	0,0020	nvt	nvt
	DDT (som)	0,20	x	0,20	1	nvt	nvt
	DDE (som)	0,10	x	0,13	1,3	nvt	nvt
	DDD (som)	0,020	x	0,84	34	nvt	nvt
	DDT/DDE/DDD (som)					nvt	nvt
	aldrin		x			nvt	nvt
	dieldrin		x			nvt	nvt
	endrin		x			nvt	nvt
	isodrin		x			nvt	nvt
	telodrin		x			nvt	nvt
	drins (som)	0,015		0,04	4,0	nvt	nvt
	endosulfansulfaat		x		0,1	nvt	nvt
	α-endosulfan	0,00090	x	0,00090	0,00090	nvt	nvt
	α-HCH	0,0010	x	0,0010	0,5	nvt	nvt
	β-HCH	0,0020	x	0,0020	0,5	nvt	nvt
	χ-HCH (lindaan)	0,0030	x	0,04	0,5	nvt	nvt
	δ-HCH		x			nvt	nvt
	HCH-verbindingen (som)				0,1	nvt	nvt
	heptachloor	0,00070	x	0,00070	0,1	nvt	nvt
	heptachloorepoxide (som)	0,0020	x	0,0020	0,0020	nvt	nvt
	hexachloorbutadieen	0,003 *)	x			nvt	nvt
	organochloorhoudende bestrijdingsmiddelen(som landbodem)	0,40		0,40	0,5	nvt	nvt
	b. organofosforpesticiden						
	azinfos-methyl	0,0075 *)		0,0075	0,0075	nvt	nvt
	c. organotin bestrijdingsmiddelen	0,15		0,5	2,5 (9)	nvt	nvt
	organotin verbindingen (som) [8]	0,065		0,065	0,065	nvt	nvt
	tributyltin (TBT) [8]						
	d. chloorfenoxy-azijnzuur herbiciden	0,55 *)		0,55	0,55	nvt	nvt
	MCPA						
	e. overige bestrijdingsmiddelen	0,035 *)		0,035	0,5	nvt	nvt
	atrazine	0,15 *)		0,15	0,45	nvt	nvt
	carbaryl	0,017 *)		0,017	0,017	nvt	nvt
	carbofuran (7)	0,60 *)		0,60	0,60	nvt	nvt
	4-chloormethylfenolen (som)						
	niet-chloorhoudende bestrijdingsmiddelen (som)	0,090 *)		0,090	0,5	nvt	nvt
VII.	**Overige stoffen**						
	asbest [10]			100	100	nvt	nvt
	cyclohexanon	2,0 *)		2,0	150	nvt	nvt
	dimethyl ftalaat [11]	0,045 *)		9.2	60	nvt	nvt
	diethyl ftalaat [11]	0,045 *)		5,3	5,3	nvt	nvt
	di-isobutylftalaat [11]	0,045 *)		1,3	1,7	nvt	nvt
	dibutyl ftalaat [11]	0,070 *)		5,0	36	nvt	nvt
	butyl benzylftalaat [11]	0,070 *)		2,6	48	nvt	nvt
	dihexyl ftalaat [11]	0,070 *)		18	60	nvt	nvt
	di(2-ethylhexyl)ftalaat [11]	0,045 *)		8,3	60	nvt	nvt
	minerale olie [12] [13]	190	3000	190	500	nvt	nvt
	pyridine	0,15 *)		0,15	1	nvt	nvt
	tetrahydrofuran	0,45		0,45	2	nvt	nvt
	tetrahydrothiofeen	1,5 *)		1,5	8,8	nvt	nvt
	tribroommethaan (bromoform)	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	ethyleenglycol	5,0		5,0	5,0	nvt	nvt
	diethyleenglycol	8,0		8,0	8,0	nvt	nvt
	acrylonitril	0,1 *)		0,1	0,1	nvt	nvt
	formaldehyde	0,1 *)		0,1	0,1	nvt	nvt
	isopropanol (2-propanol)	0,75		0,75	0,75	nvt	nvt
	methanol	3,0		3,0	3,0	nvt	nvt
	butanol (1-butanol)	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	butylacetaat	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	ethylacetaat	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt
	methyl-tert-butyl ether (MTBE)	0,20 *)		0,20	0,20	nvt	nvt
	methylethylketon	2,0 *)		2,0	2,0	nvt	nvt

Bijlage 5b Toetsingskader Regeling bodemkwaliteit (grond en baggerspecie)

Verklaring en de afkortingen en tekens

1)	Voor de definitie van somparameters wordt verwezen naar bijlage N van deze regeling. De definitie van sommige somparameters is verschillend voor de landbodem en de waterbodem. Achter de somparameter wordt vermeld welke van de twee definities gehanteerd moet worden.
2)	De msPAF wordt berekend voor de met x aangegeven stoffen. Indien geen waarde wordt ingevuld (bijvoorbeeld omdat de stof niet gemeten wordt) wordt gerekend met 0,7 * bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid). De baggerspecie voldoet aan de maximale waarden voor verspreiden van baggerspecie op het aangrenzende perceel * de gehalten van de gemeten stoffen lager zijn dan de Interventiewaarde bodem, niet zijnde de bodem onder oppervlaktewater, en * voor organische stoffen: msPAF < 20%, en * voor metalen: msPAF < 50%, waarbij voor cadmium een maximum gehalte geldt. Voor gemeten stoffen die geen deel uitmaken van de msPAF-berekening geldt de achtergrondwaarde (m.u.v. somparamaters waarbij de individuele parameters onderdeel uitmaken van de msPAF-berekening). Barium, kobalt, molybdeen en minerale olie maken geen deel uit van de msPAF-berekening. In plaats van de Achtergrondwaarde geldt voor deze vier stoffen de waarde, die vermeld is in de kolom 'Maximale waarden verspreiden van baggerspecie over aangrenzend perceel'. Voor de gemeten stoffen, die geen onderdeel uitmaken van de msPAF-berekening, worden de toetsingsregels van de Achtergrondwaarden toegepast.
3)	Voor het toepassen van zeezand geldt de norm 200 mg/kg ds. Bij het toepassen van zeezand op plaatsen waar een direct contact is of mogelijk is met brak oppervlaktewater of zeewater met van nature een chloride-gehalte van meer dan 5000 mg/l, geldt voor chloride geen maximale waarde.
4)	Bij gehalten die de Achtergrondwaarde overschrijden moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid van uitdamping. Wanneer uitdamping naar binnenlucht zou kunnen optreden, moet bij overschrijding van de Achtergrondwaarde worden gemeten in de bodemlucht en moet worden getoetst aan de TCL (Toxicologisch Toelaatbare Concentratie in Lucht).
5)	Het gehalte cyanide-complex is gelijk aan het gehalte cyanide-totaal minus het gehalte cyanide-vrij, bepaald conform NEN 6655. Indien geen cyanide-vrij wordt verwacht, mag het gehalte cyanide-complex gelijk worden gesteld aan het gehalte cyanide-totaal (en hoeft dus alleen het gehalte cyanide-totaal te worden gemeten).
6)	De Achtergrondwaarde van deze somparameter gaat uit van de aanwezigheid van meerdere van de 15 componenten, die tot deze somparameter worden gerekend (zie bijlage N). De hoogte van de Achtergrondwaarde is gebaseerd op de som van de bepalingsgrenzen vermenigvuldigd met 0,7. Sommige componenten zijn tevens individueel genormeerd. Binnen de somparameter mag de Achtergrondwaarde van de individueel genormeerde componenten niet worden overschreden. Hetzelfde geldt voor de Maximale waarde wonen en de Maximale waarde industrie. Voor de componenten, die niet individueel zijn genormeerd, geldt per component een maximum gehalte van 0,45 mg/kg ds, zowel voor de Achtergrondwaarde als de Maximale waarden wonen en industrie.
7)	De Interventiewaarde van deze stoffen zijn gelijk of kleiner dan de bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid). Indien de stof wordt aangetoond moeten de risico's nader worden onderzocht. Bij het aantreffen van vinylchloride of 1,1-dichlooretheen moet tevens het grondwater worden onderzocht.
8)	De eenheid voor organotinverbindingen is mg Sn/kg ds, met uitzondering van de normwaarden met voetnoot 9.
9)	De eenheid van de Maximale Waarde Industrie voor organotinverbindingen (som) is mg organotin/kg ds.
10)	Zijnde het gehalte serpentijnasbest plus tienmaal het gehalte amfiboolasbest. Deze eis bedraagt 100 mg/kg d.s. indien niet is voldaan aan artikel 2, onder b, van het Productenbesluit Asbest.
11)	Het is onzeker of de Achtergrondwaarden en Maximale waarden wonen voor de ftalaten meetbaar zijn. Toekomstige ervaringen moeten uitwijzen of sprake is van een knelpunt.
12)	Minerale olie heeft betrekking op de som van de (al dan niet) vertakte alkanen. Indien er enigerlei vorm van verontreiniging met minerale olie wordt aangetoond in grond/baggerspecie, dan dient naast het gehalte aan minerale olie ook het gehalte aan aromatische en/of polycyclische aromatische koolwaterstoffen bepaald te worden.
13)	Voor het toepassen van baggerspecie in grootschalige toepassingen geldt voor minerale olie een maximale waarde van 2.000 mg/kg ds.
*)	Achtergrondwaarde is gebaseerd op de bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid), omdat onvoldoende data beschikbaar zijn om een betrouwbare P95 af te leiden.
(*A)	De norm voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene bodemverontreiniging. Voor overige situaties is de norm voor barium tijdelijk buiten werking gesteld. Als verhoogde bariumgehalten het gevolg zijn van een antropogene bron, dan kan het bevoegd gezag dit gehalte beoordelen op basis van de voormalige Interventiewaarde (920 mg/kg d.s. voor droge toepassingen en 625 mg/kg d.s. voor toepassingen in oppervlaktewater).
(*B)	De individuele normen voor metalen voor het verspreiden van baggerspecie over aangrenzende percelen worden tijdelijk buitenwerking gesteld, totdat deze metalen zijn geïntegreerd in de ms-PAF.

Bijlage 2

Akoestisch onderzoek verkeers-lawaai bouwplan Eltenseweg 1a te Babberich.

Adviseur :	ing. Wim Buijvoets
Opdrachtgever :	A.J.G. Campschroer Beekseweg 28 6909 DT Babberich
Contactpersoon :	Paul Staats
Datum :	6 december 2023
Werknummer :	22.028

Oude Almeloseweg 16 7576 PE Oldenzaal mobiel : *06-54763258* E-mail : *info@buijvoets.nl*

Alle opdrachten worden aanvaard en uitgevoerd conform de R.V.O.I '98, incl. wijzigingen en aanvullingen, zoals gedeponeerd ter griffie van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage op 12-november 1997 (een samenvatting van hoofdzaken is bij ons kantoor opvraagbaar)

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE I
1 INLEIDING 1
1.1 Wijzigen bestemmingsplan t.b.v. het bouwplan en de Wet geluidhinder 1
1.2 Grenswaarden wegverkeer 2
1.3 Berekening geluidbelasting 3
2 GELUIDBELASTING WEGVERKEERSLAWAAI 4
2.1 Verkeerscijfers 4
2.2 Berekening geluidbelasting 4
2.3 Resultaten en toetsing 5
2.4 Maatregelen reductie geluidbelasting 5
2.5 Criteria hogere waarden 6
BIJLAGEN

bladzijde

1 INLEIDING

In opdracht van de heer A.J.G. Campschroer is een akoestisch onderzoek ingesteld naar de geluidbelasting door wegverkeerslawaai op de gevels van de nieuwe woning op het perceel aan de Eltenseweg 1a te Babberich, gemeente Zevenaar. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende gegevens :

- situatie met positie woning van de opdrachtgever,
- verkeersgegevens Eltenseweg en Ravenstraat van de gemeente Zevenaar
- verkeersgegevens N831 van de provincie Gelderland

De situatie is weergegeven in de plot in bijlage I.

1.1 Wijzigen bestemmingsplan t.b.v. het bouwplan en de Wet geluidhinder

Op basis van artikel 77 van de Wet geluidhinder (Wgh) dient bij vaststelling of herziening van een bestemmingsplan of vaststelling van een projectafwijkingsbesluit een akoestisch onderzoek te worden ingesteld. Het akoestisch onderzoek bepaalt de geluidsbelasting aan de gevel van de geluidsgevoelige bestemming die vanwege de weg/spoorweg en/of industrielawaai wordt ondervonden. Het onderzoek is alleen noodzakelijk als de geluidsgevoelige bestemming binnen de wettelijke geluidszone van de weg/spoorweg/industrieterrein gesitueerd is.

Spoorweglawaai Betuweroute

Voorts bevindt zich verder ten zuiden, op een afstand van circa 280 m, de Betuweroute. Op dit spoor rijden alleen goederentreinen. Langs de Betuweroute zijn geluidschermen gerealiseerd. Voor de Betuweroute geldt een zonebreedte van 1.000 m waarbinnen akoestisch onderzoek uitgevoerd moet worden. Hoofdspoorwegen hebben een geluidproductieplafond (GPP-waarde) middels referentiepunten langs de (spoor)wegen (om de 100 meter, vijftig meter van de spoorlijn en op 4 meter hoogte).

De GPP-waarde in registerpunt 13995 op 50 m uit de spoorlijn bedraagt 58.5 dB. De woning ligt op ca 280 m uit de spoorlijn. De reductie vanwege de grotere afstand bedraagt 10 x log 280/50 = 7.5 dB waarmee de geluidbelasting L_{DEN} bij de geplande woning na correctie ca 58.5 – 7.5 = 51 dB bedraagt en ruim onder de voorkeursgrenswaarde van 55 dB is gelegen. De geluidcontourenkaart geeft dit ook aan (zie bijlage I). Een nader onderzoek naar spoorweglawaai is daarom niet uitgevoerd.

Wegverkeer

In artikel 74.1 van de Wgh is aangegeven dat wegen aan weerszijden van de weg een wettelijke geluidszone hebben waarvan de grootte is opgenomen in onderstaande tabel.

Wettelijke geluidszones van wegen :

Aantal rijstroken	stedelijk gebied	buitenstedelijk gebied
1 of 2 rijstroken	200 m	250 m
3 of 4 rijstroken	350 m	400 m
5 of meer rijstroken	350 m	600 m

De zone is gelegen aan weerszijden van de weg en begint naast de buitenste rijstrook. Eventuele parkeerstroken, voet- of fietspaden en vluchtstroken worden niet tot de weg gerekend en vallen binnen de zone. De zone langs een weg omvat het gebied waarbinnen extra aandacht moet worden geschonken aan het geluid afkomstig van de betrokken weg.

Binnen een zone moet worden gestreefd naar een akoestisch optimale situatie. Dit betekent dat er bij nieuwe ontwikkelingen, zoals het opstellen van bestemmingsplannen, het verlenen van (individuele) bouwvergunningen en het aanleggen van infrastructurele werken, het akoestische aspect van de plannen direct in kaart moet worden gebracht. Zodoende kan in een vroeg stadium worden onderkend of plannen doorgang kunnen vinden danwel of maatregelen nodig zijn om een akoestisch gunstig klimaat te creëren.

De hiervoor genoemde zones gelden niet voor :
- wegen die zijn aangeduid als woonerf (art 74.2);
- wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt (art 74.2).

De geplande woning ligt in “buitenstedelijk” gebied binnen de wettelijk vastgestelde geluidszone, als bedoeld in art. 74 van de Wet geluidhinder, van de N812, Eltenseweg en Ravenstraat.
De Eltenseweg met een lage intensiteit van 55 mtvgn/etmaal ligt op 70 m afstand en is niet relevant.

1.2 Grenswaarden wegverkeer

De voorkeursgrenswaarde voor de geluidbelasting L_{DEN} op de gevels van een woning t.g.v. een weg bedraagt 48 dB.
Onder bepaalde voorwaarden kan, indien voor de geplande vervangende bouw een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk is, door B & W een ontheffing worden verleend tot een hogere grenswaarde van maximaal 53 dB in “buitenstedelijk” gebied. Om een hogere grenswaarde aan te kunnen vragen moet worden voldaan aan twee voorwaarden :
- de optredende geluidbelasting moet lager zijn dan de maximaal toelaatbare gevelbelasting, in dit geval 53 dB (art 83 van de Wgh),
- de situatie moet passen in het gemeentelijk geluidsbeleid ten aanzien van vaststelling van de hogere grenswaarden.

De gemeente Zevenaar heeft het beleid t.a.v. de voorkeursgrenswaarden en de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting opgenomen in de “Gemeentelijk Geluidbeleid 2008 Zevenaar.
De geplande woning ligt in het gebied “Historische lintbebouwing in buitengebied” van Zevenaar met een ambitiewaarde “onrustig 53 dB” en een bovengrens “lawaaiig 53 dB”.
Het toetsen aan de ambities zijn overigens alleen van toepassing voor de nieuwe situaties :
Hiermee wordt bedoeld :
 de aanleg van een nieuwe weg of spoorlijn bij bestaande woningen
 de bouw van woningen bij een bestaande weg of spoorlijn
 de vestiging van een bedrijf bij bestaande woningen
 de bouw van woningen bij een bestaand bedrijf
De in dit beleid gestelde voorwaarden hebben betrekking op het onvoldoende doeltreffend zijn van de mogelijke bron- en overdrachtsmaatregelen, dan wel op het ontmoeten van overwegende bezwaren van stedebouwkundige, landschappelijke of financiële aard.
Voor het verkrijgen van een hogere grenswaarde dient voor wegverkeerslawaai de procedure gevolgd. Daarbij hoort de ter visielegging van het akoestisch onderzoek.

1.3 Berekening geluidbelasting

De op de woning invallende geluidbelasting L_{DEN} kan worden bepaald met een rekenmodel, volgens het Reken- en Meetvoorschrift Geluidhinder 2012, standaard-methode I of II. In deze situatie is binnen de randvoorwaarden gebruik gemaakt van de rekenmethode II.
Deze methoden zijn gebaseerd op het berekenen van de geluidemissie (afhankelijk van het aantal en type voertuigen, het soort wegdek, de rijsnelheid en enkele correctiefactoren) en de geluidoverdracht tussen de weg en de immissiepunten (geplande bouwvlak/woninggevel).

2 GELUIDBELASTING WEGVERKEERSLAWAAI

2.1 Verkeerscijfers

Bij het berekenen van de geluidbelasting wordt rekening gehouden met een prognose van de verkeersgegevens voor een weekdag in de toekomstige situatie over minimaal 10 jaar (2032).

De weg- en verkeersgegevens van de N812 voor het jaar 2021 zijn afkomstig uit Atlas Gelders Verkeer zoals in tabel I weergegeven. Groei van het verkeer is daar ongeveer gemiddeld 1 % per jaar. Dus 2032 = Gelders Verkeer 2019 (voor COVID)*1,138. Voor de uurpercentages en voertuigcategorieën zijn de tellingen van 2021 aangehouden. Van de Ravenstraat is door de gemeente een intensiteit uit 2019 opgegeven. Voor de uurpercentages en voertuigcategorieën zijn kengetallen voor een landelijke ontsluitingsweg aangehouden. Voor de autonome groei is gerekend met 1% per jaar.

TABEL I : overzicht weg- en verkeersgegevens

omschrijving	N812	Ravenstraat
- etmaalintensiteit weekdag 2019	5330	pre corona 1190
- etmaalintensiteit weekdag 2021	5140	-
- etmaalintensiteit weekdag 2032	6066	1354
- dag/avond/nachtuurintensiteit %	6.9/2.37/0.96%	6.8/2.7/0.95%
- percentage motorrijwielen	0	0
- percentage lichte motorvoert. D/A/N	85.6/94.3/84.8%	92%
- percentage middelzw vrachtw. D/A/N	8.5/4.5/7.4%	6%
- percentage zware vrachtwagens D/A/N	5.9/1.2/7.8%	2%
- wettelijke rijsnelheid km/uur	60	60
- wegdek	DAB	DAB

2.2 Berekening geluidbelasting

Berekend is de invallende geluidbelasting L_{DEN} bij de geplande woning, dat is de gemiddelde geluidbelasting van de dag, avond en nachtperiode.

Toetsing van de geluidbelasting aan de grenswaarden gebeurt volgens de Wgh per weg.

Alvorens de geluidbelasting te toetsen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB mag de berekende waarde op grond van art. 110g van de Wet geluidhinder worden verminderd (i.v.m. het stiller worden van motorvoertuigen) met 5 dB voor wegen met een wettelijke maximum snelheid tot 70 km/uur.

De geluidbelasting is berekend conform het gestelde in het “Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012” ex art 110d van de wet geluidhinder, methode II.

In het rekenmodel (DGMR-Geomilieu) zijn schematisch opgenomen :

- de wegen met intensiteiten,
- de bouwblokken, objecten en verharde bodemgebieden (algemene bodemfactor =1),
- hoogtelijnen
- waarneempunten met een waarneemhoogte van 1.5 m boven de vloer op een hoogte van 1.5 en 4.5 m boven het maaiveld

Voor de rekenmodelgegevens en resultaten wordt verwezen naar de berekening in bijlage I.

2.3 Resultaten en toetsing

De geluidbelasting t.g.v. de N812 en Ravenstraat incl. aftrek bedraagt maximaal 57 respectievelijk 41 dB. Voor de Ravenstraat wordt de ambitie- en plafondwaarde van het beleid en de voorkeursgrenswaarde van 48 dB van de Wet geluidhinder niet overschreden.
Voor de N812 wordt de ambitie- en plafondwaarde van het beleid en de voorkeursgrenswaarde van 48 dB van de Wet geluidhinder overschreden. De maximaal toelaatbare hogere grenswaarde van 53 dB conform de Wet geluidhinder voor een nieuwe woning wordt ook overschreden. Over de positie van de woning is overleg geweest met het bevoegde gezag.
De oplossing is :

- de woning wordt 20 graden verdraaid zodat de voorgevel nagenoeg evenwijdig aan de N812 ligt (zie plot in bijlage I) en de oostgevel minder wordt belast
- de voorgevel wordt uitgevoerd als een “dove gevel” (geen bewegende delen)

Onder deze voorwaarden is de geluidbelasting in de overige rekenpunten maximaal 53 dB.

2.4 Maatregelen reductie geluidbelasting

In artikel 110a lid 5 van de Wet geluidhinder is bepaald dat een hogere waarde alleen kan worden verleend indien :

> *toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidsbelasting vanwege het industrieterrein, de weg of spoorweg, van de gevel van de betrokken woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen onderscheidenlijk aan de grens van de betrokken geluidsgevoelige terreinen tot de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting onvoldoende doeltreffend zal zijn dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.*

Hierna wordt op mogelijke maatregelen om de geluidbelasting te reduceren ingegaan.
Maatregelen om de geluidbelasting te reduceren worden onderzocht in de volgorde bronmaatregelen en overdrachtsmaatregelen.

<u>Bronmaatregelen</u>
Het geluid door een voertuig wordt veroorzaakt door motor- en bandengeluid. In de loop der jaren zijn voertuigen, met name vrachtwagens veel stiller geworden, daar is in de rekenmethode al rekening mee gehouden. De verwachting is dat voertuigen in de toekomst nog stiller worden. Door toepassing van de zgn tijdelijke aftrek wordt daar rekening mee gehouden. De initiatiefnemer van het bouwplan ten behoeve waarvan dit akoestisch onderzoek wordt uitgevoerd heeft geen invloed op het reduceren van het motor- en bandengeluid aan het voertuig evenals op het verminderen van de verkeersintensiteit.
Wel is het mogelijk een reductie te krijgen op het bandengeluid door aanpassing van het wegdektype.
Toepassing van een wegdek met DDL-B over een lengte van ca 100 m levert een reductie op van 2.8 dB en is nog niet voldoende. De kosten hiervan bedragen bij een prijs van € 100,-/m^2 incl. BTW en een oppervlakte van ca 600 m^2 € 60.000,- incl. BTW.
De wegbeheerder zal niet instemmen voor de aanpak van een klein wegdeel omdat dit onderhoudstechnisch en bij de gladheidbestrijding tot problemen leidt. Stil asfalt over een korte lengte kan uit civieltechnisch oogpunt niet wordt verlangd.

Vergroten afstand

Door een grotere afstand tussen de gevels en de N812 ontstaat een lagere geluidbelasting. De bestaande bedrijfswoning licht dicht op de camping. De wens is om dichter op de Beekseweg (N812) te bouwen zodat een ruimere tuin op het zuiden ontstaat en de afstand tot de camping groter wordt. Een verschuiving van enkele meters heeft geen significant effect.

Overdrachtsmaatregelen

Overdrachtsmaatregelen (geluidschermen, wallen) langs de weg(en) zijn niet reëel. Voor voldoende effect moet een scherm over voldoende lengte en hoogte zo dicht mogelijk op de weg zijn geprojecteerd, dat is in dit geval niet op eigen grond realiseerbaar en landschappelijk gezien niet gewenst.
Onder de veranda is een scherm noodzakelijk om de achtergevel onder het terras af te schermen.

Maatregelen aan de gevels

Wanneer een hogere waarde wordt verleend zijn maatregelen aan de gevels noodzakelijk. De vereiste geluidwering $G_{A;k}$ bedraagt maximaal (62 – 23=) 29 dB voor de “dove” voorgevel en maximaal 25 dB voor de niet dove andere gevels. Tot een geluidwering van ca 28-29 dB kan met normale HR++ beglazing in de belaste gevels worden volstaan. Wanneer wordt gekozen voor een natuurlijke toevoer via openingen in de geluidbelaste gevel zijn susroosters noodzakelijk. De suskasten komen dan i.p.v. normale roosters. De meerkosten voor de susroosters in het plan beperken zich tot ca € 500,- excl. BTW er van uitgaande dat zo veel mogelijk via de minder belaste achter- en rechterzijgevel wordt geventileerd.

Conclusie maatregelen

De maatregelen die voor de woning getroffen dienen te worden om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen, ontmoeten overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke of financiële aard. De maatregelen aan de gevels zijn het meest doelmatig.

2.5 Criteria hogere waarden

De nieuwbouw ter plaatse dient ter vervanging van bestaande bebouwing waarmee wordt voldaan aan een locatie-specifiek kenmerk als ontheffingsgrond.
Bij het toekennen van een verzoek om hogere waarde voor geluidgevoelige bestemmingen tot en met de geluidklasse “zeer onrustig” worden aanvullend de volgende criteria bij de afweging betrokken :

1. het geluidsaspecten vanaf eerste ontwerpstadium te betrekken
2. bij appartementen en seniorenwoningen minimaal 1 verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde en bij eengezinswoningen minimaal 3 verblijfsruimten aan de geluidsluwe zijde
3. bij een aanvraag om bouwvergunning een akoestisch onderzoek te worden gevoegd en wordt getoetst of wordt voldaan aan de binnenniveau van het Bouwbesluit

De gecumuleerde geluidbelasting (indien zich dit voordoet) moet bij de afweging voor het verlenen van een hogere waarde in beeld worden gebracht.
Cumulatie rail- ,wegverkeerslawaai en industrielawaai wordt bepaald aan de hand van de rekenmethode opgenomen in het Reken- en Meetvoorschrift Geluid 2012.
Deze rekenmethode wordt toegepast als er sprake is van blootstelling aan meer dan één geluidsbron. Allereerst dient vastgesteld te worden of van een relevante blootstelling door verschillende geluidsbronnen sprake is. Dit is alleen het geval indien de zogenaamde voorkeurswaarde van die onderscheiden bronnen wordt overschreden, dat is hier niet aan de orde omdat spoorweglawaai onder de voorkeursgrenswaarde ligt en ook voor industrielawaai met een geluidscherm sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.
De woning heeft een geluidluwe zuidgevel en een luw gelegen tuin waarmee een aanvaardbaar woon- en leefklimaat wordt gerealiseerd.
Door voldoende gevelmaatregelen wordt het binnenniveau van 33 dB gewaarborgd.
Voor de woning wordt een hogere waarde aangevraagd van 53 dB t.g.v. verkeerslawaai op de N812.

Ing. Wim Buijvoets.

Bijlage I

Kaarten railverkeer, weggegevens

modelgegevens wegverkeerslawaai

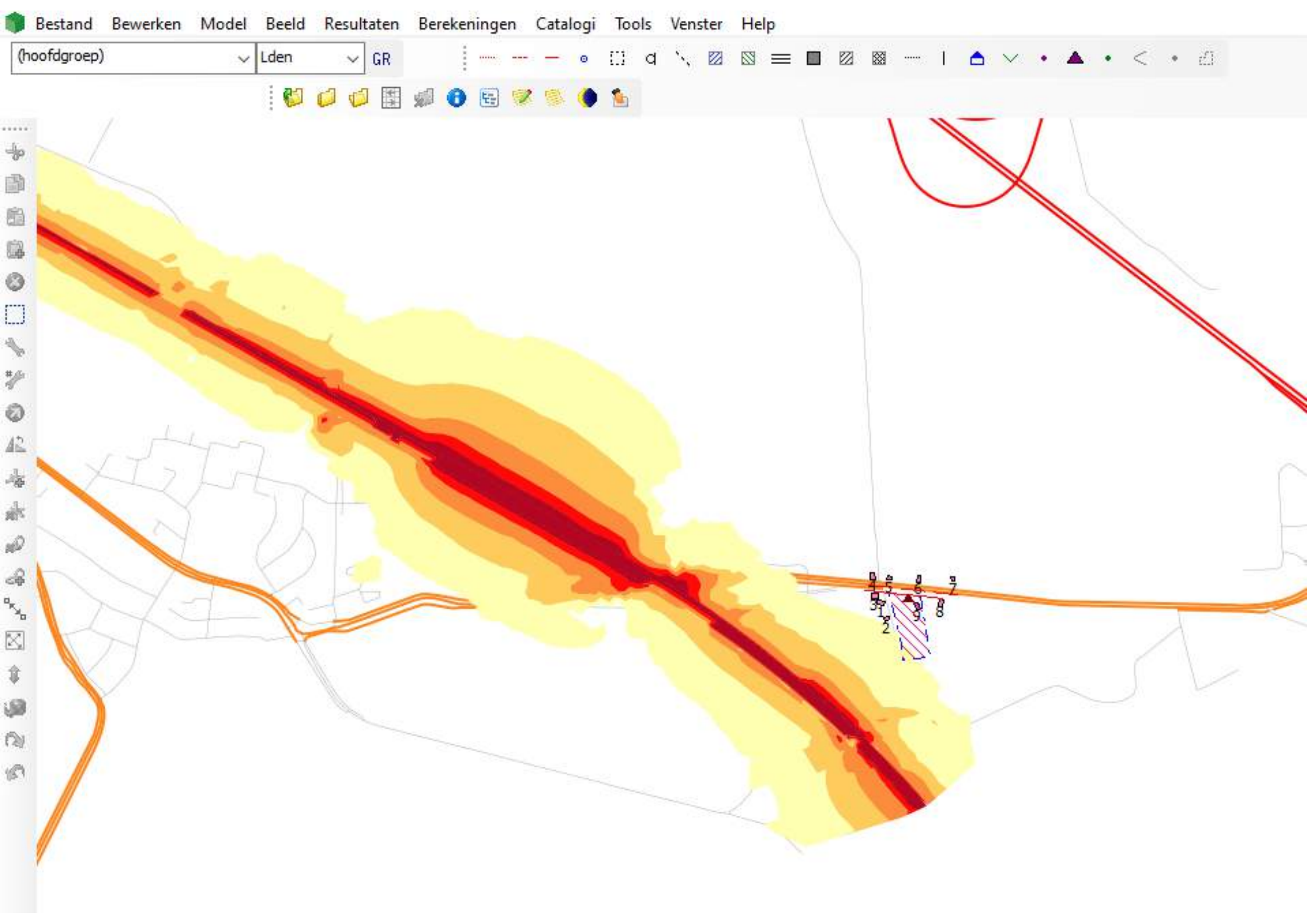
Bestand
Bewerken
Model
Beeld
Resultaten
Berekeningen
Catalogi
Tools
Venster
Help
(hoofdgroep)
Lden
GR

Snelheid Ravenstraat (zuidwaarts richting N812) gemiddeld in september 2022

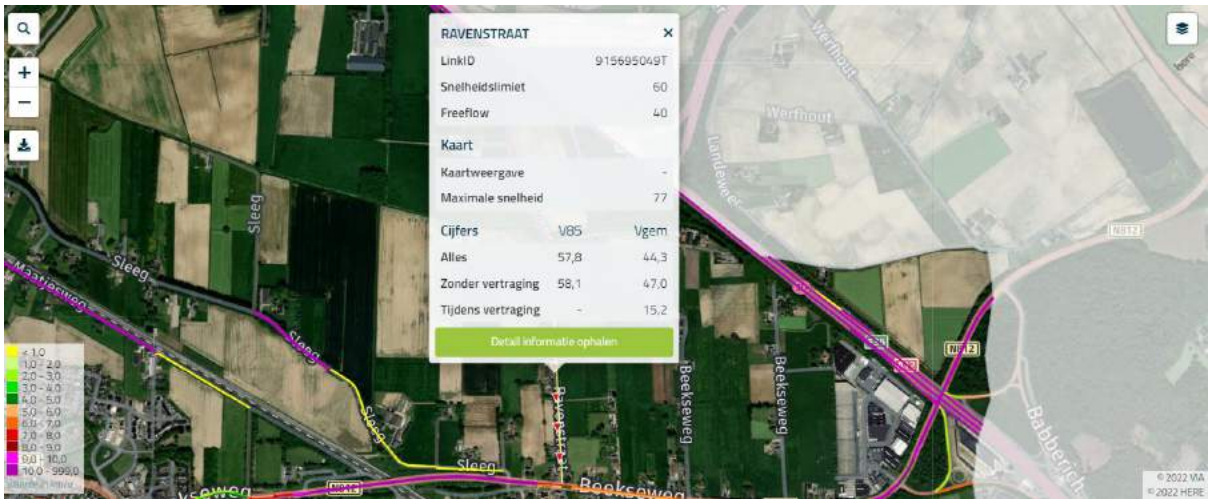

Snelheid Ravenstraat (noordwaarts richting A12) gemiddeld in september 2022

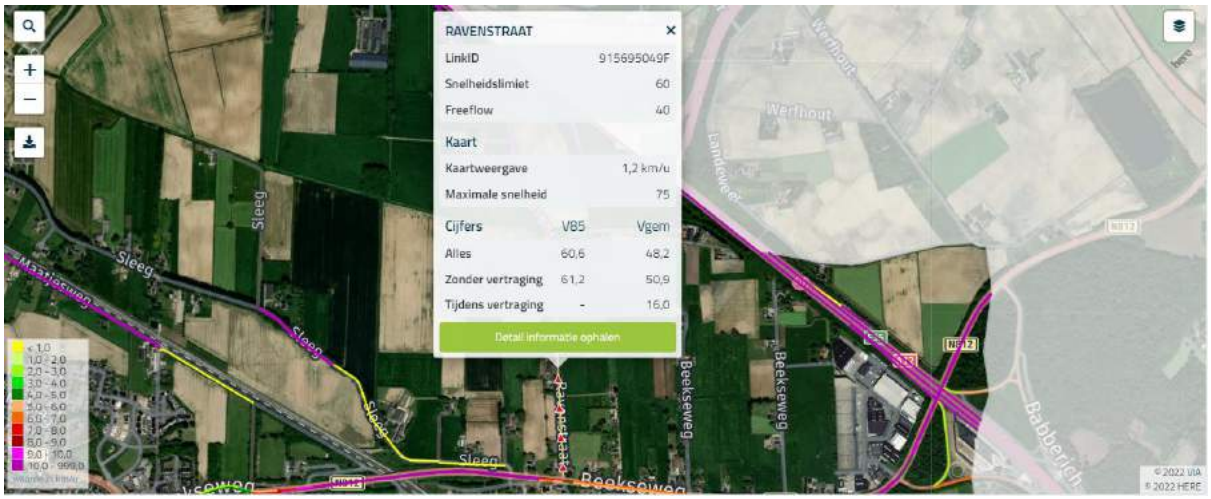

Intensiteiten (gemiddeld per etmaal in 2019 (pre corona))

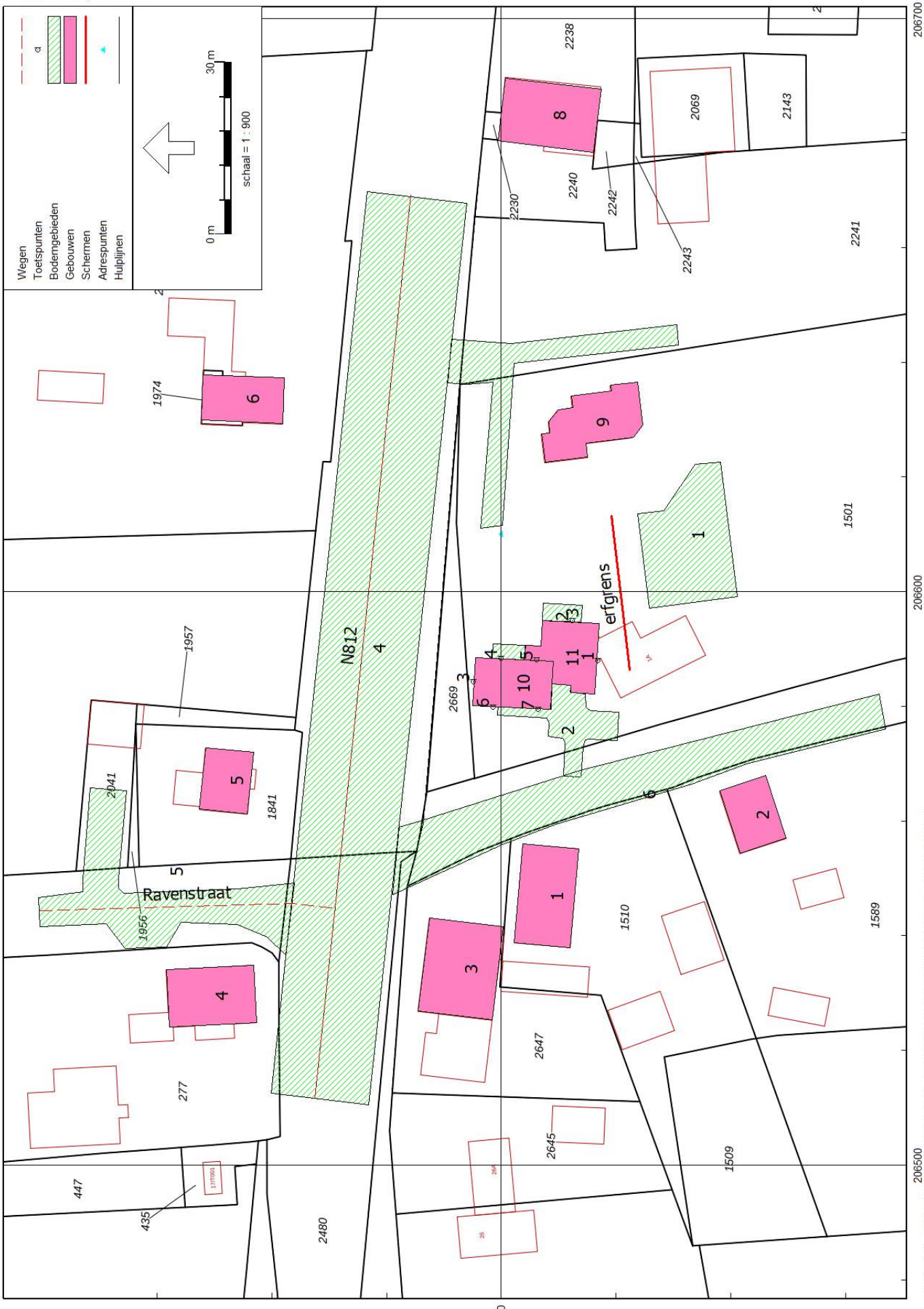
Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
Adrespunten
Hulplijnen
0 m
30 m
schaal = 1 : 900
N812
Ravenstraat
erfgrens
206700
206600
206500
435500

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: verdaaid model met dove gevel okt '23

Model eigenschap	
Omschrijving	verdaaid model met dove gevel okt '23
Verantwoordelijke	Wim
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|RMW-2012|
Aangemaakt door	Wim op 29-3-2022
Laatst ingezien door	Wim op 6-12-2023
Model aangemaakt met	Geomilieu V4.50
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Zoekafstand [m]	--
Max. reflectie afstand tot bron [m]	--
Max. reflectie afstand tot ontvanger [m]	--
Standaard bodemfactor	1,00
Zichthoek [grd]	2
Maximale reflectiediepte	1
Reflectie in woonwijkschermen	Ja
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))
1	N812	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	60	60	60	--
2	Ravenstraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0	W0	--	--	--	--	60	60	60	--

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)
1	60	60	60	--	60	60	60	--	6066,00	6,90	2,37	0,96	--	--	--	--	--
2	60	60	60	--	60	60	60	--	1354,00	6,80	2,70	0,95	--	--	--	--	--

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)
1	85,60	94,30	84,80	--	8,50	4,50	7,40	--	5,90	1,20	7,80	--	--	--	--	--	358,28	135,57	49,38	--
2	92,00	92,00	92,00	--	6,00	6,00	6,00	--	2,00	2,00	2,00	--	--	--	--	--	84,71	33,63	11,83	--

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k
1	35,58	6,47	4,31	--	24,69	1,73	4,54	--	83,46	91,74	98,16	103,32	108,53	105,03	98,28	88,90
2	5,52	2,19	0,77	--	1,84	0,73	0,26	--	75,18	83,57	89,70	95,20	101,45	97,93	91,14	81,16

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k
1	76,47	84,79	90,73	96,60	103,24	99,69	92,89	82,64	75,29	83,38	89,82	95,17	100,13	96,60	89,85
2	71,17	79,56	85,69	91,19	97,44	93,91	87,13	77,15	66,63	75,02	81,15	86,65	92,90	89,38	82,59

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
1	80,54	--	--	--	--	--	--	--	--
2	72,61	--	--	--	--	--	--	--	--

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
1		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
2		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
3		0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
4		0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
5		0,00	Relatief	--	4,50	--	--	--	--	Ja
6		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
7		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf
1	zwembad+verharding	0,00
2	verharding	0,00
3	verharding	0,00
4	Beekseweg	0,00
5	weg	0,00
6	weg	0,00
7	weg	0,00
		0,00

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
1	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
2	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
4	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
6	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
7	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
8	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
9	gebouw	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10	woning	6,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	woning laagbouw	3,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125
1	erfgrens	0,00	0,00	Relatief	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: verdaaid model met dove gevel okt '23
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
1	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

verdaaid model met dove gevel okt '23

6 dec 2023, 10:23

geluidbelasting Lden : N812 incl 5 dB aftrek op 1.5/4.5 m hoogte

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

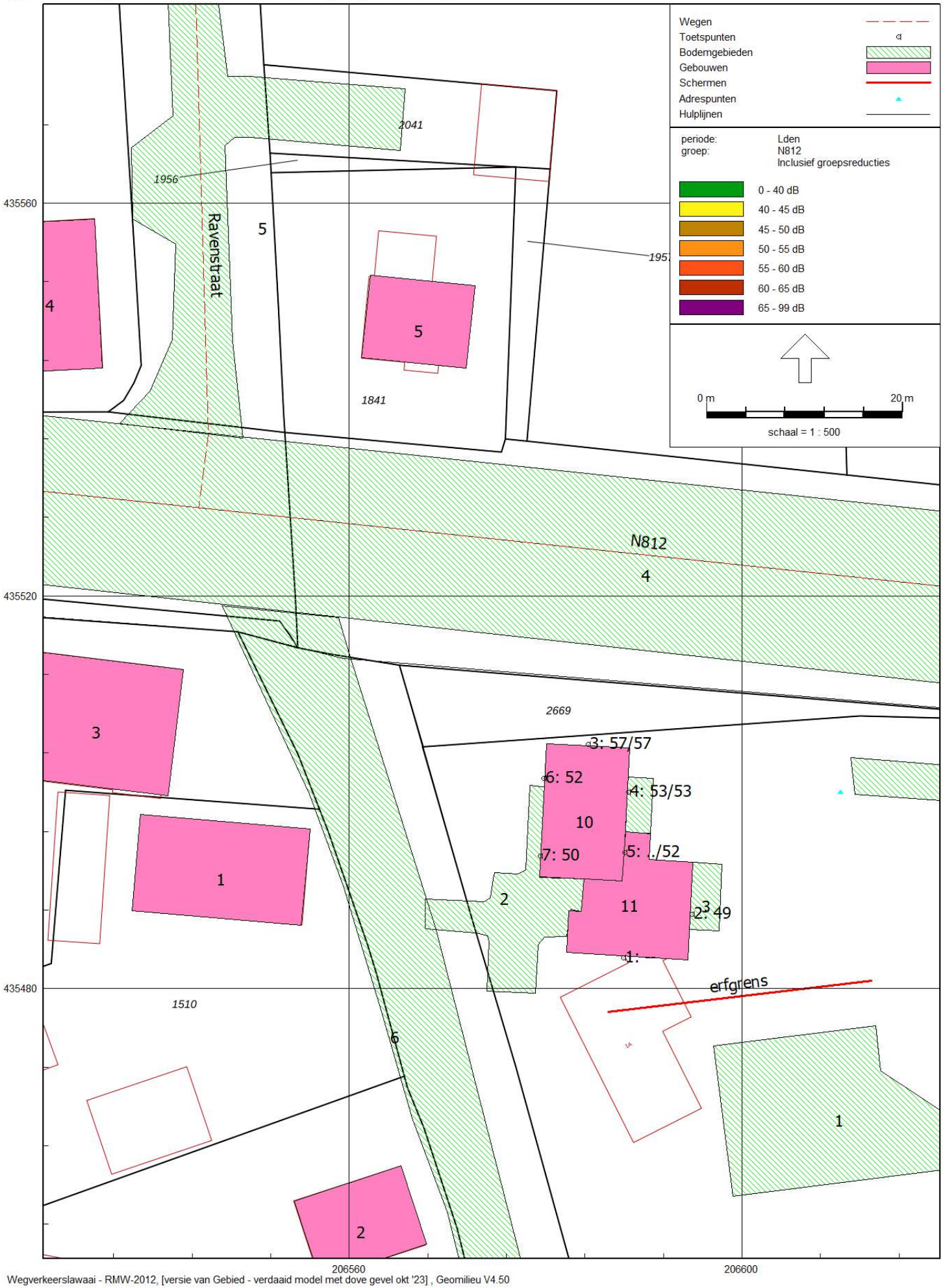

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - verdaaid model met dove gevel okt '23] , Geomilieu V4.50

verdaaid model met dove gevel okt '23

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

6 dec 2023, 10:24

geluidbelasting Lden : Favenstraat incl 5 dB aftrek op 1.5/4.5 m hoogte

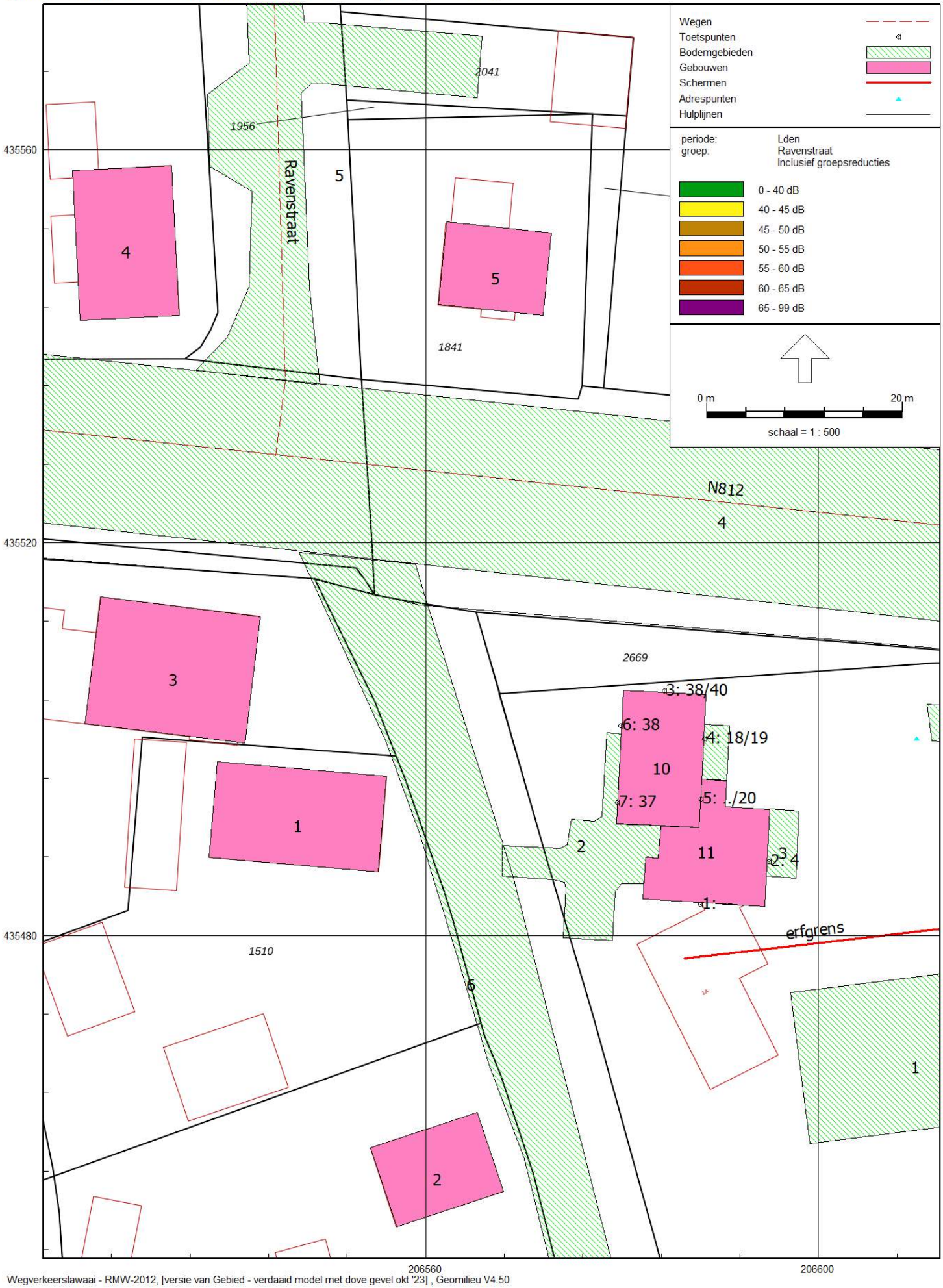

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - verdaaid model met dove gevel okt '23] , Geomilieu V4.50

verdaaid model met dove gevel okt '23

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

6 dec 2023, 10:25

cumulatieve geluidbelasting Lden wegen excl aftrek op 1.5/4.5 m hoogte

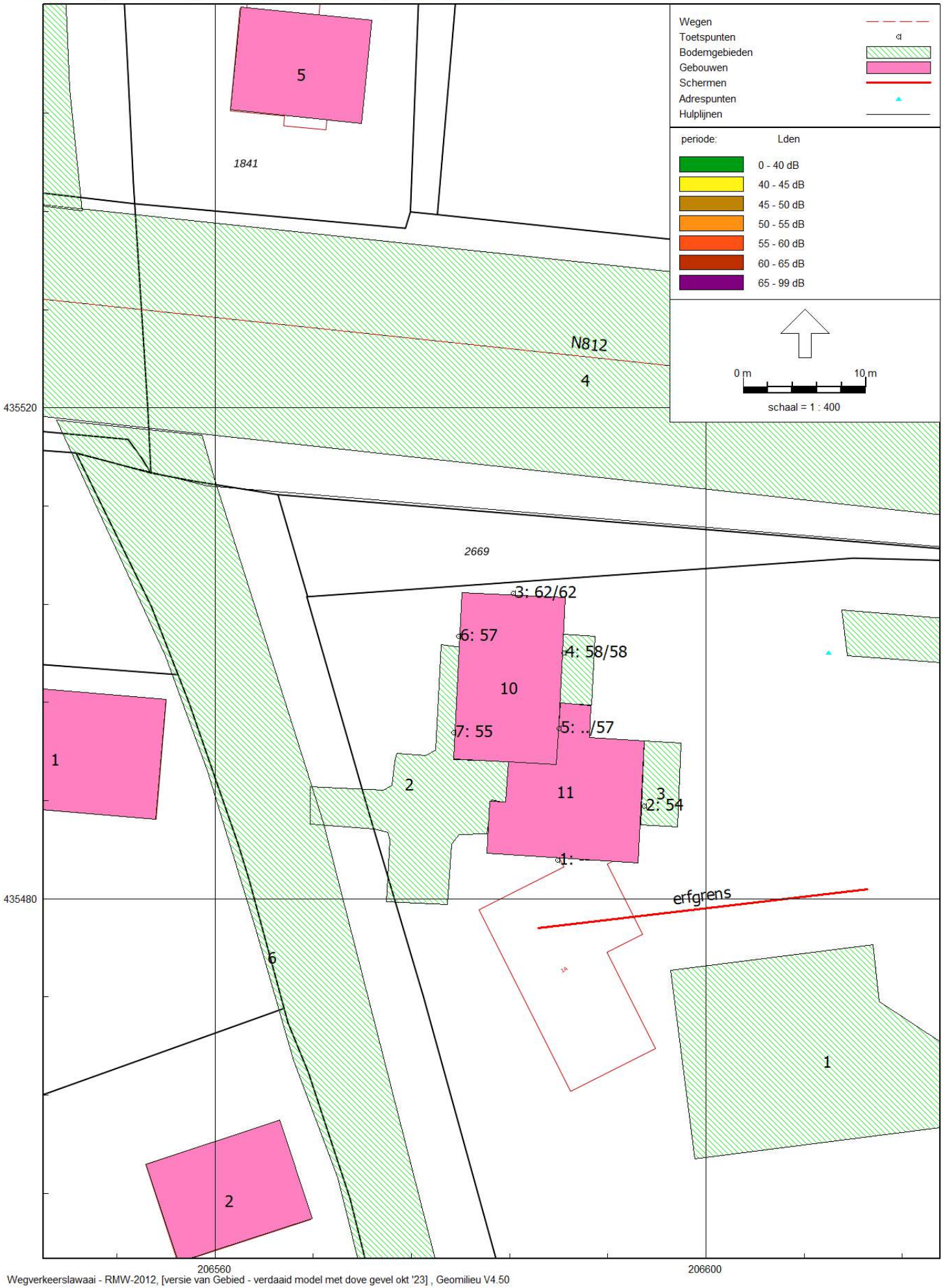

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Gebied - verdaaid model met dove gevel okt '23] , Geomilieu V4.50

Bijlage 3

Akoestisch onderzoek industrie-lawaai bouwplan Eltenseweg 1a te Babberich.

opdrachtnummer
22.028

datum
14 juni 2022

opdrachtgever
A.J.G. Campschroer
Beekseweg 28
6909 DT Babberich

auteur
Wim Buijvoets

Oude Almeloseweg 16 7576 PE Oldenzaal mobiel : *06-54763258* E-mail : *info@buijvoets.nl*

Alle opdrachten worden aanvaard en uitgevoerd conform de R.V.O.I '98, incl. wijzigingen en aanvullingen, zoals gedeponeerd ter griffie van de a.rrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage op 12-november 1997 (een samenvatting van hoofdzaken is bij ons kantoor opvraagbaar)

1 INLEIDING 1
1.1 Milieuzonering 1
1.2 Gebiedsgericht geluidbeleid gemeente Zevenaar 2
1.3 Verkeersaantrekkende werking 3
1.4 Waarneempunten 3
2 UITGANGSPUNTEN 4
2.1 Planologische mogelijkheden en het feitelijk gebruik 4
2.2 Representatieve bedrijfssituatie 5
2.3 Bedrijfsactiviteiten 5
3 GELUIDBELASTING 8
3.1 Rekenmodel 8
3.2 Bronvermogensniveaus 8
3.3 Geluidoverdracht 9
3.4 Bedrijfstijden en bedrijfstijdcorrecties 9
3.5 Beoordelingsniveaus 10
4 CONCLUSIES 11
4.1 Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ toetsing RO 11
4.2 Maximale geluidniveaus L_{Amax} toetsing RO 11
4.3 Conclusie toetsing RO 12
4.4 Toetsing normen Activiteitenbesluit 12
BIJLAGEN

bladzijde

1 INLEIDING

In opdracht van de heer A.J.G. Campschroer is een akoestisch onderzoek ingesteld naar de geluidbelasting t.g.v. de camping “Campschroer Steernebosch” op de gevels van de vervangende woning op het perceel aan de Eltenseweg 1a te Babberich, gemeente Zevenaar. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende gegevens :

- situatie met positie woning van de opdrachtgever,
- informatie over de bedrijfsactiviteiten van de opdrachtgever,
- voorschriften uit het Activiteitenbesluit
- geluidbeleid gemeente Zevenaar

De bestaande woning is een bedrijfswoning op het perceel met de bestemming bedrijven. De bedrijfsbestemming moet worden gewijzigd in “wonen” zo dat de woning niet meer bij de camping hoort.
Het doel van dit onderzoek is na te gaan of de inrichting geen geluidoverlast zal veroorzaken bij de geplande woning van derden om aan de geluidnormen van het gemeentelijk geluidbeleid te kunnen voldoen en welke maatregelen eventueel mogelijk zijn.
Het onderzoek brengt de geluidssituatie in beeld zodat kan worden bepaald of in dit geval wordt voldaan aan het principe van een goede ruimtelijke ordening voor de bestemmingswijziging. Tevens heeft het onderzoek tot doel om na te gaan in hoeverre de inrichting kan voldoen aan de voorschriften uit het Activiteitenbesluit.

1.1 Milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. De toelaatbare afstand tussen inrichtingen en milieugevoelige functies, in dit geval een woning, is daarbij afhankelijk van de hindercategorie waarbinnen deze inrichtingen vallen. Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van een bedrijf op milieuhygiënische aspecten wordt het instrument milieuzonering gehanteerd. Milieuzonering is in dit geval bedoeld om de geplande woning te toetsen op de aanwezige camping.
Door middel van de milieuvergunning en de daarbij behorende vergunningsvoorschriften wordt de gewenste milieukwaliteit gerealiseerd. De basiszoneringslijst (Bedrijven en Milieuzonering, VNG, 2009) relateert milieuhindersoorten aan een minimale afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige bestemmingen. De zogenaamde hindercategorie loopt uiteen van 1 t/m 6 en is direct afgeleid van de grootste afstand oplopend van 0 tot 1500 m.
In de onderhavige situatie is milieuzonering van belang voor de geplande woning m.b.t de camping. Een camping met milieucategorie 3.1 heeft een zone van 50 m voor een rustige woonwijk en 30 m voor gemengd gebied.

> Citaat gemengd gebied : Een gemend gebied is een gebied met matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleinere bedrijven. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen behoren ook tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

De vervangende woning ligt langs een hoofdinfrastructuur (Beekseweg) in een” gemengd gebied” met een richtafstand van 30 m.

De bedrijvenlijst geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen. Op een grotere afstand worden milieugevoelige bestemmingen aanvaardbaar geacht. Op een kleinere afstand kan een nader onderzoek noodzakelijk zijn zoals in dit geval.
Wat onder een goede ruimtelijke ordening moet worden verstaan en welke bronnen of aspecten hierin moeten worden meegenomen ligt niet in wetgeving vast. Hierna wordt ingegaan op het toetsingskader.

1.2 Gebiedsgericht geluidbeleid gemeente Zevenaar

De geluidbelasting wordt afzonderlijk in de dag-, avond en nachtperiode aan 2 maten getoetst waarbij de normen 's nachts lager liggen dan overdag :

- langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$; dit niveau is de gemiddelde geluidbelasting (des te langer luidruchtige activiteiten duren des te hoger de geluidbelasting $L_{Ar,LT}$ in een periode),
- de maximale geluidniveaus, L_{Amax}, dit zijn de hoogst gemeten of berekende geluidniveaus in de meterstand "Fast" (bijv. door het remmen/optrekken van een voertuig, laden/lossen, blaffen hond, sluiten portier, open deur fabriek enz).

In de hoofdstukken 2 en 3 van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening wordt ingegaan op de reikwijdte van een gemeentelijke nota industrielawaai en de bijbehorende grenswaarden.
De gemeente Zevenaar heeft gemeentelijk geluidbeleid geformuleerd en vastgesteld in de nota "Gemeentelijk Geluidbeleid 2008 Zevenaar". De camping/geplande woning ligt in het gebied "Historische lintbebouwing in buitengebied" van Zevenaar met een ambitieklasse en bovengrens "redelijk rustig 50 dB(A)" en een bovengrens "redelijk rustig 50 dB(A)". De camping valt ook onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit.
In het geluidbeleid is geen aandacht besteed aan piekgeluiden L_{Amax}, hiervoor wordt aangesloten bij de normen van het Activiteitenbesluit.
De grenswaarden bij woningen volgens het geluidbeleid en Activiteitenbesluit zijn in tabel I samengevat.

TABEL I : geluidbeleid		ambitiewaarden beleid		bovengrens beleid (=Activiteitenbesluit)	
periode	tijden	$L_{Ar,LT}$	L_{Amax}	$L_{Ar,LT}$	L_{Amax}
dag	07:00-19:00 uur	50	70	50	70[1]
avond	19:00-23:00 uur	45	65	45	65
nacht	23:00-07:00 uur	40	60	40	60

1 tussen 07 en 19 uur opgenomen piekniveaus zijn niet van toepassing op het laden en lossen t.b.v. de inrichting bij toetsing aan het Activiteitenbesluit

De geluidbelasting is bepaald met een rekenmodel, volgens de Handleiding meten en rekenen industrielawaai, methode II.8, rekening houdend met de geografische gegevens en de bedrijfsactiviteiten.

Bij herkenbaar muziekgeluid voor de gevels van woningen moet de geluidbelasting met 10 dBA moet worden verhoogd alvorens te toetsen aan de grenswaarden. Luide muziek is op de camping niet toegestaan uitgezonderd een feestavond, gasten mogen elkaar niet hinderen. Bij de geplande woninggevel van derden is derhalve geen muziekgeluid herkenbaar.

Bij het bepalen van de geluidniveaus conform het Activiteitenbesluit blijft buiten beschouwing (art 2.18) :

1a het stemgeluid afkomstig van bezoekers op een onverwarmd en onoverdekt terrein, tenzij dit terrein kan worden aangemerkt als een binnenterrein

1f het ten gehore brengen van onversterkte muziek tenzij en voor zover daarvoor bij gemeentelijke verordening regels zijn gesteld

Bij het bepalen van de maximale geluidniveaus blijft buiten beschouwing :

3a het geluid als gevolg van het komen en gaan van bezoekers (dus ook door het rijden van voertuigen).

Toetsing goede ruimtelijke ordening en stemgeluid

In het kader van toetsing aan een goede ruimtelijke ordening moet stemgeluid wel worden meegewogen evenals het geluid als gevolg van het komen en gaan van bezoekers. Het gaat dan om het stemgeluid vanaf het campingterrein.

1.3 Verkeersaantrekkende werking

De invallende geluidbelasting op de woninggevels t.g.v. verkeer van en naar de inrichting *op de openbare weg* wordt beoordeeld conform de circulaire “Geluidhinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar de inrichting” d.d. 29 februari 1996 (Ministerie van VROM). Dit betekent dat dit verkeer uitsluitend wordt beoordeeld op het equivalente geluidniveau L_{Aeq} en de normstelling daarvoor aansluit bij de Wet geluidhinder (Wgh, 50 dBA voorkeursgrenswaarde).

Het indirecte lawaai door voertuigen op de openbare weg van en naar de inrichting wordt beoordeeld bij geluidgevoelige bestemmingen waar dit nog afzonderlijk akoestisch herkenbaar is t.o.v. het overige verkeer. Het indirecte verkeer van en naar de camping wordt direct opgenomen in het heersende verkeersbeeld op de drukke Beekseweg en is buiten beschouwing gelaten.

1.4 Waarneempunten

De geluidbelasting dient te worden beoordeeld volgens de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (1999).

De geluidbelasting moet worden gemeten voor de gevels van woningen op een hoogte waar de geluidoverlast kan worden ondervonden. Gebruikelijk is daarbij om overdag de geluidbelasting op 1.5 m (begane grond niveau) en in de avond/nacht op verdiepingshoogte (5 m of hoger) te beoordelen.

2 UITGANGSPUNTEN

2.1 Planologische mogelijkheden en het feitelijk gebruik

In het onderzoek moeten twee zaken worden onderscheiden :
- de planologische mogelijkheden
- het feitelijk gebruik

Planologische mogelijkheden
De planologische mogelijkheden kunnen ruimer zijn dan de feitelijke invulling, zowel qua gebruiksmogelijkheden als qua gebruiksperiode. Jurisprudentie laat zien dat het uitgangspunt de planologisch maximaal mogelijke situatie dient te zijn.
Volgens jurisprudentie hoeft niet van de theoretische maximale planologische mogelijkheid te worden uitgegaan, maar kan voor een representatieve invulling daarvan worden gekozen. Het gaat daarbij om de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, maar die mogen niet louter theoretisch van aard zijn. Het gaat dus niet om een theoretisch absoluut worst/case scenario, maar van een realistische worst/case invulling van de maximale planologische mogelijkheden.
Bij de planologische mogelijkheden kan voor een bepaalde milieucategorie worden uitgegaan van een leeg terrein waarop de activiteiten plaatsvinden met een maximale invulling, dit is een theoretische worst case waarop de richtafstand is gebaseerd.
Bij een maximale invulling vinden dicht bij de woning/bouwvlakken veel activiteiten plaats. Bij de planologische mogelijkheden kan voor een bepaalde milieucategorie worden uitgegaan van een leeg terrein waarop de activiteiten plaatsvinden, dit is een theoretische worst case waarop de richtafstand uit de VNG is gebaseerd. De maximale invulling kan worden berekend door op een leeg terrein een kavelbron te modelleren zodat op 30 m uit de grens van het terrein een geluidsbelasting van 50 dB(A) etmaalwaarde wordt berekend.
Met dit model kunnen dan ook de andere contourwaarden worden berekend. Omdat de relevante bronnen transportbewegingen en stemgeluid zijn is een gemiddelde bronhoogte (motor) van 1.5 m gehanteerd en de geluidcontour (etmaalwaarde) berekend op een hoogte van 5 m. Voor de oppervlaktebronnen is een spectrum voor stemgeluid gehanteerd op een hoogte van 1.5 m. De berekening wordt behandeld in hoofdstuk 2. In de tabel II staat de berekende bronsterkte bij een maximale invulling op een leeg terrein voor de beoogde situatie.

Tabel II : type bedrijf met milieucategorie VNG en bronsterkte

terrein bedrijf	categorie	oppervlakte	bronsterkte/m^2	bronsterkte terrein L_{WA}
camping	3.1	±15.129 m^2	57.4	99.2

Op een leeg half verhard terrein met een maximale invulling bedraagt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ op de woning in punt 3 op 5 m hoogte 47 dBA in de avondperiode waarmee de ambitie- en plafondwaarde met 2 dB(A) wordt overschreden. Op 1.5 m hoogte bedraagt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ op de woning in punt 1 52 dBA in de dagperiode waarmee de ambitie- en plafondwaarde met 2 dB(A) wordt overschreden. Punt 1 is de zuidgevel van bijgebouwen zonder verblijfsruimten. Wanneer de zuidgevel als een “dove gevel” wordt beschouwd vervalt toetsing en is geen sprake van een overschrijding in de andere rekenpunten waarbij nog geen rekening is gehouden met een geluidscherm.

Feitelijk gebruik
Voor het feitelijk gebruik kan mogelijk met een akoestisch onderzoek worden aangetoond dat hier geen sprake is van een onaanvaardbare situatie. Dit wordt hierna behandeld.

2.2 Representatieve bedrijfssituatie

Geluidvoorschriften dienen (mede) te zijn afgestemd op de geluidemissie die de inrichting onder normale omstandigheden veroorzaakt, veelal aangeduid als de "representatieve bedrijfssituatie (RBS)". Het gaat hier om de beoordelingsgrootheden die representatief zijn voor de geluidemissie. Zie de definitie in de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai. Bij inrichtingen waarvan die emissie in hoofdzaak wordt bepaald door constante geluidsbronnen (bijvoorbeeld ventilatoren) geeft het vaststellen van de RBS geen problemen. Anders ligt dat bij inrichtingen waarbij er sprake is van discontinue bedrijfssituaties, voortdurend wisselende activiteiten en dergelijke. De representatieve bedrijfssituatie zal in dat geval betrekking hebben op een voor de geluiduitstraling kenmerkende bedrijfsvoering bij volledige capaciteit van de inrichting.
Daarnaast kunnen zich regelmatige en incidentele afwijkingen van de representatieve bedrijfssituatie voordoen. Van geval tot geval zal moeten worden beoordeeld welke situatie als representatieve bedrijfssituatie moet worden gezien.

2.3 Bedrijfsactiviteiten

De akoestisch relevante bedrijfsactiviteiten bestaan uit voertuigbewegingen, installaties en stemgeluid.
De geluidbelasting wordt per periode (dag, avond, nacht) beoordeeld voor een representatieve bedrijfssituatie welke regelmatig voorkomt (>12 x per jaar).
Ten aanzien van de bedrijfscondities en uitgangspunten zijn in overleg met de opdrachtgever de volgende akoestisch relevante gegevens gehanteerd (voor routes, bronposities zie plottertekening in bijlage I).

<u>Rijden voertuigen</u>
Volgens de CROW-publicatie 317 (okt. 2012) heeft een camping een parkeerbehoefte van gemiddeld 1.2 per plaats, dat is voor de huidige 50 staanplaatsen (1.2 x 50 =) 60 parkeerplaatsen. De campinggasten parkeren hun auto’s op het terrein bij de staanplaatsen.

Bij een akoestisch onderzoek naar een inrichting wordt uitgegaan van een drukke dag welke regelmatig voorkomt, dat zal in het zomerseizoen in de weekenden zijn. De meeste gasten gebruiken niet dagelijks hun auto, in een “worst case” is scenario uitgegaan van 2 bewegingen per standplaats per etmaal tussen 07 en 23 uur, dat zijn 50 x 2 = 100 bewegingen over hget terrein. Verder komen er ook nog gasten die hun auto bij de receptie kunnen parkeren. In een “worst case” scenario wordt gerekend met in totaal 120 bewegingen per etmaal. Deze bewegingen vinden in de dag- en avondperiode plaats met een gangbare verdeling van 86 resp. 14%. Tussen 23 en 07 uur is de camping voor gasten gesloten. In de nacht vinden geen bewegingen plaats uitgezonderd enkele bewegingen op de parkeerplaats bij de receptie, gerekend wordt met 4 bewegingen.

Installaties en bijeenkomstruimte (kantine)
Het sanitairgebouw heeft huishoudelijke installaties (cv, warm water, ventilatie enz) volgens moderne technieken welke akoestisch niet relevant zijn. De pompen t.b.v. de waterzuivering van het zwembad zijn geluidarm en niet herkenbaar bij de geplande woning (L_{Aeq} < 40 dBA).
Een bijeenkomstruimte (kantine) ligt op ruim 75 m uit de geplande woning. Eventueel muziekgeluid mag bij de geplande woning niet herkenbaar zijn. Een incidentele feestavond met muziek in de open lucht hoort niet tot de representatieve bedrijfssituatie. Daar is afhankelijk van de positie van de luidsprekers een algemene ontheffing voor nodig.

Stemgeluid
Zwembad
Stemgeluid is vooral dominant bij stemverheffen, roepen/schreeuwen (bijv. kinderen vanaf een speelterrein, zwembad enz). Het betreft een relatief kleine camping niet speciaal gericht op gezinnen. Om het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ t.g.v. stemgeluid op het terrein te kunnen vast stellen moet een inschatting worden gemaakt van het aantal mensen, het bijbehorende bronvermogen en de tijdsduur. Het maximum aantal kampeerders bij een gemiddelde bezetting van 2 persoon/plaats is 100. Uitgangspunt is dat het na 23 uur op de camping stil moet zijn.
Voor de modellering van het menselijk stemgeluid is aansluiting gezocht bij de publicatie “Geluidhinder van recreatieve attracties zoals o.a. Zwembaden en pretparken” van het Nederlands Akoestisch Genootschap, journaal nr. 123 van d.d. Mei 1994. Deze publicatie geeft inzicht in het bronvermogen van menselijk stemgeluid van bezoekers van o.a. zwembaden. Voor het bronvermogen van bezoekers van de buitenbaden is 72 dB(A) + 10*LOG (aantal bezoekers) gehanteerd, voor de bezoekers van de ligweide is 70 dB(A) + 10*LOG (aantal bezoekers) gehanteerd. Op basis van de gerefereerde publicatie is voor het bezoekersaantal van het zwembad uitgegaan van 1 persoon per 5 m^2 (ca 50 m^2 : L_{WA} = 82) en voor bezoekers van het verharde deel rondom het zwembad 1 persoon per 10 m^2 (ca 200 m^2 : L_{WA} = 83). Als openingstijd is gerekend met 9 uur overdag en 1 uur in de avond (tot 20 uur).

Camping
Normaal stemgeluid tussen een gering aantal personen met bronvermogenniveaus L_{WA} van ca 65 dBA en pieken van ca 75 - 80 dBA is buiten de inrichting niet herkenbaar. Dit is het normale rustige stemgeluid op de staanplaatsen dat als niet relevant kan worden beschouwd.
Luidruchtiger stemgeluid komt hoofdzakelijk voor bij meer mensen in een groep. Kleine campings in een landelijke omgeving trekken hoofdzakelijk gezinnen en ouderen die voor de rust komen en van de natuur willen genieten. Grote groepen luidruchtige jongeren of een vriendengroep komt niet voor. Volgens de huisregels moet het tussen 23 en 07 uur stil zijn.
Het is natuurlijk niet uitgesloten dat een groep mensen bij elkaar op bezoek gaat waarmee luider stemgeluid voorkomt. Uitgegaan wordt van een groep luider pratende mensen, met af en toe stemverheffing en een bronvermogen van 80 dBA met pieken tot 100 dBA. In een “worst case” scenario vindt dit plaats op een standplaats het dichtst bij de geplande woning van derden (bron 1). Gerekend wordt met 4 uur in de dag en 4 uur in de avond (19 – 23 uur).
Op de camping is geen speelveld voor balspelen met hoge geluidniveaus.

Gras maaien
Een kleine zitgrasmaaier is gemodelleerd als een mobile bron op het terrein met een tijdsduur van 1 uur en een bronvermogen L_{WA} van 100 dBA (opgave fabrikant).

Hierna staat een omschrijving van de akoestische relevante activiteiten/bronnen met het aantal bewegingen van voertuigen en een inschatting van de tijdsduur voor stemgeluid (worst case).

Tabel II : aantal transporten en/of tijd in gebruik per dag				
nummer route/bron	geluidbronnen/activiteiten per dag	Dag 7-19 uur	Avond 19-23 uu	Nacht 23-7 uur
route 1 (alles naar route 2 t/m 5)	rijden lichte voertuigen 100 x	86 x	14 x	-
route 2	rijden lichte voertuigen 12 x	10	2	-
route 3	rijden lichte voertuigen 40 x	34	6	-
route 4	rijden lichte voertuigen 20 x	17	3	-
route 5	rijden lichte voertuigen 28 x	24	4	-
routes 6 bezoekers + na 23 uur	rijden lichte voertuigen bezoekers 20 x	17 x	3 x	4 x
bron 1	luid stemgeluid in groep pratende mensen	4 uur	4 uur	
oppervlaktebron zwembad	stemgeluid zwembad	9 uur	1 uur	
oppervlaktebr verharding rond bad	stemgeluid zwembad	9 uur	1 uur	
grasmaaier L_{WA} = 100 dBA	grasmaaien 1 x /week	1 uur	-	

3 GELUIDBELASTING

De geluidbelasting t.g.v. voertuigen/machines kan worden bepaald met een rekenmodel (methode II-8), rekening houdend met de geografische gegevens en de representatieve bedrijfssituatie. Het model is een benadering van de werkelijkheid en in dit geval de enige methode om met een broninventarisatie een betrouwbaar beeld te krijgen van de geluidimmissie in de omgeving.

3.1 Rekenmodel

De geluidoverdracht naar de omgeving is bepaald met een rekenmodel, waarin zijn opgenomen:

- de bedrijfsgebouwen, de omliggende woningen en geluidreflecterende (harde) bodemvlakken
- de geluidbronnen met hun posities en bronvermogensniveaus L_W
- een kavelbron voor het model met de planologische geluidruimte
- immissiepunten op de woninggevel op 1.5 en 5 m boven maaiveld.

Bijlage I geeft een overzicht en plottertekeningen met de invoergegevens van het rekenmodel.

Basisformule geluidoverdracht

Bij een directe geluidmeting onder meteocondities wordt het zgn gestandaardiseerd immissieniveau L_i vastgesteld. Dit is het equivalente (gemiddelde) of maximale geluidniveau gedurende een bepaalde periode van één of meerdere bronnen. Het gestandaardiseerd immissieniveau L_i per bron kan ook worden berekend volgens :

$L_i = L_{WR} - \Sigma D$ dBA waarin

L_{WR} = het immissierelevante bronvermogensniveau in dBA
ΣD = verzamelterm van alle verzwakkingen meth. II-8)

Modellering en betrouwbaarheid

Voor een betrouwbare indruk van de geluidbijdrage van de relevante geluidbronnen is een juiste modellering van groot belang (het aantal en positie(s) van de bronnen, objecten e.d.) vooral indien sprake is van geluidafschermende en/of reflecterende objecten. De verfijning van het model is hierbij afhankelijk van de afstand tussen de bron en het meetpunt en eventuele tussenliggende objecten. Hierbij wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de modelleringsrichtlijnen uit de Handleiding industrielawaai en de handleiding van het software pakket (DGMR Geomilieu).

3.2 Bronvermogensniveaus

De basis voor de geluidoverdrachtsberekeningen vormen de gehanteerde bronvermogenniveaus van de verschillende geluidbronnen (transport, gevels, installaties e.d) onder representatieve bedrijfsomstandigheden als hierna behandeld. De bronvermogenniveaus van de relevante geluidbronnen zijn afgeleid uit metingen, kengetallen, ervaringscijfers of gebaseerd op een aanname (nieuwe geluidbron).

Mobiele geluidbronnen (voertuigen e.d) en installaties/machines op het terrein
Bij mobiele bronnen (voertuigen) is de bronsterkte afhankelijk van het type voertuig, snelheid/toerental, bestrating en de bediening cq het rijgedrag. Uitgegaan wordt van een normaal rijgedrag binnen de inrichting met een lage maximum snelheid. Voor berekeningen van wegverkeerslawaai (volgens RMG '2012) wordt bij een snelheid van 30 km/uur gerekend met een bronvermogensniveau van 92.6 dBA respectievelijk voor lichte voertuigen (gemiddeld Nederlands wagenpark). Bij het rustig rijden/manoeuvreren van voertuigen met lagere snelheden in een lager toerental liggen de bronvermogens nog lager. Gerekend wordt met gemiddeld 89 dBA voor het rijden/manoeuvreren van lichte voertuigen binnen de inrichting, met pieken van 95 dBA door optrekken. Het piekbronvermogen bij het dichtslaan van portieren op het parkeerterrein bedraagt max. 100 dBA.

3.3 Geluidoverdracht

De equivalente (gemiddelde) geluidsbelasting L_{Aeq} t.g.v. een bepaalde bedrijfstoestand wordt bepaald uit het (A-gewogen) gestandaardiseerde immissieniveau volgens:

$$L_{Aeq} = L_i - C_b - C_m \qquad [dBA]$$

waarin L_i = gestandaardiseerd immissieniveau onder meteocondities
C_m = meteocorrectie (0 tot 5 dB) afhankelijk van hoogtes en r_i
C_b = bedrijfstijd-correctie = -10 log T_b/T_o
T_o = tijdsduur van de beoordelingsperiode (dag, avond of nacht, voor tijden zie normstelling rapport)
T_b = effectieve bedrijfstijd in die periode

De etmaalwaarde L_{etmaal} (of B_i voor gezoneerde industrieterreinen) in referentiepunten of bij de woninggevels wordt bepaald uit de hoogste van de volgende waarden :
- L_{dag},
- L_{avond} + 5 dBA,
- L_{nacht} + 10 dBA.

3.4 Bedrijfstijden en bedrijfstijdcorrecties

Afhankelijk van de bedrijfstijd van een geluidbron moet per periode een bedrijfstijdcorrectie C_b in rekening worden gebracht.
De bedrijfstijdcorrecties zijn afgeleid uit de informatie zoals beschreven onder bedrijfscondities in hoofdstuk 2 en tabel II.
De relevante voertuigbewegingen worden verzorgd via verschillende routes (zie tabel II en de situatieplot in bijlage I). De rijroute is verdeeld in deeltrajecten met een bronpositie in het midden daarvan. Voor het rijden van voertuigen op het terrein is uitgegaan van een gemiddelde snelheid incl. manoeuvreren van 10 km/uur op basis waarvan de rijtijd per traject in het rekenmodel berekend.

Planologische ruimte
Voor de planologische ruimte is gerekend met een bedrijfsduurcorrectie van 0, 5 en 10 dB voor de dag-, avond- en nachtperiode.

3.5 Beoordelingsniveaus

Tabel III geeft een overzicht van de beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$ en L_{Amax} onder de genoemde bedrijfsactiviteiten. De maximale geluidniveaus zijn berekend met een de onderstaande bronvermogens :

- auto 's sluiten portier/optrekken: L_{Wmax} = 100 dBA
- roepen standplaats: L_{Wmax} = 95 dBA
- luid roepen zwembad: L_{Wmax} = 105 dBA
- gillen zwembad: L_{Wmax} = 110 dBA

TABEL III	geluidbelasting $L_{Ar,LT}$						L_{Amax}		
punt	dag Hw =1.5		avond Hw =5		nacht Hw =5		dag	avond	nacht
	feitelijk	planologisch	feitelijk	planologisch	feitelijk	planologisch	Hw =1.5	Hw =5	Hw =5
1	46	52	-	-	-	-	73[1]	-	-
2	45	50	-	-	-	-	73[1]	-	-
3	-	-	42	47	18	42	-	70[1]	59
4	-	-	38	44	20	39	-	68[1]	60
5	35	45	-	-	-	-	62	-	-
6	36	47	-	-	-	-	62	-	-
norm	50		45		40		70	65	60

1 t.g.v. stemgeluid zwembad

De berekening met gegevens is toegevoegd in bijlage I.

4 CONCLUSIES

4.1 Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ toetsing RO

Planologische ruimte

Met de planologische geluidruimte, gemodelleerd in een kavelbron gelijkmatig verdeeld over het terrein, wordt de streefwaarde van 50 dBA (etmaalwaarde) voor een gemengd gebied voor de geluidbelasting $L_{Ar,LT}$ voor de gevels van de woning in de punten 1 en 3 met 2 dBA overschreden.
Punt 1 ligt op de zuidgevel van de laagbouw met werkplaats en opslag wat geen verblijfsruimten zijn. Wanneer de laagbouw in het bestemmingsplan wordt aangeduid als ”niet wonen” vervalt toetsing. Een andere oplossing voor de dagperiode is het plaatsen van een van 27 m lang en 2 m hoog scherm (zie plot in bijlage I).

Punt 3 is de zuidgevel van de verdieping. De overschrijding in de avond/nacht is theoretisch met een oppervlaktebron. Afscherming is alleen effectief met een hoog scherm van ca 40 x 4 m hoog. Dit is landschappelijk/stedebouwkundig gezien niet gewenst.
Een andere oplossing is een grotere afstand tussen de woning en de camping in de avond/nacht. Dit is mogelijk door het zwembad, wat direct naast de woning grenst, in de avond/nacht niet te gebruiken. In de praktijk betekent dit alleen overdag geopend tot 19 uur wat kan worden vastgelegd. Dan is bij de woning sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Feitelijke situatie

In de feitelijke situatie kan ruimschoots aan de gestelde normen worden voldaan van het gemeentelijk geluidbeleid, ook met het zwembad tot 20 uur in gebruik.

4.2 Maximale geluidniveaus L_{Amax} toetsing RO

Dagperiode

Onder de genoemde uitgangspunten worden de grenswaarden voor piekgeluiden in de dagperiode overschreden in de rekenpunten 1 en 2 als gevolg van stemgeluid op het zwembad. Deze punten liggen op de gevels van de laagbouw met werkplaats en opslag wat geen verblijfsruimten zijn. Wanneer de laagbouw in het bestemmingsplan wordt aangeduid als ”niet wonen” vervalt toetsing. Een andere oplossing voor de dagperiode is het plaatsen van een van 27 m lang en 2 m hoog scherm (zie plot in bijlage I).

Avondperiode

In de avondperiode worden de grenswaarden voor piekgeluiden overschreden in de rekenpunten 3 en 4 als gevolg van stemgeluid op het zwembad. Afscherming is alleen effectief met een 27 m lang en 4 m hoog scherm. Dit is landschappelijk/stedebouwkundig gezien niet gewenst.
Een andere oplossing is het zwembad, wat direct naast de woning grenst, in de avond/nacht niet te gebruiken. In de praktijk betekent dit alleen overdag geopend tot 19 uur wat kan worden vastgelegd. Dan is bij de woning sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

4.3 Conclusie toetsing RO

In het kader van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij de geplande woning moet de laagbouw worden aangeduid als “niet wonen” of een geluidsscherm worden geplaatst. De initiatiefnemer kiest voor een 2 m hoog scherm. Het zwembad is alleen overdag geopend.

4.4 Toetsing normen Activiteitenbesluit

Omdat conform art 2.18 lid 1a van het Activiteitenbesluit stemgeluid van de camping niet wordt getoetst zal de geluidbelasting $L_{Ar,LT}$ nog aanzienlijk lager zijn waarmee de camping zeer ruim aan de normen kan voldoen. Het betreft dan alleen het rijden van voertuigen en gras maaien op de camping. De camping wordt dus door de geplande woning niet extra beperkt in de activiteiten.

ing. Wim Buijvoets.

Bijlage I

Situatie en gegevens rekenmodel

opdrachtnummer
22.028

datum
14 juni 2022

opdrachtgever
A.J.G. Campschroer
Beekseweg 28
6909 DT Babberich

auteur
Wim Buijvoets

RENVOOI Situatie

KADASTRAAL BEKEND:

Gemeente: Zevenaar
Sectie:
Nr.: 1501

- HWA, hemelwaterafvoer, riolering
- DWA, vuilwaterafvoer, buitenriolering
- Perceelgrens

project:
NIEUWBOUW WOONHUIS BABBERICH

projectlocatie:
Eltenseweg 1a
6909 DG Babberich

opdrachtgever:

T

architect:	hd
projectleider:	vvv
modelleur:	jw
maateenheid:	mm
schaal:	1:500
formaat:	A2.L
datum:	08-09-2021
wijz.:	

projectfase:
OMGEVINGSVERGUNNING

tekeningnummer: HA_OV_001_
projectnummer: 18093

onderwerp:
Situatie

Hurenkamp
Architecten & Adviseurs

Hurenkamp Architecten & Adviseurs bv
Kerkallee 43 6882 AM Velp
T 026 361 38 12
Email architecten@hurenkamp.nl
Website www.hurenkamp.nl

model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond

14 jun 2022, 20:25

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond] , Geomilieu V4.50

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond

Model eigenschap	
Omschrijving	model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
Verantwoordelijke	Wim
Rekenmethode	#2|Industrielawaai|IL|
Aangemaakt door	Wim op 29-3-2022
Laatst ingezien door	Wim op 14-6-2022
Model aangemaakt met	Geomilieu V4.50
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Etmaalwaarde
Waarde	Max(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	5
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Meteorologische correctie	Toepassen standaard, 5,0
Standaard bodemfactor	1,0
Absorptiestandaarden	HMRI-II.8
Dynamische foutmarge	--
Clusteren gebouwen	Ja
Verwijderen binnenwanden	Ja

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	TypeLw	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	DeltaL	DeltaH	Negeer obj.	LwM2 31	LwM2 63	LwM2 125	LwM2 250	LwM2 500	LwM2 1k
1	oppervlaktebron	1,50	0,00	Relatief	False	0,00	5,00	10,00	10,0	10,0	Ja	30,00	35,00	35,00	38,00	44,00	51,00

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	LwM2 2k	LwM2 4k	LwM2 8k	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k
1	51,00	41,00	37,00	71,80	76,80	76,80	79,80	85,80	92,80	92,80	82,80	78,80	-2,50	-2,50	-2,50	-2,50	-2,50	-2,50	-2,50

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 4k	Red 8k
1	-2,50	-2,50

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Grids, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	DeltaX	DeltaY
		5,00	0,00	10	10

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
1		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
2		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
3		0,00	Relatief	--	5,00	--	--	--	--	Ja
4		0,00	Relatief	--	5,00	--	--	--	--	Ja
5		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
6		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Bf
1	zwembad+verharding	0,00
2	verharding	0,00
3	verharding	0,00
4	Beeksweweg	0,00
5	weg	0,00
6	weg	0,00
7	weg	0,00
8	campingterrein	0,50

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Cp	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
1	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
2	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
4	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
6	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
7	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
8	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
9	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10	woning	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	woning laagbouw	3,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	gebouw	3,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Cp	Refl.L 31	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 31	Refl.R 63
1	scherm	0,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
1	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

14 jun 2022, 19:31

geluidbelasting LAr,LT op 1.5/5 m hoogte

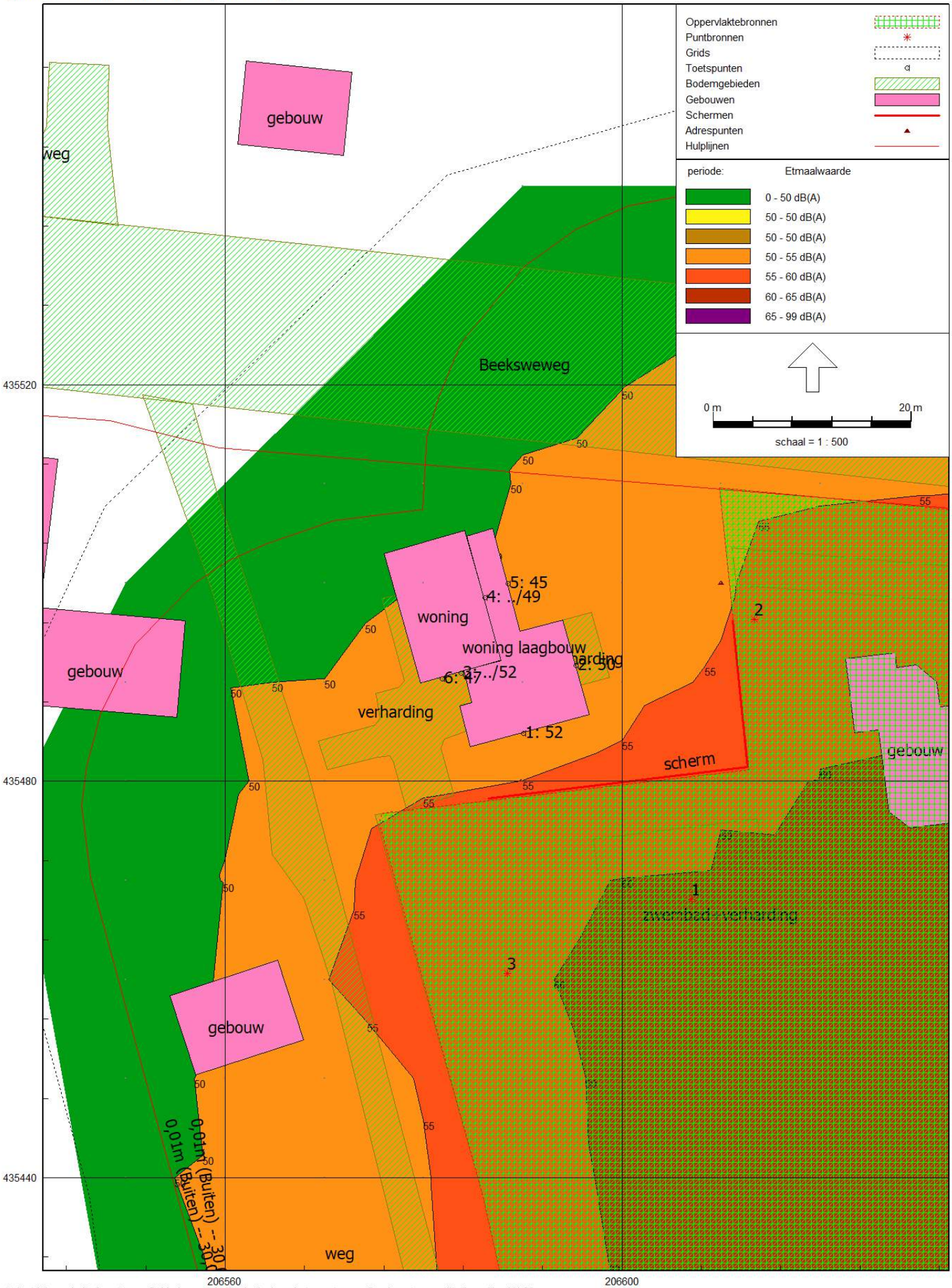

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond] , Geomilieu V4.50

model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond

14 jun 2022, 19:29

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

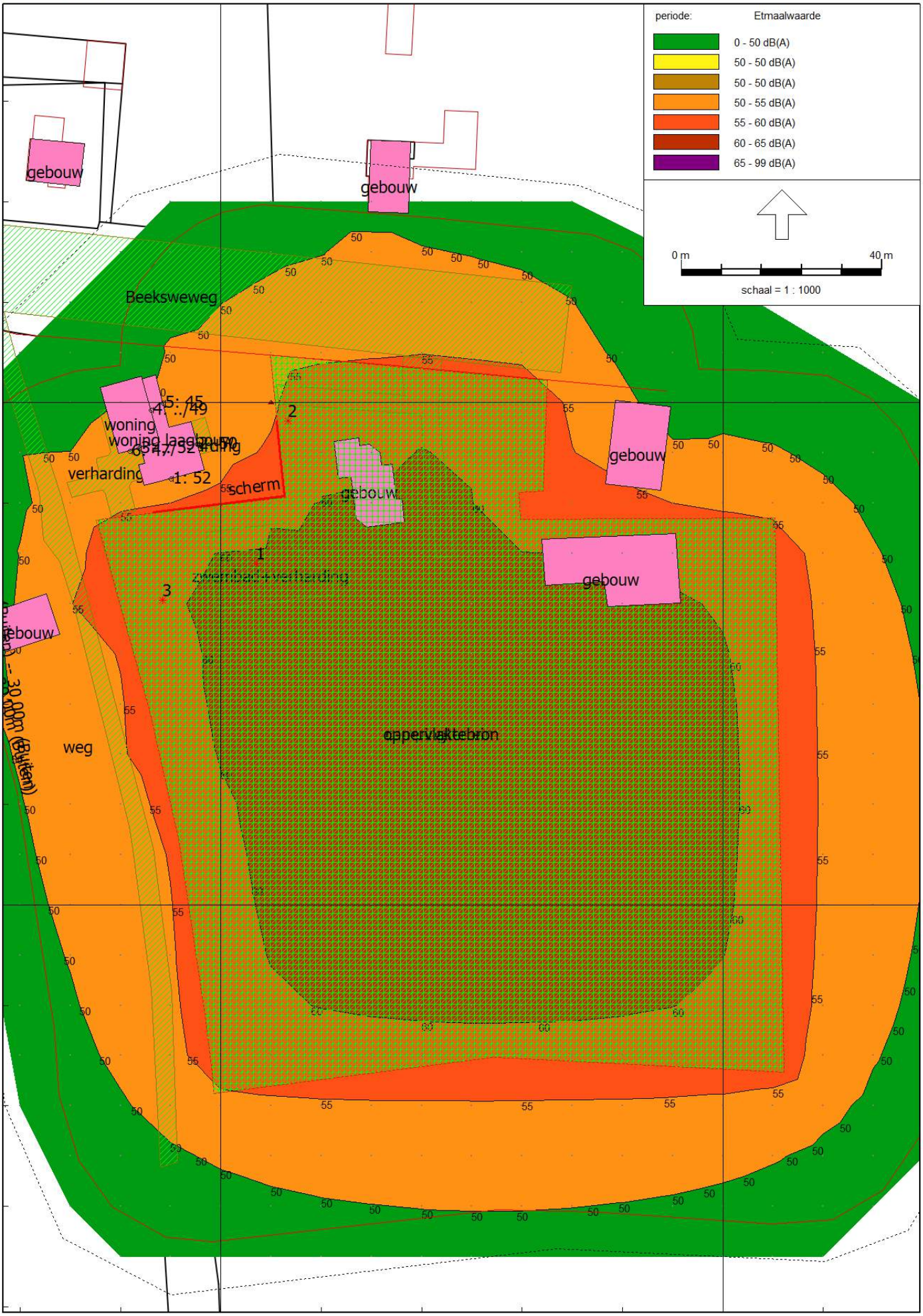

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond] , Geomilieu V4.50

model planologische ruimte contour op 1.5 m hoogte dag

14 jun 2022, 20:14

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

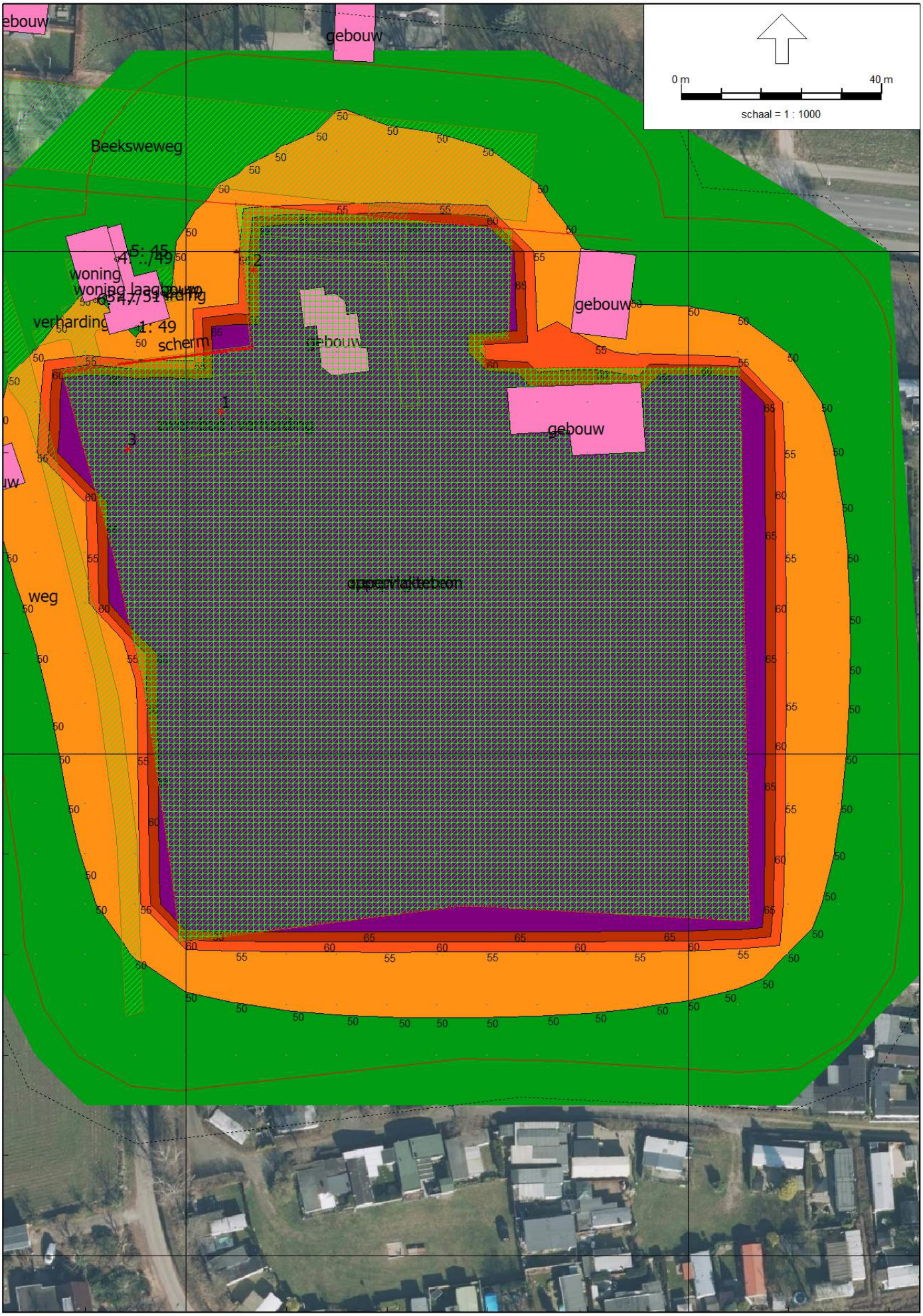

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - model planologische ruimte contour op 1.5 m hoogte dag] , Geomilieu V4.50

Rapport: Resultatentabel
Model: model planologische ruimte contour op 5 m hoogte avond
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
1_A		1,50	52,4	47,4	42,4	52,4	53,5
2_A		1,50	50,2	45,2	40,2	50,2	51,7
3_B		5,00	51,5	46,5	41,5	51,5	52,0
4_B		5,00	49,4	44,4	39,4	49,4	50,0
5_A		1,50	44,8	39,8	34,8	44,8	46,7
6_A		1,50	47,2	42,2	37,2	47,2	48,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

feitelijke situatie LAr,LT met scherm

13 jun 2022, 08:44

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - feitelijke situatie LAr,LT met scherm] , Geomilieu V4.50

feitelijke situatie LAr,LT met scherm

13 jun 2022, 08:45

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - feitelijke situatie LAr,LT met scherm] , Geomilieu V4.50

feitelijke situatie LAr,LT met scherm

13 jun 2022, 08:45

Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering

Industrielawaai - IL, [versie van Gebied - feitelijke situatie LAr,LT met scherm] , Geomilieu V4.50

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm

Model eigenschap	
Omschrijving	feitelijke situatie LAr,LT met scherm
Verantwoordelijke	Wim
Rekenmethode	#2|Industrielawaai|IL|
Aangemaakt door	Wim op 29-3-2022
Laatst ingezien door	Wim op 14-6-2022
Model aangemaakt met	Geomilieu V4.50
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Etmaalwaarde
Waarde	Max(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	1,5
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Meteorologische correctie	Toepassen standaard, 5,0
Standaard bodemfactor	1,0
Absorptiestandaarden	HMRI-II.8
Dynamische foutmarge	--
Clusteren gebouwen	Ja
Verwijderen binnenwanden	Ja

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lw 31	Lw 63	Lw 125
1	LV 100 x	0,75	0,00	Relatief	86	14	--	18,46	21,58	--	10	25,00	--	65,00	68,00
2	LV 12 x	0,75	0,00	Relatief	10	2	--	27,97	30,19	--	10	25,00	--	65,00	68,00
3	LV 40 x	0,75	0,00	Relatief	34	6	--	22,04	24,81	--	10	25,00	--	65,00	68,00
4	LV 20 x	0,75	0,00	Relatief	17	3	--	25,72	28,49	--	10	25,00	--	65,00	68,00
5	LV 28 x	0,75	0,00	Relatief	24	4	--	23,02	26,03	--	10	25,00	--	65,00	68,00
6	LV gasten 20x + na 23 uur	0,75	0,00	Relatief	17	3	4	25,93	28,69	30,45	10	25,00	--	65,00	68,00

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k
1	72,00	81,00	87,00	84,00	77,00	67,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	72,00	81,00	87,00	84,00	77,00	67,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	72,00	81,00	87,00	84,00	77,00	67,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	72,00	81,00	87,00	84,00	77,00	67,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	72,00	81,00	87,00	84,00	77,00	67,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	72,00	81,00	87,00	84,00	77,00	67,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	TypeLw	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	DeltaL	DeltaH	Negeer obj.	LwM2 31	LwM2 63	LwM2 125	LwM2 250	LwM2 500	LwM2 1k
1	grasmaaien	0,50	0,00	Relatief	True	20,79	--	--	10,0	10,0	Ja	--	47,84	61,84	66,84	69,84	70,84
2	grasmaaien	0,50	0,00	Relatief	True	17,78	--	--	10,0	10,0	Ja	--	44,57	58,57	63,57	66,57	67,57
3	grasmaaien	0,50	0,00	Relatief	True	14,77	--	--	10,0	10,0	Ja	--	40,91	54,91	59,91	62,91	63,91
4	grasmaaien	0,50	0,00	Relatief	True	17,78	--	--	10,0	10,0	Ja	--	44,99	58,99	63,99	66,99	67,99
5	grasmaaien	0,50	0,00	Relatief	False	20,79	--	--	10,0	10,0	Ja	--	72,00	86,00	91,00	94,00	95,00
6	zwembad	0,50	0,00	Relatief	True	1,25	6,02	--	3,0	3,0	Ja	--	43,75	46,75	48,75	55,75	62,75
7	verharding rondom bad	1,50	0,00	Relatief	True	1,25	6,02	--	3,0	3,0	Ja	--	38,53	41,53	43,53	50,53	57,53

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	LwM2 2k	LwM2 4k	LwM2 8k	Lw 31	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k
1	68,84	61,84	52,84	--	72,00	86,00	91,00	94,00	95,00	93,00	86,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	65,57	58,57	49,57	--	72,00	86,00	91,00	94,00	95,00	93,00	86,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	61,91	54,91	45,91	--	72,00	86,00	91,00	94,00	95,00	93,00	86,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	65,99	58,99	49,99	--	72,00	86,00	91,00	94,00	95,00	93,00	86,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	93,00	86,00	77,00	--	96,54	110,54	115,54	118,54	119,54	117,54	110,54	101,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	58,75	46,75	34,75	--	61,00	64,00	66,00	73,00	80,00	76,00	64,00	52,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	53,53	41,53	29,53	--	62,00	65,00	67,00	74,00	81,00	77,00	65,00	53,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Oppervlaktebronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Red 4k	Red 8k
1	0,00	0,00
2	0,00	0,00
3	0,00	0,00
4	0,00	0,00
5	0,00	0,00
6	0,00	0,00
7	0,00	0,00

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X	Y	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.
--	37	0	21:56, 12 jun 2022	2	sluiten portier	Punt	206613,36	435496,35	1,30	1,30	0,00	Relatief
--	38	0	21:17, 12 jun 2022	3	luid gillen	Punt	206606,99	435468,08	1,30	1,30	0,00	Relatief
--	39	0	21:17, 12 jun 2022	1	groep mensen terras bij standplaats	Punt	206587,76	435461,50	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	119	0	21:37, 12 jun 2022	4	luid roepen bij zwembad	Punt	206605,06	435472,31	1,70	1,70	0,00	Relatief
--	120	0	21:37, 12 jun 2022	5	roepen bij standplaats	Punt	206585,93	435460,94	1,70	1,70	0,00	Relatief

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Type	Richt.	Hoek	Cb(u)(D)	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	Cb(%)(D)	Cb(%)(A)	Cb(%)(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31	Lw 63
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	99,00	99,00	Nee	Nee	Nee	--	72,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	99,00	--	Nee	Nee	Nee	--	82,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	4,001	4,000	--	33,343	100,000	--	4,77	0,00	--	Nee	Nee	Nee	--	52,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	99,00	--	Nee	Nee	Nee	--	82,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	99,00	--	Nee	Nee	Nee	--	72,00

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Lw Totaal	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k	Lwr 31	Lwr 63
--	81,00	88,00	89,00	93,00	97,00	91,00	76,00	99,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	72,00
--	91,00	98,00	99,00	103,00	107,00	101,00	86,00	109,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	82,00
--	61,00	68,00	69,00	73,00	77,00	71,00	56,00	79,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	52,00
--	91,00	98,00	99,00	103,00	107,00	101,00	86,00	109,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	82,00
--	81,00	88,00	89,00	93,00	97,00	91,00	76,00	99,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	--	72,00

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
--	81,00	88,00	89,00	93,00	97,00	91,00	76,00	99,94
--	91,00	98,00	99,00	103,00	107,00	101,00	86,00	109,94
--	61,00	68,00	69,00	73,00	77,00	71,00	56,00	79,94
--	91,00	98,00	99,00	103,00	107,00	101,00	86,00	109,94
--	81,00	88,00	89,00	93,00	97,00	91,00	76,00	99,94

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
1		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
2		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
3		0,00	Relatief	--	5,00	--	--	--	--	Ja
4		0,00	Relatief	--	5,00	--	--	--	--	Ja
5		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
6		0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Bf
1	zwembad+verharding	0,00
2	verharding	0,00
3	verharding	0,00
4	Beeksweweg	0,00
5	weg	0,00
6	weg	0,00
7	weg	0,00
8	weg	0,00

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	Cp	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
1	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
2	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
4	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
6	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
7	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
8	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
9	gebouw	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10	woning	6,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	woning laagbouw	3,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11	gebouw	3,00	0,00	Relatief	0	dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Cp	Refl.L 31	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 31	Refl.R 63
1	scherm	4,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
versie van Gebied - Gebied
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
1	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Rapport: Resultatentabel
Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
1_A		1,50	35,0	33,0	13,4	38,0	65,2
2_A		1,50	37,1	33,9	20,5	38,9	68,4
3_B		5,00	41,2	40,5	18,9	45,5	68,2
4_B		5,00	38,8	33,0	20,3	38,8	65,7
5_A		1,50	34,9	31,7	18,4	36,7	66,3
6_A		1,50	35,8	39,4	0,4	44,4	62,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: feitelijke situatie LAr,LT
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
1_A		1,50	46,4	44,0	7,2	49,0	76,0
2_A		1,50	44,8	40,0	19,7	45,0	75,4
3_B		5,00	45,0	42,3	17,8	47,3	73,3
4_B		5,00	43,4	38,1	19,7	43,4	71,6
5_A		1,50	35,3	32,0	18,3	37,0	66,5
6_A		1,50	36,4	39,4	-1,2	44,4	63,4

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: feitelijke situatie LAr,LT met scherm
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
1_A		1,50	62,7	62,7	56,9
2_A		1,50	64,2	64,2	64,2
3_B		5,00	63,2	63,2	60,2
4_B		5,00	62,1	62,1	60,7
5_A		1,50	61,7	61,7	60,3
6_A		1,50	61,7	61,7	42,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: feitelijke situatie LAr,LT
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
1_A		1,50	73,3	73,3	43,1
2_A		1,50	72,6	72,6	63,3
3_B		5,00	70,3	70,3	58,8
4_B		5,00	68,2	68,2	59,6
5_A		1,50	62,2	62,2	60,3
6_A		1,50	61,7	61,7	40,4

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 4

NIEUWBOUW WONING ELTENSEWEG 1a
BABBERICH

RAPPORT KARAKTERISTIEKE GELUIDWERING

Projectnummer: 18.093
Datum: 11-07-2022
gew. 11-12-2023

Hurenkamp
Architecten & Adviseurs

Projectnummer :	18093
Datum :	11-07-2022
	gew. 27-02-2023
	gew. 11-12-2023

Opdrachtgever	:	Dhr. Campschroer
Project	:	**Nieuwbouw Eltenseweg 1a te Babberich**
Projectnummer	:	18093
Titel	:	**Rapport karakteristieke geluidwering**
Inhoud	:	1- Inleiding 2- Situatie 3- Rekenresultaten geluidsbelasting 4- Eisen geluidwering gevel 5- Ventilatie 6- Berekening geluidwering 7- Conclusie
Bijlagen		I- Berekeningen geluidwering
Datum	:	11-07-2022 gew. 27-02-2023 gew. 11-12-2023
Samengesteld door	:	ing. E. Kant

Onder verantwoording van Hurenkamp Architecten & Adviseurs
Kerkallee 43 6882 AM VELP
Tel. 026 - 361 38 12
e-mail : architecten@hurenkamp.nl
website : www.hurenkamp.nl

© 2023 - Hurenkamp Architecten & Adviseurs te Velp.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, m
of op wijze dan ook, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van Hurenkamp Architecten bna te Velp.

1 Inleiding

Ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning voor de bouw van de vrijstaande woning aan de Eltenseweg 1a te Babberich heeft Hurenkamp Architecten & Adviseurs in opdracht van dhr. Campschroer een onderzoek uitgevoerd naar de geluidwering van de gevels voor de woning.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt of het noodzakelijk is dat er geluidwerende voorzieningen worden getroffen in geluidgevoelige gevels van het plan. In deze rapportage vindt u de bevindingen van het onderzoek.

2 Situatie

De locatie aan de Eltenseweg 1a te Babberich zal een vrijstaande woning worden. De woningen zal 2 bouwlagen hoog worden, waarvan de 2^{e} bouwlaag een zolder onder een zadeldak betreft. De woning zal ongeveer 9 meter hoog worden.

Het plangebied ligt nabij de N812. Vanuit het rapport ‘Akoestisch onderzoek verkeerslawaai’ (Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering, d.d. 06 december 2023) blijkt de geluidbelasting vanaf de N812 de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wet Geluidhinder (Wgh) te overschrijden. Voor de woning wordt een hogere waarde aangevraagd van 53 dB t.g.v. verkeerslawaai op de N812.

3 Rekenresultaten geluidbelasting

De geluidbelastingen op de gevels zijn ten gevolge van het wegverkeer in kaart gebracht door Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering middels software-programma Geomilieu. Onderstaand figuur geeft de maatgevende geluidbelastingen op de verschillende gevels weer. Deze geluidsbelastingen zijn afkomstig van de N812.

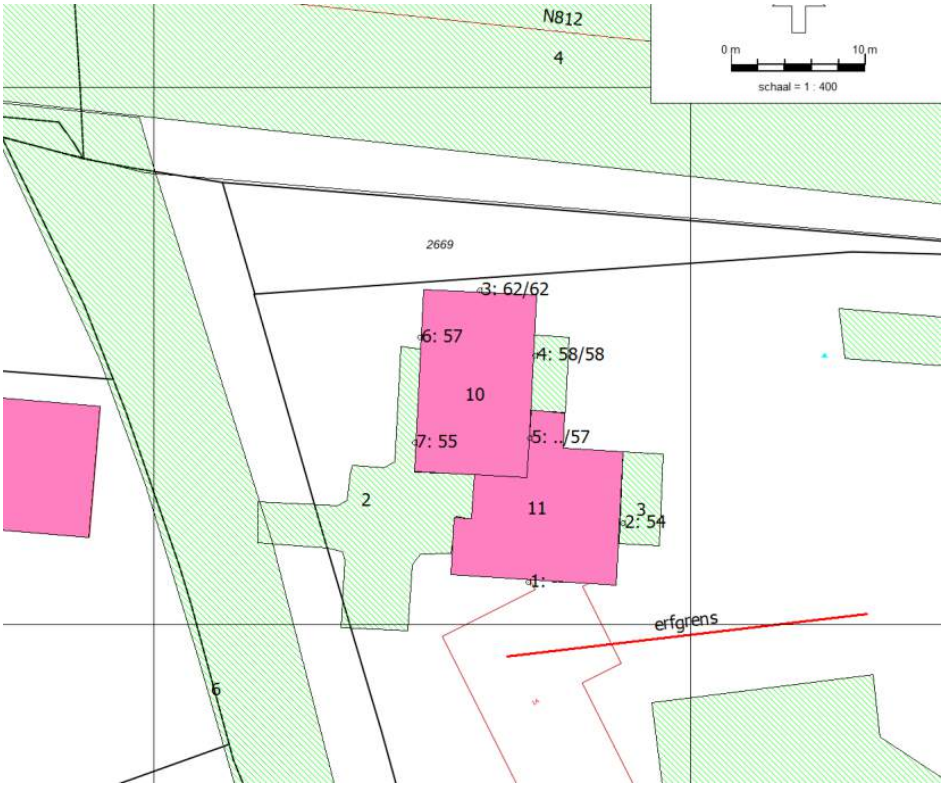

Figuur 2 : Geluidbelasting op de gevels (Bron gegevens: Buijvoets Bouw & Geluidsadvisering d.d. 22 december 2022)

4 Eisen geluidwering gevel

Conform het Bouwbesluit 2012 afdeling 3.1 '*Bescherming tegen geluid van buiten*' wordt een minimale karakteristieke geluidwering bepaald voor weglawaai. Samengevat geldt hiervoor:

De karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied bedraagt minimaal de geluidsbelasting (van weg- of spoorwegverkeer) minus 33 dB, waarbij een minimum geldt van 20 dB.

De geluidbelasting op de kritische gevels (noord en oost) is resp. 62 en 58 dB. Hieruit is voor wegverkeer af te leiden dat de noordgevel een minimale karakteristieke geluidwering van 62 – 33 = 29 dB dient te bedragen. De oostgevel dient een minimale karakteristieke geluidwering van 58 -33 = 25 dB te hebben.

5 Ventilatie

De woning wordt uitgerust met een balansventilatie. Er zijn derhalve geen gevelroosters die een invloed hebben op de karakteristieke geluidwering van de gevel.

6 Berekening geluidwering

6.1 Bepalingsmethode

De karakteristieke geluidwering van de gevel $G_{a,k}$ dient, overeenkomstig afdeling 3.1 van het Bouwbesluit 2012, te worden berekend volgens NEN 5077. Voor de berekeningen van dit akoestisch onderzoek is een rekentool gebruikt waarmee basisberekeningen kunnen worden gemaakt. De rekentool is gebaseerd op de geldende norm.

De berekeningen zijn uitgevoerd voor een aantal maatgevende verblijfsruimte/gevels, betreffende de woonkamer/keuken en slaapkamer.

6.2 Bouwkundige uitgangspunten

Onderstaande uitgangspunten zijn aangehouden bij het maken van de berekeningen:

- Dichte geveldelen betreffen spouwmuren: standaardwaarde van 46 dB aangehouden
- Beglazing: HR++ glas: standaardwaarde van 28 dB aangehouden
- Naaddichting: goede enkele kierdichting toegepast bij te openen vensters
    - Standaardwaarde voor dubbele kierdichting: 35 dB .
- Scharnierkap, SlimFix XT

6.3 Resultaten

Op basis van de hierboven genoemde uitgangspunten zijn de berekeningen uitgevoerd voor de maatgevende verblijfsruimtes. In onderstaande tabel zijn de resultaten weergegeven van de berekeningen. Voor de uitgebreidere berekeningen wordt verwezen naar bijlage I.

Verblijfsruimte	Geluid-belasting	Vereiste geluidwering	Berekende geluidwering	VOLDOET?
Begane grond, woonkamer, noordgevel	62 dB	29 dB	31,9 dB	**JA**
Verdieping, slaapkamer, noordgevel	62 dB	29 dB	31,4 dB	**JA**
Begane grond, woonkamer, oostgevel	58 dB	25 dB	25,4 dB	**JA**
Verdieping, slaapkamer, oostgevel	58 dB	25 dB	26,9 dB	**JA**

7 Conclusie

In opdracht van dhr. Campschroer heeft Hurenkamp Architecten & Adviseurs een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de karakteristieke geluidwering van de gevels van de nieuwbouw woning aan de Eltenseweg 1a te Babberich. Metingen hebben uitgewezen dat er een hogere geluidbelasting op de noord- en oostgevels aanwezig is als gevolg van wegverkeer (N812).

De berekeningen is dit onderzoek wijzen uit dat met de aangehouden bouwkundige uitgangspunten wordt voldaan aan de nieuwbouweisen van het Bouwbesluit 2012. Conform het geluidsrapport van Buijvoets dient de noordgevel uitgevoerd te worden als dove gevel.

Velp, 11 december 2023

Ing. E. Kant
Hurenkamp Architecten & Adviseurs.

Bijlage I – Berekeningen karakteristieke geluidwering

Berekening geluidwering van de gevel

Betreft:	Vrijstaande woning Eltenseweg 1a te Babberich Woonkamer, oostgevel	
Vensteroppervlak:	16,8	m^2
Isolatiewaarde beglazing:	28	dB(A)
Spouwmuur/steenachtig:	7,0	m^2
Isolatiewaarde:	46	dB(A)
Oppervlak panelen:	0,0	m^2
Isolatiewaarde:	25	dB(A)
Oppervlak pannendak:	0,0	m^2
Isolatiewaarde:	22	dB(A)
Lengte ventilatieroosters:	0	m
Isolatiewaarde D_{neA}:	258	dB(A)
Omtrek te openen vensters:	23,6	m
Isolatiewaarde:	35	dB(A)

Karakteristieke geluidwering van de gevel $G_{A;k}$:

25,4 dB(A)

Geluidbelasting op de gevel L_{den}:	58	dB
Bouwbesluit-eis $G_{A;k}$:	25	dB(A)
Beoordeling:	**voldoet**	

Rapportage

De karakteristieke geluidwering van de gevels $G_{A;k}$ is berekend op basis van de geluidisolerende eigenschappen van de diverse gevel-onderdelen. De berekeningen zijn gebaseerd op de norm NEN 5077 "Geluidwering in gebouwen" die in het Bouwbesluit aangewezen is. De berekening geldt voor wegverkeersgeluid. Op laboratorium-isolatiewaarden van leveranciers is een praktijk-correctie van ten minste 2 dB toegepast.

Berekening geluidwering van de gevel

Betreft:	Vrijstaande woning Eltenseweg 1a te Babberich Slaapkamer, Noordgevel	
Vensteroppervlak:	3,5	m^2
Isolatiewaarde beglazing:	28	dB(A)
Spouwmuur/steenachtig:	14,9	m^2
Isolatiewaarde:	46	dB(A)
Oppervlak panelen:	0,0	m^2
Isolatiewaarde:	25	dB(A)
Oppervlak pannendak:	0,0	m^2
Isolatiewaarde:	22	dB(A)
Lengte ventilatieroosters:	0	m
Isolatiewaarde D_{neA}:	258	dB(A)
Omtrek te openen vensters:	0	m
Isolatiewaarde:	35	dB(A)

Karakteristieke geluidwering van de gevel $G_{A;k}$:

31,9 dB(A)

Geluidbelasting op de gevel L_{den}:	62	dB
Bouwbesluit-eis $G_{A;k}$:	29	dB(A)
Beoordeling:	**voldoet**	

Rapportage

De karakteristieke geluidwering van de gevels $G_{A;k}$ is berekend op basis van de geluidisolerende eigenschappen van de diverse gevel-onderdelen. De berekeningen zijn gebaseerd op de norm NEN 5077 "Geluidwering in gebouwen" die in het Bouwbesluit aangewezen is. De berekening geldt voor wegverkeersgeluid. Op laboratorium-isolatiewaarden van leveranciers is een praktijk-correctie van ten minste 2 dB toegepast.

Berekening geluidwering van de gevel

Betreft:	Vrijstaande woning Eltenseweg 1a te Babberich Slaapkamer, Oostgevel	
Vensteroppervlak:	0,0	m^2
Isolatiewaarde beglazing:	28	dB(A)
Spouwmuur/steenachtig:	2,3	m^2
Isolatiewaarde:	46	dB(A)
Oppervlak panelen:	0,0	m^2
Isolatiewaarde:	25	dB(A)
Oppervlak pannendak:	10,1	m^2
Isolatiewaarde:	29	dB(A)
Lengte ventilatieroosters:	0	m
Isolatiewaarde D_{neA}:	25	dB(A)
Omtrek te openen vensters:	0	m
Isolatiewaarde:	35	dB(A)

Karakteristieke geluidwering van de gevel $G_{A;k}$:

26,9 dB(A)

Geluidbelasting op de gevel L_{den}:	58	dB
Bouwbesluit-eis $G_{A;k}$:	25	dB(A)
Beoordeling:	**voldoet**	

Rapportage

De karakteristieke geluidwering van de gevels $G_{A;k}$ is berekend op basis van de geluidisolerende eigenschappen van de diverse gevel-onderdelen. De berekeningen zijn gebaseerd op de norm NEN 5077 "Geluidwering in gebouwen" die in het Bouwbesluit aangewezen is. De berekening geldt voor wegverkeersgeluid. Op laboratorium-isolatiewaarden van leveranciers is een praktijk-correctie van ten minste 2 dB toegepast.

Berekening geluidwering van de gevel

Betreft:	Vrijstaande woning Eltenseweg 1a te Babberich Woonkamer, Noordgevel	
Vensteroppervlak:	4,3	m^2
Isolatiewaarde beglazing:	28	dB(A)
Spouwmuur/steenachtig:	15,6	m^2
Isolatiewaarde:	46	dB(A)
Oppervlak panelen:	0,0	m^2
Isolatiewaarde:	25	dB(A)
Oppervlak pannendak:	0,0	m^2
Isolatiewaarde:	22	dB(A)
Lengte ventilatieroosters:	0	m
Isolatiewaarde D_{neA}:	258	dB(A)
Omtrek te openen vensters:	0	m
Isolatiewaarde:	35	dB(A)

Karakteristieke geluidwering van de gevel $G_{A;k}$:

31,4 dB(A)

Geluidbelasting op de gevel L_{den}:	62	dB
Bouwbesluit-eis $G_{A;k}$:	29	dB(A)
Beoordeling:	**voldoet**	

Rapportage

De karakteristieke geluidwering van de gevels $G_{A;k}$ is berekend op basis van de geluidisolerende eigenschappen van de diverse gevel-onderdelen. De berekeningen zijn gebaseerd op de norm NEN 5077 "Geluidwering in gebouwen" die in het Bouwbesluit aangewezen is. De berekening geldt voor wegverkeersgeluid. Op laboratorium-isolatiewaarden van leveranciers is een praktijk-correctie van ten minste 2 dB toegepast.

Bijlage 5

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

ELTENSEWEG 1A

TE BABBERICH

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Eltenseweg 1a te Babberich

Opdrachtgever	Camping Campschroer Beekseweg 28 6909 DT Babberich
Rapportnummer	19011.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	22 juni 2022
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	De heer G.J. Sieperda, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer J.G. Boogaard, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg
Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid
Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving 2
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen 4

3 ONDERZOEKSMETHODIEK 5

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING 6

4.1 Zorgplicht 6
4.2 Soortenbescherming 6
4.3 Gebiedenbescherming 7
4.4 Houtopstanden 8

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN 9

5.1 Vogels 9
5.2 Vleermuizen 11
5.3 Overige zoogdieren 12
5.4 Reptielen, amfibieën en vissen 13
5.5 Ongewervelden 14
5.6 Planten 14

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING 15

6.1 Broedvogels 15
6.2 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën 15
6.3 Overige soort(groep)en 15

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING 16

7.1 Natura 2000 16
7.2 Natuurnetwerk Nederland 17

8 HOUTOPSTANDEN 17

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES 18

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Camping Campschroer opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Eltenseweg 1a te Babberich.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Deze quickscan Wet natuurbescherming toetst de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soortspecifiek onderzoek. Met behulp van de quickscan Wet natuurbescherming kan uitsluitsel worden gegeven over de noodzaak tot aanvullend onderzoek.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 2.000 m²) ligt aan de Eltenseweg 1a, te Babberich. In figuur 1 is de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

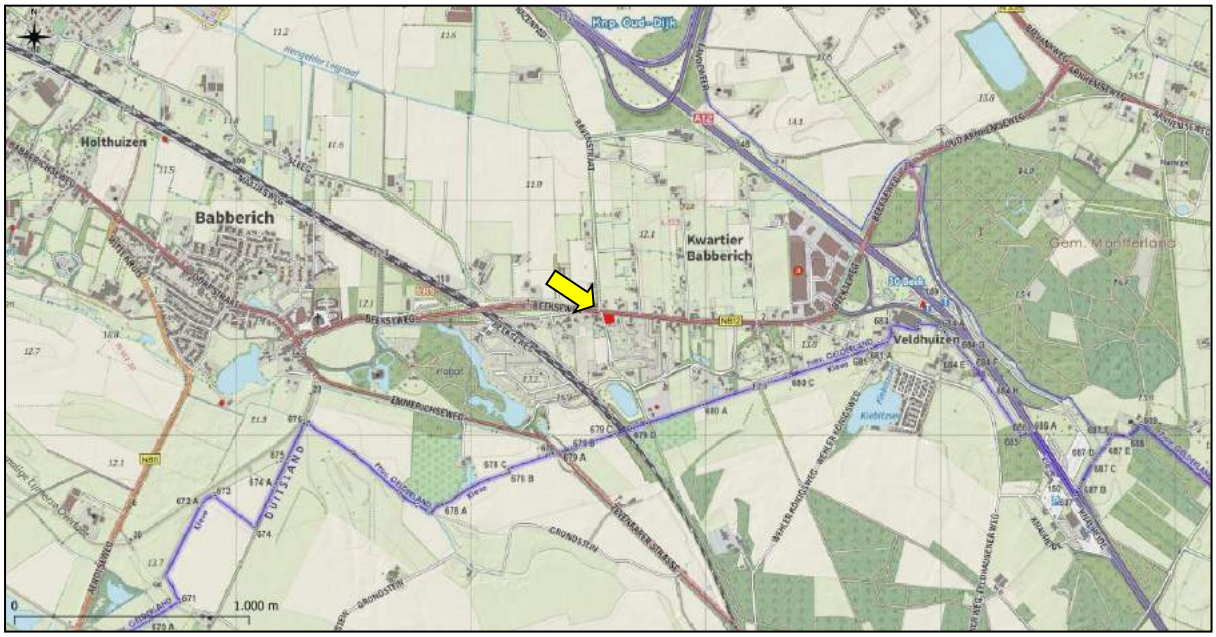

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een braakliggend perceel dat voornamelijk bestaat uit gemaaid grasland. Daarnaast is er een oude composthoop aanwezig en ligt er in het stuk grasland een put die afgesloten is met een metalen luik. Aan de Beekse weg omvat de onderzoekslocatie ook een lage beukenhaag en enkele laanbomen (eiken). Tussen de onderzoekslocatie en de Eltenseweg bevindt zich een dichte struweelhaag en enkele grote eiken, deze struweelhaag hoort niet bij de onderzoekslocatie. Ten zuiden van de onderzoekslocatie staat een half afgebroken schuur, de helft die ooit op de onderzoekslocatie gelegen was is al afgebroken. Er is dus geen bebouwing aanwezig op de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Beekseweg (N812) en de Eltenseweg in het buitengebied van Babberich. De directe omgeving wordt gekarakteriseerd door een kleinschalig landbouwlandschap en twee campings.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 5 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Overzichtsfoto van de onderzoekslocatie.

Figuur 4. Half afgebroken schuur op de grens van de onderzoekslocatie.

Figuur 5. Beplanting tussen onderzoekslocatie en de Beekse weg en Eltense weg.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens één nieuwbouwwoning op de onderzoekslocatie te realiseren. In figuur 6 is het planvoornemen ingetekend op de onderzoekslocatie.

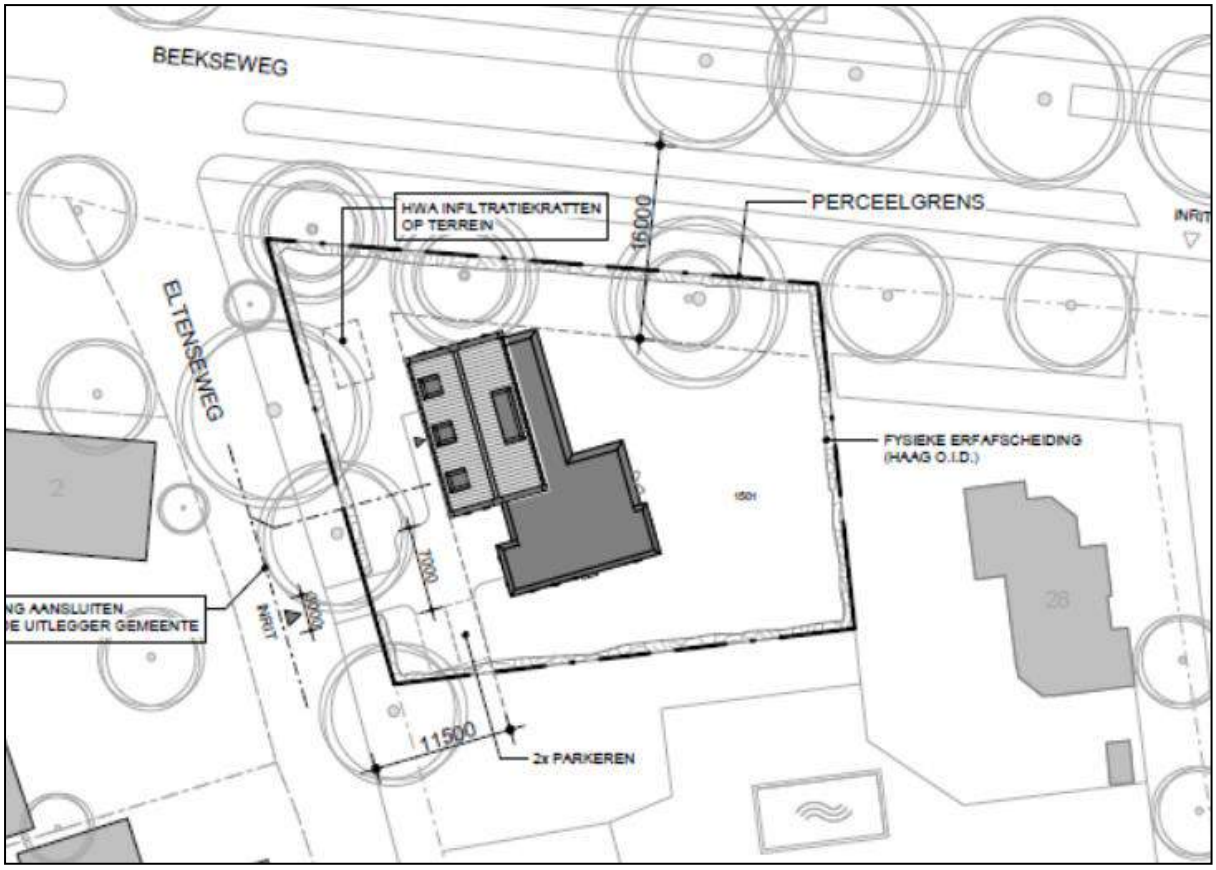

Figuur 6. Toekomstige situatie van de onderzoekslocatie volgens het huidige planvoornemen.

Ten behoeve van dit voornemen zal de beukenhaag tussen de onderzoekslocatie en de Beekseweg worden verwijderd. De laanbomen zullen hierbij behouden blijven. De heg tussen de Eltenseweg en de onderzoekslocatie valt buiten de perceelsgrens en zal behouden blijven.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 1 juni 2022. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingsroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

De nesten van een aantal broedvogels zijn ook beschermd op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. In het agrarisch buitengebied kunnen dit zijn: huismus, roek, steenuil, kerkuil, ransuil, sperwer, boomvalk, buizerd en havik. Van deze soorten kan de aanwezigheid van nestplaatsen van de kerkuil en steenuil op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten broeden in schuren, gebouwen en nestkasten. De vervallen schuur op de onderzoekslocatie vormt geen geschikte broedplaats voor kerkuil en steenuil. Ook in de directe omgeving van de onderzoekslocatie werden geen potentiele nestgelegenheden voor deze soorten aangetroffen.

Huismus
De huismus nestelt eveneens in kolonieverband onder dakpannen en in gaten en kieren van gebouwen. Op de onderzoekslocatie is geen bebouwing aanwezig waardoor nestgelegenheden voor de huismus zijn uitgesloten. Daarnaast is de half afgebroken schuur grenzend aan de onderzoekslocatie is niet geschikt als broedplaats voor de huismus. Het dak is opengewerkt waardoor er geen beschutte plekken in de schuur aanwezig zijn. De aanwezigheid van nesten van de huismus is daarmee uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek in het kader van deze quickscan werden wel foeragerende huismussen waargenomen. Deze huismussen broeden onder de dakpannen van woonhuizen en schuren in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. De heggen die de onderzoekslocatie omgeven vormen geschikt foerageergebied voor de huismus. Een deel van deze heg moet worden verwijderd ten behoeve van het planvoornemen. Gezien de kleinschaligheid van het landschap in de directe omgeving van de onderzoekslocatie gaat het hier echter niet om essentieel foerageergebied. Er zijn voldoende bosschages in de omgeving om het verlies van foerageergebied van de huismus als gevolg van het planvoornemen op te vangen. Het toekomstig gebruik van het perceel als woonerf kan daarnaast ook bijdragen aan een verbetering van de leefomgeving van de huismus ten opzichte van de huidige situatie (braakliggend terrein). Negatieve gevolgen ten aanzien van de huismus zijn daarmee uitgesloten.

Roek
Roeken broeden in (grote) kolonies in hoge bomen. Door de hoge dichtheid aan nesten vallen deze kolonies meteen op. Op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn dergelijke kolonies niet aangetroffen. De aanwezigheid van nesten van de roek is daarom met zekerheid uit te sluiten.

Ransuil, sperwer en boomvalk
De ransuil, sperwer en boomvalk maken gebruik van oude nesten van zwarte kraai en ekster of nesten van vergelijkbare grote. Tijdens het uitvoeren van deze quickscan werd één dergelijk nest aangetroffen in een eik aan de Eltenseweg. Dit betreft een vervallen en verwaaid eksternest. Gezien de staat van dit nest ten tijde van het veldbezoek, is dit nest niet in gebruik door een jaarrond beschermde roofvogel. De aanwezigheid van nesten van ransuil, sperwer of boomvalk is daarmee uitgesloten. Overigens blijft de groenstrook tussen de Eltenseweg en de onderzoekslocatie behouden bij het huidige planvoornemen en blijft daarmee ook het (voormalige) nest ongemoeid.

Buizerd en havik
Buizerd en havik broeden in zeer grote nesten die ook wel horsten genoemd worden. Deze horsten bevinden zicht hoog in de boomkroon en zijn zeer opvallend. Tijdens het veldbezoek werden geen horsten aangetroffen op de onderzoekslocatie of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. De aanwezigheid van nestplaatsen van buizerd en havik is daarmee uitgesloten.

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Op de onderzoekslocatie werd één oud nest van een ekster aangetroffen (figuur 7), ook hangt er een mezenkast aan één van de eiken aan de Beekse weg. Daarnaast werden in het half afgebroken schuurtje naast de onderzoekslocatie resten van een boerenzwaluwnest aangetroffen (figuur 8). Actief in gebruik zijnde nesten zijn niet aangetroffen in deze schuur, op de onderzoekslocatie zelf is geen geschikte broedgelegenheid aanwezig voor de boerenzwaluw.

Het gaat hierbij echter om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het verwijderen van opgaande vegetatie buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 7. Oud nest van ekster in een van de eiken tussen de onderzoekslocatie en de Eltense weg.

Figuur 8. Oud boerenzwaluw nest in half afgebroken schuur.

5.1.2 Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals houtduif, merel en roodborst. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, Bechstein's vleermuis, meervleermuis, Brandt's vleermuis, baardvleermuis, bosvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie
Gebouwbewonende vleermuissoorten zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger gebruiken ruimtes in spouwmuren, onder dakpannen en achter boeidelen als rust- en voortplantingsplaats. Op de onderzoekslocatie is geen bebouwing aanwezig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten op de onderzoekslocatie is daarmee uitgesloten.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen en daarmee zijn ook verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uit te sluiten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie
De half afgebroken schuur die grenst aan de onderzoekslocatie is niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn geen ruimtes in de muren en het dak van de schuur waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De bomen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors. Er zijn geen bomen aangetroffen met dergelijke potentiële verblijfsplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten.

Foerageerhabitat
De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter niet leiden tot aantasting van belangrijk foerageerhabitat, de aanwezig bomen op en nabij de onderzoekslocatie zullen behouden blijven alsmede de struweelhaag tussen de Eltenseweg en de onderzoekslocatie. Gezien de kleinschaligheid van het landschap in de directe omgeving, waarbij akkers en velden worden afgewisseld met heggen en bosschages, zal de voorgenomen ingreep niet leiden tot een significant verlies van foerageermogelijkheden.

Vliegroutes
Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De laanbomen langs de Beekse en Eltense weg kunnen mogelijk dienen als vliegroute voor vleermuizen. De aanwezige bomen alsmede de struweelhaag tussen de Eltenseweg en de onderzoekslocatie blijven onaangetast, er treedt dan ook geen verstoring op van deze potentiele vliegroute. De heg langs de Beekseweg zal wel verwijderd worden ten behoeve van de voorgenomen ingreep. De laanbomen in deze heg blijven echter behouden waardoor geen verstoring op zal treden in de potentiele vliegroute langs de Beekse weg. Een toename van verlichting langs de laanbomen als gevolg van de ingreep zou ook tot verstoring van een mogelijke vliegroute kunnen leiden. Gezien de reeds aanwezige verlichting en bebouwing langs de Beekse weg is het onwaarschijnlijk dat het planvoornemen zal leiden tot extra verstoring. Een significante verstoring van deze potentiele vliegroute als gevolg van nieuwbouw op de onderzoekslocatie is daarmee uit te sluiten.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: boommarter, steenmarter, bunzing, wezel, hermelijn, das en eekhoorn.

Steenmarter en boommarter
De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter en boommarter. De steenmarter komt in de omgeving veelvuldig voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. De put op de onderzoekslocatie is goed afgesloten met een metalen luik waardoor deze ontoegankelijk is voor steenmarters (figuur 9). De aan de onderzoekslocatie grenzende half afgebroken schuur is in potentie wel geschikt als verblijfplaats voor de steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken hiervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter.

De boommarter maakt gebruik van grote boomholtes als voortplantings- en verblijfsplaats. Er zijn tijdens het veldbezoek geen boomholtes aangetroffen op de onderzoekslocatie of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie, de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfsplaatsen van de boommarter is daarmee ook uitgesloten.

Figuur 9. Put afgesloten door metalen luik.

Eekhoorn
De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De eiken op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn gedurende het veldbezoek onderzocht op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Das
De onderzoekslocatie zou mogelijk kunnen dienen als foerageergebied voor in de omgeving verblijvende dassen. Gedurende het veldbezoek zijn echter geen dassensporen, zoals graafputjes of achtergebleven haren op, of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aangetroffen. Gegevens van de NDFF tonen geen meldingen van dassen nabij de planlocatie in de afgelopen 5 jaar. Tevens ontbreekt het op de planlocatie aan reliëf waar dassen een verblijfplaats (burcht) kunnen graven. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van dassen als gevolg van de voorgenomen ingreep is op voorhand uit te sluiten.

Bunzing, wezel en hermelijn
De bunzing en wezel komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de hermelijn niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt in de omgeving. De heggen op en direct grenzend aan de onderzoekslocatie kunnen mogelijk dienen als foerageer gebied of migratieroute. De struweelhaag aan de Eltenseweg vormt geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen. Deze haag maakt echter geen deel uit van de onderzoekslocatie waardoor negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden zijn uitgesloten. De beukenhaag aan de Beekseweg is aan de binnenkant zeer open en is daardoor niet geschikt als essentieel leefgebied of voor de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Op de onderzoekslocatie zijn geen takkenhopen, takkenrillen of houtwallen aanwezig waardoor er de aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van kleine marterachtigen is uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden zullen daardoor niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van kleine marterachtigen.

Licht beschermde soorten
De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als konijn, egel en rosse woelmuis. De voorgenomen werkzaamheden leiden mogelijk tot negatieve effecten ten aanzien van deze soorten (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen
Volgens gegevens van de NDFF is er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie alleen de streng beschermde reptielensoort de hazelworm waargenomen. Daarnaast ligt de onderzoekslocatie in het verspreidingsgebied van de zandhagedis, de gladde slang en de levendbarende hagedis.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor de zandhagedis, gladde slang of levendbarende hagedis aanwezig. Daarmee is het voorkomen van deze soorten op de onderzoekslocatie uitgesloten. De hazelworm wordt voornamelijk waargenomen op bos- en heideterreinen, maar maakt daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes. Doordat de onderzoekslocatie niet binnen het kerngebied van de soort valt en het habitat niet geschikt is (braakliggend terrein), is het niet aannemelijk dat er een bestaande populatie aanwezig is. Doordat er geen geschikte verbindingen tussen de onderzoekslocatie en de dichtstbijzijnde vindplekken van de hazelworm zijn is ook het incidenteel voorkomen van de hazelworm op de onderzoekslocatie redelijkerwijs uit te sluiten.

Amfibieën en vissen
Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voorkomen van vissen op de onderzoekslocatie uitgesloten. De onderzoekslocatie vormt weinig geschikt landhabitat voor amfibieën. Incidenteel kunnen algemene soorten als bruine kikker en gewone pad beschutting vinden in de heggen op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Voor de mogelijk incidenteel te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming (zie hoofdstuk 6).

5.5 Ongewervelden

Libellen
Voor libellen geldt dat water nodig is voor de voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Vlinders
Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als sleedoornpage (sleedoorn) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. In de heg tussen de onderzoekslocatie en de Eltenseweg zijn wel enkele jonge iepen aangetroffen. De iep is de waardplant van de beschermde vlindersoorten iepenpage en grote vos. Deze soorten zetten echter alleen eieren af op grote en oude bomen. Het is daarom uitgesloten dat er op de onderzoekslocatie geschikt voortplantingshabitat is voor een (deel) populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten
Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Planten

De onderzoekslocatie bestaat voor een groot deel uit gemaaid soortenarm grasland. Daarnaast is een oude composthoop aanwezig die dicht begroeid is met brandnetels en ruigte soorten. De heg tussen de onderzoekslocatie en de Eltenseweg bestaat uit een dichte begroeiing van jonge iep, vlier en enkele grote eiken. De heg aan de Beekseweg betreft een beukenhaag met daarin enkele grote eiken. In dergelijke vegetatietypen worden geen beschermde plantsoorten verwacht. Deze zijn dan ook niet waargenomen tijdens het veldbezoek.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de verwijdering van de beukenhaag aan de Beekse weg buiten het broedseizoen plaatsvindt, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten algemene soorten zoogdieren en amfibieën geldt dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Gezien de beperkte omvang van de te verwijderen groenstrook zijn in het kader van deze zorgplicht redelijkerwijs geen speciale maatregelen te treffen.

6.3 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 1.3 kilometer afstand ten westen van de onderzoekslocatie (zie figuur 10).

Figuur 10. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toenamen van geluid, trilling, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen niet te verwachten. De voorgenomen ingreep bestaat uit het realiseren van een enkel woonhuis waardoor de verandering van het gebruik van het perceel geen significante externe effecten zal hebben op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Vervolgonderzoek met betrekking tot Natura 2000 gebieden wordt niet noodzakelijk geacht.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 0.25 kilometer ten zuiden van de onderzoekslocatie. In figuur 11 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 11. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is gelegen op 0.25 kilometer afstand van een onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het Natuurnetwerk betreft in Gelderland een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van de nabij gelegen onderdelen van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het GNN niet aan de orde.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie zal niet leiden tot het kappen van de eiken aan de Eltense of Beekseweg. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde houtopstanden is daardoor niet aan de orde.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Camping Campschroer een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Eltenseweg 1a te Babberich.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging. Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens een woonhuis te bouwen op de onderzoekslocatie. Ten behoeve van deze ingreep zal een kleine hoeveelheid groen verwijderd moeten worden bestaande uit een beukenhaag. De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		**Geschikt habitat**	**Ingreep verstorend**	**Nader onderzoek**	**Ontheffings-aanvraag**	**Bijzonderheden / opmerkingen***
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	leefgebied huismus wordt niet aangetast.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		**Gebied aanwezig**	**Ingreep verstorend**	**Nader onderzoek**	**Vergunning-plicht**	
Natura 2000		km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie
Ten aanzien van de algemene broedvogels geldt dat er geen overtredingen zullen plaats vinden als de beukenhaag aan de Beekse weg buiten het broedseizoen wordt verwijderd. De zorgplicht is van toepassing ten aanzien van algemene soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren.

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Econsultancy
Doetinchem, 22 juni 2022

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

BIJ12 (2017a). Kennisdocument huismus. Opgehaald van https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 22 juni 2022 van https://www.natura2000.nl/gebieden.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied buitengebied Babberich, periode 2017-2022. NDFF. Geraadpleegd op 22 juni 2022 van https://ndff-ecogrid.nl.

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 22 juni 2022 van https://stats.sovon.nl/stats/soorten.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 22 juni 2022 van https://www.verspreidingsatlas.nl/.

Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17.

Provinciale bronnen

Gelderland

Provincie Gelderland (2021, maart). Planoviewer - Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021). Geraadpleegd op 22 juni 2022 van https://gldanders.planoview.nl/planoview/.

Provincie Gelderland (z.d.). Bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Geraadpleegd op 22 juni 2022 van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf.

Provincie Gelderland (z.d.). Natuurregels in Gelderland. Geraadpleegd op 22 juni 2022 van https://gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1.

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. 2. De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn
1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen. 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen. 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen. 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen. 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. 5. Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfijn, gewone dolfijn, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfijn, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfijn
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercuurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluiter, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergstern, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluiter, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tjiftjaf, torenvalk, tuinfluiter, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespendief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangstern, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorchis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooide vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuizeranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam	

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwagen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitattype als de omstandigheden waarin de soort of het habitattype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitattype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water**.** Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

Bijlage 6

Dan weet u het exact.

S&W
Bouwkundig
Ingenieurs

Gildeweg 39a
4383 NJ Vlissingen
085 - 130 85 20
info@s-w.nl
KVK: 22037535

www.s-w.nl

Rapportage Stikstofdepositie

Nieuwbouw woonhuis
Eltenseweg 1a te Babberich

Projectnr: 2230293
Datum: 11-01-2024
Versie: 2.1
Contactpersoon: G. van den Berghen

BRANDVEILIGHEID METINGEN BOUWFYSICA AKOESTIEK ENERGIE & MILIEU

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Situatie 3
2.1 Rekenpunten 4
2.2 Realisatie(aanleg)fase 5
2.3 Toekomstige gebruiksfase 7
3. Conclusies 8
I. Bijlage 'Rapportage AERIUS Calculator Realisatie(aanleg)fase' I
II. Bijlage 'Rapportage AERIUS Calculator Gebruiksfase' II
III. Bijlage 'Invoergegevens realisatie(aanleg)fase' III

1. Inleiding

Aan de Eltenseweg 1a in Babberich wordt een vrijstaande woning gerealiseerd. Voor zowel de realisatie(aanleg)-fase en de gebruiksfase van de nieuw te bouwen woning, zijn met behulp van de AERIUS Calculator berekeningen gemaakt om te kunnen bepalen of er sprake is van een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. In de berekeningen is gebruik gemaakt van de AERIUS-Calculator versie 2023.1.

2. Situatie

De nieuw te bouwen woning wordt niet voorzien van een gasaansluiting maar zal worden verwarmd d.m.v. een warmtepomp. Voor het berekenen van de stikstofdepositie in de gebruiksfase zijn dan ook alleen de voertuigbewegingen van belang.

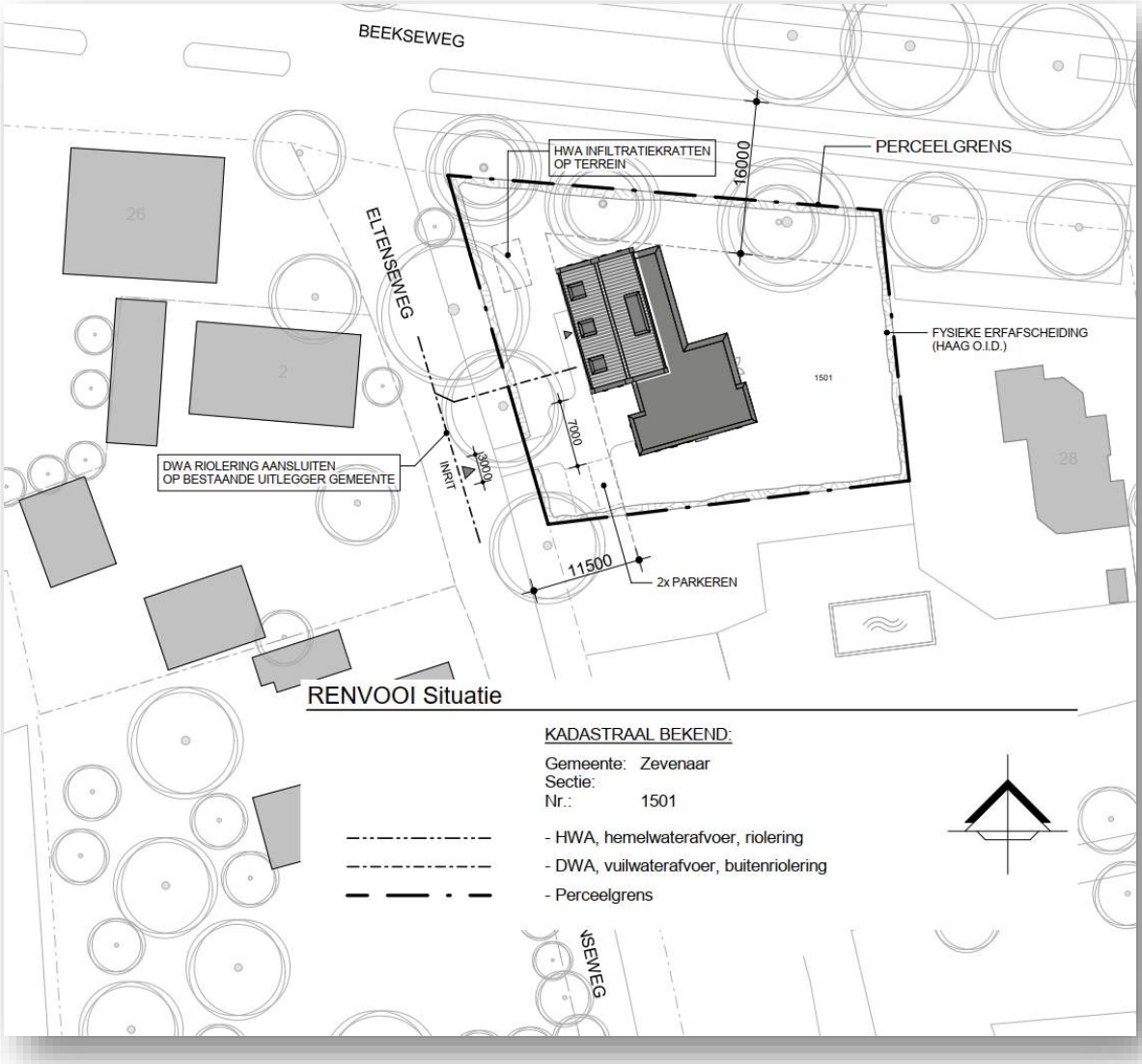

Naast de gebruiksfase is ook de realisatie(aanleg)fase van belang. Met behulp van de AERIUS Calculator (versie 2023.1) zijn berekeningen opgesteld voor de beide fases.

In deze rapportage wordt volstaan met het maken van een aantal screenshots uit de calculator. De rapportages uit de AERIUS Calculator zijn in bijlage I en II opgenomen. Ook staat er in de rapportage een link, waarmee een export van de projectbestanden kan worden gedownload. Deze kunnen in de calculator worden geïmporteerd en op die manier kunnen de resultaten worden gecontroleerd.

2.1 Rekenpunten

Met behulp van de AERIUS Calculator is de stikstof depositie berekend op alle relevante natuurgebieden.

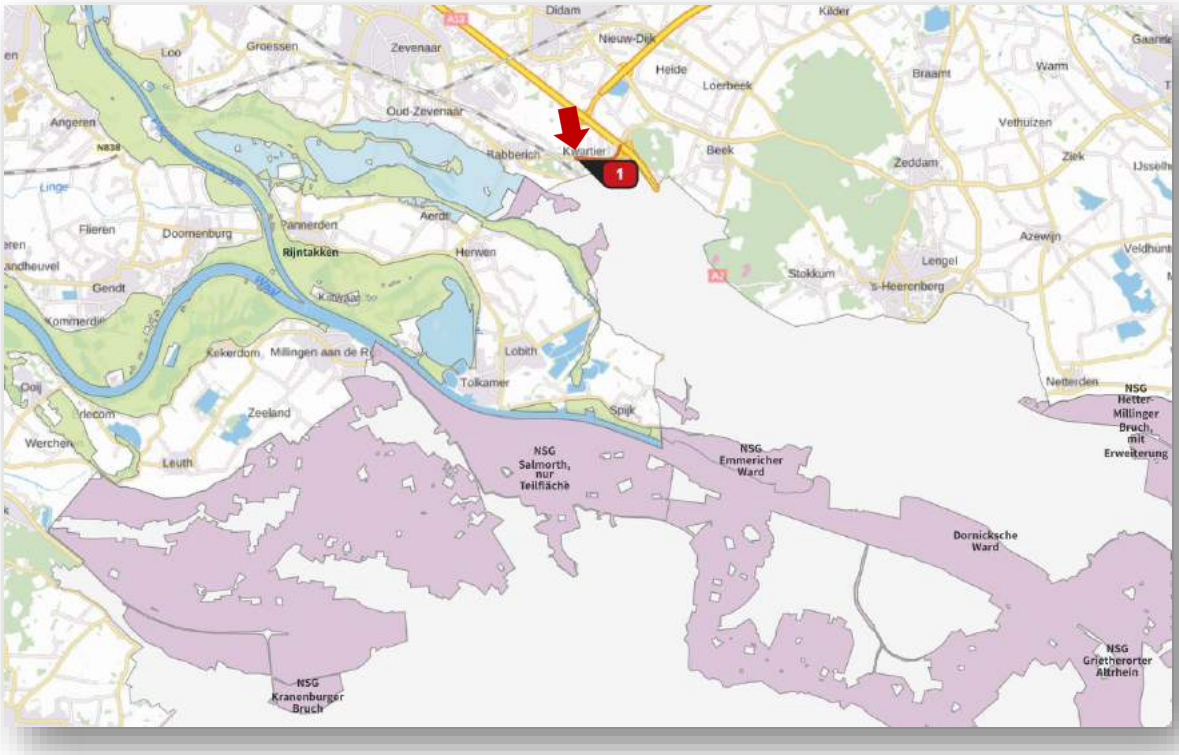

2.2 Realisatie(aanleg)fase

Voor de realisatie(aanleg)fase is uitgegaan van een bouwtijd van één jaar. Omdat er sprake is van een tijdelijk project, zijn alle emissies ingevoerd in één kalenderjaar.

Ten behoeve van de aanlegfase zijn de volgende invoergegevens in AERIUS gebruikt:

Bron werktuigen sloopfase:
- rupskraan.

Bron werktuigen bouwfase:
- graafmachine;
- boorstelling/heistelling;
- betonpomp;
- mobiele kranen;
- trilplaat;
- minigraver.

In bijlage III zijn de invoergegevens nader gespecificeerd.

In het onderzoek wordt voor mobiele bronnen gerekend met het gebruik van AdBlue. Dat is mogelijk, maar dient in de praktijk dan ook daadwerkelijk te worden toegepast. Dit vergt dus extra aandacht bij de keuzes voor het in te zetten machinepark.

Bron stationair verkeer op bouwterrein:
Er is sprake van 880 ritten zwaar verkeer in de aanlegfase. Dit betekend 880 ritten = 440 vrachtwagens op de bouwlocatie met een gemiddelde wachttijd van 5 minuten = 440 x 5 = 2.200 minuten (2.200/60 = 36,7 uur). Uitgangspunt hierbij is, dat de helft van de vrachtwagens niet stationair blijft draaien bij het lossen op de bouwplaats door middel van een reeds aanwezige kraan. De andere helft heeft een lostijd van 10 minuten waarbij de motor stationair blijft draaien.

Verkeers-categorie	Voertuig type	Jaar	Aantal	Waarde stationair NH_3 in gram/uur	Waarde stationair NO_X in gram/uur	Totaal NH_3 in gram	Totaal NO_X in gram
Zwaar	Vrachtwagen > 20 ton	2024	36,7	0,9024	80,6676	33,12	2.960,5

Bron: Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2023 “Bijlage 1 Stationaire emissies wegverkeer”.

Bron verkeer:
Verkeer van en naar de bouwlocatie:
- licht verkeer: 1.100 ritten/jaar;
- zwaar verkeer: 880 ritten/jaar.

De verkeersbewegingen zijn ingevoerd als lijnbron. Er is gerekend vanaf de bouwlocatie tot aan de Rijksweg A12, alwaar het verkeer wordt opgenomen in het heersend verkeersbeeld.

Resultaten

Uit de berekeningen volgt een bijdrage van 0,00 mol/ha/j.
Er is dus geen sprake van stikstofdepositie t.g.v. de realisatie(aanleg)fase van dit project.

2.3 Toekomstige gebruiksfase

Aangezien de nieuw te bouwen woning wordt verwarmd door middel van een warmtepomp is voor de gebruiksfase alleen gerekend met de verkeersbewegingen.

Voor de verkeersbewegingen zijn we uitgegaan van de volgende aantallen (conform CROW publicatie 381 – december 2018):

Object	Aantal	Stedelijkheid *	Ligging	Verkeers-bewegingen	Totaal bewegingen / etmaal
Vrijstaande woning	1	Weinig stedelijk	Buitengebied	7,8 – 8,6	8,2
Totaal verkeersbewegingen					8,2

* Voor het bepalen van de stedelijkheidsgraad is uitgegaan van;
https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/regionaal/inwoners

De verkeersbewegingen zijn ingevoerd als lijnbron. Er is gerekend vanaf het eigen terrein tot aan de Rijksweg A12, alwaar het verkeer wordt opgenomen in het heersend verkeersbeeld.

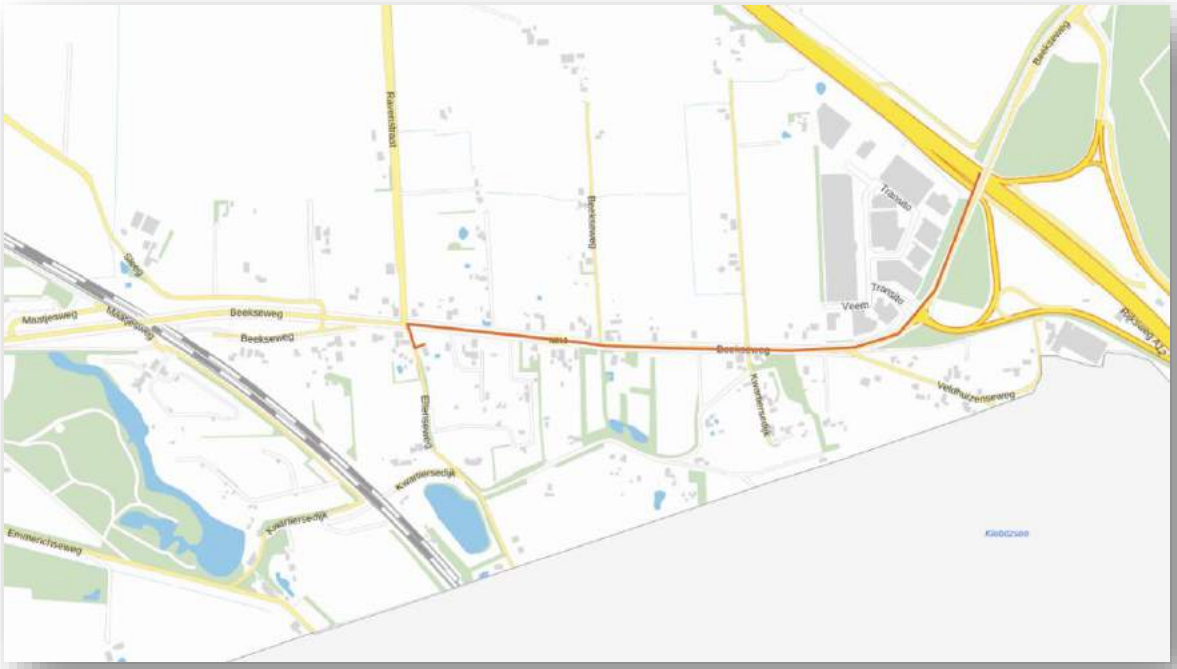

Resultaten

Uit de berekeningen volgt een bijdrage van 0,00 mol/ha/j.
Er is dus geen sprake van stikstofdepositie t.g.v. de gebruiksfase van dit project.

3. Conclusies

Aan de Eltenseweg 1a in Babberich wordt een vrijstaande woning gerealiseerd. Voor zowel de realisatie(aanleg)-fase en de gebruiksfase van de nieuw te bouwen woning, zijn met behulp van de AERIUS Calculator berekeningen gemaakt om te kunnen bepalen of er sprake is van een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving.

De nieuw te bouwen woning wordt niet voorzien van een gasaansluiting maar zal worden verwarmd d.m.v. een warmtepomp. Voor het berekenen van de stikstofdepositie in de gebruiksfase zijn dan ook alleen de voertuigbewegingen van belang. Hierbij is uitgegaan van totaal 8,2 ritten per etmaal. Naast de gebruiksfase is ook de realisatiefase berekend.

Met behulp van de AERIUS Calculator zijn berekeningen opgesteld voor de realisatie- en de toekomstige gebruiksfase. Uit de berekeningen volgt voor beide fasen geen bijdrage van stikstofdepositie. Er is gebruik gemaakt van de AERIUS-Calculator versie 2023.1. Het AERIUS analysebestand (GML) met rekenresultaten, bronnen en rekenpunten is hier te downloaden.

In het onderzoek wordt voor mobiele bronnen gerekend met het gebruik van AdBlue. Dat is mogelijk, maar dient in de praktijk dan ook daadwerkelijk te worden toegepast. Dit vergt dus extra aandacht bij de keuzes voor het in te zetten machinepark.

Op basis van de resultaten uit de berekeningen kan worden geconcludeerd dat zowel voor de realisatie(aanleg)fase en de gebruiksfase geen vergunningsplicht geldt, t.a.v. stikstofdepositie, op grond van de Wet natuurbescherming.

I. Bijlage 'Rapportage AERIUS Calculator Realisatie(aanleg)fase'

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	S&W Bouwkundig Ingenieurs
Inrichtingslocatie	Eltenseweg 1a, 6909 DG Babberich

Activiteit

Omschrijving	Nieuwbouw woning Eltenseweg 1a te Babberich [2230293]
Toelichting	Het slopen van een bestaande woning en het bouwen van een nieuwe vrijstaande woning.

Berekening

AERIUS kenmerk	RNniqn6p1FWR
Datum berekening	11 januari 2024, 16:14
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Realisatiefase - Beoogd	2024	0,6 kg/j	22,8 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Realisatiefase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Realisatiefase (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Aanlegfase	0,4 kg/j	10,1 kg/j
4 Anders... | Anders... | Stationair bouwverkeer	33,1 g/j	3,0 kg/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	9,8 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

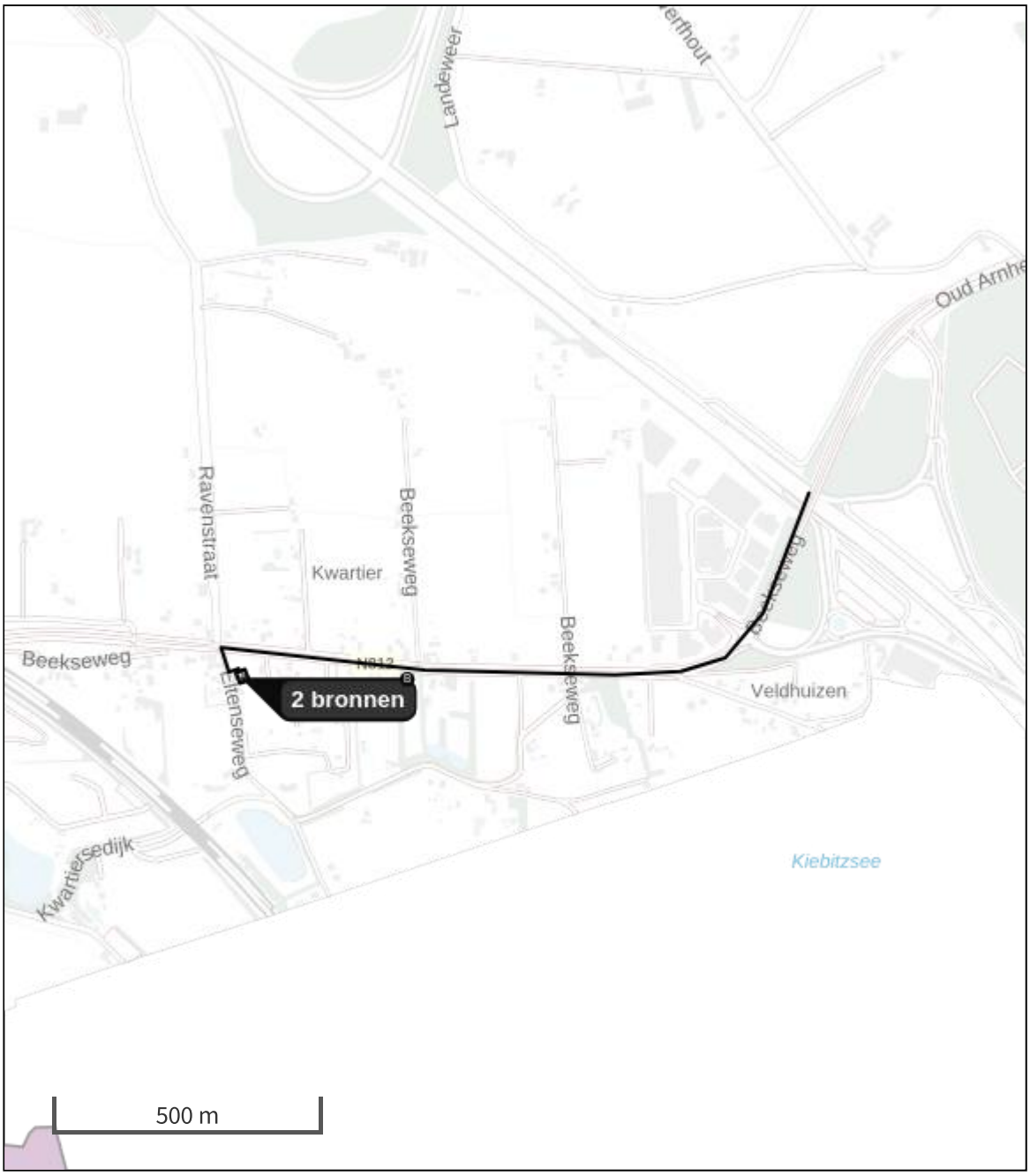

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Realisatiefase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Realisatiefase, Rekenjaar 2024

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Aanlegfase	NO_x	10,1 kg/j
Locatie	X:206588,35 Y:435473,7	NH_3	0,4 kg/j
Oppervlakte	0,03 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Rupskraan 120kW	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	184 l/j	8 u/j	11 l/j	NO_x NH_3	1,1 kg/j 44,2 g/j
Graafmachine 120kW	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	184 l/j	8 u/j	11 l/j	NO_x NH_3	1,1 kg/j 44,2 g/j
Heistelling 220kW	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	244 l/j	8 u/j	15 l/j	NO_x NH_3	1,2 kg/j 58,6 g/j
Betonpomp 200kW	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	119 l/j	6 u/j	7 l/j	NO_x NH_3	0,7 kg/j 28,6 g/j
Mobiele kraan 60T 130kW	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	617 l/j	28 u/j	37 l/j	NO_x NH_3	3,5 kg/j 0,1 kg/j
Mobiele kraan 45T 120kW	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	428 l/j	21 u/j	26 l/j	NO_x NH_3	2,3 kg/j 0,1 kg/j
Minigraver 13kW	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	11 l/j	4 u/j		NO_x NH_3	0,2 kg/j 0,0 kg/j
Trilplaat	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	3 l/j	2 u/j		NO_x NH_3	70,0 g/j 0,0 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

Naam	Werkverkeer		Links	Rechts	NO_x	2,5 kg/j
Locatie	X:207174,54 Y:435479,66	Type scherm	-	-	NO_2	0,5 kg/j
Lengte	1.390,49 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.100,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	880,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

Naam	Manoeuvreren bouwverkeer		Links	Rechts	NO_x	7,3 kg/j
Locatie	X:207174,54 Y:435479,66	Type scherm	-	-	NO_2	1,7 kg/j
Lengte	1.390,49 m	Hoogte	-	-	NH_3	70,4 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	880,0 /jaar	100,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Anders... | Anders...

Naam	Stationair bouwverkeer	Uittreedhoogte	0,0 m	NO_x	3,0 kg/j
		Warmteinhoud	0,000 MW	NH_3	33,1 g/j
Locatie	X:206590,99 Y:435474,87	Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,04 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.1_20231207_46ea8e9191
Database versie	2023.1_46ea8e9191_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

II. Bijlage 'Rapportage AERIUS Calculator Gebruiksfase'

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	S&W Bouwkundig Ingenieurs
Inrichtingslocatie	Eltenseweg 1a, 6909 DG Babberich

Activiteit

Omschrijving	Nieuwbouw woning Eltenseweg 1a te Babberich [2230293]
Toelichting	Het slopen van een bestaande woning en het bouwen van een nieuwe vrijstaande woning.

Berekening

AERIUS kenmerk	Rt6sDy4hDzH9
Datum berekening	11 januari 2024, 16:14
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Toekomstige Gebruiksfase - Beoogd	2024	74,5 g/j	0,8 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Toekomstige Gebruiksfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Toekomstige Gebruiksfase (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Verkeersnetwerk	74,5 g/j	0,8 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

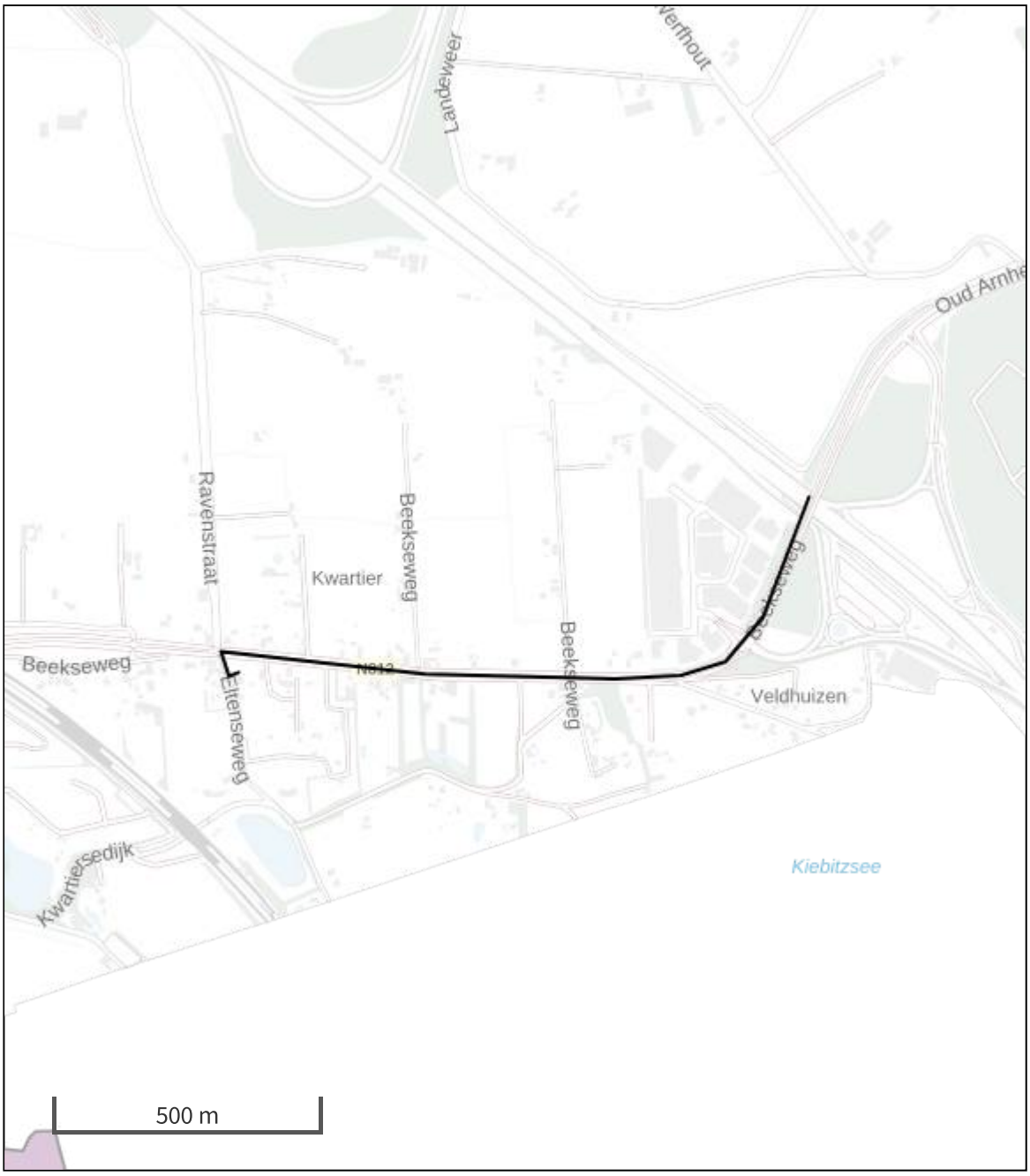

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Toekomstige Gebruiksfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Toekomstige Gebruiksfase, Rekenjaar 2024

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Gebruiksverkeer				NO_x	0,8 kg/j
Locatie	X:207174,53 Y:435479,65	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	1.390,49 m	Hoogte	-	-	NH_3	74,5 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	80 km/uur	8,2 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	80 km/uur	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	80 km/uur	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	80 km/uur	0,0 /etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.1_20231207_46ea8e9191
Database versie	2023.1_46ea8e9191_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

III. Bijlage 'Invoergegevens realisatie(aanleg)fase'

Tijdsduur bouwfase totaal	12	maanden

Invoergegevens bouwfase

Type werktuig	Vermogen (KW)	Bouwjaar	Stageklasse	Draaiuren	Belasting	Brandstof verbruik L/uur[1]	Brandstof verbruik L/jaar	Ad Blue (%) (max. 6%)	Ad Blue (L/jaar)
Mobiele werktuigen									
Sloopfase									
Rupskraan	120	> 2014	IV	8	69%	22,94	184	6%	11
Bouwfase									
Graafmachine	120	> 2014	IV	8	69%	22,94	184	6%	11
Heistelling	220	> 2014	IV	8	50%	30,50	244	6%	15
Betonpomp	200	> 2014	IV	6	35%	19,81	119	6%	7
Mobiele kraan (60 ton)	130	> 2014	IV	28	61%	22,04	617	6%	37
Mobiele kraan (45 ton)	120	> 2014	IV	21	61%	20,39	428	6%	26
Minigraver (13kW)	13	> 2014	IV	4	69%	2,82	11		
Trilplaat	10	> 2014	IV	2	40%	1,39	3		
Totaal									

[1] bron : https://publications.tno.nl/publication/34638932/J5ZV26/TNO-2021-R12305-tab.xlsx

Verkeersbewegingen bouwfase	Soort	Aantal	per
Dieplader	Zwaarverkeer	4	jaar
Vrachtwagen	Zwaarverkeer	840	jaar
Betonmixer	Zwaarverkeer	16	jaar
Bak vrachtwagen	Zwaarverkeer	20	jaar
Totaal zwaar verkeer		880	jaar
Bus transport	Lichtverkeer	1100	jaar

HUIDIG AANZICHT KRUISING BEEKSEWEG / ELTENSEWEG

RENVOOI Landschappelijke inpassing

- BESTAANDE BOOM, TE HANDHAVEN
- NIEUW AAN TE PLANTEN BOOM
- BESTAANDE HAAG, TE HANDHAVEN
- NIEUW AAN TE PLANTEN HAAG
- NIEUW AAN TE BRENGEN VERHARDING

project:
NIEUWBOUW WOONHUIS BABBERICH

projectlocatie:
Eltenseweg 1a
6909 DG Babberich

opdrachtgever:

T

architect:	hd
projectleider:	vvv
tekenaar:	ek
maateenheid:	mm
schaal:	1:500
formaat:	A3
datum:	22-03-2024
wijz.:	A

projectfase:
OMGEVINGSVERGUNNING

tekeningnummer: OV_002

projectnummer: 18093

onderwerp:
Situatie t.b.v. landschappelijke inpassing

Hurenkamp Architecten & Adviseurs

Hurenkamp Architecten & Adviseurs bv
Kerkallee 43 6882 AM Velp
T 026 361 38 12
email architecten@hurenkamp.nl
Website www.hurenkamp.nl

A3 \\hka-srv01\Data\Projecten\Projecten-2018\18093-Campschroer woning Eltenseweg 1A Babberich\Tekeningen\6-Omgevingsvergunning\18093_HA_OV_verdraaiing woonhuis.dwg <> Layout: Model <> Geplot: 22-03-2024, 09:08 h, schaal: 1:500.00 ctb: 20-hha-

GEMEENTE
ZEVENAAR

Nota zienswijzen projectomgevingsvergunning en hogere grenswaarde "Eltenseweg 1a Babberich"

NL.IMRO.0299.PV00ELTENSEW1ABABB

Gemeente Zevenaar

afdeling	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
auteur(s)	M. Westrik
datum	03-06-2025
status	Definitief

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Doorlopen procedure 4
Ingediende zienswijzen 5

Inleiding

In deze nota geeft het college van B&W van de gemeente Zevenaar haar standpunt op de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbesluiten projectomgevingsvergunning en hogere grenswaarden Wet geluidhinder 'Eltenseweg 1a Babberich'.

Voornemen is om een woning te realiseren op de hoek van de Eltenseweg en Beekseweg in Babberich (de locatie maakt nu nog deel uit van de naastgelegen camping). Hiervoor is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de volgende onderdelen:

- Bouwen
- Handelen in strijd met de ruimtelijke regels
- Het maken, hebben of veranderen van een uitweg

Om medewerking te kunnen verlenen moet worden afgeweken van het bestemmingsplan 'Buitengebied Zevenaar Noord 2018'. Uit de beoordeling van de aanvraag blijkt dat wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Uit het geluidsonderzoek volgt dat als gevolg van het wegverkeer op de Beekseweg de voorkeursgrenswaarde voor de geluidsbelasting op de noord- en oostgevel van de nieuwe woning wordt overschreden. De noordgevel wordt als dove gevel uitgevoerd, de oostgevel niet. Voor de oostgevel is een verzoek tot hogere grenswaarden ingediend. De maximale ontheffingswaarde wordt niet overschreden en er wordt voldaan aan de kaders uit het geluidbeleid. Het college van burgemeester en wethouders wil daarom (met toepassing van artikel 110c van de Wet geluidhinder) een besluit hogere grenswaarden nemen voor de oostgevel van de nieuwe woning.

Het ontwerp van de projectomgevingsvergunning heeft met ingang van 20 juni 2024 tot en met 31 juli 2024 ter inzage gelegen. Binnen deze periode zijn er twee zienswijzen ontvangen.

Deze nota bevat de volgende onderdelen:

- een weergave van de gevolgde procedure;
- de ingediende zienswijzen met daarop de gemeentelijke reactie en een conclusie of de zienswijze aanleiding geeft om de projectomgevingsvergunning aan te passen.

Deze nota hoort bij de definitieve beschikking voor de projectomgevingsvergunning. Als het college van B&W de projectomgevingsvergunning heeft vastgesteld, dan ontvangt elke indiener van een zienswijze na het besluit een brief met daarbij de zienswijzennota, de beschikking en de bekendmaking in het Gemeenteblad.

Zichtbaarheid persoonsgegevens

Volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mag de gemeente NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aanbieden. Een uitzondering geldt voor gegevens van:

- ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een bv of een vof)
- personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden

In de digitale versie van deze zienswijzennota zijn daarom NAW-gegevens die niet onder de uitzonderingen vallen, geanonimiseerd.

Doorlopen procedure

Zienswijzentermijn

In het Gemeenteblad van Zevenaar en in de Zevenaar Post is bekend gemaakt dat het college van B&W het ontwerp van de projectomgevingsvergunning en besluit hogere grenswaarden "Eltenseweg 1a Babberich" voor zienswijzen ter inzage heeft gelegd. In de bekendmakingen is aangegeven dat iedereen van 19 juni 2024 tot en met 31 juli 2024 een zienswijze kenbaar kon maken bij het college van B&W van de gemeente Zevenaar over de projectomgevingsvergunning en het besluit hogere grenswaarden. Daarnaast is in de bekendmaking aangegeven waar de digitale en papieren versies van het ontwerp van de projectomgevingsvergunning en besluit hogere grenswaarden te raadplegen waren.

Ingediende zienswijzen

Tijdens de termijn zijn er twee zienswijzen ingediend tegen de projectomgevingsvergunning en het besluit hogere grenswaarden. In onderstaand overzicht is aangegeven door wie de zienswijze is ingediend, op welke datum en onder welk nummer de zienswijze bij de gemeente is geregistreerd.

Nr.	*Ingediend door*	*Ontvangstdatum*	*Registratiekenmerk*
1	Reclamant 1	17 juli 2024	INK/24/1220489
2	Reclamant 2	15 juli 2024	INK/24/1222624

Alle zienswijzen zijn binnen de termijn ingediend en daarmee ontvankelijk.

Op de volgende pagina's worden de ontvankelijke zienswijzen samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. Elke zienswijze wordt afgerond met een conclusie waarin wordt aangegeven of de zienswijze heeft geleid tot een aanpassing.

De ingediende zienswijzen zijn niet altijd letterlijk overgenomen. Vanwege de leesbaarheid kunnen teksten worden samengevat die over hetzelfde onderwerp gaan. Dit betekent niet dat er delen van een zienswijze buiten beschouwing zijn gelaten, bij de beoordeling is met de gehele inhoud van een zienswijze rekening gehouden.

Als het college van B&W vindt dat een indiener op één van de punten van de zienswijze gelijk heeft, dan wordt de zienswijze voor dat punt gegrond verklaard. Als een indiener volgens het college van B&W bij een punt geen gelijk heeft, dan wordt de zienswijze ongegrond verklaard voor dat punt.

Zienswijze 1, reclamant 1 (registratiekenmerk INK/24/1220489)

a. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**
Er wordt bezwaar gemaakt tegen het tegenover de eigen inrit aanleggen van de inrit van de nieuwe woning. Er is vanwege gebruik van een eigen marktwagen en leveranciers die met grote vrachtwagens komen, ruimte nodig om voor het eigen perceel in- en uit te kunnen rijden. Hier worden problemen mee verwacht nu er een inrit is getekend tegenover de eigen inrit. Dit omdat de weg maar 3,6 meter breed is. Als de inrit er toch komt worden problemen voorzien met de initiatiefnemer, omdat dat de kans bestaat dat de inrit stuk gereden wordt met de marktwagen of de vrachtwagens van de leveranciers. Tevens wordt de open ruimte tegenover de eigen inrit naast de weg gebruikt om auto's te parkeren als er bezoekers zijn. Dit omdat er verder voor de woning geen parkeermogelijkheden zijn en parkeren op de weg niet kan want dan is het praktisch niet meer toegankelijk voor verkeer. In het oorspronkelijke plan stond de inrit van perceel Eltenseweg 1a ingetekend tussen de 1e en 2e boom aan het begin van de Eltenseweg. Als de initiatiefnemer deze inrit hanteert in zijn bouwplan dan zijn er geen bezwaren.

Reactie gemeente
De gemeente Zevenaar heeft beleidsregels vastgesteld voor omgevingsvergunningen voor uitwegen (Beleidsregels omgevingsvergunning voor uitwegen gemeente Zevenaar 2018, https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR613252/1). De uitweg van de nieuwe woning is aan de daarin genoemde kaders getoetst, waarbij de conclusie is dat er vanuit de volgende aspecten geen aanleiding is om de uitweg tussen de tweede en derde boom te weigeren:

- de bruikbaarheid van de weg:
  - het aantal openbare parkeerplaatsen wordt niet verminderd, waarbij niet binnen een afstand van 50 meter voldoende openbare parkeerplaatsen voorhanden blijven dan wel dat nieuwe openbare parkeerplaatsen, op kosten van de aanvrager, niet binnen een afstand van 50 m kunnen worden aangelegd. Langs de Eltenseweg mag geparkeerd worden. Met de uitweg (die in het verleden voor eerder gebruik ook op de beoogde locatie heeft gelegen) vervalt voor een gedeelte deze mogelijkheid, maar binnen 50 meter blijft voldoende ruimte beschikbaar om te parkeren voor bezoekers;
  - de doorstroming op een gebied ontsluitende weg of op een weg die deel uitmaakt van de hoofdwegenstructuur wordt niet sterk negatief beïnvloed;
  - de bij het ontwerpen van de wijkstructuur gemaakte afbakening tussen voetgangers- en autogebied wordt niet aangetast.
- het veilig en doelmatig gebruik van de weg, de uitweg komt niet te liggen:
  - op of bij een kruising of splitsing van wegen;
  - op een gebiedsontsluitingsweg;
  - op de plaats van opstelstroken dan wel voorsorteervakken;
  - binnen een afstand van 50 meter van een verkeersregelinstallatie;
  - op een plaats waar de aanliggende rijbaan van de weg zodanig smal is dat de uitweg wegens te beperkte manoeuvreerruimte met een personenauto niet direct kan worden ingereden;

    - kort bij een helling van de weg, waardoor onoverzichtelijke en/of onveilige situaties kunnen ontstaan;
    - op een plaats waar de opstelruimte op het betreffende perceel voor het plaatsen van een personenauto minder dan 5 meter diep bij 2,5 meter breed, gemeten haaks op de rijbaan, zou bedragen op een plaats waar belemmeringen ontstaan voor het in- en uitrijden met een personenauto van één of meer bestaande garages;
    - op een plaats waar de uitweg op een fiets- en/of voetgangerspad uitkomt en dat pad moet worden bereden om de openbare ruimte te bereiken, zoals een achter woningen liggend pad;
    - op een plaats van een lichtmast welke wegens verlichtingseisen en/of houtopstand niet te verplaatsen is;
    - aan een weg, waarbij verwacht wordt dat de uitweg een negatieve invloed zal hebben op de verkeersveiligheid of doorstroming als gevolg van een te groot snelheidsverschil of verhoogde kans op een onjuiste waarneming.
- bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving:
    - naar het oordeel van het college wordt niet sterk afbreuk gedaan aan de beeldkwaliteit en de beleving van openbare ruimte van het desbetreffende gebied;
    - de uitweg is niet bedoeld voor een woning waarbij het slechts mogelijk is om te parkeren voor de voorgevelrooilijn, tenzij dit volgens het geldende bestemmingsplan is toegestaan;
    - langs de Eltenseweg aan de zijde van de uitweg is een groenstrook aanwezig. Daar waar de uitweg is voorzien, is echter geen groen aanwezig (in het verleden was hier al een uitweg). Daarmee leidt de uitweg niet tot een ernstige aantasting van de beeldkwaliteit in de straat;
    - door het maken of veranderen van de uitweg wordt niet een moeras- en/of waterpartij met een breedte van meer dan 3 meter, gemeten bij de insteek van de sloot, doorsneden;
    - de uitweg wordt niet breder dan 4 meter;
    - er is geen sprake van een uitweg bij een woning met een tweede vergunde garage/carport die breder wordt dan 6 meter;
    - er is geen sprake van een uitweg van een bedrijfspand/perceel breder dan 8 meter gemeten op de perceelsgrens;
    - in een Bestemmingsplan, in Stedenbouwkundige randvoorwaarden, in de Welstandsnota, een Beeldkwaliteitplan, in beleidsstukken vanwege de Monumentencommissie of in het kader van beschermd Stads- of dorpsgezicht is niet vastgelegd dat uitwegen ter plekke niet wenselijk of toegestaan zijn.
- bescherming van groenvoorzieningen:
    - er hoeven niet een of meerdere bomen gekapt te worden;
    - langs de Eltenseweg aan de zijde van de uitweg is een groenstrook aanwezig. Daar waar de uitweg is voorzien, is echter geen groen aanwezig (in het verleden was hier al een uitweg). Daarmee leidt de uitweg niet tot een ernstige aantasting van de beeldkwaliteit in de straat;

- de afstand van de uitweg tot de naastgelegen bomen is kleiner dan een halve kruindiameter. In het verleden is het ook al in gebruik geweest voor een uitweg, de betreffende bomen waren toen (rond 2001) al aanwezig. Sindsdien is het zoals indiener van de zienswijze aangeeft ook in gebruik geweest voor het in- en uitrijden en het bezoekersparkeren voor de naastgelegen woningen. Op de beoogde locatie van de uitweg wortelen de bomen diep, er zijn geen wortels boven het maaiveld waargenomen (of aanwijzingen dat ze er direct onder liggen). Daarmee is het doel van de bepaling van een halve boomkruin (beschermen van de instandhouding van de bomen) niet in gevaar. Aanleg van de uitweg is mogelijk zonder dat dit tot problemen voor de betreffende bomen zal leiden. Daarmee wordt er geen aanleiding gezien om de uitwegvergunning te weigeren.

Er is ook gekeken naar de optie om de uitweg noordelijker aan te leggen, maar daar is er minder ruimte beschikbaar tussen de bomen. Ook heeft initiatiefnemer aangegeven vast te willen houden aan de aangevraagde locatie. Omdat die locatie voldoet aan het gemeentelijke beleidskader, is er geen reden om de uitwegvergunning te weigeren.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

b. Inhoudelijk punt uit de zienswijze
Initiatiefnemer heeft informatie vertrekt aan de gemeente Zevenaar die niet waar is. De initiatiefnemer heeft verklaard dat de bewoners van [geanonimiseerd] en [geanonimiseerd] akkoord zouden zijn met de uitrit tegenover de uitrit van perceel [geanonimiseerd]. Dit is nooit besproken en dit kwalificeert als valsheid in geschriften of met opzet onjuiste informatie verschaffen om de goedkeuring van het bouwplan te verkrijgen.

Reactie gemeente
Omdat het een aanvraag van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is (in werking getreden op 1 januari 2024), is participatie niet verplicht. Wel dient informatie die over de participatie is opgenomen in de documenten bij de aanvraag, overeen te komen met hetgeen heeft plaatsgevonden.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
gegrond en leidt tot de volgende aanpassing van de projectomgevingsvergunning:
- De volgende zin wordt verwijderd uit paragraaf 4.6.1 van de ruimtelijke onderbouwing: "Allen hebben aangegeven géén bezwaar te hebben op het getoonde plan."

Zienswijze 2, reclamant 2

(registratiekenmerk INK/24/1222624)

a. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**
De voorgestelde plaats voor de in/uitrit aan de Eltenseweg te Babberich komt volgens de bouwplannen vrijwel recht tegenover de in/uitritten van [geanonimiseerd] en [geanonimiseerd]. Dit zorgt voor onveilige verkeerssituaties mede door de beperkte breedte en weinig overzicht van de Eltenseweg en de snelheid waarmee men mag rijden (60 km per uur) Daarnaast zorgt het plaatsen van de in/uitrit op deze plek ervoor dat leveranciers en de eigen marktwagen de draai niet meer kan maken om uit de eigen inrit te rijden of binnen te rijden. Door de betreffende inrit zorgt dit direct voor het verloren gaan van zeker 5 vrije parkeerplaatsen langs de Eltenseweg waardoor eventueel bezoek de auto niet meer kwijt kan of gedwongen op onveilige plaatsen moet gaan parkeren. Een door indieners van de zienswijzen eerder voorgestelde plaats voor de inrit (tussen de 1 e en 2 e boom op de Eltenseweg) zou voor alle weggebruikers van de Eltenseweg een betere en veel veiligere optie zijn. De voorgestelde plaats is ook op de Eltenseweg maar dichter naar de Beekseweg. Deze voorgestelde plaats zorgt ervoor dat de volledige breedte gebruikt kan worden voor alle inritten (ook de nieuwe), er ontstaat tevens een overzichtelijkere en veiligere situatie.

Reactie gemeente
De gemeente Zevenaar heeft beleidsregels vastgesteld voor omgevingsvergunningen voor uitwegen (Beleidsregels omgevingsvergunning voor uitwegen gemeente Zevenaar 2018, https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR613252/1). De uitweg van de nieuwe woning is aan de daarin genoemde kaders getoetst, waarbij de conclusie is dat er vanuit de volgende aspecten geen aanleiding is om de uitweg tussen de tweede en derde boom te weigeren:

- de bruikbaarheid van de weg:
    - het aantal openbare parkeerplaatsen wordt niet verminderd, waarbij niet binnen een afstand van 50 meter voldoende openbare parkeerplaatsen voorhanden blijven dan wel dat nieuwe openbare parkeerplaatsen, op kosten van de aanvrager, niet binnen een afstand van 50 m kunnen worden aangelegd. Langs de Eltenseweg mag geparkeerd worden. Met de uitweg (die in het verleden voor eerder gebruik ook op de beoogde locatie heeft gelegen) vervalt voor een gedeelte deze mogelijkheid, maar binnen 50 meter blijft voldoende ruimte beschikbaar om te parkeren voor bezoekers;
    - de doorstroming op een gebied ontsluitende weg of op een weg die deel uitmaakt van de hoofdwegenstructuur wordt niet sterk negatief beïnvloed;
    - de bij het ontwerpen van de wijkstructuur gemaakte afbakening tussen voetgangers- en autogebied wordt niet aangetast.
- het veilig en doelmatig gebruik van de weg, de uitweg komt niet te liggen:
    - op of bij een kruising of splitsing van wegen;
    - op een gebiedsontsluitingsweg;
    - op de plaats van opstelstroken dan wel voorsorteervakken;
    - binnen een afstand van 50 meter van een verkeersregelinstallatie;

    - op een plaats waar de aanliggende rijbaan van de weg zodanig smal is dat de uitweg wegens te beperkte manoeuvreerruimte met een personenauto niet direct kan worden ingereden;
    - kort bij een helling van de weg, waardoor onoverzichtelijke en/of onveilige situaties kunnen ontstaan;
    - op een plaats waar de opstelruimte op het betreffende perceel voor het plaatsen van een personenauto minder dan 5 meter diep bij 2,5 meter breed, gemeten haaks op de rijbaan, zou bedragen op een plaats waar belemmeringen ontstaan voor het in- en uitrijden met een personenauto van één of meer bestaande garages;
    - op een plaats waar de uitweg op een fiets- en/of voetgangerspad uitkomt en dat pad moet worden bereden om de openbare ruimte te bereiken, zoals een achter woningen liggend pad;
    - op een plaats van een lichtmast welke wegens verlichtingseisen en/of houtopstand niet te verplaatsen is;
    - aan een weg, waarbij verwacht wordt dat de uitweg een negatieve invloed zal hebben op de verkeersveiligheid of doorstroming als gevolg van een te groot snelheidsverschil of verhoogde kans op een onjuiste waarneming.
- bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving:
    - naar het oordeel van het college wordt niet sterk afbreuk gedaan aan de beeldkwaliteit en de beleving van openbare ruimte van het desbetreffende gebied;
    - de uitweg is niet bedoeld voor een woning waarbij het slechts mogelijk is om te parkeren voor de voorgevelrooilijn, tenzij dit volgens het geldende bestemmingsplan is toegestaan;
    - langs de Eltenseweg aan de zijde van de uitweg is een groenstrook aanwezig. Daar waar de uitweg is voorzien, is echter geen groen aanwezig (in het verleden was hier al een uitweg). Daarmee leidt de uitweg niet tot een ernstige aantasting van de beeldkwaliteit in de straat;
    - door het maken of veranderen van de uitweg wordt niet een moeras- en/of waterpartij met een breedte van meer dan 3 meter, gemeten bij de insteek van de sloot, doorsneden;
    - de uitweg wordt niet breder dan 4 meter;
    - er is geen sprake van een uitweg bij een woning met een tweede vergunde garage/carport die breder wordt dan 6 meter;
    - er is geen sprake van een uitweg van een bedrijfspand/perceel breder dan 8 meter gemeten op de perceelsgrens;
    - in een Bestemmingsplan, in Stedenbouwkundige randvoorwaarden, in de Welstandsnota, een Beeldkwaliteitplan, in beleidsstukken vanwege de Monumentencommissie of in het kader van beschermd Stads- of dorpsgezicht is niet vastgelegd dat uitwegen ter plekke niet wenselijk of toegestaan zijn.
- bescherming van groenvoorzieningen:
    - er hoeven niet een of meerdere bomen gekapt te worden;
    - langs de Eltenseweg aan de zijde van de uitweg is een groenstrook aanwezig. Daar waar de uitweg is voorzien, is echter geen groen aanwezig (in het verleden was

hier al een uitweg). Daarmee leidt de uitweg niet tot een ernstige aantasting van de beeldkwaliteit in de straat;

- de afstand van de uitweg tot de naastgelegen bomen is kleiner dan een halve kruindiameter. In het verleden is het ook al in gebruik geweest voor een uitweg, de betreffende bomen waren toen (rond 2001) al aanwezig. Sindsdien is het zoals indiener van de zienswijze aangeeft ook in gebruik geweest voor het in- en uitrijden en het bezoekersparkeren voor de naastgelegen woningen. Op de beoogde locatie van de uitweg wortelen de bomen diep, er zijn geen wortels boven het maaiveld waargenomen (of aanwijzingen dat ze er direct onder liggen). Daarmee is het doel van de bepaling van een halve boomkruin (beschermen van de instandhouding van de bomen) niet in gevaar. Aanleg van de uitweg is mogelijk zonder dat dit tot problemen voor de betreffende bomen zal leiden. Daarmee wordt er geen aanleiding gezien om de uitwegvergunning te weigeren.

Er is ook gekeken naar de optie om de uitweg noordelijker aan te leggen, maar daar is er minder ruimte beschikbaar tussen de bomen. Ook heeft initiatiefnemer aangegeven vast te willen houden aan de aangevraagde locatie. Omdat die locatie voldoet aan het gemeentelijke beleidskader, is er geen reden om de uitwegvergunning te weigeren.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

b. Inhoudelijk punt uit de zienswijze
In het gepubliceerde stuk dat omwonenden akkoord zijn. Dit is volledige onwaar.

Reactie gemeente
Omdat het een aanvraag van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is (in werking getreden op 1 januari 2024), is participatie niet verplicht. Wel dient informatie die over de participatie is opgenomen in de documenten bij de aanvraag, overeen te komen met hetgeen heeft plaatsgevonden.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
gegrond en leidt tot de volgende aanpassing van de projectomgevingsvergunning:

- De volgende zin wordt verwijderd uit paragraaf 4.6.1 van de ruimtelijke onderbouwing: "Allen hebben aangegeven géén bezwaar te hebben op het getoonde plan."

Raadsvoorstel

onderwerp	Verklaring van geen bedenkingen Dorpsplein 1 in Pannerden
zaaknummer	Z/24/477506
documentnummer	INT/25/1258880
portefeuillehouder	A. Van Orden
portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling

1. Samenvatting

De raad heeft in september 2024 een ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden. Hierna zijn de ontwerp-vergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen (vvgb) tussen 10 oktober 2024 tot en met 20 november 2024 voor 6 weken ter inzage gelegd. Tegen beide besluiten (de vergunning en vvgb) zijn zienswijzen ingediend. De zienswijzen geven geen aanleiding tot extra onderzoek of aanpassing of weigering van de vergunning.

Nadat u een besluit over de zienswijzen en over de verklaring van geen bedenkingen heeft genomen, kan het college van burgemeester en wethouders een besluit nemen op de aanvraag voor vergunning. Betrokkenen zijn hierover geïnformeerd en worden geïnformeerd over de beroepstermijn.

De aanvraag gaat over een vergunning voor het bouwen van 16 appartementen aan het Dorpsplein 1 in Pannerden. Het gaat om de locatie van de voormalige pastorie (die wordt afgebroken). In het raadsvoorstel voor de ontwerpverklaring van geen bedenking (bijlage 13) is de aanvraag verder toegelicht.

2. Raadsvoorstel

Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden.

3. Waarom naar de raad

In de oude wet- en regelgeving (Wro/Wabo) is geregeld dat voor een omgevingsvergunning die in strijd is met de regels van het bestemmingsplan, een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) van de gemeenteraad nodig is. De oude wetgeving is nog van toepassing, omdat de aanvraag voor de vergunning is ingediend voor 1 januari 2024 (vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet). Daarom geldt overgangsrecht. Een gemeente kan een lijst met categorieën aanwijzen waarvoor geen vvgb nodig is. De gemeenteraad van Zevenaar heeft op 21 februari 2018 een lijst vastgesteld. De realisatie van de 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden valt hier niet onder. Daarom moet de raad een vvgb afgeven specifiek voor deze ontwikkeling. Zonder deze verklaring kan het college de vergunning niet verlenen.

Omdat uit de aanvraag blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, wordt de raad voorgesteld om de gevraagde verklaring af te geven. Dit is eerst in ontwerp gebeurd. Omdat er zienswijzen zijn ingediend wordt de raad nu gevraagd om een definitieve vvgb af te geven. Na het afgeven van de definitieve vvgb kan het college de vergunning verlenen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De ingediende zienswijzen zijn ongegrond en geven geen reden tot aanpassing of weigering van de vergunning

De ingediende zienswijzen zijn behandeld in de bijgevoegde nota zienswijzen en gaan over milieuzonering, woonbehoefte, privacy, woongenot, wijziging van dorps- en groenaanzicht, verkeersveiligheid en participatie. De bouw van de appartementen zal zorgen voor intensiever gebruik van het perceel, er zullen meer mensen gaan wonen. De gevolgen hiervan worden niet als onevenredig of onaanvaardbaar beoordeeld. De zienswijzen geven dus geen aanleiding tot aanpassing of weigering van de vergunning.

1.2 Uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening

Bij het verlenen van een vergunning moet er sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening. In de bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing is per strijdigheid de wenselijkheid beoordeeld. Er wordt geen onevenredige aantasting verwacht van het woon- en leefklimaat, het straat- en bebouwingsbeeld, de milieusituatie, aanwezige waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

1.3 Zonder de verklaring van geen bedenkingen kan de vergunning niet worden verleend

De raad kan de vvgb alleen gemotiveerd weigeren in verband met een goede ruimtelijke ordening. Als de raad het niet afgeeft, mag het college de gevraagde vergunning ook niet verlenen. Dit is dus een cruciaal onderdeel van de procedure. Zoals hiervoor is aangegeven, is er wel sprake van een goede ruimtelijke ordening en wordt de raad geadviseerd de verklaring af te geven.

Alternatieven

Het college moet uiteindelijk een besluit nemen op de aanvraag. Als een aanvraag voldoet aan het criterium van 'goede ruimtelijke ordening', is er geen reden de aanvraag te weigeren of om alternatieven te overwegen. Alternatieven zijn er ook niet (anders dan het niet bouwen van de appartementen).

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De aanvraag wordt in overeenstemming met de wettelijk voorgeschreven procedure afgehandeld. Er is geen evaluatie nodig.

7. Klimaat en duurzaamheid

De te bouwen appartementen worden aardgasloos en daarnaast voorzien van een duurzame energievoorziening en HR++-beglazing. Ook worden de appartementen groen ingepast.

8. Communicatie

Aanvrager en indieners van zienswijzen worden geïnformeerd over het besluit. Van de beroepstermijn van het besluit wordt op de voorgeschreven wijze bekendgemaakt in Zevenaar Post en in het online Gemeenteblad.

9. Kosten, baten en dekking

Voor het verhalen van de gemeentelijke procedurekosten en eventuele planschade is met de initiatiefnemer een overeenkomst afgesloten.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/24/1222451	Ruimtelijke onderbouwing Dorpsplein 1 Pannerden
2.	INT/24/1222452	BIJLAGE 1 Verkennend bodemonderzoek
3.	INT/24/1222453	BIJLAGE 2 Stikstofonderzoek
4.	INT/24/1222454	BIJLAGE 3 Quickscan flora en fauna
5.	INT/24/1222455	BIJLAGE 4 bomeneffectanalyse
6.	INT/24/1222456	BIJLAGE 5 archeologisch onderzoek
7.	INT/24/1222457	BIJLAGE 6 watertoets
8.	INT/24/1222461	Nader onderzoek vleermuizen Dorpsplein 1 Pannerden
9.	INT/24/1222462	Tekening bestaande situatie Dorpsplein 1 Pannerden
10.	INT/24/1222463	Tekening nieuwe situatie Dorpsplein 1 Pannerden
11.	INT/25/1261742	Nota zienswijzen Dorpsplein 1, Pannerden
12.	INK/25/1262327	Aanvulling zienswijze (geluidsonderzoek) (geanonimiseerd)
13.	INT/24/1222277	Ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Verklaring van geen bedenkingen Dorpsplein 1 in Pannerden
zaaknummer	Z/24/477506
documentnummer	INT/25/1258880

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de aanvraag niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan 'Pannerden';

medewerking aan dit plan kan worden verleend op basis van artikel 2.12, eerste lid, aanhef onder a. onder 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar deze vergunning pas kunnen verlenen nadat de gemeenteraad hiervoor een verklaring van geen bedenkingen heeft afgegeven;

de verklaring van geen bedenkingen alleen geweigerd kan worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening;

uit de bij de aanvraag overlegde ruimtelijke onderbouwing en overige bescheiden blijkt dat het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening;

er hiermee geen reden is de verklaring van geen bedenkingen te weigeren;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

besluit:

1. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het verlenen van de vergunning voor de bouw van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op .

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Ruimtelijke onderbouwing

Dorpsplein 1, Pannerden

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in **Bestemmingsplannen**

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

BJZ.nu - Ruimtelijke plannen en advies

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

Vestiging Zwolle
Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

Vestiging Utrecht
Wattbaan 51
3439 ML Nieuwegein

Vestiging Groningen
Helperpark 284
9723 ZA Groningen

T 0546 454 466

E info@bjz.nu

December 2023

Status: Definitief

Ruimtelijke onderbouwing
Dorpsplein 1, Pannerden

Plannaam: Dorpsplein 1, Pannerden
Plantype: Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning
Datum: December 2023

BJZ.nu
ruimtelijke plannen en advies

Almelo, Groningen, Utrecht, Zwolle
0546 - 45 44 66 | info@bjz.nu | www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 3

1.1 AANLEIDING 3
1.2 LIGGING VAN HET PROJECTGEBIED 4
1.3 HUIDIG PLANOLOGISCH REGIME 4
1.4 EISEN AAN EEN RUIMTELIJKE ONDERBOUWING 5
1.5 LEESWIJZER 6

HOOFDSTUK 2 PLANBESCHRIJVING 7

2.1 HUIDIGE SITUATIE PROJECTGEBIED 7
2.2 GEWENSTE SITUATIE 8
2.3 VERKEER EN PARKEREN 11

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER 13

3.1 RIJKSBELEID 13
3.2 PROVINCIAAL BELEID 17
3.3 REGIONAAL BELEID 19
3.4 GEMEENTELIJK BELEID 20

HOOFDSTUK 4 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN 23

4.1 GELUID 23
4.2 BODEM 24
4.3 LUCHTKWALITEIT 25
4.4 EXTERNE VEILIGHEID 26
4.5 MILIEUZONERING 27
4.6 GEUR 29
4.7 ECOLOGIE 30
4.8 ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE 34
4.9 BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE 35

HOOFDSTUK 5 WATERASPECTEN 37

5.1 VIGEREND BELEID 37
5.2 WATERPARAGRAAF 38

HOOFDSTUK 6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID 40

HOOFDSTUK 7 VOOROVERLEG 41

7.1 HET RIJK 41
7.2 PROVINCIE GELDERLAND 41
7.3 WATERSCHAP RIJN EN IJSSEL 41
7.4 INSPRAAK 41

BIJLAGEN BIJ DE RUIMTELIJKE ONDERBOUWING 42

BIJLAGE 1 VERKENNEND BODEMONDERZOEK 42
BIJLAGE 2 STIKSTOFONDERZOEK 43
BIJLAGE 3 QUICKSCAN FLORA EN FAUNA 44
BIJLAGE 4 BOMENEFFECTANALYSE 45
BIJLAGE 5 ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK 46
BIJLAGE 6 WATERTOETS 47

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om een voormalige pastorie aan de Dorpsplein 1 te Pannerden af te breken en op het perceel een appartementen complex te realiseren. Concreet gaat het om een appartementengebouw met ruimte voor maximaal 16 appartementen.

LEEFBAARHEID!

Elk dorp, iedere gemeente en stad kent het: een icoon (of meerdere iconen), die de inwoners verenigt en verbindt. Het vormt bovendien vaak het gezicht van, in ons geval het dorp Pannerden. Dit kan een buurthuis, dorpscafé, sporthal of ander verenigingsgebouw zijn.

Of een kerk, of een pastorie.

De kerk en de pastorie in het centrum van Pannerden zijn zulke iconen, die het dorp tot een gemeenschap maken.

Martinus Pannerden B.V. is ontstaan vanuit de werkgroep herbestemming Martinuskerk te Pannerden. Als eerste fase van het totaalplan voor behoud van de Martinuskerk is Martinus Pannerden BV voornemens om op de locatie van de pastorie woonruimte te realiseren voor inwoners van het dorp Pannerden.

Begaan met de leefbaarheid in het dorp Pannerden, realiseert initiatiefnemer zich zeer dat er moet worden ingespeeld op de woonbehoefte voor startende jonge mensen en voor ouderen die hun huidige woonruimte te groot vinden.

Martinus Pannerden B.V. is geen projectontwikkelaar en houdt zich niet bezig met commercieel vastgoed maar wil met een minimaal rendement op de lange termijn het sociale gezicht laten zien. Dit te realiseren door een kwalitatief hoogwaardig appartementencomplex te bouwen met onderstaande uitgangspunten:

- 16 appartementen, waaronder betaalbare huur
- Zeer energiezuinig waardoor nauwelijks maandelijkse energiekosten
- Duurzaam en onderhoudsvriendelijk
- Geheel rolstoel toegankelijk
- Tuin voor bewoners + inwoners van het dorp
- Aandacht voor biodiversiteit

Realisatie duurzame woonvoorziening voor jongeren en ouderen, welke afkomstig zijn of een binding hebben met Pannerden.

Bouwen voor nu en onze toekomstige generatie!

De voorgenomen ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan “Pannerden”, aangezien op het perceel een woonbestemming geldt waar binnen het bouwvlak één vrijstaande woning is toegestaan. Daarbij wordt het appartementencomplex gedeeltelijk buiten het bouwvlak gerealiseerd.

In voorliggend geval kan van het geldende bestemmingsplan worden afgeweken en medewerking aan de ontwikkeling worden verleend via een omgevingsvergunning conform artikel 2.12 eerste lid onder a, sub 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (uitgebreide voorbereidingsprocedure). Deze afwijking van het bestemmingsplan moet gemotiveerd worden met een ruimtelijke onderbouwing, waarin wordt aangetoond dat de ontwikkeling in overeenstemming is met ‘een goede ruimtelijke ordening’. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

1.2 Ligging van het projectgebied

Het projectgebied ligt in de kern Pannerden. Het gaat om het perceel dat kadastraal bekend staat als: gemeente Zevenaar, sectie B perceelnummers 3430, 3432 en 1783. In afbeelding 1.1 is de ligging van het projectgebied in de kern Pannerden en ten opzichte van de directe omgeving met respectievelijk de rode ster en de rode omlijning indicatief aangegeven.

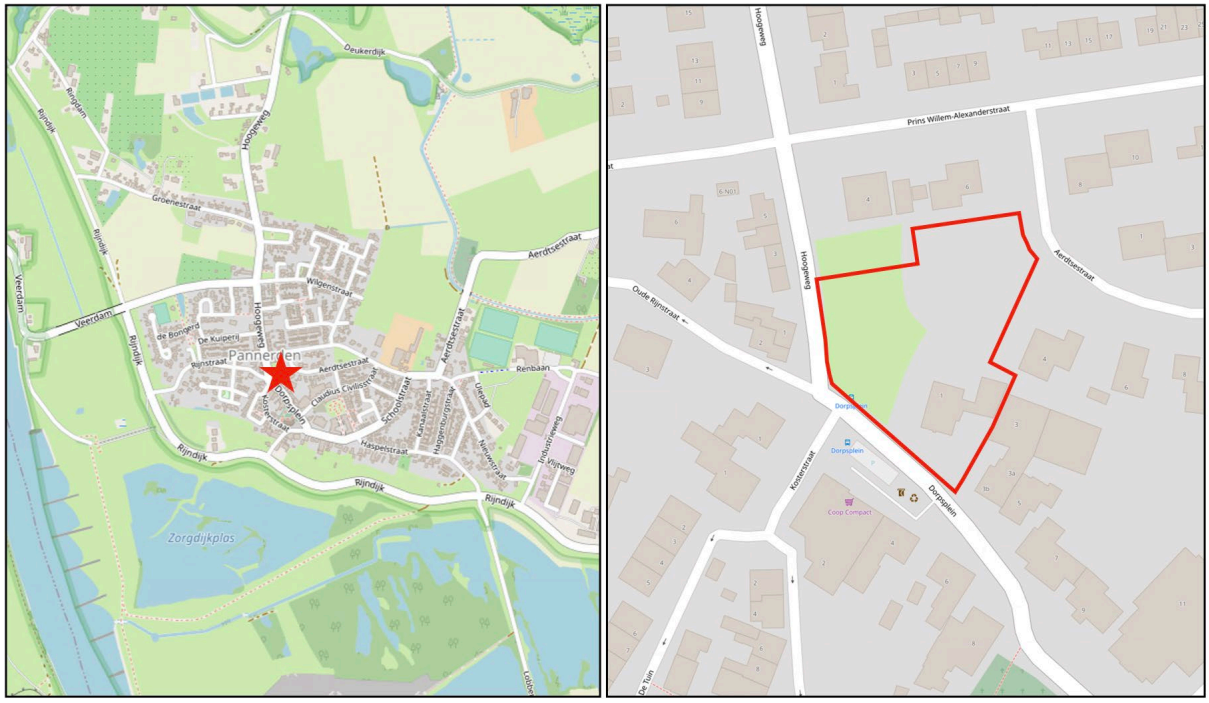

Afbeelding 1.1 Ligging van het projectgebied (Bron: Plattekaart.nl)

1.3 Huidig planologisch regime

1.3.1 Algemeen

Het projectgebied ligt binnen de begrenzing van de bestemmingsplannen “Pannerden”, het “Paraplubestemmingsplan parkeren gemeente Zevenaar” en het “Paraplubestemmingsplan Wonen”. Deze plannen zijn respectievelijk op 2 oktober 2012, 30 januari 2019 en 18 december 2019 vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Zevenaar. In afbeelding 1.2 is een uitsnede van de verbeelding behorend bij het vigerende bestemmingsplan “Pannerden” opgenomen. Met de rode omlijning is de begrenzing van het projectgebied indicatief aangegeven. Met de blauwe omlijning is het bouwvlak weergegeven.

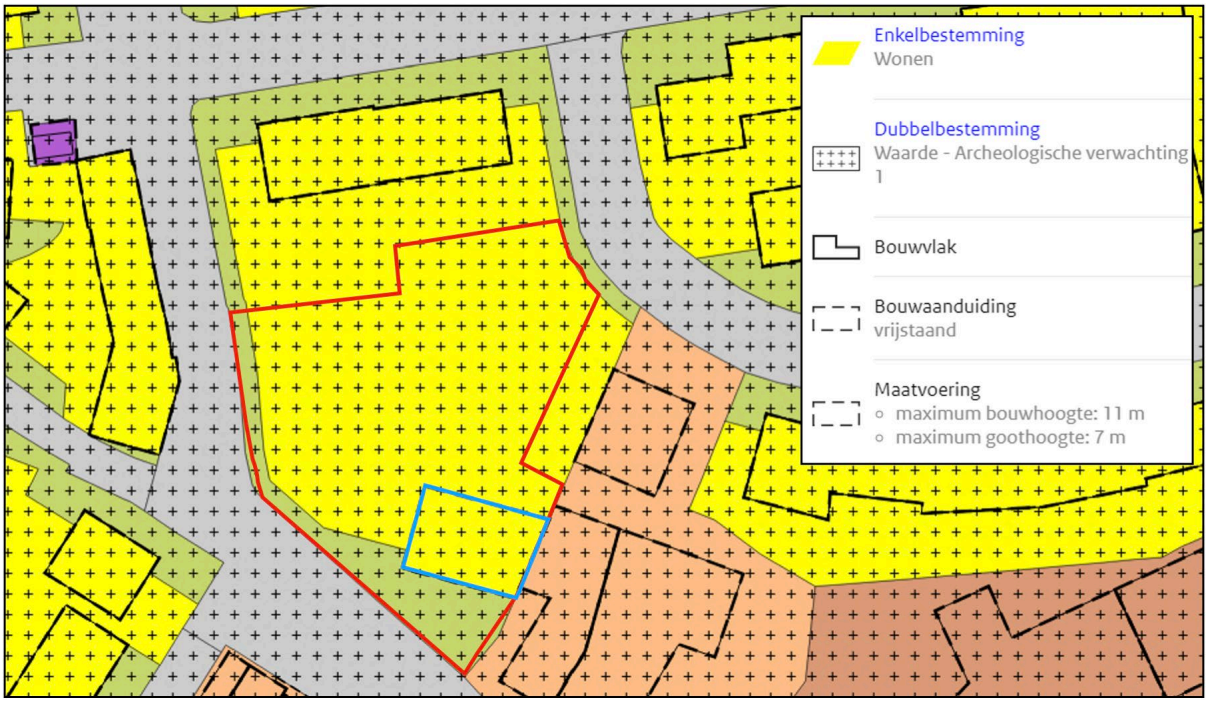

Afbeelding 1.2 Uitsnede vigerend bestemmingsplan (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

1.3.2 Beschrijving bestemmingen

Op basis van het geldende bestemmingsplan "Pannerden" is het perceel voorzien van de bestemmingen 'Wonen'. Ter plaatse van de reeds bestaande woning is een bouwvlak opgenomen met de bouwaanduiding 'vrijstaand' en de maatvoering 'maximum bouwhoogte: 11 m' en 'maximum goothoogte: 7 m'. Hierna wordt per bestemming nader ingegaan op het vigerend planologisch regime.

Bestemming 'Wonen'

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn onder meer bestemd voor het bestaande aantal woningen, betreffende aaneengebouwde, twee-aan-een gebouwde en/of vrijstaande woningen. Ook mogen daarbij onder meer bijbehorende gebouwen, bouwwerken geen gebouwen zijnde en werken, geen bouwwerken zijnde worden gerealiseerd.

1.3.3 Strijdigheid

De voorgenomen ontwikkeling ziet toe op een appartementengebouw met ruimte voor 16 appartementen. Op het perceel is een bouwvlak opgenomen. Het voornemen is echter groter en op een andere locatie binnen het perceel gelegen, waardoor deze gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt gerealiseerd. Daarnaast kent het bouwvlak de bouwaanduiding 'vrijstaand'. Een appartementengebouw voldoet niet aan deze bouwaanduiding. Om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken wordt via een omgevingsvergunning afgeweken van het geldende bestemmingsplan ex artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3^0 van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht (uitgebreide voorbereidingsprocedure).

In deze ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat het voorgenomen initiatief in overeenstemming is met een 'goede ruimtelijke ordening'.

1.4 Eisen aan een ruimtelijke onderbouwing

Een op artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3^0 Wabo gebaseerde zelfstandige instructie voor de inhoud en inrichting van deze ruimtelijke onderbouwing ontbreekt in het Besluit omgevingsrecht (Bor). Artikel 5.20 van het (Bor) verklaart voor de inhoud van het besluit de artikelen 3.1.2, 3.1.6 en 3.3.1, eerste lid, van het Besluit ruimtelijke ordening van overeenkomstige toepassing. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing belicht alle

relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening en toont aan dat voorliggende ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Hieronder is verwoord waaraan een ruimtelijke onderbouwing moet voldoen.

In een goede ruimtelijke onderbouwing zijn neergelegd:

1. een verantwoording van de gemaakte keuzen;
2. een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding; Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 4.9;
3. de uitkomsten van het in artikel 3.1.1 bedoelde overleg; Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 6;
4. de uitkomsten van het met toepassing van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht verrichte onderzoek; verwezen wordt naar de gehele ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat met alle relevante feiten en af te wegen belangen rekening is gehouden;
5. een beschrijving van de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding zijn betrokken. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 6.4 'inspraak'. Verder wordt het ontwerpbesluit voor een ieder ter inzage gelegd. Er wordt gelegenheid geboden om zienswijzen in te dienen;
6. de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan; Verwezen wordt naar hoofdstuk 5.

Voor zover bij het project geen milieueffectrapport als bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer wordt opgesteld, waarin de hierna volgende onderdelen zijn beschreven, worden in de ruimtelijke onderbouwing ten minste neergelegd:

7. een beschrijving van de wijze waarop met de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden; Verwezen wordt naar paragraaf 4.7.
8. voor zover nodig een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met overige waarden van de in het besluit begrepen gronden en de verhouding tot het aangrenzende gebied; In hoofdstuk 4 is aandacht besteed aan relevante aspecten;
9. een beschrijving van de wijze waarop krachtens hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vastgestelde milieukwaliteitseisen bij het besluit zijn betrokken; het betreffende hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer heeft betrekking op luchtkwaliteitseisen. Deze zijn beschreven in paragraaf 4.3.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 allereerst ingegaan op de huidige en gewenste situatie ter plaatse van het projectgebied. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Gelderland en de gemeente Zevenaar beschreven. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op alle relevante milieu- en omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 komen de wateraspecten aan bod. Hoofdstuk 6 staat in het teken van de economische uitvoerbaarheid. Tot slot gaat hoofdstuk 7 in op het vooroverleg.

HOOFDSTUK 2 PLANBESCHRIJVING

2.1 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied ligt aan de Dorpsplein 1, centraal in de kern Pannerden (gemeente Zevenaar). Op het perceel staat een vrijstaande woning, een voormalige pastorie. De rest van het perceel is een tuin.

Op het perceel staan enkele waardevolle en monumentale bomen. Ook ligt er een border van het gemeentewapen “Pannerden”.

De huidige situatie ter plaatse van het projectgebied (rode omlijning) wordt in afbeelding 2.1 en 2.2 met respectievelijk een luchtfoto en straatbeeldfoto’s weergegeven.

Afbeelding 2.1 Luchtfoto ligging projectgebied (Bron: PDOK)

Afbeelding 2.2 Straatbeeldfoto projectgebied, gezien vanaf de zuidzijde en de Dorpsplein (Bron: Google Streetview)

Afbeelding 2.3 Straatbeeldfoto projectgebied met trafohuisje, gezien vanaf de westzijde en Hoogeweg (Bron: Google Streetview)

2.2 Gewenste situatie

2.2.1 Algemeen

De voorgenomen ontwikkeling ziet toe op de realisatie van een appartementengebouw bestaande uit 16 appartementen. Het gaat specifiek om 4 sociale huurwoningen, 9 middenhuurwoningen en 3 betaalbare

koopwoningen. De appartementen krijgen een oppervlak variërend van circa 51 m^2 tot en met 75 m^2. Het gebouw heeft maximale bouwhoogte van circa 11 meter met een goothoogte van circa 6,9 meter. Het gebouw is circa 21,2 meter lang en circa 23,9 meter breed en bestaat uit 3 bovengrondse bouwlagen. Elk appartement op de verdiepingen wordt voorzien van een balkon. Het gebouw krijgt een platdakconstructie en wordt voorzien van een groen dak met zonnepanelen.

Verder wordt op het perceel in parkeerbehoefte voorzien. De parkeergelegenheid wordt gerealiseerd in de vorm van half verharding. De bomen die in de huidige situatie op het perceel staan blijven behouden, met uitzondering van één boom (welke niet is aangemerkt als waardevolle of monumentale boom). Ten behoeve van de landschappelijke inpassing worden meer bomen en ander groen bij geplant.

In afbeelding 2.4 is een plattegrond van de nieuwe situatie weergegeven. In afbeelding 2.5 en 2.6 is een impressie van de gevels weergegeven.

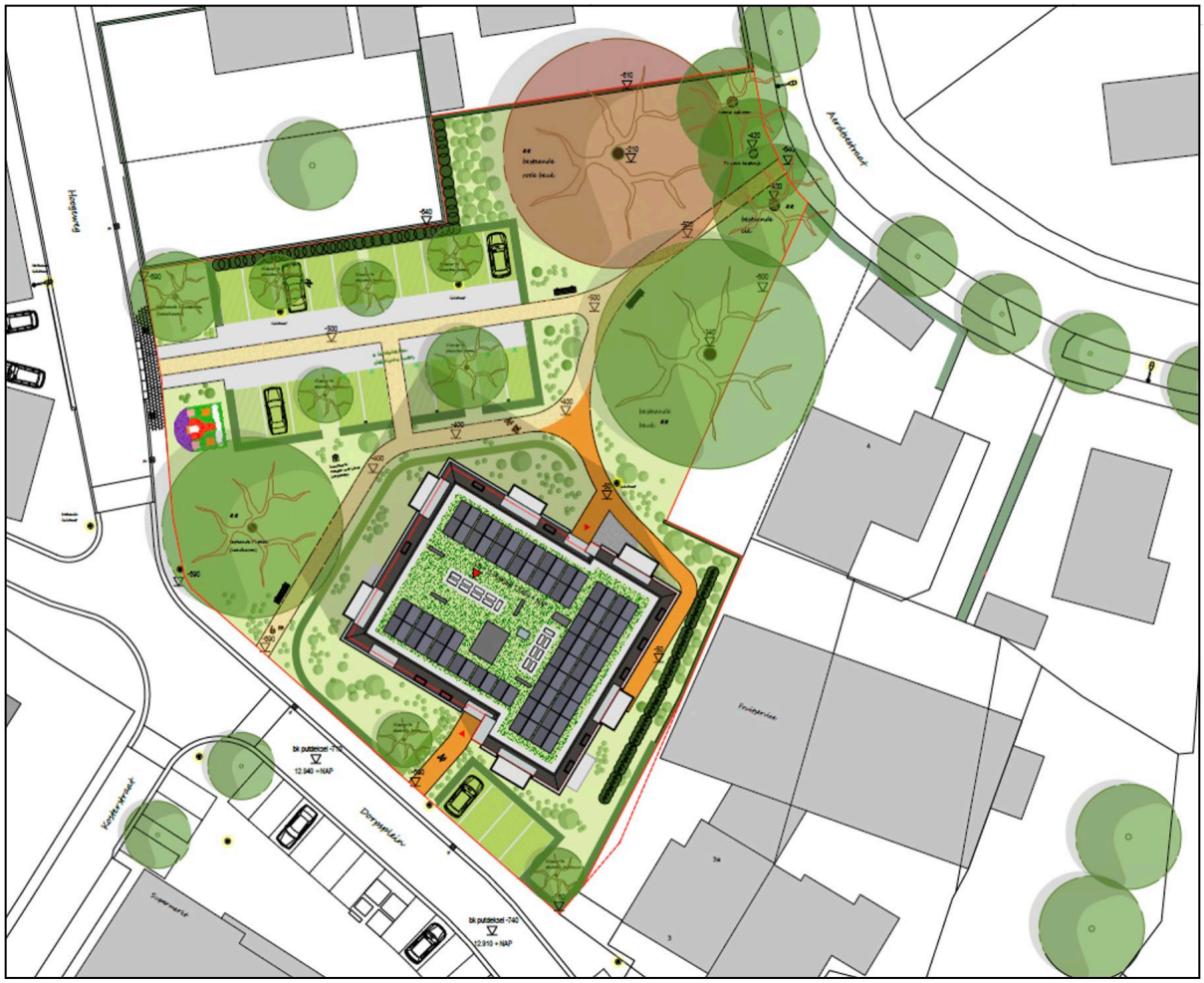

Afbeelding 2.4 Plattegrond (Bron: Ronald Milder)

Afbeelding 2.5 Impressie van de voor- en rechter zijgevel (Bron: Ronald Milder)

Afbeelding 2.6 Impressie van de achter- en linker zijgevel (Bron: Ronald Milder)

2.3 Verkeer en parkeren

2.3.1 Algemeen

Bij nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie die ontstaat. Voor de vaststelling van de verkeersgeneratie wordt gebruik gemaakt van de kencijfers zoals opgenomen in de publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 317 (oktober 2012)' van het CROW (inmiddels vervangen door publicatie 381, december 2018).

In het “Paraplubestemmingsplan parkeren gemeente Zevenaar” heeft de gemeente Zevenaar een eigen parkeernorm opgenomen voor ontwikkelingen binnen de rest bebouwde kom voor motorvoertuigen die op eigen terrein geparkeerd worden. In de parkeernorm wordt uitgegaan van het gemiddelde van de minimale en maximale normen.

Samengevat worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Verstedelijkingsgraad: matig stedelijk;
- Stedelijke zone: rest bebouwde kom

Voor de woningen is sprake van 13 woningen met de functie ‘Huur, appartement, midden/goedkoop (incl. sociale huur)’ en 3 woningen met de functie ‘Koop, appartement, goedkoop’.

Op basis van voorgenoemde uitgangspunten wordt in de volgende twee subparagraven op de parkeerbehoefte en de verkeersgeneratie ingegaan.

2.3.2 Parkeren

Uitgaande van de genoemde uitgangspunten geldt voor de woningen met de functie 'Huur, etage, midden/ goedkoop' een gemiddelde parkeernorm van 1,4 parkeerplaatsen per woning. Voor de woningen met de functie 'Koop, etage, goedkoop' geldt een gemiddelde parkeernorm van 1,6 parkeerplaatsen per woning. Voor de 16 appartementen resulteert dit in een parkeerbehoefte van 23 parkeerplaatsen. In voorliggend geval worden deze parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd. Aan de noordzijde van het projectgebied komen 19 parkeerplaatsen (te bereiken via de Hoogeweg) en aan de zuidzijde van het projectgebied komen 4 parkeerplaatsen (aan het Dorpsplein). Hiermee wordt de parkeerbehoefte in voldoende mate ingevuld. Conform verordening zullen een aantal plaatsen worden voorzien van elektrische laadpunten c.q. loze leiding voor toekomstige oplaadvoorziening elektrische voertuigen.

2.3.3 Verkeer

Uitgaande van de genoemde uitgangspunten geldt voor de woningen met de functie 'Huur, appartement, midden/goedkoop (incl. sociale huur)' een gemiddelde verkeersgeneratie van 3,6 per woning, per weekdagetmaal. Voor de woningen met de functie 'Koop, appartement, goedkoop' geldt een gemiddelde verkeersgeneratie van 4,9 per woning, per weekdagetmaal. Dit resulteert in een gezamenlijke verkeersgeneratie van 61,5 verkeersbewegingen per weekdagetmaal.

De wegen rondom het projectgebied kunnen deze verkeersgeneratie eenvoudig afwikkelen. De beoogde ontsluiting van de noordelijke parkeerplaatsen op de Hoogeweg is verder, gelet op de lage verkeersintensiteiten op deze weg, verkeersveilig.

2.3.4 Conclusie

Het aspect 'verkeer en parkeren' vormt geen belemmering voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling.

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit projectgebied geldende uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

3.1.1.1 Algemeen

Nederland staat voor grote uitdagingen die van invloed zijn op onze fysieke leefomgeving. Complexe opgaven zoals verstedelijking, verduurzaming en klimaatadaptatie zijn nauw met elkaar verweven. Dat vraagt een nieuwe, integrale manier van werken waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) zorgt voor een gezamenlijke aanpak die leidt tot een duurzaam perspectief voor onze leefomgeving. Dit is nodig om onze doelen te halen en is een zaak van overheid en samenleving.

3.1.1.2 Vier prioriteiten

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Dit komt samen in vier prioriteiten.

1. *Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie*
   Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. In 2050 is Nederland klimaatbestendig en waterrobuust. Dit vraagt om maatregelen in de leefomgeving, waarmee tegelijkertijd de leefomgevingskwaliteit verbeterd kan worden en kansen voor natuur geboden kunnen worden. In 2050 heeft Nederland daarnaast een duurzame energievoorziening. Dit vraagt echter om ruimte. Door deze ruimte zoveel mogelijk te clusteren, wordt versnippering van het landschap voorkomen en wordt de ruimte zo efficiënt mogelijk benut. Het Rijk zet zich in door het maken van ruimtelijke reserveringen voor het hoofdenergiesysteem op nationale schaal.

2. *Duurzaam economisch groeipotentieel*
   Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. Daarmee kan ons land zijn positie handhaven in de top vijf van meest concurrerende landen ter wereld. Er wordt ingezet op een innovatief en sterk vestigingsklimaat met een goede *quality of life.* Belangrijk is wel dat onze economie toekomstbestendig wordt, oftewel concurrerend, duurzaam en circulair.

3. *Sterke en gezonde steden en regio's*
   Er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. Dit vraagt optimale afstemming op en investeringen in mobiliteit. Dit betekent dat voorafgaand aan de keuze van nieuwe verstedelijkingslocaties helder moet zijn welke randvoorwaarden de leefomgevingskwaliteit en -veiligheid daar stelt en welke extra maatregelen nodig zijn wanneer er voor deze locaties wordt gekozen. Zo blijft de gezondheid in steden en regio's geborgd.

4. *Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied*
   Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een goed verdienpotentieel voor de bedrijven wordt gecombineerd met een minimaal effect op de omgevingskwaliteit van lucht, bodem en water. In alle gevallen zetten we in op ontwikkeling van de karakteristieke eigenschappen van het Nederlandse landschap. Dit vertegenwoordigt een belangrijke cultuurhistorische waarde. Verrommeling en versnippering, bijvoorbeeld door wildgroei van distributiecentra, is ongewenst en wordt tegengegaan.

3.1.1.3 Afwegingsprincipes

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies. In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal. Het verschilt tussen gebieden wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling en tussen concurrentiekracht en leefbaarheid. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

3.1.1.4 Toetsing van het initiatief aan de NOVI

Voorliggend geval betreft een project waarbij geen nationale belangen in het geding zijn en er is geen sprake van enige belemmering met betrekking tot de prioriteiten zoals verwoord in de NOVI. Geconstateerd is dat de woonfunctie de meest logische vervolgfunctie voor het projectgebied. Met het realiseren van appartementen in Pannerden wordt ingespeeld op de vraag en bijgedragen aan een sterke stedelijke regio. Geconcludeerd wordt dat de NOVI geen belemmering vormt voor de in deze ruimtelijke motivering opgenomen herontwikkeling.

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR: voorganger van de NOVI) is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen ‘bestaand stedelijk gebied’ en ‘stedelijke ontwikkeling’.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

bestaand stedelijk gebied: ‘bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’.

stedelijke ontwikkeling: ´ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.´

Bij het beschrijven van de behoefte dient te worden uitgegaan van het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling (de komende tien jaar, zijnde de looptijd van het bestemmingsplan) verminderd met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd (harde plancapaciteit).

3.1.3 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

Wat betreft de “Ladder voor duurzame verstedelijking” wordt opgemerkt dat deze van toepassing is bij “nieuwe stedelijke ontwikkelingen” (3.1.6 Bro). Het begrip 'stedelijke ontwikkeling' wordt in Bro 1.1.1 als volgt gedefinieerd: *ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.*

Uit Afdelingsjurisprudentie blijkt dat de vraag wanneer sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in grote mate casuïstisch wordt beantwoord. Zo heeft de Afdeling uitgemaakt dat de bouw van 11 woningen niet

als stedelijke ontwikkeling wordt gezien. De raad is van oordeel dat gelet het aantal woningen dat het plan mogelijk maakt, het plan niet voorziet in een woningbouwlocatie of andere stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1 eerste lid, aanhef en onder i van het Bro. Artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro is dan ook niet van toepassing (ABRvS 16 september 2015; ECLI:NL:RVS:2015:2921).

In voorliggend geval is sprake van een woningbouwontwikkeling waarbij 16 appartementen in het stedelijke gebied van Pannerden worden gerealiseerd op het perceel van een voormalige pastorie. De voorgenomen ontwikkeling wordt hiermee als een 'stedelijke ontwikkeling' aangemerkt. De laddertoets wordt hierna doorlopen.

Wat is het ruimtelijk verzorgingsgebied?

Wanneer sprake is van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling', moet de ruimtelijke onderbouwing een beschrijving van de behoefte aan de woningen die mogelijk worden gemaakt bevatten. De behoefte moet worden bepaald binnen het ruimtelijk verzorgingsgebied van de woningbouwontwikkeling. De aard en de omvang van de ontwikkeling zijn leidend voor het schaalniveau waarop de ruimtebehoefte moet worden afgewogen.

Voor woningbouwontwikkelingen kan dit schaalniveau de gemeentegrens overstijgen. Verhuisbewegingen geven hiervoor een goede indicatie. De 'ladder' verplicht niet in alle gevallen tot regionale afstemming. Op basis van de aard en de omvang van het woningbouwplan moet bepaald worden of regionale afstemming nodig is. Bij kleinschalige ontwikkelingen die geen gemeentegrens overstijgend effect hebben, is bovengemeentelijke afstemming niet nodig.

De ontwikkeling van het plan is in de eerste plaats ingegeven om tegemoet te komen aan de lokale vraag naar woningen. Lokaal betekent in dit geval de vraag naar wonen in het centrum van Pannerden. De woningmarkt in de gemeente Zevenaar is bovendien redelijk gesloten. Er zijn vooral verhuisbewegingen binnen de gemeentegrenzen. Het ruimtelijk verzorgingsgebied van de woningbouwontwikkeling beperkt zich daarom ook tot de gemeentegrenzen.

Omdat de ontwikkeling redelijk kleinschalig is, heeft dit geen significant gemeentegrens overstijgend effect, en is geen bovengemeentelijke afstemming nodig.

Beschrijving behoefte aan de voorgenomen ontwikkeling

De behoefte bij een woonplan wordt bepaald door de confrontatie van de lange termijn prognose van de vraag naar woningen, met het woningaanbod in de bestaande plancapaciteit om in die vraag te voorzien. In veel provincies en regio's zijn prognosemodellen beschikbaar die bruikbaar zijn om de behoefte te bepalen. Naast kwantitatieve aspecten, kunnen ook kwalitatieve aspecten een rol spelen bij de beschrijving van de behoefte. Bij woningen kan daarbij vooral worden gedacht aan specifieke woontypen, wooncategorieën en woonmilieus.

Zoals reeds beschreven geldt voor het voorliggende initiatief dat het ruimtelijk verzorgingsgebied op lokaal en gemeentelijk niveau ligt. De kwantitatieve en kwalitatieve behoefte wordt dan ook op dit niveau beschreven.

Kwantitatief

In paragraaf 3.3.1 (Liemerse woonagenda, de koers voor 2020 – 2025) wordt de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan het actuele woonbeleid van de Liemers.

In de nieuwe woningbehoefteprognoses is er geen sprake meer van een krimp in de Liemers. De prognoses uit 2019 laat tenminste tot 2040 een huishoudensgroei zien. Voor die groeiende vraag van huishoudens zullen nieuwe woningen gebouwd moeten worden. De groei is het grootst in de komende vijf jaar (ongeveer 500 woningen per jaar). Vanaf 2025 ligt deze op ongeveer 300 per jaar en na 2030 is vooralsnog een beperkte groei van 50 woningen per jaar voorzien.

Voor de komende vijf jaar ligt er een woningbehoefte die hoger is dan de nieuwbouwaantallen die we de afgelopen jaren hebben opgeleverd. We zien in de huidige woningmarkt dat veel huishoudens en jongeren in het bijzonder, veel moeite hebben om een (geschikte) woning te vinden op de gespannen woningmarkt. Omdat de vraag naar verwachting nog verder zal toenemen heeft het verhogen van de nieuwbouwproductie op de korte termijn (vóór 2025) dan ook prioriteit.

In voorliggend geval is sprake van een woningbouwontwikkeling waarbij in totaal 16 woningen worden gerealiseerd. Gezien de woningbouwopgave wordt gesteld dat hiermee sprake is van een ontwikkeling die past binnen de aantoonbare kwantitatieve woningbouwbehoefte binnen de regio de Liemers en de gemeente Zevenaar zelf.

Kwalitatief

Zoals ook te lezen in paragraaf 3.3.1 blijkt uit de woningbehoefteprognoses ten aanzien van de kwalitatieve woningbehoefte dat op lange termijn tot 2040 sprake is van huishoudensgroei. Op korte termijn, tot 2025, is deze groei het grootst. In de huidige woningmarkt is te zien dat veel huishoudens, en in het bijzonder jongeren, moeite hebben een woning te vinden.

Ten opzichte van 2017 ligt het accent nu sterk op de oplopende woningtekorten en de betaalbaarheid van woningen voor middeninkomensgroepen. Volgens het woningbehoefteonderzoek zou tot 2025 bijna de helft van het woningbouwprogramma moeten bestaan uit betaalbare koopwoningen. Daarnaast geeft het onderzoek aan dat er vanuit de middeninkomens ook behoefte is aan vrije sector huurwoningen in de middenhuur.

In de komende vijf jaar is de toename van de woningbehoefte het grootst. Het huidige woningbouwprogramma is nog niet voldoende groot om te voorzien in deze behoefte, zeker als moet worden voorzien in extra planaanbod van 130% zoals afgesproken in de Woondeal Regio Arnhem Nijmegen.

Om voor de komende 10 jaar voldoende plancapaciteit beschikbaar te hebben zijn extra locaties nodig. Hierbij komt de prioriteit te liggen op transformatie en inbreiding. Naast deze locaties is ook een beperkt aantal nieuwe uitleglocaties nodig.

Ook is er ruimte voor goede woningbouwplannen, hiervoor wordt gebruik gemaakt van maatwerk per kern voor een aanvullend woningaanbod. Hierdoor wordt ruimte geboden voor het geclusterd toevoegen van woningen in kleine kernen. De woningbehoefte ziet wel voornamelijk op betaalbare woningbouw, er wordt dan ook ingezet op een aanbod van 2/3^{e} in het betaalbare segment.

Uit de Woonvisie Gelders Eiland 2018 (zie ook paragraaf 3.4.2) blijkt dat de nadruk voor nieuwe woningbouw komt te liggen op transformatie. Door de veranderende economie en bevolkingsopbouw verliezen panden in bestaande kernen hun functie. Voor het behoud van de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid is transformatie van deze panden naar een nieuwe functie belangrijk. Wonen is hierbij vaak een oplossing. Verder wordt ingezet op realisatie van het woningbouwprogramma op transformatielocaties. Daarnaast is er een voorkeur voor inbreiden boven uitbreiden. Om de schaarse ruimte duurzaam te gebruiken wordt binnen de kernen gezocht naar ruimte om te voorzien in de woningvraag. Als transformatielocaties onvoldoende ruimte geven om aan de woningbehoefte te voldoen gaat de voorkeur uit naar inbreiding boven uitbreiding. Inbreiding mag niet ten kosten gaan van de kwaliteit en beleving van de woonomgeving in kernen.

Conclusie

Het plan past binnen de demografische ontwikkelingen en wensen in de regio en de gemeente. Regionaal gezien is vanwege de sterke groei van huishoudens op de korte termijn sprake van vraag naar meer nieuwe woningen. Deze vraag ziet voor 2/3^{e} op het betaalbare segment. De ontwikkeling bevat 13 huur en 3 koopappartementen waarmee het een toevoeging is voor de kwantitatieve behoefte binnen de regio. Het voornemen ziet op de realisatie van appartementen in het segment midden/goedkoop op een inbreidingslocatie. Daarmee wordt voldaan aan de regionale kwalitatieve woningbehoefte. Ook gemeentelijk gezien past het plan binnen de doelstellingen aangezien het om een inbreidingslocatie gaat.

Dit tezamen maakt dat de ontwikkeling voorziet in de kwantitatieve en de kwalitatieve behoefte van het marktgebied.

Stedelijk gebied

Als de woningbouwontwikkeling voorziet in een behoefte en gepland is binnen bestaand stedelijk gebied, dan wordt voldaan aan de Ladder. Als bestaand stedelijk gebied wordt aangemerkt: ‘bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing voor wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, en ook de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’.

In voorliggend geval is sprake van een 'stedelijke ontwikkeling' op een locatie die onderdeel uitmaakt van het 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing voor wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, en ook de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'. Op basis van het voorstaande is daarmee sprake van een ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied.

De voorgenomen ontwikkeling bevindt zich in de kern Pannerden, en is gelegen in een woonwijk. Op basis van het vorenstaande wordt dan ook gesteld dat er sprake is van een ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied.

Conclusie toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking

Gelet op het vorenstaande wordt geconcludeerd dat de gewenste ontwikkeling in overeenstemming is met de Ladder voor duurzame verstedelijking.

3.1.4 Conclusie toetsing aan het rijksbeleid

Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de 'Omgevingsvisie Gaaf Gelderland', welke is verankerd in de omgevingsverordening. Op 19 december 2018 hebben de Provinciale Staten van Gelderland de 'Omgevingsvisie Gaaf Gelderland' vastgesteld. De bijbehorende 'Omgevingsverordening Gelderland' is op 14 januari 2023 vastgesteld.

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

3.2.1.1 Algemeen

Op 19 december 2018 is de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. De Omgevingsvisie gaat over 'Gaaf Gelderland'. 'Gaaf' is een woord met twee betekenissen. 'Gaaf' betekent 'mooi' en gaat over wat historisch en landschappelijk gezien heel en mooi en ongeschonden is. Het beschermen waard! Maar 'Gaaf' verwijst ook naar dat wat 'cool' en nieuw en vernieuwend is; aantrekkelijk voor nieuwe generaties. Het ontwikkelen waard. Beide kanten zijn van toepassing op Gelderland en onlosmakelijk verbonden met de Gelderlanders. Beide aspecten zijn dan ook opgenomen in de Gelderse Omgevingsvisie.

Een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland staat daarbij centraal.

Gezond en veilig is een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat is aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.

Schoon en welvarend is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

De visie geeft zeven ambities voor een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland, onder andere op het terrein van economisch vestigingsklimaat en het woon- en leefklimaat. Met vier spelregels of Doe-principes' – DOEN, LATEN, ZELF en SAMEN – geeft de provincie hier werking aan. Tezamen vormen zij het kader waarbinnen de provincie werkt en afwegingen maakt.

De provincie streeft naar een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen. Zo worden de economische kracht en kwaliteit van leven in Gelderland versterkt, nu en in de toekomst. Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang. Bovendien draagt een goede kwaliteit van de leefomgeving bij aan

gezondheid. Goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen, een mooie natuur; het is allemaal van belang. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende woonkwaliteiten, zowel stedelijke als landelijke. De Gelderse streken hebben ieder hun eigen aard, waar mensen zich thuis en verbonden met elkaar voelen. In onze groeiende Gelderse steden komen veel activiteiten samen. Tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in een vitaal platteland, juist als daar krimp plaatsvindt. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand stedelijk gebied het vertrekpunt. De provincie geeft de voorkeur aan het benutten van bestaande gebouwen en gaat voor concentraties van bebouwing. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan worden uitgebreid aan de randen van de steden of dorpen.

3.2.1.2 Toetsing

De voorgenomen ontwikkeling draagt bij aan de provinciale ambities ten aanzien van het woon- en leefklimaat. Het voornemen ziet op de realisatie van 16 appartementen binnen stedelijk gebied waarmee wordt voldaan aan de wens van geconcentreerde bebouwing. Geconcludeerd wordt dat het initiatief van toegevoegde waarde is voor het woon- en leefklimaat van Gelderland.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

3.2.2.1 Algemeen

De provincie beschikt over verschillende instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De omgevingsverordening richt zich net zo breed als de omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Ten aanzien van voorliggend initiatief zijn de regels ten aanzien van het onderwerp 'wonen' relevant. In de verordening wordt aangegeven dat nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen slechts zijn toegestaan wanneer dit past in het vigerende door Gedeputeerde Staten vastgestelde Kwalitatief Woonprogramma, successievelijk de door Gedeputeerde Staten vastgestelde kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio.

3.2.2.2 Van toepassing zijnde artikelen

In het kader van voorliggende omgevingsvergunning is hoofdzakelijk artikel 2.2 (*doorwerking regionale woonagenda*) van toepassing.

Artikel 2.2 (instructieregel bestemmingsplan doorwerking regionale woonagenda)

1. Een bestemmingsplan maakt nieuwe woningen alleen mogelijk als die ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda.
2. Als een ontwikkeling niet past binnen de vigerende regionale woonagenda, kan een bestemmingsplan vooruitlopend op de eerstvolgende actualisatie van de regionale woonagenda nieuwe woningen toch mogelijk maken onder de volgende voorwaarden:
    a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
    b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
    c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling, en
    d. Gedeputeerde Staten stemmen in met deze ontwikkeling.

3.2.2.3 Toetsing van het initiatief aan de artikelen

Artikel 2.2

Zoals blijkt uit de toetsing van het voornemen aan het gemeentelijk en regionaal (woon)beleid (zie respectievelijk paragraaf 3.3 en 3.4), voorziet de voorgenomen ontwikkeling in kwalitatief en kwantitatief opzicht in woningbouw waar behoefte aan is.

3.2.2.4 Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsverordening Gelderland

In paragraaf 3.1.3 is de Ladder-toets doorlopen. Aangetoond is dat er behoefte is aan dit woningbouwprogramma, zowel kwalitatief als kwantitatief. In de navolgende paragrafen wordt de voorgenomen ontwikkeling eveneens getoetst aan het regionaal woonbeleid (paragraaf 3.2.3) en het gemeentelijk woonbeleid (paragraaf 3.3.2). Uit de toetsing in de genoemde paragrafen blijkt dat de beoogde woningbouwontwikkeling zowel kwantitatief als kwalitatief passend is binnen de beleidskaders. Gelet hierop geeft de voorgenomen ontwikkeling invulling aan de concrete woonbehoefte in Pannerden en de gemeente Zevenaar. Het voornemen is in overeenstemming is met de Omgevingsverordening Gelderland.

3.2.3 Conclusie toetsing aan het provinciale beleid

Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met het provinciale beleid.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Liemerse woonagenda, de koers voor 2020 – 2025

3.3.1.1 Algemeen

De Liemerse gemeenten Duiven, Doesburg, Montferland, Westervoort en Zevenaar hebben samen de Liemerse Woonagenda voor de periode 2020-2025 ondertekend. Door middel van deze woonagenda zijn afspraken gemaakt over de te realiseren woningen, zowel kwalitatief als kwantitatief.

3.3.1.2 De Liemerse woningmarkt

In de nieuwe woningbehoefteprognoses is er geen sprake meer van een krimp in de Liemers. De prognoses uit 2019 laat tenminste tot 2040 een huishoudensgroei zien. Voor die groeiende vraag van huishoudens zullen nieuwe woningen gebouwd moeten worden. De groei is het grootst in de komende vijf jaar (ongeveer 500 woningen per jaar). Vanaf 2025 ligt deze op ongeveer 300 per jaar en na 2030 is vooralsnog een beperkte groei van 50 woningen per jaar voorzien.

Voor de komende vijf jaar ligt er een woningbehoefte die hoger is dan de nieuwbouwaantallen die in de regio de afgelopen jaren zijn opgeleverd. De regio ziet in de huidige woningmarkt dat veel huishoudens en jongeren in het bijzonder, veel moeite hebben om een (geschikte) woning te vinden op de gespannen woningmarkt. Omdat de vraag naar verwachting nog verder zal toenemen heeft het verhogen van de nieuwbouwproductie op de korte termijn (vóór 2025) dan ook prioriteit.

Voor de Liemers als geheel is berekend dat het huidige tekort aan woningen minder groot is dan in de rest van de regio. Maar dat tekort is niet overal even groot. Vanwege het grotere tekort op de Arnhemse woningmarktregio wordt in de aangrenzende gemeenten Westervoort en Duiven een groter dan gemiddelde woningmarktdruk ervaren.

3.3.1.3 Behoefte aan betaalbaar wonen

Ten opzichte van 2017 ligt het accent nu sterk op de oplopende woningtekorten en de betaalbaarheid van woningen voor middeninkomensgroepen. Volgens het woningbehoefteonderzoek zou tot 2025 bijna de helft van het woningbouwprogramma moeten bestaan uit betaalbare koopwoningen. Daarnaast geeft het onderzoek aan dat er vanuit de middeninkomens ook behoefte is aan vrije sector huurwoningen in de middenhuur.

3.3.1.4 Aan de slag met de versnelling van de woningbouw in Liemers

In de komende vijf jaar is de toename van de woningbehoefte het grootst. Het huidige woningbouwprogramma is nog niet voldoende groot om te voorzien in deze behoefte, zeker als moet worden voorzien in extra planaanbod van 130% zoals afgesproken in de Woondeal Regio Arnhem Nijmegen.

Om voor de komende 10 jaar voldoende plancapaciteit beschikbaar te hebben zijn extra locaties nodig. Hierbij komt de prioriteit te liggen op transformatie en inbreiding. Naast deze locaties is ook een beperkt aantal nieuwe uitleglocaties nodig.

Verder wordt gestuurd op de 'groene' kwaliteit van nieuwbouw. Hierbij wordt gelet op duurzaamheid, klimaat adaptieve woonomgevingen, circulair en natuurinclusief bouwen en goede overgangen naar het open Liemense landschap.

Ook is er ruimte voor goede woningbouwplannen, hiervoor wordt gebruik gemaakt van maatwerk per kern voor een aanvullend woningaanbod. Hierdoor wordt ruimte geboden voor het geclusterd toevoegen van woningen in kleine kernen. De woningbehoefte ziet wel voornamelijk op betaalbare woningbouw, er wordt dan ook ingezet op een aanbod van 2/3^{e} in het betaalbare segment.

3.3.1.5 Toetsing van het initiatief aan de Liemerse woonagenda, de koers voor 2020 - 2025

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt ingespeeld op de concrete kwalitatieve en kwantitatieve behoefte in de regio en specifiek in de gemeente Zevenaar. De woningen in het projectgebied betreffen huur appartementen in het segment midden/goedkoop. In deze categorie woningen is, zoals in de woonagenda verwoord, sprake van een tekort. Kwantitatief ligt nog een grote woningbouwopgave. Voorliggend plan geeft hier op een binnenstedelijke (transformatie)locatie invulling aan.

3.3.2 Conclusie toetsing aan het regionaal beleid

Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met het regionaal beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030

3.4.1.1 Algemeen

De Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 is op 25 april 2017 vastgesteld door de gemeenteraad van de voormalige gemeente Rijnwaarden (nu opgegaan in gemeente Zevenaar). De visie geeft geen eindbeeld maar een omschrijving van de kernwaarden en kansen voor het gebied. Initiatieven worden getoetst of ze passen binnen de kernwaarden, of deze versterken.

De omgevingsvisie is een integrale visie met als hoofdthema's duurzaam, leefbaar, mooi en toeristisch. Voor deze thema's zijn in de visie een aantal doelen beschreven waarvan enkele relevante doelen hierna per thema zijn beschreven.

De visie voor 2030

Levendigheid vind je in de dorpen, op de dijken en rond de recreatieplassen. Het behoud van leefbaarheid is de grootste prioriteit. De leefbaarheid wordt bepaald door de (fiets)bereikbaarheid van voorzieningen en de gemeenschapszin. Maar ook in de creativiteit van het zelfvoorzienend zijn. Iets dat past bij een eiland. Bouwen voor de eigen behoefte, op plekken en manieren met maatschappelijke meerwaarde, en ook voorzien in de eigen (duurzame) energiebehoefte horen daar bij. Ruimtelijke kwaliteit is belangrijk op plekken waar veel bezoekers komen. Op andere plekken mag het ook gewoon functioneel zijn. Zo moeten de boeren in de primaire landbouwgebieden hun werk optimaal kunnen uitvoeren, zonder onnodige hinder van recreanten of natuurontwikkeling.

Een duurzaam Gelders Eiland

Gesteld wordt dat de gemeente achter loopt op het gebied van duurzaamheid en deze achterstand snel wil inhalen. Er wordt bijvoorbeeld gestuurd op particuliere initiatieven op het gebied van klimaatadaptatie zoals minder verhardingen, maar meer groen op particulier terrein.

Een leefbaar Gelders Eiland

Inwoners van het Gelders Eiland maken zich zorgen over de leefbaarheid van hun dorpen. Het wegtrekken van mensen brengt leegstand en een onvermijdelijke vermindering van het voorzieningenaanbod met zich mee. Dat betekent een toenemende druk op de leefomgeving en een uitdaging om het Gelders Eiland aantrekkelijk, vitaal en levendig te houden. Voor de dorpen, maar ook voor het buitengebied. De kracht van het Gelders Eiland ligt in de saamhorigheid en de sociale cohesie in de dorpen. Actieve dorpsraden, verenigingen en lokale ondernemers zijn de belangrijkste motoren van een vitaal Gelders Eiland. In het buitengebied vormt de landbouwsector een belangrijke economische drager. Ook in die sector zijn grote veranderingen gaande. Door een goede positionering en inzet van dorpsraden, verenigingen en ondernemers is het mogelijk om samen de levendigheid in stand te houden of zelfs te vergroten. Dit vergt van de gemeente dat zij open staat voor maatschappelijke initiatief. Duidelijke en heldere communicatie is hierbij van groot belang. Initiatiefnemers krijgen de kans om het Gelders Eiland mooier te maken dan ze al is. De samenleving is hierin leidend. Door marketing zetten samenleving en gemeente het aantrekkelijke wonen en recreëren verder op de kaart. Bereikbaarheid is voor leefbaarheid van het groots belang, zowel per fiets, auto, openbaar vervoer als digitaal. Vanuit Nederland en Duitsland zijn goede verbindingen naar de steden in de regio, zoals Nijmegen, Arnhem en Emmerich. Dit is voor zowel toerisme als voorzieningen belangrijk.

Een mooi Gelders Eiland

Het Gelders Eiland is een mooi gevarieerd gebied met een lange geschiedenis. Onderhoud en ontwikkeling van de ruimtelijke omgeving staan in het teken van het versterken en tonen van deze kwaliteiten. De realiteit is echter dat door economische en demografische ontwikkelingen steeds meer plekken leeg (komen) te staan. Dit zet de ruimtelijke kwaliteit van de dorpen en het landschap onder druk. Het resterende programma op het vlak van wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme, moet worden ingezet op locaties waar dit bijdraagt aan een duurzaam, leefbaar of mooi Gelders Eiland. Tot 2025 wordt gerekend op een groei van het aantal huishoudens en daarmee een behoefte aan nieuwe woningen. De gemeente voert regie op de locatiekeuze en -invulling, zowel ruimtelijk als volkshuisvestelijk. Er zijn echter teveel nieuwbouwwoningen gepland. Op basis van regionale afspraken worden daarom grote bouwplannen, zoals Uuleveld en Ficoterrein, heroverwogen. De doelstelling is om hoofdzakelijk te bouwen in de dorpen waarbij de lokale woonbehoefte centraal staat. Om leegstand van maatschappelijk vastgoed zoals kerken, monumentale panden of fabrieken tegen te gaan wordt gezocht naar mogelijkheden om deze te vormen naar nieuwe woonvormen. Leegstand en verpaupering kan met een nieuw bouwprogramma worden aangepakt.

3.4.2 Woonvisie Gelders Eiland 2018

3.4.2.1 Algemeen

De Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 is op 25 april 2017 vastgesteld door de gemeenteraad van de voormalige gemeente Rijnwaarden (nu opgegaan in gemeente Zevenaar). De Woonvisie is een nadere invulling van het aspect wonen zoals omschreven in de Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030. Er is ruimte nodig voor de gewenste verandering in de samenstelling van de woningvoorraad. De Woonvisie geeft verder invulling over de wijze waarop dat wordt gedaan.

Opgave woningbouw

De nadruk komt te liggen op transformatie. Door de veranderende economie en bevolkingsopbouw verliezen panden in bestaande kernen hun functie. Voor het behoud van de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid is transformatie van deze panden naar een nieuwe functie belangrijk. Wonen is hierbij vaak een oplossing. Verder wordt ingezet op realisatie van het woningbouwprogramma op transformatielocaties. Daarnaast is er een voorkeur voor inbreiden boven uitbreiden. Om de schaarse ruimte duurzaam te gebruiken wordt binnen de kernen gezocht naar ruimte om te voorzien in de woningvraag. Als transformatielocaties onvoldoende ruimte geven om aan de woningbehoefte te voldoen gaat de voorkeur uit naar inbreiding boven uitbreiding. Inbreiding mag niet ten kosten gaan van de kwaliteit en beleving van de woonomgeving in kernen.

De gemeente zet in op maatwerk. Er wordt gekozen voor maatwerk die optimaal bijdraagt aan de woningvraag en leefbaarheid in de specifieke kern. Dit door actief in gesprek te gaan met de bewoners en specialisten. Op basis van aard, schaal en de specifieke woningbehoefte wordt samen bepaalt welke aanvullingen gewenst zijn. Dat kan erin resulteren dat in het kwalitatief woonprogramma wordt gekozen om actief te sturen in de toe te voegen woning categorieën.

Het woningbouwprogrammering is flexibel en wordt jaarlijks geactualiseerd. Hierbij wordt ingezet op ruimte voor kansrijke en passende woningbouw. Ook wordt het aanbod in de vrije sector huur in beeld gebracht en wordt onderzocht in welke mate toevoeging in dit segment wenselijk is en wie hieraan kan bijdragen.

3.4.3 Toetsing van het initiatief aan het gemeentelijk beleid

In voorliggende geval worden 13 betaalbare huur en 3 koopappartementen gerealiseerd op een inbreidingslocatie in de kern Pannerden. De ontwikkeling voorziet op kleinschalige wijze in de uitbreiding van het aantal betaalbare huurwoningen voor de startersdoelgroep in de gemeente Zevenaar. De bevolkingstoename die de gemeente verwacht tot 2025 kan met onderhavige ontwikkeling deels opgelost worden. De nieuw te bouwen woningen zullen voldoen aan de actuele eisen op het gebied van duurzaamheid. Het voornemen is een ideële doelstelling en is in het leven geroepen als voorziening ten dienste van het dorp Pannerden.

Geconcludeerd wordt dat het initiatief aansluit bij de uitgangspunten uit de Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 en de Woonvisie Gelders Eiland 2018.

3.4.4 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met het gemeentelijk beleid.

HOOFDSTUK 4 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Artikel 5.20 van het Bor verklaart voor de inhoud van een besluit als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3^0 Wabo, artikel 3.1.6 van overeenkomstige toepassing. Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een omgevingsvergunning een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, archeologie & cultuurhistorie en Besluit milieueffectrapportage.

4.1 Geluid

4.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt.

4.1.2 Situatie projectgebied

Voorliggend project gaat uit van de realisatie van een woongebouw. De te realiseren woningen (appartementen) worden in het kader van de Wgh aangemerkt als geluidsgevoelige objecten en dienen hierdoor getoetst te worden aan de mogelijke gevolgen van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai.

Industrielawaai

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van en ligt niet in de directe nabijheid van een (gezoneerd) industrieterrein. Aan industrielawaai hoeft niet nader te worden getoetst. Wat betreft de invloed van individuele bedrijvigheid op de appartementen wordt verwezen naar paragraaf 4.5 ‘milieuzonering’.

Railverkeerslawaai

Binnen de directe omgeving van het projectgebied bevindt zich geen spoorweg. Het projectgebied ligt hiermee ook niet binnen de wettelijke geluidszone van een spoorweg. Aan railverkeerslawaai hoeft niet nader te worden getoetst.

Wegverkeerslawaai

In artikel 74 van de Wgh is aangegeven dat wegen aan weerszijden van de weg een wettelijke geluidszone hebben waarvan de grootte is opgenomen in onderstaande tabel.

Wettelijke geluidszones van wegen:

Aantal rijstroken	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
1 of 2 rijstroken	200 m	250 m
3 of 4 rijstroken	350 m	400 m
5 of meer rijstroken	350 m	600 m

De hiervoor genoemde zones gelden niet voor:

- wegen die zijn aangeduid als woonerf (art 74.2);
- wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt (art 74.2).

Het projectgebied bevindt zich in een gebied waar 30 km/u mag worden gereden. De wegen rondom het projectgebied zijn daarmee niet voorzien van een wettelijke geluidszone. Op basis van jurisprudentie dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook bij deze wegen de aanvaardbaarheid van de geluidsbelasting te worden onderbouwd.

Tegenover het projectgebied is een supermarkt, slagerij en een drogisterij gevestigd. Voertuigen die over de aangrenzende wegen rondom het projectgebied rijden, zullen, vanwege deze supermarkt (waardoor er relatief veel voetgangers lopen) en de aanwezigheid van drempels, op lagere snelheid rijden. De direct omliggende wegen betreffen smalle en relatief rustige wegen primair bedoeld voor bestemmingsverkeer. Gelet op het vorenstaande kan redelijkerwijs aangenomen worden dat de geluidsbelasting op de gevels ter plaatse van de beoogde appartementen niet meer zal bedragen dan 48 dBA.

Ten aanzien van het aspect wegverkeerslawaai wordt dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat verwacht ter plaatse van het projectgebied.

4.1.3 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

4.2 Bodem

4.2.1 Algemeen

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

4.2.2 Situatie projectgebied

In dit geval is door DUMEA Milieu een verkennend milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd. Hierna wordt ingegaan op de belangrijkste conclusies. Voor de volledige onderzoeksrapportage wordt verwezen naar Bijlage 1 van deze toelichting.

Onderzoeksresultaten

Grond

In de bovengrondmengmonsters BM1 En BM2 zijn lichte verhogingen zware metalen en PAK aangetroffen. In het ondergrondmengmonster OM1 zijn lichte verhogingen zware metalen aangetroffen. Verder zijn in de ondergrondmengmonsters OM2 en OM3 geen verhogingen aangetroffen. De tussenwaarde (indicatie voor nader onderzoek) en de bodemindex-waarde (>0.5) wordt in deze gevallen niet overschreden zodat uit milieuhygiënische overweging er geen directe aanleiding bestaat tot het instellen van aanvullend onderzoek.

Grondwater

In de grondwatermonsters zijn geen verhogingen aangetroffen. De tussenwaarde (indicatie voor nader onderzoek) en de bodemindex-waarde (>0.5) wordt in deze gevallen dan ook niet overschreden zodat uit milieuhygiënische overweging geen aanleiding bestaat tot het instellen van aanvullend onderzoek.

Toetsing hypothese

Op basis van de vooraf gestelde hypothese is de onderzoekslocatie in eerste aanleg als milieuhygiënisch verdacht aangemerkt. Op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek blijkt dat de locatie niet geheel vrij is van bodemverontreiniging.

De grond en het grondwater ter plaatse van de onderzoekslocatie bevatten enkele stoffen verhoogd ten opzichte van de achtergrondwaarde respectievelijk de streefwaarde. De plaatselijk verhoogd gemeten chemische verontreinigingen overschrijden de tussenwaarde en de bodemindex waarde (>0,5) niet en geven daardoor geen directe aanleiding tot het instellen van een nader onderzoek.

4.2.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor voorliggend initiatief.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese Unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

4.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip “niet in betekenende mate” is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO_2 en PM_{10} moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

4.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van ‘gevoelige bestemmingen’ binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

4.3.2 Situatie projectgebied

Gelet op de aard en omvang van voorliggende ontwikkeling (16 woningen) in vergelijking met de voorgenoemde categorieën, kan worden gesteld dat voorliggend project ‘niet in betekenende mate bijdraagt’ aan de luchtverontreiniging.

Tot slot wordt geconcludeerd dat deze ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader van het Besluit gevoelige bestemmingen

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor voorliggend initiatief.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Per 1 januari 2010 moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer gevaarlijke stoffen geldt de ‘Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen’ (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen, per buisleiding of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Het transporteren van stoffen per buisleiding is geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

4.4.2 Situatie in en bij het projectgebied

Aan de hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In afbeelding 4.4 is een uitsnede van de Risicokaart met daarop middels de rode ster de locatie van het projectgebied weergegeven.

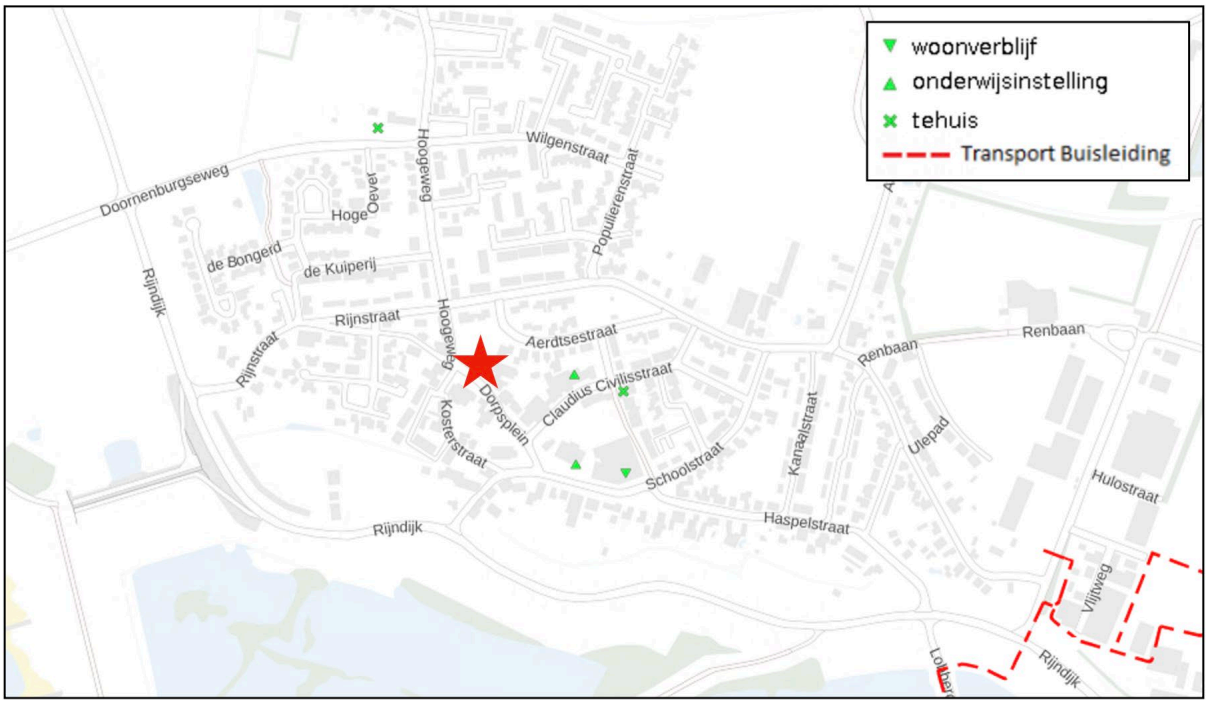

Afbeelding 4.4 Uitsnede Risicokaart (Bron: Nederland.risicokaart.nl)

In afbeelding 4.4 is de risicokaart van het projectgebied te zien. Hierop is te zien dat op circa 780 meter een gasleiding is gelegen. Deze gasleiding ligt op dermate grote afstand dat deze voor de voorgenomen ontwikkeling niet relevant is.

Uit de inventarisatie blijkt dat het projectgebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

4.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het initiatief in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

4.5 Milieuzonering

4.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door middel van milieuzonering. Onder milieuzonering wordt verstaan het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;

- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden.

Hoewel de richtafstanden in 'Bedrijven en milieuzonering' indicatief zijn, worden deze afstanden wel als harde eis gezien door de Raad van State bij de beoordeling of milieubelastende functies op een passende afstand van milieugevoelige functies (zoals woningen) worden gesitueerd.

4.5.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een tweetal gebiedstypen te onderscheiden; 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'.

Een 'rustige woonwijk' is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer.

Het omgevingstype 'gemengd gebied' is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Het projectgebied ligt in de kern Pannerden. Tegenover het projectgebied zijn een supermarkt, een slagerij en een drogisterij gelegen waardoor sprake is van een zekere menging van functies. Daarom wordt in voorliggend geval uitgegaan van een ligging in een **'gemengd gebied'**. In de onderstaande tabel is te zien welke richtafstanden per milieucategorie gelden tot onder andere het omgevingstype 'gemengd gebied'.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

4.5.3 Situatie projectgebied

4.5.3.1 Algemeen

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de functie toe? (interne werking).

4.5.3.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ordening. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast of het plan leidt tot hinder of belemmeringen voor de bedrijven in de omgeving.

De functie 'wonen' betreft geen milieubelastende activiteit voor de omgeving. Van enige vorm van aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden als gevolg van deze functie is dan ook geenszins sprake.

4.5.3.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of nieuwe functie(s) binnen het projectgebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving en andersom of de nieuwe functie(s) de bedrijfsvoering of ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven aantasten.

In het projectgebied worden milieugevoelige functies gerealiseerd, namelijk de appartementen. Opgemerkt wordt dat het in het projectgebied reeds is toegestaan om te wonen. Met de transformatie van de locatie verandert het beschermingsniveau dan ook niet. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt hierna wel ingegaan op milieubelastende functies in de omgeving.

Rondom het projectgebied vindt men de volgende bedrijfstypen: 'Supermarkten, warenhuizen', 'Apotheken en drogisterijen', 'Detailhandel vlees, wild, gevogelte, met roken, koken, bakken'. Deze bedrijfstypen vallen allen onder milieucategorie 1. De richtafstand voor deze milieucategorie in het omgevingstype 'gemengd gebied' is dan ook 0 meter. De richtafstand voor het aspect gevaar wordt echter niet verlaagd en bedraagt voor een aantal van de omliggende bedrijven 10 meter.

Functie	**Milieucategorie**	**Richtafstand**	**Werkelijke afstand**
Dorpsplein 2 *(Supermarkten, warenhuizen)*	1	10 m	Circa 28 m
Dorpsplein 3 *(Detailhandel voor zover n.e.g.)*	1	0 m	Circa 16 m
Dorpsplein 4 *(Apotheken en drogisterijen)*	1	10 m	Circa 27 m
Dorpsplein 6 *(Detailhandel vlees, wild, gevogelte, met roken, koken, bakken)*	1	10 m	Circa 37 m

4.5.4 Conclusie

Gelet op het vorenstaande wordt geconcludeerd dat ter plaatse van de appartementen in het projectgebied sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. De omliggende milieubelastende functies vormen geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling. Omgekeerd worden de omliggende bedrijven niet in hun bedrijfsvoering beperkt.

Het aspect 'milieuzonering' vormt geen belemmering voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling.

4.6 Geur

4.6.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor vergunningsplichtige veehouderijen, als het gaat om geurhinder.

De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijke vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat, buiten een concentratiegebied, de geurbelasting op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 2 odeur units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 8 odeur units per kubieke meter lucht.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien en paarden) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor meldingsplichtige veehouderijbedrijven gelden tevens vaste afstandseisen. Deze eisen zijn gebaseerd op en komen overeen met de vaste afstanden zoals opgenomen in de Wgv.

Op grond van het bepaalde in artikel 1 van de Wgv is een geurgevoelig object als volgt gedefinieerd: *gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.*

4.6.2 Situatie projectgebied

De appartementen worden aangemerkt als zijnde geurgevoelige objecten, als bedoeld in artikel 1 van de Wgv. Ten zuidwesten van het projectgebied is een agrarisch bedrijf gevestigd. Dit agrarisch bedrijf is op circa 140 meter gelegen van het projectgebied. Daarmee wordt voldaan aan de vereiste 100 meter afstand. Geconcludeerd wordt dat ter plaatse van de nieuwe appartementen in het kader van geur een aanvaardbaar woon- en leefklimaat wordt verwacht. Andersom worden bedrijven in de omgeving niet in hun bedrijfsvoering belemmerd. Een geuronderzoek wordt op basis van vorenstaande niet noodzakelijk geacht.

4.6.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat de wet geurhinder en veehouderij geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.7 Ecologie

4.7.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten.

4.7.2 Gebiedsbescherming

4.6.2.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermd.

Het projectgebied bevindt zich op circa 243 meter afstand van het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Om aan te tonen of het voornemen resulteert in significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, is door onderzoeksbureau Witjes Milieuadvies BV een stikstofonderzoek uitgevoerd. Het rapport behorende bij dit onderzoek is opgenomen in Bijlage 2.

Uit de berekening is naar voren gekomen dat er in de bouw- en gebruiksfase geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Het project is in het kader van de Wet natuurbescherming, ten aanzien van de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, niet vergunningsplichtig.

4.6.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij' - principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het NNN. Het dichtstbijzijnde onderdeel van natuur dat onderdeel uitmaakt van het NNN bevindt zich op circa 243 meter afstand.

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het NNN en het grenst niet aan gronden die tot het NNN behoren. Gelet op de lokale invloedsfeer en de ligging van het onderzoeksgebied op enige afstand van het NNN, wordt gesteld dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect heeft op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het NNN.

4.7.3 Soortenbescherming

4.7.3.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden.

4.7.3.2 Situatie projectgebied

In voorliggend geval wordt de bebouwing op een perceel gesloopt en wordt daarvoor in de plaats een appartementengebouw gerealiseerd. Op het perceel staan diverse bomen en planten. Gelet op voorgaande is een QuickScan natuurwaardenonderzoek uitgevoerd door Natuurbank Overijssel omdat overtreding van de wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden op voorhand niet uitgesloten kan worden. In de QuickScan is als volgt over de aanwezigheid van beschermde soorten geconcludeerd. De QuickScan is toegevoegd als Bijlage 3.

Vogels

Vogels benutten het projectgebied uitsluitend als foerageergebied. Er zijn rondom het gebouw geen bomen die een geschikte nestplaats vormen. De beplanting rondom het gebouw is te dicht en hierdoor niet geschikt als nestelplaats. De bebouwing is niet toegankelijk voor vogels, de betimmering van het dakoverstek van de woning en de schuur sluit overal nauw aan en vormt daarom geen geschikte nestplaats voor gierzwaluwen en huismussen.

Als gevolg van de voorgenomen handelingen wordt er geen vogel gedood of nestplaats negatief beïnvloed ook neemt de functie van het projectgebied als foerageergebied niet af. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Grondgebonden zoogdieren

Het projectgebied vormt een functioneel leefgebied van beschermde grondgebonden zoogdieren als de egel en steenmarter. Het projectgebied is onderzocht op potentiële verblijfplaatsen van een egel en steenmarter maar deze zijn niet gevonden. Tevens zijn er in het projectgebied geen aanwijzingen, zoals prooiresten en

uitwerpselen gevonden die duiden op de aanwezigheid van steenmarter en egel. De bebouwing is niet toegankelijk voor grondgebonden zoogdieren en in de buitenruimte ontbreken geschikte heesters met een strooisellaag waar egels of steenmarters een rust- en voortplantingsplaats in kunnen bezetten. Wél zijn er rondom het woonhuis potentiële verblijfplaatsen aanwezig van de bosmuis en huisspitsmuis in holen en gaten in de grond.

Door het bouwrijp maken van het terrein wordt mogelijk een grondgebonden zoogdier gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield. De betekenis van het projectgebied als foerageergebied neemt door de voorgenomen activiteiten af, de functie van foerageergebied is niet beschermd. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een rust-of voortplantingsplaats in het projectgebied bezetten, maar de bebouwing wordt wel als potentiële verblijfplaats van vleermuizen beschouwd. In de buitengevels van de bebouwing zijn openstootvoegen vastgesteld. Deze openstootvoegen zijn niet gevuld met spinrag en bieden een doorgang naar de spouwmuur. Vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis kunnen in de spouwmuur verblijfplaatsen bezetten. Deze vleermuissoorten kunnen dergelijke verblijfplaatsen benutten als zomer-, winter-, kraam en/of paarverblijfplaats. Vleermuizen bezetten een dergelijke verblijfplaats maanden of slechts weken en doorgaans hebben de bewoners daar totaal geen weet van. Tevens zijn er onder de daklijsten kieren vastgesteld waar mogelijk vleermuizen een verblijfplaats kunnen bezetten.

Verder zijn in het projectgebied geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen, zoals een holle ruimte achter een boeiboord, windveer, loodslab, vensterluik of zonnewering aangetroffen. In het projectgebied zijn geen holenbomen of bomen met loshangend schors aanwezig.

Door het slopen van de bebouwing wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield.

Foerageergebied

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het projectgebied als geschikt foerageergebied voor vleermuizen beschouwd. Vermoedelijk foerageren verschillende vleermuissoorten rond de bebouwing. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de kleine oppervlakte, wordt het projectgebied niet als essentieel foerageergebied voor vleermuizen beschouwd.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten beïnvloedt het foerageergebied niet.

Vliegroute

Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige elementen ter geleiding tijdens het foerageren en om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen (en van foerageergebied naar verblijfplaats). Lijnvormige elementen die benut worden als vliegroute kunnen bestaan uit houtopstanden en wateren, maar ook een rij gevels van woningen. Het projectgebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maakt daarom geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten beïnvloedt de vliegroute niet.

Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Door het slopen van de bebouwing wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield. Vleermuizen en hun verblijfplaatsen zijn strikt beschermd en mogen alleen met een ontheffing negatief beïnvloed worden.

Omdat de aanwezigheid van een vaste rust- en voortplantingsplaats van vleermuizen niet uitgesloten kan worden op basis van het uitgevoerde onderzoek, dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het daarvoor geldende onderzoeksprotocol, in dit geval het vleermuisprotocol 2021. Indien vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het projectgebied, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Om alle functies van de bebouwing te onderzoeken, dient het onderzoek uitgevoerd te worden in de periode half mei-half september. Op basis van het vervolgonderzoek kunnen de wettelijke consequenties bepaald worden. Indien vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het projectgebied, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Voorgenoemd lopend aanvullend onderzoek op aanwezigheid van vleermuizen zal na gereedkomen toe worden gevoegd aan de aanvraag omgevingsvergunning of als voorwaarde worden opgenomen in de omgevingsvergunning.

4.7.4 Bomeneffectanalyse

4.7.4.1 Algemeen

Voor de ontwikkeling aan het Dorpsplein 1 te Pannerden is door Expedio Arbori een Bomen Effect Analyse (BEA) uitgevoerd. Op de locatie staan diverse bomen waaronder 2 monumentale beuken en 1 monumentale plataan. Omdat deze bomen van waarde zijn is deze beoordeling uitgevoerd. De BEA zet de bovengrondse kwaliteit van de bomen weer. Daarbij is beoordeeld of de plannen passen bij het duurzaam behoud van de bomen. De BEA is toegevoegd als Bijlage 4.

4.7.4.2 Situatie projectgebied

Een aantal bomen die in de inspectielijst zijn opgenomen kunnen met het voornemen niet gehandhaafd worden en waren ook niet van die waarde om ze wel te behouden. Deze bomen worden gecompenseerd door nieuwe aanplant.

Het voornemen ziet op de aanleg van een parkeerplaats en een pad. Het is mogelijk dit pad aan te leggen, zolang voor het cunet zo min mogelijk (diepte) ontgraven wordt. Verder is het voor duurzaam behoud van de bomen wenselijk dat er geen veranderingen aan de groeiplaats gedaan worden.

In de beuken is zwaar dood hout aanwezig. Dit is ecologisch van grote waarde. Takken die op het nieuwe pad kunnen vallen dienen in het kader van de omgevingsveiligheid wel verwijderd te worden, bij voorkeur voor aanvang van de werkzaamheden.

Ook hebben de beuken een vrij laag kroonbeeld. Om hier een doorgang te verkrijgen welke vereist is voor een voetpad, zal hiertoe gesnoeid moeten worden.

De oprit naar de parkeerplaats is niet te realiseren zonder ondergronds en bovengronds grote schade aan de bomen (6 & 7) toe te brengen.

De huidige kroonopbouw van de iep is niet toereikend om op te kronen ten einde voldoende doorrijhoogte te creëren en het is niet mogelijk om buiten de stabiliteitszone van de bomen te blijven bij het graven van een cunet. De onderlinge afstand tussen de bomen bedraagt namelijk 8 meter. Rekening houdend met een minimaal benodigde graafafstand van drie meter (in verband met de stabiliteitskluit), verdient het de aanbeveling om de iep te kappen en om de linde op te kronen.

Bij het veranderen van het ontwerp voor de inrit (dit vernieuwde ontwerp is opgenomen in deze onderbouwing als afbeelding 2.3), is gekeken naar het mogelijk behoud van de linde (9) achter de iep. Ook hier geldt een minimaal benodigde graafafstand van 3 meter. Aangezien het maaiveld echter met circa 20-30 cm verhoogd zal gaan worden om aan te sluiten bij het naaste perceel, zal ook deze boom niet duurzaam behouden kunnen blijven.

Voor een duurzaam behoud tijdens de werkzaamheden moet er aan de volgende voorwaarden worden gedaan:

- Werk aan bomen door een boomverzorger met het certificaat 'European Treeworker' (ETW)
- Werken onder bomen onder toezicht van een 'European Treetechnician' (ETT)
    - te denken aan eventueel noodzakelijke wortelsnoei
- Geen verkeersbewegingen of opslag binnen de kroonprojectie van bomen. De kwetsbare zone van de bomen dient bij voorkeur middels onlosmakelijk aan elkaar gekoppelde (bouw-) hekken omsloten te worden om de groeiplaats te beschermen.

Aansluitend verdient het de aanbeveling om de randvoorwaarden voor het zorgvuldig werken nabij bomen van toepassing te verklaren op het project, zoals deze als 'Poster werken nabij bomen' in bijlage 3 van de BEA is toegevoegd.

4.7.5 Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling. In het voorgenomen plan is een grote mate van aandacht voor behoud, uitbreiden en versterken van groene leefomgeving.

4.8 Archeologie & cultuurhistorie

4.8.1 Archeologie

4.8.1.1 Algemeen

Initiatiefnemers hebben op basis van de Erfgoedwet een archeologische zorgplicht bij projecten waarbij de bodem wordt verstoord. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek.

Als blijkt dat in het projectgebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.8.1.2 Situatie projectgebied

Er is voornamelijk een onverstoorde bodemopbouw aangetroffen. Door grote verschillen in dikte van de humeuze bovenlaag, variërend van 70 tot 240 cm dikte, zijn er grote verschillen in diepte waarop de natuurlijke afzettingen in de vorm van oeverafzettingen of een spoorvulling (waterput in boring 1) zijn aangetroffen. De boringen 4 en 6 zijn respectievelijk gestuit op boomwortels en puin of een oude fundering. Ter hoogte van boring 6 lag begin vorige eeuw een woning. De top van het archeologisch niveau (oeverafzettingen of archeologisch spoor bevindt zich op 70 à 240 cm -mv (10,67 à 12,60 m +NAP). Er zijn binnen het plangebied veel archeologische indicatoren aangetroffen (baksteen, houtskool, bot, aardewerkfragmentjes, verbrande leem en fosfaatvlekken). De aardewerkfragmenten dateren waarschijnlijk voornamelijk uit de IJzertijd en in mindere mate uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd. De meeste archeologische indicatoren zijn in de A-horizont aangetroffen, met name in de boringen 3 en 5 waar een extreem dikke A-horizont is aangetroffen met meerdere subhorizonten (oude woongronden). In de oeverafzettingen van de boringen 2, 3 en 5 zijn verschillende archeologische indicatoren op verschillende niveaus aangetroffen. In de boringen 1, 3 en 5 zijn archeologische indicatoren aangetroffen tot ongeveer de maximaal verkende diepte van 3,0 m -mv.

De hoge archeologische verwachting voor de Bronstijd tot Nieuwe tijd moet worden gehandhaafd. De diepte van de bodemingrepen blijft beperkt en/of blijft beperkt tot in ophogingen uit de Nieuwe Tijd en subrecente periode waarbij de informatiewaarde waarschijnlijk heel gering zal zijn. Het mogelijk aanwezige sporenniveau is onder de dikke A-horizont te verwachten. Om deze reden is geadviseerd dat een vervolgonderzoek niet noodzakelijk is om uit te voeren en het plangebied vrij kan worden gegeven.

4.8.2 Cultuurhistorie

4.8.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan *"een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden*" dient te bevatten.

4.8.2.2 Situatie projectgebied

Er bevinden zich in het projectgebied geen rijks- danwel gemeentelijke monumenten of andere cultuurhistorische waarden die negatieve effecten zouden kunnen ondervinden in verband met voorliggende ontwikkeling.

Gesteld wordt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor het initiatief.

4.8.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat er geen archeologisch onderzoek benodigd is en er geen sprake is van negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden.

4.9 Besluit milieueffectrapportage

4.9.1 Algemeen

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in deze integrale afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
  Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);
  Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);
  Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r., is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

4.9.2 Situatie projectgebied

4.9.2.1 Artikel 2.8 lid 1 van de Wet Natuurbescherming

Het projectgebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op een afstand van circa 243 meter. Om aan te tonen of het voornemen resulteert in significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, is door onderzoeksbureau Witjes Milieuadvies BV een stikstofonderzoek uitgevoerd.

Uit de berekening is naar voren gekomen dat er in de bouw- en gebruiksfase geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. Het project is in het kader van de Wet natuurbescherming, ten aanzien van de effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, niet vergunningsplichtig.

4.9.2.2 Drempelwaarde Besluit m.e.r.

Voor wat betreft het gehele projectgebied wordt voorzien in directe eindbestemmingen waardoor, indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden, sprake is van een m.e.r-beoordelingsplichtig plan.

In het voorliggende geval is geen sprake van activiteiten die op grond van onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage m.e.r.-plichtig zijn. Wel is sprake van een activiteit die is opgenomen in onderdeel D van het Besluit m.e.r., namelijk: 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject.'

Aangezien hier in dit geval sprake van is dient te worden getoetst of sprake is van m.e.r-beoordelingsplicht. Hier is sprake van indien de activiteiten de volgende drempelwaarden uit onderdeel D overschrijden:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of,
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Gezien de drempelwaarden wordt geconcludeerd dat in dit geval geen sprake is van een directe m.e.r.-plicht. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient ook wanneer ontwikkelingen onder drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben. Hiertoe dient de vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden gehanteerd.

Gelet op de kenmerken van het project (zoals het karakter in vergelijking met de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r.), de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke nadelige milieugevolgen optreden die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk zouden maken. Eén en ander is tevens bevestigd in de in dit hoofdstuk opgenomen milieu- en omgevingsaspecten en de daarvoor, indien van toepassing, uitgevoerde onderzoeken. Deze paragraaf wordt in dit geval beschouwd als de vormvrije m.e.r.-toets.

4.9.3 Conclusie

Dit project is niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig. Tevens zijn geen significant negatieve effecten te verwachten als gevolg van dit project.

HOOFDSTUK 5 WATERASPECTEN

5.1 Vigerend beleid

5.1.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

5.1.2 Rijksbeleid

Het Nationaal Water Programma 2022–2027 (vastgesteld op 18 maart 2022) geeft een overzicht van de ontwikkelingen binnen het waterdomein en legt nieuw ontwikkeld beleid vast. We werken aan schoon, veilig en voldoende water dat klimaatadaptief en toekomstbestendig is. Ook is er aandacht voor de raakvlakken van water met andere sectoren.

Er liggen grote opgaven voor het waterdomein:

- Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering
- We moeten blijven werken aan een goede bescherming tegen overstromingen en klimaatrobuuste zoetwatervoorziening tegen toenemende droogte.
- Ook de zorg voor goede waterkwaliteit en duurzame drinkwatervoorziening verdient aandacht.

Daarnaast zijn allerlei functies afhankelijk van water, zoals de scheepvaart, de landbouw en de natuur. Op de Noordzee moeten vele functies, waaronder de opgaven voor windenergie, natuurontwikkeling, duurzame visserij, scheepvaart en zandwinning, in balans met elkaar een plek krijgen. Om aan te geven om te gaan met de uitdagingen van ons water, ontwikkelde de Rijksoverheid het Nationaal Water Programma 2022-2027.

5.1.3 Provinciaal beleid

Het regionaal waterprogramma 2021-2027 bevat het waterbeleid van de provincie. De provincie Gelderland hanteert voor het waterbeleid drie uitgangspunten, namelijk:

1. Voorkomen is beter dan genezen. Het bodem- en watersysteem is een belangrijke basis voor de fysieke leefomgeving en een sleutel naar duurzaamheid en klimaatbestendigheid. De provincie werkt aan herstel en zorgt dat nieuwe functies en nieuwe ontwikkelingen het systeem versterken.
2. Als ontwikkelingen verwachte negatieve effecten hebben op het bodem- en watersysteem, verwacht de provincie van initiatiefnemers maatregelen om die te beperken en/of compenseren.
3. Diverse grote maatschappelijke opgaven waaraan de provincie met haar partners werken, vragen om een gebiedsgerichte aanpak. Denk aan het verminderen van stikstof en uitstoot van CO_2, de aanpak van PFAS, medicijnresten en nieuwe stoffen, aanpassing aan het veranderende klimaat, vergroten van de biodiversiteit, de stijgende vraag naar grond- en drinkwater, en ruimte voor nieuwe woningen of natuur. Deze opgaven komen samen in gebieden. Daarom is een aanpak per gebied het effectiefst. Waar mogelijk probeert de provincie hierbij gebruik te maken van innovatietechnieken en vormen van samenwerking.

5.1.4 Gemeentelijk beleid

De wens van de gemeente Zevenaar is om toe te werken naar een klimaatadaptieve inrichting, waarbij extreme weersomstandigheden geen overlast veroorzaken. Daarbij wil de gemeente absoluut voorkomen dat

er overlast optreedt bij de berekende wateroverlast. Behalve wateroverlast, is droogte een belangrijk thema. Droogte heeft onder andere effect op de natuur en het risico op verzakkingen. Daarnaast is het thema hitte belangrijk voor de gezondheid en het leefcomfort van inwoners. Om klimaatadaptief te worden moet elk perceel bijdragen aan het verminderen van klimaateffecten. Daarom zijn minimale eisen opgesteld voor de klimaatthema's wateroverlast, droogte en hitte.

De eisen zijn gelijk voor alle kavels binnen de gemeente Zevenaar. De eisen zijn opgedeeld in twee categorieën:

- Eis gericht op maatregelen: een eis op maatregelen is gericht op maatregelen die bijdragen om een goed functionerend (water)systeem te krijgen.
- Eis gericht op gewenst effect: een eis op gewenst effect is gericht op een goed functionerend (water)systeem waar geen wateroverlast, extreme droogte of hitte voorkomt.

Nieuwe ontwikkelingen dienen te worden getoetst aan de gestelde eisen.

5.1.5 Waterschap Rijn en IJssel

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Vechtstromen en Rijn en IJssel.

Het waterschap Rijn en IJssel heeft de doelen in het Waterbeheerprogramma 2022-2027 beschreven. Naast het uitvoeren van kerntaken zijn het aanpassen van de leefomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering en waterveiligheid de grootste prioriteiten. Ook een schone leefomgeving en de circulaire economie en energietransitie staan hoog op de agenda.

Het waterbeheerprogramma is een belangrijk instrument, waarmee het waterschap aangeeft welke beleidsdoelen het nastreeft, welke inspanningen het pleegt om dat beleid te realiseren en welke financiële middelen daarmee gemoeid zijn. De sturende werking ervan wordt mede bepaald door de mate waarin doelen en maatregelen geconcretiseerd worden. Voor het overgrote deel zijn de lange termijn doelen voor de beleidsthema's al vastgesteld; het waterbeheerprogramma 2022-2027 geeft aan hoe het waterschap in de planperiode met deze doelen aan de gang gaat en waar het waterschap in 2027 denkt te staan.

5.2 Waterparagraaf

5.2.1 Algemeen

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21^{e} eeuw) wordt er gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Een belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de onderbouwing dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

5.2.2 Watertoets

Waterschap Rijn en IJssel is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleidt dat de 'normale procedure' van toepassing is. Het waterschap geeft aan dat in dit geval de normale procedure van toepassing is, waarbij het waterschap een aantal adviezen aan heeft gedragen voor de invulling van de waterparagraaf.

Het advies aangaande de toename van verharding luidt dat er gecompenseerd moet worden door een waterbergende voorziening aan te leggen. Hierin wordt het hemelwater verzameld en geïnfiltreerd in de

ondergrond of vertraagd afgevoerd naar het oppervlakte. Daarbij zijn ook eisen opgenomen voor het benodigd bergingsvolume. Met het voornemen worden dergelijke maatregelen getroffen.

De afvoer van hemel en afvalwater zal via een gescheiden stelsel gaan. Daarbij wordt het afvalwater aangesloten op de bestaande uitlegger van het gemeentelijk rioolstelsel, Het hemelwater zal, met in achtneming van het advies van Waterschap Rijn en IJssel, door de aanleg van een zogenaamd Wavin Infiltratie Systeem onder de parkeerplaats worden opgevangen.

Voor het volledige watertoetsresultaat wordt verwezen naar Bijlage 6 bij de ruimtelijke onderbouwing.

5.2.3 Conclusie

Gelet op het vorenstaande wordt geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling, ten aanzien van water, uitvoerbaar is.

HOOFDSTUK 6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad naar aanleiding van een omgevingsvergunning moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk plan. Er zijn echter uitzondering. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een omgevingsvergunning of bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In het voorliggend geval is op 21 augustus 2023 een anterieure exploitatieovereenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en gemeente. Hierin wordt tevens het risico van planschade opgenomen, zodat het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

HOOFDSTUK 7 VOOROVERLEG

7.1 Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke plannen. Geoordeeld wordt dat voorliggend initiatief geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

7.2 Provincie Gelderland

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt in het kader van vooroverleg toegezonden aan Provincie Gelderland.

7.3 Waterschap Rijn en IJssel

Het waterschap Rijn en IJssel is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De watertoets heeft er toe geleid dat de 'normale procedure' van toepassing is. Dit houdt in dat het waterschap voor nader advies dient te worden geraadpleegd. Aan de hieruit voortgekomen adviezen is voldaan. Voor het volledige watertoetsresultaat wordt verwezen naar bijlage 5 bij de ruimtelijke onderbouwing.

7.4 Inspraak

Bij het aanvragen van de omgevingsvergunning worden de wettelijk vastgestelde procedures gevolgd. Het ontwerpbesluit en latere definitieve besluit op de aangevraagde omgevingsvergunning zullen gedurende de wettelijk vastgestelde termijnen ter inzage worden gelegd. Hierbij kan eenieder zijn of haar zienswijze kenbaar maken. Tot op heden zijn er verschillende momenten geweest met het oog op overleg met belanghebbenden en inwoners van het dorp Pannerden. Daarbij gaat het om de volgende bijeenkomsten:

- presentatie plan en overleg dorpsraad Pannerden d.d. 15-05-2023

- presentatie plan en overleg directe aanwonenden/buren d.d. 19-06-2023

- planpresentatie aan het dorp via het informatieve blad "de Brug" d.d. 28-06-2023

- planpresentatie aan het dorp via de website www.martinuspannerden.nl met projectpagina https://leefbaar.martinuspannerden.nl/martinushuis vanaf 28-06-2023.

Note: Directe omwonenden/ondernemers zijn middels een persoonlijke brief uitgenodigd. Totaal 12 woon/bedrijfsadressen waarvan in totaal 12 personen tijdens de presentatieavond aanwezig waren.

- Contact G/V Uuleveld BV (ontwikkelaar nieuwbouwplan Uuleveld) in verband met verscheidenheid woningaanbod dorp Pannerden.

Verkennend Bodemonderzoek

Project:	2023-242
Locatie:	Dorpsplein 1 te Pannerden
Opdrachtgever:	BJZ.nu Twentepoort Oost 16a 7609 RG Almelo
Datum:	27 september 2023

Verkennend Bodemonderzoek

Dorpsplein 1 te Pannerden

Opdrachtgever:	BJZ.nu Twentepoort Oost 16a 7609 RG Almelo
Adviesbureau:	Dumea Milieu Bornsestraat 24 7597 NE Saasveld
Status:	Definitief
Versie:	1
Datum versie:	27-9-2023
Projectnummer:	2023-242

Auteur: Joost Stevelink* Paraaf:

Kwaliteitscontrole: Niek Hesselink* Paraaf:

Veldwerkers: H.P.A.M. Jacobs, A v Norden, M.Megens (allen VCMI)*

**De vermelde personen zijn akkoord met de openbaring van zijn of haar persoonsgegevens in het kader van de AVG-privacy wetgeving.*

Inhoudsopgave

		Pagina
1	**Inleiding**	**4**
2	**Vooronderzoek**	**5**
2.1	Locatie gegevens	5
2.2	Algemene informatie locatie	5
2.3	Eerder uitgevoerd bodemonderzoek	5
2.4	Directe omgeving locatie	6
2.5	Regionale bodemopbouw en geohydrologie	6
2.6	Vooronderzoek PFAS	7
2.7	Vooronderzoek NEN 5707 Asbest	7
3	**Onderzoeksprogramma**	**8**
3.1	Hypothesestelling	8
3.2	Onderzoeksopzet	8
3.3	Analysestrategie	9
4	**Onderzoeksresultaten**	**10**
4.1	Bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen	10
4.2	Analyseresultaten	11
4.3	Toetsing van de hypothese	12
4.4	Toetsing aan de noodzaak tot vervolgonderzoek	12
5	**Samenvatting en conclusie**	**13**

BIJLAGE I: Situering van de locatie
BIJLAGE II: Situering van de locatie (schaal 1: 500)
BIJLAGE III: Overzichtstekening boorpunten
BIJLAGE IV: Boorstaten
BIJLAGE V: Analysecertificaten en Overschrijdingstabellen
BIJLAGE VI: Foto's onderzoekslocatie

1 Inleiding

In opdracht van BJZ.nu heeft Dumea Milieu een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie Dorpsplein 1 te Pannerden. De regionale ligging van de locatie is weergegeven in bijlage I.

Aanleiding van het onderzoek is in het kader van voorgenomen sloop- en nieuwbouwactiviteiten.

Doel van het onderzoek is het door middel van een steekproef conform het soort bodemonderzoek, nagaan van de huidige kwaliteit van de grond op de locatie. Het onderzoek is niet bedoeld om de exacte aard en omvang van een eventuele verontreiniging aan te geven.

Het verkennend onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen:
- NEN 5725 Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek (NEN5725:2017);
- NEN 5740 Bodem - Landbodem - strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond (NEN5740:2009+A1:2016);
- NEN 5707 Bodem – Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem. (NEN 5707+C2:2017)
- VKB Protocol 2001 “Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen”
- VKB Protocol 2002 “Het nemen van grondwatermonsters”
- VKB Protocol 2018 “Locatie inspectie en monsterneming van asbest in bodem"

Normec kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB — BRL SIKB 2000

Normec ISO 9001 — ISO 9001

Dumea Milieu is een handelsnaam van Terra Agribusiness. Het procescertificaat van Terra Agribusiness en het hierbij behorende keurmerk (BRL SIKB 2000) zijn van toepassing op de activiteiten inzake het milieukundig veldwerk, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, en de overdracht van de monsters aan een erkend laboratorium.

Om de onafhankelijkheid van het onderzoek te waarborgen, verklaart Terra Agribusiness op geen enkele wijze gelieerd te zijn aan de te onderzoeken projectlocatie, zowel in juridische, financiële of personele sfeer.

De opbouw van dit rapport wordt als volgt weergegeven:
- vooronderzoek naar historie en bodemgesteldheid;
- opstellen van een hypothese;
- opstellen van een onderzoeksstrategie;
- resultaten van het veld- en laboratoriumonderzoek;
- conclusies, aanbevelingen en samenvatting.

In geval van klachten kan de opdrachtgever zich wenden tot Dumea Milieu en zo nodig tot de certificerende-instelling (Normec).

2 Vooronderzoek

Conform het onderzoeksprotocol NEN 5725 is ten behoeve van de onderzoeksstrategie op de locatie een vooronderzoek uitgevoerd. De onderstaande informatie is afkomstig uit:

Tabel 1 Bronnen vooronderzoek

Bron	Omschrijving
www.ahn.nl	*AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland)*
www.bodemloket.nl	*Bodemloket van Nederland*
www.topotijdreis.nl	*Historische kaarten*
www.dinoloket.nl	*Ondergrond gegevens van Nederland*
Provincie Gelderland	*Omgevingsrapportage Provincie Gelderland*
Gemeente Zevenaar	*Historische informatie van de gemeente*
BAG viewer	*Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)*
Informatie Opdrachtgever	*BJZ.nu*
Inspectie onderzoekslocatie	*Visueel inspectie van de locatie*

2.1 Locatie gegevens

Gegevens over de locatie zijn weergegeven in onderstaande tabel

Tabel 2 Locatiegegevens

Adres onderzoekslocatie	*Dorpsplein 1 te Pannerden*
Kadastrale gemeente	*Pannerden*
Sectie	*B*
Percelen	*3432*
Oppervlakte van de onderzoekslocatie	*<3000 m²*
Eigenaar/ gebruiker	-
Korte beschrijving van de onderzoekslocatie	*De onderzoekslocatie bestaat uit een pastorie met tuin*
Bebouwing	*Op de onderzoekslocatie staat een pastorie*
Verharding	*De onderzoekslocatie is geheel verhard met klinkers*

2.2 Algemene informatie locatie

De locatie bevindt zich aan Dorpsplein 1 te Pannerden. Op de onderzoekslocatie staat een pastorie met tuin. In het gebouw worden op dit moment oorlogsvluchtelingen gehuisvest. Initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te slopen en er een appartementencomplex te realiseren.

Op historische kaarten is vanaf 1850 bebouwing op de locatie te zien. Volgens het BAG-register is het huidige pand gebouwd in 1964.

Uit het HBB van de provincie Gelderland blijkt dat er in het verleden een HBO-tank (3000 liter) aanwezig is geweest. Deze tank is in 1997 gesaneerd. Tevens zou er een (tweede) olietank aanwezig zijn geweest. Vanuit de gemeente is geen informatie verkregen over de exacte ligging van de tanks. Door de opdrachtgever zijn twee plekken aangewezen waar de tanks waarschijnlijk zouden hebben gelegen.

Op de locatie hebben zich in het verleden, voor zover bekend, geen calamiteiten en/of bedrijfsactiviteiten voorgedaan die van invloed zijn geweest op de bodemkwaliteit van onderhavige onderzoekslocatie.

2.3 Eerder uitgevoerd bodemonderzoek

Voor zover bekend zijn er in het verleden op de locatie geen bodemonderzoeken uitgevoerd.

2.4 Directe omgeving locatie

De onderzoekslocatie is gelegen nabij het centrum van het dorp Pannerden. De omgeving bestaat voornamelijk uit woonhuizen, detailhandel en infrastructuur.

Op de locatie Dorpsplein 2 (Duomarkt) is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd door Kobessen Milieu (d.d. 19-04-2011). Meer informatie hierover is niet bekend.

Er is geen bodemrelevante informatie van de directe omgeving van de onderzoekslocatie bekend welke mogelijk invloed heeft gehad op de bodemkwaliteit ter plaatse van onderzoekslocatie.

2.5 Regionale bodemopbouw en geohydrologie

De regionale geohydrologische bodemopbouw is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 1 Geologisch opbouw landelijk model DGM v2.2

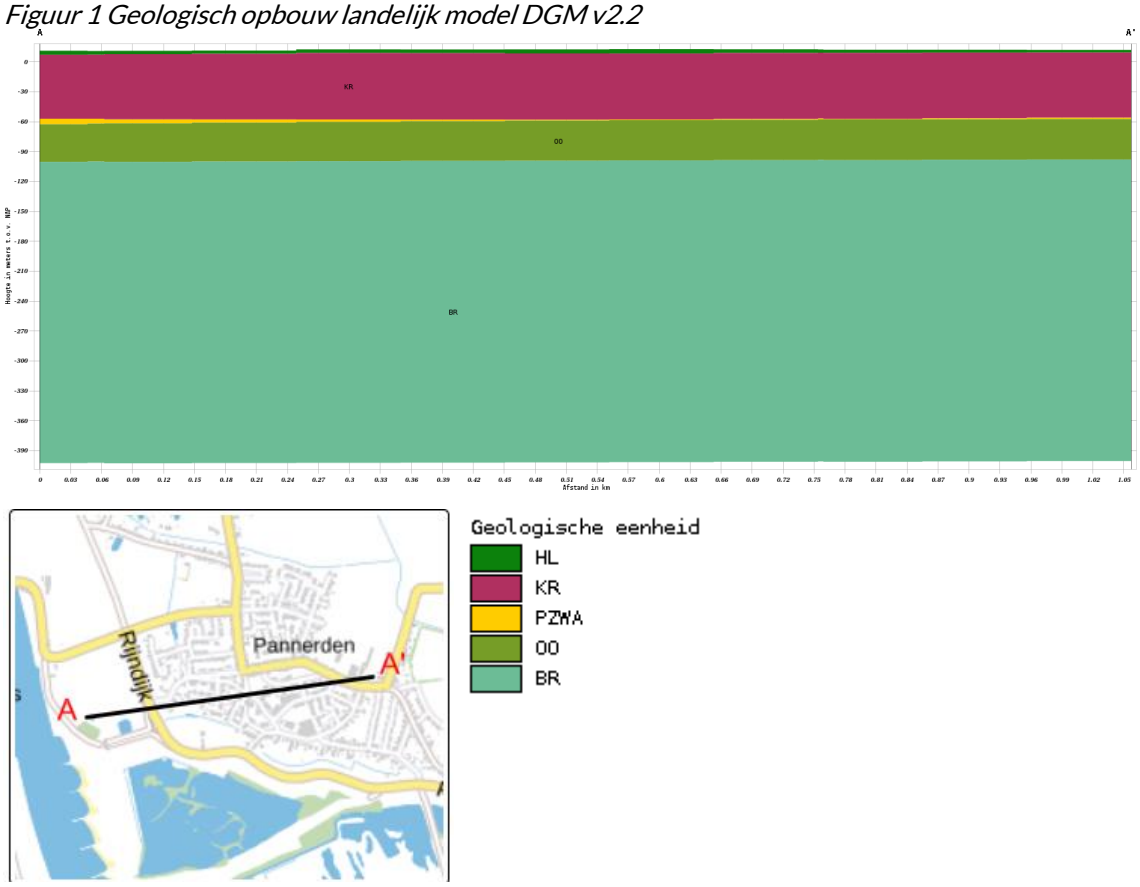

De boorlocatie bevindt zich circa 13 meter boven NAP.

2.6 Vooronderzoek PFAS

PFAS komt op verschillende manieren in het grond- en grondwatersysteem in Nederland terecht. Bij lokaal gebruik en calamiteiten leidt dit tot het 'klassieke' bron-grondwaterpluim beeld.

Het meest verdacht voor PFAS in het milieu zijn die locaties waar PFAS worden geproduceerd. Ook de brandweeroefenplaatsen waar met grote regelmaat brandblusschuim is toegepast, zijn verdacht. Er zijn echter ook vele andere toepassingen van PFAS die kunnen leiden tot een grond- of grondwaterverontreiniging.

In het handelingskader van Expertisecentrum PFAS zijn alle bedrijfsactiviteiten en toepassingen beschreven waar PFAS wordt gebruikt en de kans dat daarbij PFAS in het milieu vrijkomt.

Uit historisch onderzoek van onderhavig onderzoekslocatie blijkt dat geen van de beschreven toepassingen uit het handelingskader plaats heeft gevonden op of nabij de onderzoekslocatie.

Op basis van de verkregen informatie kan gesteld worden dat de onderzoekslocatie als onverdacht gedefinieerd kan worden met betrekking tot PFAS in de bodem.

2.7 Vooronderzoek NEN 5707 Asbest

Uit de verkregen historische informatie blijkt dat vanaf circa 1850 bebouwing op de locatie aanwezig is. Het is mogelijk dat tijdens (ver)bouwwerkzaamheden asbest in de gebouwen verwerkt is.

Het is echter niet aannemelijk dat er asbest in de bodem van onderhavige onderzoekslocatie terecht is gekomen.

Op basis van de verkregen informatie kan gesteld worden dat de onderzoekslocatie als onverdacht gedefinieerd kan worden met betrekking tot asbest in de bodem.

3 Onderzoeksprogramma

3.1 Hypothesestelling

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
Op basis van de resultaten van het vooronderzoek zijn voor de locatie één of meer hypotheses geformuleerd ten aanzien van grond en grondwaterverontreiniging.

Op basis van het historisch vooronderzoek blijkt dat de locatie reeds jarenlang in gebruik is. Naar aanleiding van de bevindingen van het historisch vooronderzoek wordt de locatie als verdacht beschouwd en wordt als best passende strategie VED-HE gehanteerd.

De bovengrond van de onderzoekslocatie kan als verdacht worden beschouwd met betrekking tot de chemische parameters. In het kader van de NEN5740 dient de bovengrond onderzocht te worden conform onderzoeksstrategie VED-HE.
De ondergrond kan als onverdacht beschouwd worden.

Op de locatie hebben hoogstwaarschijnlijk twee (ondergrondse) olietanks gelegen. Daarom zullen hier enkele boringen worden gepositioneerd en doorgezet tot ca. 2,0 m-mv, om meer inzicht te krijgen in de eventuele positie van de (ondergrondse) tanks en eventuele ontstane verontreiniging. De meest 'verdachte' boring zal afgewerkt worden met een peilbuis. De meest 'verdachte' laag zal onderzocht worden.

Tijdens het veldwerk wordt de locatie geïnspecteerd en zullen de boringen zintuiglijk worden beoordeeld. Bij zintuiglijk bijzondere waarnemingen kan de strategie nog worden aangepast.

De volgende deellocaties en hypotheses worden aangehouden:

Tabel 4 Deellocaties en hypothese NEN5740

Locatie	Hypothese	Verdachte stoffen	Opmerking
Gehele locatie	Verdacht (VED-HE)	Zware metalen, PAK	-
Olietank 1	Verdacht (VEP)	Minerale olie	-
Olietank 2	Verdacht (VEP)	Minerale olie	

3.2 Onderzoeksopzet

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 6 en 13 september 2023 (plaatsing peilbuizen en monstername grond), 13 september 2023 (monstername grondwater). De positie van de boorlocaties zijn weergegeven in bijlage III.

Tabel 6 Onderzoeksopzet NEN 5740

Locatie	Ondiepe boringen[1]	Diepe boringen[2]	Peilbuizen	Analyses grond	Analyses water
Gehele locatie	11	2	1	3x st. grond AS3000	1x st. grondwater AS3000
Olietank 1	-	2	1	1x Minerale olie	1x Minerale olie +BTEXN
Olietank 2	-	2	1	1x Minerale olie	1x Minerale olie +BTEXN

[1] Ondiepe boringen standaard tot 0,5 m-mv.
[2] Diepe boringen tot de grondwaterstand met een minimum van1,0 m-mv en een maximum van 2,0 m-mv.

3.3 Analysestrategie

Ten behoeve van het analytisch onderzoek zijn op het laboratorium mengmonsters samengesteld. In de onderstaande tabel is de samenstelling van de monsters verwerkt.

Tabel 8 Analyse onderzochte monsters

Analyse monster	Traject (m-mv)	Deelmonsters	Analyse
BM1	0,00 - 0,50	08 (0,00 - 0,50)	AS3000 NEN 5740 Standaard incl struct excl voorb
		09 (0,00 - 0,50)	
		12 (0,00 - 0,50)	
		14 (0,00 - 0,50)	
BM2	0,00 - 0,50	16 (0,00 - 0,50)	AS3000 NEN 5740 Standaard incl struct excl voorb
		17 (0,00 - 0,50)	
		18 (0,00 - 0,50)	
		20 (0,00 - 0,50)	
OM1	0,50 - 2,00	03 (0,55 - 1,00)	AS3000 NEN 5740 Standaard incl struct excl voorb
		03 (1,00 - 1,50)	
		03 (1,50 - 2,00)	
		08 (0,50 - 1,00)	
		08 (1,00 - 1,50)	
		09 (0,50 - 1,00)	
OM2	1,00 - 2,00	01 (1,00 - 1,50)	BTEXN+OLIE+Ds (AS3000)
		01 (1,50 - 2,00)	
		04 (1,50 - 2,00)	
		05 (1,50 - 2,00)	
OM3	1,00 - 2,00	02 (1,00 - 1,50)	BTEXN+OLIE+Ds (AS3000)
		02 (1,50 - 2,00)	
		06 (1,50 - 2,00)	
		07 (1,50 - 2,00)	

Analyse monster	Traject (m-mv)	Analyse
01-1-1	4,85 - 5,85	Tankstation-pakket (BTEXN + Olie) (AS3000)
02-1-1	5,00 - 6,00	Tankstation-pakket (BTEXN + Olie) (AS3000)
03-1-1	4,57 - 5,57	NEN 5740gw standaardpakket (AS3000)

Alle monsters ten behoeve van de NEN 5740 zijn geanalyseerd door AL-West Agrolab. Alle analyses zijn AS3000 erkende verrichtingen.

<u>Motivatie analysestrategie</u>

Conform de NEN5740 strategie VED-HE-NL, dienen er 3 grondmonsters in de verdachte laag geanalyseerd te worden. Op basis van het historische gebruik van de locatie is de bovengrond de meest verdachte laag.

Op basis van zintuiglijke waarnemingen en het beoogde gebruik van de onderzoekslocatie is besloten om 3 mengmonsters van de bovengrond (BM1 en BM2) en 1 mengmonster van de ondergrond (OM1) te analyseren.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Bodemopbouw en zintuiglijke waarnemingen

In bijlage V zijn de visuele waarnemingen in de vorm van boorprofielen weergegeven.

Veldwaarnemingen

De bovengrond bestaat uit matig zandig klei, zwak humeus en grindig. De ondergrond bestaat eveneens uit matig zandig klei, zwak humeus. De diepere ondergrond bestaat uit matig fijn zand, licht tot sterk siltig.
In de onderstaande tabel zijn de zintuiglijk waargenomen bijzonderheden weergegeven:

Tabel 6 Zintuiglijk waargenomen bijzonderheden

Boring	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Grondsoort	Waargenomen bijzonderheden
01	6,00	0,00 - 0,45	Klei	sporen baksteen, geen olie-water reactie
		0,45 - 2,00	Klei	geen olie-water reactie
		2,00 - 3,55	Klei	geen olie-water reactie
		3,55 - 4,00	Zand	geen olie-water reactie
		4,00 - 4,50	Zand	geen olie-water reactie
		4,50 - 6,00	Zand	geen olie-water reactie
02	6,00	0,00 - 1,00	Klei	sporen baksteen, geen olie-water reactie
		1,00 - 2,50	Klei	geen olie-water reactie
		2,50 - 3,50	Klei	geen olie-water reactie
		3,50 - 4,10	Klei	geen olie-water reactie
		4,10 - 4,60	Zand	geen olie-water reactie
		4,60 - 6,00	Zand	geen olie-water reactie
03	5,57	0,00 - 0,55	Klei	geen olie-water reactie
		0,55 - 2,10	Klei	resten baksteen, geen olie-water reactie
		2,10 - 3,00	Klei	resten baksteen, geen olie-water reactie
		3,00 - 3,50	Klei	geen olie-water reactie
		3,50 - 4,00	Zand	geen olie-water reactie
		4,00 - 5,57	Zand	laagjes zand, geen olie-water reactie
04	2,00	0,00 - 0,50	Klei	sporen baksteen, geen olie-water reactie
		0,50 - 2,00	Klei	geen olie-water reactie
05	2,00	0,00 - 0,50	Klei	sporen baksteen, geen olie-water reactie
		0,50 - 2,00	Klei	geen olie-water reactie
06	2,00	0,00 - 1,00	Klei	sporen baksteen, geen olie-water reactie
		1,00 - 2,00	Klei	geen olie-water reactie
07	2,00	0,00 - 1,00	Klei	sporen baksteen, geen olie-water reactie
		1,00 - 2,00	Klei	geen olie-water reactie
08	2,00	0,00 - 1,00	Klei	resten baksteen
		1,00 - 1,50	Klei	sporen baksteen
09	2,00	0,00 - 1,00	Klei	sporen baksteen
10	0,50	0,00 - 0,50	Klei	sporen baksteen, geen olie-water reactie
11	0,50	0,00 - 0,50	Klei	resten baksteen, resten keien, resten beton
12	0,50	0,00 - 0,50	Klei	resten baksteen, resten beton
13	0,50	0,00 - 0,50	Klei	resten baksteen
14	0,50	0,00 - 0,50	Klei	sporen baksteen
15	0,50	0,00 - 0,50	Klei	sporen baksteen, geen olie-water reactie
16	0,50	0,00 - 0,50	Klei	geen olie-water reactie
17	0,50	0,00 - 0,50	Klei	geen olie-water reactie
18	0,50	0,00 - 0,50	Klei	geen olie-water reactie
19	0,50	0,00 - 0,50	Klei	geen olie-water reactie
20	0,50	0,00 - 0,50	Klei	geen olie-water reactie

Er is geen asbestverdacht materiaal aan het oppervlak en in de boringen aangetroffen.
In de bovengrond van de boringen zijn wel sporen baksteen aangetroffen. Baksteen is niet per definitie asbestverdacht.

Grondwater
De filterbuis wordt minimaal een halve meter beneden de grondwaterspiegel geplaatst, waarna de dichte buis tot iets boven maaiveld wordt gemonteerd en afgedicht met bentoniet om instroom van oppervlaktewater te voorkomen.

In onderstaande tabel zijn de gegevens betreffende de grondwaterbemonstering opgenomen:

Tabel 11 Metingen grondwater

Peilbuis	Filterdiepte (m -mv)	Grondwater-stand (m -mv)	pH (-)	EC (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
01	4,85 - 5,85	4,21	7,1	930	8,6
02	5,00 - 6,00	4,50	7,1	638	101
03	4,57 - 5,57	4,36	7,3	817	12,6

Geen van de gemeten waarden wijkt duidelijk af van de waarde, welke gezien de natuurlijke omstandigheden verwacht kan worden.

4.2 Analyseresultaten

De resultaten van de chemische analyses zijn weergegeven in bijlage V. Alle monsters ten behoeve van de NEN 5740 zijn geanalyseerd door AL-West Agrolab. Deze analyses zijn allen AS3000 erkende verrichtingen.

Tabel 12 Toetsingskader Wbb

Concentratie	Betekenis	Opmerking	Code
≤ AW-waarde (of < detectielimiet) *	Niet verontreinigd	Geen aanvullend onderzoek nodig	-
> AW-waarde ≤ T-waarde	Licht verontreinigd	Geen aanvullend onderzoek nodig	*
> T-waarde ≤ I-waarde	Matig verontreinigd	Mogelijk nader bodemonderzoek noodzakelijk	**
> I-waarde	Sterk verontreinigd	Nader bodemonderzoek noodzakelijk; mogelijk sprake van ernstige bodemverontreiniging	***

* Voor grondwater geldt de streefwaarde
Toelichting: De AW-waarden zijn achtergrondwaarden en zijn referentiewaarden voor een multifunctionele bodem. De halve som van de AW- en I-waarden ((AW+I)/2 = T-waarde) is een toetsingswaarde waarboven er een vermoeden is van ernstige bodemverontreiniging. Door middel van aanvullend onderzoek moet dit vermoeden worden getoetst. De I-waarden zijn de 'interventiewaarden'. Als de I-waarde voor een stof wordt overschreden in meer dan 25 m3 grond of in meer dan 100 m3 grondwater (bodemvolume), dan wordt gesproken van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Tabel 13 Analyseresultaten NEN 5740

Monster	Traject (m-mv)	Samenstelling	Verhogingen
BM1	0,00 - 0,50	08 (0,00 - 0,50) 09 (0,00 - 0,50) 12 (0,00 - 0,50) 14 (0,00 - 0,50)	Zn*, Hg*, Pb*, PAK 10 VROM*
BM2	0,00 - 0,50	16 (0,00 - 0,50) 17 (0,00 - 0,50) 18 (0,00 - 0,50) 20 (0,00 - 0,50)	Cu*, Zn*, Cd*, Pb*, PAK 10 VROM*
OM1	0,50 - 2,00	03 (0,55 - 1,00) 03 (1,00 - 1,50) 03 (1,50 - 2,00) 08 (0,50 - 1,00) 08 (1,00 - 1,50) 09 (0,50 - 1,00)	Pb*
OM2	1,00 - 2,00	01 (1,00 - 1,50) 01 (1,50 - 2,00) 04 (1,50 - 2,00) 05 (1,50 - 2,00)	-
OM3	1,00 - 2,00	02 (1,00 - 1,50) 02 (1,50 - 2,00) 06 (1,50 - 2,00) 07 (1,50 - 2,00)	-
01	4,85 - 5,85	01	-
02	5,00 - 6,00	02	-
03	4,57 - 5,57	03	-

* verhoging groter dan streefwaarde
** verhoging groter dan tussenwaarde
*** verhoging groter dan interventiewaarde

4.3 Toetsing van de hypothese

Onderdeel	Deellocatie	Gestelde hypothese	Hypothese verworpen of aangenomen
NEN 5740	Gehele locatie	Verdacht	Grotendeels verworpen
NEN 5740	Olietank 1	Verdacht	Verworpen
NEN 5740	Olietank 2	Verdacht	Verworpen

4.4 Toetsing aan de noodzaak tot vervolgonderzoek

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740

Gehele locatie
Er zijn geen concentraties in de grond en het grondwater boven de tussenwaarde aangetroffen, dit houdt in dat er geen aanleiding bestaat voor het laten uitvoeren van een nader onderzoek.

Olietank 1
Er zijn geen concentraties in de grond en het grondwater boven de tussenwaarde aangetroffen, dit houdt in dat er geen aanleiding bestaat voor het laten uitvoeren van een nader onderzoek.

Olietank 2
Er zijn geen concentraties in de grond en het grondwater boven de tussenwaarde aangetroffen, dit houdt in dat er geen aanleiding bestaat voor het laten uitvoeren van een nader onderzoek.

5 Samenvatting en conclusie

Op een locatie gelegen aan Dorpsplein 1 te Pannerden, kadastraal bekend gemeente: Pannerden, Sectie: B, nummer(s): 3432 is op 6 en 13 september 2023 een verkennend bodemonderzoek conform NEN5740 uitgevoerd.

Op de onderzoekslocatie staat een pastorie met tuin. In het gebouw worden op dit moment oorlogsvluchtelingen gehuisvest.
Initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te slopen en er een appartementencomplex te realiseren.

Verkennend bodemonderzoek NEN5740
Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn boringen uitgevoerd ten behoeve van een bodemonderzoek conform de NEN5740.

Gehele locatie
In de bovengrondmengmonsters BM1 en BM2 zijn lichte verhogingen zware metalen en PAK aangetroffen. In het ondergrondmengmonster OM1 zijn lichte verhogingen zware metalen aangetroffen.

In het grondwatermonster 02-1-1 zijn geen verhogingen aangetroffen.

Olietank 1
In het ondergrondmengmonster OM2 zijn geen verhogingen aangetroffen. In het grondwatermonster 01-1-1 zijn geen verhogingen aangetroffen.

Olietank 2
In het ondergrondmengmonster OM3 zijn geen verhogingen aangetroffen. In het grondwatermonster 02-1-1 zijn geen verhogingen aangetroffen.

Algemeen
Op basis van onderhavig onderzoek wordt een nader bodemonderzoek voor deze locatie niet noodzakelijk geacht.
De onderzoekslocatie wordt vanuit milieuhygiënisch oogpunt geschikt geacht voor het beoogde gebruik.

Als grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het “Besluit bodemkwaliteit” van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het ‘meldpunt bodemkwaliteit’.
Naast het “Besluit bodemkwaliteit” dient opgemerkt te worden dat in het kader van het “handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie” ook onderzoek naar PFAS noodzakelijk is.

Hoewel het verrichte veld- en laboratoriumonderzoek volgens de geldende normen zijn uitgevoerd, dienen de onderzoeksresultaten met enige voorzichtigheid te worden gehanteerd. Door de bodem steekproefsgewijs te onderzoeken is ernaar gestreefd om een representatief beeld te krijgen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en het grondwater. Het is echter nooit uit te sluiten dat er lokaal afwijkingen in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in het grondwater voorkomen.
Het uitgevoerde onderzoek is verkennend en betreft een momentopname.

BIJLAGE I

Situering van de locatie

: Hier bevindt zich de onderzoekslocatie

DUMEA AM

BEBOUWING
a bebouwd gebied
b gebouwen
c hoogbouw
d kas

WEGEN
autosnelweg
hoofdweg met gescheiden rijbanen
hoofdweg
regionale weg met gescheiden rijbanen
regionale weg
lokale weg met gescheiden rijbanen
lokale weg
weg met losse of slechte verharding
onverharde weg
straat/overige weg
voetgangersgebied
fietspad
pad, voetpad
weg in aanleg
viaduct
aquaduct
tunnel
vaste brug
beweegbare brug
brug op pijlers

SPOORWEGEN
spoorweg: enkelspoor
spoorweg: meersporig
a station b spoorweg in tunnel
tramweg
a sneltram b sneltramhalte
a metro bovengronds
b metrostation

HYDROGRAFIE
waterloop: smaller dan 3 m
waterloop: 3-6 m breed
waterloop: breder dan 6 m
a schutsluis b stuwen
c koedam
a duiker b grondduiker
c afsluitbare duiker

BODEMGEBRUIK
a grasland met sloten
b akkerland met greppels
c boomgaard
d fruitkwekerij
e boomkwekerij
f grasland met populierenopstand
g loofbos
h naaldbos
i gemengd bos
j griend
k heide
l zand
m drasland, moeras
n rietland
o dodenakker, begraafplaats
p overig bodemgebruik

OVERIGE SYMBOLEN
a religieus gebouw
b toren, hoge koepel
c religieus gebouw met toren
d markant object
e watertoren
f vuurtoren
a gemeentehuis
b postkantoor
c politiebureau
d wegwijzer
a kapel
b kruis
c vlampijp
d telescoop
a windmolen
b waterradmolen
c windmotor
d windturbine
a oliepompinstallatie
b seinmast
c zendmast
a hunebed
b monument
c gemaal
a kampeerterrein
b sportcomplex
c ziekenhuis
a paal b grenspunt c boom
schietbaan
afrastering
hoogspanningsleiding met mast
muur
geluidswering

BIJLAGE II

Situering van de locatie

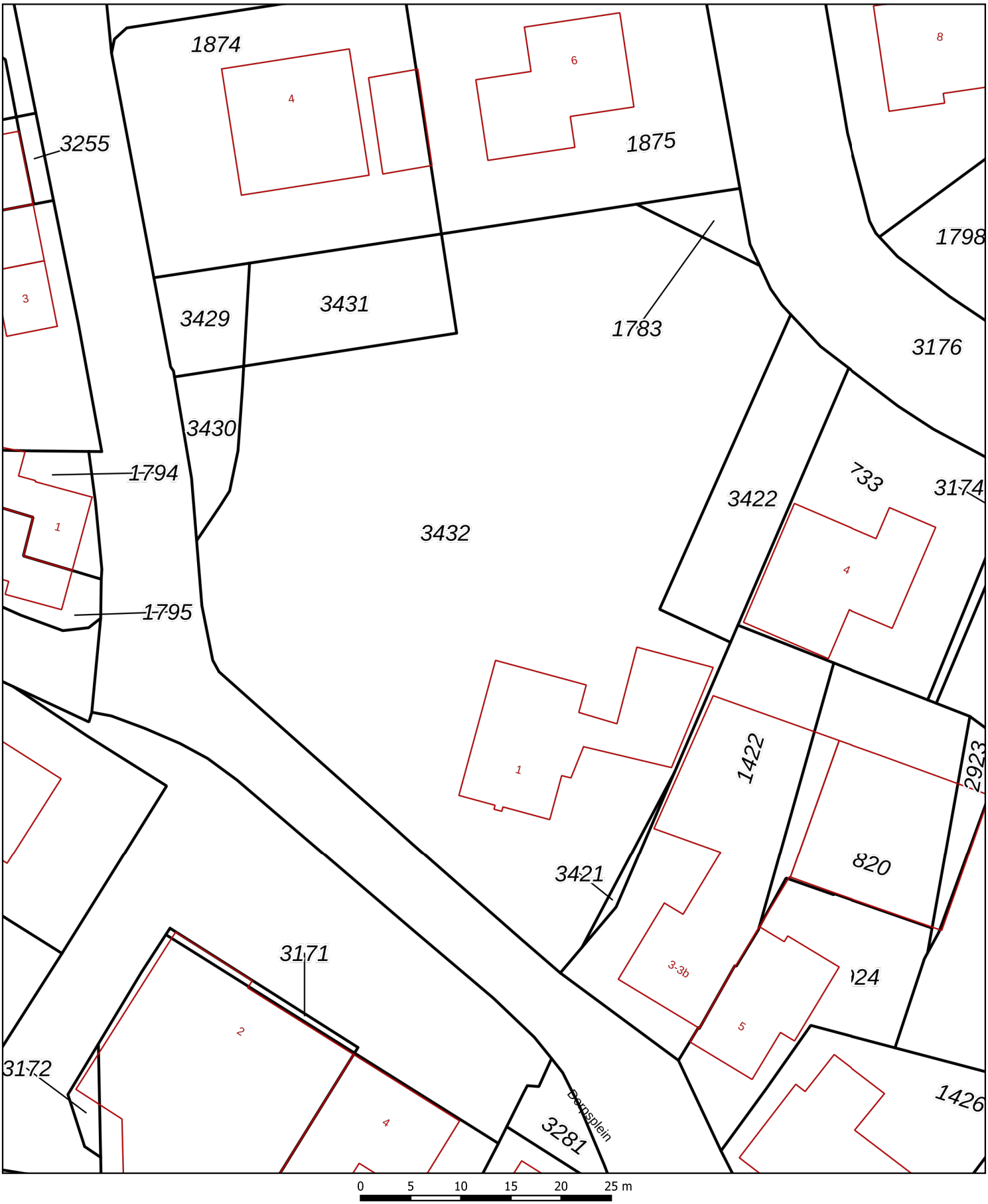

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Schaal 1:500

Kadastrale gemeente	Pannerden
Sectie	B
Perceel	3432

DUMEA AM

BIJLAGE III

Overzichtstekening boorpunten

N
1746
3253
3254
3255
1874
1875
1796
1797
1778
1798
1799
3176
1774
559
3429
3431
1783
3430
1794
Olietank 1
3432
Olietank 2
3422
1733
3174
3175
1795
1810
1813
1812
1422
2923
1820
3421
2924
2922
3171
3172
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
0 4 8 12 16 20 m
DUMEA AM
Bornsestraat 24
7597 NE
Saasveld
T. 0541-200100
E. info@dumea-am.nl
Projectnummer 2023-242
Datum 27/09/2023
Schaal 1:412
873 Kadastraal nummer
Kadastraal perceel
Bebouwing
Peilbuis
Boring tot 2.0 m-mv
Boring tot 0.5 m-mv
Onderzoekslocatie
Nieuw te bouwen
Bebouwing

BIJLAGE IV

Boorstaten

X: 199744,44
Y: 433698,20
Datum: 6-9-2023
GWS: 435

Boring: 01

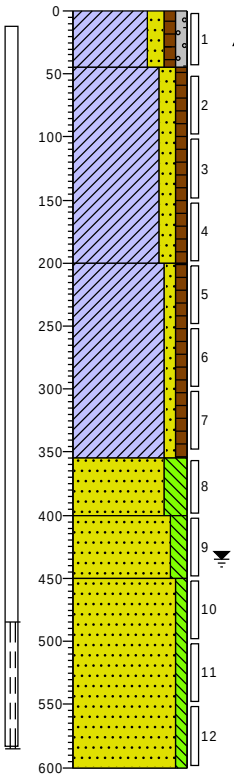

0	gras
	Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
45	
	Klei, matig zandig, zwak humeus, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
200	
	Klei, zwak zandig, zwak humeus, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
355	
	Zand matig fijn, sterk siltig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
400	
	Zand matig fijn, matig siltig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
450	
	Zand matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, bruin, Zuigerboor handmatig
600	

X: 199763,86
Y: 433685,82
Datum: 6-9-2023
GWS: 460

Boring: 02

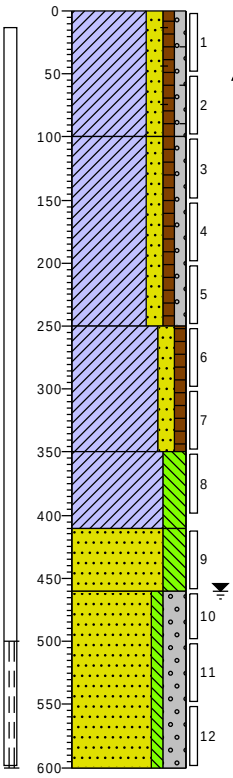

0	braak
	Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
100	
	Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
250	
	Klei, matig zandig, zwak humeus, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
350	
	Klei, sterk siltig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
410	
	Zand matig fijn, sterk siltig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
460	
	Zand matig fijn, zwak siltig, sterk grindig, geen olie-water reactie, bruin, Zuigerboor handmatig
600	

X: 199765,46
Y: 433718,83
Datum: 6-9-2023
GWS: 400

Boring: 03

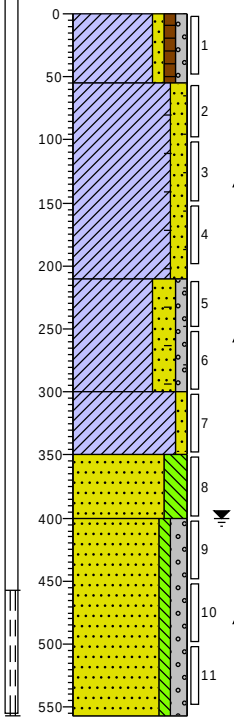

0	gras
	Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
55	
	Klei, matig zandig, resten baksteen, geen olie-water reactie, bruinrood, Edelmanboor
210	
	Klei, sterk zandig, zwak grindig, resten baksteen, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
300	
	Klei, zwak zandig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
350	
	Zand matig fijn, sterk siltig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
400	
	Zand matig grof, zwak siltig, matig grindig, laagjes zand, geen olie-water reactie, beige, Zuigerboor handmatig
557	

X: 199740,28
Y: 433697,15
Datum: 6-9-2023

Boring: 04

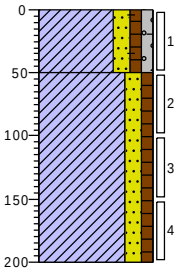

0	gras
	Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
50	
	Klei, matig zandig, zwak humeus, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor
200	

Projectcode: 2023-242

X: 199748,26
Y: 433698,36
Datum: 6-9-2023

Boring: 05

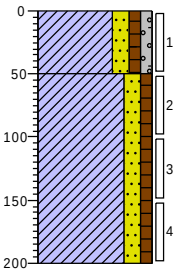

0 gras

Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor

50

Klei, matig zandig, zwak humeus, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor

200

X: 199761,40
Y: 433686,72
Datum: 6-9-2023

Boring: 06

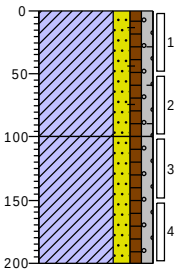

0 braak

Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor

100

Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor

200

X: 199766,40
Y: 433685,18
Datum: 6-9-2023

Boring: 07

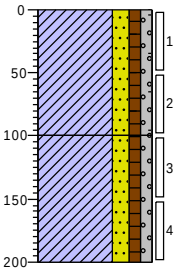

0 braak

Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor

100

Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, bruin, Edelmanboor

200

X: 199760,30
Y: 433666,15
Datum: 6-9-2023

Boring: 08

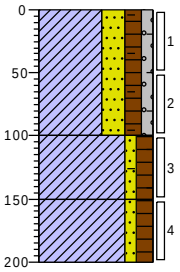

0 gazon

Klei, sterk zandig, matig humeus, zwak grindig, resten baksteen, bruingrijs, Edelmanboor

100

Klei, zwak zandig, matig humeus, sporen baksteen, bruingrijs, Edelmanboor

150

Klei, zwak zandig, matig humeus, bruingrijs, Edelmanboor

200

X: 199741,93
Y: 433716,66
Datum: 6-9-2023

Boring: 09

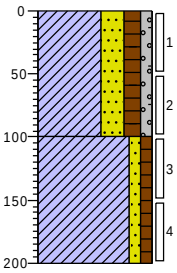

0 groenstrook

Klei, sterk zandig, matig humeus, zwak grindig, sporen baksteen, bruingrijs, Edelmanboor

100

Klei, zwak zandig, zwak humeus, bruingrijs, Edelmanboor

200

X: 199756,05
Y: 433681,06
Datum: 13-9-2023

Boring: 10

0 groenstrook

Klei, sterk siltig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, geen olie-water reactie, beigebruin, Edelmanboor

50

X: 199743,18
Y: 433678,85
Datum: 6-9-2023

Boring: 11

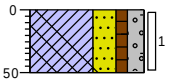

0 gazon

Klei, sterk zandig, zwak humeus, matig grindig, resten baksteen, resten keien, resten beton, bruingrijs, Edelmanboor

50

X: 199750,22
Y: 433692,09
Datum: 6-9-2023

Boring: 12

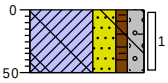

0 gazon

Klei, sterk zandig, zwak humeus, matig grindig, resten baksteen, resten beton, bruingrijs, Edelmanboor

50

X: 199741,82
Y: 433687,25
Datum: 6-9-2023

Boring: 13

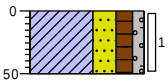

0 gazon

Klei, sterk zandig, matig humeus, zwak grindig, resten baksteen, bruingrijs, Edelmanboor

50

X: 199734,52
Y: 433694,71
Datum: 6-9-2023

Boring: 14

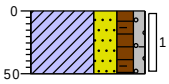

0 groenstrook

Klei, sterk zandig, matig humeus, zwak grindig, sporen baksteen, bruingrijs, Edelmanboor

50

X: 199776,83
Y: 433687,89
Datum: 13-9-2023

Boring: 15

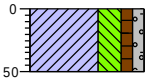

0 groenstrook

Klei, sterk siltig, zwak humeus, zwak grindig, sporen baksteen, geen olie-water reactie, beigebruin, Edelmanboor

50

X: 199772,85
Y: 433702,48
Datum: 13-9-2023

Boring: 16

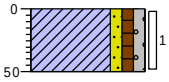

0 gras

Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, bruinbeige, Edelmanboor

50

X: 199759,46
Y: 433718,65
Datum: 13-9-2023

Boring: 17

0 groenstrook

Klei, sterk siltig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, beigebruin, Edelmanboor

50

X: 199779,36
Y: 433717,18
Datum: 13-9-2023

Boring: 18

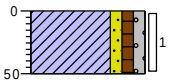

0 gras

Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, bruinbeige, Edelmanboor

50

X: 199775,89
Y: 433726,63
Datum: 13-9-2023

Boring: 19

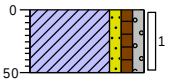

0 gras

Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, bruinbeige, Edelmanboor

50

X: 199761,72
Y: 433726,63
Datum: 13-9-2023

Boring: 20

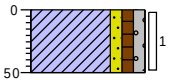

0 gras

Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak grindig, geen olie-water reactie, bruinbeige, Edelmanboor

50

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleiïg
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleiïg
- Veen, sterk kleiïg
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

BIJLAGE V

Analysecertificaten en overschrijdingstabellen

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Dumea AM
Bornsestraat 24
7597 NE SAASVELD

Datum	11.09.2023
Relatienr	35008640
Opdrachtnr.	1315158

ANALYSERAPPORT

Opdracht **1315158** Bodem / Eluaat

Opdrachtgever	35008640 Dumea AM
Uw referentie	2023-242 Dorpsplein 1 Pannerden
Opdrachtacceptatie	06.09.23

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Let op: alleen de algemene voorwaarden van AL-West gedeponeerd bij de KvK te Deventer, zijn van toepassing.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Arjen van Geffen, Tel. +31/570788119
Klantenservice

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-21569212-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1315158** Bodem / Eluaat

Monsternr.	*Monstername*	*Monster beschrijving*
378929	06.09.2023	BM1
378930	06.09.2023	OM1
378931	06.09.2023	OM2
378932	06.09.2023	OM3

		Eenheid	378929 BM1	378930 OM1	378931 OM2	378932 OM3
	Algemene monstervoorbehandeling					
S	Voorbehandeling dmv breken (AS3000)	Ds	++	--	++	--
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++
S	Droge stof	%	86,1	90,7	85,9	82,3
	Fracties (sedigraaf)					
S	Fractie < 2 µm	% Ds	13	16	--	--
	Klassiek Chemische Analyses					
S	Organische stof	% Ds	4,1	1,9	--	--
	Voorbehandeling metalen analyse					
S	Koningswater ontsluiting		++	++	--	--
	Metalen (AS3000)					
S	Barium (Ba)	mg/kg Ds	84	87	--	--
S	Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,29	0,21	--	--
S	Kobalt (Co)	mg/kg Ds	6,5	7,8	--	--
S	Koper (Cu)	mg/kg Ds	21	17	--	--
S	Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,15	0,12	--	--
S	Lood (Pb)	mg/kg Ds	110	42	--	--
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	--	--
S	Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	20	22	--	--
S	Zink (Zn)	mg/kg Ds	110	91	--	--
	PAK (AS3000)					
S	*Anthraceen*	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--	--
S	*Benzo(a)anthraceen*	mg/kg Ds	0,26	0,11	--	--
S	*Benzo-(a)-Pyreen*	mg/kg Ds	0,26	0,10	--	--
S	*Benzo(ghi)peryleen*	mg/kg Ds	0,17	0,067	--	--
S	*Benzo(k)fluorantheen*	mg/kg Ds	0,13	<0,050	--	--
S	*Chryseen*	mg/kg Ds	0,29	0,12	--	--
S	*Fenanthreen*	mg/kg Ds	0,15	0,085	--	--
S	*Fluorantheen*	mg/kg Ds	0,42	0,21	--	--
S	*Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen*	mg/kg Ds	0,20	0,072	--	--
S	*Naftaleen*	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--	--
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	2,0 #)	0,87 #)	--	--
	Aromaten (AS3000)					
S	Benzeen	mg/kg Ds	--	--	<0,050	<0,050
S	Tolueen	mg/kg Ds	--	--	<0,050	<0,050

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

RvA TESTING RvA L 005

DOC-13-21569212-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1315158** Bodem / Eluaat

		Eenheid	378929 BM1	378930 OM1	378931 OM2	378932 OM3
Aromaten (AS3000)						
S	Ethylbenzeen	mg/kg Ds	--	--	**<0,050**	**<0,050**
S	m,p-Xyleen	mg/kg Ds	--	--	**<0,10**	**<0,10**
S	o-Xyleen	mg/kg Ds	--	--	**<0,050**	**<0,050**
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	--	--	**0,11** #)	**0,11** #)
S	Naftaleen	mg/kg Ds	--	--	**<0,050**	**<0,050**
Minerale olie (AS3000/AS3200)						
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	**<35**	**<35**	**<35**	**<35**
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3** *)	**<3** *)	**<3** *)	**<3** *)
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3** *)	**<3** *)	**<3** *)	**<3** *)
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4** *)	**<4** *)	**<4** *)	**<4** *)
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**<5** *)	**<5** *)	**<5** *)	**<5** *)
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**<5** *)	**<5** *)	**<5** *)	**8** *)
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**<5** *)	**9** *)	**<5** *)	**<5** *)
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5** *)	**6** *)	**<5** *)	**<5** *)
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5** *)	**<5** *)	**<5** *)	**<5** *)
Polychloorbifenylen (AS3000)						
S	*PCB 28*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	--	--
S	*PCB 52*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	--	--
S	*PCB 101*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	--	--
S	*PCB 118*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	--	--
S	*PCB 138*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	--	--
S	*PCB 153*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	--	--
S	*PCB 180*	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	--	--
S	**Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,0049** #)	--	--

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de parameter lager is dan de rapportagegrens.
de parameterspecifieke analytische meetonzekerheden en informatie over de berekeningsmethode zijn op verzoek verkrijgbaar, indien de gerapporteerde resultaten boven de parameterspecifieke rapportagegrens liggen. De minimale prestatiecriteria van de toegepaste methoden met betrekking tot de meetonzekerheid zijn in het algemeen gebaseerd op Richtlijn 2009/90/EG van de Europese Commissie.

Opmerking monster(s)
378929: BM1
378930: OM1
Het analyseresultaat van PCB 138 is mogelijk overschat vanwege co-elutie met PCB 163

Opmerking monster(s)
378929: BM1
378930: OM1
Het organische stof gehalte is gecorrigeerd met het lutum gehalte, indien geen lutum is bepaald dan is gecorrigeerd met een lutum gehalte van 5,4%.
Het organische stof gehalte is niet gecorrigeerd voor het vrij ijzer gehalte, tenzij dit bepaald is.

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005
DOC-13-21569212-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1315158** Bodem / Eluaat

Begin van de analyses: 06.09.2023
Einde van de analyses: 11.09.2023

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geanalyseerde monsters. Alle gegevens met betrekking tot de bemonstering (monsterbeschrijving, bemonstering en bemonsteringspunt...) zijn verstrekt door de opdrachtgever of monsternemer. Het laboratorium is niet verantwoordelijk voor de door de klant verstrekte informatie. Eventuele klantinformatie in dit testrapport valt niet onder de accreditatie van het laboratorium en kan de geldigheid van de testresultaten beïnvloeden. .

AL-West B.V. Dhr. Arjen van Geffen, Tel. +31/570788119
Klantenservice

Toegepaste methoden

conform Protocollen AS 3000 : Organische stof Voorbehandeling conform AS3000 Barium (Ba) Cadmium (Cd) Kobalt (Co) Koper (Cu) Kwik (Hg) Lood (Pb) Molybdeen (Mo) Nikkel (Ni) Zink (Zn) Benzeen Tolueen Ethylbenzeen m,p-Xyleen o-Xyleen Som Xylenen (Factor 0,7) Naftaleen Koolwaterstoffractie C10-C40 Anthraceen Benzo(a)anthraceen Benzo-(a)-Pyreen Benzo(ghi)peryleen Benzo(k)fluorantheen Chryseen Fenanthreen Fluorantheen Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen Naftaleen Som PAK (VROM) (Factor 0,7) PCB 28 PCB 52 PCB 101 PCB 118 PCB 138 PCB 153 PCB 180 Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

conformNEN-EN12880; AS3000, AS3200; NEN-EN15934 : Droge stof

eigen methode *)**:** Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200 : Koningswater ontsluiting Voorbehandeling dmv breken (AS3000) Fractie < 2 µm

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-21569212-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1315158, Analysis No. 378929, created at 08.09.2023 09:35:13

Monster beschrijving: BM1

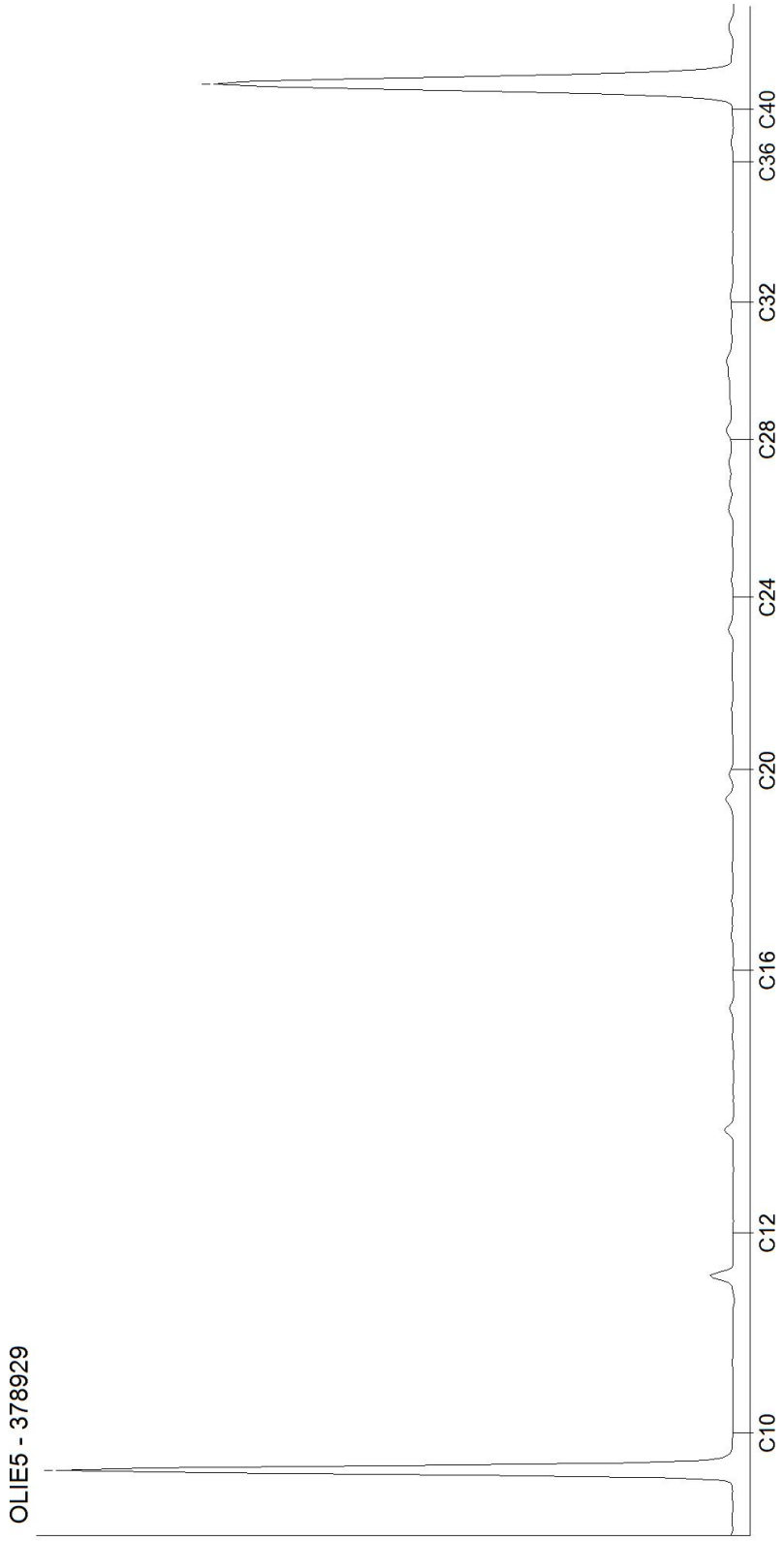

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-21569244-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1315158, Analysis No. 378930, created at 08.09.2023 09:35:14

Monster beschrijving: OM1

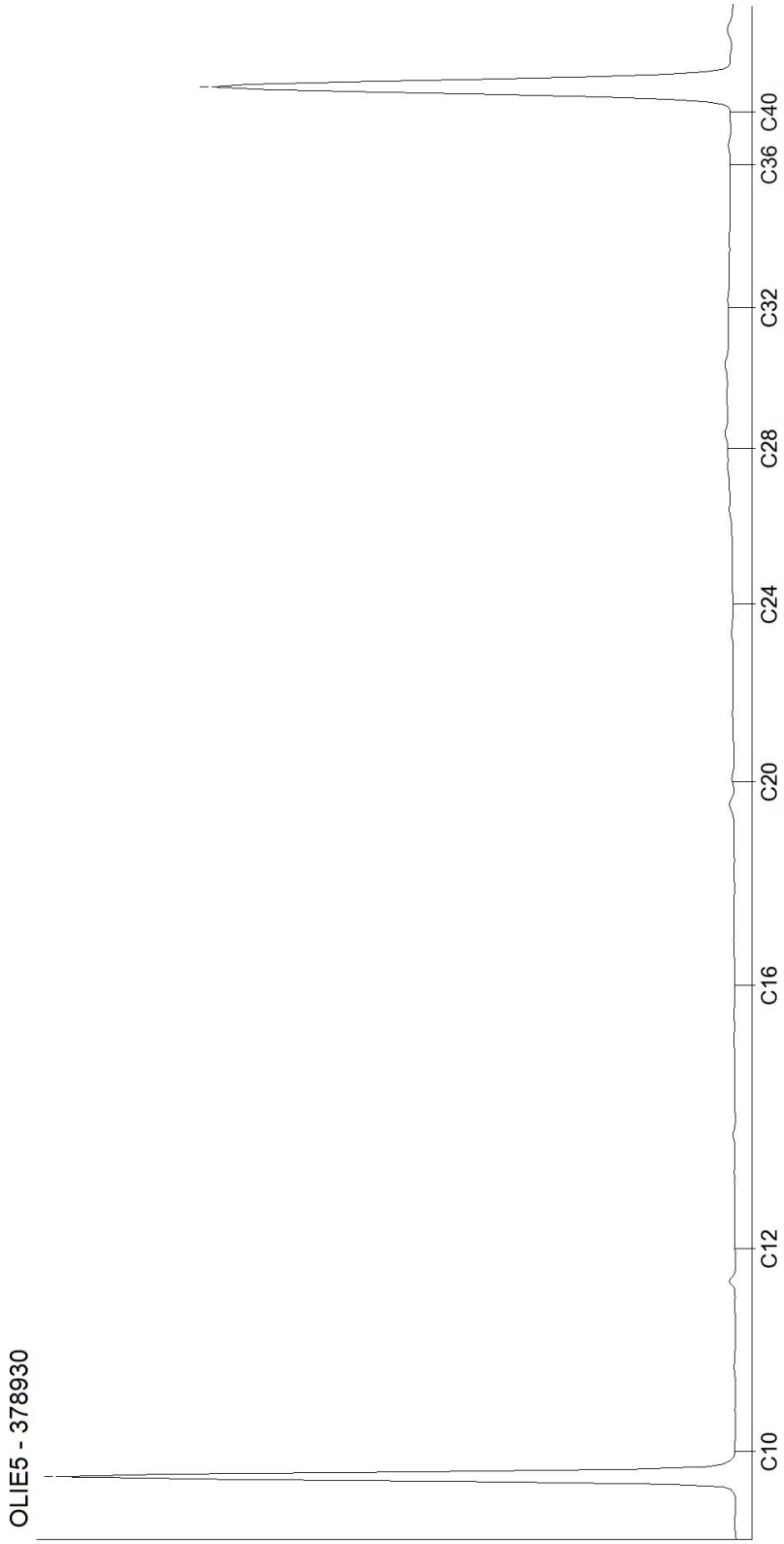

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-21569244-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1315158, Analysis No. 378931, created at 08.09.2023 09:35:14

Monster beschrijving: OM2

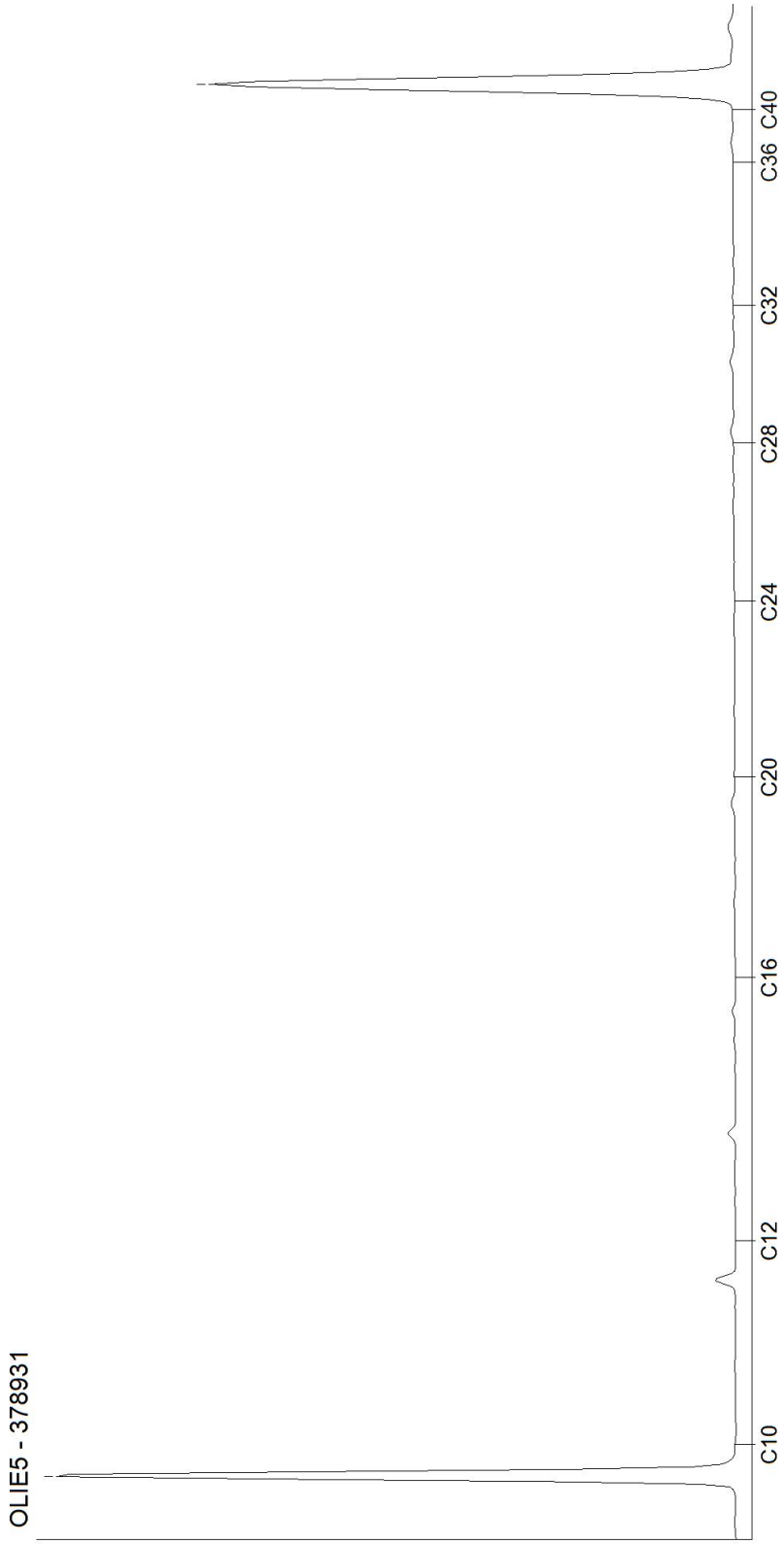

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-21569244-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1315158, Analysis No. 378932, created at 08.09.2023 09:35:14

Monster beschrijving: OM3

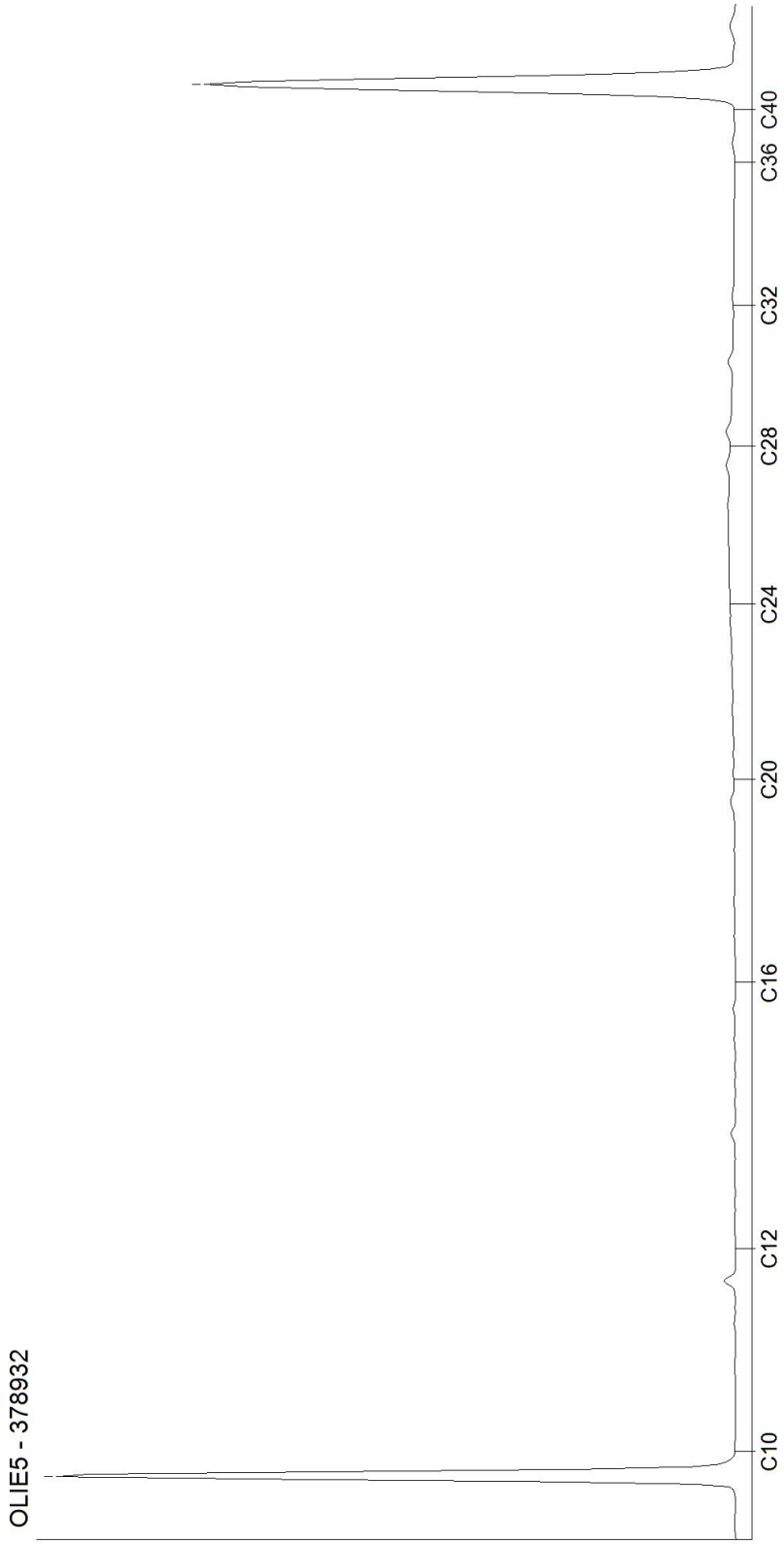

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Dumea AM
Bornsestraat 24
7597 NE SAASVELD

Datum	18.09.2023
Relatienr	35008640
Opdrachtnr.	1317375

ANALYSERAPPORT

Opdracht **1317375** Bodem / Eluaat

Opdrachtgever	35008640 Dumea AM
Uw referentie	2023-242 Dorpsplein 1 Pannerden
Opdrachtacceptatie	13.09.23

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Let op: alleen de algemene voorwaarden van AL-West gedeponeerd bij de KvK te Deventer, zijn van toepassing.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Arjen van Geffen, Tel. +31/570788119
Klantenservice

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005

DOC-13-21623750-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1317375** Bodem / Eluaat

Monsternr.	*Monstername*	*Monster beschrijving*
390222	13.09.2023	BM2

		Eenheid	390222 BM2
Algemene monstervoorbehandeling			
S	Voorbehandeling conform AS3000		++
S	Droge stof	%	**84,6**
Fracties (sedigraaf)			
S	Fractie < 2 µm	% Ds	**18**
Klassiek Chemische Analyses			
S	Organische stof	% Ds	**5,7**
Voorbehandeling metalen analyse			
S	Koningswater ontsluiting		++
Metalen (AS3000)			
S	Barium (Ba)	mg/kg Ds	**150**
S	Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	**0,59**
S	Kobalt (Co)	mg/kg Ds	**10**
S	Koper (Cu)	mg/kg Ds	**35**
S	Kwik (Hg)	mg/kg Ds	**0,13**
S	Lood (Pb)	mg/kg Ds	**100**
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	**<1,5**
S	Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	**27**
S	Zink (Zn)	mg/kg Ds	**140**
PAK (AS3000)			
S	*Anthraceen*	mg/kg Ds	**<0,050**
S	*Benzo(a)anthraceen*	mg/kg Ds	**0,20**
S	*Benzo-(a)-Pyreen*	mg/kg Ds	**0,22**
S	*Benzo(ghi)peryleen*	mg/kg Ds	**0,17**
S	*Benzo(k)fluorantheen*	mg/kg Ds	**0,091**
S	*Chryseen*	mg/kg Ds	**0,27**
S	*Fenanthreen*	mg/kg Ds	**0,15**
S	*Fluorantheen*	mg/kg Ds	**0,41**
S	*Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen*	mg/kg Ds	**0,17**
S	*Naftaleen*	mg/kg Ds	**<0,050**
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**1,8** #)
Minerale olie (AS3000/AS3200)			
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	**<35**
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3** *)
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3** *)

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

RvA TESTING L 005

DOC-13-21623750-NL-P2

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1317375** Bodem / Eluaat

		Eenheid	390222 BM2	
Minerale olie (AS3000/AS3200)				
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4**	*)
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**<5**	*)
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**<5**	*)
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**<5**	*)
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5**	*)
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**	*)
Polychloorbifenylen (AS3000)				
S	*PCB 28*	mg/kg Ds	**<0,0010**	
S	*PCB 52*	mg/kg Ds	**<0,0010**	
S	*PCB 101*	mg/kg Ds	**<0,0010**	
S	*PCB 118*	mg/kg Ds	**<0,0010**	
S	*PCB 138*	mg/kg Ds	**<0,0010**	
S	*PCB 153*	mg/kg Ds	**<0,0010**	
S	*PCB 180*	mg/kg Ds	**<0,0010**	
S	**Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,0049**	#)

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de parameter lager is dan de rapportagegrens.
de parameterspecifieke analytische meetonzekerheden en informatie over de berekeningsmethode zijn op verzoek verkrijgbaar, indien de gerapporteerde resultaten boven de parameterspecifieke rapportagegrens liggen. De minimale prestatiecriteria van de toegepaste methoden met betrekking tot de meetonzekerheid zijn in het algemeen gebaseerd op Richtlijn 2009/90/EG van de Europese Commissie.

Opmerking monster(s)

390222: BM2

Het analyseresultaat van PCB 138 is mogelijk overschat vanwege co-elutie met PCB 163

Opmerking monster(s)

390222: BM2

Het organische stof gehalte is gecorrigeerd met het lutum gehalte, indien geen lutum is bepaald dan is gecorrigeerd met een lutum gehalte van 5,4%.
Het organische stof gehalte is niet gecorrigeerd voor het vrij ijzer gehalte, tenzij dit bepaald is.

Begin van de analyses: 13.09.2023
Einde van de analyses: 18.09.2023

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geanalyseerde monsters. Alle gegevens met betrekking tot de bemonstering (monsterbeschrijving, bemonstering en bemonsteringspunt...) zijn verstrekt door de opdrachtgever of monsternemer. Het laboratorium is niet verantwoordelijk voor de door de klant verstrekte informatie. Eventuele klantinformatie in dit testrapport valt niet onder de accreditatie van het laboratorium en kan de geldigheid van de testresultaten beïnvloeden. .

AL-West B.V. Dhr. Arjen van Geffen, Tel. +31/570788119
Klantenservice

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-21623750-NL-P3

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1317375** Bodem / Eluaat

Toegepaste methoden

conform Protocollen AS 3000 : Organische stof Voorbehandeling conform AS3000 Barium (Ba) Cadmium (Cd) Kobalt (Co) Koper (Cu) Kwik (Hg) Lood (Pb) Molybdeen (Mo) Nikkel (Ni) Zink (Zn) Koolwaterstoffractie C10-C40 Anthraceen Benzo(a)anthraceen Benzo-(a)-Pyreen Benzo(ghi)peryleen Benzo(k)fluorantheen Chryseen Fenanthreen Fluorantheen Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen Naftaleen Som PAK (VROM) (Factor 0,7) PCB 28 PCB 52 PCB 101 PCB 118 PCB 138 PCB 153 PCB 180 Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

conformNEN-EN12880; AS3000, AS3200; NEN-EN15934 : Droge stof

eigen methode *)**:** Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200 : Koningswater ontsluiting Fractie < 2 µm

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-21623750-NL-P4

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1317375, Analysis No. 390222, created at 15.09.2023 06:22:15

Monster beschrijving: BM2

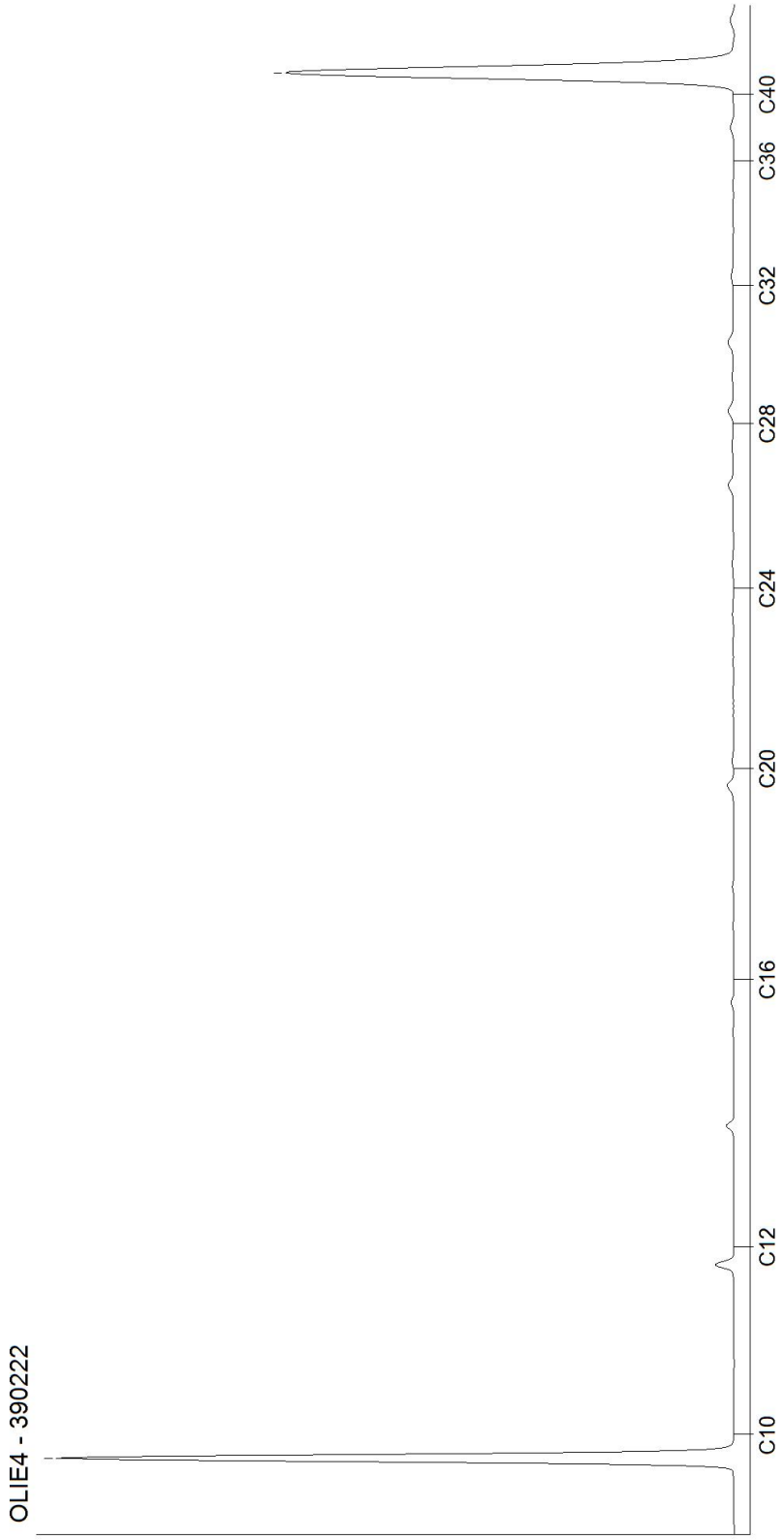

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-21623791-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Dumea AM
Bornsestraat 24
7597 NE SAASVELD

Datum	18.09.2023
Relatienr	35008640
Opdrachtnr.	1317378

ANALYSERAPPORT

Opdracht **1317378** Water

Opdrachtgever	35008640 Dumea AM
Uw referentie	2023-242 Dorpsplein 1 Pannerden
Opdrachtacceptatie	13.09.23

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Let op: alleen de algemene voorwaarden van AL-West gedeponeerd bij de KvK te Deventer, zijn van toepassing.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Arjen van Geffen, Tel. +31/570788119
Klantenservice

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-21621767-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1317378** Water

Monsternr.	*Monster beschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
390246	01-1-1	13.09.2023	
390247	02-1-1	13.09.2023	
390248	03-1-1	13.09.2023	

		Eenheid	390246 01-1-1	390247 02-1-1	390248 03-1-1
Metalen (AS3000)					
S	Barium (Ba)	µg/l	--	--	**20**
S	Cadmium (Cd)	µg/l	--	--	**<0,20**
S	Kobalt (Co)	µg/l	--	--	**<2,0**
S	Koper (Cu)	µg/l	--	--	**<2,0**
S	Kwik (Hg)	µg/l	--	--	**<0,050**
S	Lood (Pb)	µg/l	--	--	**<2,0**
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	--	--	**<2,0**
S	Nikkel (Ni)	µg/l	--	--	**<3,0**
S	Zink (Zn)	µg/l	--	--	**<10**
Aromaten (AS3000)					
S	Benzeen	µg/l	**<0,20**	**<0,20**	**<0,20**
S	Tolueen	µg/l	**<0,20**	**<0,20**	**<0,20**
S	Ethylbenzeen	µg/l	**<0,20**	**<0,20**	**<0,20**
S	*m,p-Xyleen*	µg/l	**<0,20**	**<0,20**	**<0,20**
S	*ortho-Xyleen*	µg/l	**<0,10**	**<0,10**	**<0,10**
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,21** #)	**0,21** #)	**0,21** #)
S	Naftaleen	µg/l	**<0,020**	**<0,020**	**<0,020**
S	Styreen	µg/l	--	--	**<0,20**
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)					
S	Dichloormethaan	µg/l	--	--	**<0,20**
S	Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	--	--	**<0,20**
S	Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	--	--	**<0,10**
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	--	--	**<0,20**
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	--	--	**<0,20**
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	--	--	**<0,10**
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	--	--	**<0,10**
S	Vinylchloride	µg/l	--	--	**<0,20**
S	1,1-Dichlooretheen	µg/l	--	--	**<0,10**
S	Cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	--	--	**<0,10**
S	trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	--	--	**<0,10**
S	**Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)**	µg/l	--	--	**0,14** #)
S	**Som Dichlooretheen (Factor 0,7)**	µg/l	--	--	**0,21** #)
S	Trichlooretheen (Tri)	µg/l	--	--	**<0,20**
S	Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	--	--	**<0,10**

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-21621767-NL-P2

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1317378** Water

		Eenheid	390246 01-1-1	390247 02-1-1	390248 03-1-1
	Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)				
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/l	--	--	**<0,20**
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/l	--	--	**<0,20**
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/l	--	--	**<0,20**
S	**Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)**	µg/l	--	--	**0,42** #)
	Broomhoudende koolwaterstoffen				
S	Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	--	--	**<0,20**
	Minerale olie (AS3000)				
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	**<50**	**<50**	**<50**
	Koolwaterstoffractie C10-C12	µg/l	**<10** *)	**<10** *)	**<10** *)
	Koolwaterstoffractie C12-C16	µg/l	**<10** *)	**<10** *)	**<10** *)
	Koolwaterstoffractie C16-C20	µg/l	**<5,0** *)	**<5,0** *)	**<5,0** *)
	Koolwaterstoffractie C20-C24	µg/l	**<5,0** *)	**<5,0** *)	**<5,0** *)
	Koolwaterstoffractie C24-C28	µg/l	**<5,0** *)	**<5,0** *)	**<5,0** *)
	Koolwaterstoffractie C28-C32	µg/l	**<5,0** *)	**<5,0** *)	**<5,0** *)
	Koolwaterstoffractie C32-C36	µg/l	**<5,0** *)	**<5,0** *)	**<5,0** *)
	Koolwaterstoffractie C36-C40	µg/l	**<5,0** *)	**<5,0** *)	**<5,0** *)

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de parameter lager is dan de rapportagegrens.
de parameterspecifieke analytische meetonzekerheden en informatie over de berekeningsmethode zijn op verzoek verkrijgbaar, indien de gerapporteerde resultaten boven de parameterspecifieke rapportagegrens liggen. De minimale prestatiecriteria van de toegepaste methoden met betrekking tot de meetonzekerheid zijn in het algemeen gebaseerd op Richtlijn 2009/90/EG van de Europese Commissie.

Begin van de analyses: 13.09.2023
Einde van de analyses: 16.09.2023

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geanalyseerde monsters. Alle gegevens met betrekking tot de bemonstering (monsterbeschrijving, bemonstering en bemonsteringspunt...) zijn verstrekt door de opdrachtgever of monsternemer. Het laboratorium is niet verantwoordelijk voor de door de klant verstrekte informatie. Eventuele klantinformatie in dit testrapport valt niet onder de accreditatie van het laboratorium en kan de geldigheid van de testresultaten beïnvloeden. .

AL-West B.V. Dhr. Arjen van Geffen, Tel. +31/570788119
Klantenservice

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-21621767-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **1317378** Water

Toegepaste methoden

eigen methode *): Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Protocollen AS 3100 : Barium (Ba) Cadmium (Cd) Kobalt (Co) Koper (Cu) Kwik (Hg) Lood (Pb) Molybdeen (Mo) Nikkel (Ni) Zink (Zn) Dichloormethaan Tribroommethaan (bromoform) Benzeen Trichloormethaan (Chloroform) Tetrachloormethaan (Tetra) Tolueen Ethylbenzeen 1,1-Dichloorethaan m,p-Xyleen ortho-Xyleen 1,2-Dichloorethaan Som Xylenen (Factor 0,7) Naftaleen Styreen 1,1,1-Trichloorethaan 1,1,2-Trichloorethaan Vinylchloride 1,1-Dichlooretheen Cis-1,2-Dichlooretheen trans-1,2-Dichlooretheen Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7) Som Dichlooretheen (Factor 0,7) Trichlooretheen (Tri) Tetrachlooretheen (Per) 1,1-Dichloorpropaan 1,2-Dichloorpropaan 1,3-Dichloorpropaan Som Dichloorpropanen (Factor 0,7) Koolwaterstoffractie C10-C40

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool " *) ".

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1317378, Analysis No. 390246, created at 15.09.2023 08:26:20

Monster beschrijving: 01-1-1

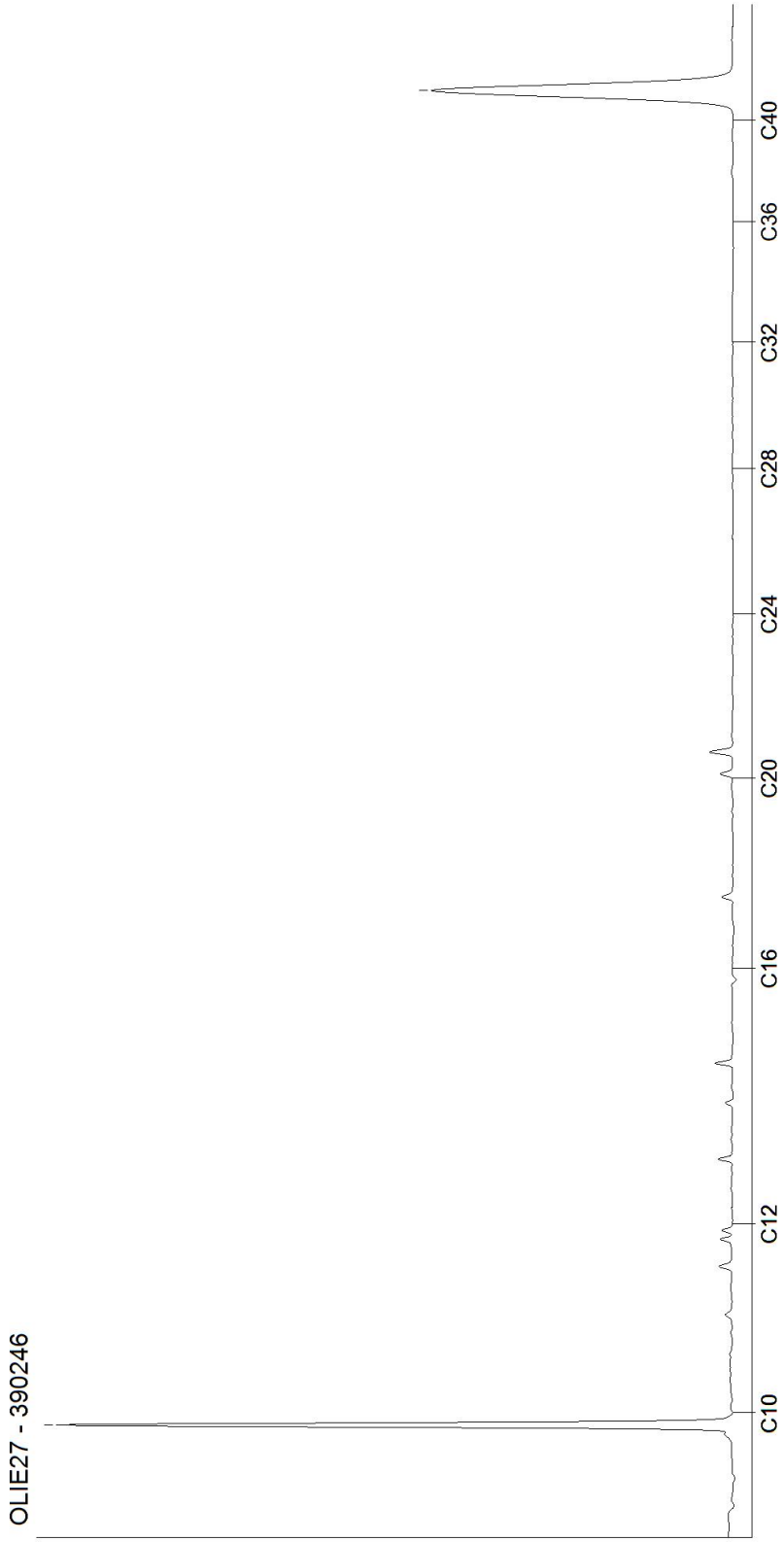

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-21621848-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1317378, Analysis No. 390247, created at 15.09.2023 08:26:20

Monster beschrijving: 02-1-1

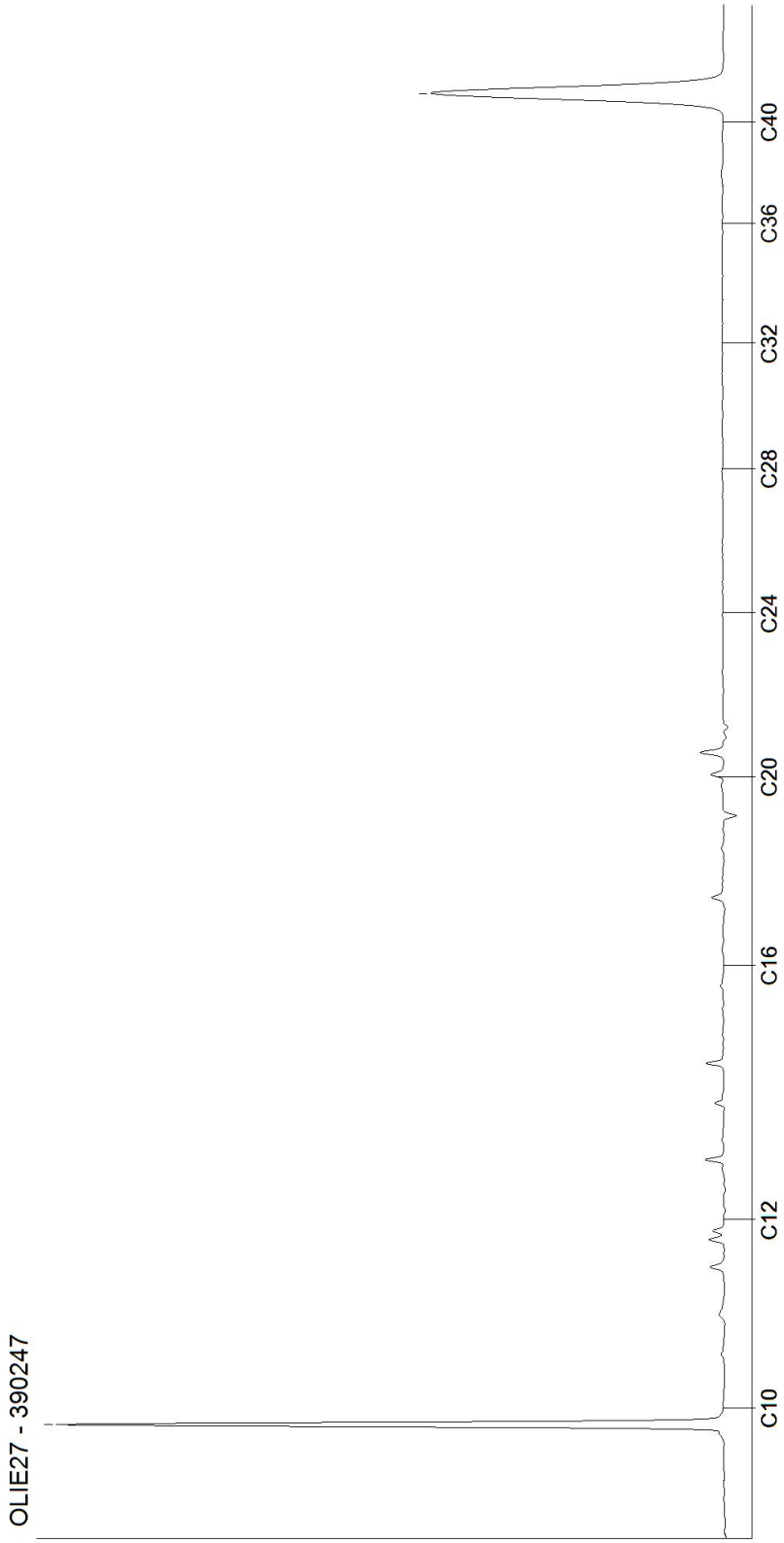

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-21621848-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1317378, Analysis No. 390248, created at 15.09.2023 08:26:20

Monster beschrijving: 03-1-1

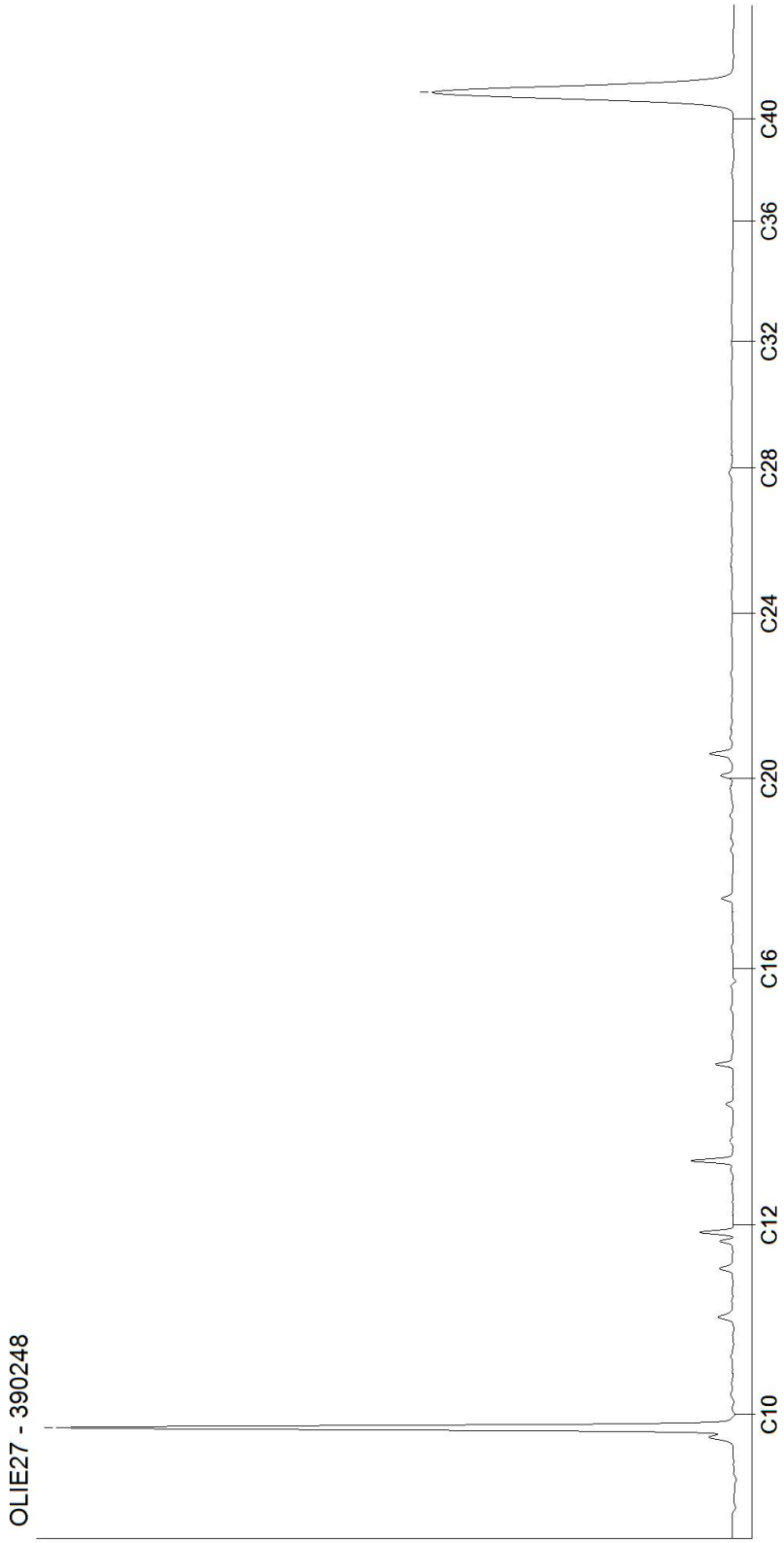

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-21621848-NL-P3

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		BM1			BM2			OM1		
Certificaatcode		1315158			1317375			1315158		
Boring(en)		08, 09, 12, 14			16, 17, 18, 20			03, 03, 03, 08, 08, 09		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,50			0,50 - 2,00		
Humus	% ds	4,10			5,70			1,90		
Lutum	% ds	13,00			18,00			16,00		
Datum van toetsing		25-9-2023			25-9-2023			25-9-2023		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,0049	<0,0120	-0,01	0,0049	<0,0086	-0,01	0,0049	<0,0245	0
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	<0,002		<0,001	<0,001		<0,001	<0,004	
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	<0,002		<0,001	<0,001		<0,001	<0,004	
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	<0,002		<0,001	<0,001		<0,001	<0,004	
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	<0,002		<0,001	<0,001		<0,001	<0,004	
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	<0,002		<0,001	<0,001		<0,001	<0,004	
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	<0,002		<0,001	<0,001		<0,001	<0,004	
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	<0,002		<0,001	<0,001		<0,001	<0,004	
METALEN										
Kobalt	mg/kg ds	6,5	10,4	-0,03	10	13	-0,01	7,8	10,8	-0,02
Nikkel	mg/kg ds	20	30	-0,07	27	34	-0,02	22	30	-0,08
Koper	mg/kg ds	21	30	-0,07	**35**	**43**	**0,02**	17	24	-0,11
Zink	mg/kg ds	**110**	**162**	**0,04**	**140**	**174**	**0,06**	91	126	-0,02
Molybdeen	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0
Cadmium	mg/kg ds	0,29	0,39	-0,02	**0,59**	**0,72**	**0,01**	0,21	0,30	-0,02
Barium	mg/kg ds	84	137 (6)		150	194 (6)		87	123 (6)	
Kwik	mg/kg ds	**0,15**	**0,18**	**0**	0,13	0,14	-0	0,12	0,14	-0
Lood	mg/kg ds	**110**	**139**	**0,19**	**100**	**115**	**0,14**	**42**	**53**	**0,01**
OVERIG										
Droge stof	%	86,1	86,1 (6)		84,6	84,6 (6)		90,7	90,7 (6)	
Lutum	%	13			18			16		
Organische stof (humus)	% ds	4,1			5,7			1,9		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	5 (6)		<3	4 (6)		<3	11 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<60	-0,03	<35	<43	-0,03	<35	<123	-0,01
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	5 (6)		<3	4 (6)		<3	11 (6)	
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	<4	7 (6)		<4	5 (6)		<4	14 (6)	
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	<5	9 (6)		<5	6 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	<5	9 (6)		<5	6 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	<5	9 (6)		<5	6 (6)		9	45 (6)	
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	9 (6)		<5	6 (6)		6	30 (6)	
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	9 (6)		<5	6 (6)		<5	18 (6)	
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Fenanthreen	mg/kg ds	0,15	0,15		0,15	0,15		0,085	0,085	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,42	0,42		0,41	0,41		0,21	0,21	
Chryseen	mg/kg ds	0,29	0,29		0,27	0,27		0,12	0,12	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,26	0,26		0,2	0,2		0,11	0,11	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,26	0,26		0,22	0,22		0,1	0,1	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,13	0,13		0,091	0,091		<0,05	<0,04	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,2	0,2		0,17	0,17		0,072	0,072	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,17	0,17		0,17	0,17		0,067	0,067	
PAK 10 VROM	mg/kg ds	**2**	**2**	**0,01**	**1,8**	**1,8**	**0,01**	0,87	0,87	-0,02

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		OM2			OM3		
Certificaatcode		1315158			1315158		
Boring(en)		01, 01, 04, 05			02, 02, 06, 07		
Traject (m -mv)		1,00 - 2,00			1,00 - 2,00		
Humus	% ds	1,90			1,90		
Lutum	% ds	16,00			16,00		
Datum van toetsing		25-9-2023			25-9-2023		
Monsterconclusie		Voldoet aan Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1							
Monstermelding 2							
Monstermelding 3							
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
AROMATISCHE VERBINDINGEN							
Benzeen	mg/kg ds	<0,05	<0,18	-0,03	<0,05	<0,18	-0,03
Ethylbenzeen	mg/kg ds	<0,05	<0,18	-0	<0,05	<0,18	-0
Tolueen	mg/kg ds	<0,05	<0,18	-0	<0,05	<0,18	-0
Xylenen (som)	mg/kg ds	0,11	<0,53	0	0,11	<0,53	0
meta-/para-Xyleen (som)	mg/kg ds	<0,1	<0,4		<0,1	<0,4	
ortho-Xyleen	mg/kg ds	<0,05	<0,18		<0,05	<0,18	
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds		<1,05 (2)			<1,05 (2)	
OVERIG							
Droge stof	%	85,9	85,9 (6)		82,3	82,3 (6)	
Lutum	%						
Organische stof (humus)	% ds						
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	11 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<123	-0,01	<35	<123	-0,01
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	11 (6)	
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	<4	14 (6)		<4	14 (6)	
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	<5	18 (6)		8	40 (6)	
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	18 (6)	
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Anthraceen	mg/kg ds						
Fenanthreen	mg/kg ds						
Fluorantheen	mg/kg ds						
Chryseen	mg/kg ds						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds						
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds						
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds						
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds						
PAK 10 VROM	mg/kg ds		<0,035 (2)	-0,04		<0,035 (2)	-0,04

----------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: Kleiner of gelijk aan Tussenwaarde
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: > Interventiewaarde
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 3: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	mg/kg ds	0,2	0,2	1	1,1
Ethylbenzeen	mg/kg ds	0,2	0,2	1,25	110
Tolueen	mg/kg ds	0,2	0,2	1,25	32
Xylenen (som)	mg/kg ds	0,45	0,45	1,25	17
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg ds	2,5	2,5	2,5	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
METALEN					
Kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
Nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
Koper	mg/kg ds	40	54	190	190
Zink	mg/kg ds	140	200	720	720
Molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood	mg/kg ds	50	210	530	530
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	190	190	500	5000
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40

Tabel 4: Gemeten concentraties in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		01-1-1			02-1-1			03-1-1		
Datum		13-9-2023			13-9-2023			13-9-2023		
Filterdiepte (m -mv)		4,85 - 5,85			5,00 - 6,00			4,57 - 5,57		
Datum van toetsing		25-9-2023			25-9-2023			25-9-2023		
Monsterconclusie		Voldoet aan Streefwaarde			Voldoet aan Streefwaarde			Voldoet aan Streefwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
AROMATISCHE VERBINDINGEN										
Benzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0	<0,2	<0,1	-0	<0,2	<0,1	-0
Ethylbenzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,03	<0,2	<0,1	-0,03	<0,2	<0,1	-0,03
Tolueen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01	<0,2	<0,1	-0,01	<0,2	<0,1	-0,01
Xylenen (som)	µg/l		<0,21 0,21	0		<0,21 0,21	0		<0,21 0,21	0
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l	<0,2	<0,1		<0,2	<0,1		<0,2	<0,1	
ortho-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1		<0,1	<0,1		<0,1	<0,1	
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l							<0,2	<0,1	-0,02
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l		<0,63 (2,14)			<0,63 (2,14)			<0,77 (2,14)	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
1,3-Dichloorpropaan	µg/l							<0,2	<0,1	
1,1-Dichloorpropaan	µg/l							<0,2	<0,1	
Dichloorpropaan	µg/l								<0,42	-0
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l								<0,14 0,21	0,01
1,1-Dichlooretheen	µg/l							<0,1	<0,1	0,01
cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l							<0,1	<0,1	
trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l							<0,1	<0,1	
Dichloormethaan	µg/l							<0,2	<0,1	0
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l							<0,2	<0,1	-0,01
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l							<0,2	<0,1 (14)	
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l							<0,1	<0,1	0,01
1,1-Dichloorethaan	µg/l							<0,2	<0,1	-0,01
1,2-Dichloorethaan	µg/l							<0,2	<0,1	-0,02
1,2-Dichloorpropaan	µg/l							<0,2	<0,1	
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l							<0,1	<0,1	0
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l							<0,1	<0,1	0
Trichlooretheen (Tri)	µg/l							<0,2	<0,1	-0,05
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l							<0,1	<0,1	0
Vinylchloride	µg/l							<0,2	<0,1	0,03
METALEN										
Kobalt	µg/l							<2	<1	-0,23
Nikkel	µg/l							<3	<2	-0,22
Koper	µg/l							<2	<1	-0,23
Zink	µg/l							<10	<7	-0,08
Molybdeen	µg/l							<2	<1	-0,01
Cadmium	µg/l							<0,2	<0,1	-0,05
Barium	µg/l							20	20	-0,05
Kwik	µg/l							<0,05	<0,04	-0,06
Lood	µg/l							<2	<1	-0,23
OVERIG										
som dichloorpropaan-isomeren	µg/l							0,42		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										

Watermonster		01-1-1			02-1-1			03-1-1		
Datum		13-9-2023			13-9-2023			13-9-2023		
Filterdiepte (m -mv)		4,85 - 5,85			5,00 - 6,00			4,57 - 5,57		
Datum van toetsing		25-9-2023			25-9-2023			25-9-2023		
Monsterconclusie		Voldoet aan Streefwaarde			Voldoet aan Streefwaarde			Voldoet aan Streefwaarde		
Minerale olie C10 - C12	µg/l	<10	7 (6)		<10	7 (6)		<10	7 (6)	
Minerale olie C10 - C40	µg/l	<50	<35	-0,03	<50	<35	-0,03	<50	<35	-0,03
Minerale olie C12 - C16	µg/l	<10	7 (6)		<10	7 (6)		<10	7 (6)	
Minerale olie C16 - C20	µg/l	<5	4 (6)		<5	4 (6)		<5	4 (6)	
Minerale olie C20 - C24	µg/l	<5	4 (6)		<5	4 (6)		<5	4 (6)	
Minerale olie C24 - C28	µg/l	<5	4 (6)		<5	4 (6)		<5	4 (6)	
Minerale olie C28 - C32	µg/l	<5	4 (6)		<5	4 (6)		<5	4 (6)	
Minerale olie C32 - C36	µg/l	<5	4 (6)		<5	4 (6)		<5	4 (6)	
Minerale olie C36 - C40	µg/l	<5	4 (6)		<5	4 (6)		<5	4 (6)	
PAK										
Naftaleen	µg/l	<0,02	<0,01	0	<0,02	<0,01	0	<0,02	<0,01	0
PAK 10 VROM	-		<0,00020 (11)			<0,00020 (11)			<0,00020 (11)	

----------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Streefwaarde
8,88	: > Streefwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
>T	: Groter dan Tussenwaarde
11	: Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie
14	: Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - S) / (I - S)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 5: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		S	S Diep	Indicatief	I
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	µg/l	0,2			30
Ethylbenzeen	µg/l	4			150
Tolueen	µg/l	7			1000
Xylenen (som)	µg/l	0,2			70
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	6			300
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l			150	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
Dichloorpropaan	µg/l	0,8			80
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	0,01			20
1,1-Dichlooretheen	µg/l	0,01			10
Dichloormethaan	µg/l	0,01			1000
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	6			400
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l				630
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	0,01			10
1,1-Dichloorethaan	µg/l	7			900
1,2-Dichloorethaan	µg/l	7			400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	0,01			300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	0,01			130
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	24			500
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	0,01			40
Vinylchloride	µg/l	0,01			5
METALEN					

		S	S Diep	Indicatief	I
Kobalt	µg/l	20	0,7		100
Nikkel	µg/l	15	2,1		75
Koper	µg/l	15	1,3		75
Zink	µg/l	65	24		800
Molybdeen	µg/l	5	3,6		300
Cadmium	µg/l	0,4	0,06		6
Barium	µg/l	50	200		625
Kwik	µg/l	0,05	0,01		0,3
Lood	µg/l	15	1,7		75
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	µg/l	50			600
PAK					
Naftaleen	µg/l	0,01			70

BIJLAGE VI

Foto's onderzoekslocatie

ROELOF

Witjes Milieuadvies BV
De Roosdom 3
6905 AZ Zevenaar

Tel.: 0316 53 33 94
Mob.: 06 44 47 68 52
Fax: 0316 53 37 20

info@witjesmilieuadvies.nl
www.witjesmilieuadvies.nl

Ronald Milder Bureau voor Bouwkunde
en Architectuur

De heer R. Milder

UW REF: 20.253 ONZE REF: 23440-2 ZEVENAAR, 24 april 2024

Geachte heer Milder,

Op uw verzoek hebben wij voor het bouwplan aan het Dorpsplein 1 in Pannerden een berekening gemaakt van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden met het computerprogramma Aerius Calculator (release 2023.2). Het project bestaat uit de bouw van een appartementengebouw (16 appartementen). Berekend is de stikstofdepositie die wordt veroorzaakt in de bouwfase en de gebruiksfase van de appartementen.

Bouwfase

De bouwfase vindt plaats in een periode van circa 14 maanden waarvan 4 maanden in 2024 en 10 maanden in 2025. De gegevens van de in te zetten mobiele werktuigen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Machine	STAGE / bouwjaar	Vermogen in kW	Brandstofverbruik per uur (*)	Gebruik AdBlue
Shovel / graafmachine	IIIA - 2006-2010	130	12	-
Tractor / Kieper	IIIA - 2006-2010	130	12	-
Telescoopkraan (hulpmotor in werking)	V - >= 2019	50	9	-
Betonpomp (69 m3/h)	IIIB - 2011-2013	160	15	-

(*) brandstofverbruik op basis van het TNO-rapport 2021 R12305

Voor de totale bouwperiode is in de berekening rekening gehouden met de volgende bronnen:

- 75 vrachtwagens (150 bewegingen) voor aanvoer van bouwmaterialen per jaar;
- 27 betonmixers (54 bewegingen) per jaar, voor stationaire uren (filevorming) is 30% aangehouden voor het vullen van de betonbuffer;
- 240 montagebussen (480 bewegingen) per jaar;
- Gebruik van een shovel/graafmachine voor 5 werkdagen (6 uur per dag in werking) met een brandstofverbruik van 12 liter per uur. In totaal 30 uren à 12 liter is 360 liter per jaar;
- Gebruik van een tractor/kieper voor 3 werkdagen (6 uur per dag in werking) met een brandstofverbruik van 12 liter per uur. In totaal 18 uren à 12 liter is 216 liter per jaar;
- Gebruik van een telescoopkraan voor 20 werkdagen (5 uur per dag in werking) met een brandstofverbruik van 9 liter per uur is. In totaal 100 uren à 9 liter is 900 liter per jaar;
- Gebruik van een betonpomp voor 5 uur met een brandstofverbruik van 15 liter per uur, in totaal 75 liter per jaar.

Het zwaartepunt van de werkzaamheden en daarmee de emissie van stikstof ligt in het jaar 2025. Bij de berekening van de stikstofdepositie in het jaar 2025 zijn de emissies die plaatsvinden in 12 kalendermaanden ingevoerd met de volgende verdeling van de vervoersbewegingen en inzet van mobiele werktuigen.

Voertuigen	Vervoersbewegingen	
	2024 (2 maanden)	2025 (12 maanden)
Vrachtwagens	21	129
Betonmixers	22	32
Montagebussen	68	412

Werktuigen	2024 (2 maanden)		2025 (12 maanden)	
	Uren in werking	Brandstofverbruik	Uren in werking	Brandstofverbruik
Shovel	15	180	15	180
Tractor	9	108	9	108
Telescoopkraan	0	0	100	900
Betonpomp	1	15	4	60

Met deze invoergegevens zijn in de bouwfase van het maatgevende jaar 2025 geen rekenresultaten berekend die hoger zijn dan 0,00 mol per hectare per jaar op Natura 2000-gebieden, zie de rekenresultaten in de bijlagen.

Gebruiksfase

Voor de berekening in de gebruiksfase is van belang dat de verwarming van de te bouwen appartementen plaatsvindt door middel van een gasloos systeem (warmtepomp - vloerverwarming). Er is dus geen rekening gehouden met emissies afkomstig van verwarmingsinstallaties.

Voor het aantal vervoersbewegingen met personenauto’s in de gebruiksfase zijn de CROW-kengetallen voor verkeersgeneratie gehanteerd. Dit resulteert in de volgende aantallen vervoersbewegingen:

Woningtype	Aantal	CROW-kengetal mtv/etmaal/weekdag	Aantal vervoersbewegingen per etmaal
Appartementen (midden) in de bebouwde kom	16	6,4	102,4
		Totaal	102,4

Met deze invoergegevens zijn in de gebruiksfase geen rekenresultaten berekend die hoger zijn dan 0,00 mol per hectare per jaar op Natura 2000-gebieden, zie de rekenresultaten in de bijlagen.

Conclusie

Met het computerprogramma Aerius Calculator (release 2023.2) is voor de bouwfase in het maatgevende jaar 2025 en de gebruiksfase de depositie van stikstofdioxiden berekend op Natura 2000-gebieden. In de bouwfase en de gebruiksfase zijn geen rekenresultaten berekend die hoger zijn dan 0,00 mol per hectare per jaar.

Indien u over het voorgaande vragen heeft, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Witjes Milieuadvies B.V.

Rick Witjes

Bijlage:

- Rekenresultaten Aerius Calculator (pdf) van de bouwfase 2025 en de gebruiksfase.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Witjes Milieuadvies BV
Inrichtingslocatie	Dorpsplein 1, 6911 AJ Pannerden

Activiteit

Omschrijving	Berekening stikstofdepositie in de bouwfase 2025.
Toelichting	Berekening stikstofdepositie in de bouwfase 2025.

Berekening

AERIUS kenmerk	RiQcQkcgjmfN
Datum berekening	22 april 2024, 17:05
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Bouwfase 2025 - Beoogd	2025	14,3 g/j	24,1 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Bouwfase 2025 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Bouwfase 2025 (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
3 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	9,4 g/j	23,9 kg/j
Verkeersnetwerk	5,0 g/j	0,2 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

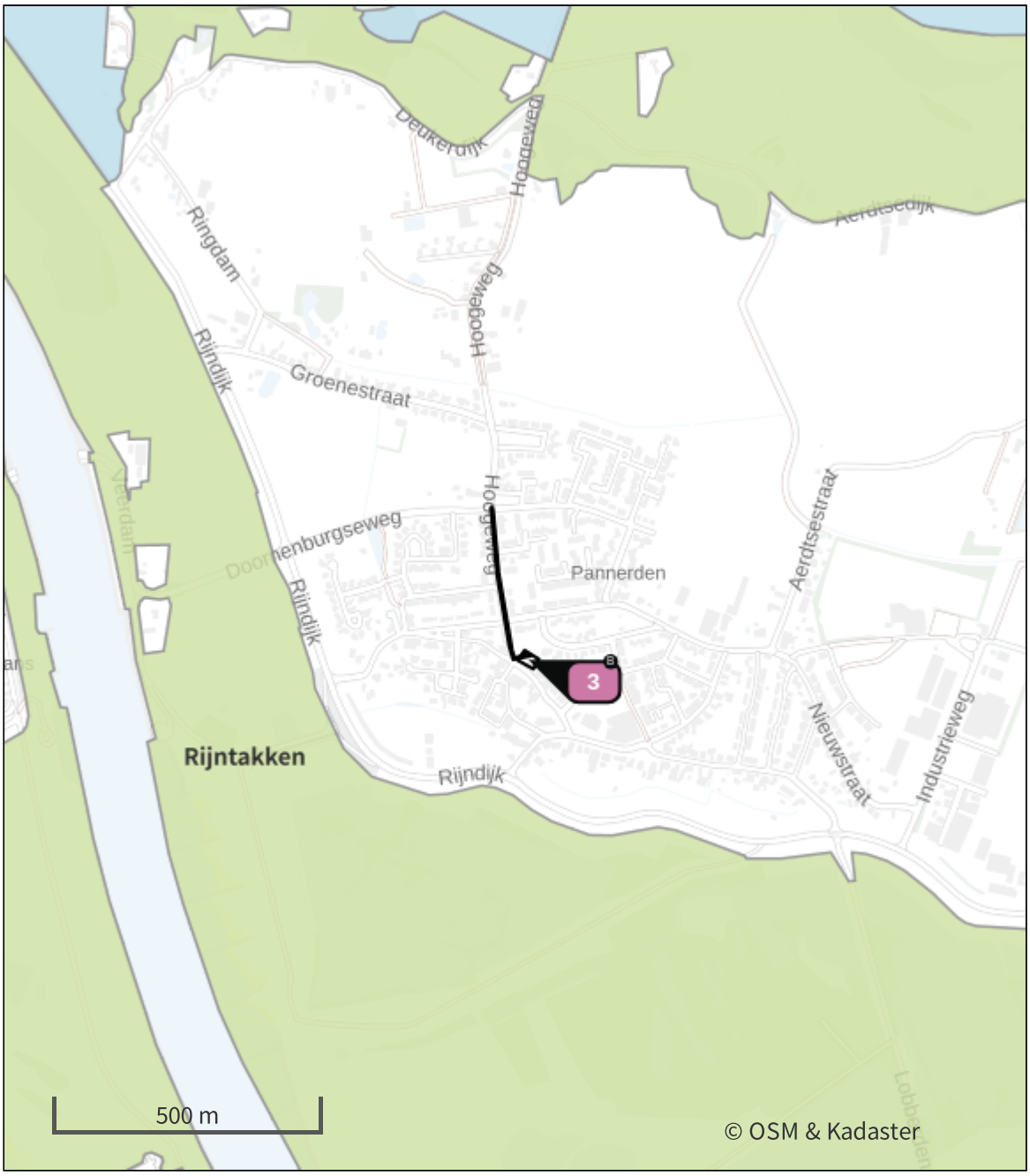

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Bouwfase 2025" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Bouwfase 2025, Rekenjaar 2025

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Vrachtwagens				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:199706,82 Y:433811,29	Type scherm	-	-	NO_2	51,3 g/j
Lengte	316,33 m	Hoogte	-	-	NH_3	3,0 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	129,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Montagebussen				NO_x	32,4 g/j
Locatie	X:199702,99 Y:433809,31	Type scherm	-	-	NO_2	5,1 g/j
Lengte	325,79 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,2 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	412,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	23,9 kg/j
Locatie	X:199757,32 Y:433682,58	NH_3	9,4 g/j
Oppervlakte	0,07 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Shovel / graafmachine	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	180 l/j	15 u/j		NO_x	2,8 kg/j
					NH_3	1,4 g/j
Trekker / kieper	Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	108 l/j	9 u/j		NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Telescoopkraan	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	900 l/j	100 u/j		NO_x	18,5 kg/j
					NH_3	6,8 g/j
Betonpomp	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	60 l/j	4 u/j		NO_x	0,9 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j

4 Wegverkeer | Weg

Naam	Betonmixers		Links	Rechts	NO_x	48,2 g/j
Locatie	X:199704,45 Y:433812,2	Type scherm	-	-	NO_2	15,1 g/j
Lengte	324,66 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,0 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	32,0 /jaar	30,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.2_20240329_bf14d3585e
Database versie	2023.2_bf14d3585e_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Witjes Milieuadvies BV
Inrichtingslocatie	Dorpsplein 1, 6911 AJ Pannerden

Activiteit

Omschrijving	Berekening stikstofdepositie in de gebruiksfase.
Toelichting	Berekening stikstofdepositie in de gebruiksfase.

Berekening

AERIUS kenmerk	S4segfDzGDy7
Datum berekening	22 april 2024, 16:52
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Gebruiksfase - Beoogd	2025	91,9 g/j	2,6 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Gebruiksfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Gebruiksfase (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Verkeersnetwerk	91,9 g/j	2,6 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Gebruiksfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Gebruiksfase, Rekenjaar 2025

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Personenauto's				NO_x	1,3 kg/j
Locatie	X:199704,13 Y:433826,97	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	286,52 m	Hoogte	-	-	NH_3	46,0 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	51,2 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Personenauto's				NO_x	1,3 kg/j
Locatie	X:199894,38 Y:433712,46	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	285,28 m	Hoogte	-	-	NH_3	45,8 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	51,2 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.2_20240329_bf14d3585e
Database versie	2023.2_bf14d3585e_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Quickscan natuurwaardenonderzoek
Dorpsplein 1 Pannerden

Effectbeoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming, Gelders Natuurnetwerk en Natura 2000

NATUURBANK OVERIJSSEL

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Dorpsplein 1 Pannerden

Effectbeoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming, Gelders Natuurnetwerk en Natura 2000

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Opdrachtgever: BJZ

Abonnementhouder van de Nationale Databank Flora en Fauna

Projectnummer en versie: 5537 versie 1.0	Status: definitief
Ligging plangebied: Dorpsplein 1 Pannerden	Rapportdatum: 13-9-2023
Auteur: M. Mateman	Veldwerk uitgevoerd door: J. Tamminga

De vermelde medewerkers in deze rapportage zijn akkoord met openbaring van zijn of haar persoonsgegevens in het kader van de AVG-privacy wetgeving.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING 3
HOOFDSTUK 1 INLEIDING 5
HOOFDSTUK 2 HET PLANGEBIED 6
2.1 Situering 6
2.2 Beschrijving van het plangebied 7
HOOFDSTUK 3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN 8
3.1 Algemeen 8
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –gebieden 8
3.3 Vaststellen van de invloedsfeer 8
HOOFDSTUK 4 TOETSINGSKADERS 9
4.1 Algemeen 9
4.2 Wet natuurbescherming; Natura 2000 9
4.3 Wet natuurbescherming; Soortenbescherming 9
4.4 Beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland 10
4.5 Wet natuurbescherming; Houtopstanden 10
HOOFDSTUK 5 GEBIEDSBESCHERMING 11
5.1 Algemeen 11
5.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone 11
5.3 Natura 2000 12
5.4 Slotconclusie 13
6.1 Verwachting en bureauonderzoek 15
6.1.1 Algemeen 15
6.1.2 Bronnenonderzoek 15
6.2 Veldonderzoek 15
6.3 Resultaten 17
6.4 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep 19
6.5 Historische gegevens en overige bronnen 22
6.6 Volledigheid van het onderzoek 22
HOOFDSTUK 7 CONCLUSIES 23

SAMENVATTING

Op het perceel aan het Dorpsplein 1 in Pannerden wordt de bestaande woning gesloopt en wordt een appartementencomplex met 16 appartementen teruggebouwd. Als gevolg van deze voorgenomen activiteiten kan overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is Natuurbank Overijssel gevraagd om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming in beeld te brengen. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Het plangebied is op 24 augustus 2023 onderzocht op de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten, dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied, zoals Natura 2000 en het Gelders Natuurnetwerk.

Resultaten toetsing aan wet- en regelgeving voor beschermde gebieden:
Het plangebied behoort niet tot het Gelders Natuurnetwerk of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Gelders Natuurnetwerk, hoeft het initiatief niet getoetst te worden aan beleidsregels voor de bescherming van het GNN, omdat de bescherming van het Gelders Natuurnetwerk geen externe werking kent. Een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden, kan niet op voorhand uitgesloten worden. Om te onderzoeken of uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden voor de ontwikkel- en gebruiksfase. Andere negatieve effecten op Natura 2000-gebied, als gevolg van de voorgenomen activiteiten, worden wél uitgesloten.

Resultaten toetsing aan wet- en regelgeving voor beschermde soorten:
De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde dieren. Het plangebied wordt door beschermde diersoorten hoofdzakelijk benut als foerageergebied maar mogelijk bezetten grondgebonden zoogdieren en vleermuizen er een vaste rust- en voortplantingsplaats of verblijfplaats. Er nestelen geen vogels in het plangebied en amfibieën bezetten er geen (winter)rustplaats.

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een bosmuis en/of huisspitsmuis gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van een bosmuis en/of huisspitsmuis beschadigd of vernield. Voor deze soort geldt een vrijstelling van de verbodsbepaling 'beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaats'. Er geldt geen vrijstelling voor het doden van bosmuizen en/of huisspitsmuizen. Om te voorkomen dat beschermde dieren gedood worden dienen ze weggejaagd te worden of weggevangen te worden (en elders losgelaten). Indien niet voorkomen kan worden dat een beschermd dier (opzettelijk) gedood wordt, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Vleermuizen en hun vaste verblijfplaatsen zijn beschermd en mogen alleen met een ontheffing negatief beïnvloed worden. Als gevolg van het slopen van de bebouwing wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield. Er dient een aanvullend onderzoek conform het vleermuisprotocol uitgevoerd te worden om de functie van de aanwezige bebouwing vast te kunnen stellen. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden in de periode half mei-half september (half oktober). Op basis van nader onderzoek kunnen de wettelijke consequenties bepaald worden.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor beschermde soorten niet af.

Resultaten van toetsing aan wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden samengevat:

- Uitvoeren stikstofonderzoek ontwikkel- en gebruiksfase;

- Geen beschermde grondgebonden zoogdieren doden (verjagen, wegvangen of ontheffing aanvragen);
- Nader onderzoek uitvoeren naar de functie van de bebouwing voor vleermuizen;

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Op het perceel aan het Dorpsplein 1 in Pannerden wordt de bestaande woning gesloopt en wordt een appartementencomplex met 16 appartementen teruggebouwd. Als gevolg van deze voorgenomen activiteiten kan overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is Natuurbank Overijssel gevraagd om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming in beeld te brengen. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de (potentiële) aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingsplaatsen en andere beschermde functies. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten en Natura 2000-gebied) en de Omgevingsverordening Gelderland (Gelders Natuurnetwerk).

Doel van deze rapportage:
De Quickscan natuurwaardenonderzoek is uitgevoerd als één van de verschillende (milieu)onderzoeken in het kader van besluitvorming binnen de Ruimtelijke Ordening (doorgaans het wijzigen van het bestemmingsplan) of het aanvragen van een Omgevingsvergunning. Het onderzoek is uitgevoerd om antwoord te kunnen geven op de vraag: is er sprake van een goede ruimtelijke ordening (is de voorgenomen activiteit uitvoerbaar?). Het is nadrukkelijk geen ecologisch werkprotocol dat opgesteld wordt om te voorkomen dat de Wet natuurbescherming overtreden wordt als gevolg van de voorgenomen activiteiten. De Wet natuurbescherming is tijdens de uitvoering van voorgenomen activiteiten altijd van toepassing en het is aan de uitvoerende partijen om de noodzakelijke zorgvuldigheid te betrachten tijdens de uitvoering.
Om een goed ecologisch werkprotocol op te kunnen stellen is meer detailinformatie vereist, zoals de planning in uitvoering, in te zetten materieel en informatie over type bebouwing, bouwwijze, materiaalgebruik etc.

HOOFDSTUK 2 HET PLANGEBIED

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd op het adres Dorpsplein 1 te Pannerden in de gemeente Zevenaar. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

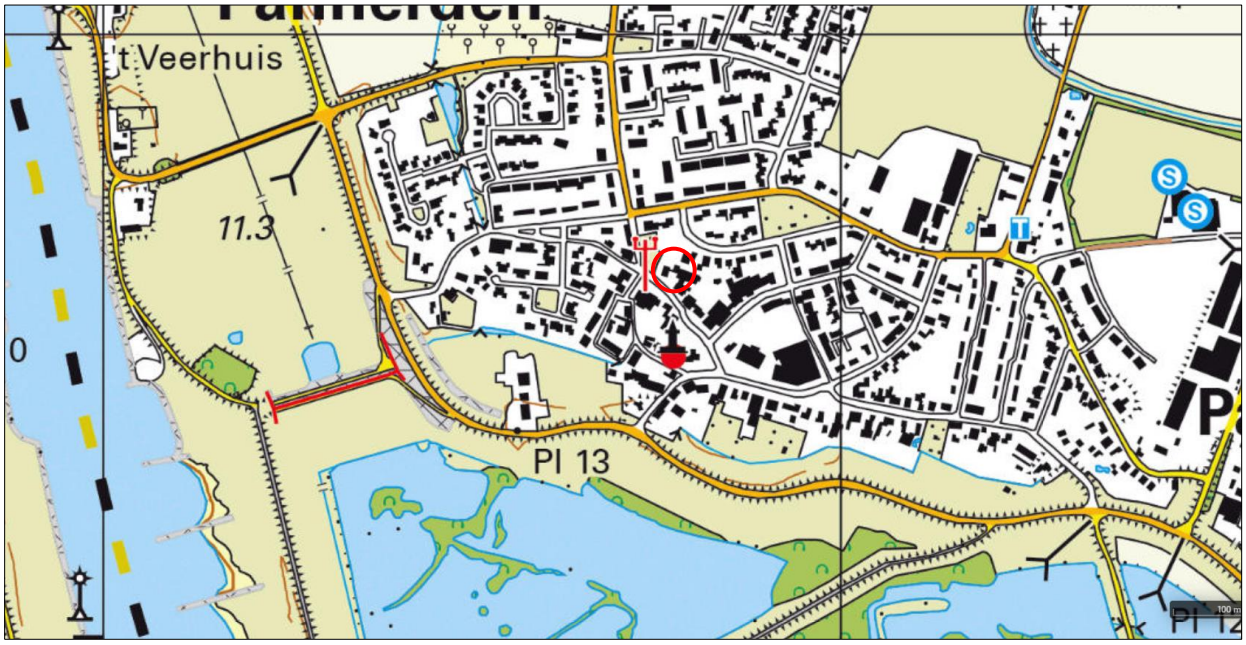

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: topotijdreis.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een woonhuis, garage en een gazon/tuin. Het woonhuis en de garage hebben bakstenen gevels met spouwmuur. In de gevel van het huis zijn open stootvoegen aanwezig die toegang geven tot de spouwmuur. Verder hebben het huis en de garage een met bitumen bedekt plat dak en een met hout betimmerd dakoverstek. De erfverharding rondom het huis bestaat uit tegels en grind. Tegen het huis staan een aantal plantenbakken en zijn heesters aangeplant.

Luchtfoto en begrenzing van het plangebied.

HOOFDSTUK 3 VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

3.1 Algemeen

Op het perceel aan het Dorpsplein 1 in Pannerden wordt de bestaande woning gesloopt en wordt een appartementencomplex met 16 appartementen teruggebouwd.

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Slopen bebouwing;
- Saneren erfverharding en rooien beplanting;
- Bouwrijp maken bouwplaats;
- Bouwen appartementencomplex;

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –gebieden

De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en beschermd (natuur)gebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Verstoren rust- en voortplantingsplaatsen als gevolg van geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden;

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

In deze studie wordt gekeken naar de uitvoering van de fysieke werkzaamheden, zoals sloop- en bouwwerkzaamheden.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:
Om de effecten van een voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het soms van belang ook buiten het plangebied te kijken. In voorliggend geval grenst het plangebied aan openbare weg en een klein parkje. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom en naast de openbare weg waar dagelijks verkeer overheen rijdt. Hierdoor hebben de beschermde soorten in het plangebied al enige gewenning aan verstoring door geluid. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of -waarden buiten het plangebied op een dusdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelijk aan het plangebied.

HOOFDSTUK 4 TOETSINGSKADERS

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de diverse toetsingskaders toegelicht waaraan het initiatief getoetst wordt.

4.2 Wet natuurbescherming; Natura 2000

Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden) in Nederland. Projecten die significante gevolgen voor deze gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel – zonder vergunning – niet toegestaan. Ook het vaststellen van plannen zoals een bestemmingsplan of een inpassingsplan is niet toegestaan, indien het betreffende plan significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Naast directe effecten (bijv. ruimtebeslag), dient ook gekeken te worden naar indirecte effecten als gevolg van externe werking (bijv. door geluid, licht en stikstofdepositie). De eerste stap in de toetsing is vaak een voortoets. Als significante gevolgen in de voortoets niet op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dan is een passende beoordeling noodzakelijk. In dat geval is voor een project een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

4.3 Wet natuurbescherming; Soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de wet zijn lijsten opgenomen met beschermde soorten. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

<u>Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):</u>

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

<u>Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.);</u>

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

<u>Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)</u>

lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

- onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit ontheffingsplicht artikel 3.10 uit de Wet natuurbescherming. Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld dient bij overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb een ontheffing te worden aangevraagd. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing nodig.

4.4 Beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, en gemeentelijk niveau vastgesteld, waarin onder andere de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)/Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is verankerd. De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Nationale omgevingsvisie (NOVI). Kaderstellende regels ten aanzien van o.a. NNN/EHS zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Bij geplande ingrepen die binnen het NNN/EHS vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen **niet** zijn toegestaan, **tenzij** er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Concrete beleidsregels ten aanzien van de NNN in Gelderland zijn opgenomen in de vigerende provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Gelderland

4.5 Wet natuurbescherming; Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermd het areaal bos in ons land. Houtopstanden die voldoen aan één van onderstaande criteria vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming. Dit geldt voor bossen, houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen en beplanting van bosplantsoen. De opstand moet buiten het erf liggen.

- De houtopstand ligt buiten de bebouwde kom houtopstanden en vormt een zelfstandige eenheid groter dan 10 are (1.000m2);
- De houtopstand ligt buiten de bebouwde kom houtopstanden en vormt een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

(in het voorliggende plan worden geen houtopstanden gerooid, daarom is bescherming van houtopstanden verder niet aan de orde).

HOOFDSTUK 5 GEBIEDSBESCHERMING

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteiten op Natura 2000-gebied en het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone.

5.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

Om de biodiversiteit nu en voor toekomstige generaties Gelderlanders veilig te stellen, beschermt de provincie het Gelders Natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang.

Een groot deel van de Gelderse natuurgebieden is internationaal beschermd: de Natura 2000-gebieden. Juist in deze gebieden moet de biodiversiteit worden behouden of verbeterd. De provincie geeft in het natuurbeleid prioriteit aan het behalen van de Natura 2000-doelen in de Natura 2000-gebieden. Het Gelders Natuurnetwerk vervult daarnaast een belangrijke rol bij het behoud van de biodiversiteit. De Ecologische verbindingszones maken voor een klein deel uit van het Gelders Natuurnetwerk.

De provincie wil de natuur van het Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone beschermen tegen aantasting en heeft daarom regels opgenomen in de Omgevingsverordening. Centraal staat de versterking van de kernkwaliteiten. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en de omgevingscondities zoals stilte. De (nog te ontwikkelen) natuurwaarden zijn beschreven en als bijlage bij de Omgevingsverordening opgenomen. De omgevingscondities zijn in de bijlage bij de Omgevingsverordening wel benoemd, maar er heeft geen provincie dekkende inventarisatie plaatsgevonden. Bij projecten kan op maat een effectbeschrijving worden gemaakt voor de relevante omgevingscondities.

Ligging t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

Het plangebied ligt op minimaal 236 meter van gronden die tot het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone in de omgeving van het plangebied weergegeven.

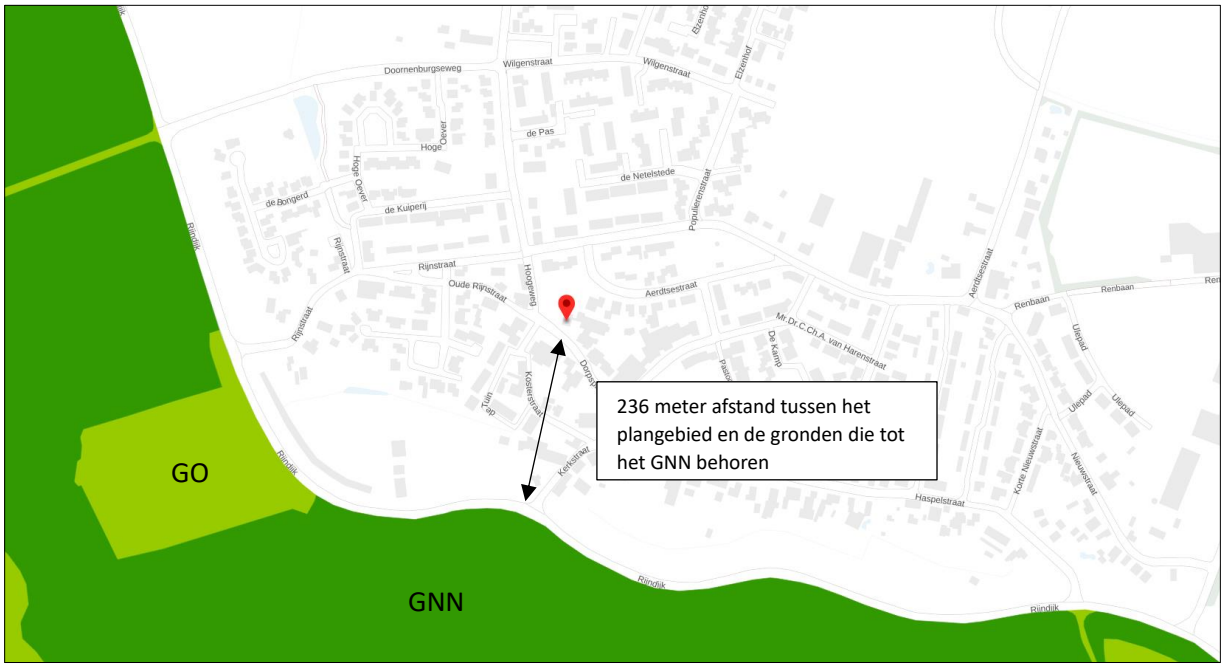

Ligging van Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene ontwikkelingszone (GO) in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Gronden die tot de Gelders Natuurnetwerk behoren worden met de donkergroene kleur aangeduid (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Beschermingsregime
De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone kent geen externe werking.

Toetsing aan provinciaal beleid
Omdat het plangebied buiten het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone ligt, hoeft voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciaal beleid t.a.v. Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone.

5.3 Natura 2000
De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

Beschermingsregime
De Wet natuurbescherming regelt in hoofdstuk 2 de bescherming van Natura 2000-gebieden. Dit zijn speciale beschermingszones op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De minister wijst deze gebieden aan.
Voor de Natura 2000-gebieden stelt de minister instandhoudingsdoelstellingen op voor:
- de leefgebieden van vogels;
- de natuurlijke habitats of habitats van soorten (art. 2.1 Wet natuurbescherming);

De provincies stellen voor de Natura 2000-gebieden een beheerplan op (art. 2.3 Wet natuurbescherming). In het beheerplan staan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelstellingen worden bereikt.

Nederland past een vergunningenstelsel toe. Hierdoor is in ons land een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Vergunningen worden verleend door provincies of door het ministerie van LNV. Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten, op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten, de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen niet significant negatief mogen beïnvloeden. Elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden onderworpen aan een 'voortoets'. Uit de voortoets moet blijken of kan worden uitgesloten dat de gewenste werkzaamheden/ontwikkelingen een (significant) negatief effect hebben (op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten). Voor alle Natura 2000-gebieden dient een beheerplan te zijn opgesteld waaruit duidelijk wordt welke activiteiten wel en niet zonder vergunning mogelijk zijn in en nabij die gebieden.

Ligging van het plangebied t.o.v. Natura-2000
Het plangebied ligt op minimaal 236 meter afstand van Natura 2000-gebied. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied, is Rijntakken. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

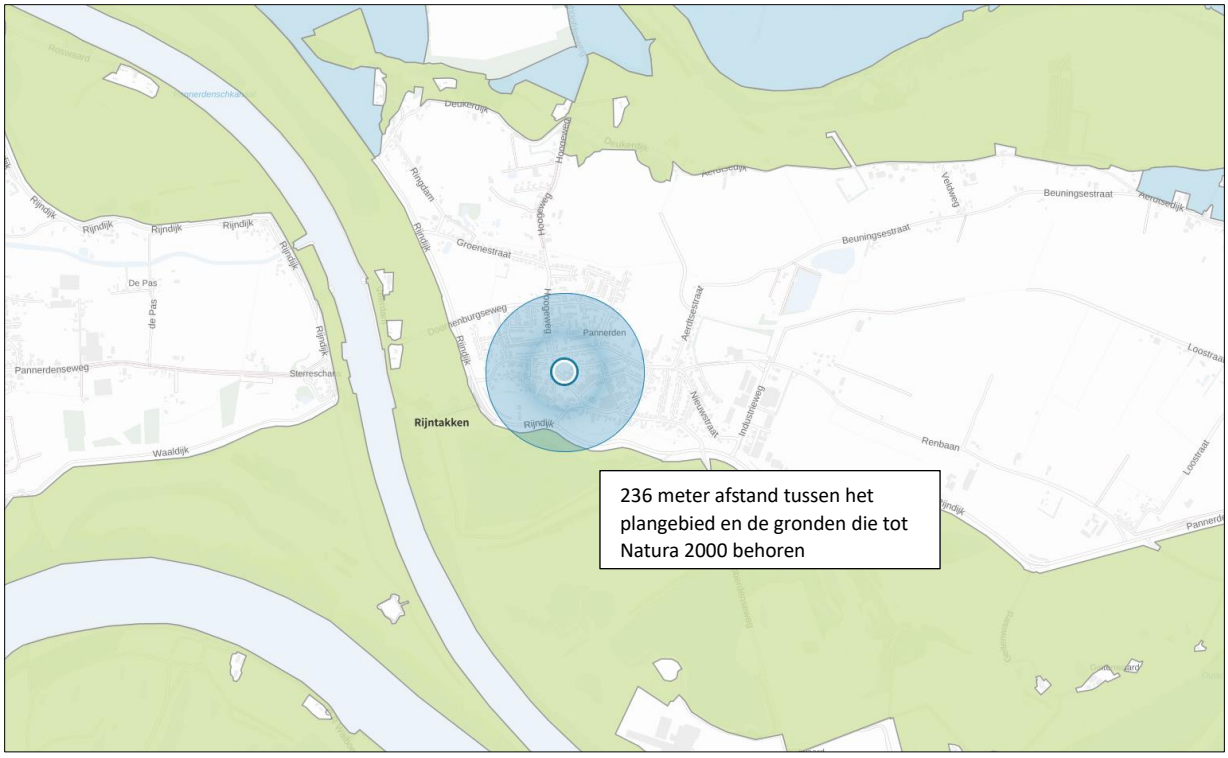

Ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de blauwe cirkel aangeduid. Gronden die tot Natura 2000 behoren worden met de groene kleur aangeduid (bron:calculator.aerius.nl).

Effectbeoordeling

Beoordeling uitvoering fysieke activiteiten
Het plangebied is niet zichtbaar vanuit Natura 2000-gebied. Negatieve effecten, zoals geluid, licht en optische verstoring zijn daarom niet aan de orde. Ook zijn in het Natura 2000-gebied geen negatieve effecten, zoals trillingen waarneembaar. Met uitzondering van het aspect stikstof, kunnen negatieve effecten op Natura 2000-gebied uitgesloten worden.

Beoordeling stikstof (ontwikkelfase)
Ten behoeve van de totale ontwikkeling, wordt materieel met een verbrandingsmotor ingezet en vindt er een tijdelijke toename plaats van verkeersbewegingen als gevolg van de afvoer van sloopmateriaal, de aanvoer van bouwmateriaal en vervoer van materieel en personeel. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen plangebied en Natura-2000 gebied, kan een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied tijdens de ontwikkelfase op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is nader stikstofonderzoek voor de ontwikkelfase vereist.

Beoordeling stikstof (gebruiksfase)
Het aantal verkeersbewegingen van en naar het plangebied neemt door het bewonen van 16 appartementen op het perceel toe ten opzichte van de huidige situatie. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de afstand tot Natura 2000-gebied, kan een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden tijdens de gebruiksfase, op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is nader stikstofonderzoek tijdens de gebruiksfase vereist.

5.4 Slotconclusie
Het plangebied behoort niet tot het Gelders Natuurnetwerk of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Gelders Natuurnetwerk, hoeft het initiatief niet getoetst te worden aan beleidsregels voor de bescherming van het GNN, omdat de bescherming van het Gelders Natuurnetwerk geen externe werking kent. Een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden, kan niet op voorhand uitgesloten worden. Om te onderzoeken of uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt tot

een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden voor de ontwikkel- en gebruiksfase. Andere negatieve effecten op Natura 2000-gebied, als gevolg van de voorgenomen activiteiten, worden wél uitgesloten.

HOOFDSTUK 6 SOORTENBESCHERMING

6.1 Verwachting en bureauonderzoek

6.1.1 Algemeen

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Bronnenonderzoek (o.a. internet en de Nationale databank flora en fauna);
- Veldbezoek op 24-08-2023 door ervaren ecoloog;

6.1.2 Bronnenonderzoek

Op 23 augustus 2023 is de NDFF geraadpleegd en is gekeken of waarnemingen van beschermde planten en dieren aanwezig zijn in de databank. In de NDFF zijn geen waarneming in en in de nabije omgeving van het plangebied opgenomen. Op onderstaande afbeelding wordt het zoekgebied in de NDFF weergegeven.

Met de zwarte lijn wordt het zoekgebied weergegeven. Er zijn in het zoekgebied geen waarnemingen opgenomen.

6.2 Veldonderzoek

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied op 24 augustus 2023 tijdens de daglichtperiode (middag) bezocht. Het onderzoeksgebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x50) en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt. De onderzoeker beschikte tevens over een warmtebeeldcamera (Helion Pulsar xq28).

Methode per soortgroep

Vogels
Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van (broed)vogels. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor onderzoek naar (broed)vogels omdat vogels in deze tijd van het jaar weinig territorium-indicerend gedrag (zingen/balts) vertonen en sommige soorten alweer weggetrokken zijn naar de overwinteringsoorden.

In het plangebied is gekeken naar vogels, oude nesten en sporen die op de aanwezigheid van nesten in het plangebied duiden, zoals prooiresten (roofvogels), schijtsporen, braakballen, ruiveren (roofvogels), eierdoppen en zichtbaar nestmateriaal. Op basis van een beoordeling van de landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor vogels en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar vogels.

Grondgebonden zoogdieren
Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor verspreidingsonderzoek en onderzoek naar voortplantingslocaties. Verschillende grondgebonden zoogdieren kunnen zogende jongen hebben in deze tijd van het jaar. Veel grondgebonden zoogdieren benutten de voortplantingsplaats als vaste rustplaats buiten de voortplantingsperiode.

Er is in het plangebied gezocht naar grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en sporen die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het plangebied duiden zoals holen, nesten, graaf-, krab- en bijtsporen, haren, prooiresten, pootafdrukken en uitwerpselen. De bebouwing is specifiek beoordeeld als verblijfplaats van steenmarter.

Vleermuizen
De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen omdat vleermuizen in deze tijd van het jaar de zomerverblijfplaats bezetten.

Er is in het plangebied gezocht naar vleermuizen en naar potentiële rust- verblijfplaatsen van vleermuizen. Het plangebied is bezocht op een moment op de dag dat vleermuizen niet foerageren en geen lijnvormige landschapselementen benutten als vliegroute. De mogelijke betekenis van het plangebied als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen is bepaald op basis van een visuele beoordeling van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied.

Amfibieën
De onderzoeksperiode is geschikt voor verspreidingsonderzoek naar amfibieën. Sommige amfibieën bezetten de voortplantingswateren in deze tijd van het jaar, terwijl sommige andere amfibieënsoorten de voortplantingswateren alweer ingeruild hebben voor landbiotoop.

Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor amfibieën en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten. Daarbij is tevens rekening gehouden met de ligging van het plangebied ten opzichte van het (normale) verspreidingsgebied van verschillende amfibieënsoorten.

Overige soorten
Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde faunasoorten als reptielen, libellen, vissen, dag- en nachtvlinders, bladmossen, sporenplanten, haften en kreeftachtigen omdat het onderzoeksgebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten of omdat het plangebied buiten het normale verspreidingsgebied van deze soortgroepen ligt. Het is niet aannemelijk dat soorten, of soortgroepen, die (soms) moeilijk nieuwe leefgebieden koloniseren, zich spontaan buiten het normale

verspreidingsgebied vestigen. Dit geldt bijvoorbeeld voor sommige kleine grondgebonden zoogdieren, reptielen en voor planten.

6.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het onderzoeksgebied vastgesteld zijn, zeer waarschijnlijk in het onderzoeksgebied voorkomen of soorten waarvan het onderzoeksgebied een (essentieel) onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels

Vogels benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied. Er zijn rondom het gebouw geen bomen die een geschikte nestplaats vormen. De beplanting rondom het gebouw is te dicht en hierdoor niet geschikt als nestelplaats. De bebouwing is niet toegankelijk voor vogels, de betimmering van het dakoverstek van de woning en de schuur sluit overal nauw aan en vormt daarom geen geschikte nestplaats voor gierzwaluwen en huismussen.

Als gevolg van de voorgenomen handelingen wordt er geen vogel gedood of nestplaats negatief beïnvloed ook neemt de functie van het plangebied als foerageergebied niet af.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- *Geen;*

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt een functioneel leefgebied van beschermde grondgebonden zoogdieren als de egel en steenmarter. Het plangebied is onderzocht op potentiële verblijfplaatsen van een egel en steenmarter maar deze zijn niet gevonden. Tevens zijn er in het plangebied geen aanwijzingen, zoals prooiresten en uitwerpselen gevonden die duiden op de aanwezigheid van steenmarter en egel. De bebouwing is niet toegankelijk voor grondgebonden zoogdieren en in de buitenruimte ontbreken geschikte heesters met een strooisellaag waar egels of steenmarters een rust- en voortplantingsplaats in kunnen bezetten. Wél zijn er rondom het woonhuis potentiële verblijfplaatsen aanwezig van de bosmuis en huisspitsmuis in holen en gaten in de grond.

Grondgebonden zoogdierenkunnen zoals een bosmuis en huisspitsmuis kunnen een rustplaats bezetten in holen en gaten in de grond.

Door het bouwrijp maken van het terrein wordt mogelijk een grondgebonden zoogdier gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield De betekenis van het plangebied als foerageergebied neemt door de voorgenomen activiteiten af, de functie van foerageergebied is niet beschermd. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Bouwrijp maken terrein;

Vleermuizen

- Verblijfplaatsen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een rust-of voortplantingsplaats in het plangebied bezetten, maar de bebouwing wordt wel als potentiële verblijfplaats van vleermuizen beschouwd. In de buitengevels van de bebouwing zijn openstootvoegen vastgesteld. Deze openstootvoegen zijn niet gevuld met spinrag en bieden een doorgang naar de spouwmuur. Vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis kunnen in de spouwmuur verblijfplaatsen bezetten. Deze vleermuissoorten kunnen dergelijke verblijfplaatsen benutten als zomer-, winter-, kraam en/of paarverblijfplaats. Vleermuizen bezetten een dergelijke verblijfplaats maanden of slechts weken en doorgaans hebben de bewoners daar totaal geen weet van. Tevens zijn er onder de daklijsten kieren vastgesteld waar mogelijk vleermuizen een verblijfplaats kunnen bezetten.

Verder zijn in het plangebied geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen, zoals een holle ruimte achter een boeiboord, windveer, loodslab, vensterluik of zonnewering aangetroffen. In het plangebied zijn geen holenbomen of bomen met loshangend schors aanwezig.

Openstootvoeg in de buitengevel (gele cirkels).

Door het slopen van de bebouwing wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Slopen bebouwing;

- Foerageergebied

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied als geschikt foerageergebied voor vleermuizen beschouwd. Vermoedelijk foerageren verschillende vleermuissoorten rond de bebouwing. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de kleine oppervlakte, wordt het plangebied niet als essentieel foerageergebied voor vleermuizen beschouwd.

Door de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen niet af.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

- Vliegroute

Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige elementen ter geleiding tijdens het foerageren en om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen (en van foerageergebied naar verblijfplaats). Lijnvormige elementen die benut worden als vliegroute kunnen bestaan uit houtopstanden en wateren, maar ook een rij gevels van woningen.

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maakt daarom geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op vliegroutes van vleermuizen.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een matig functioneel leefgebied voor amfibieën. Geschikte plekken voor amfibieën om een (winter)rustplaats te bezetten in het gebied ontbreken. Geschikt voortplantingsbiotoop voor amfibieën ontbreekt in het plangebied.

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt geen amfibie gedood en wordt geen (winter)rust- of voortplantingsplaatsen beschadigd of vernield. Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied niet af.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

6.4 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt geen vogel gedood en wordt geen vogelnest of nestplaats verstoord, beschadigd of vernield. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor vogels niet af.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- *Geen*

Vleermuizen

- Verblijfplaatsen

Door het slopen van de bebouwing wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield. Vleermuizen en hun verblijfplaatsen zijn strikt beschermd en mogen alleen met een ontheffing negatief beïnvloed worden.

Omdat de aanwezigheid van een vaste rust- en voortplantingsplaats van vleermuizen niet uitgesloten kan worden op basis van het uitgevoerde onderzoek, dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het daarvoor geldende onderzoeksprotocol, in dit geval het

vleermuisprotocol 2021[1]. Indien vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het plangebied, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Om alle functies van de bebouwing te onderzoeken, dient het onderzoek uitgevoerd te worden in de periode half mei-half september. Op basis van het vervolgonderzoek kunnen de wettelijke consequenties bepaald worden. Indien vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het plangebied, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Nader onderzoek naar functie bebouwing voor vleermuizen;

- Essentieel foerageergebied

Er wordt door de voorgenomen activiteiten geen essentieel foerageergebied van vleermuizen aangetast.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

- Essentiële Vliegroute

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op (essentiële) vliegroutes[2] van vleermuizen.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Grondgebonden zoogdieren

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een bosmuis of huisspitsmuis gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats van deze soort beschadigd en vernield. De in het plangebied voorkomende beschermde grondgebonden zoogdieren mogen niet gedood worden. Voor het beschadigen/vernielen van de rust- en voortplantingsplaats geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen. Om te voorkomen dat er beschermde grondgebonden zoogdieren (opzettelijk) gedood worden, dienen ze weggevangen te worden en elders weer losgelaten te worden (zie tabel onder voor toepasbare vangmiddelen). De betekenis van het plangebied als foerageergebied is, voor de in het plangebied voorkomende soorten, niet beschermd.

[1] Netwerkgroenebureaus.nl

[2] Vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd wanneer deze essentieel zijn voor het kunnen functioneren van de verblijfplaats van een vleermuis. Niet ieder lijnvormig element waar langs vleermuizen vliegen is een essentiële vliegroute.

Vrijstelling vangen diersoorten

Toelichting
Op grond van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming wijzen Provinciale Staten in deze bijlage, behorend bij artikel 3.68 van de Omgevingsverordening, soorten aan die bij handelingen in de kaders, bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g van de Wet natuurbescherming, met behulp van de aangegeven middelen opzettelijk mogen worden gevangen.

Gebied: binnen de gehele provincie.

Periode: gedurende het hele jaar.

Soort	Toegestane middelen vangen
Aardmuis	Vangkooi
Bosmuis	Vangkooi
Bruine kikker	Schepnet
Dwergmuis	Vangkooi
Dwergspitsmuis	Vangkooi
Egel	Vangkooi
Gewone bosspitsmuis	Vangkooi
Gewone pad	Schepnet
Haas	Vangkooi
Huisspitsmuis	Vangkooi
Kleine watersalamander	Schepnet
Konijn	Vangkooi
Meerkikker	Schepnet
Middelste groene kikker	Schepnet
Ondergrondse woelmuis	Vangkooi
Ree	Vangkooi
Rosse woelmuis	Vangkooi
Tweekleurige bosspitsmuis	Vangkooi
Veldmuis	Vangkooi
Vos	Vangkooi
Woelrat	Vangkooi

Toepasbare vangmiddelen om beschermde grondgebonden zoogdieren weg te vangen uit het plangebied (bron: Omgevingsverordening Gelderland d.d. 20-03-2023).

Mits geen grondgebonden zoogdieren (opzettelijk) gedood worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen, mits er geen beschermde zoogdieren gedood worden;

Amfibieën
Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen beschermd amfibie gedood en wordt geen (winter)rustplaats beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.
Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Overige soorten
Het plangebied behoort tot functioneel leefgebied van andere beschermde flora- of faunasoorten. Vanwege de lokale invloedsfeer heeft de voorgenomen activiteit een negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen (Wet natuurbescherming)	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Vaste rust- en voortplantingsplaats	Bosmuis en huisspitsmuis	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Bosmuis en huisspitsmuis	Art. 3.10 lid 1a	Geen dieren doden
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Jaarrond beschermde nest- en rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Doden van dieren	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Verblijfplaats	Onbekend, mogelijk diverse soorten	Art 3.5 lid 4	Nader onderzoek verplicht
Vleermuizen	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; er wordt geen essentieel foerageergebied aangetast	Geen
Vleermuizen	Vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Doden van dieren	Onbekend, vermoedelijk diverse soorten	Art 3.5 lid 1	Nader onderzoek verplicht
Amfibieën	Foerageergebied	Niet aanwezig	Niet van toepassing; functie is niet beschermd	Geen
Amfibieën	Vaste rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

Soortgroep	Vaste rust-plaats	Voortplan-tingsplaats	Vliegroute (vleermuizen)	Essentieel foerageer-gebied	Wettelijke consequenties	Nader onderzoek vereist	Ontheffing vereist
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij dieren worden gedood
Vogels	Nee	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Vleermuizen	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Nee	Ja	Ja	Mogelijk
Amfibieën	Nee	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee

Vereenvoudigde samenvatting van de wettelijke consequenties per diergroep.

6.5 Historische gegevens en overige bronnen

Er zijn geen historische gegevens van het plangebied bekend.

6.6 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden.

HOOFDSTUK 7 CONCLUSIES

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt in Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepaling 'het opzettelijk beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingsplaats', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist of er dient gewerkt te worden volgens een goedgekeurde en toepasbare gedragscode om ze te mogen verstoren en om opzettelijk de vaste rust- en voortplantingsplaats te mogen beschadigen en te vernielen. Voor het doden van beschermde diersoorten geldt geen vrijstelling van de verbodsbepalingen. Afhankelijk van de status van de beschermde soorten, kan soms ook gewerkt worden conform een door de Minister goedgekeurde, en op de situatie toepasbare, gedragscode[3]. In het kader van de zorgplicht moet rekening worden gehouden met alle in het plangebied aanwezige planten en dieren en moet er gekozen worden voor een werkmethode en/of planning in de tijd, waardoor planten en dieren zo min mogelijk schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Het plangebied behoort niet tot het Gelders Natuurnetwerk of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Gelders Natuurnetwerk, hoeft het initiatief niet getoetst te worden aan beleidsregels voor de bescherming van het GNN, omdat de bescherming van het Gelders Natuurnetwerk geen externe werking kent. Een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de emissie van stikstofoxiden, kan niet op voorhand uitgesloten worden. Om te onderzoeken of uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden voor de ontwikkel- en gebruiksfase. Andere negatieve effecten op Natura 2000-gebied, als gevolg van de voorgenomen activiteiten, worden wél uitgesloten.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde dieren. Het plangebied wordt door beschermde diersoorten hoofdzakelijk benut als foerageergebied maar mogelijk bezetten grondgebonden zoogdieren en vleermuizen er een vaste rust- en voortplantingsplaats of verblijfplaats. Er nestelen geen vogels in het plangebied en amfibieën bezetten er geen (winter)rustplaats.

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een bosmuis en/of huisspitsmuis gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en/of voortplantingsplaats van een bosmuis en/of huisspitsmuis beschadigd of vernield. Voor deze soort geldt een vrijstelling van de verbodsbepaling 'beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaats'. Er geldt geen vrijstelling voor het doden van bosmuizen en/of huisspitsmuizen. Om te voorkomen dat beschermde dieren gedood worden dienen ze weggejaagd te worden of weggevangen te worden (en elders losgelaten). Indien niet voorkomen kan worden dat een beschermd dier (opzettelijk) gedood wordt, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Vleermuizen en hun vaste verblijfplaatsen zijn beschermd en mogen alleen met een ontheffing negatief beïnvloed worden. Als gevolg van het slopen van de bebouwing wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield. Er dient een aanvullend onderzoek conform het vleermuisprotocol uitgevoerd te worden om de functie van de aanwezige bebouwing vast te kunnen stellen. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden in de periode half mei-half september (half oktober). Op basis van nader onderzoek kunnen de wettelijke consequenties bepaald worden.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor beschermde soorten niet af.

[3] Voor dit type activiteit is geen toepasbare gedragscode beschikbaar.

Bijlagen

Bijlage 1. De natuurkalender (indicatie voor het uitvoeren van werkzaamheden het kader van de zorgplicht)
Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming
Bijlage 3. Fotobijlage
Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 1 Natuurkalender

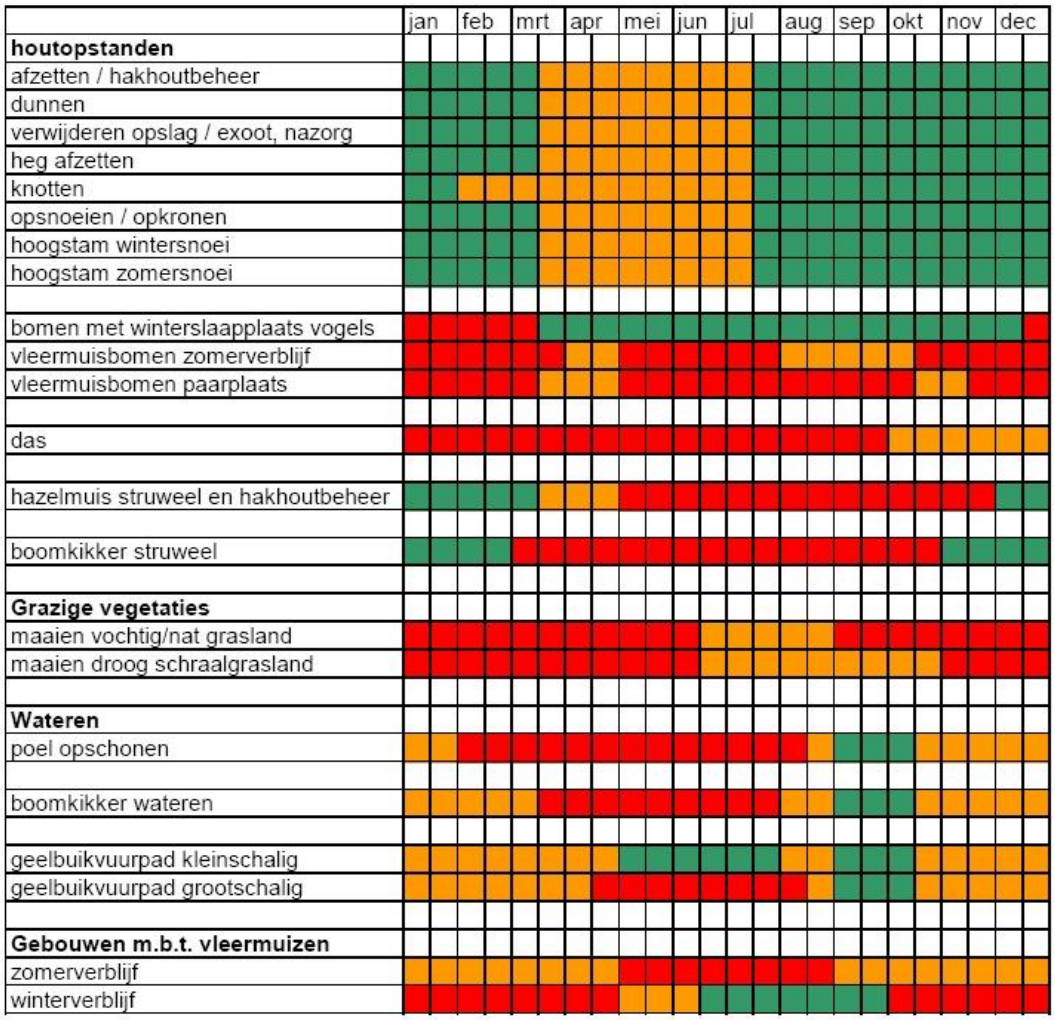

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2
Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes
De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het 'nee, tenzij principe'
De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten
Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving
Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?
De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten
In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan om van de onderstaande soorten de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het opzettelijk 'doden' van onderstaande soorten is in sommige provincies eveneens toegestaan. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Overzicht algemene vrijstellingen soorten per provincie

Op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen d.d. 25 april 2022

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMvB RN art. 3.31)
	Zoogdieren													
Aardmuis	*Microtus agrestis*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Bosmuis*	*Apodemus sylvaticus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Bunzing	*Mustela putorius*	√		√5			√				√		√	√
Dwergmuis	*Micromys minutus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Egel	*Erinaceus europaeus*	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√
Eekhoorn	*Sciurus vulgaris*						√1							
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Haas	*Lepus europeus*	√	√	√	√		√	√	√	√	√		√	√
Hermelijn	*Mustela erminea*	√		√5			√				√		√	√
Huisspitsmuis*	*Crocidura russula*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√
Molmuis	*Arvicola scherman*						√							
Ondergrondse woelmuis	*Pitymys subterraneus*	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√		√
Ree	*Capreolus capreolus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Rosse woelmuis	*Clethrionomys glareolus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Steenmarter	*Martes foina*			√			√2							
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√
Veldmuis*	*Microtus arvalis*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Vos	*Vulpes vulpes*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Wezel	*Mustela nivalis*	√		√5		√	√				√		√	√
Wild zwijn	*Sus scrofa*							√						
Woelrat	*Arvicola terrestris*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
	Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker	*Rana temporaria*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Gewone pad	*Bufo bufo*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Hazelworm	*Anguis fragilis*						√3							
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Levendbarende hagedis	*Zootoca vivipara*						√4							
Meerkikker	*Pelophylax ridibundus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	*Pelophylax klepton esculentus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
wettelijke belangen:														
3.10.2.a / Rnb 3.31.d	ikv RO en gebruik van gebieden	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
3.10.2.d	voorkomen onnodig lijden		√								√			
3.10.2.e / Rnb 3.31.b	ikv bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√	√
3.10.2.f / Rnb 3.31.a	ikv bestendig beheer of onderhoud overig	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
3.10.2.g	ikv bestendig beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	√	√	√	√		√	√		√	√	√	√	
3.10.2.i / Rnb 3.31.c	bestendig gebruik					√						√		√
(geldt alleen voor vrijgestelde amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats, en onderzoek & onderwijs										√				
verbodsbepalingen:														
art. 3.10, lid 1, onder a	doden	√**		√**		√**			√		√**	√	√	√
art. 3.10, lid 1, onder a	vangen	√**	√	√**	√**	√**	√**	√	√	√**	√	√	√	√
art. 3.10, lid 1, onder b	beschadigen of vernielen vaste voortplantings- of rustplaatsen	√	√	√**	√	√	√	√	√	√**	√	√	√	√

Overzicht algemene vrijstellingen soorten per provincie

Legenda:

√ soort is vrijgesteld
* voor deze soorten daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10 3e lid
** de vrijstelling is verleend onder specifieke voorwaarden. Doden is niet altijd voor iedere soort toegestaan. Ga naar de betreffende verordening of rergeling voor meer informatie.

1 de vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november
2 de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari
3 de vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september
4 de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober
5 de vrijstelling voor deze soorten wordt ingetrokken met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening 2022.

Opmerking bij Friesland: Er gelden allerlei aanvullende voorschrifen aan de vrijstelling mbt doden, vangen, vrijlaten en beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen. In de stukken wordt ook vrijstelling gegeven voor de mol, maar deze is niet beschermd onder de Wnb. Deze omissie wordt rechtgezet bij de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening 2022.|

Legenda 'Overzicht algemene vrijstellingen soorten per provincie'.

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Internet:

https://www.verspreidingsatlas.nl

https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/

https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/

https://calculator.aerius.nl

http://www.ruimtelijkeplannen.nl

https://pdokviewer.pdok.nl/

https://www.ndff.nl/

QUICKSCAN BOMEN EFFECT ANALYSE DORPSPLEIN PANNERDEN

Martinus Pannerden bv

Rapport: QBEA-140623A-233.2
Object: 15 bomen
Locatie: Dorpsplein Pannerden
Datum: 28 augustus 2023

Expedío Arborí

COLOFON

Opdrachtgever

Naam	: Marinus Pannerden bv
Afdeling	: Ontwikkeling
Contactpersoon	: Dhr. A. Driessen
Adres	: Wilgenstraat 57
Postcode en Plaats	: 6911 BR Pannerden
Telefoon	: 06-12692995
Email	: info@martinuspannerden.nl

Opdrachtnemer

Naam	: Expedio Arbori
Afdeling	: Boomtechnisch onderzoek advies & taxatie
Adres	: Burg. Kerssemakersstraat 40
Postcode en Plaats	: 8101 AP Raalte
Telefoon	: 0572-364400
Email	: info@expedio-arbori.nl
Internet	: www.expedio-arbori.nl

Projectgegevens;

Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	: QBEA-140623A-233.2
Type onderzoek	: QuickScan Boom Effect Analyse
Straat/locatie	: Dorpsplein 1
Plaats	: Pannerden
Datum onderzoek	: 04 juli 2023
Onderzoeker	: G. Tempelman

Status;

Status rapport	: definitief
Datum	: 28 augustus 2023

Adviseur:

R. (Ronald) Wobben
Boomtechnisch adviseur (ETT)
Geregistreerd boomtaxateur
Gecertificeerd boomcontroleur

De bevindingen en metingen, volstrekt nodig voor dit verslag zijn met de grootst mogelijke zorg en met gespecialiseerd kwaliteitsapparatuur uitgevoerd. Echter, bij bomen spreekt men van levend materiaal en op de schade die natuurkrachten (wind e.d.) ook bij volkomen gezonde bomen kunnen aanrichten, kunnen wij uiteraard geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor welke schade dan ook ontstaan aan of door deze bomen.

Het is niet toegestaan het rapport of delen van het rapport te vermenigvuldigen en/of openbaar te maken, anders dan bedoeld voor intern gebruik zonder schriftelijke toestemming van Expedio Arbori te Raalte.

1 INHOUD

Colofon 1
1 Inhoud 3
2 voorstudie 4
2.1 uitgangspunten project 4
2.2 toetsing uitvraag 5
2.3 functie of waarde bomen 5
2.4 projectbeschrijving 6
3 veldonderzoek 7
3.1 kwaliteit bomen 7
3.1.1 werkwijze nulmeting 7
3.2 Visuele inspectie 7
3.2.1 conditie 8
3.2.2 Toekomstverwachting 8
3.3 werken rond bomen 9
3.4 Kwetsbare boomzone 9
3.5 Leidraad minimale graafafstanden in relatie tot stamdiameter 10
3.6 Resultaten 11
3.7 Conclusie beoordeling en onderzoek 12

Bijlagen:

1. Bomenkaart Dorpsplein Pannerden
2. Boomgegevens Dorpsplein Pannerden
3. Poster Werken nabij bomen
4. Hoogtekaart Dorpsplein Pannerden

2 VOORSTUDIE

2.1 UITGANGSPUNTEN PROJECT

Achtergrond
Op deze locatie staat zijn plannen voor het vernieuwen. Onderdeel van deze vernieuwing is een parkeerplaats met een wandelpad. Op de locatie staan diverse bomen waaronder 2 monumentale beuken en 1 monumentale plataan.

Omdat de bomen van waarde zijn heeft er een beoordeling plaatsgevonden.
Dit onderzoek geeft de bovengrondse kwaliteit van de bomen weer. Hierbij is beoordeeld of de plannen passen bij het duurzaam behoud van de bomen.

Situatie
Afbeelding 1 geeft de locatie van het projectgebied weer.

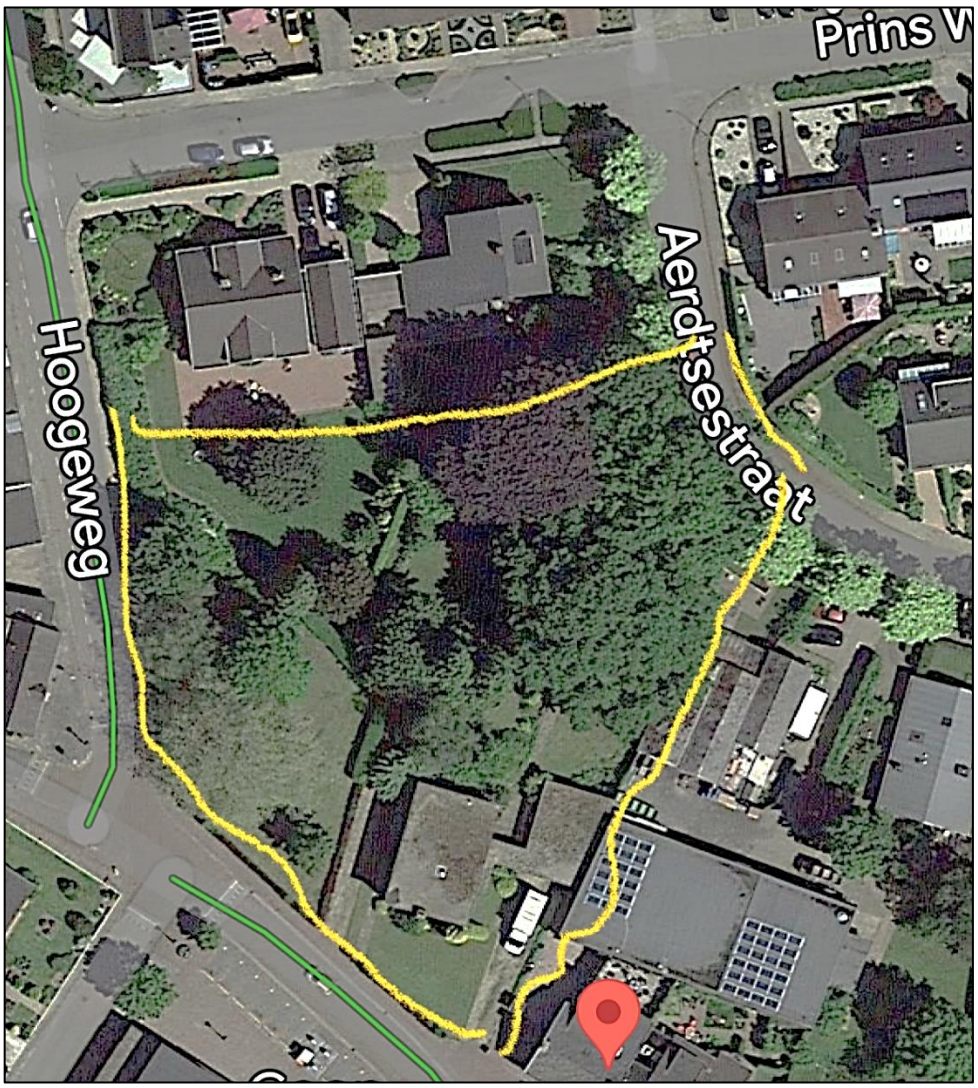

Afbeelding 1: projectgebied

2.2 TOETSING UITVRAAG

Dit onderzoek dient een antwoord te geven op onderstaande vragen:

- Wat is de huidige kwaliteit van bomen?
- Dragen de plannen bij aan een duurzaam behoud van de bomen?
- Welke wijzigingen of maatregelen zijn er nodig voor duurzaam behoud van de bomen?

2.3 FUNCTIE OF WAARDE BOMEN

De bomen zijn ingemeten met de kroonprojectie en genummerd zoals te zien op onderstaande detail uit de inspectie.

Afbeelding 2: de bomen genummerd

2.4 PROJECTBESCHRIJVING

Het project bevat het aanleggen van een parkeerplaats en een wandelpad langs de monumentale bomen. Zoals weergegeven op afbelding 2.
Een aantal bomen zijn wel in de inspectielijst opgenomen, maar zijn niet op de ontwerptekening weergegeven, omdat deze binnen de plannen niet te handhaven zijn en niet van die waarde zijn om te behouden (10,11,12 en 13). Deze bomen worden gecompenseerd door het aanplanten van een boom met een ruime en goede groeiplaats. Twee bomen zijn toegevoegd aan de kaart, welke mogelijk het behouden waard zijn (9 en 14).

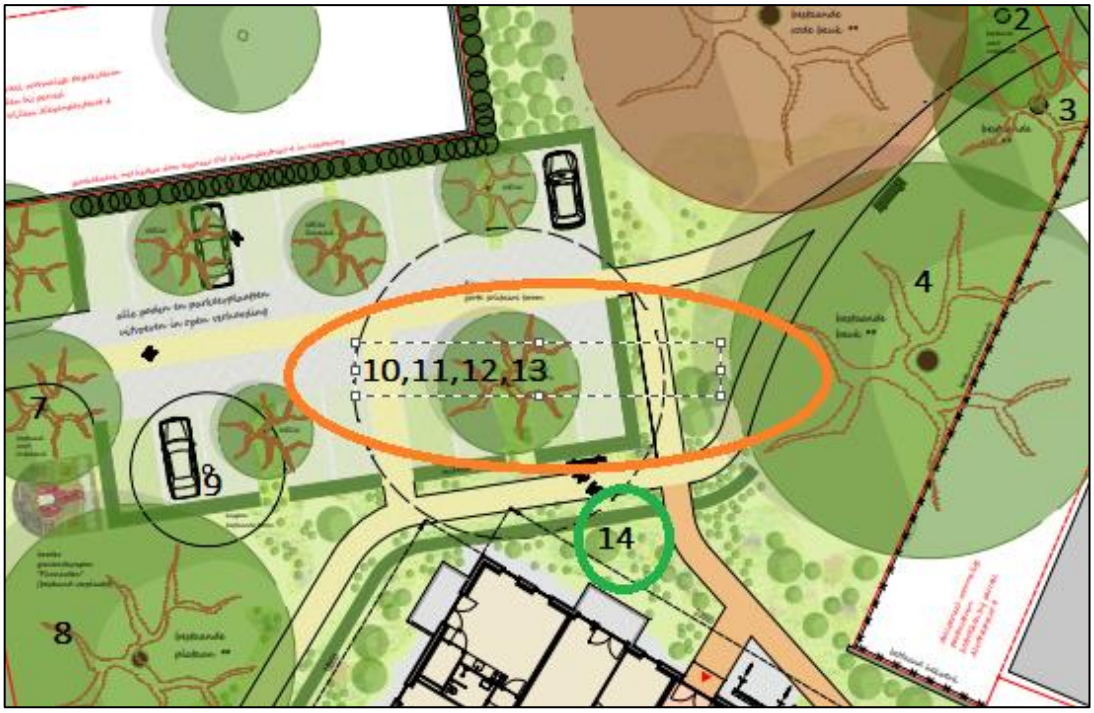

Afbeelding 3: de locatie met de te kappen bomen oranje omcirkeld

3 VELDONDERZOEK

3.1 KWALITEIT BOMEN

3.1.1 WERKWIJZE NULMETING

De bomen welke binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden valt, zijn beoordeeld. Bij deze beoordeling zijn bepaalde relevante kenmerken (tabel 1) opgenomen.

Tabel 1 BEA Boominventarisatie – kenmerken	
Basiskenmerken	
1	Boomnummer
2	Boomsoort
3	Stamdiameter
4	Boomhoogteklasse
5	Kroondiameter
Boombeoordelingskenmerken	
6	Conditie (*op basis van wondovergroeiing, scheutlengte, knopzetting, kroonstructuur, bladgrootte, bladkleur en bladbezetting en ziekten en aantastingen*)
7	Gebreken (*op basis van (symptomen van) afwijkingen die (op termijn) leiden tot een verhoogde kans op stam/takbreuk dan wel instabiliteit)*
8	Toekomstverwachting

3.2 VISUELE INSPECTIE

Door een verscheidenheid aan bomen en boomsoorten met ieder hun eigen soorteigenschappen en de verscheidenheid aan groeiplaatsomstandigheden brengt met zich mee dat iedere boom zich anders 'gedraagt' en verschillend reageert op eventueel aanwezige aantastingen en/of mechanische gebreken.
Het is daarom wenselijk om boominspecties op boomniveau te rapporteren.
Dit betekent dat bij iedere boom afzonderlijk wordt gekeken naar de conditie en vitaliteit, soortspecifieke kenmerken en/of aanwezige aantastingen en gebreken. waarbij naast zichtbare afwijkingen vooral ook aandacht is voor de mechanische opbouw en mechanische defectsymptomen die bij bomen kunnen voorkomen.

3.2.1 CONDITIE

De conditie van de boom is beoordeeld volgens de beoordeling van de kronenstructuur
volgens Dr. A. Roloff. Eén en ander is gebaseerd op respectievelijk knopbezetting en de meting van lengtescheuten (conditie) en de mate van wondovergroeiing (vitaliteit). De conditie van de boom is volgens de volgende klassen beoordeeld;

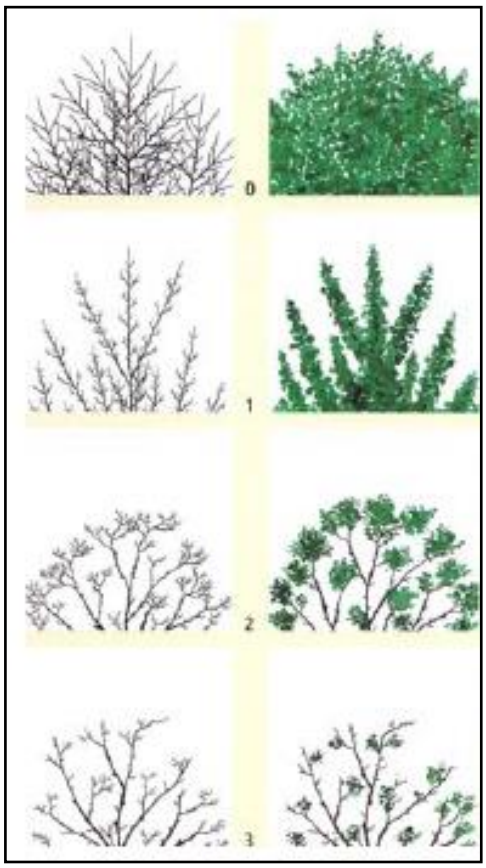

Normaal
(lees; goed).

Verminderd
(lees; licht afgenomen, maar voldoende).

Sterk verminderd
(lees; onvoldoende, mogelijk herstelbaar).

Slecht
(lees; onherstelbaar).

3.2.2 TOEKOMSTVERWACHTING

De toekomstverwachting van de bomen is uiteengezet in de volgende klassen;

Goed; Ten aanzien van de mechanische en/of fysiologische toestand van de boom, worden binnen een termijn van >15 jaar geen problemen verwacht.

Redelijk; Ten aanzien van de mechanische en/of fysiologische toestand van de boom, wordt binnen een termijn van 10-15 jaar geen problemen verwacht.

Matig; Ten aanzien van de mechanische en/of fysiologische toestand van de boom is deze duidelijk verminderd, verwacht mag worden dat 'herstel' van de boom eventueel mogelijk is. (toekomstverwachting 5-10 jaar)

Slecht; Ten aanzien van de mechanische en/of fysiologische toestand van de boom is deze minimaal of nihil te noemen, verwacht wordt dat 'herstel' van de boom niet mogelijk is. (toekomstverwachting <5 jaar).

3.3 WERKEN ROND BOMEN

Werkzaamheden nabij bomen hebben veelal een grote (negatieve) invloed op bomen en/of hun directe leefomgeving. Dit kan zowel op de kwantiteit als de kwaliteit van de boven- en ondergrondse situatie betrekking hebben.
Gedacht kan worden aan beschadiging van boven- en ondergrondse boomdelen, wortelverlies, bodemverdichting, verdroging etc.

- <u>Bovengronds;</u>
- Visuele inspectie ter bepaling van de actuele conditie en mechanische kwaliteit;

- <u>Ondergronds</u>
- Geschatte aanwezigheid van wortels beoordeeld op de maximale graafafstand.

Op basis van bovenstaande onderzoeksaspecten is het mogelijk om een uitspraak te doen over de toekomstverwachting (levensduur) bij gelijkblijvende omstandigheden. Daarnaast kan worden beoordeeld of en in weke mate de geplande bouwwerkzaamheden negatieve effecten zullen hebben op de kwaliteit van de bomen.

3.4 KWETSBARE BOOMZONE

Rond elke boom bevindt zich een boven- en ondergrondse, doorgaans niet direct zichtbare, kwetsbare boomzone (afbeelding 4). De kwetsbare boomzone is de zone direct rond de boom tot 1,5 meter buiten de kroonprojectie. Bij de prognose projectinvloeden (hoofdstuk 4) wordt in eerste instantie onderzocht of er bij de uitvoering van de plannen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone plaatsvinden.

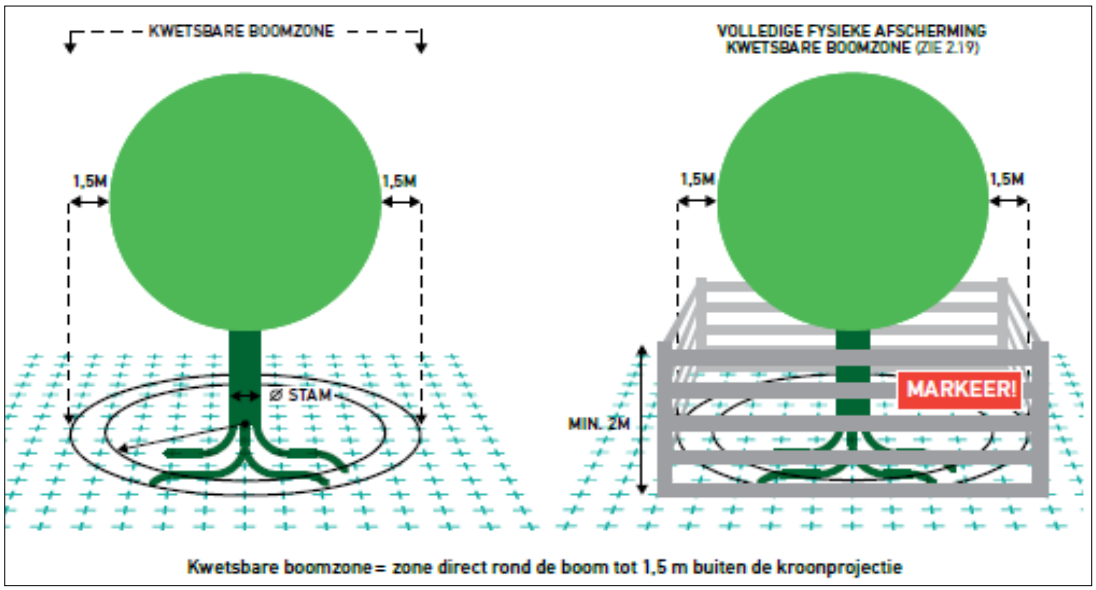

Afbeelding 4 Kwetsbare boomzone

3.5 LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN IN RELATIE TOT STAMDIAMETER

Wanneer er graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone plaatsvinden geldt er, een leidraad met minimale graafafstanden in relatie tot de stamdiameter (afbeelding 5). Deze leidraad is uitsluitend bedoeld met het oog op de stabiliteit van de boom en zegt niets over de gevolgen van wortelschade op de conditie van de boom.

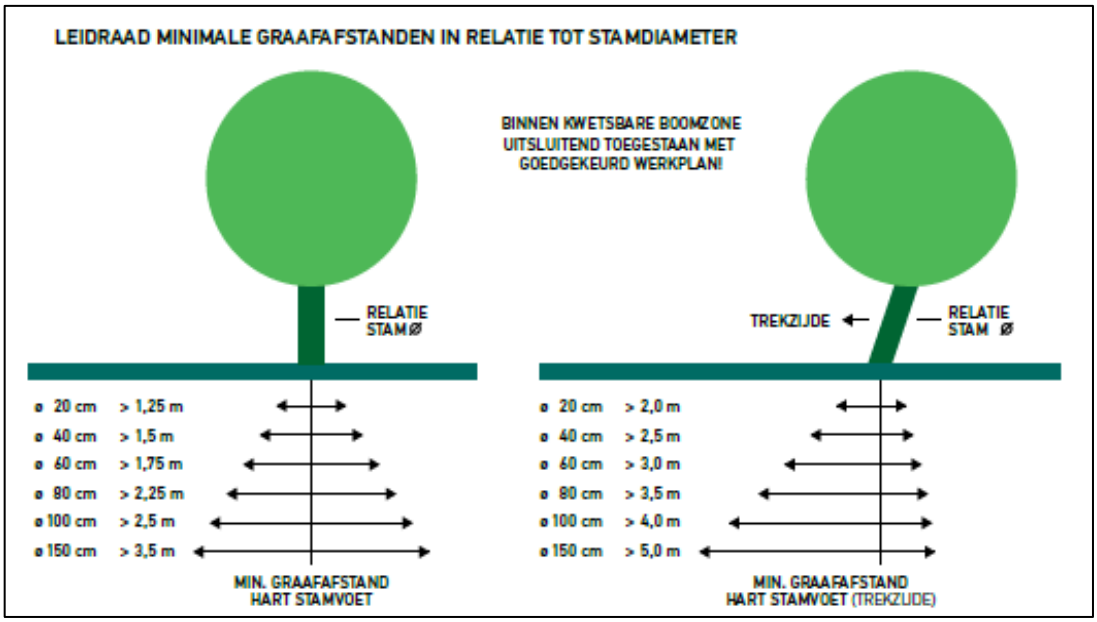

Afbeelding 5 Leidraad minimale graafafstand (stabiliteit bomen)

3.6 RESULTATEN

- De bomenplattegrond is weergegeven in de bijlage.
- De volledige resultaten van de nulmeting worden weergegeven als bijlage 2.
- De belangrijkste resultaten worden samengevat weergegeven in de tabellen 2 t/m 4.
- De afbeeldingen 6 t/m 8 geven enkele van de beoordeelde bomen weer.

Tabel 2 Boomsoorten	**Aantal bomen**
Fagus sylfatica	1
Fagus sylfatica 'Atropunicaea'	1
Tilia tomentosa	1
Tilia cordata	1
Tilia europaea	1
Quercus robur	1
Castania sativa	1
Acer platanoides	1
Betula pendula	1
Platanus x hispanica	1
Chamacyparis lawsoniana	2
Acer platanoides 'Drummondi'	2
Ulmus glabra	1
Totaal	**15**

Tabel 3 Conditie	**Aantal bomen**
Voldoende (lees; goed)	15
Onvoldoende	0
Slecht	0
Niet aanwezig	0

Tabel 4 Toekomstverwachting	**Aantal bomen**
> 15 jaar	15
10 tot 15 jaar	0
5 tot 10 jaar	0
< 5 jaar	0
Niet aanwezig	0

3.7 CONCLUSIE BEOORDELING EN ONDERZOEK

Uit de resultaten van de beoordeling kan het volgende worden geconcludeerd:

De monumentale beuken (4 & 5) hebben deze leeftijd kunnen bereiken omdat er geen tot minimale onderhoud is gepleegd aan de groeiplaats. Vanuit het ontwerp is er een pad getekend. Wanneer het pad buiten de kroonprojecties of op de rand van de kroonprojecties van de beuken (en ook de plataan(8)) gerealiseerd worden, is dit mogelijk, mits voor het cunet zo min mogelijk (diepte) ontgraven wordt. Verder is het voor duurzaam behoud van de bomen wenselijk dat er geen veranderingen aan de groeiplaats gedaan worden.
In de beuken is zwaar dood hout aanwezig. Dit is ecologisch van grote waarde. Takken die op het nieuwe pad kunnen vallen dienen in het kader van de omgevingsveiligheid wel verwijderd te worden, bij voorkeur voor aanvang van de werkzaamheden.
Ook hebben de beuken een vrij laag kroonbeeld. Om hier een doorgang te verkrijgen welke vereist is voor een voetpad, zal hiertoe gesnoeid moeten worden.

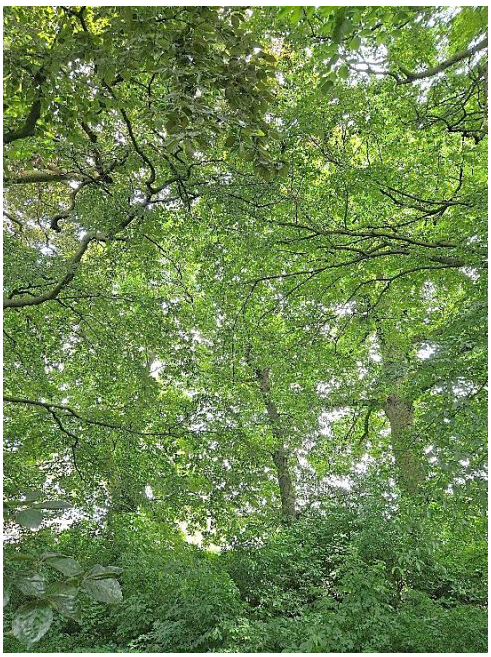

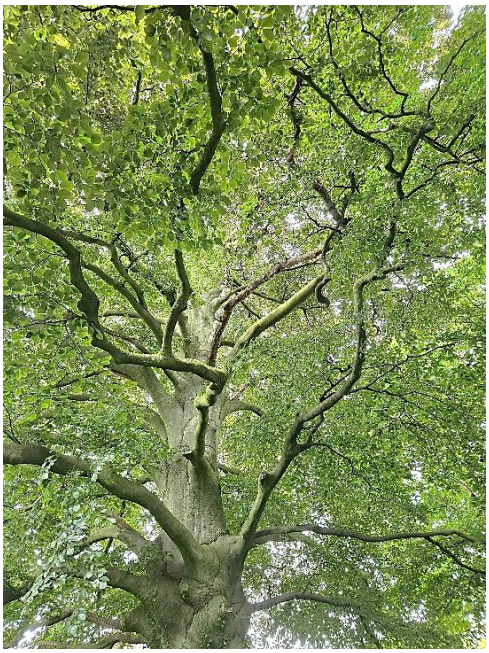

Afbeelding 6,7&8: het kronendak van de beuken sluit op elkaar aan, de dode en lage takken ter hoogte van het toekomstige voetpad dienen gesnoeid te worden.

De oprit naar de parkeerplaats is niet te realiseren zonder ondergronds en bovengronds grote schade aan de bomen (6 & 7) toe te brengen.
De huidige kroonopbouw van de iep is niet toereikend om op te kronen ten einde voldoende doorrijhoogte te creëren en het is niet mogelijk om buiten de stabiliteitszone van de bomen te blijven bij het graven van een cunet. De onderlinge afstand tussen de bomen bedraagt namelijk 8 meter. Rekening houdend met een minimaal benodigde graafafstand van drie meter (in verband met de stabiliteitskluit), verdient het de aanbeveling om de iep te kappen en om de linde op te kronen.

Afbeelding 9 & 10: de linde en iep bij de oprit van de aan te leggen parkeerplaats.

Bij het veranderen van het ontwerp voor de inrit, is gekeken naar het mogelijk behoud van de linde (9) achter de iep. Ook hier geldt een minimaal benodigde graafafstand van 3 meter. Aangezien het maaiveld echter met circa 20-30 cm verhoogd zal gaan worden om aan te sluiten bij het naaste perceel, zal ook deze boom niet duurzaam behouden kunnen blijven.

Afbeelding 11: linde nr 9.

Voor een duurzaam behoud tijdens de werkzaamheden moet er aan de volgende voorwaarden worden gedaan:

- Werk aan bomen door een boomverzorger met het certificaat 'European Treeworker' (ETW)
- Werken onder bomen onder toezicht van een 'European Treetechnician' (ETT)
  - te denken aan eventueel noodzakelijke wortelsnoei
- Geen verkeersbewegingen of opslag binnen de kroonprojectie van bomen. De kwetsbare zone van de bomen dient bij voorkeur middels onlosmakelijk aan elkaar gekoppelde (bouw-) hekken omsloten te worden om de groeiplaats te beschermen.

Aansluitend verdient het de aanbeveling om de randvoorwaarden voor het zorgvuldig werken nabij bomen van toepassing te verklaren op het project, zoals deze als 'Poster werken nabij bomen' in bijlage 3 van dit rapport is toegevoegd.

Expedío Arborí

Bijlage 1 Bomenkaart
Dorpsplein Pannerden

Bijlage 2 Boomgegevens Dorpsplein Pannerden

boomnummer	boomsoort	diameter	hoogte	conditie	toekomstverwachting	bijzonderheden	kroondiameter	knelpunten
1	Acer platanoides	30-50	24+	voldoende	15+		8	wandelpad buiten kroonprojectie
2	Castania sativa	30-50	24+	voldoende	15+		8	wandelpad buiten kroonprojectie
3	Quercus robur	50-100	24+	voldoende	15+		12	wandelpad buiten kroonprojectie
4	Fagus sylfatica	100+	24+	voldoende	15+	monumentaal	25	wandelpad buiten kroonprojectie
5	Fagus sylfatica 'Atropunicaea'	100+	24+	voldoende	15+	monumentaal	25	wandelpad buiten kroonprojectie
6	Tilia tomentosa	30-50	12-18	voldoende	15+		8	knelpunt. Oprit 3m uit linde
7	Ulmus glabra	50-100	18-24	voldoende	15+		8	knelpunt. Oprit 3m uit iep
8	Platanus x hispanica	50-100	18-24	voldoende	15+	monumentaal	20	wandelpad buiten kroonprojectie
9	Tilia europaea	30-50	12-18	voldoende	15+		8	te kappen (vanwege maaiveldverhoging)
10	Chamacyparis lawsoniana	30-50	12-18	voldoende	15+	niet ingetekend	6	te kappen
11	Acer platanoides 'Drumondi'	30-50	12-18	voldoende	15+	niet ingetekend	6	te kappen
12	Acer platanoides 'Drumondi'	30-50	12-18	voldoende	15+	niet ingetekend	6	te kappen
13	Chamacyparis lawsoniana	50-100	24+	voldoende	15+	niet ingetekend	10	te kappen
14	Betula pendula	30-50	18-24	voldoende	15+		8	te kappen (in fundatie/steigeropstellling)
15	Tilia cordata	20-30	6-12	voldoende	15+	stamschade	4	te kappen (schade/ongunstige standplaats)

BOMENPOSTER

WERKEN ROND BOMEN

KWETSBARE BOOMZONE

Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + rondom 1,5 meter

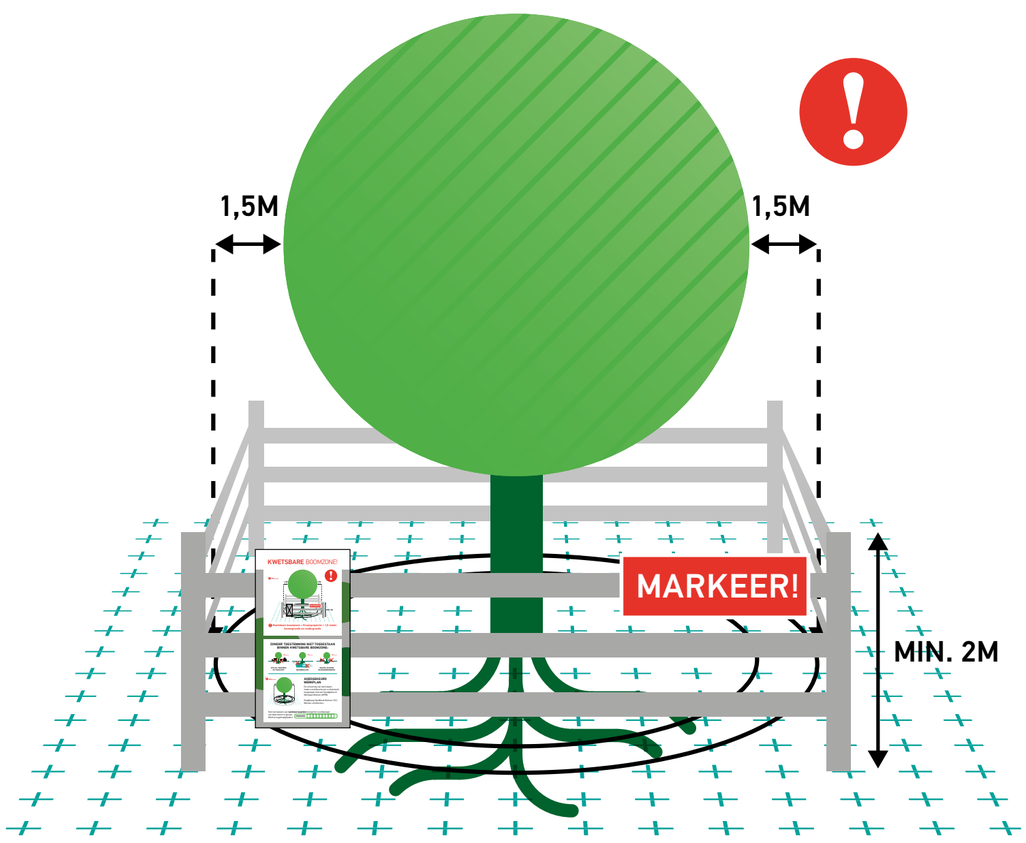

Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel zijn binnen de KWETSBARE BOOMZONE alleen toegestaan MET TOESTEMMING (Goedgekeurd Werkplan).

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

1 Plaats een niet-verplaatsbare fysieke afscherming rond de boom (minimaal 2 m hoog) en markeer deze met de weerbestendige poster 'Kwetsbare boomzone'.
2 Binnen elke kwetsbare boomzone zijn (tot 1,5 m buiten de kroonprojectie) de uitvoering van werkzaamheden en de opslag van materiaal en het rijden of parkeren van materieel en voertuigen alleen toegestaan met toestemming via een door de opdrachtgever of directie Goedgekeurd Werkplan.
3 Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaarden die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werkplan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen Effect Analyse (BEA).
4 Het Werkplan Bomen (WPB) vermeldt gedetailleerd (per boom) wanneer, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materieel en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone mogen en moeten worden uitgevoerd.
5 Werkzaamheden mogen de duurzame instandhouding van de boom nooit in gevaar brengen.
6 Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn uitsluitend toegestaan met toestemming via het goedgekeurde Werkplan, zie hierboven punt 2.

LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN

Stam ø (dbh)	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet	Meerzijdig graven, of eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstaande boom (trekzijde)
20 cm	> 1,25 m	2,0 m
40 cm	> 1,50 m	2,5 m
60 cm	> 1,75 m	3,0 m
80 cm	> 2,25 m	3,5 m
100 cm	> 2,50 m	4,0 m
150 cm	> 3,50 m	5,0 m

HANDBOEK BOMEN

Voor een juiste uitwerking van een Goedgekeurd Werkplan en de eisen en randvoorwaarden voor werkzaamheden rond bomen wordt verwezen naar het Handboek Bomen | H2 | Werken rond bomen.

OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

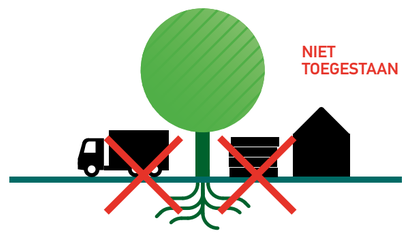

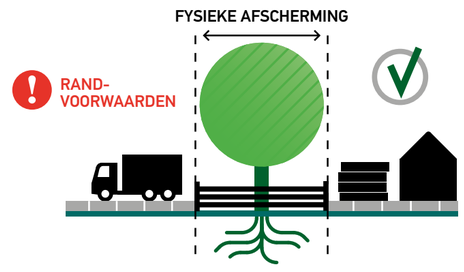

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BODEMBEWERKINGEN

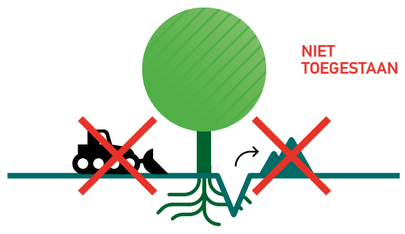

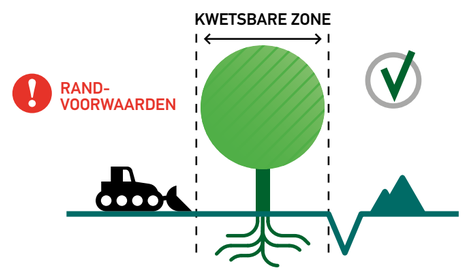

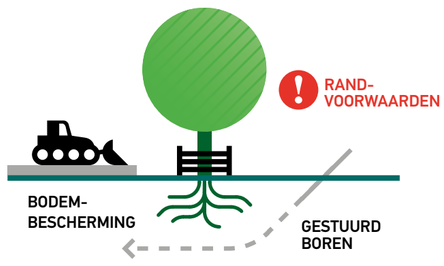

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

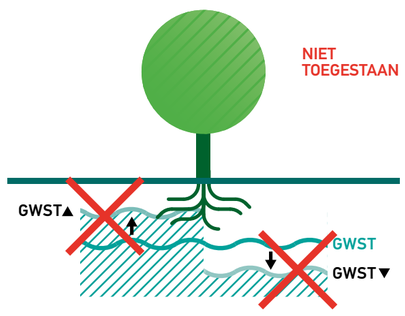

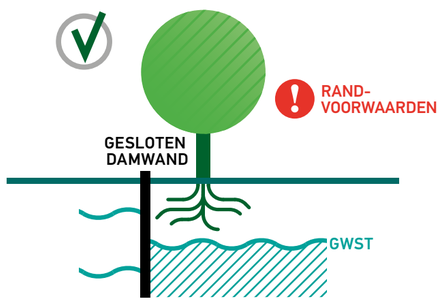

VLOEISTOFFEN EN GASSEN

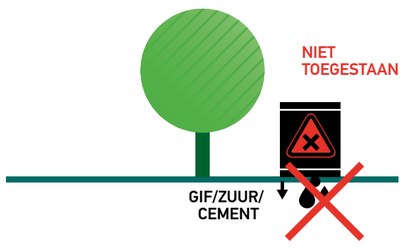

SNOEIWERKZAAMHEDEN

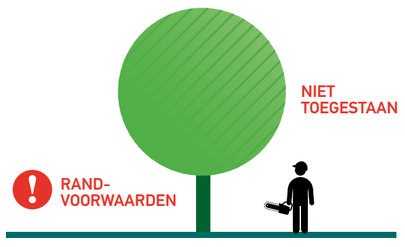

NORM INSTITUUT BOMEN

Een uitgave van het Norminstituut Bomen©
www.norminstituutbomen.nl

Expedío Arborí

Bijlage 4 Hoogtekaart
Dorpsplein Pannerden

Laagland Archeologie Rapport 1221

Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase

Dorpsplein 1, Pannerden, gemeente Zevenaar (GD).

mei 2024

Versie 2 (definitief)

In opdracht van:
BJZ.nu

Colofon v3.2

Laagland Archeologie Rapport 1221

Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase
Dorpsplein 1 te Pannerden, gemeente Zevenaar (GD)

Auteur: Jeroen Wijnen & Ronny Kost

In opdracht van: BJZ.nu

Foto's en tekeningen: Laagland Archeologie

Status rapport: definitief

Controle: J.A.M. Oude Rengerink

Autorisatie: J. Wijnen

ISSN 2468-4759

Laagland Archeologie BV
Virulyweg 21F-G
7602 RG Almelo

E-mail: info@laaglandarcheologie.nl
KvK-Nummer: 75251876

© Laagland Archeologie BV, Almelo, mei 2024

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Laagland Archeologie BV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

Laagland Archeologie heeft in oktober 2023 een Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - karterende fase uitgevoerd aan de Dorpsplein 1 te Pannerden. Het onderzoek vond plaats in verband met de ruimtelijke procedure rondom de nieuwbouw van een appartementencomplex.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de protocollen SIKB KNA 4002 en 4003.

Het bureauonderzoek had tot doel een archeologisch verwachtingsmodel op te stellen. Centraal staat daarbij de vraag of en zo ja welke archeologische resten (complextype, datering, diepteligging en gaafheid) in het plangebied kunnen worden verwacht. Hiertoe zijn landschappelijke, archeologische en historische bronnen geraadpleegd.

Het plangebied ligt op een oeverwal binnen een omvangrijke oude woongrond. De oeverwal maakt niet direct deel uit van een stroomgordel, maar is ontstaan onder invloed van de nabijgelegen Waal en Herwen stroomgordels. Deze zijn de laatste 2000 jaar afgezet. Onder de oeverafzettingen zijn komafzettingen en mogelijk daaronder veen aanwezig. De pleistocene ondergrond bestaande uit afzettingen van Vlechtende rivieren ligt op een diepte rond 4,0 m -mv. Vanaf de Midden-Bronstijd zijn deze afzettingen afgedekt met respectievelijk veen, komklei en tenslotte oeverafzettingen. Bodemkundig zijn tuineerdgronden (oude woongronden) te verwachten.

Vanwege de grote diepte van de pleistocene ondergrond is de archeologische verwachting voor de periode Laat-Paleolithicum tot Neolithicum weinig relevant.

De archeologische verwachting is hoog voor de Bronstijd tot Nieuwe tijd. In deze periode zijn archeologische resten bekend en op basis vanaf het vroegste historisch kaartmateriaal is er aldoor bewoning geweest. Door de verschillende bouwfasen sinds ca. 1832 heeft enige verstoring plaatsgevonden.

Het karterend booronderzoek heeft tot doel archeologische vindplaatsen op te sporen. Hiertoe zijn verspreid in het toegankelijke deel van het plangebied karterende boringen gezet. Relevante lagen van de boorkernen zijn versneden, verbrokkeld en vervolgens nagezocht op archeologische indicatoren. In dit stadium is karterend booronderzoek de meest efficiënte onderzoekswijze om de archeologische potentie van het plangebied in kaart te brengen.

Er is voornamelijk een onverstoorde bodemopbouw aangetroffen met een dikke tot extreem dikke A-horizont (variërend van 70 tot maar liefst 240 cm -mv of 10,67 à 12,60 m +NAP) aangetroffen. Het gaat om oude woongronden, waarbij waarschijnlijk nog een ophoging aanwezig is (opgehoogde huisplaats, mogelijk uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd; na de bedijking rond 1328). Daaronder is de natuurlijke ondergrond bestaande uit oever- en/of crevasseafzettingen en archeologische sporen aangetroffen (waterput of gracht in boring 1 en een spoor, ongedifferentieerd, beide ergens daterend in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd). Er zijn binnen het plangebied veel archeologische indicatoren aangetroffen (baksteen, houtskool, bot, aardewerkfragmentjes, verbrande leem en fosfaatvlekken). De aardewerkfragmenten dateren waarschijnlijk voornamelijk uit de IJzertijd en in mindere mate uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd. De boringen 4 en 6 zijn respectievelijk gestuit op boomwortels en puin of een oude fundering. Ter hoogte van boring 6 lag begin vorige eeuw een woning.

Op basis van het onderzoek wordt het hoogste archeologische niveau verwacht vanaf 12,60 m + NAP. Met een buffer van 30 cm om de archeologie te beschermen kunnen alleen de ontwikkelingen die gaan tot een diepte van 12,90 m + NAP worden vrijgegeven. Voor de overige ingrepen moet er eerst een vervolgonderzoek plaatsvinden in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Dit proefsleuvenonderzoek moet worden uitgevoerd voorafgaande aan de sloop van de bestaande bebouwing op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen. Dit omdat de huidige bebouwing mogelijk gefundeerd is tot in het archeologische niveau/buffer. Afhankelijk van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kunnen de volgende verplichtingen worden opgelegd:

De verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of de verplichting tot het doen van vervolgonderzoek doormiddel van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een archeologisch deskundige; en de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan en het archeologisch aangetroffen vondstmateriaal te deponeren bij het desbetreffende depot.

Dit advies is overgenomen door de gemeente Zevenaar, hierin vertegenwoordigd door de archeologisch adviseur van de gemeente, de heer S. Diependaal

Mochten bij graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt conform de Erfgoedwet (art. 5.10) een meldingsplicht. Dit kan bij Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (033 421 74 56) of via de website: www.cultureelerfgoed.nl/contact.

Samenvatting 3
1 Inleiding 6

1.1 Aanleiding onderzoek 6
1.2 Afbakening plan- en onderzoeksgebied 6
1.3 Administratieve gegevens 7
1.4 Huidige situatie en toekomstig gebruik 8
1.5 Geplande verstoring 10
1.6 Gemeentelijk beleid 11
1.7 Onderzoeksdoel 12

2 Inventarisatie 14

2.1 Inleiding 14
2.2 Landschappelijke ontwikkeling 14
2.3 Archeologie 17

2.3.1 Bekende archeologische waarden 17
2.3.2 Waarnemingen 17
2.3.3 AMK-terreinen 17
2.3.4 Gemeentelijke verwachtingskaart 17
2.3.5 Eerder archeologisch onderzoek 18
2.3.6 Resumé 19

2.4 Historie 20

3 Conclusie en verwachtingsmodel 28

3.1 Conclusie 28
3.2 Verwachtingsmodel 28

4 Veldonderzoek 30

4.1 Beschrijving onderzoeksmethodiek 30
4.2 Resultaten: lithologie, lithogenese en bodemontwikkeling 30
4.3 Resultaten: archeologie 32

5 Conclusie en verwachting 34
6 Selectieadvies 36
literatuur 37
BIJLAGE 1 AMZ-cyclus 39
BIJLAGE 2 Archeologische perioden 40
BIJLAGE 3 Bouwtekeningen 41
BIJLAGE 4 Niet-toegankelijke delen voor veldonderzoek 45
BIJLAGE 5 Bodemkundige landschappenkaart 46
BIJLAGE 6 Geomorfologische kaart 48
BIJLAGE 7 Boorstaten DINO-loket 49
BIJLAGE 8 Actueel Hoogtebestand Nederland 50
BIJLAGE 9 Gemeentelijke archeologische verwachtingskaart 51
BIJLAGE 10 Bodemkaart 52
BIJLAGE 11 Waarnemingen, AMK-terreinen en onderzoeksmeldingen 53
BIJLAGE 12 Boorpuntenkaart veldonderzoek 54
BIJLAGE 13 Boorstaten veldonderzoek 55
BIJLAGE 14 Verklarende woordenlijst 59

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING ONDERZOEK

De aanleiding voor het onderzoek vormt de geplande bouw van nieuwe woningen aan de Dorpsplein 1 te Pannerden, gemeente Zevenaar (GD). Hiertoe is een projectbesluit-procedure benodigd. De gemeente Zevenaar heeft een eigen archeologiebeleid. Op basis van het bestemmingsplan dient archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden om aan te tonen dat eventueel aanwezige archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad door de geplande bouwactiviteiten. De opdrachtgever beoogt met het onderzoek de gemeentelijke paraaf te krijgen voor het onderdeel archeologie. Aanvullende wensen zijn niet kenbaar gemaakt.

1.2 AFBAKENING PLAN- EN ONDERZOEKSGEBIED

Het plangebied betreft de Dorpsplein 1 in Pannerden, gemeente Zevenaar (GD), zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1. Ligging van het plan- en onderzoeksgebied. Bron: pdok.nl

Het plangebied heeft een omvang van ca. 2755 m^2. Voor een beter begrip van de bodemkundige omstandigheden en de archeologie van de planlocatie is een groter gebied bestudeerd. Een zone van 200 m rondom het plangebied wordt voldoende geacht om de archeologische potentie van het plangebied in kaart te brengen. Deze zone wordt aangeduid als 'onderzoeksgebied'.

1.3 Administratieve gegevens

Administratieve gegevens	
Provincie	Gelderland
Gemeente	Zevenaar
Plaats	Pannerden
Beheerder/eigenaar grond	-
Toponiem	Dorpsplein 1
Kadastrale perceelnummer(s)[1]	PND00-B-1783, -3430, -3432
Laagland Archeologie projectnummer	PADO231
Datum conceptrapportage	27-10-2023

[1] kadastralekaart.com

Datum definitief rapport	31-5-2024
XY-coördinaten	N: 199785/433733
	W: 199728/433714
	O: 199790/433720
	Z: 199767/433655
Kaartblad[2]	40D
Oppervlakte/lengte Plangebied	ca. 2755 m^2
Datering	Bronstijd tot Nieuwe tijd
Complextype	bewoning (inclusief verdediging)
Onderzoeksmeldingsnr	5470646100
AMK-terrein	n.v.t.
Vondstmeldingsnr.	n.v.t.
Type onderzoek	Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - karterende fase
Datum begin veldonderzoek	12-10-2023
Datum eind veldonderzoek	12-10-2023
Opdrachtgever	BJZ.nu
Goedkeuring bevoegde overheid	30-5-2024
Bevoegde overheid	gemeente Zevenaar
Adviseur namens bevoegde overheid	dhr. S. Diependaal
Beheer documentatie	Archeologisch Depot Gelderland E-depot voor de Nederlandse archeologie Archief Laagland archeologie BV
Uitvoerder	Laagland Archeologie BV Virulyweg 21F-G 7602 RG Almelo 06 40 61 85 50
Projectleider/opsteller onderzoek	Jeroen Wijnen jeroen.wijnen@laaglandarcheologie.nl

Tabel 1. Objectgegevens.

1.4 Huidige situatie en toekomstig gebruik

Het plangebied is momenteel in gebruik als grasland met het gebouw van Dorpsplein 1 in de zuidelijke hoek. Het plangebied heeft een enkelbestemming wonen met een rand enkelbestemming tuin. De huidige bebouwing is deels onderkelderd en er zijn geen historisch waardevolle bouwwerken in het plangebied aanwezig (zie Bijlage 3).[3] De aanlegdiepte van de kelder en de funderingsstroken ligt op respectievelijk 11,51 m +NAP en 12,51 m +NAP. Tussen de voormalige pastorie en perceel Dorpsplein 3 is een hoogriool gelegen op een diepte van 3 meter (afbeelding 3).

[2] www.imergis.nl/htm/opentopo800.htm

[3] bron: gemeentelijke monumentenlijst

De plannen binnen het plangebied bestaan uit de realisering van een de nieuwbouw van een appartementencomplex van 16 appartementen en 23 parkeerplaatsen. De milieutechnische condities, huidige en eventuele nieuwe waterpeil en of en zo ja wie de toekomstige gebruiker(s) wordt/worden zijn in dit stadium evenmin bekend. Onderstaande afbeelding toont de huidige en de gewenste nieuwe situatie.

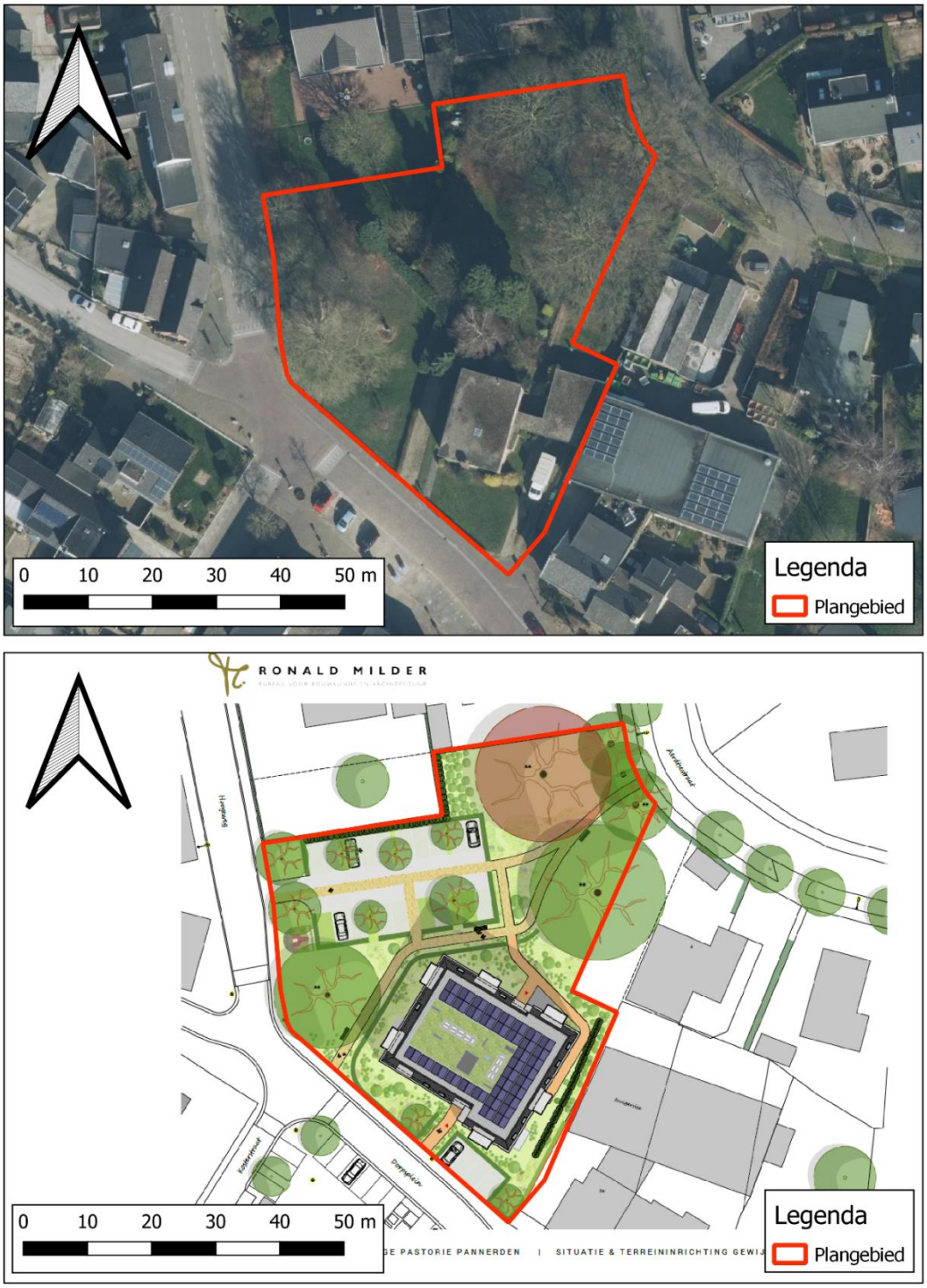

Afbeelding 2. Huidige situatie (boven) en nieuwe situatie (onder). Bron: pdok.nl

1.5 GEPLANDE VERSTORING

De plannen binnen het plangebied bestaan uit de realisering van een de nieuwbouw van een appartementencomplex. Van 16 appartementen en 23 parkeerplaatsen. De ingrepen vinden plaats binnen het plangebied. Het appartementencomplex zal niet worden onderkelderd.

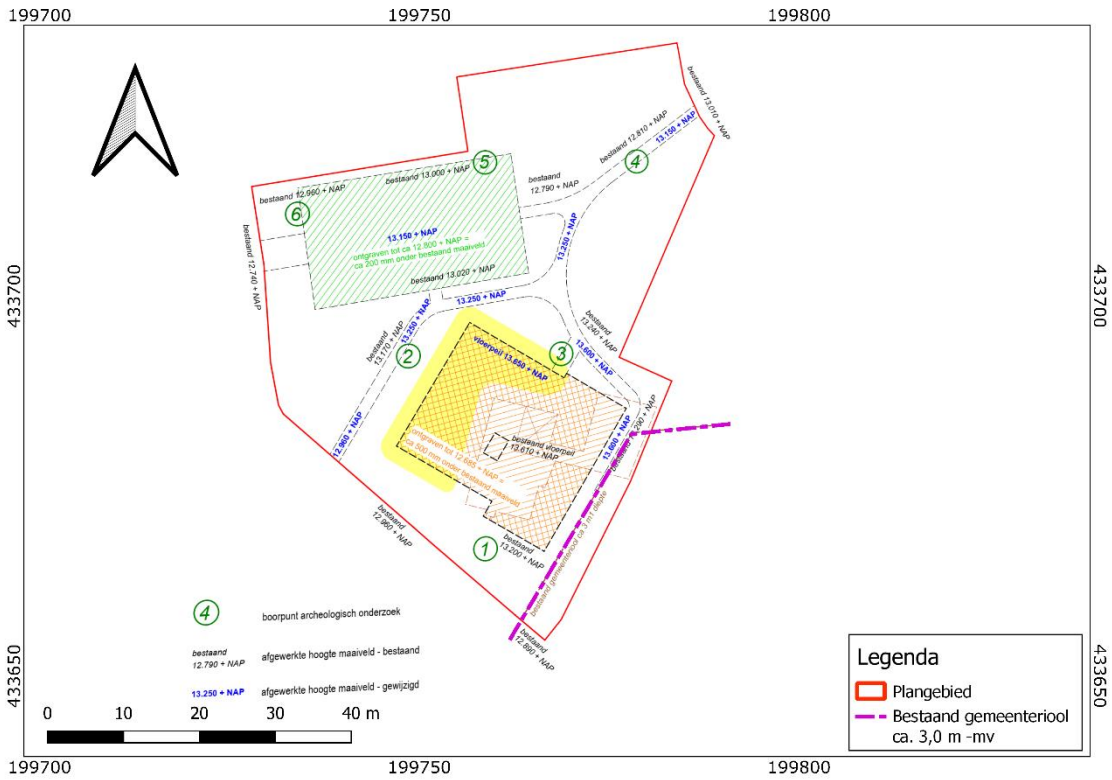

Afbeelding 3. Voorgenomen bodemingrepen.

De ontgravingsdiepte voor de aanleg van de parkeerplaatsen (groene vlak, afbeelding 3) wordt ongeveer 20 cm -mv[4]. De ontgravingsdiepte voor de aanleg van de bouwput van de nieuwbouw wordt ongeveer 50 cm -mv (12,585 m +NAP; zie Bijlage 3), terwijl de liftput wat dieper zal worden ontgraven, binnen de contouren van de huidige bebouwing. Tevens is een fundering op palen voorzien. Rioleringsbuizen kunnen dieper aangelegd worden. De huidige aansluiting van de riolering is aangesloten aan een uitlegger De bestaande uitlegger van het riool ligt veel hoger dan het gemeenteriool in het plangebied dat op 3,0 m -mv is aangelegd. De bestaande uitlegger zal ook voor de rioolaansluiting voor de nieuwbouw worden

[4] T.o.v. het huidige maaiveld.

gebruikt. Niet alleen voor de aanleg van de parkeervlakken en aanleg van de bouwput, maar ook voor het bouwrijp maken, de aanleg van de paalfunderingen en aanleg van de nutsaansluitingen zullen er graafwerkzaamheden plaatsvinden.

1.6 Gemeentelijk beleid

Op basis van het bestemmingsplan Pannerden heeft het plangebied een Waarde – Archeologische verwachting 1. Een Waarde – Archeologische verwachting 1 is equivalent met een hoge archeologische verwachting op de archeologische beleidskaart. Archeologisch onderzoek is verplicht bij bouwwerken groter dan 100 m^2. Hetzelfde geldt voor het aanleggen of verharden van een parkeerterrein of voetpad, zoals mede de bedoeling is in het plangebied dieper dan 30 cm -mv. De omvang van de geplande verstoringen overschrijdt de vrijstellingsgrenzen zoals die in het vigerende gemeentelijk archeologiebeleid zijn aangegeven.

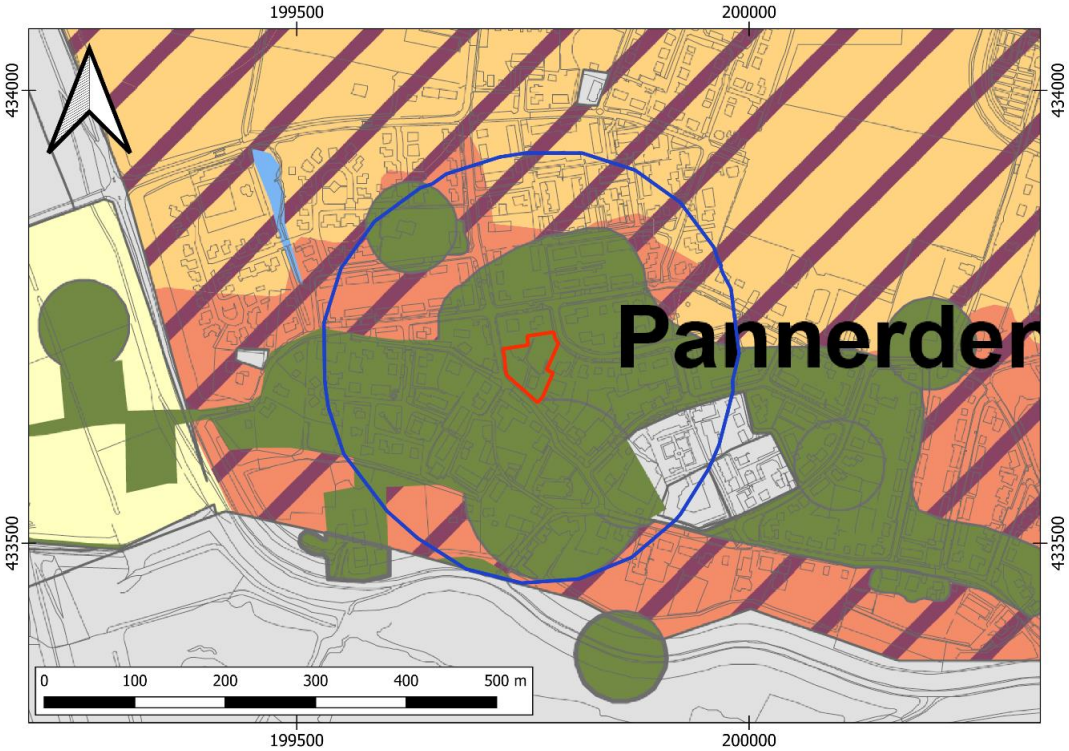

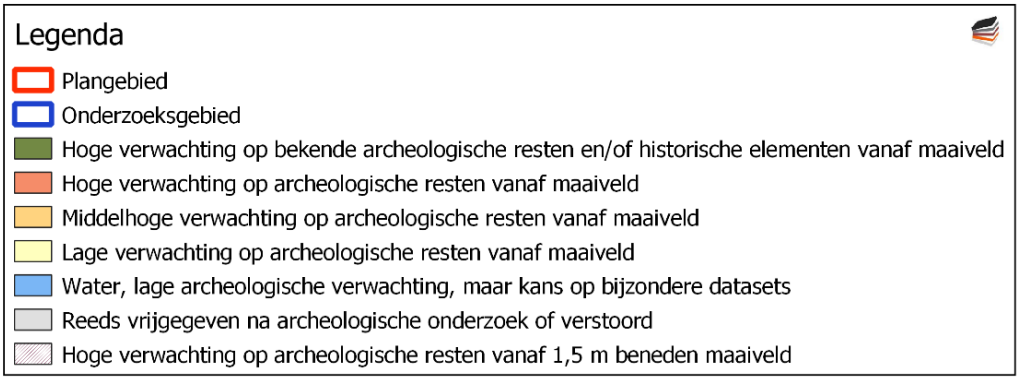

Afbeelding 4. Gemeentelijk beleidskaart.

1.7 ONDERZOEKSDOEL

Het uitgevoerde onderzoek behoort tot de eerste fasen in het huidige archeologische onderzoeksproces (zie bijlage 1). De initiatiefnemer beoogt met het hier uitgevoerde onderzoek te voldoen aan de gemeentelijke regelgeving omtrent archeologisch onderzoek. Het bureauonderzoek heeft tot doel een archeologisch verwachtingsmodel op te stellen aan de hand van bestaande bronnen, en te bepalen of en zo ja welke delen van het plangebied in aanmerking komen voor vervolgonderzoek. Het verwachtingsmodel wordt getoetst en zo nodig aangevuld door middel van een karterend booronderzoek.[5] Op grond van de resultaten van dit onderzoek kan worden beoordeeld of en zo ja, welke vorm van vervolgonderzoek nodig is om de archeologische waarde van het gebied te kunnen vaststellen.

De gemeente hanteert een aantal verplicht te gebruiken bronnen bovenop de gebruikelijke. Daarnaast hanteert de gemeente onderstaande onderzoeksvragen voor een bureauonderzoek.

- *Waar kunnen (eventuele) archeologische resten zich bevinden?*
- *Welke verschijningsvorm kunnen deze hebben?*
- *Is verder onderzoek noodzakelijk? Zo ja, hoe kan daar systematisch naar gezocht worden?*

Volgend op de verplichte onderzoekvragen voor het bureauonderzoek, zijn de verplichte onderzoeksvragen voor het karterend veldonderzoek:

[5] Conform Handboek archeologisch onderzoek Regio Arnhem, 2023.

- *Wat is de (geologische) samenstelling en opbouw van de ondergrond?*
- *Welk bodemprofiel is aanwezig en is deze intact?*
- *Zijn in het plangebied indicatoren gevonden die (kunnen) wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats?*
- *Wat is te zeggen over de horizontale en verticale verspreiding van de archeologische resten?*
- *Wat is de vermoedelijke aard en datering van de archeologische resten?*
- *Wordt de specifieke archeologische verwachting van het plangebied op basis van het bureauonderzoek bevestigd door het veldonderzoek?*
- *Wordt het (potentiële) archeologische niveau verstoord door de ontwikkeling binnen de projectlocatie?*

HOOFDSTUK 2 INVENTARISATIE

2.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de relevante landschappelijke ontwikkeling en huidige bodemkundige situatie beschreven. Tevens wordt ingegaan op de bekende archeologische waarden in de omgeving van het plangebied en de historische situatie. Voor wat betreft de in de tekst genoemde archeologische perioden wordt verwezen naar bijlage 2.

2.2 LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Het plangebied ligt in het Utrechts-Gelders rivierengebied. De basis van dit landschap is gevormd in de laatste IJstijd (Weichselien), toen hier een brede, maar relatief ondiepe riviervlakte werd uitgesleten door vlechtende rivierstelsels. Tegen het einde van het Weichselien stoven in de riviervlakte rivierduinen op. Gedurende het Holoceen werd de waterlast gelijkmatiger. De vlechtende rivierstelsels ontwikkelden zich tot meanderende rivieren. De natuurlijke rivierlopen van meanderende rivieren kennen een hoge dynamiek, waarbij waterlopen zich constant verplaatsen door erosie- en sedimentatieprocessen.

In de gemeente Zevenaar werd de Pleistocene/Vroeg-Holocene ondergrond vanaf ca. 3100 BP (1100 voor Chr.; Midden-Bronstijd) afgedekt met Holocene afzettingen omdat vanaf die tijd de rivieren overgingen van een insnijdend naar een accumulerend rivierensysteem door de stijging van de zeespiegel en de erosiebasis.[6] Door de vernatting trad in eerste instantie veenvorming op. Vanaf ca. 250 voor Chr. (overgang Midden- en Late IJzertijd) werd het veen afgedekt met komklei.

Uit geraadpleegde de paleogeografische kaart van de Rijn-Maas delta (afbeelding 5) blijkt dat het plangebied in de overstromingsvlakte ligt tussen de stroomgordels van de Waal en Herwen. Deze stromen waren actief vanaf ca. 2000 BP, en in het geval van de Waal in de uiterwaarden, actief tot heden. Ten westen van het plangebied is rond ca. 1700 na. Chr. het Pannerdensch kanaal aangelegd. Sindsdien lag het plangebied tot aan de bedijking binnen invloed van de Waal en Herwen stroomgordels. Wellicht zijn de laatste ca. 2000 jaar oeverafzettingen afgezet in de overstromingsvlakte. Omdat oudere stroomgordels op grotere afstand zijn gekarteerd zijn in vroegere perioden komafzettingen wellicht afgezet.

[6] Willemse en Verhagen, 2006.

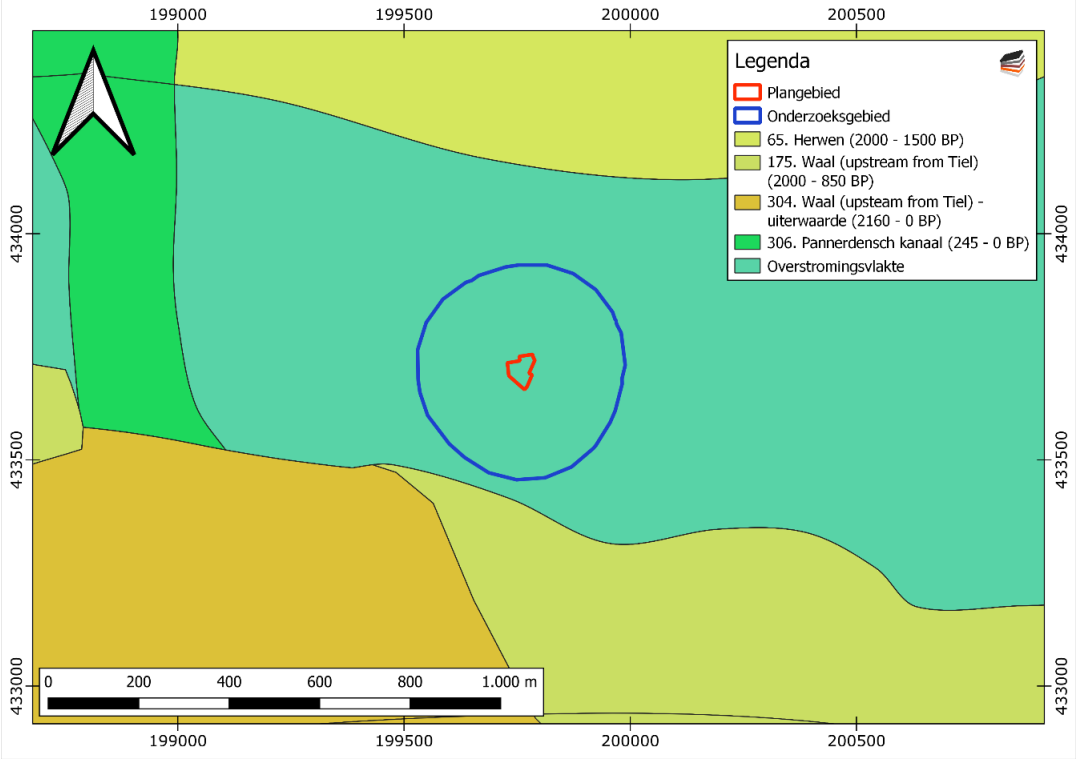

Afbeelding 5. Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta (naar Cohen en Stouthamer, 2012).

De Zanddieptekaart is geraadpleegd maar niet afgebeeld. Vanwege de ligging van het plangebied en overgrote deel van het onderzoeksgebied binnen de bebouwde kom van Pannerden kon geen direct zinvolle informatie ontleend worden van deze kaart. Op de Zandbanenkaart staat de eenheid waarbinnen het plangebied gelegen is bekend als eenheid '*32. Verstoord (bebouwd, zandwinning, vergraven*)' Binnen het westelijke plangebied ligt de in het DINO-loket geraadpleegde boring B40D0035 (zie Bijlage 7) heeft de volgende profielopbouw[7]:

- *0 tot 0,45 m -mv (11,96 tot 12,41 m +NAP): matig grindige klei.*
- *0,45 tot 4,30 m -mv (8,11 tot 11,96 m +NAP): zwak humeuze, zwak siltige klei, komafzettingen[8], Formatie van Echteld.*
- *4,30 tot 6,10 m -mv (6,31 tot 8,11 m +NAP): uiterst siltig, uiterst grof, zwak grindig zand, afzettingen van vlechtend riviersysteem, Formatie van Kreftenheye (Pleistoceen).*

[7] Interpretatie Dr. J.J.A. Wijnen, senior KNA prospector.

[8] Gezien de landschappelijke ligging op oever en crevasse klopt deze lithologische beschrijving waarschijnlijk niet. Er zijn verder geen geschikte boringen in de nabijheid.

De gemeente beschikt over een eigen landschapskaart (Bijlage 5). Deze biedt een aanzienlijker beter beeld van de landschappelijke situatie dan de standaard geomorfologie kaart 1:50.000. Daarom wordt deze laatste hier niet gebruikt. Op de landschapskaart ligt het plangebied op oever en crevasse (oeverwal) en in een zone met oude woongronden. Vooruitlopend op de historische beschrijving omvat deze ongeveer de oude kern van Pannerden.

Op het AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland), zie bijlage 7, ligt Pannerden op een lichte verhoging ten opzichte van het omliggende landschap. De enige hoge elementen in het landschap zijn de dijken rond Pannerden en het Pannerdensch Kanaal. Ten zuiden, voorbij de dijk, ligt een nat en laaggelegen natuurgebied, de Lobberdense Waard. Op de detailopname ligt de bebouwing op een verhoging met een uitloop naar de noordwesthoek. Mogelijk gaat het bij deze verhoging om een verhoogd deel van een onbekend rivierduin of gaat het om een verhoogde huisplaats De grondwaterstanden in de omgeving liggen tussen de 7,93 – 10,76 m +NAP.

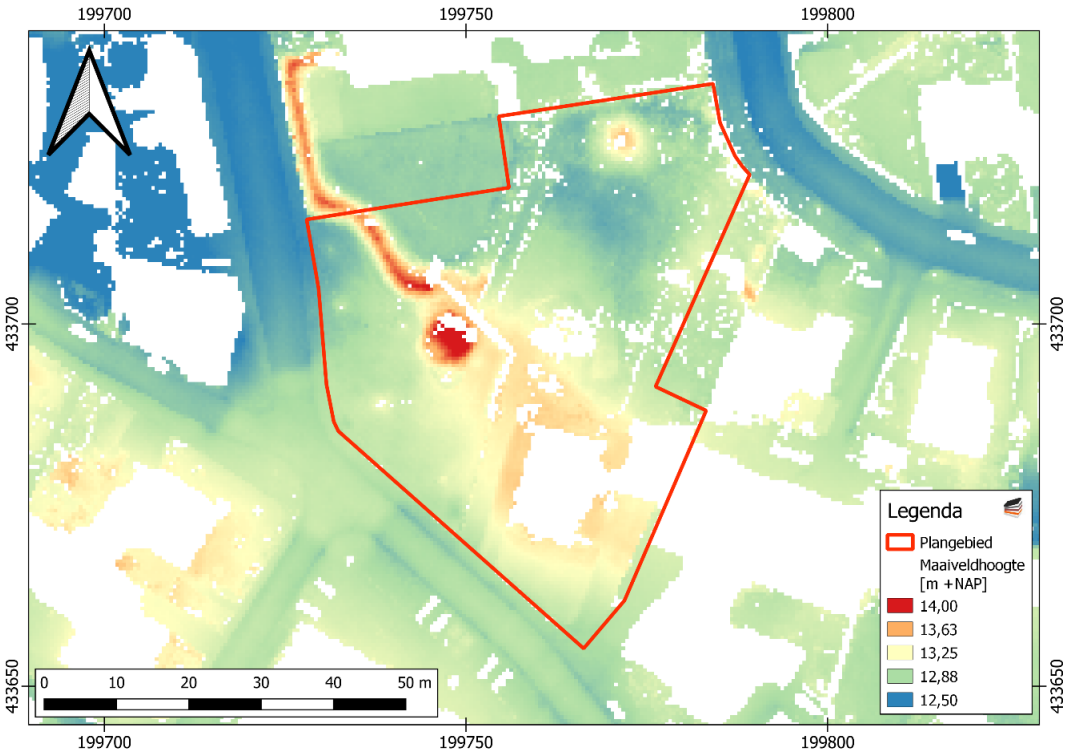

Afbeelding 6. Detailopname van het plangebied op het AHN.

Bodemkundig (Bijlage 10) ligt het gebied in een zone van kalkhoudende ooivaaggronden met zware zavel en lichte klei (Rd90A). In de verdere omgeving liggen kalkhoudende ooivaaggronden met lichte zavel (Rd10A) en kalkhoudende poldervaaggronden met zware zavel en lichte klei, profielverloop 5 (Rn95A) achter een dijk. Afgaande op de bodemkundige landschappenkaart ligt het plangebied binnen een oude woongrond (volgens de bodemclassificatie bekendstaand als tuineerdgronden).

Tuineerdgronden omvat zavel- en kleigronden met een humushoudende bovengrond dikker dan 50 cm. Hoewel ook de terpen en wierden in het noordelijke zeegebied en de oude cultuurgronden (oude woongronden) in het riviergebied voor het grootste deel tot de tuineerdgronden worden gerekend, wordt de belangrijkste oppervlakte in het westen aangetroffen. Daar gaat het om door de tuinbouw ontstane, dik opgevaren en opgebaggerde gronden.

Ooivaaggronden zijn diepbruine en goed gehomogeniseerde zavel- en kleigronden. Ze kunnen kalkhoudend of kalkloos zijn. Ooivaaggronden worden naar onderen meestal lichter. Onder de bovengrond bevindt zich een, tot beneden de 50 cm diepte doorgaande, door verwering ontstane laag, de Bw-horizont. Door een goede interne drainage van het bodemprofiel, te zien aan een egale bruinkleuring en het verdwijnen van roestvlekken, kan een -van oorsprong nattere- poldervaaggrond overgaan in een ooivaaggrond.

2.3 ARCHEOLOGIE

2.3.1 BEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN

Bijlage 11 toont de locaties van de bekende archeologische waarden en de uitgevoerde archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied. Op 2 oktober 2023 is een informatieverzoek uitgegaan naar de Cultuurhistorische vereniging Zevenaar. Dit verzoek is verder geleid aan Jan Verhagen namens de AWN-afdeling Zuid-Veluwe en Oost-Gelderland. In 2001 heeft de AWN een onderzoek gedaan in de omgeving van het plangebied. Dit onderzoek staat gedocumenteerd in ARCHIS als **Zaakidentificatienummer 2007952100** (zie paragraaf 2.3.5). Volgens Jan Verhagen heeft het plangebied een hoge verwachting op vondsten uit de IJzertijd/ Romeinse tijd/ VME. Verder is de Heemkundekring Rijnwaarden toen benaderd. Namens de Heemkundekring heeft Hugo van den Bogaard gereageerd. Uit de correspondentie komt niet naar voren dat er aanvullende archeologische gegevens bekend zijn. Wel kwam naar voren dat de huidige bebouwing (voormalige pastorie) rond 1964 gebouwd is en dat er voorheen een andere pastorie gestaan heeft (zie paragraaf 2.4).

2.3.2 WAARNEMINGEN

In het onderzoeksgebied is een waarnemingen bekend:

Zaakidentificatienummer 3268572100: op ongeveer 125 m ten noordoosten zijn bij een veldkartering in 2001 door BAAC BV 6 stuks handgevormd keramiek aangetroffen, datering: Bronstijd – Romeinse Tijd, complextype: bewoning (inclusief verdediging) onbepaald.

2.3.3 AMK-TERREINEN

AMK-terreinen (= Archeologische Monumentenkaart) zijn terreinen waarvan bekend is dat zich archeologische resten in de grond bevinden. Het archeologisch belang daarvan is bovendien gewaardeerd. Zo zijn er AMK-terreinen van archeologische waarde en van hoog, zeer hoog archeologisch belang en wettelijk beschermde AMK-terreinen van zeer hoog archeologisch belang).

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen AMK-terreinen geregistreerd.

2.3.4 GEMEENTELIJKE VERWACHTINGSKAART

Op de gemeentelijke verwachtingskaart (bijlage 9) ligt het plangebied in een zone Oeverwal Waal, pleistoceen tussen 2 - 3 m -mv, hoge archeologische verwachting vanaf de IJzertijd (oeverwal), hoge archeologische verwachting vanaf het Midden-Paleolithicum (pleistocene ondergrond).

2.3.5 EERDER ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

In de omgeving van het plangebied hebben eerder archeologische onderzoeken plaatsgevonden. De onderzochte locaties zijn afgebeeld in bijlage 11.

Zaakidentificatienummer 2007952100: Op ongeveer 110 m ten zuidoosten (Pastoor Brugmanstraat) is in 2001 door AWN - Vereniging van Vrijwilligers in de Archeologie een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Hierbij 100 stuks dierlijk bot, 50 stuks hutteleem en 346 stuks gedraaid en handgevormd aardewerk uit de Laat Romeinse Tijd – Late Middeleeuwen A aangetroffen, complextype bewoning (inclusief verdediging) onbepaald. Sporen bestaan uit een greppel (VMEB), een afvalkuil (VMED) en een geul (ROM) die is verland vanaf de Late Romeinse Tijd.[9]

Zaakidentificatienummer 2141918100: Op ongeveer 170 m ten zuidoosten ("De Pannerd") is in 2007 door Becker en Van de Graaf een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Tijdens het onderzoek zijn twee vindplaatsen aangetroffen. Een vindplaats uit de Vroege Middeleeuwen C – Late Middeleeuwen A (8^{e} – 13^{e} eeuw) is aangetroffen aan de Schoolstraat. De nederzettingssporen liggen onder een 0,4 m dikke leeflaag. De sporen bestaan uit een spitse greppel, kuilen en een paalkuil op 1,0 – 1,5 m -mv. Een tweede vindplaats uit de IJzertijd (800 – 12 v. Chr.) is aangetroffen in werkput 4. In de overige werkputten is dit niveau niet bereikt door de hoge grondwaterspiegel. De sporen betreffen vier paalkuilen, vier kuilen en een vermoedelijk urngraf. Een van de paalkuilen bevatte drie potten. De sporen zijn gedateerd tot de Vroege IJzertijd. In deelgebied De Kamp kunnen werkzaamheden tot 1,5 m -mv onbegeleid plaatsvinden, in deelgebied Schoolstraat kunnen werkzaamheden tot 0,6 m plaatsvinden. De geplande bodemingrepen zijn tot grotere diepte gepland en een volledige opgraving is nodig.[10]

Zaakidentificatienummer 2167522100: Op ongeveer 170 m ten zuidoosten (Schoolstraat) is in 2007 door Archeodienst Gelderland BV een archeologische opgraving uitgevoerd. Geen documentatie is beschikbaar in verband met het faillissement van Archeodienst BV.

Zaakidentificatienummer 2168405100: Op ongeveer 200 m ten zuiden (Lobberdensche Waard) is in 2007 door RAAP Archeologisch Adviesbureau een archeologisch booronderzoek uitgevoerd. Verder informatie is niet beschikbaar in Archis of Danseasy.

Zaakidentificatienummer 2358091100: Op ongeveer 150 m ten zuidoosten (Schoolstraat 2) is in 2012 door MUG Ingenieursbureau BV een archeologisch booronderzoek uitgevoerd. De natuurlijke ondergrond bestaat uit klei-afzettingen van de Formatie van Echteld met daarbinnen een kiezellaag met grof zand van de Formatie van Kreftenheye, mogelijk een indicatie van een crevasse. Een laag van kalkloze ongelaagd sterk zandige klei is hierop afgezet in verband met de bedijking in de 11^{e} of 12^{e} eeuw. Na de bedijking heeft zich een dunne humusrijke bovenlaag ontwikkeld gedurende de Late Middeleeuwen of Nieuwe Tijd. Geen oeverwal, cultuurlaag en/of archeologische indicatoren zijn aangetroffen. Geen vervolgonderzoek is aanbevolen.[11]

---

[9] Archis; AWN.

[10] Hoven *et al.*, 2007.

[11] Roller, 2013.

Zaakidentificatienummer 3300355100: Op ongeveer 140 m ten westen (Rijnstraat 3) is in 2015 door Hamaland Advies vof een archeologisch bureauonderzoek en karterend booronderzoek uitgevoerd. Op basis van het bureauonderzoek heeft het plangebied een hoge trefkans op archeologische resten uit de prehistorie en de Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd. Tijdens het booronderzoek is vastgesteld dat de bodem ongeroerd is, op een recente laag slooppuin na. Onder het slooppuin ligt een 170 cm dik pakket van een oude woongrond. Het pakket bestaat uit twee cultuurlagen. Eén laag bevat indicatoren uit de Romeinse Tijd en de Vroege Middeleeuwen, de tweede laag bevat indicatoren uit de Volle Middeleeuwen. Op 155 – 220 cm -mv bevinden zich oeverwalafzettingen. De hoge archeologische verwachting is bevestigd. Vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuvenonderzoek is aanbevolen.[12]

Zaakidentificatienummer 4597556100: Op ongeveer 165 m ten zuiden (Kerkstraat 7) is in 2018 door Hamaland Advies vof een archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek uitgevoerd. Op basis van het bureauonderzoek heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting voor de prehistorie en de Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd. Het plangebied is vanaf 1830 al bebouwd, de mate van verstoring is echter onbekend. Prehistorische vindplaatsen zijn te verwachten in het pleistocene zand dat zich op 2 – 3 m -mv bevindt, Middeleeuwse en Nieuwe Tijd resten kunnen verwacht worden in de kleilagen onder de bouwvoor. Tijdens het booronderzoek zijn onder de bouwvoor meerdere recente ophogingslagen aangetroffen. Op ca. 230 – 250 cm -mv gaan deze scherp over in oeverwalafzettingen. De onderste ophogingslaag bevatte industrieel glas en een gesmede nagel van subrecente ouderdom, in de oeverwalafzettingen zijn geen archeologische indicatoren of sporen van bodemvorming aangetroffen. In twee boringen is op 110 – 160 cm -mv een bakstenen fundering aangetroffen van bebouwing uit 1932 – 1957. Verder onderzoek werd niet nodig geacht.[13]

2.3.6 RESUMÉ

Er is een verwachting voor vindplaatsen uit de vroege prehistorie (Laat-Paleolithicum tot Bronstijd). Uit de vroege prehistorie zijn echter geen vindplaatsen bekend. Dat komt omdat het niveau (pleistocene ondergrond) waarop resten uit deze perioden kunnen worden aangetroffen, rond 4,0 m -mv te verwachten zijn. Verder was het plangebied heel waarschijnlijk landschappelijk te nat (komgebied met veengroei) gedurende de Bronstijd.

Het plangebied ligt in een zone met veel activiteit uit zowel de IJzertijd als de Romeinse periode. Gedurende de IJzertijd ontwikkelde het Midden-Nederlandse Rivierengebied zich tot een relatief dichtbevolkt en welvarend gebied. In de Romeinse tijd werd de omgeving Pannerden onderdeel van de Romeinse Limes. Er zijn resten gevonden van een castellum (Romeins fort) en een vicus (kampdorp).[14] En zijn er verwijzingen gevonden die erop wijzen dat de dam van Drusus in dit gebied is gebouwd. Een unieke dam die diende om een deel van het Rijnwater dat eerder via de Waal afstroomde naar de Neder-Rijn te stuwen. Dit met de bedoeling om betere toegang via het water te krijgen voor de Romeinse troepen om de Germaanse stammen eronder te krijgen. Verder is sprake van oude woongronden en zijn een aantal vindplaatsen bekend uit de Vroege en Late Middeleeuwen.

---

[12] Kuijl, 2016.

[13] Woolschot *et al.*, 2018.

[14] mijngelderland.nl.

2.4 Historie

Bij het Gelders Archief[15] is geraadpleegd, maar er zijn geen voor het plangebied relevante gegevens voorhanden. Verder is Gelderland in beeld geraadpleegd.[16] Deze informatiebron bevat geen relevante informatie voor of over het plangebied.

De dijkring van de Liemers is rond 1328 gesloten.[17]

Het plangebied ligt in een omvangrijke "oude woongrond" gekarteerd in 1952.[18] Op de eerste kadastrale kaart (circa 1832)[19] is het plangebied en haar omgeving nog onbebouwd (zie onderstaande afbeelding). Het terrein is op de OAT (Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel) aangeduid als een boomgaard, tuin en een erf met bebouwing in de westelijke helft.

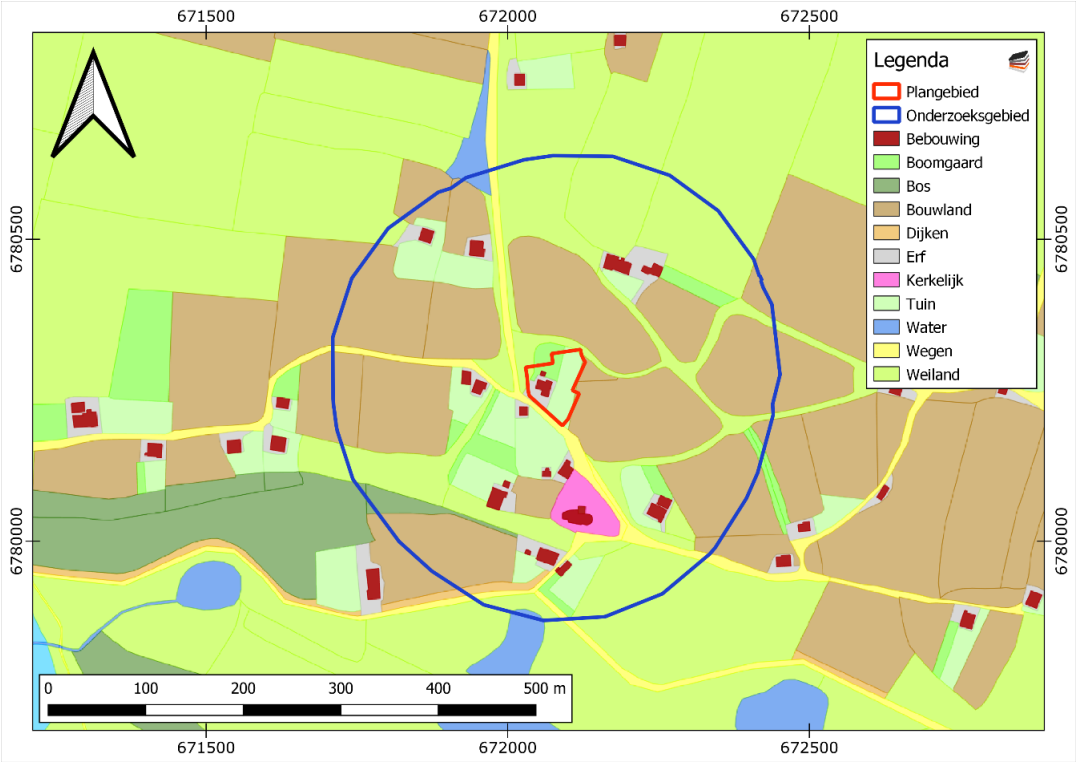

Afbeelding 7. Uitsnede uit de eerste kadastrale kaart, circa 1832. De locatie van het plangebied is rood omlijnd. Bron: hisgis.nl.

---

[15] www.geldersarchief.nl

[16] http://www.gelderlandinbeeld.nl

[17] Willemse en Verhagen, 2006.

[18] AWN.

[19] bron: hisgis.nl

Op de topografische kaart van 1850 (zie Afbeelding 10) is het plangebied bebouwd en gelegen tussen meerdere wegen die samenlopen in Pannerden. De omgeving bestaat op de topografische kaart van 1865 voornamelijk uit weilanden en bouwlanden met verschillende erven (zie Afbeelding 11). Op de topografische kaart van 1908 (zie Afbeelding 12) is een tweede gebouw verschenen in de zuidoostelijke hoek van het plangebied. Ten westen, aan de overkant van de weg, loopt tot 1937 een waterloop door Pannerden. In 1973 (zie Afbeelding 13) is het gebouw in de westelijke hoek afgebroken. Volgens Hugo van den Bogaard van de Heemkundekring Rijnwaarden is het gebouw (R.K. pastorie) rond 1964 vervangen voor het huidige gebouw (pastorie).[20] Op basis van het Foto Archief van de Heemkundekring Rijnwaarden stonden de huidige pastorie en de oude pastorie in april 1967 nog naast elkaar (Afbeelding 8).[21] In ieder geval is duidelijk dat de oude pastorie op ongeveer 15 m ten westen van de huidige pastorie heeft gestaan. De oude pastorie is waarschijnlijk rond 1891 gebouwd.[22] Tussen 1973 en 2019 (zie Afbeelding 14) verandert er binnen het plangebied niets meer. In de omgeving van breidt de bebouwing van Pannerden zich enorm uit.

Afbeelding 8. De R.K. Pastorie van Pannerden. Datum onbekend. Bron: Heemkundekring Rijnwaarden.

[20] Mail correspondentie d.d. 12 oktober 2023 tussen Hugo van den Bogaard en Ronny Kost.

[21] *heemkundekringrijnwaarden.nl.*

[22] Giesen, 1988.

Afbeelding 9. De oude en nieuwe (rechterrand foto) R.K. Pastorie van Pannerden in april 1967. Bron: heemkundekringrijnwaarden.nl.

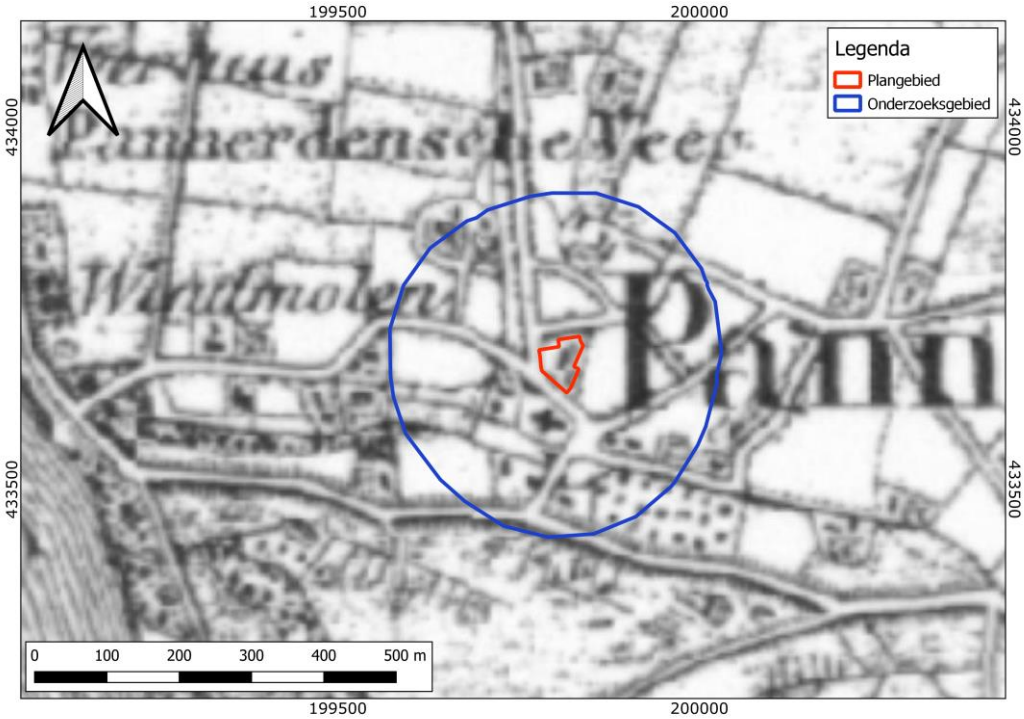

Afbeelding 10. Uitsnede uit de topografische kaart van 1850. Bron: topotijdreis.nl.

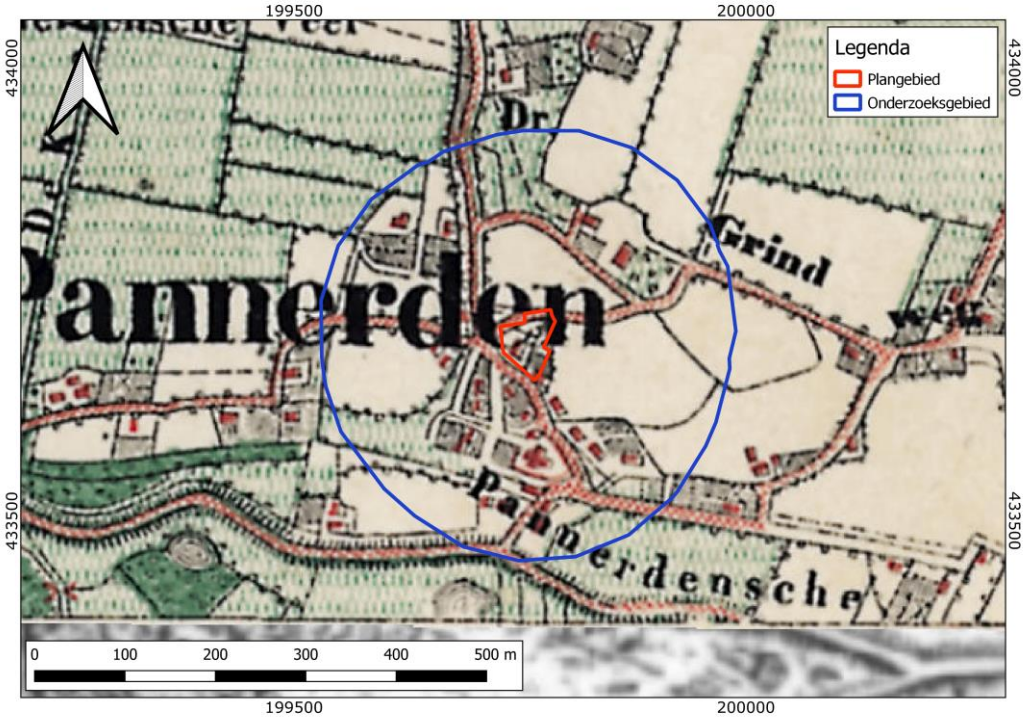

Afbeelding 11. Uitsnede uit de topografische kaart van 1865. Bron: topotijdreis.nl.

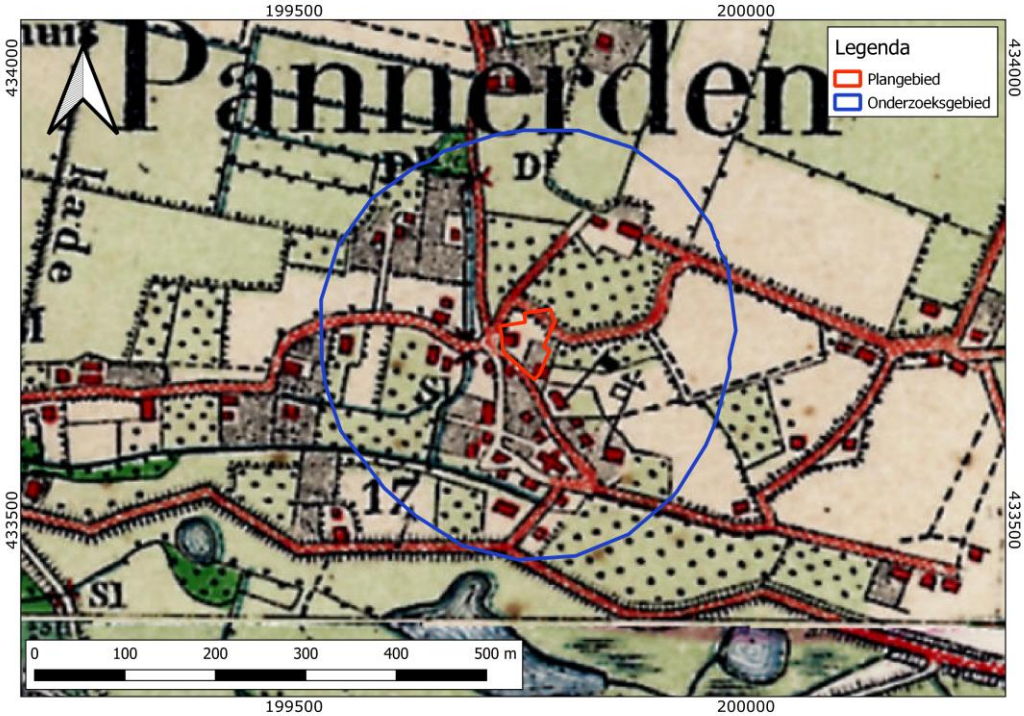

Afbeelding 12. Uitsnede uit de topografische kaart van 1908. Bron: topotijdreis.nl.

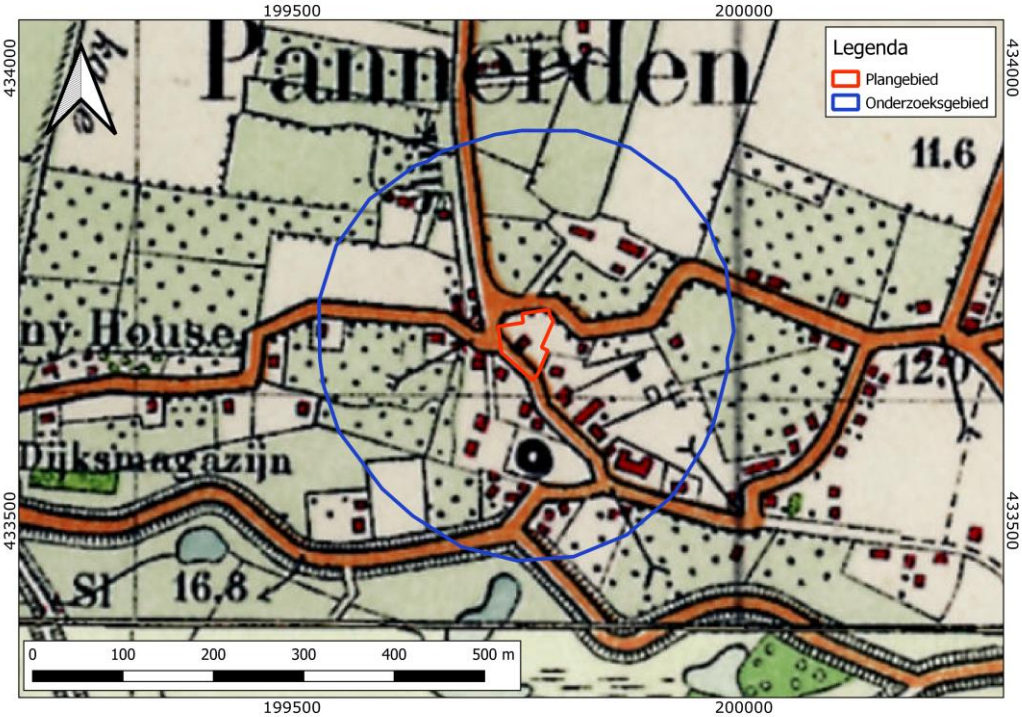

Afbeelding 13. Uitsnede uit de topografische kaart van 1937. Bron: topotijdreis.nl.

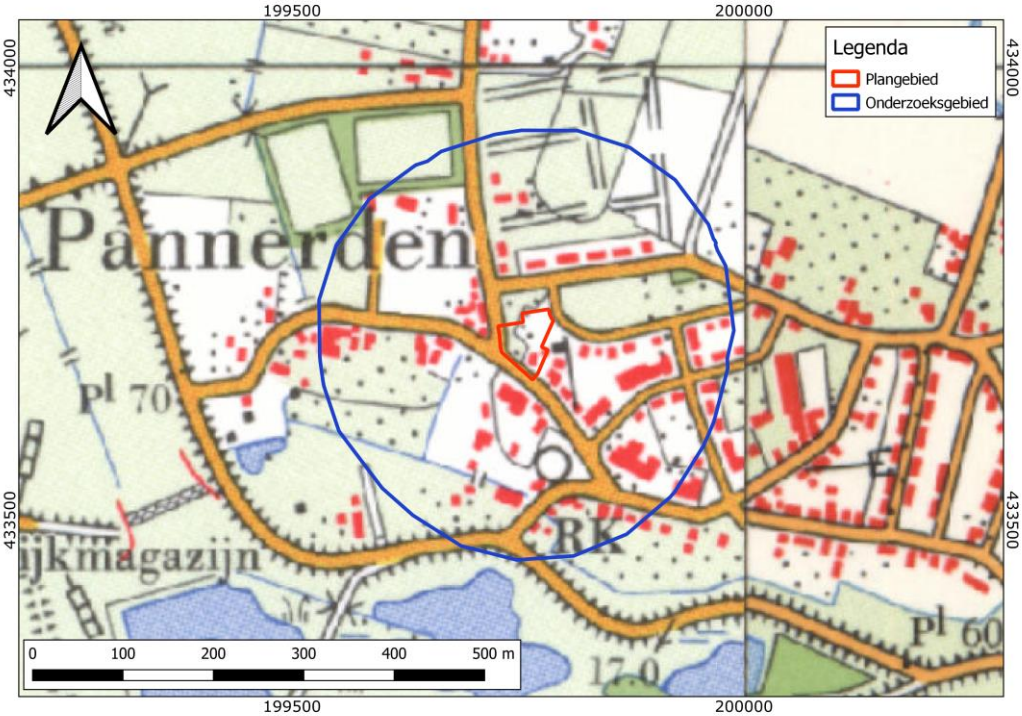

Afbeelding 14. Uitsnede uit de topografische kaart van 1973. Bron: topotijdreis.nl.

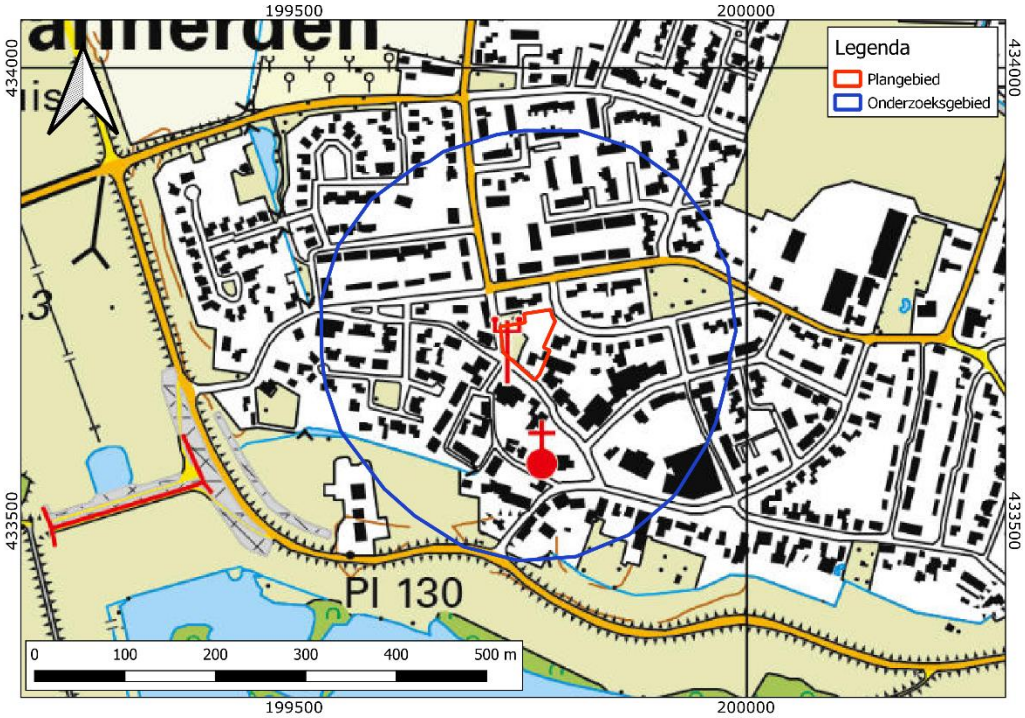

Afbeelding 15. Uitsnede uit de topografische kaart van 2019. Bron: topotijdreis.nl.

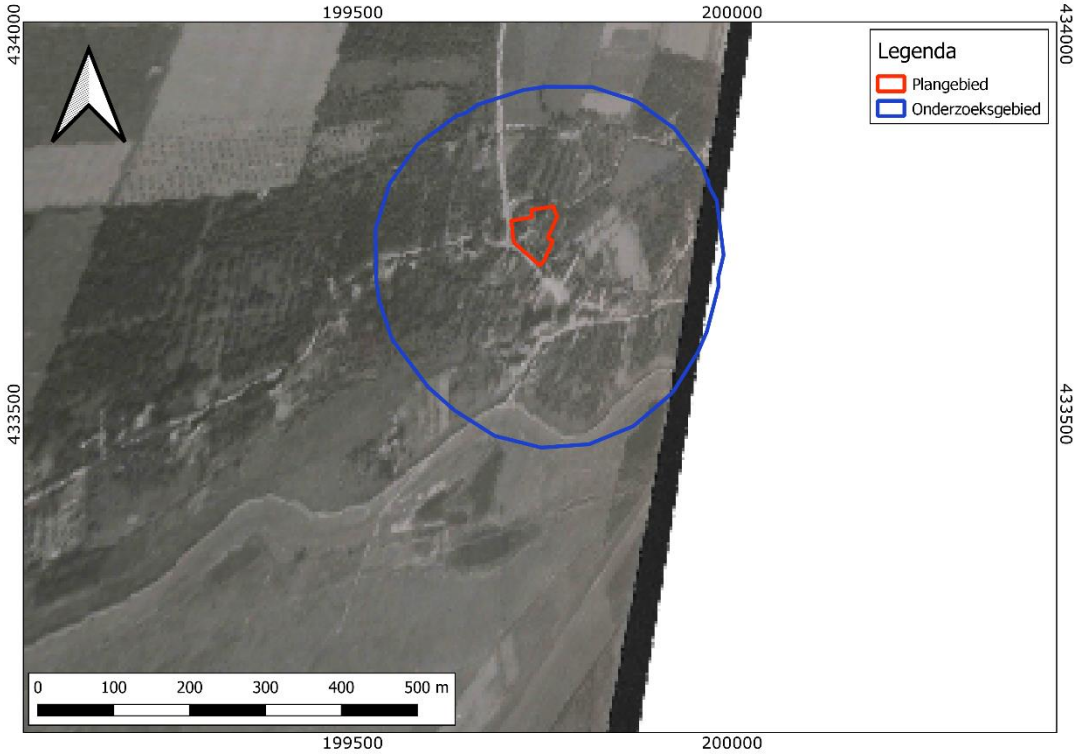

Afbeelding 16. Luchtfoto RAF 19 september 1944. Bron: Wageningen University & Research – Geoportal.

Tweede Wereldoorlog

Op de luchtfoto die genomen is op 19 september 1944 tijdens de operatie 'Market Garden' is de kern van Pannerden te zien bestaande uit verspreidde bebouwing (Afbeelding 16). Rondom de oude kern vallen vooral de boomgaarden op. Terwijl buiten de bebouwde kom vooral de akkers en bouwlanden zichtbaar zijn. In de westelijke hoek van het perceel is de pastorie zichtbaar. Op de luchtfoto zijn (nog) geen tekenen van linies of een andere militaire aanwezigheid aanwezig zijn. Op de IKME-kaart (zie Afbeelding 17) ligt het plangebied in de linie Noordoever-Rijn. Dit was een verlenging van de Westwall van de Duitsers om eventuele vijanden uit het zuiden op te kunnen vangen. Op de ruimingskaart van BeoBOM (zie Afbeelding 17) zijn drie EODD-ruimrapporten bekend.

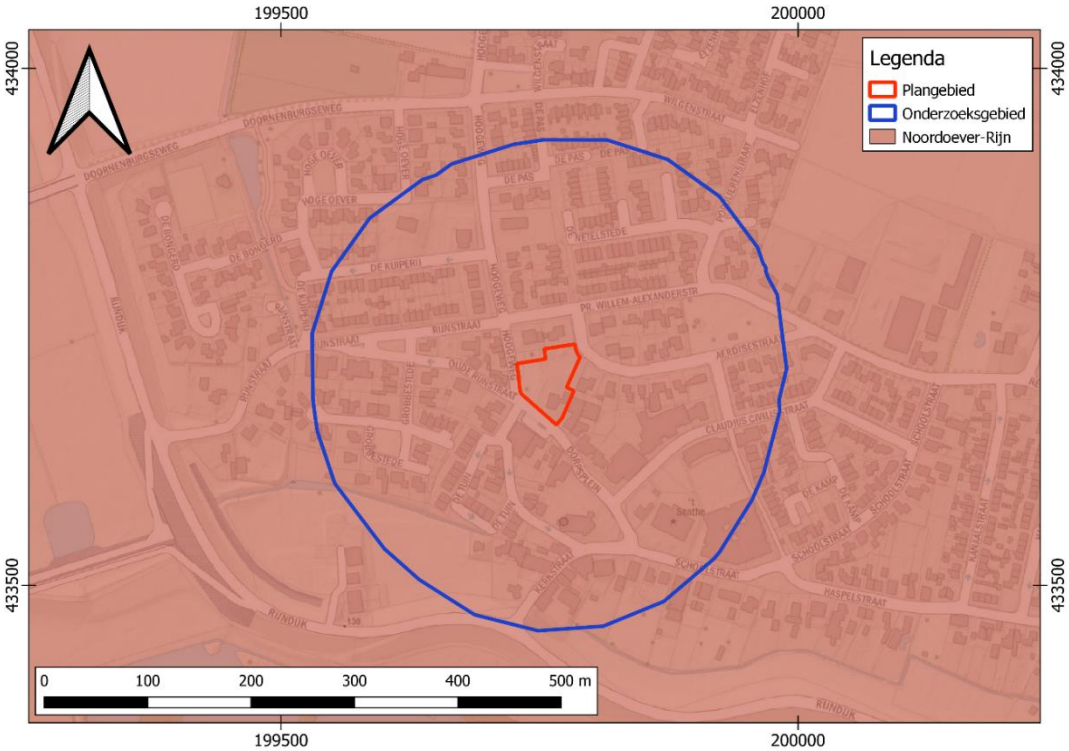

Afbeelding 17. Uitsnede uit de IKME-kaart. Bron: ikme.nl.

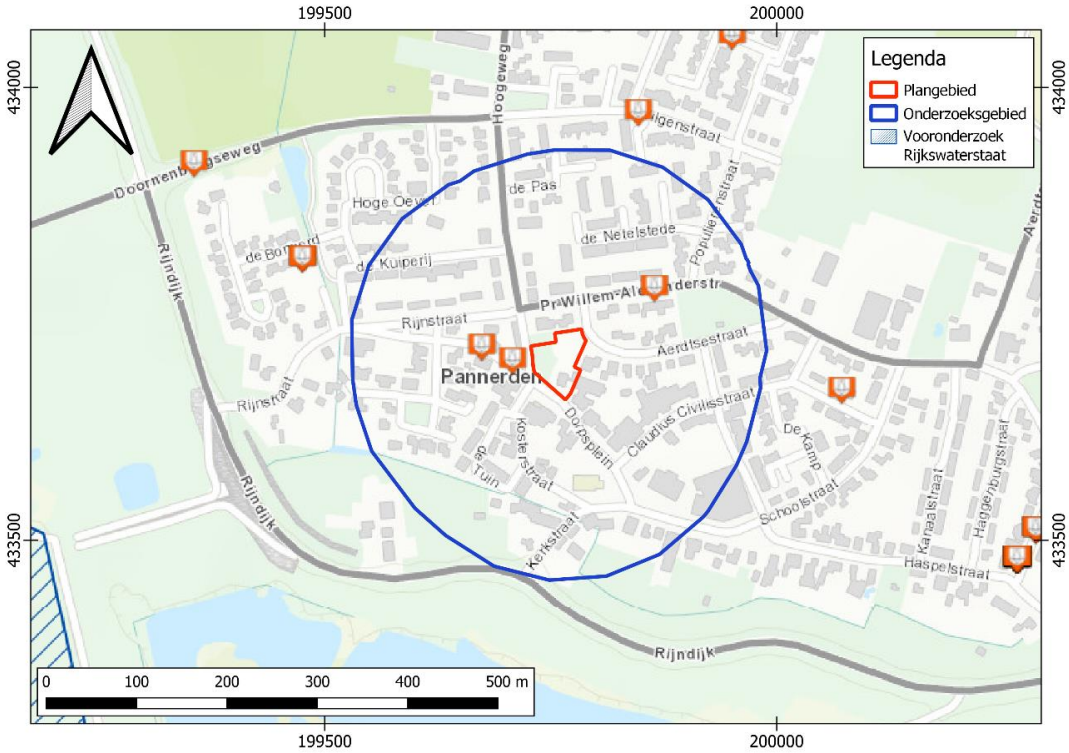

Afbeelding 18. Uitsnede uit de BeoBOM-ruimingskaart. Bron: beobom.nl

HOOFDSTUK 3 CONCLUSIE EN VERWACHTINGSMODEL

3.1 CONCLUSIE

Het onderzoek is uitgevoerd conform protocol SIKB KNA 4002.

Op basis van de inventarisatie kan het volgende geconcludeerd worden.

De pleistocene ondergrond bestaande uit afzettingen van vlechtende rivieren (Formatie van Kreftenheye) ligt op ongeveer 4,30 m -mv. Dit rivierterras werd vanaf ongeveer de Midden-Bronstijd afgedekt met Holocene afzettingen. In eerste instantie trad veengroei op. Vanaf ongeveer de Midden-IJzertijd werd het veen afgedekt met komklei. Op basis van de bodemkundige landschappenkaart ligt het plangebied op een oeverwal binnen een omvangrijke oude woongrond. Deze omvat ongeveer de oude kern van Pannerden. De oeverwal maakt niet direct deel uit van een stroomgordel, maar is ontstaan onder invloed van de nabijgelegen Waal en Herwen stroomgordels. Deze zijn de laatste 2000 jaar afgezet.

Afgaande op de bodemkundige landschappenkaart ligt het plangebied binnen een oude woongrond (volgens de bodemclassificatie bekendstaand als tuineerdgronden). Deze oude woongronden liggen volgens de bodemkaart binnen een eenheid bestaande uit met zware zavel en lichte klei. Concluderend is er een bodemopbouw te verwachten met een profielopbouw van oeverafzettingen met een dikke A-horizont-op-komafzettingen- (mogelijk op veen), bovenop een diepe pleistocene ondergrond.

In de omgeving van het plangebied zijn archeologische resten uit de IJzertijd tot en met de Late Middeleeuwen bekend. Resten uit deze periode kunnen ook in het plangebied worden verwacht.

In historische tijden (vanaf circa 1832) werd het terrein omschreven als bebouwd erf met een boomgaard en tuin. Uit oude kaarten blijkt dat rekening is te houden met bodemverstoring als gevolg van bebouwing vanaf tenminste 1832.

3.2 VERWACHTINGSMODEL

Het onderzoek dient volgens het ‘Handboek archeologisch onderzoek Regio Arnhem, 2023’ antwoord te geven op de volgende vragen:

- *Waar kunnen (eventuele) archeologische resten zich bevinden?*

Deze resten kunnen in de top van de natuurlijke ondergrond liggen, mogelijk dicht onder het maaiveld onder een bouwvoor of eventuele ophogingslaag of op diepere niveaus. Het gaat dan ook om een gestapeld landschap. De exacte diepte van de oeverafzettingen en de maximale diepte waarop archeologisch relevante lagen kunnen worden aangetroffen zijn in dit stadium onbekend. Vanwege de grote diepte van de pleistocene afzettingen (grootteorde 4,0 m -mv) is de archeologische verwachting voor de perioden Laat-Paleolithicum weinig relevant voor dit onderzoek. De archeologische verwachting is hoog voor de Bronstijd tot Nieuwe tijd. In deze periode zijn archeologische resten bekend en op basis vanaf het vroegste historisch kaartmateriaal is er aldoor bewoning geweest.

- *Welke verschijningsvorm kunnen deze hebben?*

Eventuele nederzettingen uit de steentijd hebben een omvang van 50 – 200 m2 (kleine variant) of 200 – 1000 m2 (middelgrote variant). Nederzettingen uit de periode Bronstijd – middeleeuwen hebben meestal een omvang tussen 500 – 2000 m2 (huisplaats) of meer dan 8000 m2 (dorp).[23]

Eventuele resten bestaan uit vuursteenstrooiingen (voornamelijk Laat-Paleolithicum tot en met Neolithicum, in mindere mate Bronstijd en IJzertijd). Daarnaast kan (gefragmenteerd) aardewerk worden verwacht, evenals houtskool, verbrande huttenleem en natuursteen. Vanaf ongeveer de 17e eeuw is ook baksteen te verwachten (rurale gebieden; in bewoningskernen al eerder).

- *Is verder onderzoek noodzakelijk? Zo ja, hoe kan daar systematisch naar gezocht worden?*

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek worden archeologische resten verwacht. De geplande bodemingrepen zullen deze resten zeer waarschijnlijk aantasten. We adviseren daarom vervolgonderzoek aan in de vorm van een karterend booronderzoek. De prospectiekenmerken van de te verwachten complextypen rechtvaardigen in dit stadium een karterend onderzoek. Conform de Leidraad Karterend booronderzoek[24] dienen daarbij 20 boringen per ha te worden gezet. Relevante lagen dienen daarbij te worden gezeefd over een maaswijdte van 4 mm of te worden versneden en verbrokkeld. Tijdens een karterend booronderzoek wordt in vergelijking met een verkennend booronderzoek uitgegaan van een dichter boorgrid en is de diameter van de boorkop groter waardoor de kans op het aantreffen van vondsten vergroot wordt en de aan- of afwezigheid van een vindplaats meestal kan worden vastgesteld. Dit onderzoek geeft een relatief hoge kans de verwachte archeologische vindplaatsen op te sporen.

Bij de beoordeling van deze rapportage en overleg hierover werd duidelijk dat beter was geweest dat methode C3 (boorgrid 17 x 20 m met een edelmanboor van 12 cm, waarbij het bemonsterde materiaal versneden en verbrokkeld wordt) was toegepast. Dat heeft te maken dat nog veel onbekend is over de landschappelijke opbouw voor het gebied met name rond de gemeenten Duiven en Zevenaar en dat de archeologische niveaus onduidelijk zijn.

---

[23] bron: Tol e.a., 2006.

[24] Tol e.a., 2012.

HOOFDSTUK 4 VELDONDERZOEK

4.1 BESCHRIJVING ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldonderzoek heeft tot doel om meer inzicht te verkrijgen in de fysische situatie in het plangebied. Het dient de in het plangebied aanwezige bodems, de mate van verstoring en de aanwezigheid van potentiële archeologische niveaus in kaart te brengen. Aan de hand daarvan kan er voor het plangebied een gespecificeerd verwachtingsmodel worden opgesteld dat gedetailleerder en nauwkeuriger is dan een verwachtingsmodel dat louter gebaseerd is op bronnen en globalere bodem- en geomorfologische kaarten.

Voor het booronderzoek niet-toegankelijke en/of verstoorde delen zijn aangegeven op de kaart in bijlage 3.

Voor aanvang van het veldonderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld[25] en gedeponeerd in Archis3. Het veldonderzoek bestond uit het zetten van karterende boringen. De karterende boringen hebben tot doel vindplaatsen op te sporen. Op basis van het verwachtingsmodel is karterend booronderzoek een effectieve onderzoeksmethode om de archeologische potentie van het plangebied in kaart te brengen. Conform de Leidraad Karterend Booronderzoek[26] is uitgegaan van een boorgrid van 20 boringen per ha en zijn de boringen uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 12 cm.[27] Relevante lagen van de boorkernen zijn op archeologische indicatoren versneden en verbrokkeld.

De boringen zijn gemeten met GPS met een nauwkeurigheid van 3 m. Het bodemprofiel is beschreven volgens de norm NEN 5104 en ASB. De NAP-maaiveldhoogtes van de boringen zijn bepaald aan de hand van het AHN. De profielbeschrijvingen zijn opgenomen in bijlage 13. De boorpuntenkaart met de posities van de boringen is opgenomen in bijlage 12.

4.2 RESULTATEN: LITHOLOGIE, LITHOGENESE EN BODEMONTWIKKELING

De boringen 4 en 6 zijn gestuit op puin of boomwortels. Overal is een dikke A-horizont aangetroffen. In boring 1 bevond zich daaronder een opgebrachte laag, met

[25] Wijnen, 2023.

[26] Tol e.a., 2012.

[27] Achteraf was de toepassing van methode C3 beter geweest, zie paragraaf 3.2.

daaronder vullingen, waarvan de bovenste gekarakteriseerd kan worden als een dikke A-horizont. Deze vullingen zijn tot de maximaal verkende diepte van 300 cm -mv aangetroffen. In de boringen 3 en 5 is een dikke A-horizont bestaande uit drie à vier subhorizonten die in totaal absurde dikten van respectievelijk 220 en 240 cm bereiken. Onder de dikke A-horizont van slechts 70 cm dikte in boring 2 zijn oeverafzettingen aangetroffen tot 220 cm -mv. Omdat de oeverafzettingen tot 130 cm -mv zwak humeus zijn en archeologische indicatoren bestaande uit baksteen en houtskool bestaat, representeren de bovenste 60 cm van de oeverafzettingen mogelijk een spoor. Tussen 170 en 200 cm -mv is in boring 2 een laklaag aangetroffen. De extreem dikke A-horizont in boring 3 en 5, maar ook de dikke A-horizont in boring 2 kan gekarakteriseerd worden als oude woongronden. Waarschijnlijk is deze extreme dikte van de A-horizont ontstaan door ophoging van het terrein. Vooruitlopend op de beschrijving van de archeologische resultaten in de volgende paragraaf moet de bovenste 130 cm (boven 11,77 à 11,92 m +NAP) van de dikke A-horizont, vanwege de aanwezige archeologische indicatoren, uit een ophoging daterend in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd bestaan. De subhorizonten van de dikke A-horizont eronder zijn waarschijnlijk eerder ontstaan dan de Late Middeleeuwen. In boring 1 is een diep spoor aangetroffen, die mogelijk een waterput representeert. Vanwege de extreem dikke A-horizont, een spoor tot de maximaal verkende diepte in boring 1 en het stuitten van twee van de boringen is er geen heel goed gedifferentieerd beeld van de natuurlijke ondergrond (oeverafzettingen) ontstaan. In boring 2 zijn zwak zandige afzettingen aangetroffen, waarin één laklaag in herkend zijn. In boring 3 bestaan de oeverafzettingen vanaf 220 tot 280 cm -mv uit zwak humeuze, sterk zandige klei, die bovenin gelaagd is, waarin meerdere archeologische indicatoren zijn aangetroffen (verbrande leem, houtskool en aardewerk). Ook de eronder liggende afzettingen in boring 3 bestaan uit sterk zandige klei, maar verder uiterlijk niet humeus, bevat dergelijke archeologische indicatoren. Vanaf 240 cm -mv is in boring 5 eveneens deze afzetting bestaande uit sterk zandige klei aangetroffen. Vanwege de aangetroffen lithologie (sterk zandige klei) van de afzettingen in de natuurlijke ondergrond van boring 3 en 5 kan het ook om crevasseafzettingen gaan. Er zijn bij dit karterend booronderzoek zeer veel archeologische indicatoren aangetroffen. Als representatie van de profielopbouw wordt boring 3 beschreven:

- *0 tot 70 cm -mv (12,52 tot 13,22 m +NAP): bruingrijze, humeuze, zwak zandige klei met wat baksteen en houtskool en een beetje kolengruis, A-horizont.*

- *70 tot 130 cm -mv (11,92 tot 12,52 m +NAP): bruingrijze, humeuze, zwak zandige klei met wat baksteen en houtskool, A-horizont.*

- *130 tot 190 cm -mv (11,32 tot 11,92 m +NAP): bruingrijze, humeuze, zwak zandige klei met wat houtskool, aardewerkfragmentjes, verbrande leem en fosfaatvlekken, A-horizont.*

- *190 tot 220 cm -mv (11,02 tot 11,32 m +NAP): grijze, humeuze, zwak zandige klei met wat houtskool, aardewerkfragmentjes, verbrande leem, botstukjes en fosfaatvlekken, A-horizont.*

- *220 tot 280 cm -mv (10,42 tot 11,02 m +NAP): grijze, zwak humeuze, sterk zandige klei, bovenin gelaagde klei met wat verbrande leem, houtskool en aardewerkfragmentjes, oeverafzettingen, C-horizont (wel met humusinspoeling).*

- *280 tot 300 cm -mv (10,22 tot 10,42 m +NAP): lichtgrijze, sterk zandige klei met wat verbrande leem, houtskool en aardewerkfragmentjes, oeverafzettingen, C-horizont.*

In de boringen die konden worden doorgezet tot de gewenste diepte zijn verschillen geconstateerd. In boring 1 zijn onder een dikke A-horizont zijn vullingen tot de

maximaal verkende diepte van 3,0 m aangetroffen. In één enkel profiel (boring 2) is een dikke A-horizont met daaronder oeverafzettingen met daarin een laklaag aangetroffen. Bij de extreem dikke A-horizont in boring 3 en 5 met veel archeologische indicatoren (aardewerkfragmentjes, verbrande leem, botfragmentjes, houtskool en baksteen in de bovenste 130 cm) gaat het mogelijk deels om ophogingen. In ieder geval lijkt er binnen het plangebied, ter hoogte van de huidige woning sprake te zijn van een verhoogde huisplaats. Er is in het plangebied een overwegend onverstoorde bodemopbouw aangetroffen. De gestuite boringen 4 en 6 representeren mogelijke verstoringen. In ieder geval is boring 6 ongeveer gezet ter hoogte van voormalige bebouwing die op de topografische kaarten van 1908 en 1937 staat aangegeven.

De top van het archeologisch niveau in de vorm van de oeverafzettingen of archeologisch spoor (waarschijnlijke vulling van een waterput in boring 1 en mogelijk spoor in boring 2) bevindt zich op 70 à 240 cm -mv (10,67 à 12,60 m +NAP). Er zijn dan ook grote verschillen in de dikte van de humeuze bovenlaag variërend van 70 tot 240 cm dikte.

4.3 Resultaten: archeologie

Er zijn binnen het plangebied veel archeologische indicatoren aangetroffen (baksteen, houtskool, bot, aardewerkfragmentjes, verbrande leem en fosfaatvlekken). Aan de hand van het type indicatoren kan deels bij benadering de ouderdom voor een aantal lagen en horizonten worden vastgesteld worden. In boring 1 waar tot de maximaal verkende diepte vullingen zijn vastgesteld zijn houtskool en baksteen als archeologische indicatoren vastgesteld.

Deze vullingen, die waarschijnlijk een waterput representeren, moeten ergens in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd dateren. Hetzelfde geldt voor de bovenste twee subhorizonten van de A-horizont in boring 3 en bovenste subhorizont in boring 5, waarin in beide in de bovenste 130 cm (respectievelijk boven 11,52 en 11,77 m +NAP) baksteen is vastgesteld. In de subhorizonten eronder is geen baksteen aangetroffen en is het waarschijnlijk dat deze in de Late Middeleeuwen of vroeger zijn gevormd. Daar zijn archeologische indicatoren in de vorm van verbrande leem, houtskool, aardewerkfragmentjes en/of fosfaatvlekken en/of botstukjes aangetroffen. In de boringen 3 en 5 zijn in de oeverafzettingen eronder houtskool, aardewerkfragmentjes en verbrande leem (alleen in boring 3) aangetroffen. In boring 2 is baksteen in de dikke A-horizont en bovenin de er onderliggende oeverafzettingen aangetroffen. De bovenste 60 cm van de oeverafzettingen zien er uiterlijk zo uit, maar representeren waarschijnlijk een spoorvulling (zwak humeus en houtskool en baksteen als archeologische indicator) uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd. Verder is houtskool aangetroffen in het gehele profiel, afgezien dan van de oeverafzettingen vanaf 200 cm -mv (11,30 m +NAP; onder de laklaag). In de laklaag van boring 2 zijn vanaf 170 cm -mv aardewerkfragmentjes (gruis) en verbrande leem aangetroffen. In de op boomwortels gestuite boring 4 is in de bovenste 40 cm houtskool en baksteen aangetroffen, terwijl vanaf 40 cm tot de maximaal verkende diepte van ongeveer 100 cm -mv aardewerkfragmentjes, houtskool en verbrande leem is aangetroffen. In de op puin of een fundering gestuite boring 6 is wat puin, baksteen en houtskool aangetroffen.

Boring	Diepte [cm - mv]/eenheid	Beschrijving	Datering
1	60 - 130/ A-horizont	2 fragmenten wit geglazuurd aardewerk, 1 fragment pijpaardewerk, 1 botfragment, twee fragmenten baksteen	Nieuwe Tijd
3	130 – 190/ A-horizont	4 fragmenten handgevormd, gereduceerd aardewerk	IJzertijd
3	190 – 220/ A-horizont	3 botfragmenten, 6 fragmenten handgevormd, gereduceerd aardewerk	IJzertijd – Nieuwe Tijd
3	220 – 280/ oeverafzettingen, C-horizont	5 fragmenten handgevormd, gereduceerd aardewerk	IJzertijd
3	280 – 300/ oeverafzettingen, C-horizont	3 fragmenten handgevormd, gereduceerd aardewerk	IJzertijd
4	40 – 100/ A-horizont	5 fragmenten roodbakkend bouwkeramiek, 1 fragment verbande leem	Late Middeleeuwen - Nieuwe Tijd
5	0 – 130/ A-horizont	3 fragmenten roodbakkend aardewerk	Late Middeleeuwen - Nieuwe Tijd
5	130 – 190/ A-horizont	1 fragment roodbakkend aardewerk 2 fragmenten handgevormd, gereduceerd aardewerk	IJzertijd – Nieuwe Tijd
5	190 – 240/ A-horizont	2 fragmenten handgevormd, gereduceerd aardewerk 1 botfragment, 2 fragmenten verbrande leem	IJzertijd – Nieuwe Tijd
5	240 – 270/ oeverafzettingen, C-horizont	2 fragmenten handgevormd, gereduceerd aardewerk	IJzertijd
6	0 – 100/ A-horizont	1 fragment roodbakkend aardewerk, 2 fragmenten handgevormd, gereduceerd aardewerk, 1 verbrand botfragment	IJzertijd – Nieuwe Tijd

Tabel 2. Vondstmateriaal (aardewerkdeterminatie, Ronny Kost, archeoloog).

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE EN VERWACHTING

De conclusie wordt gegeven aan de hand van de onderzoeksvragen uit paragraaf 1.7.

- *Wat is de (geologische) samenstelling en opbouw van de ondergrond?*

  Door grote verschillen in dikte van de humeuze bovenlaag variërend van 70 tot 240 cm dikte zijn er grote verschillen in diepte waarop de natuurlijke afzettingen in de vorm van oeverafzettingen of spoorvulling (waterput in boring 1 en mogelijk spoor in boring 2) zijn aangetroffen. In de boringen 3 en 5 zijn oude woongronden aangetroffen, die respectievelijk een dikte hebben van 220 cm en 240 cm. Omdat niet overal en/of zeer beperkt de natuurlijke ondergrond verkend kon worden, kon geen duidelijke differentiatie in horizontale en verticale zin gemaakt worden. In boring 1 zijn oeverafzettingen met één laklaag aangetroffen. Vanwege de aangetroffen lithologie (sterk zandige klei) van de afzettingen in de natuurlijke ondergrond van boring 3 en 5 kan het ook om crevasseafzettingen gaan.

- *Welk bodemprofiel is aanwezig en is deze intact?*

  Er is voornamelijk een onverstoorde bodemopbouw aangetroffen met een dikke tot extreem dikke A-horizont (tot maar liefst 240 cm -mv) aangetroffen. Het gaat om oude woongronden, waarbij waarschijnlijk nog een ophoging aanwezig is (opgehoogde huisplaats). Daaronder is de natuurlijke ondergrond bestaande uit oever- en/of crevasseafzettingen en archeologische sporen aangetroffen (waterput of gracht in boring 1 en een spoor, ongedifferentieerd in boring 2, beide ergens daterend in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd).

- *Zijn in het plangebied indicatoren gevonden die (kunnen) wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats?*

  Boring 4 is vroegtijdig gestuit door boomwortels en boring 6 door puin of een oude fundering in de ondergrond. Ter hoogte van boring 6 staat op de topografische kaart uit 1908 en 1937 een woning aangegeven. Verder zijn er veel archeologische indicatoren aangetroffen (baksteen, houtskool, bot, aardewerkfragmentjes, verbrande leem en fosfaatvlekken). De aardewerkfragmenten dateren waarschijnlijk voornamelijk uit de IJzertijd en in mindere mate uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd. De meeste archeologische indicatoren zijn in de A-horizont aangetroffen, met name in de boringen 3 en 5 waar een extreem dikke A-horizont is aangetroffen met meerdere subhorizonten (oude woongronden). In de oeverafzettingen van de boringen 2, 3 en 5 zijn verschillende archeologische indicatoren op verschillende niveaus aangetroffen. In de boringen 1, 3 en 5 zijn

archeologische indicatoren aangetroffen tot ongeveer tot de maximaal verkende diepte van 3,0 m -mv.

- *Wat is te zeggen over de horizontale en verticale verspreiding van de archeologische resten?*

  Ter hoogte van boring 1 en 2 zijn sporen uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd aangetroffen. Boring 6 is waarschijnlijk begin deze eeuw bebouwd geweest. Vrijwel overal zijn archeologische indicatoren aangetroffen, behalve dan in de oeverafzettingen in boring 2, afgezien dan de laklaag in boring 2. De bovenste 130 cm (boven 11,77 à 11,92 m +NAP) van de dikke A-horizont in boring 3 en 5, bestaat vanwege de aanwezige archeologische indicatoren (baksteen en aardewerk uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd), uit een ophoging daterend in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd.

- *Wat is de vermoedelijke aard en datering van de archeologische resten?*

  Er zijn binnen het plangebied veel archeologische indicatoren aangetroffen (baksteen, houtskool, bot, aardewerkfragmentjes, verbrande leem en fosfaatvlekken). De aardewerkfragmenten dateren waarschijnlijk voornamelijk uit de IJzertijd en in mindere mate uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd.

- *Wordt de specifieke archeologische verwachting van het plangebied op basis van het bureauonderzoek bevestigd door het veldonderzoek?*

  De archeologische verwachting is hoog voor de IJzertijd tot Nieuwe tijd. Waarschijnlijk is er sprake van een opgehoogde huisplaats. Deze kan mogelijk in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd dateren. In het oostelijke rivierengebied zijn deze vaak na de bedijking aangelegd (rond 1328 na Chr.). Na de bedijking waren de gevolgen bij een overstroming vaak catastrofaler dan in de perioden daarvoor.

- *Wordt het (potentiële) archeologische niveau verstoord door de ontwikkeling binnen de projectlocatie?*

  Op basis van het onderzoek wordt het hoogste archeologische niveau verwacht vanaf 12,60 m + NAP. Met een buffer van 30 cm om de archeologie te beschermen, moet ervanuit gegaan worden dat archeologische resten bij de voorliggende plannen zullen worden verstoord.

HOOFDSTUK 6 SELECTIEADVIES

Er is voornamelijk een onverstoorde bodemopbouw aangetroffen met een dikke tot extreem dikke A-horizont (tot maar liefst 240 cm -mv) aangetroffen. Het gaat om oude woongronden, waarbij waarschijnlijk nog een ophoging aanwezig is (opgehoogde huisplaats, mogelijk uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd; na de bedijking rond 1328). Daaronder is de natuurlijke ondergrond bestaande uit oever- en/of crevasseafzettingen en archeologische sporen aangetroffen (waterput of gracht in boring 1 en een spoor, ongedifferentieerd, beide ergens daterend in de Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd). Er zijn binnen het plangebied veel archeologische indicatoren aangetroffen (baksteen, houtskool, bot, aardewerkfragmentjes, verbrande leem en fosfaatvlekken). De aardewerkfragmenten dateren waarschijnlijk voornamelijk uit de IJzertijd en in mindere mate uit de Late Middeleeuwen tot Nieuwe tijd.

Op basis van het onderzoek wordt het hoogste archeologische niveau verwacht vanaf 12,60 m + NAP. Met een buffer van 30 cm om de archeologie te beschermen kunnen alleen de ontwikkelingen die gaan tot een diepte van 12,90 m + NAP worden vrijgegeven. Voor de overige ingrepen moet er eerst een vervolgonderzoek plaatsvinden in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Dit proefsleuvenonderzoek moet worden uitgevoerd voorafgaande aan de sloop van de bestaande bebouwing op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen. Dit omdat de huidige bebouwing mogelijk gefundeerd is tot in het archeologische niveau/buffer. Afhankelijk van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kunnen de volgende verplichtingen worden opgelegd:

De verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of de verplichting tot het doen van vervolgonderzoek doormiddel van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een archeologisch deskundige; en de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan en het archeologisch aangetroffen vondstmateriaal te deponeren bij het desbetreffende depot.

Dit advies is overgenomen door de gemeente Zevenaar, hierin vertegenwoordigd door de archeologisch adviseur van de gemeente, de heer S. Diependaal

Mochten bij graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt conform de Erfgoedwet (art. 5.10) een meldingsplicht. Dit kan bij Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (033 421 74 56) of via de website: www.cultureelerfgoed.nl/contact.

literatuur

Afdeling Erfgoed en Archeologie, gemeente Arnhem, 2023: *Handboek archeologisch onderzoek Regio Arnhem. Kaders voor onderzoek en beoordeling van rapporten*.

Berendsen, H.J.A., 2005 (1997). *Landschappelijk Nederland. De fysisch geografische regio's*. Assen.

Berendsen, H.J.A., 2008. *De vorming van het land*. Assen.

Borsboom, A.J. en J.W.H.P. Verhagen, 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek. Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P). Gouda*.

Bosch, J.H.A.,2008. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1. Op basis van de Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 5.2. Deltares-rapport 2008-U-R0881/A.*

Giesen, J.Th.M., 1988: *Inventaris van het Archief van de parochie van de H. Martinus te Pannerden Kerk: 1797 – CA. 1965. Armen 1855 – 1967*.

Hoven, E., C. Helmich & W.S. van de Graaf, 2007. *Inventariserend Veldonderzoek, waarderende fase, De Pannerd in Pannerden.* Becker en Van de Graaf Rapport 20573.

Kuijl, E.E.A. van der, 2016. *Bureauonderzoek en Karterend Booronderzoek Archeologie Plangebied Rijnstraat 3 te Pannerden, Gemeente Rijnwaarden.* Hamaland Rapport 151046.

Mulder, E.F.J. de., 2003. *De ondergrond van Nederland.* Groningen.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters,* Nederlands Normalisatie-instituut Delft.

Roller, G.J. de, 2013. *Archeologisch booronderzoek Schoolstraat 2 te Pannerden, gemeente Rijnwaarden (GE).* MUG-Rapport 2012-24.

Tol, A.J., J.W.H.P. Verhagen en M. Verbruggen, 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek v2*. SIKB.

Wijnen, J.J.A., 2023: *Laagland Archeologie. Plan van Aanpak IVO-karterende fase Plangebied: Dorpsplein 1, Pannerden, Zevenaar.*

Willemse, N.W., & J.G.M. Verhagen, 2006. Gemeente Zevenaar een archeologische waarden- en verwachtingskaart met AMZ-adviezen, Brummen.

Woolschot, D., E.F.A. Anker en E.E.A. van der Kuijl, 2018. *Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Plangebied Kerkstraat 7 te Pannerden, Gemeente Zevenaar.* Hamaland Rapport 181849.

Archeologische databases/internetbronnen

ArchisIII

www.boorstaten.nl

www.topotijdreis.nl

www.hisgis.nl

www.grondwatertools.nl

www.kadastralekaart.com

Gebruikte kaarten

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2), nauwkeurigheid Z-waarde <= 5 cm. Bron: www.ahn.nl. Geraadpleegd op 28-9-2023

Archeologische beleidskaart. Bron: gemeente Zevenaar. Geraadpleegd op 28-9-2023

Archeologische verwachtingskaart. Bron: gemeente Zevenaar. Geraadpleegd op 28-9-2023

Kaart waarnemingen, AMK-terreinen en onderzoeksmeldingen. Bron: www.zoeken.cultureelerfgoed.nl. Geraadpleegd op 26-9-2023

Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Bron: www.pdok.nl. Geraadpleegd op 26-9-2023

Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000. Bron: www.pdok.nl. Geraadpleegd op 26-9-2023

Topografische kaart, schaal 1:10.000. Bron: www.pdok.nl. Geraadpleegd op 26-9-2023

BIJLAGE 1AMZ-CYCLUS

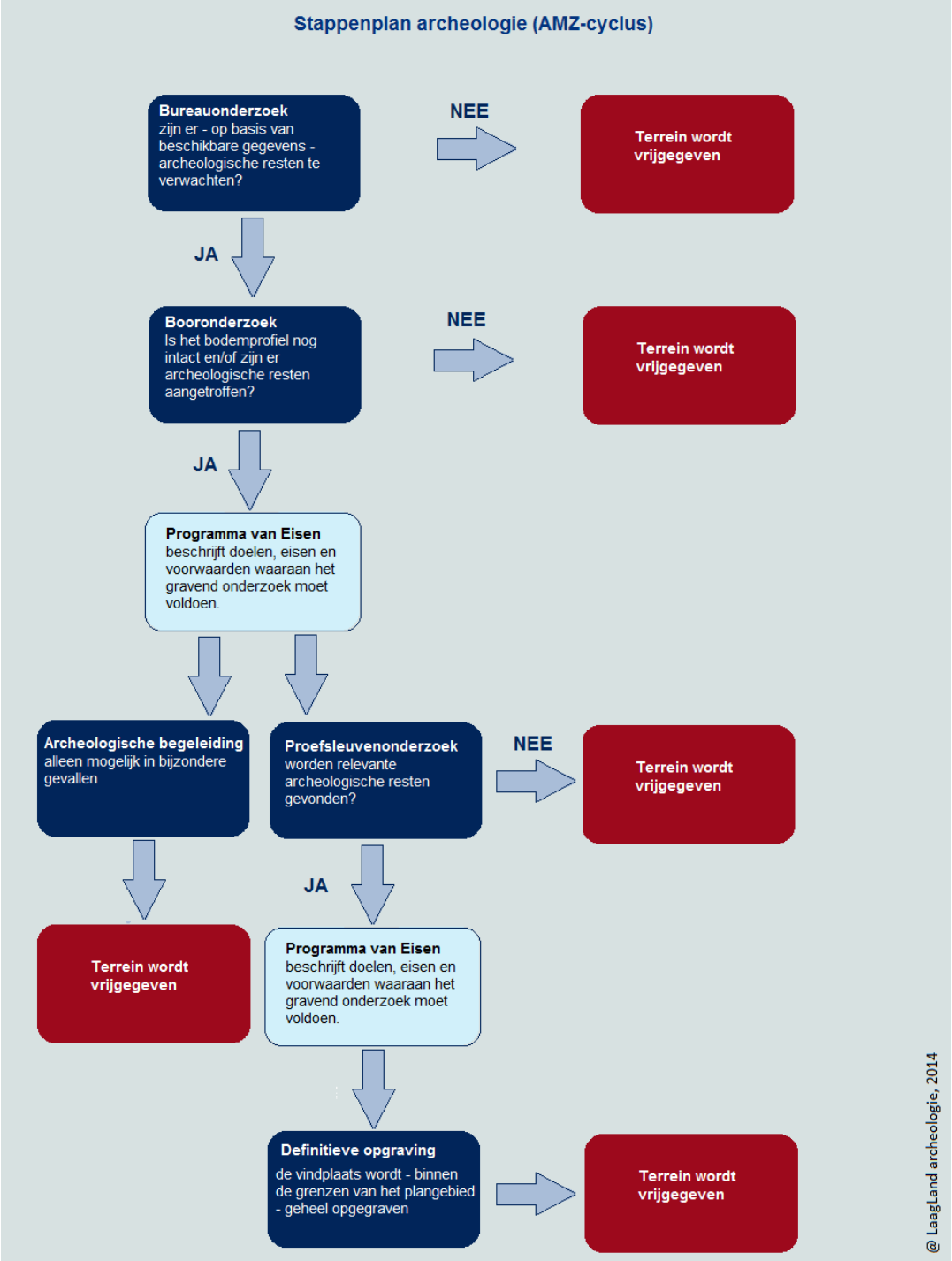

BIJLAGE 2 ARCHEOLOGISCHE PERIODEN

Archeologische perioden				Datering
Nieuwe tijd		C		-1795
		B		-1650
		A		-1500
Middeleeuwen		Laat		-1250
		Vol		-1050
		vroeg	Ottoons	-900
			Karolingisch	-725
			Merovingisch	-450
Romeinse tijd		Laat		-270
		Midden		-70 na Chr.
		Vroeg		-15 voor Chr.
Prehistorie	IJzertijd	Laat		-250
		Midden		-500
		Vroeg		-800
	Bronstijd	Laat		-1100
		Midden		-1800
		Vroeg		-2000
	Neolithicum	Laat		-2850
		Midden		-4200
		Vroeg		-4900/5300
	Mesolithicum	Laat		-6450
		Midden		-8640
		Vroeg		-9700
	Paleolithicum	Jong		-35.000
		Midden		-250.000
		Oud		

@ Laagland Archeologie, 2014

BIJLAGE 3 BOUWTEKENINGEN

Huidige bebouwing

Onderdeel	PLATTEGROND BEGANE GROND BESTAAND		
Project	Nieuwbouw Martinushuis Dorpsplein 1 6911 AJ Pannerden	Status	Bestaand
		Schaal	1:100
		Formaat	A4
		Datum	24 juni 2022
Opdrachtgever	Martinus Pannerden BV	Gewijzigd	22-05-2024
		Bladnummer	02

MARTINUS
Pannerden B.V.

Wilgenstraat 57
6911 BR Pannerden

Tel: 06-301711
Email: info@mart
Web: www.marti

Kelder

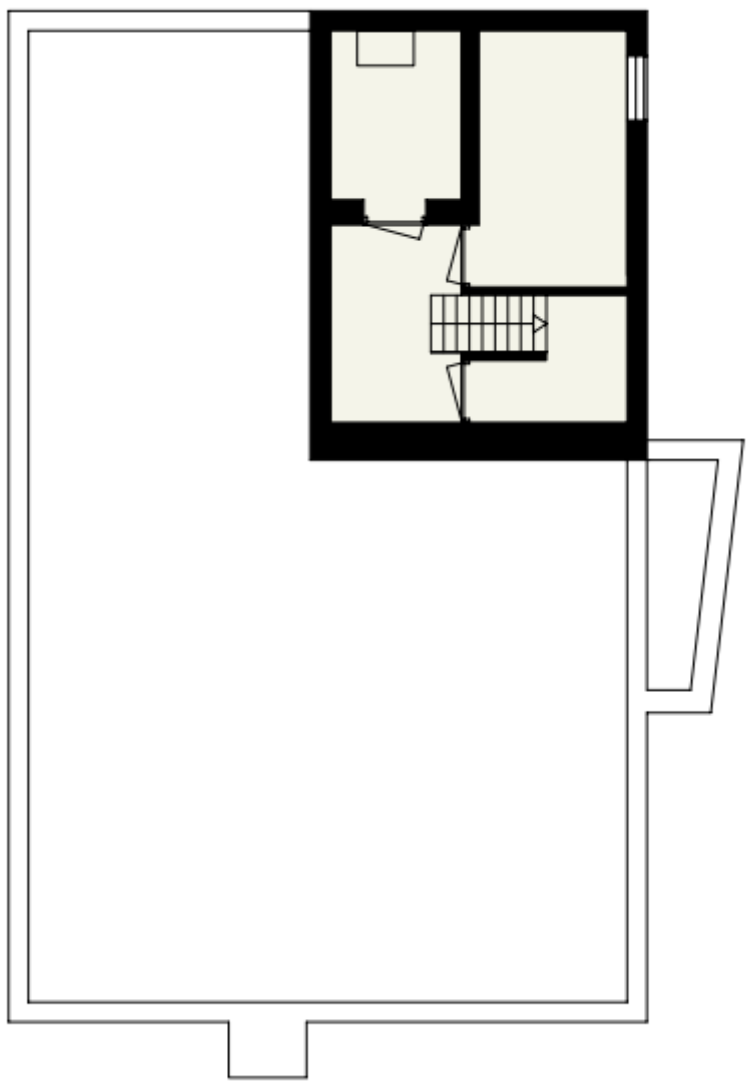

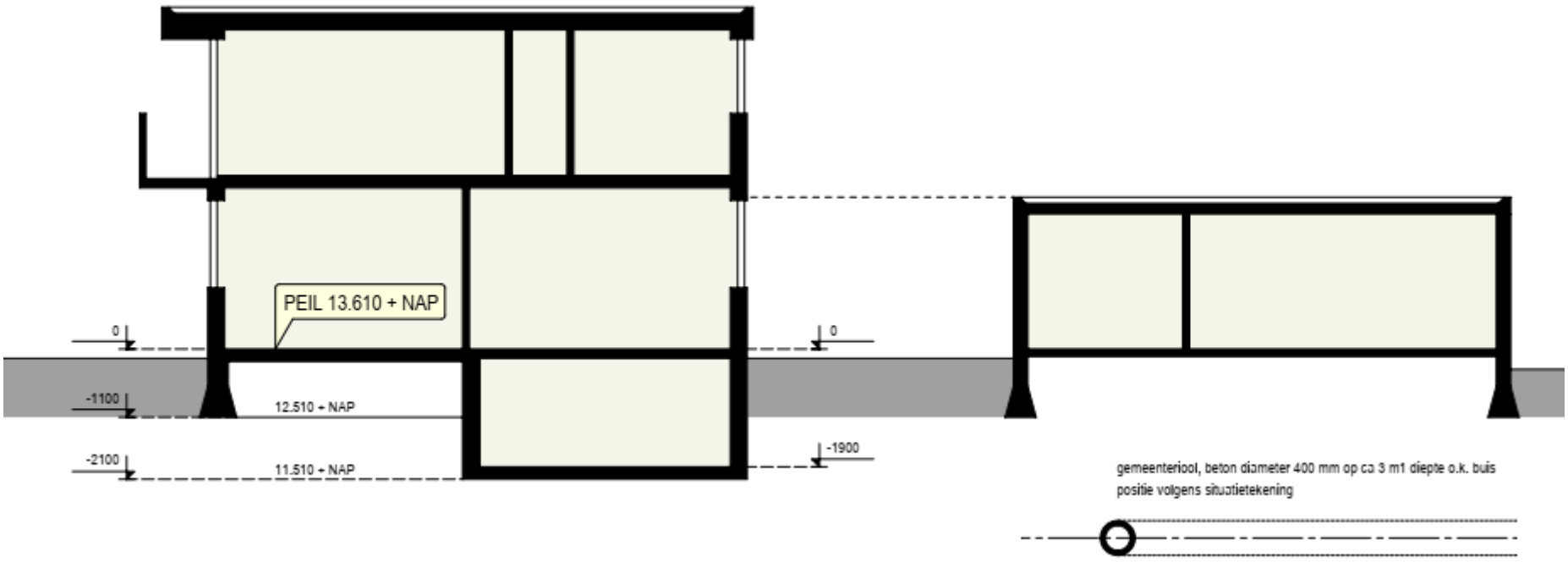
PEIL 13.610 + NAP
0
-1100
12.510 + NAP
-2100
11.510 + NAP
0
-1900
gemeenteriool, beton diameter 400 mm op ca 3 m1 diepte o.k. buis
positie volgens situatietekening

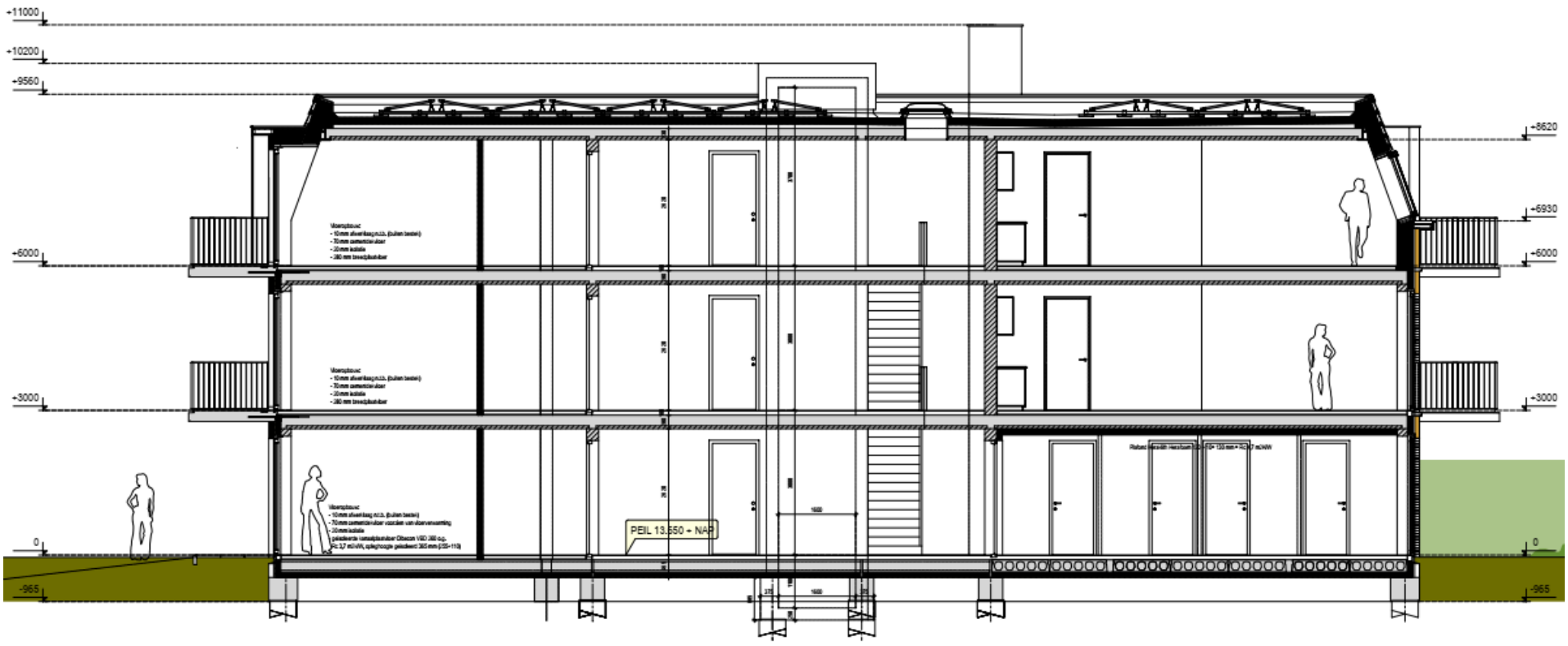
+11000
+10200
+9560
+6000
+3000
0
-965
+8620
+6930
+6000
+3000
0
-965
PEIL 13.550 + NAP

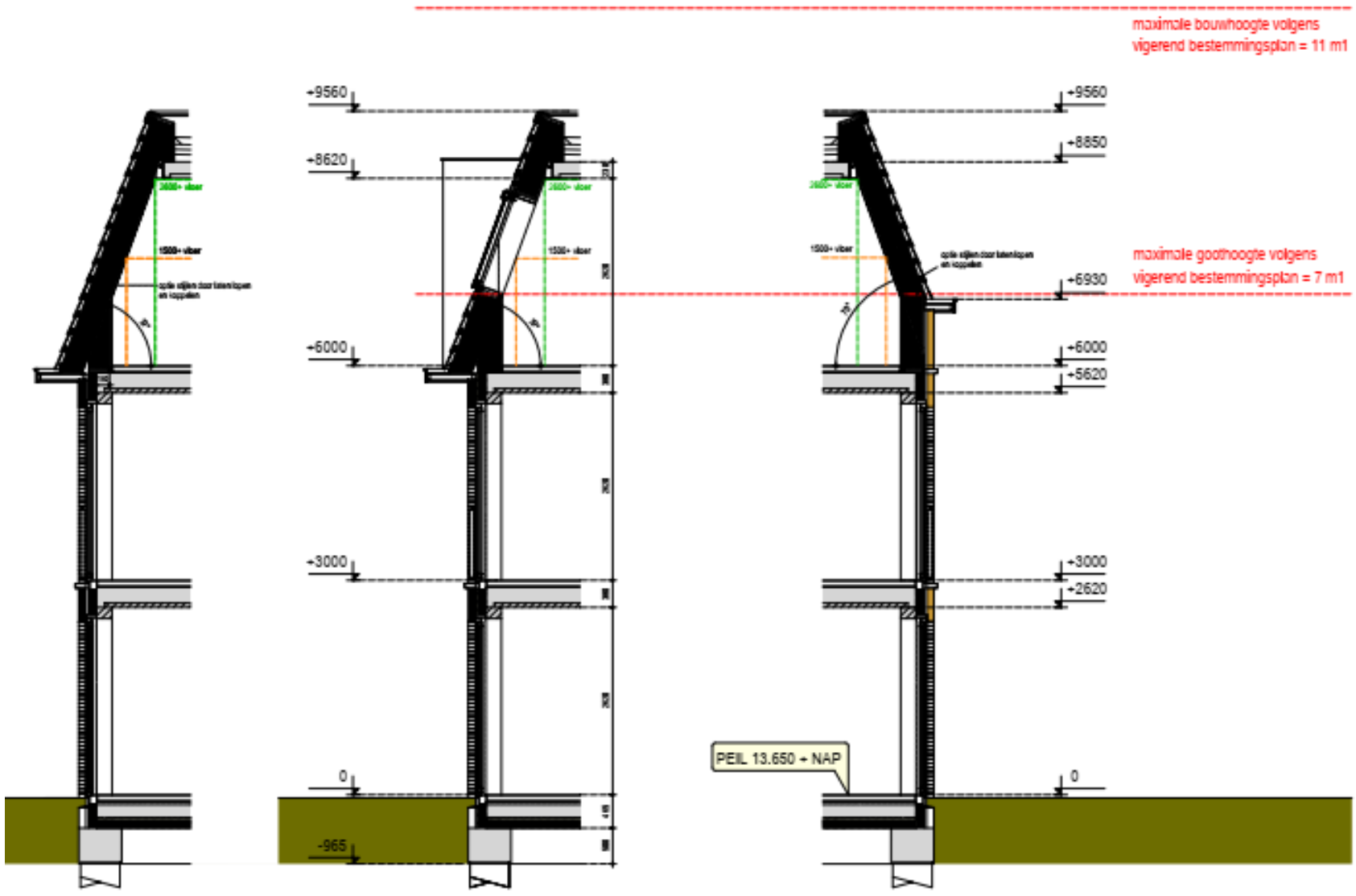
maximale bouwhoogte volgens
vigerend bestemmingsplan = 11 m1
maximale goothoogte volgens
vigerend bestemmingsplan = 7 m1
+9560
+8620
+6000
+3000
0
-965
+9560
+8850
+6930
+6000
+5620
+3000
+2620
0
PEIL 13.650 + NAP

BIJLAGE 4 NIET-TOEGANKELIJKE DELEN VOOR VELDONDERZOEK

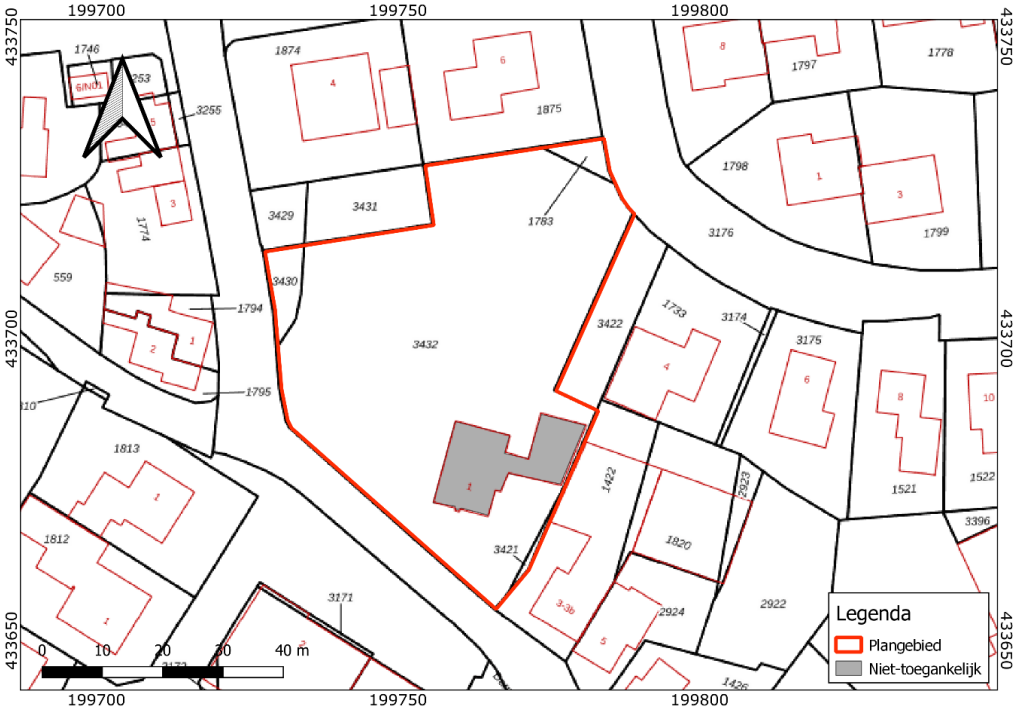

BIJLAGE 5 BODEMKUNDIGE LANDSCHAPPENKAART

Legenda

- Plangebied
- Onderzoeksgebied
- dijk en krib
- landweerwal
- vindplaats
- terp
- oude woongrond
- oever en crevasse
- rivieroeverwal
- rivierkom
- restgeul in uiterwaard
- kronkelwaard in uiterwaard
- rivieroeverwal in uiterwaard
- uiterwaard

BIJLAGE 6 GEOMORFOLOGISCHE KAART

Legenda

- Plangebied
- Onderzoeksgebied
- Laagte ontstaan door afgraving (10N94)
- Rivierkomvlakte (1M46)
- Storthopen met grind-, zand-, kleigaten of ijzerkuilen (10L91)
- Stroomrug of stroomgordel (10B44)
- Stroomrugglooiing (3H43)
- Vlakte van rivierafzettingen (2M45)
- Welvingen in rivierafzettingen (3L43)

BIJLAGE 7 BOORSTATEN DINO-LOKET

Boormonsterprofiel

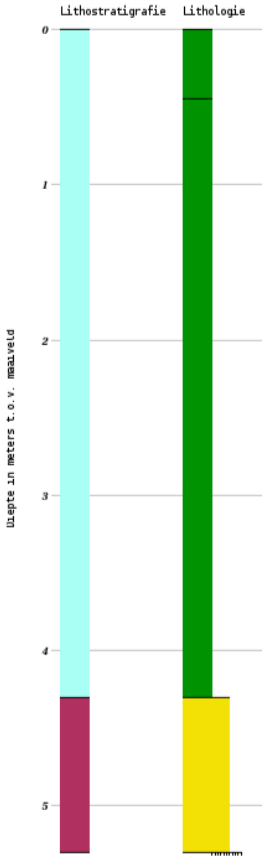

Identificatie :	B40D0035
Coördinaten :	199731 , 433716 (RD)
Maaiveld:	12.41 m t.o.v. NAP
Beschikbare informatie:	Digitale opnamegegevens
Beschrijfmethode:	Onbekend
Kwaliteit interpretatie:	Gevalideerd in ondergrondmodel

Lithostratigrafie	Lithologie
EC	Klei
KR	Zand midden categorie

BIJLAGE 8 ACTUEEL HOOGTEBESTAND NEDERLAND

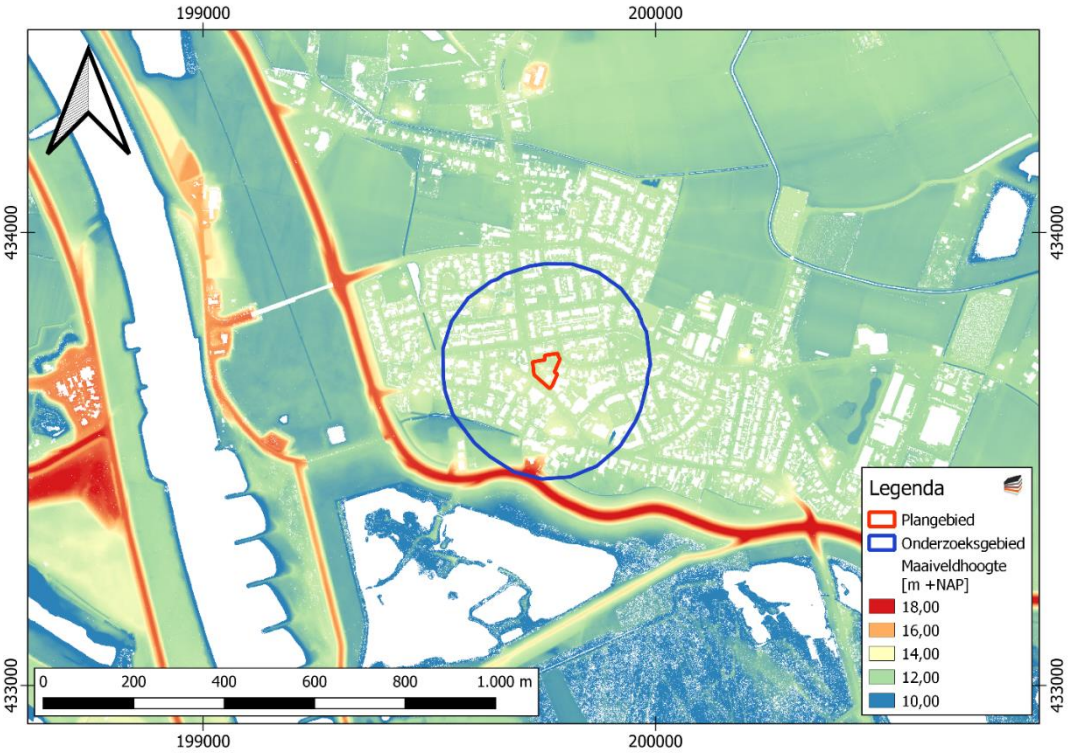

BIJLAGE 9 GEMEENTELIJKE ARCHEOLOGISCHE VERWACHTINGSKAART

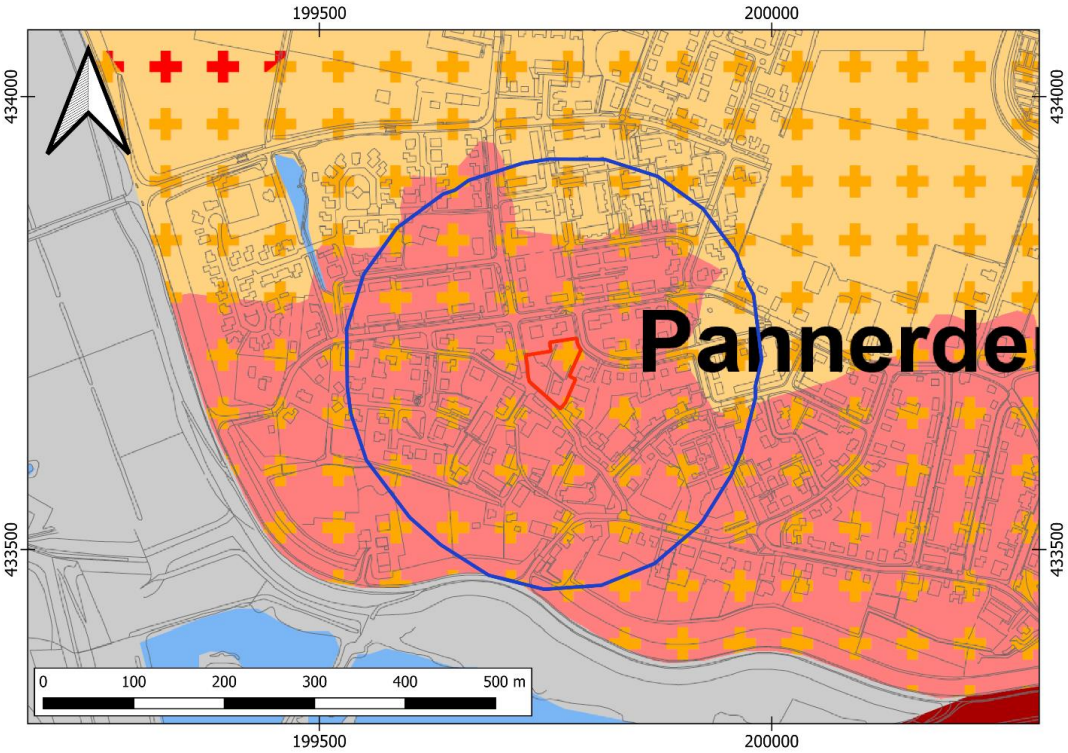

Legenda

- Plangebied
- Onderzoeksgebied
- Oeverwal Waal, pleistoceen tussen 2 - 3 m -mv, hoge archeologische verwachting vanaf de IJzertijd, hoge archeologische verwachting vanaf het midden-paleolithicum
- Oeverwal Waal of Oude Rijn-Pannerden op kom, Kreftenheye rivierzand op 2 - 3 m -mv, middelhoge archeologische verwachting vanaf de IJzertijd, hoge archeologische verwachting vanaf het midden-paleolithicum
- Oeverwal Waal of Oude Rijn-Pannerden op kom, Kreftenheye rivierzand op 3 - 4 m -mv, middelhoge archeologische verwachting vanaf de IJzertijd, hoge archeologische verwachting vanaf het midden-paleolithicum
- Uiterwaard Waal, lage archeologische verwachting

BIJLAGE 10 BODEMKAART

Legenda

- Plangebied
- Onderzoeksgebied
- Dijk
- Kalkhoudende ooivaaggronden; lichte zavel (Rd10A)
- Kalkhoudende ooivaaggronden; zware zavel en lichte klei (Rd90A)
- Kalkhoudende poldervaaggronden; zware zavel en lichte klei, profielverloop 5 (Rn95A)
- Water

BIJLAGE 11 WAARNEMINGEN, AMK-TERREINEN EN ONDERZOEKSMELDINGEN

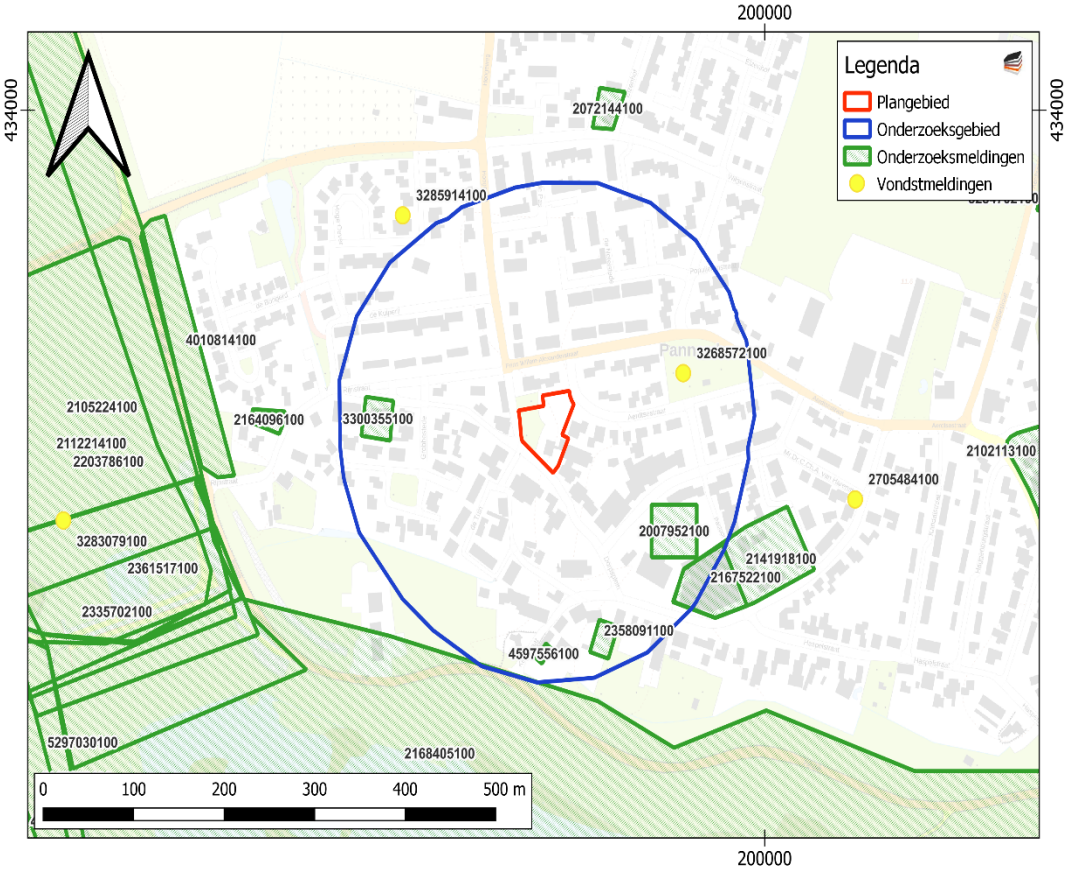

BIJLAGE 12 BOORPUNTENKAART VELDONDERZOEK

BIJLAGE 13 BOORSTATEN
VELDONDERZOEK

Boring 1 RD-coördinaten: 199758/433668

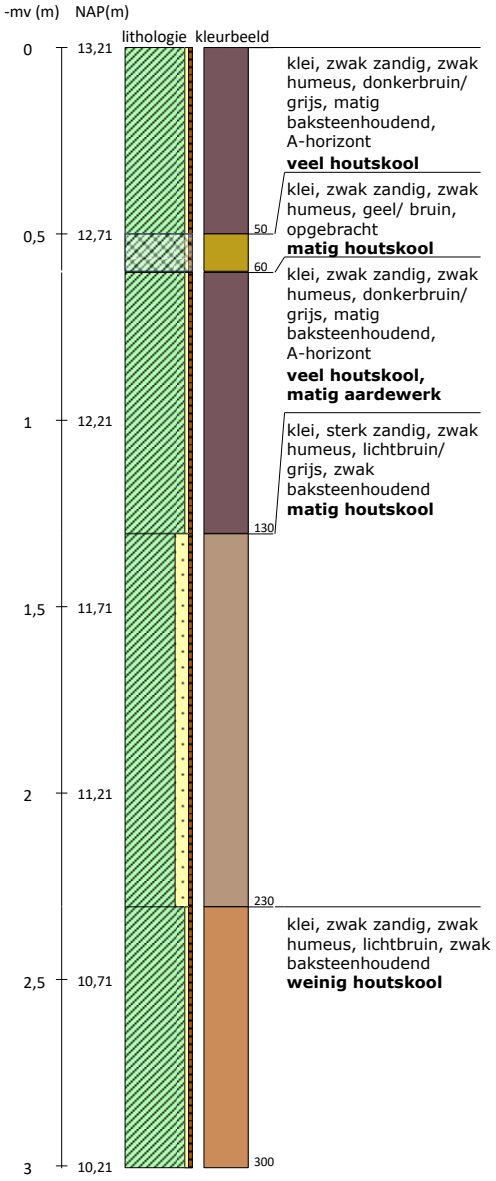

Boring 2 RD-coördinaten: 199748/433693

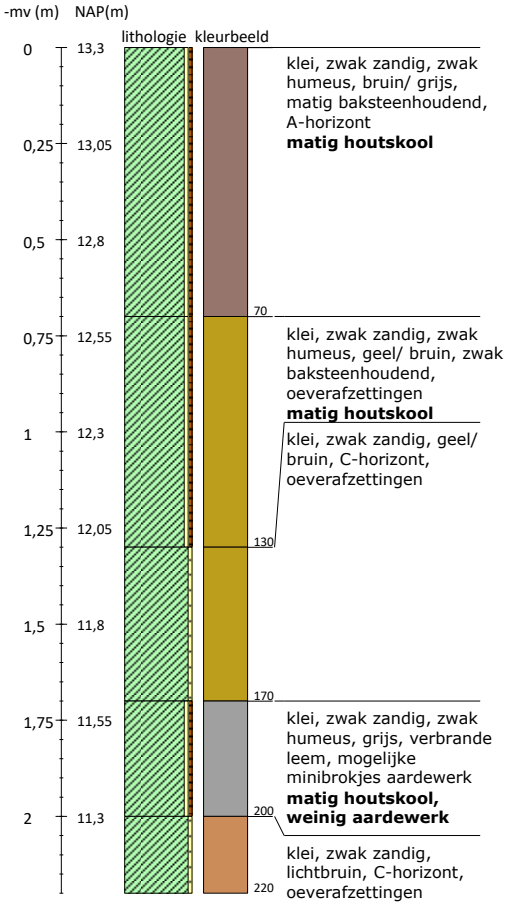

Boring 3 RD-coördinaten: 199768/433693

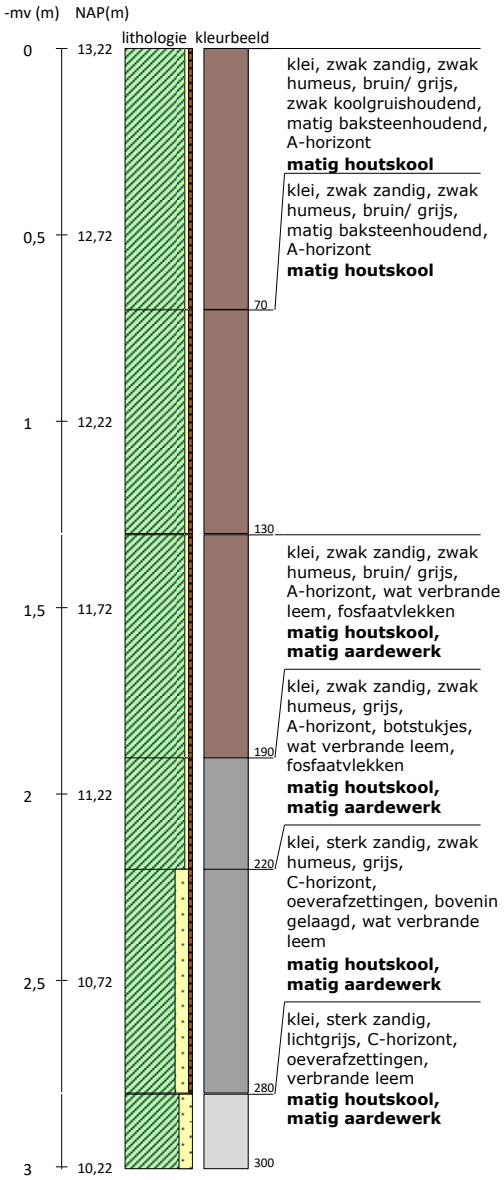

Boring 4 RD-coördinaten: 199778/433718

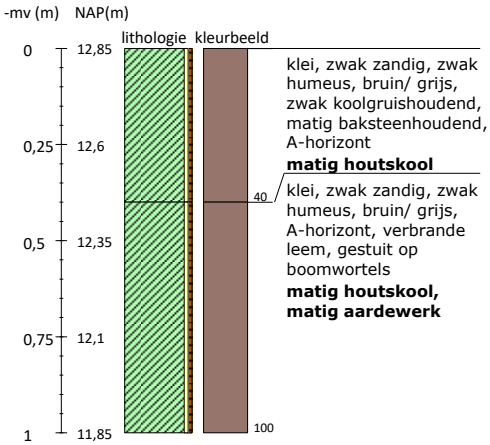

Boring 5 RD-coördinaten: 199758/433718

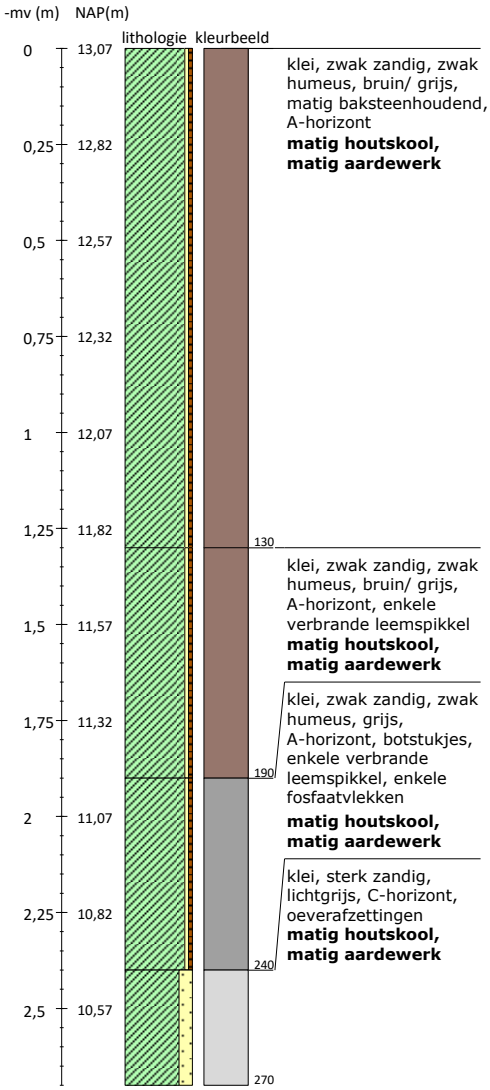

Boring 6 RD-coördinaten: 199734/433711

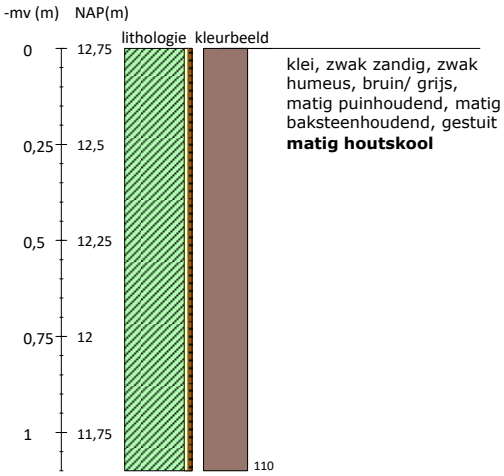

Legenda (conform NEN 5104, boorbeschrijvingsnorm van NITG-TNO en ASB)

Zand
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig
- Zand, kleiig

Klei
- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

Leem
- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

- verstoord

Veen
- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleiig
- Veen, sterk kleiig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

Grind
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig
- Grind, siltig

Overige toevoegingen
- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

Zandmediaan

uiterst fijn	< 105	µm
zeer fijn	105 - < 150	µm
matig fijn	150 - < 210	µm
matig grof	210 - < 300	µm
zeer grof	300 - < 420	µm
uiterst grof	420 - < 2000	µm

Zandsortering

goed gesorteerd	D60/D10 < 1,8
matig gesorteerd	D60/D10 1,8 < 3
slecht gesorteerd	D60/D10 > 3

Inclusies/archeologische indicatoren
(resten van planten, wortels, schelpen, wortels, hout, baksteen, puin, kolengruis, glas, aardewerk, houtskool, vuursteen, bot, fosfaat)

weinig	< 1%
matig	1-10%
veel	> 10%

Begrenzing onderliggende laag

scherp	overgangsgebied < 0,3 cm
onscherp	overgangsgebied 0,3 - < 3 cm
diffuus	overgangsgebied 3 cm - < 10 cm

Kalkgehalte

kalkloos	geen opbruising, minder dan 0,5% $CaCO_3$
kalkarm	hoorbare opbruising, circa 0,5 - 1à 2 % $CaCO_3$
kalkrijk	zichtbare opbruising, 1 à 2% $CaCO_3$

Boortype
- Edelmanboor Ø 7 cm
- Edelmanboor Ø 10 cm
- Edelmanboor Ø 12 cm
- Edelmanboor Ø 15 cm
- Guts Ø 2 cm
- Guts Ø 3 cm
- Zuigerboor
- Riverside boor Ø 7 cm

- Mechanische boor Ø 10 cm
- Mechanische boor Ø 12 cm
- Mechanische boor Ø 15 cm
- Mechanische boor Ø 20 cm

Grondwaterstand
- GHG
- GWG
- GLG

@ Boorstaten! - www.boorstaten.nl

BIJLAGE 14 VERKLARENDE WOORDENLIJST

AMK-terreinen - De AMK (Archeologische Monumentenkaart) is een bestand van alle bekende, behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland. Op de kaart staan terreinen van archeologische, hoge archeologische en zeer hoge archeologische waarde (al dan niet wettelijk beschermd) aangegeven. De AMK wordt niet meer geactualiseerd.

Bronstijd - In de Bronstijd (2.000 – 800 voor Chr.) werden voor het eerst voorwerpen van brons – een legering van koper en tin – gemaakt, hoewel vuursteen nog steeds breed toegepast werd. Aardewerk uit deze periode is meestal zeldzaam en van slechte kwaliteit ('hondebrokaardewerk'). Waarschijnlijk werden veel tradities en gebruiken uit het Neolithicum in deze periode voortgezet, waaronder aanvankelijk het gebruik overledenen in grafheuvels bij te zetten. Later, rond 1.200 voor Chr. werd begraving vervangen door crematies, die in urnenvelden en soms ook in oudere grafheuvels werden bijgezet.

Crevasse – Een crevasse ontstaat wanneer een rivier bij hoog water een oeverwal doorbreekt. Daarbij stroomt water en sediment in het achterliggende gebied. Het sediment bezinkt vervolgens als een lobvormige afzetting. Indien een oeverwal meerdere keren doorbroken wordt, zal de crevasse steeds hoger worden. De sedimenten waaruit een crevasse is opgebouwd bestaan grotendeels uit sediment afkomstig van de oeverwal.

Es – een es (enk, eng) is een areaal bouwland dat door meerdere grondgebruikers wordt gebruikt. Een es is ruimtelijk begrensd en als zodanig herkenbaar, maar de individuele percelen zijn niet gescheiden door duidelijk herkenbare grenzen.

Bodemhorizont – een bodemhorizont is een laag of zone die wordt gevormd door bodemvorming. Een bodemhorizont onderscheidt zich van andere lagen door kleur, textuur, structuur en abiotische factoren. De aan- of afwezigheid van bodemhorizonten in podzolgronden geeft belangrijke informatie in hoeverre het vroegere loop-/woonniveau nog intact is en in welke mate daarmee archeologische resten zijn te verwachten.

De A-horizont ligt meestal aan of vlak onder het maaiveld en is vaak humeus. Vaak vormt de bouwvoor de A-horizont. De E-horizont ligt meestal onder de A-horizont.

De E-horizont is ontstaan onder invloed van (regen)water, waardoor klei, humus en/of aluminium omlaag zijn getransporteerd. De E-horizont is vaak lichtgrijs van kleur ('loodzand').

De B-horizont ligt onder de E-horizont. Dit is een inspoelingslaag. De B-horizont is meestal bruin of donkerbruin gekleurd.

De BC-horizont kan onder de B-horizont voorkomen. Dit is een overgangslaag van B- naar C-horizont. De kleur is meestal donkergeel, bruingeel of geelbruin

De C-horizont is de minerale horizont van ongeconsolideerd materiaal. Het is het moedermateriaal waarin de bovenliggende horizonten zijn gevormd.

Horst - een door breuken begrensd opgeheven gebied. Het oorspronkelijke gebruik is als een (historische) benaming (toponiem) voor een met kreupelhout of hakhout begroeid, hoger gelegen stuk grond.

IJzertijd - In de IJzertijd (800 – 12 voor Chr.) werden de eerste ijzeren voorwerpen gemaakt. IJzer was harder dan brons en ijzererts was veel breder beschikbaar dan de grondstoffen voor brons (koper en tin). Het winnen en smeden van ijzer vereiste echter veel kunde en kennis. Naast aardewerk worden vanaf deze periode soms resten van

ijzeroventjes gevonden of afval dat is ontstaan bij ijzerwinning. Op de hogere zandgronden kwamen *celtic fields* (raatakkers) tot ontwikkeling. Dit waren akkercomplexen die zich soms tot over een groot gebied konden uitstrekken en gekenmerkt werden door relatief kleine akkertjes die omgeven werden door raatvormige wallen. Men woonde temidden van de akkers. Ten opzichte van de voorgaande en latere perioden werden vaak nattere gronden opgezocht. Vanaf de IJzertijd ook werden de zeekleigebieden in gebruik genomen.

Loodzand - In een plaggendek wordt regelmatig loodzand aangetroffen: bij het winnen van plaggen werd eerst de natuurlijke toplaag afgestoken. In deze toplaag was een E-horizont (uitspoelingslaag) aanwezig met een kenmerkende grijze kleur. Loodzand wordt meestal aangetroffen in de onderzijde van het plaggendek.

Mesolithicum - Het Mesolithicum (8.800 – 4.900 voor Chr.) begon tijdens het begin van het Holoceen. De gemiddelde temperatuur steeg. Vegetatie ontwikkelde zich sterk en de variatie in flora en fauna nam toe. De mens trok als jager/verzamelaar door het land. Materiële resten uit deze periode worden gekenmerkt door kleine vuursteenvoorwerpen (microlithen).

Middeleeuwen - De Middeleeuwen duurden van 450 – 1500 na Chr. Over de periode vlak na het definitieve vertrek van de Romeinen uit Nederland is weinig bekend. Tot op heden zijn relatief weinig vindplaatsen uit deze periode aangetroffen. Er zijn sterke vermoedens dat resten uit deze periode voor een belangrijk deel onder de huidige oude stads- en dorpskernen en oude akkercomplexen liggen. Vanaf ongeveer de 10^{e} eeuw ontstaat er weer enige stabiliteit en is sprake van een min of meer centraal gezag. De maatschappij raakt gefeodaliseerd. In deze periode werd een begin gemaakt met de ontginning van veen, heide en bos.

Moedermateriaal – ook wel het uitgangsmateriaal genoemd, is het materiaal waaruit de bodem is gevormd, het verse sediment vóór de verandering door de bodem vorming.

Neolithicum - Het Neolithicum (5.300 – 2.000 voor Chr.) wordt gekenmerkt door een overschakeling van jagen/verzamelen naar landbouw en veeteelt. De mens ging zich op een min of meer vaste locatie vestigen. Aanvankelijk werd daarnaast nog gejaagd en verzameld, maar meer en meer werd de mens agrariër. Doordat men zich op een locatie kon vestigen, namen de materiële bezittingen sterk toe. Men bouwde boerderijen en andere constructies en creëerde voorwerpen van aardewerk en geslepen steen. De bevolking kon groeien en de samenlevingen werden complexer. Uit deze periode zijn hunebedden en grafvelden/-heuvels bekend.

Oude woongrond – oude woongronden (rivierengebied) zijn gronden met een langdurige bewoningscontinuïteit (Late IJzertijd-Romeinse Tijd-Middeleeuwen). Deze bevinden zich vaak op de hoogste delen van de stroomruggen. Deze terreinen worden vaak gekenmerkt door een zwarte humusrijke bodem met veelal een dikke A-horizont met daarin veel archeologische vondsten (nederzettingsafval). In een of meerdere subhorizonten van de A-horizont en bovenin de ondergrond bevinden zich meestal fosfaatvlekken. Oude woongronden zijn zo gekenschetst bij de bodemkartering door de Stichting voor Bodemkartering in de jaren ’40-’75.

In het zandgebied zijn de oude woongronden die gebieden die rond de 13^{e} eeuw als woonplek verlaten werden. Deze waren voornamelijk gelegen bovenop de dekzandruggen. Boeren verlieten het hoge zandeiland en bouwden nieuwe boerderijen aan de rand ervan. Veelal werd gekozen voor de overgang van het droge en het natte gebied. Vanuit de nieuwe vestigingsplaats waren zowel de droge akkers als de natte graslanden of heidevelden gemakkelijk toegankelijk en bereikbaar.

Overslaggrond – grond die bij een dijkdoorbraak uit een wiel is gekolkt en over het aangrenzende land is uitgewaaierd.

Paleolithicum - Gedurende het Paleolithicum (300.000 – 8.800 voor Chr.) is Nederland wel bezocht door de mens (*Homo Sapiens Sapiens* en *Homo Sapiens Neanderthalensis*) gedurende de warmere perioden. Sporen zijn echter schaars en vaak verstoord. De mens

trok destijds als jager/verzamelaar rond in kleine groepen. Afhankelijk van het seizoen en aanwezige voedselbronnen werden steeds wisselende, tijdelijke kampementen bewoond.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) – De RCE is een onderdeel van het ministerie van OCW. Het voert wet- en regelgeving uit, ontwikkelt kennis en geeft advies over rijksmonumenten, landschap & omgeving, archeologie en roerend erfgoed.

Romeinse tijd - Met de komst van de Romeinen (van 12 voor Chr. tot 450 na Chr.) eindigde de IJzertijd. In 47 na Chr. werd de Rijn als rijkgrens vastgesteld. Langs deze grens (de *limes*) werden *castella* en wachttorens gebouwd. In het door Romeinen bezette gebied verbeterde de infrastructuur en ontstonden steden als Nijmegen. Noordelijk van de *limes* kon de inheemse levenswijze zich grotendeels handhaven, maar wel zijn veel Romeinse invloeden te zien.

Weichselien – een geologische periode in het Pleistoceen die duurde van 116 – 11,7 duizend jaar geleden. Het Weichselien is de laatste ijstijd (glaciaal) die we in Nederland gehad hebben. Het landijs bereikte de Nederlandse grenzen niet, maar wel was de bodem van grote delen permanent bevroren (permafrost).

Wetering – Gegraven water, groter dan een sloot.

Wiel - Kolkgat dat tijdens een dijkdoorbraak door het zich naar binnen stortende water wordt uitgeschuurd in het land achter de dijk.

Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. normale procedure
2. Advies toename verharding
3. Advies drainage
4. Advies klimaatadaptie
5. Advies kwaliteit oppervlaktewater
6. Advies afvalwaterketen
7. Advies grondwaterbeheer

Op basis van onderstaande locatie

Vragen en antwoorden uit de check

Gaat het om een ruimtelijk plan dat uitsluitend een functiewijziging van bestaande bebouwing inhoudt?	nee
Worden in het plan meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd?	ja
Is er in of rondom het plangebied wel eens sprake (geweest) van wateroverlast of grondwateroverlast?	nee
Ligt in of nabij het plangebied een watergang?	nee
Ligt in of nabij het plangebied een waterkering?	nee
Maakt het plan deel uit van een groter plan, zoals een masterplan/ stedenbouwkundige visie?	nee
Wordt water aangelegd, gedempt of aangepast?	nee
Wordt recreatief medegebruik van watergangen of gronden in beheer van het waterschap mogelijk gemaakt?	nee
Neemt in het plan het verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 1500m2?	nee
Neemt in het plan het verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 500m2?	ja
Bedraagt het verschil tussen de hoogte van de weg en de bovenzijde van de begane-grondvloer minder dan 20 centimeter?	nee
Is de afstand tussen de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) en de bovenzijde van de begane-grondvloer kleiner dan 80cm?	nee
Zijn er kansen voor afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	ja
ligt in het plangebied een beschermd watererfgoed?	nee
ligt het plangebied in een grondwaterbeschermingsgebied in Overijssel	nee
ligt het plangebied in een grondwaterbeschermingsgebied in Gelderland	nee
Ligt het plangebied nabij een rioolwaterzuivering?	nee
Ligt het plangebied nabij een rioolgemaal?	nee
Ligt in of nabij het plangebied een persleiding?	nee
Ligt in of nabiji het plangebied een rioolwateroverstort?	nee
Legt u drainagemiddelen aan?	ja

Details

1. normale procedure

Wat moet ik doen?

Gebruik alstublieft de knop ""DIRECT AANVRAGEN"" om een advies aan te vragen bij het waterschap. Hiervoor is een eenmalige registratie benodigd. In een startoverleg kan gezamenlijk bepaald worden welke wateraspecten een rol spelen en tot welk detailniveau deze uitgewerkt dienen te worden. Dit kan ook betekenen dat er een waterhuishoudkundig plan, een geohydrologisch onderzoek of een uitgebreide analyse van het huidige watersysteem noodzakelijk is. Gezamenlijk wordt er invulling gegeven aan de wateraspecten. Als er overeenstemming is over de inhoud van de waterparagraaf kan u de tekst opnemen in de toelichting van het ruimtelijk plan.

U kunt ook contact opnemen via info@wrij.nl of met onze adviseurs:

Marieke Brouwer-te Molder (m.brouwer@wrij.nl) voor de gemeenten: Deventer, Rijssen-Holten, Hof van Twente, Haaksbergen, Zutphen, Lochem, Berkelland, Winterswijk. Mieke Okhuysen (m.okhuysen@wrij.nl) voor de gemeenten: Doesburg, Bronckhorst, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Doetinchem, Aalten. Henk Meulenveld (h.meulenveld@wrij.nl) voor de gemeenten: Arnhem, Rozendaal, Rheden, Westervoort, Duiven, Zevenaar, Montferland.

2. Advies toename verharding

Wat moet ik doen?

De toename van verharding moet gecompenseerd worden door een waterbergende voorziening aan te leggen. Hierin wordt het hemelwater verzameld en geinfiltreerd in de ondergrond of vertraagd afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Waar moet ik op letten?

Voor ontwikkelingen binnen de (nieuwe) bebouwde kom moet het volume van de waterbergende voorziening zodanig groot zijn dat een bui T100+10% kan worden geborgen, zonder dat schade aan gebouwen ontstaat. Het benodigde volume kan berekend worden door het oppervlak aan nieuw verhard gebied (m2) te vermenigvuldigen met 80 mm. Voor ontwikkelingen in het buitengebied moet een bui T10+10% kunnen worden geborgen, dit komt overeen met een benodigd bergingsvolume van 55 mm per m2 nieuw verhard oppervlak.

3. Advies drainage

4. Advies klimaatadaptie

5. Advies kwaliteit oppervlaktewater

Wat moet ik doen?

U zult voorzorgsmaatregelen moeten nemen om verontreiniging van oppervlaktewater te voorkomen.

6. Advies afvalwaterketen

7. Advies grondwaterbeheer

Nader onderzoek vleermuizen
Dorpsplein 1 Pannerden

Projectnummer en versie: 5537 versie 1.0	Status: Definitief
Auteur: N. Sessink	Veldmedewerker(s): P. Leemreise & N. Sessink
Ligging projectgebied: Dorpsplein 1 Pannerden	Rapportdatum: 12-7-2024

Correspondentieadres:
Nobelstraat 7-5
7131PZ Lichtenvoorde

E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0850-509852

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voornemen is om 16 appartementen te realiseren op een perceel aan het Dorpsplein 1 in Pannerden. Hiervoor dient de huidige bebouwing (woning) gesloopt te worden.

In het kader van de zorgplicht moet voorafgaand aan een ingreep, welke mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde diersoorten, een effectbeoordeling plaats vinden. Omdat met een eenmalige visuele inspectie, de functie en betekenis van de aanwezige bebouwing voor vleermuizen niet (volledig) vastgesteld kan worden, is gericht vervolgonderzoek noodzakelijk.

In 2023 en 2024 heeft Natuurbank Overijssel, gericht veldbiologisch onderzoek verricht naar het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied. Tevens is tijdens het veldwerk gekeken naar andere beschermde waarden, zoals nestelende vogels in/aan woningen en grondgebonden zoogdieren.

Dit rapport behandelt de resultaten van de veldbezoeken uitgevoerd in het kader van onderzoek naar zomer-kraam- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen.

HOOFDSTUK 2 HET ONDERZOEKSGEBIED

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan het Dorpsplein 1 in Pannerden

2.2 Begrenzing van het onderzoeksgebied

Hieronder wordt de begrenzing van het onderzoeksgebied weergegeven met een gele lijn.

Begrenzing van het plangebied; deze wordt met de gele lijn aangeduid (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl).

HOOFDSTUK 3 HET ONDERZOEK

3.1 Methode

Het onderzoeksgebied is onderzocht op de volgende soorten/soortgroepen:

- Vleermuizen

Vleermuizen
Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingsfunctie (type:Petterson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparatuur (type: Zoom H2n). Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsamenstelling en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen van zwermende dieren tijdens het binnenvliegen, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de woning in het onderzoeksgebied als verblijfplaats voor vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. Het gebouw lijkt geschikt als zomer-, kraam- en paarverblijfplaats.

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten op diverse plekken met een batdetector nabij de bebouwing. De onderzoekers hebben het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren.

3.2 Bezoeken

Vleermuizen
Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, de bezoeken in augustus en september zijn uitgevoerd in verband met onderzoek naar zomer en paarverblijfplaatsen.

Het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen is uitgevoerd door twee, zelfstandig operende onderzoekers. Deze inzet is voldoende om alle in- of uitvliegende vleermuizen vast te kunnen stellen in dit onderzoeksgebied. De bezoeken aan het plangebied zijn uitgevoerd door ervaren vleermuisonderzoekers.

In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Bezoekdatum	Tijdstip	n-onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
11-06-2024	21:25-23:55	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Zwaar bewolkt, 13°C, droog, zwakke wind
20-06-2024	2:17-5:17	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Geheel bewolkt, 11°C, droog, zwakke wind
02-07-2024	21:29-23:59	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Zwaar bewolkt, 16°C, droog, zwakke wind
17-8-2023	21:00-0:00	1	Zomer & paarverblijfplaatsen	Zwaar bewolkt, 17°C, droog, matige wind
28-9-2023	19:25-22:25	1	Zomer & paarverblijfplaatsen	Zwaar bewolkt, 14°C, droog, zwakke wind

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het onderzoeksgebied.

3.3 Resultaten

Vleermuizen
Er zijn geen kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld aan het Dorpsplein 1 in Pannerden.

Overige soorten
Er zijn tijdens het veldwerk geen aanwijzingen gevonden dat andere beschermde diersoorten een rust- of voortplantingsplaats bezetten in het onderzoeksgebied.

HOOFDSTUK 4 SAMENVATTING & CONCLUSIE

4.1 Samenvatting

In de periode augustus 2023 tot en met juli 2024 is het gebouw aan het Dorpsplein 1 in Pannerden onderzocht op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld in het plangebied.

5.2 Conclusie

Er hoeft geen rekening met vleermuizen gehouden te worden om voorgenomen sloopwerkzaamheden uit te kunnen voeren.

SITUATIE BESTAAND 1:500

MARTINUS
Pannerden B.V.

Onderdeel **SITUATIE BESTAAND**

Project
Realisatie 16 appartementen
herbestemming perceel voormalige pastorie
Dorpsplein 1 6911 AJ Pannerden

Opdrachtgever
Martinus Pannerden BV
Wilgenstraat 57
6911 BR Pannerden

Projectnummer	20-253
Status	Definitief Ontwerp
Schaal	1:200
Formaat	A1
Datum	10 mei 2022
Gewijzigd	a)11-09-2023 b)15-12-2023

Bladnummer **01**

RONALD MILDER
BUREAU VOOR BOUWKUNDE EN ARCHITECTUUR

Wilgenstraat 55
6911 BR Pannerden

Tel: 0316-371172
Mob: 06-30171156

Email: info@ronaldmilder.nl
Web: www.ronaldmilder.nl

(C) Copyright Ronald Milder bureau voor bouwkunde en architectuur - All rights reserves.

Hoogeweg
Aerdtsbdtraat
Kosterstraat
Dorpsplein
Fruitservice
Supermarkt
Slager
Drogist
4
6
3a
3
5
** bestaande rode beuk
bestaande eik
bestaande Platanen (handhaven)
bestaande Lindebomen (handhaven)
Noorse esdoorn
Tasmane kastanje
Nieuw te planten bomen
6 laadplekken elektrische auto's
infrastructuur voorzieningen meerdere gebruik en parkeerplaatsen
totaal 30 m3 conform advies en berekening Havin
exacte plaats nader te bepalen
VG = 0 vloerpeil 13.650 + NAP
bk putdeksel -710
12.940 + NAP
bk putdeksel -740
12.910 + NAP
bestaande openbare brandkraan
bestaande luchtmast
bestaande luchtmast openbaar
bestaande luchtmast (verplaatsen)
bestaande openbare verlichting
bestaande openbare verlichting (verplaatsen)
bestaande openbare verlichting (verplaatsen)
bestaande openbare verlichting (verplaatsen)

Nota zienswijzen projectomgevingsvergunning "Dorpsplein 1, Pannerden"

NL.IMRO.0299.PV12DORPSPLEIN1

Gemeente Zevenaar

afdeling	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
datum	27-6-2025
status	Definitief

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Doorlopen procedure 4
Ingediende zienswijzen 5

Inleiding

In deze nota geeft het college van B&W van de gemeente Zevenaar haar standpunt op de ingekomen zienswijzen op het ontwerpbesluit projectomgevingsvergunning 'Dorpsplein 1, Pannerden'.

Voornemen is om de bestaande pastorie aan de Dorpsplein 1 in Pannerden te slopen en er een complex met 16 appartementen te bouwen. Hiervoor is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de volgende onderdelen:

- Het bouwen van een bouwwerk
- Handelen in strijd met de ruimtelijke regels

Om medewerking te kunnen verlenen moet worden afgeweken van het bestemmingsplan 'Pannerden', omdat het plan niet past binnen de bouwregels en het maximale aantal woningen.

Het ontwerp van de projectomgevingsvergunning heeft samen met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen met ingang van 10 oktober 2024 tot en met 20 november 2024 ter inzage gelegen. Binnen deze periode zijn er twee zienswijzen ontvangen.

Deze nota bevat de volgende onderdelen:

- een weergave van de gevolgde procedure;
- de ingediende zienswijze(n) met daarop de gemeentelijke reactie en een conclusie of de zienswijze aanleiding geeft om de projectomgevingsvergunning aan te passen.

Deze nota hoort bij de definitieve beschikking voor de projectomgevingsvergunning. Als het college van B&W de projectomgevingsvergunning heeft vastgesteld, dan ontvangt elke indiener van een zienswijze na het besluit een brief met daarbij de zienswijzennota, de beschikking en de bekendmaking in het Gemeenteblad.

Zichtbaarheid persoonsgegevens

Volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mag de gemeente NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aanbieden. Een uitzondering geldt voor gegevens van:

a. ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een bv of een nv)
   - personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden

In de digitale versie van deze zienswijzennota zijn daarom NAW-gegevens die niet onder de uitzonderingen vallen, geanonimiseerd.

Doorlopen procedure

Zienswijzentermijn

In het Gemeenteblad van Zevenaar en in de Zevenaar Post is bekend gemaakt dat het college van B&W van de gemeente Zevenaar het ontwerp van de projectomgevingsvergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen "Dorpsplein 1, Pannerden" voor zienswijzen ter inzage heeft gelegd. In de bekendmakingen is aangegeven dat iedereen van 10 oktober 2024 tot en met 20 november 2024 daartegen een zienswijze kenbaar kon maken. Daarnaast is in de bekendmaking aangegeven waar de digitale en papieren versies van het ontwerp van de projectomgevingsvergunning te raadplegen waren.

Ingediende zienswijzen

Tijdens de termijn zijn er twee zienswijzen ingediend tegen de projectomgevingsvergunning en vvgb. In onderstaand overzicht is aangegeven op welke datum de zienswijze is ingediend en onder welk nummer de zienswijze bij de gemeente is geregistreerd.

Nr.	*Ontvangstdatum*	*Registratiekenmerk*
1	15 november 2024	INK/24/1234315
2	19 november 2024 Aangevuld op 4 december 2024 en 22 januari 2025	INK/24/1234788 INK/24/1237181 INK/25/1241515

Alle zienswijzen zijn binnen de termijn ingediend en daarmee ontvankelijk.

Op de volgende pagina's worden de ontvankelijke zienswijzen samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. Elke zienswijze wordt afgerond met een conclusie waarin wordt aangegeven of de zienswijze heeft geleid tot een aanpassing van het voorgenomen besluit.

De ingediende zienswijzen zijn niet altijd letterlijk overgenomen. Vanwege de leesbaarheid kunnen teksten worden samengevat die over hetzelfde onderwerp gaan. Dit betekent niet dat er delen van een zienswijze buiten beschouwing zijn gelaten, bij de beoordeling is met de gehele inhoud van een zienswijze rekening gehouden.

Als het college van B&W vindt dat een indiener op één van de punten van de zienswijze gelijk heeft, dan wordt de zienswijze voor dat punt gegrond verklaard. Als een indiener volgens het college van B&W bij een punt geen gelijk heeft, dan wordt de zienswijze ongegrond verklaard voor dat punt.

Zienswijze 1,

(registratiekenmerk INK/24/1234315)

a. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**
Het bedrijf op locatie Dorpsplein 3 te Pannerden (hierna: het bedrijf) is in de ruimtelijke onderbouwing volgens indiener ten onrechte geschaard onder de functie 'Detailhandel' voor zover milieucategorie van de VNG-brochure. Het bedrijf betreft een groothandel in fruit (het bedrijf verwerkt en levert fruit aan bakkerijen, horeca en bedrijven) en dient dan ook geschaard te worden onder de functie 'Groothandel in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen', milieucategorie van de VNG-brochure. Hierdoor gelden de volgende richtafstanden:
Geur: 30 meter
Stof: 10 meter
Geluid: 30 meter
Gevaar: 50 meter

Uit de situatietekening van de nieuwe situatie (20-253_Blad02_Situatie_gewijzigd) kan afgeleid worden dat de afstand tussen het bedrijf en de gevel van het voorziene appartementengebouw circa 5 meter bedraagt. Deze afstand voldoet niet aan de richtafstanden, zelfs niet met een afstandsreductie voor gemengd gebied. Dit leidt er volgens indieners toe dat geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van de voorziene appartementen en geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

De voorgenomen ontwikkeling brengt tevens volgens indiener de continuïteit van het bedrijf in gevaar. Indiener vreest voor klachten over onder andere geluidsoverlast van de bewoners van de voorziene appartementen. Vanwege de aard van het bedrijf vindt aan- en afvoer door vrachtwagens en bestelbussen zowel overdag als 's nachts plaats. Dit verkeer brengt geluidsproductie en verkeersbewegingen met zich mee, wat bij de bewoners van de voorziene appartementen naar verwachting zal leiden tot klachten.

Indieners merken in dit verband alvast op dat het college niet kan volstaan met de stelling dat het in het projectgebied reeds toegestaan is om te wonen. Het vigerende bestemmingsplan staat enkel een vrijstaande woning toe in het projectgebied, terwijl de voorgenomen ontwikkeling betrekking heeft op het realiseren van 16 appartementen. De bestaande vrijstaande pastoriewoning in het projectgebied vormt een (aanzienlijk) minder grote belemmering voor de continuïteit van de bedrijfsvoering dan een appartementengebouw met 16 appartementen. De toename van het aantal bewoners vergroot de kans op klachten over overlast door het bedrijf.

Reactie gemeente

Ter plaatse van het bedrijf geldt – onder meer – het bestemmingsplan Pannerden. Dit bestemmingsplan vormt nu onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan van de gemeente Zevenaar maar zal in het navolgende, het betreft een procedure aangevangen vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet, als het bestemmingsplan worden aangeduid. Op grond van dit bestemmingsplan geldt een bestemming Gemengd. De voor Gemengd aangewezen gronden zijn krachtens artikel 7.1 van de planregels bestemd voor:

a) detailhandel;
b) dienstverlening;
c) wonen;
d) horeca, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'horeca' met dien verstande dat zware horeca zoals opgenomen in categorie III van de Staat van inrichtingen (horeca) niet is toegestaan;
e) een garagebedrijf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - garagebedrijf';

met bijbehorende gebouwen, bouwwerken geen gebouwen zijnde, wegen en paden, parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen, water en voorzieningen voor de waterhuishouding, tuinen en erven.

Nu de aanduidingen horeca en 'specifieke vorm van bedrijf – garagebedrijf' niet op het perceel rusten, zijn voor het initiatief uitsluitend detailhandel, dienstverlening en wonen relevant.

Onder dienstverlening wordt in dit bestemmingsplan verstaan: het bedrijfsmatig verrichten van activiteiten welke bestaan uit het verlenen van diensten aan derden, met of zonder rechtstreeks contact met het publiek.

Onder detailhandel wordt in dit bestemmingsplan verstaan: het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

Bij detailhandel mag dus slechts worden verkocht of geleverd aan eindgebruikers (geen groot- en tussenhandel). Groothandel is niet bij recht toegestaan. We hebben onderzocht of groothandel wellicht onder het zogeheten gebruiksovergangsrecht zou vallen. Dat is niet het geval. Dit betekent dat groothandel, ondanks dat het bedrijf daar al jaren is gevestigd, niet is toegestaan op het perceel. Daarom komen we ook niet toe aan het toetsen van de richtafstand voor een categorie 3.1 bedrijf.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

b. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

Door de realisatie van een appartementengebouw met meerdere verdiepingen direct naast de percelen van de indieners, ontstaat er een aanzienlijke mate van inkijk. De geplande appartementen, in het bijzonder met balkons en vensters aan de zijde van de aangrenzende percelen van de indieners, maken het voor de toekomstige bewoners mogelijk om rechtstreeks in de tuinen en mogelijk zelfs in de woonvertrekken van de woningen van de indieners te kijken. Dit leidt tot een ingrijpend verlies van privacy, wat indieners onacceptabel vinden.

Reactie gemeente

Het perceel is gelegen in een bestaande, bebouwde omgeving binnen de bebouwde kom, waar het gebruikelijk is dat er enige mate van inkijk is op het perceel/in de woning van buren. Hetzelfde geldt voor de indiener van de zienswijze, deze heeft ook een bepaalde mate van inkijk op het naastgelegen perceel. Alleen het feit dat er een bepaalde mate van inkijk is, is daarmee geen argument om medewerking te weigeren.

Het perceel waar de ontwikkeling is voorzien kent ook nu een woonbestemming; wat wel wijzigt is het aantal woningen en de situering. De nieuwbouw komt echter ten opzichte van de percelen van de indieners van de zienswijze juist verder weg te liggen dan het huidige bouwvlak. Het geldende bestemmingsplan staat bovendien een gebouw tot op de perceelsgrens toe tot een bouwhoogte van 11 meter (net als voor het perceel van de indieners van de zienswijze). Voor de gemeente is bij vaststelling van dit bestemmingsplan geconcludeerd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening (waaronder ook privacy wordt meegewogen).
De nieuwbouw zoals nu voorzien in de projectomgevingsvergunning komt op circa 4 meter van de erfgrens en wordt lager dan 10 meter. Op basis hiervan is de conclusie dat ook in de nieuwe situatie van onevenredige aantasting van de privacy geen sprake is.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

c. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

De bouw van een omvangrijk appartementengebouw op een locatie waar voorheen een vrijstaande pastorie stond, zorgt ook voor een wezenlijke verandering in het dorpsaanzicht en het karakter van de omgeving. Het vervangen van een karakteristiek vrijstaand gebouw door een massaal appartementengebouw is niet passend en zal naar verwachting leiden tot een waardevermindering van de aangrenzende woningen van indieners. De unieke uitstraling van het dorpscentrum en de woonomgeving wordt met de komst van het appartementengebouw sterk aangetast.

Verder leidt de geplande parkeervoorziening (ten behoeve van de beoogde appartementen) op een van de weinige groene locaties in het dorpscentrum tot een aanzienlijke aantasting van het

groen en het dorpsaanzicht. De locatie van het parkeerterrein brengt, door zijn prominente ligging bij de entree van het centrum, negatieve visuele effecten met zich mee.

Reactie gemeente
De bestaande pastorie heeft geen monumentale status en is in het bestemmingsplan niet aangeduid als karakteristiek. Er bestaat geen aanleiding om wel een dergelijke status toe te kennen.

De nieuwbouw wordt minder dan 10 meter hoog, daar waar het bestemmingsplan binnen het huidige bouwvlak al een maximale bouwhoogte van 11 meter toestaat. Deze maatvoering komt overeen met die voor de bouwvlakken voor andere gebouwen in de directe omgeving. De nieuwbouw wordt wel groter dan het huidige bouwvlak en komt meer richting het westen, maar sluit qua bouwvolume, materialisering en detaillering aan bij de gebiedskarakteristiek van de omgeving.

Het bouwvolume van drie bouwlagen (waarbij de bovenste bouwlaag de uitstraling van een kap heeft) is het resultaat van een zorgvuldige afweging van ruimtelijke uitstraling, behoud van groen, een toereikende parkeervoorziening en de behoefte aan betaalbare woningen met een centrale ligging nabij voorzieningen.

Voor zover indieners van oordeel zijn dat zij financieel nadeel lijden als gevolg van deze ontwikkeling in de zin dat hun object een waardevermindering zou ondergaan, staat hen vrij een verzoek om een tegemoetkoming in de schade in te dienen (ook wel: planschade).

Door de ontwikkeling neemt het feitelijk oppervlak aan groen weliswaar af, maar nog steeds blijft er ruim voldoende groen behouden zoals zichtbaar op onderstaande afbeeldingen van de bestaande en nieuwe situatie. Ook heeft het perceel al een woon- en tuinbestemming, er zijn geen beschermde groenstructuren aanwezig.

BESTAAND

NIEUW

Op onderstaande afbeelding zijn de groenstructuren in de kern Pannerden zichtbaar. Naast de groenstructuur naast Dorpsplein 1 zijn er nog veel andere groenelementen aanwezig. Het standpunt dat het om één van de weinige groene locaties gaat, deelt het college niet.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

d. Inhoudelijk punt uit de zienswijze
Het plan voorziet in een openbaar wandelpad, wat zal leiden tot frequente passages van voetgangers vlak langs de privéruimten van de woning Aerdtsestraat. Hierdoor kunnen mensen eenvoudig toegang hebben tot het directe gebied rond de woning en tuin. Dit verhoogt het risico op inbraak, vandalisme en andere veiligheidsincidenten. Daarnaast zal het intensieve gebruik van dit wandelpad leiden tot extra geluidsoverlast. Dit zorgt voor onnodige verstoring en tast het woongenot aan. Een betere optie zou volgens indieners zijn om te kiezen voor een alternatieve noord-zuidverbinding met een trottoir voorzien van verlichting, die voldoende afstand houdt van de aangrenzende woonpercelen, zodat de veiligheid en leefbaarheid zoveel mogelijk behouden blijven.

Reactie gemeente
Het pad komt op minimaal 3 meter van het naastgelegen perceel te liggen, waarbij het grotendeels op zelfs meer dan 10 meter afstand ligt. Daarnaast blijven de bestaande bomen tussen het pad en de perceelsgrens behouden. Ook is er sprake van een bestaande erfafscheiding tussen het perceel waar het bouwplan op is gesitueerd en het ernaast gelegen perceel. Een wandelpad is in de bestaande woonomgeving geen ongebruikelijke functie. Het gebruik zal niet afwijken van het al bestaande trottoir langs de Aerdtsestraat, dat evenmin onevenredige overlast veroorzaakt. Het standpunt dat het plan leidt tot onevenredige aantasting van de privacy wordt daarmee niet gedeeld.
Dat mensen eenvoudig toegang zouden hebben tot het directe gebied rond de woning en tuin. En dat dit het risico op inbraak, vandalisme en andere veiligheidsincidenten zou verhogen, zijn geen aspecten die we in het kader van een goede ruimtelijke ordening hoeven te beoordelen. Mocht na realisatie van het initiatief blijken dat er inderdaad sprake is van ongewenst publiek, dan kan men contact opnemen met de daarvoor verantwoordelijke instantie(s).

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

e. Inhoudelijk punt uit de zienswijze
Ook vrezen indieners voor verkeersonveilige situaties. De verkeersstromen rondom de toegang tot het parkeerterrein vanaf de Hoogeweg, dichtbij een kruising, verhogen volgens indieners de kans op verkeersonveilige situaties. Daarnaast vormt de toename van parkeerdruk en conflicterende parkeervoorzieningen ter hoogte van Dorpsplein 2 en 4 een risico voor voetgangers en het doorgaande verkeer.

Reactie gemeente
Er is geen aanleiding om op voorhand te concluderen dat door het toevoegen van de beoogde woningen er een verkeersonveilige situatie ontstaat. Het type verkeer komt overeen met die voor de bestaande woningen in de omgeving (licht verkeer met -in beperkte mate -, klein vrachtverkeer, zoals bezorgers). Op dit moment is er tevens beroep ingediend tegen de in een eerder stadium verleende omgevingsvergunning voor het hebben van een uitweg. Daar komt de vraag aan de orde of deze terecht is verleend met het oog op de daarop van toepassing zijn toetsingsgronden, zoals verkeersveiligheid. Om die reden kan het college dat aspect nu niet in de afhandeling van de zienswijze tegen het bouwplan betrekken. De zienswijze daartegen kan daarom niet leiden tot een gegrondverklaring.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

f. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

Indieners merken tot slot op dat zij betreuren dat er onvoldoende rekening is gehouden met hun belangen. Er is geen participatieproces doorlopen, noch zijn indieners op enige wijze betrokken bij overleg en afstemming. De presentatie van het projectplan was uitsluitend bedoeld als eenzijdige mededeling over de voorgenomen ontwikkeling en kan daarom niet worden beschouwd als een echte participatie.

Reactie gemeente

Nu de aanvraag is ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is participatie bij een dergelijke aanvraag omgevingsvergunning niet juridisch verplicht. Ondanks dat het college het toejuicht dat initiatiefnemers hun (bouw)plannen bespreken met omwonenden of andere belanghebbenden, kan in dit geval de vraag of (en zo ja, op welke wijze) participatie heeft plaatsgevonden, geen rol spelen bij de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning. Initiatiefnemer is in dat kader verzocht om de belanghebbenden te informeren, dit is gedaan door de initiatiefnemer. Vanuit de gemeente hoefde er destijds geen nadere kaders voor de participatie te worden meegegeven.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

Zienswijze 2, Boskamp & Willems Advocaten B.V. namens

(registratiekenmerk INK/24/1234788 / INK/24/1237181/INK/25/1241515)

a. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**
Artikel 2.2, eerste lid van de Omgevingsverordening Gelderland bepaalt dat een bestemmingsplan enkel nieuwe woningen mogelijk maakt als die ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde State vastgestelde regionale woonagenda. In de ruimtelijke onderbouwing behorende bij het ontwerpbesluit wordt gesteld dat uit de toetsing blijkt dat het voornemen voldoet aan gemeentelijk en regionaal beleid, zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht. De Liemerse woonagenda, de koers voor 2020 — 2025, die op 13 oktober 2020 door het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland is vastgesteld, benoemt echter niet specifiek de kern van Pannerden. In de woonagenda wordt immers specifiek ten aanzien van de overige kernen, waaronder Pannerden, opgemerkt:
'In de andere kernen zetten we in op specifiek maatwerk met woningbouw waarmee naar aard en omvang van de kern gericht wordt ingespeeld op de lokale woningvraag met het behouden en versterken van de groene kwaliteiten van de Liemers'.

Niet gesteld kan worden dat uit regionaal beleid blijkt dat de komst van 16 appartementen in de kern van Pannerden aansluit bij dat beleid. Ook in gemeentelijk beleid is dat niet vastgelegd. In de Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 wordt evenmin specifiek gesproken over de kern Pannerden. In de Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 wordt geen eindbeeld geschetst, maar enkel een omschrijving van de kernwaarden en kansen voor het gebied. Er kan dan ook niet worden gesteld dat het plan past binnen de gemeentelijke visie. De ruimtelijke onderbouwing bij het ontwerpbesluit is op dat vlak dan ook onvoldoende gemotiveerd.

Reactie gemeente

<u>Behoefte</u>
Aanvullend op de informatie zoals opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing vanaf pagina 15, het volgende:
In 2023 heeft de gemeente Zevenaar zich aangesloten bij de Woondeal 2.0. Deze woondeal is gericht op het verbeteren van de woningbouw en het functioneren van de woningmarkt in de regio. Dit gebeurt door het maken van afspraken over de ontwikkeling van nieuwe woningen en het gezamenlijk aanpakken van de woningnood.

In de Woondeal 2.0 is afgesproken dat gemeente Zevenaar in de periode 2022 tot 2030, 1520 woningen (bruto) zal realiseren. Dat betreft een periode van 9 jaar en betekent dat er gemiddeld 170 woningen per jaar moeten worden gerealiseerd. De aantallen gelden voor de gehele gemeente, inclusief de kern Pannerden.
In de periode 2022 t/m 2024 zijn er echter slechts 380 woningen opgeleverd (ongeveer 125 per jaar) (bron CBS). In Pannerden zijn in diezelfde periode 12 woningen in het dure segment toegevoegd.

Op de planning voor Pannerden staan momenteel ca. 98 woningen opgenomen (inclusief plan Dorpsplein 1), waarvan ca. 36 sociale huurwoningen, 9 goedkope woningen, 6 betaalbare en 13 middenhuur woningen, 22 dure woningen en een deel onbekend. De woningbehoefte tot 2030 in is geraamd op ca. 78 woningen en na 2030 ca. 50 woningen. De cijfers zijn opgenomen in de Woonzorgvisie 2024-2028. De vraag naar betaalbare woningen groeit nog steeds, terwijl er steeds minder beschikbaar zijn.

In 2022 is het driejaarlijkse behoefteonderzoek in de Groene metropoolregie Arnhem-Nijmegen uitgevoerd. Daaruit blijkt dat in de periode t/m 2030 er in de gemeente Zevenaar behoefte is aan +1.740 extra woningen. Tegen deze achtergrond is voorliggend initiatief van betekenis voor de gemeentelijke en regionale doelstellingen en het voorzien in de actuele woningbehoefte.

Liemerse woonagenda

De Liemerse Woonagenda werd in 2020 vastgesteld, in datzelfde jaar kwam de regio Arnhem-Nijmegen in aanmerking voor een woondeal met het Rijk. Dit kwam doordat de regio te maken had met een groeiende bevolking en een stijgende vraag naar woningen, terwijl het aanbod achterbleef. Dit leidde tot een verslechterde woningmarkt, vooral voor mensen die op zoek waren naar betaalbare woningen.
De woondeal was bedoeld om meer woningen te bouwen, zowel in aantal als kwaliteit, om zo de woningmarkt te verlichten. Het Rijk zou financieel bijdragen en ondersteuning bieden, terwijl de regio verantwoordelijk was voor de uitvoering van de plannen. Door de woondeal 1.0 kwamen de subregio's in de regio minder op de voorgrond, en werden de eerdere woonagenda's vervangen. Gemeente Zevenaar focust inmiddels op de Woondeal 2.0 en het plan voor woningbouw, en niet meer op de Liemerse Woonagenda.

Voorliggend initiatief sluit aan bij de doelstellingen van de Woondeal 2.0 en draagt concreet bij aan de regionale afspraken en opgaven.

Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030

Conform de kaart, behorende bij de omgevingsvisie, is het plangebied deels aangeduid als 'Kern' en 'Centrum- en accentgebieden'. Daarmee behoort het plangebied tot het bestaand stedelijk gebied van de kern. Met de invulling van dit perceel, wat reeds als 'Wonen' is aangemerkt, is sprake van benutten van een voor wonen geschikte inbreidingslocatie. In de omgevingsvisie is onder het kopje 'De kansen en uitdagingen voor 2030' benoemd dat er meer behoefte aan kleinere huizen is; het realiseren van appartementen voor senioren en starters past daarin.

Daarnaast is de omgevingsvisie een document op hoofdlijnen, het wordt niet vaak aangepast en laat ruimte voor kleinschalige ontwikkelingen. Het college is van mening dat voorliggend initiatief hierin past.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt:

ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

b. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

Indiener is van mening dat niet kan worden beargumenteerd dat de toevoeging van 16 woningen t.o.v. het ruimtelijk kader dat nu geldt, in lijn is met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij is naar de mening van indiener onvoldoende gekeken naar het aanzicht. Op dit moment betreft het één van de weinige groene stukken in de kern Pannerden. Dit aanzicht zal, mede vanwege de komst van het parkeerterrein, volledig verdwijnen.

Reactie gemeente

De nieuwbouw wordt minder dan 10 meter hoog, daar waar het bestemmingsplan binnen het huidige bouwvlak al een maximale bouwhoogte van 11 meter toestaat. Deze maatvoering komt overeen met die voor de bouwvlakken voor andere gebouwen in de directe omgeving. De nieuwbouw wordt wel groter dan het huidige bouwvlak en komt meer richting het westen, maar sluit qua bouwvolume, materialisering en detaillering aan bij de gebiedskarakteristiek van de omgeving.

Het bouwvolume van drie bouwlagen (waarbij de bovenste bouwlaag de uitstraling van een kap heeft) is het resultaat van een zorgvuldige afweging van ruimtelijke uitstraling, behoud van groen, een toereikende parkeervoorziening en de behoefte aan betaalbare woningen met een centrale ligging nabij voorzieningen.

Door de ontwikkeling neemt het feitelijk oppervlak aan groen weliswaar af, maar nog steeds blijft er ruim voldoende groen behouden zoals zichtbaar op onderstaande afbeeldingen van de bestaande en nieuwe situatie. Ook heeft het perceel al een woon- en tuinbestemming, er zijn geen beschermde groenstructuren aanwezig.

BESTAAND

NIEUW

Op onderstaande afbeelding zijn de groenstructuren in de kern Pannerden zichtbaar. Naast de groenstructuur naast Dorpsplein 1 zijn er nog veel andere groenelementen aanwezig. Het standpunt dat het om één van de weinige groene locaties gaat, deelt het college niet.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

c. **Inhoudelijk punt uit de zienswijze**
Indiener maakt zich grote zorgen over de verkeersveiligheid van het plan. Indiener is doende met het verkrijgen van een deskundigenrapport daartoe. Allereerst merkt indiener op dat het college onvoldoende onderzoek heeft gedaan. In de ruimtelijke onderbouwing wordt enkel opgemerkt dat het plan een toename van 61,5 verkeersbewegingen per weekdagetmaal met zich brengt en dat de wegen rondom het projectgebied deze verkeersgeneratie eenvoudig kunnen afwikkelen. Daaraan ligt geen onderzoek ten grondslag.

Reactie gemeente
Er is geen aanleiding om op voorhand te concluderen dat er door het toevoegen van de beoogde woningen een verkeersonveilige situatie ontstaat. Het type verkeer komt overeen met die voor de

bestaande woningen in de omgeving (licht verkeer met in beperkte mate klein vrachtverkeer, zoals bezorgers). Er is gelet op de lage verkeersintensiteiten en toegestane snelheid (30km/h) op de ontsluitingsweg ook geen aanleiding te veronderstellen dat er een verkeersonveilige situatie zal ontstaan. Van de indiener is ook geen deskundigenrapport ontvangen waaruit blijkt dat gevreesd dient te worden in de toekomst voor een verkeersonveilige situatie.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

d. Inhoudelijk punt uit de zienswijze
Indiener vreest ernstige parkeeroverlast van het beoogde parkeerterrein, dat voorziet in 19 parkeerplaatsen, direct naast het perceel van indiener. In de ruimtelijke onderbouwing wordt daar geen rekening mee gehouden. Er is in het geheel geen akoestisch onderzoek bij de stukken gevoegd, terwijl u daartoe in het kader van een goede ruimtelijke ordening, wel gehouden was. De parkeerplaats wordt immers direct gesitueerd tegen de perceelsgrens. Er is geen rekening gehouden met optrekkende auto's of het dichtslaan van deuren. Er kan dan ook niet, zoals de ruimtelijke onderbouwing wel stelt, redelijkerwijs worden aangenomen dat de geluidsbelasting op de gevels ter plaatse van de beoogde appartementen niet meer dan 48 dB(A) zal bedragen. Indiener heeft hiertoe onderzoek laten uitvoeren.

Reactie gemeente
In het aangeleverde geluidsonderzoek is uitgegaan dat er 51 verkeersbewegingen per dag plaatsvinden waarvan 26 gedurende de dagperiode, 9 tijdens de avond- en 17 tijdens de nachtperiode. Het college is van mening dat dit geen realistische verdeling van de verkeersbewegingen over de tijdsperioden is. Over het algemeen kan worden gesteld dat in de nachtperiode de minste verkeersbewegingen worden gemaakt van- en naar woningen, de meeste mensen slapen namelijk (voor het grootste deel) gedurende deze periode. Het college heeft geen aanwijzingen dat toekomstige bewoners een sterk afwijkend dag- nachtritme aanhouden waardoor er onevenredige geluidsoverlast door verkeersbewegingen en daaraan gekoppelde handelingen verwacht worden in de avond- en nachtperiode.

Daarnaast is er geen kader voor situaties als deze (wonen nabij wonen en het parkeren van voertuigen ten behoeve van daarvan); het gaat immers niet over een bedrijf in de omgeving van woningen. Hoewel er wel sprake zal zijn van meer verkeersbewegingen en parkeerhandelingen dan in de huidige situatie, is dit gezien de aard en omvang van het initiatief niet onder 'onevenredige effecten' voor de directe omgeving te scharen.

Conclusie
De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

e. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

Het beoogde parkeerterrein houdt geen rekening met de privacy van indiener. De auto's zullen direct aan de tuin van indiener worden geparkeerd hetgeen onvermijdelijk zal bijdragen aan een toename van de overlast. Ook in dat kader is het plan in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

Reactie gemeente

Het perceel is gelegen in een bestaande, bebouwde omgeving binnen de bebouwde kom, waar het gebruikelijk is dat er enige mate van inkijk is op het perceel/in de woning van buren. Het parkeerterrein is gesitueerd in de nabijheid van de tuin van indiener. Indiener stelt overlast te zullen gaan ondervinden van de aanwezigheid van de parkeerplaatsen. Onduidelijk is waar die overlast uit zou bestaan. Het is aannemelijk dat indiener beperkte nadelige gevolgen kan ondervinden. Dat betekent echter niet dat er sprake is van onaanvaardbare gevolgen. Het perceel heeft immers al een woonbestemming. Ondanks dat het aantal woningen toeneemt en het complex circa 8 meter richting het westen ten opzichte van het bestaande bouwvlak is gesitueerd, is de parkeerplaats gelegen op geruime afstand van de achtergevel van de nabijgelegen woning, welk perceel bovendien wordt afgeschermd met een erfafscheiding. Op basis hiervan is de conclusie dat van onevenredige aantasting van de privacy geen sprake is.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

f. Inhoudelijk punt uit de zienswijze

Indiener is van mening dat er in het geheel geen overleg heeft plaatsgevonden ten aanzien van het plan. Ook niet, nadat indiener op 4 december 2023 bij brief bedenkingen heeft geuit. Het had op de weg van de initiatiefnemer dan wel het college gelegen daarover met indiener in gesprek te gaan.

Reactie gemeente

Nu de aanvraag is ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is participatie bij een dergelijke aanvraag omgevingsvergunning niet verplicht. Ondanks dat het college het toejuicht dat initiatiefnemers hun (bouw)plannen bespreken met omwonenden of andere belanghebbenden, kan in dit geval de vraag of (en zo ja, op welke wijze) participatie heeft plaatsgevonden, geen rol spelen bij de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning. Initiatiefnemer is in dat kader verzocht om de belanghebbenden te informeren, dit is gedaan door de initiatiefnemer. Vanuit de gemeente hoefde er destijds geen nadere kaders voor de participatie te worden meegegeven.

Conclusie

De zienswijze is op dit punt:
ongegrond en leidt niet tot aanpassing van de projectomgevingsvergunning.

BOSKAMP WILLEMS
ADVOCATEN

GEMEENTE ZEVENAAR
23 JAN. 2025
INGEKOMEN

Bezoekadres
Dr. Holtroplaan 42 - Eindhoven
Correspondentieadres
Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

Telefoon 040 2501414
Fax 040 2501450
advocaten@boskampwillems.nl
www.boskampwillems.nl

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Vooruit per e-mailbericht: gemeente@zevenaar.nl

Betreft: Lier - Zevenaar
Uw ref.: Z2024-00000005
Onze ref.: LHN/61639-b6/rwk
E-mail: l.vanhoorn@boskampwillems.nl
Doorkiesnr.: 040 – 250 14 80

Eindhoven, 22 januari 2025

Onderwerp: aanvullen zienswijze

Geacht college,

Namens cliënt, de heer A.W.G. van Lier, diende ik op 19 november 2024 een pro forma zienswijze in tegen het ontwerp van de project omgevingsvergunning "Dorpsplein 1, Pannerden". Op 4 december 2024 heb ik de gronden van de zienswijze aan u toegelicht. In die zienswijze heb ik namens cliënt aangegeven dat cliënt vreest voor ernstige parkeeroverlast van het beoogde parkeerterrein dat voorziet in 19 parkeerplaatsen, omdat dat direct aan zijn perceel is gelegen. In de aanvulling van de zienswijzen heb ik u bericht dat cliënt daartoe onderzoek laat uitvoeren. Inmiddels is dat onderzoek afgerond. Bijgevoegd treft u dat aan (*). Naar de inhoud kan ik u wel verwijzen.

De conclusie van de deskundige spreekt voor zich. De deskundige komt tot de conclusie dat bij de ontwikkeling van het bouwplan ten onrechte geen geluidsonderzoek is verricht naar de vraag of er bij omwonenden sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, terwijl dat had gemoeten. De deskundige verwacht verder dat bij de woning van de Prins Willem-Alexanderstraat 4 (de woning van cliënt) geluidsoverlast kan worden verwacht.

Gelet daarop verzoek ik u de ontwerp omgevingsvergunning niet, althans niet gewijzigd vast te stellen.

Hoogachtend,

A.A.M. van Hoorn

Bijlage: 1

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald dan wel tot driemaal het in de betreffende zaak in het betreffende jaar in rekening gebrachte bedrag met een maximum van EUR 100.000,- indien geen uitkering uit hoofde van deze verzekering mocht plaatsvinden.

Boskamp & Willems Advocaten is een handelsnaam van Boskamp & Willems Advocaten B.V.

KvK: 83216928

omgevingsadvies
omgevingsvergunning
milieubelastende activiteit
bodemonderzoek
geluidonderzoek

NOTITIE

PRINS WILLEM-ALEXANDERSTRAAT 4, PANNERDEN

datum:	06-01-2025
project:	25.900-
onderwerp:	Second opinion geluidbelasting
referentie:	*25.900-001 (geluid)*

1 Inleiding

Voor de bouw van 16 appartementen op de locatie Dorpsplein 1 te Pannerden heeft de gemeente Zevenaar een ontwerp omgevingsvergunning gepubliceerd. In de ruimtelijke onderbouwing wordt in paragraaf 4.1 ingegaan op het aspect geluid. Hierbij wordt uitsluitend de Wet geluidhinder beschouwd. In paragraaf 4.5.3.2 wordt de vraag beantwoord of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. In deze korte paragraaf wordt simpelweg gesteld dat '*van enige vorm van aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden als gevolg van deze functie (de nieuwbouw) geenszins sprake is*'. Nader akoestisch onderzoek is dan ook niet verricht.

De bewoners van de woning aan de Prins Willem-Alexanderstraat 4 vrezen echter wel voor geluidoverlast met name veroorzaakt door het parkeerterrein dat direct ten zuiden van hun perceel gerealiseerd wordt. Middels een akoestisch onderzoek is onderzocht welke geluidniveaus ter hoogte van de woning en in de tuin mogen worden verwachten door activiteiten op het parkeerterrein.

2 Plaatselijke situatie

Op onderstaande luchtfoto is de lokale situatie met de ligging van de woning aan de Prins Willem-Alexanderstraat 4 weergegeven.

De ligging van het projectgebied is weergegeven op onderstaande figuur.

De ligging van het parkeerterrein is weergegeven op onderstaande figuur.

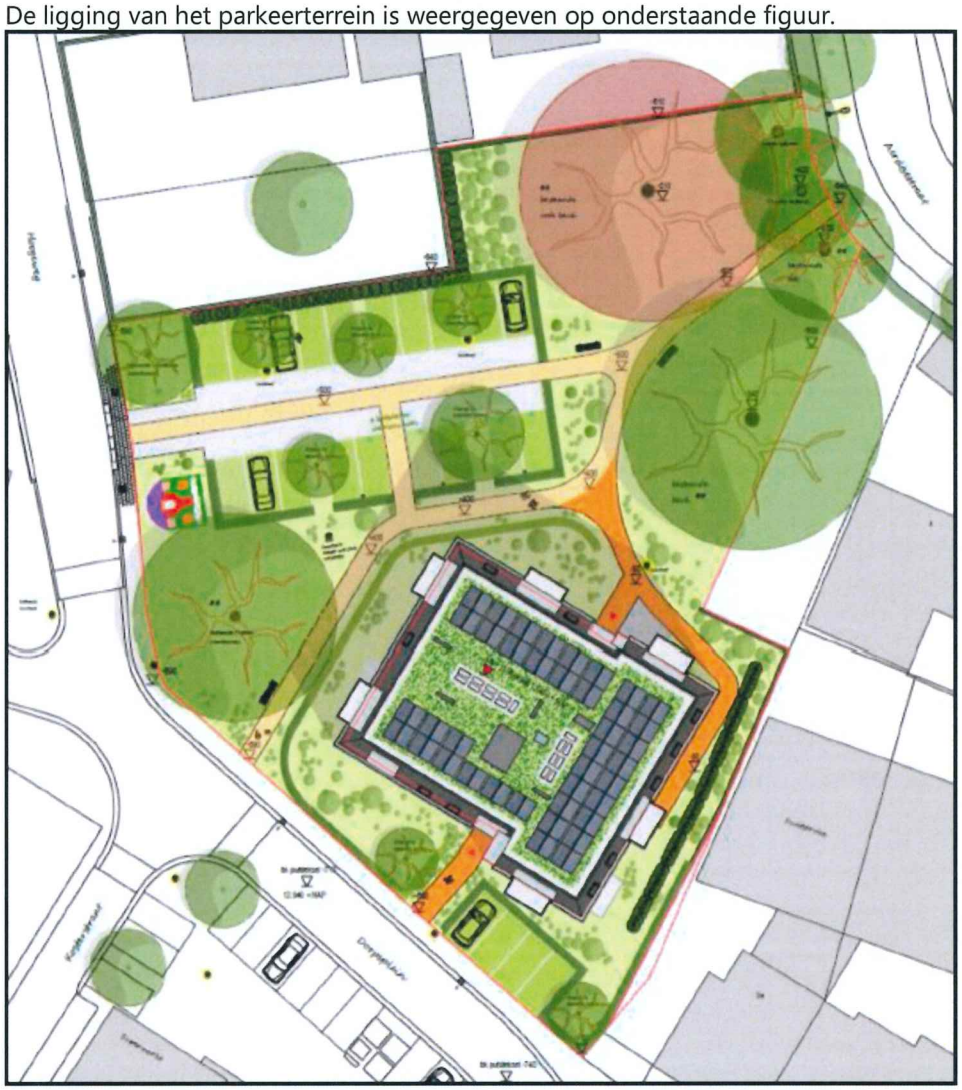

De nieuwbouw (achtergevel en linker zijgevel) is weergegeven op onderstaande figuur.

3 Geluidberekeningen

Op het betreffende parkeerterrein zijn 19 parkeerplaatsen beschikbaar. Ten zuiden van de nieuwbouw zijn nog eens 4 parkeerplaatsen beschikbaar.

In de ruimtelijke onderbouwing staat over het aantal verkeersbewegingen van en naar de nieuwbouw het volgende vermeld.

> **2.3.3 Verkeer**
>
> Uitgaande van de genoemde uitgangspunten geldt voor de woningen met de functie 'Huur, appartement, midden/goedkoop (incl. sociale huur)' een gemiddelde verkeersgeneratie van 3,6 per woning, per weekdagetmaal. Voor de woningen met de functie 'Koop, appartement, goedkoop' geldt een gemiddelde verkeersgeneratie van 4,9 per woning, per weekdagetmaal. Dit resulteert in een gezamenlijke verkeersgeneratie van 61,5 verkeersbewegingen per weekdagetmaal.

Bovenstaande betekent dat er op het noordelijk gelegen parkeerterrein per dag 61.5 * 19/23 = 51 verkeersbewegingen plaatsvinden. Bij de berekeningen wordt uitgegaan van 26 bewegingen in de dagperiode, 9 in de avondperiode en 17 in de nachtperiode.

Op onderstaande figuur is het rekenmodel weergegeven dat gebruikt is voor het berekenen van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$.

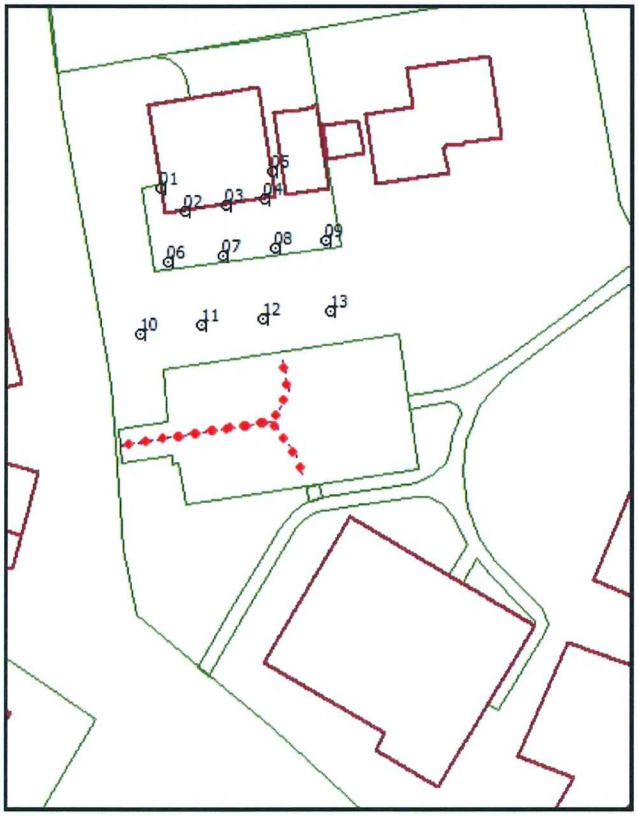

De rekenresultaten ($L_{Ar,LT}$) zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01_A	Westgevel	1,5	28	28	28	38
01_B	Westgevel	5,0	30	30	30	40
02_A	Zuidgevel	1,5	32	32	32	42
02_B	Zuidgevel	5,0	33	33	33	43
03_A	Zuidgevel	1,5	31	32	31	41
03_B	Zuidgevel	5,0	32	33	32	42
04_A	Zuidgevel	1,5	31	31	31	41
04_B	Zuidgevel	5,0	32	32	32	42
05_A	Zuidgevel	1,5	25	25	25	35
05_B	Zuidgevel	5,0	26	26	26	36
06_A	Op terras	1,2	34	34	34	44
07_A	Op terras	1,2	34	35	34	44
08_A	Op terras	1,2	34	34	34	44
09_A	Op terras	1,2	33	33	33	43
10_A	In tuin	1,2	37	37	37	47
11_A	In tuin	1,2	38	38	38	48
12_A	In tuin	1,2	39	39	39	49
13_A	In tuin	1,2	36	37	36	46

Voor de meeste activiteiten gelden in Nederland wat betreft het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau de volgende standaard geluidgrenswaarden:

- 50 dB(A) in de dagperiode (07.00 - 19.00 uur);
- 45 dB(A) in de avondperiode (19.00 - 23.00 uur);
- 40 dB(A) in de nachtperiode (23.00 - 07.00 uur).

Zowel bij de woning, op het terras als in de tuin worden deze standaard grenswaarden niet overschreden. Wat dit aspect betreft mag er geen ontoelaatbare geluidoverlast verwacht worden.

Op onderstaande figuur is het rekenmodel weergegeven dat gebruikt is voor het berekenen van de maximale geluidniveaus L_{Amax}.

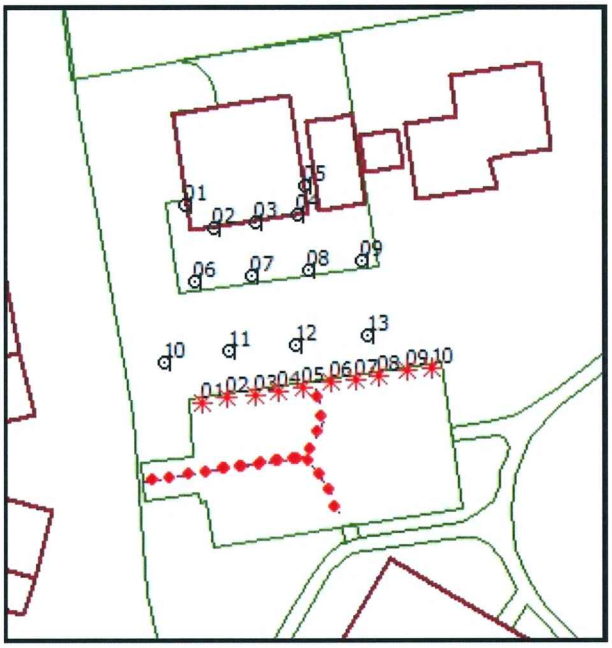

De rekenresultaten (L_{Amax}) zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_A	Westgevel	1,5	63	63	63
01_B	Westgevel	5,0	64	64	64
02_A	Zuidgevel	1,5	65	65	65
02_B	Zuidgevel	5,0	65	65	65
03_A	Zuidgevel	1,5	64	64	64
03_B	Zuidgevel	5,0	64	64	64
04_A	Zuidgevel	1,5	64	64	64
04_B	Zuidgevel	5,0	64	64	64
05_A	Zuidgevel	1,5	63	63	63
05_B	Zuidgevel	5,0	63	63	63
06_A	Op terras	1,2	68	68	68
07_A	Op terras	1,2	68	68	68
08_A	Op terras	1,2	68	68	68
09_A	Op terras	1,2	68	68	68
10_A	In tuin	1,2	74	74	74
11_A	In tuin	1,2	75	75	75
12_A	In tuin	1,2	76	76	76
13_A	In tuin	1,2	76	76	76

Voor de meeste activiteiten gelden in Nederland wat betreft het maximale geluidniveau de volgende standaard geluidgrenswaarden:

- 70 dB(A) in de dagperiode (07.00 - 19.00 uur);
- 65 dB(A) in de avondperiode (19.00 - 23.00 uur);
- 60 dB(A) in de nachtperiode (23.00 - 07.00 uur).

In de tuin wordt de standaard grenswaarde van 70 dB(A) in de dagperiode met ten hoogste 6 dB overschreden.
In de tuin en op het terras wordt de standaard grenswaarde van 65 dB(A) in de avondperiode met ten hoogste respectievelijk 11 en 3 dB overschreden.
In de tuin, op het terras en bij de woning wordt de standaard grenswaarde van 60 dB(A) in de nachtperiode met ten hoogste respectievelijk 16, 8 en 5 dB overschreden.

Wat dit aspect betreft mag er zeker ontoelaatbare geluidoverlast verwacht worden.

4 Conclusies

Bij de ontwikkeling van het bouwplan is er ten onrechte geen geluidonderzoek verricht naar de vraag of er bij omwonenden sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat met name wat betreft het noordelijk gelegen parkeerterrein.

Door dichtslaande portieren op het noordelijk gelegen parkeerterrein mag bij de woning aan de Prins Willem-Alexanderstraat 4 en in de tuin van deze woning geluidoverlast worden verwacht.

Bijlage 1: gehanteerde brongegevens

Bijlage 1: gehanteerde brongegevens

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Omschr.	ISO M.	ISO_H	Hdef.	Vormpunten	Lengte	Gem.snelheid	Aantal(D)
m01	Personenwagens	0,00	0,50	Eigen waarde	5	25,07	5	13
m02	Personenwagens	0,00	0,50	Eigen waarde	5	25,71	5	13

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Aantal(A)	Aantal(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k
m01	4	8	59,00	66,00	72,00	73,00	78,00	82,00	88,00	80,00	70,00
m02	5	9	59,00	66,00	72,00	73,00	78,00	82,00	88,00	80,00	70,00

Model: LAr,LT
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Lwr Totaal	Groep
m01	90,01	--
m02	90,01	--

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Omschr.	ISO M.	ISO_H	Hdef.	Vormpunten	Lengte	Gem.snelheid	Aantal(D)
m01	Personenwagens	0,00	0,50	Eigen waarde	5	25,07	5	13
m02	Personenwagens	0,00	0,50	Eigen waarde	5	25,71	5	13

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Aantal(A)	Aantal(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k
m01	4	8	65,00	72,00	78,00	79,00	84,00	88,00	94,00	86,00	76,00
m02	5	9	65,00	72,00	78,00	79,00	84,00	88,00	94,00	86,00	76,00

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Lwr Totaal	Groep
m01	96,01	--
m02	96,01	--

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Type
01	Dichtslaan portier	199735,64	433714,14	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
02	Dichtslaan portier	199738,24	433714,67	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
03	Dichtslaan portier	199741,34	433714,98	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
04	Dichtslaan portier	199743,82	433715,35	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
05	Dichtslaan portier	199746,40	433715,76	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
06	Dichtslaan portier	199749,62	433716,38	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
07	Dichtslaan portier	199752,20	433716,66	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
08	Dichtslaan portier	199754,77	433717,00	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
09	Dichtslaan portier	199757,81	433717,62	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron
10	Dichtslaan portier	199760,57	433717,83	0,50	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	GeenRefl.	GeenDemping	Richt.	Hoek	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k
01	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
02	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
03	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
04	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
05	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
06	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
07	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
08	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
09	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00
10	Nee	Nee	0,00	360,00	69,00	76,00	82,00	83,00	88,00	92,00	98,00

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Tb(u)(D)	Tb(u)(A)	Tb(u)(N)	Cb(%)(D)	Cb(%)(A)	Cb(%)(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
01	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
02	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
03	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
04	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
05	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
06	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
07	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
08	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
09	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00
10	90,00	80,00	100,01	12,0000	4,0000	8,0000	100,000	100,000	100,000	0,00	0,00	0,00

Model: LAmax
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - Omgevingswet, industrie

Naam	Groep
01	--
02	--
03	--
04	--
05	--
06	--
07	--
08	--
09	--
10	--

BOSKAMP & WILLEMS

· ADVOCATEN ·

Port betaald

6900AA10

POBOX Nieuwegein

INTRAPOST B.V.

PLA biodegradable window film

Correspondentieadres

Postbus 8727 - 5605 LS Eindhoven

#00000#00#NN2CC - #XS7DNONU7SX#

Z089548C29C

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsbesluit

onderwerp	Ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden
zaaknummer	Z/24/477506
documentnummer	INT/24/1222277

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat:

de aanvraag niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan 'Pannerden';

medewerking aan dit plan kan worden verleend op basis van artikel 2.12, eerste lid, aanhef onder a. onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar deze vergunning pas kunnen verlenen nadat de gemeenteraad hiervoor een verklaring van geen bedenkingen heeft afgegeven;

de verklaring van geen bedenkingen alleen geweigerd kan worden in het belang van een goede ruimtelijke ordening;

uit de bij de aanvraag overlegde ruimtelijke onderbouwing en overige bescheiden blijkt dat het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening;

er hiermee geen reden is de verklaring van geen bedenkingen te weigeren;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht (Bor);

besluit:

1. een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven voor het bouwen van 16 appartementen aan Dorpsplein 1 in Pannerden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 25 september 2024.

De griffier
Drs. C.M. Steenbergen

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk

Kerkstraat 27 • Postbus 10 • 6900 AA Zevenaar • (0316) 595111 • gemeente@zevenaar.nl • www.zevenaar.nl

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de RDL
zaaknummer	Z/25/495500
documentnummer	INT/25/1259104
portefeuillehouder	Bart Kagei
portefeuille	Afval en circulariteit

1. Samenvatting

Reinigingsdienst De Liemers (RDL) heeft de jaarrekening 2024 gereed en heeft de conceptbegroting 2026 opgesteld. Hierin staan de plannen voor 2026. De gemeenteraad heeft volgens de Wet gemeenschappelijke regeling de mogelijkheid over de ontwerpbegroting een zienswijze in te dienen. De jaarrekening roept geen vragen op. De activiteiten blijven binnen budget en de gemeente krijgt €88.673,- euro terug. Voor de geplande activiteiten van 2026 stijgt de begroting met minder dan 1% voor de gemeente Zevenaar. Dit roept geen vragen op.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. kennis te nemen van de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers;
2. kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers;
3. kenbaar maken aan de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst dat er geen zienswijze zal worden ingediend op de ontwerpbegroting 2026-2029.

3. Waarom naar de raad

Volgens artikel 15 eerste lid van Gemeenschappelijke Regeling (GR) Reinigingsdienst De Liemers stuurt de GR voor 30 april de voorlopige jaarrekening naar de raden van de deelnemende gemeenten. Ook stuurt zij volgens artikel 13 een Meerjarenbegroting met daarin aangekondigd de belangrijkste ontwikkelingen voor de nieuwe begroting. In dit geval de begroting van 2026. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten kunnen een reactie geven op de jaarrekening 2024. Voor de begroting 2026 geldt een formele zienswijzeprocedure. Begin september stelt het bestuur van RDL de conceptbegroting 2026 vast. De jaarrekening 2024 is al vastgesteld.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De raad de gelegenheid te geven het (financiële) beleid van de RDL te beoordelen en te bezien op de gevolgen voor gemeente Zevenaar

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De kosten zijn binnen budget gebleven

Dit komt vooral omdat er minder manuren zijn afgenomen door de gemeente Zevenaar voor incidentele activiteiten. Door de zachte winter is minder gladheidsbestrijding uitgevoerd. Verder zijn minder uren

besteed voor de zorg van ondergrondse containers en het beheer van verzamelcontainers. Dat laatste komt vooral door ziekte. Dit wordt nu ingehaald.

2.1 *In de ontwerpbegroting 2026 doet RDL een aankondiging van voorgenomen ontwikkelingen die tot doel hebben de afvalinzameling verder te optimaliseren. De stijging in kosten is minimaal.*

Die ontwikkelingen roepen geen vragen op. RDL houdt met de huidige inzichten rekening met een stijging van de bijdrage van€ 22.471,- euro voor de gemeente Zevenaar. Dit is minder dan 1% van de huidige gemeentelijke bijdrage (2025). Deze stijging zit in het programma afval en overhead.

- Afval: deze extra kosten (€2.607,-) zijn het gevolg van gestegen kosten van personeel. De kosten van het materieel zijn daarentegen juist wat gedaald. Bij de aanbiedstations zijn de verwerkingskosten van het afval gestegen.
- Overhead: de kosten van dit programma zijn vergeleken met de begroting 2025 met in totaal € €19.864,- euro gestegen. Dat is vooral het gevolg van gestegen accountantskosten en kosten van informatisering en automatisering.

De belangrijkste plannen voor 2026 van de RDL zijn:

- Inzetten op vermindering van de aangeboden hoeveelheid restafval op aanbiedstations.
- De opbrengsten zijn met het huidige tarief van €0,14 euro per kilogram niet voldoende. Een verhoging naar €0,15 euro per kilogram wordt geadviseerd voor 2026. Voor de gemeente Zevenaar zal dit de begroting voor 2026 en daarna drukken met €33.746,- euro.
- De mogelijkheid van een avondopenstelling van aanbiedstations in 2026 wordt onderzocht.
- RDL wil in 2026 meer oud papier- en kartonroutes in eigen beheer uitvoeren. Hiervoor worden nu externen ingehuurd, omdat dit goedkoper is. De inzameling van oud papier door verenigingen wijzigt hierdoor niet.
- Een pilot voor inzameling van minicontainers met zijladers om manuren te besparen.

Alternatieven
N.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
N.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
Het afvalbeleid is een taak van de gemeente. RDL draagt met de uitvoering van de afvalinzameling bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente op het gebied van circulariteit en vermindering van de hoeveelheid restafval.

8. Communicatie
Communicatie over dit besluit vindt langs reguliere weg plaats. Zodra de gemeenteraad een besluit heeft genomen over dit voorstel, informeert de gemeente RDL daarover. In verband met de strakke deadline voor het aanleveren van de begroting aan de provincie sturen wij na behandeling van de stukken in de commissievergadering een (concept) reactie naar het bestuur van de RDL.

9. Kosten, baten en dekking
De jaarrekening RDL heeft een positief resultaat. Voor de gemeente Zevenaar betekent dit per saldo een teruggaaf van € 88.673,-. Dit is in de jaarrekening 2024 van Zevenaar verwerkt.

De bijdrage van Zevenaar in de ontwerpbegroting 2026 van RDL bedraagt netto € 2.408.685 (begroting 2025: € 2.386.214). Een beperkte stijging van € 22.471 (0,94%). De gemeente verwerkt deze nieuwe bijdrage in de gemeentelijke begroting 2026. De dekking loopt via de afvalstoffenheffing. De hoogte van de afvalstoffenheffing 2026 stelt de gemeenteraad vast in december 2025. Als deze stijging van de kosten wordt doorberekend op basis van de huidige gegevens, leidt dat tot een beperkte stijging van het vastrecht afvalstoffenheffing van € 1,10 per huishouden. Er kan overwogen worden (een deel van) de stijging uit de reserve afval te dekken. De stand van de reserve bedraagt per 1 juni 2025 € 256.236,-.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1259114	Jaarrekening 2024 Reinigingsdienst de Liemers
2.	1259120	Accountantsverslag 2024
3.	1259121	Meerjarenbegroting Reinigingsdienst de Liemers 2026-2029

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de RDL
zaaknummer	Z/25/495500
documentnummer	INT/25/1259104

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

De gemeenteraad een zienswijze kan indienen ten aanzien van de concept meerjarenbegroting 2026-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

besluit:

1. kennis te nemen van de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers;
2. in te stemmen met de ontwerpbegroting 2026-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers;
3. kenbaar maken aan de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst dat er geen zienswijze zal worden ingediend op de meerjarenbegroting 2026-2029.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025.

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Jaarstukken 2024

Reinigingsdienst De Liemers

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

Reinigingsdienst de Liemers

De Reinigingsdienst de Liemers is in 1996 opgericht als een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Zevenaar en het toenmalige Didam voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. De beide gemeenten troffen daarvoor een gemeenschappelijke regeling. In 2005 is het verzorgingsgebied uitgebreid met de voormalige gemeente Bergh (met Didam samengevoegd tot de gemeente Montferland) en Angerlo (samengevoegd met de gemeente Zevenaar). In 2018 is door een gemeentelijke herindeling met Zevenaar ook de toenmalige gemeente Rijnwaarden aan het verzorgingsgebied toegevoegd.

In 2024 verzorgde de Reinigingsdienst de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen voor ruim 37.000 huishoudens en bijna 82.000 inwoners.

bakertilly

Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

INHOUD

Inleiding en leeswijzer **5**

Inleiding *5*

Leeswijzer *5*

Procedure jaarstukken *5*

Jaarverslag **6**

Programma afval **7**

Wat wilden we bereiken? 7
Wat heeft het gekost? 8

Programma overhead **10**

Wat wilden we bereiken? 10
Wat heeft het gekost? 10

Paragrafen **11**

Inleiding 11
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 11
Onderhoud kapitaalgoederen 13
Financiering 13
Bedrijfsvoering 14
Wet open overheid (Woo) 17

Jaarrekening **18**

Balans en toelichting **19**

Balans *19*
Waarderingsgrondslagen 20
Toelichting op de balans 22
Niet uit de balans blijkende verplichtingen 23
Gebeurtenissen na balansdatum 24

Overzicht van baten en lasten *25*
Toelichting per programma 25
Incidentele baten en lasten 25
Overzicht van baten en lasten naar taakveld 25
Toelichting overschrijding lasten 26

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING *27*

Wet Normering Topinkomens (WNT) *29*

Kredietoverzicht *30*

Controleverklaring *31*

Vaststellingsbesluit **35**

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Bijlagen 36

Afvalstromen 2024 afval aanbiedstations RDL *37*

Bijdrage deelnemende gemeenten in kosten RDL *38*

bakertilly

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

INLEIDING EN LEESWIJZER

INLEIDING

Hierbij presenteren we u de programmarekening 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst de Liemers. Deze programmarekening (bestaande uit een jaarverslag en een jaarrekening) is ons jaarlijkse verantwoordings-document. Hierin staat wat (en voor welke kosten) we in 2024 gerealiseerd hebben. Dit vergelijken we met de doelstellingen uit de Begroting 2024. Zo laten wij zien in welke mate we het voorgenomen beleid hebben kunnen uitvoeren. De jaarrekening 2024 is opgesteld op basis van de per februari 2025 actuele inzichten en voorschriften (Besluit Begroten en Verantwoorden, financiële verordening, controleverordening) en gecontroleerd door accountant Baker Tilly.

De opzet van de deze jaarstukken is in hoofdlijnen gelijk aan de opzet van 2023. In 2024 zijn door het bestuur 2 begrotingswijzigingen vastgesteld, en wel op:

1 juli 2024:	Tussenrapportage 2024
21 november 2024:	Wijziging investeringsschema (geen financiële gevolgen)

LEESWIJZER

De indeling van deze jaarstukken voldoet aan de meest recente eisen van het Besluit Begroten en verantwoorden (BBV). Wij hebben gestreefd naar een zo beknopt mogelijk boekwerk. Allereerst geven wij verantwoording over de realisatie van de opgedragen taken en de in de programmabegroting gestelde doelen.
De jaarverantwoording bestaat uit het jaarverslag, de paragrafen, de jaarrekening en bijlagen.

- Het jaarverslag geeft een inhoudelijke verantwoording over de programma's en de geboekte resultaten. We laten zien welke doelstellingen uit de begroting gerealiseerd zijn In 2024.
- In de paragrafen verantwoorden wij de voor onze Reinigingsdienst verplichte onderdelen. De inhoud van de paragrafen voldoet aan de eisen van het BBV en sluit zo goed mogelijk aan op de informatiebehoefte van de deelnemende gemeenten over de behaalde resultaten en de (financiële) risico's.
- De jaarrekening geeft een financieel beeld van de gerealiseerde baten en lasten ten opzichte van de begroting en geeft inzicht in de financiële positie van de Reinigingsdienst.
- De gepresenteerde bedragen zijn afgerond op hele euro's, waardoor (geringe) afrondingsverschillen kunnen voorkomen.

In de bijlagen splitsten wij het behaalde resultaat per afgesproken onderdeel en per deelnemende gemeente, zodat het voor hen duidelijk is welk resultaat zij in hun jaarstukken moeten verwerken.

PROCEDURE JAARSTUKKEN

De jaarstukken worden voorlopig vastgesteld in het bestuur van de RDL 7 mei 2025.
In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is bepaald dat de voorlopige jaarrekening ter informatie aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten dient te worden verzonden. Formeel is er geen zienswijze-recht voor de gemeenteraden ten aanzien van de jaarrekening geregeld, maar dat neemt niet weg dat de gemeenteraad zijn opvatting over de voorlopige jaarrekening kan kenbaar maken, bijvoorbeeld via de gemeentelijke vertegenwoordiging in het RDL-bestuur.
De jaarstukken worden definitief vastgesteld op 23 juni 2025 in het RDL-bestuur. Daarna worden ze binnen twee weken ter kennis gebracht van Gedeputeerde Staten van Gelderland.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

JAARVERSLAG

bakertilly

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

PROGRAMMA AFVAL

Wat wilden we bereiken?

RDL voert in opdracht van de gemeenten Montferland en Zevenaar taken uit op het gebied van afvalinzameling, de exploitatie van afval-aanbiedstations en het vegen van wegen. De uitvoering van de afvaltaken moet voor de gemeenten een bijdrage leveren aan de vermindering van de hoeveelheid restafval, zodat de gemeenten kunnen voldoen aan de VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof). Vanaf 2021 ligt de focus op het percentage recyclebaar materiaal in het totale huishoudelijk afval. In 2035 moet 65% van al ons afval recycled worden. Dus van kilo's restafval gaan we naar een percentage recyclebaar materiaal in het totale huishoudelijke afval. De inzameling van afval levert daarmee een bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeenten Montferland en Zevenaar.

Beleidskaders

Wet milieubeheer

- Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP) 2017-2025
- VANG (Van Afval Naar Grondstoffen) 2015-2025
- Ketenovereenkomst verpakkingen 2020-2029

Beleidsindicatoren (verplicht)

Omvang huishoudelijk restafval (kilo's per inwoner per jaar)	2022	2023	2024
Montferland	97	98	99
Zevenaar	97	102	92

*Gegevens 2022 **en 2023** afkomstig uit dataplatform Waarstaatjegemeente.nl, 20**24** eigen opgave gemeente*

Beleidsindicatoren (eigen)

Aanbiedstation	Indicator	2022	2023	2024
's-Heerenberg	% gescheiden inzameling afval	89%	89%	88%
Lobith	% gescheiden inzameling afval	89%	95%	100%
Zevenaar	% gescheiden inzameling afval	88%	87%	82%
alle aanbiedstations	grof huishoudelijk restafval (in kg)	20	17	20
's-Heerenberg	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	2.736	2.317	2.362
Lobith	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	1.777	888	910
Zevenaar	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	9.501	8.331	8.345

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Afval

We zamelen restafval, gft, PMD en papier in volgens met de gemeenten afgesproken frequentie. Daarnaast zamelen we grof huishoudelijk afval en grof tuinafval in op afroep. Voor afval, dat niet huis-aan-huis wordt opgehaald, hebben we drie afvalaanbiedstations ingericht in Lobith, 's Heerenberg en Zevenaar, waar inwoners dat afval naar toe kunnen brengen.
Tenslotte handelen we vragen, klachten en meldingen af van inwoners over de afvalinzameling.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Straatreiniging

We vegen de straten op basis van met de gemeenten afgesproken frequenties en/ of schoonheidsgraad.

Wat heeft het gekost?

	Werkelijk 2023	Primitieve begroting	Na wijziging	Werkelijk 2024	Verschil
Programma afval					
Lasten					
Inzameling huishoudelijk afval	510.579	548.220	512.864	469.996	42.868
Inzameling GFT	763.269	788.731	739.551	762.596	-23.045
Inzameling PMD	499.838	486.449	455.430	487.150	-31.720
Grof huishoudelijk- en tuinafval	4.936	6.360	5.896	8.994	-3.098
Papierinzameling	415.840	423.123	399.685	418.023	-18.338
Straat- en marktvegen	497.536	484.310	478.396	439.789	38.607
Aanbiedstation 's-Heerenberg	342.195	378.913	408.247	409.838	-1.591
Aanbiedstation Lobith	125.561	112.559	111.360	88.426	22.935
Aanbiedstation Zevenaar	101.537	0	0	0	0
Aanbiedstation 7 Poort	1.059.322	1.419.414	1.687.718	1.632.766	54.952
Incidentele werkzaamheden	102.263	171.109	167.866	90.022	77.844
Totaal lasten programma afval	**4.422.877**	**4.819.188**	**4.967.013**	**4.807.600**	**159.413**
Baten					
Grof huishoudelijk- en tuinafval	5.415	5.000	5.000	7.759	-2.759
Aanbiedstation 's-Heerenberg opbr. afval	157.474	230.913	222.807	206.879	15.928
Aanbiedstation Lobith opbr. afval	29.201	23.775	13.700	13.309	391
Aanbiedstation Zevenaar opbr. afval	140.176	0	0	0	0
Aanbiedstation 7 poort	535.927	1.018.390	883.230	855.692	27.538
Exploitatiebijdrage Montferland	1.506.774	1.504.652	1.632.809	1.613.547	19.262
Exploitatiebijdrage Zevenaar	2.047.911	2.036.458	2.209.464	2.110.414	99.049
Totaal baten programma afval	**4.422.877**	**4.819.187**	**4.967.010**	**4.807.600**	**159.410**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Algemeen

De exploitatiebijdrage van de gemeenten is in vergelijking met de gewijzigde begroting €118.311 minder voor het programma afval. Hieronder lichten we de belangrijkste verschillen toe.

Inzameling rest afval

Het aantal manuren ligt bij de inzameling van (fijn) huishoudelijk restafval zo'n 800 lager dan begroot. We zien al jaren het aantal ledigingen van restafval teruglopen. We zien dat ook terug in de omvang van het aantal kilo's fijn huishoudelijk restafval per inwoner.

Inzameling PMD

Het aantal manuren ligt plusminus 500 boven het geraamde aantal. In 2023 is op een aantal routes extra menskracht ingezet om aan de Arbo-normen te voldoen. In de raming voor de begroting 2024 was dit niet nog niet geheel verwerkt.

bakertilly

Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Grof tuin- en grof huishoudelijk afval.
Van de inzameling van grof tuinafval hebben in 2024 10 mensen gebruik gemaakt. Dat zijn er 6 meer dan in 2023. Ook het aantal personen dat gebruik heeft gemaakt van grof huishoudelijk afvalroute is gestegen van 102 naar 140 personen. Dat bij elkaar genomen heeft geleid tot een lichte stijging van de inkomsten.

Straat- en marktvegen
De hoeveelheid veeguren ligt zo'n 475 uren lager dan begroot. Dit is vooral het gevolg van ziekte van de vaste bemensing van het veegmaterieel.

Incidentele werkzaamheden
Hier zien we dat in 2024 veel minder (1450) uren zijn ingezet dan geraamd. Dat geldt vooral voor de door de gemeente Zevenaar afgenomen uren. Door de zachte winter is minder voor gladheidsbestrijding ingezet. Daarnaast zijn er minder uren dan geraamd besteed voor de zorg van ondergrondse containers en het beheer van inzamelcontainers. Dat laatste is vooral het gevolg van ziekte. De daardoor opgelopen achterstand wordt nu weer ingehaald. Het pasbeheer is uitbesteed aan het klantencontactcentrum en daarvoor worden daarom geen interne uren meer gemaakt.

Aanbiedstations
Met de ingebruikname van het nieuwe afval aanbiedstation op 7Poort en het vernieuwde aanbiedstation in 's Heerenberg is in 2023 de betaling per gewogen gewicht geïntroduceerd. Dat heeft ertoe geleid dat de toch al dalende hoeveelheden gebracht afval in 2023 nog sterker afnamen, met name gold dat voor de afvalstromen puin en grond. Voor 2024 zien we een stabilisatie in de gebrachte hoeveelheden ten opzichte van 2023.

Hoeveelheden in tonnages

	2023	2024	Verschil
's-Heerenberg	2.316	2.362	46
Lobith	889	910	21
7Poort (Zevenaar)	8.331	8.345	14
Totaal	11.536	11.617	81

Het aandeel van betaalde afvalstromen is 52%, van de onbetaalde stromen is dat 48%. Deze cijfers zijn nagenoeg gelijk aan die van het jaar ervoor.
De mensuren en inzet van materieel komen goeddeels overeen met de begroting. De kosten van verwerking van de diverse afvalstromen zijn lager door met name lagere volumes van een aantal dure afvalstromen.
Na het gereedkomen van de nieuwbouw en vernieuwing in 2024 zijn de bezoekersaantallen van de aanbiedstations in Zevenaar en 's Heerenberg fors gestegen. Betrouwbare cijfers over het aanbiedstation in Lobith ontbreken, maar met het wijzigen van de dienstverlening naar alleen inname van gratis afvalstromen is het aantal bezoekers naar een ruwe schatting ongeveer gehalveerd.

Bezoekers aanbiedstations

	2022	**2023**	**2024**	
s Heerenberg	21.832	23.871	26.716	
Lobith	15.904	13.865	6.500	schatting
Zevenaar	69.072	89.845	106.336	
Totaal	**106.808**	**127.581**	**139.552**	

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

PROGRAMMA OVERHEAD

Wat wilden we bereiken?

De ondersteunende taken voor een efficiënte uitvoering van het programma afval worden verzameld in een apart programma overhead.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Indicator	Definitie	2023	Begroot 2024	Werkelijk 2024
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,00	0,00	0,00
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,00	0,00	0,00
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	40,66	43,06	39,34
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom plus inhuur	100,0%	100,0%	100,0%
Overhead	Kosten als % van de totale lasten begroting	11,8%	11,1%	12,6%

Wat hebben we gedaan?

De overheadkosten bestaan uit de salariskosten en opleidingskosten van ondersteunend personeel en de toerekening van kosten van de gemeente Zevenaar voor administratie, klantcontactcentrum (KCC), ICT, P&O en huisvesting.
Daarnaast wordt hier de heffing vennootschapsbelasting verantwoord.

Wat heeft het gekost?

	2023	Primitieve begroting	Na wijziging	2024	Verschil
Programma overhead					
Lasten					
Overhead	583.823	599.742	652.450	681.876	-29.426
Onvoorzien	0		0	0	0
Totaal lasten programma overhead	**583.823**	**599.742**	**652.450**	**681.876**	-29.426
Baten					
Exploitatiebijdrage Montferland	245.890	251.673	273.791	292.839	-19.048
Exploitatiebijdrage Zevenaar	337.933	348.069	378.659	389.037	-10.378
Totaal baten programma overhead	**583.823**	**599.742**	**652.450**	**681.876**	-29.426
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting:

Het programma overhead wijkt in geringe mate af van de gewijzigde begroting. Bij de tussenrapportage 2024 is ten onrechte een te hoog bedrag afgeraamd op de personeelslasten. Verder zijn de in het najaar van 2024 gemaakte kosten van voorbereiding van de accountantscontrole 2024 ten laste van dit boekjaar gebracht.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

PARAGRAFEN

Inleiding

In de paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de gemeenschappelijke regeling. In het Besluit Begroting en Verantwoording staat aangegeven dat in de begroting tenminste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Lokale heffingen
- Verbonden partijen
- Wet open overheid (Woo)
- Grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op de Reinigingsdienst de Liemers. De overige paragrafen worden hieronder nader toegelicht.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeenschappelijke regeling (GR) in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting. Door aandacht voor het weerstandsvermogen, voorkom je dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het begrotingsjaar zelf, maar het kan ook betrekking hebben op meerdere begrotingsjaren. Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico’s en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

Het Bestuur van de RDL is verantwoordelijk voor een financieel sluitende begroting. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de GR’s beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zoals de algemene reserve.

a. De RDL had in de begroting 2024 nog geen post onvoorzien. Vanaf de begroting 2025 is daarvoor wel een bedrag opgenomen.
b. Overschotten c.q. tekorten wikkelt de RDL bij de jaarrekening af via de deelnemende gemeenten. De risico’s liggen bij de deelnemende gemeenten. De RDL heeft om deze reden geen algemene reserve.

Risico’s

In deze jaarrekening brengen wij de risico’s in beeld, zodat de deelnemende gemeenten deze zo nodig in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kunnen opnemen. De (financiële) risico’s liggen vooral op het gebied van de verwerkingsprijzen en –opbrengsten van de diverse afvalstromen op de aanbiedstations. Elke nieuwe aanbesteding kan leiden tot een ander tarief voor een afvalstroom. Zo fluctueert de houtprijs de laatste jaren enorm. Ook nieuwe wetgeving (voorbeeld afvalstoffenbelasting) heeft effect op de kosten. Nieuw beleid van de gemeente of een andere vaststelling van de tarieven op de aanbiedstations door de gemeenten heeft effect op het saldo van kosten en opbrengsten. Het feit dat beide gemeenten in theorie een ander tarief kunnen vaststellen is ook een risico. Te overwegen valt om deze

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

bevoegdheid aan RDL te mandateren. Ook gewijzigd aanbiedgedrag van de gebruikers van de aanbiedstations (bijvoorbeeld als gevolg van andere tarieven) is een risicofactor. Zo kan een deel van een door een tariefstijging beoogde toename van de opbrengst verloren gaan door een lager aanbod als gevolg van diezelfde tariefstijging. Dit laatste heeft bijvoorbeeld in 2023 plaatsgevonden toen de doorgevoerde tariefstijging leidde tot een sterke vermindering van het afvalvolume van puin en grond.
Wij streven ernaar deze effecten zoveel mogelijk op te vangen door een goede monitoring van de inzamelresultaten en het halverwege het jaar uitbrengen van een tussentijdse rapportage en het zo nodig daarop aanpassen van de begroting.

Financiële kengetallen

	2023	2024
Netto schuldquote	131%	128%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	131%	128%
Solvabiliteitsratio	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%

Netto schuldquote
De netto schuldquote bestaat uit twee kengetallen:

a. netto schuldquote: dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager het percentage hoe beter.
b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De gegevens zijn ontleend aan de balans. Voor de RDL bedraagt het percentage van de netto schuldquote in 2024 128 %. De daling van de netto schuldquote komt doordat de schuldenlast weliswaar iets is gestegen, maar de totale baten in verhouding forser zijn toegenomen.
De gecorrigeerde netto schuldquote komt eveneens uit op 128 %. De RDL leent geen bedragen door aan derden.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Omdat de RDL geen eigen vermogen heeft is deze ratio 0.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Heeft de gemeenschappelijke regeling structurele ruimte in de begroting om de eigen lasten te dragen of is er sprake van een tekort. Omdat het saldo van baten en lasten bij de RDL wordt doorberekend aan de deelnemende gemeenten is er geen sprake van een begrotingssaldo en is de structurele exploitatieruimte dus 0.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Onderhoud kapitaalgoederen

De RDL heeft zorg voor de inzamelvoertuigen voor de afvalinzameling en daarnaast ook drie aanbiedstations waar zich roerende en onroerende zaken bevinden. Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continue middelen vergt. Het bestuur stelt uiteindelijk via de begroting vast wat RDL aanschaft en welke financiële middelen daarbij horen. Ten aanzien van dit laatste gaat het niet alleen om de aanschafwaarde (inclusief afschrijvingstermijn), maar ook om de hoogte van het onderhoudsbudget.

De vereiste kwaliteit is een belangrijke factor. RDL schaft kapitaalgoederen aan met een bepaalde kwaliteit, die beschreven is in de offerteaanvraag of het bestek. Het onderhoud heeft zijn financiële vertaling in de gemaakte eigen uren voor onderhoudswerkzaamheden en kosten van uitbesteed onderhoud. De economische afschrijvingstermijnen bepalen in eerste instantie de levensduur.
Jaarlijks wordt getoetst wat de staat van deze goederen is en zo nodig krijgt het bestuur de vraag (veelal middels begroting) de afschrijvingstermijn te verkorten of te verlengen. De RDL wil stappen zetten in de verbetering van het planmatig onderhoud van het materieel om zo tot een beter, efficiënter en uit kostenoogpunt beter beheersbaar onderhoudsprogramma te komen.
Voor het onderhoud aan de gebouwen van RDL op het nieuwe aanbiedstation in Zevenaar is een MJOP opgesteld. Deze onderhoudspost wordt met ingang van deze jaarrekening in de P&C documenten verwerkt. De gebouwen en terreinen van de aanbiedstations in Lobith en ’s Heerenberg worden gehuurd. Het groot onderhoud daarvan ligt bij de eigenaar van de gebouwen en terreinen.

Financiering

De RDL heeft haar vaste activa van € 7.019.996 en het saldo van de overige balansposten gefinancierd bij Zevenaar. Zevenaar voert de treasuryfunctie van de RDL uit. Dit gebeurt op grond van de Wet Fido en het treasurystatuut.

In 2022 is RDL een lening aangegaan bij de gemeente Zevenaar ter financiering van de bouw van het nieuwe aanbiedstation 7Poort in Zevenaar. Het betrof een lening voor een bedrag van € 5.000.000 tegen een rentepercentage van 0,915%. Het saldo van de lening per eind 2024 bedraagt € 4.500.000. Het overige deel van de investeringen is gefinancierd via een rekening courant met de gemeente Zevenaar.
In totaal bedragen de rentelasten voor beide financieringen in 2024 € 86.132.

Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2024
Omvang van de begroting 1 januari	5.489
Kasgeldlimiet in % van omvang begroting	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet	**450**
Vlottende schuld	2.767
Vlottende middelen	256
Netto vlottende schuld	**2.512**
Toegestane kasgeldlimiet	450
netto vlottende schuld	2.512
Ruimte (+) cq overschrijding (-)	**-2.061**

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto vlottende schuld < 1 jaar) van een gemeenschappelijke regeling in een kwartaal niet hoger mag zijn dan 8,2% van het exploitatietotaal (€ 5.489.0000).
Dit betekent dat de RDL maximaal € 450.000 aan kort geld (kasgeld) mag aantrekken. De netto schuld op korte termijn bedraagt op 31 december 2024 € 2.512.000 en overschrijdt daarmee de kasgeldlimiet.
De RDL heeft met de gemeente afgesproken dat voor het saldo van de rekening courant het gemiddeld gewogen rentepercentage van de langlopende leningen van de gemeente Zevenaar wordt gehanteerd. Hierdoor is er geen sprake meer van gevoeligheid voor rentefluctuaties en bestaat er geen risico meer voor de RDL.

Renterisiconorm
De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en aflossing. Hiermee wordt een maximum gesteld aan het renterisico op langlopende geldleningen. Het renterisico vanwege een aflossing van € 250.000 blijft onder de renterisiconorm.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2024	2024
Omvang van de begroting 1 januari	5.619	5.489
Renterisiconorm in % van omvang begroting	20%	20%
Toegestane renterisiconorm	**1.124**	**1.098**
Renteherzieningen	0	0
Aflossingen	250	250
Renterisico	**250**	**250**
Renterisiconorm	1.124	1.098
Renterisico	250	250
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	**+874**	**+848**

Schatkistbankieren
Schatkistbankieren houdt in dat lokale overheden overtollige financiële middelen moeten afromen naar de schatkist van het Rijk. Op basis van artikel 9 van de regeling Schatkistbankieren is de RDL vrijgesteld van schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Bedrijfsvoering

Inleiding
RDL voert taken en opdrachten van de deelnemende gemeenten uit op het gebied van reiniging en afvalinzameling. Bij de uitvoering van deze taken houdt RDL rekening met de wettelijk eisen.
Leidraad hiervoor is de volgende tekst uit de Gemeenschappelijke Regeling, die begin 2020 opnieuw is vastgesteld.
De regeling beoogt het doeltreffend en doelmatig uitvoeren of doen uitvoeren van de reinigingstaken van de deelnemende gemeenten, voortkomend uit of samenhangend met taken op het gebied van het gemeentelijke afvalbeleid, die voortvloeien uit de Wet milieubeheer.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

De bedrijfsvoering van de RDL vindt binnen de organisatiestructuur van de gemeente Zevenaar plaats. Dat wil zeggen dat voor een groot gedeelte deze bedrijfsvoering gelijksoortig is en dat RDL van de faciliteiten gebruik maakt. Hierbij valt te denken aan zaken als huisvesting, personeel en organisatie, financieel beheer, automatisering en informatisering.

Integriteit
De gemeente Zevenaar heeft als werkgever van de medewerkers van RDL de aandacht voor integriteit in de afgelopen jaren fors geïntensiveerd. De maatregelen zijn onder te verdelen in drie categorieën: maatregelen voor de korte termijn, maatregelen voor de middellange termijn en maatregelen voor de lange termijn. De maatregelen voor de korte termijn zijn uitgevoerd in het vaststellen en uitdragen van de integriteitsnorm en een terugkerend gesprek over integriteit met alle medewerkers. In 2023 is met een aanpassing van het camerasysteem op de aanbiedstations en de invoering van het weegsysteem (en daarmee samenhangend betaalsysteem) beter toezicht op de aanbiedstations gerealiseerd.
Voor de lange termijn wordt ook gekeken naar het inzamelproces, een betere functiescheiding en het opnieuw inrichten van de interne controle.
De gemeente Zevenaar, waarbij de medewerkers in dienst zijn, heeft een integriteitscode. De gemeente heeft toegezegd om ook bij kortstondig ingehuurde medewerkers meer aandacht te besteden aan het onderschrijven van de integriteitsverklaring.

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O beleid)
Het bestuur legt regels vast om van misbruik en oneigenlijk gebruik van RDL-regelingen en eigendommen te voorkomen. Hoewel niet elk proces evenveel risico's voor misbruik en oneigenlijk gebruik kent en sommige processen beheers- en controlemaatregelen bevatten om misbruik te voorkomen dan wel tijdig op te sporen, ontbreekt het nog aan een integraal M&O beleid. Het voornemen is dit in 2025 op te pakken, mede in relatie tot mogelijke aanpassingen in de organisatiestructuur.

Beleid arbeidsomstandigheden
In 2024 lag het ziekteverzuim met 16,52% fors hoger dan het toen al hoge verzuimpercentage in 2023 (9,21%). De cijfers laten vanaf 2021 een fors oplopend percentage zien:

2021:	3,35%
2022:	5,34%
2023:	9,21%
2024:	16,52%

De analyse van het ziekteverzuim in 2024 geeft aan dat het hoge percentage vooral wordt veroorzaakt door langdurig verzuim. 13,92% betreft langdurig verzuim. Bijna 75% (74,64%) van de RDL-medewerkers had in 2024 nul verzuim. Eind 2024 zijn van de vier langdurig zieke medewerkers twee geheel hersteld en weer volledig inzetbaar.
De werknemers van de RDL zijn in dienst van de gemeente Zevenaar en voor hen is het gemeentelijk verzuimbeleid van Zevenaar van toepassing. Dat beleid geeft duidelijkheid over wat van medewerkers wordt verwacht en hoe wordt omgegaan met verzuim. Kort samengevat richt het verzuimbeleid zich op de onder meer volgende acties:
Kort samengevat richt het verzuimbeleid zich op de onder meer volgende acties:

1. Veilig werkomgeving
   Inzet op voorlichting en instructies over het uit te voeren werk en de risico's die dit met zich meebrengt. Daarbij hoort ook het beschikbaar stellen van adequate beschermingsmiddelen.
2. Gezondheidsspreekuur en gezondheidsprogramma's
   Medewerker kunnen met hun vragen ver gezondheid in relatie tot het werk en/of werkomstandigheden terecht bij een open, preventief spreekuur van de bedrijfsarts. Elke twee jaar is er een preventief medisch onderzoek (PMO).

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

3. Risicoscan werkplekken
   In 2022 zijn op de functies binnen de RDL een aantal risicoscans uitgevoerd. Dat heeft, mede in aanmerking genomen de leidraad fysieke belasting, geleid tot een aantal aanbevelingen om overbelasting te voorkomen. Daaraan is zoveel mogelijk gevolg gegeven, bijvoorbeeld bij de inzameling van PMD, en vormt het verder een doorlopend aandachtspunt.
4. Sportbeoefening
   De RDL-medewerkers kunnen met korting sporten bij een sportschool en er is binnen het Individueel Keuzebudget (IKB) een budget beschikbaar voor vitaliteitsdoelen.

Aanbestedingen
Jaarlijks besteedde RDL de verwerking van een aantal afvalstromen aan in samenwerking met de inkoper van de gemeente Zevenaar, het inkoopbureau van de RID. Vanaf medio 2024 is de samenwerking met de RID beëindigd en worden de aanbestedingen van de RDL door de gemeente Zevenaar verzorgd. Anders dan voorheen worden contracten nu in principe voor een langere periode (maximaal 4 jaren) aangegaan. Daarmee wordt voor een langere periode (behoudens indexering) het prijsniveau vastgelegd en worden grote schommelingen zo veel mogelijk voorkomen.
In 2024 is de inzameling en verwerking van diverse bouwafvalstromen, tuinafval en klein gevaarlijk afval aanbesteed.

Rechtmatigheid
Voor de rechtmatigheid wat betreft de aanbestedingen is een toets uitgevoerd. Deze heeft plaatsgevonden over alle uitgaven boven de € 30.000, -. De toets omvat niet alleen onderzoek naar mogelijke onrechtmatigheden bij Europese aanbestedingen, maar voor het gehele inkoopbeleid.
8 aanbestedingen blijken niet rechtmatig te zijn uitgevoerd, drie Europese en vijf meervoudig onderhandse. Deze laatste betreffen vooral onderhandse en/of (deels stilzwijgend verlengde) doorlopende opdrachten, die in 2025 opnieuw zullen worden aanbesteed.
De onrechtmatige Europese aanbestedingen betreffen een opdracht voor de inzameling van klein chemisch afval (€ 96.264), een opdracht voor afvalinzameling van oud papier (€ 122.433) en de prolongatie van de verzekering van het wagenpark van de RDL (€ 73.020). Voor de opdracht van klein chemisch Afval is in 2022 een aanbesteding voorbereid, maar omdat het lopende contract niet tijdig was opgezegd, is deze aanbesteding geannuleerd. Het gevolg van de niet tijdige opzegging was dat het contract stilzwijgend met twee jaren (2023 en 2024) werd verlengd. In 2024 is de opdracht opnieuw aanbesteed en een nieuw contract aangegaan voor de periode vanaf 2025.
Voor de opdrachten voor inzameling van oud papier en de verzekering van het wagenpark wordt in 2025 een aanbesteding voorbereid. Deze uitgaven zijn in 2023 al een keer via de totale contractwaarde als fout aangemerkt en worden niet opnieuw als fout in onze oordeelsvorming betrokken, indien in het eerste jaar het contract onder de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' is vermeld. Dat is alleen voor de wagenparkverzekering het geval. Daarmee wordt naast de klein chemisch afval inzameling alleen de papierinzameling als geconstateerde fout in 2024 in ons oordeel betrokken.
Het totaal van de onrechtmatige Europese aanbestedingen is dus € 218.697.

Inhuur derden
De RDL is een continudienst en moet bij ziekte of anderszins acuut een beroep kunnen doen op personeel van buiten de RDL. Grotendeels gebeurt dit met uitzendbureaus, deels met het werkvoorzieningsschap en deels met personeel van de buitendienst van de gemeente Zevenaar. Op deze wijze is de bedrijfsvoering verzekerd van voldoende continuïteit.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Wet open overheid (Woo)

De verwachting op grond van ervaringen uit het verleden is dat Reinigingsdienst De Liemers (RDL) niet of nauwelijks met de Woo te maken krijgt. Voor zover van toepassing zal RDL zich aansluiten bij het beleid van de gemeente Zevenaar. Voor de RDL is de RDL-secretaris aangewezen als contactpersoon die verantwoordelijk is voor Woo-procedures. Hij moet vragen van burgers over de Woo beantwoorden. In 2024 is de RDL bij één WOO-verzoek betrokken geweest.

bakertilly

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

JAARREKENING

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

BALANS EN TOELICHTING

BALANS

Activa	Ultimo 2024	Ultimo 2023
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	305.455	381.819
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut	6.714.541	6.166.489
Totaal vaste activa	**7.019.996**	**6.548.308**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	126.074	134.259
Overige vorderingen	74.218	38.233
Liquide middelen		
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen		9.797
Nog te ontvangen bedragen	65.575	56.204
Totaal vlottende activa	**255.763**	**238.493**
Totaal activa	**7.285.863**	**6.786.801**

Passiva	Ultimo 2024	Ultimo 2023
VASTE PASSIVA		
Voorzieningen	8.441	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		
Onderhandse lening	4.500.000	4.750.000
	4.508.441	**4.750.000**
VLOTTENDE PASSIVA		
Vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar		
Banksaldo	2.052.814	1.388.921
Overige kortlopende schulden	152.176	154.897
Gemeente Zevenaar	138.877	70.279
Overlopende passiva	433.555	422.705
Totaal vlottende passiva	**2.767.317**	**2.036.802**
Totaal passiva	**7.285.863**	**6.786.801**

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening met daarin de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiele vaste activa

Materiële vaste activa worden onderscheiden, naar economisch nut (indien de investeringen verhandelbaar zijn of bijdragen aan het genereren van middelen) én maatschappelijk nut in de openbare ruimte (overige investeringen).
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen < 1 jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien er sprake is van een verwachte oninbaarheid wordt er een voorziening gevormd en in mindering gebracht op het betreffend actief. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de ontvangen aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De waardering van de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar geschiedt tegen nominale waarde.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 1 juli 2024 door het bestuur is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario’s in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig zijn gemeld.
    - Ten aanzien van het M&O criterium geldt dat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid en eventuele gevallen van misbruik zijn (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3 % (zijnde € 164.684) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Geen lagere rapporteringstolerantie wordt gehanteerd waarvoor fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Totaal per balanssoort (Bedragen x € 1.000)	Onderzoek en ontwikkeling
Aanschafwaarde	381.819
Cumulatieve afschr.	
Boekwaarde 1-1-2024	**381.819**
Bij: Investeringen 2024	
Af: Desinvesteringen	
Af: Afschrijvingen	76.364
Af: Bijdr. van derden	
Boekwaarde 31-12-2024	**305.455**

Materiële vaste activa

Totaal per balanssoort (Bedragen x € 1.000)	Gronden en terreinen	Bedrijfsge-bouwen	Grond-weg- en water-bouw-kundige werken	Vervoer-middelen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiele vaste activa	Totaal
Aanschafwaarde	2,517,462	2,093,017	945,907	2,003,496	150,302	980,550	8,690,735
Cumulatieve afschr.	813,589	171,514	19,206	1,083,099	66,067	370,772	2,524,246
Boekwaarde 1-1-2024	**1,703,873**	**1,921,503**	**926,702**	**920,398**	**84,235**	**609,778**	**6,166,488**
Bij: Investeringen 2024	-			963,759		41,250	1,005,009
Af: Afschrijvingen		63,495	40,303	297,999	10,915	44,246	456,958
Af: Bijdr. van derden						-	
Af: Desinvesteringen				783,044			
Bij Afschrijvingen desinvesteringen				783,044			
Boekwaarde 31-12-2024	1,703,873	1,858,008	886,399	1,586,159	73,320	606,782	6,714,540

Vervoermiddelen
In 2024 zijn 1 haakarmwagen, 3 kraakperswagens en 1 aanhangwagen aangeschaft.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Vlottende activa	2023	2024
Vorderingen openbare lichamen	134.259	126.074
	134.259	126.074
Overige vorderingen	38.233	74.218
	38.233	32.901
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	56.204	65.575
Vooruitbetaalde bedragen	9.797	
	66.001	65.575

Vaste passiva	2023	2024
Voorzieningen	0	8.438

Naam voorziening	Saldo 1-1-2024	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2024
Groot onderhoud ABS 7 Poort	0	9175	734	8441

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		
Onderhandse lening	4.750.000	4.500.000
	4.750.000	4.500.000

In lijn met het advies van de accountant in het accountantsverslag 2023 is door het bestuur besloten een onderhoudsvoorziening in te stellen voor ABS 7 Poort. Aan deze voorziening ligt een actueel extern opgesteld onderhoudsplan ten grondslag In de begroting 2025 zijn de geraamde dotaties opgenomen.

RDL heeft bij de gemeente Zevenaar een lening afgesloten om de kosten van het nieuwe aanbiedstation te kunnen financieren. De bijbehorende rentelast over 2024 bedraagt € 43462.

Vlottende passiva		
Banksaldo		
Saldo BNG	1.388.921	2.052.814
	1.388.921	2.052.814

Overige schulden	2023	2024
Gemeente Montferland		
Gemeente Zevenaar	70.279	138.877
Overige kortlopende schulden	154.897	152.176
	225.176	291.053

Overlopende passiva	2023	2024
Nog te betalen bedragen	422.705	433.555
	422.705	433.555

Dit zijn facturen van 2024, die in 2025 zijn ontvangen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Volgens de BBV wordt in deze toelichting op de balans de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen vermeld waaraan de RDL voor toekomstige jaren is verbonden. Dit betreft meerjarige financiële

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

verplichtingen zoals bijvoorbeeld langlopende huurcontracten of leasecontracten. Alleen de verplichtingen van meer dan € 25.000 zijn opgenomen.

Allianz	75.000
	75.000

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op deze jaarrekening.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

	2023	Primitieve begroting	Na wijziging	Werkelijk 2024	Verschil
Lasten					
Programma afval	4.422.877	4.819.188	4.967.013	4.807.600	159.413
Programma overhead	583.388	599.414	652.122	681.325	-29.203
Vennootschapsbelasting	435	328	328	551	-223
Onvoorzien					
Totale lasten	**5.006.700**	**5.418.930**	**5.619.463**	**5.489.476**	129.986
Baten					
Programma afval					
Diverse baten	868.192	1.278.078	1.124.737	1.083.639	41.098
Exploitatiebijdrage Montferland	1.506.774	1.504.652	1.632.809	1.613.547	19.262
Exploitatiebijdrage Zevenaar	2.047.911	2.036.458	2.209.466	2.110.414	99.051
Programma overhead					
Exploitatiebijdrage Montferland	245.890	251.673	273.791	292.839	-19.048
Exploitatiebijdrage Zevenaar	337.933	348.069	378.659	389.037	-10.378
Totaal baten	**5.006.700**	**5.418.929**	**5.619.462**	**5.489.476**	129.985
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting per programma

De baten en lasten zijn toegelicht bij de programma's afval en overhead.

Van het totale positieve saldo van € 88.887 wordt € 214 uitgekeerd aan de gemeente Montferland en € 88.673 aan de gemeente Zevenaar.

Incidentele baten en lasten

De jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling dient structureel in evenwicht te zijn. Daarmee wordt bedoeld dat alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De afwijkingen in de jaarrekening zijn ten opzichte van de begroting veelal van structurele aard.
Er zijn in het boekjaar incidentele baten ontvangen van in totaal € 58.037 als opbrengst van de verkoop van 1 haakarmwagen, 1 aanhangwagen en 3 vuilniswagens.

Overzicht van baten en lasten naar taakveld

		Werkelijk 2024
Lasten		
0.4	Overhead	681.325
0.5	Rente	103.463
0.9	Vennootschapsbelasting	551
2.1	Straatreiniging	434.925
7.3	Afval	4.269.212

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Totaal lasten		**5.489.476**
Baten		
0.4	Overhead:	681.876
7.3	Afval:	4.807.600
Totale baten		**5.489.476**
Saldo		**0**

Toelichting

De RDL heeft geen post “onvoorzien” voor niet voorziene uitgaven en kosten.

	Definitieve begroting	Werkelijke lasten 2024	Afwijking
Programma afval	4.967.013	4.807.600	159.413
Programma overhead	652.450	681.876	-29.426
	5.619.463	**5.489.476**	**129.986**

Toelichting overschrijding lasten

De kosten voor het product overhead zijn € 29.426 hoger. De meerkosten zijn vooral veroorzaakt door een correctie op de in de tussenrapportage 2024 bijgestelde personeelslasten en hogere accountantskosten.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Rechtmatigheidsverantwoording bestuur van de reinigingsdienst de Liemers (RDL)

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur van de RDL toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door bestuur op 1 juli 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 164.684. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium		
1A. Overschrijding lasten programma's	€	29.426
1B. Overschrijding investeringskredieten	€	44.327
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het bestuur zijn gemeld	€ -	348.249
subtotaal	€	422.002
4. Totaal begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen vooraf vastgestelde beleid	€	58.852
5. Resterend saldo aan begrotingsrechtmatigheden		-
Voorwaardencriterium		
Europese aanbestedingen	€	218.697
Misbruik en oneigenlijk gebruik		
Geen bevindingen		
TOTAAL	€	**640.699**
Waarvan acceptabel	€	**58.852**
Waarvan niet-acceptabel	€	**581.847**

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Toelichting geconstateerde afwijkingen

Begrotingscriterium

Alle afwijkingen zijn niet tijdig bij het bestuur gemeld en hebben niet geleid tot een begrotingswijziging.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Voorwaardencriterium

Twee inkopen zijn niet Europees aanbesteed, terwijl de waarde van deze opdrachten wel boven het Europees drempelbedrag voor diensten uitkomt. Het betreft de inzameling van kca afval en papierafval.

bakertilly

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Topfunctionarissen die op grond van hun functie als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder. (Tabel 1d Uitvoeringsregeling WNT)

Naam topfunctionaris	Functie
J.A.M. Derksen-Geuijen	Bestuurslid (voorzitter)
B.M. Kagei	Bestuurslid (vicevoorzitter)

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

KREDIETOVERZICHT

	Beschikbare kredieten			Investeringen		Eind 2024	
	Krediet 2023	Krediet 2024	beschikbaar krediet	uitgaven 2024	totaal investering	restant krediet	Voorstel
Materieel							
Kraakperswagen 158 57 BXK 4	€ 225.000	€ -	€ 225.000	€ 236.833	€ 236.833	€ -11.833	Af te sluiten
Kraakperswagen 159 56 BXK 4	€ 225.000	€ -	€ 225.000	€ 236.833	€ 236.833	€ -11.833	Af te sluiten
Software kraakperswagen 158(K	€ 15.000	€ -	€ 15.000	€ 13.750	€ 13.750	€ 1.250	Af te sluiten
Software kraakperswagen 159(K	€ 15.000	€ -	€ 15.000	€ 13.750	€ 13.750	€ 1.250	Af te sluiten
Haakarmwagen 107 33 BXP 2		€ 238.000	€ 238.000	€ 204.432	€ 204.432	€ 33.568	Af te sluiten
Kraakperswagen 160 31 BXL 9	€ -	€ 225.000	€ 225.000	€ 236.833	€ 236.833	€ -11.833	Af te sluiten
Software 160	€ -	€ 15.000	€ 15.000	€ 13.750	€ 13.750	€ 1.250	Af te sluiten
Aanhanger		€ 40.000	€ 40.000	€ 48.828	€ 48.828	€ -8.828	Af te sluiten
totaal	**€ 480.000**	**€ 518.000**	**€ 998.000**	**€ 1.005.009**	**€ 1.005.009**	**€ -7.009**	

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Accountants

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Kerkenbos 10-27
Postbus 10525
6500 MB Nijmegen

T: +31 (0)24 378 48 48

nijmegen@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan het Bestuur van
Reinigingsdienst De Liemers

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2024 van Reinigingsdienst de Liemers te Zevenaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 als van het vermogen van Reinigingsdienst de Liemers op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:[1]
1 het overzicht van baten en lasten over 2024;
2 de balans per 31 december 2024;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 12 december 2012 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Reinigingsdienst de Liemers zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

[1] Opsomming componenten van het opdrachtobject laten aansluiten op de eisen die het stelsel van financiële verslaggeving (zie ook art. 213 lid 3 Gemeentewet en art. 24 lid 3 BBV) stelt en de keuzes die daarbinnen door de GR zijn gemaakt. I.h.b. ook aandacht voor bepaalde bijlagen. Verwijzing naar financiële overzichten elders in de jaarstukken kan geschieden met behulp van paginanummers.

Baker Tilly (Netherlands) N.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of
Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 27. Het bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 640.699, ligt boven de door het bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 54.895. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 54.895 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit de bijlage Afvalstromen 2024 Afval aanbiedstations RDL en het overzicht Bijdrage Deelnemende Gemeenten in Kosten RDL. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 12 december 2012, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nijmegen, 15 mei 2025

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. W.W.L.A. Wentink RA

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

VASTSTELLINGSBESLUIT

Het bestuur van de Reinigingsdienst De Liemers

besluit:

vast te stellen

de Jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst de Liemers.

Vastgesteld in de vergadering van 7 mei 2025.

Namens bestuur,

J. Derksen- Geuijen, voorzitter

bakertilly

Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

BIJLAGEN

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 15-05-2025

AFVALSTROMEN 2024 AFVAL AANBIEDSTATIONS RDL

hoeveelheden in ton

	s Heerenberg	Lobith	Zevenaar	Totaal
betaalde afvalstromen				
Asbest	16,82		33,56	50,38
Puin	198,38		799,44	997,82
Grond	40,00		195,00	235,00
Autobanden	7,43		31,29	38,72
Bouw- en Sloopafval (BSA)	80,78		299,22	380,00
AB Hout	401,53		1607,42	2008,95
C Hout	50,16		199,42	249,58
Grof huishoudelijk restafval	283,68		1527,60	1811,28
Matrassen	22,03		82,34	104,37
Gips	18,68		57,20	75,88
Dakafval			66,74	66,74
Drukhouders	2,27		5,11	7,38
	1121,77		**4904,34**	**6026,10**
gratis afvalstromen				
Tuinafval	838,46	789,54	1805,52	3433,52
Afgewerkte Olie	3,44	0,00	13,52	16,96
Klein chemisch afval (KCA)	22,62	0,00	116,25	138,88
Hard Plastic	43,88	13,66	144,52	202,06
Luiers	33,56	19,71	135,88	189,15
Vlakglas	13,94	0,00	80,66	94,60
TL-lampen	0,32	0,13	3,68	4,13
Piepschuim (EPS)	6,55	0,00	18,49	25,04
Plastic, metalen verpakkingen en drankkartons (PMD)	25,30	23,74	108,64	157,68
Papier	52,14	26,06	324,38	402,58
Metalen	87,52	11,91	288,84	388,27
Wit- en Bruingoed (WEB)	109,07	25,64	388,97	523,68
Frituurvet	0,83	0,10	3,49	4,41
Accu’s	3,49	0,00	8,77	12,26
	1241,12	**910,49**	**3441,60**	**5593,21**
Totaal	**2362,88**	**910,49**	**8345,94**	**11619,31**

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN IN KOSTEN RDL

Product	Zevenaar	Montferland	Totaal
Fijn huishoudelijk restafval	236.139,14	233.857,12	469.996,26
GFT afval	400.076,43	362.520,04	762.596,47
Plastic, metalenverpakkingen en drankkartons (PMD)	256.429,73	230.719,86	487.149,59
Grof tuin- en huishoudeljk afvalroute	993,10	242,78	1.235,88
Straat- en marktvegen	340.481,15	99.308,25	439.789,40
Oud Papier en Karton	199.271,81	218.751,40	418.023,21
Incidentele werkzaamheden	87.265,14	2.756,38	90.021,52
Aanbiedstation 's Heerenberg	113.440,46	89.518,50	202.958,96
Aanbiedstation Lobith	41.985,18	33.131,48	75.116,66
Aanbiedstation 7poort (Zevenaar	434.332,05	342.741,49	777.073,54
Overhead	389.037,15	292.839,16	681.876,31
Totaal	**2.499.451,34**	**1.906.386,46**	**4.405.837,80**

De kosten van het programma afval worden op basis van werkelijk gemaakte kosten over de deelnemende gemeenten verdeeld. De kosten van de aanbiedstations en overhead kosten worden verdeeld op basis van het aantal huisaansluitingen.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 15-05-2025

DEFINITIEF
Accountantsverslag

Reinigingsdienst De Liemers
Boekjaar 2024

bakertilly

Aan het bestuur van Gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst De Liemers
Raadhuisplein 1
6901 GN Zevenaar

Onderwerp: Accountantsverslag 2024
Kenmerk: 2505-06513
Datum: 15 mei 2025

Geachte leden het bestuur,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2024 van Gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst De Liemers (hierna: RDL), zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 11-10-2024, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan. Het accountantsverslag bevat de bevindingen en conclusies naar aanleiding van onze werkzaamheden. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met het bestuur een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.
Op dit moment is de controle formeel nog niet volledig afgerond.

Wij hebben u op 15 mei 2025 gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen in uw jaarrekening 2024.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en we zullen de inhoud van deze rapportage op woensdag 7 mei 2025 met u bespreken.

Met vriendelijke groet,

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. W.W.L.A. Wentink RA

Inhoud

1. Bestuurlijke samenvatting
2. Opdracht, scope en uitkomsten
3. Financiële positie
4. Belangrijkste bevindingen
5. Bevindingen interne beheersing
6. Overige onderwerpen
7. Bijlage

1 Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Wij hebben bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring verstrekt.

Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet in materiële zin aan de laatste actuele voorschriften.

Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2024. RDL heeft er voor gekozen de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en de toelichting hierop in de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel te laten zijn van het jaarverslag, ondanks dat dit conform de BBV in formele zin nog niet verplicht is. Op deze wijze heeft RDL invulling gegeven aan de aanbeveling van het Rijk om de verantwoording op te nemen. Op deze wijze wordt ook invulling gegeven aan de lokale afspraken, zoals opgenomen in de aangepaste verordeningen.

Wij constateren dat de jaarrekening van RDL een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van de activa en passiva per 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten. Evenwel zijn er onzekerheden geconstateerd voor een bedrag van € 44.697 als gevolg van verschillen tussen de weegbrugregistratie en geregistreerde afvalopbrengsten. Daarnaast is van een 9-tal facturen de prestatie (hoeveelheid of prijs) niet vast te stellen, omdat daar de onderbouwing voor ontbreekt. De hiermee samenhangende onzekerheid bedraagt € 50.706. De onzekerheden blijven afzonderlijk en totaal binnen de goedkeuringstolerantie voor onzekerheden.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 in overeenstemming is met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2024 van RDL voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij constateren dat de RDL heeft gekozen om deze rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Uit onze controle zijn geen bevindingen geconstateerd. De rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld.

We hebben vanuit onze zijde ervaren dat gedurende het controleproces op een prettige en constructieve wijze met de ambtelijke organisatie is samengewerkt. Dat laat onverlet dat de controle op onderdelen efficiënter en effectiever had gekund. We nemen in de evaluatie met de organisatie de verbeterpunten van beide kanten mee om zodoende de controle en onze dienstverlening verder te verbeteren.

2 Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van de RDL bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 11-10-2024 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2024. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 54.895. De te hanteren materialiteit is wettelijk voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden en bedraagt 1% van de lasten (en de dotaties aan de bestemmingsreserves).

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 54.895
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 164.685

De toleranties voor de rechtmatigheidsverantwoording, zoals vastgelegd in uw financiële verordening, wijken beperkt af van de toleranties voor de controle op de getrouwheid. Dit leidt ertoe dat de door het bestuur opgestelde rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de volgende toleranties:

	Grondslag	Bedrag
Verantwoordingsgrens	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 164.685
Rapporteringstolerantie	Niet opgenomen in de financiële verordening	-

In uw financiële verordening is geen separate rapporteringsgrens opgenomen. Aangezien de recente ontwikkelingen met betrekking tot Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) (zie pagina 26 van dit verslag) naar alle waarschijnlijkheid leiden tot actualisatie van de relevante verordeningen adviseren wij u deze alsnog op te nemen.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van en risico's in de controle:

- de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording;
- de getrouwheid van de WNT-verantwoording;
- onnauwkeurige betalingen (betalingen aan niet rechthebbenden);
- onnauwkeurig verantwoorde inkopen (lasten waar geen prestatie voor de organisatie tegenover staat);
- onvolledig verantwoorde opbrengsten uit hoofde van bij aanbiedstations aangeboden afval;
- het risico op het bewust doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het management.

Uitkomsten

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2024 een goedkeurende verklaring te verstrekken voor de getrouwheid van de jaarrekening. De geconstateerde controleverschillen zijn gecorrigeerd in de definitieve versie van de jaarrekening.

Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de interne beheersing inclusief de IT-omgeving, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole, beoordeeld. Onze bevindingen ten aanzien van de interne beheersing zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van het accountantsverslag.

Onze werkzaamheden zijn niet gericht op het geven van een oordeel over de interne beheersing van de organisatie als geheel. De rapportage bevat daardoor niet alle onvolkomenheden in de interne beheersing, die bij een eventueel uitgebreid en hierop specifiek gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Wij merken op dat de jaarrekeningcontrole niet specifiek gericht is op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

3 Financiële positie

3. Financiële positie

Ontwikkeling in de lasten en baten

Het totaal aan lasten is in 2024 gestegen met €482.660 naar €5.488.925 (+9,6%). Daarbij kan ook worden geconstateerd dat het tonnage verwerkt afval niet wezenlijk afwijkt van 2023. De belangrijkste stijging van de lasten is te zien bij de lasten gemaakt bij aanbiedstation 7 Poort. De lasten stijgingen zijn terug te voeren op prijsstijgingen. Bij de tussenrapportage 2024 bent u hierover reeds geïnformeerd een daarop is ook de begroting aangepast. Uiteindelijk blijft de RDL binnen de begrote lasten na wijziging.

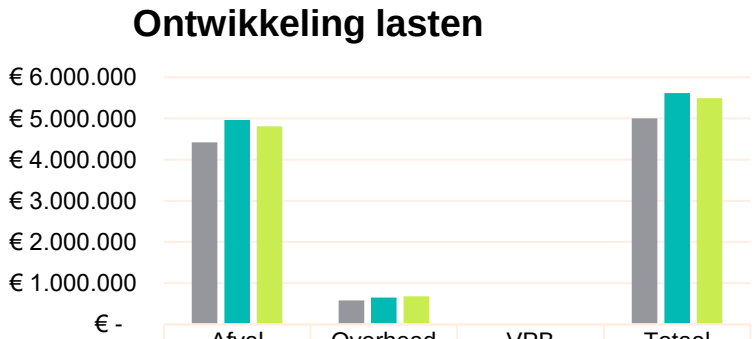

	Afval	Overhead	VPB	Totaal
Realisatie 2023	€ 4.422.877	€ 583.388	€ 435	€ 5.006.265
Begroting (na wijziging) 2024	€ 4.967.013	€ 652.122	€ 328	€ 5.619.135
Realisatie 2024	€ 4.807.600	€ 681.325	€ 551	€ 5.488.925

Op het programma overhead is ook een stijging ten opzichte van 2023 zichtbaar. Deze stijging is reeds voor een deel ook weer verwerkt in de tussenrapportage, maar er resteert evenwel een (beperkte) begrotingsoverschrijding van €29.203.

Deze overschrijding wordt, zo is toegelicht in de jaarstukken, deels veroorzaakt doordat bij de tussenrapportage de personeelslasten per abuis naar beneden zijn bijgesteld. Overigens is dit uit de tussenrapportage niet expliciet op te maken. Wij adviseren u in de toekomst een interne controle op begrotingswijzigingen in te richten en zichtbaar te maken dat kan worden vastgesteld dat de begrotingswijzigingen juist en volledig worden verwerkt.

De baten niet zijnde de gemeentelijke exploitatiebijdragen zijn ten opzichte van 2023 eveneens gestegen van € 868.193 naar €1.083.639.

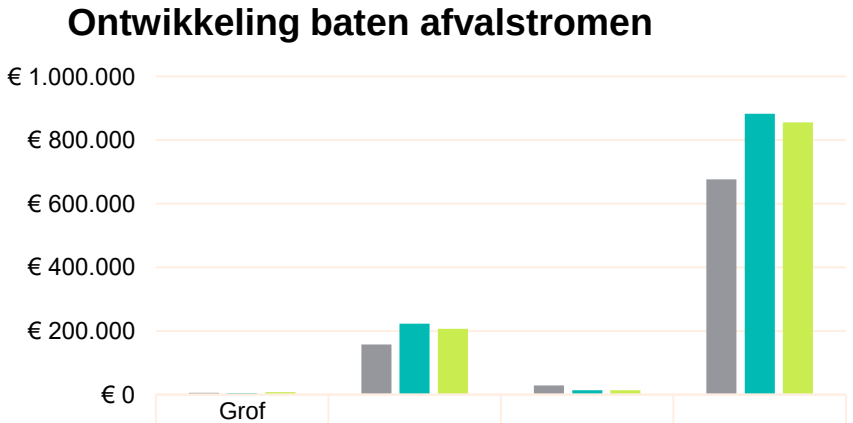

	Grof huishoudelijk- en tuinafval	ABS 's-Heerenberg	ABS Lobith	ABS 7 poort*
Werkelijk 2023	€ 5.415	€ 157.474	€ 29.201	€ 676.103
Begroting na wijziging	€ 5.000	€ 222.807	€ 13.700	€ 883.230
Werkelijk 2024	€ 7.759	€ 206.879	€ 13.309	€ 855.692

3. Financiële positie

Deze stijging € 215.446 (24,8%) is voor een belangrijk deel terug te voeren op de tariefswijziging van €0,11 per kilo naar €0,14 per kilo. Evenwel kan ook geconstateerd worden dat de prijsstijging niet voldoende is de gestegen lasten te dekken.

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat.

In de paragraaf weerstandsvermogen is een korte beschrijving van risico's opgenomen. Deze zijn echter niet gekwantificeerd of voorzien van een kans inschatting. Hierdoor ontbreekt het beeld van een benodigde weerstandscapaciteit. Hoewel de RDL niet beschikt over een algemene reserve c.q. eigen vermogen en dus niet over een eigen weerstandscapaciteit beschikt is een inschatting van een benodigde weerstandscapaciteit wel belangrijke informatie voor de stakeholders i.c. de deelnemende gemeenten. Wij adviseren u dan ook in de toekomst een gekwantificeerde risicoanalyse op te stellen.

In lijn met BBV zijn in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de relevante kengetallen opgenomen. Deze kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de organisatie. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie.

Kengetallen in %		
	2024	**2023**
Netto schuldquote	128%	131%
Netto schuldquote gecorrigeerd	128%	131%
Solvabiliteit	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%

De schuldquote is ten opzichte van 2023 afgenomen. Dit is een positieve ontwikkeling en deze houdt verband met het feit dat schuldenlast weliswaar is gestegen, maar de baten in 2024 fors zijn toegenomen ten opzichte van boekjaar 2023.

4 Belangrijkste bevindingen

4. Belangrijkste bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Met het goedkeuren van een aanpassing van de Gemeentewet door de Eerste Kamer op 27 september 2022 is de verplichting voor de accountant om een oordeel te geven over rechtmatigheid uit de wet gehaald. Sinds voorgaand jaar wordt een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening. In deze rechtmatigheidsverantwoording legt het bestuur zelf verantwoording af over rechtmatigheid. Dit doet hij door zelf een oordeel te geven of de totstandkoming van de lasten, de baten en de balansmutaties in overeenstemming is met de door het bestuur vastgestelde kaders. Deze kaders liggen vast in de begroting en de verordeningen alsook in bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

De gedelegeerde regelgeving die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor de uitvoering van de accountantscontrole en oordeelsvorming in de controleverklaring is echter nog altijd niet aangepast. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) bevatten nog niet de verplichting tot het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording. De RDL heeft er evenwel voor gekozen de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening en de toelichting hierop in de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel te laten zijn van het jaarverslag. Dat is ook zo vastgelegd in de financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet) die in de vergadering van het bestuur d.d. 12 juli 2023 is vastgesteld. Op deze wijze heeft de RDL invulling gegeven aan de aanbeveling van het Rijk om de verantwoording op te nemen, zoals de wetgever had beoogd. Bovendien wordt zo invulling gegeven aan de lokale afspraken, zoals opgenomen in de aangepaste verordeningen. Tevens kunnen de toezichthouder(s) en het Rijk gebruik maken van de opgenomen verantwoording.

Alle rechtmatigheidsafwijkingen (individueel en/of cumulatief) boven de door u als bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens (€164.685) moeten in de rechtmatigheidsverantwoording worden benoemd. Ons getrouwheidsoordeel over het getrouwe beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten, lasten als van de activa en passiva ziet ook toe op de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording en daarmee op de juistheid en volledigheid van de in de rechtmatigheidsverantwoording vermelde rechtmatigheidsfouten.

In de rechtmatigheidsverantwoording komen alleen de drie rechtmatigheidscriteria tot uitdrukking die aanvullend zijn op de criteria die ook gelden voor getrouwheid, te weten: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik.

4. Belangrijkste bevindingen

Begrotingscriterium

De rechtmatigheidsverantwoording bevat belangrijke informatie voor het (politieke) verantwoordingsdebat. Het bestuur stelt met het vaststellen van de begroting de budgettaire kaders voor de uitgaven, investeringen en reservemutaties vast. Met het vaststellen van de geactualiseerde financiële verordening heeft u vastgelegd op welke wijze binnen de organisatie om moet worden gegaan met begrotingsoverschrijdingen en welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel).

In de Kadernota rechtmatigheid beveelt de commissie BBV daarnaast aan dat het bestuur de afwijkingen op het begrotingscriterium nader toelicht in de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag. Er is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid als bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschreden worden (1) of als bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast (2). Het begrijp tijdigheid is in uw financiële verordening niet nader gespecificeerd. Dat betekent dat de lagere baten op beide programma's alsook de lagere lasten op het programma afval als onrechtmatig moeten worden beschouwd.

Wij hebben vastgesteld er sprake is van een overschrijding ten opzichte van de geautoriseerde begroting zijn voor het programma overhead van €29.203. Voorts is sprake van overschrijdingen op een viertal investeringskredieten met een totale overschrijding van €44.327 als gevolg. De geconstateerde overschrijding van de begroting en de kredieten overschrijden sec de verantwoordingsgrens niet, maar tezamen met de bevindingen uit het voorwaardencriterium (zie hiervoor de volgende paragraaf) wel.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium ziet toe op voorwaarden die gelden voor de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze voorwaarden komen voort uit externe- en interne regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: recht, hoogte en duur voor zover deze relevant zijn voor de financiële rechtmatigheid. In het door u vastgestelde normenkader is een inventarisatie van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving opgenomen. Het niet in acht nemen van de geldende voorwaarden bij financiële beheershandelingen leidt tot een onrechtmatigheid die het bestuur moet toelichten in de rechtmatigheidsverantwoording als de verantwoordingsgrens (op basis van individuele en/of cumulatieve onrechtmatigheden) wordt overschreden.

4. Belangrijkste bevindingen

Een belangrijk onderdeel van het voorwaardencriterium is de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Europese aanbestedingswetgeving is complexe materie en het blijkt in de praktijk moeilijk volledig te beheersen. Derhalve is een spendanalyse uitgevoerd. Uit de spendanalyse blijken een drietal onrechtmatigheden. Deze zien toe op een opdracht voor de inzameling van klein chemisch afval (€ 96.264), een opdracht voor afvalinzameling van oud papier (€ 122.433) en de prolongatie van de verzekering van het wagenpark van de RDL (€ 73.020). Laatstgenoemde is voorgaand jaar reeds gewogen voor de volledige contractwaarde en opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen. Bij het bepalen of de verantwoordingsgrens is overschreden is deze derhalve terecht buiten beschouwing gelaten. De beide andere opdrachten zijn juist en volledig verantwoord in de rechtmatigheidsverantwoording.

Er zijn tot slot ook voorwaarden waar geen mogelijke financieel gevolg aan is verbonden. Dan is er sprake van een formele rechtmatigheidsfout. Volgens een stellige uitspraak van de Commissie BBV betreffen deze afwijkingen van het voorwaardencriterium formele rechtmatigheidsfouten die in de paragraaf bedrijfsvoering worden gerapporteerd. Wij hebben vastgesteld dat geen sprake is van formele rechtmatigheidsfouten. Een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering is dus hiervoor niet noodzakelijk.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Het bestuur is verantwoordelijk voor het inrichten van effectieve maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsregels om overheidssubsidies en bijdragen te ontvangen dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Deze maatregelen hangen veelal samen met de interne beheersing ter borging van het voorwaardencriterium. De RDL beschikt niet over een nota Misbruik en oneigenlijk gebruik. Dit is, in lijn met de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Gezien het feit dat de bevindingen inzake begrotingsrechtmatigheid en het voorwaardencriterium boven de verantwoordingsgrens uitkomen heeft het bestuur terecht geconcludeerd in de rechtmatigheidsverantwoording dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

4. Belangrijkste bevindingen

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder de staat van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2024 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Onderstaand zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat in materiële de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Paragrafen	De verplichte paragrafen onderhoud kapitaalgoederen, lokale heffingen, verbonden partijen en grondbeleid zijn niet opgenomen in het jaarverslag aangezien deze niet van toepassing zijn op de gemeenschappelijke regeling. De overige verplichte paragrafen zijn toegelicht en kwaliteit van voldoende niveau.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een analyse op hoofdlijnen tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan de eisen vanuit het BBV.

4. Belangrijkste bevindingen

WNT verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2024 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of de topfunctionaris van uw organisatie betrokken is bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben welke onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Onderhoudsvoorziening

In 2024 is met het opvolgen van de aanbevelingen uit het accountantsverslag 2023 een onderhoudsvoorziening in te stellen voor het aanbiedstation 7Poort. Aan de onderhoudsvoorziening ligt, in lijn met BBV, een actueel onderhoudsplan ten grondslag. In de begroting 2025 is ook rekening gehouden met de jaarlijkse dotatie aan deze voorziening. BBV schrijft voor dat een dergelijke plan iedere 5 jaar geactualiseerd moet worden. Voorts is het van belang gedurende de komende 5 jaar te monitoren of lasten groot onderhoud liggen met de geraamde lasten. Zowel in omvang als periodiciteit.

Afvalopbrengsten betaalde stortingen

RDL beschikt over weegbruggen bij de locaties waar betaald afval gestort kan worden. De registratie van de weegbruggen in 2024 bedraagt 5.438.658 kilo. Uit een andere registratie blijkt dat in 2024 6.026.000 kilo betaalde afvalstromen is afgevoerd. Het verschil tussen beide registraties wordt veroorzaakt door diverse factoren. Sommige van deze factoren zijn herleidbaar. Dit geldt voor het afval afkomstig uit de openbare ruimte van de gemeente Zevenaar (157.120 kilo) en stortingen van uit het kringloopcentrum (110.960 kilo). Het niet herleidbare restant wordt onder meer veroorzaakt door niet geregistreerd zwerfvuil en illegale stort dat zonder registratie in containers wordt gestort. Voorts zijn er afrondingsverschillen doordat er per 10 kg of gedeelte daarvan betaald wordt. Tenslotte wordt er regelmatig betaald afval gedumpt bij het gratis afval. Dat wordt door medewerkers vervolgens naar de containers met betaald afval gebracht. Welk deel waardoor veroorzaakt wordt en of er nog verdere oorzaken zijn, is nu te reconstrueren doordat dit niet wordt geregistreerd. Wij hebben derhalve het verschil kilo’s tegen het tarief van € 0,14/kilo (totaal € 44.697) als onzeker aangemerkt.

4. Belangrijkste bevindingen

Prestatielevering

Wij hebben als onderdeel van onze controle een statistische steekproef uitgevoerd op de verantwoorde en betaalde facturen. Gezien de beperkte goedkeuringstolerantie en het door ons onderkende frauderisico op dit onderdeel is dit een uitgebreide controle. Daarbij is onder meer vastgesteld of de prestatie waarvoor de facturen is ontvangen is geleverd. Wij hebben voor een 9-tal facturen met een gezamenlijke waarde van €12.155 niet kunnen vaststellen op basis van de beschikbare documentatie of de prestatie is geleverd. Aangezien deze waarnemingen uit een statistische steekproef komen zijn de bevindingen geëxtrapoleerd om een uitspraak te doen over de gehele populatie. Dit leidt tot een verwachte geëxtrapoleerde onzekerheid van €50.706. Graag verwijzen wij naar pagina 21 voor een nadere toelichting op prestatielevering.

De geconstateerde onzekerheden inzake de prestatielevering alsook de volledigheid van de opbrengstverantwoording (totaal €95.403) blijven ruim onder de goedkeuringstolerantie voor onzekerheden van € 164.685 en beïnvloeden daarmee verder het accountantsoordeel niet.

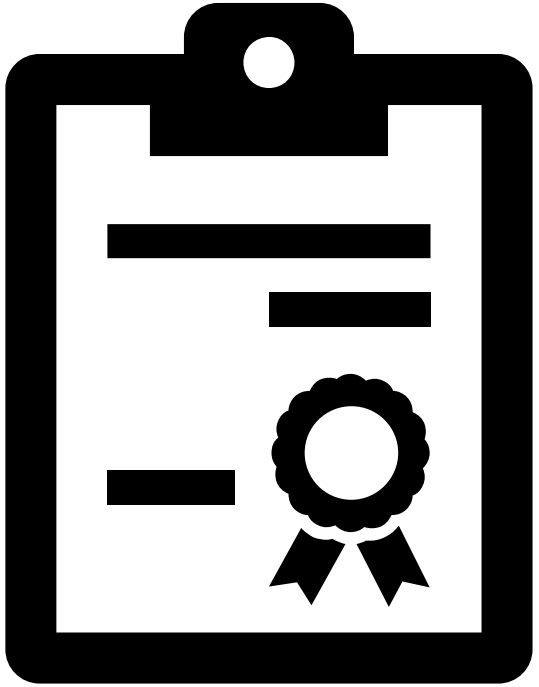

5 Bevindingen interne beheersing

5. Interne beheersing

Dit accountantsverslag bevat onze bevindingen ten aanzien van de interne beheersing, die zijn gebaseerd op de onze werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole 2024. Deze werkzaamheden zijn dan ook niet gericht op het geven van een oordeel over de interne beheersing van uw organisatie als geheel.

Een goede interne beheersing maakt dat de risico's voor de organisatie beter beheersbaar zijn en de jaarrekeningcontrole effectiever en efficiënter kan plaatsvinden. Vanuit onze natuurlijke adviesfunctie willen wij bijdragen aan verbetering van uw bedrijfsvoering, onder andere door het analyseren van de IT-omgeving en de bedrijfsprocessen.

Beeld interne beheersing

Uw organisatie moet op het gebied van interne beheersing nog belangrijke stappen zetten. Om risico's te beheersen en financiële uitdagingen voor uw organisatie in goede banen te leiden worden hoge eisen aan het planning- en controlinstrumentarium, alsmede het interne beheersingssysteem gesteld. De aanwezigheid van een adequaat intern (financieel) beheersingssysteem is daarbij juist een essentiële randvoorwaarde om te kunnen bijsturen en de betrouwbaarheid van financiële informatie en verslaglegging is van groot belang om dit tijdig en goed te kunnen doen. De organisatie is in onze optiek nog te veel op administratief beheer en te weinig op control ingericht. Wij adviseren u actie te ondernemen, opdat u in staat bent de financiële ontwikkelingen adequaat te monitoren en tijdig waar nodig tijdig bij te sturen.

Belangrijk onderdeel is dat de organisatie beschikt over procesbeschrijvingen, waaruit blijkt welke interne controles er zijn en hoe interne controles er precies uitzien. Om dit scherp in beeld te brengen is het belangrijk procesbeschrijvingen op te stellen en waar deze reeds voorhanden zijn, deze te verfijnen voor de "key-controls". Deze "key-controls" zitten vaak bij de rollen in functiescheiding van controlerend en autoriserend. Belangrijk hierbij is om de "key-controls" zo scherp mogelijk te beschrijven aan de hand van de 6W's (wie, wat, waarom, wanneer, met welke informatie en wat wordt vastgelegd) zodat iedere betrokken functionaris weet wat er van hem of haar verwacht wordt. Daarnaast adviseren wij u blijvend aandacht te besteden aan het up-to-date houden van deze procesbeschrijvingen. Een adequate beschrijving en toereikende inrichting en werking van de interne beheersing vormt de basis om voor de verbijzonderde interne controle en door ons als accountant over te gaan van een gegevensgerichte naar een organisatiegerichte controlestrategie. Hierdoor wordt het mogelijk om te steunen op de maatregelen van interne beheersing waardoor minder gegevensgerichte detailcontroles hoeven te worden uitgevoerd. Daarnaast biedt een toereikende inrichting en werking van de interne beheersing ook een goede grondslag rechtmatigheidsverantwoording.

5. Interne beheersing

Bij onze interimcontrole hebben wij geconstateerd dat belangrijke interne controles in diverse gevallen niet aanwezig zijn en in een aantal gevallen niet zichtbaar zijn. In die tweede situatie kan achteraf niet vastgesteld worden of de afgesproken procedures en interne controles wel hebben bestaan en gewerkt. In dergelijke gevallen kan niet systeemgericht gecontroleerd worden. Dat laatste betekent dat een controle meer tijd kost voor zowel de RDL als voor ons. Bovendien ontbreekt, doordat geen systeemgerichte controle kan plaatsvinden, een automatisch mechanisme waarbij de efficiency, doelmatigheid en effectiviteit van de processen en daarin opgenomen interne beheersingsmaatregelen tegen het licht wordt gehouden. Wij adviseren de zichtbaarheid van de interne beheersingsmaatregelen te vergroten om u in staat te stellen bestaan en werking van de beheersingsmaatregelen te monitoren. Dit stelt uw organisatie in staat verder “in control” komen.

Uw organisatie kent geen afgedwongen functiescheiding tussen prestatie-akkoord-verklaarder (PAV-er) en budgethouder. Bij de autorisatie van de inkoopfacturen door de budgethouder is niet zichtbaar welke controle de budgethouder uitvoert en welke documenten hiervoor gebruikt worden. Hierdoor is niet zichtbaar hoe de prestatielevering is vastgesteld. Bovendien merken wij dat het voor de organisatie lastig is om de documenten of toelichtingen hoe de prestatielevering is gecontroleerd (tijdig) boven tafel te krijgen. Dit heeft uiteindelijk ook tot een onzekerheid geleid. Zie ook pagina 18.

Uw organisatie loopt hiermee het risico dat lasten niet nauwkeurig verantwoord worden doordat de inkoopfactuur niet in overeenstemming is met de geleverde prestatie of de inkoop niet tegen de juiste prijs is gefactureerd, waardoor (bewuste of onbewuste) foutieve facturen niet opgemerkt worden. Wij kwalificeren dit als frauderisico en adviseren om op korte termijn deze functiescheiding aan te brengen. Daarnaast is het van belang een toelichting van de PAV-er op te nemen bij de factuur in het financiële pakket, waar mogelijk met een verwijzing naar de gebruikte documenten. Hierdoor wordt de prestatielevering eenvoudiger te volgen (ook zonder dat het nodig is om een toelichting hierop te krijgen van de PAV-er), kan onduidelijkheid achteraf worden voorkomen en wordt bovendien de bewustwording van het belang van de factuurcontrole verder vergroot.

Daarnaast adviseren wij u om een beleid op te stellen waarin voor verschillende typen inkopen opgenomen is welke onderbouwende documentatie wordt verwacht. Om de administratieve last te beperken, kunt u er namelijk voor kiezen om een procedure in te stellen waarbij afhankelijk van het type inkoop of de omvang, meer of minder onderbouwende documentatie geregistreerd hoeft te worden. Bij het opstellen van dit beleid adviseren wij u een risicoanalyse te maken waarbij u het risico op onrechtmatige betalingen meeneemt in uw overwegingen

5. Interne beheersing

Om te evolueren van beheersorganisatie naar een organisatie in control is het van groot belang om voor de verschillende opbrengstenstromen niet alleen te registreren, maar ook te controleren, verschillen te analyseren en de oorzaken te voorzien van adequate beheersingsmaatregelen. Dus niet alleen signaleren dat er verschillen zijn, maar ook onderbouwen waarom deze verschillen alsnog goed zijn. Dit geldt voor zowel de inkomende afvalstromen alsook de uitgaande. Ook hier resteren frauderisico's.

Frauderisicoanalyse

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude (waaronder corruptie) berust bij het bestuur. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Wij constateren dat er binnen de RDL wel aandacht is voor frauderisico's, maar dat dit zich vooral manifesteert via zogenaamde soft controls. Het gebruik van soft controls is heel goed, maar idealiter worden deze soft controls ook ondersteund door hard controls in de vorm van zichtbaar vast te leggen interne beheersingsmaatregelen.. We hebben begrepen dat binnen de RDL geen sprake is van een geformaliseerde frauderisicoanalyse. Wij vragen prioriteit te geven aan het opstellen van een dergelijk stuk.

Wij raden u aan bij het identificeren van de frauderisico's binnen de RDL specifiek gebruik te maken van de fraudedriehoek. De fraudedriehoek kent de elementen 'Gelegenheid', 'Rationalisatie' en 'Druk' en is een goed hulpmiddel om frauderisicofactoren in beeld te krijgen en van daar uit te bepalen of deze frauderisicofactoren ook daadwerkelijk tot een frauderisico voor uw organisatie leiden. Belangrijk is om uw overwegingen/analyse goed te documenteren.

Wij vragen u als gevolg van de huidige economische ontwikkelingen (o.a. stijgende prijzen en indexatie) bij uw analyse nadrukkelijk aandacht te besteden aan de elementen druk en rationalisatie. Deze kunnen mogelijk leiden tot aanvullende frauderisico's. Wij adviseren u daarbij specifiek te kijken naar het (fraude)risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld aan de RDL.

6 Overige onderwerpen

6. Overige onderwerpen

Bevestiging onafhankelijkheid

Wij zijn van mening dat wij onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming niet is aangetast, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta).

Hierbij bevestigen wij dat wij geen geschenk en/of een persoonlijke uiting van gastvrijheid hebben ontvangen met een waarde van meer dan honderd euro.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder de beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten
- In- en extern kwaliteitsonderzoek
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel

Op deze controleopdracht zijn geen specifieke maatregelen getroffen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

6. Overige onderwerpen

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2024 onderkend, deze zijn weergegeven op pagina 8 van dit verslag.

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het bestuur schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie. Wij hebben de schriftelijke bevestigingen van het bestuur verkregen.

6. Overige onderwerpen

Aanpassing BADO en BBV

Op 16 april jl. is de aanpassing van Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) gepubliceerd in de Staatscourant. Daarmee komt er een einde aan de imperfecte wet- en regelgeving, die ontstond met het aanpassen van de Gemeentewet. Met die aanpassing werd geen rechtmatigheidsoordeel meer van de accountant gevraagd. Ter vervanging zou in de jaarrekening van de decentrale overheden op grond van aangepaste wet- en regelgeving met ingang van 2023 een rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen. De gedelegeerde regelgeving die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening en voor de uitvoering van de accountantscontrole 2024 en oordeelsvorming in de controleverklaring (BADO en BBV) was hierop echter nog niet aangepast.

In de aanpassing van BADO is echter nog een belangrijke wijziging opgenomen: de maximale goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden (dus samen 4%) wijzigt met ingang van boekjaar 2025 in een maximale goedkeuringstolerantie van 2% voor afwijkingen. Met afwijkingen worden zowel fouten als onzekerheden bedoeld. Daarnaast wijzigt ook de grondslag voor de goedkeuringstolerantie van *lasten inclusief toevoegingen aan de reserves* naar *lasten exclusief toevoegingen aan de reserves*. De lat komt daarmee voor uw organisatie dus hoger te liggen.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording geldt dat deze met ingang van 2025 maximaal 2% van de lasten exclusief toevoegingen aan de reserves mag bedragen, waar dat in 2023 en 2024 nog maximaal 3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves mocht zijn.

Om deze wijzigingen goed in de organisatie in te bedden adviseren wij u om te kijken of aanpassing van de financiële verordening, de controleverordening en het controleprotocol aan de orde is.

7 Bijlage

Bijlage A: Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het bestuur en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het bestuur besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het bestuur moeten worden gecorrigeerd. De geconstateerde fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat.

Fouten

Aard van de controleverschillen (in €)	Getrouwheid
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	0

Onzekerheden

Aard van de controleverschillen (in €)	Getrouwheid
Onvolledige verantwoording betaalde stortingen	€ 44.697
Onzekerheid prestatielevering 9-tal facturen als gevolg van ontbrekende onderbouwing	€ 50.706
Totaal onzekerheden	**€ 95.403**

Contact

Wout Wentink RA
Director Audit

+31 (0) 6 15 38 17 56
w.wentink@bakertilly.nl

Kerkenbos 10-27 | 6546 BB Nijmegen

Baker Tilly (Netherlands) N.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

bakertilly

Meerjarenbegroting 2026-2029

Reinigingsdienst De Liemers

CONCEPT

INHOUD

Algemeen **5**

Inleiding *5*

Procedure begroting *5*

Beleidsbegroting **6**

Programma afval *6*

Programma overhead *9*

Paragrafen *11*

Financiële begroting **16**

Overzicht van baten en lasten *16*

Incidentele baten en lasten *16*

Uiteenzetting financiële positie *17*

Vaststellingsbesluit *19*

Bijlagen **20**

Overzicht van baten en lasten naar taakveld *20*

Verdeling bijdrage deelnemende gemeenten *21*

CONCEPT

Reinigingsdienst de Liemers
De Reinigingsdienst de Liemers is in 1996 opgericht als een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Zevenaar en het toenmalige Didam voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. De beide gemeenten troffen daarvoor een gemeenschappelijke regeling. In 2005 is het verzorgingsgebied uitgebreid met de voormalige gemeente Bergh (met Didam samengevoegd tot de gemeente Montferland) en Angerlo (samengevoegd met de gemeente Zevenaar). In 2018 is door een gemeentelijke herindeling met Zevenaar ook de toenmalige gemeente Rijnwaarden aan het verzorgingsgebied toegevoegd.
De Reinigingsdienst verzorgt de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen voor ruim 37.000 huishoudens en bijna 82.000 inwoners.

CONCEPT

ALGEMEEN

INLEIDING

Voor u ligt de begroting 2026 van Reinigingsdienst De Liemers. De begroting omvat tevens de meerjarenraming voor de jaren 2027 t/m 2029 en een prognose van de financiële positie. De begroting is opgesteld conform de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Ook voor 2026 wordt een sluitende exploitatie geraamd.
In dit document zijn de bedragen afgerond op hele euro's, waardoor (geringe) afrondingsverschillen kunnen voorkomen.

UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2026

In de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Inflatie

Prijsstijging

De nu voorliggende begroting is gebaseerd op de jaarrekening 2024 en vermeerderd met prijsstijgingen voor zover die bekend zijn of te verwachten zijn. Bij de kaderbrief 2026 rapporteerden wij daarover.
Wij houden in de begroting 2026 rekening met een gemiddelde prijsstijging van 3%.

Lonen

Bij het opstellen van deze begroting waren de resultaten van de nieuwe gemeentelijke CAO (looptijd tot 1 april 2027) nog niet definitief. We houden daarom, zoals aangekondigd in de kaderbrief 2026, rekening met een totale loonkostenstijging in 2026 van 3%. We maken een uitzondering voor de in nieuwe CAO opgenomen onregelmatigheidstoeslag. Het mogelijke effect daarvan is zodanig dat we die voorzichtigheidshalve al hebben verwerkt.

Rente

Ten behoeve van de bouw van het aanbiedstation is een lening afgesloten van € 5.000.000,- met een relatief vaste lage rentelast (0,915%). De overige investeringen, vooral in materieel, worden gefinancierd door een rekening-courant bij de gemeente Zevenaar. Hiervoor wordt een gemiddeld rentepercentage gehanteerd van langlopende geldleningen van de gemeente Zevenaar. Omdat de marktrente is gedaald, nemen de rentelasten voor deze overige investeringen af.

PROCEDURE BEGROTING

Voor het vaststellen van de begroting 2026 wordt het volgende tijdschema gehanteerd:

- **30 mei 2025:** de ontwerpbegroting 2025 wordt toegezonden aan de gemeenteraden voor het indienen van zienswijzen.
- **25 augustus 2025:** uiterste termijn waarop de gemeenteraden hun zienswijzen aan het Bestuur kenbaar kunnen maken.
- **4 september 2025:** schriftelijk en gemotiveerd oordeel van het Bestuur over de ingekomen zienswijzen en de eventueel daaraan verbonden conclusies ter kennis brengen van raden van deelnemende gemeenten
- **11 september 2025**: vaststellen van de begroting 2026 door Bestuur, mededeling aan raden deelnemende gemeenten
- **15 september 2025:** uiterste datum voor de inzending van de begroting 2026 aan Gedeputeerde Staten van Gelderland

CONCEPT

BELEIDSBEGROTING

PROGRAMMA AFVAL

Wat willen we bereiken?

RDL voert in opdracht van de gemeenten Montferland en Zevenaar taken uit op het gebied van afvalinzameling en de exploitatie van afval-aanbiedstations. De uitvoering van de afvaltaken moet voor de gemeenten een bijdrage leveren aan de vermindering van de hoeveelheid restafval, zodat de gemeenten kunnen voldoen aan de VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof). Vanaf 2021 ligt de focus op het percentage recyclebaar materiaal in het totale huishoudelijk afval. In 2035 moet 65% van al ons afval recycled worden. Dus van kilo's restafval gaan we naar een percentage recyclebaar materiaal in het totale huishoudelijke afval. De inzameling van afval levert daarmee een bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeenten Montferland en Zevenaar.

Beleidskaders

- Wet milieubeheer
- Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP)
- VANG (Van Afval Naar Grondstoffen)
- Ketenovereenkomst verpakkingen 2020-2029

Beleidsindicatoren (verplicht)

Volgens het BBV worden onderstaande beleidsindicatoren verplicht opgenomen in de begroting.

Omvang huishoudelijk restafval (kilo's per inwoner per jaar)	2024	2025	2026
Montferland	99	95	NNB[1]
Zevenaar	92	90	NNB[1]

[1]Nog niet bekend, informatie is nog niet beschikbaar of vastgesteld.

Beleidsindicatoren (eigen)

Aanbiedstation	Indicator	2024	2025	2026
's-Heerenberg	% gescheiden inzameling afval	88%	89%	88%
Lobith	% gescheiden inzameling afval	100%	100%	100%
Zevenaar	% gescheiden inzameling afval	82%	84%	82%
alle aanbiedstations	grof huishoudelijk restafval (in kg)	20	20	20
's-Heerenberg	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	2.362	2.472	2.400
Lobith	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	910	723	750
Zevenaar	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	8.345	8.721	8.500

Anders dan bij het huis-aan-huis ingezamelde fijn huishoudelijk restafval, zien we het op de aanbiedstations aangeboden grof huishoudelijk restafval niet verminderen. De kosten van verwerking van deze afvalstroom zijn daarbij juist de afgelopen jaar flink gestegen.
RDL wil een bijdrage leveren aan de doelstellingen van de gemeente Montferland en Zevenaar om de hoeveelheid restafval te verminderen. Door de mogelijkheden van gescheiden inzameling te

CONCEPT

verbeteren en het brengen van grof huishoudelijk restafval te ontmoedigen kunnen de aanbiedstations een bijdrage leveren aan die doelstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zamelen restafval, gft, PMD en papier in volgens met de gemeenten afgesproken frequentie. Daarnaast zamelen we grof huishoudelijk afval en grof tuinafval in op afroep. Voor afval, dat niet huis-aan-huis wordt opgehaald, hebben we drie afvalaanbiedstations ingericht in Lobith, 's Heerenberg en Zevenaar, waar inwoners dat afval naar toe kunnen brengen. Tenslotte handelen we vragen, klachten en meldingen af van inwoners over de afvalinzameling.

Wat gaat dat kosten?

Programma afval	Jaarrek 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Inzameling huishoudelijk afval	469.996	563.442	537.121	537.121	537.121	537.121
Inzameling GFT	762.596	819.531	833.059	833.059	833.059	833.059
Inzameling PMD	487.150	537.472	553.330	553.330	553.330	553.330
Grof huishoudelijk- en tuinafval	8.994	6.586	9.858	9.858	9.858	9.858
Papierinzameling	418.023	450.489	437.275	437.275	437.275	437.275
Straat- en marktvegen	439.789	-	-	-	-	-
Aanbiedstation 's-Heerenberg	409.838	418.897	452.209	452.209	452.209	452.209
Aanbiedstation Lobith	88.426	103.725	97.999	97.999	97.999	97.999
Aanbiedstation 7 poort	1.632.766	1.660.744	1.745.066	1.745.066	1.745.066	1.745.066
Incidentele werkzaamheden	90.022	153.982	131.468	131.468	131.468	131.468
Totaal lasten programma afval	**4.807.600**	4.714.867	**4.797.385**	**4.797.385**	**4.797.385**	**4.797.385**
Baten						
Grof huishoudelijk- en tuinafval	7.759	5.500	6.500	6.500	6.500	6.500
Abs 's-Heerenberg opbr. afval	206.879	214.315	217.380	217.380	217.380	217.380
Abs Lobith opbr. afval	13.309	20.445	14.786	14.786	14.786	14.786
Abs 7 Poort opbr.afval	855.692	850.785	907.011	907.011	907.011	907.011
Exploitatiebijdrage Montferland	1.613.547	1.626.147	1.651.426	1.651.426	1.651.426	1.651.426
Exploitatiebijdrage Zevenaar	2.110.414	1.997.675	2.000.282	2.000.282	2.000.282	2.000.282
Totaal baten programma afval	**4.807.600**	**4.714.867**	**4.797.385**	**4.797.385**	**4.797.385**	**4.797.385**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

CONCEPT

Toelichting

Algemeen

Het totaal van de afvalbegroting 2026 van de Reinigingsdienst komt op een bedrag van € 4.797.385 en is daarmee met een bedrag van € 82.518 iets hoger (1,75%) dan de raming in de begroting 2025. Deze extra kosten zijn het gevolg van gestegen kosten van personeel. De kosten van het materieel zijn daarentegen juist wat gedaald. Bij de aanbiedstations zijn de verwerkingskosten van het afval gestegen.
De daling van de afvalopbrengsten is gestabiliseerd en voor 2026 wordt zelfs een lichte stijging geraamd.

Inzameling huishoudelijke restafval, GFT, PMD en papier

Het aantal aangesloten huishoudens in het verzorgingsgebied van de RDL vertoont geen grote wijzigingen, zodat in de begroting rekening wordt gehouden met dezelfde inzamelroutes en ongeveer hetzelfde aantal inzameluren. Voor de papierinzameling wordt op sommige routes ook

inhuur van derden ingezet. De verwachting is dat we voor een aantal van deze routes zelf in 2026 de inzameling kunnen verzorgen, waardoor we deze inhuur en daarmee ook de kosten kunnen beperken. Het in eigen beheer uitvoeren is namelijk goedkoper.

Aanbiedstations
De kosten van de aanbiedstations worden na aftrek van de opbrengst van diverse afvalstromen en opbrengst van particulieren verdeeld naar rato van het aantal huishoudens. Dit geldt voor alle aanbiedstations. Voor de betaalde afvalstromen geldt sinds 2024 het standaardtarief van 14 ct per kg. Door gestegen verwerkingskosten van diverse afvalstromen neemt de kostendekkendheid van dit afvaltarief af. Momenteel is dit percentage gedaald tot onder de 50%, dat wil zeggen dat maar 50% van de kosten van de afval aanbiedstations gedekt worden uit het tarief voor de betaalde afvalstromen. De overige kosten worden doorberekend in het vaste bedrag van de afvalstoffenheffing. Voor het op peil houden van de kostendekkendheid van het tarief zou een beperkte verhoging nodig zijn van het tarief van 14 naar 15 ct per kg voor de betaalde afvalstromen. We adviseren deze tariefsaanpassing voor het jaar 2026 door te voeren.
Het voornemen is dat in 2026 op alle aanbiedstations de mogelijkheid wordt geboden om op een avond in de week afval aan te bieden. Momenteel kennen we alleen in Lobith een avondopenstelling.
De afvalcontainers van het aanbiedstation in 's Heerenberg verkeren in een slechte staat en worden geleidelijk aan vervangen.

Incidentele werkzaamheden
De omvang van de incidentele werkzaamheden, die de reinigingsdienst voor Zevenaar uitvoert en aan deze gemeente wordt doorbelast, wordt voor 2026 lager geraamd.

CONCEPT

PROGRAMMA OVERHEAD

Wat willen we bereiken?

De ondersteunende taken voor een efficiënte uitvoering van het programma afval worden verzameld in een apart programma overhead.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Volgens het BBV worden onderstaande beleidsindicatoren verplicht opgenomen in de jaarstukken.

Indicator	Definitie	Werkelijk 2024	Begroot 2025	begroot 2026
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,00	0,00	0,00
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,00	0,00	0,00
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	39,34	38,37	38,66
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom plus inhuur	100,0%	100,0%	100,0%
Overhead	Kosten als % van de totale lasten begroting	13,2%	13,0%	13,4%

Het % externe inhuur is 100%, omdat RDL als orgaan het personeel "inhuurt" van de gemeente Zevenaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

De overheadkosten bestaan uit de salariskosten en opleidingskosten van ondersteunend personeel en de toerekening van kosten van de gemeente Zevenaar voor administratie, klantcontactcentrum (KCC), ICT, P&O en huisvesting.
Daarnaast worden de heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien hier verantwoord.

Wat gaat dat kosten?

Programma overhead	Jaarrek 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Overhead	681.325	679.932	718.393	718.393	718.393	718.393
Vennootschapsbelasting	551	420	551	551	551	551
Onvoorzien		25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal lasten programma overhead	**681.876**	**705.352**	**743.944**	**743.944**	**743.944**	**743.944**
Baten						
Exploitatiebijdrage Montferland	292.839	316.813	335.541	335.541	335.541	335.541
Exploitatiebijdrage Zevenaar	389.037	388.539	408.403	408.403	408.403	408.403
Totaal baten programma overhead	**681.876**	**705.352**	**743.944**	**743.944**	**743.944**	**743.944**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Algemeen

De kosten van dit programma zijn vergeleken met de begroting 2025 met in totaal ongeveer € 40.000 gestegen. Dat is vooral het gevolg van gestegen accountantskosten en kosten van informatisering en automatisering.

CONCEPT

Overhead
De afspraken over de doorbelasting van Zevenaar naar de RDL zijn een aantal jaren geleden opnieuw vastgelegd. Op basis van die afspraken zijn de kosten in deze begroting doorbelast. Nieuwe ontwikkelingen en de vraag om nog meer inzicht in deze doorbelasting te krijgen maken het wenselijk de doorbelasting opnieuw tegen het licht te houden. In het komende begrotingsjaar zal dit worden opgepakt.

Onvoorzien
Vorig jaar is in de begroting conform de BBV voorschriften voor het eerst een bedrag van voor onvoorziene uitgaven opgenomen. Het toen begrote bedrag is reëel gebleken. Daarom wordt voorgesteld ook in deze begroting weer dit bedrag op te nemen. Dat kan worden ingezet voor uitgaven, die niet zijn voorzien in de begroting.

CONCEPT

PARAGRAFEN

Inleiding

In de paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de gemeenschappelijke regeling. In het Besluit Begroting en Verantwoording staat aangegeven dat in de begroting tenminste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Lokale heffingen
- Verbonden partijen
- Wet open overheid (Woo)
- Grondbeleid

De paragrafen "lokale heffingen", "verbonden partijen" en "grondbeleid" zijn niet van toepassing op de Reinigingsdienst de Liemers. De overige paragrafen worden hieronder nader toegelicht.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeenschappelijke regeling (GR) in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting. Door aandacht voor het weerstandsvermogen, voorkom je dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het begrotingsjaar zelf, maar het kan ook betrekking hebben op meerdere begrotingsjaren. Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Financiële kengetallen	Jaarrek 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	128%	126%	124%	116%	103%	95%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	128%	126%	124%	116%	103%	95%
Solvabiliteitsratio	0	0	0	0	0	0
Structurele exploitatieruimte	0	0	0	0	0	0

Netto schuldquote

De netto schuldquote bestaat uit twee kengetallen:

a. netto schuldquote: dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager het percentage hoe beter.
b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

CONCEPT

De gegevens zijn ontleend aan de geprognosticeerde balans. Voor de RDL bedraagt het percentage van de netto schuldquote in 2026 124%. Doordat er wordt afgelost op de vaste geldlening voor de investering in het nieuwe aanbiedstation loopt de netto schuldquote terug. De gecorrigeerde netto schuldquote komt eveneens uit op 124%. De RDL leent geen bedragen door aan derden.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Omdat de RDL geen eigen vermogen heeft is deze ratio 0.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Heeft de gemeenschappelijke regeling structurele ruimte in de begroting om de eigen lasten te dragen of is er sprake van een tekort . Omdat het saldo van baten en lasten bij de RDL wordt doorberekend aan de deelnemende gemeenten is er geen sprake van een begrotingssaldo en is de structurele exploitatieruimte dus 0.

Weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen. Voor het weerstandsvermogen zijn de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's van belang.
De RDL beschikt, anders dan een beperkt bedrag voor onvoorziene uitgaven, niet over een eigen vermogen om niet begrote en onvoorziene kosten te dekken. De risico's worden door de deelnemende gemeenten opgevangen in de jaarlijkse reguliere exploitatie.
De RDL communiceert gedurende het boekjaar de onder- en overschrijdingen ten opzichte van de begroting. Deze signalering vindt formeel plaats door middel van een of meer tussenrapportages.
Wanneer er tussentijds ontwikkelingen zijn die financiële impact hebben, dan worden ook deze gecommuniceerd richting de deelnemende gemeenten.

Risico's

Bij de inventarisatie van de risico's wordt in bijzonder gekeken naar de risico's van personeel, materieel (wagenpark) en exploitatie van de afval aanbiedstations.

<u>Personeel</u>

Ziekteverzuim

De inzameling van afval moet ook bij ziekte van personeel doorgang vinden. Voor de continuïteit van de dienstverlening moet de Reinigingsdienst daarom soms een beroep doen op personeel van derden. Dat veroorzaakt extra kosten. Het risico wordt ingeschat op een bedrag ter grootte van 5% van de salarislast (€ 2,0 miljoen), ofwel **€ 100.000**.

<u>Materieel (wagenpark)</u>

Prijsstijging brandstof

Jaarlijks wordt voor een bedrag van € 300.000 aan brandstof ingekocht. De prijs van de brandstof is aan grote schommelingen onderhevig, zeker in de huidige onzekere geopolitieke situatie. We schatten het risico van een prijssijsstijging in op 25% van het begrote bedrag voor brandstoffen, dus **€ 75.000**.

Bijzonder groot onderhoud

Voor een goede uitvoering van de dienstverlening moet het materieel in goede staat verkeren. Daarvoor wordt het wagenpark jaarlijks goed onderhouden. Het risico dat desondanks onverwacht bijzonder groot onderhoud nodig is schatten wij in op een bedrag ter grootte van 25% van de totale onderhoudslast van het wagenpark, ofwel **€ 50.000**.

<u>Verwerkingskosten afval</u>

Voor de verwerkingskosten van afval worden meerjarige contracten afgesloten met de verwerkende bedrijven. Daardoor wordt het risico verminderd.

CONCEPT

Het jaarlijks volume van de verwerkingskosten van de afvalstromen bedraagt omstreeks € 1,2 miljoen. Hiervan wordt ongeveer een kwart jaarlijks opnieuw aanbesteed. We schatten het risico op hogere kosten in op een bedrag van 35% van het jaarlijks aan te besteden afvalvolume. Dat is ongeveer **€ 100.000**.

Conclusie
Als alle risico's zich in deze mate tegelijk voordoen is het risico in totaal € 325.000,-. Voor Zevenaar circa € 182.500,- en voor Montferland circa € 142.500,-.

Onderhoud kapitaalgoederen

De RDL heeft zorg voor de inzamelvoertuigen voor de afvalinzameling en daarnaast ook drie aanbiedstations waar zich roerende en onroerende zaken bevinden.
Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continue middelen vergt. Het bestuur stelt uiteindelijk via de begroting vast wat RDL aanschaft en welke financiële middelen daarbij horen. Ten aanzien van dit laatste gaat het niet alleen om de aanschafwaarde (inclusief afschrijvingstermijn), maar ook om de hoogte van het onderhoudsbudget.
De vereiste kwaliteit is een belangrijke factor. RDL schaft kapitaalgoederen aan met een bepaalde kwaliteit, die beschreven is in de offerteaanvraag of het bestek. Het onderhoud heeft zijn financiële vertaling in de gemaakte eigen uren en in de in rekening gebrachte kosten van uitbesteed (specialistisch) onderhoud . Met de ingevoerde verbetering van het planmatig onderhoud van het materieel wordt het onderhoudsprogramma efficiënter en beter beheersbaar
De economische afschrijvingstermijnen bepalen in eerste instantie de levensduur. Jaarlijks wordt getoetst wat de staat van deze goederen is en zo nodig past het bestuur middels de begroting de afschrijvingstermijn aan.
Voor het onderhoud aan de gebouwen en terreinen van de RDL van het aanbiedstation 7Poort is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. De financiële gevolgen daarvan zijn in deze begroting verwerkt. De terreinen en gebouwen van de aanbiedstations in Lobith en 's Heerenberg worden gehuurd. Hiervoor wordt op basis van ervaringscijfers een bedrag voor klein, dagelijks onderhoud geraamd in de begroting.

Financiering

De RDL heeft haar vaste activa van € 6.486.369 en het saldo van de overige balansposten gefinancierd bij Zevenaar. Voor de investering in het aanbiedstation 7 Poort is een vaste geldlening met een looptijd van 20 jaar afgesloten tegen een rentepercentage van 0,915%. Daarnaast worden de overige balansposten gefinancierd door een rekening-courant bij de gemeente Zevenaar. Hiervoor wordt een gemiddeld rentepercentage gehanteerd van langlopende geldleningen van de gemeente Zevenaar.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto vlottende schuld < 1 jaar) van een gemeenschappelijke regeling in een kwartaal niet hoger mag zijn dan 8,2% van het begrotingstotaal (€ 5.541.329). Dit betekent dat de RDL maximaal € 454.000 aan kort geld (kasgeld) mag aantrekken. De netto schuld op korte termijn bedraagt € 2.365.054 en overschrijdt daarmee de kasgeldlimiet. Dit komt doordat de RDL een deel van de vaste activa financiert met een rekening-courantverhouding met de gemeente Zevenaar. De rente van deze rekening-courantverhouding is gebaseerd op het gemiddelde percentage van langlopende geldleningen van de gemeente Zevenaar. Daarmee levert de overschrijding van de kasgeldlimiet voor de RDL dan ook geen risico op door renteschommelingen op de netto vlottende schuld.

CONCEPT

Renterisiconorm
De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en aflossing. Hiermee wordt een maximum gesteld aan het renterisico op langlopende geldleningen. Hieronder geven wij in een tabel het renterisico weer. Hieruit blijkt dat het renterisico binnen de norm blijft.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026
Omvang van de begroting 1 januari	5,420	5,541
Renterisiconorm in % van omvang begroting	20	20
Toegestane kasgeldlimiet	**1,084**	**1,108**
Renteherzieningen	-	-
Aflossingen	250	250
Renterisico	**250**	**250**
Renterisiconorm	1,084	1,108
Renterisico	250	250
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	**834**	**858**

Schatkistbankieren
Schatkistbankieren houdt in dat lokale overheden overtollige financiële middelen moeten afromen naar de schatkist van het Rijk. Op basis van artikel 9 van de regeling Schatkistbankieren is de RDL vrijgesteld van schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Bedrijfsvoering

Inleiding
RDL voert taken en opdrachten van de deelnemende gemeenten uit op het gebied van afvalinzameling. Bij de uitvoering van deze taken houdt RDL rekening met de wettelijk eisen. Leidraad hiervoor is de volgende tekst (artikel 4) uit de Gemeenschappelijke Regeling:
De bedrijfsvoeringsorganisatie voert ten behoeve van de colleges taken uit of laat deze taken uitvoeren, op het gebied van het gemeentelijk afvalbeleid welke taken voortvloeien uit de Wet milieubeheer.
RDL is derhalve een uitvoerende dienst. Doelstelling is zo efficiënt mogelijk de inzameling te verrichten tegen een - voor zover binnen de geraamde kosten haalbaar - zo hoog mogelijke kwaliteit.
De bedrijfsvoering van de RDL vindt binnen de organisatiestructuur van de gemeente Zevenaar plaats. Dat wil zeggen dat voor een groot gedeelte deze bedrijfsvoering gelijksoortig is en dat RDL van de faciliteiten gebruik maakt. Hierbij valt te denken aan zaken als huisvesting, personeel en organisatie, inkoop en aanbesteding, financieel beheer, automatisering en informatisering.

Formatie
De totale formatie van RDL bestaat uit **28,1 fte**.

CONCEPT

Integriteit
De gemeente Zevenaar heeft als werkgever van de medewerkers van RDL de aandacht voor integriteit geïntensiveerd. De maatregelen zijn onder te verdelen in drie categorieën. Acties voor de korte termijn, de middellange termijn en de lange termijn. Het bestuur ziet toe op de voortgang.
De gemeente Zevenaar, waarbij de medewerkers in dienst zijn, heeft een integriteitscode. Zevenaar heeft toegezegd om ook bij kortstondig ingehuurde medewerkers meer aandacht te besteden aan het onderschrijven van de integriteitsverklaring.

Beleid arbeidsomstandigheden
De Reinigingsdienst heeft te maken met een hoog ziekte verzuim. In 2024 bedroeg die 16,5 %. Hoewel het merendeel van het ziekteverzuim niet direct werk gerelateerd is zetten wij waar mogelijk in op verdere verbetering van de werkomstandigheden. Daarom willen we een pilot starten met het ophalen van huisvuil met een vuilniswagen met zijlader. Dit is een vuilniswagen met een mechanische arm aan de zijkant. De chauffeur bedient deze arm vanuit de cabine. Zo kan hij de container optillen, legen en weer terugzetten. Er zijn geen beladers meer nodig. Daarmee hoeven de medewerkers minder zwaar werk te doen en besparen we mogelijk ook nog kosten. De proef moet uitwijzen of en waar de inzet van vuilnisauto's met zijladers mogelijk is.

Aanbestedingen
Jaarlijks besteedt RDL de verwerking van een aantal afvalstromen aan in samenwerking met de inkoopadviseurs van de gemeente Zevenaar. Omdat de prijzen van sommige afvalstromen nogal variëren, koos RDL er voor om een aantal afvalstromen jaarlijks aan te besteden. In het verleden heeft dat meermaals goed uitgepakt, maar ontwikkelingen in de markt maken het noodzakelijk deze strategie te heroverwegen en vaker voor meerjarencontracten te kiezen. Per afvalstroom zal in samenspraak met de inkoopadviseurs een keuze worden gemaakt.

Inhuur derden
De RDL is een continudienst en moet bij ziekte of anderszins acuut een beroep kunnen doen op personeel van buiten de RDL. Grotendeels gebeurt dit met uitzendbureaus, deels met het werkvoorzieningsschap en deels met personeel van de buitendienst van de gemeente Zevenaar. Op deze wijze is de bedrijfsvoering verzekerd van voldoende continuïteit.

Wet open overheid (Woo)

De verwachting op grond van ervaringen uit het verleden is dat Reinigingsdienst De Liemers (RDL) niet of nauwelijks met de Woo te maken krijgt. Voor zover van toepassing zal RDL zich aansluiten bij het gedeeltelijk nog te ontwikkelen beleid van de gemeente Zevenaar. Voor de RDL is de RDL secretaris aangewezen als contactpersoon voor de Woo-procedures. Hij moet vragen van burgers over de Woo beantwoorden

CONCEPT

FINANCIËLE BEGROTING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

	Jaarrek 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Programma afval	4.807.600	4.714.867	4.797.385	4.797.385	4.797.385	4.797.385
Programma overhead	681.876	705.352	743.944	743.944	743.944	743.944
Totale lasten	5.489.476	**5.420.219**	**5.541.329**	**5.541.329**	**5.541.329**	**5.541.329**
Baten						
Programma afval						
Diverse baten	1.083.639	1.091.045	1.145.677	1.145.677	1.145.677	1.145.677
Exploitatiebijdrage Montferland	1.613.547	1.626.147	1.651.426	1.651.426	1.651.426	1.651.426
Exploitatiebijdrage Zevenaar	2.110.414	1.997.675	2.000.282	2.000.282	2.000.282	2.000.282
Programma overhead						
Exploitatiebijdrage Montferland	292.839	316.813	335.541	335.541	335.541	335.541
Exploitatiebijdrage Zevenaar	389.037	388.539	408.403	408.403	408.403	408.403
Totaal baten	5.489.476	**5.420.219**	**5.541.329**	**5.541.329**	**5.541.329**	**5.541.329**
Saldo	0	0	0	0	0	0

De baten en lasten zijn toegelicht bij de programma's afval en overhead. De totale bijdragen voor de gemeenten zijn als volgt:

- Montferland: € 1.986.968
- Zevenaar: € 2.408.685

Dit is een beperkte verhoging vergeleken met de begroting 2025.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

De begroting van de gemeenschappelijke regeling dient structureel in evenwicht te zijn. Daarmee wordt bedoeld dat alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De baten en lasten in de begroting zijn structureel van aard. Voor zover toch sprake is van incidentele baten en lasten dan worden deze doorberekend aan de deelnemende gemeenten en daardoor binnen de begroting van de RDL met eenzelfde last of bate gecompenseerd. Hieronder geven wij een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten.

CONCEPT

Onderwerp (bedragen x 1000)	Omschrijving	2026	2027	2028
Programma Overhead				
Baten		0	0	0
Lasten		0	0	0
Totaal programma Overhead		0	0	0
Programma Afval				
Baten				
Verkoop materieel	Kraakperswagen 155 66BHJ2	3,5	0	0
	Veegtruck 911 V 117NS	0,5	0	0
			0	0
	Duobakwagen 118			
	Duobakwagen 119			
Lasten				
Vervroegde afschrijving	Duobakwagens			
Totaal programma Afval		4	0	0
Totaal saldo incidentele baten minus incidentele lasten		**4**	**0**	**0**

UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE

Geprognosticeerde balans

Hieronder wordt de geprognosticeerde balans van de RDL weergegeven. Op basis van de BBV-voorschriften worden de cijfers meerjarig weergegeven.

Geprognosticeerde balans	Jaarrek. 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Materiële vaste activa	6.714.541	6.851.720	6.486.369	6.143.773	5.523.413	5.160.553
Immateriele vaste activa	305.455		218.550	145.700	72.849	8.202
Vorderingen < 1 jaar	200.292	343.591	271.942	271.942	271.942	271.942
Liquide middelen						
Overlopende activa	65.575	45.147	55.361	55.361	55.361	55.361
Totaal activa	**7.285.863**	**7.240.458**	**7.032.222**	**6.616.776**	**5.923.565**	**5.496.058**
Voorzieningen	8.441	15.888	23.303	30.582	37.789	44.862
Vaste schulden > 1 jaar	4.500.000	4.250.000	4.000.000	3.750.000	3.500.000	3.250.000
Vlottende schulden < 1 jaar	2.343.867	2.744.283	2.692.357	2.526.911	2.083.700	1.906.193
Overlopende passiva	433.555	246.174	339.865	339.865	339.865	339.865
Totaal passiva	**7.285.863**	**7.240.457**	**7.032.222**	**6.616.776**	**5.923.565**	**5.496.058**

Overzicht investeringen

Hieronder geven wij een overzicht van de geraamde vervangingsinvesteringen in de periode 2026-2028. Met het vaststellen van de begroting 2026 worden ook de voorgestelde investeringen voor dat jaar goedgekeurd.

CONCEPT

Vervangingsinvesteringen	afschrijf termijn	2026	2027	2028	2029
Kraakperswagen 155 wordt 164	10	250000			
Software 164	5	18500			
Vrachtwagen 923 wordt 924 (ocassion)	5	50000			
Camerasysteem ABS 's Heerenberg	5	5000			
Vervangen containers ABS 's Heerenberg	15		60000		60000
Vervangen software kraakperswagen 158+159	5			37000	
Vervangen software kraakperswagen 160	5			18500	
Heftruck 7 Poort Zevenaar (ocassion)	5			35000	

CONCEPT

VASTSTELLINGSBESLUIT

Het bestuur van de Reinigingsdienst De Liemers

besluit:

vast te stellen

de begroting 2026-2029 van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst de Liemers.

Vastgesteld in de vergadering van 11 september 2025.

Namens bestuur,

J. Derksen-Geuijen, voorzitter

CONCEPT

BIJLAGEN

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN NAAR TAAKVELD

Baten en laten naar taakveld		Jaarrek 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	begroot 2027	begroot 2028	begroot 2029
Lasten							
0.4	Overhead	681.325	704.959	743.393	743.393	743.393	743.393
0.5	Rente	106.463	160.138	114.913	114.913	114.913	114.913
0.9	Vennootschapsbelasting	551	393	551	551	551	551
2.1	Straatreiniging	434.925		0	0	0	0
7.3	Afval	4.266.212	4.554.729	4.682.472	4.682.472	4.682.472	4.682.472
Totaal lasten		**5.489.476**	**5.420.219**	**5.541.329**	**5.541.329**	**5.541.329**	**5.541.329**
Baten							
0.4	Overhead:						
	Exploitatiebijdrage Montferland	292.839	316.813	335.541	335.541	335.541	335.541
	Exploitatiebijdrage Zevenaar	389.037	388.539	408.403	408.403	408.403	408.403
7.3	Afval:						
	Overige baten	1.083.639	1.091.045	1.145.677	1.145.677	1.145.677	1.145.677
	Exploitatiebijdrage Montferland	1.613.547	1.626.147	1.651.426	1.651.426	1.651.426	1.651.426
	Exploitatiebijdrage Zevenaar	2.110.414	1.997.675	2.000.282	2.000.282	2.000.282	2.000.282
Totale baten		**5.489.476**	**5.420.219**	**5.541.329**	**5.541.329**	**5.541.329**	**5.541.329**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

CONCEPT

VERDELING BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN

In deze bijlagen splitsten wij het begrote resultaat per afgesproken onderdeel en per deelnemende gemeente, zodat het voor hen duidelijk is welk resultaat zij in hun begroting moeten verwerken.

Product	Zevenaar	Montferland	Totaal
Fijn huishoudelijk restafval	272.065	265.056	537.121
Groen, uin- en fruitafval (GFT)	444.020	389.039	833.059
Plastic, metalenverpakkingen en drankkartons (PMD)	291.996	261.334	553.330
Grof tuin- en huishoudeljk afvalroute	2.558	800	3.358
Oud Papier en Karton	212.556	224.719	437.275
Incidentele werkzaamheden	128.000	3.468	131.468
Aanbiedstation 's Heerenberg	131.844	102.985	234.829
Aanbiedstation Lobith	46.720	36.493	83.213
Aanbiedstation 7poort (Zevenaar)	470.523	367.532	838.055
Overhead	408.403	335.541	743.944
Totaal	**2.408.685**	**1.986.968**	**4.395.652**

De kosten van het programma afval worden op basis van werkelijk gemaakte kosten over de deelnemende gemeenten verdeeld. De kosten van de aanbiedstations en de overheadkosten worden verdeeld op basis van het aantal huisaansluitingen.

CONCEPT

Z088E4C148B

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Actualisatie Reglement van orde en Verordening op de raadscommissies
zaaknummer	Z/24/476670
documentnummer	INT/24/1220713
portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
portefeuille	Bestuur en ondersteuning

1. Samenvatting

De raad legt afspraken over de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad in het Reglement van orde vast. Voor de raadscommissies liggen deze afspraken vast in de Verordening op de raadscommissies. Beide documenten zijn niet meer actueel. Dit komt door wijzigingen in de Gemeentewet en verschillende wijzigingen in de werkpraktijk van de raad, de raadscommissies en de samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie. Wij stellen u voor het geactualiseerde Reglement van orde en de geactualiseerde Verordening op de raadscommissies vast te stellen. Beide documenten zijn in lijn gebracht met actuele wet- en regelgeving en sluiten beter aan op de werkpraktijk. De structuur en artikelindeling zijn deels aangepast aan het VNG-modelreglement van orde en de VNG-modelverordening op de raadscommissies. Daarnaast zijn een aantal teksten aangescherpt en verduidelijkt.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om de volgende verordeningen vast te stellen:

1. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.
2. Verordening op de raadscommissies van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.

3. Waarom naar de raad

De raad stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast (artikel 16 Gemeentewet). Ook regelt de raad de taken, bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze van de raadscommissies (artikel 82 Gemeentewet). Deze afspraken zijn vastgelegd in de Verordening op de raadscommissies. Als er sprake is van een wijziging in één van de documenten, dan stelt de raad deze vast.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het doel van deze actualisatie is om in het Reglement van Orde en de Verordening op de raadscommissies in lijn te brengen met actuele wet- en regelgeving en beide documenten beter aan te laten sluiten op de werkpraktijk. Ook is gewerkt aan het verduidelijken en vereenvoudigen van beide documenten.

5. Argumenten

1. *Wijzigingen in de gemeentewet*

   In 2023 is de Gemeentewet op een aantal punten gewijzigd door de inwerkingtreding van de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur.

De Gemeentewet is als volgt verandert:

- Nieuwe wethouders moeten een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) overleggen.
- De geheimhoudingsprocedure is op een aantal punten veranderd. Er is een nieuw hoofdstuk Va over geheimhouding in de Gemeentewet in plaats van de artikelen 25, 55 en 86 Gemeentewet. De raad hoeft de geheimhouding niet meer te bekrachtigen.
- Raadsleden, burgemeesters en wethouders moeten nevenfuncties meteen en ook elektronisch openbaar maken.
- Onverenigbare functies en de stemonthouding zijn duidelijker geregeld.
- De Commissaris van de Koning heeft een prominentere positie bij integriteitskwesties in een gemeente.

2. *Inhoudelijke aanpassingen in het Reglement van orde:*
   Hieronder staan de belangrijkste inhoudelijke aanpassingen van het Reglement van orde samengevat. Tekstuele aanpassingen of het vervallen van artikelen waarvan de teksten zijn samengevoegd, zijn hierin niet opgenomen. Een compleet overzicht van de wijzigingen kunt u terugvinden in de was-wordt-tabel in bijlage 1.

   - Hoofdstuk 2. Begin van het lidmaatschap, fracties en benoeming wethouders:
     - Ter verduidelijking zijn *artikel 2. Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven* en *toelating raadsleden*, *artikel 3. Benoeming wethouders* en *artikel 4. Fracties* afzonderlijk uitgewerkt.

   - Hoofdstuk 3. De voorzitter, de griffier en het presidium:
     - *Artikel 6. Waarnemend voorzitter*: dit artikel is toegevoegd. Na de verkiezingen wordt met een raadsbesluit een raadslid belast met de waarneming van het voorzitterschap van de raad.
     - *Artikel 3b Seniorenconvent* uit het oude Reglement van orde: dit artikel komt te vervallen, omdat de mogelijkheid is vervallen om individuele raadsleden onder geheimhouding te informeren.

   - Hoofdstuk 4. Raadsvergaderingen:
     - *Artikel 10. Oproep en agenda*: de verwijzing naar de Gemeentewet is gewijzigd in verband met de nieuwe bepalingen over geheimhouding.
     - *Artikel 12. Ter inzage leggen van stukken*: de verwijzing naar de Gemeentewet is gewijzigd in verband met de nieuwe bepalingen over geheimhouding.
     - *Artikel 13. Openbare kennisgeving*: dit artikel is gewijzigd. Bepalingen over het beschikbaar stellen van stukken zijn opgenomen in *artikel 13. Ter inzage leggen van stukken.*
     - *Artikel 17. Spreken in de vergadering*: is toegevoegd. In dit nieuwe artikel zijn de bepalingen over spreekregels, volgorde van sprekers, spreektermijnen en spreektijd uit het oude Reglement van orde opgenomen. De tekst is vereenvoudigd.
     - *Artikel 18. Deelname aan de beraadslaging door anderen*: is gewijzigd. De raad kan besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslagingen, voor zover dit niet is geregeld in artikel 21 van de Gemeentewet. Artikel 21 van de Gemeentewet bepaalt dat de burgemeester het recht heeft om in de vergadering aan de beraadslaging deel te nemen, dat wethouders toegang hebben tot de vergaderingen en aan de

beraadslagingen kunnen deelnemen. *Artikel 3a De secretaris* en *artikel 8a De wethouder* uit het oude Reglement van orde vervallen.
    - *Paragraaf 3. Besluitvorming* en *paragraaf 4. Besluitvorming over personen*: de artikelen over besluitvorming en stemmingen (over personen) uit het oude Reglement van orde zijn lastig leesbaar. Ter verduidelijking zijn de artikelen opgeknipt en uitgewerkt zodat deze in lijn is met actuele wet- en regelgeving en aansluiten op de huidige werkwijze. Artikel 21 tot en met artikel 27 gaan over reguliere besluitvorming (paragraaf 3. Besluitvorming) en artikel 28 tot en met artikel 30 gaan over de besluitvorming over personen (paragraaf 4. Besluitvorming over personen).
    - *Artikel 33 Verslag besloten vergadering*: is gewijzigd in verband met de nieuwe bepalingen over geheimhouding.
    - *Artikel 34 Opheffing geheimhouding*: is gewijzigd in verband met de nieuwe bepalingen over geheimhouding.

- Hoofdstuk 5. Instrumenten van raadsleden:
    - *Artikel 37. Agenderingsverzoeken*: is toegevoegd.
    - *Artikel 39. Moties*: is gewijzigd. Voorgesteld wordt om aangehouden moties te laten vervallen wanneer deze niet opnieuw in stemming zijn gebracht in de eerste vergadering acht weken na het besluit tot aanhouden. De raad kan, op voorstel van de indiener, in diezelfde vergadering anders beslissen. Aan het einde van een zittingsperiode vervallen alle aangehouden moties.
    - *Artikel 40. Initiatiefvoorstellen*: is gewijzigd. Voorgesteld wordt om de termijn van 4 weken te wijzigen in 30 dagen. Deze termijn sluit aan bij de formulering van de beantwoordingstermijn voor schriftelijke vragen.
    - *Artikel 41. Raadsvoorstellen*: is gewijzigd. Voorgesteld wordt om een bepaling op te nemen waarmee het de indieners van een voorstel aan de raad mogelijk wordt gemaakt om voor het begin van de vergadering een voorstel aan te passen als blijkt dat er een (taal)fout in staat. Als een voorstel is aangepast, doet de indiener van het voorstel schriftelijk mededeling van de aanpassingen aan de raad.
    - *Artikel 42. Schriftelijke vragen*: is gewijzigd. Voorgesteld wordt om een indieningstermijn voor het indienen van schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording op te nemen: 12:00 uur op de dag voorafgaand aan een raads- of commissievergadering. Een goede beantwoording van raadsvragen vergt tijd. De beantwoording van vragen die op de dag van de raads- of commissievergaderingen worden ingediend, kan redelijkerwijs niet worden verwacht. De introductie van een indieningstermijn biedt het college en de ambtelijke organisatie in ieder geval een minimaal tijdsbestek om de beantwoording (gedegen) voor te bereiden.
    - Onderdelen van *artikel 36a vragenuur* uit het oude Reglement van orde zijn in *artikel 42. Schriftelijke vragen* opgenomen. Het artikel over het vragenuur vervalt.
    - *Artikel 43. Interpellatie*: is gewijzigd. Voorgesteld wordt om ook voor verzoeken tot interpellaties een indieningstermijn op te nemen: uiterlijk voor 08.00 uur op de dag voorafgaand aan een raadsvergadering. Net als het oude Reglement van orde bestaat er een uitzondering voor gevallen die naar het oordeel van de voorzitter spoedeisend zijn.

3. *Inhoudelijke aanpassingen in de Verordening op de raadscommissies:*
Hieronder staan de belangrijkste inhoudelijke aanpassingen van de Verordening op de raadscommissies samengevat. Tekstuele aanpassingen of het vervallen van artikelen waarvan de teksten zijn samengevoegd, zijn hierin niet altijd opgenomen. Een compleet overzicht van de wijzigingen kunt u terugvinden in de was-wordt-tabel in bijlage 4.

- Hoofdstuk 2. Instelling, taken en samenstelling:
    - *Artikel 2. Instelling raadscommissies*: is gewijzigd. De omschrijving van het werkveld van de raadscommissies is nader uitgewerkt. Er is aansluiting gezocht bij de programma's uit de planning & control-cyclus.
    - *Artikel 3. Taken*: is gewijzigd. Voorgesteld wordt om het tweede lid te laten vervallen, omdat de bevoegdheden en taken van de agendacommissie zijn geregeld in het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.
    - *Paragraaf 2. De samenstelling*: tekstueel herzien en vereenvoudigd. Aan deze paragraaf is *artikel 6. Waarneming commissievoorzitterschap* toegevoegd, waarin de taak en bevoegdheden van de plaatsvervangend commissievoorzitter is opgenomen.

- Hoofdstuk 3. Commissievergaderingen:
    - Inhoudelijk zijn hier geen grote wijzigingen doorgevoerd. De indeling en structuur van het hoofdstuk is aangepast zodat deze meer overeenkomt met het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025. Denk bijvoorbeeld aan het toevoegen van de artikelen over *schorsing en sluiting van de vergadering, deelname aan de beraadslagingen door anderen, voorstellen van orde* en *interrupties.*
    - *Artikel 16. Spreekrecht inwoners en anderen*: is gewijzigd. Voorgesteld wordt om de aanmeldtermijn te wijzigen van "een redelijke termijn voor de aanvang van de vergadering" naar "voor 12.00 uur op de dag voorafgaand aan de commissievergadering". Diegenen die wensen in te spreken kunnen zich voortaan tot 12.00 uur op de dag voorafgaand aan een commissievergadering melden, waardoor er voldoende voorbereidingstijd voor commissieleden is. Zoals ook in de toelichting bij dit artikel (bijlage 6) is opgenomen, is het mogelijk om op momenten dat de agenda's van de commissievergaderingen dat toestaat, hier flexibeler mee om te gaan om de servicegerichtheid naar inwoners en anderen te vergroten.
    - *Artikel 22 Verslag besloten vergadering*: is gewijzigd in verband met de nieuwe bepalingen over geheimhouding.
    - *Artikel 23 Opheffing geheimhouding*: is gewijzigd in verband met de nieuwe bepalingen over geheimhouding.
    - *Paragraaf 6. Bezoekers en pers*: is toegevoegd. Voorgesteld wordt deze artikelen toe te voegen. Artikel 26, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet regelen dat de voorzitter van de raad toehoorders die de orde verstoren, kan doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toezegging kan ontzeggen. Voor raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet, deze artikelen voorzien hierin.

- Hoofdstuk 4. Beeldvormende vergaderingen:
    - Dit hoofdstuk bevat één artikel, *artikel 26. Beeldvormende vergaderingen.* Met de toevoeging van dit artikel geven het Reglement van orde en de Verordening op de

raadscommissies een actueler beeld van de bestaande vergaderstructuur. Daarnaast worden in dit hoofdstuk op hoofdlijnen een aantal werkafspraken over de beeldvormende vergadering vastgelegd.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Wanneer daar aanleiding voor is, bijvoorbeeld vanwege een wetswijziging, worden het Reglement van orde en de Verordening op de raadscommissies ter actualisatie aan u voorgelegd. Is er geen aanleiding voor een tussentijdse wijziging, dan controleert de griffie in ieder geval één keer in de vier jaar of beide documenten nog actueel zijn.

7. Klimaat en duurzaamheid
Niet van toepassing.

8. Communicatie
Na vaststelling worden het Reglement van orde en de Verordening op de raadscommissies digitaal gepubliceerd in het elektronische gemeenteblad via de officiële website www.officielebekendmakingen.nl.

9. Kosten, baten en dekking
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/24/1220784	Was-wordt-tabel Reglement van orde 2025
2.	INT/24/1220858	Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025 (geconsolideerde versie)
3.	INT/25/1268357	Toelichting Reglement van orde 2025
4.	INT/25/1268388	Was-wordt-tabel Verordening op de raadscommissies 2025
5.	INT/25/1268394	Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025 (geconsolideerde versie)
6.	INT/25/1268396	Toelichting Verordening op de raadscommissies 2025

Het presidium van de gemeenteraad van Zevenaar,

De griffier,
Lennart Sluis

De voorzitter,
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Actualisatie Reglement van orde en Verordening op de raadscommissies
zaaknummer	Z/24/476670
documentnummer	INT/24/1220713

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het presidium van 2 september 2025 met kenmerk INT/24/1220713;

gelet op artikel 16, artikel 82 en artikel 84 van de Gemeentewet;

besluit de volgende verordeningen vast te stellen:

1. Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.
2. Verordening op de raadscommissies van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025.

De griffier,	De burgemeester,
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Bijlage 1

onderwerp Was-wordt-tabel Reglement van orde 2025
zaaknummer Z/24/476670/INT/24/1220784

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN
Artikel 1 Begripsomschrijvingen In dit reglement wordt verstaan onder: a. voorzitter: de voorzitter van de raad of diens vervanger; b. amendement: voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerp-beslissing, naar de c. vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen; d. subamendement: voorstel tot wijziging van een aanhangig amendement, naar de vorm geschikt e. om direct te worden opgenomen in het amendement, waarop het betrekking heeft; f. motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens of g. verzoek wordt uitgesproken; h. voorstel van orde: voorstel betreffende de orde van de vergadering; i. initiatiefvoorstel: een voorstel voor een verordening of een ander voorstel.	**Artikel 1. Begripsbepalingen** In dit reglement wordt verstaan onder: - amendement: voorstel van een raadslid of raadsleden tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing; - griffier: griffier van de raad of zijn plaatsvervanger; - initiatiefvoorstel: voorstel van een raadslid of raadsleden voor een verordening of ander voorstel; - motie: verklaring waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken; - voorzitter: voorzitter van de raad of zijn plaatsvervanger.
	HOOFDSTUK 2. BEGIN VAN HET LIDMAATSCHAP, FRACTIES EN BENOEMING WETHOUDERS
Artikel 4 Onderzoek geloofsbrieven; beëdiging; benoeming wethouders 1. Bij elke benoeming van nieuwe leden van de raad stelt de raad een commissie in bestaande uit drie leden van de raad. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven, de	**Artikel 2. Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven en toelating raadsleden.** 1. Er is een commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven die bestaat uit drie raadsleden. De raad benoemt de leden van de commissie.

daarop betrekking hebbende stukken van nieuw benoemde leden.
2. De commissie brengt na haar onderzoek van de geloofsbrieven verslag uit aan de raad en doet daarbij een voorstel voor een besluit. In het verslag wordt ook melding gemaakt van een minderheidsstandpunt.
3. Het onderzoek van het proces-verbaal van het centraal stembureau gebeurt in de laatste samenkomst van de raad in oude samenstelling na de verkiezingen.
4. Na een raadsverkiezing roept de voorzitter de toegelaten leden van de raad op om in de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet , de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd lid van de raad op voor de vergadering van de raad waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
6. Bij de benoeming van een wethouder wordt overeenkomstig het eerste lid een commissie ingesteld welke onderzoekt of de kandidaat voldoet aan de eisen van de Gemeentewet . Op de werkwijze van deze commissie is het tweede lid van overeenkomstige toepassing.

2. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van de nieuw benoemde raadsleden en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de toelating van de nieuw benoemde raadsleden tot de raad. Indien van toepassing, wordt van een minderheidsstandpunt melding gemaakt in dit advies.
3. Het onderzoek van het proces-verbaal van het centraal stembureau gebeurt in de laatste raadsvergadering in oude samenstelling na de raadsverkiezingen.
4. Na een raadsverkiezing roept de voorzitter de toegelaten raadsleden op om in de eerste raadsvergadering in nieuwe samenstelling de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd raadslid op voor de raadsvergadering waarin over zijn toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.

Artikel 3. Benoeming wethouders
De Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven, genoemd in artikel 2, onderzoekt of de benoeming van de kandidaat-wethouder voldoet aan de vereisten van de artikelen 36a, 36b, 41b, eerste, derde en vierde lid, en 41c, eerste lid, van de Gemeentewet. De commissie brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder.

Artikel 5 Fractie
1. De leden van de raad die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie

Artikel 4. Fracties
1. Raadsleden die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard worden bij het begin van de zittingsperiode als één fractie beschouwd.

beschouwd. Is onder een lijstnummer één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.

2. Indien boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Indien geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie in de eerste vergadering van de raad aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad wil voeren.
3. De namen van degenen die als voorzitter van de fractie en als diens plaatsvervanger optreden worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
4. Indien één of meer leden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of indien één of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter. Voor het splitsen dan wel het vormen van nieuwe fracties is geen toestemming vereist van de raad.
5. De nieuwe naam van de fractie voldoet aan de eisen uit artikel G 3 van de Kieswet en wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende vergadering van de raad.

2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Als daar geen aanduiding was geplaatst, doet de fractie voor de eerste raadsvergadering schriftelijk mededeling aan de voorzitter en de griffier welke naam zij in de raad zal voeren.
3. De namen van de fractievoorzitter en zijn plaatsvervanger worden zo spoedig mogelijk schriftelijk doorgegeven aan de voorzitter en de griffier.
4. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of zich aansluiten bij een andere fractie, wordt hiervan schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter en de griffier.
5. Een nieuwe naam van een fractie voldoet aan de eisen uit artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet en wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging.

Artikel 2 De voorzitter

De voorzitter is belast met:

a. het leiden van de vergadering;
b. het handhaven van de orde;
c. het doen naleven van het reglement van orde;
d. hetgeen de Gemeentewet of dit reglement hem verder opdraagt.

HOOFDSTUK 3. DE VOORZITTER, DE GRIFFIER EN HET PRESIDIUM

Artikel 5. De voorzitter

De voorzitter is belast met:

a. de handhaving van de orde in de vergadering;
b. het doen naleven van dit Reglement, en
c. de overige taken die op grond van dit Reglement of de Gemeentewet aan hem zijn toegedeeld.

Artikel 3 De griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad aanwezig.
2. Bij zijn verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door de plv. griffier.
3. Hij kan, indien hij daartoe door de voorzitter wordt uitgenodigd, aan de beraadslagingen als bedoeld in dit reglement deelnemen.

Artikel 3c Het presidium

1. Het presidium bestaat uit: de voorzitter en de fractievoorzitters.
2. Het presidium is belast met de werkwijze van de raad en raadscommissies en het toezicht op de griffier en griffie.
3. Het presidium vergadert volgens een door hem vast te stellen schema en op oproep van de voorzitter.
4. Bij de vergaderingen van het presidium is de griffier aanwezig, tenzij het om een bespreking over zijn persoon gaat.
5. Bij de vergaderingen van het presidium is de secretaris aanwezig op uitnodiging van de voorzitter.
6. Elke fractievoorzitter wijst een lid van zijn fractie (zijnde raadslid) aan, dat hem bij zijn afwezigheid in het presidium vervangt.
7. Bij afwezigheid van de voorzitter wijst het presidium uit zijn midden een vervangend voorzitter aan.
8. Het presidium vergadert in beslotenheid met elkaar.
9. Van de presidiumvergadering wordt een verslag gemaakt. Het verslag wordt in de

Artikel 6. De waarnemend voorzitter

Na een raadsverkiezing belast de raad een raadslid als waarnemend voorzitter. Als de burgemeester niet beschikbaar is, neemt de waarnemend voorzitter het voorzitterschap van de raad waar.

Artikel 7. De griffier

1. De griffier is aanwezig in raadsvergaderingen, vergaderingen van het presidium, vergaderingen van de agendacommissie en kan aanwezig zijn in de commissievergaderingen van de raad.
2. Als de griffier niet beschikbaar is, wordt hij vervangen door een plaatsvervanger die door de raad is aangewezen.
3. De griffier kan op uitnodiging van de voorzitter aan beraadslagingen in raadsvergaderingen deelnemen.

Artikel 8. Het presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de voorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan zijn vergaderingen.
4. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad en de raadscommissies voor zover het niet de taken van de agendacommissie en werkgeverscommissie betreft.
5. Het presidium vergadert in beslotenheid.
6. Het presidium wordt bijgestaan door de griffier.
7. De griffier is verantwoordelijk voor verslagen van de vergaderingen van het presidium. De verslagen worden in de eerstvolgende vergadering van het presidium ter vaststelling aangeboden. Verslagen worden openbaar gemaakt, tenzij sprake is van informatie waaromtrent op grond van de Wet open overheid (Woo) of de Algemene Verordening

eerstvolgende presidiumvergadering vastgesteld. Na vaststelling wordt het verslag openbaar gemaakt. Op een verslag is verder artikel 14 lid 5 van toepassing.

Artikel 3d De Agendacommissie

1. Er is een agendacommissie.
2. De agendacommissie stelt de voorlopige agenda's van de raadscommissies en de raad vast. Bij het vaststellen van de raadsagenda wordt rekening gehouden met de adviezen van de raadscommissies.
3. De agendacommissie fungeert tevens als klankbord voor de informatieve raadsbijeenkomsten.
4. De agendacommissie bestaat uit de voorzitters van de raadscommissies en benoemt uit haar midden een voorzitter. De burgemeester is adviseur van de Agendacommissie en in elke vergadering aanwezig.
5. De griffier draagt zorg voor de ondersteuning van de agendacommissie.
6. De leden hebben elk één stem in de agendacommissie, waarbij gestreefd wordt naar unanieme besluitvorming.
7. Indien de agendacommissie niet tot een unaniem besluit komt, wordt het Presidium geraadpleegd. Daarna neemt de agendacommissie een definitief meerderheidsbesluit.

HOOFDSTUK 4. RAADSVERGADERINGEN

Paragraaf 1. Voor de vergadering

Artikel 9. De agendacommissie

4. Er is een agendacommissie die bestaat uit de commissievoorzitters en hun plaatsvervanger.
5. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
    a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen, raadscommissievergaderingen en beeldvormende vergaderingen;
    b. het vaststellen van de vergadercyclus van de raad en de raadscommissies, en
    c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewet, en in het derde lid.
6. In aanvulling op de raadscommissievergaderingen, bedoeld in het tweede lid, onder b, vergadert een raadscommissie ook als haar voorzitter het nodig acht of als ten minste twee fracties schriftelijk, met opgaaf van redenen, daarom verzoeken.
7. De agendacommissie wordt bijgestaan door de voorzitter en de griffier.
8. De griffier is verantwoordelijk voor verslagen van de vergaderingen van de agendacommissie. De verslagen worden in de eerstvolgende vergadering van de agendacommissie ter vaststelling aangeboden. Verslagen worden openbaar gemaakt, tenzij sprake is van informatie waaromtrent op grond van de Wet open overheid (Woo) of de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) beperkingen van toepassing zijn.

Gegevensbescherming (AVG) beperkingen van toepassing zijn.

Artikel 7 Oproep; toezending agenda en stukken

1. De voorzitter zendt ten minste een week voor een vergadering de leden van de raad een oproep onder vermelding van dag, tijdstip en plaats van de vergadering.
2. De voorlopige agenda en, voor zover nog nodig, de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken worden tegelijkertijd met de oproep aan de leden van de raad verzonden.

Artikel 8 Agenda

1. Voordat de oproep wordt verzonden, stelt de Agendacommissie de voorlopige agenda van de vergadering vast.
2. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van de oproep tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van een vergadering een aanvullende agenda opstellen.
3. Bij aanvang van de vergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een lid van de raad of de voorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
4. Wanneer de raad een onderwerp onvoldoende voor de openbare beraadslaging voorbereid acht, kan hij het onderwerp verwijzen naar een commissie of aan het college nadere inlichtingen of advies vragen.
5. Op voorstel van een lid van de raad of van de voorzitter kan de raad de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.

Artikel 10. Oproep en agenda

1. De voorzitter roept raadsleden ten minste zeven dagen voor een raadsvergadering schriftelijke op en deelt met hen de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken.
2. De voorzitter kan in spoedeisende gevallen nadat hij raadsleden schriftelijk heeft opgeroepen een aanvullende agenda opstellen. Deze wordt zo snel mogelijk met de daarbij behorende stukken met de raadsleden gedeeld.
3. Informatie van de raad of aan de raad verstrekte informatie waaromtrent op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden in afwijking van het eerste en tweede lid bij de griffie ter inzage gelegd.
4. De agenda wordt bij het begin van een vergadering door de raad vastgesteld.

Artikel 16 Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt aan de leden van de raad toegezonden en ter inzage gelegd.

Artikel 11. Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst.
2. De raad stelt op voorstel van de griffier de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.

2. De raad stelt op voorstel van de voorzitter de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.

Artikel 9 Beschikbaar stellen van stukken

1. Stukken, die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de oproep voor de leden op elektronische wijze beschikbaar gesteld. Indien na het verzenden van de oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden van de raad.
2. Indien omtrent stukken op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier de leden van de raad inzage.

Artikel 10 Openbare kennisgeving

1. De vergadering wordt door aankondiging in de gemeentelijke informatierubriek en door plaatsing op de website van de gemeente ter openbare kennis gebracht.
2. De openbare kennisgeving vermeldt:
    a. de datum, aanvangstijd en plaats, alsmede de voorlopige agenda van de vergadering;
    b. wijze waarop en de plaats waar een ieder de bij de vergadering behorende stukken kan inzien.
3. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, alsmede de gestelde technische vragen en de antwoorden worden, indien elektronisch beschikbaar, op de website van de gemeente geplaatst.

Artikel 12. Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die horen bij de onderwerpen of voorstellen op een agenda, worden gelijktijdig met de schriftelijke oproep op elektronische wijze beschikbaar gesteld. Als er na de schriftelijke oproep stukken beschikbaar worden gesteld of ter inzage worden gelegd, wordt hiervan schriftelijk mededeling gedaan aan de raad.
2. Informatie van de raad of aan de raad verstrekte informatie waaromtrent op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden in afwijking van het eerste lid bij de griffie ter inzage gelegd.

Artikel 13. Openbare kennisgeving

Raadsvergaderingen worden elektronisch aangekondigd.

Paragraaf 2. Tijdens de vergadering

Artikel 11 Presentielijst

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent ieder lid van de raad de presentielijst.

Artikel 14. Presentielijst

1. De griffier zorgt voor het bijhouden van presentielijsten van raadsvergaderingen.

2. Raadsleden ondertekenen de presentielijst als zij de vergaderzaal binnenkomen. Aan het einde van de vergadering stellen de voorzitter en de griffier de presentielijst vast door deze te ondertekenen.

Artikel 13 Opening vergadering; quorum

1. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur, indien het daarvoor door de wet vereiste aantal leden van de raad blijkens de presentielijst aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter, na voorlezing van de namen van de afwezige leden, dag en uur van de volgende vergadering, met inachtneming van artikel 20 van de Gemeentewet.

Artikel 15. Opening vergadering bij vergaderquorum

1. De voorzitter opent de vergadering als uit de presentielijst blijkt dat meer dan de helft van het aantal zitting hebbende raadsleden aanwezig is.
2. Als meer dan de helft van het aantal zitting hebbende raadsleden niet aanwezig is, belegt de burgemeester op grond van artikel 20 van de Gemeentewet een nieuwe vergadering. Deze kan op zijn vroegst pas plaats vinden vierentwintig uur nadat de raadsleden voor deze vergadering zijn opgeroepen.

Artikel 16. Schorsing of sluiting van de vergadering

De voorzitter schorst of sluit de vergadering als hij denkt dat dit nodig is voor een goed verloop van de vergadering of om de orde te bewaren.

Artikel 17 Spreekregels

1. De leden van de raad en overige aanwezigen spreken vanaf hun plaats en richten zich tot de voorzitter.
2. Bij bijzondere gelegenheden kan de voorzitter bepalen dat de leden van de raad en de overige aanwezigen vanaf een andere plaats spreken.

Artikel 18 Volgorde sprekers

1. Een lid van de raad voert het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben.

Artikel 19 Aantal spreektermijnen

1. De beraadslaging over een onderwerp of voorstel geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de voorzitter anders beslist.
2. Elke spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten.

Artikel 17. Spreken in de vergadering

1. In de vergadering voert eenieder slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben. Sprekers richten zich tot de voorzitter.
2. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen vindt plaats in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
3. Spreektermijnen worden door de voorzitter afgesloten.
4. Raadsleden voeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord over hetzelfde onderwerp of voorstel.
5. Het vierde lid is niet van toepassing op een raadslid dat een amendement, een motie, een initiatiefvoorstel of een voorstel van orde ten aanzien van de beraadslaging over het onderwerp of voorstel heeft ingediend.

3. Een lid mag in een termijn niet meer dan één maal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel, tenzij de voorzitter anders beslist.
4. Het derde lid is niet van toepassing op:
    a. de rapporteur van een commissie;
    b. het lid dat een (sub)amendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend, voor wat betreft dat amendement, die motie of dat voorstel.
5. Bij de bepaling hoeveel malen een lid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.

Artikel 20 Spreektijd
Op voorstel van een lid van de raad of van de voorzitter kan de spreektijd van de leden en de overige aanwezigen aan tijd worden gebonden.

6. Op voorstel van de voorzitter kan de raad besluiten spreektijden aan spreektermijnen te verbinden.

Artikel 23 Deelname aan de beraadslaging door anderen
1. De raad kan bepalen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige leden van de raad, de wethouder, de secretaris, de griffier en de voorzitter deelnemen aan de beraadslaging.
2. Een beslissing daartoe wordt op voorstel van de voorzitter of één der leden van de raad genomen alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.

Artikel 3a De secretaris
De raad kan het college verzoeken de secretaris in de vergadering aanwezig te laten zijn en deel te laten nemen aan de beraadslagingen als bedoeld in dit reglement.

Artikel 8a De wethouder
1. De wethouders zijn te allen tijde uitgenodigd om in de vergadering aanwezig te zijn.
2. De wethouders kunnen, indien daartoe door de voorzitter uitgenodigd, nadere informatie verstrekken over één of meer onderdelen van

Artikel 18. Deelname aan de beraadslaging door anderen
De raad kan besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslagingen, voor zover dit niet is geregeld in artikel 21 van de Gemeentewet.

een onderwerp waarover door de raad wordt beraadslaagd.	
Artikel 33 Voorstellen van orde 1. De voorzitter en ieder lid van de raad kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat kort kan worden toegelicht. 2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen. 3. Over een voorstel van orde beslist de raad terstond.	**Artikel 19. Voorstel van orde** Een voorstel van orde betreffende de vergadering kan door de voorzitter of een raadslid worden gedaan. De raad beslist hier meteen over.
	Artikel 20. Interrupties De voorzitter kan interrupties toelaten. Deze moeten bestaan uit korte opmerkingen of vragen, zonder inleiding.
	Paragraaf 3. Besluitvorming
Artikel 25 Beslissing 1. Wanneer de voorzitter vaststelt, dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, sluit hij de beraadslaging, tenzij de raad anders beslist. 2. Nadat de beraadslaging is gesloten, vindt, na een stemming over eventuele amendementen, de stemming plaats over het voorstel, zoals het dan luidt, in zijn geheel tenzij geen stemming wordt gevraagd. 3. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen eindbeslissing.	**Artikel 21. Nemen van een beslissing** 1. De voorzitter sluit de beraadslaging als hij vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, tenzij de raad anders beslist. 2. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel voor de te nemen beslissing.
Artikel 24 Stemverklaring Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, heeft ieder lid het recht zijn uit te brengen stem kort te motiveren.	**Artikel 22. Stemverklaring** Na het sluiten van de beraadslagingen en voordat de raad tot stemming overgaat, kunnen raadsleden een stemverklaring afleggen. Een stemverklaring is beperkt tot een korte uitleg over het voorgenomen stemgedrag.

Artikel 27 Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op een aanhangig voorstel zijn ingediend, bepaalt de voorzitter de volgorde waarin hierover zal worden gestemd. Daarbij geldt de regel, dat het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming wordt gebracht.
4. Indien aangaande een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie. De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken.

Artikel 26 Algemene bepalingen over stemming

1. De voorzitter stelt middels hand op steken de uitslag van de stemming vast.
2. Indien door een of meer leden hoofdelijke stemming wordt gevraagd, gaat de voorzitter daartoe over.
3. De griffier roept de leden van de raad bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het lid dat daarvoor overeenkomstig artikel 15 is aangewezen. Vervolgens geschiedt de oproeping naar de volgorde van de presentielijst.
4. Bij (hoofdelijke) stemming is ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet van deelneming aan de stemming moet onthouden verplicht zijn stem uit te brengen.
5. De leden brengen bij hoofdelijke stemming hun stem uit door het woord 'voor' of 'tegen' uit te spreken, zonder enige toevoeging.
6. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing nog

Artikel 23. Volgorde stemming over amendementen en moties

1. Als op een voorstel dat in behandeling is amendementen zijn ingediend, wordt eerst over die amendementen gestemd. Vervolgens wordt over het voorstel zoals het dan in zijn geheel luidt gestemd.
2. Als op een voorstel dat in behandeling is meerdere amendementen zijn ingediend, wordt eerst over de amendementen gestemd, te beginnen bij het meest verstrekkende amendement. Vervolgens wordt over het voorstel zoals het dan in zijn geheel luidt gestemd.
3. Als op een voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie. De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken.

Artikel 24. Besluit zonder stemming

1. De voorzitter vraagt de raadsleden of zij stemming verlangen. Als er geen stemming wordt gevraagd, is het voorstel aangenomen.
2. Als een voorstel zonder stemming wordt aangenomen, kunnen ter vergadering aanwezige raadsleden aantekening in het verslag vragen dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of zich overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming te hebben onthouden. In dat geval wordt het besluit geacht genomen te zijn met de stemmen van de overige leden.

Artikel 25. Stemming

1. Als een raadslid om stemming vraagt, doet de voorzitter daarvan mededeling aan de raad.
2. De voorzitter maakt de uitslag na afloop van de stemming bekend en doet daarbij mededeling van het genomen besluit.

herstellen voordat het volgende lid gestemd heeft.
Bemerkt het lid zijn vergissing pas later, dan kan hij nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt wel aantekening vragen dat hij zich heeft vergist; in de uitslag van de stemming brengt dit echter geen verandering.

7. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 26. Hoofdelijke stemming

1. Als een raadslid om hoofdelijke stemming vraagt, doet de voorzitter hiervan mededeling aan de raad.
2. Bij de hoofdelijke stemming roept de griffier raadsleden bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het daarvoor bij loting aangewezen raadslid en verloopt verder op volgorde van de presentielijst. Ieder ter vergadering aanwezig raadslid brengt hierbij mondeling zijn stem uit met de woorden "voor" of "tegen", tenzij leden zich op grond van artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming onthouden.

Artikel 27. Vergissingen bij stemmingen

1. Als een raadslid zich tijdens een stemming bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan hij zijn vergissing slechts herstellen totdat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt.
2. Als een raadslid zich tijdens een hoofdelijke stemming bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan hij zijn vergissing slechts herstellen totdat het volgende lid heeft gestemd.
3. Bemerkt het raadslid zijn vergissing pas later, dan kan hij nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening vragen van zijn vergissing. Dit brengt geen verandering in de uitslag van de stemming.

Paragraaf 4. Besluitvorming over personen

Artikel 28 Stemming over personen

1. Wanneer een stemming over personen voor het doen van een voordracht of het opstellen van een voordracht of aanbeveling moet plaatshebben, benoemt de voorzitter drie leden tot stembureau.

Artikel 28. Stemming over personen

1. De voorzitter benoemt voor de stemming drie leden tot stemopnemers, die gezamenlijk steeds de geldigheid van de stembriefjes controleren, en bepalen hoeveel stemmen op iedere persoon zijn uitgebracht.

2. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van artikel 28 van de Gemeentewet van stemming moet onthouden is verplicht een stembriefje in te leveren. De stembriefjes dienen identiek te zijn.
3. Er hebben zoveel stemmingen plaats als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. De raad kan op voorstel van de voorzitter beslissen dat bepaalde stemmingen worden samengevat op één briefje.
4. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat ingevolge het tweede lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Wanneer de aantallen niet gelijk zijn worden de stembriefjes vernietigd zonder deze te openen en wordt een nieuwe stemming gehouden.
5. Voor het bepalen van de volstrekte meerderheid als bedoeld in artikel 30 van de Gemeentewet worden geacht geen stem te hebben uitgebracht die leden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
    a. een blanco ingevuld stembriefje;
    b. een ondertekend stembriefje;
    c. een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld, tenzij de stemming verschillende vacatures betreft;
    d. een stembriefje waarbij, indien het een benoeming op voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
    e. een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.
6. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad, op voorstel van de voorzitter.
7. Onder de verantwoordelijkheid van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag vernietigd.
2. Wanneer de stemopnemers bij een stemming klaar zijn met hun taak, maakt de eerst-benoemde stemopnemer het getal van de in de stembus aangetroffen stembriefjes bekend, en de voorzitter het getal van de leden op de presentielijst. De eerst-benoemde stemopnemer maakt vervolgens de uitslag bekend.
3. De stemming over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen vindt plaats met behulp van stembriefjes. Er vinden evenveel stemmingen plaats als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. De raad kan op voorstel van het stembureau beslissen dat bepaalde stemmingen worden samengevat op één stembriefje.
4. Raadsleden die zich niet op grond van artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming moeten onthouden, vullen voor iedere kandidaat voor de voordracht of aanbeveling, een stembriefje in. Het stembriefje moet een duidelijke aanwijzing bevatten van de persoon waarop het lid wil stemmen. In geval van twijfel, beslist de raad op voorstel van het stembureau.

Artikel 29. Stemrondes

1. De stemmingen over de kandidaten vinden plaats in een aantal stemrondes.
2. Als niemand bij de eerste stemming de meerderheid van stemmen verkrijgt of de stemmen staken, dan vindt een tweede stemming plaats.
3. Als ook bij de tweede stemming niemand de meerderheid van stemmen verkrijgt of de stemmen nog steeds staken, beslist het lot.
4. Er worden naambriefjes voor de betrokken personen gemaakt om de beslissing tot stand te brengen. De naambriefjes worden vervolgens door een stemopnemer als bedoeld in artikel 29 behoorlijk gevouwen in de stembus geworpen. De persoon die wordt vermeld op het naambriefje dat het eerste

Artikel 29 Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, heeft een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd. Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatshebben.
3. Indien bij tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 30 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van hen tussen wie de beslissing moet plaatshebben, door de voorzitter op afzonderlijke, geheel gelijke, briefjes geschreven.
2. Deze briefjes worden, nadat zij door het stembureau zijn gecontroleerd, op gelijke wijze gevouwen, in een stembokaal gedeponeerd en omgeschud.
3. Vervolgens neemt de voorzitter een van de briefjes uit de stembokaal. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen. door de voorzitter uit de stembus is getrokken, is de gekozene.

Artikel 30. Geldigheid stemming en bepalen besluit

1. Een stemming is geldig als meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden die zich niet op grond van artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming moeten onthouden, een behoorlijk ingevuld stembriefje heeft ingeleverd.
2. Voor het bepalen van de meerderheid tellen de stembriefjes niet mee die:
    a. niet zijn ingevuld;
    b. zijn ondertekend;
    c. de namen van meerdere personen vermeldt, tenzij meerdere stemmingen worden samengevat op één briefje, en
    d. de naam van een andere persoon vermeldt dan diegene waartoe de stemming is beperkt.

Artikel 14 Geluid en beeldregistraties en besluitenlijst

1. De griffier draagt zorg voor een digitale beeld- en geluidsopname en een korte besluitenlijst.
2. In het geval van technische calamiteiten draagt de griffier zorg voor een samenvattend verslag.

Paragraaf 5. Verslaglegging

Artikel 31. Audiovisueel verslag en besluitenlijst

1. De griffier is verantwoordelijk voor audiovisuele verslagen en besluitenlijsten van raadsvergaderingen.
2. Uit een besluitenlijst blijkt in ieder geval:
    a. de namen van de voorzitter, de griffier, de aanwezige wethouders en de raadsleden, en de namen van de

Ook draagt hij er zorg voor dat een digitale geluidsopname in het archief wordt opgenomen.

3. De digitale opname is via de website te bekijken en te beluisteren. De besluitenlijst wordt zo spoedig mogelijk na de vergadering openbaar gemaakt op de gemeentelijke website.
4. De korte besluitenlijst van de voorgaande vergadering wordt aan de leden van de raad toegezonden gelijktijdig met de oproep als beschreven in artikel 7.
5. De korte besluitenlijst bevat ten minste:
    a. de namen van de voorzitter, de griffier, de ter vergadering aanwezige leden, de wethouders en de leden die afwezig waren; in het geval overige personen het woord hebben gevoerd (als omschreven in artikel 23), dan worden ook die namen vermeld;
    b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest en de daaromtrent genomen besluiten;
    c. de tekst van de ter vergadering ingediende initiatiefvoorstellen, voorstellen van orde, moties, amendementen en subamendementen.

overige personen die het woord hebben gevoerd;

b. een aantekening van raadsleden die afwezig waren;
c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
d. een overzicht van het verloop van elke stemming met vermelding bij hoofdelijke stemming van de namen van de raadsleden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de raadsleden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden of zich bij het uitbrengen van hun stem hebben vergist, en de genomen besluiten;
e. de tekst van de ter vergadering ingediende initiatiefvoorstellen, voorstellen van orde, moties en amendementen, en
f. bij het desbetreffende agendapunt, de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 18 door de raad is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.

3. Een conceptbesluitenlijst wordt gelijktijdig met de verzending aan de raadsleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de raadsvergadering waarop het betrekking heeft.
4. De besluitenlijsten worden in een raadsvergadering ter vaststelling aangeboden. Vastgestelde besluitenlijsten worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.
5. De besluitenlijst wordt na de raadsvergadering openbaar gemaakt.

Paragraaf 6. Besloten raadsvergaderingen

Artikel 37 Algemeen
Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 32. Toepassing reglement op besloten vergaderingen
Op besloten raadsvergaderingen is dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover dat niet strijdig is met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 38 Verslaglegging
1. Een besloten (deel van de) vergadering is niet via de website te bekijken en te beluisteren. Wel draagt de griffier zorg voor een kort zakelijk verslag.
2. Het verslag ligt in de aanloop naar de volgende raadsvergadering vertrouwelijk ter inzage bij de griffie. In de daaropvolgende vergadering wordt het verslag in het besloten deel van de openbare vergadering vastgesteld. Het verslag wordt ondertekend door de griffier en de voorzitter.
3. Op het verslag is verder artikel 14 lid 5 van toepassing.

Artikel 33. Verslag besloten vergadering
1. Conceptverslagen en -besluitenlijsten van besloten raadsvergaderingen worden niet verspreid, maar worden bij de griffie ter inzage gelegd.
2. Deze verslagen en besluitenlijsten worden in een raadsvergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering neemt de raad een besluit over het al dan niet opheffen van de geheimhouding op het vastgestelde verslag en de besluitenlijst.
3. De vastgestelde verslagen en besluitenlijsten worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.

Artikel 39 Geheimhouding
1. Voor de afloop van een besloten vergadering beslist de raad overeenkomstig artikel 25, eerste lid, van de Gemeentewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden.
2. De geheimhouding dient in acht te worden genomen door een ieder die bij de vergadering aanwezig is en door een ieder die op een andere wijze kennis heeft van de stukken.
3. De raad kan besluiten de geheimhouding op te heffen.

Artikel 40 Opheffing geheimhouding
Indien de raad op grond van artikel 25, derde en vierde lid, artikel 55, tweede en derde lid, of artikel 86, tweede en derde lid, van de Gemeentewet voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat

Artikel 34. Opheffing geheimhouding
Als de raad op grond van artikel 89, vierde lid, van de Gemeentewet van plan is de verplichting tot geheimhouding van aan de raad verstrekte informatie op te heffen, moet er eerst overleg zijn met het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd – als

geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd.

dat orgaan daarom vraagt. Dit overleg vindt dan plaats in een besloten raadsvergadering.

Artikel 41 Toehoorders en pers
De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen uitsluitend op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.

1. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.

Artikel 42 Geluid- en beeldregistraties
Degenen die in de vergaderzaal tijdens de raadsvergadering geluid- dan wel beeldregistraties willen maken vragen hiervoor toestemming van de voorzitter en gedragen zich naar zijn aanwijzingen, op straffe van directe intrekking van de toestemming.

Artikel 43 Gebruik mobiele telefoons
De aanwezigen in de vergaderzaal dienen tijdens de vergadering het geluid van hun mobiele telefoons en smartphones af te zetten. Ook andere meegebrachte communicatiemiddelen dienen geen geluid te produceren.

Paragraaf 7. Bezoekers en pers

Artikel 35. Bezoekers en pers

1. Bezoekers en vertegenwoordigers van de pers mogen de openbare raadsvergadering alleen bijwonen vanaf de plaatsen die voor hen zijn bedoeld.
2. Het is niet toegestaan om goed- of afkeuring te laten zien of de vergadering op een andere manier te verstoren.

Artikel 36. Beeld- en geluidsregistraties
Degenen die beeld- of geluidsregistraties willen maken van een openbare raadsvergadering, vragen daarvoor toestemming van de voorzitter en volgen zijn aanwijzingen.

HOOFDSTUK 5. INSTRUMENTEN VAN RAADSLEDEN

Artikel 37. Agenderingsverzoeken

1. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, agendaverzoeken schriftelijk indienen bij de agendacommissie. Een agendaverzoek vermeldt een toelichting op het onderwerp en een voorstel voor de wijze van behandeling.
2. De agendacommissie beslist over de behandeling van agendaverzoeken.

Artikel 31 Amendementen

1. Ieder lid van de raad kan tot het sluiten van de beraadslagingen amendementen indienen. Een amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden. Alleen beraadslaagd kan worden over amendementen die ingediend zijn door leden van de raad, die de presentielijst getekend hebben en in de vergadering aanwezig zijn.
2. Ieder lid dat in de vergadering aanwezig is, is bevoegd op het amendement dat door een lid is ingediend, een wijziging voor te stellen (subamendement).
3. Elk (sub)amendement en elk voorstel moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend, tenzij de voorzitter - met het oog op het eenvoudige karakter van het voorgestelde -oordeelt, dat met een mondelinge indiening kan worden volstaan.
4. Intrekking, door de indiener(s), van het (sub)amendement is mogelijk, totdat de besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden.

Artikel 38. Amendementen

1. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, amendementen schriftelijk indienen bij de voorzitter totdat de beraadslagingen over een onderwerp zijn gesloten.
2. Er wordt alleen beraadslaagd over amendementen die zijn ingediend door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.
3. De eerste ondertekenaar kan het amendement wijzigen of intrekken totdat erover is gestemd.

Artikel 32 Moties

1. Ieder lid van de raad kan ter vergadering een motie indienen.
2. Een motie moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.
3. De behandeling van een motie over een aanhangig onderwerp of voorstel vindt tegelijk met de beraadslaging over dat onderwerp of voorstel plaats.
4. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda voorkomende onderwerpen zijn behandeld.
5. Intrekking of wijziging, door de indiener(s), van de motie is mogelijk totdat de

Artikel 39. Moties

1. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, moties schriftelijk indienen bij de voorzitter.
2. De behandeling van een motie over een onderwerp dat op de agenda is opgenomen, vindt plaats bij de beraadslaging over dat onderwerp.
3. De behandeling van een motie over een onderwerp dat niet op de agenda is opgenomen, vindt plaats nadat alle op de agenda opgenomen onderwerpen zijn behandeld.
4. De eerste ondertekenaar kan verzoeken de stemming over een motie aan te houden. Een aangehouden motie vervalt als er niet over is gestemd binnen 12 weken na het besluit tot

besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden.

Artikel 34 Initiatiefvoorstel

1. Een initiatiefvoorstel moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend. Deze brengt een ingediend voorstel zo spoedig mogelijk ter kennis van het college.
2. Het college kan binnen 4 weken, nadat het ter kennis is gesteld van een voorstel, schriftelijk wensen en bedenkingen met betrekking tot het voorstel ter kennis van de raad brengen.
3. Het presidium kan, op verzoek van het college, van de in lid 2 genoemde termijn afwijken.
4. Een voorstel wordt nadat het college schriftelijk wensen of bedenkingen ter kennis van de raad heeft gebracht of kenbaar heeft gemaakt hiertoe niet te zullen overgaan, dan wel nadat de in het tweede lid gestelde termijn is verlopen op de agenda van de eerstvolgende raadsvergadering geplaatst, tenzij de oproep hiervoor reeds verzonden is. In dat geval wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende raadsvergadering geplaatst.

aanhouden, tenzij de raad anders beslist. Aan het einde van een zittingsperiode vervallen alle aangehouden moties.

5. De eerste ondertekenaar kan de motie wijzigen of intrekken totdat erover is gestemd.

Artikel 40. Initiatiefvoorstel

1. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, als initiatiefnemer een initiatiefvoorstel schriftelijk indienen bij de voorzitter.
2. De griffier zorgt ervoor dat het voorstel aan het college wordt voorgelegd. Het college kan binnen 30 dagen na ontvangst van een voorstel, schriftelijk wensen en bedenkingen over het voorstel met de raad delen. Als het college dat verzoekt, kan het presidium besluiten de termijn van 30 dagen te verlengen.
3. Als het college schriftelijk zijn wensen of bedenkingen met de raad heeft gedeeld of heeft aangegeven dit niet te zullen doen, of nadat de termijn van 30 dagen is verstreken, wordt het voorstel op de agenda van de eerstvolgende raadsvergadering opgenomen. Als de schriftelijke oproep voor deze vergadering al is verzonden, wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende raadsvergadering geplaatst.
4. Een initiatiefvoorstel dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering, kan voor het begin van de vergadering worden aangepast als blijkt dat er een fout in zit. Als een initiatiefvoorstel is aangepast, doet de indiener van het voorstel schriftelijk mededeling van de aanpassingen aan de raad.
5. De raad kan besluiten een aangepast initiatiefvoorstel niet in behandeling te nemen.
6. Een initiatiefvoorstel kan alleen worden ingetrokken met toestemming van de raad.

Artikel 35a Collegevoorstel

1. Een voorstel van het college aan de raad, dat vermeld staat op de agenda van de raadsvergadering, kan niet worden ingetrokken zonder toestemming van de raad.
2. Indien de raad van oordeel is dat een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug aan het college moet worden gezonden, bepaalt de raad in welke vergadering het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.

Artikel 36 Schriftelijke vragen

1. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien. Bij de vragen wordt aangegeven, of schriftelijke of mondelinge beantwoording tijdens het vragenuur wordt verlangd.
2. De vragen worden bij de griffier ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van de raad en het college of de burgemeester worden gebracht.
3. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen dertig dagen, nadat de vragen zijn binnengekomen. Mondelinge beantwoording vindt plaats in de eerstvolgende raadsvergadering. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, stelt het verantwoordelijk lid van het college of de burgemeester de vragensteller hiervan gemotiveerd in kennis, waarbij de termijn aangegeven wordt, waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.

Artikel 41. Raadsvoorstellen

1. Een voorstel aan de raad dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering kan alleen worden ingetrokken met toestemming van de raad.
2. De indiener van een voorstel als bedoeld in het eerste lid, kan het voorstel aanpassen voor het begin van de vergadering als blijkt dat er een fout in zit. Als een voorstel is aangepast, doet de indiener van het voorstel schriftelijk mededeling van de aanpassingen aan de raad.
3. Als de raad vindt dat een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug aan het college moet worden gezonden, bepaalt de raad voor welke vergadering het voorstel opnieuw op de agenda wordt opgenomen.

Artikel 42. Schriftelijke vragen

1. Een raadslid dat schriftelijke vragen wil stellen aan het college of de burgemeester dient deze vragen in bij de griffier. Het lid geeft hierbij aan of er een voorkeur voor schriftelijke of mondelinge beantwoording in een raads- of commissievergadering bestaat.
2. De griffier zendt de vragen door aan de andere raadsleden en het college.
3. Schriftelijke beantwoording gebeurt zo spoedig mogelijk, in ieder geval binnen 30 dagen nadat de vragen zijn ingediend. Als dit niet mogelijk is, doet het college of de burgemeester hiervan schriftelijk mededeling aan de raad, waarbij aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaatsvinden. De griffier zendt de schriftelijke antwoorden van het college of de burgemeester door aan de raadsleden.
4. Mondelinge beantwoording van vragen die uiterlijk 12.00 uur op de dag voorafgaand aan een raads- of commissievergadering zijn ingediend, gebeurt in de raads- of commissievergadering. Als dit niet mogelijk is, doet het college of de burgemeester hiervan mededeling aan de raad, waarbij

Artikel 36a Vragenuur

1. Aan het begin van de vergadering is er een vragenuur, ten behoeve van: het beantwoorden van vooraf ingediende schriftelijke vragen over onderwerpen die niet op de agenda staan, het doen van mededelingen door het college en de behandeling van de ingekomen stukken.
2. Het lid van de raad dat tijdens het vragenuur vragen wil stellen over niet geagendeerde onderwerpen, dient de vragen schriftelijk voor aanvang van het vragenuur bij de voorzitter in te dienen.
3. De voorzitter bepaalt de volgorde, waarin de in het vorige lid bedoelde vragen aan de orde worden gesteld.
4. De voorzitter stelt degene die schriftelijke vragen heeft gesteld in de gelegenheid een korte toelichting te geven.
5. Na de beantwoording door het college of de burgemeester krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen en kan de voorzitter aan andere leden van de raad het woord verlenen om hetzij aan de vragensteller, hetzij aan het college vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.
6. Op het stellen van vragen over geagendeerde onderwerpen is het bepaalde in artikel 19, eerste, tweede en derde lid van overeenkomstige toepassing met inachtneming van het hierna bepaalde.
7. Tijdens het vragenuur kunnen geen moties worden ingediend en worden geen interrupties toegelaten.
8. De voorzitter bepaalt per onderwerp de spreektijd voor de vragensteller, voor de wethouders, voor de burgemeester en voor de overige leden van de raad.

Artikel 35b Interpellatie

1. Het verzoek tot het houden van een interpellatie wordt, behoudens in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaatsvinden.
5. Een raadslid kan bij mondelinge beantwoording in dezelfde raads- of commissievergadering nadere inlichtingen vragen over het door het college of de burgemeester gegeven antwoord, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 43. Interpellatie

1. Ieder raadslid kan de raad verzoeken om hem toe te staan een interpellatie te houden om het college te bevragen over een onderwerp

gevallen, schriftelijk bij de voorzitter ingediend. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd alsmede de te stellen vragen.

2. De voorzitter brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van de raad en de wethouders. Bij de behandeling van de ingekomen stukken van de eerstvolgende vergadering na indiening van het verzoek wordt het verzoek in stemming gebracht. De raad bepaalt op welk tijdstip tijdens de vergadering de interpellatie zal worden gehouden.
3. De interpellant voert niet meer dan tweemaal het woord, de overige leden van de raad, de burgemeester en de wethouders niet meer dan eenmaal, tenzij de raad hen hiertoe verlof geeft.

dat niet op de agenda staat. Het lid dient een verzoek tot het houden van een interpellatie schriftelijk in bij de voorzitter en vermeldt daarbij het onderwerp en de vragen die hij zal stellen.

2. De griffier zendt het verzoek door aan de andere raadsleden en het college.
3. Over verzoeken die voor 08.00 uur op de dag voorafgaand aan een raadsvergadering zijn ingediend of in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, wordt tijdens de eerstvolgende raadsvergadering gestemd. In andere gevallen tijdens de daaropvolgende raadsvergadering.
4. De interpellant voert tijdens de interpellatie niet vaker dan tweemaal het woord. De andere raadsleden voeren niet vaker dan éénmaal het woord, tenzij de raad anders besluit.

Artikel 44 Uitleg reglement
In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist de raad op voorstel van de voorzitter.

Artikel 45 In werking treden

1. Het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Zevenaar, vastgesteld bij raadsbesluit van 26 november 2014 en het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Rijnwaarden vastgesteld bij raadsbesluit van worden ingetrokken.
2. Dit Reglement treedt in werking op de dag na publicatie.
3. Dit reglement wordt aangehaald als: Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Zevenaar.

HOOFDSTUK 6. SLOTBEPALINGEN

Artikel 44. Uitleg reglement
In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist de raad op voorstel van de voorzitter.

Artikel 45. Intrekking oude reglement

1. Het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Zevenaar wordt ingetrokken.
2. Het Aanvullend Reglement van Orde gemeenteraad Zevenaar voor digitale vergaderingen wordt ingetrokken.

Artikel 46. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit reglement treedt in werking op de dag na publicatie in het gemeenteblad.
2. Dit reglement wordt aangehaald als: Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.

Besluit van de raad van de gemeente Zevenaar tot vaststelling van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het presidium van 2 september 2025 met kenmerk INT/24/1220713;
gelet op artikel 16 van de Gemeentewet;

besluit de volgende verordening vast te stellen:

Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- amendement: voorstel van een raadslid of raadsleden tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing;
- griffier: griffier van de raad of zijn plaatsvervanger;
- initiatiefvoorstel: voorstel van een raadslid of raadsleden voor een verordening of ander voorstel;
- motie: verklaring waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken;
- voorzitter: voorzitter van de raad of zijn plaatsvervanger;

HOOFDSTUK 2. BEGIN VAN HET LIDMAATSCHAP, FRACTIES EN BENOEMING WETHOUDERS

Artikel 2. Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven en toelating raadsleden

1. Er is een commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven die bestaat uit drie raadsleden. De raad benoemt de leden van de commissie.
2. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van de nieuw benoemde raadsleden en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de toelating van de nieuw benoemde raadsleden tot de raad. Indien van toepassing, wordt van een minderheidsstandpunt melding gemaakt in dit advies.
3. Het onderzoek van het proces-verbaal van het centraal stembureau gebeurt in de laatste raadsvergadering in oude samenstelling na de raadsverkiezingen.
4. Na een raadsverkiezing roept de voorzitter de toegelaten raadsleden op om in de eerste raadsvergadering in nieuwe samenstelling de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd raadslid op voor de raadsvergadering waarin over zijn toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.

Artikel 3. Benoeming wethouders

De Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven, genoemd in artikel 2, onderzoekt of de benoeming van de kandidaat-wethouder voldoet aan de vereisten van de artikelen 36a, 36b, 41b, eerste, derde en vierde lid, en 41c, eerste lid, van de Gemeentewet. De commissie brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder.

Artikel 4. Fracties

1. Raadsleden die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard worden aan het begin van de zittingsperiode als één fractie beschouwd.
2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Als daar geen aanduiding was geplaatst, doet de fractie voor de eerste raadsvergadering schriftelijk mededeling aan de voorzitter en de griffier welke naam zij in de raad zal voeren.
3. De namen van de fractievoorzitter en zijn plaatsvervanger worden zo spoedig mogelijk schriftelijk doorgegeven aan de voorzitter en de griffier.
4. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of zich aansluiten bij een andere fractie, wordt hiervan schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter en de griffier.
5. Een nieuwe naam van een fractie voldoet aan de eisen uit artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet en wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging.

HOOFDSTUK 3. DE VOORZITTER, DE GRIFFIER EN HET PRESIDIUM

Artikel 5. De voorzitter

De voorzitter is belast met:

a. de handhaving van de orde in de vergadering;
b. het doen naleven van dit Reglement, en
c. de overige taken die op grond van dit Reglement of de Gemeentewet aan hem zijn toegedeeld.

Artikel 6. De waarnemend voorzitter

Na een raadsverkiezing belast de raad een raadslid als waarnemend voorzitter. Als de burgemeester niet beschikbaar is, neemt de waarnemend voorzitter het voorzitterschap van de raad waar.

Artikel 7. De griffier

1. De griffier is aanwezig in raadsvergaderingen, vergaderingen van het presidium, vergaderingen van de agendacommissie en kan aanwezig zijn in de commissievergaderingen van de raad.
2. Als de griffier niet beschikbaar is, wordt hij vervangen door een plaatsvervanger die door de raad is aangewezen.
3. De griffier kan op uitnodiging van de voorzitter aan beraadslagingen in raadsvergaderingen deelnemen.

Artikel 8. Het presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de voorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan zijn vergaderingen.
4. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad en de raadscommissies voor zover het niet de taken van de agendacommissie en werkgeverscommissie betreft.
5. Het presidium vergadert in beslotenheid.
6. Het presidium wordt bijgestaan door de griffier.
7. De griffier is verantwoordelijk voor korte zakelijke verslagen van de vergaderingen van het presidium. De verslagen worden in de eerstvolgende vergadering van het presidium ter vaststelling aangeboden. Verslagen worden openbaar gemaakt, tenzij sprake is van

informatie waarop op grond van de Wet open overheid (Woo) of de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) beperkingen van toepassing zijn.

HOOFDSTUK 4. RAADSVERGADERINGEN

Paragraaf 1. Voor de vergadering

Artikel 9. De agendacommissie

1. Er is een agendacommissie die bestaat uit de commissievoorzitters en hun plaatsvervanger.
2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
    a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen, raadscommissievergaderingen en beeldvormende vergaderingen;
    b. het vaststellen van de vergadercyclus van de raad en de raadscommissies, en
    c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewet, en in het derde lid.
3. In aanvulling op de raadscommissievergaderingen, bedoeld in het tweede lid, onder b, vergadert een raadscommissie ook als haar voorzitter het nodig acht of als ten minste twee fracties schriftelijk, met opgaaf van redenen, daarom verzoeken.
4. De agendacommissie wordt bijgestaan door de voorzitter en de griffier.
5. De griffier is verantwoordelijk voor verslagen van de vergaderingen van de agendacommissie. De verslagen worden in de eerstvolgende vergadering van de agendacommissie ter vaststelling aangeboden. Verslagen worden openbaar gemaakt, tenzij sprake is van informatie waarop op grond van de Wet open overheid (Woo) of de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) beperkingen van toepassing zijn.

Artikel 10. Oproep en agenda

1. De voorzitter roept raadsleden ten minste zeven dagen voor een raadsvergadering schriftelijke op en deelt met hen de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken.
2. De voorzitter kan in spoedeisende gevallen nadat hij raadsleden schriftelijk heeft opgeroepen een aanvullende agenda opstellen. Deze wordt zo snel mogelijk met de daarbij behorende stukken met de raadsleden gedeeld.
3. De stukken waaromtrent op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden in afwijking van het eerste en tweede lid bij de griffie ter inzage gelegd.
4. De agenda wordt aan het begin van een vergadering door de raad vastgesteld.

Artikel 11. Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst.
2. De raad stelt op voorstel van de griffier de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.

Artikel 12. Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die horen bij de onderwerpen of voorstellen op een agenda, worden gelijktijdig met de schriftelijke oproep op elektronische wijze beschikbaar gesteld. Als er na de schriftelijke oproep stukken beschikbaar worden gesteld of ter inzage worden gelegd, wordt hiervan schriftelijk mededeling gedaan aan de raad.
2. Informatie van de raad of aan de raad verstrekte informatie waaromtrent op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden bij de griffie ter inzage gelegd.

Artikel 13. Openbare kennisgeving

Raadsvergaderingen worden elektronisch aangekondigd.

Paragraaf 2. Tijdens de vergadering

Artikel 14. Presentielijst

1. De griffier zorgt voor het bijhouden van presentielijsten van raadsvergaderingen.
2. Raadsleden ondertekenen de presentielijst als zij de vergaderzaal binnenkomen. Aan het einde van de vergadering stellen de voorzitter en de griffier de presentielijst vast door deze te ondertekenen.

Artikel 15. Opening vergadering bij vergaderquorum

1. De voorzitter opent de vergadering als uit de presentielijst blijkt dat meer dan de helft van het aantal zitting hebbende raadsleden aanwezig is.
2. Als meer dan de helft van het aantal zitting hebbende raadsleden niet aanwezig is, belegt de burgemeester op grond van artikel 20 van de Gemeentewet een nieuwe vergadering. Deze kan op zijn vroegst pas plaats vinden vierentwintig uur nadat de raadsleden voor deze vergadering zijn opgeroepen.

Artikel 16. Schorsing of sluiting van de vergadering

De voorzitter schorst of sluit de vergadering als hij denkt dat dit nodig is voor een goed verloop van de vergadering of om de orde te bewaren.

Artikel 17. Spreken in de vergadering

1. In de vergadering voert eenieder slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben. Sprekers richten zich tot de voorzitter.
2. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen vindt plaats in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
3. Spreektermijnen worden door de voorzitter afgesloten.
4. Raadsleden voeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord over hetzelfde onderwerp of voorstel.
5. Het vierde lid is niet van toepassing op een raadslid dat een amendement, een motie, een initiatiefvoorstel of een voorstel van orde ten aanzien van de beraadslaging over het onderwerp of voorstel heeft ingediend.
6. Op voorstel van de voorzitter kan de raad besluiten spreektijden aan spreektermijnen te verbinden.

Artikel 18. Deelname aan de beraadslaging door anderen

De raad kan besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslagingen, voor zover dit niet is geregeld in artikel 21 van de Gemeentewet.

Artikel 19. Voorstel van orde

Een voorstel van orde betreffende de vergadering kan door de voorzitter of een raadslid worden gedaan. De raad beslist hier meteen over.

Artikel 20. Interrupties

De voorzitter kan interrupties toelaten. Deze moeten bestaan uit korte opmerkingen of vragen, zonder inleiding.

Paragraaf 3. Besluitvorming

Artikel 21. Nemen van een beslissing

1. De voorzitter sluit de beraadslaging als hij vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, tenzij de raad anders beslist.

2. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel voor de te nemen beslissing.

Artikel 22. Stemverklaring
Na het sluiten van de beraadslagingen en voordat de raad tot stemming overgaat, kunnen raadsleden een stemverklaring afleggen. Een stemverklaring is beperkt tot een korte uitleg over het voorgenomen stemgedrag.

Artikel 23. Volgorde stemming over amendementen en moties
1. Als op een voorstel dat in behandeling is amendementen zijn ingediend, wordt eerst over die amendementen gestemd. Vervolgens wordt over het voorstel zoals het dan in zijn geheel luidt gestemd.
2. Als op een voorstel dat in behandeling is meerdere amendementen zijn ingediend, wordt eerst over de amendementen gestemd, te beginnen bij het meest verstrekkende amendement. Vervolgens wordt over het voorstel zoals het dan in zijn geheel luidt gestemd.
3. Als op een voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie. De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken.

Artikel 24. Besluit zonder stemming
1. De voorzitter vraagt de raadsleden of zij stemming verlangen. Als er geen stemming wordt gevraagd, is het voorstel aangenomen.
2. Als een voorstel zonder stemming wordt aangenomen, kunnen ter vergadering aanwezige raadsleden aantekening in het verslag vragen dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of zich overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming te hebben onthouden. In dat geval wordt het besluit geacht genomen te zijn met de stemmen van de overige leden.

Artikel 25. Stemming
1. Als een raadslid om stemming vraagt, doet de voorzitter daarvan mededeling aan de raad.
2. De voorzitter maakt de uitslag na afloop van de stemming bekend en doet daarbij mededeling van het genomen besluit.

Artikel 26. Hoofdelijke stemming
1. Als een raadslid om hoofdelijke stemming vraagt, doet de voorzitter hiervan mededeling aan de raad.
2. Bij de hoofdelijke stemming roept de griffier raadsleden bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het daarvoor bij loting aangewezen raadslid en verloopt verder op volgorde van de presentielijst. Ieder ter vergadering aanwezig raadslid brengt hierbij mondeling zijn stem uit met de woorden "voor" of "tegen", tenzij leden zich op grond van artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming onthouden.

Artikel 27. Vergissingen bij stemmingen
1. Als een raadslid zich tijdens een stemming bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan hij zijn vergissing slechts herstellen totdat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt.
2. Als een raadslid zich tijdens een hoofdelijke stemming bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan hij zijn vergissing slechts herstellen totdat het volgende lid heeft gestemd.
3. Bemerkt het raadslid zijn vergissing pas later, dan kan hij nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening vragen van zijn vergissing. Dit brengt geen verandering in de uitslag van de stemming.

Paragraaf 4. Besluitvorming over personen

Artikel 28. Stemming over personen

1. De voorzitter benoemt voor de stemming drie leden tot stemopnemers, die gezamenlijk steeds de geldigheid van de stembriefjes controleren, en bepalen hoeveel stemmen op iedere persoon zijn uitgebracht.
2. Wanneer de stemopnemers bij een stemming klaar zijn met hun taak, maakt de eerst-benoemde stemopnemer het getal van de in de stembus aangetroffen stembriefjes bekend, en de voorzitter het getal van de leden op de presentielijst. De eerst-benoemde stemopnemer maakt vervolgens de uitslag bekend.
3. De stemming over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen vindt plaats met behulp van stembriefjes. Er vinden evenveel stemmingen plaats als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. De raad kan op voorstel van het stembureau beslissen dat bepaalde stemmingen worden samengevat op één stembriefje.
4. Raadsleden die zich niet op grond van artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming moeten onthouden, vullen voor iedere kandidaat voor de voordracht of aanbeveling, een stembriefje in. Het stembriefje moet een duidelijke aanwijzing bevatten van de persoon waarop het lid wil stemmen. In geval van twijfel, beslist de raad op voorstel van het stembureau.

Artikel 29. Stemrondes

1. De stemmingen over de kandidaten vinden plaats in een aantal stemrondes.
2. Als niemand bij de eerste stemming de meerderheid van stemmen verkrijgt of de stemmen staken, dan vindt een tweede stemming plaats.
3. Als ook bij de tweede stemming niemand de meerderheid van stemmen verkrijgt of de stemmen nog steeds staken, beslist het lot.
4. Er worden naambriefjes voor de betrokken personen gemaakt om de beslissing tot stand te brengen. De naambriefjes worden vervolgens door een stemopnemer als bedoeld in artikel 29 behoorlijk gevouwen in de stembus geworpen. De persoon die wordt vermeld op het naambriefje dat het eerste door de voorzitter uit de stembus is getrokken, is de gekozene.

Artikel 30. Geldigheid stemming en bepalen besluit

1. Een stemming is geldig als meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden die zich niet op grond van artikel 28 van de Gemeentewet van deelneming aan de stemming moeten onthouden, een behoorlijk ingevuld stembriefje heeft ingeleverd.
2. Voor het bepalen van de meerderheid tellen de stembriefjes niet mee die:
    a. niet zijn ingevuld;
    b. zijn ondertekend;
    c. de namen van meerdere personen vermeldt, tenzij meerdere stemmingen worden samengevat op één briefje, en
    d. de naam van een andere persoon vermeldt dan diegene waartoe de stemming is beperkt.

Paragraaf 5. Verslaglegging

Artikel 31. Audiovisueel verslag en besluitenlijst

1. De griffier is verantwoordelijk voor audiovisuele verslagen en besluitenlijsten van raadsvergaderingen.
2. Uit een besluitenlijst blijkt in ieder geval:
    a. de namen van de voorzitter, de griffier, de aanwezige wethouders en de raadsleden, en de namen van de overige personen die het woord hebben gevoerd;
    b. een aantekening van raadsleden die afwezig waren;

c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
d. een overzicht van het verloop van elke stemming met vermelding bij hoofdelijke stemming van de namen van de raadsleden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de raadsleden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden of zich bij het uitbrengen van hun stem hebben vergist, en de genomen besluiten;
e. de tekst van de ter vergadering ingediende initiatiefvoorstellen, voorstellen van orde, moties en amendementen, en
f. bij het desbetreffende agendapunt, de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 18 door de raad is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.

3. Een conceptbesluitenlijst wordt gelijktijdig met de verzending aan de raadsleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de raadsvergadering waarop het betrekking heeft.
4. De besluitenlijsten worden in een raadsvergadering ter vaststelling aangeboden. Vastgestelde besluitenlijsten worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.
5. De besluitenlijst wordt na de raadsvergadering openbaar gemaakt.

Paragraaf 6. Besloten raadsvergaderingen

Artikel 32. Toepassing reglement op besloten vergaderingen
Op besloten raadsvergaderingen is dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover dat niet strijdig is met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 33. Verslag besloten vergadering

1. Conceptverslagen en -besluitenlijsten van besloten raadsvergaderingen worden niet verspreid, maar worden bij de griffie ter inzage gelegd.
2. Deze verslagen en besluitenlijsten worden in een raadsvergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering neemt de raad een besluit over het al dan niet opheffen van de geheimhouding op het vastgestelde verslag en de besluitenlijst.
3. De vastgestelde verslagen en besluitenlijsten worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.

Artikel 34. Opheffing geheimhouding
Als de raad op grond van artikel 89, vierde lid, van de Gemeentewet van plan is de verplichting tot geheimhouding van aan de raad verstrekte informatie op te heffen, moet er eerst overleg zijn met het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd – als dat orgaan daarom vraagt. Dit overleg vindt dan plaats in een besloten raadsvergadering.

Paragraaf 7. Bezoekers en pers

Artikel 35. Bezoekers en pers

1. Bezoekers en vertegenwoordigers van de pers mogen de openbare raadsvergadering alleen bijwonen vanaf de plaatsen die voor hen zijn bedoeld.
2. Het is niet toegestaan om goed- of afkeuring te laten zien of de vergadering op een andere manier te verstoren.

Artikel 36. Beeld- en geluidsregistraties
Degenen die beeld- of geluidsregistraties willen maken van een openbare raadsvergadering, vragen daarvoor toestemming van de voorzitter en volgen zijn aanwijzingen.

HOOFDSTUK 5. INSTRUMENTEN VAN RAADSLEDEN

Artikel 37. Agenderingsverzoeken

1. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, agendaverzoeken schriftelijk indienen bij de agendacommissie. Een agendaverzoek vermeldt in ieder geval een toelichting op het onderwerp en een voorstel voor de wijze van behandeling.
2. De agendacommissie beslist over de behandeling van agendaverzoeken.

Artikel 38. Amendementen

1. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, amendementen schriftelijk indienen bij de voorzitter totdat de beraadslagingen over een onderwerp zijn gesloten.
2. Er wordt alleen beraadslaagd over amendementen die zijn ingediend door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.
3. De eerste ondertekenaar kan het amendement wijzigen of intrekken totdat erover is gestemd.

Artikel 39. Moties

1. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, moties schriftelijk indienen bij de voorzitter.
2. De behandeling van een motie over een onderwerp dat op de agenda is opgenomen, vindt plaats bij de beraadslaging over dat onderwerp.
3. De behandeling van een motie over een onderwerp dat niet op de agenda is opgenomen, vindt plaats nadat alle op de agenda opgenomen onderwerpen zijn behandeld.
4. De eerste ondertekenaar kan verzoeken de stemming over een motie aan te houden. Een aangehouden motie vervalt als er niet over is gestemd in de eerste vergadering 12 weken na het besluit tot aanhouden, tenzij de raad anders beslist. Aan het einde van een zittingsperiode vervallen alle aangehouden moties.
5. De eerste ondertekenaar kan de motie wijzigen of intrekken totdat erover is gestemd.

Artikel 40. Initiatiefvoorstel

1. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, als initiatiefnemer een initiatiefvoorstel schriftelijk indienen bij de voorzitter.
2. De griffier zorgt ervoor dat het voorstel aan het college wordt voorgelegd. Het college kan binnen 30 dagen na ontvangst van een voorstel, schriftelijk wensen en bedenkingen over het voorstel met de raad delen. Als het college dat verzoekt, kan het presidium besluiten de termijn van 30 dagen te verlengen.
3. Als het college schriftelijk zijn wensen of bedenkingen met de raad heeft gedeeld of heeft aangegeven dit niet te zullen doen, of nadat de termijn van 30 dagen is verstreken, wordt het voorstel op de agenda van de eerstvolgende raadsvergadering opgenomen. Als de schriftelijke oproep voor deze vergadering al is verzonden, wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende raadsvergadering geplaatst.
4. Een initiatiefvoorstel dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering, kan voor het begin van de vergadering worden aangepast als blijkt dat er een fout in zit. Als een initiatiefvoorstel is aangepast, doet de indiener van het voorstel schriftelijk mededeling van de aanpassingen aan de raad.
5. De raad kan besluiten een aangepast initiatiefvoorstel niet in behandeling te nemen.
6. Een initiatiefvoorstel kan alleen worden ingetrokken met toestemming van de raad.

Artikel 41. Raadsvoorstellen

1. Een voorstel aan de raad dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering kan alleen worden ingetrokken met toestemming van de raad.

2. De indiener van een voorstel als bedoeld in het eerste lid, kan het voorstel aanpassen voor het begin van de vergadering als blijkt dat er een fout in zit. Als een voorstel is aangepast, doet de indiener van het voorstel schriftelijk mededeling van de aanpassingen aan de raad.
3. Als de raad vindt dat een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug aan het college moet worden gezonden, bepaalt de raad voor welke vergadering het voorstel opnieuw op de agenda wordt opgenomen.

Artikel 42. Schriftelijke vragen

1. Een raadslid dat schriftelijke vragen wil stellen aan het college of de burgemeester dient deze vragen in bij de griffier. Het lid geeft hierbij aan of er een voorkeur voor schriftelijke of mondelinge beantwoording in een raads- of commissievergadering bestaat.
2. De griffier zendt de vragen door aan de andere raadsleden en het college.
3. Schriftelijke beantwoording gebeurt zo spoedig mogelijk, in ieder geval binnen 30 dagen nadat de vragen zijn ingediend. Als dit niet mogelijk is, doet het college of de burgemeester hiervan schriftelijk mededeling aan de raad, waarbij aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaatsvinden. De griffier zendt de schriftelijke antwoorden van het college of de burgemeester door aan de raadsleden.
4. Mondelinge beantwoording van vragen die uiterlijk 12.00 uur op de dag voorafgaand aan een raads- of commissievergadering zijn ingediend, gebeurt in de raads- of commissievergadering. Als dit niet mogelijk is, doet het college of de burgemeester hiervan mededeling aan de raad, waarbij aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaatsvinden.
5. Een raadslid kan bij mondelinge beantwoording in dezelfde raads- of commissievergadering nadere inlichtingen vragen over het door het college of de burgemeester gegeven antwoord, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 43. Interpellatie

1. Ieder raadslid kan de raad verzoeken om hem toe te staan een interpellatie te houden om het college te bevragen over een onderwerp dat niet op de agenda staat. Het lid dient een verzoek tot het houden van een interpellatie schriftelijk in bij de voorzitter en vermeldt daarbij het onderwerp en de vragen die hij zal stellen.
2. De griffier zendt het verzoek door aan de andere raadsleden en het college.
3. Over verzoeken die voor 08.00 uur op de dag voorafgaand aan een raadsvergadering zijn ingediend of in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, wordt tijdens de eerstvolgende raadsvergadering gestemd. In andere gevallen tijdens de daaropvolgende raadsvergadering.
4. De interpellant voert tijdens de interpellatie niet vaker dan tweemaal het woord. De andere raadsleden voeren niet vaker dan éénmaal het woord, tenzij de raad anders besluit.

HOOFDSTUK 6. SLOTBEPALINGEN

Artikel 44. Uitleg reglement

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist de raad op voorstel van de voorzitter.

Artikel 45. Intrekking oude reglement

1. Het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Zevenaar wordt ingetrokken.
2. Het Aanvullend Reglement van Orde gemeenteraad Zevenaar voor digitale vergaderingen wordt ingetrokken.

Artikel 46. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit reglement treedt in werking op de dag na publicatie in het gemeenteblad.
2. Dit reglement wordt aangehaald als: Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 september 2025.

de griffier	de voorzitter
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Bijlage 3

onderwerp Toelichting Reglement van orde 2025
zaaknummer Z/24/476670/INT/25/1268357

Toelichting reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025

LEESWIJZER
Als een bepaling geen toelichting nodig heeft, wordt ze bij de artikelsgewijze toelichting overgeslagen.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 2. Commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven en toelating raadsleden
Eerste lid
Er is een vaste commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven. Deze commissie verricht het zogenaamde geloofsbrievenonderzoek nadat de voorzitter van het centraal stembureau nieuwe leden heeft benoemd. De raad benoemt drie raadsleden die zitting nemen in de commissie.

Tweede lid
De voorzitter van het centraal stembureau laat de benoemde schriftelijk weten dat hij is benoemd (artikel V 1 van de Kieswet). De benoemde laat schriftelijk aan de raad weten of hij de benoeming aanneemt (artikel V 2 van de Kieswet). Tegelijk met de mededeling dat hij zijn benoeming aanneemt, stuurt hij ook stukken naar de raad waaruit blijkt dat de benoemde voldoet aan de voorwaarden om als raadslid te worden toegelaten. De benoemde stuurt de volgende stukken:
- een ondertekende verklaring met de openbare betrekkingen die hij bekleedt;
- een uittreksel uit de basisregistratie personen met zijn woonplaats, geboorteplaats en -datum, en
- indien niet-Nederlander, stukken waaruit blijkt dat hij voldoet aan de vereisten van artikel 10, tweede lid, van de Gemeentewet (artikel V 3 van de Kieswet).

In artikel 13 van de Gemeentewet zijn onder meer bepalingen opgenomen over al dan niet toegestane nevenfuncties. Bij het onderzoek zal ook de gedragscode (artikel 15, derde lid, van de Gemeentewet) betrokken worden.

Derde lid
Het derde lid ziet op de specifieke taak die de oude raad heeft na de raadsverkiezingen. Na de gemeenteraadsverkiezingen heeft de commissie voor het geloofsbrievenonderzoek een extra taak, zij adviseert de raad ook over het verloop van de verkiezingen (of dit op wettige wijze is gebeurd) en het vaststellen van de uitslag (of deze juist is vastgesteld). Het onderzoek van het proces-verbaal strekt zich niet uit tot de geldigheid van de kandidatenlijsten. De commissie doet dit op basis van het proces-verbaal

van het centraal stembureau. De raad dient op basis van dit advies een besluit te nemen over het verloop van de verkiezingen en de vaststelling van de uitslag. Dit besluit is van belang omdat de raad de bevoegdheid heeft om te besluiten tot het hertellen van de stemmen en zelfs de bevoegdheid om te besluiten tot een herstemming, beide eventueel in een deel van de gemeente bij een aantal specifieke stembureaus. Het proces-verbaal vormt de aanleiding tot een besluit tot hertelling of herstemming. Dit dient concrete aanwijzingen te bevatten waarop de raad een dergelijk besluit kan baseren.

Vierde en vijfde lid
Na een raadsverkiezing kunnen de toegelaten raadsleden op de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling als bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet de eed of verklaring en belofte afleggen. De voorzitter zal hen hiervoor oproepen (vierde lid). Bij tussentijdse vacaturevervulling kan de eed of verklaring en belofte aansluitend aan de beslissing van de raad over de toelating van het betrokken raadslid plaatsvinden (vijfde lid). De tekst van de eed of verklaring en belofte die een raadslid bij het aanvaarden van het raadslidmaatschap moet afleggen, is in artikel 14 van de Gemeentewet vastgelegd.

Artikel 3. Benoeming wethouders
Artikel 3 geeft invulling aan een leemte in de Gemeentewet. Uit de Kieswet volgt het geloofsbrievenonderzoek van raadsleden. Aangezien de wethouder geen gekozen volksvertegenwoordiger is, is hierover niets in de Kieswet geregeld. Er wordt wel aangegeven welke formele eisen gesteld worden aan een wethouder, maar niet op welk moment deze getoetst worden. Het ligt voor de hand om deze toets door de Commissie voor het Onderzoek naar de Geloofsbrieven te laten uitvoeren.

De formele eisen voor het wethouderschap zijn grotendeels vergelijkbaar met de vereisten voor het raadlidmaatschap (artikelen 36a, 36b, 41b en 41c van de Gemeentewet). Voor wethouders is er de aanvullende verplichting om een verklaring omtrent het gedrag (hierna: VOG) te kunnen overleggen (artikel 36a, tweede lid, van de Gemeentewet). De VOG kent een screeningsprofiel voor politieke ambtsdragers. Na het onderzoek brengt de commissie advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder.

Artikel 3 is ook van toepassing als er geen wethouder van buiten maar uit de raad wordt benoemd. De incompatibiliteiten en nevenfuncties dienen dan immers opnieuw beoordeeld te worden. Een raadslid dat benoemd wordt tot wethouder mag raadslid blijven totdat de geloofsbrieven van zijn opvolger zijn goedgekeurd (artikel 36b, tweede lid, van de Gemeentewet).

Artikel 4. Fracties
Eerste en tweede lid
De Kieswet en de Gemeentewet kennen het begrip fractie niet. In artikel 33, tweede lid, van de Gemeentewet wordt wel uitgegaan van het bestaan van in de raad vertegenwoordigde groeperingen. Vanaf de aanvang van de eerste zitting van de nieuwe raad na de verkiezingen, worden de leden die op dezelfde lijst hebben gestaan als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd (eerste lid). De fractie gebruikt in de vergadering van de raad de aanduiding die zij boven de kandidatenlijst had staan. Op deze wijze is de relatie tussen de fractie in de raad en de fractie op de kandidatenlijst voor de inwoner duidelijk. Het kan echter voorkomen dat een fractie geen aanduiding boven de kandidatenlijst heeft staan. In een dergelijk geval deelt de fractie voor de eerste vergadering de aanduiding aan de voorzitter en de griffier schriftelijk mede (tweede lid).

Vierde lid
In de loop van een zittingsperiode kan het voorkomen dat leden de raad verlaten. In een dergelijk geval vindt er een verandering in de samenstelling van de fractie plaats. Als dit het geval is, deelt de fractie dit aan de voorzitter en de griffier mede. Het is ook mogelijk dat een raadslid zijn lidmaatschap niet opzegt maar uit een fractie stapt. Hij kan als zelfstandige fractie verdergaan of zich aansluiten bij een bestaande fractie. Ook andere wijzigingen zijn mogelijk, bijvoorbeeld een fusie van twee fracties. Een andere (tijdelijke) wisseling in een fractie kan het gevolg zijn van ziekte of zwangerschap van een raadslid. Voor deze gevallen is in de Kieswet een vervangingsregeling opgenomen.

Uitgangspunt van ons kiesstelsel is dat volksvertegenwoordigers op persoonlijke titel worden verkozen en benoemd. Dit uitgangspunt is gebaseerd op artikel 27 van de Gemeentewet en artikel 129 van de Grondwet, waarin is bepaald dat elk bindend mandaat van een lid van de raad nietig is. De volksvertegenwoordiger handelt naar eigen overtuiging en is bij stemmingen niet gebonden aan een lastgeving. Geen andere persoon of instantie kan hem rechtens bindende instructies opleggen met betrekking tot zijn stemgedrag. Het is de individuele volksvertegenwoordiger die een mandaat van de kiezer heeft gekregen. De volksvertegenwoordiger heeft daardoor ook de mogelijkheid om tussentijds van fractie te veranderen of zelfstandig verder te gaan.

Ook de Kieswet gaat niet uit van politieke partijen. Een zetel 'hoort' dan ook niet bij een partij, maar is verbonden aan de volksvertegenwoordiger die daardoor ook de mogelijkheid heeft om tussentijds van fractie te veranderen of zelfstandig verder te gaan. Ook kan een fractie besluiten om haar naam te veranderen. Dit staat de fractie vrij om te doen.

Op grond van deze bepalingen heeft de raad geen zeggenschap over wijzigingen in de samenstelling, fusies en splitsingen van fracties en de naamvoering. De raad kan hier dus geen besluit over nemen. Een mededeling aan de voorzitter van de raad is voldoende. De raad is gehouden met ingang van de eerstvolgende vergadering nadat hiervan mededeling is gedaan rekening te houden met de nieuwe situatie.

Dit betekent ook dat:
- kandidaten die van een kandidatenlijst deel uitmaken en binnen die lijst/partij een onderlinge schriftelijke (en soms notariële) afspraak maken, bijvoorbeeld dat men onder bepaalde voorwaarden zal afzien van aanvaarding van het raadslidmaatschap, zich dienen te realiseren dat dergelijke afspraken nietig zijn vanwege strijd met de Gemeentewet en de Kieswet;
- personen die tussentijds van partij veranderen hun raadslidmaatschap niet verliezen;
- als men uit een partij stapt en als eigen partij verder gaat, de verlatende partij geen middelen heeft om het raadslid uit de raad te weren.

Fractieafsplitsing en het ontstaan van een nieuwe fractie kan diverse praktische gevolgen hebben. Te denken valt aan: fractievergoedingen en -faciliteiten, fractievoorzitterschap dan wel vertegenwoordiging in het presidium, zo nodig andere zitplaatsen in de raadszaal, bezetting in raadscommissies en eventueel de bezetting in raadscommissies door commissieleden.

Als moet worden voorzien in de vacature van een raadslid dat zich heeft afgesplitst, wordt teruggegrepen op de lijst waarop betrokkene oorspronkelijk was gekozen (artikel P 19 van de Kieswet).

Vijfde lid

De naam van de fractie dient getoetst te worden aan de afwijzingsgronden uit artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet. Dit is een logische voorwaarde, deze toetsing vindt immers ook plaats wanneer een politieke groepering zich voor het eerst wil laten registreren. De naam van een nieuwe fractie wordt onder meer geweigerd als deze in strijd is met de openbare orde of als deze overeenkomt met of erg lijkt op de naam van een politieke groepering die al geregistreerd is voor de Tweede Kamer- of Statenverkiezingen, én daardoor verwarring te duchten is (artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet).

Artikel 5. De voorzitter
In artikel 9 van de Gemeentewet is bepaalt dat de burgemeester voorzitter van de raad is. De burgemeester heeft het recht in de vergadering aan de beraadslaging deel te nemen (artikel 21 van de Gemeentewet). Als voorzitter zorgt hij onder andere voor de handhaving van de orde in de vergadering. In artikel 26 van de Gemeentewet zijn bevoegdheden voor het handhaven van de orde vastgelegd.

Artikel 6. De waarnemend voorzitter
In artikel 77, eerste lid, van de Gemeentewet is bepaald dat de raad de mogelijkheid heeft zelf te kiezen welk raadslid belast kan worden met de waarneming van het voorzitterschap van de raad. In het reglement van orde is vastgelegd dat de raad na elke raadsverkiezing een raadslid belast als waarnemend voorzitter. Dit raadslid neemt het voorzitterschap van de raad waar als de burgemeester niet beschikbaar is. Als de raad een raadslid niet expliciet belast met de waarneming van het voorzitterschap wanneer de burgemeester niet beschikbaar is, dan neemt het langstzittende raadslid het raadsvoorzitterschap waar. Als twee raadsleden even lang zitting hebben, is de oudste in jaren degene die het raadsvoorzitterschap waarneemt.

Artikel 7. De griffier
De raad is verplicht een griffier te benoemen (artikelen 100 en 107 van de Gemeentewet). De griffier is in eerste instantie verantwoordelijk voor de bijstand aan de raad. Hij is in principe in elke vergadering van de raad, het presidium en de agendacommissie aanwezig. Hij kan ook aanwezig zijn in de commissievergaderingen. (eerste lid). De Gemeentewet eist dat de raad de vervanging van de griffier regelt (artikel 107d, eerste lid, van de Gemeentewet). In het tweede lid is daarover een bepaling opgenomen. In verband met artikel 22 van de Gemeentewet (verschoningsrecht) is in het derde lid een bepaling opgenomen met betrekking tot het deelnemen van de griffier aan de beraadslaging.

Artikel 8. Het presidium
Het presidium heeft voornamelijk een procedurele en algemeen adviserende rol. Zo doet het presidium bijvoorbeeld aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad en de raadscommissies. Hieronder vallen taken als: het initiëren van een aanpassing van het Reglement van orde van de raad van de gemeente Zevenaar of de Verordening op de raadscommissies van de raad van de gemeente Zevenaar, het voorbereiden van de ambtsinstructie voor de griffier en het bespreken van agenda-technische zaken.

Het presidium als zodanig treedt niet op als werkgeverscommissie. De werkgeverscommissie, ingesteld op basis van artikel 83 van de Gemeentewet, bestaat immers enkel uit raadsleden (en dus niet, zoals het presidium, ook de voorzitter van de raad). Het is wel mogelijk om één raadslid of meerdere raadsleden uit het presidium te benoemen in de werkgeverscommissie en de vergaderingen van deze commissie te laten aansluiten op de vergaderingen van het presidium, zodat er, indien nodig, snel overlegd kan worden.

De griffier is bij elke vergadering van het presidium aanwezig, omdat de griffier voor de ondersteuning van de raad zorgt (artikel 7, eerste lid). Hij moet weten hoe de agenda eruit komt te zien en welke punten besproken gaan worden. De aanwezigheid van de secretaris kan ook gewenst zijn, omdat de secretaris aandacht moet kunnen vragen voor of een toelichting kan geven op onderwerpen die worden voorbereid door de ambtelijke organisatie. Overeenkomstig het derde lid kan de secretaris worden uitgenodigd.

Artikel 9. De agendacommissie
De agendacommissie vervult een belangrijke (coördinerende) rol bij de agendering van zaken in de raad, de raadscommissies en de beeldvormende vergaderingen. De agendacommissie heeft het overzicht van alle onderwerpen waar de raad zich mee bezig houdt en zorgt voor de planning. De commissie stelt de agenda's van de beeldvormende vergaderingen vast en de agenda's van de raad en de raadscommissies voorlopig vast. De definitieve vaststelling van de agenda van de raad en de raadscommissies geschiedt bij de aanvang van de betreffende vergadering.

Artikel 17 van de Gemeentewet geeft aan dat de raad zo vaak vergadert als hij heeft besloten en daarnaast in de gevallen waarin de burgemeester het nodig oordeelt of indien ten minste een vijfde van het aantal leden van de raad schriftelijk met opgave van redenen daarom vraagt. De voorzitter overlegt in het bepalen van een andere dag en ander aanvangsuur zoveel mogelijk met de agendacommissie. Op deze wijze houdt de agendacommissie ook bij vergaderingen die niet op het gebruikelijke tijdstip plaatsvinden, invloed op de datum, het tijdstip en de plaats van de vergadering.

Artikel 10. Oproep en agenda
In artikel 19, eerste lid, van de Gemeentewet is bepaald dat de burgemeester de leden van de raad schriftelijk uitnodigt voor de vergadering.

Eerste lid en tweede lid
De agendacommissie bepaalt hoe de voorlopige agenda er uit ziet. Het eerste lid stelt verplicht dat de voorzitter zeven dagen voor een vergadering de leden een schriftelijke oproep, waarin de vergadering wordt aangekondigd, en de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken stuurt. De oproep en stukken worden elektronische verstrekt (eerste lid).
In het eerste lid gaat het om een voorlopige agenda. In de dagelijkse praktijk van de gemeente zal het niet altijd mogelijk zijn om ruim voor de vergadering een agenda op te stellen, die ook zicht heeft op de actualiteiten. In een dergelijke situatie kan de voorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep zo nodig een aanvullende agenda en stukken rondsturen (tweede lid).

Derde lid
Als omtrent informatie van de raad of aan de raad verstrekte informatie op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijft deze informatie in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier. Raadsleden kunnen deze informatie inzien. Van geheimhouding wordt melding gemaakt op de stukken. Indien de geheimhouding op informatie anders dan in schríftelijke vorm rust, moet de verplichting op een passende wijze kenbaar worden gemaakt (artikel 89, eerste lid, van de Gemeentewet).

Vierde lid
Het vierde lid heeft tot doel om de raad een actievere rol te geven in de opstelling van de raadsagenda. Enerzijds kunnen individuele raadsleden met een agenderingsverzoek in de agendacommissie onderwerpen voor de agenda voordragen. Anderzijds kunnen zij echter ook bij aanvang van de

raadsvergadering een voorstel doen om onderwerpen aan de agenda toe te voegen of van de agenda af te voeren. Daarmee kan het individuele raadslid in ieder geval op twee momenten invloed uitoefenen op de vaststelling van de agenda.
Indien er een voorstel van orde wordt gedaan om de agenda aan te passen, bijvoorbeeld het doorschuiven van een agendapunt naar de volgende raadsvergadering, en de stemmen staken, is artikel 32, vierde lid, van de Gemeentewet logischerwijs niet van toepassing. In dit geval geldt artikel 32, vijfde lid, van de Gemeentewet en is het voorstel niet aangenomen.

Artikel 11. Ingekomen stukken
Over aan de raad gerichte inkomende stukken worden alleen voorstellen gedaan en besluiten genomen van procedurele aard. Denk bijvoorbeeld aan: kennisnemen, in behandeling nemen of doorsturen naar het college. Inhoudelijke discussie over de stukken kan de voorzitter buiten de orde verklaren. Wanneer een ingekomen stuk leidt tot inhoudelijke discussie en besluitvorming, dient dit op de gebruikelijke wijze te worden voorbereid. De raadsinformatiebrieven van het college aan de raad komen in principe ook bij de raad binnen. De raadsinformatiebrieven zijn dan ook een ingekomen stuk. De raad stelt op voorstel van het de griffier de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast (tweede lid).

Artikel 12. Ter inzage leggen van stukken
Geïnteresseerden moeten de mogelijkheid hebben om stukken in te zien. Daarom worden alle stukken gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep, op elektronisch wijze beschikbaar gesteld (eerste lid). Dit gaat via een digitaal raadsinformatiesysteem of door plaatsing op de gemeentesite.

Een stuk is een 'document' in de zin van de Wet open overheid (hierna: Woo). Een 'document' houdt in: een door een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, van de Wet open overheid, opgemaakt of ontvangen schriftelijk stuk of ander geheel van vastgelegde gegevens dat naar zijn aard verband houdt met de publieke taak van dat orgaan, die persoon of dat college.

Tweede lid
Met de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur is de reikwijdte van de Gemeentewet uitgebreid van 'stukken' naar 'informatie' (artikel 19, tweede lid, van de Gemeentewet). De griffier vervult de secretariaatsfunctie ten dienste van de raad. Daarom worden stukken die betrekking hebben op de agenda en de voorstellen van de raadsvergadering en die geheim moeten blijven bij hem ter inzage gelegd voor raadsleden. Indien op geheime stukken geheimhouding is gelegd door het bestuursorgaan dat het document aanbiedt aan de raad, wordt dit duidelijk op het stuk aangegeven. Indien de geheimhouding op informatie anders dan in schriftelijke vorm rust, moet de verplichting op een passende wijze kenbaar worden gemaakt (artikel 89, eerste lid, van de Gemeentewet).

Artikel 13. Openbare kennisgeving
Met dit artikel wordt invulling gegeven aan het voorschrift van artikel 19, tweede lid, van de Gemeentewet. In dit artikel wordt vastgelegd op welke wijze raadsvergaderingen worden aangekondigd.

Artikel 14. Presentielijst
De verplichting tot het hebben van een presentielijst vloeit voort uit artikel 20 van de Gemeentewet. In dit artikel wordt de procedure vastgelegd. De handtekeningen op de presentielijst zijn bedoeld om formeel vast te stellen dat het vergaderquorum bereikt is. De lijst kan niet dienen om het stemquorum vast te stellen; daarvoor geldt artikel 29 van de Gemeentewet.

Tweede lid
De griffier geeft de ambtelijke ondersteuning die de raad nodig heeft. Daarom zorgt hij voor het bijhouden van de presentielijst en stelt hij samen met de voorzitter deze vast en ondertekent deze. Deze ondertekening dient te waarborgen dat de lijst volledig is en het quorum aanwezig was.

Artikel 16. Schorsing of sluiting van de vergadering
De voorzitter kan de vergadering schorsen of sluiten als hij denkt dat dit nodig is voor een goed verloop van de vergadering. Zo kan de voorzitter schorsen of sluiten om de orde te handhaven, op verzoek van de raad of in spoedeisende gevallen. Voordat de voorzitter de vergadering schorst of sluit doet hij hiervan mededeling aan de raad. In het geval van een schorsing geeft hij aan op welk moment de vergadering wordt hervat. De voorzitter sluit vergaderingen doorgaans niet voordat de eerder vastgestelde agenda is behandeld.

Artikel 17. Spreken in de vergadering
Sprekers voeren slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben. Sprekers voeren het woord in alle gevallen via de voorzitter. Dat betekent dat spreker zicht niet tot elkaar, maar in hun woordkeuze tot de voorzitter richten.

Indien de raad van mening is dat na de tweede termijn verdere beraadslaging nodig is, kan hij daartoe uitdrukkelijk besluiten. De voorzitter sluit elke spreektermijn af. Dit behoeft overigens niets te veranderen aan de praktijk dat een portefeuillehouder antwoordt na de inbreng van de raadsleden in een eerste of tweede termijn. Het stellen van vragen dient ook als een spreektermijn beschouwd te worden. Een verzoek van een raadslid na afloop van de tweede termijn om nog een korte reactie te geven, dient de voorzitter niet te honoreren. De beraadslaging over een motie vindt niet plaats in afzonderlijke termijnen, maar gelijktijdig met de beraadslaging over het betreffende, aan de orde zijnde onderwerp.

Artikel 18. Deelname aan de beraadslaging door anderen
Deze bepaling is noodzakelijk in verband met de in artikel 22 van de Gemeentewet geregelde immuniteit. De raad kan op grond van artikel 7, derde lid, bepalen dat de griffier deelneemt aan de beraadslagingen. Burgemeester en de wethouder(s) hebben het recht (het woord te voeren en) deel te nemen aan de beraadslagingen op grond van artikel 21, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet.

Artikel 19. Voorstel van orde
Een voorstel van orde kan bijvoorbeeld zijn: een voorstel tot het schorsen van de vergadering (voor een pauze) of een voorstel om een onderwerp aan de agenda toe te voegen of af te voeren. De voorzitter legt aan de raad ter beslissing voor of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde. Over een voorstel van orde wordt direct, zonder beraadslaging, besloten door de raad. Omdat het ordevoorstel betrekking heeft op de lopende vergadering is artikel 32, vierde lid, van de Gemeentewet hierop logischerwijs niet van toepassing. Bij staken van stemmen is het voorstel dus niet aangenomen. Als het gaat om een niet geagendeerd voorstel, dient de stemmingsprocedure van een initiatiefvoorstel gevolgd te worden (artikel 30 van de Gemeentewet).

Artikel 22. Stemverklaring
Stemverklaringen zijn kort en functioneren niet als een derde termijn of een laatste reactie op de vorige spreker. De stemverklaringen worden gegeven voor de hoofdelijke oproep van de leden dat de stemming begint.

Artikel 23. Volgorde stemming over amendementen en moties
Voor alle duidelijkheid wordt hier een verschil in procedure aangegeven tussen een motie en een amendement. Een amendement strekt tot wijziging van een voorgesteld besluit en komt daarom in stemming voorafgaand aan de stemming over dat voorgestelde besluit.
Een motie strekt niet tot wijziging van een voorgesteld besluit. Over een motie wordt een apart besluit genomen, nadat de besluitvorming over het voorstel is afgerond. Bij een motie over een afzonderlijk onderwerp geldt dit uiteraard niet. Bovendien kan de raad besluiten af te wijken van deze stemvolgorde. Raadsleden kunnen hiervoor een voorstel van orde doen aan de raad.

Artikel 24. Besluit zonder stemming
Indien geen stemming wordt gevraagd, is het voorstel aangenomen op grond van artikel 32, derde lid, van de Gemeentewet. Het tweede lid kan toepassing krijgen, indien de uitkomst van de stemming tevoren duidelijk is en slechts enkele raadsleden zouden tegenstemmen. Een raadslid kan zich alleen onthouden van deelname aan stemming op grond van artikel 28 van de Gemeentewet. In alle andere gevallen is een raadslid verplicht stelling in te nemen en te stemmen.

Artikel 25. Stemming
Stemmingen zijn in principe ook openbaar. Een volksvertegenwoordiger dient duidelijk te zijn in zijn of haar rol. Door de openbaarheid is het voor de achterban (kiezers) duidelijk hoe ze vertegenwoordigd worden.

Bij staking van stemmen is het bepaalde in artikel 32 van de Gemeentewet van toepassing. Indien de vergadering voltallig is, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Is de vergadering niet voltallig, dan wordt het nemen van het besluit tot een volgende vergadering uitgesteld. Als ook dan de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Artikel 26. Hoofdelijke stemming
Indien een raadslid te kennen geeft een hoofdelijke stemming te wensen, moet de stemming plaatsvinden (eerste lid). De raad heeft niet de bevoegdheid om van deze bepaling van artikel 32 van de Gemeentewet af te wijken. Wellicht ten overvloede wordt hierbij nog gewezen op artikel 209, tweede lid, van de Gemeentewet, waar in gevallen van dringende spoed is bepaalt dat hoofdelijke stemming verplicht is bij het aangaan van een verplichting voordat de begroting of begrotingswijziging is goedgekeurd.

Er kan een elektronisch stemsysteem gebruikt worden waarbij de openbaarheid gewaarborgd wordt doordat de naam van het raadslid gekoppeld wordt aan het voor of tegen. Dit is te lezen op een scherm, de afdruk ervan wordt meegenomen in de verslaglegging. Deze manier van stemmen is mogelijk op grond van de Gemeentewet.

Artikel 28. Stemming over personen
Artikel 31, eerste lid, van de Gemeentewet geeft aan dat de stemming over personen geheim dient te zijn.

Sinds 1 februari 2016 is artikel 31 ook van toepassing op de stemming over de benoeming van een wethouder (artikel 35, eerste lid, van de Gemeentewet). Datzelfde geldt voor de stemming over het ontslag van een wethouder in het geval een motie van wantrouwen niet tot onmiddellijk aftreden leidt (artikel 49 van de Gemeentewet). Ook dat gebeurt schriftelijk en is daarmee geheim.

Voordrachten, vrije stemmingen en de benoeming van wethouders
Bij een voordracht is de keuze beperkt tot twee of meer kandidaten. Dit is anders dan bij een vrije stemming, denk bijvoorbeeld aan de benoeming van wethouders. Bij een vrije stemming is artikel 28, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet niet van toepassing. Daarin is bepaald dat een raadslid zich van stemming onthoudt wanneer hij "behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt". Zoals vermeld is dat bij de benoeming van wethouders niet aan de orde. Een raadslid kan op het stembriefje de naam van elke kandidaat die zijn voorkeur heeft invullen: die van de voorgestelde perso(o)n(en), of die van een ander. Dat geldt dus ook voor raadsleden die zelf genomineerd zijn, die kunnen op zichzelf stemmen als ze dat willen.

De wetgever heeft nooit de bedoeling gehad de politieke verhoudingen in de raad te beïnvloeden door middel van een verbod op het meestemmen van de kandidaat-wethouder. Los van de formeel-juridische context pleiten de volgende argumenten nog voor bovenstaande zienswijze:

- Een democratisch gekozen vertegenwoordiger mag niet te snel het recht op stemming worden ontnomen. Stel: partij X beveelt meneer Janse en mevrouw Pieterse aan als wethouders. Als deze personen in de raad zitting hebben en niet mee mogen stemmen houdt dit in, dat de partij ineens twee stemmen in de raad minder heeft. Dat is onaanvaardbaar in het licht van de politieke verhoudingen;
- Een aanbeveling is geen voordracht. Het spraakgebruik heeft het vaak over voordracht, maar een persoon nomineren als wethouder staat niet gelijk aan een voordracht;
- Het is denkbaar dat een kandidaat-wethouder die voor benoeming wordt aanbevolen, uit moreel-politieke overwegingen en om iedere schijn van belangenverstrengeling te vermijden op eigen initiatief afziet van het meestemmen over de benoeming. Alhoewel het uitgangspunt is dat zeer terughoudend moet worden omgegaan met het inperken van het stemrecht van gekozen volksvertegenwoordigers, laat de Gemeentewet de betrokkenen de ruimte daarin een eigen afweging te maken.

Het is mogelijk om met elektronische stemsystemen te werken, maar het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025 gaat vooralsnog uit van een stemming door middel van behoorlijk ingevulde stembriefjes.

Artikel 30. Geldigheid stemming en bepalen besluit
Een blanco (niet ingevuld) stembriefje wordt niet aangemerkt als een behoorlijk ingevuld stembriefje (Kamerstukken II 1985/86, 19 403, nr. 3, blz. 86). In geval van een schriftelijke stemming wordt dan ook geen rekening gehouden met blanco stembriefjes. Een blanco of verkeerd ingevuld stembriefje telt wel mee bij de bepaling van het quorum. Wat onder een (niet) behoorlijk ingevuld stembriefje moet worden verstaan, is in de Gemeentewet niet geregeld. In geval van twijfel, beslist de raad op voorstel van het stembureau.

Artikel 31. Audiovisueel verslag en besluitenlijst
Dit artikel regelt de verslagleggende taak van de griffier en de wijze waarop het verslag wordt vastgesteld. Het maken van een verslag is niet verplicht. In de Gemeentewet wordt alleen gesproken over de verplichting een besluitenlijst openbaar te maken (artikel 23, vijfde lid, van de Gemeentewet en het vijfde lid).

Van raadsvergaderingen wordt een audiovisueel verslag opgenomen en een besluitenlijst opgesteld. De conceptbesluitenlijst wordt tegelijkertijd met de schriftelijke oproep verstuurd aan de leden en overige personen die het woord gevoerd hebben.

De griffier verleent de ambtelijke bijstand aan de raad. Daarom is de griffier aangewezen om de besluitenlijst op te stellen. Nadat de raad de besluitenlijst heeft vastgesteld, ondertekenen de griffier en de voorzitter deze.

Artikel 32. Toepassing reglement op besloten vergaderingen
Dit artikel bepaalt dat de bepalingen van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025 van overeenkomstige toepassing zijn op een raadsvergadering achter gesloten deuren. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de bepalingen omtrent het tijdig verzenden van stukken, het recht van amendement, het recht van motie en het maken van het verslag.

De bepalingen van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025 zijn echter niet van toepassing, voor zover het toepassen van die bepalingen strijdig is met het besloten karakter van de vergadering. Zo zullen er bijvoorbeeld geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt kunnen worden.

Ten aanzien van de stukken die betrekking hebben op een besloten vergadering en het behandelde zal de raad moeten besluiten of geheimhouding als bedoeld in artikel 23, vierde lid van de Gemeentewet wordt opgeheven. In artikel 23 van de Gemeentewet zijn procedurevoorschriften opgenomen voor 'het sluiten van de deuren', de wijze waarop een vergadering een besloten vergadering wordt.

Artikel 33. Verslag besloten vergadering
In artikel 23 wordt uitwerking gegeven aan artikel 23, vierde lid, van de Gemeentewet. In overeenstemming met de bepaling over het verslag en de besluitenlijst van de raadsvergadering is de griffier ook verantwoordelijk voor het verslag en de besluitenlijst van een besloten vergadering. Er worden geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt, wel kunnen deze voor intern gebruik gemaakt worden. Als er geen audiovisueel verslag beschikbaar is, dan stelt de griffier een kort zakelijk verslag op van besloten vergaderingen. De conceptverslagen en -besluitenlijsten van besloten raadsvergaderingen liggen voor de raadsleden ter inzage bij de griffier.

Artikel 34. Opheffing geheimhouding
Op grond van artikel 87, van de Gemeentewet, kan geheimhouding op informatie worden opgelegd door de raad, het college, de burgemeester en een commissie. De opgelegde geheimhouding met betrekking tot aan de raad verstrekte informatie vervalt, indien de raad de verplichting tot geheimhouding opheft (artikel 89, vierde lid, van de Gemeentewet). Wel bestaat er een overlegverplichting, waarmee recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

De Woo is van toepassing op deze informatie. Wanneer om openbaarmaking wordt verzocht moet dat verzoek dus aan de uitzonderingsgronden in de Woo worden getoetst om tot een besluit te komen over het al dan niet openbaar maken van de betreffende informatie. Dan kan uiteraard blijken dat er inmiddels geen grond meer is om openbaarmaking te weigeren.

Artikel 35. Bezoekers en pers
Dit artikel wordt wat betreft het handhaven van de orde aangevuld door artikel 26 van de Gemeentewet. De voorzitter heeft de bevoegdheid om toehoorders die de orde verstoren te doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toegang te ontzeggen.

Artikel 36. Beeld- en geluidsregistraties
Aangezien de vergaderingen van de raad in principe openbaar zijn, kunnen radio- en tv-stations beeld- en geluidsregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft. Wel dient rekening gehouden te worden met de privacy van het publiek, bijvoorbeeld door hen te attenderen op het feit dat er opnames gemaakt worden. Raadsleden daarentegen hebben een publieke functie. Het is mogelijk om een aanwijzing te geven dat publiek slechts vanaf een bepaalde afstand in beeld mag worden gebracht.

Artikel 37. Agenderingsverzoeken
Agenderingsverzoeken worden schriftelijk ingediend bij de griffie. Aankondiging van een agenderingsverzoek in de raadsvergadering is niet vereist. Ieder raadslid kan, alleen of met andere raadsleden, op ieder moment een agenderingsverzoek indienen. De agendacommissie beslist over de behandeling van agendaverzoeken en kan hierover met raadsleden in overleg treden.

Artikel 38. Amendementen
Elk lid van de raad kan wijzigingen op het voorstel van het college of op initiatiefvoorstellen indienen ter behandeling in de raad. Dit zijn amendementen. De beraadslaging over het amendement vindt plaats in ten hoogste twee termijnen. Indien (in uitzonderlijke situaties) een ingediend amendement verdere beraadslaging noodzakelijk maakt, kan de raad hiertoe besluiten (artikel 17).

Het recht van amendement is neergelegd in artikel 147b van de Gemeentewet. Dit artikel verplicht de raad nadere regels te stellen. Deze nadere regels staan in artikel 37. Op basis van artikel 147b, tweede lid, en artikel 147a, tweede lid, van de Gemeentewet is de raad verplicht een amendement te behandelen, overeenkomstig de door de raad vastgestelde regels. Uit de bewoordingen van artikel 147b, tweede lid, van de Gemeentewet blijkt dat het recht om amendementen in te dienen aan elk individueel raadslid toekomt, drempelsteun is dus niet vereist (MvT, Kamerstukken II 2000/01, 27751, 3, p. 109).

Tweede lid
Het is praktisch dat een raadslid aanwezig is voor de behandeling van zijn amendement. Dit omdat doorgaans een (sub)amendement toegelicht wordt door de indiener. Daarom is bepaald dat er alleen wordt beraadslaagd over amendementen die ingediend zijn door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.

Artikel 39. Moties
In artikel 1 is de definitie van het begrip 'motie' gegeven. Een 'motie' is een voorstel tot het doen van een uitspraak. Het kan gaan om het uitspreken van een wens (van inhoudelijke, politieke of procedurele aard), het uitspreken van instemming dan wel afkeuring over bepaalde ontwikkelingen of om het doen van een verzoek. Een motie betreft dus niet een concreet besluit dat op rechtsgevolg is gericht, een motie heeft geen juridische, maar een politieke betekenis. Daarom is het college formeel niet aan een motie gebonden of tot uitvoering ervan verplicht. Wel kan het naast zich neerleggen van een motie door het college leiden tot een vertrouwensbreuk tussen raad en college en hieruit kan het college dan zijn consequentie trekken.

In de Gemeentewet wordt één specifieke motie uitgewerkt, namelijk in artikel 49. Dit betreft de "motie van wantrouwen" waarbij de raad uitspreekt het vertrouwen in een wethouder te hebben verloren. Het is een wethouder niet toegestaan om na een aangenomen motie van wantrouwen aan te blijven. Indien hij zelf niet opstapt, dient de raad actie te ondernemen.

Tweede en derde lid
Voor wat betreft de besluitvormingsprocedure omtrent een motie wordt opgemerkt dat over een motie een apart besluit wordt genomen. Voor de beraadslaging over een motie over een geagendeerd onderwerp geldt dat deze gelijktijdig plaatsvindt met de beraadslaging over het onderwerp waarop de motie betrekking heeft (tweede lid).
Een besluit over een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt aan het einde van de vergadering plaats (derde lid). Dergelijke moties benaderen de in artikel 40 geregelde initiatiefvoorstellen.

Dualisering veronderstelt versterking van de vertegenwoordigende en controlerende functie van de raadsleden. Hiervoor dienen ook individuele raadsleden en kleine fracties te beschikken over adequate instrumenten. Dat wil zeggen dat het voor een effectief gebruik van deze instrumenten wenselijk is dat ook het individuele raadslid zonder belemmeringen toegang tot het gebruik daarvan heeft. De mogelijkheid om zonder drempelsteun een motie in te dienen staat dan ook ten dienste van een effectieve uitoefening van de inkadering en controle door de raad.

Artikel 40. Initiatiefvoorstel
Het is de taak van het college aan de raad de nodige voorstellen te doen, maar de raadsleden kunnen ook zelf een voorstel voor een verordening of beslissing ter behandeling bij de raad indienen. Hiervoor is het recht van initiatief toegekend. In artikel 147a, eerste lid, van de Gemeentewet is dit uitgewerkt. Hier is bepaald dat een lid van de raad een initiatiefvoorstel kan indienen; met deze formulering wordt tot uitdrukking gebracht dat dit recht aan elk individueel raadslid toekomt, drempelsteun is dus niet vereist (MvT, Kamerstukken II 2000/01, 27751, 3, p. 109). Het ontbreken van de eis van drempelsteun bij het recht van initiatief staat ten dienste van een effectieve uitoefening van de inkadering en controle door de raad. Ook kleine fracties en individuele raadsleden worden zo in staat gesteld actief deel te nemen aan de controlerende, vertegenwoordigende en budgettaire functie.

Het tweede en derde lid van artikel 147a van de Gemeentewet bepalen dat de raad regelt op welke wijze een initiatiefvoorstel voor een verordening of beslissing wordt ingediend en behandeld. De Gemeentewet maakt onderscheid tussen initiatiefvoorstellen voor verordeningen en overige initiatiefvoorstellen. Ieder raadslid kan een initiatiefvoorstel voor een verordening indienen. Een dergelijk voorstel moet aanhangig worden gemaakt door het schriftelijk en ondertekend aan de voorzitter te zenden (eerste lid). De verdere wijze van behandeling moet de raad zelf regelen. De raad moet ook regelen op welke wijze en onder welke voorwaarden overige initiatiefvoorstellen (voorstellen die betrekking hebben op iets anders dan een verordening) in behandeling worden genomen. Ook dit initiatiefrecht komt toe aan individuele raadsleden, hetgeen inhoudt dat geen drempels mogen worden opgeworpen.

Tweede lid
In het tweede lid is een termijn gesteld van 30 dagen om het college in de gelegenheid te stellen zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen. In het vierde lid van artikel 147a van de Gemeentewet is sinds 1 februari 2016 bepaald dat het college de gelegenheid moet krijgen om wensen en bedenkingen naar voren te brengen. Het college moet immers de besluiten van de raad uitvoeren (artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet). Deze voorhangregeling is uitgewerkt in het tweede lid van

dit artikel. Het is in eerste instantie aan de indiener om te beslissen wat hij met die inbreng doet en uiteindelijk beslist de raad over het al dan niet gewijzigde voorstel (MvT, Kamerstukken II 2012/13, 33691, 3, p. 2-3).

Derde lid
Het derde lid houdt in dat de voorzitter het initiatiefvoorstel zo spoedig mogelijk op de agenda plaatst nadat het college in de gelegenheid is gesteld om zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen. Als de oproep voor die vergadering echter al verzonden is, dan plaatst de voorzitter het niet op de agenda van eerstvolgende, maar daaropvolgende raadsvergadering. Dit laat de mogelijkheid onverlet voor het individuele raadslid om bij het vaststellen van de agenda voor te stellen het initiatiefvoorstel toch aan de agenda toe te voegen. Voor zover de in het tweede lid gestelde termijn dan nog niet verlopen is zal er echter niet over het voorstel besloten kunnen worden (artikel 147a, van de Gemeentewet, en derde lid van artikel 30). Dit staat er weliswaar niet aan in de weg dat er al over wordt beraadslaagd in de raadsvergadering, maar de voorzitter van de raad zal dan vervolgens de stemming over het voorstel aan moeten houden totdat het college in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen. Ook kan nadere beraadslaging op dat moment wenselijk worden geacht.

Voor het overige is het aan de raad om vervolgens te bepalen hoe het initiatiefvoorstel verder wordt behandeld als het op de agenda staat. Indien de wensen of bedenkingen van het college daar aanleiding toe geven kan de indiener van het voorstel eventuele wijzigingen doorvoeren. Hij of zij is daartoe echter niet verplicht, omdat de Gemeentewet alleen aangeeft dat het college de mogelijkheid moet hebben om een visie op het initiatiefvoorstel te hebben. Er is geen verplichting om de wensen of bedenkingen ook daadwerkelijk in het voorstel te verwerken.

Artikel 41. Raadsvoorstellen
Artikel 30, eerste lid, heeft betrekking op het agenderingsrecht van de raad. De raad is de enige die een voorstel voor een verordening of een ander voorstel dat het college heeft voorbereid kan agenderen. Als het college het voorstel heeft voorbereid, betekent dit niet dat het college het door hen voorbereide voorstel kan intrekken indien het college van oordeel is dat verdere behandeling van het voorstel niet wenselijk is (bijvoorbeeld omdat zij een voorstel willen wijzigen). De raad moet hier toestemming voor geven (eerste lid).

Tweede lid
Indien de raad of de indiener van een voorstel voor een verordening of een ander voorstel van oordeel is dat het voorstel fouten bevat, dan kan het voorstel op die punten worden aangepast als daarmee de inhoudelijke strekking van het voorgestelde besluit ongewijzigd blijft. Als een voorstel is aangepast, doet de indiener van het voorstel schriftelijk mededeling van de aanpassingen aan de raad.

Derde lid
niet voldoende is voorbereid, kan de raad het voorstel voor een verordening of een ander voorstel op grond van het tweede lid nogmaals voor advies aan het college zenden. De raad kan het college bijvoorbeeld verzoeken het voorstel voor een verordening of ander voorstel nader te onderbouwen. De raad bepaalt echter wanneer het voorstel voor een verordening of ander voorstel, dat door het college verder voorbereid is, opnieuw wordt behandeld. De raad kan dit in dezelfde raadsvergadering regelen, maar de raad kan dit ook aan de agendacommissie overlaten.

Artikel 42. Schriftelijke vragen
Het vragenrecht stelt de leden van de raad in staat informatie te vragen over aangelegenheden die tot de bevoegdheid van het college of de burgemeester behoren. Het karakter van deze vragen is primair van informatieve strekking. Op grond van deze bepaling kan een raadslid schriftelijke vragen stellen aan het college of de burgemeester, al naar gelang wie verantwoordelijk is. Deze dient de vragensteller gemotiveerd in kennis te stellen indien de beantwoording niet binnen de gestelde termijnen kan plaatsvinden. Niet de voorzitter, maar het college of de burgemeester geeft daarom het schriftelijke antwoord. In de praktijk zal een schriftelijk antwoord van het college vaak door de desbetreffende portefeuillehouder gegeven worden (artikel 168 van de Gemeentewet).

De raad kan oordelen dat het wenselijk is dat de verantwoordelijke portefeuillehouder of de burgemeester in de raadsvergadering gestelde vragen mondeling toelicht en nadere vragen komt beantwoorden. Om die reden is in het vijfde lid ingevoegd dat de raad anders kan beslissen. In de hier aangegeven procedure wordt de vragensteller in de gelegenheid gesteld nadere inlichtingen over het antwoord te vragen aan degene die het antwoord heeft gegeven. Indien de vragensteller van mening is dat de beantwoording van de vragen tot een besluit van de raad moet leiden, kan hij het recht van initiatief of het interpellatierecht benutten om het onderwerp of het voorstel op de agenda van de raad te krijgen.

Artikel 43. Interpellatie
Dit artikel stelt nadere regels bij artikel 155, tweede lid, van de Gemeentewet. Het interpellatierecht ligt in het verlengde van het mondelinge vragenrecht en is een zwaarder instrument. Het gaat om het recht van een volksvertegenwoordiger om tijdens een vergadering over een niet geagendeerd onderwerp inlichtingen aan het college of de burgemeester te vragen. Daarvoor is verlof van de raad nodig, omdat de vergaderorde wordt doorbroken.

GEMEENTE ZEVENAAR

Bijlage 4

onderwerp Was-wordt-tabel Verordening op de raadscommissies 2025
zaaknummer Z/24/476670/INT/25/1268388

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN
Artikel 1 Begripsomschrijvingen In deze verordening wordt verstaan onder: a. lid: lid van een raadscommissie; b. voorzitter: voorzitter van een raadscommissie; c. commissiegriffier: secretaris van een raadscommissie of diens vervanger; d. griffier: griffier van de raad of diens vervanger; e. vergadering: vergadering van een raadscommissie; f. commissie: raadscommissie.	**Artikel 1. Begripsbepalingen** In deze verordening wordt verstaan onder: - commissiegriffier: griffier van een raadscommissie of zijn plaatsvervanger; - commissielid: lid van een raadscommissie; - commissievoorzitter: voorzitter van een raadscommissie of zijn plaatsvervanger; - griffier: griffier van de raad of zijn plaatsvervanger; - voorzitter: voorzitter van de raad of zijn plaatsvervanger;
	HOOFDSTUK 2. INSTELLING, TAKEN EN SAMENSTELLING ***Paragraaf 2. Instelling en taken***
Artikel 2 Instelling raadscommissies 1. De raad kan besluiten tot het instellen van commissies. 2. Er zijn in elk geval de volgende commissies: een commissie Ruimte, een commissie Samenleving en een commissie Middelen. 3. Het presidium bepaalt het werkterrein van de commissies.	**Artikel 2. Instelling raadscommissies** Er is een: a. raadscommissie Samenleving, waarvan de werkzaamheden onder andere de volgende onderwerpen raken: onderwijs, sport, cultuur, sociaal domein en volksgezondheid; b. raadscommissie Ruimte, waarvan de werkzaamheden onder andere de volgende onderwerpen raken: duurzaamheid, verkeer, vervoer en waterstaat, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing, en c. raadscommissie Middelen, waarvan de werkzaamheden onder andere de

	volgende onderwerpen raken: bestuur en ondersteuning, veiligheid, financiën, economie en recreatie.
Artikel 3 Taken 1. De commissie heeft tot taak: a. advies uit te brengen aan de raad over raadsvoorstellen; b. de raad overigens gevraagd en ongevraagd te adviseren over alle onderwerpen van het werkterrein van de commissie; c. in overleg te treden met het college of de burgemeester over het door het college of de burgemeester gevoerde bestuur over onderwerpen die het werkterrein van de commissie betreffen; d. in overleg te treden met het college of de burgemeester teneinde inlichtingen te verkrijgen over de onderwerpen die het werkterrein van de commissie betreffen. 2. Indien een onderwerp meerdere commissies aangaat, kan de agendacommissie besluiten op welke wijze het in de commissies wordt behandeld.	**Artikel 3. Taken** Een raadscommissie: a. brengt advies uit aan de raad over die onderwerpen waarop haar werkzaamheden betrekking hebben; b. kan advies uitbrengen aan de raad over andere onderwerpen dan bedoeld onder a, en c. voert overleg met het college of de burgemeester over de door hen verstrekte inlichtingen en het gevoerde bestuur ten aanzien van de onderwerpen, bedoeld onder a.
	Paragraaf 2. De samenstelling
Artikel 4 Samenstelling 1. Elke raadscommissie bestaat uit ten minste één en maximaal twee commissieleden per fractie. 2. Zowel raadsleden als niet-raadsleden kunnen lid zijn van een raadscommissie. 3. Elke fractie kan in een raadscommissie maximaal één niet-raadslid afvaardigen. 4. De commissieleden worden door de raad op voordracht van de fracties benoemd. 5. Elke fractie kan maximaal één niet-raadslid per commissie voordragen ter benoeming door de raad. 6. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen	**Artikel 4. De commissieleden** 1. Een raadscommissie bestaat uit ten minste één en maximaal twee commissieleden per fractie. Zowel raadsleden als niet-raadsleden kunnen commissielid zijn. 2. De commissieleden worden door de raad op voordracht van de fracties benoemd. Iedere fractie kan hoogstens drie commissieleden die geen raadslid zijn voordragen ter benoeming door de raad. 3. Elke fractie kan in een raadscommissie maximaal één niet-raadslid afvaardigen. 4. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen raadslid zijn. De commissie voor het

raadslid zijn. Artikel 14 is eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de eed wordt afgelegd in de commissie in handen van de voorzitter, waarbij voor raad en gemeentebestuur commissie wordt gelezen.

7. De fracties wijzen voor elke raadscommissie ten minste één plaatsvervangend lid per fractie aan dat bij afwezigheid van een commissielid zitting heeft in de betreffende raadscommissie, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4, lid 3.

Artikel 6 Zittingsduur en vacatures

1. De zittingsperiode van een lid, de voorzitter en hun plaatsvervangers eindigt in ieder geval aan het einde van de zittingsperiode van de raad.
2. Een lid houdt op lid te zijn van een raadscommissie indien hij niet meer voldoen aan de in artikel 4, derde lid, gestelde eisen.
3. De raad kan een lid ontslaan op voorstel van de fractie op wiens voordracht het lid is benoemd.
4. De raad kan de voorzitter of zijn plaatsvervanger ontslaan.
5. Een lid en de voorzitter kunnen te allen tijde ontslag nemen. Zij doen daarvan schriftelijk mededeling aan de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.
6. Indien door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, beslist de raad zo spoedig mogelijk over de vervulling daarvan met inachtneming van artikel 4 en 5.
7. Indien een fractie blijkens een schriftelijke verklaring aan de voorzitter van de raad niet langer vertegenwoordigd is in de raad, vervalt het lidmaatschap van het lid dat op voordracht van die fractie is benoemd, van rechtswege.

Artikel 5 Voorzitter

1. De raad benoemt de commissievoorzitters.
2. De voorzitter is geen lid van de raadscommissie.
3. De voorzitter is belast met:

onderzoek van de Geloofsbrieven onderzoekt de stukken van de ter benoeming als commissielid voorgedragen personen. De commissie brengt hierover schriftelijk of mondeling verslag uit aan de raad.

5. De raad kan besluiten een commissielid te ontslaan op voorstel van de fractie die het lid voor benoeming heeft voorgedragen.
6. Ieder commissielid kan ontslag nemen door zijn ontslag schriftelijk in te dienen bij de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.
7. Het lidmaatschap van een commissielid eindigt in ieder geval:
    a. Als niet meer wordt voldaan aan de vereisten van het lidmaatschap genoemd in het derde lid;
    b. Als het commissielid benoemd is op voordracht van een fractie die niet langer vertegenwoordigd is in de raad;
    c. Met het einde van de zittingsperiode van de raad.
8. De commissievoorzitter roept een nieuwbenoemd commissielid op voor de commissievergadering om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.

Artikel 5. De commissievoorzitter

1. De raad benoemt commissievoorzitters en een plaatsvervangend commissievoorzitter.
2. Een commissievoorzitter is belast met:

a. het leiden van de vergadering; b. het handhaven van de orde; c. het doen naleven van deze verordening; d. hetgeen deze verordening hem verder opdraagt. 4. De voorzitter heeft voor het vervullen van zijn taak overeenkomstige bevoegdheden als de voorzitter van de raad.	a. De handhaving van de orde in de vergadering; b. het doen naleven van deze Verordening, en c. de overige taken die op grond van deze Verordening of de Gemeentewet aan hem zijn toegedeeld. 3. Een commissievoorzitter heeft tijdens een commissievergadering dezelfde bevoegdheden als de voorzitter tijdens een vergadering van de Raad. 4. Een commissievoorzitter kan ontslag nemen door zijn ontslag schriftelijk in te dienen bij de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd. 5. Als door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, beslist de raad zo spoedig mogelijk over de vervulling daarvan. 6. Het commissievoorzitterschap eindigt in ieder geval met het einde van de zittingsperiode van de raad.
	Artikel 6. Waarneming commissievoorzitterschap 1. Als de commissievoorzitter niet beschikbaar is, wordt het commissievoorzitterschap waargenomen door: a. de plaatsvervangend commissievoorzitter; b. als die niet beschikbaar is: de commissievoorzitter van een andere raadscommissie. 2. Een waarnemend commissievoorzitter heeft de taken en bevoegdheden van de commissievoorzitter die nodig zijn voor de waarneming.
Artikel 7 Griffier en commissiegriffier 1. Ter ondersteuning van iedere raadscommissie fungeert commissiegriffier. a. De griffier van de raad benoemt ter ondersteuning van iedere raadscommissie een op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een	**Artikel 7. De commissiegriffier** 1. De griffier van de raad wijst ter ondersteuning van iedere raadscommissie een op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar aan als commissiegriffier. 2. Een commissiegriffier is aanwezig in alle commissievergaderingen.

niet op de griffie werkzame ambtenaar, als commissiegriffier

2. De commissiegriffier is in iedere vergadering aanwezig.
3. Bij zijn verhindering of afwezigheid wordt hij vervangen door een daartoe aangewezen ambtenaar.
4. De griffier kan in iedere vergadering aanwezig zijn.

Artikel 9 Vergaderwijze

1. De raadscommissies vergaderen in de regel één maal per maand, volgens een door het presidium vast te stellen schema.
2. Een raadscommissie vergadert voorts indien de voorzitter het nodig oordeelt of indien tenminste twee fracties schriftelijk met opgaaf van redenen daarom verzoeken.
3. De voorzitter kan in bijzondere gevallen een andere dag of aanvangsuur bepalen of een andere vergaderplaats aanwijzen.
4. De voorzitter zorgt voor tijdige toezending van stukken en de voorlopige agenda.
5. Op de wijze van vergaderen is zoveel mogelijk het bepaalde voor de vergaderingen van de raad van overeenkomstige toepassing.
6. Voor het uitbrengen van een advies is een quorum vereist van meer dan de helft van de leden.
7. De raadscommissie kan bepalen dat anderen buiten de kring van het gemeentebestuur mogen deelnemen aan de beraadslaging. Een beslissing daartoe wordt op voorstel van de voorzitter of een lid genomen alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.
8. Indien de raadscommissie een advies aan de raad uitbrengt, beslissen de leden op voorstel van de voorzitter over de inhoud van het advies.

3. Als de commissiegriffier niet beschikbaar is, wordt hij vervangen door een door de griffier van de raad aangewezen op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar.
4. Een commissiegriffier kan op uitnodiging van de commissievoorzitter aan beraadslagingen in vergaderingen deelnemen.

HOOFDSTUK 3. COMMISSIEVERGADERINGEN

Paragraaf 1. Voor de vergadering

Artikel 8. Oproep en agenda

1. De commissievoorzitter roept commissieleden ten minste zeven dagen voor een commissievergadering schriftelijke op en deelt met hen de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken.
2. De commissievoorzitter kan in spoedeisende gevallen nadat hij commissieleden schriftelijk heeft opgeroepen een aanvullende agenda opstellen. Deze wordt zo snel mogelijk met de daarbij behorende stukken met de commissieleden gedeeld.
3. De stukken waaromtrent op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden in afwijking van het eerste en tweede lid bij de griffie ter inzage gelegd.
4. De agenda wordt bij het begin van een vergadering door de commissie vastgesteld.

Artikel 10 De agenda

1. Bij aanvang van de vergadering stelt de raadscommissie de agenda vast.
2. Op voorstel van een lid of de voorzitter kan de commissie bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
3. Op voorstel van een lid of de voorzitter kan de commissie de volgorde van de behandeling van de agendapunten wijzigen.
4. Wanneer de commissie een raadsvoorstel onvoldoende voor beraadslaging in de raad voorbereid acht kan zij de raad adviseren het voorstel niet in behandeling te nemen.

Artikel 11 Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken, die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de oproep digitaal beschikbaar gesteld. Indien na het verzenden van de oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden en zo mogelijk in een openbare kennisgeving.
2. Stukken die digitaal beschikbaar zijn worden op de website van de gemeente geplaatst.
3. Indien voor stukken op grond van artikel 86, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de griffier en verleent de griffier een lid inzage.

Artikel 9. Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die horen bij de onderwerpen of voorstellen op een agenda, worden gelijktijdig met de schriftelijke oproep op elektronische wijze beschikbaar gesteld. Als er na de schriftelijke oproep stukken beschikbaar worden gesteld of ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de commissieleden.
2. Informatie van de raad of aan de raad verstrekte informatie waaromtrent op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden in afwijking van het eerste lid bij de griffie ter inzage gelegd.

Artikel 12 Openbare kennisgeving

1. De vergadering wordt door aankondiging in een nieuwsblad en door plaatsing op de website van de gemeente ter openbare kennis gebracht.
2. De openbare kennisgeving vermeldt:
    a. de datum, aanvangstijd en plaats van de vergadering;
    b. de wijze waarop r een ieder de agenda en de daarbij behorende stukken kan inzien;
    c. de mogelijkheid tot het uitoefenen van het spreekrecht als bedoeld in artikel 16.

Artikel 10. Openbare kennisgeving

Commissievergaderingen worden aangekondigd op de website van de gemeente.

Artikel 13 Presentielijst
Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent ieder lid de presentielijst.

Artikel 14 Opening vergadering en quorum

1. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur, indien meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter onder verwijzing naar dit artikel, na voorlezing van de namen der afwezige leden, dag en uur van de volgende vergadering, op een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproep is gelegen.
3. Op de vergadering, bedoeld in het tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing. De raadscommissie kan echter over andere aangelegenheden alleen beraadslagen of besluiten, indien blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is.

Paragraaf 2. Tijdens de vergadering

Artikel 11. Presentielijst

1. De commissiegriffier zorgt voor het bijhouden van presentielijsten van commissievergaderingen.
2. Commissieleden ondertekenen de presentielijst als zij de vergaderzaal binnenkomen. Aan het einde van de vergadering stellen de commissievoorzitter en de commissiegriffier de presentielijst vast door deze te ondertekenen.

Artikel 12. Opening vergadering bij vergaderquorum

1. De commissievoorzitter opent de vergadering pas als volgens de presentielijst blijkt dat meer dan de helft van de commissieleden aanwezig is.
2. Als meer dan de helft van de commissieleden een kwartier na de beoogde begintijd van de vergadering niet aanwezig is, belegt de commissievoorzitter een nieuwe vergadering. Deze kan op zijn vroegst pas plaats vinden vierentwintig uur nadat de commissieleden voor deze vergadering zijn opgeroepen. In die vervangende vergadering vervalt de eis dat meer dan de helft van de commissieleden aanwezig moet zijn.

Artikel 13. Schorsing of sluiting van de vergadering
De commissievoorzitter schorst of sluit de vergadering als hij denkt dat dit nodig is voor een goed verloop van de vergadering of om de orde te bewaren.

Artikel 14. Spreken in de vergadering

1. In de vergadering voert eenieder slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben.
2. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen vindt plaats in ten hoogste twee termijnen, tenzij de commissie anders beslist.

3. Spreektermijnen worden door de commissievoorzitter afgesloten.
4. Commissieleden voeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord over hetzelfde onderwerp of voorstel.
5. Bij de bepaling hoeveel keer een commissielid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.

Artikel 15. Deelname aan de beraadslaging door anderen
Een raadscommissie kan besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.

Artikel 16 Spreekrecht burgers

1. Burgers hebben spreekrecht. Zij kunnen het woord voeren in de commissievergadering.
2. Het woord kan niet gevoerd worden over:
    a. een besluit van het gemeentebestuur waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
    b. benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
    c. een gedraging waarover een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend.
3. Degene die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit binnen een redelijke termijn voor de aanvang van de vergadering aan de commissiegriffier. Hij vermeldt daarbij zijn naam, adres en telefoonnummer en het onderwerp, waarover hij het woord wil voeren.
4. De spreker voert maximaal vijf minuten het woord, nadat de voorzitter hem dit heeft verleend. De voorzitter kan tevens in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van de spreektijd.
5. De voorzitter kan de deelnemers aan de commissievergadering toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. Er vindt geen discussie plaats tussen een inspreker en deelnemers van de vergadering.

Artikel 16. Spreekrecht inwoners en anderen

1. Inwoners en anderen kunnen in een vergadering het woord voeren over een onderwerp dat op de agenda staat, maar ook over een onderwerp dat niet op de agenda staat. Het woord kan niet gevoerd worden over:
    a. Over een besluit van een van de bestuursorganen van de gemeente waartegen bezwaar of beroep openstaat of heeft opengestaan;
    b. Over benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen, en
    c. Indien een klacht als bedoeld in artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend.
2. Diegene die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit voor 12.00 uur op de dag voorafgaand aan de commissievergadering aan de commissiegriffier onder vermelding van zijn naam, adres en telefoonnummer en het onderwerp waarover hij het woord wil voeren.
3. De commissievoorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding, tenzij afwijking van die volgorde in het belang is van de orde van de vergadering.
4. De inspreker voert ten hoogste vijf minuten het woord, nadat de commissievoorzitter

6. De voorzitter of een lid doet een voorstel voor de behandeling van de inbreng van de burger.

hem dit heeft verleend. Het is hen niet toegestaan de persoonsgegevens van derden, zoals namen of adressen, in hun bijdrage te vermelden.

5. De commissievoorzitter kan de deelnemers aan de vergadering toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. Er vindt geen discussie plaats tussen een inspreker en deelnemers van de vergadering.

Artikel 17. Voorstel van orde
Een voorstel van orde betreffende de vergadering kan door de commissievoorzitter of een commissielid worden gedaan. De commissie beslist hier meteen over.

Artikel 18. Interrupties
De commissievoorzitter kan interrupties toelaten. Deze moeten bestaan uit korte opmerkingen of vragen, zonder inleiding.

Paragraaf 3. Advies aan de raad en beslissingen

Artikel 19. Advies aan de raad en beslissingen

1. Als een raadscommissie een advies aan de raad uitbrengt, beslissen de leden op voorstel van de commissievoorzitter over de inhoud van het advies.
2. In een vergadering vinden geen stemmingen plaats, met uitzondering van stemmingen over geheimhouding en met betrekking tot de orde.

Paragraaf 4. Verslaglegging

Artikel 17 Digitaal verslag en overzicht met conclusies, toezeggingen en afspraken

1. De commissiegriffier draagt zorg voor een digitale beeld- en geluidsopname van de vergadering. Hij maakt van het verhandelde tijdens de vergadering een overzicht van conclusies, door collegeleden gedane toezeggingen en gemaakte afspraken.
2. In het geval van technische calamiteiten draagt de commissiegriffier zorg voor een

Artikel 20. Audiovisueel verslag

1. De commissiegriffier is verantwoordelijk voor audiovisuele verslagen en een kort zakelijk verslag van commissievergaderingen.
2. Uit een kort zakelijk verslag blijkt in ieder geval:
    a. de namen van de aanwezige commissievoorzitter, de griffier, de commissiegriffier, de burgemeester, de wethouders en de

samenvattend verslag. Ook draagt hij er zorg voor dat een digitale geluidsopname in het archief wordt opgenomen.

3. De digitale beeld- en geluidsopname is via de website te bekijken en te beluisteren. Het overzicht met conclusies, toezeggingen en afspraken wordt zo spoedig mogelijk na de vergadering openbaar gemaakt op de gemeentelijke website.
4. Het overzicht met conclusies, toezeggingen en afspraken van de voorgaande vergadering wordt aan de raads- en commissieleden en het college toegezonden.
5. Het overzicht met conclusies, toezeggingen en afspraken bevat tenminste:
    a. de namen van de voorzitter, de commissiegriffier, de ter vergadering aanwezige leden, de wethouders en de leden die afwezig waren; in het geval overige personen het woord hebben gevoerd, dan worden ook die namen vermeld;
    b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest en de daarbij getrokken conclusies, de door burgemeester en wethouders gedane toezeggingen en de gemaakte afspraken;
    c. de onderwerpen die tijdens de rondvraag aan de orde zijn gesteld. commissieleden, en de namen van de overige personen die het woord hebben gevoerd;
    b. een aantekening van commissieleden die afwezig waren;
    c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
    d. een zakelijke samenvatting van het advies aan de raad;
    e. een overzicht van de gedane toezeggingen, en
    f. bij het desbetreffende agendapunt, de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 16 door de raad is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.
3. Een conceptverslag wordt gelijktijdig met de verzending aan de commissieleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de commissievergadering waarop het betrekking heeft.
4. De verslagen worden in een commissievergadering ter vaststelling aangeboden. Vastgestelde verslagen worden door de commissievoorzitter en de commissiegriffier ondertekend.
5. Het verslag wordt na de commissievergadering openbaar gemaakt.

Paragraaf 5. Besloten vergaderingen

Artikel 18 Algemeen
Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van deze verordening van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 19 Verslag
1. Een besloten (deel van de) vergadering is niet via de website te bekijken en te beluisteren. Wel draagt de commissiegriffier zorg voor een kort zakelijk verslag.

Artikel 21. Toepassing verordening op besloten vergaderingen
Op besloten commissievergaderingen is deze verordening van overeenkomstige toepassing voor zover dat niet strijdig is met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 22. Verslag besloten vergadering
1. Conceptverslagen van besloten commissievergaderingen worden niet verspreid, m maar worden bij de griffie ter inzage gelegd.

2. Dit verslag ligt in de aanloop naar de volgende commissievergadering vertrouwelijk ter inzage bij de griffie. In de volgende vergadering wordt ook deze lijst met conclusies, toezeggingen en afspraken van de besloten vergadering of van een besloten deel van de openbare vergadering vastgesteld. Het verslag wordt ondertekend door de commissiegriffier en de voorzitter.
3. Op deze lijst met conclusies, toezeggingen en afspraken is artikel 17 lid 4 en 5 van toepassing.

Artikel 20 Geheimhouding
Voor de afloop van de besloten vergadering beslist de raadscommissie overeenkomstig artikel 86, eerste lid, van de Gemeentewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden. De raadscommissie kan besluiten de geheimhouding op te heffen.

Artikel 21 Opheffing geheimhouding
Indien de raad op grond van artikel 25, derde en vierde lid, van de Gemeentewet voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt daarover, indien de raadscommissie die geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, in een besloten vergadering met de raadscommissie overleg gevoerd.

2. Deze verslagen worden zo spoedig mogelijk in een commissievergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering neemt de commissie een besluit over het al dan niet opheffen van de geheimhouding op het verslag.
3. De verslagen worden in een commissievergadering ter vaststelling aangeboden. Vastgestelde verslagen worden door de commissievoorzitter en de commissiegriffier ondertekend.

Artikel 23. Opheffing geheimhouding
Als de raad op grond van artikel 89, vierde lid, van de Gemeentewet voornemens is de geheimhouding van aan de raad verstrekte informatie op te heffen, wordt, als de raadscommissie die geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten vergadering met de raadscommissie overleg gevoerd.

Paragraaf 6. Bezoekers en pers

Artikel 24. Bezoekers en pers
1. Bezoekers en vertegenwoordigers van de pers mogen de openbare raadsvergadering bijwonen vanaf de plaatsen die voor hen zijn bedoeld.
2. Het is niet toegestaan om goed- of afkeuring te laten zien of de vergadering op een andere manier te verstoren.
3. De commissievoorzitter is bevoegd, wanneer de orde in de vergadering op enigerlei wijze door toehoorders wordt verstoord, deze en zo nodig andere toehoorders te doen vertrekken.
4. Hij is bevoegd toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren voor ten

hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering te ontzeggen.

Artikel 25. Beeld- en geluidsregistraties
Degenen die beeld- of geluidsregistraties willen maken van een openbare commissievergadering, vragen daarvoor toestemming van de commissievoorzitter en volgen zijn aanwijzingen. De orde of voortgang van de vergadering mag daarbij niet worden verstoord.

HOOFDSTUK 4. BEELDVORMENDE VERGADERINGEN

Artikel 26. Beeldvormende vergaderingen

1. De raad en de raadscommissies kunnen zich tijdens een beeldvormende vergadering laten informeren.
2. Een beeldvormende vergadering vindt plaats op verzoek van de raad, een commissie, het college, de burgemeester of derden. Een beeldvormende vergadering is openbaar, tenzij de agendacommissie anders besluit.
3. Een beeldvormende vergadering wordt geleid door een commissievoorzitter of de voorzitter van de raad, tenzij de agendacommissie anders besluit.
4. Tijdens een beeldvormende vergadering kan het college of de burgemeester zich laten bijstaan door ambtenaren of derden.
5. Een commissiegriffier zorgt voor het bijhouden van presentielijsten van beeldvormende vergaderingen.
6. Raadsleden en commissieleden ondertekenen de presentielijst als zij de vergaderzaal binnenkomen. Aan het einde van de beeldvormende vergadering stellen de commissievoorzitter en de commissiegriffier de presentielijst vast door deze te ondertekenen.
7. De commissiegriffier is verantwoordelijk voor audiovisuele verslagen van openbare beeldvormende vergaderingen.

Artikel 22 Uitleg verordening
In de gevallen waarin deze verordening niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van de verordening, beslist de raadscommissie op voorstel van de voorzitter.

Artikel 23 Inwerkingtreding

1. De verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar, vastgesteld bij raadsbesluit van 26 november 2014 en de verordening op de raadscommissies van de gemeente Rijnwaarden, vastgesteld bij raadsbesluit van mei 2006, worden ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie.

HOOFDSTUK 5. SLOTBEPALINGEN

Artikel 27. Uitleg verordening
In gevallen waarin deze verordening niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist de commissie op voorstel van de commissievoorzitter.

Artikel 28. Intrekking oude verordening
De Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar wordt ingetrokken.

Artikel 29. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie in het gemeenteblad.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025.

Besluit van de raad van de gemeente Zevenaar tot vaststelling van de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van het presidium van 2 september 2025 met kenmerk INT/24/1220713;
gelet op artikel 82 en artikel 84 van de Gemeentewet;

besluit de volgende verordening vast te stellen:

Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- commissiegriffier: griffier van een raadscommissie of zijn plaatsvervanger;
- commissielid: lid van een raadscommissie;
- commissievoorzitter: voorzitter van een raadscommissie of zijn plaatsvervanger;
- griffier: griffier van de raad of zijn plaatsvervanger;
- voorzitter: voorzitter van de raad of zijn plaatsvervanger;

HOOFDSTUK 2. INSTELLING, TAKEN EN SAMENSTELLING

Paragraaf 2. Instelling en taken

Artikel 2. Instelling raadscommissies

Er is een:

a. raadscommissie Samenleving, waarvan de werkzaamheden onder andere de volgende onderwerpen raken: onderwijs, sport, cultuur, sociaal domein en volksgezondheid;
b. raadscommissie Ruimte, waarvan de werkzaamheden onder andere de volgende onderwerpen raken: duurzaamheid, verkeer, vervoer en waterstaat, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing, en
c. raadscommissie Middelen, waarvan de werkzaamheden onder andere de volgende onderwerpen raken: bestuur en ondersteuning, veiligheid, financiën, economie en recreatie.

Artikel 3. Taken

Een raadscommissie:

a. brengt advies uit aan de raad over die onderwerpen waarop haar werkzaamheden betrekking hebben;
b. kan advies uitbrengen aan de raad over andere onderwerpen dan bedoeld onder a, en
c. voert overleg met het college of de burgemeester over in ieder geval de door hen verstrekte inlichtingen en het gevoerde bestuur ten aanzien van de onderwerpen, bedoeld onder a.

Paragraaf 2. De samenstelling

Artikel 4. De commissieleden

1. Een raadscommissie bestaat uit ten minste één en maximaal twee commissieleden per fractie. Zowel raadsleden als niet-raadsleden kunnen commissielid zijn.
2. De commissieleden worden door de raad op voordracht van de fracties benoemd. Iedere fractie kan hoogstens drie commissieleden die geen raadslid zijn voordragen ter benoeming door de raad.
3. Elke fractie kan in een raadscommissie maximaal één niet-raadslid afvaardigen.
4. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen raadslid zijn. De Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven onderzoekt de stukken van de ter benoeming als commissielid voorgedragen personen. De commissie brengt hierover schriftelijk of mondeling verslag uit aan de raad.
5. De raad kan besluiten een commissielid te ontslaan op voorstel van de fractie die het lid voor benoeming heeft voorgedragen.
6. Ieder commissielid kan ontslag nemen door zijn ontslag schriftelijk in te dienen bij de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.
7. Het lidmaatschap van een commissielid eindigt in ieder geval:
    a. Als niet meer wordt voldaan aan de vereisten van het lidmaatschap genoemd in het derde lid;
    b. Als het commissielid benoemd is op voordracht van een fractie die niet langer vertegenwoordigd is in de raad;
    c. Met het einde van de zittingsperiode van de raad.
8. De commissievoorzitter roept een nieuwbenoemd commissielid op voor de commissievergadering om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.

Artikel 5. De commissievoorzitter

1. De raad benoemt commissievoorzitters en een plaatsvervangend commissievoorzitter.
2. Een commissievoorzitter is belast met:
    a. De handhaving van de orde in de vergadering;
    b. het doen naleven van deze Verordening, en
    c. de overige taken die op grond van deze Verordening of de Gemeentewet aan hem zijn toegedeeld.
3. Een commissievoorzitter heeft tijdens een commissievergadering dezelfde bevoegdheden als de voorzitter tijdens een vergadering van de Raad.
4. Een commissievoorzitter kan ontslag nemen door zijn ontslag schriftelijk in te dienen bij de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.
5. Als door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, beslist de raad zo spoedig mogelijk over de vervulling daarvan.
6. Het commissievoorzitterschap eindigt in ieder geval met het einde van de zittingsperiode van de raad.

Artikel 6. Waarneming commissievoorzitterschap

1. Als de commissievoorzitter niet beschikbaar is, wordt het commissie voorzitterschap waargenomen door:
    a. de plaatsvervangend commissievoorzitter;
    b. als die niet beschikbaar is: de commissievoorzitter van een andere raadscommissie.
2. Een waarnemend commissievoorzitter heeft de taken en bevoegdheden van de commissievoorzitter die nodig zijn voor de waarneming.

Artikel 7. De commissiegriffier

1. De griffier van de raad wijst ter ondersteuning van iedere raadscommissie een op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar aan als commissiegriffier.
2. Een commissiegriffier is aanwezig in alle commissievergaderingen.
3. Als de commissiegriffier niet beschikbaar is, wordt hij vervangen door een door de griffier van de raad aangewezen op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar.
4. Een commissiegriffier kan op uitnodiging van de commissievoorzitter aan beraadslagingen in vergaderingen deelnemen.

HOOFDSTUK 3. COMMISSIEVERGADERINGEN

Paragraaf 1. Voor de vergadering

Artikel 8. Oproep en agenda

1. De commissievoorzitter roept commissieleden ten minste zeven dagen voor een commissievergadering schriftelijke op en deelt met hen de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken.
2. De commissievoorzitter kan in spoedeisende gevallen nadat hij commissieleden schriftelijk heeft opgeroepen een aanvullende agenda opstellen. Deze wordt zo snel mogelijk met de daarbij behorende stukken met de commissieleden gedeeld.
3. De stukken waaromtrent op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden in afwijking van het eerste en tweede lid bij de griffie ter inzage gelegd.
4. De agenda wordt bij het begin van een vergadering door de commissie vastgesteld.

Artikel 9. Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die horen bij de onderwerpen of voorstellen op een agenda, worden gelijktijdig met de schriftelijke oproep op elektronische wijze beschikbaar gesteld. Als er na de schriftelijke oproep stukken beschikbaar worden gesteld of ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de commissieleden.
2. Informatie van de raad of aan de raad verstrekte informatie waaromtrent op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden in afwijking van het eerste lid bij de griffie ter inzage gelegd.

Artikel 10. Openbare kennisgeving

Commissievergaderingen worden aangekondigd op de website van de gemeente.

Paragraaf 2. Tijdens de vergadering

Artikel 11. Presentielijst

1. De commissiegriffier zorgt voor het bijhouden van presentielijsten van commissievergaderingen.
2. Commissieleden ondertekenen de presentielijst als zij de vergaderzaal binnenkomen. Aan het einde van de vergadering stellen de commissievoorzitter en de commissiegriffier de presentielijst vast door deze te ondertekenen.

Artikel 12. Opening vergadering bij vergaderquorum

1. De commissievoorzitter opent de vergadering pas als volgens de presentielijst blijkt dat meer dan de helft van de commissieleden aanwezig is.
2. Als meer dan de helft van de commissieleden een kwartier na de beoogde begintijd van de vergadering niet aanwezig is, belegt de commissievoorzitter een nieuwe vergadering. Deze

kan op zijn vroegst pas plaats vinden vierentwintig uur nadat de commissieleden voor deze vergadering zijn opgeroepen. In die vervangende vergadering vervalt de eis dat meer dan de helft van de commissieleden aanwezig moet zijn.

Artikel 13. Schorsing of sluiting van de vergadering
De commissievoorzitter schorst of sluit de vergadering als hij denkt dat dit nodig is voor een goed verloop van de vergadering of om de orde te bewaren.

Artikel 14. Spreken in de vergadering
1. In de vergadering voert eenieder slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben.
2. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen vindt plaats in ten hoogste twee termijnen, tenzij de commissie anders beslist.
3. Spreektermijnen worden door de commissievoorzitter afgesloten.
4. Commissieleden voeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord over hetzelfde onderwerp of voorstel.
5. Bij de bepaling hoeveel keer een commissielid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.

Artikel 15. Deelname aan de beraadslaging door anderen
Een raadscommissie kan besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.

Artikel 16. Spreekrecht inwoners en anderen
1. Inwoners en anderen kunnen in een vergadering het woord voeren over een onderwerp dat op de agenda staat, maar ook over een onderwerp dat niet op de agenda staat. Het woord kan niet gevoerd worden over:
    a. Over een besluit van een van de bestuursorganen van de gemeente waartegen bezwaar of beroep openstaat of heeft opengestaan;
    b. Over benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen, en
    c. Indien een klacht als bedoeld in artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend.
2. Diegene die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit voor 12.00 uur op de dag voorafgaand aan de commissievergadering aan de commissiegriffier onder vermelding van zijn naam, adres en telefoonnummer en het onderwerp waarover hij het woord wil voeren.
3. De commissievoorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding, tenzij afwijking van die volgorde in het belang is van de orde van de vergadering.
4. De inspreker voert ten hoogste vijf minuten het woord, nadat de commissievoorzitter hem dit heeft verleend. Het is hen niet toegestaan de persoonsgegevens van derden, zoals namen of adressen, in hun bijdrage te vermelden.
5. De commissievoorzitter kan de deelnemers aan de vergadering toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. Er vindt geen discussie plaats tussen een inspreker en deelnemers van de vergadering.

Artikel 17. Voorstel van orde
Een voorstel van orde betreffende de vergadering kan door de commissievoorzitter of een commissielid worden gedaan. De commissie beslist hier meteen over.

Artikel 18. Interrupties
De commissievoorzitter kan interrupties toelaten. Deze moeten bestaan uit korte opmerkingen of vragen, zonder inleiding.

Paragraaf 3. Advies aan de raad en beslissingen

Artikel 19. Advies aan de raad en beslissingen

1. Als een raadscommissie een advies aan de raad uitbrengt, beslissen de leden op voorstel van de commissievoorzitter over de inhoud van het advies.
2. In een vergadering vinden geen stemmingen plaats, met uitzondering van stemmingen over geheimhouding en met betrekking tot de orde.

Paragraaf 4. Verslaglegging

Artikel 20. Audiovisueel verslag

1. De commissiegriffier is verantwoordelijk voor audiovisuele verslagen en een kort zakelijk verslag van commissievergaderingen.
2. Uit een kort zakelijk verslag blijkt in ieder geval:
    a. de namen van de aanwezige commissievoorzitter, de griffier, de commissiegriffier, de burgemeester, de wethouders en de commissieleden, en de namen van de overige personen die het woord hebben gevoerd;
    b. een aantekening van commissieleden die afwezig waren;
    c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
    d. een zakelijke samenvatting van het advies aan de raad;
    e. een overzicht van de gedane toezeggingen, en
    f. bij het desbetreffende agendapunt, de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 16 door de raad is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.
3. Een conceptverslag wordt gelijktijdig met de verzending aan de commissieleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de commissievergadering waarop het betrekking heeft.
4. De verslagen worden in een commissievergadering ter vaststelling aangeboden. Vastgestelde verslagen worden door de commissievoorzitter en de commissiegriffier ondertekend.
5. Het verslag wordt na de commissievergadering openbaar gemaakt.

Paragraaf 5. Besloten vergaderingen

Artikel 21. Toepassing verordening op besloten vergaderingen

Op besloten commissievergaderingen is deze verordening van overeenkomstige toepassing voor zover dat niet strijdig is met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 22. Verslag besloten vergadering

1. Conceptverslagen van besloten commissievergaderingen worden niet verspreid, maar worden bij de griffie ter inzage gelegd.
2. Deze verslagen worden zo spoedig mogelijk in een commissievergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering neemt de commissie een besluit over het al dan niet opheffen van de geheimhouding op het verslag.
3. De verslagen worden in een commissievergadering ter vaststelling aangeboden. Vastgestelde verslagen worden door de commissievoorzitter en de commissiegriffier ondertekend.

Artikel 23. Opheffing geheimhouding

Als de raad op grond van artikel 89, vierde lid, van de Gemeentewet voornemens is de geheimhouding van aan de raad verstrekte informatie op te heffen, wordt, als de raadscommissie die geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten vergadering met de raadscommissie overleg gevoerd.

Paragraaf 6. Bezoekers en pers

Artikel 24. Bezoekers en pers

1. Bezoekers en vertegenwoordigers van de pers mogen de openbare raadsvergadering bijwonen vanaf de plaatsen die voor hen zijn bedoeld.
2. Het is niet toegestaan om goed- of afkeuring te laten zien of de vergadering op een andere manier te verstoren.
3. De commissievoorzitter is bevoegd, wanneer de orde in de vergadering op enigerlei wijze door toehoorders wordt verstoord, deze en zo nodig andere toehoorders te doen vertrekken.
4. Hij is bevoegd toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering te ontzeggen.

Artikel 25. Beeld- en geluidsregistraties

Degenen die beeld- of geluidsregistraties willen maken van een openbare commissievergadering, vragen daarvoor toestemming van de commissievoorzitter en volgen zijn aanwijzingen. De orde of voortgang van de vergadering mag daarbij niet worden verstoord.

HOOFDSTUK 4. BEELDVORMENDE VERGADERINGEN

Artikel 26. Beeldvormende vergaderingen

1. De raad en de raadscommissies kunnen zich tijdens een beeldvormende vergadering laten informeren.
2. Een beeldvormende vergadering vindt plaats op verzoek van de raad, een commissie, het college, de burgemeester of derden.
3. Een beeldvormende vergadering is openbaar, tenzij de agendacommissie anders besluit.
4. Een beeldvormende vergadering wordt geleid door een commissievoorzitter of de voorzitter van de raad, tenzij de agendacommissie anders besluit.
5. Tijdens een beeldvormende vergadering kan het college of de burgemeester zich laten bijstaan door ambtenaren of derden.
6. Een commissiegriffier zorgt voor het bijhouden van presentielijsten van beeldvormende vergaderingen.
7. Raadsleden en commissieleden ondertekenen de presentielijst als zij de vergaderzaal binnenkomen. Aan het einde van de beeldvormende vergadering stellen de commissievoorzitter en de commissiegriffier de presentielijst vast door deze te ondertekenen.
8. De commissiegriffier is verantwoordelijk voor audiovisuele verslagen van openbare beeldvormende vergaderingen.

HOOFDSTUK 5. SLOTBEPALINGEN

Artikel 27. Uitleg verordening

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist de commissie op voorstel van de commissievoorzitter.

Artikel 28. Intrekking oude verordening

De Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar wordt ingetrokken.

Artikel 29. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie in het gemeenteblad.

2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 september 2025.

de griffier	de voorzitter
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Bijlage 6

onderwerp Toelichting Verordening op de raadscommissies 2025
zaaknummer Z/24/476670/INT/25/1268396

Toelichting Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025

LEESWIJZER
Als een bepaling geen toelichting nodig heeft, wordt ze bij de artikelsgewijze toelichting overgeslagen.

ALGEMEEN
De Gemeentewet onderscheidt drie typen commissies: de raadscommissie, de bestuurscommissie en de overige commissie (respectievelijk artikel 82, 83 en 84 van de Gemeentewet). De Gemeentewet verplicht overigens niet tot het instellen van raadscommissies. In Zevenaar is gekozen voor de instelling van drie raadscommissies. De commissies hebben een voorbereidende taak, de bedoeling is dat het politieke debat vooral in de raad plaatsvindt.

Raadscommissies (artikel 82 Gemeentewet)
Raadscommissies kunnen de besluitvorming van de raad voorbereiden en overleggen met het college of de burgemeester. Deze commissies kunnen worden omschreven als de commissies waarin feitelijk raadswerk wordt verricht. Raadscommissies kunnen geen besluiten in juridische of politieke zin nemen. Hiervoor is besluitvorming in de raadsvergadering zelf noodzakelijk.

Bestuurscommissies (artikel 83 Gemeentewet)
Een tweede type commissie is de bestuurscommissie. Bestuurscommissies worden in het leven geroepen om bevoegdheden uit te oefenen die worden overgedragen door een ander orgaan (delegatie). De regel die hierbij geldt, is dat het orgaan dat een bestuurscommissie instelt alleen bevoegdheden aan deze commissie kan overdragen die het zelf heeft. Een voorbeeld van een bestuurscommissie die door de raad wordt ingesteld is de werkgeverscommissie, waaraan de raad de uitoefening van de werkgeversfunctie ten aanzien van raadsleden en de griffier kan overdragen.

Overige commissies (artikel 84 Gemeentewet)
Ten slotte biedt de Gemeentewet ook de mogelijkheid andere commissies dan raadscommissies en bestuurscommissies in te stellen. Deze 'restcategorie' laat zien dat sprake is van een open commissiestelsel.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 3. Taken
De taken van de raadscommissies zijn vastgelegd in artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet. De raadscommissies bereiden de besluitvorming van de raad voor en overleggen met het college of de

burgemeester. De raadscommissies zijn vooral gericht op de voorbereiding en informatievoorziening, het politieke debat vindt plaats in de raad.

De taak om de besluitvorming van de raad voor te bereiden komt tot uitdrukking in de taak advies uit te brengen over een voorstel of onderwerp. De raadscommissie kan ook uit eigener beweging advies aan de raad uitbrengen, ook dit advies kan aanleiding zijn voor besluitvorming in de raad. De taken van de raadscommissie zijn in essentie dezelfde als die van de raad, die van kaderstellend, controlerend en volksvertegenwoordigend orgaan.

De raadscommissie bepaalt evenals de raad haar eigen agenda. De agendacommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke afstemming van raads- en commissievergaderingen. Veelal zal het echter wel zo zijn dat een onderwerp eerst in een raadscommissie wordt besproken.

Artikel 4. De commissieleden
De raad bepaalt de samenstelling van de raadscommissies. Wel schrijft artikel 82, derde lid, van de Gemeentewet voor dat de raad moet zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde politieke groeperingen. Om dit te bereiken schrijft het eerste lid voor dat een raadscommissie bestaat uit een minimum en maximum aantal leden per fractie. De verhoudingen in de raadscommissies hoeven overigens blijkens jurisprudentie niet exact overeen te komen met de verhoudingen in de raad. Daarnaast is in het eerste lid bepaalt dat de leden van een raadscommissie geen raadslid hoeven te zijn. Wel zijn het de fracties die de leden voordragen.

Tweede en derde lid
De commissieleden worden door de raad benoemd, op voordracht van de fracties. Fracties kunnen hoogstens drie commissieleden die geen raadslid zijn voordragen. Het is aan de fracties zelf is om te bepalen wie de betreffende fractie vertegenwoordigen in de verschillende commissies. Het is enkel mogelijk – overeenkomstig het vierde lid zelfs verplicht - de benoeming van een voorgedragen lid te weigeren als het een commissielid betreft die geen raadslid is en die niet voldoet aan bepaalde vereisten van de Gemeentewet. In het derde lid is vastgelegd dat twee commissieleden die beiden geen raadslid zijn, niet tegelijk namens een fractie zitting kunnen hebben in een commissievergadering. In een commissievergadering mogen dus wel namens een fractie plaatsnemen:

- twee raadsleden;
- één raadslid en een commissielid dat geen raadslid is;
- één raadslid, of
- één commissielid dat geen raadslid is.

Vierde lid
Op grond van het vierde lid moeten commissieleden, evenals raadsleden, voldoen aan hetgeen is bepaald in de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet. Dit betekent onder andere dat zij achttien jaar moeten zijn, over een geldige verblijfstitel moeten beschikken, hun nevenfuncties openbaar moeten maken, geen functie als bedoeld in artikel 13 van de Gemeentewet mogen vervullen en geen verboden handelingen als bedoeld in artikel 15 van de Gemeentewet mogen verrichten. Om te beoordelen of wordt voldaan aan de eisen wordt gebruik gemaakt van een geloofsbrievenonderzoek door de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven als bedoeld in het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025. Dit onderzoek gaat vooraf aan het raadsbesluit waarmee de commissieleden benoemd worden.

Vijfde, zesde en zevende lid
Er zijn verschillende manieren waarop het lidmaatschap van een raadscommissie kan eindigen. De raad kan een lid van een raadscommissie op voorstel van de fractie die het lid heeft voorgedragen ontslaan (vijfde lid). Maar het lidmaatschap van een raadscommissie eindigt ook, van rechtswege, indien een lid niet meer voldoet aan de in artikel 4, vierde lid, gestelde eisen (zevende lid, onder a), indien een lid is benoemd op voordracht van een fractie die niet meer vertegenwoordigd is in de raad (zevende lid, onder b) en met het einde van de zittingsperiode van de raad (zevende lid, onder c). De benoeming eindigt derhalve van rechtswege, de raad hoeft hen niet te ontslaan. Deze situatie kan zich voordoen in geval van een splitsing van een fractie. De ontstane nieuwe fractie heeft dan overigens op grond van het eerste lid recht op een eigen commissieleden. Commissieleden kunnen hun ontslag ook schriftelijk indienen bij de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat dan een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.

Artikel 5. De commissievoorzitter
De raad benoemt de commissievoorzitters en hun plaatsvervanger. Op grond van artikel 82, vierde lid, van de Gemeentewet kan enkel een raadslid als voorzitter van een raadscommissie benoemd worden. De commissievoorzitter heeft tijdens een commissievergadering dezelfde bevoegdheden als de voorzitter tijdens een vergadering van de Raad (derde lid). Een commissievoorzitter kan ontslag nemen door zijn ontslag schriftelijk in te dienen bij de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd (vierde lid). Het commissievoorzitterschap eindigt in ieder geval met het einde van de zittingsperiode van de raad (zesde lid).

Artikel 8. Oproep en agenda
Het eerste lid stelt verplicht dat de commissievoorzitter een vastgesteld aantal dagen vóór een vergadering de leden van zijn raadscommissie een schriftelijke oproep, waarin de vergadering wordt aangekondigd, en de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken stuurt (eerste lid). In het eerste lid gaat het om een voorlopige agenda. In de dagelijkse praktijk van de gemeente zal het niet altijd mogelijk zijn om ruim voor de commissievergadering een agenda op te stellen, die ook zicht heeft op de actualiteiten. In een dergelijke situatie kan de commissievoorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep zo nodig een aanvullende agenda en stukken rondsturen (tweede lid).

Als omtrent stukken op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de commissieleden op verzoek inzage (derde lid en artikel 8, derde lid). Van geheimhouding wordt melding gemaakt op de stukken.

Het opstellen van de voorlopige agenda gebeurt door de agendacommissie. De instelling en taken van deze commissie zijn geregeld in het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Zevenaar 2025. Uiteindelijk bepaalt een raadscommissie zijn eigen agenda door deze vast te stellen. De agenderende rol van een raadscommissie komt tot uitdrukking in het vierde lid.

Artikel 9. Ter inzage leggen van stukken
Geïnteresseerden moeten de mogelijkheid hebben om stukken in te zien. Daarom worden alle stukken gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep, op elektronisch wijze beschikbaar gesteld (eerste lid). Dit gaat via een digitaal raadsinformatiesysteem of door plaatsing op de gemeentesite.

Als omtrent stukken op grond van hoofdstuk Va van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de commissieleden op verzoek inzage (derde lid en artikel 8, derde lid). Van geheimhouding wordt melding gemaakt op de stukken.

Artikel 10. Openbare kennisgeving
Met dit artikel wordt invulling gegeven aan het voorschrift van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet. In dit artikel wordt vastgelegd op welke wijze commissievergaderingen worden aangekondigd.

Artikel 11. Presentielijst
De presentielijst en de ondertekening door de voorzitter en de commissiegriffier zijn bedoeld om formeel vast te stellen dat het vergaderquorum aanwezig is. Daarnaast is de presentielijst van belang om de vergoedingen van de niet-raadsleden die lid zijn van de raadscommissie te kunnen vaststellen.

Artikel 13. Schorsing of sluiting van de vergadering
De commissievoorzitter kan de vergadering schorsen of sluiten als hij denkt dat dit nodig is voor een goed verloop van de vergadering. Zo kan de commissievoorzitter schorsen of sluiten om de orde te handhaven, op verzoek van de raad of in spoedeisende gevallen. Voordat de commissievoorzitter de vergadering schorst of sluit doet hij hiervan mededeling aan de raad. In het geval van een schorsing geeft hij aan op welk moment de vergadering wordt hervat. De commissievoorzitter sluit vergaderingen doorgaans niet voordat de eerder vastgestelde agenda is behandeld.

Artikel 14. Spreken in de vergadering
Sprekers voeren slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben. Sprekers voeren het woord in alle gevallen via de voorzitter. Dat betekent dat spreker zich niet tot elkaar, maar in hun woordkeuze tot de voorzitter richten.

Indien de commissie van mening is dat na de tweede termijn verdere beraadslaging nodig is, kan zij daartoe uitdrukkelijk besluiten. De commissievoorzitter sluit elke spreektermijn af. Dit behoeft overigens niets te veranderen aan de praktijk dat een portefeuillehouder antwoordt na de inbreng van de raadsleden in een eerste of tweede termijn. Het stellen van vragen dient ook als een spreektermijn beschouwd te worden. Een verzoek van een raadslid na afloop van de tweede termijn om nog een korte reactie te geven, dient de voorzitter niet te honoreren.

Artikel 15. Deelname aan de beraadslaging door anderen
Dit artikel is nodig omdat de in artikel 22 van de Gemeentewet geregelde immuniteit ook van toepassing is op leden van raadscommissies en andere personen die aan de beraadslagingen deelnemen (artikel 82, vijfde lid, Gemeentewet). Het gaat in dit artikel om anderen dan de leden, de voorzitter, de burgemeester en de wethouders. Zij hebben altijd de mogelijkheid om aan de beraadslagingen deel te nemen (artikel 21, gelezen in samenhang met artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet). Dat anderen aan de beraadslaging kunnen deelnemen betekent niet dat zij dezelfde rechten hebben als de leden. Een andere spreker heeft onder meer geen recht om een voorstel over de spreektijd of over de orde van de vergadering te doen.

Artikel 16. Spreekrecht inwoners en anderen
Het geven van spreekrecht aan inwoners en anderen is een manier om hen meer te betrekken bij de besluitvorming van de raad. Doordat de raadsvergadering het sluitstuk is van het besluitvormingsproces dat lang daarvoor is begonnen (ambtelijke organisatie, college, commissies) is er voor gekozen het

spreekrecht op te nemen in de Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025. In die fase zijn de fracties nog bezig hun mening te vormen. Een inspreekmogelijkheid tijdens de raadsvergadering is doorgaans minder effectief. Het verslag van een commissievergadering wordt ook toegezonden aan insprekers (artikel 20, derde lid, Verordening op de raadscommissies van de gemeente Zevenaar 2025).

Eerste lid
Het spreekrecht geldt voor onderwerpen die op de agenda van de commissie staan, maar ook voor de onderwerpen die niet op de agenda staan. Er zijn drie situaties genoemd waarover niet kan worden ingesproken. Als een besluit van de raad of het college vatbaar is voor bezwaar, en de burger belanghebbende is, kan de burger een bezwaarschrift indienen. Ook kan in situaties beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Dit zijn formele procedures die zien op de rechtsbescherming van de burger. Verder zijn de benoemingen, keuzen, voordrachten en aanbevelingen van personen uitgesloten van het spreekrecht van burgers, omdat inspraak over - de belangen van – kandidaten al dan niet in de uitoefening van hun ambt of functie kan schaden. Ten slotte kunnen burgers zich ook niet uitlaten over onderwerpen waar zij op grond van artikel 9:2 Algemene wet bestuursrecht een klacht over kunnen indienen. Deze procedure gaat vóór het spreekrecht van burgers.

Tweede lid
De inwoners die wensen in te spreken kunnen zich tot 12.00 uur op de dag voorafgaand aan een commissievergadering melden bij de commissiegriffier. Waar de agenda van de commissievergaderingen het toestaat kan hiermee flexibel worden omgegaan om de servicegerichtheid naar inwoners en anderen te vergroten.

Vierde lid
Aan insprekers wordt slechts éénmaal het woord gegeven. Het is hen niet toegestaan de persoonsgegevens van derden, zoals namen of adressen, in hun bijdrage te vermelden.
Als richtlijn wordt 5 minuten spreektijd per inspreker aangehouden. Op voorstel van de commissievoorzitter, die in eerste instantie voor een ordentelijk verloop van de vergadering moet zorgen en dus moet kunnen aanvoelen of een verkorting of verlenging van de spreektijd gewenst is, kan van deze richtlijn worden afgeweken.

Vijfde lid
De commissievoorzitter kan het leden van de commissie toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. Er vindt geen discussie plaats tussen een inspreker en deelnemers aan de vergadering.

Artikel 17. Voorstellen van orde
Ieder lid heeft te allen tijde het recht een voorstel van orde te doen. De beslissing of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde is aan de raadscommissie. Over een voorstel van orde wordt direct, zonder beraadslaging, besloten door de raadscommissie. Bij het staken van stemmen is het voorstel niet aangenomen (artikel 32, vierde lid, van de Gemeentewet is hierop niet van toepassing). Een voorstel van orde betreft bijvoorbeeld het schorsen van de vergadering voor een (overleg) pauze of een voorstel over de (beperking van de) spreektijden van de leden en overige deelnemers aan de commissievergadering.

Artikel 19. Advies aan de raad en beslissingen
Met het gebruik van het woord "beslissen" in het eerste lid wordt niet bedoeld dat de commissie besluiten, als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb), neemt. Een raadscommissie bereidt de besluitvorming in de raad voor en overlegt met het college en de burgemeester. Alleen in de

raadsvergadering kunnen formele besluiten (Awb) worden genomen. Een raadscommissie geeft wel gevraagd en ongevraagd advies aan de raad.

Artikel 20. Audiovisueel verslag
Dit artikel regelt de verslagleggende taak van de commissiegriffier en de wijze waarop het verslag wordt vastgesteld. Het maken van een verslag is niet verplicht. Van commissievergaderingen wordt een audiovisueel verslag opgenomen en kort en zakelijk schriftelijke verslag opgesteld. Het conceptverslag wordt tegelijkertijd met de schriftelijke oproep verstuurd aan de leden en overige personen die het woord gevoerd hebben. De commissiegriffier verleent de ambtelijke bijstand aan de raadscommissie. Daarom is de commissiegriffier aangewezen om het verslag op te stellen. Nadat de commissie het verslag heeft vastgesteld, ondertekenen de commissiegriffier en de commissievoorzitter deze.

Artikel 21. Toepassing verordening op besloten vergaderingen
Bij bepalingen die van overeenkomstige toepassing zijn, kan onder meer gedacht worden aan de bepalingen omtrent het tijdig verzenden van stukken, het vergaderquorum en voorstellen van orde. De bepalingen van deze verordening zijn echter niet van toepassing, voor zover de toepassing van die bepalingen strijdig is met het besloten karakter van de vergadering. Zo zullen er bijvoorbeeld geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt kunnen worden. Ten aanzien van de stukken die betrekking hebben op een besloten vergadering en het behandelde zal een raadscommissie moeten besluiten of geheimhouding als bedoeld in artikel 86 van de Gemeentewet wordt opgelegd dan wel opgeheven.

Artikel 22. Verslag besloten vergadering
Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet is artikel 23 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. Het vierde lid van artikel 23 van de Gemeentewet schrijft voor dat van een besloten vergadering een afzonderlijk verslag wordt opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt, tenzij de raad, en in dit geval dus een raadscommissie, anders beslist. In aanvulling hierop bepaalt het eerste lid dat het verslag van een besloten vergadering ter inzage ligt bij de griffie.

Artikel 23. Opheffing geheimhouding
Een raadscommissie kan geheimhouding op informatie leggen en die informatie ook aan de raad verstrekken. De raad kan de geheimhouding opheffen van aan de raad verstrekte informatie (artikel 89, vierde lid, van de Gemeentewet). Wel bestaat er een overlegverplichting, waarmee recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

Artikel 24. Bezoekers en pers
Artikel 26, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet regelen dat de voorzitter van de raad toehoorders die de orde verstoren, kan doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toezegging kan ontzeggen. Voor raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet, het derde lid voorziet hierin.

Artikel 25. Beeld- en geluidsregistraties
Aangezien de vergaderingen van een raadscommissie in principe openbaar zijn, kunnen radio- en tv-stations beeld- en geluidsregistraties maken. Dit is niet het geval als het een besloten vergadering betreft. Bij het maken van beeld- en geluidsregistraties wordt rekening gehouden met de privacy van insprekers of het publiek. Raadsleden daarentegen hebben een publieke functie. Het is mogelijk om een aanwijzing te geven dat publiek slechts vanaf een bepaalde afstand in beeld mag worden gebracht. Ook kan een

aanwijzing zijn dat burgers die inspreken niet gefilmd mogen worden, uiteraard in overleg met de insprekers. Mogelijk hebben zij geen probleem met beeldregistraties.

Artikel 26. Beeldvormende vergaderingen
In de beeldvormende vergaderingen van de raad kunnen raads- en commissieleden zitting hebben. Er wordt voorbereidend raadswerk verricht, de leden kunnen zich laten informeren over onderwerpen en met betrokkenen en belanghebbenden in gesprek gaan.

Net als in commissievergaderingen kunnen derden worden gevraagd deel te nemen aan de beraadslagingen. Dit is opgenomen in het vijfde lid. Zo kan het college of de burgemeester zich laten bijstaan door ambtenaren of derden. Het is van belang op te merken dat de ambtenaren en anderen die te gast zijn, niet dezelfde politieke verantwoordelijkheden dragen als de leden van het college. Dit heeft gevolgen voor de interactie tussen raads- en commissieleden en hen die het college bijstaan. Zo is vragen naar technische of feitelijke informatie mogelijk, maar is het afleggen van verantwoording voor gemaakte keuzes primair aan de leden van het college. Vragen die hierop zien worden dan ook aan het college gericht.

De presentielijst is van belang om de vergoedingen van de niet-raadsleden die de door de agendacommissie vastgestelde beeldvormende vergadering bijwonen, vast te stellen.

Raadsvoorstel

onderwerp	Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025
zaaknummer	Z/25/493371
documentnummer	INT/25/1254610
portefeuillehouder	Werkgeverscommissie
portefeuille	Bestuur & Ondersteuning / Griffie

1. Samenvatting

Iedere gemeenteraad heeft een griffier. Voor de griffier dient een ambtsinstructie te worden vastgesteld. Deze instructie beschrijft (in hoofdlijnen) de werkzaamheden, taken, bevoegdheden en het bredere takenpakket van de griffier. Er is voor de griffier van de gemeenteraad van Zevenaar niet eerder een ambtsinstructie vastgesteld. Artikel 107a, tweede lid, van de Gemeentewet schrijft voor dat iedere gemeenteraad een dergelijke instructie voor de griffier dient vast te stellen.

2. Raadsvoorstel

Uw raad wordt voorgesteld de volgende instructie vast te stellen:

1. Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025.

3. Waarom naar de raad

Artikel 107a, tweede lid, van de Gemeentewet bepaalt dat de gemeenteraad in een instructie nadere regels stelt over de taak en bevoegdheden van de griffier.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met het vaststellen van een ambtsinstructie voor de griffier voldoet de gemeente Zevenaar aan artikel 107a, tweede lid van de Gemeentewet. Daarnaast voorziet de instructie in helderheid, duidelijkheid en transparantie over het takenpakket van de griffier.

5. Argumenten

1.1. *Wettelijke verplichting*

De raad is op grond van de Gemeentewet de werkgever ten aanzien van de griffier en de op de griffie werkzame ambtenaren. Voorde praktische en dagelijkse uitvoering van deze werkgeverstaak wordt gebruik gemaakt van de werkgeverscommissie die namens de raad deze taak vervuld. Artikel 107a, lid 2 van de Gemeentewet stelt dat een raad een instructie voor de griffier dient vast te stellen.

1.2. *Actuele en veelomvattende ambtsinstructie*

De voorliggende instructie is gebaseerd op de modelinstructies (2023) voor de griffier van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Vereniging van Griffiers (VvG). Met het oog op de veranderende rol van de griffier, het komen tot een generiek functieprofiel en nadruk op (het versterken van) de eigenstandige positie van de griffier heeft er in 2025 een actualisatie van deze modelinstructie plaatsgevonden (zie bijlage 2). De voorliggende instructie voorziet in de meest actuele taken, bevoegdheden en omschrijvingen.

1.3. *Instructie geeft helderheid en duidelijkheid*

Het vaststellen van een ambtsinstructie voor de griffier geeft helderheid en duidelijkheid over zijn/haar taken en bevoegdheden. Dit geldt voor zowel raad, ambtelijke organisatie en college.

1.4. Lokale invulling van de rol van de griffie

De Gemeentewet biedt ruimte (art. 107) voor het lokaal invulling geven aan de rol van de griffie en van de werkzaamheden van de griffier. Hiermee biedt de ambtsinstructie ook direct een actueel plaatje van het profiel van de griffier. Bij het werven van griffiepersoneel kan bij het vaststellen van het gewenste profiel geput worden uit de bepalingen (of zaken die hieruit voortvloeien) in deze instructie.

1.5. Werkgeverschap griffie

De werkgeverscommissie heeft de aan haar overgedragen bevoegdheden ten aanzien van het griffiepersoneel gemandateerd aan de griffier (voortvloeiend uit art. 2, derde lid van de Verordening werkgeverscommissie gemeenteraad Zevenaar 2018). Met deze instructie wordt duidelijk gemaakt hoe de griffier hier invulling aan geeft.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De werkgeverscommissie van de gemeenteraad is via de 'Verordening werkgeverscommissie gemeenteraad Zevenaar 2018' (art. 2, eerste lid) gemandateerd door uw raad voor het uitvoeren van het werkgeverschap ten aanzien van de griffier en zal erop toezien dat de taken en bevoegdheden, zoals omschreven in de instructie, worden uitgevoerd. Evaluatie hierover volgt in periodieke gesprekken met de werkgeverscommissie en de griffier over het door hem of haar gevoerde beleid en uitgevoerde werkzaamheden.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Na vaststelling wordt de Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025 digitaal gepubliceerd in het elektronische gemeenteblad.

9. Kosten, baten en dekking

Aan dit besluit zijn geen personele, organisatorische of financiële gevolgen verbonden.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/25/1263207	Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025 (geconsolideerde versie)
2.	INT/25/1254647	Modelinstructie voor de griffier (nieuw model februari 2025)
3.	INT/25/1254638	Ledenbrief VNG Modelinstructie voor de griffier 2025
4.	INT/25/1254894	Implementatiehandleiding instructie voor de griffier 2025

De werkgeverscommissie van de raad van de gemeente Zevenaar,

De griffier,	De voorzitter,
Lennart Sluis	Nathani Niebuur-Sluiter

Raadsbesluit

onderwerp	Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025
zaaknummer	Z/25/493371
documentnummer	INT/25/1254610

Besluit van de raad van de gemeente Zevenaar tot vaststelling van de Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de werkgeverscommissie van 6 mei 2025 met kenmerk INT/25/1254610;

gelet op artikel 107a, tweede lid, van de Gemeentewet;

besluit de volgende instructie vast te stellen:

Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025

Artikel 1. Definities
Deze instructie verstaat onder:
- College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar;
- Griffier: de functionaris bedoeld in artikel 107 of 107d Gemeentewet;
- Griffie: het gedeelte van de gemeentelijke organisatie dat valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad, bestaande uit de griffier en de onder verantwoordelijkheid van de griffier functionerende medewerkers;
- Werkgeverscommissie: een door de raad op grond van artikel 83 Gemeentewet ingestelde commissie waaraan de werkgeversfunctie voor de griffier is gedelegeerd;
- Presidium: een door de raad ingesteld orgaan belast met onder andere de werkwijze van de raad en raadscommissies.

Artikel 2. Algemene taken en verantwoordelijkheden
1. De griffier draagt zorg voor een goede en doelmatige ondersteuning van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen.
2. De griffier geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad, de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen en de individuele leden.

Artikel 3. Taken besluitvorming
1. De griffier adviseert de voorzitter van de gemeenteraad en de voorzitters van de door de gemeenteraad ingestelde commissies over een goede voorbereiding en een goed verloop van de vergaderingen.

2. De griffier adviseert de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde raadscommissies over de vraag of de aangeleverde voorstellen en besluiten rijp zijn voor besluitvorming en over de wijze van behandeling.
3. De griffier is aanwezig bij de vergaderingen van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en is verantwoordelijk voor een goede, beknopte en tijdige verslaglegging daarvan.
4. De griffier draagt zorg voor de voorbereiding van de vergaderingen van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies, het goede verloop van de procedures die voor het proces van besluitvorming noodzakelijk zijn en de afhandeling van de vergaderingen.
5. De griffier is er verantwoordelijk voor dat de commissiegriffiers van de door de gemeenteraad ingestelde commissies de taken uit dit artikel voor de commissies en werkgroepen uitvoeren

Artikel 4. Taken presidium

1. De griffier is aanwezig bij de vergaderingen van het presidium en is verantwoordelijk voor een korte en zakelijke verslaglegging daarvan.
2. Indien het presidium aanvullende ondersteuning of advisering behoeft, zorgt de griffier ervoor dat deze gegeven wordt.

Artikel 5. Taken raadsleden

1. De griffier stimuleert de ontwikkeling van vaardigheden van de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies.
2. De griffier treedt vanuit een vertrouwensfunctie op als klankbord voor de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies.
3. De griffier adviseert de leden van de gemeenteraad over de geschikte vorm van inhoudelijke ondersteuning.

Artikel 6. Taken financiën en contractbeheer

1. De griffier bewaakt de budgetten van de gemeenteraad, signaleert budgetoverschrijdingen en verzorgt rapportages hierover via de Planning en Control-cyclus.
2. De griffier is namens de gemeenteraad verantwoordelijk voor het contractbeheer met interne en externe partijen.

Artikel 7. Taken bevorderen bestuurlijk samenspel en integriteit

De griffier ondersteunt de gemeenteraad en de voorzitter van de gemeenteraad onder andere in het bevorderen van:

a. het samenspel tussen alle actoren in het bestuurlijke besluitvormingsproces;
b. integer politiek bestuur en de integriteit en veiligheid van de leden van de gemeenteraad en de medewerkers van de griffie;
c. de scheiding van rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen bij het besluitvormingsproces en het aanspreken van betrokkenen hierop.

Artikel 8. Periodieke overleggen

1. De griffier overlegt in verband met diens taken periodiek met de burgemeester en gemeentesecretaris.
2. In aanvulling op het eerste lid overlegt de griffier in elk geval ook periodiek met de burgemeester en de gemeentesecretaris afzonderlijk, de werkgeverscommissie, de gemeentelijke accountant en de rekenkamer.

Artikel 9. Management griffie

1. De griffier geeft hiërarchisch leiding aan de medewerkers van de griffie en functioneel leiding aan degenen van de ambtelijke organisatie die verantwoordelijk zijn voor ondersteuning van de gemeenteraad of de uitvoering van verzoeken om ambtelijke bijstand.
2. De griffier voert het personeelsbeleid ten aanzien van de medewerkers van de griffie uit en stemt hierover regelmatig af met de werkgeverscommissie.
3. De griffier is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering binnen de griffie en de gemeenteraad en overlegt hierover regelmatig met de gemeentesecretaris.
4. De griffier is verantwoordelijk voor de planning van werkzaamheden op de griffie en de periodieke rapportage van de activiteiten.
5. De griffier bewaakt de eenheid in de uitoefening van de taken van de griffie en zorgt voor innovatie van de dienstverlening door de griffie aan de raad.
6. De commissiegriffiers van de door de gemeenteraad ingestelde commissies handelen overeenkomstig de aanwijzingen van de griffier.

Artikel 10. Raadscommunicatie en voorlichting

1. De griffier adviseert de gemeenteraad over de invulling en uitvoering van de communicatie door gemeenteraad.
2. De griffier is verantwoordelijk voor de publicatie en ter inzagelegging van de agenda's, de voorstellen en de verslagen van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen.
3. De griffier geeft voorlichting aan inwoners over de lokale politiek in algemene zin, het spreekrecht en participatieprocessen en kan daarover ook namens de gemeenteraad het woord voeren.

Artikel 11. Verhindering en vervanging

1. Indien de griffier meer dan acht (8) weken verhinderd is diens ambt te vervullen, doet de griffier daarvan tijdig mededeling aan de werkgeverscommissie.
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier in de raadsvergadering vervangen door een of meer daartoe door de gemeenteraad aangewezen plaatsvervangers.

Artikel 12. Slotbepalingen

1. In gevallen waarin deze instructie niet voorziet, zal de griffier, indien nodig in overleg met de voorzitter van de werkgeverscommissie, de nodige maatregelen treffen.
2. Deze instructie treedt in werking op 24 september 2025.
3. Deze instructie wordt aangehaald als: Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zevenaar op 24 september 2025,

De griffier,	De burgemeester,
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Besluit van de raad van de gemeente Zevenaar tot vaststelling van de Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van de werkgeverscommissie van 6 mei 2025 met kenmerk INT/25/1254610;
gelet op artikel 107a, tweede lid, van de Gemeentewet;

besluit de volgende instructie vast te stellen:

Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025

Artikel 1. Definities
Deze instructie verstaat onder:
- College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar;
- Griffier: de functionaris bedoeld in artikel 107 of 107d Gemeentewet;
- Griffie: het gedeelte van de gemeentelijke organisatie dat valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad, bestaande uit de griffier en de onder verantwoordelijkheid van de griffier functionerende medewerkers;
- Werkgeverscommissie: een door de raad op grond van artikel 83 Gemeentewet ingestelde commissie waaraan de werkgeversfunctie voor de griffier is gedelegeerd;
- Presidium: een door de raad ingesteld orgaan belast met onder andere de werkwijze van de raad en raadscommissies.

Artikel 2. Algemene taken en verantwoordelijkheden
1. De griffier draagt zorg voor een goede en doelmatige ondersteuning van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen.
2. De griffier geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad, de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen en de individuele leden.

Artikel 3. Taken besluitvorming
1. De griffier adviseert de voorzitter van de gemeenteraad en de voorzitters van de door de gemeenteraad ingestelde commissies over een goede voorbereiding en een goed verloop van de vergaderingen.
2. De griffier adviseert de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde raadscommissies over de vraag of de aangeleverde voorstellen en besluiten rijp zijn voor besluitvorming en over de wijze van behandeling.
3. De griffier is aanwezig bij de vergaderingen van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en is verantwoordelijk voor een goede, beknopte en tijdige verslaglegging daarvan.
4. De griffier draagt zorg voor de voorbereiding van de vergaderingen van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies, het goede verloop van de procedures die voor het proces van besluitvorming noodzakelijk zijn en de afhandeling van de vergaderingen.
5. De griffier is er verantwoordelijk voor dat de commissiegriffiers van de door de gemeenteraad ingestelde commissies de taken uit dit artikel voor de commissies en werkgroepen uitvoeren

Artikel 4. Taken presidium

1. De griffier is aanwezig bij de vergaderingen van het presidium en is verantwoordelijk voor een korte en zakelijke verslaglegging daarvan.
2. Indien het presidium aanvullende ondersteuning of advisering behoeft, zorgt de griffier ervoor dat deze gegeven wordt.

Artikel 5. Taken raadsleden

1. De griffier stimuleert de ontwikkeling van vaardigheden van de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies.
2. De griffier treedt vanuit een vertrouwensfunctie op als klankbord voor de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies.
3. De griffier adviseert de leden van de gemeenteraad over de geschikte vorm van inhoudelijke ondersteuning.

Artikel 6. Taken financiën en contractbeheer

1. De griffier bewaakt de budgetten van de gemeenteraad, signaleert budgetoverschrijdingen en verzorgt rapportages hierover via de Planning en Control-cyclus.
2. De griffier is namens de gemeenteraad verantwoordelijk voor het contractbeheer met interne en externe partijen.

Artikel 7. Taken bevorderen bestuurlijk samenspel en integriteit

De griffier ondersteunt de gemeenteraad en de voorzitter van de gemeenteraad onder andere in het bevorderen van:

a. het samenspel tussen alle actoren in het bestuurlijke besluitvormingsproces;
b. integer politiek bestuur en de integriteit en veiligheid van de leden van de gemeenteraad en de medewerkers van de griffie;
c. de scheiding van rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen bij het besluitvormingsproces en het aanspreken van betrokkenen hierop.

Artikel 8. Periodieke overleggen

1. De griffier overlegt in verband met diens taken periodiek met de burgemeester en gemeentesecretaris.
2. In aanvulling op het eerste lid overlegt de griffier in elk geval ook periodiek met de burgemeester en de gemeentesecretaris afzonderlijk, de werkgeverscommissie, de gemeentelijke accountant en de rekenkamer.

Artikel 9. Management griffie

1. De griffier geeft hiërarchisch leiding aan de medewerkers van de griffie en functioneel leiding aan degenen van de ambtelijke organisatie die verantwoordelijk zijn voor ondersteuning van de gemeenteraad of de uitvoering van verzoeken om ambtelijke bijstand.
2. De griffier voert het personeelsbeleid ten aanzien van de medewerkers van de griffie uit en stemt hierover regelmatig af met de werkgeverscommissie.
3. De griffier is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering binnen de griffie en de gemeenteraad en overlegt hierover regelmatig met de gemeentesecretaris.
4. De griffier is verantwoordelijk voor de planning van werkzaamheden op de griffie en de periodieke rapportage van de activiteiten.
5. De griffier bewaakt de eenheid in de uitoefening van de taken van de griffie en zorgt voor innovatie van de dienstverlening door de griffie aan de raad.
6. De commissiegriffiers van de door de gemeenteraad ingestelde commissies handelen overeenkomstig de aanwijzingen van de griffier.

Artikel 10. Raadscommunicatie en voorlichting

1. De griffier adviseert de gemeenteraad over de invulling en uitvoering van de communicatie door gemeenteraad.
2. De griffier is verantwoordelijk voor de publicatie en ter inzagelegging van de agenda's, de voorstellen en de verslagen van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen.
3. De griffier geeft voorlichting aan inwoners over de lokale politiek in algemene zin, het spreekrecht en participatieprocessen en kan daarover ook namens de gemeenteraad het woord voeren.

Artikel 11. Verhindering en vervanging

1. Indien de griffier meer dan acht (8) weken verhinderd is diens ambt te vervullen, doet de griffier daarvan tijdig mededeling aan de werkgeverscommissie.
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier in de raadsvergadering vervangen door een of meer daartoe door de gemeenteraad aangewezen plaatsvervangers.

Artikel 12. Slotbepalingen

1. In gevallen waarin deze instructie niet voorziet, zal de griffier, indien nodig in overleg met de voorzitter van de werkgeverscommissie, de nodige maatregelen treffen.
2. Deze instructie treedt in werking op 24 september 2025.
3. Deze instructie wordt aangehaald als: Ambtsinstructie voor de griffier van de gemeente Zevenaar 2025.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zevenaar op 24 september 2025,

De griffier,	De voorzitter,
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Toelichting op de Ambtsinstructie voor de griffier gemeenteraad Zevenaar 2025

Algemeen
Deze instructie geeft uitvoering aan artikel 107a, tweede lid, van de Gemeentewet. Hierin is bepaald dat de gemeenteraad in een instructie nadere regels stelt over de taak en de bevoegdheden van de griffier. In deze instructie staat de rol van de griffier als eerste adviseur van de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad en de individuele leden van de gemeenteraad, voorop. De instructie bevat dus voorschriften over de wijze waarop de griffier de gemeenteraad in de uitoefening van diens taak ondersteunt en met name adviseert.

In aanvulling daarop voorziet deze instructie, gezien de ontwikkeling die de functie van griffier de afgelopen jaren heeft doorgemaakt, ook in een duidelijke taak voor de griffier als het aankomt op de bestuurlijke besluitvorming en de processen die daarop zien. Ook daarin kan de griffier advies geven. Tot slot zijn in de instructie bepalingen opgenomen die zien op de rol van de griffier in relatie tot de verhoudingen tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie alsmede die tussen de griffier en de griffie. De instructie sluit aan op het functieprofiel dat er voor de griffier is.

Artikelsgewijs

Artikel 2
Dit artikel bevat de belangrijkste taken van de griffier. De hoofdverantwoordelijkheid van de griffier is de ondersteuning en strategische advisering van de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen. De griffier is voor de gemeenteraad en de individuele leden het eerste aanspreekpunt. Tegen deze achtergrond wordt de griffier in dit artikel aangewezen als degene die zorgdraagt voor die ondersteuning (eerste lid). Daarnaast wordt de griffier als eerste adviseur van de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen gepositioneerd (tweede lid). In dat kader doet de griffier bijvoorbeeld voorstellen voor het verbeteren en vernieuwen van de vergaderwijze, de procedures, de invoering van werkprocessen en de beleids- en beheersinstrumenten. Als de gemeenteraad met die voorstellen instemt, is de griffier bovendien verantwoordelijk voor de implementatie daarvan.

Artikel 3
Dit artikel bevat de taken van de griffier als het op de besluitvorming in de gemeenteraad aankomt. In het eerste lid is geregeld dat de burgemeester in diens functie van voorzitter van de gemeenteraad wordt bijgestaan door de griffier. In diens functie van voorzitter van het college en van zelfstandig bestuursorgaan van de gemeente wordt de burgemeester bijgestaan door de gemeentesecretaris.

Daarnaast adviseert de griffier over de vraag of de voorstellen en besluiten die zijn aangeleverd rijp zijn voor besluitvorming en hoe de behandeling in de gemeenteraad het beste plaats kan vinden (tweede lid). Dit betekent dat de griffier bijvoorbeeld nagaat of deze stukken voldoen aan de weten regelgeving en de door de gemeenteraad vastgestelde spelregels en dat de griffier een voorstel doet voor de behandeling van samenhangende stukken.

Op grond van het derde lid is de griffier bij de vergaderingen van de gemeenteraad aanwezig en zorgt de griffier voor de verslaglegging daarvan. Het vierde lid voegt daar in meer algemene zin aan toe dat de griffier zorgdraagt voor de voorbereiding van de vergaderingen, het goede verloop van de procedures die voor de besluitvorming nodig zijn en de afhandeling van de vergaderingen. Dit betekent onder andere dat de griffier ervoor zorgt dat de leden van de gemeenteraad tijdig over de

informatie beschikken die zij nodig hebben om hun taak te kunnen vervullen, dat de griffier zorgt voor een strategische raadsplanning (in afstemming met het college), dat de griffier advies geeft over de wijze waarop en de volgorde waarin voorstellen behandeld worden en dat de griffier nagaat of moties en toezeggingen tijdig worden afgedaan of nagekomen.

De griffier zorgt ervoor dat de (commissie)griffiers van de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen ten aanzien van deze commissies en werkgroepen dezelfde taken uitvoeren zodat ook deze commissies en werkgroepen adequaat worden ondersteund.

Artikel 4
De griffier heeft ook taken ten aanzien van de vergaderingen van het presidium. Deze zijn ook in de instructie vastgelegd.

Artikel 5
De griffier kan de leden van de gemeenteraad advies geven over de vorm als er inhoudelijke ondersteuning nodig is. Verder stimuleert de griffier dat de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen de vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn om op een goede manier hun functie uit te oefenen. Daarnaast kan de griffier desgewenst vanuit een vertrouwensfunctie een klankbordrol voor de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen vervullen.

Artikel 6
De griffier biedt ook ondersteuning aan de gemeenteraad door overzicht en inzicht te houden over de budgetten van de gemeenteraad en het contractbeheer te verzorgen met externen zoals leveranciers. Ook hier kan de griffier de gemeenteraad over adviseren als dat nodig is.

Artikel 7
De griffier ondersteunt de gemeenteraad en de voorzitter van de gemeenteraad in het bevorderen van het functioneren van de lokale democratie en de integriteit. Dit gaat onder andere om het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van het samenspel tussen de gemeenteraad en de inwoners. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het vergroten van de toegankelijkheid van de gemeenteraad voor inwoners. Daarnaast ondersteunt de griffier bij het borgen van de rolzuiverheid van alle betrokkenen in het besluitvormingsproces. Het gaat dan niet alleen om de leden van de gemeenteraad en het college, maar ook bijvoorbeeld inwoners en ambtenaren.

De griffier kan de gemeenteraad en de voorzitter van de gemeenteraad hierin desgewenst ook van advies dienen.

Artikel 8
Om de bestuurlijke besluitvorming soepel te laten verlopen is het van belang dat de griffier, de gemeentesecretaris en de burgemeester onderling afspraken maken over de bestuurlijke besluitvorming en de voorbereiding daarvan. De instructie voorziet er daarom in elk geval in dat zij periodiek overleggen in de zogenaamde driehoek. In het verlengde daarvan bevat de instructie ook bepalingen over het periodiek overleg tussen de griffier en de burgemeester en de gemeentesecretaris afzonderlijk. Tot slot is geregeld dat ook periodiek overleg plaatsvindt tussen de griffier en de gemeentelijke accountant en tussen de griffier en de rekenkamer. Met de gemeentelijke accountant vindt overleg plaats over de controle op de jaarrekening en met de rekenkamer over de lopende en geplande onderzoeken en de wensen van de gemeenteraad ten aanzien van de te onderzoeken onderwerpen. In de bepaling is opgenomen dat de griffier of een hem door aangewezen medewerker van de griffie 'in elk geval' met deze betrokkenen overlegt omdat vanzelfsprekend ook periodiek overleg met andere betrokkenen mogelijk, en wellicht ook noodzakelijk, is.

Artikel 9
De griffier draagt zorg voor de griffieorganisatie. Dit artikel voorziet in voorschriften die daar betrekking op hebben. Zo is de griffier verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering binnen de griffie en de gemeenteraad, stelt de griffier een planning voor de werkzaamheden van de griffie op en rapporteert de griffier hier periodiek over (aan de werkgeverscommissie).

In het artikel is overigens geregeld dat de griffier niet alleen hiërarchisch leidinggeeft aan de medewerkers van de griffie, maar ook functioneel leidinggeeft aan de ambtenaren die de gemeenteraad of leden daarvan ondersteunen of verzoeken om ambtelijke bijstand uitvoeren. Het doel van deze bepaling is dat de betreffende ambtenaren onafhankelijk van het college kunnen opereren en dat dus recht wordt gedaan aan de dualistische verhoudingen tussen gemeenteraad en college.

Artikel 10
De gemeenteraad vertegenwoordigt alle inwoners van de gemeente. Het is dan ook van belang dat inwoners worden geïnformeerd over alles wat zich in en rondom de gemeenteraad afspeelt. Daarover adviseert de griffier. De griffier zorgt daarnaast voor de raadscommunicatie, bijvoorbeeld door het publiceren van raadsagenda's, raadsvoorstellen en verslagen. Inwoners kunnen op hun beurt ook interesse tonen in de raad. De griffier verstrekt in dat kader onder andere informatie over de werkwijze van de gemeenteraad en de mogelijkheden tot inwonerparticipatie en kan daarover ook in voorkomende gevallen namens de gemeenteraad het woord voeren.

Artikel 11
Als de griffier langdurig ziek of afwezig is, kan de gemeenteraad een plaatsvervanger aanwijzen. Om de gemeenteraad de mogelijkheid te bieden voor de uitvoering van de bestuursrechtelijke taken van de griffier een andere plaatsvervanger aan te wijzen dan bij de privaatrechtelijke of arbeidsrechtelijke taken, voorziet het artikel in de mogelijkheid ook meer dan één plaatsvervanger te benoemen.

Model Instructie voor de griffier

De gemeenteraad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van het [**presidium OF fractievoorzittersoverleg OF seniorenconvent**] van [**datum en nummer**];
gelet op artikel 107a, tweede lid van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende instructie:

Instructie voor de griffier [naam gemeente en jaartal]

Artikel 1. Definities

Deze instructie verstaat onder:

- college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar
- griffier: de functionaris bedoeld in artikel 107 of 107d Gemeentewet;
- griffie: het gedeelte van de gemeentelijke organisatie dat valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad, bestaande uit de griffier en de onder verantwoordelijkheid van de griffier functionerende medewerkers;

- [**presidium OF fractievoorzittersoverleg OF seniorenconvent**]: orgaan ingesteld ingevolge artikel [**artikelnummer Reglement van Orde van de gemeente**]**;**
- werkgeverscommissie: een door de gemeenteraad op grond van artikel 83, eerste lid, van de Gemeentewet ingestelde commissie waaraan de werkgeversfunctie voor de griffier [*en de op de griffie werkzame medewerkers*] is gedelegeerd.

Artikel 2. Algemene taken en verantwoordelijkheden

1. De griffier draagt zorg voor een goede en doelmatige ondersteuning van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen.
2. De griffier geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad, de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen en de individuele leden.

Artikel 3. Taken besluitvorming

1. De griffier adviseert de voorzitter van de gemeenteraad [*en de voorzitters van de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen*] over een goede voorbereiding en een goed verloop van de vergaderingen.
2. De griffier adviseert de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad [*en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen*] over de vraag of de aangeleverde voorstellen en besluiten rijp zijn voor besluitvorming en over de wijze van behandeling.
3. De griffier is aanwezig bij de vergaderingen van de gemeenteraad [*en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen*] en is verantwoordelijk voor een goede en tijdige verslaglegging daarvan.
4. De griffier draagt zorg voor de voorbereiding van de vergaderingen van de gemeenteraad [*en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen*], het goede verloop van de procedures die voor het proces van besluitvorming noodzakelijk zijn en de afhandeling van de vergaderingen. [5*. De griffier is er verantwoordelijk voor dat de griffiers van de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen de taken uit dit artikel voor de commissies en werkgroepen uitvoeren.*]

Artikel 4. Taken [**presidium OF fractievoorzittersoverleg OF seniorenconvent**]

1. De griffier is aanwezig bij de vergaderingen van het [**presidium OF fractievoorzittersoverleg OF seniorenconvent**] en is verantwoordelijk voor een goede en tijdige verslaglegging daarvan.
2. Indien het [**presidium OF fractievoorzittersoverleg OF seniorenconvent**] aanvullende ondersteuning of advisering behoeft, zorgt de griffier ervoor dat deze gegeven wordt.

Artikel 5. Taken raadsleden

[1. De griffier stimuleert de ontwikkeling van vaardigheden van de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen.]

[2. De griffier treedt vanuit een vertrouwensfunctie op als klankbord voor de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen.]

[*3.*] De griffier adviseert de leden van de gemeenteraad over de geschikte vorm van inhoudelijke ondersteuning.

Artikel 6. Taken financiën en contractbeheer

[*1.*] De griffier bewaakt de budgetten van de gemeenteraad, signaleert budgetoverschrijdingen en verzorgt rapportages hierover.

[*2. De griffier is namens de gemeenteraad verantwoordelijk voor het contractbeheer met in- en externe partijen.*]

Artikel 7. Taken lokale democratie en integriteit

De griffier ondersteunt de gemeenteraad en de voorzitter van de gemeenteraad in het bevorderen van:

a. het samenspel tussen alle actoren in het bestuurlijke besluitvormingsproces; [*en*]
b. integer politiek bestuur en de integriteit en veiligheid van de leden van de gemeenteraad en de medewerkers van de griffie; [*en*]
[c. het borgen van de democratische waarden;] [*en*]
[d. de scheiding van rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen bij het besluitvormingsproces en het aanspreken van betrokkenen hierop].

Artikel 8. Periodieke overleggen

1. De griffier overlegt in verband met diens taken periodiek met de burgemeester en gemeentesecretaris.

2. In aanvulling op het eerste lid overlegt de griffier in elk geval ook periodiek met de burgemeester en de gemeentesecretaris afzonderlijk, de gemeentelijke accountant en de rekenkamer.

Artikel 9. Management griffie

1. De griffier geeft hiërarchisch leiding aan de medewerkers van de griffie en functioneel leiding aan degenen van de ambtelijke organisatie die verantwoordelijk zijn voor ondersteuning van de gemeenteraad of de uitvoering van verzoeken om ambtelijke bijstand.

2. De griffier voert het personeelsbeleid ten aanzien van de medewerkers van de griffie uit en stemt hierover regelmatig af met de werkgeverscommissie.

3. De griffier is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering binnen de griffie en de gemeenteraad en overlegt hierover regelmatig met de gemeentesecretaris.

4. De griffier is verantwoordelijk voor de planning van werkzaamheden op de griffie en de periodieke rapportage van de activiteiten.

[5. De griffier bewaakt de eenheid in de uitoefening van de taken van de griffie en zorgt voor innovatie van de dienstverlening door de griffie.]

[6. De griffiers van de door de gemeenteraad ingestelde commissies handelen overeenkomstig de aanwijzingen van de griffier.]

Artikel 10. Raadscommunicatie en voorlichting

1. De griffier adviseert de gemeenteraad over de invulling en uitvoering van de communicatie door gemeenteraad.

2. De griffier is verantwoordelijk voor de publicatie en ter inzagelegging van de agenda's, de voorstellen en de verslagen van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen.

[*3. De griffier geeft voorlichting aan inwoners over de lokale politiek in algemene zin, het spreekrecht en participatieprocessen en kan daarover ook namens de gemeenteraad het woord voeren.*]

Artikel 11. Verhindering en vervanging

1. Indien de griffier [*meer dan [**aantal (bijvoorbeeld vier of acht)**] weken*] verhinderd is diens ambt te vervullen, doet de griffier daarvan tijdig mededeling aan de [**gemeenteraad OF werkgeverscommissie**].
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier in de raadsvergadering vervangen door een of meer daartoe door de gemeenteraad aangewezen plaatsvervangers.

Artikel 12. Slotbepalingen

1. In gevallen waarin deze instructie niet voorziet, voorziet de griffier, voor zover nodig in overleg met [**de voorzitter van de gemeenteraad, voorzitter van de werkgeverscommissie OF de vicevoorzitter van de gemeenteraad**].
2. De [**citeertitel oude instructie**] vervalt.
3. Deze instructie treedt in werking op [**datum**].
4. Deze instructie wordt aangehaald als: Instructie voor de griffier [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van [**naam gemeente**] op [**datum**].

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting

Algemeen

Deze instructie geeft uitvoering aan artikel 107a, tweede lid, van de Gemeentewet. Hierin is bepaald dat de gemeenteraad in een instructie nadere regels stelt over de taak en de bevoegdheden van de griffier. In deze instructie staat de rol van de griffier als eerste adviseur van de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad en de individuele leden van de gemeenteraad, voorop. De instructie bevat dus voorschriften over de wijze waarop de griffier de gemeenteraad in de uitoefening van diens taak ondersteunt en met name adviseert.

In aanvulling daarop voorziet deze instructie, gezien de ontwikkeling die de functie van griffier de afgelopen jaren heeft doorgemaakt, ook in een duidelijke taak voor de griffier als het aankomt op de bestuurlijke besluitvorming en de processen die daarop zien. Ook daarin kan de griffier advies geven. Tot slot zijn in de instructie bepalingen opgenomen die zien op de rol van de griffier in relatie tot de verhoudingen tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie alsmede die tussen de griffier en de griffie. De instructie sluit aan op het functieprofiel dat er voor de griffier is.

Artikelsgewijs

Artikel 2

Dit artikel bevat de belangrijkste taken van de griffier. De hoofdverantwoordelijkheid van de griffier is de ondersteuning en advisering van de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen. De griffier is voor de gemeenteraad en de individuele leden het eerste aanspreekpunt. Tegen deze achtergrond wordt de griffier in dit artikel aangewezen als degene die zorg draagt voor die ondersteuning (eerste lid). Daarnaast wordt de griffier als eerste adviseur van de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen gepositioneerd (tweede lid). In dat kader doet de griffier bijvoorbeeld voorstellen voor het verbeteren en vernieuwen van de vergaderwijze, de procedures, de invoering van werkprocessen en de beleids- en

beheersinstrumenten. Als de gemeenteraad met die voorstellen instemt, is de griffier bovendien verantwoordelijk voor de implementatie daarvan.

Artikel 3
Dit artikel bevat de taken van de griffier als het op de besluitvorming in de gemeenteraad aankomt. In het eerste lid is geregeld dat de burgemeester in diens functie van voorzitter van de gemeenteraad wordt bijgestaan door de griffier. In diens functie van voorzitter van het college en van zelfstandig bestuursorgaan van de gemeente wordt de burgemeester bijgestaan door de gemeentesecretaris.

Daarnaast adviseert de griffier over de vraag of de voorstellen en besluiten die zijn aangeleverd rijp zijn voor besluitvorming en hoe de behandeling in de gemeenteraad het beste plaats kan vinden (tweede lid). Dit betekent dat de griffier bijvoorbeeld nagaat of deze stukken voldoen aan de wet- en regelgeving en de door de gemeenteraad vastgestelde spelregels en dat de griffier een voorstel doet voor de behandeling van samenhangende stukken.

Op grond van het derde lid is de griffier bij de vergaderingen van de gemeenteraad aanwezig en zorgt de griffier voor de verslaglegging daarvan. Het vierde lid voegt daar in meer algemene zin aan toe dat de griffier zorg draagt voor de voorbereiding van de vergaderingen, het goede verloop van de procedures die voor de besluitvorming nodig zijn en de afhandeling van de vergaderingen. Dit betekent onder andere dat de griffier ervoor zorgt dat de leden van de gemeenteraad tijdig over de informatie beschikken die zij nodig hebben om hun taak te kunnen vervullen, dat de griffier zorgt voor een strategische raadsplanning, dat de griffier advies geeft over de wijze waarop en de volgorde waarin voorstellen behandeld worden en dat de griffier nagaat of moties en toezeggingen tijdig worden afgedaan of nagekomen.

[***De griffier heeft dezelfde taken ten aanzien van de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen OF De griffier zorgt ervoor dat de griffiers van de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen ten aanzien***

van deze commissies en werkgroepen dezelfde taken uitvoeren zodat ook deze commissies en werkgroepen adequaat worden ondersteund.]

Artikel 4
De griffier heeft ook taken ten aanzien van de vergaderingen van het [p**residium OF fractievoorzittersoverleg OF seniorenconvent**]. Deze zijn ook in de instructie vastgelegd.

Artikel 5
De griffier kan de leden van de gemeenteraad advies geven over de vorm als er inhoudelijke ondersteuning nodig is. [*Verder stimuleert de griffier dat de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen de vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn om op een goede manier hun functie uit te oefenen.*] [*Daarnaast kan de griffier desgewenst vanuit een vertrouwensfunctie een klankbordrol voor de leden van de gemeenteraad en de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen vervullen.*]

Artikel 6
De griffier biedt ook ondersteuning aan de gemeenteraad door overzicht en inzicht te houden over de budgetten van de gemeenteraad [*en het contractbeheer te verzorgen met externen zoals leveranciers*]. Ook hier kan de griffier de gemeenteraad over adviseren als dat nodig is.

Artikel 7
De griffier ondersteunt de gemeenteraad en de voorzitter van de gemeenteraad in het bevorderen van het functioneren van de lokale democratie en de integriteit. Dit gaat onder andere om het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van het samenspel tussen de gemeenteraad en de inwoners. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het vergroten van de inclusiviteit binnen de gemeenteraad en de toegankelijkheid van de gemeenteraad voor inwoners. [*Daarnaast ondersteunt de griffier bij het borgen van de democratische waarden en de rolzuiverheid van alle betrokkenen in het besluitvormingsproces. Het gaat dan niet alleen om de leden van de gemeenteraad en het college, maar ook bijvoorbeeld inwoners en ambtenaren.*]

De griffier kan de gemeenteraad en de voorzitter van de gemeenteraad hierin desgewenst ook van advies dienen.

Artikel 8

Om de bestuurlijke besluitvorming soepel te laten verlopen is het van belang dat de griffier, de gemeentesecretaris en de burgemeester onderling afspraken maken over de bestuurlijke besluitvorming en de voorbereiding daarvan. De instructie voorziet er daarom in elk geval in dat zij periodiek overleggen in de zogenaamde driehoek. In het verlengde daarvan bevat de instructie ook bepalingen over het periodiek overleg tussen de griffier en de burgemeester en de gemeentesecretaris afzonderlijk. Tot slot is geregeld dat ook periodiek overleg plaatsvindt tussen de griffier en de gemeentelijke accountant en tussen de griffier en de rekenkamer. [*Met de gemeentelijke accountant vindt overleg plaats over de controle op de jaarrekening en met de rekenkamer over de lopende en geplande onderzoeken en de wensen van de gemeenteraad ten aanzien van de te onderzoeken onderwerpen.*] In de bepaling is opgenomen dat de griffier 'in elk geval' met deze betrokkenen overlegt omdat vanzelfsprekend ook periodiek overleg met andere betrokkenen mogelijk, en wellicht ook noodzakelijk, is.

Artikel 9

De griffier draagt zorg voor de griffieorganisatie. Dit artikel voorziet in voorschriften die daar betrekking op hebben. Zo is de griffier verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering binnen de griffie en de gemeenteraad, stelt de griffier een planning voor de werkzaamheden van de griffie op en rapporteert de griffier hier periodiek over.

In het artikel is overigens geregeld dat de griffier niet alleen hiërarchisch leiding geeft aan de medewerkers van de griffie, maar ook functioneel leiding geeft aan de ambtenaren die de gemeenteraad of leden daarvan ondersteunen of verzoeken om ambtelijke bijstand uitvoeren. Het doel van deze bepaling is dat de betreffende ambtenaren onafhankelijk van het college kunnen opereren en dat dus recht wordt gedaan aan de dualistische verhoudingen tussen gemeenteraad en college.

Artikel 10

De gemeenteraad vertegenwoordigt alle inwoners van de gemeente. Het is dan ook van belang dat inwoners worden geïnformeerd over alles wat zich in en rondom de gemeenteraad afspeelt. Daarover adviseert de griffier. De griffier zorgt daarnaast voor de raadscommunicatie**, bijvoorbeeld door het publiceren van raadsagenda's,** raadsvoorstellen en verslagen. [*Inwoners kunnen op hun beurt ook interesse tonen in de raad. De griffier verstrekt in dat kader onder andere informatie over de werkwijze van de gemeenteraad en de mogelijkheden tot burgerparticipatie en kan daarover ook in voorkomende gevallen namens de gemeenteraad het woord voeren. Bijvoorbeeld door in die gevallen de pers te woord te staan*.]

Artikel 11

Als de griffier langdurig ziek of afwezig is, kan de gemeenteraad een plaatsvervanger aanwijzen. Om de gemeenteraad de mogelijkheid te bieden voor de uitvoering van de bestuursrechtelijke taken van de griffier een andere plaatsvervanger aan te wijzen dan bij de privaatrechtelijke of arbeidsrechtelijke taken, voorziet het artikel in de mogelijkheid ook meer dan één plaatsvervanger te benoemen.

Aan de leden

Datum
24 februari 2025
Ons kenmerk
U202500105
Lbr. 25/013
Telefoon
070-373 83 93
Bijlage(n)
2

Onderwerp
Model Instructie voor de griffier 2025

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op grond van de Gemeentewet moet de gemeenteraad in een instructie nadere regels over de taak en de bevoegdheden van de griffier vaststellen. De VNG heeft in 2019 een model voor deze instructie opgesteld, die Model Instructie voor de griffier is aan vernieuwing toe. Als bijlage bij deze brief vindt u dan ook de nieuwe Model Instructie van de VNG. Hieronder lichten we de aanleiding voor de vernieuwing en de inhoud van deze nieuwe Model Instructie toe.

Aanleiding nieuwe Model Instructie voor de griffier
Drie ontwikkelingen hebben de VNG aanleiding gegeven om de Model Instructie voor de griffier te vernieuwen.

In de eerste plaats heeft ook de Vereniging van Griffiers (VvG) een Model Instructie voor de functie ontwikkeld. In juni 2023 is deze Model Instructie van de VvG vernieuwd en daarbij is nog meer nadruk gelegd op de eigenstandige positie van de griffier, met meer gewicht in de driehoek met de burgemeester en de gemeentesecretaris.

Ten tweede is er binnen de VNG een discussie gevoerd over het functieprofiel voor de griffier in relatie tot andere functies binnen een gemeente. Het resultaat van die discussie is een gezamenlijk advies van de VNG en de VvG met de titel ‘Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen’. Het advies bevat een generiek functieprofiel voor de griffier en is onderschreven door het bestuur van de VNG. In het verlengde daarvan heeft het bestuur in maart 2024 ook steun uitgesproken voor de door de VvG voorgestane invulling van de functie.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Tot slot heeft het ministerie van BZK onderzoek laten doen naar de juridische mogelijkheden om de functie van griffier te versterken. Dat onderzoek gaat ook in op de taken van de griffier. Dit rapport, 'Eigenstandig en (on)afhankelijk', vindt u hier: www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/05/31/rapport-eigenstandig-en-on-afhankelijk.

Inhoud nieuwe Model Instructie voor de griffier

Met het oog op dit alles is besloten de Model Instructie van de VNG te vernieuwen. Als uitgangspunt voor de vernieuwing is ervoor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het generieke functieprofiel van de griffier dat in het VNG-advies 'Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen' is gegeven. Daarbij heeft de VNG ervoor gekozen de taak en bevoegdheden van de griffier op een wat hoger abstractieniveau te omschrijven zodat zoveel mogelijk recht wordt gegaan aan de praktijk bij alle griffies. In de Model Instructie van de VvG zijn de taken en bevoegdheden van de griffier meer in detail uitgewerkt. Daardoor vullen de beide modellen elkaar aan.

Bijlagen

Deze ledenbrief bevat twee bijlagen:
Bijlage 1. Model Instructie voor de griffier 2025 inclusief toelichting
Bijlage 2. Implementatiehandleiding Model Instructie voor de griffier

Geconsolideerde teksten

De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.decentraleregelgeving.nl). De VNG modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving (https://puc.overheid.nl/mdr/).

Meer informatie

Met inhoudelijke vragen en vragen over de Model Instructie kunt u terecht bij het Klantcontactcentrum van de VNG (070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Implementatiehandeling Model Instructie voor de griffier (nieuw model, februari 2025)

Inleiding en achtergrond vernieuwing

De Model Instructie voor de griffier (hierna: Model Instructie) is vernieuwd. Deze implementatiehandleiding gaat nader op de wijzigingen in. Eerst wordt echter op de achtergrond van de vernieuwing ingegaan.

De huidige Model Instructie is in 2019 vastgesteld. Drie ontwikkelingen hebben de VNG aanleiding gegeven om na te gaan of deze Model Instructie nog aansluit op de invulling die aan de functie wordt gegeven. In de eerste plaats heeft ook de Vereniging van Griffiers (VvG) een Model Instructie ontwikkeld. In juni 2023 is deze Model Instructie vernieuwd en daarbij is nog meer nadruk gelegd op de eigenstandige positie van de griffier, met meer gewicht in de driehoek met de burgemeester en de gemeentesecretaris.

Ten tweede is er binnen de VNG een discussie gevoerd over het functieprofiel voor de griffier in relatie tot andere functies binnen een gemeente. Het resultaat van die discussie is een gezamenlijk advies van de VNG en de VvG met de titel 'Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen'. Het advies bevat een generiek functieprofiel voor de griffier en is onderschreven door het bestuur van de VNG. In het verlengde daarvan heeft het bestuur van de VNG in maart 2024 steun uitgesproken voor de door de VvG voorgestane invulling van de functie.

Tot slot heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onderzoek laten doen naar de juridische mogelijkheden om de functie van griffier te versterken. Dat onderzoek gaat ook in op de taken van de griffier. Dit rapport, Eigenstandig en (on)afhankelijk, vindt u hier: www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/05/31/rapport-eigenstandig-en-on-afhankelijk.

Als uitgangspunt voor de vernieuwing van de Model Instructie is ervoor gekozen om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het generieke functieprofiel van de griffier dat in het VNG advies 'Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen' is gegeven. Daarbij heeft de VNG ervoor gekozen de taak en bevoegdheden van de griffier op een wat hoger abstractieniveau te omschrijven zodat zoveel mogelijk recht wordt gegaan aan de praktijk bij alle griffies. In de Model Instructie van de Vereniging van Griffiers (VvG) zijn de taken en bevoegdheden van de griffier meer in detail uitgewerkt. Daardoor vullen de beide modellen elkaar aan.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die bij de implementatie verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 1. Definities

Aan de definitie van college moet de naam van de gemeente worden toegevoegd. Afhankelijk van de vraag of een gemeente een presidium, fractievoorzittersoverleg of seniorenconvent heeft, wordt er verder in die definitiebepaling verwezen naar het desbetreffende artikel van het Reglement van Orde.

Verder is voor gemeenten met meer griffiemedewerkers dan alleen de griffier in de definitiebepaling van werkgeverscommissie als facultatieve tekst opgenomen dat dit een commissie betreft waaraan niet alleen de werkgeversfunctie voor de griffier maar ook de op de griffie werkzame medewerkers is gedelegeerd.

Artikel 3. Taken besluitvorming

Dit artikel bevat de taken van de griffier als het op de besluitvorming in de gemeenteraad aankomt. Daarbij is er in de leden 1 tot en met 4 een facultatieve tekst opgenomen voor gemeenten waarin de griffier deze taken ook ten aanzien van de door de gemeenteraad ingestelde commissies en werkgroepen uitvoert. Die facultatieve tekst voorziet erin dat de griffier ten aanzien van die commissies en werkgroepen dezelfde taken heeft als ten aanzien van de gemeenteraad. Tot slot regelt het facultatieve vijfde lid dat als er voor de commissies en werkgroepen andere griffiers zijn aangewezen, de griffier ervoor zorgt dat die aangewezen griffiers deze taken ten aanzien van deze commissies en werkgroepen uitvoeren.

Artikel 4. Taken presidium OF fractievoorzittersoverleg OF seniorenconvent
In zowel de titel van de bepaling, als het eerste en tweede lid moet een keuze gemaakt worden tussen presidium, fractievoorzittersoverleg of seniorenconvent.

Artikelen 5, 6, 7, 9 en 10
Deze artikelen bevat een aantal facultatieve leden. Bijvoorbeeld als het gaat om de ondersteuning die de griffier aan de individuele leden van de gemeenteraad biedt (artikel 5, eerste en tweede lid), maar ook als het gaat om het functioneren van de lokale democratie (artikel 7, onder c en d) en het management van de griffie (artikel 9, vijfde en zesde lid). Het is aan gemeenten om aan de hand van het door hen opgestelde functieprofiel van de griffier na te gaan of er aanleiding is deze taken inderdaad bij de griffier te beleggen.

Artikel 11. Verhindering en vervanging
In het eerste lid moet een keuze gemaakt worden bij hoeveel weken verzuim de griffier een mededeling moet doen. Een suggestie daarbij is om bijvoorbeeld te kiezen voor vier of acht weken. Daarnaast moet een keuze gemaakt worden bij wie de griffier deze mededeling moet doen. In de regel gaat het daarbij om de keuze tussen de gemeenteraad of de werkgeverscommissie.

Artikel 12. Slotbepalingen
In het eerste lid moet kenbaar gemaakt worden met wie de griffier overlegt als er sprake is van een geval waarin de instructie niet voorziet. Als opties zijn de voorzitter van de gemeenteraad, de voorzitter van de werkgeverscommissie en de vicevoorzitter genoemd. Het ligt voor de hand bij de keuze ook te betrekken welke keuze er in artikel 11 is gemaakt. Tot slot moeten gemeenten in de slotbepalingen nog invullen wat de citeertitel van de oude instructie is, wanneer de instructie in werking treedt en wat de citeertitel van de nieuwe instructie is.

Raadsvoorstel

onderwerp	Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
zaaknummer	Z/25/498300
documentnummer	INT/25/1264540
portefeuillehouder	Rekenkamer Zevenaar
portefeuille	Rekenkamer

1. Samenvatting

Met ingang van 1 januari 2015 zijn gemeenten o.a. belast met de uitvoering van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015. Deze decentralisatie heeft plaatsgevonden vanuit de gedachte dat de gemeente de bestuurslaag is die het dichtst bij de inwoner staat en derhalve het meest geschikt is deze taken uit te voeren. De decentralisatie heeft de taken die de gemeenten uitvoeren in het sociaal domein sterk verbreed en verzwaard. Iedere gemeente organiseert het sociaal domein op eigen wijze (soms ook via gemeenschappelijke regelingen) en de keuzes die gemaakt worden hebben implicaties voor inwoners. De Rekenkamer heeft gepoogd inzicht te verschaffen in de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van hoe in de gemeente Zevenaar de bereikbaarheid, toegankelijkheid, informatievoorziening, kaderstelling en sturing is georganiseerd en geborgd in het kader van het sociaal domein. Doel van het Rekenkamerrapport 'Jeugdwet en Wmo' is om de gemeenteraad te voorzien van onafhankelijke en objectieve informatie over de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid en de uitvoering van dat beleid binnen het sociaal domein. Om zo de raad te faciliteren in haar kaderstellende en controlerende taak.

Het rapport geeft een samenvatting van de bevindingen door de onderzoeksvragen te beantwoorden. De centrale onderzoeksvraag luidt: "Hoe bereikbaar, toegankelijk, doeltreffend en doelmatig is het jeugdhulp- en Wmo-beleid in de gemeente Zevenaar en in welke mate ontvangt de gemeenteraad voldoende informatie over deze beleidsvelden om zijn kaderstellende en controlerende rol effectief te kunnen vervullen?". Vanuit deze centrale onderzoeksvraag zijn de deelvragen gerangschikt naar de drie werelden: de leefwereld, de uitvoeringswereld en de beleidswereld. Deze zijn toegevoegd in de bijlage, evenals het bijbehorend normenkader. De beantwoording wordt daarna getoetst aan het normenkader. Dit levert conclusies en aanbevelingen op aan het college en raad. De reactie van het college op de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer kunt u vinden in bijlage 2.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. Het college de opdracht te geven om de wachtlijsten aan te pakken door middel van een eenmalige inhaalslag.
2. Het college de opdracht te geven om de huidige bureaucratische werkwijzen te verbeteren en te vereenvoudigen.
3. Het college de opdracht te geven om te heroverwegen of de huidige centrale aanpak van Jeugdwet en Wmo in de gemeente Zevenaar qua organisatiestructuur past bij de gestelde beleidsdoelen.

4. Het college de opdracht te geven om de samenwerking tussen gemeentelijke organisatie en ketenpartners te versterken door gezamenlijk structurele overleg-, uitwissel-, en leer-en-verbeter-processen in te richten.
5. Het college de opdracht te geven om in de eigen gemeentelijke organisatie en samen met ketenpartners te streven naar een beter evenwicht tussen enerzijds laagdrempeligheid en fijnmazigheid van de toegang en anderzijds een stevige, duidelijke, maar toch menselijke centrale organisatie.
6. Het college de opdracht te geven om in te zetten op een voorliggend veld dat niet alleen signalerend werkt, maar ook drempelverlagend op de toegang, en dat escalatie van problematiek kan voorkomen.
7. Het college de opdracht te geven om het vastleggen en deelbaar maken van '*outcome*' informatie structureel te verankeren in de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners.
8. Als raad actief te sturen op het vaststellen van SMART geformuleerde beleidskaders.
9. Het college te vragen om informatie waarmee de doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering beter te beoordelen zijn.
10. Budget beschikbaar te stellen om het wegwerken van de wachtlijsten en wellicht andere organisatorische verbeteringen mogelijk te maken.

3. Waarom naar de raad

Artikel 17, negende lid, van het Reglement van Orde Rekenkamer Zevenaar 2023 bepaalt dat met het aanbieden van het onderzoeksrapport aan de raad, het onderzoeksrapport openbaar wordt. Voor het Rekenkamerrapport Jeugdwet en Wmo heeft wederhoor plaatsgevonden en kan daarom worden aangeboden aan de raad. Het is van belang dat dit rapport onder de aandacht van de raad wordt gebracht, omdat het inzicht biedt in de werking en knelpunten van de toegang tot hulp en ondersteuning binnen de gemeente Zevenaar. Dit rapport ondersteunt de raad bij het uitoefenen van zijn kaderstellende en controlerende rol door concrete signalen en aanbevelingen aan te reiken die kunnen bijdragen aan verbeteringen in beleid en uitvoering.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het beoogde resultaat van dit voorstel is om de conclusies en aanbevelingen adequaat uit te voeren, in samenspraak met het college. Wanneer deze aanbevelingen worden opgevolgd kan dat bijdragen aan de uitvoering van de gestelde doelen in het coalitieakkoord, zoals het verduidelijken van toegang voor hulp en het verbeteren van de samenwerking tussen partners in de regio.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De toegankelijkheid van hulp

Uit het rapport blijkt dat inwoners een 'afstand' voelen binnen de toegankelijkheid van hulp. Vooral voor inwoners vanuit dorpen/de kernen is het lastig om vervoer te regelen en voelt het als een grote afstand. Daarnaast ervaren inwoners lange wachttijden en verschillende loketten. Ook wordt duidelijk uit het rapport dat inwoners de toegankelijkheid ervaren als 'gedoe' en voelt het alsof ze veel zelf moeten regelen. Daarnaast is het onduidelijk waar inwoners terecht kunnen, is er sprake van bureaucratie en wisselende consulenten of contactpersonen. De beperkte toegankelijkheid wordt versterkt door onvoldoende signalering en gebrekkige samenwerking tussen ketenpartners. Hierdoor ontstaat het risico dat klachten verergeren of escaleren. Het terugdringen van wachtlijsten kan bijdragen aan het verlichten van de druk op de organisatie. Dit zal niet alleen de algemene kwaliteit van de toegang verbeteren, maar ook het contact

met inwoners persoonlijker en effectiever maken. Tot slot blijkt uit het rapport dat het vereenvoudigen en verbeteren van werkwijzen een belangrijke bijdrage kan leveren aan een beter functionerende toegang tot hulp.

2.1 De organisatie en ketenpartners
Het rapport laat zien dat de inzet op preventie en vroegtijdige signalering momenteel als onvoldoende en versnipperd wordt ervaren. De gemeente Zevenaar is op dit vlak al gestart met het doorvoeren van veranderingen, met als doel om hulp eerder beschikbaar te maken. De effecten van deze inspanningen zijn echter nog niet zichtbaar. Het rapport toont aan dat de organisatie daarom zou kunnen heroverwegen of de huidige centrale aanpak van Jeugdwet en Wmo in de gemeente Zevenaar past bij de gestelde beleidsdoelen. Daarnaast wordt in het rapport duidelijk dat de samenwerking tussen ketenpartners en de gemeente te beperkt is en weinig structureel vormgegeven. Er is bijvoorbeeld geen structurele leer-en-verbetercyclus.

De samenwerking kan versterkt worden door gezamenlijk structureel te overleggen en leer-en verbeter-processen in te richten. Binnen zowel de gemeentelijke organisatie als bij ketenpartners is het van belang om te streven naar een evenwichtige inrichting van de toegang tot ondersteuning. Enerzijds betekent dit dat de toegang laagdrempelig en fijnmazig moet zijn, zodat inwoners snel en passend geholpen worden. Anderzijds vraagt dit om een centrale organisatie die stevig en duidelijk is in haar structuur en werkwijze, maar tegelijkertijd de menselijke maat bewaakt. Het rapport stelt dat het vinden van deze balans is essentieel voor een effectieve en toegankelijke dienstverlening. Dit kan leiden tot lagere drempels en meer duidelijkheid, ook voor consulenten die nu onvoldoende inzicht hebben in de uitkomsten en effectiviteit van hulpvragen.

Alternatieven
Het alternatief is niets te doen of aan te passen. Ook kan er gekozen worden voor andere oplossingen dan die worden aanbevolen in het onderzoek. Wanneer de aanbevelingen niet worden opgevolgd kan dit leiden tot weinig verandering voor de toegankelijkheid van zorg voor de inwoner. Dit geldt ook voor de samenwerking tussen ketenpartners en de gemeente Zevenaar.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De Rekenkamer beveelt de gemeenteraad Zevenaar aan om als raad actief te sturen op het vaststellen van SMART geformuleerde beleidskaders. Daarnaast het college te vragen om informatie waarmee de doeltreffendheid van het vastgestelde beleid en de uitvoering beter te beoordelen zijn. Ook raadt de Rekenkamer de gemeenteraad aan te besluiten om het college een raadsvoorstel te laten opstellen om budget beschikbaar te stellen voor het wegwerken van de wachtlijsten en wellicht andere organisatorische verbeteringen mogelijk te maken.

7. Klimaat en duurzaamheid
N.v.t.

8. Communicatie
Tegelijk met het aanbieden van het rapport aan de raad, zal een persbericht met daarin een samenvatting van het onderzoek worden gepubliceerd.

9. Kosten, baten en dekking
De kosten voor de uitvoering van de aanbevelingen, hangen af van de uiteindelijke keuze voor de manier waarop de aanbevelingen uitgevoerd worden. Voor een aantal genoemde zaken is al budget beschikbaar

of zal dit beschikbaar worden gesteld door het college. Als er extra budget nodig is, dan volgt hiervoor een nader voorstel.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1267346	Eindrapport Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
2.	1267109	De bestuurlijke reactie op het rekenkameronderzoek

Rekenkamer van de gemeente Zevenaar

De secretaris
Elmira van Welij

De voorzitter
Anton Barske

Raadsbesluit

onderwerp	Raadsvoorstel rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
zaaknummer	Z/25/498300
documentnummer	INT/25/1264540

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 185 lid 2 van de Gemeentewet en het Reglement van Orde Rekenkamer Zevenaar 2023.

besluit:

1. Het college de opdracht te geven om de wachtlijsten aan te pakken door middel van een eenmalige inhaalslag.
2. Het college de opdracht te geven om de huidige bureaucratische werkwijzen te verbeteren en te vereenvoudigen.
3. Het college de opdracht te geven om te heroverwegen of de huidige centrale aanpak van Jeugdwet en Wmo in de gemeente Zevenaar qua organisatiestructuur past bij de gestelde beleidsdoelen.
4. Het college de opdracht te geven om de samenwerking tussen gemeentelijke organisatie en ketenpartners te versterken door gezamenlijk structurele overleg-, uitwissel-, en leer-en-verbeter-processen in te richten.
5. Het college de opdracht te geven om in de eigen gemeentelijke organisatie en samen met ketenpartners te streven naar een beter evenwicht tussen enerzijds laagdrempeligheid en fijnmazigheid van de toegang en anderzijds een stevige, duidelijke, maar toch menselijke centrale organisatie.
6. Het college de opdracht te geven om in te zetten op een voorliggend veld dat niet alleen signalerend werkt, maar ook drempelverlagend op de toegang, en dat escalatie van problematiek kan voorkomen.
7. Het college de opdracht te geven om het vastleggen en deelbaar maken van '*outcome*' informatie structureel te verankeren in de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners.
8. Als raad actief te sturen op het vaststellen van SMART geformuleerde beleidskaders;
9. Het college te vragen om informatie waarmee de doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering beter te beoordelen zijn.
10. Budget beschikbaar te stellen om het wegwerken van de wachtlijsten en wellicht andere organisatorische verbeteringen mogelijk te maken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025 .

De griffier De burgemeester

Lennart Sluis

Lucien van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsbesluit

onderwerp	Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo
zaaknummer	Z/25/498300
documentnummer	INT/25/1264540

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op artikel 185 lid 2 van de Gemeentewet en het Reglement van Orde Rekenkamer Zevenaar 2023;

besluit:

1. het college de opdracht te geven om de stand van de wachtlijsten vast te stellen per kwartaal van 2025 en de oorzaken van het ontstaan van deze wachtlijsten te analyseren.
2. het college de opdracht te geven uiterlijk in januari 2026 een raadsvoorstel aan te leveren voor een verbeterplan Jeugdwet en Wmo, inclusief de analyse onder punt 1. Het plan moet opgesteld worden op basis van SMART geformuleerde doelen, waardoor de gemeenteraad in positie komt om haar controlerende taak uit te voeren.
3. dat het verbeterplan voorstellen bevat om de tevredenheid van inwoners te verhogen door, tenminste:
    a. De werkwijzen te vereenvoudigen en te verbeteren,
    b. het voorliggend veld te versterken,
    c. de toegankelijkheid beter in balans te brengen door middel van centrale organisatie,
    d. de resultaten van de Cliëntervaringsonderzoeken hierin mee te nemen.
4. dat het verbeterplan structurele verbeteringen beschrijft in de samenwerking met ketenpartners, met afspraken voor gezamenlijk overleg, leerprocessen, verbeterprocessen en het delen van outcome-informatie.
5. dat het plan vanaf de start uitvoerbaar, transparant en controleerbaar is, zodat voortgang en resultaat objectief door de gemeenteraad beoordeeld kan worden.
6. het college de opdracht te geven om de resultaten van de Cliëntervaringsonderzoeken rond de Wmo- en Jeugdhulpverlening en de ontwikkelingen van de wachtlijsten (t.o.v. peildatum 1 oktober 2025) als meetinstrumenten in de P&C cyclus op te nemen, om meer inzicht te krijgen in de, door inwoners, ervaren kwaliteit van de dienstverlening vanuit de gemeente en ketenpartners.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025 .

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Eindrapport Rekenkameronderzoek Wmo en Jeugdwet

Gemeente Zevenaar

Colofon

Offertenummer: FC 457

Auteurs: Sari van Aart
Julian Edens
Gerard Nieuwe Weme
Artem Vardanyan

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

070 – 3029500
info@bagroep.nl
www.bagroep.nl

Den Haag, augustus 2025

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

B&A. Doen wat werkt.

Inhoudsopgave

1.	**Samenvatting**	**5**
1.1	Inleiding	5
1.2	Conclusies	5
1.3	Aanbevelingen	6
1.4	Bestuurlijke reactie	7
2.	**Inleiding**	**13**
2.1	Aanleiding	13
2.2	Centrale onderzoeksvraag	13
2.3	Onderzoeksverantwoording	13
3.	**Bevindingen leefwereld**	**16**
3.1	Inleiding	16
3.2	Bevindingen bereikbaarheid en toegankelijkheid voorzieningen	16
3.3	Bevindingen toegangsroutes	19
3.4	Bevindingen gebruik en resultaat van de routes	20
3.5	Bevindingen ervaren kwaliteit en effecten	22
3.6	Toetsing normenkader	25
4.	**Bevindingen uitvoeringswereld**	**28**
4.1	Inleiding	28
4.2	Bevindingen inrichting uitvoering	28
4.3	Bevindingen invulling preventieve rol	31
4.4	Bevindingen versterking preventie nodig voor groeiende vraag	33
4.5	Bevindingen doeltreffendheid hulp	35
4.6	Bevindingen beschikbare gegevens	37
4.7	Toetsing normenkader	39
5.	**Bevindingen beleidswereld**	**42**
5.1	Inleiding	42
5.2	Bevindingen nastreving doelen	42
5.3	Bevindingen sturing op vroegsignalering en preventie	46
5.4	Bevindingen financiële verantwoording	47
5.5	Bevindingen beschikbare gegevens gemeenteraad voor sturing	53
5.6	Bevindingen informatievoorziening gemeenteraad	54
5.7	Bevindingen monitoring en sturing gemeenteraad	55
5.8	Toetsing normenkader	55
Bijlage 1: geraadpleegde bronnen		**58**
Bijlage 2: deelvragen		**60**
Bijlage 3: analyseschema's inwoners		**61**
Bijlage 4: normenkader		**63**

B&A. Doen wat werkt.

1

Samenvatting

1. Samenvatting

1.1 Inleiding

De Rekenkamer van de gemeente Zevenaar heeft onderzoek laten uitvoeren naar de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet binnen de gemeente. Daarbij is specifiek gekeken naar de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de hulp, de informatievoorziening, de beleidsmatige sturing en de mate waarin de gemeenteraad in staat is zijn kaderstellende en controlerende rol effectief te vervullen.

Het onderzoek richtte zich op drie perspectieven: de leefwereld van inwoners, de uitvoeringspraktijk van professionals en ketenpartners en het beleidsmatig kader. Binnen deze perspectieven is onder andere onderzocht hoe inwoners de toegang naar hulp ervaren, welke routes naar hulp aanwezig zijn, hoe de uitvoering is georganiseerd en in hoeverre beleidsdoelen en sturingsinformatie aansluiten op de praktijk.

De onderzoeksaanpak bestond uit een documentanalyse, interviews met inwoners die gebruikmaken van Wmo- of jeugdhulp, gesprekken met uitvoerende professionals en beleidsmedewerkers en een werksessie met raadsleden. Bevindingen uit eerdere onderzoeksfases zijn steeds meegenomen in volgende fasen en hierop is gereflecteerd zodat een beeld ontstond van beleid, uitvoering en ervaring in de praktijk.

Het onderzoek heeft geleid tot een overzicht van de huidige situatie, inclusief knelpunten en aandachtspunten in bereikbaarheid, toegankelijkheid, samenwerking, informatievoorziening en sturing. Deze bevindingen vormen de basis voor de conclusies en aanbevelingen die in het rapport zijn opgenomen.

1.2 Conclusies

1. De toegankelijkheid van hulp in zowel Wmo als Jeugdzorg wordt door inwoners ervaren als beperkt, op meerdere vlakken.
    a. *'Afstand' – toegankelijkheid in ruimte en tijd*: grote afstand en lastig vervoer, vooral vanuit de dorpen, lange wachttijden, verschillende loketten.
    b. *'Gedoe' – veel zelf moeten regelen en uitzoeken*: onduidelijkheid of onbekendheid waar men terecht kan, bureaucratie, wisselende consulenten en contactpersonen.
    c. *'Frustratie' - men voelt zich niet gehoord*: vaak opnieuw het verhaal moeten doen, gevoel van inconsistentie, geen opvolging van belafspraken.
2. Deze als beperkt ervaren toegankelijkheid veroorzaakt bij inwoners gevoelens van stress, onzekerheid, onbegrip en wantrouwen. Sommigen haken af.
3. De als beperkt ervaren toegankelijkheid, gecombineerd met gebrekkige signalering en samenwerking tussen ketenpartners, kan escalatie van klachten in de hand werken. Daardoor is uiteindelijk zwaardere en duurdere hulp nodig.
4. Als de hulp eenmaal ontvangen wordt, wordt die over het algemeen ervaren als goed en helpend.
5. De inzet op preventie en vroegtijdige signalering wordt nu nog als te beperkt en versnipperd ervaren[1].
6. De samenwerking tussen ketenpartners en de gemeente is te beperkt en te weinig gestructureerd vormgegeven. Er is bijvoorbeeld geen structurele leer-en-verbeter cyclus.

[1] Op dit vlak worden door de gemeente momenteel al veranderingen doorgevoerd, met als doel dat hulp eerder en lichter kan worden verleend. Het effect daarvan is nog niet zichtbaar.

B&A. Doen wat werkt.

7. Door de gemeente in samenwerking met ketenpartners wordt nauwelijks op structurele wijze informatie vastgelegd over de uitkomst en effectiviteit van hulpvragen. Consulenten kunnen bijvoorbeeld niet terugkijken op eerdere ondersteuning.
8. Het gemeentelijke beleid stuurt vooral op doelmatigheid, zoals kosten, bereik en volume van voorzieningen. Dit is echter onvoldoende SMART[2] geformuleerd waardoor evaluatie, monitoring en sturing door de gemeenteraad worden bemoeilijkt.
9. Door het grotendeels ontbreken van gezamenlijke gegevens over, en inzichten in, de doeltreffendheid van het beleid[3] ontbreekt het de raad aan mogelijkheden voor sturing. Daaraan is wel nadrukkelijk behoefte.
10. De gemeenteraad ontvangt veel gegevens en informatie maar mist duiding, inzicht en vooruitkijkende scenario's. Daarmee zou de gemeenteraad beter willen kunnen sturen op effect en kwaliteit van beleid en uitvoering.

1.3 Aanbevelingen

De Rekenkamer stelt de raad voor te besluiten het college op te dragen.

a) De wachtlijsten aan te pakken door middel van een eenmalige inhaalslag. Dit zal de druk op de organisatie verlichten en de kwaliteit van de toegang in het algemeen - en de kwaliteit van het contact met de inwoners in het bijzonder - verbeteren.
b) De huidige bureaucratische werkwijzen te verbeteren en te vereenvoudigen.
c) Te heroverwegen of de huidige centrale aanpak van Jeugdwet en Wmo in de gemeente Zevenaar qua organisatiestructuur past bij de gestelde beleidsdoelen.
d) De samenwerking tussen gemeentelijke organisatie en ketenpartners te versterken door gezamenlijk structurele overleg-, uitwissel-, en leer-en-verbeter-processen in te richten.
e) In de eigen gemeentelijke organisatie en samen met ketenpartners te streven naar een beter evenwicht tussen enerzijds laagdrempeligheid en fijnmazigheid van de toegang en anderzijds een stevige, duidelijke, maar toch menselijke centrale organisatie. Nu ervaren inwoners enerzijds hoge drempels en versnippering, en anderzijds onbereikbaarheid, onduidelijkheid en bureaucratie.
f) In te zetten op een voorliggend veld dat niet alleen signalerend werkt, maar ook drempelverlagend op de toegang, en dat escalatie van problematiek kan voorkomen.
g) Het vastleggen en deelbaar maken van '*outcome*' informatie structureel te verankeren in de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners. De gemeente dient hierin de regie te nemen. Deze informatie kan college en gemeenteraad helpen om beter te sturen op doeltreffendheid van het beleid.

De Rekenkamer stelt daarnaast de raad voor het volgende te besluiten.

h) Als raad actief te sturen op het vaststellen van SMART geformuleerde beleidskaders.
i) Te vragen om informatie waarmee de doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering beter te beoordelen zijn.
j) Budget beschikbaar te stellen om het wegwerken van de wachtlijsten en wellicht andere organisatorische verbeteringen mogelijk te maken.

[2] Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden.
[3] Waaronder het effect op het functioneren en participatie in de samenleving.

B&A. Doen wat werkt.

1.4 Bestuurlijke reactie

GEMEENTE ZEVENAAR

Secretaris Rekenkamer Zevenaar
Mevr. E. van Welij
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

datum 13 augustus 2025
zaaknummer Z/25/495633/UIT/25/1262454
onderwerp Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek 'Jeugdwet en Wmo'

Beste mevrouw Van Welij,

Op 5 juni 2025 heeft u ons het rekenkamerrapport van het onderzoek 'Jeugdwet en Wmo' gemeente Zevenaar aangeboden en op 7 augustus 2025 heeft u het rekenkamerrapport aangevuld met uw conclusies en aanbevelingen toegestuurd. Wij willen de Rekenkamer danken voor uw inzet en de waardevolle aanbevelingen die volgen uit het rapport. Met belangstelling hebben wij het rapport gelezen. Dit rapport bevat mooie handvatten als stimulans voor voortdurende verbetering.

De Rekenkamer Zevenaar heeft het college gevraagd een bestuurlijke reactie te geven. Hieronder geven wij onze reactie op de bevindingen zoals geformuleerd in de hoofdstukken 3 'Bevindingen leefwereld', 4 'Bevindingen uitvoeringswereld' en 5 'Bevindingen beleidswereld' van het rekenkamerrapport.

Het college herkent zich in de signalen van inwoners dat de gemeentelijke Jeugdwet- en Wmo-dienstverlening in Zevenaar kampt met aanzienlijke knelpunten op het gebied van bereikbaarheid, communicatie, continuïteit en preventie. Inwoners ervaren de gemeente vaak als bureaucratisch en onpersoonlijk, terwijl hulporganisaties positief worden gewaardeerd.

Daarnaast concludeert de Rekenkamer dat de uitvoering sterk centraal georganiseerd is en dat dit leidt tot vertragingen en onvoldoende aansluiting op behoeften.

In het rapport leest het college dat de rekenkamer concludeert dat preventie en samenwerking met het voorveld onvoldoende zijn ontwikkeld. Het onderzoek laat echter niet zien wat concreet wordt gemist in het preventieve voorveld. Het college is deze raadsperiode begonnen om, binnen de financiële kaders, het voorliggend veld te ontwikkelen.

Tot slot concludeert de rekenkamer dat beleidsmatig concrete doelen en inzicht in maatschappelijke effecten ontbreken, en de raad onvoldoende grip op sturing en controle ervaart.

Om substantiële verbeteringen door te voeren zijn er een aantal acties nodig die volgen uit de aanbevelingen in het rekenkameronderzoek. Het college gaat hieronder in op een aantal van de door u genoemde aanbevelingen uit het rekenkamerrapport en geeft hierbij kort aan welke acties het college reeds heeft opgepakt in relatie tot de benoemde aanbevelingen.

Kerkstraat 27 • Postbus 10 • 6900 AA Zevenaar • (0316) 595111 • gemeente@zevenaar.nl • www.zevenaar.nl

B&A. Doen wat werkt.

Heldere, SMART geformuleerde doelen met meetbare indicatoren.
Op het gebied van het formuleren van heldere, SMART geformuleerde doelen met meetbare indicatoren zijn binnen onze organisatie al belangrijke stappen gezet. Zo zijn wij momenteel bezig met het doorontwikkelen van een monitor sociaal domein. Deze monitor is ontworpen om zowel het management als de gemeenteraad tijdig en adequaat te informeren over de voortgang en resultaten van het beleid en de uitvoering binnen het sociaal domein. Hiermee vergroten we de transparantie en sturingsmogelijkheden, zodat besluiten beter kunnen worden onderbouwd en bijgestuurd.

Daarnaast hebben wij het afgelopen jaar onze consulenten getraind in het opstellen van rapportages met SMART doelen. Door deze training zijn zij beter in staat om concrete, meetbare en haalbare doelen te formuleren in samenwerking met zorgaanbieders en inwoners. Dit zorgt ervoor dat zorgaanbieders duidelijk weten wat er van hen verwacht wordt en inwoners een beter beeld krijgen van wat zij kunnen verwachten van de hulpverlening. Deze aanpak draagt bij aan meer doelgerichte en resultaatgerichte ondersteuning.

Ook zijn binnen de organisatie de overlegstructuren aangepast, waarbij de samenwerking tussen beleid en uitvoering een meer structureel en strategisch karakter heeft gekregen. Hierdoor verschuift de focus van ad-hoc reageren op incidenten naar een proactieve en strategische aanpak. Dit ondersteunt het formuleren en behalen van SMART doelen en versterkt de samenhang tussen beleid, uitvoering en monitoring binnen het sociaal domein.

Verbeterde informatievoorziening en communicatie richting inwoners.
Op het gebied van verbeterde informatievoorziening en communicatie richting inwoners zijn diverse concrete acties ondernomen. De gemeentelijke website is uitgebreid met meer relevante informatie en logischer ingedeeld, waardoor inwoners eenvoudiger en sneller kunnen vinden wat zij zoeken. Dit draagt bij aan een betere toegankelijkheid en duidelijkheid van de beschikbare voorzieningen en ondersteuning. Daarnaast is ervoor gekozen om vaste teams samen te stellen met medewerkers die zich voor langere tijd aan de gemeente Zevenaar verbinden. Hiermee is bewust afstand genomen van veelvuldig gebruik van externe inhuur, wat niet alleen de continuïteit ten goede komt, maar ook de kennis en expertise binnen het team versterkt. Medewerkers worden regelmatig getraind op specifieke onderwerpen, zodat hun kennis actueel blijft en zij inwoners beter en adequater kunnen informeren en ondersteunen.

Ook is de samenwerking tussen uitvoering en beleid intensiever geworden. Door deze nauwere samenwerking kan informatie en signalen vanuit de uitvoering sneller en directer worden gebruikt bij het opstellen en aanpassen van beleid. Dit zorgt ervoor dat de ervaringen en behoeften van inwoners sneller worden opgepakt en verwerkt in beleidsmaatregelen.

Er zijn inmiddels enkele infographics opgesteld en gepubliceerd om voor inwoners moeilijk te begrijpen verordeningen of beleidsregels op een begrijpelijke wijze te presenteren.

Tot slot wordt er nauwer samengewerkt met samenwerkingspartners om één duidelijk en herkenbaar aanspreekpunt te vormen richting inwoners. Deze gezamenlijke aanpak zorgt voor een eenduidige communicatie en versterkt het vertrouwen van inwoners in de ondersteuning die zij ontvangen. Al deze

stappen samen dragen bij aan een betere en effectievere informatievoorziening en communicatie binnen de gemeente Zevenaar.

Vergroten van fysieke en digitale bereikbaarheid, met vaste aanspreekpunten dichter bij inwoners.
Op het gebied van het vergroten van de fysieke en digitale bereikbaarheid zijn al diverse belangrijke stappen gezet. Zo is ervoor gekozen om vaste aanspreekpunten voor inwoners in te richten die de regie voeren over een casus vanaf het moment van de aanvraag tot aan het einde van de zorg. Hoewel deze werkwijze nog niet volledig is geïmplementeerd, wordt deze stapsgewijs ingevoerd om zo de continuïteit en persoonlijke begeleiding voor inwoners te verbeteren.

Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van een digitaal aanmeldformulier, waarmee inwoners op ieder gewenst moment eenvoudig een aanvraag kunnen doen. Dit draagt bij aan een laagdrempelige en flexibele toegang tot de gemeentelijke ondersteuning.
Ook zorgen medewerkers ervoor dat zij niet alleen via het algemene telefoonnummer bereikbaar zijn, maar delen zij actief hun eigen e-mailadres en mobiele nummer met samenwerkingspartners die betrokken zijn bij de ondersteuning van een inwoner. Dit vergemakkelijkt directe en snelle communicatie, waardoor inwoners sneller en persoonlijker geholpen kunnen worden.

Samen dragen deze acties bij aan een betere fysieke en digitale bereikbaarheid en zorgen zij ervoor dat inwoners vaste, herkenbare contactpersonen hebben die hen gedurende het hele traject ondersteunen.

Versterking van preventie en samenwerking met sociale partners en het voorveld.
Op het gebied van versterking van preventie en samenwerking met sociale partners en het voorveld zijn al diverse belangrijke acties ondernomen. Zowel op beleidsniveau als in de uitvoering is er intensief en structureel contact met samenwerkingspartners uit het voorveld. Dit geldt ook voor het bestuurs- en managementniveau, waar regelmatig overleg plaatsvindt om gezamenlijke doelen af te stemmen en concrete afspraken te maken over wat mogelijk en noodzakelijk is.

Consulenten verwijzen inwoners actief door naar passende voorzieningen in het voorveld en voeren regelmatig overleg met partners om helder te krijgen wat binnen hun verantwoordelijkheid valt en waar de grenzen liggen. Om de samenwerking verder te versterken en de verbinding tussen gemeente en voorveld te verbeteren, heeft de gemeente ervaren collega's aangenomen die als brugfunctionaris fungeren. Zij zorgen voor een betere afstemming en communicatie tussen de verschillende partijen. Daarnaast is er een voortdurende dialoog tussen beleid en uitvoering over welke preventieve ondersteuning nog meer kan worden aangeboden om inwoners eerder en effectiever te helpen. Deze gezamenlijke inspanning draagt bij aan het versterken van het preventieve aanbod en het voorkomen van escalaties, waardoor inwoners sneller de juiste ondersteuning krijgen.

Kortere en meer toegankelijke aanmeldroutes, met ruimte voor lichte hulp zonder indicatieplicht.
Op het gebied van kortere en meer toegankelijke aanmeldroutes, met ruimte voor lichte hulp zonder indicatieplicht, zijn al verschillende concrete stappen gezet. Team Wmo heeft een specifiek project uitgevoerd om de wachtlijst te beheersen en inwoners sneller van dienst te kunnen zijn. Dit heeft geleid tot een drastische afname van het aantal aanvragen voor huishoudelijke hulp, waardoor de doorlooptijden zijn verkort en de toegang tot ondersteuning is verbeterd.

Binnen Team Jeugd zijn diverse versnelde routes ingevoerd om de toegang tot jeugdhulp te verkorten. In nauwe samenwerking met samenwerkingspartners wordt momenteel gewerkt aan verdere versnelling van de in- en doorstroom van cliënten. Hierbij blijft de kwaliteit van de hulpverlening voorop staan, terwijl er wordt gewerkt vanuit een basis van wederzijds vertrouwen in elkaars expertise. Deze aanpak zorgt ervoor dat inwoners sneller en effectiever geholpen kunnen worden, met behoud van passende en kwalitatieve ondersteuning.

Systematische monitoring en evaluatie met focus op effectiviteit en cliënttevredenheid.
Op het gebied van systematische monitoring en evaluatie met een focus op effectiviteit en cliënttevredenheid zijn stappen gezet. Team Sociaal Beleid is in nauw overleg met de uitvoeringsteams bezig om te onderzoeken hoe een dergelijke monitor binnen onze gemeente kan worden ingericht. Het opzetten van een effectieve monitor die niet alleen kwantitatieve gegevens verzamelt, maar ook inzicht geeft in de kwaliteit en effectiviteit van de ondersteuning, is een complex proces dat ook landelijk als een uitdaging wordt ervaren.

Wij zijn ervan overtuigd dat het ontwikkelen van een dergelijke monitor essentieel is om het beleid en de uitvoering beter te kunnen sturen en verbeteren. Tegelijkertijd merken we dat de bereidheid van inwoners om mee te werken aan evaluaties en tevredenheidsonderzoeken beperkt is, wat eveneens een landelijke trend is. Dit vraagt om een zorgvuldige aanpak waarbij vertrouwen wordt opgebouwd en inwoners worden gestimuleerd om hun ervaringen te delen, zodat de monitor betrouwbare en bruikbare informatie oplevert voor verdere verbetering van de dienstverlening.

Verbeterde informatievoorziening aan en actieve betrokkenheid van de gemeenteraad bij sturing op beleidseffecten.
Op het gebied van verbeterde informatievoorziening aan en actieve betrokkenheid van de gemeenteraad bij de sturing op beleidseffecten zijn belangrijke stappen gezet. Afgelopen jaar is een monitor ingericht die de gemeenteraad periodiek informeert over de voortgang binnen het sociaal domein. Deze monitor biedt de raad inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten, zodat zij haar kaderstellende en controlerende rol beter kan vervullen.

Tegelijkertijd wordt zorgvuldig nagedacht en gewerkt aan een passende vorm van informatievoorziening, waarbij wordt voorkomen dat de raad wordt overbelast met te veel of te gedetailleerde informatie. Het doel is om de raad op een overzichtelijke en doelgerichte manier te informeren, zodat zij goed op de hoogte blijft van de voortgang en ontwikkelingen, zonder dat dit ten koste gaat van de effectiviteit van het besluitvormingsproces. Hiermee wordt de betrokkenheid van de raad bij de sturing op beleidseffecten versterkt en de transparantie binnen het sociaal domein vergroot.

Door de beschreven maatregelen kan Zevenaar een meer toegankelijke, effectieve en cliëntgerichte ondersteuning bieden die beter aansluit bij de behoeften van haar inwoners en de gemeenteraad beter in staat stellen haar kader stellende en controlerende rol te vervullen.

Tot slot
Samengevat zijn wij u erkentelijk voor de oplevering van dit rapport. Wij kunnen ons vinden in de gedachtegang van de aanbevelingen. Zoals hiervoor reeds uiteen is gezet zijn veel van de aanbevelingen reeds door ons opgepakt of hebben deze onze aandacht. Hoewel wij ons bewust zijn van de benodigde verbeterpunten op het gebied van toegankelijkheid en bereikbaarheid zijn wij blij om te lezen dat onze inwoners wel tevreden zijn over de kwaliteit van de geleverde diensten door de hulporganisaties.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

2

Inleiding

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

De rekenkamer Zevenaar heeft een onderzoek laten uitvoeren naar de bereikbaarheid, toegankelijkheid, informatievoorziening en sturing in de Jeugdwet en de Wmo. Met dit onderzoek draagt de rekenkamer bij aan de kennis over het beleid, processen, en uitvoering/dienstverlening in het sociaal domein in de gemeente Zevenaar. Het sociaal domein omvat in financiële zin bijna de helft (in 2023: 76 miljoen euro) van de totale begroting (in 2023: 168 miljoen euro) van de gemeente Zevenaar. Het is daarmee verreweg de grootste uitgavenpost.

Gezien de veelomvattendheid van dit onderwerp richt de rekenkamer het onderzoek specifiek op enerzijds de toegankelijkheid van de hulp horend bij de Jeugdwet en de Wmo, en anderzijds de informatievoorziening binnen deze onderdelen. Bij beide thema's staat de vraag centraal in hoeverre de gemeenteraad van Zevenaar 'in control' is en of zij haar rol voldoende kan invullen.

2.2 Centrale onderzoeksvraag

De rekenkamer beoogt met dit onderzoek het volgende doel te bereiken: inzicht verschaffen in de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van hoe in de gemeente Zevenaar de bereikbaarheid, toegankelijkheid, informatievoorziening, kaderstelling en sturing is georganiseerd en geborgd in het kader van de Jeugdwet en de Wmo.

Vanuit dit doel is de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

"Hoe bereikbaar, toegankelijk, doeltreffend en doelmatig is het jeugdhulp- en Wmo-beleid in de gemeente Zevenaar en in welke mate ontvangt de gemeenteraad voldoende informatie over deze beleidsvelden om zijn kaderstellende en controlerende rol effectief te kunnen vervullen?"

Vanuit deze centrale onderzoeksvraag zijn de deelvragen gerangschikt naar de drie werelden: de leefwereld, de uitvoeringswereld en de beleidswereld. Deze zijn toegevoegd in de bijlage, evenals het bijbehorend normenkader.

2.3 Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek heeft bestaan uit de volgende stappen:

Documentenstudie

Op basis van een eerste documentenanalyse is een beeld gevormd van het beleid van de gemeente voor de Jeugdwet en de Wmo. Bestudeerde documenten bevatten onder andere data over gebruik en kosten van de Wmo en de Jeugdwet en relevante beleidsplannen op het gebied van de Wmo en de Jeugdwet, de programmabegroting, de jaarplannen en verantwoordingen. In de bijlage zijn alle geraadpleegde documenten weergegeven.

Veldwerk inwoners

Voor het onderzoek is in totaal met dertig inwoners gesproken. Hiervan maakten vijftien inwoners gebruik van de Wmo en vijftien inwoners van de Jeugdwet. Voor de Wmo en de Jeugdwet zijn ieder drie categorieën gemaakt. Per categorie is met vijf inwoners gesproken. Voor de Wmo zijn de drie categorieën: huishoudelijke ondersteuning, hulpmiddelen en vrij toegankelijke groeps- en individuele hulp. Voor de Jeugdwet zijn de drie categorieën: vrij toegankelijke hulp, vrijwillige individuele hulp en

B&A. Doen wat werkt.

niet vrijwillige of gedwongen hulp. Vanuit het perspectief van de gesproken hulpontvangers (de leefwereld) kregen we onder meer inzicht in de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van de geboden steun, variërend van hulp in natura tot een persoonsgebonden budget. In de interviews is ook gevraagd hoe de betreffende huishoudens de geboden ondersteuning ervaren, in welke mate deze aansluit bij hun behoeften en welk effect de ondersteuning heeft op hun situatie.

Veldwerk onder uitvoerende medewerkers
Interviews zijn afgenomen met consulenten van de gemeente en haar ketenpartners in de gemeente Zevenaar. Doel was om inzicht te krijgen in het aanvraagproces, hoe inwoners toegang vinden tot hulp en ondersteuning, welke inspanningen worden geleverd om het bereik te vergroten en welke factoren een rol spelen bij het (eventueel) niet-bereiken van bepaalde groepen. Daarnaast gaven uitvoerders aan wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook reflecteerden zij op de bevindingen uit de gesprekken met inwoners.

Veldwerk onder beleidsmakers
Beleidsmedewerkers, verantwoordelijk voor de Wmo en de Jeugdwet, zijn geïnterviewd, evenals de verantwoordelijke wethouder. In deze gesprekken kwam onder andere aan de orde wat de belangrijkste doelen van de gemeente zijn, hoe de gemeente stuurt op het behalen van deze doelen en welke factoren van invloed zijn op de behaalde resultaten. Daarnaast gaven de geïnterviewde beleidsmakers aan wat goed gaat en wat beter kan. Ook reflecteerden zij op de uitkomsten van de gesprekken met zowel inwoners als uitvoerders.

Werksessie met een vertegenwoordiging van de gemeenteraad
De laatste fase in het onderzoek betrof een werksessie met een vertegenwoordiging van de raad. In deze werksessie zijn de voorlopige bevindingen uit de voorgaande stappen op hoofdlijnen toegelicht. De raadsleden is gevraagd hierop en op de invulling van hun kaderstellende en controlerende rol te reflecteren: wat gaat goed en wat kan beter?

Zo is steeds in elke stap voortgeborduurd op de bevindingen uit voorgaande stappen.

Rapportage
De bevindingen zijn per perspectief (inwoner, uitvoerder en beleidsmaker) opgesteld. Dit heeft geleid tot een nota van bevindingen.

3

Bevindingen leefwereld

3. Bevindingen leefwereld

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de bevindingen vanuit het perspectief van de inwoners weergegeven. Naar inwoners wordt steeds met 'hij' verwezen, maar dit betreft ook andere genders.
In elk hoofdstuk zijn eerst in de grijze kaders de bevindingen per deelvraag op hoofdlijnen weergegeven, gevolgd door een onderbouwing van dat antwoord. Het hoofdstuk sluit af met een toetsing aan het normenkader. De snelle lezer kan volstaan met het lezen van de beantwoording op hoofdlijnen in de grijze kaders.

In dit hoofdstuk zijn de volgende deelvragen behandeld:

1. Hoe bereikbaar (waaronder fysieke nabijheid) en toegankelijk zijn de voorzieningen van de Jeugdwet en de Wmo voor inwoners van de gemeente Zevenaar?
2. Wat zijn de verschillende routes waarlangs inwoners van de gemeente Zevenaar toegang hebben tot gemeentelijke voorzieningen op het gebied van de Jeugdwet en de Wmo?
3. Hoe is (kwantitatief) het gebruik en resultaat van deze routes, inclusief eventuele demografische en geografische verschillen (de verschillende kernen)?
4. Hoe ervaren inwoners zelf de routes tot hulp/zorg/steun, de kwaliteit van de geleverde diensten, en de effecten daarvan? In welke mate sluit het aanbod aan bij de vraag en bij de behoeften van inwoners?

3.2 Bevindingen bereikbaarheid en toegankelijkheid voorzieningen

1. Hoe bereikbaar (waaronder fysieke nabijheid) en toegankelijk zijn de voorzieningen van de Jeugdwet en de Wmo voor inwoners van de gemeente Zevenaar?

Bevindingen op hoofdlijnen:

Wmo

Bereikbaarheid en toegankelijkheid gemeente:

- Alle vijftien gesproken inwoners vinden de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de gemeente niet goed.
- Dit komt door de lange wachttijden, wisselende uitvoerenden, zich ongehoord voelen en de fysieke bereikbaarheid met het openbaar vervoer.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid hulporganisaties:

- Elf van de vijftien gesproken inwoners vinden de hulporganisaties goed bereikbaar.
- De vier andere gesproken inwoners geven aan dat er lange aanmeldtijden zijn en dat vervanging niet wordt geregeld, ze minder uren krijgen of wisselend personeel hebben bij ziekte/vakantie van de vaste hulpverlener.

Jeugdwet

Bereikbaarheid en toegankelijkheid gemeente:

- Twaalf van de vijftien gesproken inwoners vinden de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de gemeente niet goed.
- Dit komt doordat de inwoners telkens opnieuw hun verhaal moesten vertellen door de wisselende contactpersonen en er geen opvolging was van (bel)afspraken.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid hulporganisaties:

- Dertien van de vijftien gesproken inwoners vinden de hulporganisaties goed bereikbaar en geven aan dat zij de ouders ontzorgen. Echter vinden twee andere inwoners dat de buurthuizen meer en langer open moeten zijn.

B&A. Doen wat werkt.

Onderbouwing

Perspectief inwoners

Bereikbaarheid en toegankelijkheid Wmo: huishoudelijke ondersteuning

De gemeente: vijf van de vijf gesproken inwoners vinden het contact met de gemeente niet goed. Een inwoner merkt op dat er geen vaste consulent meer is en dat hij telkens een ander gezicht met een andere kijk voor zich krijgt. Ook andere gesproken inwoners hebben negatieve ervaringen met het contact met de gemeente. Zij voelen zich niet gehoord doordat de gemeente hun uren wil afbouwen en er te veel wordt gefocust op de zelfredzaamheid en de afhankelijkheid van de mantelzorgers (zie tekstwolk met quote van een gesproken inwoner hiernaast). Verder geeft één inwoner aan geen contact met de gemeente te hebben vanwege *''al het gedoe.''*

''Ik voel mij niet gehoord door de gemeente''

De hulporganisaties: vijf van de vijf gesproken inwoners vinden de hulporganisaties goed bereikbaar. Een inwoner vindt bijvoorbeeld de hulp van "Hulp in Gelderland" altijd goed bereikbaar. Twee andere inwoners vinden de bereikbaarheid goed, alleen zijn er moeilijkheden bij ziekte of vakantie van de vaste hulp: *"Er wordt dan vaak geen vervanging geregeld of er komt veel wisselend personeel langs en ook voor minder uren per week. "*

Bereikbaarheid en toegankelijkheid Wmo: hulpmiddelen

De gemeente: vijf van de vijf gesproken inwoners vinden het contact met de gemeente goed. Wel noemt één inwoner enorme wachttijden en geeft aan dat de gemeente veel doet, maar dat zij zich moet realiseren dat het voor inwoners lastig kan zijn om ergens aan te kloppen. De inwoner geeft aan niet negatief erover te zijn, maar vindt wel dat het laagdrempeliger mag en dat de toegankelijkheid beter zou kunnen. Een andere inwoner geeft aan dat de gemeente telefonisch erg goed bereikbaar is, maar dat het wel lastig is om de gemeente fysiek te bereiken. De inwoner geeft aan dat hij een auto heeft, maar andere inwoners moeten daarvoor de regiotaxi bellen omdat het openbaar vervoer geen betrouwbare optie is.

De hulporganisaties: vijf van de vijf gesproken inwoners vinden de hulporganisaties goed bereikbaar. Zij geven aan dat de hulpverlening goed bereikbaar is, en dat de hulpsnel geregeld kon worden.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid Wmo: vrij toegankelijke groeps- en individuele hulp

De gemeente: drie van de vijf gesproken inwoners vinden het contact met de gemeente goed en vinden dat de gemeente snel handelt. Twee andere inwoners melden dat de aanmelding zes maanden duurde of dat er enorme wachttijden waren. Ook vertellen zij dat de gemeente minder wisselend personeel zou moeten hebben en de gemeente het gevoel zou moeten bieden dat je begrepen wordt.

De hulporganisaties: drie van de vijf gesproken inwoners vinden de hulporganisaties goed bereikbaar. Eén inwoner geeft aan dat de huisarts goed bereikbaar was, en één andere inwoner vindt de bereikbaarheid goed maar noemt het invullen van de formulieren emotioneel zwaar. De twee andere gesproken inwoners hebben lange wachttijden ervaren voor het aanmelden van de zorg.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid Jeugdwet: vrijwillige individuele hulp
De gemeente: vijf van de vijf gesproken inwoners vinden het contact met de gemeente niet goed. Zij geven aan dat ze steeds een nieuw contactpersoon kregen en telkens opnieuw hun verhaal moesten vertellen. Verder geven zij aan dat de communicatie met de gemeente slecht was door de lange wachttijden en geen opvolging van (bel)afspraken.

De hulporganisaties: Vijf van de vijf gesproken inwoners vinden de hulporganisaties goed bereikbaar. Eén inwoner vindt bijvoorbeeld Autimaat in Doetinchem heel goed bereikbaar. Twee inwoners vinden de bereikbaarheid van hulporganisaties zoals Driestroom en Ziza goed, maar geven wel aan dat er soms problemen waren in de onderlinge communicatie met de gemeente.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid Jeugdwet: vrij toegankelijke hulp
De gemeente: drie van de vijf gesproken inwoners vinden het contact met de gemeente niet goed. Hiervan meldt één inwoner dat er enorme wachttijden waren en dat het moeilijk was om direct antwoord te krijgen. De twee andere gesproken inwoners hebben (nog) geen hulp gekregen van de gemeente.

De hulporganisaties: drie van de vijf gesproken inwoners vinden de hulporganisaties goed bereikbaar. Hiervan geeft één inwoner aan dat de hulporganisaties de ouders goed ontzorgen. Eén andere inwoner geeft aan dat Buurtgezinnen goed bereikbaar was. Twee gesproken inwoners geven aan dat buurtcentra een langere openingstijd moeten hebben en meerdere dagen in de week open moeten zijn.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid Jeugdwet: gedwongen hulp
De gemeente: vier van de vijf gesproken inwoners vinden het contact met de gemeente niet goed. Deze inwoners geven aan dat zij moeilijk een vertrouwensband met de gemeente kunnen opbouwen doordat er zoveel wisselingen in de consulenten zijn. Eén inwoner had zeven verschillende consulenten binnen anderhalf jaar, waardoor hij keer op keer de situatie moest uitleggen. Ook zeggen inwoners dat de gemeente niet goed naar hen luistert, waardoor er beslissingen werden opgelegd die niet nodig waren. Eén inwoner geeft aan dat de hulp erg verschilt per consulent: sommige consulenten zijn goed bereikbaar en houden korte lijntjes, terwijl andere consulenten moeilijk te bereiken zijn en weinig inlevingsvermogen tonen.

De hulporganisaties: vijf van de vijf gesproken inwoners vinden de hulp van de hulporganisaties goed. De inwoners geven aan dat zij door de hulp ontlast zijn en nu zelfstandig dingen voor elkaar krijgen. Eén inwoner geeft aan dat de hulp vanuit de organisatie deels positief was. Een familielid wees haar erop dat zij bij de organisatie terecht kon. Als het familielid dit niet had gedaan, had mevrouw niet van het bestaan van de organisatie geweten en mogelijk geen hulp ontvangen.

Perspectief uitvoerders en ketenpartners
Uitvoerders en ketenpartners bevestigen het beeld van de gesproken inwoners:

- Bureaucratie: lange wachttijden en bureaucratische obstakels belemmeren de hulpverlening. Indicaties worden vaak voor korte periodes afgegeven.
- Maatwerk: de meerderheid van de gesproken uitvoerders erkend dat de hulp voor inwoners kortdurend is en niet altijd aansluit bij de hulpvraag.
- Geen vaste consulenten: de gemeente Zevenaar heeft erg veel wisselingen gehad in consulenten.

3.3 Bevindingen toegangsroutes

2. Wat zijn de verschillende routes waarlangs inwoners van de gemeente Zevenaar toegang hebben tot gemeentelijke voorzieningen op het gebied van de Jeugdwet en de Wmo?

Bevindingen op hoofdlijnen:

Wmo

- Huisarts/GGD: drie van de vijftien gesproken inwoners kwamen via de huisarts en/of GGD bij de hulp terecht.
- Zelf contact gezocht: vier van de vijftien gesproken inwoners zochten zelf contact met de gemeente.
- Voormalig Wmo in andere gemeente: twee van de vijftien gesproken inwoners wisten dat ze hulp konden krijgen, omdat ze eerder Wmo hadden in een andere gemeente.
- Stichting: vier van de vijftien gesproken inwoners kregen hulp via een stichting.
- Via familielid: twee van de vijftien gesproken inwoners kregen hulp via een familielid.
- Acht van de vijftien gesproken inwoners wisten waar ze met hun vraag terecht konden. Zeven van de vijftien gesproken inwoners wisten niet waar ze met hun vraag terecht konden zonder hulp van een organisatie of via hun netwerk.

Jeugdwet

- Zelf contact gezocht: twee van de vijftien gesproken inwoners zochten zelf contact met de gemeente.
- Via hun netwerk: vijf van de vijftien gesproken inwoners kwamen via hun netwerk bij de hulp terecht.
- Via familielid: twee van de vijftien gesproken inwoners kregen hulp via een familielid.
- Via een organisatie: zes van de vijftien gesproken inwoners kwamen via een organisatie zoals een school of hulporganisatie bij de hulp terecht.
- Vier van de vijftien gesproken inwoners wisten waar ze met hun vraag terecht konden.
- Elf van de vijftien gesproken inwoners wisten niet waar ze met hun vraag terecht konden zonder hulp van een organisatie of van hun netwerk.

B&A. Doen wat werkt.

Onderbouwing

In onderstaande tabel wordt per vorm van ondersteuning beschreven hoe de gesproken inwoners bij de hulp terecht zijn gekomen en of wij wisten waar zij terecht konden met hun hulpvraag.

Tabel 1. Overzicht routes gesproken inwoners

Type hulp	Hoe bij hulp terechtgekomen (aantal/5)	Wisten waar ze terecht konden (ja/nee)
Wmo: huishoudelijke ondersteuning	• Stichting MEE (1) • Atlant (1) • Eerdere Wmo in andere gemeente (1) • Zelf contact gezocht (1) • Via familielid (1)	• Ja: 3 • Nee: 2
Wmo: hulpmiddelen	• Via huisarts & GGD (1) • Zelf contact gezocht (3) • Eerdere Wmo in andere gemeente (1)	• Ja: 4 • Nee: 1 (met hulp praktijkondersteuner)
Wmo: vrij toegankelijke groeps-/individuele hulp	• Via huisarts (2) • Via hulporganisatie (2) • Via familielid (1)	• Ja: 1 Nee: 4
Jeugdwet: vrijwillige individuele hulp	• Zelf contact gezocht (1) • Via netwerk (2)Via organisatie (2)	• Ja: 2 • Nee: 3
Jeugdwet: vrij toegankelijke hulp	• Via netwerk (3) • Via organisatie (2)	• Ja: 1 • Nee: 4
Jeugdwet: gedwongen hulp	• Zelf contact gezocht (1) • Via organisatie (2) • Via huisarts (2) • Via familielid (1)	• Ja: 1 (via consulent) • Nee: 4

3.4 Bevindingen gebruik en resultaat van de routes

3. Hoe is (kwantitatief) het gebruik en resultaat van deze routes, inclusief eventuele demografische en geografische verschillen (de verschillende kernen)?

Bevindingen op hoofdlijnen:

- Uniforme werkwijze: uitvoerders geven aan dat overal binnen de gemeente dezelfde werkwijze geldt.
- Loketten in de kleine dorpen: de kleine dorpen hebben geen gemeenteloketten en kampen vaker met problematiek. Laagdrempelige inzet kan escalatie voorkomen.
- Gemis van opbouwwerkers: de gemeente mist soms opbouwwerkers in wijken/dorpen. Preventie en het voorliggend veld zijn belangrijk, maar er is in het verleden op bezuinigd.
- Geografische verschillen in hulpvraag: beleidsmakers zien enerzijds geen geografisch verschil in bereik. Anderzijds zien beleidsmakers dat de dorpen langs de IJssel om minder hulp vragen dan de dorpen langs de Rijn.
- Toegankelijkheid en bereikbaarheid: beleidsmakers zien geografische verschillen in toegankelijkheid en bereikbaarheid van hulp. Inwoners uit de dorpen (dus niet de stad Zevenaar) voelen zich vaker niet gehoord.
- CBS-cijfers: de CBS-cijfers tonen lager gebruik van voorzieningen in de dorpen, behalve Giesbeek, dat het hoogste gebruik heeft in zowel de Jeugdwet als de Wmo.

Onderbouwing

Perspectief uitvoerders (gemeente en ketenpartners)

Gesproken uitvoerders geven aan dat er overal dezelfde werkwijze geldt. Voor wat betreft de kleinere dorpen: hier zijn er geen loketten van de gemeente. Een medewerker van een gesproken welzijnspartij benoemd hierover: *''Er is veel drugsproblematiek in de kleinere dorpen, het zou beter zijn als deze jongeren beter kunnen worden gevonden. Je kan escalatie hier echt voorkomen door laagdrempelig in te zetten. Het helpt bijvoorbeeld al dat Caleidoz een paar avonden open is in de omliggende dorpen en zij hebben daar een goede verbindende rol.''*

Perspectief beleid (ambtelijk en bestuurlijk)

Een beleidsmaker vertelt dat er geen geografisch verschil is en dat het bereik hetzelfde is voor de dorpen. *''Inwoners moeten dezelfde belletjes plegen en dezelfde afspraken moeten worden gemaakt. Het kan zijn dat in dorpen een andere mentaliteitskwestie is wat betreft hulp vragen. Dat inwoners niet altijd direct hulp vragen terwijl zij dat wel nodig hebben. Het idee heerst in de IJsseldorpen dat inwoners het meer onder elkaar oplossen. We hebben geen harde cijfers die dit bevestigen. Maar op basis van de cijfers die we hebben, is dit het algemene beeld. De dorpen in het noorden langs de IJssel vragen over het algemeen minder dan de dorpen in het zuiden langs de Rijn.''*

Beleidsmakers zien voor zowel de Wmo en de Jeugdwet geografische verschillen in toegankelijkheid en bereikbaarheid van hulp. Inwoners uit de dorpen voelen zich vaak niet gehoord als de focus alleen op stad Zevenaar ligt. *''De gemeente Zevenaar moet duidelijker maken dat zij er voor alle dorpen is. Arnhem gebruikt wijkteams, wat goed werkt. Gemeente Zevenaar had vroeger gebiedsteams, maar koos voor één centraal punt om financiële redenen. Nu overwegen we terug te gaan naar gebiedsteams om dichter bij de inwoners te staan. Bij de Jeugdwet zien we hetzelfde probleem. De afstand tot hulp is voor sommige dorpen groter. Het blijft een afweging voor de gemeenteraad, want wijkgerichte hulp kost veel geld.''*

Kwantitatieve cijfers CBS

In onderstaande tabel is met cijfers van het CBS het aantal cliënten met voorzieningen in de Jeugdwet en de Wmo in de gemeente Zevenaar weergegeven. Het is te zien dat in de meeste gevallen het voorzieningen-gebruik van de dorpen lager ligt dan van de stad Zevenaar, wat het beeld van de uitvoerders, ketenpartners en beleidsmakers bevestigt. Het valt op dat het dorp Giesbeek gemiddeld het hoogste gebruik heeft in zowel de Jeugdwet als de Wmo. Uit de cijfers blijkt dat meerdere dorpen, zoals Babberich, Lobith en Spijk (Rijndorpen), inderdaad een hoger voorzieningengebruik kennen dan de stad Zevenaar, wat overeenkomt met het beeld van de wethouder. Opvallend is dat ook Giesbeek (een IJsseldorp) het hoogste gebruik van zowel de Jeugdwet als de Wmo laat zien. Dit vormt een uitzondering op de algemene trend dat IJsseldorpen minder gebruik maken van voorzieningen dan de Rijndorpen. Het verschil in gebruik tussen dorpen verdient verdere aandacht, mede gezien de gevoeligheid van het onderwerp.

Tabel 2. Aantal cliënten met voorzieningen in Jeugdwet en Wmo gemeente Zevenaar 2022		
Dorpen:	**Gebruik Jeugdwet in % van totaal aantal inwoners dorp**	**Gebruik Wmo in % van totaal aantal inwoners dorp**
Aerdt	1,27%	5,70%
Angerlo	2,41%	5,84%
Babberich	3,34%	8,74%
Giesbeek	5,43%	13,25%
Herwen	1,83%	7,80%
Lathum	0,77%	3,46%
Lobith	3,32%	8,62%
Pannerden	2,40%	6,81%
Spijk	3,05%	8,54%
Tolkamer	2,12%	7,61%
Zevenaar	2,72%	8,46%

3.5 Bevindingen ervaren kwaliteit en effecten

4. Hoe ervaren inwoners zelf de routes tot hulp/zorg/steun, de kwaliteit van de geleverde diensten, en de effecten daarvan? In welke mate sluit het aanbod aan bij de vraag en behoeften van inwoners?

Bevindingen op hoofdlijnen:

Wmo

Gemeente:

Kwaliteit van de geleverde diensten:

- Negen van de vijftien gesproken inwoners hebben een negatieve ervaring met de kwaliteit van de geleverde diensten van de gemeente. Inwoners voelen zich vaak ongehoord, ontvangen korte indicaties, ervaren lange wachttijden en moeten veel zelf regelen.

Effecten van de geleverde diensten:

- Acht van de vijftien gesproken inwoners ervaren negatieve effecten van de geleverde diensten van de gemeente. De inwoners ervaren stress, onbegrip, wantrouwen en onzekerheid.

Hulporganisaties:

Kwaliteit van de geleverde diensten:

- Dertien van de vijftien gesproken inwoners hebben een positieve ervaring met de kwaliteit van de geleverde diensten van hulporganisaties. Inwoners vinden de hulp waardevol.

Effecten van de geleverde diensten:

- Dertien van de vijftien gesproken inwoners ervaren positieve effecten van de geleverde diensten van de hulporganisaties. Het heeft hen geholpen om beter om te gaan met hun situatie en hun kwaliteit van leven te verbeteren.

Jeugdwet

Gemeente:

Kwaliteit van de geleverde diensten:

- Vijftien van de vijftien gesproken inwoners hebben een negatieve ervaring met de kwaliteit van de geleverde diensten van de gemeente. Inwoners voelen zich vaak ongehoord, ontvangen korte indicaties, ervaren te veel bureaucratie, ervaren lange wachttijden en moeten veel zelf regelen.

Effecten van de geleverde diensten:

B&A. Doen wat werkt.

- Dertien van de vijftien gesproken inwoners ervaren negatieve effecten van de geleverde diensten van de gemeente. De inwoners ervaren stress, onbegrip, wantrouwen en onzekerheid.

Hulporganisaties:
Kwaliteit van de geleverde diensten:
- Veertien van de vijftien gesproken inwoners hebben een positieve ervaring met de kwaliteit van de geleverde diensten van hulporganisaties. Inwoners vinden de hulp waardevol.

Effecten van de geleverde diensten:
- Vijftien van de vijftien gesproken inwoners ervaren positieve effecten van de geleverde diensten. Ze kunnen door de hulp nu beter omgaan met hun situatie. Hulporganisaties ontlasten hen en bieden de juiste begeleiding.

Onderbouwing

In onderstaande tabel wordt per type hulpvorm de routes beschreven die gesproken inwoners hebben genomen tot hulp, hun positieve en negatieve ervaringen met de kwaliteit van hulp en hun positieve en negatieve effecten van de ontvangen hulp.

Tabel 3. Overzicht routes, ervaringen en effecten per type hulpvorm

Type hulp	Routes tot hulp/zorg/steun	Positieve ervaringen met kwaliteit	Negatieve ervaringen met kwaliteit	Positieve effecten	Negatieve effecten
Wmo: huishoudelijke ondersteuning	Zie paragraaf 3.2 en 3.3	Vier van de vijf gesproken inwoners waarderen de kwaliteit van de huishoudelijke ondersteuning. Ze vinden de hulp waardevol en noodzakelijk voor hun dagelijkse leven en levenskwaliteit.	Drie van de vijf gesproken inwoners hebben klachten over bureaucratie, wisselende contactpersonen, en het gebrek aan consistentie en één aanspreekpunt bij de gemeente. Gesproken inwoners voelen zich vaak niet gehoord en ervaren stress van de administratieve lasten.	Vijf van de vijf gesproken inwoners geven aan dat de ondersteuning een grote positieve impact heeft gehad. Het heeft hen geholpen om beter om te gaan met hun situatie en hun kwaliteit van leven te verbeteren.	Drie van de vijf gesproken inwoners ervaren stress en onzekerheid door wisselingen van hulpverleners en bureaucratische processen.
Wmo: hulpmiddelen	Zie paragraaf 3.2 en 3.3	Vier van de vijf gesproken inwoners waarderen de hulpmiddelen. Ze vinden de hulp waardevol en noodzakelijk.	Drie van de vijf gesproken inwoners hebben klachten over bureaucratie en gebrek aan consistentie van de gemeente. Ze voelen zich vaak niet gehoord en	Vier van de vijf gesproken inwoners geven aan dat de hulpmiddelen een grote positieve impact hebben gehad. Ze kunnen beter omgaan met hun situatie.	Twee van de vijf gesproken inwoners ervaren stress en onzekerheid door bureaucratische processen.

			ervaren stress door administratieve lasten.		
Wmo: vrij toegankelijke groeps- en individuele hulp	Zie paragraaf 3.2 en 3.3	Vijf van de vijf gesproken inwoners waarderen de hulp van hulporganisaties. Ze vinden deze waardevol en noodzakelijk.	Drie van de vijf gesproken inwoners hebben klachten over bureaucratie, wisselende contactpersonen, en gebrek aan consistentie en empathie van de gemeente. Inwoners voelen zich vaak ongehoord.	Vier van de vijf gesproken inwoners geven aan dat de hulp een positieve impact had op hun leven. Ze kunnen beter omgaan met hun situatie.	Drie van de vijf inwoners ervaren stress en onzekerheid door constante hulpverlenerswisselingen en bureaucratie.
Jeugdwet: vrijwillige individuele hulp	Zie paragraaf 3.2 en 3.3	Vier van de vijf gesproken inwoners waarderen de hulp van hulporganisaties. Ze vinden deze waardevol en noodzakelijk voor hunzelf of hun kinderen.	Vijf van de vijf gesproken inwoners klagen over bureaucratie, wisselende contactpersonen en gebrek aan maatwerk van de gemeente. Hulp kwam vaak te laat of was niet passend. Inwoners willen niet steeds opnieuw indicaties aanvragen of hun situatie uitleggen.	Vijf van de vijf gesproken inwoners ervaren een grote positieve impact. De hulporganisaties bieden juiste tools en nemen stress weg.	Vijf van de vijf inwoners ervaren stress en onzekerheid door het gebrek aan maatwerk, het eenzijdige contact en de noodzaak om continu zelf actie te ondernemen.
Jeugdwet: vrij toegankelijke hulp	Zie paragraaf 3.2 en 3.3	Vijf van de vijf inwoners hebben positieve ervaringen met hulp van hulporganisaties.	Vijf van de vijf inwoners klagen over administratieve lasten van de gemeente, lange wachtlijsten en beperkte openingstijden van buurthuizen.	Vijf van de vijf inwoners geven aan dat de hulp positieve impact heeft gehad: het biedt netwerk, rust en ontlast ouders.	Drie van de vijf inwoners ervaren stress en onzekerheid door wachttijden, beperkte openingstijden en bureaucratie.
Jeugdwet: gedwongen hulp	Zie paragraaf 3.2 en 3.3	Vijf van de vijf inwoners hebben positieve ervaringen met hulp van hulporganisaties.	Vijf van de vijf inwoners klagen over bureaucratie, wisselende contactpersonen en gebrek aan consistentie en empathie van de gemeente.	Vijf van de vijf inwoners geven aan dat de hulp een grote positieve impact had op hun leven en dat van hun kinderen. Eén inwoner woont nu	Vijf van de vijf inwoners ervaren geen vertrouwensband met de gemeente. Er werd niet goed geluisterd, er waren veel wisselingen tussen consulenten en per consulent grote verschillen in dienstverlening.

			Inwoners voelen zich ongehoord en willen niet steeds indicaties aanvragen. Eén inwoner gaf aan dat het zou hebben geholpen als organisaties zoals Stichting MEE vanaf het begin duidelijk waren geweest over de mogelijkheden.	zelfstandig en voelt zich sterker.	Indicaties gelden meestal voor slechts een half jaar, wat veel tijd en energie kost.

3.6 Toetsing normenkader

Voor de toetsing aan de norm werken we met de volgende termen in volgorde van niet voldoen tot voldoen:

- Voldoet niet: dit betekent dat op geen enkele wijze (0%) wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet beperkt: dit betekent dat voor een klein deel (<=50%) wordt voldaan aan de norm
- Voldoet merendeels: dit betekent dat voor een groter deel (>50%, <75%) wel dan niet wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet grotendeels: dit betekent dat voor een zeer groot gedeelte (>75%) wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet: dit betekent dat volledig (100%) wordt voldaan aan de norm.

Normen	**Toetsing**
Inwoners weten waar zij informatie en advies kunnen vragen bij de gemeente	Voldoet beperkt. Het merendeel van de gesproken inwoners weet niet waar zij informatie en advies kunnen vragen bij de gemeente. Zij weten de informatie en advies te verkrijgen door hun netwerk en/of hulporganisaties. Ook ervaart het merendeel slecht contact met de gemeente.
Inwoners weten de ondersteuning te vinden	Voldoet beperkt. Het merendeel van de gesproken inwoners weet niet zelfstandig ondersteuning te vinden. Zij weten de ondersteuning te vinden door hun netwerk, of via hulporganisaties. Slechts enkele inwoners weten op eigen initiatief de ondersteuning te vinden.
Inwoners ervaren een duidelijke en makkelijk begrijpelijke mondelinge en schriftelijke communicatie door de gemeente	Voldoet beperkt. Het merendeel van de gesproken inwoners ervaart slechte communicatie met de gemeente. Er is vaak onduidelijkheid en eenzijdig contact.
Inwoners ervaren geen onnodige drempels in termen van bereikbaarheid, waaronder fysieke nabijheid en toegankelijkheid	Voldoet beperkt. Het merendeel van de gesproken inwoners geeft aan één aanspreekpunt te willen. Enkele inwoners geven

	aan dat het gemeentehuis lastig te bereiken is met het OV als je buiten de stad Zevenaar woont.
Inwoners vinden dat de menselijke maat wordt toegepast bij de uitvoering van de Wmo en de jeugdhulp.	Voldoet beperkt. Het merendeel van de gesproken inwoners voelt zich ongehoord door de gemeente, krijgt eerst niet de juiste hulp van de gemeente en moet achter alles zelf aan bij de gemeente.
De geboden hulp sluit aan op de situatie, hulpvragen en behoeften van inwoners	Voldoet merendeels. Het merendeel van de gesproken inwoners krijgt uiteindelijk passende hulp, maar vaak na veel moeite en energie.
De ondersteuning heeft als effect dat inwoners ondersteuning ervaren waardoor hun 'problematiek' dragelijker wordt of opgelost wordt.	Voldoet. Het merendeel van de gesproken inwoners ervaart de ondersteuning als positief. Het helpt hun 'problematiek' draaglijker te maken en het ontzorgt.

4

Bevindingen uitvoeringswereld

4. Bevindingen uitvoeringswereld

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de bevindingen vanuit het perspectief van de uitvoerders weergegeven. Eerst zijn in de grijze kaders de bevindingen per deelvraag op hoofdlijnen weergegeven, gevolgd door een onderbouwing. Het hoofdstuk sluit af met een toetsing aan het normenkader.

In dit hoofdstuk zijn de volgende deelvragen behandeld:

5. Hoe is de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo ingericht in de gemeente Zevenaar?
6. Hoe geven de partijen, die betrokken zijn in de uitvoering, invulling aan hun preventieve rol en welke verbetermogelijkheden zien zij hierin?
7. Wat is volgens uitvoerders in beide domeinen (Jeugdwet en Wmo) nodig om de gezondheid van doelgroepen preventief te versterken en om te gaan met de groeiende vraag naar hulp en ondersteuning?
8. Komt in de gemeente Zevenaar de beschikbare hulp op gebied van de Jeugdwet en de Wmo tijdig, nabij en correct bij de juiste inwoners terecht (doeltreffendheid)?
9. Welke gegevens over (de inzet van) de Jeugdwet en de Wmo heeft de gemeente Zevenaar beschikbaar (kwantitatief en kwalitatief)? Zijn deze gegevens de juiste? Zijn ze doeltreffend, doelmatig en rechtmatig?

4.2 Bevindingen inrichting uitvoering

5. Hoe is de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo ingericht in de gemeente Zevenaar?

Bevindingen op hoofdlijnen:

Wmo:

- De toegang tot Wmo-ondersteuning is op papier centraal georganiseerd via het Klant Contact Centrum (KCC) van de gemeente. In de praktijk blijkt dat inwoners zich via verschillende routes aanmelden.
- De gemeente voert zelf onderzoek uit na melding, doorgaans via een keukentafelgesprek; hulp kan pas daarna starten.
- Er is sprake van wisselende consulenten en oplopende wachttijden, die variëren van enkele weken tot meerdere maanden.
- Hulpverleners en ketenpartners kunnen niet rechtstreeks doorverwijzen, waardoor vertraging ontstaat.
- Een pilot met verkorte aanvraagroutes wordt positief ontvangen, maar is nog niet structureel ingebed in de werkwijze.
- Er is nauwelijks fysieke aanwezigheid van de gemeente in de dorpen; er zijn geen vaste aanspreekpunten per kern.
- *Outreachend* werk is beperkt: één opbouwwerker is beschikbaar voor de hele gemeente.
- Evaluatie van effectiviteit gebeurt incidenteel; structurele monitoring op uitkomsten (*outcome*) ontbreekt.
- Beleidsmakers erkennen knelpunten in bereikbaarheid, wachttijd en bureaucratie, en onderzoeken herinrichting van het proces door middel van gebiedsteams.

Jeugdwet:

- De toegang tot Jeugd-ondersteuning is op papier centraal georganiseerd via het Klant Contact Centrum (KCC) van de gemeente. In de praktijk blijkt dat inwoners zich via verschillende routes aanmelden, zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen.

- De gemeente bepaalt op basis van onderzoek of inzet van een individuele voorziening noodzakelijk is.
- Wachttijden voor een beschikking kunnen oplopen tot een half jaar; de druk op consulenten is hoog.
- Signalen vanuit het voorliggend veld (zoals jongerenwerk of school) leiden zelden tot directe doorgeleiding of warme overdracht.
- Er is geen vast aanspreekpunt per gezin of per dorp, al wordt gewerkt aan inzet van één consulent per gezin.
- Het ontbreken van duidelijke kaders voor normalisering leidt tot spanningen tussen ouders en consulenten.
- Monitoring richt zich op aantallen en doorlooptijd; structurele registratie van effecten of evaluaties ontbreekt.
- Jongerenwerk rapporteert jaarlijks, maar deze informatie is niet direct verbonden aan beleidssturing.
- Beleidsmakers onderkennen de genoemde knelpunten en zetten in op continuïteit, duidelijke kaders en betere verbinding tussen toegang en het voorliggend veld.

Onderbouwing

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Perspectief ontvangen documenten

Uit de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2022 blijkt dat inwoners met een hulpvraag zich melden bij het Klant Contact Centrum (KCC) van de gemeente. Deze centrale ingang beoordeelt de melding en stuurt deze door naar een Wmo-consulent. De consulent voert vervolgens een onderzoek uit, doorgaans via een keukentafelgesprek, waarna een beschikking volgt. Uit de verordening blijkt dat het college de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening toekent, tenzij gebruik van een algemene voorziening volstaat.

Uit het beleidsplan sociaal domein 2020–2023 blijkt dat de gemeente inzet op kostenbeheersing, normalisering en preventie. Er is nadrukkelijk aandacht voor het terugdringen van uitgaven per inwoner tot het Gelders gemiddelde. In het plan wordt benoemd dat beschermd wonen en opvang regionaal zijn belegd bij de gemeente Arnhem. De toegang tot beschermd wonen en opvang verloopt niet lokaal via een vast aanspreekpunt.

Perspectief uitvoerders (gemeente en ketenpartners)

Uit gesprekken met consulenten en medewerkers van ketenpartners blijkt dat inwoners zich via verschillende routes aanmelden: via het KCC, via de huisarts of via ketenpartners zoals Sante. Er wordt gestreefd naar het behoud van een vaste contactpersoon, maar dat lukt niet altijd door personeelswisselingen. Wachttijden variëren sterk: van vijf weken tot enkele maanden. Vooral bij complexe hulpvragen, of wanneer herindicatie nodig zijn, ervaren consulenten dat het proces traag en administratief belastend is. Vanuit ketenpartners wordt erop gewezen dat er veel vertraging optreedt doordat hulpverleners niet rechtstreeks kunnen doorverwijzen: de gemeente voert vaak alsnog eigen onderzoek uit.

Een pilot met verkorte aanvraagroutes wordt genoemd als mogelijke oplossing. Hierdoor kan een beschikking sneller worden afgegeven op basis van rapportages van betrokken organisaties. Toch wordt ook opgemerkt dat succesvolle pilots niet altijd structureel worden doorgezet. *Outreachend* werk

ontbreekt grotendeels: er is één opbouwwerker actief in de hele gemeente. Uit gesprekken blijkt dat er in dorpen met een sterk sociaal netwerk (zoals Giesbeek) minder vaak hulpvragen ontstaan, maar dat als ze komen, dit vaak in een laat stadium is. Er is geen vast aanspreekpunt per dorp. De effectiviteit van hulp wordt incidenteel geëvalueerd, maar structurele monitoring op *outcome* vindt nauwelijks plaats.

Perspectief beleid (ambtelijk en bestuurlijk)
Uit gesprekken met beleidsmakers blijkt dat de huidige centrale inrichting van de toegang als ontoereikend wordt ervaren, met name voor inwoners in de dorpen. Er wordt onderzocht of een meer gebiedsgerichte aanpak wenselijk en haalbaar is. Ook wordt erkend dat wachttijden en bureaucratische processen een knelpunt vormen. Beleidsmakers geven aan dat het inzetten van vaste consulenten en het verstrekken van beschikkingen met een langere duur, maatregelen zijn om hierin verbetering te brengen. Verder blijkt uit het gesprek dat investeren in preventie en het versterken van het voorliggend veld als belangrijk wordt gezien, maar dat dit onder druk staat door financiële beperkingen.

Jeugdwet
Perspectief ontvangen documenten
Uit de Verordening Jeugdhulp gemeente Zevenaar 2023 blijkt dat jeugdigen of hun ouders zich met een hulpvraag kunnen melden bij de gemeente. De gemeente onderzoekt dan of er sprake is van opgroei-, opvoed- of psychische problemen en of inzet van een individuele voorziening nodig is. Vrij toegankelijke jeugdhulp kan zonder tussenkomst van de gemeente worden bereikt. Er zijn verschillende vormen van hulp beschikbaar, waaronder ambulante trajecten, pleegzorg en gesloten jeugdhulp. De gemeente kan een persoonsgebonden budget verstrekken, maar alleen als aan strikte voorwaarden is voldaan.

Uit het beleidsplan sociaal domein 2020–2023 blijkt dat de gemeente Zevenaar kampt met relatief hoge uitgaven voor maatwerk jeugdhulp. De gemeente heeft als doelstelling om deze kosten per jeugdige terug te brengen tot het Gelders gemiddelde. Tegelijkertijd wil men inzetten op het voorkomen van zwaardere vormen van hulp, zoals residentiële jeugdhulp. De inrichting van de toegang tot jeugdhulp is de afgelopen jaren meermalen gewijzigd, wat volgens het beleidsplan en uitvoerders heeft geleid tot een gebrek aan stabiliteit.

Perspectief uitvoerders (gemeente en ketenpartners)
Uit gesprekken met uitvoerders van de gemeente en medewerkers van ketenpartners blijkt dat de toegang tot jeugdhulp centraal is geregeld maar dat dit gepaard gaat met lange wachttijden. Soms tot een half jaar voordat een beschikking wordt afgegeven. Ketenpartners zoals Caleidoz kunnen jongeren vroegtijdig signaleren, maar ervaren weinig mogelijkheden voor een warme overdracht naar de gemeente. Uitvoerders van de gemeente geven aan nauwelijks tijd te hebben voor samenwerking in het voorliggend veld, aangezien alle inspanningen zijn gericht op het wegwerken van wachtlijsten. Er is geen vast aanspreekpunt in de dorpen. Er wordt gewerkt aan het toewijzen van één consulent per gezin maar dit staat nog in de kinderschoenen.

De uitvoering van jeugdhulp wordt daarnaast beïnvloed door het gebrek aan duidelijke kaders voor normalisering. Uit gesprekken blijkt dat ouders vaak specifieke hulp eisen, terwijl consulenten het lastig vinden om goed te onderbouwen waarom die hulp niet altijd passend is. Structurele monitoring van effectiviteit ontbreekt: er wordt gestuurd op aantallen en doorlooptijd, maar niet op wat de hulp daadwerkelijk oplevert voor jeugdigen of gezinnen. Evaluaties worden niet systematisch vastgelegd.

B&A. Doen wat werkt.

Jongerenwerkers rapporteren jaarlijks aan de gemeente, maar een directe koppeling met gemeentelijke beleidssturing ontbreekt.

Perspectief beleid (ambtelijk en bestuurlijk)
Uit gesprekken met beleidsmakers blijkt dat knelpunten zoals lange wachttijden, personeelsverloop en beperkte aansluiting tussen toegang en het voorliggend veld worden herkend. Er zijn stappen gezet om meer continuïteit te realiseren, onder andere door vaste consulenten in te zetten en toegangsteams meer handelingsruimte te geven. Ook blijkt dat beleidsmatig wordt gewerkt aan het verduidelijken van wat onder normalisering valt, zodat duidelijker is wanneer gemeentelijke ondersteuning passend is. Net als bij de Wmo wordt bij jeugdhulp de wens uitgesproken om de ondersteuning dichter bij de inwoners te organiseren, al is dit afhankelijk van beschikbare middelen en politieke besluitvorming.

4.3 Bevindingen invulling preventieve rol

6. Hoe geven de partijen die betrokken zijn in de uitvoering invulling aan hun preventieve rol en welke verbetermogelijkheden zien zij hierin?

Bevindingen op hoofdlijnen:
Wmo:
- Uitvoerders geven aan dat zij inwoners vaak pas bereiken wanneer de problematiek al is geëscaleerd.
- Signalen vanuit het voorliggend veld (zoals huisartsen) worden niet automatisch vertaald naar tijdige hulp vanuit de gemeente.
- Structurele samenwerking tussen gemeente en ketenpartners ontbreekt grotendeels.
- Er is slechts één opbouwwerker beschikbaar voor de hele gemeente, wat de zichtbaarheid en bereikbaarheid beperkt.
- Uitvoerders pleiten voor korte en directe aanmeldroutes via ketenpartners in het veld.
- Meer laagdrempelige en collectieve voorzieningen worden genoemd als voorwaarde voor effectieve preventie.
- Beleidsmakers herkennen het beperkte bereik van preventie en geven aan dat dit het gevolg is van eerdere bezuinigingen.
- Er is nu meer aandacht voor het versterken van het voorliggend veld maar de beschikbare middelen zijn beperkt.

Jeugdwet:
- Uitvoerders signaleren dat medewerkers van ketenpartners vroegtijdig problemen opmerken, maar dat aansluiting met de gemeentelijke toegang ontbreekt.
- Binnen het jeugdteam ligt de nadruk op het wegwerken van wachtlijsten. Preventie heeft hierdoor minder prioriteit.
- Samenwerking met scholen en andere ketenpartners is eerder afgebouwd, maar wordt nu voorzichtig hersteld.
- Er is behoefte aan duidelijke taakverdeling tussen toegang en het voorliggend veld, waarbij het jongerenwerk een brugfunctie kan vervullen.
- Beleidsmakers bevestigen dat de preventieve structuur zwak is en dat eerdere investeringen zijn teruggeschroefd.
- Beleidsmakers geven aan te willen toewerken naar een toegang waar ook hulp kan worden verleend. Dit vraagt tijd, geld en politieke keuzes.

B&A. Doen wat werkt.

Onderbouwing

Wmo

Perspectief uitvoerders (gemeente en ketenpartners)

Uit gesprekken met uitvoerders blijkt dat de preventieve rol in de Wmo op dit moment beperkt en versnipperd is ingevuld. Medewerkers van ketenpartners geven aan dat zij inwoners vaak pas tegenkomen wanneer de problematiek al ver is gevorderd. In het voorliggend veld wordt wel vroegtijdig gesignaleerd, bijvoorbeeld via huisartsen, maar deze signalen leiden niet vanzelfsprekend tot een snelle, passende interventie vanuit de gemeente. Er is momenteel weinig structurele samenwerking tussen partijen, en ook het aantal *outreachende* professionals is zeer beperkt. Zo wordt benoemd dat er slechts één opbouwwerker beschikbaar is voor de hele gemeente.

Als verbetermogelijkheden noemen uitvoerders onder andere het verkorten van aanmeldroutes, het mogelijk maken van directe doorverwijzing door ketenpartners en het versterken van samenwerking tussen voorliggend veld en de gemeente. Ook wordt gepleit voor meer inzet op collectieve en laagdrempelige voorzieningen, zodat niet iedere hulpvraag via een formele aanvraag hoeft te lopen. Meer zichtbaarheid van de gemeente in de wijken en dorpen wordt als noodzakelijk gezien, om zo preventie daadwerkelijk effectief vorm te geven.

Perspectief beleidsmakers (ambtelijk en bestuurlijk)

Uit gesprekken met beleidsmakers blijkt dat zij het beeld van een beperkte preventieve werking op dit moment herkennen. Zij geven aan dat de inzet op vroegsignalering en preventie in de vorige coalitieperiode (2018-2022) is teruggelopen, mede als gevolg van gemeentelijke herindeling en bezuinigingen. Vanaf deze herindeling is in mindere mate aandacht voor vroegsignalering en preventie geweest bij de gemeente, zowel op beleids- en uitvoeringsniveau. Momenteel is opnieuw aandacht voor het versterken van netwerken en het investeren in het voorliggend veld, bijvoorbeeld via samenwerking met huisartsen en maatschappelijke organisaties. Beleidsmakers benoemen dat het wenselijk is dat inwoners hulp eerder en gemakkelijker kunnen vinden, zonder formele procedures. Tegelijkertijd wordt erkend dat de ruimte om hierin te investeren beperkt is door financiële druk en een stijgende hulpvraag.

Jeugdwet

Perspectief uitvoerders (gemeente en ketenpartners)

Uit gesprekken met uitvoerders blijkt dat ook binnen de jeugdhulp de preventieve rol beperkt tot ontwikkeling komt. Medewerkers van ketenpartners signaleren vroegtijdig problemen maar ervaren weinig structurele samenwerking met de gemeentelijke toegang. Door capaciteitsproblemen ligt de nadruk bij jeugdconsulenten vooral op het wegwerken van wachtlijsten, waardoor weinig ruimte is voor het investeren in de samenwerking met het voorliggend veld. Ook geven uitvoerders aan dat eerdere samenwerking met scholen en andere partijen is afgebouwd maar dat hierin inmiddels voorzichtig weer stappen worden gezet.

Als verbetermogelijkheid wordt vooral genoemd dat er meer structurele afstemming moet komen tussen het voorliggend veld en de gemeente. Daarnaast pleiten de uitvoerders voor een duidelijke rolverdeling, waarin bijvoorbeeld jongerenwerk kan fungeren als verlengde van de toegang. Het betrekken van ouders en het inzetten op normalisering in een vroeg stadium wordt eveneens als belangrijk gezien, mits hiervoor tijd en ondersteuning beschikbaar is. Ook het geven van meer handelingsruimte aan consulenten zelf, zodat lichte hulp direct kan worden ingezet, wordt als stap vooruit genoemd in het versterken van preventie.

Perspectief beleidsmakers (ambtelijk en bestuurlijk)
Voor de Jeugdwet bevestigen beleidsmakers het beeld dat de preventieve infrastructuur onvoldoende is ontwikkeld. Zij erkennen dat eerdere voorzieningen zijn afgebouwd en dat er nu opnieuw wordt gezocht naar manieren om het voorliggend veld te versterken. Daarbij wordt gedacht aan een toegang waar medewerkers niet alleen indiceren maar ook zelf lichte hulp kunnen bieden. Beleidsmakers geven aan dat deze koerswijziging is ingezet maar dat de uitvoering ervan tijd vergt en mede afhankelijk is van politieke en financiële keuzes. De noodzaak om te investeren in preventie wordt wel breed erkend.

4.4 Bevindingen versterking preventie nodig voor groeiende vraag

7. Wat is volgens uitvoerders in beide domeinen (Jeugdwet en Wmo) nodig om de gezondheid van doelgroepen preventief te versterken en wat om het hoofd te bieden aan de groeiende vraag naar hulp en ondersteuning?

Bevindingen op hoofdlijnen:
Wmo:
- Uitvoerders zien de noodzaak tot versterking van het voorliggend veld om hulpvragen eerder en lichter op te kunnen vangen.
- Er is behoefte aan meer collectieve, laagdrempelige voorzieningen in buurten en dorpen.
- Inwoners weten vaak niet waar zij terecht kunnen. Betere informatievoorziening en een duidelijke sociale kaart worden essentieel geacht.
- Rapportages van ketenpartners zouden voldoende moeten zijn om hulp te starten, zonder dubbel onderzoek door de gemeente.
- Meer fysieke zichtbaarheid van de gemeente in dorpen wordt genoemd als voorwaarde om preventief te kunnen werken.

Jeugdwet:
- Uitvoerders zien kansen voor vroegsignalering via scholen, jongerenwerk en andere vindplaatsen, maar missen directe lijnen naar de toegang.
- Er is behoefte aan ruimte voor informele, preventieve gesprekken zonder indicatieplicht.
- Duidelijke kaders voor normalisering en verantwoordelijkheid van ouders worden als noodzakelijk gezien om druk op hulpverlening te verlichten.
- Jeugdconsulenten zouden meer handelingsruimte moeten krijgen om lichte hulp zelf te organiseren.

B&A. Doen wat werkt.

Onderbouwing

Perspectief uitvoering (gemeente en ketenpartners)

Uit de gesprekken met uitvoerders van de gemeente en ketenpartners voor zowel de Jeugdwet als de Wmo komt naar voren dat er een duidelijke behoefte is aan structurele versterking van het voorliggend veld om preventie effectief vorm te geven. In beide domeinen wordt ervaren dat hulpvragen vaak pas laat in beeld komen, terwijl er eerder signalen zijn die onvoldoende worden opgepakt of niet goed worden doorgeleid. Hierdoor groeit de druk op formele hulp, en neemt de kans toe dat lichtere ondersteuning niet meer volstaat.

Binnen de Wmo signaleren uitvoerders dat inwoners pas bij de gemeente aankloppen wanneer de situatie al ernstig is verslechterd. Zij pleiten voor meer inzet op collectieve voorzieningen, betere informatievoorziening richting inwoners, en een duidelijke sociale kaart zodat mensen sneller weten waar ze terecht kunnen. Daarnaast wordt genoemd dat de gemeente meer gebruik zou moeten maken van de signalerende functie van ketenpartners en dat rapportages van deze ketenpartners voldoende zouden moeten zijn om hulp op te starten, zonder dat de gemeente alles opnieuw onderzoekt. Ook het vergroten van de aanwezigheid in wijken en dorpen wordt als belangrijk gezien om bewoners snel en laagdrempelig te bereiken.

Binnen de jeugdhulp wordt benadrukt dat veel jongerenproblematiek eerder kan worden gesignaleerd via school, jongerenwerk of andere vindplaatsen. Uitvoerders noemen dat behoefte is aan directe lijnen tussen het jongerenwerk, scholen en gemeentelijke consulenten. Meer ruimte voor informele, preventieve gesprekken zonder indicatie zou volgens hen veel zwaardere problematiek kunnen voorkomen. Ook wordt gepleit voor duidelijke kaders rond normalisering en eigen verantwoordelijkheid van ouders, zodat de gemeente niet alles hoeft op te vangen. Ten slotte wordt benoemd dat jeugdconsulenten meer ruimte moeten krijgen om lichte hulp zelf te organiseren, in plaats van uitsluitend te indiceren.

Perspectief beleid (ambtelijk en bestuurlijk)

Vanuit gesproken beleidsmakers wordt bovenstaand beeld bevestigd. Zij geven aan dat de behoefte aan versterking van preventie en vroegsignalering helder is, maar dat het organiseren hiervan complex is in een context van financiële krapte. Er wordt gewerkt aan een koerswijziging waarbij toegangsteams zelf lichte ondersteuning kunnen bieden en waarin meer aandacht komt voor het versterken van netwerken in het voorliggend veld. Tegelijkertijd onderstrepen ze dat structurele investeringen hierin alleen mogelijk zijn als daarvoor ook politieke en budgettaire keuzes worden gemaakt. Het Rijk heeft lucht gegeven via de voorjaarsnota waardoor de vooringenomen bezuinigingen nu vooruit zijn geschoven. Hierdoor verwachten beleidsmakers de financiële klappen over twee jaar alsnog.

4.5 Bevindingen doeltreffendheid hulp

8. Komt in de gemeente Zevenaar de beschikbare hulp op gebied van de Jeugdwet en de Wmo tijdig, nabij en correct bij de juiste inwoners terecht (doeltreffendheid)?

Bevindingen op hoofdlijnen:

Wmo:

- Inwoners ervaren lange wachttijden, veel wisselingen van consulenten en gebrekkige opvolging.
- De centrale toegang is lastig bereikbaar voor inwoners uit dorpen. Fysieke loketten ontbreken.
- Meer dan de helft van de gesproken inwoners wist pas via netwerk of hulporganisatie waar zij hulp konden vragen.
- De dienstverlening door de gemeente wordt door gesproken inwoners als bureaucratisch en weinig betrokken ervaren.
- Ketenpartners worden als goed bereikbaar, duidelijk en ondersteunend beoordeeld.
- Uitvoerders herkennen deze knelpunten en wijzen op de noodzaak van kortere lijnen, snellere doorverwijzing en meer lokale aanwezigheid.
- Beleidsmakers erkennen de tekortkomingen en onderzoeken de mogelijkheden om te komen tot gebiedsteams en verlenging van beschikkingen voor meer continuïteit.

Jeugdwet:

- Ouders en jongeren ervaren veel bureaucratie, wisselende contactpersonen en lange wachttijden.
- Slechts een aantal van de gesproken inwoners weet zelfstandig de weg naar jeugdhulp te vinden.
- De hulp via de gemeente wordt als afbouwgericht en weinig maatwerkgericht ervaren.
- Ketenpartners worden vrijwel unaniem positief beoordeeld vanwege hun bereikbaarheid en effectiviteit.
- Uitvoerders signaleren een gebrek aan verbinding tussen jongerenwerk, scholen en toegang.
- Er is behoefte aan vaste aanspreekpunten, betere overdracht en meer handelingsruimte voor consulenten.
- Beleidsmakers erkennen deze problemen en zetten in op hervorming van de toegang, continuïteit in consulenten en betere afstemming met het voorliggend veld.

Onderbouwing

Wmo

Perspectief inwoners

Uit de interviews met gesproken inwoners blijkt dat de hulp vanuit de Wmo in veel gevallen niet tijdig en onvoldoende nabij is. Inwoners geven aan te maken te hebben met lange wachttijden, wisselende contactpersonen en een gebrek aan opvolging. Met name de centrale inrichting van de toegang maakt het voor inwoners in dorpen lastig om hulp te vinden of te bereiken. Inwoners uit deze gebieden geven aan dat het gemeentehuis slecht bereikbaar is met het openbaar vervoer en dat er geen fysieke loketten of vaste aanspreekpunten in de dorpen zijn. Ook is lang niet voor iedereen duidelijk waar zij terechtkunnen met een hulpvraag; ruim de helft van de geïnterviewde Wmo-cliënten wist dit pas via hun netwerk of ketenpartner. De ervaren kwaliteit van de dienstverlening door de gemeente is vaak onvoldoende. Inwoners voelen zich niet gehoord, ervaren veel bureaucratie en missen continuïteit in

B&A. Doen wat werkt.

contact. Ketenpartners daarentegen worden overwegend positief beoordeeld. Zij zijn goed bereikbaar, bieden duidelijke ondersteuning en dragen merkbaar bij aan de kwaliteit van leven van inwoners.

Perspectief uitvoering (gemeente en ketenpartners)
Uit gesprekken met uitvoerders blijkt dat bovengenoemde signalen breed worden herkend. Zij wijzen op de centrale toegang als knelpunt, de bureaucratische aanvraagprocedures en het ontbreken van structurele samenwerking met het voorliggend veld. Uitvoerders pleiten voor kortere lijnen, snellere doorverwijzing door ketenpartners en het verbeteren van laagdrempelige, lokale toegang. Ook wordt het gebrek aan opbouwwerkers in wijken en dorpen benoemd als gemiste schakel in tijdige ondersteuning.

Perspectief beleid (ambtelijk en bestuurlijk)
Beleidsmakers herkennen dat de huidige inrichting onvoldoende aansluit op de behoefte van inwoners. Zij geven aan dat het eerdere besluit om te centraliseren op financiële gronden is genomen, maar dat nu wordt overwogen om gebiedsteams of lokale loketten opnieuw in te voeren. Er wordt bovendien gewerkt aan het terugdringen van personele wisselingen en het verlengen van de duur van de beschikkingen om de continuïteit van hulp te verbeteren.

Jeugdwet
Perspectief inwoners
In het jeugddomein blijkt uit de inwonersinterviews dat hulp vaak niet tijdig, nabij of passend is. Vrijwel alle ondervraagde ouders en jongeren noemen langdurige wachttijden, gebrek aan opvolging, en steeds wisselende consulenten als belangrijkste knelpunten. Inwoners geven aan dat zij voortdurend opnieuw hun verhaal moeten doen, dat er geen vaste contactpersoon is en dat de gemeente niet goed bereikbaar is. Een minderheid wist zelf de weg naar hulp te vinden; de meeste jongeren en ouders kwamen via hun netwerk, school of hulporganisaties in contact met jeugdhulp.

De kwaliteit van hulp door de gemeente wordt overwegend negatief beoordeeld. Inwoners ervaren weinig maatwerk, een sterk afbouwgericht beleid, en veel stress rond het telkens opnieuw moeten aanvragen van indicaties. De ketenpartners worden daarentegen vrijwel unaniem positief beoordeeld. Zij zijn bereikbaar, nemen zorgen uit handen en zorgen voor merkbare verbetering in het dagelijks functioneren van jongeren en gezinnen.

Perspectief uitvoering (gemeente en ketenpartners)
Gesproken uitvoerders bevestigen dit beeld. Zij geven aan dat jeugdconsulenten door de hoge werkdruk vooral bezig zijn met indicatiestelling, waardoor er weinig ruimte is voor samenwerking met het voorliggend veld of voor preventieve inzet. Ook wordt genoemd dat jongerenwerk en scholen vaak signalen hebben, maar dat er geen goede overdrachtsstructuur is naar de toegang. Er wordt gepleit voor een versterkte verbinding tussen consulenten en het voorliggend veld, vaste aanspreekpunten per gezin, en meer mogelijkheden om lichte hulp direct vanuit de toegang te bieden.

Perspectief beleid (ambtelijk en bestuurlijk)
Beleidsmakers erkennen deze knelpunten. Zij geven aan dat de inrichting van de toegang wordt heroverwogen, onder andere om consulenten meer handelingsruimte te geven en betere afstemming met ketenpartners mogelijk te maken. Ook de problematiek van de wisselende consulenten wordt erkend. Er is inmiddels al beleid ingezet op vaste teams en langere indicatieperioden om rust en continuïteit te creëren.

4.6 Bevindingen beschikbare gegevens

9. Welke gegevens over (de inzet van) de Jeugdwet en de Wmo heeft de gemeente Zevenaar beschikbaar (kwantitatief en kwalitatief)? Zijn deze gegevens de juiste? Zijn ze doeltreffend, doelmatig en rechtmatig?

Bevindingen op hoofdlijnen:

- De gemeente beschikt over kwantitatieve gegevens via de Monitor Sociaal Domein en de P&C-cyclus (o.a. aantallen cliënten, kosten, doorlooptijden, spreiding over kernen).
- Kwalitatieve gegevens zijn beschikbaar via cliëntervaringsonderzoeken; deze worden periodiek uitgevoerd, voor het laatst in 2023.
- De gemeente maakt aanvullend gebruik van CBS-data en benchmarks (waarstaatjegemeente.nl) voor vergelijkend inzicht.
- Beleidsinformatie voldoet aan wettelijke eisen en is rechtmatig ingericht.
- De beschikbare data maken het mogelijk om doelmatig te sturen op kosten, bereik en volume van voorzieningen.
- Zowel beleidsmakers als uitvoerders geven aan dat gegevens over doeltreffendheid (effect op functioneren en participatie) grotendeels ontbreken.
- *Outcome*-informatie wordt niet systematisch verzameld of gedeeld; evaluaties en cliëntervaringen worden beperkt teruggekoppeld naar beleid of uitvoering.
- Uitvoerders geven aan dat zij weinig zicht hebben op wat de hulp daadwerkelijk oplevert en pleiten voor meer gezamenlijke reflectie en vergroting van het lerend vermogen.
- Tijdens een raadsreflectie gaven raadsleden aan meer duiding en vooruitkijkende scenario's nodig te hebben om gericht te kunnen sturen op effect en kwaliteit.

Onderbouwing

Perspectief ontvangen documenten

Uit het Beleidsplan Sociaal Domein Jeugdwet, Wmo en Participatiewet 2020–2023 en de geldende verordeningen blijkt dat de gemeente Zevenaar beschikt over een aantal gegevensbronnen en verantwoordingsstructuren waarmee zij inzicht heeft in de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet. Deze gegevens worden gebruikt voor monitoring, verantwoording en bijsturing[4].

1. Planning- en controlcyclus (P&C-cyclus)

In het beleidsplan staat dat doelstellingen en indicatoren voor de Wmo en de Jeugdwet zijn opgenomen in de reguliere P&C-cyclus. Het gaat hierbij onder andere om volume- en kostencijfers en wettelijk verplichte indicatoren.

2. Monitor Sociaal Domein

De gemeente hanteert sinds 2023 een eigen Monitor Sociaal Domein met cijfermatige informatie over het gebruik en de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo. De monitor bevat gegevens over:

- Aantallen cliënten per voorziening
- Kosten per voorziening en per inwoner
- Doorlooptijden, instroom en uitstroom

[4] De monitor sociaal domein wordt door de gemeente ingevuld. Het cliëntervaringsonderzoek wordt in opdracht van de gemeente uitgevoerd door een derde partij. De CBS-gegevens worden in principe door de gemeente aangeleverd. Dit betekent dat de relatie is dat de gemeente de data beheerd.

B&A. Doen wat werkt.

- Verdeling van gebruik over de kernen

De invoering van de monitor is besproken in de gemeenteraad. Tijdens de reflectiesessie gaven raadsleden aan meer sturing te willen kunnen geven op basis van de cijfers, met behoefte aan duiding, inzicht in resultaten en vooruitkijkende scenario's.

3. Cliëntervaringsonderzoeken Wmo en Jeugdwet

De verordeningen schrijven periodiek onderzoek naar ervaringen van inwoners voor. Deze leveren kwalitatieve gegevens over ervaren kwaliteit, toegankelijkheid en doeltreffendheid van hulp. In de gemeente Zevenaar hebben deze onderzoeken voor het laatst plaatsgevonden in 2023.

4. CBS-data en benchmarks

In het beleidsplan wordt verwezen naar het gebruik van data uit externe bronnen zoals waarstaatjegemeente.nl, waaronder:

- Aantal cliënten per 1.000 inwoners
- Aandeel jeugdigen met jeugdhulp of -bescherming
- Demografische gegevens

Perspectief uitvoerders (gemeente en ketenpartners)

Uit de gesprekken met uitvoerders blijkt dat zij beperkte toegang hebben tot relevante gegevens over de inzet van de Jeugdwet en de Wmo. Hier wordt onder andere inzicht bedoelt in het effect van de geboden hulp op cliënten en of bijvoorbeeld verwijzingen naar zwaardere zorg afnemen door preventieve inzet. Monitoring richt zich vooral op instroom, doorlooptijd en formele prestaties, zoals aantallen beschikkingen of hulptrajecten. *Outcome*-gegevens, zoals verbetering in functioneren, zelfredzaamheid of participatie, worden niet systematisch verzameld of gedeeld.

Vooral binnen de jeugdhulp geven uitvoerders aan dat zij bij nieuwe hulpvragen opnieuw starten, zonder dat eerdere trajecten of effecten daarvan zichtbaar zijn. Er is geen structurele terugkoppeling van evaluaties of cliëntervaringen. Ook in het jongerenwerk wordt geregistreerd (bijvoorbeeld via jaarrapportages), maar de aansluiting op gemeentelijke sturing ontbreekt. Uitvoerders geven aan behoefte te hebben aan meer gezamenlijke reflectie op de werking van het stelsel en de resultaten van hulp, bij voorkeur in de vorm van leer- en verbetercycli.

Perspectief beleidsmakers (ambtelijk en bestuurlijk)

Uit de gesprekken met beleidsmakers blijkt dat de gemeente beschikt over zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens, maar dat de bruikbaarheid ervan wisselend is. De gemeente maakt gebruik van de Monitor Sociaal Domein en verwerkt cijfers in de reguliere planning- en controlcyclus. Daarnaast worden gegevens gedeeld met de gemeenteraad via raadsinformatiebrieven, beleidsdocumenten en openbare bronnen. Cijfers zijn vooral gericht op volume (aantallen cliënten, kosten, doorlooptijd) en zijn volgens de verantwoordingskaders doeltreffend en rechtmatig. Tegelijkertijd erkennen beleidsmakers dat de gegevens beperkt inzicht geven in effectiviteit (doeltreffendheid op cliëntniveau). *Outcome*-informatie ontbreekt of is versnipperd aanwezig. Beleidsmakers geven aan dat ook zij behoefte hebben aan beter zicht op effecten van hulp, maar dat dit lastig is in te richten met de huidige systemen en capaciteit. De verbinding tussen beleidsinformatie en uitvoering wordt als een knelpunt genoemd: er is weinig terugkoppeling vanuit praktijkervaringen naar beleidsontwikkeling, mede doordat beleid en uitvoering organisatorisch van elkaar zijn gescheiden.

Perspectief op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid
Vanuit juridisch en verantwoordingsperspectief is de gegevensverzameling conform de eisen uit de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Zowel het beleidsplan als de verordeningen voorzien in de verplichting tot monitoring, evaluatie en rapportage. De gegevens zijn daarmee rechtmatig georganiseerd.
Wat betreft doelmatigheid bieden de bestaande bronnen voldoende informatie om te sturen op inzet, bereik en kosten. Beleidsmatig is er zicht op welke voorzieningen worden ingezet, voor wie en tegen welke kosten. Deze informatie is bruikbaar voor begrotingskeuzes en sturingsvraagstukken.
Voor doeltreffendheid geldt dat beleidsinformatie en monitoring nog beperkt zicht geven op het effect van de hulp voor inwoners. Zowel uitvoerders als beleidsmakers geven aan dat *outcome*-sturing ontbreekt. Hulp wordt wel gemeten in termen van bereik en volume, maar niet structureel in termen van verbetering van functioneren of participatie. Zowel de kwaliteit van de hulp als de ervaren impact op het dagelijks leven worden slechts incidenteel en versnipperd vastgelegd. Er is behoefte aan meer systematische informatie over wat hulp oplevert, om zo beter te kunnen leren en bijsturen.

4.7 Toetsing normenkader

Voor de toetsing aan de norm werken we met de volgende termen in volgorde van niet voldoen tot voldoen:

- Voldoet niet: dit betekent dat op geen enkele wijze (0%) wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet beperkt: dit betekent dat voor een klein deel (<=50%) wordt voldaan aan de norm
- Voldoet merendeels: dit betekent dat voor een groter deel (>50%, <75%) wel dan niet wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet grotendeels: dit betekent dat voor een zeer groot gedeelte (>75%) wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet: dit betekent dat volledig (100%) wordt voldaan aan de norm.

Normen	Toetsing
De huidige toegangspoorten zijn laagdrempelig en bereikbaar voor alle inwoners met een hulpvraag	Voldoet beperkt. De toegang is centraal georganiseerd en voor inwoners in dorpen fysiek lastig bereikbaar. Veel inwoners weten niet zelfstandig waar zij terecht kunnen.
Alle inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag die behoefte hebben aan hulp worden tijdig bereikt, het besluit van de gemeente op de hulpaanvraag wordt tijdig (binnen wettelijke termijnen) genomen en de hulp wordt tijdig geboden.	Voldoet beperkt. Er zijn lange wachttijden bij zowel de Wmo als de Jeugdwet. Hulp komt vaak laat op gang, en uitvoerders en inwoners ervaren vertraging in beoordeling en uitvoering.
De uitvoering zet actief in op het verminderen van wachtlijsten	Voldoet beperkt. De wachtlijsten bij de gemeente zijn begin 2025 hoog zowel voor de Wmo als voor de Jeugdwet. De wachttijd voordat de gemeente een hulpvraag oppakt ligt rond de 20 weken. Er is aandacht voor het verlengen van beschikkingen en inzet van vaste consulenten, maar structurele oplossingen zijn nog in ontwikkeling. De werkdruk blijft hoog.

B&A. Doen wat werkt.

Het hulpaanbod van de gemeente en ketenpartners sluit (maximaal) aan bij de (potentiële) zorg en ondersteuningsvraag	Voldoet merendeels. Inwoners ervaren dat hulp van ketenpartners goed aansluit wanneer ze die eenmaal ontvangen, maar de gemeentelijke hulp wordt als bureaucratisch en afstandelijk ervaren.
De kwantitatieve cijfers van de Jeugdwet en de Wmo en de zorg- en ondersteuningsvragen zijn bekend bij de gemeente/partners	Voldoet grotendeels. De gemeente beschikt over uitgebreide gegevens via de monitor, P&C-cyclus en CBS. Cijfers zijn beschikbaar en bruikbaar voor sturing binnen de gemeente. Het delen van cijfers met ketenpartners kan verbeterd worden.
Cijfers over wachtlijsten zijn bekend bij de uitvoering	Voldoet merendeels. Cijfers over wachtlijsten bij aanbieders zijn bekend bij consulenten. Er is inzicht in doorlooptijden en wachttijden, maar uitvoerders zowel van gemeente als ketenpartners ervaren beperkte grip en sturing op deze cijfers.
De monitoring en rapportages van en over de uitvoering en effect van de Wmo en de Jeugdwet bieden inzicht in het bereik van het beoogde effect	Voldoet beperkt. Monitoring richt zich op volume, niet op *outcome*. Effecten voor inwoners worden niet structureel vastgelegd of teruggekoppeld.
De uitvoering wordt geëvalueerd en eventuele verbeterpunten worden doorgevoerd in beleid en uitvoering	Voldoet beperkt. Evaluaties vinden incidenteel plaats. Er is geen structurele leer- en verbetercyclus tussen uitvoering en beleid van de gemeente. Ook ketenpartners geven aan dat een structurele leer- en verbetercyclus tussen partners en gemeente ontbreekt. *Outcome*-informatie wordt weinig gebruikt in sturing.

5

Bevindingen beleidswereld

5. Bevindingen beleidswereld

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de bevindingen vanuit het perspectief van uitvoerders die inwoners helpen weergegeven. Eerst zijn in de grijze kaders de bevindingen per deelvraag op hoofdlijnen weergegeven, gevolgd door een onderbouwing. Het hoofdstuk sluit af met een toetsing aan het normenkader.

In dit hoofdstuk worden de volgende deelvragen behandeld:

10. Welke doelen streeft de gemeente Zevenaar na in de jeugdhulp en Wmo? Zijn deze concreet en meetbaar (SMART) geformuleerd?
11. Op welke manieren stuurt de gemeente Zevenaar in het jeugd- en Wmo-beleid op vroegsignalering en preventie?
12. Hoe wordt het beleid inhoudelijk en financieel verantwoord? Zijn er (kwantitatieve of kwalitatieve) gegevens beschikbaar over inzet, gebruik en resultaat van het beleid en de maatregelen?
13. Hoe ervaart de gemeenteraad de huidige informatievoorziening rondom de Jeugdwet en de Wmo? Bieden de beschikbare gegevens - en de manier waarop deze worden gedeeld met de raad (en eventueel andere belanghebbenden) – voldoende grip en inzicht in het speelveld?
14. Is het voor de gemeenteraad mogelijk om op basis van die informatievoorziening goed haar kaderstellende en controlerende rol te vervullen, en sturing te geven aan beleid en uitvoering?
15. Worden de verstrekte gegevens actief en effectief door de raad benut om te monitoren, sturen en beslissen?

5.2 Bevindingen nastreving doelen

10. Welke doelen streeft de gemeente Zevenaar na in de jeugdhulp en Wmo? Zijn deze concreet en meetbaar (SMART) geformuleerd?

Bevindingen op hoofdlijnen:

- De gestelde doelen voor de Jeugdwet en de Wmo richten zich op het verbeteren van jeugdhulp, het ondersteunen van ouders en het versterken van de sociale basis via ontmoetingsplekken en samenwerking met professionele organisaties.
- Beleidsmakers benadrukken dat de Wmo gericht is op het ondersteunen van inwoners, mét een brede inzet van hun sociale netwerk, en dat de Jeugdwet vooral het zelfoplossend vermogen van jongeren wil bevorderen.
- De gestelde doelen zijn merendeels niet concreet en niet meetbaar, waardoor sturing en evaluatie lastig zijn.

Onderbouwing

Perspectief ontvangen documenten

In de 'Visie sociaal domein 2024-2040' beschrijft de gemeente Zevenaar dat zij een samenleving nastreeft waarin het sociale netwerk, gezondheid en leefbaarheid centraal staan. Iedereen moet zelfstandig en betekenisvol kunnen leven, met een stabiele (financiële) basis en gelijke kansen, in een prettige en gezonde leefomgeving.

Om dit te realiseren, heeft de gemeente Zevenaar de volgende zes bouwstenen geformuleerd:

- Bestaanszekerheid: een stabiele financiële basis voor iedereen.
- Sociale basis: een sterk sociaal netwerk en voorzieningen voor ontmoeting.
- Leefbaarheid: een prettige woon- en leefomgeving.

- Gezondere leefstijl: stimuleren van een gezonde leefstijl.
- Kansrijk en veilig opgroeien: gelijke kansen voor kinderen en jongeren.
- Veerkrachtig ouder worden: zelfstandig en gezond ouder worden.

Deze bouwstenen stimuleren samenwerking binnen en buiten het sociaal domein. Bij de uitvoering gelden zes uitgangspunten: inclusie, de mens centraal, preventie, normaliseren, investeren en oplossingsgericht werken.

Doelen jeugd:
Iedereen verdient een goede start, ongeacht afkomst of woonplaats. Kinderen en jongeren moeten gezond en veilig kunnen opgroeien en gelijke kansen krijgen. In de gemeente Zevenaar is de druk op jeugdhulp hoog door veel kwetsbare gezinnen, lange wachttijden en stijgende kosten. Door ontmoeting te stimuleren en ondersteuning te bieden aan ouders en scholen, wil de gemeente achterstanden en problemen voorkomen. Dit is geconcretiseerd in de volgende doelen:

- Meer laagdrempelige voorzieningen zoals jongerenwerk.
- Ouders ondersteunen met kennis en hulp.
- Investeren in lokale teams en betere samenwerking met onderwijs en zorg.
- Duidelijke afspraken voor de overgang van 18- naar 18+.
- Aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling versterken.
- Jongeren betrekken bij beleid.
- Samenwerken met kinderopvang en onderwijs, o.a. voor betere taal- en leesvaardigheid.

Doelen Wmo:
De sociale basis omvat onder andere over plekken en initiatieven waar inwoners elkaar ontmoeten en ondersteunen. Dit versterkt de veerkracht en het gemeenschapsgevoel. Het verenigingsleven in de gemeente Zevenaar is sterk, maar niet voor iedereen vanzelfsprekend. Vrijwilligers werven is lastig en voorzieningen staan onder druk. Investeren in de sociale basis zorgt voor een prettige leefomgeving en sociale samenhang. Dit is geconcretiseerd in de volgende doelen:

- Persoonlijke sociale basis: inwoners met een klein netwerk ondersteunen en ontmoeting stimuleren.
- Maatschappelijke sociale basis: investeren in buurtinitiatieven en verenigingen.
- Institutionele sociale basis: samenwerking tussen gemeente en professionele organisaties en het stimuleren van multifunctioneel gebruik van openbare gebouwen.

In de onderstaande figuur zijn de doelen gescoord aan het criterium of deze SMART geformuleerd zijn. Zij worden gescoord op concreetheid (nauwkeurige doelstelling), meetbaarheid (startpunt en eindpunt), aanvaardbaarheid (balans haalbaarheid), realisme (beschikbaarheid personeel) en tijdgebondenheid (haalbaarheid in tijd). Hierbij is rekening gehouden met de randvoorwaarden die de gemeente heeft geformuleerd.

In de onderstaande tabel zijn de doelen gescoord aan het criterium of deze SMART geformuleerd zijn. Zij worden gescoord op concreetheid (nauwkeurige doelstelling), meetbaarheid (startpunt en eindpunt), aanvaardbaarheid (balans haalbaarheid), realisme (beschikbaarheid personeel) en tijdgebondenheid (haalbaarheid in tijd). Hierbij is rekening gehouden met de randvoorwaarden die de gemeente heeft geformuleerd.

Tabel 4. SMART-score gemeentelijke doelen Zevenaar	
Jeugd	
Gemeentelijk doel	**SMART-score uitwerking**
Meer laagdrempelige voorzieningen zoals jongerenwerk.	• Niet concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Semi-realistisch • Niet tijd-specifiek
Ouders ondersteunen met kennis en hulp.	• Niet concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Realistisch • Niet tijd-specifiek
Investeren in lokale teams en betere samenwerking met onderwijs en zorg.	• Semi-concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Semi-realistisch • Niet tijd-specifiek
Duidelijke afspraken voor de overgang van 18- naar 18+.	• Niet concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Realistisch • Niet tijd-specifiek
Aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling versterken.	• Semi-concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Realistisch • Niet tijd-specifiek
Jongeren betrekken bij beleid.	• Niet concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Realistisch • Niet tijd-specifiek
Wmo	
Gemeentelijk doel	**SMART-score uitwerking**
Persoonlijke sociale basis: inwoners met een klein netwerk ondersteunen en ontmoeting stimuleren.	• Concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Realistisch • Niet tijd-specifiek
Maatschappelijke sociale basis: investeren in buurtinitiatieven en verenigingen.	• Semi-concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Realistisch • Niet tijd-specifiek
Institutionele sociale basis: samenwerken met professionele organisaties en multifunctioneel gebruik van openbare gebouwen stimuleren.	• Semi-concreet • Geen meetpunt • Aanvaardbaar • Realistisch • Niet tijd-specifiek

Geen enkel doel heeft een concreet meetpunt. Dit maakt het moeilijk om de voortgang of het succes te evalueren. Zonder meetbare indicatoren blijft het onduidelijk hoe de resultaten beoordeeld kunnen worden. Daarnaast zijn de meeste doelen onvoldoende concreet. Dit betekent dat de formulering te vaag is om duidelijke acties te definiëren. Bijvoorbeeld: "meer laagdrempelige voorzieningen zoals

jongerenwerk" geeft niet aan hoeveel of welke voorzieningen nodig zijn. De meeste doelen worden beoordeeld als realistisch en aanvaardbaar, omdat het doelen zijn waarvoor al personeel aanwezig is en waarvan de uitvoering geen onrealistische inspanning lijkt te kosten. Geen enkel doel heeft een duidelijke tijdsspecificatie, waardoor de planning onduidelijk blijft.

Perspectief beleidsmakers (ambtelijk en bestuurlijk)
Gesproken beleidsmakers geven aan dat voor de Wmo het correct uitvoeren van de wet het belangrijkste is, met als doel dat inwoners volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Dit betekent dat inwoners niet altijd direct bij de gemeente hoeven aan te kloppen, maar ook gebruik kunnen maken van andere organisaties en het voorliggend veld. Voordat professionele hulp wordt ingezet, kijkt de gemeente eerst naar de eigen verantwoordelijkheid en de mogelijkheden binnen het sociale netwerk van de inwoner. In 2024 heeft de gemeente zowel een nieuwe visie op het sociaal domein als nieuw Wmo-beleid vastgesteld. De gemeente werkt aan de bouwstenen uit dit beleid, met extra aandacht voor de sociale basis en veerkrachtig ouder worden. Een gezonde leefstijl is hierin ook van belang, al vormt dit een aparte pijler. Al deze elementen dragen bij aan langer zelfstandig thuis wonen en een veerkrachtige oude dag. Voor jeugd geldt in de basis hetzelfde principe, maar met extra focus op het versterken van het zelf oplossend vermogen. De gemeente kijkt bij jeugdhulp dus niet alleen naar welke hulp inwoners nodig hebben, maar ook naar wat ze zelf kunnen. Het doel is dat inwoners niet voor elke hulpvraag direct bij de gemeente aankloppen, maar dat het voorliggend veld zo wordt ingezet dat hulpvragen daar al worden opgevangen.

Volgens een gesproken beleidsmaker komt het in de kern neer op het ondersteunen van inwoners, daar waar zij vastlopen. Bij de Wmo biedt de gemeente ondersteuning om deelname aan de samenleving mogelijk te maken. Voor de Jeugdwet verstrekt de gemeente beschikkingen op basis van aanvragen voor ondersteuning of hulp, afgestemd op de specifieke behoeften van jongeren en gezinnen.

5.3 Bevindingen sturing op vroegsignalering en preventie

11. Op welke manieren stuurt de gemeente Zevenaar in het jeugd- en Wmo-beleid op vroegsignalering en preventie?

Bevindingen op hoofdlijnen:

- De toegang tot de Wmo en de Jeugdwet is versnipperd, wat sturing bemoeilijkt.
- Beleidsmakers proberen deze versnippering te verminderen en preventie te versterken.
- De raad ervaart een gebrek aan grip en wil inzicht in wat er in de praktijk gebeurt. Er is behoefte aan een structurele verandering in hoe de toegang en hulpverlening georganiseerd worden.

Onderbouwing

Perspectief beleidsmakers (ambtelijk en bestuurlijk)

Beleidsmakers geven aan dat binnen de Wmo de gemeente meer wil inzetten op preventie en vroegsignalering. Door de gemeentelijke herindeling en bezuinigingen zijn bestaande netwerken verloren gegaan. De gemeente probeert deze netwerken nu weer op te bouwen, bijvoorbeeld bij huisartsen en jeugdhulpmedewerkers. Dit proces is net goed op gang in de gemeente Zevenaar en door de ruimte die verschaft wordt door de voorjaarsnota van het Rijk kan dit proces ieder geval de komende twee jaar worden voortgezet. Tegelijkertijd geven beleidsmakers aan dat zij de gemeenteraad nodig hebben om keuzes te maken en financiële middelen vrij te maken. Investeren nu betekent besparen in de toekomst.

Binnen de jeugdsector ervaart de gemeente een spagaat: er moet waarschijnlijk in de toekomst bezuinigd worden, maar men wil ook investeren in onder andere versterking van de netwerken, om op de lange termijn kosten te besparen. Dit vraagt om strategische keuzes. Voor de Wmo is de toegang een belangrijk punt. De hervormingsagenda en de visie op toegang zijn mede input geweest voor de nieuwe visie op het sociaal domein. In de gemeente Zevenaar kunnen inwoners nu terecht op een centraal punt in de Cultuurfabriek naast het gemeentehuis. Toch is de toegang nog steeds versnipperd: consulenten voor participatie, jeugd en Wmo werken apart. Ook de organisaties in het voorliggend veld werken afzonderlijk. De gemeente werkt eraan om de toegang zowel extern (toegang in het voorliggend veld, bij gecontracteerde partners bij de gemeente) en intern (teams binnen de gemeente zelf) meer met elkaar te laten samenwerken en zo integraler te maken. Beleidsmakers overwegen bijvoorbeeld om met wijkteams te gaan werken in omliggende dorpen.

Een beleidsmaker geeft aan dat in de vorige periode weinig gestuurd is op vroegsignalering en preventie en veel is wegbezuinigd. Nu pakt de gemeente dit meer op en krijgt het voorliggend veld meer aandacht. Een voorbeeld is de dagbesteding: waar eerder een beschikking nodig was, is nu vrije inloop mogelijk bij Caleidoz. Ook financiert de gemeente schoolmaatschappelijk werkers opnieuw, omdat vroege gesprekken met leerlingen problemen kunnen voorkomen en de druk op de jeugdhulp verminderen. De gemeente probeert de achterstand in te lopen en meer preventief te werken.

Perspectief raadsleden

Raadsleden geven aan dat zij behoefte hebben aan meer inzicht en grip op de onderwerpen Jeugdwet en Wmo. De raad vraagt zich daarbij af welke informatie zij nodig heeft om dat inzicht en die grip echt te verkrijgen, en beter te kunnen sturen. De gesproken raadsleden benoemen dat er veel verschillende partijen betrokken zijn, zoals uitvoerende partners, gemeenteconsulenten, scholen, ouders en Veilig Thuis. Het is voor de raad onduidelijk hoe de samenwerking tussen die partijen verloopt. Daardoor

ontbreekt zicht op wat er in de praktijk gebeurt en wat dat betekent voor de inwoners. Ook denkt de raad dat de gemeente het overzicht kwijt is omdat de toegang tot hulp nu zo breed is.
Voor wat betreft preventie ervaart de raad dat daar veel over gepraat wordt, maar weinig gebeurt. Dit wil zij graag anders maar vraagt om een omslag in denken. Tenslotte speelt een normaliseringskwestie. De raad vraagt zich af of zij kaders moet stellen over wanneer wel of geen hulp geboden moet worden, zodat er meer grip ontstaat op de toegang en er beter gestuurd kan worden op noodzakelijke hulpverlening.

5.4 Bevindingen financiële verantwoording

12. Hoe wordt het beleid inhoudelijk en financieel verantwoord? Zijn er (kwantitatieve of kwalitatieve) gegevens beschikbaar over inzet, gebruik en resultaat van het beleid en de maatregelen?

Bevindingen op hoofdlijnen:

- Zowel inhoudelijk als financieel wordt verantwoording afgelegd via monitoring, registraties en rapportages.
- Vooral het inzicht in de effectiviteit van beleid ontbreekt. Er is weinig zicht op de daadwerkelijke resultaten en de impact van maatregelen.
- Sturing en verantwoording in het sociaal domein zijn complex omdat effecten vaak pas op lange termijn zichtbaar worden.
- De totale lasten voor de Wmo en de Jeugdwet zijn in de periode 2022-2023 gedaald van ongeveer 38 miljoen euro naar ongeveer 36 miljoen euro.
- De overheadkosten zijn gestegen van 9,2% in 2022 naar 11,5% in 2023.
- De gemeente verwacht dat de lasten voor de Wmo en de Jeugdwet zullen stijgen tussen 2023 en 2027. De gemeente verwacht een afname in overheadkosten.

Onderbouwing

Perspectief ontvangen documenten

Commissieraad samenleving

In de commissievergadering samenleving worden cijfers gepresenteerd over de uitvoering. Deze cijfers zijn voornamelijk kwantitatief van aard en gaan onder andere over de kosten, aantallen nieuwe aanmeldingen en afhandelingen. Zie hieronder voorbeelden.

De Toegang: totaal aantal nieuwe ondersteuningsvragen en afhandelingen

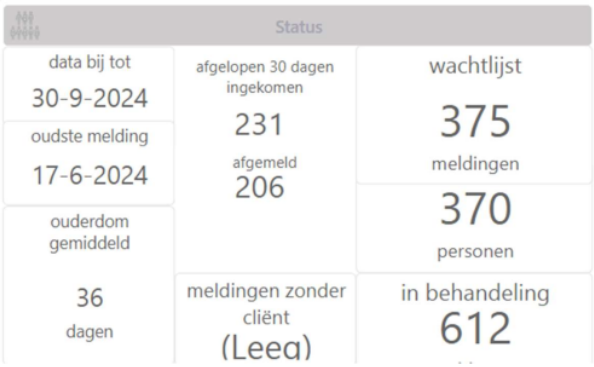

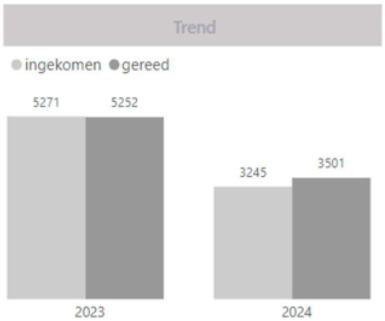

team	aantal	dagen_open
Gebiedsteam Wmo - WRV	119	38,08
Gebiedsteam Wmo - HBH	117	37,20
Gebiedsteam Wmo-BG en DB	80	23,91
Gebiedsteam Jeugd - Algemeen	37	62,68
Gebiedsteam Jeugd- stopberichten	10	26,50
Wmo Spoed	5	19,00
Gebiedsteam Jeugd – Veilig Thuis	4	14,25
Totaal	**375**	**36,29**

In 2024 zijn tot 30 september 3.501 aanmeldingen afgehandeld. Dat betekent dat er over deze periode 256 meldingen meer zijn afgehandeld dan dat er nieuwe zijn binnengekomen. Als we het gemiddelde van de afgelopen maanden doortellen komen we uit op in totaal 4.326 nieuwe aanmeldingen. Dat zou 17,9 % minder zijn dan vorig jaar.

Taakveld 6.72 B Jeugdhulp behandeling

De kosten 2024 over periode 1 t/m 8 zijn ten opzichte van dezelfde periode 2023 met 18,0 % toegenomen. In 2024 is € 2.499.960 gedeclareerd over de periode P1 t/m P8 ten opzichte van 2023 over dezelfde periode ad € 2.118.669. Dat is een kosten toename van € 381.291 (18,0%).

Wanneer we Jeugdhulp behandeling opsplitsen zien we dat de stijging van de kosten over de eerste 8 maanden van 2024 ten opzichte van 2023 voornamelijk komt door een toename van de kosten ad € 378.302 op product 41A15 “Behandeling groep B”. De kosten P1 t/m P8 namen van € 264.073 in 2023 toe tot € 642.375 in 2024.
Deze stijging is toe te rekenen aan een specifieke aanbieder waar de totale kosten P1 t/m P8 in totaal zijn toegenomen met € 372.325 van € 137.672 in 2023 naar € 509.997 in 2024.

Op 16 september heeft een gesprek met de aanbieder plaatsgevonden. Zowel bij aanbieder als intern moeten nog zaken verder worden uitgediept om tot een verklaring te kunnen komen.

Cliëntervaringsonderzoeken

De gemeente Zevenaar voert jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit onder inwoners die in het afgelopen jaar ondersteuning hebben ontvangen op basis van de Wmo. Voor de Wmo zijn de volgende thema’s onderzocht in 2023: de toegankelijkheid van maatschappelijke ondersteuning, de kwaliteit van de ondersteuning, de effectiviteit van de ondersteuning, zelfredzaamheid en participatie van 75-plussers en de belasting en ondersteuning van mantelzorgers. Ook wordt jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd onder jongeren en ouders die jeugdhulp hebben ontvangen. Hierbij zijn de volgende onderwerpen onderzocht in 2023: de toegang tot jeugdhulp, de bekendheid

met de onafhankelijke cliëntondersteuner, de kwaliteit van de ondersteuning en de effectiviteit van de ondersteuning.

Interne registratie

De gemeente registreert het gebruik van sociale voorzieningen. De ontvangen documenten bevatten kwantitatieve gegevens over 2022 met betrekking tot het sociaal domein, jeugdhulp en Wmo-cliënten in de gemeente Zevenaar:

- Gebruik voorzieningen sociaal domein: aantal cliënten en inwoners met voorzieningen, verdeeld over jeugdhulp, participatiewet en de Wmo, inclusief verdeling per wijk en maatwerkvoorzieningen.
- Jongeren met jeugdhulp: informatie over jeugdhulp, opgesplitst naar zorgtype (jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering), leeftijdsgroep en inwonerstype.
- Wmo-cliënten en financieringsvormen: aantallen Wmo-cliënten per wijk, onderverdeeld naar financieringsvorm (Persoonsgebonden budget, zorg in natura of een combinatie) en per 1.000 inwoners.

Waarstaatjegemeente

Via 'waarstaatjegemeente.nl' zijn onderstaande gegevens beschikbaar over het gebruik van de Wmo en jeugdhulp in de gemeente Zevenaar.

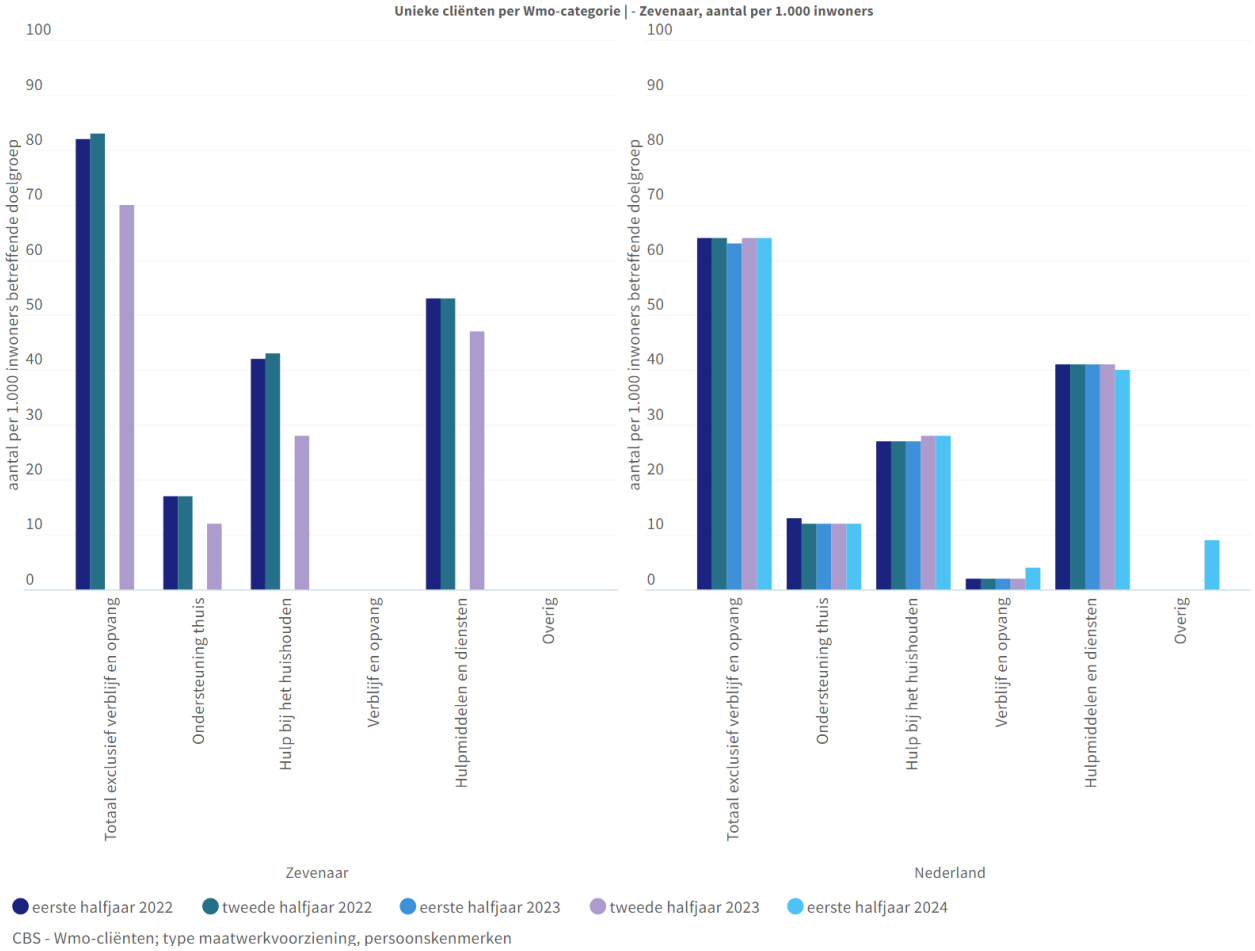

In de gemeente Zevenaar neemt het aantal Wmo-cliënten (exclusief verblijf en opvang) door de jaren heen af, van ongeveer 80 per 1.000 inwoners in 2022 naar 70 in 2023, terwijl het landelijk gemiddelde rond de 60 ligt. Ook de vraag naar ondersteuning thuis daalt en ligt in 2023 ongeveer op het landelijk gemiddelde. Hulp bij het huishouden is afgenomen van ongeveer 40 per 1.000 inwoners in 2022 naar 28 in 2023, waarmee het rond het landelijk gemiddelde komt. Cijfers over verblijf en opvang zijn vanuit Waarstaatjegemeente niet beschikbaar, mogelijk omdat deze data niet wordt aangeleverd vanuit Arnhem, waar deze voorzieningen aan uitbesteed zijn. Voor hulpmiddelen en diensten is ook een daling zichtbaar maar het gebruik blijft in de gemeente Zevenaar gemiddeld hoger dan landelijk.

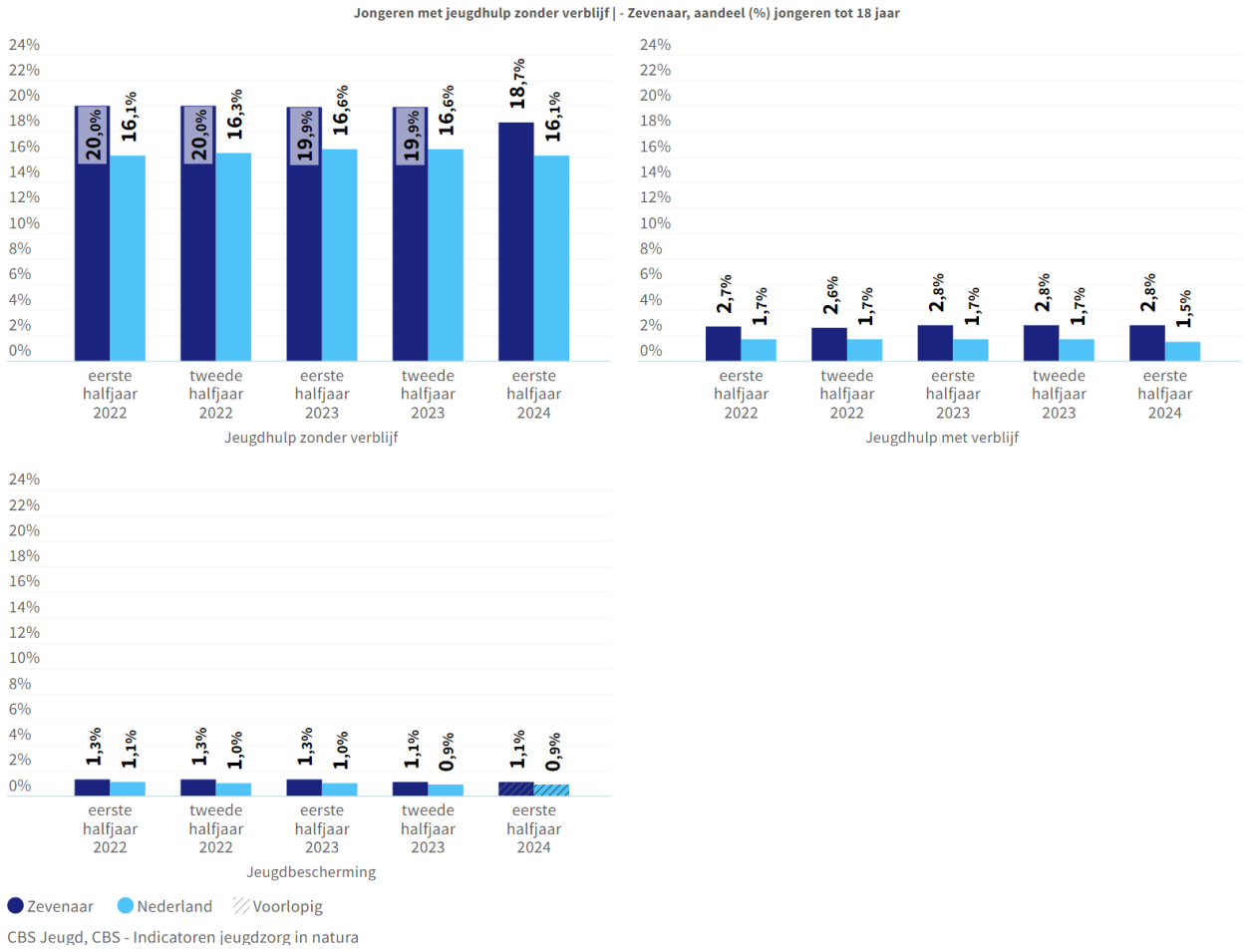

Het percentage jeugdhulp zonder verblijf blijft in de gemeente Zevenaar door de jaren heen stabiel maar ligt ongeveer 4% hoger dan het landelijk gemiddelde. Jeugdhulp met verblijf neemt tussen 2022 en 2024 met 0,2% af en blijft jaarlijks boven het landelijke gemiddelde. Ook bij jeugdbescherming is een daling van 0,2% zichtbaar in deze periode, terwijl het percentage iets hoger blijft dan het landelijk gemiddelde.

Begrotingen en jaarrekeningen

Hieronder wordt in de tabel een overzicht gegeven van de lasten voor zowel de Wmo als de Jeugdwet. Ook wordt inzicht gegeven in de verhouding tussen de overheadkosten en de totale lasten van de gemeente, evenals de verhouding tussen de lasten voor de Wmo en de Jeugdwet en de totale lasten van de gemeente. In de daaropvolgende tabel wordt ditzelfde gedaan maar dan voor de jaren 2024 tot en met 2027.

Tabel 5. Overzicht lasten Wmo en Jeugdwet gemeente Zevenaar 2022-2023 (bedragen X € 1.000)		
Taakveld	**2022**	**2023**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.398	5.168
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	4.084	2.165
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	10.546	10.617
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	16.531	6.472
6.73A Pleegzorg		923
6.73B Gezinsgericht	0	2.059
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	0	4.138
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	3.169
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	425
6.74C Gesloten plaatsing	0	31
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	144	138
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.265	912
Totale lasten Wmo en Jeugdwet	37.968	36.217
0.4 Overhead (alle gemeentelijke taken)	16.929	20.882
Totale gemeentelijke lasten	184.720	181.507
Overhead als % van de totale lasten	9,2%	11,5%
Lasten Wmo en jeugd als % van totale lasten	20,6%	20,0%

Uit dit overzicht blijkt dat de totale lasten voor de Wmo en de Jeugdwet in de gemeente Zevenaar tussen 2022 en 2023 gedaald zijn van ongeveer 38 miljoen euro naar ongeveer 36 miljoen euro. De overheadkosten als percentage van de totale lasten zijn gestegen van 9,2% in 2022 naar 11,5% in 2023.

Tabel 6. Overzicht lasten Wmo en Jeugdwet gemeente Zevenaar 2024-2027 (bedragen X € 1.000)				
Taakveld	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.150	5.200	5.050	5.050
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	2.346	2.406	2.474	2.507
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0
6.71A Hulp bij het huishouden (Wmo)	6.833	6.988	7.172	7.185
6.71B Begeleiding (Wmo)	4.828	4.933	5.061	5.075
6.71C Dagbesteding (Wmo)	42	42	42	42
6.71D (overige maatwerkarrangementen (Wmo)	10	10	10	10
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.72A Jeugdhulp begeleiding	3.216	3.216	3.216	3.216
6.72B Jeugdhulp behandeling	4.094	4.094	4.094	4.094
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	988	1.016	1.048	1.092
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	683	683	683	683
6.73A Pleegzorg	810	810	810	810

6.73B Gezinsgericht	2.047	2.047	2.047	2.047
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	2.869	2.869	2.869	2.869
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	2.868	2.868	2.868	2.868
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	981	981	981	981
6.74C Gesloten plaatsing	85	85	85	85
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
6.81A Beschermd wonen (Wmo)	1.424	2.224	2.824	3.324
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	395	395	395	395
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	750	750	750	750
6.82B Jeugdreclassering	185	185	185	185
Totale lasten Wmo en Jeugdwet	40.604	41.802	42.664	43.268
0.4 Overhead (alle gemeentelijke taken)	19.405	19.238	19.322	19.370
Totale gemeentelijke lasten	165.847	157.138	155.004	198.123
Overhead als % van de totale lasten	11,7%	12,2%	12,5%	9,8%
Lasten Wmo en Jeugdwet als % van totale lasten	24,5%	26,6%	27,5%	21,8%

Uit dit overzicht blijkt dat de totale lasten voor de Wmo en de Jeugdwet na afname tot 2023 (tabel 3) naar verwachting weer zullen stijgen tot aan 2027. De gemeente verwacht daarnaast dat de overheadkosten zullen toenemen van 11,7% in 2024 naar 12,5 in 2026, waarna deze vervolgens weer zullen afnemen tot 9,8% in 2027.

Perspectief uitvoerders (gemeente en ketenpartners)
De gemeente verzamelt gegevens over de uitvoering van het beleid via cliëntonderzoeken en registratiecijfers. Monitoring vindt vooral plaats op basis van wachtlijsten en doorlooptijden, maar er is weinig inzicht in de effectiviteit van de hulpverlening. Consulenten moeten bij elke nieuwe hulpvraag een nieuwe melding doen, zonder terug te kunnen kijken op eerdere ondersteuning. Dit maakt het moeilijk om te beoordelen of eerdere hulp daadwerkelijk heeft geholpen. Er is behoefte aan een systeem waarbij elk gezin een vast aanspreekpunt krijgt en consulenten inwoners langer kunnen volgen om effectiviteit beter te meten. Ketenpartners werken steeds nauwer samen met de gemeente maar een systematische leer- en verbetercyclus ontbreekt. Jaarlijks leggen partners verantwoording af aan de gemeente over hun inzet en activiteiten. Zo heeft Caleidoz een registratiesysteem waarin collectieve en individuele activiteiten worden vastgelegd, wat enig inzicht biedt. Volgens medewerkers ontbreekt een duidelijke methode om de effectiviteit van beleid en maatregelen meetbaar en inzichtelijk te maken.

Beleidsmakers (ambtelijk en bestuurlijk)
Beleidsmakers verantwoorden het beleid via de programmamonitor sociaal domein. De raad ontvangt cijfers over de uitvoering en wordt daarnaast geïnformeerd via voortgangsrapportages, raadsinformatiebrieven en de reguliere planning- en controlcyclus. Beleidskaders en verordeningen worden toegelicht in de gemeenteraad en de raad heeft toegang tot notulen van regionale vergaderingen. Financiële verantwoording vindt plaats via jaarstukken en tussenrapportages, die een beeld geven van de financiële situatie binnen het sociaal domein. Een gesproken beleidsmaker benoemt dat in het sociaal domein resultaten lastig concreet te meten zijn. Acties en maatregelen

hebben vaak pas op lange termijn effect, waardoor directe koppelingen tussen beleidsmaatregelen en meetbare resultaten moeilijk te leggen zijn. Het is een uitdaging om de daadwerkelijke impact van beleid en maatregelen objectief vast te stellen.

5.5 Bevindingen beschikbare gegevens gemeenteraad voor sturing

13. Hoe ervaart de gemeenteraad de huidige informatievoorziening rondom de Jeugdwet en de Wmo? Bieden de beschikbare gegevens - en de manier waarop deze worden gedeeld met de raad (en eventueel andere belanghebbenden) – voldoende grip en inzicht in het speelveld?

Bevindingen op hoofdlijnen:

- De informatievoorziening is uitgebreid, maar mist concrete duiding van aantallen en effect en sturingsmogelijkheden voor de raad.
- Gesproken beleidsmakers ervaren dat de raad geen actieve houding neemt om het college te controleren.
- Raadsleden ervaren een gebrek aan grip en willen meer gerichte informatie en concrete sturingsinstrumenten.

Onderbouwing

Perspectief beleidsmakers (ambtelijk en bestuurlijk)

Gesproken beleidsmakers geven aan dat de gemeenteraad zich zorgen maakt over onderwerpen zoals wachtlijsten. Ze vragen zich af hoeveel informatie de raad precies nodig heeft. Op dit moment krijgt de raad cijfers over de dienstverlening en word gewerkt met de monitor sociaal domein. Daarnaast ontvangt de raad informatie via de planning- en controlcyclus en raadsinformatiebrieven (RIB).

Een beleidsmaker geeft aan dat de raad wordt geïnformeerd over verordeningen en visies. De uitvoeringsplannen vallen onder het college, maar de raad wordt hierin meegenomen. Tijdens informatieavonden wordt aandacht besteed aan belangrijke vraagstukken. Ook zijn de notulen van regionale vergaderingen openbaar en kan de raad deze inzien. Verder ontvangt de raad informatie via de planning- en controlcyclus.

Perspectief raad

Raadsleden krijgen financiële informatie en kunnen via een PowerBI-omgeving cijfers inzien. Ze ervaren in mindere mate grip en missen zicht op de mogelijkheden om te sturen. Ze ontvangen bouwstenen van het college, maar willen meer inzicht in hoe deze leiden tot effecten. De huidige informatie is vaak te gedetailleerd en mist duiding over aantallen en effect. De raad wil graag een overzichtelijk dashboard met cijfers, maar daarbij is ook een duidelijke uitleg steeds nodig. Het stoplichtmodel wordt nu gebruikt, maar de betekenis van de kleuren is bijvoorbeeld discutabel. Daarnaast staat de raad voor grote bezuinigingen in de toekomst en moet harde keuzes maken. Dit vraagt om een cultuurverandering en een sterkere kaderstellende rol. De raad wil in gesprek met het college over cijfers, scenario's en mogelijke bezuinigingen op lange termijn.

B&A. Doen wat werkt.

5.6 Bevindingen informatievoorziening gemeenteraad

14. Is het voor de gemeenteraad mogelijk om op basis van die informatievoorziening goed haar kaderstellende en controlerende rol te vervullen, en sturing te geven aan beleid en uitvoering?

Bevindingen op hoofdlijnen:

- De raad krijgt veel informatie, maar deze is niet altijd goed toepasbaar voor sturing. Beleidsmakers zien dat de raad haar rol kán vervullen, maar raadsleden ervaren weinig grip.
- Een dashboard met heldere duiding en strategische sturingsmogelijkheden kan helpen om de kaderstellende en controlerende rol beter in te vullen.

Onderbouwing

Perspectief ontvangen documenten

Het niet SMART formuleren van doelen (zoals geanalyseerd in vraag 10) maakt het lastig om op doelbereik gegevens te verzamelen en te monitoren. Dit maakt sturing op maatschappelijke effecten ingewikkeld. Daardoor wordt momenteel vooral informatie over kosten en gebruik met de raad gedeeld.

Perspectief beleidsmakers (ambtelijk en bestuurlijk)

Volgens gesproken beleidsmakers kan de gemeenteraad haar rol via de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) goed invullen. De raad zou actiever kunnen meedenken over concrete zaken, zoals het introduceren van deelscootmobielen. Dit soort keuzes moet expliciet aan de raad worden voorgelegd om samen een plan te maken. Er komen niet veel vragen vanuit de raad. Dit kan een teken zijn dat de raad tevreden is met de huidige gang van zaken. Beleidskaders en verordeningen worden in de raad besproken en er is extra achtergrondinformatie beschikbaar indien nodig. Het valt de beleidsmedewerkers op dat de raad haar controlerende rol niet sterk oppakt. Beleidsmakers hebben weinig direct contact met de raad, omdat het overleg vooral tussen het college en de raad plaatsvindt. Een beleidsmaker benoemt dat de gemeenteraad in principe haar taken kan uitvoeren met de huidige informatievoorziening. Dit wordt ook bevestigd door meerdere raadsleden. Er zijn raadsleden die aangeven dat er te veel informatie is, terwijl anderen juist méér willen weten.

Perspectief raad

Raadsleden ontvangen nu voornamelijk financiële informatie die achteruit kijkt. Via een PowerBI-omgeving krijgen zij inzicht in de uitvoering. Het blijft lastig om gedurende het jaar actief te sturen op de uitvoering, ook als bijvoorbeeld tijdens de tussenrapportage duidelijk wordt dat het begrote budget niet gehaald wordt. De vele betrokken schijven en organisaties in zowel de jeugdhulp als de Wmo brengen extra kosten en extra tijd met zich mee. Raadsleden ervaren beperkte grip en sturingsmogelijkheden. Er is een breed gedeeld gevoel dat de raad haar kaderstellende en sturende rol sterker moet oppakken, maar dat daarvoor een andere werkwijze en mogelijk extra middelen nodig zijn. De raad wil graag met het college in gesprek over cijfers, toekomstgerichte scenario's, en de manier van sturen. De focus moet daarbij liggen op het bewaken van budgetten en het stellen van kaders.

Daarnaast is er de vraag wanneer de gemeente nu daadwerkelijk gaat transformeren. Inmiddels zijn al tien jaren verstreken maar vinden meerdere raadsleden dat de gemeente nog niet 'getransformeerd' is. Er is bijvoorbeeld ook een slag te maken in het verkleinen van de toegang. Zij vinden dat eerst moet worden gekeken naar wat het systeem, zoals de buurt of de wijk, zelf kan bieden, en pas daarna komt

de hulpverlening in beeld. Verder is het belangrijk om samen met partners op te trekken en hen zeggenschap te geven in het proces, zodat bepaalde zaken versneld kunnen worden.

5.7 Bevindingen monitoring en sturing gemeenteraad

15. Worden de verstrekte gegevens actief en effectief door de raad benut om te monitoren, sturen en beslissen?

Bevindingen op hoofdlijnen:

- De raad ervaart onvoldoende grip op de gegevens voor effectieve sturing en besluitvorming. Zij heeft behoefte aan beter inzicht in financiën, personeel en zorgkwaliteit.

Onderbouwing

Perspectief raad

De raad heeft moeite om de beschikbare gegevens te gebruiken om te monitoren, bij te sturen en besluiten te nemen. Meer inzicht in de behaalde resultaten zou helpen. Zo wordt duidelijk hoe efficiënt het budget wordt besteed en hoe effectief de hulp is. Met deze informatie kan de raad beter het gesprek aangaan over mogelijke aanpassingen.

Het is belangrijk om de financiën goed te beheren maar de budgetten voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo worden vaak overschreden. Hierdoor werkt het vastgestelde budget niet goed omdat vooraf al duidelijk is dat tekorten zullen ontstaan. Tegelijkertijd is een balans nodig is tussen bezuinigingen en het behouden van goede zorg en dienstverlening. De raad wil meer zicht krijgen op preventie en op het aantal en de kwaliteit van medewerkers. Er moet een manier komen om het beleid menselijk te houden en tegelijkertijd de controle te verstevigen, vooral op financieel gebied.

5.8 Toetsing normenkader

Voor de toetsing aan de norm werken we met de volgende termen in volgorde van niet voldoen tot voldoen:

- Voldoet niet: dit betekent dat op geen enkele wijze (0%) wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet beperkt: dit betekent dat voor een klein deel (<=50%) wordt voldaan aan de norm
- Voldoet merendeels: dit betekent dat voor een groter deel (>50%, <75%) wel dan niet wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet grotendeels: dit betekent dat voor een zeer groot gedeelte (>75%) wordt voldaan aan de norm.
- Voldoet: dit betekent dat volledig (100%) wordt voldaan aan de norm.

Normen	Toetsing
De gemeente heeft haar doelen en visie voor jeugdhulp SMART geformuleerd	Voldoet beperkt. De doelen en visie van de jeugdhulp zijn niet SMART geformuleerd. De doelen en visie zijn merendeels niet concreet en missen meetpunten.
De gemeente stuurt op basis van gegevens over de ontwikkeling in de hulpvragen, het gebruik en de kosten van de ingezette ondersteuning en hulp op vroegsignalering en preventie.	Voldoet beperkt. De raad ervaart onvoldoende inzicht in de uitvoering van vroegsignalering en preventie. Zij krijgt wel inzicht in activiteiten en kosten en weinig tot geen inzicht in

B&A. Doen wat werkt.

	transformatiedoelen en maatschappelijke effecten.
De gemeente heeft aan de hand van kwantitatieve en kwalitatieve data inzicht in inzet, gebruik en resultaat van het beleid en de voorzieningen in de Wmo en Jeugdwet.	Voldoet merendeels. De gemeente heeft voornamelijk kwantitatief inzicht in inzet, gebruik en het resultaat van het beleid en de voorzieningen. Inzicht in de effecten van het beleid ontbreekt deels.
Raadsleden ervaren dat zij voldoende, tijdige en bruikbare informatie rondom Jeugdwet en Wmo ontvangen om grip en inzicht te krijgen in de huidige situatie en bij te kunnen sturen waar nodig.	Voldoet beperkt. De informatievoorziening is uitgebreid maar de raad ervaart onduidelijkheid bij de geboden informatie en mist sturingsmogelijkheden. Hierdoor kan zij in beperkte mate bijsturen. Zij ervaart een gebrek aan grip.
De beschikbare informatie stelt de raad in staat om haar kaderstellende en controlerende rol te vervullen en bij te sturen op beleid en uitvoering waar nodig.	Voldoet merendeels. De raad ontvangt veel informatie alleen deze is niet altijd goed bruikbaar voor sturing. Zij kan haar kaderstellende en controlerende rol niet vervullen omdat zij grip mist op de uitvoering en het maatschappelijk effect.
De raad benut de ontvangen informatie over de uitvoering van de jeugdhulp en de Wmo en stuurt op basis hiervan bij waar nodig.	Voldoet beperkt. De raad ervaart dat de ontvangen informatie onvoldoende is om bij te sturen wanneer nodig. Zij heeft behoefte aan beter inzicht in financiën, personeel, zorgkwaliteit, het behalen van transformatiedoelen en maatschappelijke effecten.

Bijlage

Bijlage 1: geraadpleegde bronnen

Documenten

- 1058772 verordening versie 2 11 2021definitief (Concept verordening WMO 2022)
- 1200393-visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040
- 1208340-Woonzorgvisie Zevenaar 2024-2028
- 1208661-_Visie sociaal domein 2024 - 2040_HighRes
- 1210581-Woonzorgvisie Zevenaar 2024-2028_Woonzorgvisie Zevenaar conceptversie 7 mei_
- 20220518 Zevenaar - Rapport clientervaringsonderzoek jeugdhulp over 2021.cleaned
- 20220518 Zevenaar - Rapport Wmo-clientervaringsonderzoek over 2021.cleaned
- 240220 Het fundament van EF in Gelderland_verkorte weergave
- Beleid huisvesting in verband met pré-mantelzorg gemeente Zevenaar
- Beleidsplan Sociaal Domein Jeugdwet Wmo en Participatiewet 2020-2023_1
- Beleidsplan Sociaal Domein Jeugdwet_ Wmo en Participatiewet 2020-2023 (Beleidsplan Sociaal Domein Jeugdwet Wmo en Participatiewet 2020-2023_1)
- Beleidsregel verhuisindicatie (levensloop-of rolstoelgeschikt) gemeente ZevenaarBeleidsregels bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
- Beleidsregels jeugdhulp gemeente Zevenaar 5 nov 2019
- Beleidsregels jeugdwet gemeente Zevenaar 2021
- Beleidsregels Jeugdwet gemeente Zevenaar 2023
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2022
- Beleidsregels Mantelzorgurgentieverklaringen gemeente Zevenaar
- Beleidsregels peutervoorziening en voorschoolse educatie gemeente Zevenaar 2021
- Beleidsvisie Sociaal Domein 2020 - 2023 Versie 2.0
- Bijlage 3. 1184679 Normen -en toetsingskader 2023 – geactualiseerd
- Jaarrekening 2022 gemeente Zevenaar
- Jaarrekening 2023 gemeente Zevenaar
- Meerjarenbegroting 2024 gemeente Zevenaar
- Nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2023
- Regionaal toezicht- en handhavingskader Wmo 2015 en Jeugdwet
- Tussentijdse cijfers commissievergadering 20240910
- Tussentijdse cijfers Sociaal Domein commissie Samenleving 20241015
- Verordening Jeugdhulp
- Voorwoord tussentijdse cijfers Gemeente Zevenaar
- Voorwoord tussentijdse cijfers Gemeente Zevenaar
- Zevenaar - Rapport cliëntervaringsonderzoek jeugdhulp over 2023 Definitief
- Zevenaar - Rapport Wmo-cliëntervaringsonderzoek over 2023 Definitief

Respondenten

Inwoners

- 30 inwoners die gebruik hebben gemaakt van ondersteuning via de Wmo of Jeugdwet

Gemeente Zevenaar

- 4 beleidsmedewerkers Jeugdwet en Wmo
- De verantwoordelijk wethouder sociaal domein
- 4 inkomensconsulenten
- 6 Raads- (commissie) leden

Partners

Meerdere uitvoerende medewerkers van de volgende partners:

- Stichting Mee
- Van Belang
- Caleidoz
- Sante

Bijlage 2: deelvragen

Leefwereld

1. Hoe bereikbaar (waaronder begrepen de fysieke nabijheid) en toegankelijk zijn de voorzieningen van Jeugdwet en Wmo voor inwoners van de gemeente Zevenaar?
2. Wat zijn de verschillende routes waarlangs inwoners van de gemeente Zevenaar toegang hebben tot gemeentelijke voorzieningen op het gebied van Jeugdwet en Wmo?
3. Hoe is (kwantitatief) het gebruik en effectiviteit van deze routes, rekening houdend met eventuele demografische en geografische verschillen (de verschillende kernen)?
4. Hoe ervaren inwoners zelf de routes tot hulp/zorg/steun, de kwaliteit van de geleverde diensten, en de effecten daarvan? In welke mate sluit het aanbod aan bij de vraag en behoeften van inwoners?

Uitvoeringswereld

5. Hoe is de uitvoering van de jeugdhulp en Wmo ingericht in de gemeente Zevenaar?
6. Hoe geven de partijen, die betrokken zijn in de uitvoering, invulling aan hun preventieve rol en welke verbetermogelijkheden zien zij hierin?
7. Wat is volgens uitvoerders in beide domeinen (Jeugdhulp en Wmo) nodig om de gezondheid van doelgroepen preventief te versterken en om te gaan met de groeiende vraag naar hulp en ondersteuning?
8. Komt in de gemeente Zevenaar de beschikbare hulp op gebied van Jeugdwet en Wmo tijdig, nabij en correct bij de juiste inwoners terecht (doeltreffendheid)?
9. Welke gegevens over (de inzet van) Jeugdwet en Wmo heeft de gemeente Zevenaar beschikbaar (kwantitatief en kwalitatief)? Zijn deze gegevens de juiste? Zijn ze doeltreffend, doelmatig en rechtmatig?

Beleidswereld

10. Welke doelen streeft de gemeente Zevenaar na in de jeugdhulp en Wmo? Zijn deze concreet en meetbaar (SMART) geformuleerd?
11. Op welke manieren stuurt de gemeente Zevenaar in het jeugd- en Wmo-beleid op vroegsignalering en preventie?
12. Hoe wordt het beleid inhoudelijk en financieel verantwoord? Zijn er (kwantitatieve of kwalitatieve) gegevens beschikbaar over inzet, gebruik en resultaat van het beleid en de maatregelen?
13. Hoe ervaart de gemeenteraad de huidige informatievoorziening rondom de Jeugdwet en de Wmo? Bieden de beschikbare gegevens - en de manier waarop deze worden gedeeld met de raad (en eventueel andere belanghebbenden) – voldoende grip op, en inzicht in, het speelveld?
14. Is het voor de gemeenteraad mogelijk om op basis van die informatievoorziening goed haar kaderstellende en controlerende rol te vervullen, en sturing te geven aan beleid en uitvoering?
15. Worden de verstrekte gegevens actief en effectief door de raad benut om te monitoren, sturen en beslissen?

Bijlage 3: analyseschema's inwoners

Analyseschema Wmo															
Vraag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Hoe ben je bij deze hulp terechtgekomen?															
Wist je waar je met jouw vraag terecht kon?															
Hoe vond je de bereikbaarheid van de hulpverlening?															
Denk je dat andere inwoners weten waar zij met een hulpvraag terecht kunnen?															
Bereikt de gemeente/hulpinstanties inwoners die met dezelfde vragen en problemen zitten?															
Lukt het de gemeente/hulpinstanties inwoners te bereiken voordat zij problemen krijgen?															
Kreeg je de hulp op tijd?															
Wat vind je van het contact met de gemeente/hulpinstanties?															
Wat heeft de hulp die je kreeg voor je betekend?															
Weet je waar je met klachten terecht kunt?															

Analyseschema Jeugdwet															
Vraag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Hoe ben je bij deze hulp terechtgekomen?															
Wist je waar je met jouw vraag terecht kon?															
Hoe vond je de bereikbaarheid van de hulpverlening?															

B&A. Doen wat werkt.

Denk je dat andere inwoners weten waar zij met een hulpvraag terecht kunnen?															
Bereikt de gemeente/hulpinstanties inwoners die met dezelfde vragen en problemen zitten?															
Lukt het de gemeente/hulpinstanties inwoners te bereiken voordat zij problemen krijgen?															
Kreeg je de hulp op tijd?															
Wat vind je van het contact met de gemeente/hulpinstanties?															
Wat heeft de hulp die je kreeg voor je betekend?															
Weet je waar je met klachten terecht kunt?															

Bijlage 4: normenkader

Onderdeel	Vraag	Norm
Leefwereld	1. Hoe bereikbaar (waaronder fysieke nabijheid) en toegankelijk zijn de voorzieningen van de Jeugdwet en de Wmo voor inwoners van de gemeente Zevenaar?	• Inwoners weten waar zij informatie en advies kunnen vragen bij de gemeente • Inwoners weten de ondersteuning te vinden • Inwoners ervaren een duidelijke en makkelijk begrijpelijke mondelinge en schriftelijke communicatie door de gemeente • Inwoners ervaren geen onnodige drempels in termen van bereikbaarheid, waaronder fysieke nabijheid en toegankelijkheid. • Inwoners vinden dat de menselijke maat wordt toegepast bij de uitvoering van de Wmo en de jeugdhulp.
	2. Wat zijn de verschillende routes waarlangs inwoners van de gemeente Zevenaar toegang hebben tot gemeentelijke voorzieningen op het gebied van de Jeugdwet en de Wmo?	• Beschrijvende vraag geen norm
	3. Hoe is (kwantitatief) het gebruik en resultaat van deze routes, inclusief eventuele demografische en geografische verschillen (de verschillende kernen)?	• Beschrijvende vraag geen norm
	4. Hoe ervaren inwoners zelf de routes tot hulp/zorg/steun, de kwaliteit van de geleverde diensten, en de effecten daarvan? In welke mate sluit het aanbod aan bij de vraag en behoeften van inwoners?	• De geboden hulp sluit aan op de situatie, hulpvragen en behoeften van inwoners • De ondersteuning heeft als effect dat inwoners ondersteuning ervaren waardoor hun 'problematiek' draaglijker wordt of opgelost wordt.
Uitvoeringswereld	5. Hoe Is de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo ingericht in de gemeente Zevenaar?	• Beschrijvende vraag, geen norm
	6. Hoe geven de partijen die betrokken zijn in de uitvoering invulling aan hun preventieve rol en welke verbetermogelijkheden zien zij hierin?	• Beschrijvende vraag, geen norm
	7. Wat is volgens uitvoerders in beide domeinen (Jeugdhulp en Wmo) nodig om de gezondheid van doelgroepen preventief te versterken en om te gaan met de groeiende vraag naar hulp en ondersteuning?	• Beschrijvende vraag, geen norm

	8. Komt in de gemeente Zevenaar de beschikbare hulp op gebied van de Jeugdwet en de Wmo tijdig, nabij en correct bij de juiste inwoners terecht (doeltreffendheid)?	• De huidige toegangspoorten zijn laagdrempelig en bereikbaar voor alle inwoners met een hulpvraag • Alle inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag die behoefte hebben aan hulp worden tijdig bereikt, het besluit van de gemeente op de hulpaanvraag wordt tijdig (binnen wettelijke termijnen) genomen en de hulp wordt tijdig geboden. • De uitvoering zet actief in op het verminderen van wachtlijsten • Het hulpaanbod van de gemeente en partners sluit (maximaal) aan bij de (potentiële) zorg en ondersteuningsvraag
	9. Welke gegevens over (de inzet van) de Jeugdwet en de Wmo heeft de gemeente Zevenaar beschikbaar (kwantitatief en kwalitatief)? Zijn deze gegevens de juiste? Zijn ze doeltreffend, doelmatig en rechtmatig?	• De kwantitatieve cijfers van de Jeugdwet en de Wmo en de zorg- en ondersteunings-vragen zijn bekend bij de gemeente/partners • Cijfers over wachtlijsten zijn bekend bij de uitvoering • De monitoring en rapportages van en over de uitvoering en effect van de Wmo en de Jeugdwet bieden inzicht in het bereik van het beoogde effect • De uitvoering wordt geëvalueerd en eventuele verbeterpunten worden doorgevoerd in beleid en uitvoering
Beleidswereld	10. Welke doelen streeft de gemeente Zevenaar na in de Jeugdwet en Wmo? Zijn deze concreet en meetbaar (SMART) geformuleerd?	• Beschrijvende vraag, geen norm • De gemeente heeft haar doelen en visie van jeugdhulp SMART geformuleerd
	11. Op welke manieren stuurt de gemeente Zevenaar in het Jeugd- en Wmo-beleid op vroegsignalering en preventie?	• De gemeente stuurt op basis van gegevens over de ontwikkeling in de hulpvragen, het gebruik en de kosten van de ingezette ondersteuning en hulp op vroegsignalering en preventie.
	12. Hoe wordt het beleid inhoudelijk en financieel verantwoord? Zijn er (kwantitatieve of kwalitatieve) gegevens beschikbaar over inzet, gebruik en resultaat van het beleid en de maatregelen?	• De gemeente heeft aan de hand van kwantitatieve en kwalitatieve data inzicht in inzet, gebruik en resultaat van het beleid en de

B&A. Doen wat werkt.

		voorzieningen in de Wmo en Jeugdwet.
	13. Hoe ervaart de gemeenteraad de huidige informatievoorziening rondom de Jeugdwet en de Wmo? Bieden de beschikbare gegevens - en de manier waarop deze worden gedeeld met de raad (en eventueel andere belanghebbenden) – voldoende grip op, en inzicht in, het speelveld?	• Raadsleden ervaren dat zij voldoende, tijdige en bruikbare informatie rondom Jeugdwet en Wmo ontvangen om grip en inzicht te krijgen in de huidige situatie en bij te kunnen sturen daar waar nodig.
	14. Is het voor de gemeenteraad mogelijk om op basis van die informatievoorziening goed haar kaderstellende en controlerende rol te vervullen, en sturing te geven aan beleid en uitvoering?	• De beschikbare informatie stelt de raad in staat om haar kaderstellende en controlerende rol te kunnen vervullen en bij te sturen op beleid en uitvoering daar waar nodig.
	15. Worden de verstrekte gegevens actief en effectief door de raad benut om te monitoren, sturen en beslissen?	• De raad benut de ontvangen informatie over de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo en stuurt op basis hiervan bij waar nodig.

GEMEENTE
ZEVENAAR

Secretaris Rekenkamer Zevenaar
Mevr. E. van Welij
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

datum 13 augustus 2025
zaaknummer Z/25/495633/UIT/25/1262454
onderwerp Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek 'Jeugdwet en Wmo'

Beste mevrouw Van Welij,

Op 5 juni 2025 heeft u ons het rekenkamerrapport van het onderzoek 'Jeugdwet en Wmo' gemeente Zevenaar aangeboden en op 7 augustus 2025 heeft u het rekenkamerrapport aangevuld met uw conclusies en aanbevelingen toegestuurd. Wij willen de Rekenkamer danken voor uw inzet en de waardevolle aanbevelingen die volgen uit het rapport. Met belangstelling hebben wij het rapport gelezen. Dit rapport bevat mooie handvatten als stimulans voor voortdurende verbetering.

De Rekenkamer Zevenaar heeft het college gevraagd een bestuurlijke reactie te geven. Hieronder geven wij onze reactie op de bevindingen zoals geformuleerd in de hoofdstukken 3 'Bevindingen leefwereld', 4 'Bevindingen uitvoeringswereld' en 5 'Bevindingen beleidswereld' van het rekenkamerrapport.

Het college herkent zich in de signalen van inwoners dat de gemeentelijke Jeugdwet- en Wmo-dienstverlening in Zevenaar kampt met aanzienlijke knelpunten op het gebied van bereikbaarheid, communicatie, continuïteit en preventie. Inwoners ervaren de gemeente vaak als bureaucratisch en onpersoonlijk, terwijl hulporganisaties positief worden gewaardeerd.

Daarnaast concludeert de Rekenkamer dat de uitvoering sterk centraal georganiseerd is en dat dit leidt tot vertragingen en onvoldoende aansluiting op behoeften.

In het rapport leest het college dat de rekenkamer concludeert dat preventie en samenwerking met het voorveld onvoldoende zijn ontwikkeld. Het onderzoek laat echter niet zien wat concreet wordt gemist in het preventieve voorveld. Het college is deze raadsperiode begonnen om, binnen de financiële kaders, het voorliggend veld te ontwikkelen.

Tot slot concludeert de rekenkamer dat beleidsmatig concrete doelen en inzicht in maatschappelijke effecten ontbreken, en de raad onvoldoende grip op sturing en controle ervaart.

Om substantiële verbeteringen door te voeren zijn er een aantal acties nodig die volgen uit de aanbevelingen in het rekenkameronderzoek. Het college gaat hieronder in op een aantal van de door u genoemde aanbevelingen uit het rekenkamerrapport en geeft hierbij kort aan welke acties het college reeds heeft opgepakt in relatie tot de benoemde aanbevelingen.

Heldere, SMART geformuleerde doelen met meetbare indicatoren.
Op het gebied van het formuleren van heldere, SMART geformuleerde doelen met meetbare indicatoren zijn binnen onze organisatie al belangrijke stappen gezet. Zo zijn wij momenteel bezig met het doorontwikkelen van een monitor sociaal domein. Deze monitor is ontworpen om zowel het management als de gemeenteraad tijdig en adequaat te informeren over de voortgang en resultaten van het beleid en de uitvoering binnen het sociaal domein. Hiermee vergroten we de transparantie en sturingsmogelijkheden, zodat besluiten beter kunnen worden onderbouwd en bijgestuurd.

Daarnaast hebben wij het afgelopen jaar onze consulenten getraind in het opstellen van rapportages met SMART doelen. Door deze training zijn zij beter in staat om concrete, meetbare en haalbare doelen te formuleren in samenwerking met zorgaanbieders en inwoners. Dit zorgt ervoor dat zorgaanbieders duidelijk weten wat er van hen verwacht wordt en inwoners een beter beeld krijgen van wat zij kunnen verwachten van de hulpverlening. Deze aanpak draagt bij aan meer doelgerichte en resultaatgerichte ondersteuning.

Ook zijn binnen de organisatie de overlegstructuren aangepast, waarbij de samenwerking tussen beleid en uitvoering een meer structureel en strategisch karakter heeft gekregen. Hierdoor verschuift de focus van ad-hoc reageren op incidenten naar een proactieve en strategische aanpak. Dit ondersteunt het formuleren en behalen van SMART doelen en versterkt de samenhang tussen beleid, uitvoering en monitoring binnen het sociaal domein.

Verbeterde informatievoorziening en communicatie richting inwoners.
Op het gebied van verbeterde informatievoorziening en communicatie richting inwoners zijn diverse concrete acties ondernomen. De gemeentelijke website is uitgebreid met meer relevante informatie en logischer ingedeeld, waardoor inwoners eenvoudiger en sneller kunnen vinden wat zij zoeken. Dit draagt bij aan een betere toegankelijkheid en duidelijkheid van de beschikbare voorzieningen en ondersteuning. Daarnaast is ervoor gekozen om vaste teams samen te stellen met medewerkers die zich voor langere tijd aan de gemeente Zevenaar verbinden. Hiermee is bewust afstand genomen van veelvuldig gebruik van externe inhuur, wat niet alleen de continuïteit ten goede komt, maar ook de kennis en expertise binnen het team versterkt. Medewerkers worden regelmatig getraind op specifieke onderwerpen, zodat hun kennis actueel blijft en zij inwoners beter en adequater kunnen informeren en ondersteunen.

Ook is de samenwerking tussen uitvoering en beleid intensiever geworden. Door deze nauwere samenwerking kan informatie en signalen vanuit de uitvoering sneller en directer worden gebruikt bij het opstellen en aanpassen van beleid. Dit zorgt ervoor dat de ervaringen en behoeften van inwoners sneller worden opgepakt en verwerkt in beleidsmaatregelen.

Er zijn inmiddels enkele infographics opgesteld en gepubliceerd om voor inwoners moeilijk te begrijpen verordeningen of beleidsregels op een begrijpelijke wijze te presenteren.

Tot slot wordt er nauwer samengewerkt met samenwerkingspartners om één duidelijk en herkenbaar aanspreekpunt te vormen richting inwoners. Deze gezamenlijke aanpak zorgt voor een eenduidige communicatie en versterkt het vertrouwen van inwoners in de ondersteuning die zij ontvangen. Al deze

stappen samen dragen bij aan een betere en effectievere informatievoorziening en communicatie binnen de gemeente Zevenaar.

Vergroten van fysieke en digitale bereikbaarheid, met vaste aanspreekpunten dichter bij inwoners.
Op het gebied van het vergroten van de fysieke en digitale bereikbaarheid zijn al diverse belangrijke stappen gezet. Zo is ervoor gekozen om vaste aanspreekpunten voor inwoners in te richten die de regie voeren over een casus vanaf het moment van de aanvraag tot aan het einde van de zorg. Hoewel deze werkwijze nog niet volledig is geïmplementeerd, wordt deze stapsgewijs ingevoerd om zo de continuïteit en persoonlijke begeleiding voor inwoners te verbeteren.

Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van een digitaal aanmeldformulier, waarmee inwoners op ieder gewenst moment eenvoudig een aanvraag kunnen doen. Dit draagt bij aan een laagdrempelige en flexibele toegang tot de gemeentelijke ondersteuning.
Ook zorgen medewerkers ervoor dat zij niet alleen via het algemene telefoonnummer bereikbaar zijn, maar delen zij actief hun eigen e-mailadres en mobiele nummer met samenwerkingspartners die betrokken zijn bij de ondersteuning van een inwoner. Dit vergemakkelijkt directe en snelle communicatie, waardoor inwoners sneller en persoonlijker geholpen kunnen worden.

Samen dragen deze acties bij aan een betere fysieke en digitale bereikbaarheid en zorgen zij ervoor dat inwoners vaste, herkenbare contactpersonen hebben die hen gedurende het hele traject ondersteunen.

Versterking van preventie en samenwerking met sociale partners en het voorveld.
Op het gebied van versterking van preventie en samenwerking met sociale partners en het voorveld zijn al diverse belangrijke acties ondernomen. Zowel op beleidsniveau als in de uitvoering is er intensief en structureel contact met samenwerkingspartners uit het voorveld. Dit geldt ook voor het bestuurs- en managementniveau, waar regelmatig overleg plaatsvindt om gezamenlijke doelen af te stemmen en concrete afspraken te maken over wat mogelijk en noodzakelijk is.

Consulenten verwijzen inwoners actief door naar passende voorzieningen in het voorveld en voeren regelmatig overleg met partners om helder te krijgen wat binnen hun verantwoordelijkheid valt en waar de grenzen liggen. Om de samenwerking verder te versterken en de verbinding tussen gemeente en voorveld te verbeteren, heeft de gemeente ervaren collega's aangenomen die als brugfunctionaris fungeren. Zij zorgen voor een betere afstemming en communicatie tussen de verschillende partijen. Daarnaast is er een voortdurende dialoog tussen beleid en uitvoering over welke preventieve ondersteuning nog meer kan worden aangeboden om inwoners eerder en effectiever te helpen. Deze gezamenlijke inspanning draagt bij aan het versterken van het preventieve aanbod en het voorkomen van escalaties, waardoor inwoners sneller de juiste ondersteuning krijgen.

Kortere en meer toegankelijke aanmeldroutes, met ruimte voor lichte hulp zonder indicatieplicht.
Op het gebied van kortere en meer toegankelijke aanmeldroutes, met ruimte voor lichte hulp zonder indicatieplicht, zijn al verschillende concrete stappen gezet. Team Wmo heeft een specifiek project uitgevoerd om de wachtlijst te beheersen en inwoners sneller van dienst te kunnen zijn. Dit heeft geleid tot een drastische afname van het aantal aanvragen voor huishoudelijke hulp, waardoor de doorlooptijden zijn verkort en de toegang tot ondersteuning is verbeterd.

Binnen Team Jeugd zijn diverse versnelde routes ingevoerd om de toegang tot jeugdhulp te verkorten. In nauwe samenwerking met samenwerkingspartners wordt momenteel gewerkt aan verdere versnelling van de in- en doorstroom van cliënten. Hierbij blijft de kwaliteit van de hulpverlening voorop staan, terwijl er wordt gewerkt vanuit een basis van wederzijds vertrouwen in elkaars expertise. Deze aanpak zorgt ervoor dat inwoners sneller en effectiever geholpen kunnen worden, met behoud van passende en kwalitatieve ondersteuning.

Systematische monitoring en evaluatie met focus op effectiviteit en cliënttevredenheid.
Op het gebied van systematische monitoring en evaluatie met een focus op effectiviteit en cliënttevredenheid zijn stappen gezet. Team Sociaal Beleid is in nauw overleg met de uitvoeringsteams bezig om te onderzoeken hoe een dergelijke monitor binnen onze gemeente kan worden ingericht. Het opzetten van een effectieve monitor die niet alleen kwantitatieve gegevens verzamelt, maar ook inzicht geeft in de kwaliteit en effectiviteit van de ondersteuning, is een complex proces dat ook landelijk als een uitdaging wordt ervaren.

Wij zijn ervan overtuigd dat het ontwikkelen van een dergelijke monitor essentieel is om het beleid en de uitvoering beter te kunnen sturen en verbeteren. Tegelijkertijd merken we dat de bereidheid van inwoners om mee te werken aan evaluaties en tevredenheidsonderzoeken beperkt is, wat eveneens een landelijke trend is. Dit vraagt om een zorgvuldige aanpak waarbij vertrouwen wordt opgebouwd en inwoners worden gestimuleerd om hun ervaringen te delen, zodat de monitor betrouwbare en bruikbare informatie oplevert voor verdere verbetering van de dienstverlening.

Verbeterde informatievoorziening aan en actieve betrokkenheid van de gemeenteraad bij sturing op beleidseffecten.
Op het gebied van verbeterde informatievoorziening aan en actieve betrokkenheid van de gemeenteraad bij de sturing op beleidseffecten zijn belangrijke stappen gezet. Afgelopen jaar is een monitor ingericht die de gemeenteraad periodiek informeert over de voortgang binnen het sociaal domein. Deze monitor biedt de raad inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten, zodat zij haar kaderstellende en controlerende rol beter kan vervullen.

Tegelijkertijd wordt zorgvuldig nagedacht en gewerkt aan een passende vorm van informatievoorziening, waarbij wordt voorkomen dat de raad wordt overbelast met te veel of te gedetailleerde informatie. Het doel is om de raad op een overzichtelijke en doelgerichte manier te informeren, zodat zij goed op de hoogte blijft van de voortgang en ontwikkelingen, zonder dat dit ten koste gaat van de effectiviteit van het besluitvormingsproces. Hiermee wordt de betrokkenheid van de raad bij de sturing op beleidseffecten versterkt en de transparantie binnen het sociaal domein vergroot.

Door de beschreven maatregelen kan Zevenaar een meer toegankelijke, effectieve en cliëntgerichte ondersteuning bieden die beter aansluit bij de behoeften van haar inwoners en de gemeenteraad beter in staat stellen haar kader stellende en controlerende rol te vervullen.

Tot slot
Samengevat zijn wij u erkentelijk voor de oplevering van dit rapport. Wij kunnen ons vinden in de gedachtegang van de aanbevelingen. Zoals hiervoor reeds uiteen is gezet zijn veel van de aanbevelingen reeds door ons opgepakt of hebben deze onze aandacht. Hoewel wij ons bewust zijn van de benodigde verbeterpunten op het gebied van toegankelijkheid en bereikbaarheid zijn wij blij om te lezen dat onze inwoners wel tevreden zijn over de kwaliteit van de geleverde diensten door de hulporganisaties.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Amendement Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo

De ondergetekenden stellen volgend amendement voor bij raadsvoorstel en -besluit Rekenkameronderzoek Jeugdwet en Wmo (Z/25/498300):

Het ontwerpbesluit:
De raad besluit:

1. Het college de opdracht te geven om de wachtlijsten aan te pakken door middel van een eenmalige inhaalslag.
2. Het college de opdracht te geven om de huidige bureaucratische werkwijzen te verbeteren en te vereenvoudigen.
3. Het college de opdracht te geven om te heroverwegen of de huidige centrale aanpak van Jeugdwet en Wmo in de gemeente Zevenaar qua organisatiestructuur past bij de gestelde beleidsdoelen.
4. Het college de opdracht te geven om de samenwerking tussen gemeentelijke organisatie en ketenpartners te versterken door gezamenlijk structurele overleg-, uitwissel-, en leer-en-verbeterprocessen in te richten.
5. Het college de opdracht te geven om in de eigen gemeentelijke organisatie en samen met ketenpartners te streven naar een beter evenwicht tussen enerzijds laagdrempeligheid en fijnmazigheid van de toegang en anderzijds een stevige, duidelijke, maar toch menselijke centrale organisatie.
6. Het college de opdracht te geven om in te zetten op een voorliggend veld dat niet alleen signalerend werkt, maar ook drempelverlagend op de toegang, en dat escalatie van problematiek kan voorkomen.
7. Het college de opdracht te geven om het vastleggen en deelbaar maken van 'outcome' informatie structureel te verankeren in de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners.
8. Als raad actief te sturen op het vaststellen van SMART geformuleerde beleidskaders.
9. Het college te vragen om informatie waarmee de doeltreffendheid van het beleid en de uitvoering beter te beoordelen zijn.
10. Budget beschikbaar te stellen om het wegwerken van de wachtlijsten en wellicht andere organisatorische verbeteringen mogelijk te maken.

Wordt gewijzigd in:
De raad besluit:

1. het college de opdracht te geven om de stand van de wachtlijsten vast te stellen per kwartaal van 2025 en de oorzaken van het ontstaan van deze wachtlijsten te analyseren.
2. het college de opdracht te geven uiterlijk in januari 2026 een raadsvoorstel aan te leveren voor een verbeterplan Jeugdwet en Wmo, inclusief de analyse onder punt 1. Het plan moet opgesteld worden op basis van SMART geformuleerde doelen, waardoor de gemeenteraad in positie komt om haar controlerende taak uit te voeren.
3. het verbeterplan bevat voorstellen om de tevredenheid van inwoners te verhogen door, tenminste:
    a. De werkwijzen te vereenvoudigen en te verbeteren,
    b. het voorliggend veld te versterken,
    c. de toegankelijkheid beter in balans te brengen door middel van centrale organisatie,
    d. de resultaten van de Cliëntervaringsonderzoeken hierin mee te nemen.

4. het verbeterplan beschrijft structurele verbeteringen in de samenwerking met ketenpartners, met afspraken voor gezamenlijk overleg, leerprocessen, verbeterprocessen en het delen van outcome-informatie.
5. het plan is vanaf de start uitvoerbaar, transparant en controleerbaar, zodat voortgang en resultaat objectief door de gemeenteraad beoordeeld kan worden.
6. het college de opdracht te geven om de resultaten van de Cliëntervaringsonderzoeken rond de Wmo- en Jeugdhulpverlening en de ontwikkelingen van de wachtlijsten (t.o.v. peildatum 1 oktober 2025) als meetinstrumenten in de P&C cyclus op te nemen, Om meer inzicht te krijgen in de, door inwoners, ervaren kwaliteit van de dienstverlening vanuit de gemeente en ketenpartners.

Toelichting
Dit amendement beoogt de kwaliteit van het raadsvoorstel te verbeteren door het toevoegen van SMART-geformuleerde doelen en het in samenhang brengen van aantal punten.

1. Eén van de belangrijkste onderwerpen is het verkleinen van de wachtlijsten. Deze opdracht wordt nu voorzien van een inventarisatie van de stand van de wachtlijsten en de oorzaken hiervan. Gezien de prioriteit van de wachtlijsten en het voldoen aan de zorgvraag is het belangrijk om op korte, maar redelijke termijn te komen met een verbeterplan, gebaseerd op punt 1.
2. De noodzakelijke inhoud van het verbeterplan is nadrukkelijker uitgewerkt en meer SMART-geformuleerd in punten 2-5.
3. De leefwereld en ervaringen van de cliënten worden jaarlijks onderzocht in een Cliëntervaringsonderzoek (= CEO). Door de resultaten van dit onderzoek op te nemen in de P&C-cyclus kunnen structurele doelen worden benoemd. Door gebruik te maken van bestaande rapportages voorkomen we extra kosten en administratieve belasting. Dit is opgenomen in punt 6.

Zevenaar, 24 september 2025

Erik Verkampen, D66 Zevenaar
Hans Winters, WijZZ
Huub Meijer, Sociaal Zevenaar
Willy van Dinther, CDA Zevenaar

Dit amendement is aangenomen met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen in de vergadering van 24 september 2025.

Raadsvoorstel

onderwerp	Vaststellen subsidieplafond scooter regeling
zaaknummer	Z/25/488911
documentnummer	INT/25/1245091
portefeuillehouder	Bart Kagei
portefeuille	Schone Lucht Akkoord

1. Samenvatting

Het college van de gemeente Zevenaar heeft de 'Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar' vastgesteld. Hiermee wil het college elektrische voertuigen stimuleren door een sloop- en inruilregeling voor oude benzinebromfietsen (van vóór 2018) in te voeren. Hiermee worden inwoners met een inkomen tot 150% van het sociaal minimum financieel ondersteund bij de overstap naar een elektrische bromfiets. Deze subsidieregeling realiseert zowel onze doelstellingen op het gebied van luchtkwaliteit als duurzaamheid, en wordt invulling gegeven aan de opdracht van de raad om deel te nemen aan het Schone Lucht Akkoord.

Met dit voorstel stelt de raad het subsidieplafond voor deze regeling vast.

Raadsvoorstel

Wij adviseren u om:

1. Voor de subsidieregeling 'Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar' het subsidieplafond vast te stellen op het bedrag van € 113.756.

2. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 5 van de Algemene Subsidieverordening gemeente Zevenaar 2020, is de raad bevoegd om het subsidieplafond vast te stellen.

3. Doelstelling en beoogd resultaat

Het verbeteren van de lokale luchtkwaliteit en duurzame mobiliteit toegankelijker maken voor inwoners met een inkomen tot 150% van het sociaal wettelijk minimum.

4. Argumenten, alternatieven en risicobeheer

1.1 *De raad is bevoegd om een subsidieplafond vast te stellen.*

Alternatieven

Geen plafond vaststellen.

Risicobeheer

Zonder plafond hebben wij geen wetmatige weigeringsgronden voor een aanvraag. Hierdoor kan het plafond overschreden worden en kunnen de kosten oplopen. In dit geval kunnen we de risico's beheren door niet te publiceren of alleen heel selectief inwoners te informeren over deze subsidieregeling.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

We beoordelen aanvragen, stellen subsidies vast en verzorgen de uitkering aan de ondernemer. Controle vindt tweemaal plaats vóór de subsidietoekenning en ná de aankoop van de bromfiets. De subsidie loopt tot en met 31 december 2026 of totdat het budget is uitgeput.

6. Klimaat en duurzaamheid

De subsidieregeling ondersteunt duurzaamheidsdoelen door het slopen van bromfietsen te stimuleren en de aanschaf van elektrische vervangers te subsidiëren. Dit draagt bij aan betere luchtkwaliteit en helpt klimaatdoelen zoals emissiereductie en een duurzamer mobiliteitssysteem te behalen.

7. Communicatie

De regeling loopt van oktober 2025 tot en met 31 december 2026 en wordt bekendgemaakt via het wettelijk voorgeschreven kanaal, de nieuwsbrief, onze website, flyers, bij aanvragen aan loketten in de gemeente, en social media. Gelrepashouders ontvangen extra informatie via specifieke kanalen. Participerende ondernemers informeren inwoners ter plekke met flyers en posters.

8. Kosten, baten en dekking

Het grootste deel van de kosten wordt betaald uit een SPUK-regeling van het Rijk voor gemeenten die meedoen aan het Schone Lucht Akkoord (€ 92.505; 2/3 deel van de kosten). Een voorwaarde van deze regeling is dat de gemeente zelf ook 1/3 deel bijdraagt (cofinanciering). Dit is € 46.252, wat gedekt is uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid, onderdeel Ondersteunen initiatieven in de samenleving. Per aanvraag geven wij maximaal € 1.000 subsidie of het aankoopbedrag als dat lager is.

9. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1247291	Onderzoek TNO over emissies bromfietsen
2.	1245096	Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Vaststellen subsidieplafond regeling 'Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar'
zaaknummer	Z/25/488911
documentnummer	INT/25/1245091

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het wenselijk is om de uitstoot van fijnstof en CO_2 door oude brom- en snorfietsen terug te dringen, de luchtkwaliteit lokaal te verbeteren, en de overstap naar duurzamer vervoer financieel toegankelijk te maken voor een brede groep inwoners, waaronder mensen met een laag inkomen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op artikel 160, eerste lid, onder e, van de Gemeentewet en de artikelen 4:23 en 4:26 van de Algemene wet bestuursrecht, en gelet op artikel, 5 van de Algemene Subsidieverordening gemeente Zevenaar 2020;

besluit:

1. Voor de subsidieregeling 'Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar' het subsidieplafond vast te stellen op het bedrag van € 113.756.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24-09-2025.

De griffier	De burgemeester
drs. L.F. Sluis	drs. L.J.E.M. van Riswijk

Earth, Life & Social Sciences
Van Mourik Broekmanweg 6
2628 XE Delft
Postbus 49
2600 AA Delft

www.tno.nl

T +31 88 866 30 00

TNO-rapport

TNO 2016 R10093

Brommers in de stedelijke leefomgeving
Statusrapport

Datum	11 maart 2016
Auteur(s)	A.R.A. Eijk , P. van Mensch, R.F.A. Cuelenaere
Exemplaarnummer	2016-TL-RAP-0100293445
Aantal pagina's	43 (incl. bijlagen)
Aantal bijlagen	6
Opdrachtgever	Ministerie van I&M
Projectnaam	I&M MaVe projectjaar 2015
Projectnummer	060.08196

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.
Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

© 2016 TNO

Brommers in de stedelijke leefomgeving

Doel van dit rapport is de bij TNO beschikbare kennis over de uitlaatgasemissies, de geluidemissies, de samenstelling van de brommervloot, de leeftijdsverdeling en de snelheden van brommers op een rij te zetten. Daarnaast worden de bijdragen van brommers aan de geluidbelasting en luchtvervuiling besproken en wordt nader ingegaan op de gezondheidseffecten hiervan. Tot slot wordt met het oog op mogelijk beleid een aantal opties voor maatregelen behandeld die kunnen worden genomen om de uitstoot en geluidoverlast te beperken en onveilig rijgedrag aan te pakken.

Onder de term brommers worden in dit rapport verstaan brom- en snorfietsen met een tweetakt- of een viertaktmotor, twee wielen en een cilinderinhoud van maximaal 50 cc. Snorfietsen zijn over het algemeen brommers, waarvan de maximale constructie snelheid is teruggebracht naar 25 km/h. Fabrikanten gebruiken voor snor- en bromfietsen hetzelfde basisontwerp. Motortechnisch zijn ze in basis gelijk. Daarnaast is er een categorie snorfietsen, zoals de Spartamet, die als snorfiets ontworpen zijn, en als zodanig ook een Europese typegoedkeuring hebben.

Dit rapport, dat is opgesteld in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, vormt hiermee een statusoverzicht dat gebaseerd is op door TNO uitgevoerde meetprogramma's, en verder beschikbare literatuur. In de bijlagen van dit rapport worden de uitgevoerde meetprogramma's nader toegelicht en worden verdere onderbouwingen gegeven.

Uitlaatgasemissies
De uitlaatgasemissies van brommers zijn relatief hoog. Over bijna de hele linie is in stedelijk gebied de uitstoot per kilometer hoger dan die van een benzineauto[1]. Het brandstofverbruik van brommers (uitgedrukt in CO_2 uitstoot: 25 – 100 gram/km) is gunstiger dan dat van een auto, al zijn er inmiddels zeer zuinige personenauto's die vergelijkbare verbruiken halen. Dat is opmerkelijk gezien het grote verschil in omvang en gewicht tussen een brommer en een personenauto.

Tabel 1: Brommeremissies in vergelijking tot moderne benzine personenvoertuigen

	Emissie per km van brommers vergeleken met emissie van moderne benzineauto's (in stedelijk gebied)
Onverbrande koolwaterstoffen	4 – 40 x
NO_x	1 – 3 x
CO	1 – 5 x
Fijnstof (uit uitlaat), uitgedrukt in PM_{10}	0,5 – 20 x
Geluid[2]	1 – 2 x
CO_2 (brandstof)	0,2 – 0,5 x

[1] Uitgaande van benzineauto's van Euro-4 of recenter. Euro-4 werd verplicht in 2005.
[2] Geluid van brommers is een schatting op basis van typegoedkeuringseisen voor brommers en geldt voor brommers zoals af-fabriek geleverd. Het is bekend dat modificaties aan brommers het geluidniveau sterk kunnen verhogen.

De vergelijkingen voor luchtverontreinigende emissies en brandstofverbruik zijn gebaseerd op de Nederlandse emissiefactoren voor brommers, zoals in 2015 vastgesteld. Hiervan is in Bijlage A een uitgebreid overzicht opgenomen.

Aan de emissiefactoren voor brommers ligt een beperkte dataset ten grondslag. De emissies van brommers zijn het meest uitgebreid en diepgaand onderzocht in een TNO-onderzoek uit 2013, dat nader is beschreven in Bijlage B. Eerdere en buitenlandse studies naar de emissies van brommers laten veelal eveneens hoge uitstoot zien, maar zijn door de opzet of aangehouden voertuigindeling niet direct bruikbaar voor de Nederlandse situatie. Een overzicht van deze studies is opgenomen in Bijlage C.

Brommers kennen onderling grote verschillen in de hoeveelheid emissies en brandstofverbruik. Voor een deel hangt dit samen met de toegepaste technieken. In het algemeen zijn tweetaktbrommers meer vervuilend dan viertaktbrommers. De uitstoot van tweetaktbrommers is ook gevoeliger – in negatieve zin – voor opvoeren. Brommers in een 25 km/h-versie (snorfietsen) hebben, door de toegepaste vormen van snelheidsbegrenzing, hogere emissies en een hoger brandstofverbruik dan 45 km/h-brommers. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen samengevat.

Tabel 2: Opvallende kenmerken brommeremissies

Categorie	**Specifieke emissie kenmerken in stedelijk gebied**
Tweetaktbrommer (45 km/h versie)	In algemeen vervuilender dan viertakt: vooral hoger in uitstoot van onverbrande koolwaterstoffen, fijn stof en in mindere mate NO_x. Iets gunstiger in brandstofverbruik en gunstiger in CO uitstoot.
Viertaktbrommer (45 km/h versie)	In algemeen minder vervuilend dan tweetakt. Relatief hoge CO uitstoot.
Snorfiets (25 km/h versie)	Hogere emissies en fors hoger brandstofverbruik dan een 45 km/h-brommer.
Snorfiets zonder snelheidsbegrenzer	Emissies en brandstofverbruik lager dan 25 km/h-snorfiets en vergelijkbaar met 45 km/h-brommer. Dit bevestigt dat de onderzochte snorfietsen oorspronkelijk zijn ontworpen als brommer.
Opgevoerde brommer	Brommers kunnen op zeer uiteenlopende wijze opgevoerd worden. Uiteraard zijn de effecten van het opvoeren op brandstofverbruik en emissies sterk afhankelijk van de manier van opvoeren. Verontreinigende emissies stijgen fors (2-10x), het brandstofverbruik verandert beperkt. Dit laatste zal ook mede bepaald worden door het rijgedrag.

Voor brommers gelden, net als voor andere voertuigen voor wegverkeer, Europese emissienormen, die in de loop van de jaren zijn aangescherpt, In Bijlage E is een overzicht opgenomen.

- Het aanscherpen van de Euronormen heeft er tot op heden niet toe geleid dat de emissies van brommers in de loop van de jaren sterk zijn afgenomen. De Nederlandse emissiefactoren, die zijn gebaseerd op praktijkemissies, laten slechts een beperkte afname zien bij oplopende Euronormen, Bij viertaktbrommers is de uitstoot van onverbrande koolwaterstoffen en fijnstof afgenomen, bij tweetakt de uitstoot van CO.
- De stap naar Euro-3 in 2014 voor nieuwe typegoedkeuringen lijkt te hebben bijgedragen aan het versneld van de markt verdwijnen van tweetakt-

brommers. De trend van sterke afname in het marktaandeel van tweetakt was al wel vanaf 2011 waarneembaar.

- Met de aanscherping naar Euro-5 in 2020 worden de normen voor brommers, uitgedrukt in uitstoot per km, vergelijkbaar met Euro 5 benzineauto's (niet CO_2).

Geluidemissies

De geluidproductie van een gemiddelde brommer komt overeen met één tot twee auto's. Deze vergelijking is niet gebaseerd op concrete metingen, maar op de geluidproductie (bronvermogen) volgens de geluideisen van standaardbrommers en rekening houdend met een groep brommers die aanzienlijk meer geluid produceert dan de norm. Vooral het opvoeren (o.a. vervanging van originele uitlaat) of slecht onderhouden (defecte uitlaat) van brommers zorgt voor een hoge geluidproductie. Ook produceren tweetaktbrommers over het algemeen meer geluid dan viertakt-brommers. In Bijlage D is nader beschreven hoe tot deze inschatting is gekomen.

Samenstelling van de brommervloot

De bijdrage van brommers aan de overlast en luchtverontreiniging op een bepaalde locatie is afhankelijk van het type brommers dat op die locatie rijdt. Daarom is naast de uitstoot per individuele brommer ook de samenstelling van het passerende brommerpark relevant. In de gemeente Utrecht én de gemeente Amsterdam is door TNO onderzoek uitgevoerd naar de samenstelling van het brommerpark. Het Utrechtse onderzoek is nader beschreven in Bijlage F, het onderzoek in Amsterdam wordt in de loop van 2016 gepubliceerd.

In de gemeente Utrecht[3] is een viertal locaties met veel brommerverkeer geselecteerd en onderzocht. Het betreft invalswegen met veel brommerverkeer uit de omgeving van/naar het centrum van Utrecht. Op basis van dit onderzoek naar de samenstelling van het brommerpark in Utrecht is vastgesteld dat op de onderzochte locaties 63% een snorfiets is en 37% een "normale" bromfiets.

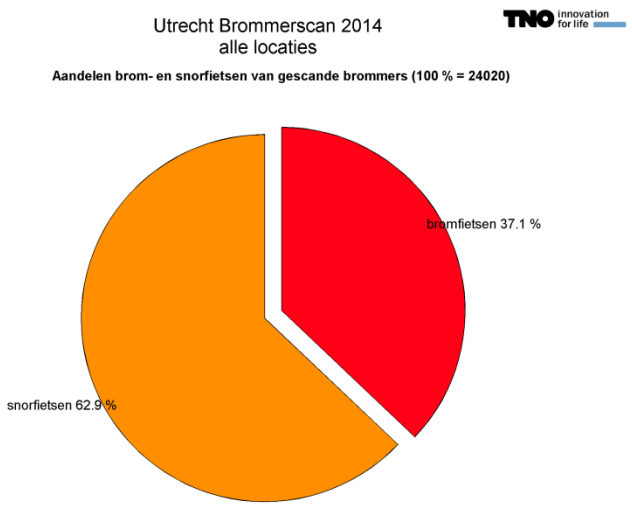

Figuur 1: Het aandeel snor- en bromfietsen in het brommerpark in Utrecht

[3] Eijk et al, Samenstelling van het wagenpark op zes locaties in Utrecht, TNO-060-DTM-2012-00825

Het onderzoek in Amsterdam laat op een grotere invalsweg naar het centrum van Amsterdam een vergelijkbaar beeld zien. Op twee andere locaties in Amsterdam is het aandeel brommers met ca. 11% duidelijk lager. De verschillende aandelen brommers zouden verklaard kunnen worden door de keuze van de meetlocaties. Het is aannemelijk dat op de locaties met slechts 11% brommers meer lokaal verkeer rijdt.

In de brommerscan in Amsterdam (2015) waarvan de resultaten in de loop van 2016 gepubliceerd zullen worden, is ook de herkomst van brom- en snorfietsen onderzocht. Uit de data is afgeleid dat ca. 40% van de waargenomen bromfietsen buiten de gemeente Amsterdam geregistreerd staan, voor de snorfietsen is dit percentage ca. 20%. Dit onderbouwd het beeld dat snorfietsen vooral lokaal gebruikt worden en dat bromfietsen mogelijk meer voor langere afstanden ingezet worden.

In het onderzoek in Utrecht zijn de waargenomen brommers onderverdeeld in snorfietsen en bromfietsen met een tweetakt- of viertaktmotor. Het begrip tweetakt of viertakt verwijst naar de werking van de motor. Van de ruim 24.000 waargenomen brommers is bijna 70% een viertaktbrommer en ongeveer 20% betreft een tweetakt variant (10% kon niet worden vastgesteld). Door de jaren heen is het aandeel tweetaktbrommers sterk afgenomen. Het is de verwachting dat tweetaktbrommers langzaam maar zeker uit het straatbeeld zullen verdwijnen.

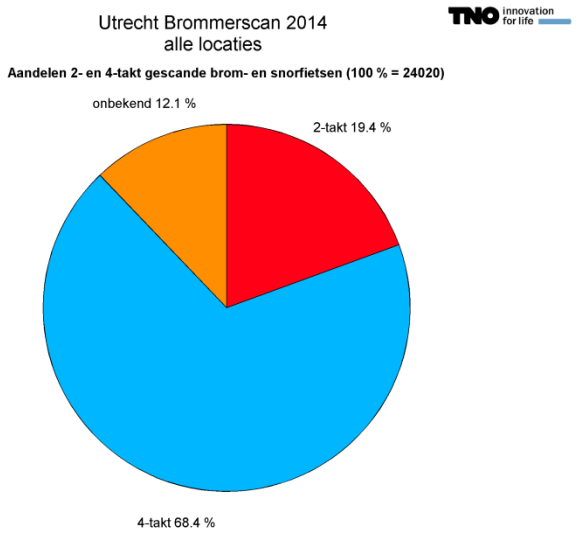

Figuur 2: Verdeling van tweetakt- en viertaktbrommers in het Utrechtse brommerpark

Dit beeld wordt in het Amsterdamse onderzoek globaal bevestigd. In Amsterdam is het aandeel viertaktbrommers, gemiddeld over alle waarnemingen, ongeveer 75%.

Leeftijdsverdeling

De snor en bromfietsen zijn op basis van de RDW gegevens te verdelen naar jaar van registratie (bouwjaar). Het grote aantal in het jaar 2005 kan worden verklaard door een administratieve handeling. Deze brommers zijn niet daadwerkelijk allemaal in 2005 verkocht.

Hiervoor is gecorrigeerd door de brommers uit registratie jaar 2005 te verdelen over de voorgaande jaren en zo een zo goed mogelijke benadering van de leeftijdsopbouw en Euroklasse te herleiden.

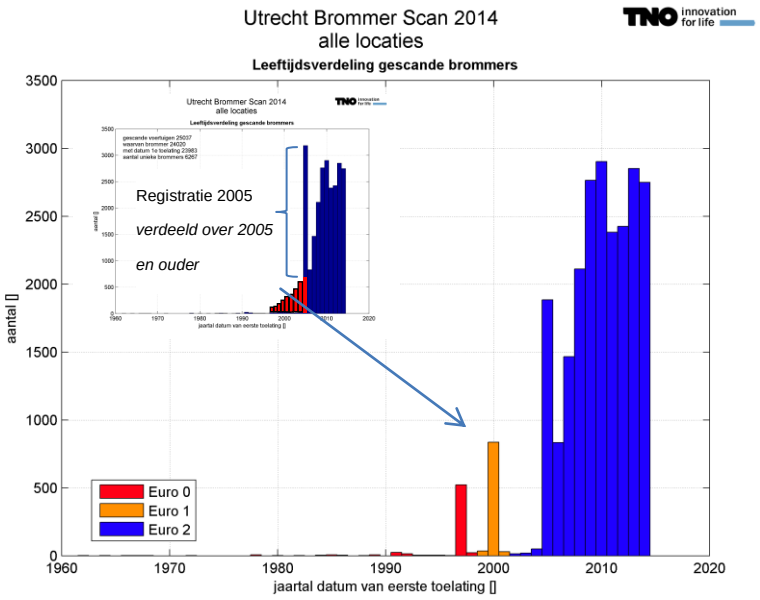

Figuur 3: Verdeling van de aantallen brommers per datum eerste toelating voor alle locaties in Utrecht samen. In de inzet zijn de brommers geregistreerd in 2005 verdeeld over 2005 en voorgaande jaren.

Uit bovenstaande figuur valt af te leiden dat de aantallen brommers in de leeftijd 0 tot 7 jaar, zoals waargenomen tijdens de scan, redelijk constant zijn. Bij de oudere bouwjaren nemen de aantallen snel af.

Na 2010 is de verkoop van nieuwe snor- en bomfietsen in Nederland afgenomen. Het relatieve aandeel van snorfietsen is in de nieuwverkoop aanzienlijk toegenomen. In 2007 was het aandeel snorfietsen in de totaal verkoop van brommers nog ca 48%, in 2014 was dat toegenomen naar ca. 75%

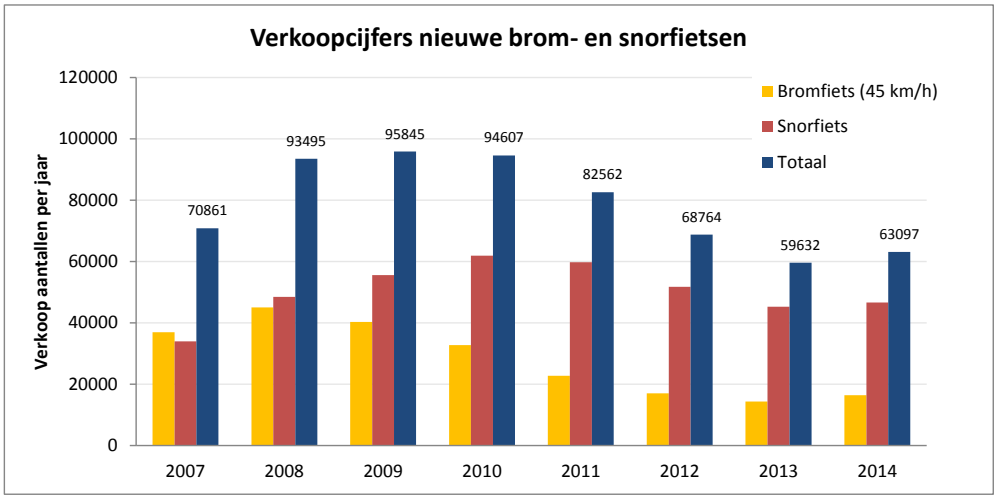

Figuur 4: Verkoopcijfers van brom- en snorfietsen per bouwjaar.
Bron: Bovagrai.info/tweewielers/2015

Tabel 3: Verkoopcijfers van brom- en snorfietsen per bouwjaar.
Bron: Bovagrai.info/tweewielers/2015

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bromfietsen (45 km/h)	36908	45005	40280	32735	22766	17038	14373	16438
Snorfietsen	33953	48490	55565	61872	59796	51726	45259	46659
Totaal	70861	93495	95845	94607	82562	68764	59632	63097

De in 2009 en 2010 hoge aantallen nieuw verkochte brommers, zie Tabel 3 of Figuur 4, lijken ook zichtbaar in het in Utrecht waargenomen park, zie Figuur 3. De afname van de waargenomen aantallen brommers van bouwjaar 2008 (zie Figuur 3) en ouder lijken niet door de aantallen nieuw verkochte brommers per bouwjaar te worden verklaard. Waarschijnlijk verdwijnen oudere brommers uit het park (sloop) en/of worden met oudere brommers minder kilometers per jaar gereden. Het lijkt aannemelijk dat brommers dus na ca. 7 á 8 jaar uit het park verdwijnen door sloop en/of afname van het gebruik.

De in Utrecht waargenomen brom- en snorfietsen zijn niet alleen verdeeld naar de aantallen per registratie jaar, maar ook onderverdeeld naar tweetakt en viertakt. De resultaten van deze onderverdeling staan in onderstaande figuur.

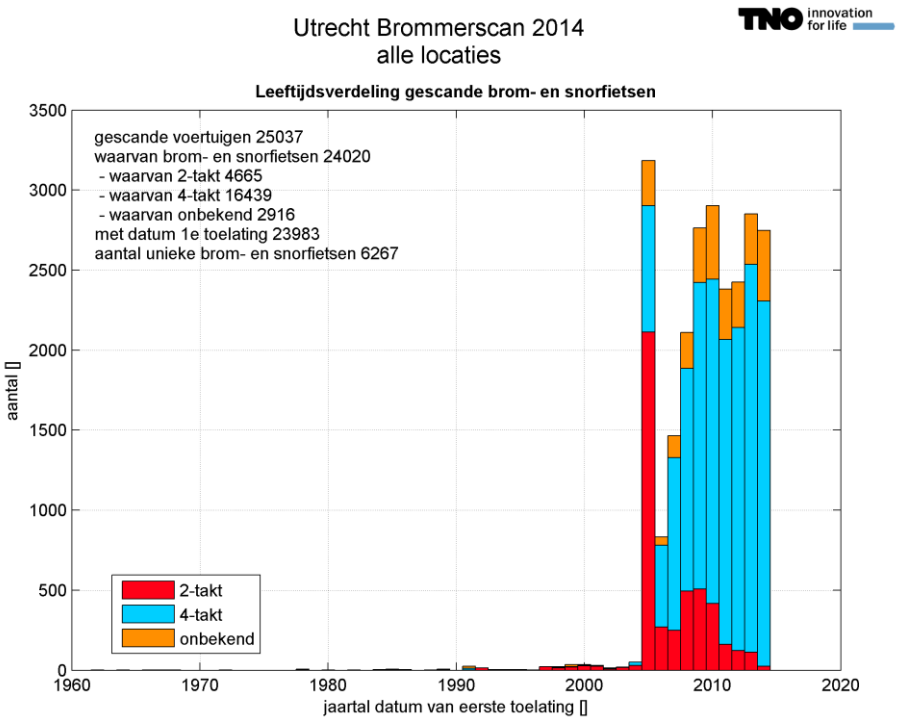

Figuur 5: De verhouding van tweetakt- en viertaktbrommers in Utrecht, uitgesplitst naar datum eerste toelating. De meeste brommers van bouwjaar 2005 en eerder zijn opgenomen onder 2005.

In bovenstaande figuur valt af te lezen dat in de groep oudere brommers (2005 en ouder) het aandeel tweetakt in de brommervloot hoog is, ca. 70%. Het aandeel tweetakt in de vloot neemt daarna continue af. Met name vanaf 2011 neemt het aandeel heel sterk af en verdwijnt daarna nagenoeg uit de brommervloot. Dit beeld wordt ook door de Amsterdamse data bevestigd.

Snelheden

De camera's die tijdens het onderzoek ingezet zijn registeren naast de kentekens ook de snelheden van de passerende brommers. De snelheden zijn gemeten om een beeld te vormen van de snelheden waarmee de brommervloot langs de scan locaties rijdt. Er is veel zorg besteed aan de kalibratie van de camera's, de nauwkeurigheid van de snelheidsmeting is ongeveer plus of min 10%. De snelheidsmetingen in dit onderzoek zijn alleen uitgevoerd om een indruk te krijgen van de gemiddelde rijsnelheden van het brommerpark.

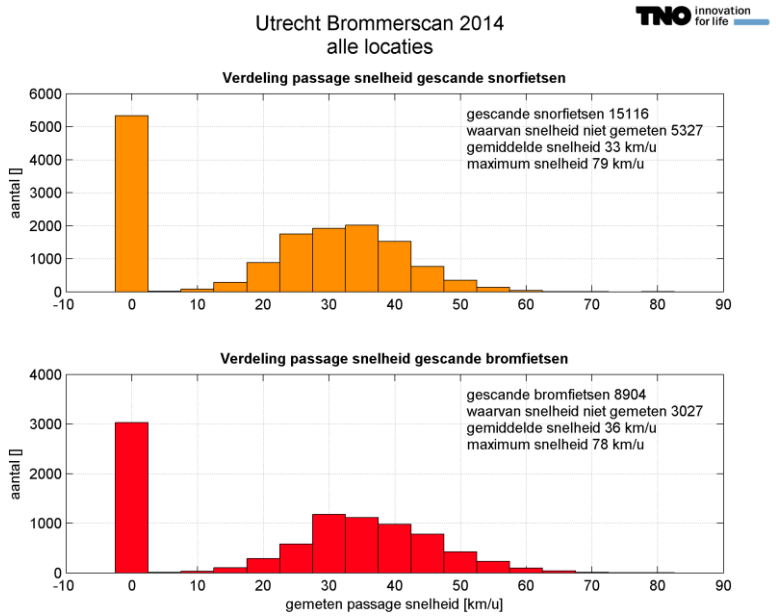

Figuur 6: Snelheidsverdeling van snor- en bromfietsen. Snelheid 0 betekend dat de betreffende meting niet betrouwbaar of niet gelukt is.

De gemiddelde snelheid van de snorfietsen (33 km/h) ligt maar iets lager de gemiddelde snelheid van de bromfietsen (36 km/h). Duidelijk herkenbaar is dat een groot deel van de snorfietsen aanzienlijk harder rijdt dan de maximale constructie snelheid van 25 km/h. De snelheidsverdeling van snorfietsen wijkt in feite maar weinig af van de snelheidsverdeling van de bromfietsen. Het Amsterdamse onderzoek bevestigt dit beeld.

Bijdrage geluidbelasting

In de grote steden in Nederland veroorzaken brommers geluidhinder. TNO heeft in het verleden onderzoek[4] gedaan naar de bijdrage van brommers aan de totale geluidbelasting door het verkeer. Hoewel de bijdrage van de brommers aan de geluidbelasting laag is, wordt de lokale geluidhinder door brommers toch als zeer hinderlijk ervaren. Met name in de avond of vroeg in de ochtend valt het brommergeluid extra op. Brommers zijn de belangrijkste bron van slaapverstoring. Vooral het opvoeren of slecht onderhouden (defecte uitlaat) van brommers zorgt voor onnodig hoge geluidproductie. Tweetaktbrommers produceren over het algemeen meer geluid dan viertaktbrommers.

[4] De Jong *et al.* (2000). De Jong, R.G., J.H.M. Steenbekkers en H. Vos. Hinder en andere zelf-gerapporteerde effecten van milieuverontreiniging in Nederland, Inventarisatie Verstoringen 1998. TNO-PG, Delft

Bijdrage luchtvervuiling
TNO heeft zowel in de gemeente Utrecht als ook in de gemeente Amsterdam op basis van de samenstelling van het vastgestelde brommerpark en de brommer-emissiefactoren de bijdrage aan de NO_2- en PM_{10}-concentraties berekend. De berekeningen zijn uitgevoerd voor locaties met veel brommerverkeer. Uit de berekeningen volgt dat de bijdrage van de brommers aan de totale verkeersemissie van NO_x, zelfs op locaties met veel brommerverkeer, heel gering is (<<1% van de verkeersbijdrage). De brommers dragen tussen de ca. 2 tot 4% bij aan de totale verkeersemissie van PM_{10}. De bijdrage aan de lokale fijn stof concentraties is dus beperkt. De brommers zijn echter wel verantwoordelijk voor ca. 10% tot 20% van de koolmonoxide (CO) en ca. 25% tot 30% van de koolwaterstoffen (HC) uitgestoten door het verkeer. Deze HC draagt, afhankelijk van de lokale omstandigheden, bij aan de vorming van secundaire aerosolen (en ozon), zodat de bijdrage van brommers aan de concentraties PM_{10} mogelijk iets groter is dan alleen op basis van de directe uitstoot van fijn stof mag worden verwacht. De vorming van secundaire aerosolen kost tijd, het is onbekend hoeveel deze secundaire aerosolen de lokale deeltjes concentratie verhogen.

Gezondheidseffecten
Hoewel het brommerpark dus beperkt bijdraagt aan de lokale NO_2- en PM_{10}-concentraties, is het brommerpark wel verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de verkeersuitstoot van koolmonoxide en koolwaterstoffen. Onderdeel van de verzameling van koolwaterstoffen zijn onder andere de kankerverwekkende stoffen tolueen en benzeen. Benzeen lijkt op basis van WHO richtlijnen bij de huidige samenstelling van uitlaatgassen van brommers en snorfietsen het grootste gezondheidsrisico te leveren. De mate waarin is zeer lastig te bepalen. Dit komt mede doordat het gezondheidseffect afhankelijk is van vele parameters, zoals de duur van blootstelling, de hoogte van de concentratie, de combinatie met andere stoffen, de leeftijd en gezondheid van de blootgestelde etc.

Uit recent onderzoek[5] naar de uitstoot van tweetaktbrommers in stilstand bleek, dat de concentraties van benzeen en tolueen in het ruwe uitlaatgas tot 300.000 µg/m³ of 146 ppm kunnen oplopen. Hieruit werd geconcludeerd dat wachten achter een stationair draaiende tweetaktbrommer, zoals bijvoorbeeld voetgangers, fietsers etc. bij kruispunten vaak doen, derhalve schadelijk kan zijn voor de gezondheid.

Aangrijpingspunten beleid
De overlast veroorzaakt door brom- en snorfietsen staat momenteel hoog op de agenda van veel steden. Steden overwegen diverse maatregelen om de uitstoot, geluidoverlast en ook onveilig rijgedrag aan te pakken. Een aantal mogelijkheden waarover nagedacht wordt zijn:

- Verplaatsen van brom- en snorfietsen naar de rijbaan, zodat de afstand tussen fietsers/voetgangers en de brommeremissies toeneemt.
  Brommers rijden tussen de fietsers en dicht langs voetgangers en staan bij stoplichten stil tussen de fietsers en voetgangers. De uitstoot vindt daarom vlak bij de fietsers en voetgangers plaats, zodat de concentraties waaraan fietsers en voetgangers blootgesteld worden relatief hoog zijn.

[5] S.M. Platt et al. Two-stroke scooters are a dominant source of air pollution in many cities

Het vergroten van de afstand tussen brommers en de voetgangers/fietsers verlaagt de concentratie waaraan deze groep blootgesteld wordt.

- Weren van de meest vervuilende brommers, bijvoorbeeld de oudere typen en/of tweetakten ouder dan een bepaald bouwjaar, uit het centrum van steden. Zie hiervoor ook het TNO rapport TNO 2014 R11088, updated emission model for two-wheeled mopeds

- Oudere brommers, met name van vóór de invoering van Euro 1, en ook tweetaktbrommers stoten veel schadelijke stoffen uit. Het weren van de meest vervuilende brommers levert relatief de meeste winst op. Er zijn diverse varianten van milieuzones voor brommers denkbaar (bron: expert team analyse gemeente Amsterdam):

  1. Een milieuzone op basis van motortechnologie (weren van tweetakt-brommers);
  2. Een milieuzone op basis van leeftijd (weren van ‘oude’ brommers);
  3. Een milieuzone voor snorfietsen;
  4. Een milieuzone voor alle brom- en snorfietsen met uitlaatgasemissies.

Tabel 4: MCA analyse van verschillende mogelijke beleidsmaatregelen ten aanzien van brommers en snorfietsen. Bron: TNO 015 R11435 “Bijdrage van brommers aan de luchtkwaliteit in Amsterdam”

Milieuzone	**Geweerde kilometers**	**THC-emissies**	**PM10-emissies**	**EC-emissies**	**Effect per geweerde km**	**Handhaving****	**Technologie-neutraal**
Tweetakt	+/-	+	+ +	+ +	+ +	- -	- -
Bouwjaar (2008)*	+/-	+/-	+/-	+/-	++	+ +	+
Snorfiets	- -	+ +	+/-	+/-	-	+	+/-
Zero-emission	- - -	+ + +	+ + +	+ + +	+	+ +	- - -

* In deze vergelijking is 2008 gekozen omdat de geweerde kilometers dan redelijk overeenkomen met andere maatregelen.

** De mogelijkheid en eenvoud van handhaving hangt sterk af van de registratie bij de RDW.

De meest efficiënte zone is een zone waar tweetaktbrommers (tweetaktsnor- en tweetaktbromfietsen) geweerd worden. Deze is in de praktijk echter lastig te handhaven, aangezien de RDW niet geregistreerd heeft of een brommer een tweetakt- of viertaktmotor heeft.

Daarom zou gekozen kunnen worden voor een variant waarbij alleen brommers van een redelijk recent bouwjaar toegang hebben tot de zone. Daarmee worden de meest vervuilende brommers, inclusief bijna alle tweetakten geweerd.

- Overstap naar elektrische brommers stimuleren. Elektrische brommers stoten lokaal geen emissies uit (afgezien van geringe slijtage emissies). Ook veroorzaken deze brommers geen geluidoverlast.

Deze maatregel kan als zelfstandige maatregel worden ingevoerd, maar ook goed samen met een milieuzone variant.

- Strengere handhaving, controles op opvoeren van brommers met als doel geluid- en uitlaatgasemissies te reduceren en de veiligheid te vergroten. Opgevoerde brommers hebben veel tot zeer veel hogere emissies. Bovendien gaat het opvoeren vaak ook samen met een sterke toename van de geluidproductie. Strenge handhaving levert daarom directe winst voor de luchtkwaliteit en geluidoverlast.

- Heroverweging van de categorie snorfietsen.
  Metingen tonen aan dat snorfietsen massaal te hard rijden. Dit veroorzaakt gevaarlijke situaties voor de bestuurders zelf (geen helmplicht) en voor het overige verkeer op de fietspaden. Ook is bekend dat het brandstofverbruik van snorfietsen relatief hoog is. Bovendien neemt de categorie snorfietsen de laatste jaren sterk toe. Snorfietsen zijn technisch vrijwel gelijk aan bromfietsen, op de (eenvoudig te verwijderen) snelheid beperkende voorziening na.

  Het is waarschijnlijk niet mogelijk om de categorie snorfietsen op te heffen, aangezien deze Europees geregeld is. Snorfietsen, getypekeurd in andere Europese landen moeten gewoon in Nederland toegelaten worden. Wél kunnen nationaal aanvullende eisen aan deze categorie gesteld worden. Bijvoorbeeld dat snorfiets op de rijbaan moeten rijden en dat er in Nederland een helmplicht ingevoerd wordt voor snorfietsen. Mogelijk kan aanvullend toegestaan worden dat alleen snorfietsen met een veel kleinere motor (bijvoorbeeld 25 cc) of met elektrische aandrijving bestaande voordelen blijven behouden. Zo zouden snorfietsen zuiniger, schoner, stiller en ook in de praktijk maximaal ca. 25 km/h op het fietspad rijden. De voordelen van de snorfietsen blijven dan alleen behouden voor een bepaalde categorie, maar de nadelen van de snorfietsen, de nadelen van de huidige snorfietsen kunnen dan grotendeels opgeheven worden.

- Brommeremissies worden in Europa geregeld door de zogenaamde Europese emissie-eisen (Euronormen). De versnelde introductie van nieuwe, strengere emissie-eisen (Euro 5, nu pas 2020) zal het brommerpark versneld verschonen. In de praktijk zal het echter zeer lastig zijn om dit te realiseren.

Literatuurlijst:

S.M.Platt et al. Two stroke scooters are a dominant source of air pollution in many cities, Nature Communications 5, article no. 3749, may 2014

Hensema et al. Tail-pipe emissions and fuel consumption of standard and tampered mopeds, 2013, TNO 2013 R10232, TNO

C. Favre et al. Regulated and Non- regulated Emissions of selected State of the Art European Mopeds, 2011, SIA congress

R. Dröge et al. Emissions of two wheeled vehicles, 2011, TNO report TNO-060-UT-2011-01556, TNO

De Jong et al. (2000). De Jong, R.G., J.H.M. Steenbekkers en H. Vos. Hinder en andere zelf-gerapporteerde effecten van milieuverontreiniging in Nederland, Inventarisatie Verstoringen 1998. TNO-PG, Delft

M.E. Gerlofs-Nijland et al. Gezondheidseffecten van brommeremissies,2011, RIVM briefrapport 630315001/2011

Momenimovahed et al. Real time driving cycle measurements of ultrafine particle emissions from two wheelers and comparison with passenger cars, 2013, International Journal of Automotive technology vol 15

Hensema et al. de effecten van brommers op de luchtkwaliteit in de gemeente Amsterdam, 2009, TNO rapport MON-RPT-033-DTS-2009-00524

Dröge et al. Update emission model for two-wheeled mopeds, TNO 2014 R11088, March 2015, TNO

Spezzano et al. Gas- and particle phase distribution of polycyclic aromatic hydrocarbons in two-stroke, 50 cm3 moped emissions, Elsevier 2008, Atmospheric environment 43 (2009) 539-545

LAT 2006. L. Ntziachristos et al (2006), Emission control options for power two wheelers in Europe, Atmospheric Environment 40
(2006) 4547-4561.

AECC, Particle emissions of powered two wheelers, Cambridge particle meeting, may 2011, AECC presentation

Eijk, A.R.A et al. Samenstelling van het wagenpark op zes locaties in de gemeente Utrecht, TNO-060-DTM-2012-00825, maart 2012, TNO

Verbeek. Bijdrage van brommers aan de luchtkwaliteit in Amsterdam, TNO 2015 R11435, december 2015, TNO

Ondertekening

Delft, 11 maart 2016

TNO

Sam van Goethem
Projectleider

Arjan Eijk
Auteur

Bijlagen

A. Nederlandse emissiefactoren 2015
B. TNO onderzoek brommeremissies 2013
C. Overige onderzoeken
D. Geluidbelasting
E. Europese emissienormen voor brommers
F. Samenstelling brommerpark Utrecht

A Nederlandse emissiefactoren 2015

In 2015 zijn nieuwe Nederlandse emissiefactoren voor brommers vastgesteld. De nieuwe emissiefactoren leveren een betere inschatting van de bijdrage van bromfietsen aan de totale emissies van wegverkeer. Ten opzichte van de oude emissiefactoren zijn de meest opvallende aanpassingen:

- De NO_x emissiefactoren van de Euro 0 en Euro 1 viertaktbrommers en snorfietsen zijn verhoogd, terwijl de NO_x emissiefactor voor Euro 2 is verlaagd.
- De NO_x emissiefactoren van de Euro 0 en Euro 1 tweetaktbrommers en snorfietsen zijn flink verhoogd; de NO_x emissiefactor voor Euro 2 tweetakt is verlaagd.
- De THC (*total hydrocarbons)* emissiefactoren voor met name Euro 1 en Euro 2 tweetaktbrommers en snorfietsen zijn verhoogd.
- De CO emissiefactoren voor Euro 1 en Euro 2 bromfietsen en snorfietsen zijn verhoogd, in het bijzonder de CO emissiefactoren voor viertakt.

De nieuwe emissiefactoren zijn in belangrijke mate gebaseerd op de uitkomsten van het meetprogramma van TNO uit 2013, beschreven in Bijlage B, ook al betrof dit een beperkt aantal brommers. Essentieel in de overwegingen was dat dit meetprogramma als enige onderscheid maakt in technologie tussen tweetakt en viertakt, het effect van een begrenzer die vooral in Nederland wordt toegepast op de emissies en het effect van opvoeren van de brommer. Uit gegevens van het CBS, de RDW en de KLPD zijn de voertuigaantallen bepaald voor verschillende technologieën (Euro-klasse, tweetakt/viertakt) en toestand van het voertuig (snelheidsbegrenzer wel of niet verwijderd, wel of niet opgevoerd). Door de meetresultaten uit de TNO-metingen te koppelen aan de voertuigaantallen zijn de emissiefactoren afgeleid. Er is gebruik gemaakt van de meetresultaten van de direct van de Nederlandse dealers betrokken voertuigen. De voertuigen die via de importeur van de fabrikant zijn verkregen zijn in de emissiefactoren niet meegenomen, omdat de veronderstelling is dat dit geen voertuigen betrof zoals ze bij een Nederlandse dealer verkocht worden.

Emissiefactoren brom- en snorfietsen

Tabel 5: Geaggregeerde emissie factoren voor brommers (stad), 2015

Brommer type			**CO**	**THC**	**NO_x**	**THC + NO_x**	**PM (e)[6]**	**CO_2**
			g/km	g/km	g/km	g/km	g/km	g/km
Vier-takt	25 km/h	Euro 0	24,05	13,91	0,04	13,93	0,21	45,06
		Euro 1	24,05	2,73	0,04	2,75	0,09	45,26
		Euro 2	24,05	1,75	0,04	1,79	0,01	45,06
	45 km/h	Euro 0	18,40	13,91	0,04	13,93	0,21	34,48
		Euro 1	18,40	2,73	0,04	2,75	0,09	35,96
		Euro 2	18,40	1,23	0,04	1,27	0,01	34,48
Twee-takt	25 km/h	Euro 0	14,06	13,91	0,12	13,93	0,21	79,71
		Euro 1	6,68	5,27	0,12	5,39	0,09	79,71
		Euro 2	5,63	5,27	0,12	5,39	0,07	79,71
	45 km/h	Euro 0	14,06	13,91	0,10	13,93	0,21	64,04
		Euro 1	6,68	4,38	0,10	4,47	0,09	64,04
		Euro 2	4,79	4,38	0,10	4,47	0,06	64,04

Bron: TNO rapport 2014 R11088 “Update emission model for two-wheeled mopeds”, March 2015

Emissiefactoren benzine personenauto

Tabel 6: Emissiefactoren voor gemiddeld rijgedrag in de stad, 2015

Personenauto Benzine		**CO**	**THC**	**NOx**	**THC + NOx**	**PM_{10}**	**CO_2**
		g/km	g/km	g/km	g/km	g/km	g/km
	Euro 5	4,43	0,33	0,04	-	0,03	100-160

Bron: TNO emissiefactoren, 2015

[6] De fijnstof uitstoot betreft hier de emissie uit de uitlaat. Niet de emissies ten gevolge van slijtage van remmen, banden en wegdek.

B TNO onderzoek brommeremissies 2013[7]

Een klacht van een snorfietsbezitter, dat de teruggeplaatste snelheidsbegrenzer tot een hoog brandstofverbruik leidde, was aanleiding voor het Ministerie van Infrastructuur en Milieu om TNO opdracht te geven voor een meetprogramma in 2013. Een hoog brandstofverbruik bij bromfietsen is vaak geassocieerd met hoge koolwaterstof en koolmonoxide uitstoot. De geteste brommers betroffen nieuwe voertuigen die van een dealer betrokken waren. De brommers waren voor de test geselecteerd op basis van de verkoopcijfers in Nederland. Daarnaast zijn er brommers gemeten, die van de importeur kwamen. Deze brommers voldeden op de typekeurtesten weliswaar aan de eisen, maar vertoonden een dusdanig afwijkend gedrag dat deze niet representatief werden geacht voor brommers zoals die door handelaren verkocht worden. Deze resultaten zijn daarom ook niet meegenomen in het vaststellen van emissiefactoren.

Voor het onderzoek zijn twee nieuwe Euro 2 brommers gekocht van de dealer; ook de olie voor de mengsmering van de tweetakt is geleverd door de dealer.
De brandstof was normale marktbrandstof. Beide brommers waren in standaard configuratie en zijn ca. 400 kilometer ingereden. De viertaktbrommer is gemeten als een 25 km/h versie en een 45 km/h versie. De twee merken van de aangeschafte brommers behoorden, voor beide snelheidsklassen, tot de top drie van de best verkochte merken in 2011.

Tabel 6a: Verkoopcijfers brommers en scooters in Nederland, 2010

	Brommer 45km/h	Brommer 25 km/h
Totaal	32648	61841
Merk A	3818 (12%)	5624 (9%)
Merk B	4201 (13%)	8235 (13%)

Beide brommers zijn uitgerust met een carburateur en een katalysator.
Deze configuratie is erg gebruikelijk en is toegepast in het grootste gedeelte van de Euro 2 brommers. Sommige merken gebruiken een injector in plaats van een carburateur, dit is echter een duurder en minder gangbaar systeem.

In oorspronkelijke staat was de viertaktbrommer een 25 km/h model, die vooral in Nederland op de fietspaden gangbaar is maar in het buitenland weinig voorkomt. In deze staat, met de snelheidsbegrenzing op 25 km/h, waren de koolwaterstofemissies het hoogst. Maar ook aangepast als een 45 km/h versie waren de emissies hoog. Op basis van deze resultaten is besloten om de emissiefactoren voor bromfietsen aan te passen. Daarin speelde ook een rol dat het uitgebreide meetprogramma onderscheid van emissies met een warme en een koude motor mogelijk maakte. Het testprogramma bevatte de typische testrit, representatief voor de stad, maar ook de constante snelheidsrit, die als meer representatief voor de buitenweg kan worden gezien.

[7] Hensema et al. Tail-pipe emissions and fuel consumption of standard and tampered mopeds, 2013, TNO 2013 R10232, TNO

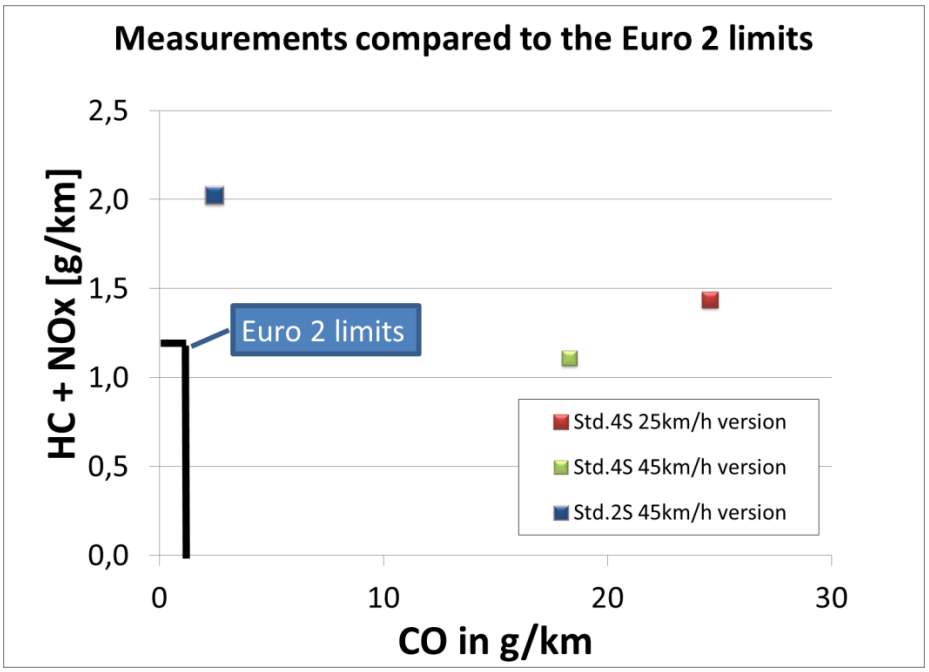

Figuur 7: Emissies van zowel de twee- als viertaktbrommer in originele conditie. De viertakt-brommer is zowel als snorfiets als brommer variant gemeten.

Na overleg met de importeur van de viertaktbrommer is ervoor gekozen om bepaalde onderdelen te vervangen, maar ook daarmee voldeed de brommer niet aan de normen. Vervolgens heeft de importeur vier brommers beschikbaar gesteld voor testen; de importeur had deze brommers rechtstreeks verkregen van de fabrikant voor de testen. Dit waren twee snorfietsen en twee bromfietsen. Drie van de vier brommers voldeden ruimschoots aan de normen, één brommer overschreed de norm voor CO in geringe mate.
Daarna zijn de uitlaat (met katalysator) en carburateur van de eerder geteste viertaktbrommer gewisseld met die van de door de importeur geleverde viertakt-brommer. Na deze wisseling voldeed de eerder geteste viertaktbrommer ook aan de normen.

De fabrikant van de tweetaktbrommer heeft de brommer nogmaals getest en kreeg vergelijkbare resultaten als TNO. Na het vervangen van de uitlaat voldeed de brommer wel aan de normen. Een andere vergelijkbare tweetaktbrommer die is getest door de fabrikant voldeed overigens wel aan de normen.

Vervolgens zijn de viertakt- en tweetaktbrommers aangepast om de effecten van opvoeren op emissies en brandstofverbruik te bepalen. De viertaktbrommer is in verschillende uitvoeringen getest: eerst zijn de snelheidsbegrenzers (varioring en ontstekingsmodule) aangepast en daarna is de varioring volledig verwijderd, ten slotte is de brommer opgevoerd (met verschillende componenten). Dezelfde aanpassingen (behalve de ontstekingsmodule) zijn gedaan aan de tweetakt-brommer; aanvullend is de uitlaat nog vervangen. In alle verschillende uitvoeringen zijn de emissies en het brandstofverbruik gemeten bij verschillende snelheden.
De resultaten van de effecten van opvoeren op de emissies en het brandstofverbruik van een viertaktbrommer zijn in onderstaande tabellen weergegeven.

Na het opvoeren van de viertaktbrommer nemen de emissies tijdens de R47 cyclus af in bijna alle gevallen, bij de andere cycli nemen de emissies toe. Het brandstofverbruik van de viertaktbrommer neemt af na verwijdering van de snelheidsbegrenzers en na het verder opvoeren.

Tabel 7: Effecten van opvoeren op de emissies en het brandstofverbruik (FC) van een viertakt-brommer op verschillende testcycli

Brommer uitvoering → aanpassingen	Max.snelheid voor en na aanpassing	Test cyclus	% Verandering		
			CO	HC+NO_x[8]	FC
viertakt 25 km/h versie → aangepaste varioring	25 → 36 km/h	Officiële R47 test cyclus	-18%	-14%	-23%
		Max. toegestane snelheid	-52%	+126%	-71%
		Max. configuratie snelheid	+52%	+304%	-27%
viertakt 45 km/h versie → varioring verwijderd	40 → 56 km/h	Officiële R47 test cyclus	-5%	+21%	-23%
		Max. toegestane snelheid	+32%	+280%	-44%
		Max. configuratie snelheid	+47%	+200%	-29%
viertakt 45 km/h versie → sterker opgevoerd	40 → 58 km/h	Officiële R47 test cyclus	-15%	-7%	-20%
		Max. toegestane snelheid	+39%	+311%	-45%
		Max. configuratie snelheid	+14%	+167%	-34%

De emissies van de tweetaktbrommer nemen toe na opvoeren. Het brandstofverbruik neemt af na het verwijderen van de snelheidsbegrenzer; bij opvoeren neemt het brandstofverbruik toe.

Tabel 8: Effecten van opvoeren op de emissies en brandstofverbruik (FC) van een tweetakt-brommer op verschillende testcycli

Brommer uitvoering → aanpassing	Max.snelheid voor en na aanpassing	Test cyclus	% Verandering		
			CO	HC+NO_x[9]	FC
tweetakt 45 km/h versie → varioring verwijderd	48 → 61 km/h	Officiële R47 test cyclus	+19%	+48%	-12%
		Max. toegestane snelheid	-64%	+101%	-42%
		Max. configuratie snelheid	-19%	+25%	-17%
tweetakt 45 km/h versie → uitlaat vervangen	48 → 57 km/h	Officiële R47 test cyclus	+171%	+250%	-22%
		Max. toegestane snelheid	+130%	+2891%	-39%
		Max. configuratie snelheid	+153%	+4515%	-27%
tweetakt 45 km/h versie → sterker opgevoerd	48 → 70 km/h	Officiële R47 test cyclus	+543%	+457%	+8%
		Max. toegestane snelheid	+240%	+3695%	-33%
		Max. configuratie snelheid	+437%	+8019%	+7%

Vergelijking met personenwagens: NO_x en fijnstof

In Figuur 8 worden de fijnstof en NO_x emissies van de gemeten brommers vergeleken met de fijnstof en NO_x emissiefactoren van personenwagens, zowel van benzine- als dieselvoertuigen. Emissiefactoren worden vastgesteld op basis van meerdere metingen aan een bepaalde voertuigklasse. Alle benzinevoertuigen, zowel brommers als personenwagens laten relatief lage NO_x emissies zien.
De dieselpersonenwagen laat (zoals verwacht) de hoogste NO_x emissies zien.
De tweetaktbrommer (Std. 2S 45 km/h version) stoot meer dan 5 keer zoveel fijnstof uit als een moderne personenwagen (Euro 5).

[8] De HC+NOx bestaat voornamelijk uit HC.
[9] De HC+NOx bestaat voornamelijk uit HC.

De samenstelling van het fijnstof is niet exact bekend, maar vermoedelijk bevat het fijnstof veel onverbrande brandstof en olie. Een modern dieselvoertuig heeft een roetfilter om de fijnstof emissies te verlagen. Voor brommers zijn de fijnstof emissies nog niet gereglementeerd. Dit is echter wel voorzien in de toekomst.

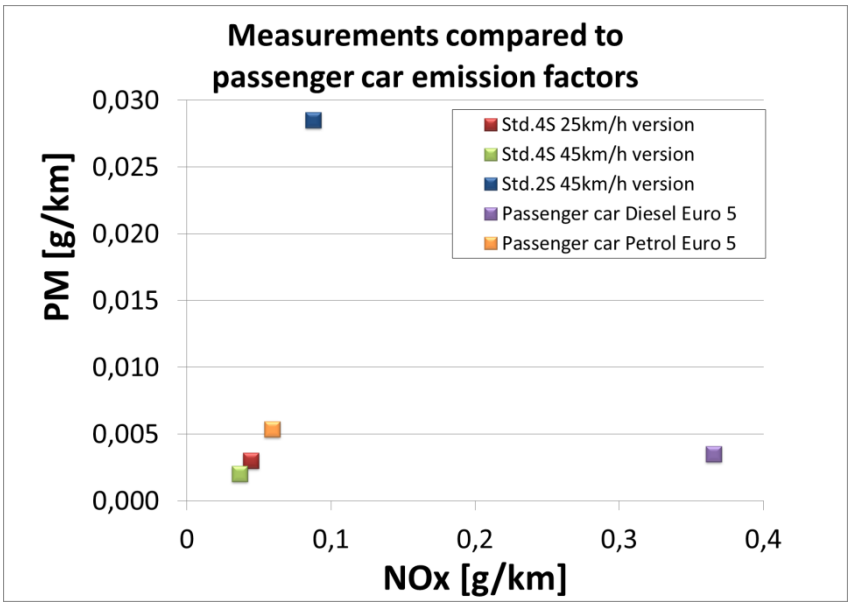

Figuur 8: Fijnstof en NO_x emissies van de gemeten brommers en fijnstof en NO_x emissiefactoren van personenwagens

Snelheidsbegrenzers en brandstofverbruik

De afname in brandstofverbruik is verder onderzocht door bij verschillende snelheden met verschillende uitvoeringen van de viertaktbrommer te rijden. Hierbij nam het brandstofverbruik dramatisch toe wanneer de snelheid werd verhoogd van 90% naar 100% van de maximum snelheid van die uitvoering, zie Figuur 9.
Figuur 10 laat zien dat bij een snelheid van 25 km/h de geteste brommer als 45 km/h variant 2,5 keer zuiniger rijdt dan als de 25 km/h variant (snorfiets). Dit laat zien dat de gebruikte snelheidsbegrenzers het brandstofverbruik verhogen. Het feit dat sommige snelheidsbegrenzers bovendien wel erg gemakkelijk te demonteren zijn, brengt de verkeersveiligheid in gevaar.

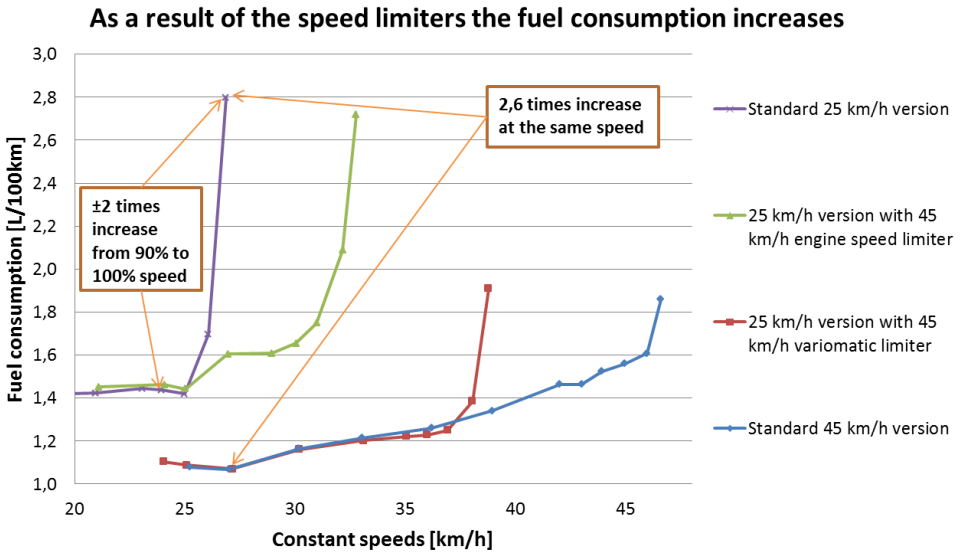

Figuur 9: Brandstofverbruik bij verschillende snelheden met verschillende uitvoeringen van de viertaktbrommer

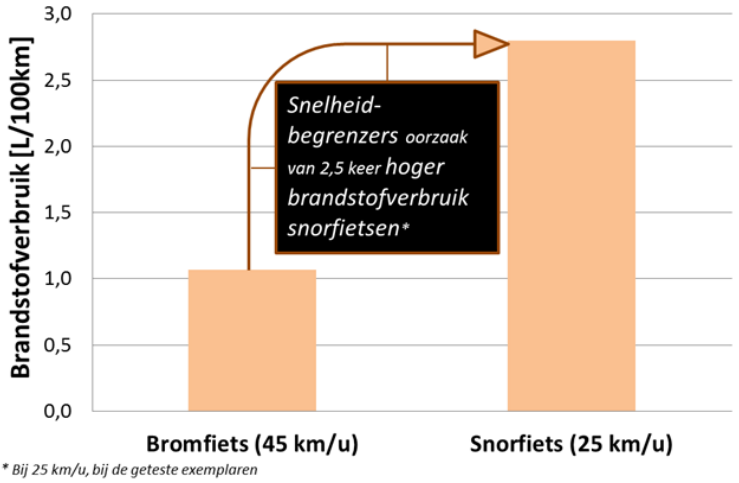

Figuur 10: Sommige typen snelheidsbegrenzer zorgen voor een wel 2,5 maal zo hoog brandstofverbruik van snorfietsen.

Conclusies

- De geteste brommers voldeden niet aan de huidige Europese normen. Er zijn geen technische defecten gevonden. De vervolgens door de importeur geleverde viertaktbrommers voldeden wel aan de normen. De eerder geteste viertaktbrommer voldeed pas aan de normen toen de brandstofpomp, carburateur en de uitlaat (met katalysator) waren vervangen.
- Opvoeren heeft een effect op de emissies en het brandstofverbruik van brommers, maar niet per se een negatief effect. Verwijdering van de snelheidsbegrenzers verlaagt het brandstofverbruik van de brommers, maar met sterker opvoeren neemt het brandstofverbruik toe.
- In vergelijking tot de viertaktbrommers zijn de fijn stof emissies van tweetaktbrommers flink hoger.

- De Euro 2 brommers voldeden niet aan de voorgestelde Euro 3 normen. Het zal moeilijker zijn voor een tweetaktbrommer om te voldoen aan de normen dan voor een viertaktbrommer.
- Het brandstofverbruik van brommers neemt toe door het gebruik van snelheidsbegrenzers.

Uit oudere TNO meetprogramma's en uit metingen uit het buitenland is ook bekend wat oudere brommers en snorfietsen uitstoten.

C Overige onderzoeken

Bronnen uit binnen en buitenland
Ook in het buitenland staan brommeremissies al lang in de belangstelling. Er zijn veel presentaties, papers en rapporten gepubliceerd waarin metingen van brommer- en motoremissies beschreven zijn. Hieronder worden enkele toegelicht.

AECC presentatie "particle emissions of powered two wheelers"
In een paper van AECC wordt een onderzoek naar de emissies van 5 brommers beschreven. De emissies van twee viertakt en twee tweetaktbrommers en een prototype brommer, voorzien van verwachtte toekomstige technologie, zijn onder uiteenlopende omstandigheden gemeten. Tijdens de rollenbank testen werden CO, HC, NO_x en ook deeltjesmassa en -aantallen vastgelegd.

Het onderzoek laat zien dat de brommers (Euro 2 / Euro 3) globaal aan de emissie wetgeving voldoen, en bovendien met kleine verbeteringen zelfs aan de Euro 4 eisen kunnen voldoen.
De brommers voldoen nog niet aan de voorgestelde Euro 5 deeltjes massa eis. Naast deeltjesmassa zijn ook deeltjes aantallen gemeten. De gemeten deeltjesaantallen (solid particle numbers gemeten volgens PM gebaseerde methodiek) variëren tussen de $3*10^{12}$/km en $3*10^{14}$ / km. Daarmee liggen ze op het niveau van een dieselvoertuig zonder filter (aldus AECC). De viertaktbrommers variëren tussen $3{,}8*10^{12}$ /km en $2{,}0*10^{13}$/km, de tweetaktbrommers tussen $2{,}4*10^{13}$/km en $2{,}8*10^{14}$/km.
Behalve de deeltjesmassa en aantallen is ook de samenstelling van de deeltjes geanalyseerd. Uit deze analyse volgt dat de deeltjes uit ca. 80% organisch koolstof (OC) en voor een klein deel (<20%) uit elementair koolstof (EC) bestaan.

Atmospheric environment paper van Spezzano et al, "Gas- and particle phase distribution of polycyclic aromatic hydrocarbons in two-stroke, 50 cm3 moped emissions
In deze paper worden de resultaten van emissiemetingen aan 10 verschillende tweetaktbrommers (Euro 0, 1 en 2) beschreven. Een belangrijke conclusie is dat door de specifieke eigenschappen en grootteverdeling van de door tweetakt-brommers uitgestoten deeltjes, deze deeltjes veel toxische stoffen zoals polycyclische aromaten absorberen en daardoor potentieel zeer ongezond zijn. De gezondheidseffecten van de door tweetaktbrommers uitgestoten deeltjes zijn daarom waarschijnlijk heel anders dan de gezondheidseffecten van de door dieselmotor uitgestoten deeltjes.

TNO rapport "Emissions of two-wheeled vehicles", TNO-060-UT-2011-01556
In dit rapport wordt de uitstoot van tweewielers bepaald op basis van TNO emissie metingen en op basis van literatuur. Hierbij wordt niet alleen de uitstoot van de afzonderlijke type bromfietsen bepaald, maar wordt ook de samenstelling van het voertuigpark ingeschat en dus de totale uitstoot bepaald.

TNO rapport de effecten van brommers op de luchtkwaliteit in de gemeente Amsterdam (MON-RPT-033-DTS-2009-00524)
In dit TNO rapport wordt de bijdrage van de brommers aan de luchtverontreiniging berekend. Ook wordt de geluidbelasting en geluidoverlast nader beschouwd.

Uit het rapport volgt dat de bijdrage van de brommers aan de totale verkeersemissie van NO_x heel gering is. De brommers dragen ca. 4% bij aan de totale verkeersemissie van PM_{10}. De brommers zijn echter wel verantwoordelijk voor een aandeel in de totale verkeersemissie van ca. 10% van koolmonoxide (CO) en ca. 24% van koolwaterstoffen (HC). De resultaten zijn vergeleken met uitkomsten van een onderzoek van LAT (LAT 2006). Dit onderzoek vermeldt een bijdrage van brommers in de totale verkeersemissies van ca. 7% voor CO en 20% voor HC. Daarmee komen de resultaten behoorlijk goed overeen.
In het rapport worden geen metingen van brommergeluid beschreven. Wel blijkt uit de gegevens dat brommergeluid een heel belangrijke bron van geluidhinder vormt.

RIVM briefrapport 630315001/2011, Gezondheidseffecten van brommeremissies
De conclusie van het RIVM-rapport is dat de schadelijkheid van brommeremissies voor de fietsers en voetgangers niet duidelijk zijn. Een belangrijke reden hiervoor is het ontbreken van kennis over de relatie tussen de feitelijke blootstelling en een scala van mogelijke gezondheidseffecten.
Samengevat blijkt uit in vivo en in vitro onderzoek dat blootstelling aan brommeremissies van tweetaktmotoren wel kan leiden tot longontsteking en overgevoeligheid van de luchtwegen, effecten op het reproductiesysteem en genotoxische effecten. Verschillen tussen de schadelijkheid van uitlaatgassen van twee- en viertakt of tussen verschillende Euroklassen is niet onderzocht.

Onderzoek uit Canada / India, Real time driving cycle measurements of ultrafine particle emissions from two wheelers and comparison with passenger cars
In dit onderzoek worden tweetakt en viertakt lichte motorfietsen (ca. 100 cc), representatief voor India onderzocht. Deze voertuigen zijn niet uitgerust met een katalysator. In het onderzoek worden deeltjes aantallen en deeltjes massa gemeten. Daaruit volgt dat de viertakt voertuigen in orde grootte tot $1*10^{13}$ deeltjes per kilometer uitstoten. De tweetakt voertuigen stoten tussen de 4 en $8*10^{13}$ aantallen deeltjes per kilometer uit. De PM massa van de viertakten ligt in de orde grootte 1-40 mg/km. Bij tweetakt ligt dit tussen de 120 en 1300 mg/km.
De vraag is in hoeverre de geteste tweewielers in dit onderzoek representatief zijn voor de Nederlandse situatie. Het is desondanks opgenomen in dit overzicht omdat het een indicatie geeft van de deeltjes uitstoot van tweewielers.

S.M. Platt et al, Two stroke scooters are a dominant source of air pollution in many cities, May 2014
In dit onderzoek worden de uitlaatgassen van tweetaktbrommers onderzocht. De resultaten van het onderzoek geven aan dat tweetaktbrommers aanzienlijke hoeveelheden aerosolen en secundaire aerosolen en koolwaterstoffen uitstoten. Een deel van de uitstoot bestaat uit benzeen waarvan bekend is dat dit al in heel kleine concentraties schadelijk is voor de gezondheid. Zo geldt in Europa een maximaal jaargemiddelde grens van 5 $\mu g/m^3$. In Amerika moeten werknemers die langer dan 15 minuten aan een concentratie van boven de 1 $\mu g/m^3$ blootgesteld worden beschermende maatregelen treffen (filters / zuurstofmasker).
In de ruwe uitlaatgassen van tweetaktbrommers werden concentraties tot ca. 300.000 $\mu g/m^3$ gemeten.

Hieruit werd afgeleid dat het aannemelijk is dat blootstelling aan uitlaatgassen (normaal gesproken sterk verdund door de verspreiding van de gassen direct na het verlaten van de uitlaat) van tweetakt-brommers schadelijk is voor de gezondheid.

Copert emissiefactoren voor brommers

Copert is een software pakket met als doel om emissies van het wegverkeer te berekenen. De ontwikkeling van Copert wordt gefinancierd door de European Environment Agency (EEA). Sinds 2007 wordt de wetenschappelijke ontwikkeling van het model gecoördineerd door JRC (Joint Research Centre van de Europese commissie). De Copert emissiefactoren worden gepubliceerd op de website van Emisia (www.emisia.com/products/copert-4/documentation).

In het rapport “Methodolgy for the calculations of exhaust emissions – SNAPs 070100-070500, NFs 1A3bi-iv” van Ntziachristos et al., guidebook 2014, worden de volgende emissiefactoren voor brommers genoemd:

		CO [g/km]	NMVOC* / THC [g/km]	NOx [g/km]	$PM_{2.5}$** [g/km]
Tweetakt	Euro 0	14,7	8,38	0,056	0.176
	Euro 1	4,6	3,18	0,18	0.045
	Euro 2	2,8	2,56	0,17	0.026
	Euro 3	1,8	1,78	0,17	0.018
Viertakt	Euro 0	14,7	8,18	0,056	0.176
	Euro 1	6,7	0,74	0,22	0.04
	Euro 2	4,2	0,77	0,17	0.007
	Euro 3	2,7	0,52	0,17	0.004

* Non-Methane Volatile Organic Components, bepaald als: THC – CH4

** $PM_{2.5}$ is volgens commentaar in het rapport gelijk aan PM_{10} en TSP (Total Solid Particles)

Lopend onderzoek voor Europese Commissie

Naar verwachting eind 2016 worden de resultaten bekend van een onderzoek aan moderne tweewielers (brommers, motorfietsen en quads) uitgevoerd door TNO, LAT, Emisia en JRC in opdracht van de Europese Commissie. Dit onderzoek, gericht op het bepalen van de effectiviteit van toekomstige wetgeving voor gemotoriseerde tweewielers, zal enige additionele informatie leveren over het emissiegedrag van brom- en snorfietsen (en andere tweewieler categorieën).

D Geluidbelasting

Brommergeluid

In de grote steden in Nederland veroorzaken brommers geluidhinder. Ook in Utrecht klagen veel burgers over brommergeluid. TNO heeft in het verleden onderzoek[10] gedaan naar de bijdrage van brommers aan de totale geluidbelasting door het verkeer. Hoewel de bijdrage van de brommers aan de geluidbelasting laag is, wordt de lokale geluidhinder toch als zeer hinderlijk ervaren. Met name in de avond of vroeg in de ochtend valt het brommergeluid extra op. Brommers zijn de belangrijkste bron van slaapverstoring. Vooral het opvoeren of slecht onderhouden (defecte uitlaat) van brommers zorgt voor onnodig hoge geluidproductie.
Ook tweetaktbrommers produceren over het algemeen meer geluid dan viertakt-brommers.

Voor brommers geldt een algemene eis van max. 97 dB(A) op 0,5 m afstand van de uitlaat. De eis voor snorfietsen is strenger en ligt 7 dB(A) lager. Omgerekend naar bronvermogen (geluidproductie) komt dit overeen met 101 dB(A). Een auto die met constante snelheid van 50 km rijdt heeft een bronvermogen van 98 dB(A). In dat geval zou één brommer dus equivalent zijn met 2 auto's (rijdend met 50 km/h), want 3 dB meer komt overeen met een factor 2 in geluidenergie.
Volgens het Reken- en meetvoorschrift geluid is het gemiddelde bronvermogen van een bromfiets echter 98 dB(A). Als dit het gemiddelde zou zijn voor alle brommerverkeer, produceert de bromfiets net zoveel geluid als één auto die met constante snelheid van 50 km/h rijdt.
Het is aannemelijk dat in de praktijk de geluidproductie van een gemiddelde brommer overeenkomt met één tot twee auto's. De geluidproductie van een standaardbrommer ligt namelijk enkele dB's onder de norm, een beperkte groep produceert aanzienlijk meer dan de norm. Hoe groot deze groep precies is, is heel moeilijk in te schatten aangezien daar zeer beperkt gegevens van beschikbaar zijn. Op basis van deze gegevens kan geconcludeerd worden dat het aandeel van brommers in de geluidbelasting door het verkeer beperkt is.

[10] De Jong *et al.* (2000). De Jong, R.G., J.H.M. Steenbekkers en H. Vos. Hinder en andere zelf-gerapporteerde effecten van milieuverontreiniging in Nederland, Inventarisatie Verstoringen 1998. TNO-PG, Delft

E Europese emissienormen voor brommers

Sinds medio 1999 gelden er emissienormen voor nieuwe brommers (Richtlijn 97/24/EG). Deze normen, aangeduid met Euro 1, zijn inmiddels tweemaal aangescherpt, met de stappen Euro 2 (2002) en Euro 3 (2014). Een belangrijk verschil tussen de Euro 2 en Euro 3 eisen is dat de koude start meegenomen wordt in de beoordeling van de emissies. Inmiddels zijn ook volgende aanscherpingsstappen vastgelegd: Euro 4 per 2018 en Euro 5 in 2020. Vanaf Euro 5 wordt de fijnstof uitstoot van brommers gereguleerd.

In de stap van Euro 2 naar Euro 3 zijn de limietwaarden niet gewijzigd, maar is de koude start in de normen opgenomen. Met Euro 3 is de tweetaktbrommer nagenoeg geheel uit de nieuwverkoop verdwenen.

Tabel 9: Euronormen en bijbehorende emissie limieten.

	Vehicle	**CO mg/km**	**HC mg/km**	**NOx mg/km**	**HC+NOx mg/km**	**PM mg/km**
Euro 1 (6/1999)	Mopeds	6000	-	-	3000	-
Euro 2 (6/2002)	Mopeds	1000	-	-	1200	-
Euro 3 (1/2014)	Moped (max. 45 km/h)	1000	-	-	1200	-
Euro 4 (1/2017)	Moped (max. 45 km/h)	1000	630	170	-	-
Euro 5 (1/2020)	Moped (max. 45 km/h)	1000	100	60	-	4,5

F Samenstelling brommerpark Utrecht

Indicatieve berekeningen gaven in het verleden aan dat de bijdrage van brommers aan de PM_{10} en NO_2 concentraties beperkt is. Deze berekeningen waren tot dusver door gebrek aan gegevens over de wagenparksamenstelling matig onderbouwd. Naast inzicht in het aandeel van de brommers in het totale wegverkeer is ook de samenstelling van het brommerpark zelf namelijk van groot belang. In opdracht van de gemeente Utrecht is daarom onderzoek gedaan naar de samenstelling van het brommerpark in de gemeente Utrecht. Hoewel deze gegevens alleen in Utrecht gemeten zijn, mag aangenomen worden dat de samenstelling redelijk representatief is voor andere grote steden in Nederland

Brommerparkscan

Om de samenstelling van het brommerpark in de gemeente Utrecht vast te stellen is een kentekenonderzoek uitgevoerd. Bij dit kentekenonderzoek zijn op vier locaties in de gemeente Utrecht de kentekens van alle passerende brommers geregistreerd. De locaties zijn in overleg met de gemeente Utrecht geselecteerd omdat op de betreffende locaties relatief veel brommers rijden. Het bedrijf Connection Systems heeft vervolgens kentekencamera's geplaatst en zeven aaneengesloten dagen 24 uur per dag alle brommer kentekens op deze locaties gescand. Het betreft de volgende locaties:

Tabel 10: Locaties brommerparkscan in de gemeente Utrecht

#	Locatie	Aantal gescande rijrichtingen	Totaal aantal rijstroken	Aantal dagen gescand
1	Wittevrouwen brug	2	2 (2*1)	7
2	Amsterdamsestraatweg	2	2 (2*1)	7
3	Vleutense brug (overgang Vleutenseweg/kanaal)	2	2 (2*1)	7
4	Winthonlaan, net ten zuiden van de snelweg.	2	2 (2*1)	7

Een overzicht van alle locaties wordt weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 11: Scanlocaties in de gemeente Utrecht

De scans zijn uitgevoerd van 15 september 2014 00.00 uur tot 21 september 2014 23:59 uur.

Na de meetperiode is op basis van de ingewonnen data een lijst met unieke kentekens samengesteld. Vervolgens zijn de kentekens gecontroleerd, zijn fouten en niet-brommers uit de database gefilterd en heeft TNO de lijst met unieke kentekens naar de RDW gestuurd.

De RDW heeft vervolgens per kenteken technische informatie toegevoegd zoals:

- Brandstofsoort
- Datum eerste toelating[11]
- Datum van eerste afgifte[12]
- Maximum constructie snelheid (25 km/h of 45 km/h)
- Merk en type

[11] datum waarop het voertuig voor het eerst in gebruik is genomen en een kenteken heeft gekregen in Nederland of waar ook ter wereld
[12] datum waarop het voertuig voor het eerst in Nederland is geregistreerd

Na controle en correctie van de door de RDW geleverde gegevens zijn, met behulp van deze technische voertuiginformatie, overzichten gemaakt van de geregistreerde brommers.
Dankzij de medewerking van brommerimporteurs kon van de meeste brommers, ca. 90%, ook achterhaald worden of het een tweetakt of viertakt model betrof. Het resultaat is een database met per locatie, rijrichting en rijstrook, de datum, tijdstip en technische informatie van iedere passerende brommer.

Na bepaling van alle genoemde kenmerken zijn uitgebreide analyses op de samenstelling van de brommervloot gemaakt en zijn de brommers in de relevante emissiecategorieën ingedeeld. Op basis van deze informatie kan in samenhang met de aantallen brommers berekend worden hoeveel het brommerpark emitteert. Tenslotte is berekend hoeveel het brommerpark op knelpunt locaties bijdragen aan de NO_2 en PM_{10} concentraties.

Scan resultaten

De brommerparkscan heeft geresulteerd in een database met passages van alle brommers en snorfietsen (met de bijbehorende eigenschappen) per locatie, datum en tijdstip. Om een inzicht te geven in de samenstelling van het brommerpark in de gemeente Utrecht zijn verschillende doorsnedes gemaakt. Deze doorsnedes worden besproken in dit hoofdstuk. In de eerste paragraaf wordt ingegaan op het aantal waargenomen brommers op de verschillende locaties. Vervolgens zijn de brommers verdeeld in verschillende categorieën tweetakt en viertakt, in snorfiets of brommer en Euro-klasse.

In totaal zijn op vier locaties in zeven dagen tijd zo'n 24.020 brommerkentekens gescand, met in totaal bijna 6.300 unieke kentekens/brommers. De kentekens zijn naar de RDW gestuurd en gekoppeld aan de technische informatie als merk, type, brandstofsoort etc.

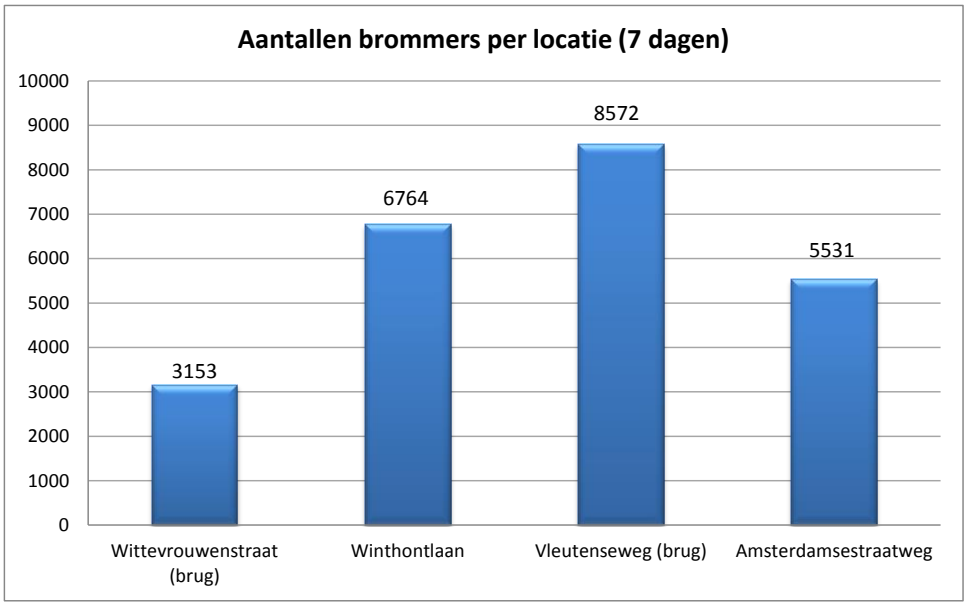

Figuur 12: Aantallen waargenomen brommers per locatie (totaal van 7 dagen scannen)

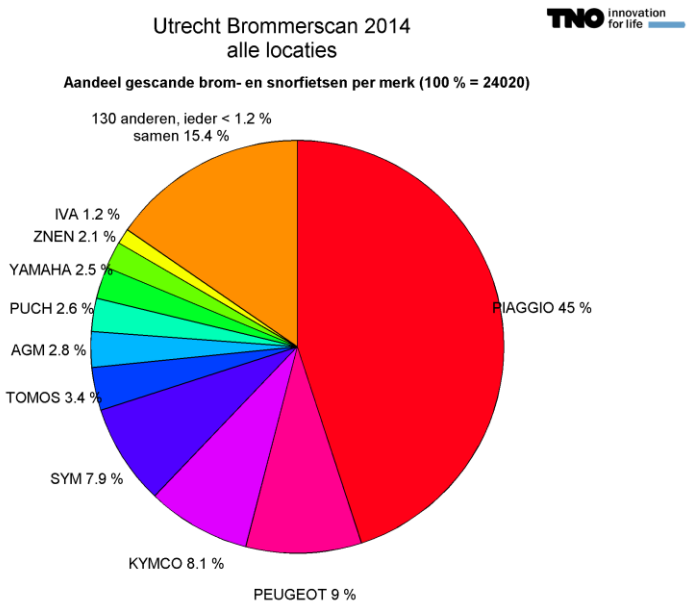

Figuur 13: Verdeling van alle waargenomen brommers over de diverse merken.

In de bovenstaande figuur staan alle waargenomen brommers verdeeld naar merk. De tien grootste merken worden apart genoemd, samen vormen ze ca. 85% van alle waarnemingen. Een restcategorie van ca. 15% wordt gevormd door een groot aantal andere merken die ieder een heel klein aandeel hebben in de brommervloot.

In de verkoopcijfers is duidelijk te zien dat het aandeel snorfietsen in de verkoop al jarenlang stijgt. Een nieuwe snorfiets, met een maximale constructie snelheid van 25 km/h, stoot meer NO_x en meer PM_{10} uit dan een vergelijkbare brommer variant. Het verschil ligt in orde grootte van 1,5 tot wel 2 keer meer. De brommervloot wordt hierdoor dus meer vervuilend.

Figuur 14: Aandeel snorfietsen (bovenste deel in balkjes) in de verkoop nieuwe brommers stijgt door de jaren aanzienlijk[13]

[13] Bron: Doreen Ewalds et al, Centraal Bureau voor de statistiek, 27 mei 2013, Bromfietsen in Nederland

Ook in de data van de brommerscan in Utrecht is duidelijk te zien dat het aandeel snorfietsen inmiddels groter is dan het aandeel bromfietsen. In Utrecht is ca. 63% van de brommervloot een snorfiets.

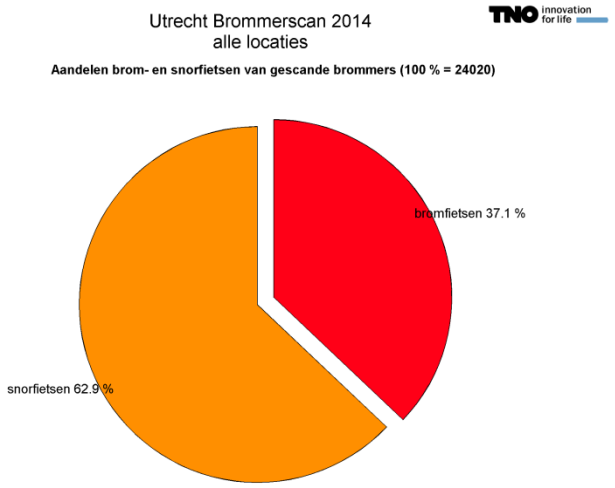

Figuur 15: De verhouding snor- en bromfietsen in het Utrechtse brommerpark.

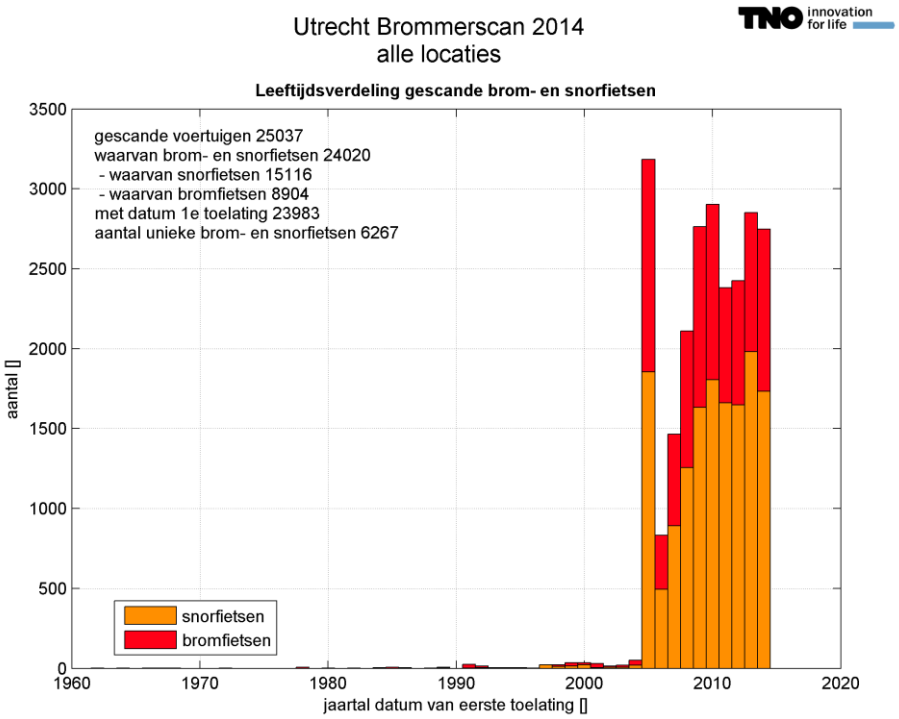

Figuur 16: De verhouding tussen snor- en bromfietsen over de diverse jaren van eerste toelating.

De verdeling snor en bromfietsen over de jaren laat zien dat het aandeel snorfietsen gestaag toeneemt. De grote aantallen brommers in 2005 kan worden verklaard door een administratieve handeling.

Deze brommers zijn niet daadwerkelijk allemaal in 2005 verkocht. Voor oudere brommers (2005 en ouder) is onduidelijk wat precies de datum van eerste registratie is. Pas vanaf ca. 2005 zijn kentekens voor brommers door de RDW geregistreerd. Voor die tijd was sprake van een verzekeringsplaatje en werd de administratie niet door de RDW uitgevoerd. In de RDW database zijn nagenoeg alle brommers van 2005 en ouder voorzien van datum eerste inschrijving 2005.

Tweetakt versus viertakt

De term tweetakt of viertakt verwijst naar de werking van de verbrandingsmotor. Bij een viertaktmotor vindt steeds een herhaling van 4 slagen (zuiger bewegingen) plaats. Allereerst wordt een mengsel van benzine en lucht aangezogen in de cilinder (zuiger maakt een aanvoerslag), vervolgens wordt het benzine luchtmengsel gecomprimeerd doordat de zuiger de cilinder inschuift (compressie slag). Na de compressieslag vindt een ontsteking plaats waardoor de zuiger weer terug de cilinder inschuift (arbeidslag). Tenslotte beweegt de zuiger weer de cilinder in en duwt de uitlaatgassen naar buiten (afvoerslag). Bij een tweetaktmotor vindt hetzelfde proces in slechts twee slagen plaats. Het voordeel daarvan is dat de tweetaktmotor vaak goedkoper te produceren is, en bij een vergelijkbaar gewicht als een viertaktmotor meer vermogen kan leveren. Nadeel is dat de verbranding in een tweetaktmotor (tenminste bij de toepassing voor brommers) vaak slechter is, dat er naast benzine ook smeerolie verbrand wordt en er uiteindelijk meer emissies (deeltjes) vrijkomen dan bij een viertaktmotor.

De RDW heeft helaas niet vastgelegd of het principe van de verbrandingsmotor van de betreffende brommer tweetakt of viertakt betreft. Voor het bepalen van de emissies van de diverse brommers is het echter van belang om onderscheid te maken naar tweetakt of viertakt. De gewenste informatie is verkregen dankzij de medewerking van de brommerimporteurs. Uit de overzichten van de grootste merken is voor nagenoeg ieder type achterhaald of het om een twee- of viertakt-brommer gaat.
Ongeveer 68% van de waargenomen brommers is viertakt, ongeveer 20 procent is tweetakt. Voor ca. 12 procent van de brommers kon niet achterhaald worden of het een tweetakt- of viertaktbrommer was, of betrof het een elektrische brommer.

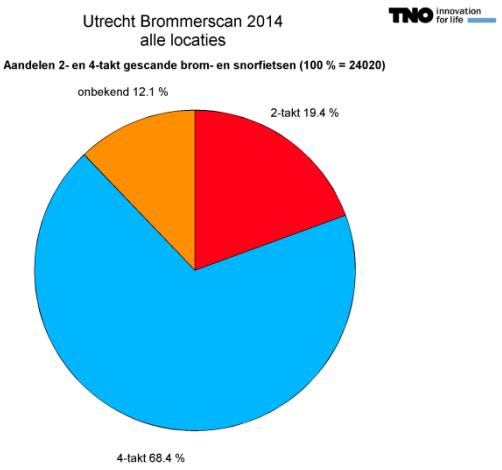

Figuur 17: De verhouding van tweetakt- en viertaktbrommers in Utrecht, gebaseerd op de brommerscan 2014. Dankzij medewerking van de importeurs kon het aandeel tweetakt en viertakt worden bepaald.

Het aandeel tweetakt- en viertaktbrommers kan ook over de diverse bouwjaren weergegeven worden. Duidelijk herkenbaar is dat in de laatste jaren nagenoeg alleen viertaktbrommers op de markt verschenen zijn. Dit is een gevolg van de steeds strengere Europese emissie eisen aan brommers.

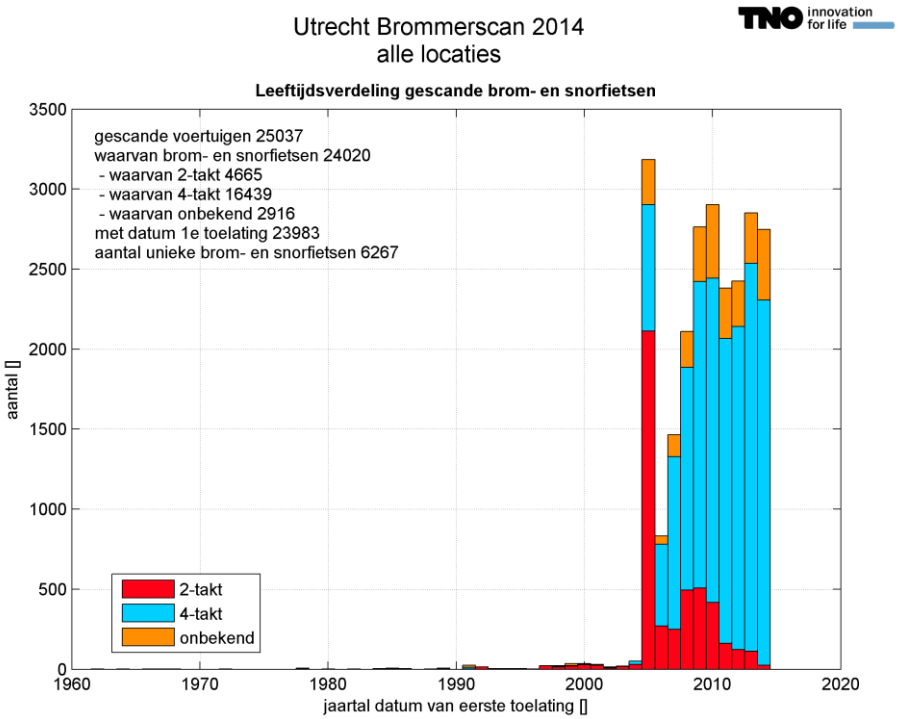

Figuur 18: De verhouding van tweetakt- en viertaktbrommers in Utrecht, uitgesplitst naar datum eerste toelating

De verdeling van tweetakt- en viertaktbrommers, waargenomen tijdens de scan, over de diverse jaren van eerste toelating laat een heel duidelijke afname van het aandeel tweetaktbrommers zien.

Uit de brommerscan data zijn blijkt dat er nagenoeg geen tweetaktbrommers met datum eerste toelating 2014 in Utrecht rijden. De tweetaktbrommers lijken langzaam maar zeker uit het straatbeeld te gaan verdwijnen.

Verdeling naar Euroklasse

Brommers moeten in Europa een typekeuring ondergaan voordat ze op de weg toegelaten worden. Een onderdeel van deze typekeuring zijn eisen aan de brommer emissies (ook wel Euronormen genoemd). In de RDW database is niet vastgelegd tot welke Euroklasse een bepaalde brommer behoort. Wel zijn typekeur codes en datum van eerste toelating bekend. Op basis van deze gegevens kan voor brommers afgeleid worden tot welke Euroklasse de brommers behoren.

De verdeling van de aantallen per bouwjaar van 2005 en ouder moet dus ingeschat worden. Dit is gedaan door de brommers uit het bouwjaar 2005 te verdelen over de 2005 voorgaande bouwjaren. Deze verdeling (aantallen per jaar van 2005 en ouder) is gemaakt op basis van de een trend van de totale aantallen brommers per bouwjaar van 2006 en nieuwer. Zodoende is een inschatting verkregen van de aantallen Euro 1 en Euro 0 brommers.

De emissie wetgeving is door de jaren heen herhaaldelijk aangescherpt (zie Bijlage E). In de verdeling van de aantallen toegelaten brommers per registratie jaar is te zien dat alle brommers van 2005 en ouder door de RDW in het jaar 2005 geregistreerd zijn. Zoals hiervoor genoemd is dit niet het daadwerkelijke jaar van eerste toelating geweest, daarom zijn de brommers met datum eerste toelating 2005 verdeeld over 2005 en voorgaande jaren. Dit is weergegeven in onderstaande Figuur.

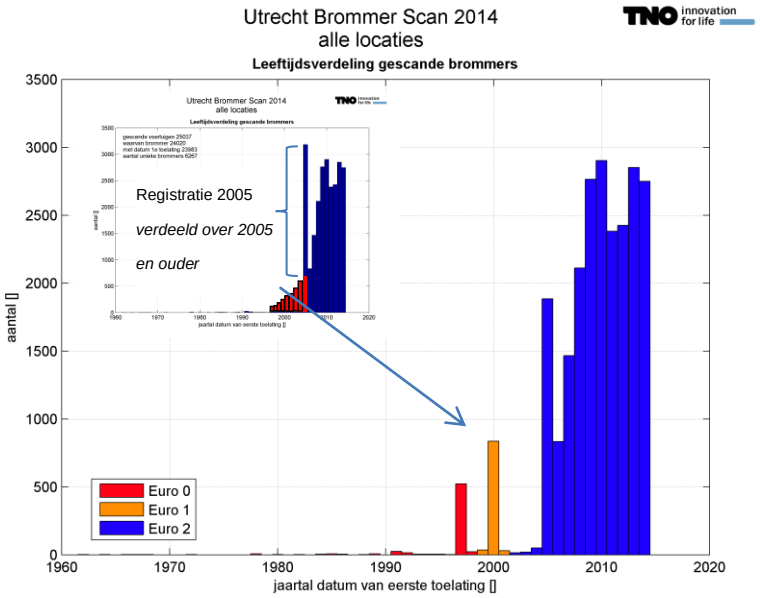

Figuur 19: Verdeling van de aantallen brommers per datum eerste toelating voor alle locaties samen. De brommers geregistreerd in 2005 zijn verdeeld over 2005 en voorgaande jaren.

Vervolgens is de verdeling van de (snor)brommers over de diverse Euroklassen bepaald.

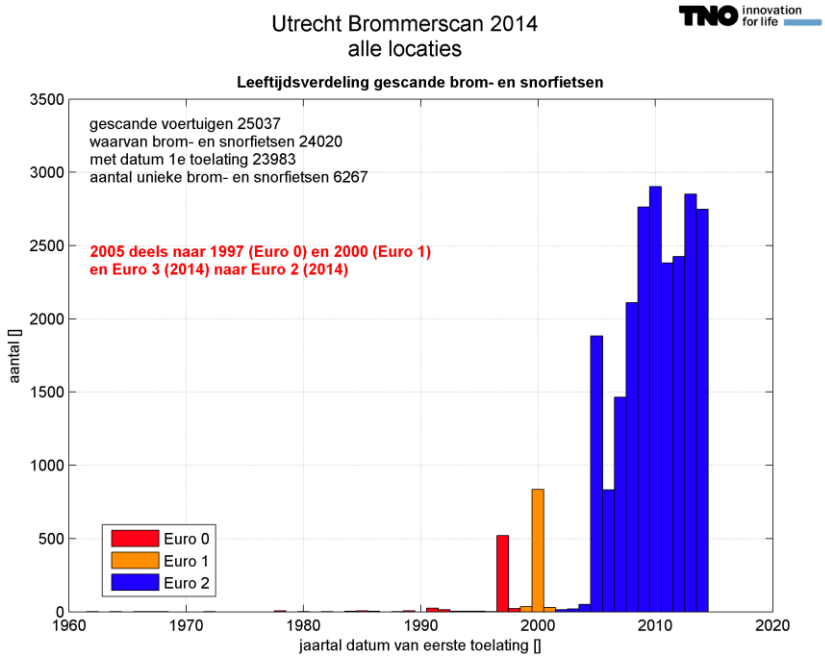

Figuur 20: Brommers verdeeld naar Euroklassen, de brommers in het jaar 2005 zijn verdeeld over 2005 en ouder en daarmee over de Euroklasse Euro 2, Euro 1 en een klein deel Euro 0

Snelheden van brom- en snorfietsen

De camera's die tijdens het onderzoek ingezet zijn registeren naast de kentekens ook de snelheden van de passerende brommers. De snelheden zijn gemeten om een beeld te vormen van de snelheden waarmee de brommervloot langs de scan locaties rijdt. Er is veel zorg is besteed aan de kalibratie van de camera's, de nauwkeurigheid is ongeveer plus of min 10%. De snelheidsmetingen in dit onderzoek zijn alleen uitgevoerd om een indruk te krijgen van de gemiddelde rijsnelheden van het brommerpark.

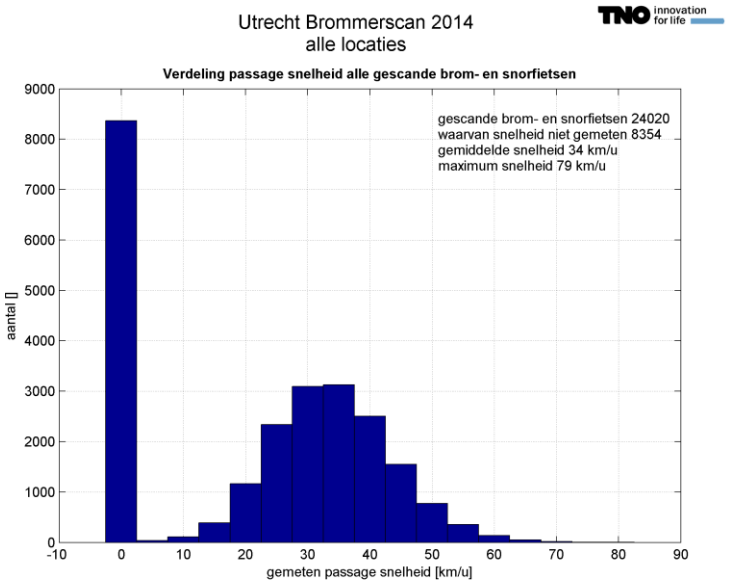

Figuur 21: Snelheidsverdeling van de brom- en snorfietsen.

Bovenstaande figuur geeft de snelheidsverdeling van de brommers weer. In totaal zijn ca. 24.000 passages van brommers gedetecteerd. Van ongeveer 16.000 passages zijn de snelheidsmetingen gelukt, ongeveer 8.000 metingen zijn niet betrouwbaar of niet uitgevoerd en daarom als “nul” geregistreerd. De gemiddelde snelheid van de ca. 16.000 metingen bedraagt 34 km/h. Figuur 21 geeft een overzicht van alle snor en bromfietsen samen. De snelheidsmetingen zijn vervolgens gesplitst in snorfietsen en bromfietsen en weergegeven in Figuur 22.

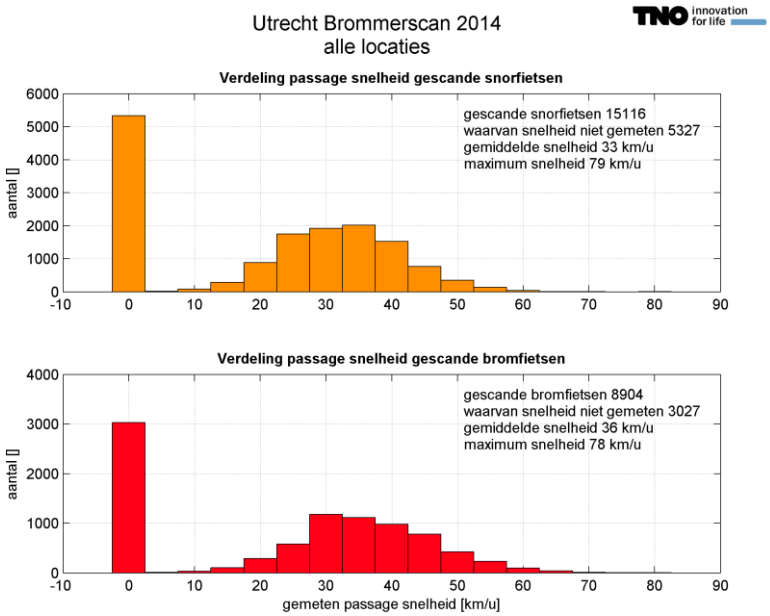

Figuur 22: Snelheidsverdeling van snor- en bromfietsen

De gemiddelde snelheid van de snorfietsen (33 km/h) ligt maar iets lager de gemiddelde snelheid van de bromfietsen (36 km/h). Ook is duidelijk herkenbaar dat een groot deel van de snorfietsen aanzienlijk harder rijdt dan de maximale constructie snelheid van 25 km/h. De snelheidsverdeling van snorfietsen wijkt in feite maar weinig af van de snelheidsverdeling van de bromfietsen.

Relatieve bijdrage brommers aan de lokale verkeersemissies

Om inzicht te krijgen in de bijdrage van de brommers aan de lokale luchtverontreiniging is het brommerpark allereerst ingedeeld volgens onderstaande tabel.

Tabel 11: Verdeling van brommers in de diverse categorieën

	Snorfietsen				**Bromfietsen**			
	Euro 0	Euro 1	Euro 2	Euro 3	Euro 0	Euro 1	Euro 2	Euro 3
Tweetakt	0,57%	0,72%	12,36%		0,34%	0,53%	7,62%	
Viertakt	1,16%	1,84%	46,81%		0,78%	1,07%	26,20%	

Noot: vanaf 2014 moeten nieuwe brommers voldoen aan Euro 3 maar mogen Euro 2 brommers nog verkocht worden.

Nieuwe type brommers moeten vanaf 2014 voldoen aan Euro 3 eisen. Bestaande type brommers die aan Euro 2 voldoen mogen echter nog in 2014 verkocht worden. De emissie eisen voor Euro 3 brommers zijn gelijk aan die van Euro 2, alleen wordt bij Euro 3 een koude start meegenomen in de test. Tot dusver zijn emissiemetingen aan Euro 0 t/m Euro 2 brommers uitgevoerd, maar zijn nog geen praktijkmetingen van Euro 3 brommers beschikbaar. De emissies van Euro 3 brommers worden vooralsnog gelijk aan Euro 2 brommers verondersteld.
Vervolgens is op een aantal drukke locaties het aandeel van het brommerverkeer in de totale verkeersstroom bepaald. Samen met de aandelen per Euroklasse, tweetakt en viertakt, en snorfiets of bromfiets, kan de relatieve bijdrage van het brommerverkeer aan de totale verkeersemissies en de relatieve bijdrage aan de lokale luchtkwaliteit bepaald worden.

Bijdrage brommerpark aan de NO_2 en PM_{10} concentratie

De bijdrage van het brommerverkeer aan de lokale luchtkwaliteit is berekend door gebruik te maken van de samenstelling van het brommerpark zoals gemeten met de brommerscan, het relatieve aandeel van brommers in het totale verkeer en inzicht in het overige wegverkeer. Voor de gegevens van het overige wegverkeer is gebruik gemaakt van de wagenparkscan in Utrecht uit 2012. Deze wagenparkscan geeft samen met de brommerpark scan een gedetailleerd inzicht in de samenstelling van het totale wagenpark in Utrecht.

Het aandeel brommers in de totale verkeersintensiteit varieert tussen de 3% en 5% Uitgaande van de gemiddelde samenstelling van de brommervloot is voor drie locaties berekend wat de bijdrage van het brommerverkeer aan de lokale luchtkwaliteit is.

Tabel 12: Euronormen en bijbehorende emissie limieten.

Locatie	**Brommers per etmaal**	**Aandeel brommers in verkeersbijdrage PM_{10} concentratie**	**Aandeel brommers in verkeersbijdrage NO_2 concentratie**	**Bijdrage PM_{10} in ug/m3**	**Bijdrage NO_2 ug/m3**
Amsterdamse straatweg	880	± 4%	± 0,26%	± 0,10	± 0,035
Catharijnesingel	440	± 3%	± 0,23%	± 0,06	± 0,025
Vleutenseweg	880	± 3%	± 0,22%	± 0,04	± 0,017

De bijdrage van de brommers aan de lokale PM_{10} (fijnstof) concentratie varieert ongeveer tussen de 0,05 en 0,1 ug/m^3. De bijdrage aan de lokale NO_2 concentratie varieert tussen de 0,02 en 0,04 ug/m^3.
De bijdrage van brommers aan de lokale NO_2 concentratie is beperkt, de uitstoot van alle verkeer samen draagt namelijk in de orde grootte van 10 ug/m^3 bij aan de lokale luchtkwaliteit.
De bijdrage van brommers aan de lokale PM_{10} (fijnstof) concentratie is iets groter, de uitstoot van alle verkeer samen draagt namelijk in de orde grootte van 2 ug/m^3 bij aan de lokale luchtkwaliteit.

Bij het berekenen van de brommeremissies en dus de bijdrage van brommers aan de lokale luchtverontreiniging is geen rekening gehouden met het feit dat sommige brommers opgevoerd worden. Het probleem is namelijk dat nauwelijks betrouwbare cijfers bekend zijn van het aandeel opgevoerde brommers. Bovendien zijn zeer veel varianten van opvoeren mogelijk die allemaal verschillende effecten op de emissies hebben. Ook kan het verwijderen van de restricties van snorfietsen een positief effect op de emissies hebben.

Meerdere onderzoeken[14] wijzen echter uit dat brommers, naast NO_2 en PM_{10}, ook significante hoeveelheden van het meer schadelijke ultrafijnstof uitstoten. Omdat brommers bovendien dicht langs fietsers en voetgangers rijden, is de uitstoot van ultrafijnstof door brommers mogelijk schadelijk voor de gezondheid van fietsers en voetgangers . Het ligt daarom voor de hand dat het belangrijkste argument voor het terugdringen van de emissies van het brommerverkeer wordt gevormd door de uitstoot van ultrafijnstof in combinatie met de nabijheid van deze emissies bij verkeersdeelnemers (fietsers/voetgangers).

[14] C. Favre et al, AECC, 2011, “Regulated and Non-regulated Emissions of selected State of the Art European mopeds”

Deeltjes aantallen

Het is bekend dat brommers hoge aantallen deeltjes uitstoten, de meeste deeltjesmetingen worden echter in het laboratorium uitgevoerd. Om een beeld te vormen of deeltjesmetingen in de praktijk op de weg uitvoerbaar zijn, zijn eerste indicatieve deeltjesmetingen uitgevoerd.

Indicatieve meting van individuele passerende brommers in de buitenlucht

Op 17 september 2014 is bij het meetpunt van de brommerscan op de Vleutense brug een oriënterende meting uitgevoerd naar de mogelijkheid om individuele brommers te kunnen meten.

Aanpak
Met behulp van twee condensation Particle counters (TSI CPC 3007) is ter hoogte van de camera positie van de brommerscan boven- en benedenwinds van het fietspad de concentratie van deeltjes in de lucht bepaald. Het verschil tussen de beneden- en bovenwindse concentratie (of: belaste en onbelaste concentratie) is een indicatie voor de bijdrage van de passerende brommers.

Figuur 23: Opstelling van de twee CPC 3007 apparaten. Op de voorgrond de benedenwindse meetpositie. De andere CPC staat op de computerkast van de brommerscan apparatuur. De foto is genomen in de richting van waar de wind vandaan kwam.

Op de meetdag was de windrichting zuidoost. Het bovenwindse punt was daardoor nauwelijks belast. In het bovenwindse meetpunt werden alleen pieken waargenomen bij het passeren van binnenvaartschepen op het AmsterdamRijnkanaal en bij het passeren van vrachtwagens op de Elektronweg/Oude Vleutenseweg (onder de Vleutensebrug).

Verwerking

De data van de twee afzonderlijke CPC's zijn onderling en met de gegevens van de brommerscan gesynchroniseerd.

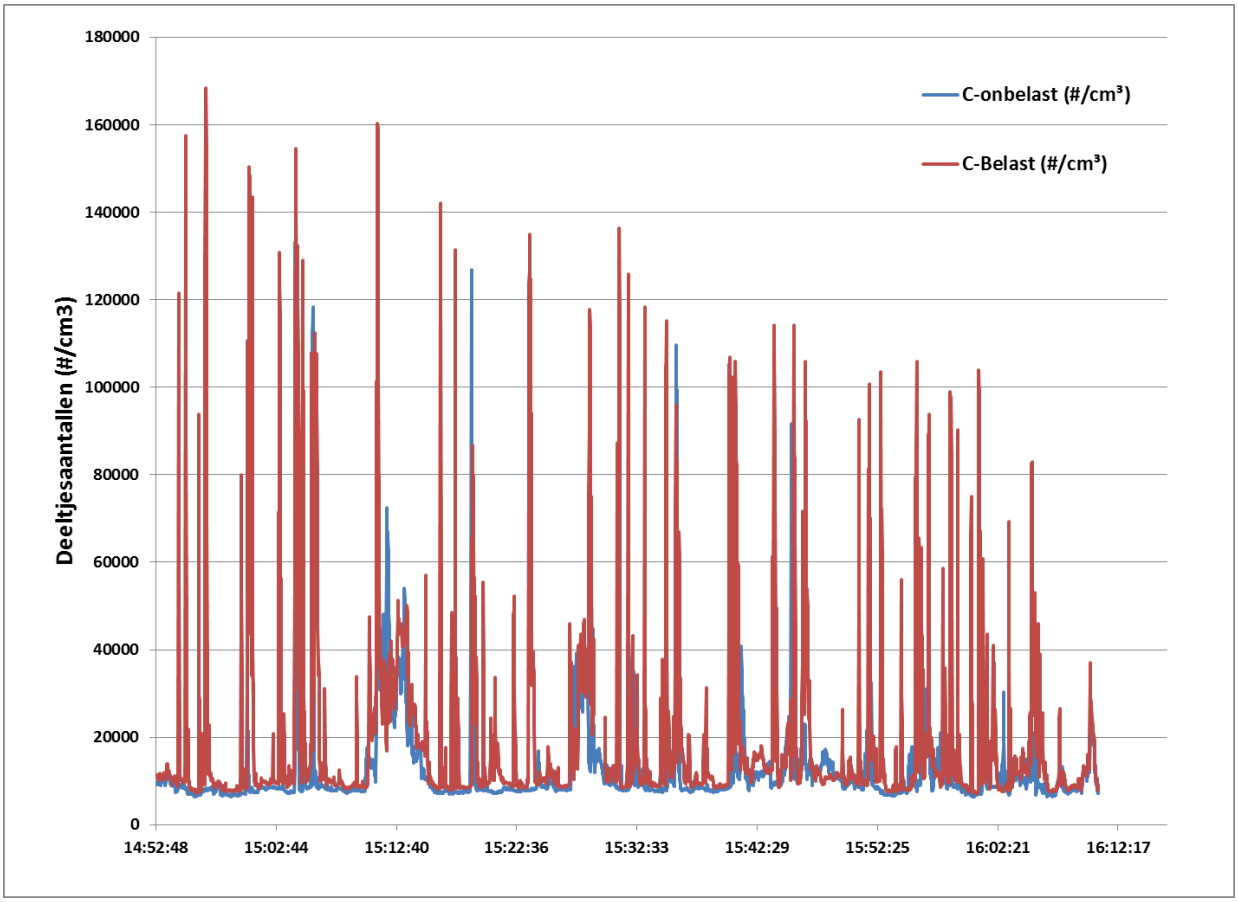

Figuur 24: Trend van de deeltjes aantallen boven en benedenwinds van het fietspad op de Vleutenseweg Onbelast is bovenwinds.

In Figuur 24 is het signaal van de twee deeltjestellers in de tijd weergegeven. De volgende zaken vallen op:

- De heersende achtergrondconcentratie is rond 10.000 #/cm^3.
- De passage van een tweetal binnenvaartschepen rond 15:10 en 15:28 is duidelijk te zien aan de tijdelijke verhoging van de achtergrondconcentratie.
- In de belaste tijdserie duiden de kortdurende hoge pieken op de passage van brommers.

Het signaal van de bovenwindse CPC wordt gebruikt als achtergrond. Na het aftrekken van het signaal van de bovenwindse CPC van het signaal van de benedenwindse CPC blijft de bijdrage van de brommers op de deeltjes aantallen over.

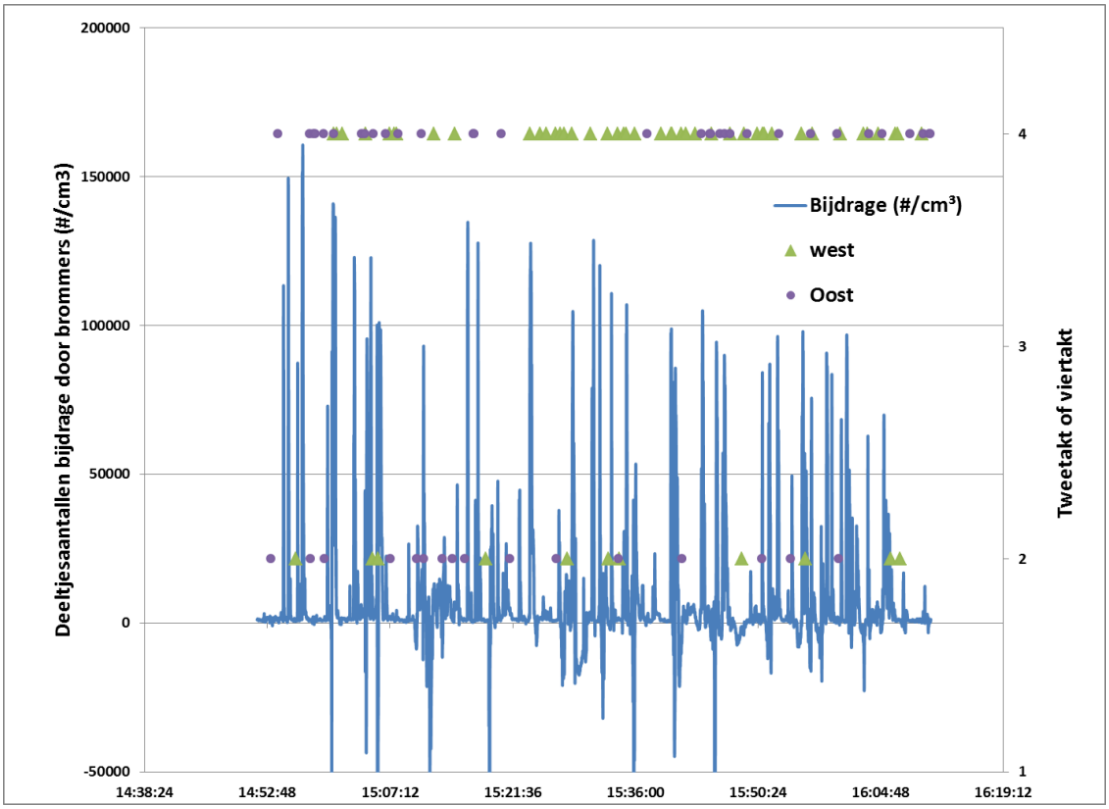

Figuur 25: Bijdrage van brommers aan de deeltjesaantallen benedenwinds van het fietspad. De groene driehoekjes zijn geregistreerde brommers die rijden in de westelijke richting. De paarse rondjes zijn brommers in de oostelijke richting. Bij de brommers is op de rechter-as onderscheid gemaakt tussen twee- en viertakt.

In Figuur 25 is de bijdrage van de brommers op het benedenwindse punt weergegeven. Ook zijn met driehoekjes en cirkeltjes de brommers aangegeven die in de oostelijke of in de westelijke richting rijden. In het figuur is duidelijk te zien dat het overgrote deel van de brommers viertakt motoren heeft. Bij het aanduiden van de passage van de individuele brommers is rekening gehouden met de vertraging waarmee de pluim uit de brommer bij het meetapparaat aankomt. En er is een schatting gemaakt van de vertraging die optreedt tussen het moment van scannen en het moment van detecteren op de deeltjesteller.

Discussie

Snelle veranderingen in de aantallen deeltjes kunnen goed worden waargenomen. Er worden duidelijk kortdurende hoge bijdragen van passerende brommers waargenomen. De pieken zijn niet altijd even hoog. Dat duidt erop dat er tussen brommers verschillen optreden in de mate van emissie van ultrafijne deeltjes. Echter, een relatie tussen de waargenomen pieken en de passerende brommers (bijvoorbeeld twee- of viertakt) is lastig te bepalen. Dit heeft meerdere oorzaken. De belangrijkste oorzaak is dat er in twee richtingen wordt gereden. Hierdoor zijn er veel momenten waarop er meerdere brommers mogelijk in één piek zitten. Ook komen brommers in clusters langs, mede door het stoplicht op enkele tientallen meters van de meetlokatie waar de brommers de Vleutenseweg oversteken.

Tenslotte bleek achteraf de tijdsynchronisatie tussen de meetcomputer en de brommerscan computer en de inschatting van de tijdsvertraging die in het passeren van de brommer en het waarnemen van de piek lastig.

Aanbeveling

Een beter resultaat voor metingen aan passerende brommers zou worden verkregen wanneer er wordt gemeten op een fietspad met een enkele rijrichting en uit de buurt van een kruising met verkeerslicht. De synchronisatie tussen de brommerscan computer en de meetcomputer kan worden verbeterd door enkel manuele opnamen te doen van passerende brommers. Bij deze synchronisatie zal dan ook een inschatting worden gemaakt van de vertraging die optreedt als gevolg van de luchtverplaatsing. Deze onzekerheid is ook kleiner bij een enkele rijrichting. De benedenwindse concentratie kan dan worden gemeten ter hoogte van de opname plek van de brommerscan.

Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar

Besluit van 27 mei 2025
Zaaknummer Z/25/488911/INT/25/1245096

Intitulé

Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 Zevenaar

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN ZEVENAAR;

gelezen / overwegende dat het gewenst is de lokale luchtkwaliteit te verbeteren door met subsidie de verwijdering van brom- en snorfietsen met benzinemotor van vóór 2018 uit het wagenpark te stimuleren.

gelet op artikel 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Zevenaar 2020;

BESLUIT:

vast te stellen de

Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar

Artikel 1 Begrippen
In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:

a. Aanvrager: meerderjarige inwoner van de gemeente Zevenaar, ofwel de wettelijk vertegenwoordiger van een 16- of 17-jarige inwoner van de gemeente Zevenaar, ingeschreven in de gemeentelijke basisregistratie, die een aanvraag doet in het kader van deze regeling;
b. Bromfiets: voertuig met een benzinemotor van de voertuigcategorie L met de voertuigclassificatie L1e, L2e, of L6e, niet zijnde een gehandicaptenvoertuig of een motorrijtuig met beperkte snelheid;
c. DET: Datum Eerste Toelating van het voertuig;
d. Digitaal loket: de webpagina van de gemeente Zevenaar waar subsidieaanvragen kunnen worden gedaan, te vinden op zevenaar.nl/scooter-inruil-actie;
e. Kentekenbewijs: identificatiemiddel van een Nederlands motorvoertuig, waarop informatie is opgenomen over het kenteken en motorvoertuig en op welke naam het voertuig is geregistreerd;
f. Onderneming: onderneming ingeschreven bij de KvK die overeengekomen is met de gemeente Zevenaar om deel te nemen aan deze subsidieregeling;

g. RDW: Rijksdienst voor het Wegverkeer, vervult in opdracht van de Nederlandse overheid onder andere registratie van en documentafgifte voor gemotoriseerde voertuigen;
h. Scooter: een brom- of snorfiets waarbij de voeten tijdens het rijden naast elkaar tussen de stuurinrichting en de zitplaats worden geplaatst;
i. Snorfiets: bromfiets met een snelheidsbeperking tot 25 km/u;

Artikel 2 Toepassingsbereik
Het bepaalde in deze subsidieregeling is enkel van toepassing op de verstrekking van subsidies door het college voor de in artikel 3 bedoelde activiteiten.

Artikel 3 Activiteiten
De volgende activiteiten komen eenmalig in aanmerking voor subsidie:
- het bij een door gemeente Zevenaar erkend inleverpunt ter sloop aanbieden van een brom- of snorfiets met benzinemotor met een DET vóór 1 januari 2018, en de aanschaf van een elektrische brom- of snorfiets als alternatief vervoermiddel bij één van de participerende ondernemingen.

Artikel 4 Doelgroep
Subsidie op grond van deze subsidieregeling wordt verstrekt aan een aanvrager die eigenaar, of wettelijk vertegenwoordiger, is van een brom- of snorfiets met benzinemotor met een DET vóór 1 januari 2018 welke ter sloop wordt aangeboden. De aanvrager komt in aanmerking als het inkomen van de aanvrager maximaal 150% van het wettelijk sociaal minimum bedraagt.

Artikel 5 Kosten die voor de subsidie in aanmerking komen
Voor subsidie komen de gemaakte kosten in aanmerking die direct verbonden zijn met de aanschaf van een nieuwe elektrische brom- of snorfiets als bedoeld in artikel 3.

Artikel 6 Hoogte Subsidie
De vergoedingen bedragen:
1. Maximaal € 1.000 in het geval van aanvraag voor de sloop- en vervangsubsidie. Indien de aanschafwaarde van de vervangende elektrische brom- of snorfiets lager is dan € 1.000 wordt maximaal de aanschafwaarde toegekend.

De vergoeding van lid 1 wordt verstrekt via een beschikking met unieke code. Deze code kan worden ingewisseld bij één van de ondernemingen die zijn geregistreerd bij het digitaal loket. De subsidie wordt achteraf uitgekeerd aan de onderneming.

Artikel 7 Subsidieplafond
De gemeenteraad stelt het subsidieplafond vast.

Artikel 8 Wijze van verdeling
1. Honorering van aanvragen die in aanmerking komen voor subsidie gebeurt op volgorde van ontvangst van complete aanvragen tot het subsidieplafond is bereikt. De aanvragen lopen via het Digitaal Loket.
2. In het geval dat het college op de dag dat het subsidieplafond wordt bereikt meer dan één complete aanvraag ontvangt, stelt hij de onderlinge rangschikking vast door middel van loting.

Artikel 9 Criteria sloop- en vervangsubsidie
De te slopen brom- of snorfiets dient te worden ingeleverd bij één van de door gemeente Zevenaar erkende ondernemingen binnen de gemeente Zevenaar, die staan genoemd bij het digitaal loket.

1. De brom- of snorfiets die voor sloop wordt aangeboden, staat op het moment van de aanvraag minimaal één jaar onafgebroken op naam van de aanvrager.
   De aanvrager toont dit aan door één van de volgende bewijsstukken te overleggen:
   a. Een kentekenregistratiehistorie of bewijs van tenaamstelling, op te vragen via de RDW (*Mijn RDW* met DigiD);
   b. Een kopie van het kentekenbewijs waarop de datum van tenaamstelling is vermeld;
2. De beschikking met unieke code is eenmalig te gebruiken en dient te worden ingeleverd bij de onderneming waar het vervangend vervoermiddel is aangeschaft.
3. Na inwisselen van de code wordt deze gecontroleerd door de gemeente Zevenaar. Nadat de gemeente Zevenaar heeft vastgesteld dat de aanvrager recht heeft op subsidie op grond van deze regeling, wordt subsidie uitgekeerd aan de ondernemer..
4. Per inwoner kan maximaal één aanvraag gehonoreerd worden.

Artikel 10 Indiening aanvraag

1. De aanvraag wordt met DigiD via het digitaal loket ingediend vóórdat het oude voertuig is aangeboden ter sloop en vóórdat het vervangende vervoermiddel wordt aangeschaft.
2. De aanvrager, of wettelijk vertegenwoordiger, voegt bij het digitale aanvraagformulier kopieën toe van:
   a. Een kentekenregistratiehistorie, bewijs van tenaamstelling of kopie van het kentekenbewijs van te slopen brom- of snorfiets;
   b. bewijs van inkomen onder de maximale inkomensgrens;
3. Indien de subsidieaanvraag niet compleet is, omdat vereiste bewijsstukken niet zijn toegevoegd, wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om binnen 1 maand de aanvraag aan te vullen.

Het college beslist binnen 4 weken na ontvangst op de aanvraag en stelt de subsidie daarbij gelijk vast.

Artikel 11 Weigeringsgronden
De subsidieverstrekking kan naast de in artikel 9 ASV en artikel 4:25 en 4:35 van de Algemene wet bestuursrecht genoemde gevallen in ieder geval worden geweigerd als:

1. het subsidieplafond van € 113,749 is overschreden;
2. niet voldaan wordt aan de criteria die gesteld zijn aan het verkrijgen van de subsidie zoals omschreven in artikel 9;
3. de subsidie reeds voor dezelfde aanvrager is verstrekt;
4. de subsidie al 2 keer eerder voor personen binnen hetzelfde huishouden is verstrekt.

Artikel 12 Betalingen
De betaling vindt plaats binnen 2 weken na de subsidievaststelling of controle.

Artikel 13 Evaluatie
Het beleid waarvoor de subsidie wordt ingezet, wordt aan het eind van het kalenderjaar geëvalueerd. De evaluatie kan leiden tot aanpassing van de subsidieregeling en deze nadere regel.

Artikel 14 Afwijkingsmogelijkheid
Het college kan in bijzondere omstandigheden die onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen ten gunste van aanvrager afwijken van een of meerdere bepalingen van deze regeling.

Artikel 15 Slotbepalingen

1. Deze subsidieregeling treedt in werking op de dag nadat deze in het gemeenteblad is gepubliceerd;
2. Deze subsidieregeling vervalt op 1 januari 2027;

- Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: 'Subsidieregeling slopen en vervangen brom- en snorfietsen 2025-2026 gemeente Zevenaar'.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de collegevergadering van 08-07-2025.
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar,
de secretaris, de burgemeester,

Toelichting
Artikel 1 - Begrippen Hier worden de belangrijkste termen uitgelegd die in de regeling worden gebruikt. Zo weet iedereen precies wat bedoeld wordt met bijvoorbeeld 'aanvrager', 'snorfiets' en 'digitaal loket'.

Artikel 2 - Toepassingsbereik Dit artikel legt uit dat de regeling alleen geldt voor subsidies die door de gemeente Zevenaar worden verstrekt voor de activiteiten die verderop in de regeling worden genoemd.

Artikel 3 - Activiteiten Hier staat welke activiteiten in aanmerking komen voor subsidie. Kort gezegd: het inleveren van een oude benzine-brommer of snorfiets bij een erkend slooppunt én de aanschaf van een elektrische brommer of snorfiets als vervanging.

Artikel 4 - Doelgroep Dit artikel beschrijft wie de subsidie kan aanvragen. Het geldt voor inwoners van de gemeente Zevenaar die een oude benzine-brommer of snorfiets willen slopen en die financieel gezien binnen de gestelde inkomensgrens vallen.

Artikel 5 - Kosten die voor subsidie in aanmerking komen Hier staat welke kosten vergoed kunnen worden: alleen de kosten die direct te maken hebben met het kopen van een elektrische brommer of snorfiets.

Artikel 6 - Hoogte subsidie Dit artikel geeft aan hoe hoog de subsidie kan zijn. Een aanvrager kan maximaal €1000 krijgen als tegemoetkoming voor de aanschaf van een elektrische brommer of snorfiets.

Artikel 7 – Subsidieplafond: Dit artikel bepaalt de totale pot met geld die beschikbaar is voor de regeling.

Artikel 8 - Wijze van verdeling Hier wordt uitgelegd hoe de subsidieaanvragen worden behandeld. Wie het eerst een complete aanvraag indient, krijgt als eerste subsidie, tot het budget op is. Als er op de laatste dag meerdere aanvragen tegelijk binnenkomen, wordt er geloot.

Artikel 9 - Criteria sloop- en vervangsubsidie Dit artikel stelt voorwaarden waaraan de oude brommer of snorfiets en de aanschaf van een nieuw voertuig moeten voldoen om subsidie te krijgen.

Artikel 10 - Indiening aanvraag Hier staat hoe de aanvraag moet worden ingediend, namelijk via het digitaal loket met DigiD. Ook wordt uitgelegd welke documenten nodig zijn.

Artikel 11 - Weigeringsgronden Dit artikel legt uit wanneer een aanvraag kan worden afgewezen, bijvoorbeeld als het budget op is, de aanvraag niet aan de regels voldoet of als iemand al subsidie heeft gekregen.

Artikel 12 - Betalingen Hier staat dat de subsidie binnen twee weken na goedkeuring wordt uitbetaald.

Artikel 13 - Evaluatie Dit artikel zegt dat de regeling jaarlijks wordt geëvalueerd en eventueel aangepast wordt.

Artikel 14 - Afwijkingsmogelijkheid Dit artikel geeft de gemeente de vrijheid om in bijzondere gevallen af te wijken van de regels als dat nodig is.

Artikel 15 - Slotbepalingen Hier staat wanneer de regeling ingaat, wanneer deze stopt en hoe hij officieel wordt genoemd.

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

onderwerp	Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen
zaaknummer	Z/25/487030
documentnummer	INT/25/1253630
portefeuillehouder	B. Kagei
portefeuille	Milieu

1. Samenvatting

Het bestuur van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) heeft een onderzoek laten doen naar intensieve samenwerking of fusie met één of meerdere andere Gelderse omgevingsdiensten.
De Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) kwam uit de verkenning als meest geschikte partner vanwege de al bestaande samenwerking rond de provinciale taken, vergelijkbare ambities en regionale congruentie.
In december 2024 hebben de besturen van ODRA en ODRN besloten nader onderzoek te laten doen naar eventuele belemmeringen voor een fusie. Dit onderzoek heeft uitgewezen dat er verschillen bestaan tussen beide diensten, maar dat deze verschillen beheersbaar zijn.
De besturen van de ODRA en de ODRN stellen voor de beide diensten te fuseren tot de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Door een schaalvergroting ontstaat een robuuste en toekomstbestendige omgevingsdienst die ook in de toekomst goed in staat zal zijn haar taken te blijven uitvoeren.
De beoogde fusiedatum is 1 januari 2026.
Volgens de procedure in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) worden de ontwerp-stukken voor de fusie tussen ODRA en ODRN in procedure gebracht voor formele besluitvorming.
De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over de ontwerp-fusiestukken.
Na verwerking van de zienswijzen wordt de definitieve wijziging van de gemeenschappelijke regeling voor het verkrijgen van toestemming voorgelegd aan de gemeenteraad.
Tegen het ontwerp van de GR ODGM met betrekking tot de verdeling van het saldo wordt een zienswijze ingediend.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen;
2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen.

3. Waarom naar de raad

Overeenkomstig artikel 51 lid 3 van de Wgr is de raad bevoegd om een zienswijze in te dienen tegen het voorgestelde ontwerp van de GR ODGM.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het doel is een kwalitatief sterke en robuuste omgevingsdienst te vormen die goed is voorbereid op de steeds complexer wordende maatschappij, waarbij kosten en kwaliteit in balans zijn.
Hiervoor dienen de bestaande gemeenschappelijke regelingen geharmoniseerd te worden.

Na ontvangst van alle zienswijzen over het ontwerp van de regeling is de omgevingsdienst verplicht om de zienswijzen van een reactie te voorzien. Hierna dient de raad toestemming te verlenen voor het definitief wijzigen van de gemeenschappelijke regeling. Dit is voorzien in het najaar van 2025.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. Door de fusie ontstaat voor de toekomst een robuuste omgevingsdienst

ODRA kan voor de toekomst niet een kwalitatief goede uitvoering van haar takenpakket borgen.
De nieuwe fusieorganisatie kan dit wel en voldoet aan alle robuustheidscriteria. Er ontstaat een krachtenbundeling van de specialismen van de twee omgevingsdiensten. Ook is de verwachting dat nieuwe omgevingsdienst aantrekkelijker is voor medewerkers en daarmee minder kwetsbaar is voor de arbeidsmarktkrapte.

1.2. Doorontwikkeling van onze omgevingsdienst is belangrijk gezien de grote milieu-opgaven

We zijn tevreden over waar ODRA nu staat in haar ontwikkeling, maar zien ook grote milieu uitdagingen. Een grotere organisatie die bovendien qua werkgebied gelijk is aan de Groene Metropoolregio, biedt hierin kansen. Oog hebben we daarbij voor het behoud van nabijheid van de omgevingsdienst bij de fusie.

1.3. Er zijn geen belemmeringen naar voren gekomen in het vervolgonderzoek naar fusie

Het due diligence onderzoek laat zien dat er verschillen zijn tussen ODRA en ODRN, maar dat deze niet dusdanig zijn dat ze niet beheersbaar zijn.

1.4 De ontwerp-GR-ODGM is in lijn met de huidige GR-ODRA

Vanwege de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling en de invoering van de Omgevingswet is de GR van ODRA vorig jaar aangepast. In het aanpassingsproces zijn de GR-en van ODRA en ODRN al op elkaar afgestemd. Belangrijkste voorgestelde wijzigingen zijn de stemverhoudingen, het vereiste van een ⅔ meerderheid bij besluiten van het algemeen bestuur en het vragen van een zienswijze aan de raad over de jaarstukken en belangrijke financiële of gevoelige besluiten.

1.5 Er zijn financiële afspraken gemaakt om het fusieproces te borgen

In het ontwerp-bedrijfsplan zijn de financiële afspraken vastgelegd. ODRA en ODRN brengen bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotatie voorzieningen in. Voor het fusieproces wordt gewerkt met een fusiebegroting. Kosten en ureninzet voor het fusieproces worden gelijkelijk verdeeld over ODRN en ODRA. Verwachting is de kosten gedekt kunnen worden met subsidies van rijk en provincie. De door de eigenaren ingebrachte takenpakketten blijven in elk geval de komende drie jaar gelijk aan die van 2025.

2.1 Het niet hanteren van een maximumvermogen binnen de GR ODGM is niet wenselijk

In de ontwerp GR ODGM is een 'weerstandsratio' met een norm van 0,8 % als minimale ondergrens gedefinieerd zoals dat nu ook al in de huidige GR ODRA is opgenomen. Daarmee wordt voldaan aan de vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgestelde robuustheidscriteria.
Overeenkomstig de Nota verbonden partijen Zevenaar 2019 dienen geen verdere reservevormingen plaats te vinden bij een GR en dienen positieve jaarresultaten terug te vloeien naar de deelnemende gemeenten. De wettelijke minimale ondergrens van 0,8 % van de weerstandsratio zou als maximum van het eigen vermogen binnen de GR ODGM opgenomen moeten worden.

2.2. De gekozen naamgeving van de omgevingsdienst is niet wenselijk

De nieuw te vormen omgevingsdienst heeft geen bestuurlijke en inhoudelijk relatie met de bestaande Groene Metropoolregio. Bij de verdere besluitvorming rond de fusie dient rekening gehouden te worden met een naam die geen gelijkenis vertoont met de Groene Metropool regio.

Alternatieven
De VTH-uitvoering staat de komende jaren voor grote maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie en de arbeidsmarktproblematiek. Voor het borgen van de kwaliteit van de VTH-uitvoering is het noodzakelijk om de uitvoeringsregio's voor de VTH-taken van gemeenten en provincies op te schalen.
Omdat de ODRA gezien deze taken niet meer robuust zal zijn is een fusie op termijn sowieso noodzakelijk. Daarnaast zijn gemeenten voor de uitvoering van bepaalde milieutaken verplicht om zichzelf aan te sluiten bij een omgevingsdienst. Het niet instemmen met het fusietraject is daarmee geen reële optie.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Door middel van een brief maken wij kenbaar dat er een zienswijze tegen het ontwerp GR ODGM wordt ingediend.
Na verwerking van de zienswijzen wordt de definitieve wijziging van de gemeenschappelijke regeling voor het verkrijgen van toestemming voorgelegd aan de gemeenteraad.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
Wijziging van de regeling vraagt om twee rondes langs de raden. In de eerste (huidige) ronde wordt de raad uitgenodigd om eventueel een zienswijze in te dienen.
In de tweede ronde wordt de raad verzocht om zijn toestemming te geven voor het besluit tot wijziging van de regeling.
De ODRA en ODRN verzorgen de communicatie rond het feitelijke fusieproces.

9. Kosten, baten en dekking
Uitgangspunt is een kostenneutrale fusie. Onze bijdrage aan de omgevingsdienst zal door de fusie de komende jaren niet structureel wijzigen. De fusie zelf kost ook geld. Verwachting is dat deze kosten kunnen worden gedekt door subsidies van rijk en provincie.

Daarnaast merken wij op dat er landelijk gewerkt wordt aan een landelijke uniforme financieringssystematiek voor de omgevingsdiensten. Hierdoor kan het zijn dat de gemeentelijke bijdrage op termijn zal wijzigen door herverdelingseffecten van een nieuw in te voeren financieringssystematiek. Die moet worden door vertaald vanuit de landelijke robuustheidscriteria. Dit staat echter los van het fusietraject.

Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INK/25/1255882	Ontwerp GR Omgevingsdienst Groene Metropool
2.	INK/25/1255977	Toelichting ontwerp-GR Omgevingsdienst Groene Metropool
3.	INK/25/1255979	Ontwerp-bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool
4.	INT/25/1255980	Due Diligence rapportage
5.	UIT/25/1255988	Zienswijze op ontwerp-GR Omgevingsdienst Groene Metropool

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Raadsvoorstel
Zaaknummer	Z/25/487030
Documentnummer	INT/25/1253630

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de gemeenteraad een zienswijze kan indienen ten aanzien van de ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) en bijbehorende fusie stukken;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);

besluit:

1. Kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen aan de raad;
2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025 .

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsbesluit

Onderwerp	Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen
Zaaknummer	Z/25/487030
Documentnummer	INT/25/1253630

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de gemeenteraad een zienswijze kan indienen ten aanzien van de ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) en bijbehorende fusie stukken;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);

besluit:

1. Kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen aan de raad;
2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen waarin het volgende wordt opgenomen:
   - de gemeenteraad van Zevenaar pleit voor harde kaders op kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe organisatie ten doel heeft om beter te presteren dan de huidige ODRA.
   - de gemeenteraad is van oordeel dat bij de inrichting van de fusie concrete kwaliteitsdoelstellingen vastgelegd dienen te worden en dat erop toegezien moet worden dat binnen 3 jaar verbeteringen op deze doelstellingen behaald zijn.
   - de gemeenteraad van Zevenaar is van oordeel dat zeker gesteld moet worden dat de dienstverlening voor inwoners en ondernemers zichtbaar en toegankelijk blijft.
   - de gemeenteraad van Zevenaar wenst periodiek geïnformeerd te worden over de voortgang van de fusie, inclusief de borging van kwaliteit, prijs en publieksgerichtheid.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025 .

De griffier	De burgemeester
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

Regeling op grond van artikel 51, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, hierna te noemen de deelnemers, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;

Overwegende dat:

de deelnemers bevoegdheden uitoefenen op grond van onder andere de Omgevingswet, waaronder bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften.

de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem in werking is getreden op 14 november 2012.

de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen in werking is getreden op 7 november 2012.

de Algemene Besturen van de gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst regio Nijmegen in oktober 2024 gezamenlijk de wens hebben uitgesproken de verkenning naar een juridische fusie af te ronden.

de Algemene Besturen van de gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen vanwege de versterking van het VTH-stelsel in de Regio Arnhem en Nijmegen op 6 mei 2025 hebben uitgesproken de beide diensten onder te willen brengen in een nieuw te vormen Omgevingsdienst voor de regio Arnhem en Nijmegen.

de op te richten omgevingsdienst de vorm van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgt;

op grond van artikel 51, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen zienswijzen van de raden van de gemeenten […….] en Gedeputeerde staten van de provincie Gelderland ontvangen zijn;

de gemeenteraden van de deelnemers en Provinciale Staten hebben toestemming verleend als bedoeld in artikel 51, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Gelet op:

de Wet gemeenschappelijke regelingen, in verbinding met de Provinciewet en de Gemeentewet;

Besluiten:

de navolgende gemeenschappelijke regeling te treffen:

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool

ONTWERP

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
a. actualisatie van de begroting: hiervan is sprake als het Algemeen Bestuur de begroting van het openbaar lichaam wijzigt zonder gevolgen voor de bijdrage per deelnemer. Er mag wel sprake zijn van aanpassingen in de programma's of andere aanpassingen mits er geen sprake is van nieuwe uitgangspunten die nog niet eerder onder de aandacht zijn gebracht van gemeenteraden en Provinciale Staten;
b. basistaken: taken als bedoeld in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit;
c. bovenregionale taken: taken die ten behoeve van de deelnemers en van deelnemers aan andere omgevingsdiensten worden verricht, niet zijnde complexe taken;
d. complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe activiteiten zijnde:

- vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009; of
- milieubelastende activiteiten waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is;
- overige milieubelastende activiteiten die vallen onder provinciaal bevoegd gezag;

e. deelnemers: bestuursorganen die deze gemeenschappelijke regeling hebben getroffen;
f. directeur: directeur van het openbaar lichaam;
g. Gedeputeerde Staten: Gedeputeerde Staten van Gelderland;
h. gemeenteraden: raden van de deelnemende gemeenten;
i. de minister: minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
j. openbaar lichaam: openbaar lichaam Omgevingsdienst Groene Metropool;
k. Provinciale Staten: Provinciale Staten van Gelderland;
l. regeling: gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool;
m. Wet: Wet gemeenschappelijke regelingen;
n. wijziging van de begroting: er is sprake van een wijziging van de begroting op het moment dat het Algemeen Bestuur wijzigingen doorvoert waardoor de bijdrage van de deelnemers wijzigt. Het moet gaan om items die niet eerder aan de orde zijn geweest in de begroting en om die reden ook nog niet onder de aandacht zijn gebracht bij de gemeenteraden en Provinciale Staten.
2. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009:

- het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee of varkens als bedoeld in de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6;
- activiteiten ten behoeve van cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931.1 t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299);
- het exploiteren van een rangeerterrein (SBI 491, 492.2);
- activiteiten ten behoeve van trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 KV hoogspanningsnet;
- agrarische activiteiten waarbij mest wordt verwerkt als nevenactiviteit, waarbij die mest uitsluitend afkomstig is uit de eigen activiteiten;
- activiteiten met een helikopterstandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B);
- activiteiten met betrekking tot betonmortel en -waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365 en 2369), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie;
- activiteiten met betrekking tot rioolwaterzuiveringen (SBI 3700), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie

Artikel 2. Belang

De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

CONCEPT

Artikel 3. Openbaar lichaam
1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Groene Metropool, afgekort ODGM.
2. Het openbaar lichaam is statutair gevestigd in Arnhem. De statutaire vestigingsplaats is niet per definitie de feitelijke vestigingsplaats.
3. Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit een Algemeen Bestuur, een Dagelijks Bestuur en een voorzitter.

Hoofdstuk 2. Taken, bevoegdheden en bijdragen

Artikel 4. Basistaken
1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam.
2. Tot de basistaken kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken ten behoeve van de basistaken.
3. Over het uitvoeren van de basistaken worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen een deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 5. Overige taken in het omgevingsrecht
1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 kunnen
de deelnemers de uitvoering van overige taken in het omgevingsrecht onderbrengen bij het openbaar lichaam.
2. Overige taken zijn in ieder geval de Omgevingswet-taken voor zover niet behorend tot de in artikel 4 bedoelde basistaken, zoals taken betreffende de Huisvestingswet, de Leegstandswet, de Algemene Plaatselijke Verordening dan wel de daarvoor in de plaats getreden regelgeving.
3. Tot de taken bedoeld in de eerste twee leden kunnen in ieder geval behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met die taken.
4. Over het uitvoeren van de overige taken bedoeld in het eerste lid worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen een deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 6. Incidentele taken
1. Op verzoek van een deelnemer kan het openbaar lichaam incidentele taken in het omgevingsrecht uitvoeren.
2. Over de uitvoering van de incidentele taken worden afzonderlijke opdrachten verstrekt door de deelnemer aan het openbaar lichaam.

Artikel 7. Bovenregionale taken en complexe taken
1. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die niet kunnen worden uitgevoerd door het openbaar lichaam in overeenstemming met de VTH geldende kwaliteitscriteria laten uitvoeren door andere Gelderse omgevingsdiensten die de taken aan zich hebben getrokken.
2. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die het openbaar lichaam aan zich heeft getrokken, uit te voeren voor andere omgevingsdiensten in Gelderland.
3. De taken worden uitgevoerd tegen vergoeding van de tussen de Gelderse omgevingsdiensten overeengekomen kosten.
4. Over de uitvoering van bovenregionale en complexe taken kunnen overeenkomsten worden gesloten tussen het openbaar lichaam en andere Gelderse omgevingsdiensten.
5. Over de uitvoering van bovenregionale en complexe taken kunnen voor in het bijzonder aangewezen gevallen samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten tussen een omgevingsdienst en andere publiekrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 8. Bevoegdheden
1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden over aan het openbaar lichaam.
2. De deelnemers beslissen ieder afzonderlijk over de verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan het openbaar lichaam, waarbij zoveel mogelijk uniformiteit wordt nagestreefd.

CONCEPT

Artikel 9. Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden
Het openbaar lichaam is behoudens instemming van de deelnemers niet bevoegd tot:

a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;
d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
e. commerciële dienstverlening aan private partijen.

Artikel 10 Bijdragen
1. Het Algemeen Bestuur stelt tegelijk met de begroting de producten en diensten catalogus voor dat jaar vast inclusief de tarieven betreffende dat jaar.
2. In de begroting staat een overzicht met de begrote bijdrage voor elke deelnemer, gebaseerd op het concept werkprogramma waarin het aantal af te nemen producten en diensten en tarieven voor dat betreffende jaar staan opgenomen.
3. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks vóór 16 januari, vóór 16 april, vóór 16 juli en vóór 16 oktober telkens een kwart van de in het tweede lid bedoelde bijdrage. Jaarlijks, in januari na afloop van het betreffende jaar, worden de voorschotten afgerekend op basis van de werkelijk afgenomen producten en diensten.
4. Betaling van taken die aanvullend op de begroting worden overeengekomen tussen het openbaar lichaam en een deelnemer geschiedt naar algemeen gehanteerde betaaltermijnen van dertig dagen na factuur.
5. Deelnemers dragen er zorg voor dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende liquide middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Inhoudende dat de deelnemers gezamenlijk garant staan voor de juiste betaling van investeringen en de daaruit voortvloeiende rente, aflossing, boeten en kosten.

Hoofdstuk 3. Algemeen Bestuur

Artikel 11. Samenstelling en stemverhouding
1. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 17 personen, waaronder de voorzitter.
2. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een lid van het Algemeen Bestuur aan.
3. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur aan.
4. Een lid van het Algemeen Bestuur kan niet tevens medewerker in dienst van of op grond van een overeenkomst van opdracht werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband dan wel in dienst van de provincie Gelderland.
5. Het aantal stemmen van een deelnemer is gerelateerd aan diens bijdrage in de begroting van de omgevingsdienst voor de taken bedoeld in de artikelen 4 en 5 van de regeling.

Bijdrage in euro's:	Aantal stemmen:
< 1 miljoen	1
1 – 2,2 miljoen	2
2,2 – 4,4 miljoen	3
4,4 – 6,6 miljoen	4
6,6 – 8,8 miljoen	5
8,8 – 13,2 miljoen	6
13,2 – 22 miljoen	7
> 22 miljoen	8

6. Het aantal stemmen per deelnemer wordt jaarlijks vastgesteld in de vergadering waarin ook de begroting voor het navolgende jaar definitief wordt vastgesteld. De stemverhouding gaat in, op 1 januari van het nieuwe begrotingsjaar voor het eerst op 1 januari 2026. Bij grote wijzigingen in de bijdragen van deelnemers kan eerder tot herziening worden besloten door het Algemeen Bestuur.
7. Besluiten worden genomen met minimaal twee derde meerderheid uitgebracht door minimaal 9 leden van het Algemeen Bestuur, tenzij de Wet of de regeling anders bepalen.

CONCEPT

Artikel 12. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden Algemeen Bestuur
1. Als tussentijds een vacature in het Algemeen Bestuur ontstaat, wijst de deelnemer in de eerstvolgende vergadering of zo snel mogelijk na die vergadering een nieuw lid aan.
2. Een lid van het Algemeen Bestuur kan door de deelnemer die hem heeft aangewezen ontslag worden verleend of worden geschorst als dit lid het vertrouwen van die deelnemer niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.
3. Van elke aanwijzing, schorsing of ontslag geeft de deelnemer die het aangaat terstond kennis aan de voorzitter.
4. Een lid van het Algemeen Bestuur kan ontslag nemen. Hij stelt de voorzitter en de deelnemer die hem heeft aangewezen hiervan tijdig op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
5. Het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur eindigt van rechtswege zodra het lid geen lid meer is van de deelnemer die hem heeft aangewezen of zodra de deelnemer die hem heeft aangewezen uittreedt.
6. Het eerste tot en met het vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing op plaatsvervangende leden.

Artikel 13. Werkwijze
1. Het Algemeen Bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dat nodig oordeelt of twee leden van het Algemeen Bestuur daarom verzoeken, alsmede indien het Dagelijks Bestuur daarom verzoekt, doch ten minste twee maal per jaar.
2. In de vergadering van het Algemeen Bestuur kan alleen worden beraadslaagd en besloten als ten minste 9 leden aanwezig zijn
3. Als het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het tweede lid en artikel 11, zevende lid, niet van toepassing zijn. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
4. In een vergadering als bedoeld in het derde lid is artikel 11, zevende lid, van toepassing op besluiten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd.
5. Het Algemeen Bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden.

Artikel 14. Bevoegdheden
1. Het Algemeen Bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast.
2. Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen met inachtneming van het bepaalde in artikel 55a van de Wet.
3. Besluiten van het Algemeen Bestuur worden voor zienswijze aan de gemeenteraden van de deelnemers en Provinciale Staten voorgelegd als het besluiten – naast de wettelijke verplichte – van groot financieel en politiek belang betreft.
4. Ingezetenen van de deelnemende provincies en gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid betrokken op een bij de deelnemende provincie en gemeenten gebruikelijke wijze. In dat geval is afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht, niet meer van toepassing op de participatie.
Het Algemeen Bestuur kan een andere procedure voor de participatie voorschijven.
5. Het Algemeen Bestuur kan bevoegdheden overdragen aan het Dagelijks Bestuur met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en wijziging en actualisatie daarvan, de vaststelling van de jaarrekening en het besluit tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen.
6. Het Algemeen Bestuur kan instructies geven voor de werkwijze van het Dagelijks Bestuur.
7. Het Algemeen Bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het Dagelijks Bestuur of aan de voorzitter toekomt.

CONCEPT

Hoofdstuk 4. Dagelijks Bestuur

Artikel 15. Samenstelling en stemverhouding

1. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een oneven aantal, bestaande uit de voorzitter en maximaal zes andere leden. Waarvan drie geborgde zetels voor de gemeente Nijmegen, gemeente Arnhem en de provincie Gelderland.
2. De aanwijzing van de leden van het Dagelijks Bestuur geschiedt op basis van gezamenlijke voordrachten uit de leden van het Algemeen Bestuur.
3. In afwijking van het tweede lid doet de deelnemer als bedoeld in het tweede lid waaruit de voorzitter afkomstig is geen voordracht.
4. De leden van het Dagelijks Bestuur hebben ieder een stem. Bij het staken van de uitgebrachte stemmen is de stem van de voorzitter beslissend.

Artikel 16. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden Dagelijks Bestuur

1. Het Algemeen Bestuur wijst in beginsel uit zijn midden de andere leden van het Dagelijks Bestuur als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aan.
2. Het lidmaatschap van het Dagelijks Bestuur eindigt zodra het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur eindigt of wanneer een ontslag uit het Dagelijks Bestuur ingaat.
3. Als tussentijds een vacature in het Dagelijks Bestuur ontstaat, wijst het Algemeen Bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan.
4. Een lid van het Dagelijks Bestuur, niet zijnde de voorzitter, kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het Algemeen Bestuur. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
5. Het Algemeen Bestuur kan een lid van het Dagelijks Bestuur, niet zijnde de voorzitter, ontslag verlenen of schorsen als dat lid het vertrouwen van het Algemeen Bestuur niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.

Artikel 17. Werkwijze

1. Het Dagelijks Bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of een lid van het Dagelijks Bestuur hierom verzoekt.
2. Het Dagelijks Bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen.
3. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur kan alleen worden beraadslaagd en besloten als meer dan de helft van de leden aanwezig is.
4. Als het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het derde lid niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
5. In een vergadering als bedoeld in het derde lid kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd als meer dan de helft van het totaal aantal leden aanwezig is.
6. De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur zijn niet openbaar, tenzij de vigerende wet- en regelgeving openbaarmaking verplicht stelt.

Artikel 18. Bevoegdheden

1. Het Dagelijks Bestuur is belast met en bevoegd tot het voeren van het Dagelijks Bestuur, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
    a. het voorbereiden van al hetgeen aan het Algemeen Bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd;
    b. het uitvoeren van de besluiten van het Algemeen Bestuur;
    c. het voorstaan van de belangen van de regeling en het openbaar lichaam bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het Dagelijks Bestuur van belang is;
    d. het beheer van activa en passiva van het openbaar lichaam;
    e. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en bezit;
2. Het Dagelijks Bestuur bepaalt de wijze waarop de directeur bij verhindering of ontstentenis wordt vervangen.
3. Het Dagelijks Bestuur stelt voor de directeur een instructie vast die in ieder geval de taken van de directeur en de aansturing van het personeel betreft.

CONCEPT

4. Het Dagelijks Bestuur is belast met het aangaan van arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht, het ontslaan en schorsen van het personeel, waaronder begrepen de directeur.
5. De arbeidsvoorwaardenregelingen voor de directeur en voor het overige personeel van het openbaar lichaam worden door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.
6. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten met uitzondering van privaatrechtelijke handelingen als bedoeld in artikel 55a van de Wet en artikel 9 van de regeling.
7. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd tot het voeren van rechtsgedingen namens het openbaar lichaam, tenzij het Algemeen Bestuur in bepaalde gevallen anders beslist.

Hoofdstuk 5. Voorzitter

Artikel 19. Voorzitter
1. Het Algemeen Bestuur wijst uit zijn midden de voorzitter aan.
2. Het Algemeen Bestuur wijst uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aan die de voorzitter vervangt bij diens verhindering of ontstentenis.
3. De voorzitter kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het Algemeen Bestuur. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
4. Als tussentijds de functie van de voorzitter vacant wordt, wijst het Algemeen Bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna de nieuwe voorzitter aan.
5. De voorzitter is lid van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.

Artikel 20. Bevoegdheden
1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.
2. De voorzitter en de secretaris ondertekenen gezamenlijk de stukken die van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte. De voorzitter kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

Hoofdstuk 6. Informatie en verantwoording

Artikel 21. Dagelijks Bestuur en voorzitter ten opzichte van het Algemeen Bestuur
1. De leden van het Dagelijks Bestuur zijn tezamen en ieder afzonderlijk aan het Algemeen Bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven gevraagd en ongevraagd aan het Algemeen Bestuur digitaal alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het Dagelijks Bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven tezamen en ieder afzonderlijk inlichtingen aan het Algemeen Bestuur wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt.

Artikel 22. Algemeen en Dagelijks Bestuur ten opzichte van de gemeenteraden en Provinciale Staten
1. Het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter geven aan de gemeenteraden en Provinciale Staten gevraagd en ongevraagd digitaal alle en dezelfde inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter verstrekken aan de gemeenteraden en Provinciale Staten digitaal alle en dezelfde inlichtingen waarom is gevraagd door een of meer leden van die gemeenteraden of Provinciale Staten.
3. Een lid van het Algemeen Bestuur geeft digitaal alle inlichtingen waarom is gevraagd door een of meer leden van de gemeenteraad van de deelnemer die hem heeft aangewezen, respectievelijk een of meer leden van Provinciale Staten in het geval het lid is aangewezen door Gedeputeerde Staten. Hij is bovendien aan de gemeenteraad of Provinciale Staten verantwoording verschuldigd voor het door hem gevoerde bestuur.
4. Het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter stellen, ieder voor zover bevoegd, in gezamenlijkheid een informatieprotocol vast.

ONTWERP

Artikel 23. Leden Algemeen Bestuur ten opzichte van deelnemers
1. Een lid van het Algemeen Bestuur verschaft de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen digitaal alle inlichtingen die door die deelnemer of door een of meer leden van die deelnemer zijn gevraagd.
2. Alvorens de gevraagde inlichtingen zoals bedoeld in het eerste lid te verstrekken, kan het lid zich daarover laten adviseren door het Dagelijks Bestuur.
3. Een lid van het Algemeen Bestuur is de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het Algemeen Bestuur gevoerde beleid. Op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die deelnemer aangegeven wijze.

Hoofdstuk 7. Directeur

Artikel 24. Directeur
1. De directeur is hoofd van de ambtelijke organisatie.
2. De directeur is ambtelijk secretaris van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. De directeur staat het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter bij de uitoefening van hun taak terzijde.
3. De directeur is tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur aanwezig.
4. De directeur ondertekent als ambtelijk secretaris mede de stukken die van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur uitgaan.

Hoofdstuk 8 Samenwerking Omgevingsdiensten

Artikel 25 Samenwerking Omgevingsdiensten
1. De voorzitter heeft regelmatig overleg met de voorzitters van de besturen van de andere omgevingsdiensten in Gelderland en daar waar nodig in andere regio's.
2. De directeur heeft regelmatig overleg met de directeuren van de andere omgevingsdiensten in Gelderland en andere regio's.
3. De overleggen hebben als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de diensten.

Hoofdstuk 9. Financiële bepalingen

Artikel 26. Begrotingsprocedure
1. Het Dagelijks Bestuur zendt twaalf weken vóór vaststelling door het Algemeen Bestuur de ontwerpbegroting vergezeld van een toelichting voor zienswijze rechtstreeks aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten.
2. Het Algemeen Bestuur stelt de ontwerpbegroting vast op een jaarlijks vast te stellen vergadermoment met inachtneming van de wettelijke doorlooptijden.
3. Het Dagelijks Bestuur zendt de vastgestelde begroting binnen twee weken na vaststelling en in ieder geval vóór 15 september van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop deze ziet aan de minister.
4. In de begroting wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verwachte verschuldigde bedrag opgenomen.
5. Het Dagelijks Bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Daarnaast wordt rekening gehouden met de opgestelde begrotingsrichtlijnen.
6. De ontwerpbegroting wordt door het Dagelijks Bestuur en de deelnemers voor eenieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld.
7. Provinciale Staten en de gemeenteraden vergaderen niet eerder over de ontwerpbegroting dan twee weken na de openbare kennisgeving. Zij kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
8. Het Dagelijks Bestuur reageert schriftelijk en gemotiveerd op de zienswijzen van de gemeenteraden en Provinciale Staten en geeft aan welke conclusie het daaraan verbindt, voordat het Algemeen Bestuur de begroting vaststelt.

CONCEPT

9. Als aanpassing van de begroting gedurende het jaar nodig is, stelt het Algemeen Bestuur vast of er sprake is van een wijziging of actualisering.
10. Een actualisatie van de begroting wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld en ter informatie verstuurd naar de gemeenteraden en Provinciale Staten.
11. Bij wijzigingen van de begroting wordt de procedure voor vaststelling van de begroting gevolgd.

Artikel 27. Jaarrekening
1. Het Algemeen Bestuur stelt de jaarrekening vast, vóór 15 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het Dagelijks Bestuur zendt vóór 30 april van het jaar volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft de voorlopige jaarrekening aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten.
3. De raden van de gemeenten kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de voorlopige jaarrekening naar voren brengen. Hiervoor geldt een termijn van acht weken.
4. Het Dagelijks Bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan de minister.
5. Vaststelling van de jaarrekening strekt het Dagelijks Bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
6. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
7. Verrekening van het verschil tussen de begrote bijdrage, als bedoeld in artikel 10 van deze regeling, en het werkelijk verschuldigde bedrag volgens de jaarrekening gebeurt zo spoedig mogelijk na vaststelling van de jaarrekening.

Artikel 28. Verdeling saldo
1. Het maximum van het totaal aan (bestemmings)reserves wordt bepaald door de weerstandsratio. De weerstandsratio moet minimaal 0,8 zijn. De weerstandsratio is de optelsom van de reserves en de post onvoorzien in de begroting, gedeeld door het totaal aan operationele gekwantificeerde risico's voor de reguliere bedrijfsvoering.
2. De weerstandscapaciteit wordt jaarlijks vastgesteld in de begroting en in de jaarrekening.
3. Batige saldi kan worden toegevoegd aan het eigen vermogen tot aan de grens van de weerstandsratio. Als het batig saldo de grens overschrijdt beslist, op voordracht van de directie aan het DB, het Algemeen Bestuur of:
a. het batig saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve;
b. een bestemmingsreserve wordt ingesteld voor specifieke doeleinden;
c. het batig saldo wordt uitgekeerd naar rato van de stemverhouding; of
d. een combinatie van de genoemde mogelijkheden.
4. Als er sprake is van een nadelig saldo, beslist het Algemeen Bestuur of dit geheel of gedeeltelijk ten laste wordt gebracht van:
a. de bestaande reserves; of
b. de deelnemers naar rato van hun stemverhouding.

Hoofdstuk 10. Archief

Artikel 29. Zorg en beheer archief
1. Het Dagelijks Bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de organen van het openbaar lichaam overeenkomstig een door het Algemeen Bestuur, vast te stellen regeling.
2. De aan de uitvoering van het eerste lid verbonden kosten komen ten laste van het openbaar lichaam.
3. Voor de bewaring van de over te brengen archiefbescheiden wijst het Algemeen Bestuur een archiefbewaarplaats aan en voor het beheer daarvan een archivaris.
4. De archivaris oefent overeenkomstig de regeling, bedoeld in het eerste lid, toezicht uit op het beheer van de archiefbescheiden van het openbaar lichaam, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats.
5. Met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemers gemandateerde taken is belast de archivaris van de desbetreffende deelnemer.

ONTWERP

6. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen zoals in de Archiefwet bepaald.
7. De zorg voor de archiefbescheiden die ontstaan uit hoofde van de door de deelnemende overheidsorganisaties gemandateerde taken berust bij deze overheden.

Hoofdstuk 11. Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 30. Toetreding
1. De deelnemers zijn bevoegd te beslissen over toetreding van nieuwe deelnemers tot de regeling.
2. De deelnemers regelen de voorwaarden voor toetreding.

Artikel 31. Uittreding
1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer.
2. Voor uittreding geldt een termijn van anderhalf jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is alleen mogelijk met ingang van 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar na de genoemde termijn.
3. Het Algemeen Bestuur inventariseert binnen zes maanden na het besluit tot uittreden de gevolgen van uittreding na overleg met de deelnemers in een uittredingsplan waartoe in ieder geval behoren:
a. de gevolgen voor het personeel zoals de toewijzing, terugname of overname van medewerkers;
b. de financiële gevolgen, waaronder de betaling ineens of de afbouw van de bijdrage;
c. de juridische en organisatorische consequenties en de kosten daarvan die direct het gevolg zijn van de uittreding.
4. Bij de bepaling van de financiële gevolgen worden zowel variabele, vaste kosten alsmede het aan de uittredende deelnemer toe te rekenen aandeel in reserves en voorzieningen in aanmerking genomen.
Bij de bepaling van de vergoeding voor vaste kosten wordt een termijn van vijf jaar vanaf datum uittreding in acht genomen.
5. De raming en berekening van de kosten voor uittreding worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die gelden op het moment van de daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.
6. Het openbaar lichaam is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om (direct nadat het besluit van de deelnemer is ontvangen) de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. Het voorgaande behoeft niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het Algemeen Bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.
7. Het Algemeen Bestuur wijst de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en het Dagelijks Bestuur. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van de uittredende deelnemer.
8. De onafhankelijke externe deskundige stelt de uittreedsom vast. Het Algemeen Bestuur en de uittredende deelnemer komen tot een akkoord op basis van dit vastgestelde bedrag.
9. Kunnen het Algemeen Bestuur en de uittredende deelnemer niet tot een akkoord komen op basis van het in lid 8 vastgestelde bedrag, dan zal een andere onafhankelijke externe deskundige (aangewezen op de in lid 7 van dit artikel bedoelde wijze) een voor betrokkenen bindend besluit nemen.
10. De financiële gevolgen die het gevolg zijn van de uittreding worden door de uittredende deelnemer gedragen.
11. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom binnen een half jaar nadat de definitieve uittreedsom is vastgesteld.
12. Het Dagelijks Bestuur ziet toe op de uittreding en de vereffening van de financiële verplichtingen.

CONCEPTWERP

Artikel 32. Wijziging en opheffing
1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als ten minste 12 deelnemers hiertoe besluiten.
2. Deelnemers en het Algemeen Bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het Dagelijks Bestuur zendt het voorstel van het Algemeen Bestuur toe aan de deelnemers.
4. Bij opheffing van de regeling stelt het Algemeen Bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en de wijze waarop het positieve of negatieve saldo van het openbaar lichaam over de deelnemers wordt verdeeld.
5. Het Dagelijks Bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.
6. De organen van de regeling blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk 12. Klachten

Artikel 33. Klachtenregeling
Het Algemeen Bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een interne klachtenregeling vast.

Hoofdstuk 13. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 34. Evaluatie
1. Het Algemeen Bestuur draagt zorg voor de evaluatie van in ieder geval het algemeen functioneren en de werkwijze van de Omgevingsdienst Groene Metropool.
2. De evaluatie vindt in ieder geval eenmaal in de vier jaar plaats en is afgerond twaalf maanden voorafgaand aan de reguliere gemeenteraadsverkiezingen.

Artikel 35. Informatievoorziening
1. Het openbaar lichaam zorgt ervoor dat de deelnemers op ieder moment kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de in hoofdstuk 2 van deze regeling genoemde taken waarvoor zij het bevoegde bestuursorgaan zijn.
2. Ten aanzien van de taken, bedoeld in hoofdstuk 2 van deze regeling, geldt dat de wijze van benadering en ontsluiting van de op die taken betrekking hebbende informatie door het openbaar lichaam is afgestemd met die van de andere regionale omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 36. Inwerkingtreding en bekendmaking
1. De regeling treedt in werking op 1 januari 2026 nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.
2. Gedeputeerde Staten dragen zorg voor de bekendmaking van de geconsolideerde tekst in het Provinciaal blad van Gelderland.
3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging of opheffing van de regeling.

Artikel 37. Duur van de regeling
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 38. Citeertitel
Deze regeling kan worden aangehaald als: Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groene Metropool.

CONCEPT

Algemene toelichting

Op 1 januari 2026 zijn de Omgevingsdienst Regio Arnhem en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen gefuseerd, daarmee is de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) operationeel geworden.

De tekst van de regeling volgt het algemene stramien van de Wet gemeenschappelijke regelingen maar dan toegespitst op het specifieke belang en taak van de omgevingsdienst in deze regio.

Het ministerie van VROM heeft in 2009 aangedrongen op de vorming van omgevingsdiensten op regionale schaal en de provincie verzocht een proces te organiseren waarin dat gestalte krijgt. In 2012-2013 zijn regionale Omgevingsdiensten opgericht voor de uitvoering van een bepaald minimum takenpakket op het gebied van Vergunning, Toezicht Handhaving en Milieu (hierna: VTH milieustelsel).

In de evaluatie "Om de Leefomgeving" (2021) concludeerde de commissie Van Aartsen dat het stelsel van omgevingsdiensten in Nederland op onderdelen niet goed functioneert. De conclusies van de commissie Van Aartsen benadrukten de urgente behoefte om het VTH-stelsel te versterken. Omgevingsdiensten moeten in staat zijn om complexe vraagstukken effectief aan te pakken en hoogwaardige, aansluitende dienstverlening te bieden. Naar aanleiding van het rapport is een landelijk verbetertraject gestart, het Interbestuurlijk Programma (IBP) waarin alle landelijke partijen samenwerking om het VTH milieustelsel te verbeteren.

De bevindingen en landelijke ontwikkelingen hebben begin 2023 geleid tot een verkennend onderzoek naar een intensievere samenwerking tussen ODRN en ODRA. De resultaten van deze eerste verkenning tonen aan dat het bundelen van krachten tussen beide organisaties een logische stap is om het VTH-stelsel in de regio te versterken. De uitkomsten van dit onderzoek hebben in de bredere context van het Gelders Stelsel geleid tot provinciale bezinning over de toekomstige ontwikkeling van de omgevingsdiensten in Gelderland. Dankzij deze heroverweging eind 2023 is in het najaar van 2024 het inzicht ontstaan dat een fusie tussen ODRN en ODRA een essentiële eerste stap is, ook in de doorontwikkeling van het Gelders Stelsel.

ODGM is opgericht vanwege de versterking van het VTH-stelsel in de Regio Arnhem en Nijmegen.

ODGM is onderdeel van een samenwerkingsverband met verschillende Gelderse Omgevingsdiensten. De complexe handhaving en complexe vergunningverlening is belegd bij deze dienst. In dat kader voert de dienst complexe handhaving en vergunningverlening uit voor regio's die niet robuust zijn. ODGM is een geaccrediteerde meetdienst, waarvan er maar 2 in Nederland zijn. En een Seveso-dienst voor het landsdeel Oost (de Provincie Gelderland en Overijssel).

ODGM heeft die de juridische vorm heeft van een openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Zij is daarmee rechtspersoon en kan zelfstandig rechten en verplichtingen aangaan.

ONTWERP

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Hier worden begrippen nader toegelicht.

Artikel 2

Ter uitvoering van artikel 10, eerste lid, van de Wet wordt hier het belang vermeld ter behartiging waarvan de regeling is getroffen. Het begrip omgevingsrecht is in deze omschrijving ruim bedoeld en omvat wet- en regelgeving omtrent de leefomgeving. Naast het milieurecht, dus ook bouwrecht, water, ruimtelijke ordeningsrecht, natuurbeschermingsrecht en dergelijke.

Artikel 3

In het eerste lid is met het oog op artikel 8, eerste lid, van de Wet bepaald dat een openbaar lichaam wordt ingesteld. In het tweede lid is ter uitvoering van artikel 10, derde lid, van de Wet de vestigingsplaats vastgelegd. Het betreft hier de statutaire vestigingsplaats. Die moet worden onderscheiden van de feitelijke plaats waar het openbaar lichaam zijn taken uitvoert. Die plaats kan verschillen van de statutaire vestigingsplaats. De regeling verzet zich er bovendien niet tegen dat de taken op meerdere plaatsen worden uitgeoefend. Voor alle duidelijkheid wordt in het derde lid aangegeven dat het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter.

Artikel 4

De bestuurlijke eis van het Rijk is dat de uitvoering van ten minste de taken zoals opgenomen in het basistakenpakket worden belegd bij een omgevingsdienst. Artikel 4 komt aan die eis tegemoet door te bepalen dat de deelnemers ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 de uitvoering van de basistaken onderbrengen bij het openbaar lichaam. Het tweede lid bepaalt dat tot de basistaken kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met de basistaken. Daarbij kan worden gedacht aan interne advisering, documentondersteuning etc. De omschrijving is zo gekozen dat een ruime categorie van werkzaamheden daaronder kan worden verstaan. Door de formulering wordt bovendien duidelijk dat er geen verplichting bestaat om dergelijke taken onder te brengen bij de omgevingsdienst. Er kunnen tussen de omgevingsdienst en een deelnemer op basis van het derde lid overeenkomsten (dienstverleningsovereenkomsten) worden gesloten. Die bevatten nadere afspraken over de uitoefening van de taken die krachtens de regeling bij de omgevingsdienst is ondergebracht. Afspraken kunnen onder meer worden gemaakt over de inhoud en de kwaliteit van de taakuitoefening.

Artikel 5

Naast de basistaken als bedoeld in artikel 4 kunnen de deelnemers de uitoefening van overige taken in het omgevingsrecht aan de omgevingsdienst overlaten. Met in lid bedoelde Omgevingswet-taken wordt o.a. bedoeld de genoemde taken van Gemeente en Provincie in respectievelijk de artikelen 2.16 en 2.18 van de Omgevingswet.

Artikel 7

ONTWERP

Dit artikel geeft een regeling voor de complexe taken die niet robuust kunnen worden uitgevoerd, alsmede de bovenregionale taken. Die begrippen zijn omschreven in artikel 1.

Artikel 8

De Wet schrijft in artikel 10 voor dat een regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld, aangeeft welke bevoegdheden aan het bestuur van het openbaar lichaam worden overgedragen. Het is een uitgangspunt van de deelnemers om aan de omgevingsdienst geen bevoegdheden over te dragen. Dat is vastgelegd in het eerste lid. Dat neemt niet weg dat het doelmatig kan zijn om aan (een functionaris van) de omgevingsdienst vertegenwoordigingsbevoegdheid te verlenen met betrekking tot de bevoegdheden van de deelnemers. Daarbij kan het gaan om mandaat (voor publiekrechtelijke bevoegdheden), volmacht (voor privaatrechtelijke bevoegdheden) en machtiging (voor feitelijke handelingen). In het tweede lid is bepaald dat het aan de deelnemers is om daarover te beslissen. Het gaat daarbij voor de goede orde om vertegenwoordiging, niet om het overdragen van enige bevoegdheid. Een krachtens mandaat genomen besluit, als voorbeeld, geldt immers als een besluit van de mandaatgever.

Met oog op de aan en door het bestuur opgelegde doelstellingen van verhoging van de kwaliteit en de efficiëntie is meer uniformiteit een vereiste. Om het belang hiervan te benadrukken is dit toegevoegd aan het tweede lid van dit artikel.

Artikel 9

Het openbaar lichaam is krachtens de Wet een rechtspersoon en uit dien hoofde bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen. De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt in artikel 55 dat bij de regeling beperkingen kunnen worden aangebracht in de bevoegdheden die het openbaar lichaam van rechtswege bezit om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen. Artikel 9 bevat dergelijke beperkingen.

Daarbij is ervoor gekozen om de deelnemers de mogelijkheid te geven toestemming te verlenen voor privaatrechtelijke rechtshandelingen die op grond van de regeling anders niet zijn toegestaan. Onder e is bepaald dat het openbaar lichaam niet bevoegd is voor commerciële dienstverlening aan private partijen. De achtergrond daarvan is om te voorkomen dat de omgevingsdienst met inzet van publieke middelen marktverstorend werkt. De deelnemers zijn van opvatting dat de overheid, ook ingeval van samenwerking in een gemeenschappelijke regeling, zich daarvan zou moeten onthouden.

Artikel 10

In de begroting wordt bepaald wat elke deelnemer verschuldigd is aan ODGM betreffende dat jaar. Het vijfde lid heeft als achtergrond dat de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling verplicht zijn een daarbij opgericht openbaar lichaam van middelen te voorzien waardoor het de taken waartoe het is opgericht naar behoren kan vervullen. Daartoe behoren ook de financiële verplichtingen die het openbaar lichaam ter uitvoering van die taken is aangegaan. Daarnaast behoren tot de verplichte uitgaven van een openbaar lichaam evenals voor waterschappen de aflossing van schulden en renten en andere opeisbare schulden. Dat is bevestigd in de Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de Wet (Circulaire van 8 juli 1999). Het vijfde lid geeft zodoende een algemeen geldende rechtsplicht weer voor deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling die de positie van derden jegens de omgevingsdienst beschermt. Het vijfde lid is bovendien noodzakelijk om in voorkomend geval tegen aanvaardbare tarieven geldleningen aan te kunnen gaan. Het heeft

ONTWERP

geen betekenis voor de verdeling van de kosten tussen de deelnemers. Daarvoor geldt de verhouding van het eerste lid.

Artikel 11

Met toepassing van artikel 13 van de Wet worden de leden van het Algemeen Bestuur door en uit de deelnemende colleges (van burgemeester en wethouders, en Gedeputeerde Staten) aangewezen. Verder schrijft artikel 13 van die wet voor dat de regeling het aantal leden van het Algemeen Bestuur bepaalt dat door de deelnemers wordt aangewezen. Het eerste en het tweede lid voorzien daarin door het aantal leden van het Algemeen Bestuur te vermelden, alsmede te bepalen dat elke deelnemer een lid in het Algemeen Bestuur benoemt. De aanwijzing van plaatsvervangende leden op grond van het derde lid voorziet in de behoefte van alle deelnemers, gezien de bevoegdheden van het Algemeen Bestuur, om vertegenwoordigd te zijn in het Algemeen Bestuur als een lid verhinderd is.

De bepalingen in het vijfde en zesde lid weerspiegelen de bestuurlijke afspraken die ter zake zijn gemaakt. Er is afgesproken bij de stemverhoudingen te werken met staffels, om een evenwichtige verdeling in stemmen te bereiken. We willen dit voor het eerst op 1 januari 2026 laten ingaan op basis van de begroting 2026.

Voor de duidelijkheid en de verandering dat het aantal stemmen niet meer in de regeling staat is het belangrijk een moment te bepalen wanneer de nieuwe stemmen worden vastgesteld. De stemverhouding wordt bij de vaststelling van de begroting vastgesteld voor het jaar daarop (zesde lid).

In het zevende lid van het artikel is een ondergrens opgenomen van benodigde stemmen, uitgebracht door minimaal 9 deelnemers, tenzij in de wet of de regeling hierover anders is opgenomen. Dit is in lijn met artikel 14 lid 3 Wgr en om te voorkomen dat een voorstel door te weinig deelnemers wordt gedragen.

Artikel 12

Het Algemeen Bestuur is het hoogste orgaan van het openbaar lichaam. In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemers vertegenwoordigd. Het is de verantwoordelijkheid van de deelnemers om te zorgen voor het aanwijzen van de leden van het Algemeen Bestuur volgens artikel 11 lid 2 en 3 en artikel 12 lid 1. Op grond van artikel 18 van de Wet, in verbinding met artikel 16, vijfde lid, van de Wet is in het tweede lid van artikel 12 opgenomen dat een deelnemer een lid dat hij in het Algemeen Bestuur heeft aangewezen, kan ontslaan indien dat lid het vertrouwen van de deelnemer niet langer bezit.

Artikel 13

Het eerste lid regelt in welke gevallen de voorzitter een vergadering van het Algemeen Bestuur uitschrijft. Het tweede lid bevat het quorum voor beraadslaging in en besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Voor besluitvorming geldt de regeling in artikel 11, zevende lid: minimaal twee derde meerderheid en minimaal 9 leden van het Algemeen Bestuur zijn nodig om besluiten te kunnen nemen, tenzij de regeling of de wet anders bepaalt. Het kan voorkomen, bijvoorbeeld in vakantieperiodes, dat het quorum niet wordt gehaald terwijl een besluit van het Algemeen Bestuur geen uitstel duldt. Het derde lid voorziet daarin, door een nieuwe vergadering mogelijk te maken waarbij de quorumeis niet geldt, evenmin als de eisen van artikel 11, zevende lid, ten aanzien van besluitvorming. De situatie dat het quorum niet wordt gehaald zal zich alleen bij hoge uitzondering voordoen. Indien in de nieuwe vergadering onderwerpen aan de orde komen

ONTWERP

die niet waren geagendeerd voor de vergadering waarvoor het quorum niet werd gehaald, is besluitvorming daarover alleen mogelijk met inachtneming van de eisen van artikel 11, zevende lid, omtrent de benodigde stemmen.

Artikel 14

Dit artikel regelt de bevoegdheden van het Algemeen Bestuur.

In het tweede lid is opgenomen dat het Algemeen Bestuur het besluit kan nemen tot oprichting van of deelneming in een rechtspersoon met in achtneming van artikel 55a van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een dergelijk besluit mag alleen genomen worden ten behoeve van de belangen die de omgevingsdienst behartigt. De bevoegdheid ligt conform de wet bij het Algemeen Bestuur. In dat bestuur zijn in beginsel alle deelnemers vertegenwoordigd. Zij zijn dan ook allen betrokken bij de besluitvorming. Het besluit mag niet eerder worden genomen dan nadat de raden en staten in gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen te uiten over het ontwerpbesluit.

Op basis van het derde lid dienen besluiten van het Algemeen Bestuur voor zienswijze aan de raden en staten te worden voorgelegd als het besluiten van groot financieel en politiek belang betreft (naast de wettelijke verplichte).

Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022 is eveneens de verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over welke besluiten vooraf zienswijzen moeten worden gevraagd. Hiermee wordt bereikt dat raden en Staten hun opvatting kenbaar kunnen maken voordat het besluit is genomen. Artikel 14 lid 3 voorziet in deze zienswijzeprocedure voor raden en Staten. Voorafgaand aan het nemen van besluiten als bedoeld in het derde lid worden de raden en Staten van de deelnemers gedurende 8 weken in de gelegenheid gesteld om schriftelijk een zienswijze naar voren brengen. Als zienswijzen naar voren zijn gebracht, stelt het Dagelijks Bestuur voorafgaand aan het nemen van een besluit, de raden en Staten en, indien het een besluit van het Algemeen Bestuur betreft, het Algemeen Bestuur van het openbaar lichaam schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt (volgende uit artikel 10 lid 6 Wgr).

Artikel 16

Het eerste lid voorziet in een spoedige aanwijzing van de andere leden van het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur kan daarbij met inachtneming van artikel 14, tweede lid, van de Wet leden van buiten de kring van het Algemeen Bestuur aanwijzen als lid van het Dagelijks Bestuur. Hierbij kan met name gedacht worden aan het aantrekken van bijzondere deskundigheid of aan betrokkenheid van rechtspersonen-niet-deelnemers. Bij de goedkeuring dient er nauwlettend op te worden toegezien, dat de omstandigheden inderdaad tot deze bestuurlijke constructie nopen.

Artikel 19

Op grond van de Wet is de voorzitter niet alleen voorzitter van het Algemeen Bestuur, maar ook van het Dagelijks Bestuur. Die beide voorzittersfuncties zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Besluiten over de voorzitter (bijvoorbeeld het benoemen van een nieuwe voorzitter) worden door het Algemeen Bestuur genomen. De plaatsvervangend voorzitter die op grond van het tweede lid wordt aangewezen, is plaatsvervangend ten aanzien van alle bevoegdheden, dus ook ten aanzien van het voorzitterschap van het Dagelijks Bestuur en de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van het openbaar lichaam in en buiten rechte.

ONTWERP

Artikel 22

In lid 4 wordt met gezamenlijkheid bedoeld dat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter één protocol opstellen en niet ieder een apart protocol.

Artikel 25

Om op bestuurlijk en ambtelijk niveau de samenwerking tussen de Gelderse omgevingsdiensten te waarborgen, is in de regeling (en alle andere gemeenschappelijke regelingen waarbij een omgevingsdienst in Gelderland is ingesteld) voorzien in een overleg tussen de voorzitters en een overleg tussen de directeuren. Beide gremia bepalen zelf wie dit voorzit.

Artikel 26

Binnen de wettelijke termijnen is ruimte om uniforme afspraken te maken die voor iedere partner hetzelfde zijn. Jaarlijks wordt een vergaderschema opgemaakt waarin rekening wordt gehouden met de wettelijke termijnen. Jaarlijks zullen dan ook met de partners afspraken gemaakt worden over de data van de zienswijzeprocedure en vaststelling.

In lid 5 wordt nadrukkelijk verwezen naar de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN-richtlijnen) die gelden voor het opstellen van de begroting zoals die bestaan in de regio Nijmegen. In de regeling is onderscheid gemaakt tussen het actualiseren en wijzigen van de begroting. Begripsomschrijvingen staan in artikel 1 lid 1 onder a en artikel 1 lid 1 onder p. Met het actualiseren van de begroting wordt het mogelijk om beperkte wijzigingen, die niet leiden tot een wijziging van de bedragen van de deelnemers of tot nieuw inzichten, binnen de begroting door het Algemeen Bestuur te laten vaststellen zonder de brede procedure van zienswijzen te volgen. Het actualiseren van de begroting gaat dus budgetneutraal, maar niet conform de posten zoals opgenomen in de begroting.

Artikel 28

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt gesproken over weerstandsvermogen en weerstandsratio. Het Interbestuurlijk overleg (IBP) heeft met haar criteria de aansluiting hierop gezocht, en een criterium 'weerstandscapaciteit ' met een norm van 0,8 % als ondergrens gedefinieerd. Wij willen daarbij aansluiten. De weerstandscapaciteit houdt het volgende in: de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om geïdentificeerde risico's en/of niet begrote kosten te dekken. Er wordt vanuit het interbestuurlijk programma VTH aangegeven dat de weerstandscapaciteit (risico's gedeeld door vermogen) minimaal 0,8 % dient te bedragen om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Dit zal in 2024 door de minister worden aangegeven. Wij vinden het belangrijk om daar aan te voldoen. Mocht de ODGM nog niet voldoen aan het criterium dan zal een plan van aanpak worden opgesteld met de deelnemers om daarnaartoe te werken.

Het uitgangspunt is dat de weerstandscapaciteit 0,8 % bedraagt. In dit artikel is beschreven welke keuzemogelijkheden het Algemeen Bestuur heeft wanneer de weerstandscapaciteit hoger is dan 0,8 %. Een combinatie van mogelijkheden is uiteraard ook toegestaan. Vervolgens wordt uitgewerkt welke mogelijkheden het Algemeen Bestuur heeft als er sprake is van een weerstandscapaciteit die lager is dan 0,8 %. Er is gekozen voor een verdeling naar rato van de stemverhouding en niet op basis van exploitatie, omdat de exploitatie in de tijd gezien te veel kan fluctueren. Stemverhouding geeft een meer stabiele situatie.

Artikel 29

ONTWERP

De Archiefwet schrijft voor een regeling als bedoeld in de Wet een voorziening te treffen omtrent de zorg voor de archiefbescheiden van het openbaar lichaam.

Hieraan wordt invulling gegeven door opneming in de regeling van artikel 31. Het gaat hier om het archief rond algemene bedrijfsvoering. Voor de bedrijfsvoering van ODGM zijn eigen regelingen opgesteld. Door het Algemeen Bestuur is voor ODGM een Archiefverordening vastgesteld. Op grond daarvan door het Dagelijks Bestuur het Besluit informatiebeheer voor ODGM. Ook heeft het Algemeen Bestuur een archivaris en een archiefbewaarplaats aangewezen voor ODGM.

Artikelen 30 en 31

De wetswijziging noopt om in de regeling op te nemen wat de gevolgen zijn van uittreding.

Wettelijk is bepaald dat uittreden in principe niet kan (18.21 OW). Daarom is de uittreding kort gehouden met alleen het hoognodige erin. Essentie is dat in de GR het geregeld moet zijn door de deelnemers en niet door het AB. Daarom gekozen voor 'inventarisatie' door het AB.

Uittreding is een eenzijdig besluit en kan niet onder voorwaarde. Afspraken over de uittreding worden vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst.

Bij uittreden gaat het om terugnemen van de basistaken. Omdat de deelnemers wettelijk verplicht zijn die taken over te dragen aan een OD, zal dat niet snel voorkomen. Wel kan het bij een herindeling aan de orde zijn als een deelnemer hierdoor een andere OD toegewezen krijgt.

Voor uittreding geldt ten minste een opzeggingstermijn van anderhalf jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is slechts mogelijk met ingang van 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar na de genoemde opzeggingstermijn.

In het tweede lid van dit artikel is een opzegtermijn opgenomen. De opzegtermijn is minimaal anderhalf jaar. Stel een deelnemer wil op 1 januari 2028 uittreden, dan dient de deelnemer dus voor 1 juni 2026 op te zeggen. Eerder mag natuurlijk ook. Stel de deelnemer in dit voorbeeld zegt op 5 juni 2026 op, dan kan deze deelnemer op 1 januari 2029 uittreden.

De financiële gevolgen voor een OD kunnen ook groot zijn als een deelnemer taken (niet zijnde basistaken) terugneemt. Ook dan geldt eenzelfde procedure. Die wordt echter opgenomen in de overeenkomst tussen de deelnemer en de OD.

Voor het toe- en uittreden geldt de zienswijzeprocedure van artikel 51 van de wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 32

Het wijzigen van de regeling is de bevoegdheid van de deelnemers en het Algemeen Bestuur ODGM.

Gaat het om opheffing van de regeling, dan zijn het vooral de personele en financiële gevolgen die geregeld moeten worden. Dat geschiedt op grond van het vierde lid in een liquidatieplan. Afhankelijk van de specifieke situatie kan dat plan bepalingen inhouden over het overnemen van personeel door deelnemers.

Artikel 33

De behandeling van klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht kent twee fasen: de interne fase en de externe fase. Artikel 34 houdt de verplichting in om voor de interne fase een verordening vast te stellen, waartoe het Algemeen Bestuur bevoegd is. Voor

ONTWERP

de tweede fase geldt dat de Nationale ombudsman bevoegd is, tenzij een andere klachtadviesinstantie wordt aangewezen.

Artikel 34

Alvorens over te gaan tot het evalueren van het algemeen functioneren en de werkwijze van ODGM kan dit voor zienswijze aan de raden en staten worden voorgelegd.

Artikel 36

Iedere deelnemer maakt het eigen vaststellingsbesluit van de wijziging, verlenging of opheffing van de regeling bekend. De Provincie publiceert de geconsolideerde tekst van de wijziging verlenging of opheffing van de gemeenschappelijke regeling.

ONTWERP

OP WEG NAAR EEN OMGEVINGSDIENST GROENE METROPOOL

Ontwerp-Bedrijfsplan naar een Omgevingsdienst Groene Metropool

Versie AB 6 mei 2025

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen
Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Inhoudsopgave

1. Bestuurlijke samenvatting **4**
2. Kader en totstandkoming bedrijfsplan **6**
2.1 Achtergrond en aanleiding *6*
2.2 Externe ontwikkelingen in het VTH-stelsel *6*
2.3 Totstandkoming van het bedrijfsplan *6*
2.4 De inhoud van het bedrijfsplan *7*
2.5 Het bedrijfsplan in perspectief *8*
3. Schets fuserende organisaties ODRN en ODRA **9**
3.1 Korte schets ODRN (begroting 2025) *9*
3.2 Korte schets ODRA (Cijfers gebaseerd op begroting 2025) *9*
4. Omgevingsdienst Groene Metropool **10**
4.1 Motieven naar ODGM *10*
4.2 Visie ODGM *10*
4.3 Strategische doelen ODGM *11*
4.4 DNA van onze professionals *12*
4.5 Bestuurlijke uitgangspunten voor vorming ODGM *12*
5. Bestuurlijke en ambtelijke aansturing ODGM **14**
6. Taken, formatie en financiën **15**
6.1 Taken ODGM *15*
6.2 Formatie ODGM *16*
6.3 Financiële uitgangspunten ODGM *16*
6.4 Fusiebegroting bouw ODGM *17*
6.5 Rudimentaire begroting ODGM *18*
6.5.1 Inleiding *18*
6.5.2 Basis voor de rudimentaire begroting *18*
6.5.3 Samengevoegde begroting *18*
6.5.4 Toetsing aan robuustheidscriteria IBP VTH *19*
7. Doorkijk naar het vervolg: fusieproces, projectorganisatie en betrokkenen **20**
7.1 Fuseren doen we samen *20*
7.2 Fase 2 van richten naar inrichten *20*
7.3 Projectorganisatie van het fusieproces *21*
7.4 Rollen en verantwoordelijkheden direct betrokkenen en overleggremia bij fusieproces *24*
7.5 Ondernemingsraden *26*
7.6 Deelnemers: provincie en gemeenten *26*
8. Risico's en beheersmaatregelen **27**
8.1 Risico’s en beheersmaatregelen van het fusieproces *27*
8.1 Strategische risico's en beheersmaatregelen ODGM *28*
8.2 Operationele risico's en beheersmaatregelen ODGM *28*
8.3 Financiële risico's en beheersmaatregelen ODGM *29*
Bijlagenboek **30**
Bijlage 1: Toelichting fusiebegroting **31**
Bijlage 2: Toelichting rudimentaire begroting ODGM **34**
Bijlage 3: Robuustheid (en robuustheidscriteria) **39**

1. Bestuurlijke samenvatting

Een schone, veilige en gezonde regio Arnhem-Nijmegen

12 jaar na het ontstaan van de omgevingsdiensten leven we in een ander land. Een land dat kampt met meer schaarste en een groter aantal uitdagingen. Milieuproblematiek is heftiger en complexer geworden en er zijn nieuwe opgaven, zoals de zeer zorgwekkende stoffen, de energietransitie, de stikstofproblematiek en de klimaatdoelstellingen. Deze opgaven zorgen de komende decennia voor een transitie van de openbare ruimte: de fysieke leefomgeving gaat op de schop.

De omgevingsdiensten bevinden zich in het hart van die transitie. Als verlengde arm van politiek en bestuur zijn de omgevingsdiensten scheidsrechters op het speelveld van de fysieke leefomgeving. Wij controleren en zorgen (pro)actief dat de spelers zich aan de wet- en regelgeving houden. Met vergunningverlening, toezicht en handhaving leiden we maatschappelijke activiteiten in goede banen, binnen wettelijke kaders. Dat doen we in opdracht van onze eigenaren in het belang van een schone, veilige en gezonde leefomgeving voor onze inwoners.

Op meer vlakken is sprake van schaarste. De financiële randvoorwaarden voor onze eigenaren zijn knellender. Wij begrijpen dat dit betekent dat wij ons takkenpakket niet alleen effectief maar ook efficiënt moeten uitvoeren. Daarbij ligt de lat hoger. De lat die wij voor onszelf en voor onze dienstverlening leggen maar ook de lat die de maatschappij voor ons neerlegt. Die maatschappij is kritischer en vraagt om een nog (pro)actievere aanpak van milieuproblemen. Kortom: de urgentie is groter en de druk hoger.

De commissie Van Aartsen stelt niet voor niets dat de omgevingsdiensten in staat moeten zijn om hun rol te (kunnen) pakken in de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat. Onze rol vraagt om hoogwaardige, gespecialiseerde, technische en juridische kennis en expertise, die een effectieve en rechtmatige toepassing van het omgevingsrecht mogelijk maken. Expertise die ons in staat stelt om scheidsrechter en sparringpartner te zijn als het gaat om complexe vraagstukken en advisering over de toepassing van de omgevingswet. Met onze kennis en ervaring versterken we het gezag van de overheid door zorgvuldige besluiten te nemen die duidelijkheid scheppen, streng maar rechtvaardig houden wij toezicht met een continue focus op innovatie.

Complexe taken in een complexe wereld vragen om een hoogwaardige, wendbare en toekomstbestendige organisatie en om medewerkers die hun rol daarbinnen optimaal kunnen vervullen. Dit speelveld vraagt meer van ons als omgevingsdienst en van onze collega's, die iedere dag met hun voeten in de klei staan. We zijn trots op die collega's, en willen dat zij hun belangrijke werk kunnen blijven doen. Onze mensen maken namelijk het verschil. Ook op dit

vlak hebben we last van schaarste; schaarste op de arbeidsmarkt. Talent is gewild, binnen en buiten onze organisatie. We willen dat wij een aantrekkelijke werkgever kunnen blijven, die (ontwikkel)kansen biedt voor onze mensen. Om impact te maken in het belang van een schone, veilige en gezonde leefomgeving moeten we daarom in onze mensen en hun expertise kunnen blijven investeren. Een organisatie met voldoende body is daarvoor geen vrijblijvende wens, maar een harde eis.

Dit is de context waarbinnen de algemeen besturen van ODRN en ODRA de directies van beide organisaties hebben gevraagd om een toekomstvisie voor de nieuwe organisatie en een plan voor het fusieproces op te stellen. Voor u ligt het bedrijfsplan, die richting geeft aan de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).. Om ODGM te kunnen gaan inrichten wordt een inrichtingsplan opgesteld waarin onder meer de organisatiestructuur, de formatieomvang en -overgang en allocatie, de detailbegroting voor 2026, de ICT in de overgangsfase et cetera beschreven worden.

De mogelijke samenvoeging van twee organisaties brengt uitdagingen met zich mee. Daarvan zijn we ons bewust en daar lopen we uiteraard niet voor weg. Denk aan: verschillen in cultuur, taakvelden, werkprocessen en onzekerheid over toekomstige rollen en verantwoordelijkheden. Fuseren is een delicaat proces. Dat vraag veel van eigenaren, deelnemers en van medewerkers. Communicatie, begrip en geduld over een weer zijn daarbij sleutelwoorden. Helemaal omdat we volmondig willen toezeggen dat de winkel openblijft tijdens de verbouwing.

Mocht deze verkenning uiteindelijk uitmonden in een juridische fusie op 1 januari 2026, dan vormt die datum het startschot voor het echte werk. Het echte werk is een organisatie inrichten waarin onze medewerkers samen met onze partners invulling geven aan een gezonde balans tussen regels en groei, met solidariteit als uitgangspunt. Samen blijven we dag en nacht werken aan een daadkrachtige, wendbare en toekomstbestendige organisatie. Wij zijn en blijven de experts voor de fysieke leefomgeving: voor en na 1 januari 2026 zetten we ons met hart en ziel in voor een schone, veilige en gezonde regio Arnhem-Nijmegen. Met dezelfde inzet en dezelfde toewijding. U kunt op ons rekenen!

2. Kader en totstandkoming bedrijfsplan

2.1 Achtergrond en aanleiding

De conclusies van de commissie Van Aartsen benadrukten de urgente behoefte om het VTH-stelsel te versterken. Omgevingsdiensten moeten in staat zijn om complexe vraagstukken effectief aan te pakken en hoogwaardige, aansluitende dienstverlening te bieden. Tegelijkertijd maakt de krappe arbeidsmarkt het steeds uitdagender om de benodigde expertise en capaciteit te werven en te behouden.

Deze bevindingen hebben begin 2023 geleid tot een verkennend onderzoek naar een intensievere samenwerking tussen ODRN en ODRA. De resultaten van deze eerste verkenning tonen aan dat het bundelen van krachten tussen beide organisaties een logische stap is om het VTH-stelsel in de regio Arnhem-Nijmegen te versterken. De uitkomsten van dit onderzoek hebben in de bredere context van het Gelders Stelsel geleid tot provinciale bezinning over de toekomstige ontwikkeling van de omgevingsdiensten in Gelderland. Dankzij deze heroverweging eind 2023 is in het najaar van 2024 het inzicht ontstaan dat een fusie tussen ODRN en ODRA een essentiële eerste stap is, ook in de doorontwikkeling van het Gelders Stelsel.

De algemeen besturen van ODRN en ODRA hebben de directies van beide organisaties gevraagd om de verkenning uit 2023 verder uit te werken. Op 17 april en 6 mei zijn het ontwerp-bedrijfsplan, samen met de ontwerp-GR en het advies besluit, aan de algemeen besturen gepresenteerd. Dit advies besluit is de start voor de formele besluitvorming en markeert de overgang naar de volgende fase: de inrichtingsfase van de nieuw te vormen organisatie.

2.2 Externe ontwikkelingen in het VTH-stelsel

De complexiteit van de opgaven in de fysieke leefomgeving staan niet op zichzelf, maar komen voort uit verschillende brede maatschappelijke ontwikkelingen. Deze maatschappelijke ontwikkelingen vragen meer van omgevingsdiensten en de wijze waarop de diensten dienen bij te dragen aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Burgers, bedrijven maar ook gemeenten en provincie verwachten een professionele en kennisintensieve uitvoering van VTH-taken. Het samengaan van ODRN en ODRA tot een nieuwe grotere organisatie voor de gehele regio Arnhem-Nijmegen kan beter inspelen op deze verwachtingen en onderliggende maatschappelijke ontwikkelingen.

2.3 Totstandkoming van het bedrijfsplan

Eind 2024 hebben de AB's van ODRN en ODRA gezamenlijk de wens uitgesproken om de eerder uitgevoerde verkenning naar een juridische fusie (2023) af te ronden. Hiervoor moeten aanvullende aspecten worden onderzocht en een advies besluit worden voorgelegd aan de besturen van beide organisaties. Op basis van deze opdracht is dit bedrijfsplan tot stand gekomen.

De totstandkoming van het bedrijfsplan is aangestuurd door een stuurgroep, bestaande uit twee afgevaardigden van beide Dagelijks Besturen, beide directeuren, een secretaris en externe begeleiding. De inhoudelijke ontwikkeling van alle onderdelen in dit plan was in handen van het Fusie MT, bestaande uit beide directeuren, MT-leden van ODRN en ODRA, diverse ondersteunende functies en externe begeleiding. De externe begeleiding heeft het proces gefaciliteerd en de inbreng van het Fusie MT verwerkt tot het voorliggende document.

Dit bedrijfsplan markeert de afronding van fase 1 van het fusieproces: het "richten" van de nieuwe organisatie. In deze fase is de strategische koers bepaald en zijn de contouren van de fusieorganisatie geschetst. Na een instemming met het advies besluit start fase 2: het "inrichten" van de fusieorganisatie, waarin de plannen concreet worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

Parallel aan het opstellen van dit bedrijfsplan heeft een accountant een due diligence uitgevoerd als actualisatie van het eerdere onderzoek uit 2023. Dit onderzoek biedt waardevolle inzichten in de financiële en juridische aspecten van beide organisaties en vormt een essentieel document naast dit bedrijfsplan.

2.4 De inhoud van het bedrijfsplan

Dit bedrijfsplan beschrijft een nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM), voortgekomen uit de samenwerking tussen ODRN en ODRA. In een tijd waarin het versterken van het VTH-stelsel cruciaal is, vormt ODGM een significante stap richting een toekomstbestendige omgevingsdienst op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het plan is opgebouwd uit diverse hoofdstukken die samen een integraal beeld geven van de opzet, uitvoering en risico’s van de transitie naar ODGM.

Hoofdstuk 3 – Schets fuserende organisaties ODRN en ODRA

ODRN en ODRA gaan samen op in de nieuwe ODGM. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van beide organisaties, gebaseerd op de verkenning van 2023 en aangevuld met gedetailleerde informatie.

Hoofdstuk 4 – Omgevingsdienst Groene Metropool

In dit hoofdstuk wordt de basis gelegd voor ODGM. We beginnen met een korte schets van de motieven naar ODGM. Vervolgens worden de visie, strategische doelen en het unieke DNA van de nieuwe dienst uiteengezet. Tot slot zijn de bestuurlijke uitgangspunten voor de vorming van ODGM opgenomen.

Hoofdstuk 5 – Bestuurlijke en ambtelijke aansturing

Hier wordt uiteengezet hoe de nieuwe organisatie bestuurlijk en ambtelijk wordt aangestuurd. Deze vormt de basis voor een robuuste, toekomstbestendige organisatie.

Hoofdstuk 6 – Taken, formatie en financiën
Dit hoofdstuk richt zich op de taken, formatie en financiën van ODGM. Naast de rudimentaire begroting voor de nieuwe organisatie wordt in dit hoofdstuk ook de fusiebegroting uiteengezet.

Hoofdstuk 7 – Vervolgproces, projectorganisatie en betrokkenen
Dit hoofdstuk beschrijft het verdere verloop van het fusieproces en de projectorganisatie die de implementatie van de ODGM begeleidt. De gestructureerde aanpak zorgt ervoor dat de transitie doelgericht en efficiënt kan plaatsvinden.

Hoofdstuk 8 – Risico's en beheersmaatregelen
Tot slot worden in dit hoofdstuk de risico's van het fusieproces zelf inzichtelijk gemaakt. Maar ook de risico´s op strategisch, tactisch en operationeel niveau voor ODGM zijn in kaart gebracht. Door deze tijdig te identificeren en passende beheersmaatregelen te ontwikkelen, wordt de basis gelegd voor een robuuste en succesvolle realisatie van de ODGM.

2.5 Het bedrijfsplan in perspectief

Het bedrijfsplan is primair bedoeld voor de besturen van beide organisaties en haar eigenaren (gemeenten en provincie) om een zorgvuldig afgewogen besluit te kunnen nemen over de fusie, en biedt daarnaast de betrokken medewerkers een helder kader voor de praktische realisatie van de fusie.

Het ontwerp-bedrijfsplan, wordt op korte termijn voor zienswijze voorgelegd aan raden en Staten. Nadat de zienswijze zijn verwerkt wordt het ontwerp-bedrijfsplan in gewijzigde vorm definitief vastgesteld door de AB's. Daarnaast wordt de ontwerp-GR gelijktijdig aangeboden aan de colleges voor zienswijze.
Om de ODGM te kunnen gaan inrichten wordt een inrichtingsplan opgesteld waarin onder meer de organisatiestructuur, de formatieomvang en -overgang en allocatie, de detailbegroting voor 2026, de ICT in de overgangsfase et cetera beschreven worden. De aan te stellen beoogd directeur/kwartiermaker zal leidinggeven aan dit proces en als boegbeeld van de nieuwe organisatie optreden.

In de navolgende hoofdstukken treft u de uitwerking van de kaders en afspraken aan. Deze dienen als basis voor het inrichtingsplan waaraan in de tweede helft van 2025 gewerkt zal worden en dat moet leiden tot een bestuurlijke en juridische nieuwe dienst per 1 januari 2026. In de loop van 2026 zal de verdere operationalisering van de nieuwe dienst haar beslag krijgen. In hoofdstuk 7 van dit bedrijfsplan wordt, zoals gevraagd, een doorkijk op deze inrichtingsfase gegeven.

Met dit bedrijfsplan wordt een stevig fundament gelegd voor één toekomstbestendige omgevingsdienst in de regio Nijmegen en Arnhem.

3. Schets fuserende organisaties ODRN en ODRA

ODRN en ODRA gaan samen op in de nieuwe ODGM. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van beide organisaties, gebaseerd op de verkenning van 2023 en aangevuld met gedetailleerde informatie.

3.1 Korte schets ODRN (cijfers gebaseerd op begroting 2025)

ODRN is een kennisintensieve uitvoeringsorganisatie die diensten verleent aan zes gemeenten en de provincie Gelderland. Het werkgebied bestaat uit:

- De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen.
- Provincie Gelderland, circa 38% van de totale bijdrage.
- Totaal verzorgingsgebied van ca. 307.000 inwoners.

Het hoofdkantoor van ODRN is gevestigd in Nijmegen. De organisatie telt 196 fte, waarvan 155 fte in vaste dienst. ODRN is gespecialiseerd in complexe vergunningverlening milieu, SEVESO-taken, ketentoezicht en energietaken. Daarnaast voert ODRN grote programma's uit waaronder circulaire economie en syndru (synthetische drugs).

De jaaromzet bedraagt circa 23,8 miljoen euro, waarvan ca 17 miljoen euro voor milieutaken. De overhead bedraagt 30% van totale lasten. Het uurtarief is in 2025 109,50 euro en 117,50 voor Seveso taken.

3.2 Korte schets ODRA (Cijfers gebaseerd op begroting 2025)

ODRA is een robuuste uitvoeringsorganisatie die werkzaam is voor tien gemeenten en de provincie Gelderland. Het werkgebied bestaat uit:

- De gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.
- Provincie Gelderland, circa 28,5% van de totale bijdrage.
- Totaal verzorgingsgebied van 385.800 inwoners.

Het hoofdkantoor van ODRA is gevestigd in Arnhem. De organisatie telt 222 fte, waarvan 196 fte in vaste dienst. ODRA is gespecialiseerd in toezicht en handhaving milieu en heeft een eigen meetteam voor lucht, geur en geluid. Daarnaast voert ODRA grotere programma's uit, waaronder complexe handhaving, provinciale aandachtbedrijven, circulaire economie, energietaken en de Omgevingswet.

De jaaromzet bedraagt circa 26,7 miljoen euro, waarvan 17,1 miljoen euro voor milieutaken. De overhead bedraagt circa 26% van de totale lasten. Het uurtarief is in 2025 104,00 euro.

4. Omgevingsdienst Groene Metropool

In dit hoofdstuk wordt de basis gelegd voor de nieuwe ODGM. Eerst worden de motieven voor de totstandkoming van ODGM belicht. Vervolgens worden de visie, strategische doelen en het unieke DNA van de nieuwe dienst uiteengezet. Tot slot formuleren we de doelstelling van ODGM, waarbij de randvoorwaarden en uitgangspunten voor de opzet van de dienst duidelijk worden omschreven.

4.1 Motieven naar ODGM

De motieven voor ODGM zijn helder: de toenemende complexiteit van uitvoering en maatschappelijke opgaven vragen om, een toekomstbestendige omgevingsdienst. De grote integrale transities in de leefomgeving, de ontwikkeling van het vergunning, toezicht, handhaving en advies (VTH-A) veld en de invoering van de Omgevingswet vereisen innovatiekracht die op grotere schaal beter te realiseren is. Bovendien vullen de sterke punten van ODRA in toezicht en handhaving en de expertise van ODRN in complexe vergunningverlening elkaar perfect aan. Tot slot zijn er als uitvloeisel van het rapport van de commissie van Aartsen robuustheidscriteria (zie bijlage 3) opgesteld waaraan elke omgevingsdienst individueel moet voldoen. Hoe elke omgevingsdienst zich daartoe verhoudt is aan elke omgevingsdienst zelf om te bepalen. Het resultaat kan wel betekenen dat de samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland een andere invulling gaat krijgen. Deze overwegingen vormen samen de basis voor de juridische fusie en de totstandkoming van een robuuste, toekomstbestendige ODGM.

4.2 Visie ODGM

Bij ODGM werken we iedere dag met toewijding en expertise aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. We opereren onafhankelijk, zijn proactief en wendbaar, en we doen dit samen: Samen met onze partners zorgen we voor een gezonde balans tussen de regels en de essentie, waarbij solidariteit tussen de deelnemers het uitgangspunt is.

Wij zijn de betrouwbare regionale partner voor gemeenten en provincie. Met onze kennis en ervaring versterken we het gezag van de overheid door zorgvuldige besluiten te nemen die standhouden, streng maar rechtvaardig toezicht te houden en een continue focus te hebben op verbetering en slimmer werken. Expertise is de fundering van onze diensten, deze wordt versterkt door heldere communicatie – of we nu in contact zijn met inwoners, bedrijven of overheden.

Onze mensen maken het verschil. Deskundigheid, verantwoordelijkheid, betrouwbaarheid en bevlogenheid zijn onze drijfveren. We doen wat we beloven en zetten onze kennis proactief in, ook om het beleid van onze deelnemers te ondersteunen. Zo benutten we onze uitvoeringskracht optimaal en dragen we actief bij aan een toekomstbestendige leefomgeving.

ODGM: Betrouwbaar, bevlogen en verantwoordelijk. Wij zijn de experts voor de fysieke leefomgeving.

4.3 Strategische doelen ODGM

Voortvloeiend uit onze visie, streeft de nieuwe organisatie de volgende strategische doelen voor 2030 na:

Wij zijn een betrouwbare partner met impact

Wij zijn dé betrouwbare partner voor onze stakeholders, met een duidelijke en merkbare toegevoegde waarde. Bij ons geldt: afspraak is afspraak. We werken efficiënt binnen de gestelde (financiële) kaders en nemen proactief onze rol in het speelveld. Of het nu gaat om burgers, bedrijven of partners: wij zijn een vanzelfsprekende en gewaardeerde gesprekspartner. Onze betrokkenheid en daadkracht maken het verschil.

Uitmuntende uitvoering gedreven door kennis en maatschappelijke impact

Wij voeren onze VTH-A werkzaamheden zorgvuldig, betrouwbaar en met oog voor de omgeving uit. Als kennisrijke uitvoeringsorganisatie combineren we expertise met een daadkrachtige uitvoering. Onze drijfveer? Het creëren van publieke waarde met regionale en lokale impact. We zijn een efficiënte, transparante en deskundige organisatie die continu leert, innoveert en integraal samenwerkt.

Wendbaar en verbonden in een dynamische omgeving

Wij zijn een flexibele en omgevingsbewuste organisatie die voortdurend de verbinding zoekt tussen binnen en buiten. Opgavegericht werken is onze uitdaging en onze kracht. In het complexe netwerk van overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties pakken wij een actieve rol. We begrijpen hoe ontwikkelingen in onze omgeving ons beïnvloeden – en andersom. Door strategisch te handelen versterken we onze positie en vergroten we onze impact voor de toekomst.

Warm en zakelijk werkgeverschap

We staan voor een mooie dienst. We streven naar een lerende organisatiecultuur waar medewerkers volledig tot hun recht kunnen komen, waar aandacht is voor de werk-privébalans en waar medewerkers en management zich veilig voelen.

4.4 DNA van onze professionals

Onze professionals kun je herkennen aan het feit dat zij:

- Staan voor hun vak. Over de benodigde kennis en expertise beschikken om te weten waar activiteiten te grote risico's op schade aan de leefomgeving met zich meebrengen en kunnen dit ook helder maken aan betrokkenen, ze zijn daarover heel transparant.
- Verantwoordelijkheid nemen bij het oplossen van problemen, initiatief tonen en zich betrokken voelen bij het resultaat. Mensen met eigenaarschap handelen proactief, lossen problemen op en voelen zich verantwoordelijk voor zowel successen als de fouten
- Bevlogen zijn in de uitvoering van hun werk. Anders gezegd: Onze professionals kijken over grenzen heen, zijn creatief in het bedenken van wegen om de kwaliteit van de leefomgeving optimaal te beschermen
- Doen wat ze zeggen en zeggen wat ze doen, oftewel: Duidelijk communiceren over de verwachtingen, eisen en consequenties en over het verloop van het proces. Daarbij weten onze mensen zich tevens goed te verplaatsen in degene(n) met wie zij te maken hebben. Dat maakt dat onze medewerkers niet afwachten doch proactief acteren.

Hierboven beschrijven we de kernwaarden van onze nieuwe organisatie. Deze zijn belangrijk voor de identiteit van onze organisatie. Ze geven ons allemaal, management en medewerkers, houvast en het gevoel dat ze aan iets belangrijks bijdragen. Dat motiveert en bepaalt onze houding en gedrag en maakt bovendien dat wij als organisatie in staat zijn onze pay-off 'betrouwbaar, bevlogen en verantwoordelijk' iedere dag waar te maken.

4.5 Bestuurlijke uitgangspunten voor vorming ODGM

De AB's van ODRN en ODRA hebben de volgende randvoorwaarden onderschreven bij het *voornemen om te gaan fuseren, het fusieproces en de te vormen nieuwe gefuseerde organisatie*.

Bestuurlijke uitgangspunten bij *het voorgenomen fusiebesluit*:

1. Er is duidelijkheid over het proces rondom de keuze van het leiderschap van de toekomstige gefuseerde organisatie en waar mogelijk ook over de persoon.
2. De door de eigenaren ingebrachte takenpakketten blijven in elk geval de komende drie jaar gelijk aan die van 2025.
3. De eigenaren van de huidige organisaties draaien zelf op voor eventuele tekorten over de jaren 2024 en 2025 (gescheiden begrotingen en -jaarrekeningen).
4. Beide organisaties brengen bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotatie voorzieningen in.

5. Er is sprake van een duidelijke besturingsstructuur die noodzakelijk is om de besluitvorming tijdens het fusieproces te stroomlijnen. Dit betekent dat rollen, verantwoordelijkheden en besluitvormingsprocedures goed gedefinieerd moeten zijn.
6. Fuseren is een delicaat proces en vraagt derhalve om zorgvuldige communicatie. De randvoorwaarde is dat er één centrale communicatiestrategie moet komen, zowel naar medewerkers toe als naar besturen en naar raden en Staten.

Bestuurlijke uitgangspunten wat betreft *het fusieproces*:

1. ODRA en ODRN blijven in 2025 nog functioneren als afzonderlijke organisaties. De fusieorganisatie richt zich volgens planning op een start van de uitvoering op 1 januari 2026. Concreet: Het formele besluit om te fuseren is gepland eind 2025, nadat alle colleges in stemmen (na toestemming van raden en Staten).
2. Strategische en operationele integratie: Er moet een helder plan zijn voor de strategische en operationele integratie van de fusiepartners, inclusief IT-systemen, organisatiebeleid, werkprocessen en organisatiestructuren. Dit plan moet gericht zijn op het creëren van synergiën zonder verstoring van de primaire taken.
3. Culturele integratie: De culturele verschillen tussen de fuserende partijen moeten worden geïdentificeerd, omdat deze een grote invloed kunnen hebben op de slagingskans van de fusie. Het is essentieel om te investeren in het creëren van een gezamenlijke bedrijfscultuur passend bij een vernieuwende omgevingsdienst en om medewerkers goed te begeleiden in het veranderproces.
4. Er wordt voor het fusieproces gewerkt met een fusiebegroting. Die kosten zitten nu niet in de begroting 2025. Kosten en ureninzet voor het fusieproces worden gelijkelijk verdeeld over ODRN en ODRA. Daarbij kijken we ook naar de financiële middelen die het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ter beschikking wil stellen.
5. Tijdens het fusieproces worden zowel de afzonderlijke DB's en AB's op de hoogte gehouden over de voortgang als de ambtelijke opdrachtgevers, zowel op het niveau van de regisseurs/accountmanagers als op managementniveau.
6. De CAO's zullen gelijk zijn; de nadere inkleuring zal hier en daar verschillen. Uitgangspunt hierbij is dat we kiezen wat het beste is voor de nieuwe organisatie. Daarbij zijn er geen heilige huisjes en is HR21 leidend.
7. Medewerkers worden betrokken door hen mee te laten denken en mee te laten werken aan de verdere inrichting van processen en organisatie.
8. De ondernemingsraad wordt nadrukkelijk aangehaakt, niet alleen op de wettelijk verplichte momenten. Op een tijdig moment zal ook de bijzondere ondernemingsraad worden ingericht. Dit is nodig omdat de beide ondernemingsraden samengevoegd moeten worden.
9. De beide besturen stellen gezamenlijk hetzelfde extern bureau(s) aan als begeleider(s) van het fusieproces.

Bestuurlijke uitgangspunten voor wat betreft *nieuwe gefuseerde organisatie*:

1. Zowel tijdens het fusieproces als de eerstkomende drie jaar na afloop van het fusieproces is geen sprake van een bezuinigingsdoelstelling. De fusie richt zich op kwaliteitsoordelen zoals beschreven in de verkenning[1].
2. De nieuwe fusieorganisatie voldoet aan alle robuustheidscriteria (zie bijlage 3). De fusie moet resulteren in een financieel sterke omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke trend van een robuuste, integrale, kwalitatief hoogwaardige omgevingsdienst en een aantrekkelijke werkgever. Waarbij de huidige hoge kwaliteit van de VTH-dienstverlening minimaal gehandhaafd blijft tijdens en na het fusieproces. Daarnaast moet de organisatie zowel bouw- als milieutaken kunnen uitvoeren.
3. Nieuwe mogelijkheden voor aansluiting van andere omgevingsdiensten in Gelderland worden op zijn vroegst pas één jaar nadat het formele fusieproces is afgerond, bestuurlijk afgewogen. Dit na een formeel verzoek aan het Dagelijks Bestuur van de fusieorganisatie.
4. Beide fysieke locaties (Nijmegen en Arnhem) blijven vooralsnog operationeel. Specifiek zal aandacht worden besteed aan het behouden van lokale kennis en het waarborgen van de dienstverlening voor alle deelnemende gemeenten.
5. Besturingsfilosofie: Voor de aansturing geldt dat ook in de nieuwe organisatie voldoende aandacht moet zijn voor medewerkers en tijd voor management. De nieuwe organisatie moet erin voorzien dat medewerkers genoeg persoonlijke aandacht krijgen van de leidinggevenden en dat er genoeg tijd is om samen inhoudelijke afwegingen te maken, naast de verdere ontwikkeling van de organisatie.
6. Kwaliteit wordt om vraagstukken heen georganiseerd: We organiseren competenties, kennis en vaardigheden rondom vraagstukken, in plaats van langs afdelingen. Het gaat om innovatie, slim elkaar vinden en samenwerken.
7. De dienstverlening door de nieuwe organisatie mag niet duurder worden dan dat deze nu is.
8. De kwartiermaker voor de nieuwe organisatie verbindt zich minimaal voor drie jaar aan het bouwen van de nieuwe organisatie.

Deze uitgangspunten zijn onderschreven in de AB'en van 19 december 2024 en maken integraal onderdeel uit van dit fusierapport als toetssteen voor het fusieproces.

5. Bestuurlijke en ambtelijke aansturing ODGM

De besturing van ODGM vindt plaats via het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, conform de kaders van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Hiermee blijft de 'governance' min of meer in lijn met de huidige bestuursstructuren van ODRA en ODRN. Ook de bestaande dienstverleningsrelaties, uitgevoerd via de DVO's, blijven gehandhaafd; wel dienen deze DVO's in de praktijk te worden aangepast om optimaal aan te sluiten bij de nieuwe organisatie.

[1] Bedoeld wordt dat er geen bezuinigingsdoelstelling ligt op de overhead. Opdrachtgevers bepalen zelf, in overleg met de omgevingsdienst, het volume van de ingebrachte werkzaamheden.

Er is één directeur van ODGM, aangesteld door het bestuur, die tevens als formele werkgever fungeert voor alle medewerkers. Deze centrale aanstelling garandeert een eenduidig leiderschap en een consistente koers binnen de organisatie. Het Dagelijks Bestuur (DB) vormt hierbij de operationele schakel die de dagelijkse uitvoering van beleid en processen coördineert.
Voor de interne besturing van ODGM is een aantal uitgangspunten van cruciaal belang:

- Persoonlijke aandacht en samenwerking: Medewerkers krijgen voldoende persoonlijke aandacht, en er is ruimte voor gezamenlijke, inhoudelijke afwegingen. Hierdoor blijft de 'span of attention' beheersbaar.
- Kwaliteit en vraagstukken: Kwaliteit staat centraal en wordt rondom concrete vraagstukken georganiseerd. De focus ligt op het overstijgend vinden van oplossingen, waarbij afdelingen niet als op zichzelf staande entiteiten opereren. Kwaliteit van de uitvoering borgen en verbeteren is immers leidend voor ODGM. In fase 2 zal nader worden uitgewerkt wat daar precies onder wordt verstaan en hoe dit wordt gemonitord.
- Leiderschap: Het leiderschap is gericht op de medewerkers, waarbij duidelijke kaders van de professionele ruimte worden gehanteerd. Iedereen kent zijn of haar rol en positie binnen de organisatie en neemt daarbinnen zijn of haar verantwoordelijkheid.
- Professionele ontwikkeling: Medewerkers zijn taakvolwassen en nieuwsgierig; zij kunnen zelf professionele afwegingen maken en onderbouwen, maar staan tevens open voor feedback en reflectie. Er wordt actief van elkaar geleerd en gestreefd naar voortdurende professionele groei, ondersteund door het leiderschap.
- Integrale verantwoordelijkheid van managers: Managers dragen de volledige verantwoordelijkheid voor hun team of afdeling, zowel voor de inhoudelijke resultaten als voor alle bijbehorende PIOFAH-taken.

Deze gecombineerde bestuurlijke, via het Dagelijks Bestuur, en ambtelijke aansturing vormt de solide basis voor een robuuste, toekomstbestendige organisatie die in staat is de complexe uitdagingen van de fysieke leefomgeving en de VTH-taken op hoog niveau uit te voeren.

6. Taken, formatie en financiën

6.1 Taken ODGM

Vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bouw vormen de kerntaken van ODGM. Op beide domeinen biedt ODGM daarnaast juridische ondersteuning en specialistische advisering. Denk hierbij aan: constructieve veiligheid, brandveiligheid, natuurinclusief bouwen, lucht, geluid, bodem, water, licht, omgevingsveiligheid en milieumetingen. In het inrichtingsplan worden al deze taken nader uitgewerkt. Als een van de zes omgevingsdiensten in Nederland met Seveso-taken houdt ODGM toezicht op bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken, om risico's voor de volksgezondheid en het milieu te minimaliseren. Daarnaast beschikt ODGM over een gespecialiseerd team dat zich richt op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit, zoals het opsporen en aanpakken van illegale activiteiten, waaronder het dumpen van drugsafval en hennepteelt.

Eén van de bestuurlijke uitgangspunten die is geformuleerd is dat de door de eigenaren ingebrachte takenpakketten in elk geval de komende drie jaar gelijk blijven aan die van 2025.

6.2 Formatie ODGM

Bij de vorming van de nieuwe organisatie geldt het principe dat iedereen meegaat en waar mogelijk in dezelfde functie wordt geplaatst. De totale vaste formatie bedraagt circa 351 fte (gebaseerd op begrotingen 2025 ODRN en ODRA) en vormt de basis voor de verdere uitwerking van organisatorische en financiële aspecten. Deze formatie dient als input voor:

- De omvang en structuur van ODGM, inclusief de indeling in afdelingen, teams en ondersteunende functies.
- Het vaststellen van de benodigde overhead en ondersteunende capaciteit.
- De berekening van de totale kosten, zoals salarissen en voorzieningen.

De beschikbare formatie van de deelnemende organisaties wordt als uitgangspunt genomen. Een belangrijke randvoorwaarde. Daar bovenop zal tevens sprake zijn van de inzet van inhuur (als flexibele schil). Het streven is een maximum percentage inhuur van 15%.

6.3 Financiële uitgangspunten ODGM

Voor de begroting van de nieuw te vormen ODGM is een aantal uitgangspunten door de besturen meegegeven:

- Zowel tijdens het fusieproces als de eerstkomende drie jaar na afloop van het fusieproces is geen sprake van een bezuinigingsdoelstelling. De fusie richt zich op kwaliteitsoordelen zoals beschreven in het verkennende onderzoek uit 2023.
- De nieuwe fusieorganisatie voldoet tenminste aan alle robuustheidscriteria. De fusie moet resulteren in een financieel sterke omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke trend van een robuuste, integrale, kwalitatief hoogwaardige omgevingsdienst en een aantrekkelijke werkgever.
- Beide organisaties brengen bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotatie voorzieningen in.
- Er wordt voor het fusieproces gewerkt met een fusiebegroting. Die kosten zitten nu niet in de begroting 2025. Kosten en ureninzet voor het fusieproces worden gelijkelijk verdeeld over ODRN en ODRA. Daarbij kijken we ook naar de financiële mogelijkheden die het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ter beschikking wil stellen en doen we een verzoek om ondersteuning aan de provincie Gelderland. Indien er de noodzaak is om naar een alternatief te kijken (bijvoorbeeld inzet reserves) dan worden de beide besturen daarover geconsulteerd.
- De door de eigenaren ingebrachte takenpakketten blijven in elk geval de komende drie jaar gelijk aan die van 2025.
- De eigenaren van de huidige organisaties draaien zelf op voor eventuele tekorten over de jaren 2024 en 2025 (gescheiden begrotingen en -jaarrekeningen).

6.4 Fusiebegroting bouw ODGM

Het fusieproces vindt plaats naast de huidige dienstverlening van beide OD'en aan haar deelnemers. Daarmee kost het veranderproces extra capaciteit en geld. Met de fusiebegroting is hier in de basis in voorzien. Tegelijkertijd is de ervaring dat in de uitvoering er op bepaalde momenten, punten en medewerkers extra (capaciteits- en tijds)druk ontstaat. Dit is niet geheel te voorkomen.

De fusiebegroting geeft inzicht in de kosten die samenhangen met de verschillende fasen van de fusie.

Tabel 1: fusiebegroting ODGM

	Omschrijving	Fase 1 (t/m medio april)	Fase 2 (tot 1 jan 2026)	Fase 3 (na 1 jan 2026)	Totaal 1e en 2e fase (tot 1 jan 2026)
1	Externe onderstening fusieproces	€ 84.000	€ 137.000	NB	€ 221.000
2	Externe inhuur specialistische kennis en begeleiding werkgroepen		€ 200.000	NB	€ 200.000
3	Plaatsing procedure, incl. functieboek en functiewaardering		€ 75.000		€ 75.000
4	Kosten voortvloeiend uit sociaal plan			NB	
5	ICT		€ 300.000	NB	€ 300.000
6	Communicatiekosten (o.a. omzetting huisstijl, inzet communisatiemiddelen)		€ 75.000	NB	€ 75.000
7	Due Diligence	€ 50.000			€ 50.000
8	Medezeggenschap		€ 30.000		€ 30.000
9	Extra inhuur ter vervanging medewerkers in fusieproces		€ 213.000	NB	€ 213.000
10	Onvoorzien (10% over het totale budget)		€ 114.000	NB	€ 114.000
	Totaal	**€ 134.000**	**€ 1.144.000**		**€ 1.278.000**

In bijlage 1 van dit bedrijfsplan is een toelichting en onderbouwing opgenomen van de verschillende posten. Hierin wordt per post uiteengezet welke uitgangspunten en berekeningen hieraan ten grondslag liggen, zodat inzichtelijk wordt hoe de financiële en inhoudelijke keuzes tot stand zijn gekomen.

De kosten voor de fusie worden gelijkelijk verdeeld over ODRA en ODRN. De dekking voor fase 1 wordt gerealiseerd uit de exploitaties van beide OD's. De dekking van de fusiebegroting voor fase 2 is nog niet gerealiseerd. Een belangrijke mogelijkheid om de fusiekosten (deels) te compenseren is het indienen van een aanvraag bij het ministerie van IenW. Dit betreft een (incidentele) subsidie aanvraag van 500k. Daarnaast is er een mogelijkheid om op de aangevraagde subsidie voor Robuustheid in te zetten. Dit betreft een subsidie van 250k per organisatie, gezamenlijk 500k. Tenslotte wordt ook een financiële bijdrage aan de provincie gevraagd. Met deze subsidies en bijdragen kunnen de kosten van fase 2 grotendeels gedekt worden. De fusiebegroting en de realisering van de financiering/dekking wordt strak gemonitord. Er worden geen financiële verplichtingen aangegaan als de dekking niet is gerealiseerd. De realisatie van de fusiekosten wordt strak gemonitord ten opzichte van de financiële kaders van de begroting.

6.5 Rudimentaire begroting ODGM

6.5.1 Inleiding

De rudimentaire begroting is een basale begroting, zonder uitgebreide details of analyses. In de due diligence wordt verdiepend ingegaan op de financiële haalbaarheid van de fusie alsmede de (financiële) risico's en mitigerende maatregelen.

De rudimentaire begroting is dus een voorlopige globale financiële uitwerking die inzicht geeft in de verwachte inkomsten en uitgaven van ODGM, zonder dat alle gegevens van de nieuwe dienst al zijn bepaald. De basis voor de rudimentaire begroting is de optelling van de goedgekeurde begrotingen 2025 van beide omgevingsdiensten. Voor 2026 moeten de begrotingen van ODRA en ODRN nog worden vastgesteld. De optelsom van beide begrotingen (2026) vormen het financiële kader voor de inrichting van de nieuwe Omgevingsdienst voor 2026. De begrotingscyclus voor 2026 doorloopt in beiden organisaties het reguliere begrotingsproces van vaststelling.

In fase 2 zal op basis van de begrotingen 2026 een interne programmabegroting opgesteld gaan worden en zal de begroting 20227 voor ODGM uitgewerkt gaan worden. Hierin zal o.a. de omvang van de taken per deelnemer voor 2027 en de nog te nemen besluiten over bijvoorbeeld de nieuwe organisatie en management inrichting verwerkt worden en ook de uniformering van de PDC en financieringssystematiek. Daarbij wordt nadrukkelijk vermeld dat de staffel in de nieuwe GR geen leidend principe zal zijn voor het toedelen van gemeenschappelijke kosten. Door dit fusieproces wordt er voor begroting 2026 afgeweken van het reguliere begrotingsproces omdat de nieuwe GR pas op 1 januari 2026 wordt opgericht.

6.5.2 Basis voor de rudimentaire begroting

De basis voor de rudimentaire begroting is de optelling van de goedgekeurde begrotingen 2025 van ODRN en ODRA omdat de begrotingen 2026 nog niet beschikbaar zijn. De begrotingen 2025 zijn gecontroleerd op eenmalige kosten en opbrengsten, zodat er inzicht is in de structurele kosten en baten. Onderdelen waarvan nu al duidelijk is dat deze in 2026 (en de jaren daarna) anders zullen zijn, zijn separaat weergegeven. Er is een aparte paragraaf opgenomen van de fusiebegroting waar de eenmalige kosten van de fusie van de nieuwe dienst zijn weergegeven. Deze begroting is weergegeven in hoofdstuk 6.4. In de rudimentaire begroting is geen rekening gehouden met deze fusiekosten.

6.5.3 Samengevoegde begroting

In tabel 4 staan de ontwerpbegrotingen voor 2025 voor ODRN en ODRA en de samengevoegde (rudimentaire) begroting voor ODGM.

Tabel 2: samengevoegde begroting als basis voor begroting ODGM

	Begroting 2025 ODRN		Begroting 2025 ODRA		Samengevoegde begroting	
Baten						
Partners	21.139		18.446		39.585	
Provinciale programma's	1.357		5.562		6.919	
Omgevingsdiensten/ bovenregionale bijdragen	858		601		1.459	
Derden en overige baten	465		2.120		2.585	
Totaal Baten	**23.819**		**26.729**		**50.548**	
Lasten						
Salariskosten	15.162	64%	18.647	70%	33.809	67%
Inhuur	5.054	21%	3.317	12%	8.371	17%
Overige personeelskosten	316	1%	871	3%	1.187	2%
Opleidingskosten	455	2%	559	2%	1.014	2%
Huisvesting, facilitair en mobiliteit	996	4%	841	3%	1.837	4%
ICT en informatiebeheer	1.634	7%	900	3%	2.534	5%
Advieskosten, accountancy en communicatie	139	1%	357	1%	496	1%
Overige kosten	102	0%	37	0%	139	0%
Risico's (onvoorzien)			134	1%	134	0%
Programmakosten	275	1%	708	3%	983	2%
Bijdrage regionaal stelsel	461	2%	358	1%	819	2%
Kapitaallasten	150	1%			150	0%
Frictie overhead	-925	-4%			-925	-2%
Totale lasten	**23.819**		**26.729**		**50.548**	

Bedragen in EUR x €1.000

Er is nog geen rekening gehouden met het wegvallen van onderlinge transacties tussen ODRA en ODRN, circa € 430k in 2025.

De verwachting is dat in 2026 de omvang van de (sluitende) begroting van ODRA stijgt naar € 27,80 miljoen. Dit is met name gebaseerd op de prijsindex. De begroting van de ODRN kent een omvang (sluitende) begroting van ca € 24,99 miljoen. In totaliteit betekent dat een gezamenlijke begroting van € 52,79 miljoen in 2026.

In bijlage 2 is het gehele hoofdstuk van de rudimentaire begroting opgenomen, inclusief incidentele effecten, risico's en het voldoen aan de financiële robuustheidscriteria.

6.5.4 Toetsing aan robuustheidscriteria IBP VTH

De samengevoegde begroting voldoet aan de volgende financiële robuustheidscriteria zoals gesteld in IBP-VTH verband:

- Innovatie: Er is minimaal 1% van de begroting beschikbaar als vrij besteedbaar budget voor innovatie.
- Het opleidingsbudget voldoet aan de norm van tenminste 3% van de totale loonsom.
- Omvang: De totale omzet van de omgevingsdienst voor basis- en milieu gerelateerde taken, inclusief overhead, voldoet aan een vastgestelde geïndexeerde norm van € 16,5 miljoen (prijspeil 2023).

- Continuïteit: Het voldoen aan de weerstandsratio van 0.8 volgt na vaststelling van de jaarrekeningen 2024.

7. Doorkijk naar het vervolg: fusieproces, projectorganisatie en betrokkenen

Dit hoofdstuk beschrijft het verdere verloop van het fusieproces en de projectorganisatie die de implementatie van de ODGM begeleidt. De gestructureerde aanpak zorgt ervoor dat de transitie efficiënt en doelgericht kan plaatsvinden.

7.1 Fuseren doen we samen

Het bouwen van onze nieuwe dienst ODGM doen we met elkaar. Hierbij is van belang dat alle betrokkenen zich daadwerkelijk verbonden voelen met het proces, hun rol kennen en weten wanneer en waarover communicatie plaatsvindt.

Een fusie doe je samen, waarbij ieder vanuit zijn eigen positie en rol bijdraagt. Deze rollen verschillen in de mate van betrokkenheid: sommige groepen worden geïnformeerd over de voortgang, andere worden geconsulteerd voor hun inbreng en expertise, en weer andere hebben een besluitvormende rol in het proces. Met inachtneming van het noodzakelijke tempo investeren we actief in het meenemen van alle betrokkenen, zodat we gezamenlijk bouwen aan de ODGM.

7.2 Fase 2 van richten naar inrichten

Met het nemen van het adviesbesluit van de AB's op basis van het ontwerp-bedrijfsplan, de ontwerp-GR-tekst en begroting is fase 1 (richting bepalen) van het fusieproces afgerond. De formele besluitvorming volgt daarna door de colleges.

Intussen start de inrichtingsfase (fase 2) waarin de nieuwe organisatie wordt uitgewerkt en ingericht zodat de ODGM op de voorgenomen datum van 1 januari 2026 bestuurlijk/juridisch operationeel is. Onderdeel van de inrichtingsfase is de definitieve besluitvorming tot fusie door de deelnemers van de huidige OD'en. Het is daarbij vanzelfsprekend dat beide AB-en in hun rol van eigenaar blijven meedenken over de verdere inrichting en ontwikkeling van de nieuwe dienst.

De inrichtingsfase omvat alle stappen en activiteiten die nodig zijn om als ODGM juridisch, organisatorisch en fysiek van start te kunnen gaan en te kunnen opereren. Dit is de planning waarop we koersen. Dit vraagt tempo en betekent ook dat in de inrichtingsfase niet alles gereed hoeft en kan zijn en niet alles in detail uitgewerkt hoeft en kan worden. Als voorbeeld, welke checklists in de uitvoering worden gebruikt kan ook na de fusiedatum worden bepaald. De implementatie stopt niet op de fusiedatum. Vanuit het perspectief van tempo maken is voor de uit te voeren stappen een onderscheid gemaakt in 'must have' en 'nice to have'.

Een effectieve manier om tempo te maken in de transitie naar ODGM is te werken vanuit het bestaande. ODRN en ODRA functioneren al jaren en hebben elk hun eigen werkwijzen, tools en processen ontwikkeld. Waar deze overeenkomen, kunnen ze direct worden benut; waar

verschillen bestaan, worden doelmatige keuzes gemaakt. Door niet alles vanaf de tekentafel opnieuw te ontwerpen, maar een vlootschouw toe te passen, wordt een efficiënte en pragmatische aanpak gehanteerd. In fase 2 vraagt een aantal cruciale onderwerpen om aandacht en besluitvorming, waaronder:

- Plaatsingsproces: sociaal plan, functieboek en HR-beleid.
- Werkprocessen, werkwijze en cultuur.
- Inrichten van het Besluitvormingsproces m.b.t. de GR: faciliteren van besluitvorming, mandaatbesluit en verordeningen.
- Herinrichting en invlechten van de bedrijfsvoering: financieel plan, P&C-cyclus en PIOFACH.
- Visie op en uitwerking van opdrachtgever- opdrachtnemerschap.

Een separaat plan van aanpak fase 2 (ook wel: inrichtingsplan) is opgesteld, waarin alle thema's in concrete opdrachten worden uitgewerkt, inclusief afhankelijkheden en andere aandachtspunten. Dit plan vormt de leidraad voor een gestructureerde en daadkrachtige uitvoering van de transitie naar ODGM.

7.3 Projectorganisatie van het fusieproces

In fase 2 van het fusieproces werken we met een projectorganisatie die bestaat uit een bestuurlijke stuurgroep, een fusie MT, een aantal werkgroepen en een ambtelijke klankbordgroep. De projectorganisatie heeft als hoofdtaak om het fusieproces uit te voeren en de nieuwe gefuseerde organisatie te realiseren.

De projectorganisatie bereidt besluiten voor over de richting en inrichting van de nieuwe organisatie, waarbij formele besluitvorming plaatsvindt in de daarvoor bestemde bestuurlijke organen. De projectorganisatie zorgt voor de juiste afstemming en verbinding met alle betrokken partijen.

Deze projectorganisatie sluit dus aan op de bestaande bestuurlijke en ambtelijke structuren van beide organisaties, waaronder:

- Dagelijkse Besturen van ODRA en ODRN
- Algemene Besturen van ODRA en ODRN
- Ambtelijke overleggen van beide diensten
- Gemeenteraden en Provinciale Staten
- Ondernemingsraden van beide diensten
- Medewerkers van beide organisaties

In figuur 1 is deze projectorganisatie schematisch weergegeven.

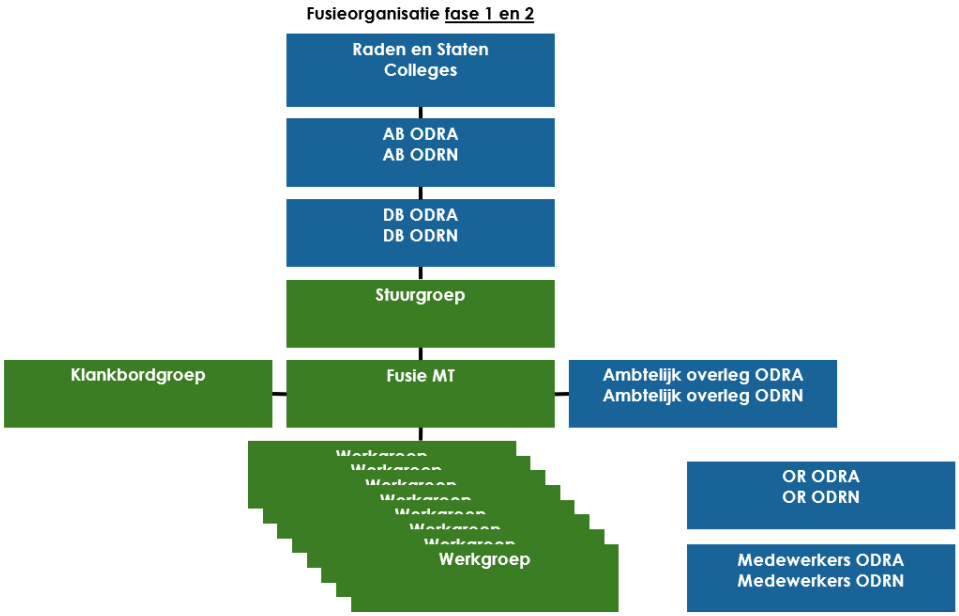

Figuur 1: Fusieorganisatie fase 1 en 2

Stuurgroep

Rol, taak en bevoegdheid

De stuurgroep is eindverantwoordelijk voor het fusieproces en heeft een sturende en monitorende rol. Ze stuurt op de majeure mijlpalen en monitort de voortgang van het fusietraject. De stuurgroep denkt actief mee in het proces en besluitvorming, bereidt stukken voor de besturen voor. De stuurgroep heeft de taak om de besturen van beide gemeenschappelijke regelingen en de afzonderlijke colleges, raden en Staten mee te nemen in het proces. De DB-leden in de stuurgroep onderhouden nauw contact met hun DB's en zorgen voor tijdige betrokkenheid van de DB's om een efficiënte doorleiding van stukken naar de AB's mogelijk te maken. De stuurgroep legt verantwoording af aan beide DB's. De stuurgroep wordt voorbereid door het fusie MT.

Samenstelling

De stuurgroep bestaat uit:

- Vier DB-leden (twee leden van ODRN en twee leden van ODRA)
- Beide directeuren (ODRN en ODRA) / beoogd directeur van de nieuwe organisatie
- Een externe begeleider
- Een secretaris

De stuurgroep komt eens in de zes weken, en indien nodig frequenter, bijeen.

Fusie MT

Rol, taak en bevoegdheid

Het fusie MT fungeert als projectteam en is verantwoordelijk voor de operationele uitvoering van het fusieproces. Het is gericht op de bouw van de nieuwe organisatie, stemt af en bespreekt de

input en (tussen)resultaten zoals deze vanuit de verschillende werkgroepen worden aangeleverd. Het fusie-MT stuurt (aan de hand van heldere opdrachten) de werkgroepen aan en zorgt voor de terugkoppeling richting en input vanuit de beide werkorganisaties. De voorzitter is één van de directeuren, geeft leiding aan het fusie MT en brengt resultaten naar de stuurgroep. Het fusie MT heeft ook de rol en taak om een soepele overgang te bevorderen naar fase 3 en 4. Het gehele traject wordt met externe ondersteuning uitgevoerd, waarbij de regie bij de stuurgroep en het fusie MT blijft. De ondersteuning bestaat uit procesbegeleiding van het fusie MT en de werkgroepen en de inhuur van diverse experts die noodzakelijk zijn voor concrete (tussen)resultaten.
Het fusie MT wordt voorbereid door de extern begeleider en afvaardiging ODRN en ODRA.

Samenstelling
Het fusie MT bestaat uit:

- Twee leden MT ODRN
- Twee leden MT ODRA
- Beide directeuren (ODRN en ODRA) / beoogd directeur van de nieuwe organisatie
- Extern begeleider
- Communicatiemedewerker
- Organisatie jurist
- Bestuurssecretaris

Het fusie-MT komt tweewekelijks bijeen. In fase 2 nemen de vertegenwoordigers van de werkgroepen op uitnodiging ook deelaan het fusie MT.

Werkgroepen
Rol, taak en bevoegdheid
De werkgroepen zijn verantwoordelijk voor het - aan de hand van heldere opdrachten van het fusie MT - uitwerken van specifieke deelonderwerpen van de fusie (zie verder bijlage 1). Iedere werkgroep heeft een projectleider die primair verantwoordelijk en aanspreekpunt is voor de op te leveren deelproducten. De werkgroepen zijn bedoeld om op onderdelen zaken nader uit te werken en komen naar behoefte bijeen, afhankelijk van aantal en aard van de uitwerkingsvraagstukken. De werkgroepen worden voorbereid door de projectleider

Samenstelling
Elke werkgroep bestaat uit:

- Medewerkers / leidinggevenden uit beide organisaties (ODRN en ODRA)
- Een (in- of externe) projectleider
- Waar nodig aangevuld met externe expertise

Klankbordgroep (extern)
Rol, taak en bevoegdheid

De klankbordgroep heeft de rol in het fusieproces, om de deelnemers nauw te betrekken bij de ontwikkeling van de nieuwe organisatie. De klankbordgroep wordt door het fusie MT geïnformeerd en geconsulteerd over inhoudelijke en procesmatige vraagstukken, waarbij de klankbordgroep vanuit haar expertise als spiegel fungeert.

De klankbordgroep vormt dus het platform om de deelnemers goed te informeren en hun kennis en ervaring te benutten voor het fusieproces. Door deze structurele betrokkenheid wordt geborgd dat het perspectief van de deelnemers meegenomen wordt in de vormgeving van de nieuwe organisatie.

De bijeenkomsten worden voorbereid door het fusie MT. De klankbordgroep geeft advies aan het fusie MT, dat het advies beoordeelt, indien nodig maatregelen treft en het samen met de stukken naar de stuurgroep stuurt.

Samenstelling
De klankbordgroep bestaat uit:

- Vier deelnemers van ODRN
- Drie deelnemers van ODRA
- Eén vertegenwoordiger van de provincie
- Vertegenwoordiging van beide MT's

De klankbordgroep komt periodiek bijeen en de samenstelling wordt bevestigd door de stuurgroep. Tevens kan de klankbordgroep extra bijeen geroepen worden indien dat noodzakelijk blijkt.

7.4 Rollen en verantwoordelijkheden direct betrokkenen en overleggremia bij fusieproces

Tijdens het fusieproces blijven ODRN en ODRA zelf verantwoordelijk voor het continueren van de eigen dienstverlening en de eigen exploitatie. Dit waarborgt de kwaliteit en continuïteit van dienstverlening aan inwoners en bedrijven.

Tegelijkertijd werken beide omgevingsdiensten waar mogelijk al samen in het licht van de aanstaande fusie. Het gezamenlijk werken binnen de projectorganisatie creëert een voorbeeldfunctie voor beide organisaties en laat zien dat de toekomstige samenwerking nu al vorm krijgt in de praktijk.

Algemene Besturen ODRA en ODRN

Rol, taak en bevoegdheid
De Algemeen Besturen (AB'en) blijven primair verantwoordelijk voor het besturen van de eigen omgevingsdiensten. Binnen de gestelde kaders van de eigen dienst nemen zij de noodzakelijke besluiten. Zij hebben een formele besluitvormende rol in het fusieproces. De besluiten die volgen in fasen 1 en 2 worden eerst aan de algemeen besturen en soms ook aan de colleges en raden en

staten van de individuele deelnemers voorgelegd. De AB'en hebben een adviserende rol naar de bevoegde gezagen, bijvoorbeeld bij voorstellen voor de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling en de rudimentaire begroting.
Beide besturen werken samen in het licht van de aanstaande fusie. Dit gebeurt - als dat nodig is - door een gezamenlijk dagelijks bestuur-overleg en een gezamenlijk algemeen bestuur-overleg. De Stuurgroep informeert de AB's doorlopend over de voortgang van het fusieproces.

Samenstelling
Het AB bestaat uit een afvaardiging van de colleges van de deelnemende gemeenten.

Dagelijkse Besturen ODRA en ODRN

Rol, taak en bevoegdheid
De Dagelijks Besturen (DB's) blijven primair verantwoordelijk voor het besturen van de eigen omgevingsdiensten op hoofdlijnen en nemen binnen de gestelde kaders van de eigen dienst de noodzakelijke besluiten. De DB's kunnen door de Stuurgroep worden gevraagd om mee te denken over specifieke onderwerpen die de organisatie treffen. Formeel zijn de DB's het voorportaal voor de stukken die naar de AB's gaan. Doordat de DB-leden in de stuurgroep nauw contact onderhouden met hun DB's en zorgen voor tijdige betrokkenheid van de DB's, wordt een efficiënte doorleiding van stukken naar de AB's mogelijk gemaakt. Dit bevordert de snelheid van het fusieproces.

Samenstelling
Het DB bestaat uit een afvaardiging van het AB met toewijzing van specifieke portefeuilles (bij ODRN).

Directeuren en MT

Het management van beide omgevingsdiensten heeft ieder primair de taak om te zorgen dat ook in de tussenliggende periode de dienstverlening naar haar deelnemers volgens afspraak plaatsvindt. Daarnaast werkt een afvaardiging van beiden managementteams in het fusie MT samen. Voor de verbinding met het fusieproces is het essentieel dat beide omgevingsdiensten elkaar actief informeren en afstemmen over eigen prioriteiten, initiatieven en lopende zaken die invloed hebben op het fusieproces en de nieuw te vormen organisatie. Dit is opgenomen als spelregel in paragraaf 4.3.

Medewerkers

Medewerkers zijn het kapitaal van de organisaties. In de werkgroepen werkt een deel mee aan de totstandkoming van de fusie. Daarnaast is het van belang dat ook alle medewerkers met elkaar kennis kunnen maken en dat ook de medewerkers worden betrokken die niet direct deelnemen aan een werkgroep van het fusieproces. Voor hen moet het proces herkenbaar zijn en moet men het kunnen volgen. Op bepaalde momenten is ook zinvol om medewerkers te betrekken bij bepaalde producten of te nemen stappen in het proces. Het communicatieplan dat in fase 1 wordt opgesteld zal hier concreet invulling aangeven. Hierbij is nadrukkelijk zorg voor de beschikbare

capaciteit en het primaire werk van de medewerkers. Een fusietraject is ook voor medewerkers een spannende tijd. En daarom wordt in fase 1 een communicatieplan geformuleerd voor het gehele fusieproces.

7.5 Ondernemingsraden

Voor ODRA en ODRN is het van belang de medezeggenschapsorganen nauw te betrekken bij het proces om te komen tot een nieuwe organisatie. De ondernemingsraden en lokaal overleggen van beide organisaties zijn tot op heden geïnformeerd door de directeuren.
Voor verschillende producten en te nemen stappen in de verschillende fases wordt instemming of advisering van de medezeggenschapsorganen gevraagd, naar gelang de relevante wet- en regelgeving dat voorschrijft.

In overleg met de medezeggenschapsorganen kan een Bijzonder Ondernemingsraad (BOR) worden ingesteld. De OR van ODRN en ODRA zullen beide na het voorgenomen adviesbesluit gevraagd worden in hoeverre men een BOR wil oprichten voor dit traject. Bij elk overleg van de BOR staan de ontwikkelingen in het fusietraject op de agenda.

7.6 Deelnemers: provincie en gemeenten

De gemeenten die zijn aangesloten bij ODRN en ODRA, samen met de provincie Gelderland, zijn zowel eigenaar als opdrachtgever van de huidige omgevingsdiensten en van de toekomstige ODGM. In het fusieproces is de besluitvorming in de colleges van de deelnemers met toestemming van de raden en Staten onderdeel van het kritieke pad. Zonder dit besluit is de oprichting van de ODGM niet mogelijk. Niet alleen de formele besluitvorming is essentieel, maar ook het nauw betrekken van de deelnemers, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Het is belangrijk dat de deelnemers weten hoe het fusieproces ervoor staat, wanneer zij inbreng hebben en wanneer zij communicatie kunnen verwachten. Onderstaand wordt dit voor de diverse groepen toegelicht.

Colleges en raden en Staten

De colleges en raden en Staten worden door de projectorganisatie ondersteund en geïnformeerd over het fusieproces, ten aanzien van zowel de benodigde besluitvorming als in algemene zin. Het college gaat over de oprichting van ODGM, met toestemming van raden en Staten. In de aanloop naar deze besluitvorming organiseert of ondersteunt de projectorganisatie momenten waarop het voor colleges en raden en Staten mogelijk is de geagendeerde documenten vanuit hun perspectief toegelicht te krijgen, vragen te stellen en indien gewenst onderling (bestuurders en raads-/statenleden) de dialoog te voeren.

Gemeentesecretarissen en provinciesecretaris

Bij de start van fase 2 van het fusieproces legt de stuurgroep de verbinding met de secretarissen in de regio. De secretarissen zijn een belangrijke schakel om met name onderwerpen waar het college of de raad over moet besluiten tijdig op de agenda te krijgen. Daarnaast worden zij

betrokken als de inzet van regievoerders en bijvoorbeeld financieel- en juridisch experts vanuit de organisatie van de deelnemers wordt gevraagd.

Ambtelijk overleg (regievoerders)

Rol, taak en bevoegdheid

De ambtelijk overleggen van ODRA en ODRN hebben een rol in het fusieproces. De reguliere taak van deze overleggen is het adviseren van en doen van voorbereiding voor de AB's. In deze rol hebben zij een positie in de stukkenstroom, waarbij zij de stukken 10 dagen voor het AB ontvangen. Ook vanuit hun opdrachtgevende rol is betrokkenheid van de ambtelijk overleggen van belang. De ambtelijk overleggen worden door het fusie MT in onlinebijeenkomsten meegenomen en om inbreng gevraagd voor specifieke thema's, met name contracten, financieel en juridisch. Deze inbreng wordt meegenomen in de definitieve documenten en meegenomen in de communicatie naar bestuurders.

Er vindt maandelijks een gezamenlijke onlinebijeenkomst plaats voor beide ambtelijk overleggen tezamen. Het fusie MT bereidt deze bijeenkomsten voor.

Samenstelling en werkwijze

- De ambtelijk overleggen bestaat uit regievoerders van beide omgevingsdiensten
- Bij specifieke thema's kunnen regievoerders zich laten vervangen door deskundige collega's, vooral bij juridische of financiële vraagstukken.

8. Risico's en beheersmaatregelen

In dit hoofdstuk worden de risico's van het fusieproces zelf inzichtelijk gemaakt. Maar ook de risico´s op strategisch, tactisch en operationeel niveau voor ODGM zijn in kaart gebracht. Door deze tijdig te identificeren en passende beheersmaatregelen te ontwikkelen, wordt de basis gelegd voor een robuuste en succesvolle realisatie van de ODGM.

8.1 Risico's en beheersmaatregelen van het fusieproces

Het fusieproces kent diverse risico's, een aantal belangrijke risico's zijn in tabel 6 beschreven en worden nog nader uitgewerkt.

Tabel 6: Risico's en beheersmaatregelen fusieproces

Risico fusieproces	*Beheersmaatregelen*
De planning wordt niet gehaald.	Er wordt door de projectorganisatie programmatisch gewerkt en gestuurd op de voortgang. Wanneer de planning veranderd wordt dit voorgelegd aan de stuurgroep.
De bestuurlijke uitgangspunten worden niet of onvoldoende ingevuld	Beide AB's worden door de stuurgroep gevraagd hoe met deze situatie om te gaan. Een afwijking van de uitgangspunten vraagt om een bestuurlijke uitspraak van beide besturen.

Eén van beide organisaties en/of stakeholders voelen zich minder betrokken of dreigen zelfs af te haken.	De communicatiestrategie, maar ook de projectorganisatie ziet erop toe dat de betrokkenheid en inbreng van beide organisaties is gewaarborgd en dat stakeholders op de goede momenten worden bijgepraat.
De uitkomsten van bepaalde onderdelen zoals bijvoorbeeld de 'due diligence' geven aanleiding voor herbezinning.	De due diligence is gekoppeld aan het adviesbesluit in de AB's.
De samenwerking tussen de fusiepartijen binnen de fusieorganisatie loopt niet soepel of stagneert.	De externe begeleiders houden vinger aan de pols, bespreken zaken om de samenwerking goed te laten verlopen en escaleren naar fusie MT en zondig naar Stuurgroep om de samenwerking in de goede flow te houden.

Voor de nieuwe fusieorganisatie ODGM zijn verschillende strategische en operationele risico's (fase 2 en 3) geïdentificeerd. Bij elk risico zijn concrete beheersmaatregelen geformuleerd.

8.1 Strategische risico's en beheersmaatregelen ODGM

Strategisch Risico	*Beheersmaatregelen*
Verlies van nabijheid	• Inrichten van lokale servicelocaties in het werkgebied • Behoud van gebiedsgerichte teams met lokale kennis • Investeren in digitale toegankelijkheid en realtime informatievoorziening • Borgen van korte communicatielijnen op alle niveaus
Uniformiteit versus maatwerk	• Ontwikkelen van een flexibel dienstverleningsmodel • Ruimte creëren voor lokale interpretatie binnen uniforme kaders • Gebiedsgerichte aanpak met behoud van centrale regie
Positie in het Gelders Stelsel	• Actieve afstemming met provincie over rol en positie • Duidelijke afbakening van taken en verantwoordelijkheden • Proactieve samenwerking met andere omgevingsdiensten

8.2 Operationele risico's en beheersmaatregelen ODGM

Operationeel Risico	*Beheersmaatregelen*
Kwaliteit dienstverlening	• Ontwikkelen van uniform kwaliteitssysteem • Monitoren van serviceniveaus via KPI's • Investeren in kennisdeling en opleiding • Behoud van specialistische expertise
Informatievoorziening	• Ontwikkelen van robuuste ICT-architectuur • Waarborgen van datakwaliteit en -beschikbaarheid • Investeren in moderne digitale tools • Zorgen voor adequate cybersecurity
Personele bezetting	• Strategische personeelsplanning • Dubbele bezetting op kritieke functies • Actief kennismanagement systeem • Ontwikkelen van opleidingsprogramma's
Cultuurverschillen	• Heldere communicatie

	• Cultuurprogramma
Integratieproblemen ICT en werkprocessen	• ICT-scan door experts met een realistisch integratieplan • Werkgroepen voor uitwerking en integratie van werkprocessen
Focusverlies (te veel op de fusie te weinig op de operatie)	• Heldere communicatie • Aandacht leidinggevenden

8.3 Financiële risico's en beheersmaatregelen ODGM

Financieole Risico's	Beheersmaatregelen
Kostenbeheersing	• Strakke monitoring van kostenontwikkeling • Realiseren van schaalvoordelen • Transparante kostentoerekening • Efficiënte inzet van middelen
Tariefstructuur	• Ontwikkelen van transparant financieringsmodel • Gefaseerde harmonisatie van tarieven • Heldere onderbouwing van kosten • Regelmatige benchmark met vergelijkbare organisaties

Bijlagenboek

Bijlage 1: Toelichting fusiebegroting

Deze fusiebegroting geeft inzicht in de kosten die samenhangen met de verschillende fasen van de fusie.

Fase 1 (Richtingsfase)

De kosten tot en met medio april 2025 zijn grotendeels gerealiseerd en verwerkt in deze begroting.

Fase 2 (Inrichtingsfase)

Voor de verdere uitwerking en inrichting van de nieuwe organisatie ODGM is een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten.

Fase 3 (Realisatiefase)

In Q4 van 2025 komen we met een overzicht van de kosten voor fase 3, inclusief een voorstel voor dekking van deze kosten.

Tabel 3: fusiebegroting ODGM

	Omschrijving	Fase 1 (t/m medio april)	Fase 2 (tot 1 jan 2026)	Fase 3 (na 1 jan 2026)	Totaal 1e en 2e fase (tot 1 jan 2026)
1	Externe onderstening fusieproces	€ 84.000	€ 137.000	NB	€ 221.000
2	Externe inhuur specialistische kennis en begeleiding werkgroepen		€ 200.000	NB	€ 200.000
3	Plaatsing procedure, incl. functieboek en functiewaardering		€ 75.000		€ 75.000
4	Kosten voortvloeiend uit sociaal plan			NB	
5	ICT		€ 300.000	NB	€ 300.000
6	Communicatiekosten (o.a. omzetting huisstijl, inzet communisatiemiddelen)		€ 75.000	NB	€ 75.000
7	Due Diligence	€ 50.000			€ 50.000
8	Medezeggenschap		€ 30.000		€ 30.000
9	Extra inhuur ter vervanging medewerkers in fusieproces		€ 213.000	NB	€ 213.000
10	Onvoorzien (10% over het totale budget)		€ 114.000	NB	€ 114.000
	Totaal	**€ 134.000**	**€ 1.144.000**		**€ 1.278.000**

In de paragrafen hierna volgt een toelichting op een aantal posten uit de fusiebegroting.

1. Externe ondersteuning fusieproces en begeleiding werkgroepen

In fase 1 en 2 van het fusieproces werken we met een gezamenlijke projectorganisatie die bestaat uit een stuurgroep, een fusie MT, werkgroepen en een klankbordgroep. De projectorganisatie heeft als hoofdtaak om het fusieproces uit te voeren en de nieuwe gefuseerde organisatie te realiseren. De aard en de complexiteit van de fusie vereist dat externe ondersteuning wordt ingezet, verantwoordelijk voor de voortgang van de fusie, verbinding binnen de verschillende onderdelen, de planning en coördinatie en vertegenwoordiging binnen de stuurgroep, fusie MT en klankbordgroep. De geplande gemiddelde tijdsbesteding is voor 8 maanden 2,8 dagen per week. Voor specifieke thema's waar aanvullende expertise nodig is en voor eventuele externe begeleiding van de werkgroepen, wordt externe ondersteuning ingezet (zie punt 2).

2. Externe inhuur specialistische kennis (o.a. juridisch, HR en financieel)

Voor een aantal werkgroepen is specialistische kennis en/ of aanvullende begeleiding nodig om de vraagstukken uit te werken. Dit betreft o.a. de werkgroepen:

- Financieel: o.a. eventueel verdere uitwerking adviezen due diligence, opstellen ontwerpbegroting, uitwerking scenario's financieringsstelsel en overzetten/ integratie financiële administraties.
- Werkprocessen: o.a. opstellen één producten- en dienstencatalogus inclusief uniforme werkwijzen hiervoor en verantwoordingssystematiek, uniformeren belangrijke werkprocessen.
- Juridische zaken: o.a. ondersteuning besluitvorming fusiebesluit, opstellen statuten en reglementen van orde en bestuur en uitwerking overige juridische vraagstukken.
- Huisvesting, facilitair en inkoop: o.a. screening contracten, ontbinding en eventuele voorbereidingen van aanbestedingen.
- Informatievoorziening/ ICT, cultuur en organisatie: zijn in onderstaande paragrafen verwerkt.

3. Plaatsingsprocedure, inclusief functieboek en functiewaarderingen

Voor een zorgvuldige uitvoering van de fusie is externe expertise en capaciteit nodig op het gebied van HR. Dit betreft met name:

- Plaatsingsprocedure: Begeleiding en ondersteuning bij het zorgvuldig en transparant invullen van functies binnen de nieuwe organisatie.
- Integratie en actualisatie van functieboeken en functiewaarderingen: Beide organisaties werken met dezelfde CAO en functiewaarderingssystematiek, maar deze moeten worden geactualiseerd en op elkaar worden afgestemd.
- Uniformering van HR-regelgeving: Afstemming en harmonisatie van verschillende HR-regelingen binnen de nieuwe organisatie. Dit zal vervolgens (ook) verwerkt worden in het Sociaal Plan.
- Integratie en opzet van de nieuwe HR-administratie: Ontwikkeling en implementatie van een efficiënt en uniform (loon)administratie systeem dat aansluit bij de toekomstige fusieorganisatie.

4. Informatievoorziening/ ICT

ICT vraagt specialistische projectmanagement en expertise op de verschillende vraagstukken zoals het opstellen van een strategisch ICT-plan (incl. ICT-veiligheid) en implementatieplan voor de nieuwe ICT-organisatie. Hiervoor is een gedegen ICT-scan nodig. Daarnaast is het voor de start van de nieuwe organisatie nodig om de noodzakelijk ICT-infrastructuur en (geïntegreerde) software/applicaties op orde te brengen, zoals het ERP systeem en de loonadministratie. Dit betreft nadrukkelijk niet de gehele ICT-infrastructuur, architectuur en applicatielandschap, dat zal vanaf 2026 (in fase 3) verder uitgewerkt gaan worden.

Ook de keuze van leveranciers voor de verschillende applicaties, hardware en werkplekbeheer zijn behoorlijke projecten, inclusief de verschillende datamigraties en omzetting van systemen, de ontbinding van de diverse contracten en de keuze voor archieven en de integratie daarvan.

Deze omvangrijke projecten zullen grotendeels in fase 3 uitgevoerd gaan worden. De budgetraming voor fase 2 is een grove inschatting omdat er nog geen gedegen ICT-scan onderligt, deze wordt in fase 2 uitgevoerd. Mogelijk gaat een deel van dit budget over naar fase 3, in deze fase is waarschijnlijkheid aanvullend budget nodig voor deze post.

5. Communicatiekosten

De fusieorganisatie vereist een eenduidige en herkenbare communicatie, zowel intern als extern. Dit omvat onder andere:

- Ontwikkeling van communicatiemiddelen, waaronder een nieuw logo en huisstijl die de identiteit van de nieuwe organisatie weerspiegelen.
- Ontwerp en realisatie van een nieuwe website, inclusief de migratie van bestaande content en het opzetten van een toegankelijke en gebruiksvriendelijke online omgeving.
- Bestickering en visuele herkenbaarheid, zoals aanpassingen in pandbelettering, voertuigen en andere uitingen.

Een deel van het hiervoor gereserveerde budget kan mogelijk in fase 3 worden ingezet, afhankelijk van de voortgang.

6. Due Diligence

De kosten voor de due diligence hebben betrekking op het onderzoek dat is uitgevoerd door DDJ Consultancy BV in fase 1. De eigen kosten van ODRA en ODRN, zoals de inzet van interne medewerkers voor ondersteunende werkzaamheden binnen het due diligence-proces, vallen buiten dit budget en worden apart gedragen door beide organisaties.

7. Medezeggenschap

Dit betreft een budget voor o.a. advies en externe expertise voor de BOR en het eventuele proces met de vakbonden.

8. Extra inhuur ter vervanging personeel in fusieproces

Het uitgangspunt is dat medewerkers de tijdsbesteding binnen het fusieproces zoveel mogelijk binnen hun reguliere arbeidstijden uitvoeren. Het merendeel van de fusie activiteiten in fase 2 wordt uitgevoerd door medewerkers vallend onder overhead. Ter vervanging van overhead personeel is 125.000 begroot daarnaast is in post 2 budget opgenomen voor aanvullende begeleiding en expertise binnen de werkgroepen. Verder is een budget opgenomen ter compensatie van direct personeel van 400 uur per organisatie voor fase 2 o.a. voor de werkprocessen rondom het VTH-systeem.

9. Onvoorzien

Er is een post onvoorzien opgenomen van 10% over de gehele fusiebegroting.

Bijlage 2: Toelichting rudimentaire begroting ODGM

Samengevoegde begroting

Onderstaand de ontwerpbegrotingen voor 2025 voor ODRN en ODRA en de samengevoegde (rudimentaire) begroting:

	Begroting 2025 ODRN		Begroting 2025 ODRA		Samengevoegde begroting	
Baten						
Partners	21.139		18.446		39.585	
Provinciale programma's	1.357		5.562		6.919	
Omgevingsdiensten/ bovenregionale bijdragen	858		601		1.459	
Derden en overige baten	465		2.120		2.585	
Totaal Baten	**23.819**		**26.729**		**50.548**	
Lasten						
Salariskosten	15.162	64%	18.647	70%	33.809	67%
Inhuur	5.054	21%	3.317	12%	8.371	17%
Overige personeelskosten	316	1%	871	3%	1.187	2%
Opleidingskosten	455	2%	559	2%	1.014	2%
Huisvesting, facilitair en mobiliteit	996	4%	841	3%	1.837	4%
ICT en informatiebeheer	1.634	7%	900	3%	2.534	5%
Advieskosten, accountancy en communicatie	139	1%	357	1%	496	1%
Overige kosten	102	0%	37	0%	139	0%
Risico's (onvoorzien)			134	1%	134	0%
Programmakosten	275	1%	708	3%	983	2%
Bijdrage regionaal stelsel	461	2%	358	1%	819	2%
Kapitaallasten	150	1%			150	0%
Frictie overhead	-925	-4%			-925	-2%
Totale lasten	**23.819**		**26.729**		**50.548**	

Bedragen x €1.000

Er is nog geen rekening gehouden met de eliminatie van transacties tussen ODRA en ODRN, circa € 430k in 2025.

De verwachting is dat in 2026 de omvang van de (sluitende) begroting van ODRA stijgt naar € 27,80 miljoen. Dit is met name gebaseerd op de prijsindex. ODRN heeft in de kadernota aangegeven een index van 4,91% te willen hanteren, dat betekent een stijging van omgang (sluitende) begroting naar ca € 24,99 miljoen. In totaliteit betekent dat een gezamenlijke begroting van € 52,79 miljoen in 2026.

Uitgangspunten rudimentaire begroting

Voor de begroting van de nieuw te vormen ODGM is een aantal uitgangspunten door de besturen meegegeven:

- Zowel tijdens het fusieproces als de eerstkomende drie jaar na afloop van het fusieproces is geen sprake van een bezuinigingsdoelstelling. De fusie richt zich op kwaliteitsoordelen zoals beschreven in de verkenning.

- De nieuwe fusieorganisatie voldoet aan alle robuustheidscriteria. De fusie moet resulteren in een financieel sterke omgevingsdienst die voldoet aan de landelijke trend van een robuuste, integrale, kwalitatief hoogwaardige omgevingsdienst en een aantrekkelijke werkgever.
- Beide organisaties brengen bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotatie voorzieningen in.
- Er wordt voor het fusieproces gewerkt met een fusiebegroting. Die kosten zitten nu niet in de begroting 2025. Kosten en ureninzet voor het fusieproces worden gelijkelijk verdeeld over ODRN en ODRA. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden die het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ter beschikking wil stellen.
- De door de eigenaren ingebrachte takenpakketten blijven in elk geval de komende drie jaar gelijk aan die van 2025.
- De eigenaren van de huidige organisaties draaien zelf op voor eventuele tekorten over de jaren 2024 en 2025 (gescheiden begrotingen en -jaarrekeningen).

Kostenbesparingen
Er zijn geen kostenbesparingen meegenomen omdat er op een aantal onderdelen nog geen besluiten zijn genomen die mogelijk tot kostenbesparingen kunnen leiden. Daarnaast is de fusie niet gericht op bezuinigingsdoelstellingen. Ondanks bovengenoemde factoren is de verwachting dat synergievoordelen zullen ontstaan wanneer de twee omgevingsdiensten worden samengevoegd. In fase 2 zal worden onderzocht of eventuele synergievoordelen kunnen worden ingezet om tot minder (meer)kosten te komen.

Organisatorische uitgangspunten
De salariskosten zijn gebaseerd op de CAO van 2024, de indexatie is op grond van de mev (ODRA) / cep (ODRN) verwerkt. Ook zijn er nog keuzes in bedrijfsvoering verwerkt, zoals de keuze in o.a. ICT-applicaties en architectuur.

Tarieven/ financieringssystematiek
De twee omgevingsdiensten hanteren verschillende financieringssystemen en uiteenlopende tarieven. Vanaf de start van de nieuwe ODGM wordt een overgangsperiode van maximaal twee jaar gehanteerd, waarin gewerkt wordt met een gedifferentieerd uurtarief. Tegelijkertijd wordt actief gestreefd naar een geharmoniseerde financieringsmethodiek en bijbehorende tarieven. De uiterlijke ingangsdatum voor de nieuwe financieringssystematiek is 1 januari 2028.

Het uitgangspunt om de tarieven de eerste twee jaar gelijk te houden voor beide diensten biedt de nodige stabiliteit en voorspelbaarheid in de overgangsperiode. Dit biedt gemeenten en provincie de zekerheid die nodig is, zeker nu het ravijnjaar voor gemeenten in zicht is, en stelt ons in staat om de verdere ontwikkelingen rondom de financieringssystematiek in het kader van IBP VTH zorgvuldig mee te nemen. Een verklaring voor de verschillen in de tarieven wordt in het due diligence rapport geduid. Beide OD's hebben een voorziening voor het opnemen van oude verlofrechten.

Inhuur

Beide organisaties sturen op een verlaging van inhuur in de begroting o.a. door een traineeprogramma, strategisch personeelsplanning, betere prognoses meerjarig werk en ook de wet DBA kan een bijdrage leveren. ODRN hanteert in 2025 25% inhuur over begrote salarissen plus inhuur, de ambitie is om dit te laten dalen naar 20% in 2026. In 2024 was de inhuur 31% en ook in 2024 was deze hoog door o.a. de invoering van een vacaturestop als gevolg van de ontvlechting van de bouwtaken. Begin 2025 laat een daling van inhuur zien als gevolg van de ontvlechting van de bouwtaken.

De ODRA had het afgelopen jaar ca 21% inhuur (ca 15% in fte's), het streven is een flexibele schil van maximaal 15% van de loonkosten o.a. door meer eigen personeel in te zetten bij de provinciale programma's.

Overhead

Ca 30% van het begrotingstotaal van ODRN is overhead. Het langdurige doel van de ODRA is om op 25% overhead uit te komen (er is de afgelopen jaren een daling gerealiseerd van 28% in 2018 naar 26% in 2023). De 25% norm wordt nog niet gehaald in de begroting 2025 en 2026 (26%) door ontwikkeling IBP en eigen organisatieontwikkelingen.

Voor de meetdienst is ODRA op zoek naar nieuwe huisvesting, mogelijk leidt dit tot een stijging van de huisvestingskosten maar dit zal minimale invloed hebben op de gehele begroting. Ook zal er voor het hoofdkantoor uitbreiding nodig zijn.

Posten onvoorzien en advies

Ontwikkelingen realiseert ODRN worden via het opleidingsbudget (3% van de loonsom) en met het budget voor innovatie (1%, dit is opgenomen onder de post personeelskosten). Er is geen post voor onvoorzien opgenomen.

ODRA heeft in de begroting een post van 0,5% onvoorzien opgenomen en gaat in 2026 meer begroten voor het adviesbudget o.a. om te voldoen aan de wetgeving zoals AVG en informatiebeveiliging, de Wet elektronisch publiceren en wet open overheid.

Kennisontwikkeling

Kennisontwikkeling zal in de toekomst meer worden belegd bij Omgevingsdienst-NL. De kosten voor de komende jaren zullen gaan verschuiven van bijdragen aan het Gelders Stelsel, naar contributie en bijdragen voor de kennisontwikkeling via Omgevingsdienst-NL.

Bezuinigingen vanwege financiële krapte vanaf 2026

In de begroting is geen rekening gehouden met de inhoudelijke keuzes die deelnemers wellicht moeten maken door de financiële krapte vanaf 2026. Gemeenten hebben beide OD's gevraagd naar de mogelijkheden voor bezuinigingen in het kader van het 'Ravijnjaar' 2026. Hoewel ODRN heeft aangegeven hiervoor niet direct mogelijkheden te zien, zal over de (on)mogelijkheden hiervan m.b.t. bespreking begroting 2026 verder gesproken worden. Een mogelijkheid is het ook het verminderen van uitvoering (o.a. projecten) of het naar achteren schuiven daarvan. ODRA gaat meer risicogericht toezicht houden maar dat levert geen grote besparingen op.

Begrotingsontwikkeling en incidentele effecten

De ODRA heeft een begrotingsontwikkeling in de lijn van voorgaande jaren en is structureel van aard. Voor de ODRN is dit niet het geval, per 1 januari 2025 zijn de BRIKS (bouw) taken terug naar gemeente Nijmegen. De omzet daalt vanaf 2025 met zo'n € 5 miljoen per jaar. Dit wordt voor ca € 6,5 miljoen veroorzaakt door afname van omzet bouwtaken voor gemeente Nijmegen. De omzet van andere werkzaamheden neemt met zo'n € 1,5 miljoen toe door o.a. indexering en een aanvullende stijging van het uurtarief met € 2,50 (m.b.t. bijstelling norm ziekteverzuim van 5% naar 6%, hoger budget opleidingen en compensatie meerkosten inhuur). Het belangrijkste incidentele effect in de begroting van ODRN betreft de vergoeding voor frictiekosten overhead. Met de overgang van de BRIKS-taken naar de gemeente Nijmegen daalt het primaire personeelsbestand van ODRN met ongeveer 19%. De overhead krimpt niet automatisch mee want het betreft veelal vaste kosten. De kosten zijn op korte en middellange termijn beperkt beïnvloedbaar, maar op langere termijn zijn er meer bijsturingsmogelijkheden. De gemeente Nijmegen betaalt een bijdrage voor de frictiekosten van 2025 tot en met 2027 van € 2,15 miljoen (prijspeil 2025: respectievelijk € 780k, € 733k en € 637k, over 2025 zit nog een bijdrage van € 81k voor huisvesting en facilitaire kosten, ook zijn al een aantal bezuinigingen doorgevoerd). Vanaf 2028 dient ODRN met het invoeren van (besparende) maatregelen deze frictiekosten zelf op te lossen. De taakstelling frictiekosten vanaf 2028 heeft ODRN als volgt ingevuld:

- Korting budget voor stelseltaken € 63k.
- Bezuinigen op ICT-kosten € 220k.
- Afbouw formatie € 145k: 1 fte afdelingshoofd en 0,2 fte teamleider.
- Besparing budget inhuur overhead € 380k.
- Totale dekking frictie € 808k.

De verlaging van het budget voor Gelderse stelseltaken vanaf 2028 met jaarlijks € 63k is naar verwachting te realiseren omdat het budget afgelopen jaren niet volledig is ingezet. In overleg met het Gelders Stelsel kan worden bepaald welke diensten in mindering worden gebracht.
De besparing op ICT is naar verwachting te realiseren door o.a. efficiency en het verbeteren van contracten.
De meerjarenbegroting 2025 ging nog uit van twee afdelingshoofden voor de BRIKS-afdelingen. Met het aangepaste reorganisatieplan (samenvoeging beide BRIKS-afdelingen) kan de formatie met 1 fte afdelingshoofd beperkt worden. Ook kan er een besparing gerealiseerd worden op 0,2 fte teamleider procesondersteuning. Beide besparingen zijn inmiddels gerealiseerd.
De taakstellende bezuiniging op formatie en inhuur overhead van € 308k is onzeker en er is nog geen (vastgesteld) plan hoe dit in te vullen. De taakstelling van 30% overhead voor ODRN is op lange termijn dan ook nog een uitdaging.
Bij de ODRN is een krimp in de huisvesting doorgevoerd van ca € 80k op jaarbasis (prijspeil 2024) dat in 2025 gerealiseerd wordt, dit is niet in de begroting 2025 verwerkt.

Risico's

Onderstaand een overzicht van een aantal belangrijke reguliere financiële risico's van beide organisaties:

- Exploitatierisico's: Als de werkpakketten (omzet) niet worden gehaald, terwijl de vaste kosten doorlopen. Dit kan bijvoorbeeld zijn bij uitstel bouwactiviteiten door o.a. de stikstofproblematiek (rem op vergunningen) of bezuinigingen bij deelnemers.
- Kostenrisico, o.a. bij een hogere CAO dan begroot of tegenvallende en onvoorziene kosten.
- Krappe arbeidsmarkt waardoor meer (duurdere) inhuur nodig is en/of productie niet kan worden gerealiseerd.
- De risico's op outputfinanciering door bijvoorbeeld hogere tijdsbesteding t.o.v. de kengetallen.
- Informatieveiligheid en data security.

Financiële risico's in het kader van de fusie:

- Op termijn kunnen mogelijk wijzigingen zijn in financieringssystematiek om te komen tot één systematiek (zoals normfinanciering en outcomesturing) en zal er gewerkt worden aan uniformering van regionale werkplannen en PDC's (werkprocessen). Dit kan consequenties hebben voor interne bekostiging en deelnemersbijdragen (herverdelingseffecten).
- De (éénmalige) fusiekosten vanaf 2026 zijn nog niet inzichtelijk en nog niet verwerkt in de rudimentaire begroting.

Toetsing Robuustheidscriteria

De samengevoegde begroting voldoet aan de volgende financiële robuustheidscriteria:

- Innovatie: Er is minimaal 1% van de begroting beschikbaar als vrij besteedbaar budget voor innovatie.
- Het opleidingsbudget voldoet aan de norm van tenminste 3% van de totale loonsom.
- Omvang: De totale omzet van de omgevingsdienst voor basis- en milieu gerelateerde taken, inclusief overhead, voldoet aan een vastgestelde geïndexeerde norm van € 16,5 miljoen (prijspeil 2023).
- Continuïteit: Het wel of niet voldoen aan de weerstandsratio van 0.8 wordt behandeld in de due diligence rapportage (na beoordeling van de jaarrekeningen 2024).

Bijlage 3: Robuustheid (en robuustheidscriteria)

De vorming van de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) vindt plaats in het licht van een landelijk ingezette beweging om het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te versterken. De commissie-Van Aartsen benadrukte dat omgevingsdiensten voldoende robuust moeten zijn om de maatschappelijke opgaven van deze tijd – zoals de energietransitie, stikstofproblematiek en de invoering van de Omgevingswet – adequaat te ondersteunen. Robuustheid betreft daarbij zowel de schaal en financiële draagkracht van de organisatie als de kwaliteit, integraliteit en onafhankelijkheid van de uitvoering.

In dit kader zijn in het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP VTH) landelijke robuustheidscriteria vastgesteld waaraan omgevingsdiensten zich moeten toetsen. De ODGM voldoet op basis van de samengevoegde (rudimentaire) begroting aantoonbaar aan deze criteria:

- **Omvang**: De gezamenlijke begroting van ODRA en ODRN overstijgt ruimschoots de landelijke ondergrens van €16,5 miljoen (prijspeil 2023) voor VTH-gerelateerde taken, inclusief overhead.
- **Innovatie**: Minimaal 1% van de totale begroting is vrij inzetbaar voor innovatie. Daarnaast wordt structureel gewerkt aan een innovatieagenda, waarmee ODGM investeert in toekomstgerichte ontwikkeling van haar dienstverlening.
- **Opleidingsbudget**: Er is minimaal 3% van de totale loonsom beschikbaar gesteld voor opleiding en deskundigheidsbevordering van medewerkers, waarmee wordt ingezet op duurzame kennisontwikkeling.
- **Weerstandsratio**: De minimale ratio van 0,8 wordt als criterium gehanteerd en wordt getoetst in de due diligence-rapportage, op basis van de meest recente jaarrekeningen en vermogenspositie van beide organisaties.
- **Kwaliteit**: ODGM borgt de kwaliteit van de uitvoering via het hanteren van uniforme kwaliteitscriteria, die onderdeel vormen van de landelijke kwaliteitsimpuls VTH. Deze criteria zorgen voor eenduidige, transparante en rechtmatige dienstverlening.
- **Specialisatie en integraliteit**: De fusie brengt specialistische kennis van beide organisaties bijeen. ODGM is in staat om zowel complexe milieutaken (zoals Seveso) als bouwgerelateerde VTH-taken integraal en kwalitatief hoogwaardig uit te voeren.

De fusie tot ODGM vormt daarmee niet enkel een organisatorische samenvoeging, maar een inhoudelijke versterking die leidt tot een toekomstbestendige en gezaghebbende omgevingsdienst. Door aantoonbaar te voldoen aan de robuustheidscriteria wordt de legitimiteit, betrouwbaarheid en uitvoeringskracht van de nieuwe dienst stevig verankerd.

DUE DILIGENCE RAPPORTAGE

In verband met de mogelijke fusie tussen Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)

DDJ Accountants B.V.
Arnhem, 28 maart 2025

Inhoudsopgave

Opdracht	3
Belangrijkste conclusies en bevindingen	5
Gecomprimeerd overzicht van baten en lasten	9
Financiële overzichten: omzet naar taakveld en programma's	10
Financiële overzicht – lasten	11
Tariefstructuur en kostprijs	12
Vergelijking begrote kostprijs 2025 per gedeclareerd uur	13
Vergelijking kostprijs 2024 per gedeclareerd uur	14
Inhuur cruciale posities ODRN	16
Ontvlechting BRIKS-taken gemeente Nijmegen en aanpassing organisatie en overhead	17
Personeelsbestand: vergelijking inschaling	18
Personeelsbestand: financieel effect salarisinschaling vast personeel	19
Personeelsbestand: overige kengetallen	20
Financiële analyse – weerstandsvermogen	21
HR en personeel - ziekteverzuim	22
Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen	23
Bijlagen	24

Aan de directies van de ODRA en ODRN

Arnhem, 28 maart 2025

Betreft: **DUE DILIGENCE RAPPORTAGE**

Opdracht
Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht in de vorm van een specifiek Due Diligence onderzoek. De opdracht is met u overeengekomen en heeft als doel antwoord te verkrijgen op een aantal specifiek genoemde vragen. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn tot stand gekomen in overleg met de beoogde gebruikers, zijnde management en directies van de omgevingsdiensten ODRN en ODRA en organisatieadviesbureau Fringe. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn omschreven in onze offerte van 27 januari 2025 en de daarbij behorende vragenlijst.

Doel van het onderzoek
Dit Due Diligence onderzoek heeft als doel om de financiële en operationele robuustheid van ODRA en ODRN te analyseren, met het oog op een mogelijke fusie. Het onderzoek richt zich in hoofdzaak op analyse van historische prestaties, risico’s, compliance en de haalbaarheid van een duurzame gezamenlijke organisatie.

Verantwoordelijkheden
Het is uw verantwoordelijkheid om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel. Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N, 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Conclusies en bevindingen

Belangrijkste conclusies en bevindingen (1/4)

- Ontwikkeling van de exploitatie van beide omgevingsdiensten
  Uit ons due diligence onderzoek blijkt dat beide diensten beschikken over een effectieve planning- en controlcyclus. Dit wordt mede bevestigd door het feit dat beide diensten tot en met boekjaar 2024 een goedkeurende verklaring van hun accountant hebben ontvangen.

  ODRA
  Bij de ODRA constateren wij een stabiele ontwikkeling van de exploitatie, waarbij begroting en realisatie jaarlijks met elkaar in lijn liggen. De verhouding tussen directe kosten en overhead is structureel in balans. Er zijn thans geen signalen die duiden op een trendbreuk in de nabije toekomst. Uitzondering hierop, ten gevolge van de bijzondere inflatoire situatie, was de noodzakelijke tussentijdse tariefsverhoging van € 3,- per uur (ca. € 0,75 miljoen, 3,3% verhoging) in 2023.

  ODRN
  De ODRN toont tot en met boekjaar 2024, met uitzondering van het boekjaar 2022, een vergelijkbaar financieel beeld, met een sluitende exploitatie. Ook voor ODRN geldt dat deze sluitende exploitatie mede is gerealiseerd door aanvullende bijdragen van deelnemers. In 2023 is ca. € 1,9 miljoen (7,8% verhoging) aanvullend ingebracht, zonder tariefsaanpassing, ter dekking van onvoorziene kostenstijgingen, onder meer als gevolg van inflatie en cao-afspraken.
  Vanaf 2025 wordt ODRN geconfronteerd met een trendbreuk als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen. Deze ontvlechting heeft gevolgen voor de financiële en organisatorische structuur van de dienst. De gemeente Nijmegen heeft in dit kader toegezegd een frictievergoeding te verstrekken ter dekking van de met de ontvlechting gepaard gaande kosten.

  Samenvattend, hoewel de ODRN tot op heden in staat is geweest een sluitende exploitatie te realiseren, wijzen de aanvullende bijdragen in eerdere jaren en de ontvlechting van de BRIKS- taken van gemeente Nijmegen op een mogelijk financieel risico ten opzichte van een organisatie als de ODRA. Dit risico kan zich voordoen wanneer de omvang van de organisatie niet snel genoeg wordt afgeslankt. De toegezegde frictievergoeding door de gemeente Nijmegen vormt op korte termijn een belangrijke overbrugging voor de noodzakelijke aanpassingen. De eerste maatregelen om de overhead en interne organisatie aan te passen zijn genomen of zijn in voorbereiding. Bij de kostensoorten personeel, huisvesting & ICT en een gelijkwaardige productiviteitsnorm als die van de ODRA zien wij voldoende mogelijkheden voor de ODRN om verdere verbeterslagen te realiseren.

Belangrijkste conclusies en bevindingen (2/4)

- Interne financiële beheersing
  Over 2024 rapporteert ODRN een positief resultaat, terwijl eerdere tussentijdse prognoses uitgingen van een verlies van ca. 1,1 miljoen (3,5% van de baten). Dat heeft geleid tot vragen over de effectiviteit van de interne financiële beheersing van de ODRN. In een brief van 18 februari 2025 heeft ODRN hierover een uitgebreide toelichting gegeven inclusief voorgenomen verbetermaatregelen. Het jaar 2024 was een roerig jaar, met incidentele aspecten zoals wisseling van financiële systemen, personeelsmutaties en de voorbereiding voor de ontvlechting, die een belangrijke aanleiding waren voor het verschil in prognose en uiteindelijk resultaat.

  In het kader van dit due diligence-onderzoek hebben wij onderzocht op welke wijze ODRN heeft gereageerd op het verschil tussen de oorspronkelijke prognoses (een verwacht tekort) en het uiteindelijke positieve resultaat over 2024. Uit onze bevindingen blijkt dat ODRN diverse maatregelen heeft genomen om haar interne financiële sturing en beheersing te versterken. Hieronder vallen onder meer het vergroten van het financieel bewustzijn binnen de organisatie, het instellen van een maandelijks coördinatorenoverleg met aandacht voor productiviteit, ziekteverzuim en inhuur, het voeren van 6-wekelijkse voortgangsgesprekken met afdelingshoofden en het verbeteren van de actuele informatievoorziening via Power BI.

  Hoewel het op dit moment nog te vroeg is om met zekerheid vast te stellen dat deze maatregelen structureel effectief zijn, wijzen de eerste signalen op een verbetering van de financiële monitoring en beheersing. Wij merken daarbij nadrukkelijk op dat het succes van deze ingezette lijn afhankelijk is van de mate waarin de organisatie erin slaagt de ingezette maatregelen structureel vast te houden en in de organisatiecultuur te verankeren. Verslapping in de naleving of uitvoering zou ertoe kunnen leiden dat eerdere kwetsbaarheden opnieuw manifest worden. Het is daarom van belang dat het bestuur actief blijft sturen op de borging en doorontwikkeling van deze maatregelen.
  ODRA heeft in de afgelopen jaren geleidelijk en gestructureerd belangrijke stappen gezet in het versterken van haar interne sturing, monitoring en verantwoording. Door onder meer het gebruik van geavanceerde data- en informatietools, heeft ODRA een robuuste beheersorganisatie opgebouwd.

  ODRN heeft eind 2024, mede naar aanleiding van de fluctuaties in de rapportages , een aantal gerichte verbetermaatregelen in gang gezet. Deze zijn gericht op het vergroten van het financieel bewustzijn, het verbeteren van de managementinformatie (via onder andere Power BI), en het structureel periodiek voeren van gesprekken over productiviteit, verzuim en inzet van externe capaciteit. In zekere zin kunnen beide organisaties waardevolle best practices met elkaar uitwisselen. ODRA brengt een volwassen, bewezen structuur mee, terwijl ODRN laat zien hoe een organisatie zich snel kan aanpassen en verbetermaatregelen daadkrachtig kan doorvoeren. In het licht van een mogelijke fusie biedt dit een uitgelezen kans om het beste van beide diensten te integreren. Een gezamenlijke organisatie kan hiermee niet alleen voortbouwen op de reeds bestaande fundamenten, maar ook een volgende stap zetten naar een nóg professionelere en toekomstbestendige inrichting van de interne beheersing – gestoeld op transparantie, data gedreven sturing en continue verbetering.

Belangrijkste conclusies en bevindingen (3/4)

- Kosten van de dienstverlening
  Voor begrotingjaar 2025 is het kostprijsverschil tussen beide diensten ongeveer euro 10 per uur. ODRA begroot per declarabel uur euro 103,80 aan kosten en ODRN euro 113,50. Voor dit verschil zijn een aantal verklaringen.
  Het verschil in loonkosten is rekenkundig euro 5,80 per uur. Ongeveer euro 1,60 hiervan houdt direct verband met de Seveso-taken van ODRN (complexere taken met hogere personele inschaling). Het overige is het gevolg van meer inhuur van externen en (iets) lagere productiviteit per fte, ODRA 1.358 uur versus 1.310 uur voor ODRN.

  Naast verschil in personele kosten, is het verschil in overige bedrijfskosten per saldo circa euro 3,90 per uur. Voor het overgrote deel komt dit op conto van verschil in ICT-kosten.

- Ontvlechting BRIKS-taken gemeente Nijmegen
  De door ODRN met gemeente Nijmegen afgesproken bijdrage voor frictiekosten overhead ad € 2.150.000 moet ODRN in staat stellen haar overhead geleidelijk aan te passen naar de norm van 30% van de baten. In de ontvlechtingsovereenkomst met gemeente Nijmegen is geen specifieke bepaling opgenomen over een fusie van ODRN met een andere omgevingsdienst. In beginsel lijkt een fusie daarom geen invloed te hebben op de afgesproken financiële bijdragen.

  Verder draagt gemeente Nijmegen bij voor een periode van drie jaar (2025, 2026 en 2027) aan de frictiekosten voor het primaire proces. Op dit moment is t.a.v. het primaire proces geen sprake van boventallig personeel en aldus geen frictiekosten. Dergelijke kosten worden ook niet meer verwacht.
  Het aanpassen van de organisatie (i.c. reduceren van de overhead) is binnen ODRN een belangrijk thema. Voor zover wij hebben kunnen waarnemen, vindt de aanpak op organische wijze plaats en in goed overleg met alle betrokken stakeholders. Waarborgen die ODRN daarbij hanteert zijn reëel begroten, actief sturen op reductie van externe inhuur, monitoren van de realisatie en tijdig bijsturen. Waar wij (nog) geen zicht op hebben, is of sprake is van een vastgelegde en planmatige aanpak, met een heldere tijdlijn en doelstellingen. Voor zover dat nog niet is opgesteld, adviseren wij dat om alsnog te doen.

- Herverdelingseffecten
  Doordat de kostprijstarieven onderling verschillen dreigt er bij een fusie een voor-en nadeel te ontstaan voor de verschillende regio’s bij harmonisering van het externe tarief. Wij adviseren de externe tarieven naar derden bij complexe taken (o.a. Seveso) vast te houden aan minimaal het huidige hogere tarief. Verder zien wij mogelijkheden om de inhuur derden & overhead bij ODRN zodanig te verkleinen dat het kostprijstarief bij ODRN per saldo kan gaan dalen naar een gelijk niveau als van de ODRA. Tevens is de begrote productiviteit per vaste medewerker van beide diensten in 2025 (ODRA 1.358 uur en ODRN 1.310 uur) verschillend gewaardeerd.

Belangrijkste conclusies en bevindingen (4/4)

- Personeelsbestand (HR)
  Ten opzichte van 31 december 2024 is het vaste personeelsbestand van ODRN met netto 14,3 fte afgenomen, in hoofdzaak door de overstap van BRIKS-medewerkers naar gemeente Nijmegen. Verschillen tussen beide diensten doen zich bij een aantal salarisschalen voor. Het gewogen gemiddelde van de inschaling van personeel met dienstverband echter verschilt nauwelijks van elkaar. Ook de gemiddelde salariskosten per fte zijn nagenoeg gelijk. Het verschil treedt op bij de inhuur van extern personeel.
  Voor het primaire proces heeft ODRA in 2024 gemiddeld 27,6 fte ingehuurd, ODRN 56 fte. Voor begrotingsjaar 2025 zijn de verschillen kleiner aangezien de verwachte inhuur door ODRN fors afneemt. Voor het primaire proces gaat ODRN uit van gem. 32 fte inhuur. Een afname derhalve van 24 fte. Een uitgangspunt dat ondersteund wordt door de trend in de eerste maanden van 2025 (zie ook onze bevinding bij kosten van de dienstverlening).
  Verder is door de ontvlechting van BRIKS-taken gem. 15 fte aan inhuur niet meer nodig. ODRA begroot voor 2025 consistent met 25,9 fte inhuur primair tegen € 128k per jaar gemiddeld.

- Omvang structurele taken in het kader van robuustheid
  Beide omgevingsdiensten realiseren een omzet vanuit de basistaken milieu van meer dan € 16,5 mln. Daarmee wordt voldaan aan de omvang van de structurele taken in het kader van de robuustheidscriteria. Het genormaliseerde weerstandsratio van beide diensten ligt boven de norm van 0,8 mits we rekening houden met een uniforme wijze van waardering van de voorziening verlofstuwmeren. Hierbij hebben we de wijze van de ODRA als basis gehanteerd. Waar het gaat over de overige taken, waaronder bouw, is na fusie sprake van een robuustere organisatie.

- Financieringsmethodiek
  De diensten hanteren niet helemaal een gelijkwaardige afrekeningssystematiek. Wanneer in geval van een fusie gekozen wordt voor één van de gehanteerde methodieken zullen er naar verwachting herverdelingseffecten ontstaan. De impact van dit positieve of negatieve effect zal bij een fusieplan nader uitgewerkt moeten worden. Het uiteindelijke prijsniveau voor de deelnemers aan een toekomstige, gezamenlijke gemeenschappelijke regeling zal in overwegende mate worden bepaald door de wijze waarop de activiteiten worden geïntegreerd tot één gemeenschappelijke dienst. Daarbij spelen het harmoniseren van PDC's (Producten-Diensten Catalogi), uniformiseren van het uitvoeringsprogramma en de inrichting van een gezamenlijke financieringsstructuur een centrale rol. Hoewel de huidige documentatie inzicht biedt in structuur, prestaties en risico's per dienst, is op dit moment de omvang van de potentiële herverdelingseffecten tussen deelnemers nog niet in beeld gebracht. Hiervoor zijn additionele analyses vereist, zoals i) harmonisatie van kostentoerekening en tijdregistratie, ii) uniforme definities van productiviteit en output en iii) scenario's voor taakmutaties en fluctuaties in werkpakketomvang. Tot het moment dat bovengenoemde elementen zijn geharmoniseerd en integraal doorgerekend, wordt geadviseerd om financiële inschattingen met betrekking tot het toekomstige kostenniveau voorzichtig te benaderen en te voorzien van passende bandbreedtes.

Overzichten, specificaties en toelichtingen

Gecomprimeerd overzicht van baten en lasten

ODRA Baten (x € 1.000)	2023 realisatie		2024 realisatie		2025 Budget	
Deelnemende gemeenten en Provincies	22.627	92%	23.592	90%	24.152	90%
Overige opdrachtgevers	1.810	7%	2.348	9%	2.575	10%
Budget ontwikkelprogramma	-	0%	-	0%	-	0%
Overige	275	1%	248	1%	-	0%
Totaal	**24.712**		**26.188**		**26.727**	

Lasten (x € 1.000)	2023 Overhead	Direct	2024 Overhead	Direct	2025 Overhead	Direct
Personele lasten	4.256	17.073	4.887	17.853	4.291	19.103
	20%	80%	21%	79%	18%	82%
Materiële lasten	2.157	1.082	1.960	1.421	2.726	607
Totaal	**6.413**	**18.155**	**6.847**	**19.274**	**7.017**	**19.710**
	26%	74%	26%	74%	26%	74%
Saldo	**144**		**67**		**-**	

ODRN Baten (x € 1.000)	2023 realisatie		2024 realisatie		2025 Budget	
Deelnemende gemeenten en Provincies	23.594	89%	25.763	88%	21.139	89%
Overige opdrachtgevers	2.199	8%	2.645	9%	2.580	11%
Budget ontwikkelprogramma	144	1%	-	0%	-	0%
Overige	634	2%	823	3%	100	0%
Totaal	**26.571**		**29.231**		**23.819**	
					-	

Lasten (x € 1.000)	2023 Overhead	Direct	2024 Overhead	Direct	2025 Overhead	Direct
Personele lasten	4.548	18.865	4.328	21.359	4.589	16.398
	19%	81%	17%	83%	22%	78%
Materiële lasten	3.059	-	3.191	-	2.832	-
Totaal	**7.607**	**18.865**	**7.519**	**21.359**	**7.421**	**16.398**
	29%	71%	26%	74%	31%	69%
Saldo	**99**		**353**		**-**	

Opmerking

- De omgevingsdiensten maken afspraken met hun partners over de basistaken. Daarnaast leggen partners andere milieu-gerelateerde taken en bouwtaken bij hen neer. Deze kennen eveneens een structureer karakter. De incidentele projecten die bij de omgevingsdiensten worden neergelegd worden vaak in de vorm van een project uitgevoerd. Bij de ODRA bedragen deze incidentele baten jaarlijks circa € 1,0 - € 1,5 mln. waar vergelijkbare lasten tegenover staan. De opgenomen “overige baten” bij de ODRA betreffen baten vanuit de balans (m.n. rentebaten). Bij de ODRN bedragen deze incidentele projecten jaarlijks circa € 1,5 - € 2,0 mln. waar vergelijkbare lasten tegenover staan. De opgenomen “overige baten” betreffen enerzijds rentebaten (€ 0,2 mln) en anderzijds bijdragen voor frictie inhuur BRIKS en incidentele projectkosten ontvlechting BRIKS (totaal € 0,6 mln.).
- De prijsstelling per uur is verschillend bij de ODRA en de ODRN. In 2024 bedroeg de gemiddelde prijs per uur € 99,- voor de ODRA en € 104,- voor de ODRN. In 2025 zijn de vastgestelde prijzen respectievelijk € 104,- voor ODRA en € 113,50 voor ODRN.
- Uitgaande van bovengenoemde prijzen is het aantal benodigde uren benodigd voor de uitvoering van de dienstverlening vastgesteld op ruim 254.000 uur voor de ODRA en 208.000 uur voor de ODRN (zie tariefstructuur en kostprijs).
- In de materiële lasten 2025 bij de ODRN is een incidentele baat opgenomen van € 925K (zie: initiële begroting 2025) i.v.m. wegvallende dienstverlening ten behoeve van BRIKS activiteiten voor de gemeente Nijmegen. Voor de aankomende 3 jaar staat de gemeente Nijmegen financieel garant naar de ODRN voor in totaal € 2,1 mln.

Verwijzing herkomst van de bedragen

ODRA
- 2022/2023: tabel 1 staat van baten en lasten, jaarrekening 2022 en jaarrekening 2023
- 2024: tabel 1 staat van baten en lasten, Katern 2 Jaarverslag ODRA 2024 versie tbv MT 17 maart
- 2025: Tabel 10 Exploitatie overzicht 2025 baten per klantgroep, begroting 2025

ODRN
- 2022: staat van baten en lasten – programma indeling en bijlage 3 conform jaarrekening 2022.
- 2023/2024: staat van baten en lasten – programma indeling en bijlage 4 conform jaarrekening 2023 en 2024.
- 2025: Verdeling bouw en milieu is gebaseerd op cirkeldiagram “begroting 2025 in totaal € 23,8 miljoen.”

Verdeling taakvelden is gebaseerd op het overzicht uit 3.7 en uit 5.3, beide uit de begroting 2025

Financiële overzichten: omzet naar taakveld en programma's

ODRA Baten (x € 1.000)	2023 realisatie		2024 realisatie		2025 Budget	
Bouw	5.680	23%	5.858	22%	7.008	26%
Milieu en algemeen (incl. OD's en derden)	19.032	77%	20.330	78%	19.719	74%
Vrijval voorziening	-	0%	-	0%	-	0%
	24.712		26.188		26.727	

ODRN Baten (x € 1.000)	2023 realisatie		2024 realisatie		2025 Budget	
Bouw	15.240	57%	15.953	55%	6.908	29%
Milieu en algemeen (incl. OD's en derden)	11.331	43%	13.278	45%	16.912	71%
Vrijval voorziening	-	0%	-	0%	-	0%
	26.571		29.231		23.819	

ODRA Baten (x € 1.000)	2023 realisatie		2024 realisatie		2025 Budget	
VTH - milieu	10.846	44%	10.690	41%	10.576	40%
VTH - BRIKS Overige	5.481	22%	5.444	21%	6.273	23%
VTH - BRIKS Nijmegen				11%		
Advies	2.728	11%	2.933	26%	3.267	12%
Projecten	5.382	22%	6.873	1%	6.611	25%
Overige	275	1%	248	0%	-	0%
	24.712		26.188		26.727	

ODRN Baten (x € 1.000)	2023 realisatie		2024 realisatie		2025 Budget	
VTH - milieu	8.519	32%	9.605	33%	10.463	44%
VTH - BRIKS Overige	3.907	15%	4.805	16%	5.422	23%
VTH - BRIKS Nijmegen	5.257	20%	6.038	21%	-	0%
Advies	4.051	15%	5.305	18%	2.424	10%
Projecten	4.836	18%	3.478	12%	5.412	23%
Overige	-	0%	-	0%	100	0%
	26.571		29.231		23.819	

Opmerkingen

- In 2025 vallen de BRIKS taken voor de gemeente Nijmegen weg bij de ODRN waardoor er sprake is van een trendbreuk in de baten. De wegvallende omzet bedraagt € 6,0 mln. op basis van realisatie 2024.
- Het IBP-VTH heeft een set van kwalitatieve en kwantitatieve robuustheidscriteria voor de ondergrens van omgevingsdiensten vastgesteld. ODRA en ODRN voldoen beide aan het omzetcriterium, een minimale omvang van het regionaal werkprogramma van € 16,5 miljoen (inclusief overhead en prijspeil 2023). In 2024 heeft de ODRA een omzet op basis van de robuustheidscriteria gerealiseerd van € 18 mln. en verwacht voor 2025 een omzet van € 17,1 mln. De ODRN heeft een omzet geboekt van € 18,6 mln. en verwacht voor 2025 een omzet te realiseren van € 19,3 mln.
- ODRN hanteert een gedifferentieerde tariefstelling. Over 2024 is aan de deelnemende gemeenten € 102,- per uur en voor overige opdrachtgevers, waaronder de Provincies Gelderland en Overijssel € 110,- per uur in rekening gebracht. De verhouding van de omzet is circa 49% voor de deelnemende gemeenten en 51% voor de overige opdrachtgevers. Voor het begrotingsjaar 2025 is de gedifferentieerde tariefstelling bepaald op € 109,50 voor deelnemende gemeenten en € 117,50 voor de overige opdrachtgevers. ODRA hanteert één tarief, € 99,- voor 2024 en € 104,- voor begrotingsjaar 2025.
- ODRN is verantwoordelijk voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving bij Seveso-bedrijven in Gelderland en Overijssel. De aan deze Seveso taken gerelateerde omzet was over 2024 ca. 3,7 miljoen (begroot voor 2025 is ca. € 4 miljoen). Gebaseerd op de geldende hogere tariefstelling is de jaarlijkse inzet circa 34.000 uur.

Verwijzing herkomst van de bedragen per programma

ODRA
- 2022/2023: tabel 1 staat van baten en lasten, jaarrekening 2022 en jaarrekening 2023
- 2024: tabel 1 staat van baten en lasten, Katern 2 Jaarverslag ODRA 2024 versie tbv MT 17 maart
- 2025: Tabel 10 Exploitatie overzicht 2025 baten per klantgroep, begroting 2025

ODRN
- 2022: staat van baten en lasten – programma indeling en bijlage 3 conform jaarrekening 2022.
- 2023/2024: staat van baten en lasten – programma indeling en bijlage 4 conform jaarrekening 2023 en 2024.
- 2025: Verdeling bouw en milieu is gebaseerd op cirkeldiagram "begroting 2025 in totaal € 23,8 miljoen."

Verdeling taakvelden is gebaseerd op het overzicht uit 3.7 en uit 5.3, beide uit de begroting 2025

Financiële overzicht – lasten

Analyse en vergelijking lasten op basis van boekjaar 2022-2025

Lasten (x € 1.000)	2023		2024		2025	
	Overhead	Direct	Overhead	Direct	Overhead	Direct
Personele lasten	4.256	17.073	4.887	17.853	4.291	19.103
	20%	80%	21%	79%	18%	82%
Materiële lasten	*2.157*	*1.082*	*1.960*	*1.421*	*2.726*	*607*
-huisvesting en facilitair	747	-	824	-	841	-
-ICT	897	-	806	-	900	-
-Stelselkosten	216	120	161	176	240	118
-Algemene- en advieskosten	269	40	178	255	392	-
-Projecten	-	907	-	990	219	489
-Dotatie verlofsparen	2	15	-	-	-	-
-Onvoorzien / Incidenteel	26	-	(9)	-	134	-
Totaal	**6.413**	**18.155**	**6.847**	**19.274**	**7.017**	**19.710**
	26%	74%	26%	74%	26%	74%

Lasten (x € 1.000)	2023		2024		2025	
	Overhead	Direct	Overhead	Direct	Overhead	Direct
Personele lasten	4.548	18.865	4.328	21.359	4.370	17.049
	19%	81%	17%	83%	20%	80%
Materiële lasten	*3.059*	-	*3.191*	-	*2.592*	-
-huisvesting en facilitair	777	-	866	-	813	-
-ICT	1.438	-	1.617	-	1.675	-
-Stelselkosten	273	-	312	-	462	-
-Algemene- en advieskosten	276	-	107	-	125	-
-Projecten	294	-	288	-	297	-
-Dotatie verlofsparen	-	-	-	-	-	-
-Onvoorzien / Incidenteel	-	-	-	-	(780)	-
Totaal	**7.607**	**18.865**	**7.519**	**21.359**	**6.962**	**17.049**
	29%	71%	26%	74%	29%	71%

Toelichting

De personele lasten worden op de volgende pagina's verder geanalyseerd en toegelicht.

Ontwikkeling van de gerapporteerde overhead

- Sinds 2024 hebben beide instelling dezelfde rubricering in de kosten. Daarvoor had de ODRN een ander stelsel. Voor die jaren zijn de kosten aangesloten bij het nieuwe stelsel. De totale overheadkosten zijn ongewijzigd.
- In 2024 zijn de indirecte personeelskosten bij de ODRA sterk gestegen en zullen naar verwachting in 2025 weer dalen. Oorzaak van deze incidentele groei zit met name in personeelskosten die betrekking hebben op onder andere de implementatie van AFAS.
- Voor de ODRA geldt dat de overheadskosten relatief gezien stabiel zijn door de jaren heen met 26% van de totale kosten. De verdeling tussen overheads- en directe kosten was bij de ODRN in 2024 vergelijkbaar als bij de ODRA. Doordat de omzet in 2025 bij de ODRN daalt als gevolg van wegvallende BRIKS-taken voor de gemeente Nijmegen en relatief stabiliserende overheadkosten nemen deze in relatieve zin toe naar 29% van de totale kosten. Corrigeren we de incidentele dekking voor frictiekosten van € 780K dan neemt de overhead toe tot 31% van de totale kosten.

Tariefstructuur en kostprijs

	ODRA				ODRN			
x € 1.000	2022	2023	2024	2025B	2022	2023	2024	2025B
Baten conform jaarrekening/begroting	22.024	24.712	26.188	26.729	23.061	26.571	29.231	24.791
Eliminaties								
Doorbelaste materiële kosten	-671	-846	-931	-333	-281	-294	-282	-275
Rentebaten	-	-147	-72	-	-	-295	-238	-100
Overige inkomsten	-10	-16	-176	-	-	-	-	-
Vrijval balans	-360	-126	-	-	-78	-339	-	-
Netto effect ontvlechting BRIKS	-	-	-	-	-	-	-145	-780
Genormaliseerde baten	20.983	23.577	25.009	26.396	22.702	25.643	28.567	23.636
Af/bij resultaat	-378	-161	-67	-	614	-99	-353	-
Genormaliseerde lasten	20.605	23.416	24.942	26.396	23.316	25.544	28.214	23.636
Doorbelaste declarabele uren	232.924	250.340	249.557	254.408	258.394	267.329	273.892	208.200
Lasten / declarabele uren	88,5	93,5	100,0	103,8	90,2	95,6	103,0	113,5
Baten / declarabele uren	90,1	94,2	100,2	103,8	87,9	95,9	104,3	113,5
Laag tarief	-	-	-	-	n/a	92,0	102,0	109,5
Hoog tarief	-	-	-	-	n/a	99,0	110,0	117,5
Integraal tarief	92,0	95,0	99,0	104,0	n/a	95,0	106,0	113,5

- Nevenstaande tabel geeft inzicht in de vergelijkbaarheid van de kosten van de dienstverlening per uur.
- Vanwege de toegepaste kostennormalisatie – posten die geen relatie hebben met de bestede uren zijn geëlimineerd – wijkt de kostprijs per uur in voorkomende gevallen af van het vastgestelde verkooptarief. De normalisaties zijn toegepast uit oogpunt van de vergelijkbaarheid.
- De doorbelaste gedeclareerde uren ODRN zijn inclusief de indirect productieve inzet, door procesondersteuners en accountmanagers (P*Q).
- Het gemiddelde personeelsbestand van ODRN daalt van 242,4 fte in 2024 naar circa 196 fte in 2025, voor een belangrijk deel t.g.v. de ontvlechting van BRIKS-taken Nijmegen (cijfers incl. inclusief inhuur en overhead).
- Ten gevolge van het hanteren van vaste productprijzen, is sprake van verschillen tussen bestede en doorbelaste uren (dekkingstekort). In nevenstaande analyse is uitgegaan van de gedeclareerde uren waardoor een dekkingstekort niet apart is gespecificeerd.
- Een detailanalyse van de kosten is op de volgende pagina weergegeven.

Vergelijking begrote kostprijs 2025 per gedeclareerd uur

Vergelijking kostprijstarief	ODRA 2025 begroot			ODRN 2025 begroot			Verschil
	x € 1.000	Geboekte uren	Per geboekt uur	x € 1.000	Geboekte uren	Per geboekt uur	x €
Loonkosten							
Vast primair	15.786	213.070	74,1	12.624	P.M.	-	
Inhuur primair	3.317	41.338	80,2	4.149	P.M.	-	
sub primair	19.103	254.408	75,1	16.773	208.290	80,5	5,4
Vast overhead	2.862	254.408	11,2	2.653	208.290	12,7	
Inhuur overhead	-	254.408	-	943	208.290	4,5	
Overige personele kosten	1.429	254.408	5,6	774	208.290	3,7	
Dekkingstekort uren producten	-	-	-	-	-	-	
Vergoeding frictiekosten	-	-	-	-780	208.290	-3,7	
sub overhead personeel	4.291	254.408	16,9	3.590	208.290	17,2	0,4
totaal loonkosten	23.394	254.408	92,0	20.363	208.290	97,8	5,8
Bedrijfskosten							
Huisvesting	841	254.408	3,3	813	208.290	3,9	
ICT	900	254.408	3,5	1.675	208.290	8,0	
Overige bedrijfskosten (saldo)	1.261	254.408	5,0	784	208.290	3,8	
subtotaal bedrijfskosten	3.002	254.408	11,8	3.272	208.290	15,7	3,9
Genormaliseerde kostprijs per uur	26.396	254.408	103,8	23.635	208.290	113,5	9,7

Analyse

In nevenstaande tabel is een uitsplitsing weergegeven van de (begrote) kosten voor 2025 van de dienstverlening per gedeclareerd uur.

De declarabele uren zijn ontleend aan de gepubliceerde begrotingen en zijn gebaseerd op de onderliggende werk-pakketten. Voor de berekening van de benodigde personele capaciteit hanteert ODRA als norm 1.358 uur per fte en ODRN 1.310 uur per fte. De productiviteit voor inhuur van externen ligt in de regel hier boven.

De precieze verdeling van de uren vast en inhuur primair hebben we voor ODRN niet kunnen vaststellen. Vandaar dat de analyse uitwijst dat het kostprijsverschil euro 5,40 per uur is met betrekking tot de primaire taken. Onderliggend speelt het verschil in productiviteit, inschaling en inhuurkosten per fte een verklarende rol.

Begroot aantal fte	ODRA 2025	ODRN 2025
Vast primair	156,9	132,5
Inhuur primair	25,9	30,0
Vast overhead	39,1	25,5
Inhuur overhead	0,0	8,5
Totaal fte	221,9	196,5

Vergelijking kostprijs 2024 per gedeclareerd uur

Uit het totaaloverzicht tariefstructuur en kostprijs blijkt dat over 2024 de kostprijs van ODRA ca. € 100,- per uur is en voor ODRN in dezelfde periode ca. € 103,- per uur. Een verschil derhalve van ca. € 3,- per uur. Uit de vergelijking over begrotingsjaar 2025 blijkt dat dit verschil met € 9,75 per uur veel groter is.
De vraag dient zich aan waarom in deze kostprijsvergelijking het verschil in 2025 ten opzichte van 2024 met € 6,75 toeneemt.

Een verklaring daarvoor is het verschil in afrekensystematiek. ODRN hanteert voor haar diensten in beginsel een P*Q stelsel. Alle directe uren worden afgerekend (inclusief verdiscontering van de indirect productieve uren via een tariefsopslag). ODRA heeft naast een P*Q stelsel ook producten met vaste prijsafspraken. De vaste prijsafspraken gaan uit van een bepaalde tijdsbesteding per product. Wanneer de realisatie hiervan afwijkt, ontstaat een dekkingsverschil. Een bepaalde mate van dekkingsverlies is verwerkt in het verkooptarief en blijkt in de afgelopen jaren toereikend te zijn geweest. In de onderlinge vergelijking van de kosten van de dienstverlening moet hier echter voor worden gecorrigeerd, zoals verwerkt in onderstaande tabel.

Vergelijking kostprijstarief	ODRA 2024			ODRN 2024		
	x € 1.000	Geboekte uren	Per geboekt uur	x € 1.000	Geboekte uren	Per geboekt uur
Loonkosten						
Vast primair	14.158	224.343	63,1	10.489	P.M.	-
Inhuur primair	3.425	43.143	79,4	7.751	P.M.	-
sub primair	17.583	267.486	65,7	18.240	273.892	66,6
Vast overhead	2.821	267.486	10,5	3.929	273.892	14,3
Inhuur overhead	1.116	267.486	4,2	1.261	273.892	4,6
Overige personele kosten	950	267.486	3,6	789	273.892	2,9
Dekkingstekort uren producten	-	-17.932	-	-	-	-
Vergoeding frictiekosten	-	-	-	-	-	-
sub overhead personeel	4.887	249.554	19,6	5.979	273.892	21,8
totaal loonkosten	22.470	249.554	90,0	24.219	273.892	88,4
Bedrijfskosten						
Huisvesting	824	249.554	3,3	866	273.892	3,2
ICT	806	249.554	3,2	1.617	273.892	5,9
Overige bedrijfskosten (saldo)	842	249.554	3,4	1.512	273.892	5,5
subtotaal bedrijfskosten	2.472	249.554	9,9	3.995	273.892	14,6
Genormaliseerde kostprijs per uur	24.942	249.554	99,9	28.214	273.892	103,0

FTE's	ODRA		ODRN	
	2024	2025	2024	2025
Vast	159	157	130	133
Inhuur	28	26	61	30
Primair	186	183	192	163
Vast	38	39	39	26
Inhuur	7	-	13	9
Overhead	45	39	51	34
Totaal	232	222	243	197

Op vergelijkbare basis [exclusief dekkingsverschil] ligt het aandeel personeelskosten, en daarmee de kostprijs per uur, in 2024 bij ODRN circa € 6,- per uur hoger. Dit is in hoofdzaak het gevolg van een andere mix van vast personeel en inhuur.

Inhuur cruciale posities ODRN

Na ontvlechting van de BRIKS-taken gemeente Nijmegen is de organisatorische inrichting van ODRN aangepast.
Sectie 'OD80 bouwen' is nieuw vanaf 2025. Vóór 2025 was deze activiteit verdeeld over sectie OD 20 toezicht en handhaving bouwen en OD40 vergunningverlening bouwen.

In de jaarrekening 2024 van ODRN is een (uitgebreide) toelichting opgenomen over de omvang van de inhuur van externe krachten in relatie tot de ontvlechting. Ook in 2025 is de inhuur op het onderdeel bouwen nog steeds het hoogst en met bijna 40% ver boven de interne norm. Wij hebben begrepen dat reductie van deze inhuur een speerpunt is.

Verder heeft ODRN aangegeven dat inmiddels alle functionarissen met managementtaken met vast personeel is belegd.

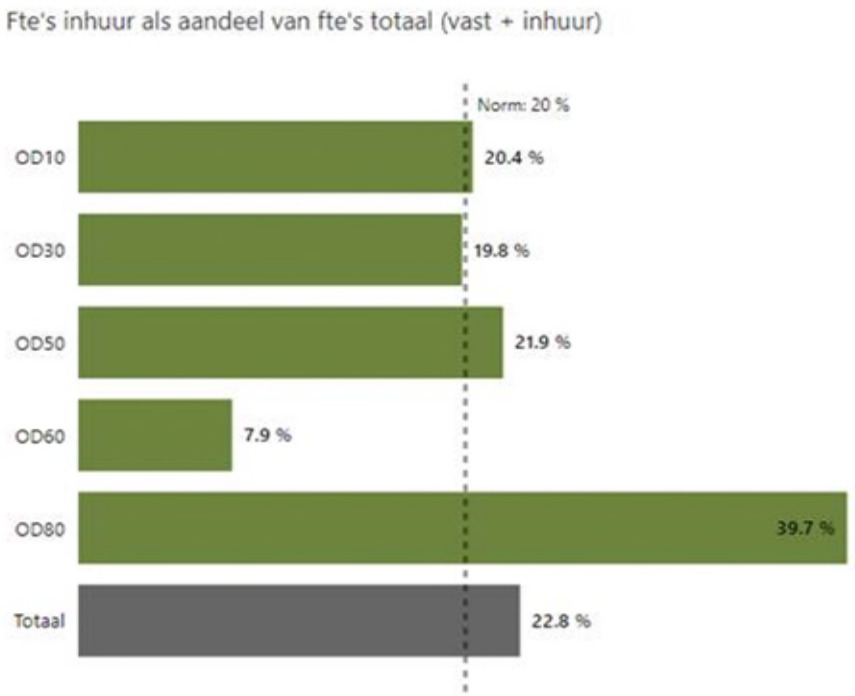

ODRN: overzicht inhuur per organisatorische eenheid, situatie per 28.02.2025

Ontvlechting BRIKS-taken gemeente Nijmegen en aanpassing organisatie en overhead

Met gemeente Nijmegen is voor de ontvlechting van de BRIKS-taken in augustus 2024 een overeenkomst gesloten. Het financiële effect van deze overeenkomst op de exploitatie van ODRN is op hoofdlijnen in onderstaand overzicht weergegeven.

ODRN	2023	2024	2025 - 2027
x €			
Bijdragen gemeente Nijmegen			
Eenmalige bijdrage projectkosten	191.400	385.000	-
Inhuur medewerkers t.b.v. ontvlechting	-	200.000	-
Bijdrage frictiekosten overhead	-	-	2.150.000
	191.400	585.000	2.150.000
Project- en frictiekosten t.g.v. ontvlechting	-191.400	-585.000	-2.150.000
Saldo	-	-	-

Bijdrage frictiekosten overhead

De bijdrage frictiekosten overhead ad € 2.150.000 betreft het verschil tussen de werkelijke omvang van de overheadkosten en een genormeerde overhead van 30%. Met deze bijdrage moet ODRN in staat worden gesteld de overhead geleidelijk aan te passen naar de norm van 30% van de baten.

Na aftrek van de bijdrage over 2025 - € 780.000 - wordt voor 2025 een percentage overhead van 29% begroot.

In de ontvlechtingsovereenkomst met gemeente Nijmegen is geen specifieke bepaling opgenomen over een fusie van ODRN met een andere omgevingsdienst. In beginsel lijkt een fusie daarom geen invloed te hebben op de afgesproken financiële bijdragen.

Actieplan t.g.v. de ontvlechting van de BRIKS-taken Gemeente Nijmegen:

- Gemeente Nijmegen draagt voor een periode van drie jaar (2025, 2026 en 2027) bij aan de frictiekosten voor het primaire proces. Op dit moment is t.a.v. het primaire proces geen sprake van boventallig personeel en aldus geen frictiekosten. Dergelijke kosten worden ook niet meer verwacht.
- In onze waarneming vindt reductie van de overhead op organische en inclusieve wijze plaats. Over het verkleinen van kantoorruimte zijn inmiddels afspraken gemaakt (effectuering per 1 april 2025, besparing van € 80.000 op jaarbasis). Overleg over aanpassing van de ICT-overeenkomst met IRVN zal in de loop van het jaar worden opgestart.
- De inhuur van extern personeel is in de eerste maanden van 2025 fors afgenomen, van gemiddeld 38% in 2024 naar 23% over de eerste twee maanden van 2025. De verwachting van ODRN is dat deze afname structureel van aard is en dat voor 2025 de interne norm van 25% wordt gehaald.
- Reëel begroten, actief sturen op reductie van externe inhuur, monitoren van de realisatie en tijdig bijsturen ziet ODRN als waarborgen voor (tijdige) aanpassing van de overhead in de jaren 2025 tot en met 2027 zou tot een duurzame sluitende begroting moeten kunnen leiden.

Personeelsbestand: vergelijking inschaling

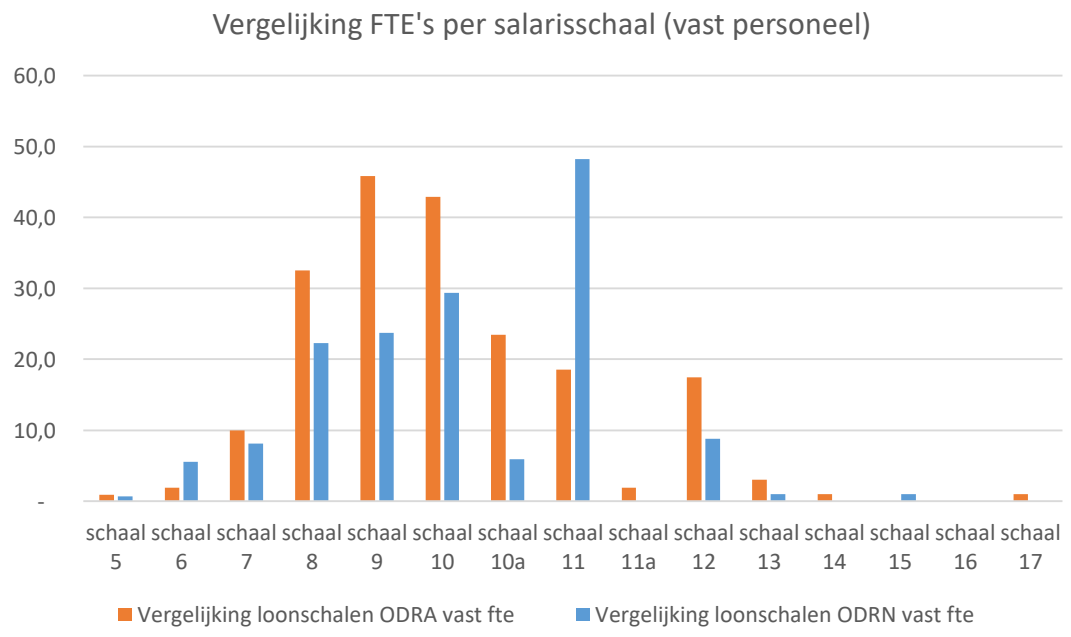

Vergelijking loonschalen						
Schaal	ODRA vast aantal	ODRA vast fte	ODRA vast aantal%	ODRN vast aantal	ODRN vast fte	ODRN vast aantal%
schaal 5	1	0,90	0,50%	1	0,7	0,60%
schaal 6	2	1,90	0,90%	7	5,6	4,10%
schaal 7	11	10,00	5,10%	9	8,1	5,30%
schaal 8	35	32,50	16,40%	25	22,3	14,60%
schaal 9	49	45,80	22,90%	26	23,7	15,20%
schaal 10	46	42,90	21,50%	33	29,4	19,30%
schaal 10a	25	23,50	11,70%	6	5,9	3,50%
schaal 11	20	18,50	9,30%	53	48,2	31,00%
schaal 11a	2	1,90	0,90%	-	-	0,00%
schaal 12	18	17,40	8,40%	9	8,8	5,30%
schaal 13	3	3,00	1,40%	1	1,0	0,60%
schaal 14	1	1,00	0,50%	-	-	0,00%
schaal 15	-	-	0,00%	1	1,0	0,60%
schaal 16	-	-	0,00%	-	-	0,00%
schaal 17	1	1,00	0,50%	-	-	0,00%
totaal	214	200,3	100,00%	171	154,5	100,00%
Gem. parttimefactor		0,94			0,90	
Gewogen gem. functieschaal		**9,6**			**9,7**	

Uit bovenstaande grafiek en nevenstaande tabel blijkt de actuele inschaling van het vaste personeel. Ten opzichte van 31 december 2024 is het vaste personeelsbestand van ODRN met netto 14,3 fte afgenomen, in hoofdzaak door de overstap van BRIKS-medewerkers naar gemeente Nijmegen.

Verschillen tussen beide diensten doen zich met name voor bij de salarisschalen 9, 10a en 11. Het gewogen gemiddelde van de inschaling van personeel met dienstverband echter verschilt marginaal van elkaar.

Personeelsbestand: financieel effect salarisinschaling vast personeel

Onder meer vanwege complexe vergunningverlening (Seveso-taken), zijn relatief meer ODRN medewerkers in salarisschaal 11 ingedeeld.
Dit gegeven is één van de grondslagen voor toepassing van een gedifferentieerd tarief door ODRN.

Om de analyse breder te trekken dan het vergelijken van het aantal fte per salarisschaal, hebben we de gemiddelde kosten per fte van beide diensten onderzocht en vergeleken. Als uitgangspunt is gekozen het kale bruto maandsalaris, periodiek 6 volgens de CAO gemeenten. Per salarisschaal is het maandsalaris vermenigvuldigd met het aantal fte per schaal, getotaliseerd en vervolgens gedeeld door het totaal aantal fte. De uitkomst is in nevenstaande tabel weergegeven.

Uit deze analyse blijkt dat – ondanks verschil in inschaling - de gemiddelde salariskosten per fte nagenoeg gelijk is.

Het verschil treedt op bij de inhuur van extern personeel.
Voor het primaire proces heeft ODRA ***in 2024*** gemiddeld 27,6 fte ingehuurd, ODRN 56 fte. Gemiddeld was ODRA 124k per externe fte kwijt, tegenover 138k bij ODRN *.

Voor begrotingsjaar 2025 zijn de verschillen kleiner aangezien de verwachte inhuur door ODRN fors afneemt. Voor het primaire proces gaat ODRN uit van gem. 32 fte inhuur tegen gem. 130k. Een afname derhalve van 24 fte. Een uitgangspunt dat ondersteund wordt door de trend in de eerste maanden van 2025. Verder is door de ontvlechting van BRIKS-taken gem. 15 fte aan inhuur niet meer nodig.
ODRA begroot voor 2025 consistent met 25,9 fte inhuur primair tegen 128k gemiddeld.

Schaal	Maandsalaris cao	ODRA salaris x fte	ODRN salaris x fte	ODRA %	ODRN %	Verschil %
5	2.882	2.565	1.931	0,3%	0,3%	0,0%
6	3.028	5.723	16.836	0,6%	2,4%	-1,7%
7	3.317	33.170	26.801	3,6%	3,8%	-0,1%
8	3.732	121.215	83.149	13,3%	11,7%	1,6%
9	4.151	190.116	98.462	20,8%	13,9%	7,0%
10	4.535	194.370	133.102	21,3%	18,7%	2,6%
10a	4.901	115.124	28.867	12,6%	4,1%	8,6%
11	5.258	97.483	253.488	10,7%	35,7%	-25,0%
11a	5.633	10.646	-	1,2%	0,0%	1,2%
12	6.049	105.495	53.110	11,6%	7,5%	4,1%
13	6.605	19.815	6.605	2,2%	0,9%	1,2%
14	7.142	7.142	-	0,8%	0,0%	0,8%
15	7.755	-	7.755	0,0%	1,1%	-1,1%
16	8.414	-	-	0,0%	0,0%	0,0%
17	9.238	9.238	-	1,0%	0,0%	1,0%
Totaal		912.103	710.106			
Gem. salaris per fte		4.554	4.595	100,0%	100,0%	

*Hierbij moet worden aangetekend dat waar het ODRN betreft, de ontvlechting van BRIKS-taken van Nijmegen van invloed is geweest op de omvang van de inhuur, ook inclusief de gedeeltelijke compensatie door gemeente Nijmegen.

Personeelsbestand: overige kengetallen

Totalen dienstverband	ODRA	ODRN
Gemiddelde leeftijd	45,0	46,2
Mediane leeftijd	45,5	47,0
Standaarddeviatie gemiddelde leeftijd	11,4	12,7
Gemiddelde duur dienstverband	5,0	6,4

Analyse

- Gemiddelde leeftijd: ODRN heeft gemiddeld oudere medewerkers in Schaal 9 en 11 + 11a, maar jongere medewerkers in Schaal 10 + 10a en 12. Dit wijst mogelijk op een andere opbouw van ervaring en senioriteit per schaal.
- Mediaan leeftijd: De mediaan volgt grotendeels dezelfde trend als het gemiddelde. De grootste afwijking zit bij Schaal 10 + 10a, waar de mediaan bij ODRA 9 jaar hoger is dan bij ODRN.
- De door beide diensten gehanteerde functiegroepen en -titels verschillen van elkaar. Een analyse van de overlap is daardoor niet meegenomen in ons onderzoek.

Per loonschaal

Gemiddelde leeftijd	ODRA			
	gemiddeld	mediaan	spreiding	
Salarisschaal			laagste	hoogste
Schaal 8	38	34	22	65
Schaal 9	39	37	26	62
Schaal 10 + 10a	49	49	25	69
Schaal 11 + 11a	49	51	35	64
Schaal 12	54	54	42	65

Per loonschaal

Gemiddelde leeftijd	ODRN			
	gemiddeld	mediaan	spreiding	
Salarisschaal			laagste	hoogste
Schaal 8	38	35	24	64
Schaal 9	43	39	24	66
Schaal 10 + 10a	42	40	26	65
Schaal 11 + 11a	52	55	30	65
Schaal 12	51	52	37	58

Financiële analyse – weerstandsvermogen

ODRA 2024 (x € 1.000)			
Materieel vaste activa	980	Algemene reserves	711
		Bestemmingsreserve	159
Vlottende activa			
Vorderingen op openbare lichamen	1.829	Voorziening harmonisatietoelage	315
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.815	Voorziening verlof stuwmeren	590
Overige vorderingen	822	Langlopende schuld	500
Liquide middelen	139	Schulden aan openbare lichamen	-
		Overige schulden	5.515
Nog te ontvangen bedragen	205	Verplichtingen	-
Totaal	7.790	Totaal	7.790

Begroting 2025	
Risico's	900
Risico's na demping	540
Eigen vermogen	711
Weerstandsratio	0,8
Weerstandsratio na demping	1,3

ODRN 2024 (x € 1.000)			
Materieel vaste activa	483	Algemene reserves	556
		Bestemmingsreserve	-
Vlottende activa			
Vorderingen op openbare lichamen	776	Voorziening harmonisatietoelage	120
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.975	Voorziening verlof stuwmeren	706
Overige vorderingen	-	Langlopende schuld	-
Liquide middelen	253	Schulden aan openbare lichamen	1.641
		Overige schulden	2.649
Nog te ontvangen bedragen	618	Verplichtingen	432
Totaal	6.104	Totaal	6.104

Begroting 2025	
Risico's	1.057
Risico's na demping	634
Eigen vermogen	556
Weerstandsratio	0,5
Weerstandsratio na demping	0,9

- De ODRA rapporteert in haar jaarrekening een weerstandsratio van 0,84 en voldoet hiermee aan de robuustheidsnorm. De ODRN voldoet formeel niet aan de norm eind 2024 met een weerstandsratio van 0,5.
- Materieel gezien wordt er verschillend omgegaan met de voorziening verlof stuwmeren bij beide omgevingsdiensten. Het werkelijke risico wordt als vergelijkbaar ingeschat. Zou de ODRN de voorziening ook maximeren op € 500K, neemt het eigen vermogen met € 206K toe naar € 706K, nagenoeg gelijk aan de algemene reserves binnen de ODRA. De risico's zijn door beide omgevingsdiensten ook vergelijkbaar ingeschat. Daarmee beoordelen we de materiële weerstandsrisico's als vergelijkbaar tussen beide omgevingsdiensten.
- De risico’s vanuit de ontvlechting zijn niet meegenomen in het weerstandrisico omdat deze t/m 2027 worden gedekt door de gemeente Nijmegen (in 2025 € 780K).

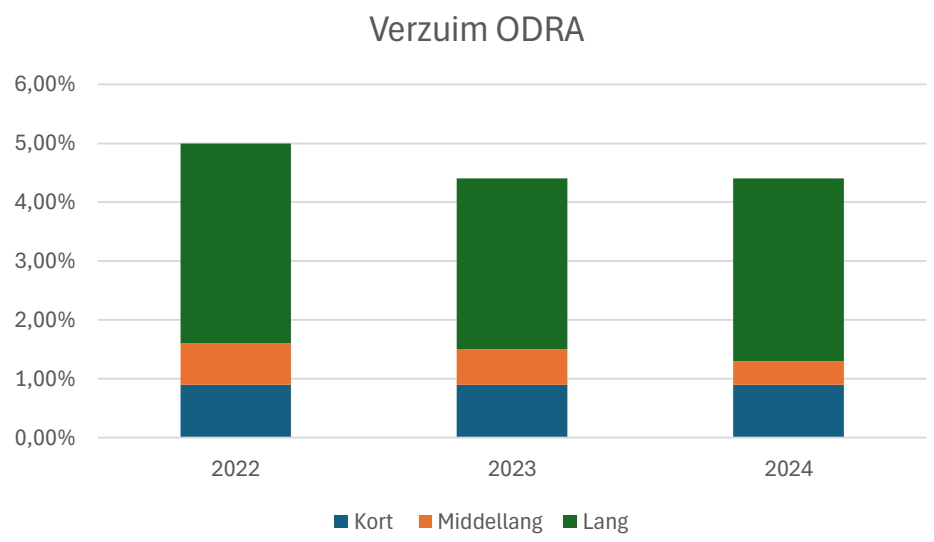

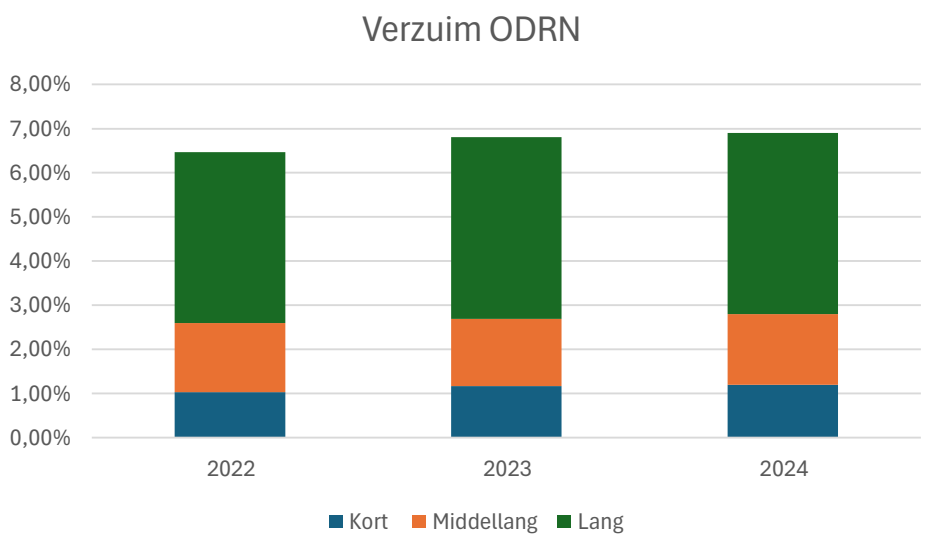

ODRA

Gedurende het jaar schommelt het verzuimpercentage. Sinds 2022 is het verzuim gedaald naar 4,4% waarbij voor een relatief groot deel sprake is van lang verzuim inclusief verzuim > 1 jaar.

ODRN

Het verzuim schommelt gedurende het jaar. Over de jaren heen is het verzuim relatief stabiel rond de 6,8%. Over 2024 bedroeg het gemiddelde verzuim 6,9%. Bij de ODRN zit een groot deel van het verzuim in het langdurig verzuim. Opvallend is dat in alle categorieën het verzuim bij de ODRN wat hoger is dan bij de ODRA. In 2025 zijn de arbeidscontracten van een aantal langdurig zieken ontbonden en zien we geen nieuw langdurig verzuim ontstaan.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen verplichtingen – aandachtspunten bij fusie
Beide organisaties (ODRN en ODRA) hebben in hun jaarrekeningen op transparante wijze toelichting gegeven op niet in de balans opgenomen verplichtingen. In het kader van de voorgenomen fusie tussen ODRN en ODRA verdienen met name de langlopende contractuele verplichtingen bijzondere aandacht, vanwege hun potentiële impact op de toekomstige financiële en operationele structuur van de nieuwe entiteit.

Concreet betreft dit de volgende overeenkomsten:

1. **Huurovereenkomsten kantoren**
   ODRA heeft een huurovereenkomst met een resterende looptijd van circa 17 jaar. Deze lange looptijd kan in het kader van een fusie leiden tot verplichtingen die de flexibiliteit van de toekomstige organisatie beperken. De huurovereenkomst van ODRN daarentegen is jaarlijks opzegbaar met een opzegtermijn van één jaar. Bij een besluit tot gezamenlijke huisvesting ligt, mede gezien deze voorwaarden, de locatie van ODRA voor de hand. Vanuit financieel perspectief verdient deze keuze nadere analyse, met het oog op de langjarige verplichting en eventuele frictiekosten bij beëindiging van bestaande huisvesting.
2. **Samenwerkingsovereenkomst ODRN – Gemeente Nijmegen (2024-2025) ; gastheercontract**
   Deze overeenkomst heeft een tijdelijke looptijd tot eind 2025 en dient bij fusie kritisch beoordeeld te worden op inhoud, voortzetting of afbouwscenario's. Eventuele implicaties voor personeel en dienstverlening dienen in kaart te worden gebracht.
3. **Overeenkomst ICT-dienstverlening via iRvN**
   De relatie tussen ODRN en ICT-leverancier iRvN is niet gebaseerd op lidmaatschap van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR), maar was vormgegeven via een aparte gastheerschapsovereenkomst met de gemeente Nijmegen. Deze is inmiddels beëindigd, terwijl de formele opzegtermijn van de onderliggende ICT-overeenkomst met iRvN momenteel onduidelijk is. Binnen de MGR geldt een opzegtermijn van één jaar voor deelnemende leden. Gezien het ontbreken van formeel lidmaatschap, adviseren wij dringend om op korte termijn duidelijkheid te verkrijgen over de contractuele beëindigingsvoorwaarden voor ODRN. Tot slot begrijpen wij dat, mede in het kader van systeemintegratie en borging van de continuïteit, ontbinding van de overeenkomst met iRvN op dit moment niet aan de orde is. In dat licht is het van belang om tijdig een scenario voor toekomstige integratie van ICT-systemen en bijbehorende verplichtingen op te stellen.
4. **Compensatie ontvlechting BRIKS taken Gemeente Nijmegen**
   Voor de jaren 2025 tot en met 2027 is een overeenkomst gesloten met de gemeente Nijmegen vanwege de frictiekosten overhead rondom de ontvlechting van de BRIKS-taken eind 2024. In deze jaren ontvangt ODRN een vergoeding van € 2.150.000 (2025: € 780.000, 2026: € 733.000 en 2027: € 637.000).

Bijlagen

Vragenlijst Due Dillegence onderzoek
Overkoepelende vraag: hebben de individuele organisaties voldoende financiële continuïteit om individueel en/of samen een duurzame organisatie te voeren? Voldoen zij aan de financiële robuustheidscriteria? Welke beheersmaatregelen moeten eventueel genomen worden om dit te realiseren?
ODRA en ODRN hebben een vastgestelde opzet van het Due Dillegence onderzoek waarbij het uitgangspunt was dat de accountants van beide organisaties de DD gaan uitvoeren bij de betreffende omgevingsdienst en de overal beoordeling door een derde accountant wordt uitgevoerd. In verband met regelgeving en beperkte capaciteit is het niet mogelijk gebleken dat de uitvoering van het DD door de accountants van de omgevingsdiensten uitgevoerd kan worden maar dat DDJ dat gaat doen. Op basis van de vastgestelde opzet Due Dillegence onderzoek is onderstaande vragenlijst opgesteld:

1. Historische financiële prestaties

- **Exploitatie (analyse en risico's weergeven)**
  - Wat is de inkomsten ontwikkeling geweest in de afgelopen 3 jaar? Is er sprake van incidentele inkomsten en kosten?
  - Wat zijn de genormaliseerde resultaten?
  - Hoe stabiel is het resultaat? Is er sprake van incidentele invloeden?
  - Zijn er grote fluctuaties in inkomsten of kosten, en wat is hiervan de oorzaak?
  - Wat zijn de belangrijkste kostenposten en zijn deze schaalbaar?
  - Hoe is het personeelsbestand opgebouwd? Rekening houdend met o.a. inschaling, anciënniteit en inhuur.
  - Wat is de ontwikkeling van de overhead en indirecte kosten?
  - Zijn de (belangrijkste) kosten naar rato afgeschaald bij dalende inkomsten? Zijn deze kosten in de toekomst (degressief, progressief en proportioneel) af te schalen?

- **Beoordelen van de tariefstructuur en de kostprijzen Met inzicht in:**
  - Wat is de tariefopbouw en tariefstelling aan klantengroepen?
  - Wat is de Kostprijsanalyse? (Gaat het niet alleen om de cijfers of tarief, ook de prijskwaliteitverhouding is relevant).
  - Wat is de beoordeling van de productiviteit irt resultaat van meest geleverde producten?
  - Wat is/ zijn de financieringssystematiek afspraken? Zijn deze uniform (level playing field)? Wat zijn de risico's, o.a. herverdelingseffecten?
  - Hoe is de producten diensten catalogus opgebouwd? Wat zijn de verschillen (o.a. kengetallen)? Wat zijn de risico's?

2. Balanspositie (rekening houden met de trend van de afgelopen jaren)

- **Activa en passiva (analyse en risico's weergeven), beoordeling van de vermogenspositie**
  - Analyse van de balans en financiële gezondheid, o.a.:
  - Wat is de beoordeling van de balanswaarde t.o.v. reële marktwaarde?
  - Beoordeling van Liquiditeitspositie: Hoe is de werkkapitaalpositie en het werkkapitaalbeheer? Zijn er bijv. grote openstaande debiteuren of betalingsachterstanden of zijn er grote investeringen nodig in de nabije toekomst?
  - Beoordeling van de solvabiliteit: Wat is de solvabiliteit en wat is de trend? Hoe ziet de (verwachte) ontwikkeling eruit?
  - Analyse van de voorzieningen en bestemmingsfondsen: Zijn er voorzieningen opgenomen voor risico's of toekomstige verplichtingen (bijv. pensioen, claims)?
  - Zijn er niet uit de balans blijkende verplichtingen? Zijn er verborgen financiële verplichtingen of garanties?
  - Voldoen de verschillende balansposities aan de financiële robuustheidscirteria?

- **Beoordelen langjarige Verplichtingen, op basis van:**
  - Wat zijn de langlopende verplichtingen en de looptijd van bijv. leningen, (lease)contracten en uitkeringsverplichtingen? Tevens duiding op contracten van externen en risico als zij vertrekken, irt weglekken van kennis.
  - Wat zijn de voorwaarden? Zijn er bijzondere financieringsconstructies?
  - Wat is de impact van deze verplichtingen op de toekomstige financiële positie van de gefuseerde entiteit?

3. Begroting, prognose en plannen

- **Financiële begrotingen**
  - Zijn de financiële begrotingen realistisch en gebaseerd op solide aannames?
  - Wat zijn de belangrijkste risico's en kansen voor de toekomst?
  - Voldoen de begrotingen aan de financiële robuustheidscriteria en aan de BBV?
- **Investeringsbehoeften**
  - Zijn er toekomstige investeringen nodig?
  - Hoe worden deze investeringen gefinancierd?
- **Break-even analyse**
  - Wat is het break-evenpunt, en hoe gevoelig is dit voor veranderingen in omzet of kosten?

4. Compliance en risico's

- **Zijn er eventueel lopende of dreigende juridische geschillen?**
- **Analyse van de interne controle en governance structuren, o.a.:**
  - Zijn de jaarrekeningen gecontroleerd door een externe accountant? Wat is de basis van deze controle?
  - Zijn er significante opmerkingen gemaakt door auditors/ accountants?
  - Wat is de kwaliteit van de financiële administratie en rapportages?
  - Hoe (effectief) zijn de interne controles?
  - Zijn er adequate budgetterings- en forecastingprocessen?
- Wat zijn de verzuimrisico's?
- Wat is het verzuim van de afgelopen jaren en de verwachting voor de komende jaren (rekening houden met kort, middel en langdurig verzuim en leeftijdssamenstelling personeelsbestand)

Voor alle risico's van bovenstaande 4 punten geldt dat de mitigerende maatregelen, en het effect en restrisico zijn meegenomen en in kaart zijn gebracht.

GEMEENTE
ZEVENAAR

Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Regio Arnhem
Eusebiusbuitensingel 75
6828 HZ ARNHEM

datum
zaaknummer Z/25/487030/UIT/25/1255988
onderwerp Zienswijze ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM)
contactpersoon Gerda Niemeijer

Geachte heer/mevrouw,

Inleiding
Met belangstelling heeft de gemeenteraad van Zevenaar kennisgenomen van het voorstel voor de gemeenschappelijke regeling van de nieuw op te richten Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). De voorgestelde fusie is ingrijpend maar wij begrijpen de noodzaak van een robuuste omgevingsdienst. Het is een goed om te constateren dat beide diensten oog hebben op een veranderende en steeds complexer wordende samenleving en hierop anticiperen.
Wij gaan ervan uit dat de kwaliteit en de continuïteit van de dienstverlening door de schaalvergroting niet ten koste zal gaan van de zorgvuldigheid en klantgerichtheid van de nieuwe omgevingsdienst. Uiteraard levert de fusie ook onzekerheid op voor het personeel. Wij vragen u om hier zorgvuldig mee om te gaan.
Het is goed om te zien dat één van de uitgangspunten bij de fusie is dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Wij constateren dat de tarieven de komende jaren niet stijgen als gevolg van het fusieproces.

Raadsbesluit
Tegen de formulering van artikel 28 van het ontwerp van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) met betrekking tot het vormen van een algemene reserve dienen wij een zienswijze in.
Overeenkomstig onze Nota verbonden partijen Zevenaar 2019 dienen geen verdere reservevormingen plaats te vinden bij een gemeenschappelijke regeling en dienen positieve jaarresultaten terug te vloeien naar de deelnemende gemeenten.
De wettelijke minimale ondergrens van 0,8 % van de weerstandsratio zou als maximum van het eigen vermogen binnen de GR ODGM opgenomen moeten worden.

Daarnaast dienen wij een zienswijze in tegen de nieuwe naamgeving 'Omgevingsdienst Groene Metropool'.

De nieuw te vormen omgevingsdienst heeft geen bestuurlijke en inhoudelijk relatie met de bestaande Groene Metropoolregio. De gekozen naamgeving is daardoor niet wenselijk.
Wij verzoeken bij de verdere besluitvorming rond de fusie rekening te houden met deze overweging en te kiezen voor een naam die geen gelijkenis vertoont met de bestaande Groene Metropool regio.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op datum openbare vergadering 24 september 2025.

Vragen
Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief dan kunt u hierover contact opnemen met Gerda Niemeijer van het team Ontwikkeling Fysieke Leefomgeving & Vestigingsklimaat.
Zij is bereikbaar op (0316) 595 111.

Met vriendelijke groet,
De gemeenteraad van Zevenaar,

de griffier	de voorzitter
Lennart Sluis	Lucien van Riswijk

Motie - Kwaliteit en toegankelijkheid bij fusie ODRA en ODRN

De gemeenteraad van Zevenaar, in vergadering bijeen op 24 september 2025,
gehoord de beraadslagingen over raadsvoorstel Z/25/487030 Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen;

Constaterende dat:

- De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) voornemens zijn te fuseren tot één gezamenlijke organisatie.
- Deze diensten een belangrijke rol spelen in de vergunningverlening, toezicht en handhaving, en daarmee direct van invloed zijn op inwoners en ondernemers.
- Voor inwoners en ondernemers de zichtbaarheid, vindbaarheid en toegankelijkheid van de nieuwe organisatie essentieel zijn.
- Er een kritisch Rekenkamerrapport van de Rekenkamer Arnhem ligt, waarin de ODRA wordt aangesproken op tekortkomingen in de dienstverlening.

Overwegende dat:

- De fusie niet mag leiden tot verslechtering van de dienstverlening, maar juist tot een aantoonbare verbetering.
- Kwaliteit en prijs de belangrijkste kaders zijn voor de fusie; inwoners en ondernemers moeten minimaal dezelfde prijs-kwaliteitverhouding ervaren als nu in Zevenaar.
- Meetbare kwaliteitsdoelen een belangrijk ankerpunt moeten zijn in de fusie.
- Naast kwaliteit ook de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de dienstverlening, gewaarborgd moeten blijven.

Verzoekt het college:

1. In de gesprekken over de fusie van ODRA en ODRN nadrukkelijk te pleiten voor harde kaders op kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe organisatie ten doel heeft om beter te presteren dan de huidige ODRA.
2. Bij de inrichting van de fusie concrete kwaliteitsdoelstellingen vast te leggen en erop toe te zien dat binnen 3 jaar verbeteringen op deze doelstellingen behaald zijn.
3. Zeker te stellen dat de dienstverlening voor inwoners en ondernemers zichtbaar en toegankelijk blijft.
4. De gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang van de fusie, inclusief de borging van kwaliteit, prijs en publieksgerichtheid.

en gaat over tot de orde van de dag.

Berend Metz, PvdA Zevenaar
Peter Vos, VVD Zevenaar

Deze motie is ingetrokken in de vergadering van 24 september 2025.

Amendement Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor bij voorstel Z/25/487030 Fusie omgevingsdiensten regio Arnhem en regio Nijmegen:

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen aan de raad;
2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen.

wordt gewijzigd in:

1. Kennis te nemen van het besluit van de besturen van de omgevingsdiensten ODRA en ODRN om de ontwerp-stukken voor een fusie van beide diensten voor een zienswijze voor te leggen aan de raad;
2. tegen de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) een zienswijze in te dienen waarin het volgende wordt opgenomen:
   - de gemeenteraad van Zevenaar pleit voor harde kaders op kwaliteit en prijs, met als doel dat de nieuwe organisatie ten doel heeft om beter te presteren dan de huidige ODRA.
   - de gemeenteraad is van oordeel dat bij de inrichting van de fusie concrete kwaliteits-doelstellingen vastgelegd dienen te worden en dat erop toegezien moet worden dat binnen 3 jaar verbeteringen op deze doelstellingen behaald zijn.
   - de gemeenteraad van Zevenaar is van oordeel dat zeker gesteld moet worden dat de dienstverlening voor inwoners en ondernemers zichtbaar en toegankelijk blijft.
   - de gemeenteraad van Zevenaar wenst periodiek geïnformeerd te worden over de voortgang van de fusie, inclusief de borging van kwaliteit, prijs en publieksgerichtheid.

Toelichting

De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) zijn voornemens te fuseren tot één gezamenlijke organisatie. Deze diensten spelen een belangrijke rol in de vergunningverlening, toezicht en handhaving, en daarmee direct van invloed zijn op inwoners en ondernemers. Voor inwoners en ondernemers zijn de de zichtbaarheid, vindbaarheid en toe-gankelijkheid van de nieuwe organisatie zijn essentieel zijn. Er ligt een kritisch Rekenkamerrapport van de Rekenkamer Arnhem, waarin de ODRA wordt aangesproken op tekortkomingen in de dienstverlening.

Ondergetekenden zijn van oordeel dat:

- De fusie niet mag leiden tot verslechtering van de dienstverlening, maar juist tot een aantoonbare verbetering.
- Kwaliteit en prijs de belangrijkste kaders zijn voor de fusie; inwoners en ondernemers moeten minimaal dezelfde prijs-kwaliteitverhouding ervaren als nu in Zevenaar.
- Meetbare kwaliteitsdoelen een belangrijk ankerpunt moeten zijn in de fusie.
- Naast kwaliteit ook de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de dienstverlening, gewaarborgd moeten blijven.

Zevenaar, 24 september 2025

Peter Vos, VVD Zevenaar
Berend Metz, VVD Zevenaar

Dit amendement is aangenomen met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen in de vergadering van 24 september 2025.

Motie vreemd - Zorgvuldige omgang met grondwateronttrekking en communicatie bij project Via15

De gemeenteraad van Zevenaar, in vergadering bijeen op 24 september 2025,

Constaterende dat:

- het project Via15, waaronder het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12, grote impact heeft op de leefomgeving van onze gemeente;
- bij eerdere infrastructurele projecten, zoals de Betuweroute, sprake was van onverwacht grote grondwateronttrekking, wat leidde tot schade aan woningen en langdurige onrust onder bewoners;
- bij inwoners, met name in de wijken Methen I, Methen II en Roodwilligen, zorgen leven over mogelijke herhaling van deze problematiek;

Overwegende dat:

- het van groot belang is dat uitvoerende partijen zich strikt houden aan de wettelijke voorschriften en verleende vergunningen met betrekking tot grondwateronttrekking;
- voorafgaand aan grondwateronttrekking een risicocontour wordt vastgesteld, afhankelijk van de vergunningsvoorwaarden en de hoeveelheid te onttrekken grondwater;
- het essentieel is dat deze risicocontour duidelijk en transparant wordt gecommuniceerd richting gemeente en inwoners;
- bouwkundige vooropnames van woningen binnen deze risicocontour een belangrijk middel zijn om schade vast te leggen en bewoners gerust te stellen;
- communicatie richting inwoners helder, tijdig en herleidbaar moet zijn om vertrouwen te behouden;

Verzoekt het college:

1. om bij het projectbureau Via15 en andere uitvoerende instanties nadrukkelijk aan te dringen op het zorgvuldig naleven van de vergunningen en wettelijke voorschriften inzake grondwateronttrekking;
2. om in overleg met Rijkswaterstaat, de provincie Gelderland, aannemers en andere betrokkenen te bewerkstelligen dat de risicocontour bij grondwateronttrekking duidelijk wordt vastgesteld en gecommuniceerd;
3. om, voor zover wettelijk mogelijk en binnen de bevoegdheden van het college, te bevorderen dat in Zevenaar – met name in de wijken Methen I, Methen II en Roodwilligen – bouwkundige vooropnames van woningen binnen de risicocontour worden uitgevoerd vóór aanvang van de werkzaamheden, waarbij enige soepelheid (coulance) wordt betracht bij het vaststellen van deze contour;
4. om aan te dringen op een zorgvuldige, officiële en herleidbare vastlegging van deze vooropnames;
5. Via15 tijdens bestuurlijke en ambtelijke overleggen te verzoeken ruim aandacht te besteden aan een tijdige en zorgvuldige communicatie gedurende de gehele looptijd van het project, zodat inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden steeds adequaat en transparant geïnformeerd worden.”.

En gaat over tot de orde van de dag.

Tjeerd Boekhorst, Lokaal Belang
Peter Vos, VVD Zevenaar

Dit amendement is aangenomen met 23 stemmen voor en 0 stemmen tegen in de vergadering van 24 september 2025.

GEMEENTE ZEVENAAR

Besluitenlijst raadsvergadering d.d. 25 juni 2025

De beraadslagingen zijn terug te kijken en luisteren op de website van de gemeente Zevenaar: https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20250625_1

Tijd	19:30 – 22:33
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Lucien van Riswijk
Griffier	Lennart Sluis
College	Toon Albers, Arthur Boone, Bart Kagei en Aad van Orden
Aanwezigen	Lokaal Belang: Britte van Die, Harry Staring en Tjeerd Boekhorst; WijZZ: Anita van Loon, Hans Winters, Dorien Riswick-Keultjes, Nanne van Dellen en Jelle Hugen; CDA: Jojanneke de Nooij, Frank Evers en Willy van Dinther; VVD: Peter Vos, Pascal de Winkel, Glen Stokman, Erik Vernes en Martin Bloemberg; PvdA: Maaike Jansen en Berend Metz, D66: Erik Verkampen en Peter Pollmann; GroenLinks: Micha van Aken en Koen Godschalk; Lijst van der Velden: Lotte van der Velden; Sociaal Zevenaar: Huub Meijer en Guido Ariessen, Ons Zevenaar: Martin Witjes,
Afwezig	PvdA: Nathani Niebuur-Sluiter

1	**Opening** De voorzitter opent de vergadering om 19:30 uur.
2	**Vaststellen agenda** De agenda wordt met inachtneming van het ordevoorstel 2.a vastgesteld.
2.a	**Ordevoorstel WijZZ om bespreekstuk 7.e "Z/25/490741 Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2024" als hamerstuk 6.f te behandelen** *Besluit:* De raad besluit bespreekstuk 7.e "Z/25/490741 Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2024" als hamerstuk 6.f te behandelen.
3	**Benoemingen en ontheffingen**
4	**Mededelingen** Dhr. Godschalk (GroenLinks) doet een mededeling vanuit zijn rol als lid van de Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen regio over een bijeenkomst voor raadsleden die gehouden wordt op 10 oktober 2025.
4.a	**Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse gemeenschappelijke doelen**

CONCEPT

4.b	**Mededelingen college**
5	**Mondelinge vragen aan het college** De fractie van Lokaal Belang heeft schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording ingediend over een lokaal hitteplan. De vragen worden ter vergadering door afwezigheid van portefeuillehouder Stef Bijl, door wethouder Bart Kagei beantwoord.
6	**Hamerstukken**
6.a	**Z/25/493155 Jaarstukken 2024 Gemeente Zevenaar** Portefeuillehouder: Arthur Boone *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. de jaarstukken 2024 vast te stellen; 2. kennis te nemen van het accountantsverslag van Baker Tilly. 3. de vrijval van de bestemmingsreserve "Tijdelijk energiefonds (voorheen noodfonds)" van € 1.190.804 toe te voegen aan de algemene reserve; 4. het restant van het negatieve resultaat van 2024 ad € 3.727.494 in mindering te brengen op de algemene reserve. *Besluit:* De raad besluit: 1. de jaarstukken 2024 vast te stellen; 2. kennis te nemen van het accountantsverslag van Baker Tilly. 3. de vrijval van de bestemmingsreserve "Tijdelijk energiefonds (voorheen noodfonds)" van € 1.190.804 toe te voegen aan de algemene reserve; 4. het restant van het negatieve resultaat van 2024 ad € 3.727.494 in mindering te brengen op de algemene reserve.
6.b	**Z/22/431096 Vaststelling bestemmingsplan 'Buitengebied, Groessenseweg 15, Zevenaar'** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. De Nota Zienswijzen en Wijzigingen 'Groessenseweg 15, Zevenaar' vast te stellen; 2. Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Groessenseweg 15, Zevenaar' bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen,

CONCEPT

	zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: IMRO code NL.IMRO.0299.BPgroessnswg15-VA01 volgens de bijgevoegde stukken; 3. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen, omdat kostenverhaal anders is verzekerd. Hiervoor is namelijk een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer afgesloten. *Besluit:* De raad besluit: 1. De Nota Zienswijzen en Wijzigingen 'Groessenseweg 15, Zevenaar' vast te stellen; 2. Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Groessenseweg 15, Zevenaar' bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: IMRO code NL.IMRO.0299.BPgroessnswg15-VA01 volgens de bijgevoegde stukken; 3. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen, omdat kostenverhaal anders is verzekerd. Hiervoor is namelijk een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer afgesloten.
6.c	**Z/24/481397 Gewijzigde vaststelling TAM-omgevingsplan 'Hoofdstuk 22a Hoogeweg Pannerden'** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. de Nota van zienswijzen en wijzigingen 'Hoogeweg Pannerden' vast te stellen; 2. het TAM-omgevingsplan 'hoofdstuk 22a Hoogeweg Pannerden' bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, met IDN: IMRO code NL.IMRO.0299.BP12HOOGEWEG-VA01, volgens de bijgevoegde stukken; 3. de beeldkwaliteitsparagraaf uit de toelichting bij het TAM-omgevingsplan (paragraaf 2.3.1) na vaststelling van het omgevingsplan onderdeel te laten uitmaken van de gemeentelijke welstandsnota; 4. geen kostenverhaalsregels in het omgevingsplan op te nemen, omdat het kostenverhaal anderszins is verzekerd op grond van artikel 13.13, eerste lid, van de Omgevingswet (namelijk met een anterieure overeenkomst). *Besluit:* De raad besluit: 1. de Nota van zienswijzen en wijzigingen 'Hoogeweg Pannerden' vast te stellen; 2. het TAM-omgevingsplan 'hoofdstuk 22a Hoogeweg Pannerden' bestaande uit een toelichting, regels en verbeelding, gewijzigd vast te stellen, met IDN:

CONCEPT

	IMRO code NL.IMRO.0299.BP12HOOGEWEG-VA01, volgens de bijgevoegde stukken; 3. de beeldkwaliteitsparagraaf uit de toelichting bij het TAM-omgevingsplan (paragraaf 2.3.1) na vaststelling van het omgevingsplan onderdeel te laten uitmaken van de gemeentelijke welstandsnota; 4. geen kostenverhaalsregels in het omgevingsplan op te nemen, omdat het kostenverhaal anderszins is verzekerd op grond van artikel 13.13, eerste lid, van de Omgevingswet (namelijk met een anterieure overeenkomst).
6.d	**Z/25/491666 Wijziging Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen** Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vast te stellen; 2. de burgemeester aan te wijzen als lid van het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio en wethouder Toon Albers als plaatsvervanger. *Besluit:* De raad besluit: 1. de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vast te stellen; 2. de burgemeester aan te wijzen als lid van het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio en wethouder Toon Albers als plaatsvervanger.
6.e	**Z/25/493650 Zienswijze jaarrekening 2024 en concept-meerjarenbegroting 2026-2029 Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD)** Portefeuillehouder: Arthur Boone *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2024 van het SALD; 2. geen zienswijze in te dienen over de concept-meerjarenbegroting 2026-2029 van het SALD; een en ander conform concept-reactiebrief. *Besluit:* De raad besluit: 1. geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2024 van het SALD; 2. geen zienswijze in te dienen over de concept-meerjarenbegroting 2026-2029 van het SALD; een en ander conform concept-reactiebrief.

CONCEPT

6.f	**Z/25/490741 Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2024** Portefeuillehouder: Arthur Boone *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. De Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2024 vast te stellen. 2. Onder geheimhouding kennis te nemen van bijlage 1 en 2 behorende bij dit raadsvoorstel. *Besluit:* De raad besluit: 1. De Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2024 vast te stellen. 2. Onder geheimhouding kennis te nemen van bijlage 1 en 2 behorende bij dit raadsvoorstel.
7	**Bespreekpunten**
7.a	**Z/23/456636 Vaststellen Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 (IHP)** Portefeuillehouder: Bart Kagei *Stemuitslag:* Het geamendeerde voorstel is aangenomen met 20 stemmen voor en 6 stemmen tegen. *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. Het Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 voor het primair onderwijs vast te stellen; 2. De dekking van de investeringen mee te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2030 van de gemeente Zevenaar. 3. De standaard afschrijvingstermijn voor onderwijsgebouwen van 40 jaar aanpassen naar 50 jaar. *Besluit:* De raad besluit: 1. Het Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 voor het primair onderwijs vast te stellen; a. Met inachtneming dat in bijlage 1 op pagina 8 kopje "Zevenaar, hoe pakken wij dit aan?" de volgende wijziging wordt opgenomen: ▪ Het derde opsommingsteken wordt als volgt opgenomen: "De bouwkosten worden gebaseerd op de VNG-norm bedragen."; ▪ Het vierde opsommingsteken komt te vervallen. 2. De dekking van de investeringen mee te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2030 van de gemeente Zevenaar.

CONCEPT

7.a.1	**VERWORPEN - Amendement GroenLinks en PvdA vaststellen Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 primair onderwijs** *Stemuitslag:* Het amendement is verworpen met 10 stemmen voor en 16 stemmen tegen. **Het ontwerpbesluit**: De raad besluit: 1. Het Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 voor het primair onderwijs vast te stellen; 2. De dekking van de investeringen mee te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2030 van de gemeente Zevenaar. 3. De standaard afschrijvingstermijn voor onderwijsgebouwen van 40 jaar aanpassen naar 50 jaar. **Wordt <u>gewijzigd</u> in:** De raad besluit: 1. Het Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 voor het primair onderwijs vast te stellen; a. Waarbij de gemeente als standaard hanteert dat schoolgebouwen worden gerealiseerd als Energie Neutraal Gebouw (ENG) en frisse scholen klasse B. 2. De dekking van de investeringen mee te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2030 van de gemeente Zevenaar. 3. De standaard afschrijvingstermijn voor onderwijsgebouwen van 40 jaar aanpassen naar 50 jaar.
7.a.2	**AANVAARD - Amendement WijZZ, VVD en CDA IHP VNG-normering 2025** *Stemuitslag:* Het amendement is aangenomen met 17 stemmen voor en 9 stemmen tegen. **Ontwerpbesluit**: De raad besluit: 1. Het Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 voor het primair onderwijs vast te stellen; 2. De dekking van de investeringen mee te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2030 van de gemeente Zevenaar. 3. De standaard afschrijvingstermijn voor onderwijsgebouwen van 40 jaar aanpassen naar 50 jaar. **Wordt <u>gewijzigd</u> in:** De raad besluit: 1. Het Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 voor het primair onderwijs vast te stellen; a. Met inachtneming dat in bijlage 1 op pagina 8 kopje "Zevenaar, hoe pakken wij dit aan?" de volgende wijziging wordt opgenomen:

CONCEPT

	▪ Het derde opsommingsteken wordt als volgt opgenomen: "De bouwkosten worden gebaseerd op de VNG-norm bedragen."; ▪ Het vierde opsommingsteken komt te vervallen. 2. De dekking van de investeringen mee te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2030 van de gemeente Zevenaar. 3. De standaard afschrijvingstermijn voor onderwijsgebouwen van 40 jaar aanpassen naar 50 jaar.
7.b	**Z/24/477502 Het realiseren van een appartementengebouw met 12 appartementen op het perceel Kruuthuuske ongenummerd te Tolkamer** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Stemuitslag:* Het voorstel is unaniem aangenomen. *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van 12 appartementen aan het Kruuthuuske in Tolkamer. *Besluit:* De raad besluit een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van 12 appartementen aan het Kruuthuuske in Tolkamer.
7.c	**Z/23/456007 Vaststellen definitieve versie Omgevingsvisie Zevenaar 2040** Portefeuillehouder: Aad van Orden *Stemuitslag:* Het geamendeerde voorstel is unaniem aangenomen. *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. De Omgevingsvisie Zevenaar 2040 vast te stellen, inclusief de Plan-mer-procedure en zienswijzennota. 2. De eerder vastgestelde Structuurvisie Zevenaar en Omgevingsvisie Gelders Eiland in te trekken. 3. De samenhang in het gemeentelijke omgevingsbeleid te borgen en de omgevingsvisie te positioneren als centraal strategisch beleidsdocument voor de fysieke leefomgeving. *Besluit:* De raad besluit: 1. De Omgevingsvisie Zevenaar 2040 vast te stellen, inclusief de Plan-mer-procedure en zienswijzennota.

CONCEPT

	2. De bouwstenen in de Omgevingsvisie Zevenaar 2040 als algemeen kader te beschouwen en de daarin genoemde concrete maatregelen als mogelijke toekomstige oplossingsrichtingen te zien, met dien verstande dat bij de bouwsteen mobiliteit de mogelijkheid voor een gelijkvloerse kruising ter hoogte van het station/Kerkstraat in de visie ook wordt opgenomen. 3. De eerder vastgestelde Structuurvisie Zevenaar en Omgevingsvisie Gelders Eiland in te trekken. 4. De samenhang in het gemeentelijke omgevingsbeleid te borgen en de omgevingsvisie te positioneren als centraal strategisch beleidsdocument voor de fysieke leefomgeving.
7.c.1	**AANVAARD - Amendement VVD Omgevingsvisie 2040** *Stemuitslag:* Het amendement is unaniem aangenomen. **Het ontwerpbesluit:** De raad besluit: 1. De Omgevingsvisie Zevenaar 2040 vast te stellen, inclusief de Plan-mer-procedure en zienswijzennota. 2. De eerder vastgestelde Structuurvisie Zevenaar en Omgevingsvisie Gelders Eiland in te trekken. 3. De samenhang in het gemeentelijke omgevingsbeleid te borgen en de omgevingsvisie te positioneren als centraal strategisch beleidsdocument voor de fysieke leefomgeving. **wordt <u>gewijzigd</u> in:** De raad besluit: 1. De Omgevingsvisie Zevenaar 2040 vast te stellen, inclusief de Plan-mer-procedure en zienswijzennota. 2. De bouwstenen in de Omgevingsvisie Zevenaar 2040 als algemeen kader te beschouwen en de daarin genoemde concrete maatregelen als mogelijke toekomstige oplossingsrichtingen te zien, met dien verstande dat bij de bouwsteen mobiliteit de mogelijkheid voor een gelijkvloerse kruising ter hoogte van het station/Kerkstraat in de visie ook wordt opgenomen. 3. De eerder vastgestelde Structuurvisie Zevenaar en Omgevingsvisie Gelders Eiland in te trekken. 4. De samenhang in het gemeentelijke omgevingsbeleid te borgen en de omgevingsvisie te positioneren als centraal strategisch beleidsdocument voor de fysieke leefomgeving.
7.c.2	**INGETROKKEN - Amendement D66 Lokaal Belang en GroenLinks Omgevingsvisie Zevenaar 2040/kruising station en Kerkstraat** Het amendement is ter vergadering ingetrokken.

CONCEPT

7.c.3	**AANVAARD - Motie VVD Sociaal Zevenaar en GroenLinks Omgevingsvisie Zevenaar 2040 - adviesrecht mobiliteit** De indieners verzoeken het college om: • Een raadsvoorstel aan de raad aan te bieden op het moment dat beoogde wijzigingen op het gebied van mobiliteit gekenmerkt kunnen worden als een maatschappelijk gevoelig of politiek onderwerp óf als het de aanleg van een grootschalig infrastructureel werk betreft. *Besluit:* De motie is unaniem aangenomen.
7.d	**Z/25/490665 Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid - wijziging uitvoering** Portefeuillehouder: Bart Kagei *Stemuitslag:* Het geamendeerde voorstel is aangenomen met 20 stemmen voor en 6 stemmen tegen. *Voorgesteld besluit:* De raad wordt voorgesteld: 1. het uitvoeringsprogramma duurzaamheid en hiermee de inzet van de bestemmingsreserve duurzaamheid te verlengen tot en met 2026; 2. het resterend budget voor de uitvoering het onderdeel aardgasvrij Angerlo van € 406.471 in te zetten voor de uitvoering van lopende warmtenet projecten Spijk en stad Zevenaar in 2025 en 2026 (voorbegeleiding en onderzoeken). *Besluit:* De raad besluit: 1. het uitvoeringsprogramma duurzaamheid en hiermee de inzet van de bestemmingsreserve duurzaamheid te verlengen tot en met 2026; 2. het resterend budget van € 406.471 te reserveren voor dekking van een concreet voorstel voor de onderzoeken naar een warmtenet in Spijk en stad Zevenaar en dit bij de meerjarenbegroting 2026 te behandelen.
7.d.1	**AANVAARD - Amendement D66 WijZZ Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid** *Stemuitslag:* Het amendement is aangenomen met 20 stemmen voor en 6 stemmen tegen **Het ontwerpbesluit:** De raad besluit: 1. het uitvoeringsprogramma duurzaamheid en hiermee de inzet van de bestemmingsreserve duurzaamheid te verlengen tot en met 2026;

CONCEPT

	2. het resterend budget voor de uitvoering het onderdeel aardgasvrij Angerlo van € 406.471 in te zetten voor de uitvoering van lopende warmtenet projecten Spijk en stad Zevenaar in 2025 en 2026 (voor begeleiding en onderzoeken). **wordt <u>gewijzigd</u> in:** De raad besluit: 1. het uitvoeringsprogramma duurzaamheid en hiermee de inzet van de bestemmingsreserve duurzaamheid te verlengen tot en met 2026; 2. het resterend budget van € 406.471 te reserveren voor dekking van een concreet voorstel voor de onderzoeken naar een warmtenet in Spijk en stad Zevenaar en dit bij de meerjarenbegroting 2026 te behandelen.
8	**Moties vreemd aan de orde van dag**
9	**Vaststellen besluitenlijst van de vorige raadsvergadering** De raad stelt de besluitenlijst van de raadsvergadering van 21 mei 2025 ongewijzigd vast.
10	**Raadsinformatiebrieven (RIB) ter kennisname** *Besluit:* De raad neemt de raadsinformatiebrieven ter kennisname aan. *Raadsinformatiebrieven :* 25-505 Toezicht en handhaving Wmo en Jeugdwet 25-506 Vergelijk onderhoudskwaliteit openbaar groen 2023 versus 2024 25-507 Buurtrealisatieplan laagspanning Giesbeek 25-508 Addendum regionale Woondeal 2.0 25-509 Meicirculaire 2025 25-510 Jaarverslag Regionaal Bureau Leerplicht 2023-2024 25-511 Jaarverantwoording kinderopvang gemeente Zevenaar 2024 25-512 Inkoopbeleid 25-513 Eerste evaluatie verbeterplan doelgroepenvervoer 25-514 Addendum RIB Meicirculaire 2025
11	**Ingekomen stukken afdoen conform advies** *Besluit:* De raad stelt de lijst van ingekomen stukken vast conform advies. *Ingekomen stukken raad:*

CONCEPT

	1. 250515 Motie gemeente Achtkarspelen eerlijke financiële compensatie en proportioneel beleid voor gemeentelijke taken 2. 250520 VNG Ledenbrief 25/023 Voorjaarsnota: duiding, financiële analyse en begrotingsadvies 3. 250521 VNG Ledenbrief 25/024 Uitnodiging ALV VNG 18 juni 2025 4. 250521 Brief Visit Arnhem Nijmegen inzake recreatie en toerisme in de regio Arnhem-Nijmegen - input voor verkiezingsprogramma's 5. 250521 Jaarstukken 2024 RDL inclusief controleverklaring accountant 6. 250522 Brief Nederlandse Vereniging Duurzame Energie inzake energietransitie-suggesties voor in het verkiezingsprogramma 7. 250523 250523 Burgerbrief inzake beperking van netwerkuitbreiding stroomnetwerk 8. 250526 Brief Respect Foundation Week van Respect november 2025 en uitnodiging om RespectGemeente te worden 9. 250526 Verkiezingspamflet MantelzorgNL - mantelzorg voor gemeenteraadsverkiezingen 10. 250527 Brief Euregio Rijn-Waal inzake Grenslandprijs 2025 11. 250527 Brief Liander voorstel voor Verkiezingsprogramma 12. 250528 Brief Provincie Gelderland aanvulling begrotingscirculaire 2026 13. 250528 Ontwerpbegroting 2026-2029 Reinigingsdienst de Liemers 14. 250603 Inwonerbrief 250524 bijzonder verzoek Dorpsplein 1 te Pannerden 15. 250603 VNG Ledenbrief 25/026 250528 Eerste nazending ALV 18 juni 2025 16. 250603 Brief COC Midden-Gelderland 300525 inbreng voor verkiezingsprogramma's lhbti+ emancipatie 17. 250603 Brief Stichting EHS 020625 inzake VN-verdrag Handicap en elektrogevoeligen 18. 250603 VNG Ledenbrief 25/027 Overwegingen voor een actief gemeentelijke grondbeleid 19. 250603 Brief Nationaal Fonds Kinderhulp "zet in op een toekomst zonder kinderarmoede in uw gemeente" t.b.v. verkiezingsprogramma 2026 20. 250603 Brief Kerkenraad Protestantse Gemeente Angerlo-Doesburg 020625 oproep gemeenteraad uitspreken over geweld in Gaza 21. 250603 Brief Provincie Gelderland gewijzigde vaststelling inpassingsplan RegioExpres 22. 250604 Informatie burgerbrief m.b.t. reclameverbod op vlees, vis en vliegreizen (V.V.V.) 23. 250604 Brief OpenEmbassy input verkiezingsprogramma's - zet in op meedoen vanaf dag één voor nieuwkomers en met beleid dat werkt 24. 250605 VNG Ledenbrief 25/028 Format beleidsregels hersteloperatie toeslagen 25. 250605 VNG Ledenbrief 25/029 Geen andere kandidaten vacatures VNG bestuur en commissies en bezetting bestuur en commissies juni-sept 2026

CONCEPT

	26. 250505 Brief MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland inzake correctie indexering ambulante zorg 27. 250611 Brief Dorpsnetwerk InOudZevenaar inzake nota Omgevingsvisie 2025 28. 250611 Brief Participatiepartners (Zorgbelang Inclusief) 040625 oproep raad om burgerparticipatie op de agenda voor de verkiezingen 2026 te plaatsen 29. 250611 VNG Ledenbrief 25/031 060625 Val van het kabinet-Schoof 30. 250611 VNG Ledenbrief 25/032 060625 Tweede nazending ALV 18 juni 2025 31. 250611 Brief LVKK (Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen) en DKK (Vereniging Dorpshuizen en Kleine Kernen Gelderland) 6 juni 2025 investeren in ontmoeting en dorpskracht 32. 250611 Motie gemeente Berkelland verruiming kwijtscheldingsregels-kopie brief aan Waterschap Rijn en IJssel 10 juni 2025 33. 250611 VNG Ledenbrief 25/033 Derde nazending ALV 18 juni 2025 34. 250612 Brief tbv Gelderse verkiezingssprogramma's 2026 'Oud is goud' van KBO Gelderland 35. 250612 Brief Vereniging Eigen Huis 070625 Manifest Gemeenteraadsverkiezingen 2026 - lokaal woonbeleid 36. 250612 Brief Impressies 2024 Euregio Rijn-Waal 37. 250613 Brief Zonnepark Bijvanck nieuwsbrief 18 38. 250616 Brief Dorpsnetwerk InOudZevenaar nota omgevingsvisie 2040 39. 250616 Brief oordeel over zienswijze MJPB BVO DRAN 40. 250616 VNG Ledenbrief 25/034 Vierde nazending ALV 18 juni 2025 41. 250617 Motie gemeente Oude IJsselstreek Femicide 42. 250617 Inwonerbrief toezending voorbeeldmotie ter inspiratie over referendum herindeling 43. 250619 Brief Gastvrij Gelderland - Manifest Investeer in recreatie en toerisme-bouw aan leefbare gemeenschappen en sterke vrijetijdseconomie 44. 250619 Agenda en stukken BVO DRAN 26 juni 2025 (link) 45. 250619 Mail Koninklijke Metaalunie input verkiezingen inzake manifest MKB-maakindustrie 46. 250619 Terugkoppeling uit de vergadering van de Auditcommissie 3 juni 2025 47. 250620 Brief Caleidoz inzake Kadernota - investeren in preventie - duurzaam besparen
12	**Sluiting** De voorzitter sluit de vergadering om 22:33 uur.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 september 2025

De griffier De burgemeester

CONCEPT

GEMEENTE ZEVENAAR

Lennart Sluis Lucien van Riswijk

CONCEPT

GEMEENTE ZEVENAAR

Besluitenlijst raadsvergadering d.d. 2 juli 2025

De beraadslagingen zijn terug te kijken en luisteren op de website van de gemeente Zevenaar:
https://channel.royalcast.com/zevenaar/#!/gemeentezevenaar/20250702_1

Tijd	14:00 – 19:16
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Lucien van Riswijk
Griffier	Lennart Sluis
College	Bart Kagei, Aad van Orden, Arthur Boone, Stef Bijl en Toon Albers
Aanwezigen	*Lokaal Belang:* Harry Staring, Tjeerd Boekhorst en Britte van Die; *PvdA:* Nathani Niebuur-Sluiter en Berend Metz; *D66:* Erik Verkampen en Peter Pollmann; *WijZZ:* Anita van Loon, Hans Winters (vanaf 19:00), Nanne van Dellen, Jelle Hugen en Dorien Riswick-Keultjes; *Lijst van der Velden:* Lotte van der Velden; *OnsZevenaar:* Martin Witjes; *Sociaal Zevenaar:* Guido Ariessen en Huub Meijer; *GroenLinks:* Koen Godschalk en Micha van Aken; *VVD:* Eric Vernes, Peter Vos, Glenn Stokman (vanaf 19:00, Pascal de Winkel (vanaf 14:23) en Martin Bloemberg; *CDA:* Willy van Dinther, Jojanneke de Nooij en Frank Evers (vanaf 16:00)
Afwezigen	*VVD:* Glenn Stokman (tot 19:00) en Pascal de Winkel (tot 14:23); *WijZZ:* Hans Winters (tot 19:00); *PvdA:* Maaike Jansen; *CDA:* Frank Evers (tot 16:00)

1	**Opening** De voorzitter opent de vergadering om 14:00 uur.
2	**Vaststellen agenda** De raad stelt de agenda ongewijzigd vast. Wethouder Albers doet een mededeling over Via A15.
3	**Vaststellen verslag commissievergadering Kadernota 2026-2029 en Financieel Gezonde Toekomst** De raad stelt het verslag van de commissievergadering Kadernota 2026-2029 en Financieel Gezonde Toekomst van 18 juni 2025 ongewijzigd vast.
4	**Z/25/492719 Kadernota 2026-2029 en financieel gezonde toekomst** Portefeuillehouder: Arthur Boone *Stemuitslag:* Het voorstel is aangenomen met 14 stemmen voor en 12 stemmen tegen.

	Voorgesteld besluit: De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met: a. de financieel technische maatregelen uit het traject financieel gezonde toekomst; b. de beleidsmatige voorstellen uit het traject financieel gezonde toekomst; c. de inkomstenverhogende maatregelen uit het traject financieel gezonde toekomst; 2. In te stemmen met de inzet van de algemene reserve van € 1,6 miljoen ter dekking van de lasten in 2026 met de mogelijkheid tot maximaal een bedrag van € 2,5 miljoen. 3. De Kadernota 2026-2029 vast te stellen en daarmee de begroting 2026 en 2029 structureel en sluitend aan te bieden. *Besluit:* De raad besluit: 1. In te stemmen met: a. de financieel technische maatregelen uit het traject financieel gezonde toekomst; b. de beleidsmatige voorstellen uit het traject financieel gezonde toekomst; c. de inkomstenverhogende maatregelen uit het traject financieel gezonde toekomst; 2. In te stemmen met de inzet van de algemene reserve van € 1,6 miljoen ter dekking van de lasten in 2026 met de mogelijkheid tot maximaal een bedrag van € 2,5 miljoen. 3. De Kadernota 2026-2029 vast te stellen en daarmee de begroting 2026 en 2029 structureel en sluitend aan te bieden. *Toezeggingen:* Wethouder Bijl zegt toe dat het college de rapportages over invulling van de re-integratie middelen deelt met de raad voorafgaand aan de behandeling van de meerjarenbegroting 2026-2029. Wethouder van Orden zegt toe dat het college het thema jongeren als aandachtspunt meeneemt in de gesprekken met de participatieadviseur.
4a.	**Ordevoorstel WijZZ voor wijzing volgorde van stemmen** De fractie van WijZZ dient een ordevoorstel in om de volgorde van stemmen te wijzigen, zodat voorafgaand aan de stemming het voorstel eerst over de motie WijZZ en Sociaal Zevenaar Kadernota 2026-2029 en Financieel Gezonde Toekomst wordt gestemd.

CONCEPT

	Stemuitslag: Het ordevoorstel is verworpen met 11 stemmen voor en 13 stemmen tegen.
5	**Motie vreemd aan de orde van de dag** Door de fractie WijZZ is een motie vreemd ingediend inzake doorgang proef Wehlsedijk Laag-Keppel. De motie wordt aangehouden. *Toezegging:* Wethouder Albers zegt toe dat het college de zienswijze inzake de doorgang proef Wehlsedijk Laag-Keppel schriftelijk deelt met de raad.
6	**Sluiting** De voorzitter sluit de vergadering 19:16 uur.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 24 september 2025

De griffier
Lennart Sluis

De burgemeester
Lucien van Riswijk

CONCEPT

GEMEENTE ZEVENAAR

Lijst van ingekomen stukken raadsvergadering d.d. 24 september 2025

Nr.	Ontvangstdatum	Titel	Wijze van afdoening
01	20-06-2025	Brief van Wandelnet Position Paper belang van wandelen en lopen t.b.v gemeenteraadsverkiezingen 2026	Voor kennisgeving aannemen
02	23-06-2025	Inwonerbrief met verzoek om een draagvlakonderzoek onder inwoners te organiseren inzake fusie Liemerse gemeenten	Voor kennisgeving aannemen
03	23-06-2025	Oproep Aanjaagteam Wonen Welzijn Zorg voor Ouderen tot investeren in vitale zorgzame gemeenschappen voor ouderen	Voor kennisgeving aannemen
04	24-06-2025	Brief initiatiefnemer aan gemeenteraad betreffende Kruuthuuske raadsvergadering 25 juni 2025	Voor kennisgeving aannemen
05	24-06-2025	Handreiking Het Vergeten Kind tbv verkiezingen - maak van aandachtsvolle jeugdzorg prioriteit	Voor kennisgeving aannemen
06	25-06-2025	Nota Sportvisserij Nederland over de waarde van sportvissen t.b.v. partijprogramma's gemeenteraadsverkiezingen 2025	Voor kennisgeving aannemen
07	25-06-2025	Brief Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (RAC GMR) aan DB-AB - advies en verslag vergadering 23 juni 2025	Voor kennisgeving aannemen
08	26-06-2025	Agendabundel bestuursvergadering Reinigingsdienst De Liemers (RDL) 23 juni 2025	Voor kennisgeving aannemen
09	26-06-2025	Handreiking Gemeenteraadsverkiezingen 2026 Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland	Voor kennisgeving aannemen

10	26-06-2025	Toezending documenten door ANBO-PCOB inzake onderzoek seniorvriendelijkheid gemeenten	Voor kennisgeving aannemen
11	30-06-2025	Brief LiemersNovum inzake IHP geamendeerd aangenomen reactie	Voor kennisgeving aannemen
12	30-06-2025	Brief IVN 29 juni 2025 t.b.v. verkiezingsprogramma's - het belang van groen	Voor kennisgeving aannemen
13	30-06-2025	Raadsmemo Euregio Rijn-Waal 26 juni 2025	Voor kennisgeving aannemen
14	30-06-2025	Tussenrapportage 2025 Reinigingsdienst De Liemers/aanpassing Begroting 2025	Ter afdoening in handen stellen van het college
15	30-06-2025	Motie gemeente Laarbeek bestaanszekerheid werknemers werkontwikkelbedrijven aangenomen	Voor kennisgeving aannemen
16	30-06-2025	Input Gemeenteraadsverkiezingen Transport en Logistiek Nederland	Voor kennisgeving aannemen
17	01-07-2025	Jaarstukken 2024 BVO DRAN (Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen)	Voor kennisgeving aannemen
18	01-07-2025	Brief BVO DRAN KTO Routevervoer 2025	Voor kennisgeving aannemen
19	03-07-2025	Meerjarenprogrammabegrotingn 2026-2029 BVO DRAN	Voor kennisgeving aannemen
20	03-07-2025	Brief Sportinnovator investeren in sport en bewegen loont - input verkiezingsprogramma's	Voor kennisgeving aannemen
21	08-07-2025	Brief van de Gelderse natuurorganisaties (Natuur en Milieu Gelderland) input verkiezingsprogramma's	Voor kennisgeving aannemen
22	08-07-2025	Mail Gelderse Sportfederatie aanbeveling om sport op de politieke agenda te plaatsen	Voor kennisgeving aannemen

23	08-07-2025	Handreiking Pleegzorg voor Gemeenteraadsverkiezingen 2026 (Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen)	Voor kennisgeving aannemen
24	09-07-2025	Brief Stichting Vanuit Autisme Bekeken inzake voorstel tekst autisme in partijprogramma's	Voor kennisgeving aannemen
25	09-07-2025	Kopie brief gemeente Duiven aan minister Groene Groei en Klimaat en TenneT verzoek berekening magneetveldzone 380kV hoogspanningslijn	Voor kennisgeving aannemen
26	09-07-2025	Brief The Economic Board Bouwen aan de regio van morgen	Voor kennisgeving aannemen
27	09-07-2025	Brief input NIP t.b.v. Gemeenteraadsverkiezingen 2026	Voor kennisgeving aannemen
28	09-07-2025	Bezwaar d.d. 220525 omtrent aanpassing bestemming van groen naar bouwgrond locatie Middelweert (Vierkenshof) te Tolkamer	Ter afdoening in handen stellen van het college
29	10-07-2025	Brief Stichting FietsVeiligNL 080725 over verkeersveiligheid schoolgaande kinderen 2025 e.v. kinderfietshelm	Voor kennisgeving aannemen
30	11-07-2025	VNG Ledenbrief 25-036 Onderhandelaarsakkoord Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)	Voor kennisgeving aannemen
31	11-07-2025	VNG ledenbrief 25-037 Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (Wet PARTA)	Voor kennisgeving aannemen
32	14-07-2025	Verzoek diverse agrariërs 040725 om afgeven negatief advies m.b.t. plannen K3 zandwinning Galstraat, Uurlingstraat en Wetering	Ter afdoening in handen stellen van het college
33	14-07-2025	Nota van NOV-versterk samen met vrijwilligers hun onmisbare rol-over positie van vrijwilligerswerk (input GR26)	Voor kennisgeving aannemen

34	17-07-2025	Brief VGGM 080725 Reactie op zienswijze begroting VGGM 2026	Voor kennisgeving aannemen
35	17-07-2025	Brief Raad van State kennisgeving overdracht zaak naar andere ambtenaar bestemmingsplan bedrijventerrein Tatelaar	Voor kennisgeving aannemen
36	17-07-2025	Input Per Saldo over het persoonsgebonden budget voor het verkiezingsprogramma gemeenteraadsverkiezingen 2026	Voor kennisgeving aannemen
37	17-07-2025	Verslag Euregioraad 26 juni 2025 incl. presentatie	Voor kennisgeving aannemen
38	17-07-2025	Sport en bewegen in Zevenaar - Uitnodiging Ataro tot gesprek richting gemeenteraadsverkiezingen	Voor kennisgeving aannemen
39	17-07-2025	Brief VNG, P10, K80 en Unie van Waterschappen 150725 aan Ministeries (4x) inzake veranderend grondgebruik	Voor kennisgeving aannemen
40	18-07-2025	Brief woningcorporaties (Baston, Vryleve, Plavei) input gemeenteraadsverkiezingen 2026 inzake wonen in de gemeente Zevenaar	Voor kennisgeving aannemen
41	22-07-2025	Brief H. Lombarts inzake beëindiging commissielidmaatschap	Voor kennisgeving aannemen
42	23-07-2025	Brief Attero B.V. inzake nieuwe plastic heffing treft gemeentelijke afvalstoffenheffing en circulariteit	Voor kennisgeving aannemen
43	23-07-2025	Brief Bartimeús - Robert Coppes Stichting - Visio input verkiezingen oog voor blinde en slechtziende inwoners	Voor kennisgeving aannemen
44	25-07-2025	Brief ProRail inbreng verkiezingsprogramma's position paper	Voor kennisgeving aannemen
45	25-07-2025	Brief Geothermie Nederland suggesties voor aardwarmte in verkiezingsprogramma's	Voor kennisgeving aannemen

46	25-07-2025	Kwartaalbericht Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2e kwartaal 2025_230725	Voor kennisgeving aannemen
47	20-06-2025	Brief Caleidoz inzake Kadernota - investeren in preventie - duurzaam besparen	Voor kennisgeving aannemen
48	28-07-2025	Brief Dierenbescherming "De gemeente maakt het verschil - 15 acties voor dierenwelzijn"	Voor kennisgeving aannemen
49	30-07-2025	Brief ActiZ over "Artikel kostenprijsbenchmark Jeugdgezondheidszorg"	Voor kennisgeving aannemen
50	01-08-2025	Brief ANBO-PCOB over "Onderzoek naar mobiliteit en verkeer"	Voor kennisgeving aannemen
51	04-08-2025	Brief Vitens over "Drinkwaterzekerheid in verkiezingsprogramma's"	Voor kennisgeving aannemen
52	15-08-2025	Brief VoetgangersVereniging Nederland over het voetgangersbeleid in de gemeente	Voor kennisgeving aannemen
53	15-08-2025	Raad van State brief - kennisgeving van start procedure bestemmingsplan Buitengebied Groessenseweg 15 te Zevenaar	Voor kennisgeving aannemen
54	20-08-2025	Brief Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche inzake houtstookbeleid en uitspraak Reclame Code Commissie	Voor kennisgeving aannemen
55	20-08-2025	Zienswijzenota conceptbegroting 2026-2029 Groene Metropoolregio inclusief overzicht subsidiëring The Economic Board	Voor kennisgeving aannemen
56	26-08-2025	Artikel PFAS over De oude Romeinen werden vergiftigd door lood Deel 1	Voor kennisgeving aannemen
57	28-08-2025	Brief Soroptimistclub Arnhem-Oost 270825 stop geweld tegen vrouwen - verdrag van Istanbul in partijprogramma's	Voor kennisgeving aannemen
58	28-08-2025	VNG ledenbrief samen sterker doe mee met het gemeentelijk risicobeheerfonds	Voor kennisgeving aannemen

59	29-08-2025	Brief Milieu Centraal toelichting uitspraak RCC van de NHK tegen Milieu Centraal eerlijk over houtstook	Voor kennisgeving aannemen
60	29-08-2025	Brief Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) over gemeenteraadsverkiezingen en het belang van laadinfrastructuur	Voor kennisgeving aannemen
61	30-08-2025	Brief Sportpark Hengelder in uw verkiezingsprogramma	Voor kennisgeving aannemen
62	02-09-2025	Brief Zonnepark Bijvanck	Voor kennisgeving aannemen
63	02-09-2025	Nieuwsbrief Euregio Rhein-Waal over het door Interreg gefinancierde project Transnationale Arbeidsmigratie in de Euregio (TRAM)	Voor kennisgeving aannemen
64	08-09-2025	DAS Nadere reactie op Nota zienswijzen_Geanonimiseerd	Voor kennisgeving aannemen
65	09-09-2025	Aangenomen motie Maashorst spreekt zich uit tegen mensenrechtenschendingen in Gaza en Israël	Voor kennisgeving aannemen
66	09-09-2025	Handreiking Q-support postinfectieuze aandoeningen	Voor kennisgeving aannemen
67	09-09-2025	Brief UNICEF Kijkkader kindgericht financieel beleid	Voor kennisgeving aannemen
68	10-09-2025	VNG-ledenbrief 25/041 - Ledenraadpleging continueren IZA en deelname aan AZWA en HLO	Voor kennisgeving aannemen
69	16-09-2025	Brief VPPG over VPPG 1987–2025 – Achtendertig Jaar Verbondenheid met de Lokale Democratie	Voor kennisgeving aannemen
70	16-09-2025	Brief Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) over begroting 2026	Voor kennisgeving aannemen
71	16-09-2025	Brief Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) over Begroting 2026-2029	Voor kennisgeving aannemen

72	18-09-2025	Brief Stichting 113 Zelfmoordpreventie over Binnenkort wettelijke taak suïcidepreventie voor gemeenten	Voor kennisgeving aannemen

Raadsinformatiebrieven

Nr.	Ontvangstdatum	Onderwerp	Portefeuillehouder
515	26-06-2025	25-515 Regionale woningmarktmonitor GMR 2024	A.H. van Orden
516	03-07-2025	25-516 2de voortgangrapportage RES Arnhem-Nijmegen	B.M. Kagei
517	03-07-2025	25-517 Essentiele functies Zevenaar	S.H. Bijl
518	09-07-2025	25-518 Witte Kruis	A.H.M. Albers
519	09-07-2025	25-519 Lokale Aanpak Energiearmoede	B.M. Kagei
520	09-07-2025	25-520 Kaart risicovolle bouwstoffen Zevenaar	B.M. Kagei
521	17-07-2025	25-521 Zienswijze op het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie	A.H. van Orden
522	13-08-2025	25-522 Afhandeling faillissement Groupcard compensatie inwoners	S.H. Bijl
523	13-08-2025	25-523 Ondertekening convenant Schoon en Emissieloos Bouwen	B.M. Kagei
524	20-08-2025	25-524 Toezegging 350 'samenwerking in de organisatie'	S.H. Bijl
525	27-08-2025	25-525 Experimenten RSD	S.H. Bijl

526	03-09-2025	25-526 Gevoerd bestuurlijk integriteitsbeleid 2024	L.J.E.M. van Riswijk
527	04-09-2025	25-527 Stand van zaken 3e waterverhaal van Nederland	A.M. Boone
528	04-09-2025	25-528 RIB Flexwoningen Reisenakker	A.H. van Orden
529	04-09-2025	25-529 RIB Toezending van het rapport 'Inventarisatie verkeersonveilige situaties in en rondom het centrum van Zevenaar'	A.H.M. Albers
530	11-09-2025	25-530 Bestuurlijke rapportage eerste halfjaar 2025	S.H. Bijl
531	11-09-2025	25-531 Update uitvoeringsprogramma dienstverlening	A.M. Boone
532	17-09-2025	25-532 Stand van zaken asiel en migratie	A.H. van Orden
533	17-09-2025	25-533 WOZ-uitvoering 2025	A.M. Boone
534	17-09-2025	25-534 Overzicht uitvoering aanvaarde raadsmoties en toezeggingen tot en met 12 augustus 2025	L.J.E.M. van Riswijk

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 24 september 2025.

De griffier
Lennart Sluis

De burgemeester
Lucien van Riswijk